1786

ALBERTI

MAGNI

DE

MORTE

ET. VITA

185

2-C-4

BIBLIOTECA
DEL
Rey N. Señor.

VII E 4

185

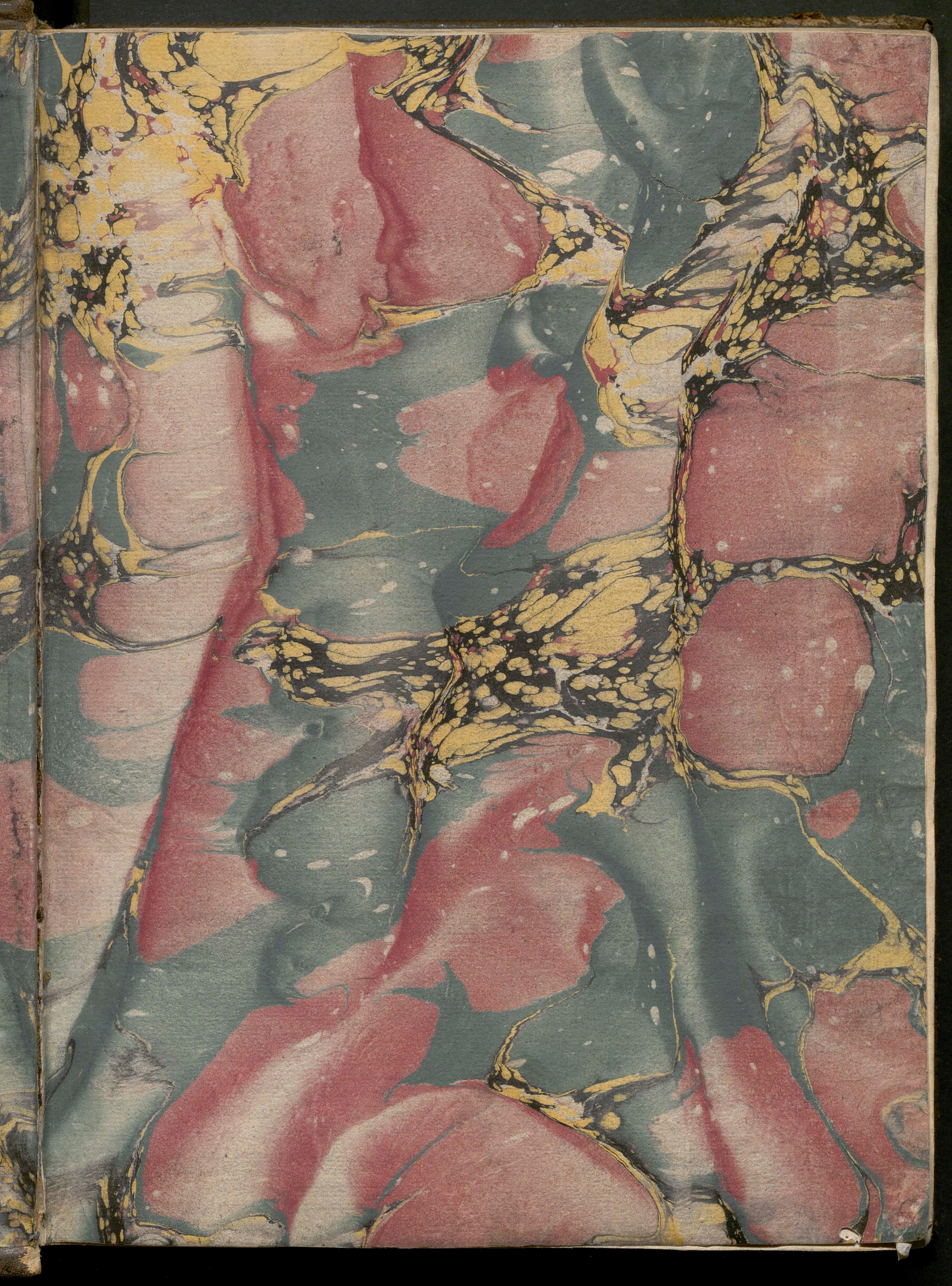

2-C

VII

189

J. Barte 114

Ms
1786

2.C

VII

185

In hoc libro de ca longitudinis & brevitatis mortis & vite. Ca primo de morte & vita. Ca 2m est digressio de lazaro qui hic legitur ad alios ordinat' & incassiatem hymnus sue ostendens.

Dolutu est in fine celi & mundi q nulla virtus rei genite maneat p tempus infiniti. Dubitat autem absq dubio omnes aie virtutes perpetue negre bilitu & sensibilitu q sunt aiata mortua virtutes gnatorq ex quo relinquuntur eas nullo modo manere p tempus infinitu pp quod motus nre e tu p naz qui tu est quo no pot manere plus aiatu ab aia & hic tu est mors nales pp qd no sustinet virtutes aie in aiato quod ut stat ad quod fuit p naz potest manere. Et pp hoc nos post oia predicta in quibus de opibus gloq aie & eoz egimus & de statu & effectu & affectu virtutu in opando. adjungere nre libuit in quo nre intentionis de morte aiatorq. p quo nulla ratione de morte sua hec possumus plena & sufficiens de vita quia priatorus no cognoscitur q p hoc unum & mors est priatio vite. no de vita eoz nos facere intentionem & quo illa sua tradita sunt. tur oia opa sententie & passiones aquibus na aie & virtutes eaq dependent exceptis hijs q honestis & inhonestis de quibus eoz est manifestu phicas p se q morales narratis. de qua hic modo nulla sua intentionem Cid aut de vita prima & de morte p quas sunt mesure potentie q post aia manere eoz pus p naz. eoz nos propterea dicere ca nales longitudis vite & eas brevitatis ipse eoz q vivit. qz alie no sunt virtutes potentie nouentes q move post ipm quod movet p naz. sic in. pn. ce. & m. ordinum motore ee virtutes influxte. quo ipm quod movetur p se move post sine tu tpis p naz tra nec quo practicamus de eo quod mo

ri se & mori. eoz nos ordine oppositionis motoris ad id quod movet p ptinet longitudis in qua p naz move post & post qua longitudes abrupta oppositione mobilis ad motore motu deficere ibi e necessa. Hijs ca e. qr vlr hinc ubi sunt eos qui sunt de eoribus aie & eoris potentijs & plibus gnant mori & vive q sentire & intelligere & movi p loci. Cid aut q primo tu longitudis vite & brevitatis ibi nd faciemus aliqua judicationem de eis p aias longiores vite vel breviores. nec particulariter unius cujusq gentes assignabimus. p multis quibusdam unius cujusq gentes & p se qz eq illis eo gnoscitur ee tutus p qua aia post manere eoz pus. & p qua eoz post mori ab aia Ca 2m & est digressio de lazaro biote ejusq interpretatione et explanatione causa.

Hijs sic explicatis ad plenu in phisicis libris q vita & actu primo ee hijs & primu aie in eoz pus nd p modu sensus & p modu vigilie q ens ab aia in ipm. duo aut actu ipsorum q endelechia grece uocant. sonat motus ee sensualis q dr de & nomen in quo e primo & principalis actus ee quod dr ee ei aug est forma. una forme denigrate & specificate q vlra & gubernatrix & dante determinatu & specificatu ee quod e abeo & ee. sonat lucere ee lr & lucu Cid q aia sit quedam substa specificata & determinate subi ee lr & dare aiato eoz specificatu ee & hoc narratis vita in viventibus & no egrege dictu & q vide viventibus & ee. sensibilis aut aia cu dicat ultione determinatis & vlra determinatu ee donat & hoc & sentire quod quisq ee & vide specificatu & sic sentire sentientibus & ee & vlr nutrire & p eande modu nutrientibus & ee pp quod arp hinc dixit quod dixit p hoc est sug sentire & qz nichil dat ee hois

lib. de ca lon. & brev

mgr̃ homo ē. ũ solq. omus. n fōza dat
ē in eo qp ē fōmal sue ſt ḡcepta aīe
nã sue ſeparat. ß nobilig ēt dōnat. Et
viaing causs ymic ſeparat ꝑ ḡcepta eid
nã. & qp ſequit ēt̃lis actꝰ aīe ē dare ee
vite pp hoc dr̃ ēt actꝰ corp̃is organi
phīa pō vitā hītes. & ſic dr̃ eig de nō
ß ſe aīa. ita ē de potentijs in gñe ad
organa. & nō vdr̃ re ēt cē corp̃i sue q
nec ē nec vnit corp̃i ũ cōpoc & ſic eſt
in oñibus alys aīe ꝓtis. Hanc ſtat
alibi patet. & qz nā hōis qz ē actus
cē tēporale / aīa h ēt michil prō ē de
re. & post ipm ē virtus & opō. & qz ꝑ
aliorꝫ gñ ei quod ſic ē p fōzā q ſtat q
ē actus ꝑmꝰ. Et nō nō ſit aīe p aliqz
ſpūs pōne eig ōne. ß ß ēt ḡng aīe
& ſ ꝑh ꝓtis eig oz qp ſit ēt̃lis. Cū at
aliq / actꝰ ſint ꝓpij cēles ſc̃ ymagiā
& nutre / hmōi q nō ꝓ actꝰ aliquod
ſumt aīe. eo qp aīa aīa ſn hoc dr̃ qp
cēlr̃ ſiat mlta. Et hmōi tāl actꝰ non
ſint ōtinuj / eodē modo ēntes. ß nr̃
hyūtēs quiete ſomnj ꝑ labore / ꝓ
mcis. nō m deſtructione vite ponit
qp ē actꝰ ōtinuꝰ qz nō & vita ē actus
quida ſc̃ ſexta vita aut̃ eſt actꝰ. ſc̃
ēt illa fōza hn eo qp ē ꝓ fōzā. quod
quid ēt michil ad eſt n diffuſio qua
ſe diffundit fōza in eo cui dat ēt. nō
additur aīe in corp̃us & ſc̃ lux lumē
& lucē eandē nām nō dant dēne. qz
lux nō dat eā ß ſtr lumē diffuſa in
luōſ ſue lucidū & lucē nō dat eis
cēle agre. ſta aīa vita & vnūe dnat
vnā rēm. Sz aīa nō dat hāc ß ſe. Et
vita diffuſionē eig in eo qp ē actuatum
& vnūe dicit eig cēlē actū. qz at aīa
nō ē quid ß ſe. ß ſemp diffuſa in vr
nō & nō aīa nō diffinit ß ſe. ß potig
vt vita quidd. quid dr̃ qp ē endelechi
a. eig ꝑ pō vnit melig tñ dr̃ qp hōis
vite ē ānel pnapia Sic ſn 2 de
aīa diſputatū ē. Et hoc ꝓz qp nō
ē ꝑ modū ſomnj. Sz ꝑ modū vigilie
exiens ab aīa ſn corp̃us & nō dicit

quidd qp vnūe eſt ſicut quodda ſic̃ lucē
qpiā dicit. licet nō ꝓ oīa ſit idem
tñ hꝫ aliquā ſyllitudiē. dico aut
nō ꝓ oīa verū cē. ſc̃. n. dictū ē aīe
nō eſt vnūe qz aīe diffuſio ſit vnio
nem. n. ſcorſū quid ē aīa & ſcorſū vi
ta. ß vita ē rēs aīa diffuſa in eo
quod vnit & in toto & in ptibus ſc̃
prio dictū. qz ſi oēs cēt al̃ vite
cēt aīa eig. hꝫ aut̃ ſilitudiē in opi
bus vite quoꝝdā modo cēt cauſe
qz ille ḡmne fluūt ab aīa. hmōi
aut̃ vite ſc̃ in plātis dēmatū ē
ſbīa ꝑ. vel ꝓprie ē cor. vel id quod
eſt loco cordis in hys q ſit aīata
& ex rēs opa vite ve ſeminalib⁹ ſpe nec
ta fluūt in tō corp̃us Cauſa & eſt
diffuſio declarans diffinitionem
mozis & eius explanationem
Et aut 2. dat — anō — 2an
vita dēfinꝫ 2 — anō — anō
natu facile eſt ſcire 2 anō
quid ē mors. Eſt. n. mors hmōi vite
priuatio ex corruptione ꝓpr̃ mozis
qui ē mō viuſficus & viuſficatiū
ꝓcedens. vita. n. ß ꝓpr̃ hīta. licet
nō ſit tria ḡna ſpātū. tñ tripl̃r &
cellr̃ vitā vite. ß hoc ē in aīa. Et
huic vite nō oppō mors. & vita q
ē in fluxu ab aīa rēs & nec huic
vite directe mors opponit. eo qp
illa eſt magis & aīe ꝑ cordis. ſc̃ fluxꝰ
luōe plus ē ſplus ꝑ aeris recipiē
tis & ē fōza vita ptecipata achīe
& adḋens ei ſc̃ fōma fōrato. & hꝫ ē
cui mors opponit. hanc. n. pauci
& nō alia vlr̃. Sz. n. qdā aīa ꝓcrit
nō cord. hꝫ tñ vlr̃ nō 9ꝰ oīa aīe. licet
aut̃ tripl̃r vita varietur. tñ hoc nō
ē in ß mēt & nō ß rē. qz ß rē qz dō
nō ē ā vna & ea dē. & hoc in quib⁹
dam ē corruptꝫ ß ſtam & actꝰ ſuos
quos hꝫ in corp̃e. In quibusdam
aut̃ ß actꝰ tñ & nō ß ſtam ſcūt
in hominibus. In quibus dā aut̃ nec

fm

ꝑm actus. nec ꝑ ſcim. ſic ſn celeſtibus
ſi illa ꝑ ꝑpetuitatē ꝛ ſtoicoꝝ opi
monē dicam ſēr dicantur. quis
aut ſit vitē. uel quale aīe ſeparate ī
ſepā ſn hoc ꝓns negotio. millo mō
pot demōſtrā. oz. n. de ſbis ſeparatis
cognoſcere ꝓpria aut ꝙ aliquid
certū de hoc trad ꝑ poſſit. Ex hijs
tñ que dicta ſunt ſtimo cui vite ut
potiꝰ in qua conſideratione mors vi
te opponitur ꝓuatiē ꝛ in qua nō
Se aut dr̄ hī ꝓuatio ꝓcedere ex cor
ruptione ꝓpriorū que ē quid vnū
fictum ꝛ vnū fictū. ꝛo dictū ē ꝙ ſc̄
intellr̄ ex omibus q̄ ē ī. 8. phīcoꝝ
dicta ſunt int̄ omiꝝ motoꝝ ē ꝛ ſui
mobilis eſt ꝓpriꝰ qua ſe hr̄ motor ad
ꝑ mobile ꝛ ego mobile ad motorē ꝙ ſalua
ta motor mouet mobile ꝛ nō mouet
amotore. ſz ea corrupta ceſſat mobile
motor. ꝛ hec ꝓpriꝰ ē in motore ꝑ
ad ꝛ in eo ꝙ mobile ꝑ ad. Nauta. n. ria
ni plene ꝓuata. aliquis nō mo
ꝙ fortē nō ꝙpit ruina ad motum
in aīo ſuo uel alia diſpoñe impedi
tur ꝛ aliquis nō ē impedimētū ē eo
ꝑ in nauī q̄ corrupta ē uel nouā
ly hūlis. ꝛ tūr utrūq; nō mouet. Et
ſic ē int̄ aīaꝝ ꝛ corꝝ. Ex quo ꝛam
ſtimo ꝙ aīatū mouet ſeipm ꝛ mo
aſeipo ꝛ ꝙ omē tale ꝓpriꝰ ex mo
tore ꝛ mobili. tūr. n. ꝓpriū dū nō ceſſa
bit motꝰ vite aīe ſn corꝝ nī corrup
ta ꝓpriōne. Stimo aut nā ꝙ vita
cēſ ē ab aīa in corpus. ē ꝙ aīe
mouēte nō eſt impedimētū ē eo ꝙ te
motore. Oz ē aīe de ſe mouet eodē
modo ꝛ ſn ſuuene ꝛ ſn ſene. ꝙ ꝛam
ſtimo ꝙ ea q̄ dr̄ē in libro de aīa oſ
denata ſunt ꝙ ſi ſenior acꝙrat oculū
ſuuenis ꝙ videbit ſc̄ ſuuenis. ꝙ nō ꝓpe
dr̄ motus aīati ex alīq; corꝝ ruptione
aīe oz ꝙ ex corꝝ ruptio tota huiꝰ ꝓpriōis
ſit ex ꝙ ꝑ moti. mors ꝙ erit int̄ dictū
ē ꝓuatio uite ſn tōē ex corꝝ ruptione
ꝓpriōis corꝝ quā ē ab aīa mobile
ꝓdens ꝛ cōta. ꝛ hoc ē ꝙ ꝓlixe uolu
mꝰ. Vltiꝰ aut ꝑz ex dictis ꝙ etl̄ tale
vite longiores ꝛ breuiores nō ex ꝑte
aīe. ꝑ ex ꝑte corꝝ ſūt ī quib; ꝓpriē de ꝫ
ꝙ d̄ morte ꝛ vita. qui eſt d̄ cais longitu
dīs ꝑ breuitatis vite. Cap̄ p̄d̄ q̄ndis
ſn hoc negocio.

Conſiderandū
ē ꝙ ſt de eo ꝙ ē eſſe
quedā aīata diutina. ſ. longe
vite ſc̄ elephantes ꝛ hōines. alia nō
breuis uite q̄r. ſ. hoc ſit ꝑm nāz ꝛ nō
ſolum de aīali vita ē hoc conſideran
dū. ꝑ mḡrend ē de tota vīr vite
longitudine ꝛ breuitate ſn omibus
aīatis. ꝓmō aut ſtim mīcroꝝ ē
ſc̄ in oī ſtia quos ꝓpus exponam
de ipis in quib. ſ. quid ſit vīe ꝛ q̄d
corrupti ſiue mori ꝛ quot modis Et
ꝙ quē ꝫ ē vniuocū ad ea q̄ ſunt
ſub ipō. ꝛo ꝑ detrēdo de vniuocatione
cōitatē ꝛpij. nō. n. mā ē nec una ꝛ
eadē ſit ē omibus aīalibus ꝛ plātis
omibus q̄ quā corꝝ ſunt longe vite
ꝛ quedā breuis ſnē. plantaꝝ. n. q̄
dā hēt vitā breuem. ſc̄ herbe. ꝛ q̄dā
hēt vitā multo ꝛpore durātē. ſc̄ quer
cꝰ ꝛ palma ꝛ multe alie arbores. vīr. n.
forte alibi ꝙ ſē aīa q̄ ē ē vite ꝛ ꝛpē
vita omibus aīatis ab una ī tōē ad
ē vite ꝛ viuendi. utā una ꝛ quib;
quedā ē ē dr̄ longe vite omibus al
breuis. Et aut ē conſideranda diuſis
ē ꝙplexionē viuoꝝ ꝛ ex ꝙplexio
ſtimo ē longitudiē viuendi ꝛ
breuitatē videbīr nō una ē ē longe
vite ꝛ breuis ſn omibus aut nō uno
modo ſe hr̄ē. ꝛ ꝛo hec dyeiq; ē nō m
ꝑ potiꝰ dubiū uel ambiguū eo ꝙ hr̄

ꝛ motus

rom ad vitaz ꝑte ḡdiemoms. Simplex
aut dubiū est vt̄ eadē. sc̄ ſm̄ ſbiz &
cām q̄ sunt longevite. & que sunt ſ
nām sana aut sunt diuſa ſc̄ & cā &
alia ꝑte vt̄ sunt eandē cgnoscenda
ſc̄ & tā tri hys q̄ sunt breuis vite. h
n. ſcribēd aliay Cū vita sit mēſlis
aphorismoꝝ & Sal̄ sanctus. Corpo
n. nō disp̄ ad vitā & ab hac q̄ ab alia
mouebit̄ ſ ſm̄ eſſentiā aphorismis
q̄ in illa frigidis & excellentis ḡior
Et cū remouet̄ ab hoc excellentiaꝝ
acquirit ad celū ḡdā ſimilitudiez. In m
to. n. h sunt ḡdia ſ cēm nō tm̄ sunt
in equalitate & attribū ḡiora. In eadē
aut equalitate vt̄ ossiſere sanctus ꝑ
quod forte videnet̄ aliq̄ ꝑ cētu
m eadē ſc̄ & cā sana cū longeua usq̄
h̄ tribus. Et cgnoscā cū hys q̄ bre
ue vitā hūt. Sz nō tm̄ nō hec ſuffi
cias ē & nō dubiū ē am cgnoscendas
q̄d ita mutent corpa ꝑ quib⁹ ḡbusdaz
inducat breuē vitā & ita q̄d nonnu
tant q̄ inducat longeuā eo q̄ ſm̄
quasdā cōſtitudines cē ꝑtias aphe
rismoꝝ & q̄ſimētes hoīes ſuꝑ
fluos aptos putrefactionē & ſi non
q̄ſumēte morte q̄ualdū inducēte
in breu. Somnus at & vigilia ſūt
q̄ cōſeruant uel breuiant vitaz
h 63 & cōſ in libro de somno & vigilia dicit
q̄ ſemp homo dz cē medio mō ſom
nū & vigilie. ne aut nimis cōſtare
ſolidus deſtruā aut nimis humi
dū & infrigidet. ſ de hys dictū ē ꝑ
Sz cōſ de cōſtitudine & ſanitate q̄ affert
ſcē nāli. Satis dictū ē vbi cgnoꝝ de
aphorismis ſm̄ libro de nā loco
rū aut ſm̄ hoc li ſpectans ē cōſ cās q̄
hec quid adiuta ſunt longe vite. Illa
vō ſunt vite breuiozē. Si aut aliq̄
adiuta ſ hās dicis inuenio ea. dissimi
ſ q̄ q̄ quanto tō ḡdia quoꝝdā ad tota
ḡdia aliozē. Et ſcē dicunt ſ has duas
adunioē ea q̄ fiunt ſub vna & eadē
q̄d ad minoē q̄ntē. dico aut ſm
genus differre. sc̄ dicā genus cē ge
neraliozē ḡdiū. tūc. n. differt ḡdē hō
ad equum & in ḡdie loquendo hō lon
gioris vite ē q̄ eqū. ſm̄ eadē aut ſpē
dia sunt sc̄ homo equus ad hoīez
vna. n. homo longe vite ē & alē
breuis ſpeciē. aī tñ hoīes ſūt ſm̄ a
lys modis sue aīs ſpēi sunt gentes
quidā. n. hoīes q̄ sunt de nouo de
ſcouid in caludie regnoꝝ ſūt longi
oris vite & alij ab hys in aphorismis
q̄ in frigidis degūt regnoꝝ ſūt
vite breuioꝝ. h aut ſmo ē aī. Cal
fere ab omnibus ꝑpatetur̄ ḡdiate
ſcientibus nās. q̄m aer calidē regno
nis ē calidꝰ & hūt educat calorē nā
lem q̄tinue & aperit & laxat corpus
Calor aut eductꝰ ſcā humidꝰ trahit
& ſic inducat putredinē & cōſumptio
nem & mortē. ꝑ quod nos ētē dis
tinguimꝰ qualitates hūmanā ſ mo
dū q̄d in libro de nā loco dictus
ē ꝑ quod locus frigidꝰ & locus ſumoz
ē & ē longeuus vite ſunt in eo ho
mines ꝑ in loco calido ſalſit humi
dus ſic ſē ſanꝰ. ſ ſi debeat ſaluari quod
dictū ē. tūc q̄ ꝑ locus calidꝰ mīē
gatē rēputꝰ. ſc̄ nō ꝑ eius uenis in
hyemē & eſtatē dē calidꝰ & humidꝰ. tale
aut calidꝰ ē ſoueus & nō calidꝰ edu
cens calorem nāleꝫ. frigida aut
regio dz q̄ rē humidꝰ ē frigida.
& hec hēt frigiditatē glaciale q̄ gela
tē hiemes & cōtinuē. Calidꝰ nāle
ſc̄ hyems dē frigida & tūc mīēs q̄
hic dē & tri habitantes in eodē loco ad
ſc̄ hoīes eiusdē climatis hūt diuersi
tatē longitudinē & breuitatē vite ſ ad ē
mīēs q̄ntē. ſ de loco & locatoꝝ q̄n
tione ſc̄ tā diuīs ꝑfectē ſuꝑ ē ſtā
libri de nā locoꝝ q̄ ad tale ſpectat
doctrinā & ulterius ꝑticularia. n. ſm̄ hys
omnibus medicine ꝑmiquimus.

Cā. vj.

Ca. 2m. de diffinendis quib; corrupti
tur anima. Tractatus

Quia ido mors est corruptio quedam
oz nos debem̃ p̃ mḡ corruptio
nis vt ex hijs sacra cām mortis nā
lis. oz. n. cāb̃ grem ex ip̄is corrupti
z mortalib;. Et has sine nō possima
il corle ꝑ q̄ corle mucstigem̄. Sic ḡ oz ac
tpere ꝓmo quis ꝑprie ē corruptle sun
bus illis q̄ nālr subsistūt. q̄ de nuo
illaꝝ sunt illa que ptrepant vita
z morte. Dicem̄ ḡ ex hijs q̄m uo
pgcs dcfiata sūt q̄ cēa simplicia q̄
sunt ꝓma ḡnabilia z corruptibilia
sc̄ ignis z aqua q̄ in ambabus q̄lib;
ōria sunt. Et sc̄ hijs ꝓxima in alta
qualitate ad eis gcnca q̄ sūt aer z tra
sunt ꝓme causc gnōis z corruptiois
tāq̄ ea q̄ nō hūt eandē pōm ex q̄lib;
actiis z passiō. ꝑ ḡnā admixtōm. sūt
aut ē vnūquodq; aliaꝝ q̄ nō ē eiqdem
facultatis sue poc̄ in attendo z pacā
endo ad alterō. Silia. n. nō agūt in pal
cantur. ꝑ ōria ea q̄ nō ē eis pō in
attendi. Et quia sc̄ se hūt admixte il
la simplicia. rōne ē q̄ssūr ostañ ex hijs
ꝓtrepent nām simplicia in cā gnōis
z corruptiois q̄ sūt in simplicibus
q̄ ex ḡtibus. in simplicib; ꝓmis ōrie
hūtibus causatur corruptio ex actu
one z passione ōriaꝝ. q̄rum. n. excel
lentie ōriaꝝ in medio actu impotois
facte sūt. tñ adhuc manet cōmc
ōrium in rebus. z rōnē michil ad eccl̄ie
artmetrcā mysteri posset vt alibi
placuit ē attinget aliqñ vim de aliq̄
ctrario q̄ z inducet corruptiōm in
omibus talibus q̄mixtis. hac ḡ de
cā tā simplicia ōia q̄ compta ex
hijs sūt nām sunt corruptibilia. q̄ru
q̄ aut nō ḡmixtione. ꝑ ḡpōne in q̄
ḡpōcia ꝑ suas formas z qualitates
saluāc sicut dcm̄ talia artificiata
de omibus talibus ē altatio corruptiois
tamq̄ de alijs ab hijs q̄ nā exīstūt
exūtib;. mīrs. n. corp q̄ sūt m̄sunt
ꝓprie corruptione q̄ nō alijs ḡnā
z id oz illos modos corruptiois distī
gui ante q̄ sciri possint cause ueloris
aut tarde corruptiois. talia aut sūt
sc̄ia simplicia segritudo quoq; mixti
corrupte ex eō cā corruptiois q̄ cāte
ex ōrie ē lōc ut sup̄ dixim̄. hec. n.
corrūpunt̄ aliqñ etī q̄ndoq; nō cor
rumpant̄ sēā in quibus sunt q̄ppt
altationem mutationis sūt susceptūt
ea licet. n. sēa sunt ea saluantia i
ee sc̄ z cetera actiua ōia saluātur
in sēis q̄ susceptūt. ea tñ aliqñ cor
rūpunt̄ sēis saluat̄ z manentibus
sunt ignorantie q̄dā q̄ē male dispō
nis q̄ quid qualitas q̄dā ē corrup
tio z duplex. Sc̄. n. ignorantia talis
cāta fuit ex oblivione ꝓpriop̄ ve
rop z acceptione ōriop̄. tūc corrūpi
p remyssibilitatē ūiop ꝓpriop̄ si
aut ignorantia hui cātur ex simplici
acceptione qua ab accepit ōria ꝓ
priop q̄ ꝓpijs tūc corrūpitur de
abilitate que fit p demutationē. talis
aut ignorantia ē falsitas ꝓpria. in geo a
z ē silr in alijs sēis. licet forte nō in
omibus sit notata. 7gnō aut q̄ ne
cia uocat̄ z ē pura negatio sēe nō hī
ḡnā n̄ ꝓprie corrūpitur. ꝑ ista in se
ē corruptio q̄dā. Est ḡ ista q̄dam est
ꝓpria ignorantie corruptio que nō ē
alicui alioꝝ cnata. Silr aut sēe ꝓpria
corruptio ē oblivio ꝓpriop̄ uel
deceptio ē tā principia ex ḡtibus coꝝ
gentens sc̄ ꝑ ꝑ p antedicta. hijs aut
talia licet ꝓprias hēant corruptiones
p sua ōria. tñ hec hūt corruptio
nes nō sibi ꝑ se gentes. ꝑ ꝑ actiōs
nec sunt eis ꝓprie ꝑ q̄ues. omia
n. q̄ in sūt sēis ut actiua corrupti
tur vna ad corruptione eo q̄ tā
lis corruptio ḡsequit̄ur ad phicas

corruptionis subtra. plicas aut hec corruptiones que fiunt actione glutitiue pliacq; celui ult sup dixerq; q aut q sequatur corruptio actiualiu fortalitiu ad plicas corruptionis subq; pz ex hac q corrupto aialibus corrupti tuz patet doctrina z sanitas z altera actiua q sunt ipis igne q sutis z ss saluatur aliquid a mixtu illiq nō fiat sm aiāl p se. ß corpus eoz nō mixtū q; actiue fiunt. ß mixtū ē corpus q; tractē hns

Quæstio de dubitatione q

Sequitur ex dictis circa corruptionem ut mixtionis hui tractatus

Quē ē de aia vtrū aliqs rō amari pōt dubitando ex hys q dicta sunt. s. q. aia nō est naturalr ß se egns pt corpus. ß potq ē in corpore sicut forma mālis z sē sua ē in aia. sē dicebant hy qui arguebant aiaz q; quidā ex eis dicebant aiaz tunc ß pdicta oz q; q; altera mālis sibi ppria z nō per actus sit sui corruptio. sē ē ignorancie z sua pdillam cōmonitus fozte mālis corruptionē qua corrupt a prima sui sit ordinē corrupto corde z hanc rō ē q; dicēt. quid exit ē inte possibile ē q; fortis mālis ei ita grāde p; pturationē ueritatis in mā vel corpore. ꝑ quod cū nō videatur ne huius ē ppria corrupt pt sibi corrūpi nemo sequitur sue corrupt sua incorruptibilis q; alt se habeat ad corporis gnē q; actiue se habeat ad sm alie. n. assignari oporteret ppter hoc corruptionē z hi corrupto nō pot in ueniri. tñ ē aie corruptionē fortasse aliquis q; sideratus ppter aie nam z diffinitionē generabile pot dubitare ad vtraq; pte additionis fortes in uerisimiles igne. ex quo. n. dr fieri ut ppter corpus malos z bonos ppter corruptionē educto de mā. z nō ē in ma ipi exīte luat nō habeat ppter corrupte z tñ nō ē aliq; ppter ea fit incorruptibile Quæramus q; sit ex hac sequit q; ipa sit corruptibilis ß statim occurrit q; nō utiq; ppter eam sit corruptibilis corruptibilia fiant. n. dicatur q; ē ea aliquid grue z tu debes sine q; si dicatur esse ea incorruptibilis q; tuc sequit q; hēat virtutē ad ea in fin z sensu modo q; ē ea q; in primo celi z met. nō solū pluta. ß etiā dimissa sunt. si aut dicatur q; ē corruptibilis ß se tuc sequit q; habeat grue sē hic plato z z hoc ē mirabilis huius gentis. nos n. videmus q; qdā corruptibiles ad q; sē eoz grue aut ex grys sunt sine sunt q; porta sine simplicia. corrupte aut ex eo q; genitur grua corrupti abnuyē. grua. p. pma q; sunt actiua z passiua abnuyē. q; ipassibiles z corrupte abnuyē. ß hoc actiue gis corruptione corrupti tuz q; sunt in sibi grys uel ex q; rys q; porta z nullus corruptus nisi ē z illa corrupti q; se actiua sunt in rys. ß sta patet q; ē fortis sua lis z sua mā z etiā q; porta. ß ß se intellecta corruptionis modi actiui ad huc nō hī. nō q; sua hui modus dicit de nullo ssb tuq; actiue predicatoz q; quos z grue nō hī. si q; nō ē ea z liquid grue z in quibusq; generib impole ē ad in illo grue p se corrupi pria corruptione. sed. n. verū ē quos hic z in libro pyge dictū ē q; oīs corrupt ee z p se dicta est adhuc. impole ē corrupi aliquid talia q; nō fiat grue. hic aut in q; de aia q; nisi grue aut nō est oīs grue nec p se nec p actiue eo q; aia nō ē q; porta ex grys. nec etiā hī grue. aut ad ipsa nō hī grue hoc q; p se ē grue z sic ipa vr non

esse

cē corruptibilis. Sin. ē sēm̄ p se esse
ꝛ hoc aliquid sē dicit plō ꝛ socrates
ꝛ multi alij phi. tūc nō hꝫ ḡnūs ꝑ hꝫ
q sit q porta ex ḡnꝫ. ꝑ aut nō ē
sic sua opposita ꝛ hꝫ ad ꝛ p se ens tē
nō hꝫ ḡnūs hoc quod p se ḡnūs ē sē
sed ignorantie ꝛ egritudo sanitati
ꝛ tūc sequit ex dictis ut vi q nullo
modo sit corruptibile p se ꝛ per accns corru
ptione uel ꝑ actūs. Ex hoc ad sēq
omnes alias ē immortale ꝛ incorrup
tibile ꝛ hoc quod dicit plō ꝛ socrates
ꝛ alij phi. nūti. Querauit aut hoc
quomodo dictū ē de aīe incorruptī
bilitate quod uno mō uēꝝ. alio ad modū nō
cē. aīa. n. uno modo hꝫ ḡnūs p actūs
eo q sbīm sūd ē ex ḡnꝫ q cadit. n.
aīa ē foꝛa in mīa absq; dubio corrupcio
ē sbō suo corrupto. sēd ē uegetabilis
ꝛ sensibilis. aīa aut q nō ē forma
in mīa. ꝑ ē separata. tūc nō hꝫ ḡnūs
p se. nec sit in mīa sēd foꝛa. mālus ab
sq; nullo dubio. neutro modo ē corrupt
dicū aut q q̄dq; ē foꝛa sm mīa est corrup
eo q ex pte ē huīs mīaz hoc modo q̄o
in phitus libꝝ dctū ē q mīa ē
sbīm moti ꝛ mutatiōis nō ē ḡnūd
p actūs ꝫ nō p se. ex. n. quo no
minat pō mālus q absq; dubio est
ad motū. oz q insit ḡnūs alt mē. ꝑ
q pōs ꝛ trā smutabilis ē ponꝫ. hoc
pz ex hoc. q vndiq; hoc ē nōiꝫ ꝛ
omū mīa calid illud quod ē corrupcis
eo q hꝫ ḡnūs ꝛ nō ē actūs semp
in ē gtingit alicui sbō. si tū ex re
dundātia ē passiones ꝛ actiōs nō ē
sēpabilia. hec aut oīa plane dissen
tāa sunt ꝛ dctāta aut sunt prīi phi
nōiꝝ. si q̄ quodq; habens mīe sē
sit actiūs ꝛ passiuus. tūc impōle ē sbz
illud nō mutari. oīa aut actiō ꝛ pas

magis sūd abstrahit albū. ꝛ sbīm aīe sic
opponit est ex ḡnꝫ. sē in sūd de
aīa demōstrāt ē. tūc absq; dubio ipsa
corrūpet sbī sui corruptione. ꝛ nō
cās longitudinis vite ꝛ brevitatis
ex pte sbī ḡnūs. nūd. n. pōt cē q
vnū ḡnūs semp agat ꝛ alterū nō
semp patiatur. simpl̄ si dicatur
ex pte sbī. cē ḡnūd oz q oīa foꝛa
q sit in sbō hēat aliquod excellēs
in cōibꝫ simplicit ex q ḡnū
is recedit p imperiū ab excellēn
ḡnūs. hoc ḡ sic suppōto nūd ē ex
cellere calidū nec frigidū. hūidū
nec siccū sm sbō aliqs simplicit ē sic
ex sbīs. superfluū aut sui excellēs
semp fiat. ꝛ agit in id quod excelli
excellens. n. sui superfluū ē ḡnūd. q
nec quātū extremo ē ḡnūd. sēd sic hꝫ
tepidū ad frigidū. sic dictū ē in. sp
phi. multū. n. oīs ex ḡnūs in ḡnūs
ꝛ ē mutatio ex tepido in frigidū
superfluū aut nos sui excellēs q̄d ē
excellēs acceptione pōre cuiꝰ foꝛ
magis remisse prius acceptū. sicut
frustū se hꝫ ad albū ꝛ tepidū ad cal
lidū. si aut cē quod ē actūs lucis ꝫ
nū ē aut in ꝑhitus q̄tū ē oz q
ex tale sit nūqd corruptibile ꝛ sic vi
debit q dā aīa ꝛ mīa corrupcibilis
vnꝫ ē ex cōmixtione sui q excelli
simplicit quale ē. ꝛ in se hꝫ ḡnūd
Si aut dicat q nō corrūpat. a se
ipso ex q in se nō hꝫ excellens ḡ
nūd pp imperiū q fugit excellens
ḡnūs. ꝑ dict corrūpi sbīm ab ac
te ḡtinente sic quod erit sūm hoc
mīa nō ex dctis acceptis. ex ꝑ
nō corrūpet. nī excellat calidū edu
cendo ꝛ ꝑficiendo ad ipm ꝛ tūc hꝫ ḡnū
Si aut hoc nō q̄dat q ab excel
lentia corrūpitur ḡtinēte. nūd oz

relinquere q hꝫ ad actu ōrui in toto
saut frigidū ōriat calido nō p mal
excellentis tm. Et hoc fit suppfluid exce
llens in virtute rē ipsa z domat ipm
z corrūpit. michil. n. nō corrūpit altm
nisi excellat ipm sue sit eodē gnis vt fri
gidū z caldū. sicū sit in toto ōrui et
calidū z frigidū z cō mior flāma gbu
rit z gsumpt amarori p excellenā
qua hꝫ ad ipam. q hūdi quod phi
tēpora nutriret pua flāma gsumpt
z obruit amarori flāma in brevi
tpore z ita absorbet mior flāma z
hec ē ca q dicūt q sunt in motu quo
dam fluit z in motu quadā corrūpitur
z ex motu quodā fit qm dicā nā
lia hnt ōrietatē z hanc ōrietatē q
dam excellūt qā aut in tpo ōrua
sunt z ca hec excellūt in ituite z
cō gtē agūt in ipā z illa gtinet
pacitē z hec ē ca q gtinue abrevie
tur corr z dura z gtinuat gtinue ad
corruptiōm z ex hoc actipi q aīa
in sō tali eqno hoīe nec in se ē
impotū hēat ōriū ego se eqno. tū
nō semp vnifficabit pp alis sipcus
ex pte cui quod vnifficatē. hē pz ex
pdictis. Cū. n. sē supli sbm adato
rū hēat ōrui excellens. s. in toto
ōrui aer gnēs sm cū excelleti ca
lido agit sī calidū ē aut cōtio agit sī
in toto hꝫ qualitatē ōriā z ita ad
corruptiōm iuuat. z hinc sīgnuz
ē q trāsporta de locis frigidis in ca
lida tpore quo frigus ē aer z de locis
calidis in tpore quo aer ē calidū
ut sic fiat gēpatio aeris sm ve
niendo plurēs tēporis. aut z sut
mutatiōs tēpis. si tpore calidū tūc
pō fiat in locis calidis z tpore frigi
dū in locis frigidis. quibusdā. n. adatis
ōrua mistet illud irequabiē ē fm actuo
in rfrigiū cōfūdi z mutari. mā. n.
cū sit sbm trāsmutatiōs mox nouē
sui qua hꝫ in seipa z sit mobilis est
ꝫ hꝫ ōrui ꝫ ōrietatē z ubi accipiēd
q aut ē mobilis ꝫ ōrietatē tunc hꝫ
ōrietatē ꝫ augi z detrimū z sic ē pas
sibilis ꝫ passibilis ōrietatis tūc et
ad ōrietatis aliāns cā ꝫ ōrias q
lutates. Ex dictis aut hys ē aperē
q aīa q ē virtus in ōry corē hz nō sit
ex ōrys nec hēat tractū ꝫ simpl. est
tū fōa cōis in sē ōrietatē huius q
ōrietatē excellit aliquod simpliciū
quod ē ex ipm z ita corrūpitur cor
ruptione ōrioz in sē tpō cōgrente
qtinēte quod ē ex ipis pp quod z
aīa z vita in animalibus z plantis
corrūpi ē nāe. pp quod vita ca bre
uioris z longe vite grenda ē in eo
q ē sbm aīe i nō in hīa aīa. ut
aut dās aīa sic corrūpit corrupto de
sbi. alibi in pte ē dictū z cū
de alis in pō plnā tractabit. ubi de sbjo
facieng mētiōm Ca q t est dispositio
declarans q re ep pte corporis in me
quezende st cause longioris & brevis
oriis vite C

Ad tria dicm z animalia
aue mīe omnia
que dicti z dā sunt oz sine ep de
esse vnū principiū caloze vnifico z il
luceze deficat oz ep calor sn nō excellat
qz alī nō faceret hūdi digestiōm z pō
impatiōm sīmi. n. ē dictū q quidam
dicūt de dictū equalē ex elis zeloze
qualitatiū mysteri quo ad ꝫfluitatez
quiptiōm z incēsū quo ad ꝫplexiōm
hoc. n. ē dictū q intellusti z verifica
ri nullo modo pōt qz in talibus nō ē
quiptio n ꝫplexiōis solū tā in to
to ep in pribus. sē ex diffinitione q
plexiōis mā ē. ꝫ & hoc loquitur sūma
in alio libro. oz ē q calidū dīctiuz
sit in agendo. z id illud excellens sē
p aliquid eduīt de hūdi. Cū aut
fumalē a calore ōrietatis aeris tūc
tria corrūpit. z hec ē ca corrupcois ca
z mortis cōi animaliū. hūdi autē
sit mā spūs in animalibus q sunt sensibus

excellit

excellit post calida. ⁊ mollia sunt
pties animalium principales ⁊ molles sūt
cibi ⁊ potꝰ corpi humidi. ꝑ quos molles
sūt ptes corpis exceptis his q̄. q̄
sunt corpis fundamēta ut ossa. durat⁹ q̄
in his post calidū tritū ⁊ digestū
humid. Sicut aut̄ ⁊ frigid⁹ sic alibi ex
dictis in omnibus sūt qualitat⁹ mortificā
tes ⁊ ꝓpter hoc frigid⁹ ⁊ humid⁹ nullū
rū est animal adequate. ⁊ quoꝺ alia sūt
humida ⁊ his. ⁊ hi humidi ⁊ assimilat ad
pissid. q̄ alit̄ nō haberet nec sustinēt
sūb corpis nec alia membra quos cito
corrūpis. Sm plantas etiā dicat⁹. ⁊ plg
ē in eis sicc⁹ ⁊ frigid⁹ q̄ in animalibus
⁊ tñ nō ualent. ꝑ q̄ in oī animate
nāte ē tēp calidū tēpātū ⁊ humid tēpatū
sic ꝓz ex his q̄ in primo c. meth. dicta
sūt de effectibꝰ ꝓpriis qualitatū actiuaꝝ
⁊ de his q̄ de passis qualitatibꝰ sunt
dictā in eode. Q̄ aut̄ quidā dicāt
hoc calidū cū sit excellens nō posse
ee calidū ictus q̄ si eet calid⁹ ut ignis
sumeret sibi ⁊ destrueret alia ēsua. ⁊
sic mō ficeret mors. dicō nullā hꝫ
ueritatē. ⁊ hoc hoīes dicō ignorant
quid dicē debeant. Est aut̄ sicut aiūt
⁊ adducūt romēs ꝓpateticus calid⁹ ictus
alit⁹ u. nō generant homogenea ⁊ separat
ee heterogenea. sic dicit⁹ ē in. q. meth. ⁊ hoc
calidū ictus nō ē excellens sic in elto
phra. ⁊ ē ꝓportionatū humido ephemali
hui⁹ aēe ⁊ nostrū. ⁊ hoc in se ut nunc celes
tē ⁊ nō licet omnē estimat ⁊ existimet de
hoc. ⁊ tandē in toto stingat ipm tñ
nō stare q̄ sit. ⁊ pulat⁹ sic infra dicē
tur. ⁊ id nō in aīa ⁊ in corde q̄edā
ē cā vite longioris ⁊ breuioris. In q̄bus
aīa aut̄ animat⁹ frigid⁹ ⁊ sicc⁹. in his
nulla dicō ē vita ⁊ id in illis nō ꝓpter
cā longioris vite ut breuioris. utrū
aut̄ aīa corrūpis ē ut nō alit⁹ ⁊ ne
gocij ⁊ ꝑ q̄ hec indiuidua ⁊ ipa nō sunt ⁊

Q
ue ꝑstitutaꝝ ut ne aliis cā vite lon
gioris nel breuioris q̄edā ⁊ q̄ in ipa
sicut dictū ē ⁊ prius. cā ⁊ nō est cā
Quia aut̄ nō ꝑest causa longioris
ꝓz cū vite vite
longioris ⁊ vite
mortis inquirend⁹ h⁹. ⁊ cū
ꝑ ⁊ ulēm ꝓ oībus planū est q̄ mag
nitudo corꝺ animat⁹ nō ē cā quare sit
mortua siue longioris vite q̄ mi
nora corā sibi pua. Equus. n. q̄n
mlto ē maior ꝑtinet corꝺ ꝙ homo
tñ breuioris vite ē sm̄ nāq̄ q̄ homo
quibꝰ. n. dr̄ q̄ ores vite cās faciūt
uitā equi ⁊ ores vite equi faciūt ui
tā hois. ꝓgrandi aut̄ rōm nō pus
tas ē cā q̄dā vite longioris ꝓ
uenientibus q̄ multa animalia pua nal
de q̄ sunt de nūo mensiū. siue diuso
rū in loco diaphragmatis. ⁊ etiā ani
mosa. uel pugnosa dicit sūt vite qua
ꝓdā ē extra annū. q̄dā. n. corꝺ sūt
in vere tñ apparēs tꝑe quo nasci
untur ⁊ nenera sunt folia plantaꝝ. ⁊
stami resplendentia quia nō fieret sic p
ingtas ꝙ sic cā ēet q̄dā longe vi
te. nec vim plantaꝝ vita uincere
q̄ ē durū corꝺ ⁊ stat nō ē cā lō
gioris vite ꝙ sic ⁊ q̄dā q̄ multe plan
tarū nō habent ꝓdiū vnius anni. ⁊
cera animal resplendit⁹ cā multa alia
mollia corā hūcia vincat multis an
imis. nec etiā sanguine hēre ⁊ sic
ē cā longe vite ꝙ sic ⁊ vtiū apes. n.
q̄ sanguinē nō habent vite sunt longio
ris q̄ multa sanguinē habentia ut ꝓdi
ant. nec etiā sanguine carere ꝙ sic
⁊ utiū ē cā longe vite multa. n. sāgui
ne carēcia sunt valde debilis vite
⁊ q̄ stupida. ⁊ ꝓdigi vite corꝺ finis
extra annū. ad tñ sanguine carentia
ut dictū ē nec ꝓpter illa q̄ sibi sunt vi
ua ⁊ alia sensibilia sup̄ vita uege
tabilē sensit. ⁊ hūcia ⁊ cū ⁊ pedibus
gradiencia contra ut ū. ⁊ sic vna

& sanacia & mobilia β locid pedibus
sunt q̄ hec longe vite. quedā. n. plā
te p̄ ystoz trā latā sunt longioz
vite q̄ alia q̄ simul tria predic
ta hūt. nec tm̄ ē ag̃tia. uel ma
gnā ē cā longioris vite. in mari
n. multa sunt ostrea debilis vite & q
dam pisces q̄ in corchis hūtant q̄ sunt
multo breuioris vite om̄ib⁹ in ma
ri nō ep̄ōnib⁹. sue ag̃tiis. vīt ad
lagūdo ut in polibus. pi plantis q
dam pmanentib⁹ longioris vite q̄
mirabilibus & stīl ut in polibus pi
cedalibus q̄d pmanentia longioz
vite ē in hys q̄ sanguine hūt q̄ sūt
in hys q̄ sanguine nō hūt & stīl
uersa in hys q̄ pelle grossibilia
sunt q̄d longioris vite ut in polib⁹
q̄ sunt nō gradiencia pedē β volancia
uel natancia uel repencia. sunt
hō & elephas longioris vite sunt
multa volatilibus natatilibus & repti
bus. Sic aut̄ etiā ut in plib⁹ maioris
longioris vite sunt q̄ minora. ac
cidit. n. longitudo vite in plantis
sicut hoīe & elephante. Cā. n. da hys
omnibus ab hinc sue ab hys q̄ sūt
in dnō vtq̄ ad suffra eni q̄ sed abt
reg. n. grme cum q̄ annis. ix ppe & ē
vlem in oīb⁹ vtq̄ sūt. sē inferiora pa
tebit Cap⁹ 6⁹ & ē digressio declarans calid

Dos aut & humidū sūt quod sit in
ad corp q̄ capia vite & auxit &
dita sunt & que & auz & auc &
dicendo intelligaz oz hic dicēdi puru
& detrare cās vite. Ego prig q̄ hi
tres hēnt q̄ omne vnū humidū calī
do & humido sē frigido & sicco. & perque
ad quod vnū sit vita dō animalis du
plex calidū innatū quoz vtq̄ hūt
in se triplex virtutez. vnū q̄
ē calidū originale quod dat ipe se
mine. & cū mēbra fiant ex semine
est p oīa mēbra trāsfusū. alīm aut
ē q̄ nam fōtato. & ḡsistente corde īmissū
dictū actride principale & p̄ cūs ab e
pate & ab arteriis in totū corpus
& illud quidē quod ē actride influen
nā hūt & nō randi pōm de aliud ca
lidū sue sit originale sue sit acc
tūs mēbris quālz aut ostoz calidoz
triplex hūt virtutē. hūt. n. principa
lē virtutē sm̄ motoriū quod ē ale
sē alibi explanatū ē & q̄ ad hoc
potest ad oīm vite in q̄ aut ē tra
hēdū explectionales apetens q̄ ac
cedūt ad aliq̄ cibi q̄ fortunitatē sue
hūt in se ut dic̄ aīc utrute celeste
& sic actū ad ḡsistenciā & ḡtinēciā
sūi. sē oēs iste celestis sūt ḡstitue
& in ē ḡtiū sūs impotas & gnā
tas q̄ remote sunt ab excellencia
q̄rtatis q̄ ē in simplicib⁹ cūs in
q̄ aut ē calidū assūans ex q̄ntitate
pissimis nutrimēti dissīle q̄tendo
plens & digens. sic ē sit calidū iste
sunt clare demōstrē in progressu ē. me
thōr. hi q̄ sunt calores vnusq̄ aīa
toz & p̄ dictas virtutes operantes hu
mor alid̄ qui ē sāñ & pabulū huq
calidi principalē. quid ē Duplex se
minalis. s. qui & radicalis nodē
ostenē ex tribus hūoribus seris. sāna
ris & semīe & sanguīs menstrui. & in
his semē masculinū ē operatū & factū
femeni aut factū & operatiz & humoz sā
guis mestruj ē assumptū in supplemē
tū & aug̃. Ego isto q̄ humore sic ḡstito
fortante radicalia mēbra. in quibus in
fundūt aīa & diffundūt in eis vt me
diante ipa retineat mollitē & calid
recepit p istā nutrimōm ad nutrit
humidi. Semen aut humi ē nutrimētale &
hoc ē duplex. s. plene assūlans & nō ple
ne assūlans. quod tū in mēbra & ad mē
bra tractū ē. hoc aut ē & restauratiū
& augmētatiū p̄ma humidi radicalis
Est aut vtq̄ istoz humoz acquisitū &

aliq̄ stitulid

corrupit quid humido qualitate quyd ē
gens. & nō ē in nīā aliena. ſz in hijs
quod operat cōā nāe ꝓuentis. ſz eſt
ignis. & tūc & ſtatura in ꝓportione ſua
ſuffocat calore nālem. ſic flāma lam
padis ſuffocat & ignē ſibi ſuppoſit
oleū. q tūc & dlāptulū & deſſicatū
ſuadit. ſi aut̄ ꝑdīn fuit & dimin
tōm ꝓpriet̄ ſubi & ſine nīa deſſica
te tūc & ſtudere ad humectanda ca
lidatem. ne calor nō inīs nīaz cauſſ
cat. ſic ignis lampadis quō deſſicat
oleū. Si aut̄ ꝓcat in ꝓfūdate & ſine
nīa. hoc quyd nūd actingit. q illud
ꝑdīn ſemp ē ex debilitate caloris nō
ſufficiēs. ſi aut̄ actit aliquid tūc & ſ
ſudere ꝑ altanca ꝓpīn & reducēn
ad qualitatē debitā quāgz ſit illa.
Duo tī ſunt frequēs impedientes. ſ.
q aut̄ aquoſum ē quod ē calido indu
abus qualitat̄ oppoītus & ſtingit ꝓz
& tunc ſtudiū actuēs ē & deſſicantia ca
lidū aut̄ ē forte nimis inflāmāē ſic
pinguedo ſulphurea & nō ſic pinguedo
de carnib de quar ſupō dicēd & tūc ſta
tī ſpirat ꝑ calidū & tūc & ꝑ actuatē
ꝑ aufferenda ab eo tale pōnguē
& hec ſunt actuā ſeparanda duo pī
cipiā q ſunt in ipō illud. ſ. q ē ondſ
abile ſcē ſine viſchemēti & ſubiecta in
flamatione. & illud quod ſupenatat
illi quod facile inflāmā & expirat.
Cum aut̄ ꝓcat ex nīa ſibi adiperta
quāgz ē illa & q ē ducatē ꝑ aliqd ꝓcreta
tiom. Cauſe aut̄ omiū horū ꝓdūc
in calido & humido ſunt valde multiplices
aliqnō quyd ex membris cōis exoritur
aliqd aut̄ ex eo leuas vel ꝓpozcionibus ꝑ
egdagis aut̄ ab hijs & potibus aut̄ tūc
ex actiuitib aut̄ q ſunt gaudiū & triſti
& huiꝰ ꝓuenientes. ſz de hijs ē mē
dicina vtendo & nō ſpectant ad
ſtaz vltem nālem. hec & duo ī ſta

tui exēnda ſunt duo ꝓnā vite. fundam
aut̄ & ſtatū ſunt quyd tā hijs principia
ut̄ omnia rōis & ꝓpoſitoris humor. ſz nīlō
modo ſunt principia vite. ſtatū. n. ſu
ductibus nō ē ut nīa tūc. qua nō ſu
ſcepto. id ut tūc humidū & figuram
recipiat & teneat & ſtatū fortitudō
hēat cōā. frigidū aut̄ & ſic mortifi
catiua ē qualitas ut alibi dictū ē
ſuuame ſuū ē in aliqua retentiua
humidi. ne nimis calefactū ocurrat &
in aliquo ꝓpīnquo calidi ne ſeruid
exēs nimis intendit. Extendo ſz &
ꝓcedēdo ꝑ vite principia & cauſe
ſunt calidū & humidū dictis modis cō
mixte tēpata & ꝓpoztionata. Caꝑ ꝑ
ē digreſſo declarare q ſpūs nō eſt
ī longioris vite ꝑ. & quibꝰ modis
calidum & humidū deſſe ſt cauſa lon
gioris vite ſc brē

Sunt quyda quyd ꝑ tūc moztis
vite ſpūm cō d ꝓnūt &
eo ꝑ quibꝰ videbat hunc eſſe vite St
operatiz nſtrīm & ututl. q. poztiterem
ſic dicēd in libro de ſpū & nſpiratione
& dicebat hūc eſſe ꝓnā vite & longi
oris & breuioris vite cām. quā hic
aliqnō quyd ē. aliqnō aut̄ multū a
liqnō aliū groſſū & aliqnō ſubtilis
vltra equalitatē debite ꝓpoīonis
& quō quyd ē pauci tūc debilitate
abſtuxit nſtā. ſic ē in melācolicis.
quō aut̄ multū tūc eo ſufflando eo
rangit calore ſic ventū ecotyguit
lampadē quō aut̄ groſſū. tūc ꝓdt
opōnes virtutū vitulū & nālū
& ꝓpue dictū. quō ē vitū equilis
tūc de ſtatu exponat & moztez ī duc
& licet hoc nūd ſit quod dicit. tī ſm
rei veritatē & ꝓpā. ſubtile mīllimum
ſpūs nequaq ē ꝓnā vite. nec etiā lō
gioris aut̄ breuioris vite cā nī ꝑ ac
& nō ꝑ ſe cū ꝓbō ē nd quod ſupō dicunt
q ſpūs nālis gnatē eo huiꝰ & actē

gnatur ex calido nato. & ideo paucitas & mutatudo spus. Simlr aut & cetera
differes eiꝯ sunt cāte ex hūdo uel
ex calido aut ex utroq; simul & ideo causa
prima & pse in calido & hūdo & nō in
spū. Dcm etl oz q calidū & hūdū de
quib; dictū ē sūt cā longioris vite Et
breuioris ēt nām & ē mēsura vite fin
titatē virtutū calidi in hūdo & eqꝯ
ꝑportatē virtutū hūdi in calido
ḡnito. n. tpore quōd valet subsistere
in hūdo quō q supp. nec alr depua
to ꝑ ntiam. Et ḡnito tpore hūdi reddu
ca poſt ḡnōi a calido. tanto tpore ꝑ
riam durat vita. calidi aut virtus
in hūdo & mēsura virtutū eiꝯ actē
dō ex mētis q nūdi. ꝑ tria ſt potissīa
ḡtitas & qualitas ꝙdq; calidi. & qua
litas mēbroꝝ in q̄bꝫ operatō sepe. n.
optimꝰ artifex defficat in ope ꝑ cor
riptōm vasoꝝ in q̄bꝫ operatur vasa
n. alterant & ḡte & corrūpunt & tūc nō
queūt intentū opus in qualitate
& tangitate qua uult & spēm de cali
do nāli q̄ p̄cipuū dubio ꝑ ḡtinuitatē
tpoꝝ rūnt. & ipa causa in q̄bus
est ꝙ multa ꝙdq; actiōm sepe dissa &
assata alterant ad ꝙdes dispones
sanitatē & ſtitudinē. & tūc & si ſit
calidū tūc nō ꝙueūt esse nobilis
opōnū eiꝯ & sic ducūt ad tūr breues
vite. ordinant aut hoc senectꝰ & sensū
ad que deducūt uult q̄ sunt ſtina
proxima tractatōis. eiꝯ. Simlr & hūdū
licet nūlis modis sit cā longioris vi
te & breuioris. q̄uis modis ostendat me
dicꝰ. tm tres sunt ꝓncipales. ſ. ex ḡtitate
ex qualitate ꝙdq; & ex differe nasoꝝ in
q̄bꝫ dequāq; & cōplete. q̄n ḡtitatē
ꝙdq; impedit calidū & de aliq; q̄ calidū
uincē possit. & tūc relinquit fetidū nō
assimilatū & remanet cā loci digestiue

gstans tm & fiat flegmatica putrefactiō
in qua tandē suffocat calidū ad ſtēz
q̄ omēs excellentes pingues uentosi nūl
tum subito moriuntur suffocato calido
a ḡtitate hūdi. Q̄ moꝝ aut ḡtitas
ipōq; nō sufficit ad pabulat calidū. Et
tūc calidū radicale hūdi gsumēdo
macē humōꝝ & mortē induit & ex
tinctōnē ḡ q̄ omēs morūtur ꝑ pri
mū moriūr calore pcto gsumente
sūm. Qualitate aūt alterat nel ꝙtum
uel breuē uitā ꝙ modi ꝓdictū causa
nō corrupta. corrūpit hūdi quos in
ꝑdō decoquit. sicut senū & uetustas
omēs alterāt. & ideo hūdū fit ystosum
mēbris extensus adhērens & nō nutri
ens & ideo tūc calor nūrāres ꝙdq;
cuanescit. Et huic ſtōi & q̄ senes
omēs tales humidant hūdre in spūs
& strictoribus & humidant nūlr stōe
uisq; ꝙ indigestiōm & ex hac nō
ruūt in medietate post alr ſtōz
quā nātū senēs efficiūt eo q̄ tūr
ſtōis nutrimētalis & indigestio hūi
do opus & cōtinuus meus medicat ei
ledim. hec aūt que dicta sunt ꝓbat
q̄ ꝑ hūdū radicale nūl acquirit res
tauū ꝙ oīa ſilē ē. ꝓpter in senibus
& id sicredit & etates in his q̄ uult
& fit post calidū hūdū calidū & siccū &
post hec frigidū siccū & tādē nātū ſtōi
& eq̄ alterna hūditas hūdi in sēio
putrescente. h & ē cā q̄ nō q̄rat
est mors senū. Cū calidū pungens
in eis sit q̄ nūlū & q̄ est ab alieno
hūdo ſuffocatū & id impotens ad
pungendū & mēbra ſunt nō q̄ pu
trida & insensibilia. h. ꝙ sunt dicta
ad intē cōꝝ q̄ ſup̄ inducta sunt. ſci
tū. n. ex dictis eius longioris vite
& breuioris nō in alia cē grendas.
ſi in cōte. hūd eius aut q̄ ſit & cōtin
uū nō cē grendas ri in calido & hūdo

& no

ꝛ nō mspūtibꝫ nel in frigidꝫ ꝛ siccꝫ n
ꝙ actiꝫ sc̄ dnq; q̄ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ
ne q̄ and ꝛ hūd ꝛ ca longitudine

Cdeamus dicꝫ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ
ꝛ ad dicta ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ

Que ꝙ oīa nobis bñ intellec
ta ꝓcedūt. dicā ꝑ ꝙ ꝑ ꝙ actpe ꝙ
aīal ꝛale ē calid ꝛ hūd ꝛ ꝙ hec
sūt ꝓpria vite ei ꝛ ꝓpriissīa
est in oīb vuentib. vuere .n.
in oīb ē ni calid ꝛ hūd ꝛ iō ꝛ
id cui quod ē sensꝫ ē status inte ꝛ fri
gid ꝛ iō mortibꝫ cui nō sucurr
rit ꝙ auxiliū medicine tale .n. vide
mus ocīs nīs mōtib vuentib
ee sensꝫ. In oīb aut aīalib ꝛ vi
uis vīr ꝛ gnpotor ꝛ opatorꝫ
nīa ē quid calid ꝛ hūd ꝛ frustrid
ꝛ stand ad equalitatē ꝙ plexionē
diūsmode dicta ꝛ ꝙ stand sc̄ mest
ꝙ nam ꝛ frigid dic tūr nāe ē status
cē senestens Cū malis ꝓdecessib
etatib eductū sit hūd cui quo ꝛ eo
pmanꝫ calid. si ꝙ debeat differri
sensꝫ ꝛ ꝓlongatꝫ vita oꝛ ꝙ hūd
quod ē vite cā ꝛ pnā sit tale ꝙ nō
eo leui cā status ꝙ exotatiōn calidi
oꝛ ꝙ here pniquediem tale quale
supra dixīd. hūd .n. imputribilior ē
ꝛ mynꝫ edibilis ꝙ calid ꝙ du
as cās quar vna quid ē visco
tas ꝛ iō nō ē elixabile oleū ut di
ximꝫ in .c. meth ꝙ hūd cui nō
ē facile ꝛpabile a stato ꝓpō. ꝙ ac
ē ꝙ tale hūd fluit ad ēfferen
cā sc̄ calid ꝛ iō fugiꝫ calid sēp
retinet ꝓpīm ꝛ hec ē cā ꝙ ꝓpinqua
mynꝫ putrefacit ꝙ alij liquores ca
ē vt dixīd ꝙ hūd illud ē acus
fluens eō serpīm. dez aut rō in
feriorē in motu suo ē ignis ꝛ ignis
aut nō sic ē acr nī ad ch̄m ꝛ aliq

Q in ignis ē simplē ꝛ leuis ꝛ attnq
ꝛ id grauis ee nō pōt respectiue ad
aliud. nec ēm oꝛ esse mynꝫ pauci
hūdi nāle nel mutmētale. ꝙ pa
uci nō sufficacē pabulat calidum
restaurat depditū ꝛ nō sufficienē
pabulat calidū ꝛ insufficiens est
nutre membꝛ ꝛ tūr status ꝛ brevia
ꝙta ꝛ hec ē cā ꝙ oīa rō dicit ꝙ in
plibus nāe ē ꝙ aīalia magnoꝝ corpoꝝ lon
giꝰ vuūt sc̄ dixīd supra. Est
n. rōnabile ꝙ maiora ocia plus
hūt hūd ꝙ in tanta ꝑtitate equā
dit calidū ꝛ sic in eis ē vīr vite
pnā in hūdo vt vtus vtruspīa ꝛ
tū sequit. eo hoc ꝙ semꝫ longiora
vite sūt q ꝛ hi quīto sue supponū
tur ee mīre hūditatis tm. v. ꝑ. si
sūt plīme hūditatis ꝑ ꝑtitatē hūdo
ris nō sūt longiores vite eo hoc
ꝙ ee nō ꝑ excellerent ꝑ hūdis
qualitatē solū .s. n. excellant sm
ꝑtitatē. remanent ꝑ calid ꝛ radd
suffocabūt. sc̄ sūpō dictū ē ꝙ remisso
calido restat hūd ꝛ oppūgnt calidū
Simili aut excellentes hūdi ꝑ qlī
tatē frigid ꝑ ꝛ aque stat. s. ꝛ aquosū
extinguūt calidū eo ꝙ nō ē abūs
eid. ꝑ grue ꝛ iō nequ modo excellēs
hūdum ē cā vite longioꝝ. ꝑ ꝙ ac
adenca dicta nduūt ꝛ accellerāt mor
tem. stringūt aut quibusdā vuentib
calidū pinguē nō inflamabile. tū ꝛ
hoc pinguē simul duo stuēt. ꝙ. s.
ꝓpīm nō stringit nec status ꝙ ipsum
statē ꝓpīg ꝛ ꝙ nō stringat ꝓpīm ꝛ
to restringe ꝙ hoc quereū ē ex nā
ꝛ calidum ꝛ ꝙ ē sūm calorus ꝙbus
dā nō queūt eo corruptrē ꝙplexio
nis hēre altūm hūdē ꝙdam ab isto
ꝛ otrariū ist ꝛ forte queūt quibus
dam eo nā tam in aīalib ꝙ in plā

tis

tis ⁊ille huor ẽ aquosus frigid⁹ ⁊ tam at
gz q̄ hui⁹di quod est cā longiorꝰ vite
sit firmū siue q̄ stans ꝑ q̄ꝑietates su
pradictas ⁊ q̄ nō sit leuis corruptile
⁊ q̄ nō sit sepfluꝰ ⁊ firmū. n. flegle
putrescens ⁊ corrup̄le cito mīuit⁹ est
tudine aliqua ꝑ mām putrescentē
mōutū aūt semp mīuit⁹ ⁊ vna
⁊ exsiccat⁹ nāli calido. sepfluitatis ad
hui⁹di p̄ ⁊ virtꝰ ẽ contraria vite Et
corrupcio autē ſ̄ toto aut forte ſ̄
pte aliqua ⁊ in illa breuiat vitā ⁊ h̄
est cā q̄ illa q̄ sunt hui⁹dratis super
flue sepfluę q̄ mēbris nō mīubuit⁹
pp̄ sui ingplecionē cito senescūt. q̄
talis hui⁹dit⁹ cito putrescit ⁊ duc
ad mortē. Simil⁹ aūt ẽ de his q̄ hui
mlta sēia. semē. n. ẽ sepfluū hui⁹di
Simil⁹ aut ẽ quō sēmen ampliꝰ q̄
sustinū posse cuīte p̄ choitū. uel mīu
mitate dessicando abreuiat vitam
⁊ ch̄ cā q̄ sunt longiorꝰ vite mul
q̄ ẽ q̄ eo q̄ illis ꝑficiunt⁹ q̄ mlue
parū uel nichil sciat nō gaudit ⁊
est hec ⁊ cā q̄ galline mlū ouāt⁹
cito mouidē ⁊ sīl⁹ mulieres mlū
gaudentes ⁊ parientes. Sōl⁹ aūt
semp mirabil⁹ efficaciꝰ ex hac cā
longiorꝰ vite si masculi in choitu
excedunt femīas. vna q̄ femīe sunt cas
tratis diuturnior ⁊ huic de cā est cas
trato duoꝝ vnū q̄ nō castrato luxu
riosꝰ. Ex hac aūt cā ẽ q̄ passeres
masculi cito moriunt⁹ q̄ frequ
q̄ frequenci cohabit ad vna semp
q̄ceptionē ⁊ ro masculi passeres nō
uiuunt vltra duos annos. Amplius
aūt ex cā eaꝝ breuiant vitam
gruēq̄ mastlinoꝝ aliꝝ sunt se nimis
fatigacia ꝑ laborē ⁊ exercitū. h̄ n.
senescūt ꝑ calidꝫ excellēs quos educ
humidum ⁊ euaporat cū ipō ⁊ remanet
corpus siccū ⁊ stans ⁊ in h̄ ẽ semū

latorem. excellens ex siccat⁹ ⁊ semen est
siccum. ⁊ ro semis ẽ effectꝰ calorꝭ. ex
q̄ nome exeratur⁹ moderate q̄ ca
lor exsiccatꝰ mouet ⁊ quietet hui
di ⁊ nō incenderet ⁊ consumet ipm
Naturali⁹ aut liquido in hoibus ma
res sunt longiorꝭ vite q̄ femel
p actus aliquod exercuī uel luxue
uel hui⁹ abreuiet vitā. Amplius at
eiusd cā alia est q̄ masculi in ho
mibus calidior ẽ ꝑ mām q̄ femīa. ⁊ ro
calor eius sufficit tuere ⁊ gubernare hui⁹di
Ex in femīna hui⁹di suffocat calidꝫ
Siū aūt hui⁹ ẽ q̄ femīne sit mlū
fleugmatis quod eicuīt p os ⁊ p nar̄.

Ca q̄ de vita illoꝝ q̄ habit ⁊ frigidis
de quinq̄ locis

Q aūt
que sunt in
calidis locis q̄ hoc modo calida
sunt. sc̄ sup̄ duoꝝ duaꝝ vnius q̄
ea q̄ sunt in frīs ꝓp̄ eam eandē q̄ diuti
ẽ calid. n. in his locis fouet ⁊ red
ducit hui⁹di q̄ in frigidis locis aggre
gat⁹ ⁊ suffocatꝰ extinguit calidū. Sī tñ
aīalia sunt frigida ꝑ nāz ⁊ sanguīe
nō hirta tñ in calidis locis ⁊ tē
putis. sc̄ in 3⁰ uel 2⁰ climate sīl p⁹.
tñ in 1⁰ mutuo pp̄ hoc q̄ ille locus
q̄ adustꝰ ẽ semel ī anno ꝑ tunt
talia aīalia sub tra habitant sc̄ ⁊ ho
in talibus. n. locis diuaꝝ vnuīt a
animalia talia. Et pp̄ eandē hāc. cū
omī frigid⁹ sit rarificet ⁊ pudet ⁊ breue
illa tñ aīalia in calidis locis sunt
vere ⁊ manifeste ⁊ p manifestū magnū
hoc ẽ dicere de qua p manifestū ẽ q̄d
ẽ ex nā loci magis q̄ ex nā ipōr ⁊
aliuz ⁊ pp̄ hoc ꝓpentes ⁊ talpe ⁊ ca
que pelle varia sunt in regione q̄ uocā
tur stellionēs ⁊ sunt fructuosissima
⁊ pigra alia ⁊ nocentissima. ⁊ oīa ta
lia magna sunt supra mod⁹ q̄ nō
in calidis regionib⁹. Et sīl⁹ ex

cadē ꝯ que ſunt in mari ſubro quod
nā caludū ē ſcē indicat nullū eoꝝ. ſcē
ca que ucrante oſtructa mata q̄ figam
hnt oſtrilū. in frigidis locis eoꝝ
Si frigidis ualde maioꝝ q̄titatis
ꝛ ſunt corodilli qui figūm lacte
hnes magna ualde extenduꝫ eas
ꝑtrahte. Sꝛ ipe lacte talud locꝝ
magne ualde ſunt ꝛ cuti corū ꝛ
ſue groſſitudis. hmo aut augmēn
tū in cre ꝑcul dubio ꝯ ē hūdis
caluda eo locꝝ h eadē eis ē ꝯ lon
gioris vite ꝓpue ꝯ hec aīalia in
hūdis grūsent locis. hūdd. n. q̄
ē in talibus locis ē aquoſd aug ſtg
ē q̄ leuioꝛi ꝯ frigoris densatur
ꝛ ctr ꝯ caloris ctrarius q̄ hūdum
aeꝛ ꝫ quod ē in alys aīalibus Et
in alys locis. h g̃ ctr ē ꝯ plurcoꝛa
maꝛie de nūo iſtoꝝ aīaliū nō gre
nerante hūi locis ſ̄ etentrionalibꝫ
ulgis ꝫ ſub polo arctico poſitis. ūl
iuꝫ polū ſub circulo vrſe inoꝛis
uel maioꝛis. nec greſſibilia hūj fri
gida aīalia fiūt ibi. nec ctr aquoſa
ſue aquatica gñantē iſtis grūs
in mari ſ̄ tēbꝛali. h. n. alīq̄ ouu
mq̄ in lacu ꝛ maniū ſep̄tēū fiūt
mīora ꝛ breuioꝛis vite ꝙ illoꝝ
locoꝝ auffert eis augmētū q̄ ſtriū
gendo ꝛ auffert eis uitā q̄ ellādo
ipmis ꝛ inſpiſſando hūd. ꝯ ſtatū
ctr ē ſt q̄ queda iſtoꝝ aīaliū. ſic
q̄ndā ſerpentes in locis illis ꝯ
quant eo q̄ q̄ ellantē ouū coꝝ
ß q̄ꝓuīt in uētꝛe greſſibilia. ꝛ
q̄ uolent in uētꝛ ꝑtū ꝛ q̄ꝓtū ē hoc ab
exꝑimentū nāt hoꝛis q̄ in mari
lino uētꝛ bucdō oꝑſſit ſꝑentes ꝓua
ꝛ de ꝛentre coꝝ coꝝ plēs ſerpētes
ꝑuulꝫ exeūt q̄ tū ſunt ſtricti
coꝛis ualde. ꝯ ſtrēdō ꝛupūt ꝫ ꝑtū
Et eo hoc tredidit uulgꝰ q̄ ſuuenū
moꝛſibus ꝓſonuēt uterū matris

ꝛ exeūt. Cū tū hoc nō ſit ſ̄ē. ꝓp diſ
ſiguitatē tū prendi ꝛpas ideaule
ꝛuū. Scias ctr q̄ in maribꝰ ſeptēū
ſunt ceti ꝛ bulene ꝛ ſꝑentes mari
ꝛ alij piſces q̄ꝝ multe q̄titatis
ꝙdes multo plus q̄ in maribꝰ nō
dionalibꝰ ꝛ ꝯ ē h q̄ talia aīa ſtigu
nē hūt ꝛ aqam pinguē ualde hūdi
tatē ꝛ caludū quod ē in eis ē reten
tū in ipa hūditate ꝛ ꝯ augſet ualde
coꝛa coꝛ. Sunt tū oīa aīalia ſūn
gruē hūda. ꝛ ꝯ aīalibus ſupdictꝛ
dyſſilia ꝛ ſunt h ſtrēch ē pilosa ꝛ magꝛ
na oſſa h̄acia q̄ oīa medulla ſunt
magꝛ caloris coꝛ ꝛ retenti ē hūdo
quod ē augmētū mā. Sunt ē ꝓtu ē
oꝛ ꝙcuncia ꝛ ꝯ ꝙcuncia q̄ eig ꝫ
caloris magꝛ ꝛ in ſalle ē medicū.
ſapoꝛ ctr ꝛ caloꝛ carnū coꝛ indicat
ca ē caludā hūdā ualde ꝛ ꝯ augſe
tur miltū. hūdū. n. coꝛ ē delectabꝛ
multū ꝓp nutrimū aqūtatꝛ ꝛ caloꝛ
coꝛ ē ſuꝰ excellens ꝓm hūdē ß
potiꝰ q̄ uendo ꝛ ſumēdo ſe hūt ad
ꝓm ꝛ ꝯ dilatātū ꝛ ctr ſuū ualde
pluꝛa q̄ſꝑta in eo hūditate. ꝫ
ſtg ē q̄ ſtrēch ē mucilut ē dormitiua
ꝛ pauſatiua ad hūdē ſitis ſtrēn fa
cendū ꝛ mucilāt ē multi aduꝛus ꝛ
ab domus coꝛa coꝛ q̄ oīa ſuſtū
caloꝛē nō excellentē quī nō q̄ſt
aliquid. ß multū gñat. de nū aut
talud caludꝛ ſtatig ꝯ lō methꝫ dāmē.

Quecūq; aut
uuentū alimētū
ſuffīs nō acꝛpuit aut oīno
illū acꝛpuit ſue ſunt alia ſue plā
te cito cōrūpūt talia. n. q̄ſumunt
ſerpēs. q̄ calidū coꝛ q̄ſūt hūdū coꝛ
ſcē. n. multa flāma q̄ſumpt quod cū
ſit alimē ſpūs acꝛpiendo ꝛ atrahēdo

ſic ꝛ

sic & calor phicus. corp qsūpt. p̄ digendo
abid dureſtid modicū qm̄ sumptus eſt
& deinde qsūit etp̄ sūm alis cuq
ē dispō illa. & nāz radicales hūdi in
qua ē sūe in sūō. Est tñ in hys magna
dria qñ qdq; talid frigidicū hūdi
sunt & vispolosy & sperse pellis & mut
nēti hūdi & frigidi p̄ tēpꝰ annꝰ sē
sine alo ut dicūt & superfluitates
que sunt in ypis. Sed ozeus & cycoma
& yridd & tugudo & hmōi & in eod genē
alīz sunt quedā alys dutiꝰ sine alo
sē in hoibꝰ femina p̄ masculū. & milꝰ
diuaq; abstinet p̄ colicā. cū tñ melā
sit uorare. hoy omisd cū ē calor de bi
lis & hūditas sperma & aquosa que
qtē hausta crsceret ad extinctiōm
calidi & rād nutē ē sicci interpolatiōz
& quieta coā dure sed actiuū dūrāte
& vincā hūsd de hys aut in libris
animalid ꝓlixiꝰ tractabē. Vt ī plūbꝰ
aut aquosa sunt breuioris vite p̄ pe
dibus ambulatica. hoc aut nō ē sēp
q aquosa sunt ysīs magis hūda
Sz qñ talia ut in plūbꝰ aquosū hūt
hūditatē. hmōi aut hūsd uelocē cozrū
pūt. nō qsq; & se putrescēs & ꝓpter
cozrūpit̄ ꝑ q erat ꝓpc nāle qz
sēn minus insipissa & extinguit cā
lorē & destruit ꝓpriū. Sad aut de
cā ut in plūbꝰ rād quod ē sūe sanguine
ē breuioris vite ysīs sit ꝓtensū cor
magnitudis. hec. n. hūt calid ꝓpc
hūsd licet nō qsumat ypin. sē supza
dicād ē. talia aut sanguine cōtinē
ut in plūbꝰ nec p̄ingue hūt hūsd ꝑ
aquosū. nec hūt dulce qñ dulce ē ca
lid & hūsd & ē gens nutrimēto & rō in
sanguine nō mītibꝰ pīguedo raro suc
cumbē. pr̄ alī. n. pīguedo hūdi dulce
do ē q̄ maxīe gēnacā nutrimēti. ꝓd
ptys. n. sapor ꝓximꝰ ē dulci. ut in
lō de sensu & sensato dicūm. ꝓpter quod
apes longeuos vite sūt alīs aīalibꝰ

sanguine carentibꝰ. hūdi n. dulcis q̄ est
nutrīl ꝓpter q̄d indicat in eis calorem actiuꝰ
in hūdo nutrimētali. ꝑ & in plantis ē
aliquod genꝰ platani q̄ longeuꝰ viuit
& magis q̄ alia & hꝫ ē ꝓpter plēs cib. p̄ q̄d
augmēt hoc rō q̄z plante sūt mūd dūre
ꝑ actiū & rō magis dure & rō nō cito den
sate hūsd carp & rō et ornabilia sūt
lignū platani ꝓpter hūdi aereū quod est
in ypis. postea aut est alia cā q̄z hūt
hūdē pīguē & dulcē p̄ calorē nāle
& solis decoctiū q̄ rō leuiter ē expletā hꝫ
pīgue ad sūt sata tīzna. ex quoꝝ p
tibꝰ nō pot fieri de facili cuapa ꝓpter
duricā & stadicā ypiz. alia aut in
ꝓpōne hūt ptes molles q̄ de facili
euaporant & hūt hūsd magis aqūd
q̄ de facili expletabile ē & cū grauitatiū
& p̄ q̄ nō ozē in frigidāle calid. & ce
sante utrōq; principio vite deficit ꝓpā
cita tota ꝓpter quod diucq; viuit pla
te que dā magne & dure q̄ alia.

De eo aut
quod multo tpore
stringit cē & durare arbores riaz
nō ꝓpatione fcā ad alia ꝑ in sēptis
oz nūc aggredi dicē cām nāleꝫ. hac
aut cām sumem ex eo q̄ plante hūt
ꝓpriū q̄d ad alia ꝓpagāt nō. n. que
alialibꝰ. ꝑ solis plantis ñ forte cōue
nit masis aīalibꝰ ꝙ rugosa. uel annu
losa uocant ut sepe dixīm. Cād ītē
q̄ ex hac ꝓpte plantis queūt sūpi
est q̄d plante multo tpore sunt ſn
cē & vita durātes q̄z sunt semp no
ue ad quas iunctꝰ corp redditꝫ sē
dixīm in libro de tra. ctatibꝰ & nobis
fuit. ſn plantis. n. in omisd ptibꝰ
sūt sunt gñe alīe nouē ꝓductiones
hui q̄ radix radicē & stipes stipitē &
ramꝰ ramū ꝓducit & vtrq; radix ſ
picē & stipes radicē & vtrq; horū ramos
& sic de aliis. vtil q̄ semp nouū exit
de veteri. cū nō senescat ramꝰ aut

lib. de et. lon. & brev

plantarū Radices silue eo q̄ nō
Et hēā pullulatiō ē in eis, & in radice, & i
stipite & in ramis nō aut silue simul
fiūt hoc p̄ductiones nouę p̄ fructe
mo & senescente dno alio p̄ducto pu
llullat eo illa ex sic successiua sc̄ plāta
tota renouat & tota abiect uetustā
tē. Cū n. p̄ducto ē p̄ pullulatiōm
tuc ramꝰ nouꝰ primo p̄ducit. & cū isti
senescūt alii germinat ramo nati
eo ipō. Cū aut sic fiant & germi
sibi ozgā tuc & nouę radices fiunt
pullulantes eo eoq̄ ē nā nutrit & sic
semp planta ꝓficit ad dies finit
corp. p̄ vnū p̄ uetus. sc̄ē tota p̄duc
ta & abiecta & arefacta tota. alterā
nō pullulat ē tota nouā & primo
facta & cā ē silitudo cozis & nē arboꝝ
ut dr̄m in li de etate. h̄ g̃ ē cā
longioꝝ vite arboꝝ mlt̄ꝰ. plāte
n. q̄ ad silitudē cozis equātē alib
dcas sc̄ dicūt ē. illa. n. actu decisa
& diussa viuit & eo vno fiūt p̄ duoz
uel duo uel mlta p̄ q̄ ytes stat eo
eas dō & omēs p̄ces viuit & sencūt
& mouēt sc̄ locum. p̄ in hoc ē dr̄ia
q̄ arnullosa silua decisa cōsiste nō p
uenit ni ad hoc q̄ vnde q̄cūq̄ ytis
bus abscisis & nō saluāte in cē. milto
n. tpōre saluāri nō pōt in vita. h̄
n. decisa in ytib⁹ decisis nec ozgāl
hēt saluatiā ut os & cor & reliqa ozga
nica. nec etiā p̄ncip̄ vite quia ē i p̄ōs
ozgā talia p̄ducere nō pōt p̄ pullu
latiōm eo ytib⁹ decisis sactaz in v
naquaq̄ p̄ncip̄ denouatiō sc̄ denatiō
ē in fine p̄mi de aiā. p̄ decisio fructa
in planta pōt p̄ducē ozgana silua
tica eo qualibz ytā p̄ maiorē debilꝰ
silitudinē q̄ sit in cozibz alioz. plā
te. n. vnoqz in suis ytib⁹ pōt pu
lulatiōm hēt in sc̄ radice & germen
& finū sc̄iale eo quo pullulat & id
ab hac virtute pullulandi p̄ducit sc̄
p̄ in qualibz ytē vna nouā & ad vera

Et ideo q̄d sic ratiō cadit nouā aut
venit & germinat & tenet vitam plāte
& ē q̄d planta p̄ tēp̄ cadē. p̄ pres and
dubia de hac tri subtiliꝰ in libro de
plantis disputabit. Iste g̃ sūt differe vi
uendi dū & bruere & pauce & pauc
mucrpunte alie dr̄ie q̄ybꝰ dam
ea q̄ semp utant structure & q̄ sunt
vite longioꝝ p̄ eas q̄ aliis h̄
tacte sunt. & id sufficit q̄d q̄d de
ipis dictū est in q̄ū. in sūma. n. de
bus plantaꝝ & alīs. Sz vnd solid
vide ē p̄ceps addūcēs q̄ sī. inqm
rama dimensiua vite viuendi & q̄
sit gratia mēsure vite istiꝰ ad illā
quā detinuimꝰ sui fine 2ī de tēpe
& corruptione tex xij & est digressio &
declarans mēsuram
q̄ longitudo vite in quo dr̄ sīp
tado & nō ar
uiuū eo virtute actiua p̄ncipij & vite
sīp passiui eiusd vite p̄ncipiū a triplē
dū ē. q. n. in omi vivo equallere
calidū & ē equalitas & actiua & frēdā tiuū
& tūditiuū sue opletiū. q̄dmodū. n.
calidū quod ē in frēde equalitas & actiua Et
frēdāt silua & trāt humidū ad sēm ho
mogeneoꝝ nēbroꝝ et eo q̄ p̄one al
loꝝ opletiū, adātid cōpus. ita q̄d du
calor qui nocat⁹ p̄hicus ois p̄ducta fiūt
in humido virtuꝝ sīm ductū. Sic aut hu
mid mestruū nō ē fōra bile ni nysse
atue humido sciale in animalib⁹. Cuius nā
dēt humidū pituale in plātatis. ita &
humidū nutrimentale nō ē effectiue fōra bile
& trābile ni p̄ assimilatiōne ad humidū ra
dicale & penetratiōm in ipm. Con
sidere & p̄tutas utilis calent p̄hici
eo. q. si. eo fōs in quo ē & eo utute re
lesti. & utute cēli urtica & eo virtute
alī urtice sui aīe & gsidenter & p̄ter
istaq̄ actiuū in ē. quod & virtus
aīe appetēsiua teneat celestiē. sc̄ mo
tiua vitalis cēli. & tenet sui instrūm. q̄d
nō dubitat aīe ab opatiōib⁹ actiuis sue

utm

rtm qd celestis apphensam teneat cd
que ē eli quod nō n sub ypa & ca m
fluente opetur & sm eq. nec sit ex
tendens in qtitate virtutē talis ac
tionis nec sit in qualitate qua re
pugnans & qta ē oppetio talis pōt
ad sic augendū tanta qd ul dubio ē
vita viuentis ꝑ nām qm dictū est
ē qd magnitudo capitis ad pyrtate
colli & aliorū membrorū pfecte
significat mē hūdi q fortiu potentiat a
qtitate virtutis ut desensset. Cū aut
magnitudo colli & aliorū mēbrorū ad
pyrtate capitis sit nyssicut debilita
tē virtutis & māz humidare sup utute
oppetio aut utrusq sit utrusq ꝑ
portionē. hec q ē vite mēsura ꝑ se
quod aut hec qtitas actionis impe
ditē ex qtitate uel qualitate hūdi
tocies breuiatō ipta ꝑ nōs qde loq
do & nō ꝑ agentis debilitatē. sit aut
breuiatur ꝑ calidū uel ediccū uel ad
actiōs aliquod tūc breuiatō ꝑ actiōs
& sunt multe actiōes varietatē ipm
sic etē Dicit de proōd quā multa
uariant & corrūpit & nō sinit ordi
nabilē finē. ꝑ q dēus celestis tali
tratu influxa coniget. ita qtitatē
& hic oppetionē istaz agentiū ad pa
tiendū multis actionibus ex ofusione mē
coīs & lesione & aliis impedīt q ad
tēpus debitū vita viuentis qclude
re pōt. hec aut mēsura vite sic ac
cepta ē illa q ꝑ modū linee recte ꝑ
trahite ꝑ gradū usq ad decē pitū
sempū & dēlitū quod est ultīm vite &
in hoc aprodo differt. prodi. n. ē mēsa
celestis q ꝑpletur in vita multitudinis
cā celestiū ꝑ tāli virtutē & coīe
q in circulo sunt siderū & illē ultī
tes qnē influūt tratu oppetu & ac
tiū desideriū qtūmē sup vitā sinistra
lancea ad multādū ūtutē ꝑ celi q in
fluxa & Nato in casu primo scīs & hec
hā arsig. est q medi cor sapiētes dicunt

qz cōpletur ꝑ circulū proximū. h
aut mēsura q hec dicta est cōq est
mēsura virtutis agentis in suū ꝑ
ductū diminuēdo & restaurando & a
liquo plus addat qm diminuit. sicut i
etate prima. aliquis aut equalē se
in etate 2ª. aliquis plus diminuit qm ad
dat sicut in etate tria & qrta. & sic
ꝑ q ꝑ mē augmēn & diminutiōs de
gēio uadit ad gēiū ju mā sua q ē hu
mid. qm illa sub ypo primo & calida
& humida in etate prima. & post calida
& sicca in etate 2ª. & tandem frigida
& sicca in 3. Et in fine etatū contra
frigida & humida destituta. Motus aūt
qui sunt de gēio ad gēiū. Scimus
aut q eis talis motus ē rectus Et
p demōstracta i phīc. Si aut colligē
volumus dicta tūc sumus ex prima pte
huius libri & ultīa pte li. de celo & mū.
q vita ꝑ qdē actiū qdē. qz ē motoz
sē tria & coīrup mēsura mēsura
tūr. ꝑ nō hēmus ex hoc ut mēsu
rem circulū uel rectū. Ex eo aut
qd oppōit ē in fine 2ª ꝑtis & sumus q
mēsurat prodo. Ex his aut que
dicta sunt hic sumus q mēsura rec
ti aliquo sibi adē ēsto. & si ostendamus
hec ad ea q dicta sunt de calore phīco
in oppetione ad humidū pōm. tūc di
cendū q calor quit hī virtutē aīe ē
simte pōe & nō semp movebit & fortia
bit humidū. sing aut hī ūtutē celestē
hī virtutes celi & coīe qi celū oriūt &
occidit accedit & recedit. sing at ē ca
lor eli alterātiuū & ginsiuū & augmētatiū
& dīnutiū mensuratiue recte & mēsura
quedā remouentis ipsimtē ūtutē suā influ
entiū. Et circuli utiles suas influūt li
nee recte & sic apprie mensurā accipi
etatis & vite excludis hys q impedīt ex
ofusione mē. & ex multitudine actionū
que sunt insimta. & Dec q. de eā longi
oris vite & breuioris dicta sufficiat.

Explicit liber tertius de longitudine et brevitate mortis et vite. Albti.

Hic primus liber de respiratione Cum primus tractatus de spiritu sancto in ordine medicandi Et de modo curandi opozus ac

Multa sunt alia que quidem sim local & mouent. & tñ nō sponant. Illum at sponancū ēq etl sim lorū nō mouentē. ideo ōmiāz nē sprīū de inspiratione & respiratione dicendū est qm de motu ꝑ lorū qui q petit aialibus. Est at & primꝰ motus ꝑ lorū qui az in cōe aiato spūs motus ꝓpter hoc nūc de motu spontaneo simo simoiq; de motiby aialiū sic ē antepo nendus. Simꝑ aut ꝓmti opō aie ꝑ quā etl diffūs ē vita. & aia ppa est pstō corīs phica pō vitā hītē omisē. n. opō aie ē opō vite ꝑ tñ vita abstrahit aut a nutrionē & sensus & mte & ē q̄ē vnūq; ista rid sim nāz. Nos .n. videmus adhuc viuere aialia q̄d corrupto ē mē lorū ꝑ quos fit nutrimētū & q̄d nō nutrīnt adhuc viuūt licet nō diu in vita saluēt. sīlr aut ē de sēsu & mte. q̄ separatis eis ab aiali & stu pido exīte. adhuc deꝓhenditur in uere aiāl. quod deꝓhendet in corde aliīz ꝑ abstractū adhuc ondit vitā & multo magis mtis hīt vitā etiā stu pefacto toto corē postq; sensū p di dit. adh aut vereq; sensibilibꝫ ac cēdentibꝫ accipite ꝑ quos sensus i corpus diffunditur applicabilis & sit tus fortē mēbrōꝝ sensus. nō tñ ꝓpter hoc mēbrōꝝ attribue vita. ꝓpter q̄d ꝑz vita ē fundamētū & vegetatiue & sensus & motiui & mētis. de lucidꝫ aut vite ꝓprīū ē ssē. ꝓpter hoc & hys silia de spū & sponatione nē mīt opa oīa aie & corīs Ad ē q̄m opa sunt tribꝫ modis nel qua tuor vt quibꝫdā videt. quibꝫ quib

dā addit etl q̄ntū. tres aut q̄ dē status sunt & ꝓpriꝫ sunt ut opa sit quid a ppne & puenīat & tīent in ozgīs corīs sīlr sensus & mēmō. aut etl vt sint sensus opa corīs & strōre & puenīant & tīnēt ad virtu tes aie & ibi tīentur & pficiant ē sic ē somnꝰ & vigilia & somnꝰ. & etl vt sit opus quid aie & corīs ꝓpter venes duas sic ē pulsatio ssq; q̄ē q̄ cul dū nūtrīt corpꝰ & ad corꝰ est. ꝑ inforāt aia & inquiet ꝑ septim & nō ꝑ alia su pīm pīe in primus & id uehiculū vite tale corꝰ est & opō vite nō ꝓlete. id ꝓ tale corpus & q̄ vita est fundamētū ve ḡtīē sensꝰ & etc mte. id nō opantꝰ vegetatio & sensꝰ & mte sine vita saut nec ea 2ª cat ad sine influ xa calliditatē aie ꝓme ꝓ quod etc q̄ ꝑfruī vt sic vita. quod influ ita vegetatio ꝓ abid & augmētū & sensus & motus & mtllīe ꝓm ꝑ q̄ ē in mozby ꝓ ssp̄ motiū corīb; aiatoꝝ admīstrent. si aut aliq̄s forte obiciat q̄ vita nō vr ee fun dametū vegetatiuoīs. Cui vita sīm dīm sca plōnis doctorē & ꝑ platth phm sic actꝝ tīnis mutabilis nam assequis dicens q̄ ꝓ in tīne mor talia saluās vita est. ne vegetabilia limēto utes nō tñ ē ꝓ ꝑ nec ordiꝫ & mte. q̄ntꝫ sic ꝓ ordiꝫ vita in. ē actꝝ ab ee aut ꝓcedens & mīte ē actꝝ ēdā purate ꝓpīq in oī tīne mortalīū aiatoꝝ. Si .n. ad mor lia respiciamꝰ in eis vita sine vege & sensu cui solo mte & motiū ꝑ loā ꝓ quod & in ee & mū. dꝛcꝝ supi ora viue nobiliozi vita q̄ ifertio Cui .n. tales vita ꝑfecta & ꝑpetua nullo indigens cui⁹ eoꝝ q̄ sunt ee se. ꝓz q̄ vitā cui vehiculū ꝓmuꝫ

spūs

Nā ꝓ q̄ admi tralit opatio

Nō q̄ fuerūt ter platonic

spūs ē ēt aut omem alia aie opom. de hys & alibi sēd mētiom. ēt aut ēm dyxerūt quida ē nutrimēti act & nutri qm in illo primo actu pficit ab aia in cor poreid nutrimētid & postea accepto nutrimēto in corpo auctid eo q primo a nppa nutrimētū p spm realem affigat & facat here pō totam. Et postea illd ide mouerat & pō corpis efficat & nutri & augeat ptes que sim actu & fodam a ymati siue ptes sicut in primo phyge dictid est. & hoc p sily ptē gtinet sub mēro primo q̄um opum & p 2m gtinet sub 3o pp quod & in illo nō ē alia cōitas adic tis tribus licet sit alq modus gtat vē et modid quidā addicant. s. q opo at uel imitatōe cōi. sicut ē mtllē q opus aie & corpis. dico aut mtllēm quid ē ad gtō & tpore. hoc n. licet sit p se aie & p se separatd pōm ipig que nullo ptō corpis ē actu. tm q spūs intelligibiles nō abstrahunt a tm corpis ozgnis p aliud ase. hoc ē p ymagi nationem aqua abstrahit tantum corpus & vtute eo. p actu cui nec ipsa in corpe. nec tota in eo. unde. n. primo abstrahens ē ignis & mtllē & sic spūs separatus ē intellectus opo. hoc tm modus aliquos antiquos reduxit ad 2m dicunt. n. q̄ omne mixtum mtllē oritur eo aliquo modo sensitid ordinate sed opō proculdubio oritur ab aia eo q̄ iuxta ppriū sensus diffundit & a sensu q̄ & p̄ phantasiā seu sensū. Sunt qui subti lius ista g̃sidrantes reducunt ad tres p̄ modu tos modos. quida aut dicūt q̄ iste est modus ppr̄ ab alijs septus. motus aut localis quouis modo fiat ēt imitatiue & describit ad imām sectiōm & ad ē ab aia in corpus & in corpe facit gtinū q̄dam sic in libro de mo tibus aialiū docebit & istos modos g̃tat dicunt antiqui subtilē q̄ tē

tandē sunt libri de coitu opus aie & cōe Cum igit̄ nā de alijs cōpediū sit ra tat ut de spūs ope & de motibus alius dicam q̄ aut de ipsis ope pp̄ dicta

1 Ne. gnus 2m d' primo inq̄ antiquo
igit̄ gnus 2o de spūs nutrā
& quid sit spūs 2m
inq̄rendū est & adhuc
que oritur spūs & q̄ pti aie ul cōis instrm sit ul pars ḡnia & q̄ dri & ipig ipiq̄. Postea aut de hys q̄ gna lem hnt fōm & explantatu. simplq aut & de inspiratione & de expiratōe quid sint & ad quid dr̄ cōi. tandē aut de dria spūs & aie & de ḡnatiōe ipōr. Genq aut & quid ē spūs determinans eraclitq̄ qui spūm & animā oēs dyxit esse phicē dyxit q̄ erat spūs vapor omino mozabilissimus & esse mbuens & motū cōris cui signū ē dyxit q̄ fluit spūs q̄ius a nullo pōsus impellā. q̄ aut p se mouet & ut dyxit adhibet motū animis & ē imortale sic in phedrone plato q̄d p se motū semp mouet & imortale est. mozabilissimū aut omiū esse dicit eo q̄ ē primū & simplicissimū oim bus principiū. n. ua porem ēt di cens optuit q̄ simplicissimū dicit q̄ alia nō ēt principiū aliorū hoc q̄d di cit fōm. nō tm dicit ēe de nā celes tiū nō eo q̄ illa nō imarpiata. sed mortales deos ēē dyxit. Almeō aut pditi eraclitū in epheso discipli fē osentit in nō nā q̄ hoc addit q̄ spūs vite vapor ē celestis & nō elemēt alia pncipia q̄ ex ipo motu & sua qualitate & imortale eo motu quid sm ad omez ptē corpis aiati mō. sicut lu men celestiū in mundo. unde. n. ētē dyxit michil ad ēē q̄ ua porē celes tiū pcedentē in mundū undiq̄ ex qua stat spūs ambiant. hanc aut

hoc oñdit ut aut ḡm clarꝫ ꝛ pſpicuꝫ
eſt. ſcḋ ḡat lume aliſtrida obdzeatꝫ
hanc aut obdzatꝫ ſm ſpm acudere
dicat pp craſſitudiꝫ cozis aq ꝛ cozt
ꝛ qđ vnifficat ꝛ mouet. ꝓbaꝫ aut
imortalitate ex hoc ꝓbare videbꝫ
qz videbat in exortu aie acoꝛ ſaltu
oſus fieri ſingulꝫ pcto ꝛ ꝛ lo
co pulmonꝭ ꝛ cetis ſpualibꝫ ꝑ qđ
puitabat ſpm ſeparꝫ acoꝛd groſſo
ſc motꝛ acoꝛ. Alij aut quoꝝ multi
modernoꝝ ad hoc ſunt ꝓcliuiores
hui ſpm ee actm qđ aie acꝛmadum
ad vnifficandꝫ ꝛ mouendꝫ cozꝫ. aut
aut iſti qz ſcḋ vehicm ſimplicē dato
alio quod ꝛpiu ꝑ venaꝫ in totū de
portat coꝛpuꝭ. ita nā ordinauit ac
hoc cozꝫ ſubtile ꝛ tenue quod ē uehi
culū ututid aie ꝑ arterias in totid
coꝛpuꝭ. ſuadent aut ꝛ iſti qz dicit
ꝑ motid ſpꝭ ſpm ee actꝫ. dicit. n.ꝓ
ſenichil mouꝛi in coꝛalibus ñ ac
Seneca. n. ꝛ qđd mediaꝝ dicunt
hoc pp quod ꝛ pulſꝫ ꝛ anelitid qđ ſit
motꝰ quida actꝫ ſpꝭ ee dicunt
Signid aut ut ꝛqđlit hui ē qm ſic
qđ ventꝰ vocatꝰ ad omnez ꝓtim mo
uetꝰ ſcḋ ꝛ ſpꝰ aiatꝰ in ore alio ꝑ
quod aut ꝓpue in dutꝫ ſic ꝛ hoc
qđdem ꝓbꝰ acoꝛdat aliud ꝓꝛ
quo calefacta ſunt ꝛ actꝫ ſtuꝫ
tenue ꝛ ſtupd ꝛſolui. ꝛ ꝓ oſtanti
relinquit qđ ee ē qđ vnifficatiꝫ ſ
tꝫ ḡuis ē ḡ ad ſtatꝫ nāe in quos
reſoluit. no. n. reſoluit ad ꝛ in ſua
ꝓpoſitꝫ. Sed qđd ꝛ democrito
pdere ꝓſuaſi ee vnꝫ. licet nō ſn
toto cum democrito ſentiat. vide
tꝫ. n. ſemp ad ſpm auctoꝛ calore
diffundi. Refrigerari aut locꝫ. ad que
ſpꝰ intꝛeptꝰ nō ꝓgredi dicit
ſpm ee qđd ignē groſſū. ꝛ ee
tꝫ ignē. ignē. n. qui ad coꝛalia myſte
ꝛa dicit ꝓd ſn ſimo calidꝫ ee qz ex
celleñ ꝓme qualitates amplectunt

ī mixto. ignis aut nīm dicit oñdere
ſpm ſn hoc qz humidum aſcendit. ꝛ id
in ſuꝑioribus plēs Dias ee ſpꝰ dicꝫ
ſn illis. n. vnifficat ꝛ ſenſificat. ꝛ ſta
at virtutes alēs omēs ꝛ ꝓfiat mo
tū. Si aut ꝑ ad deſtendit non ꝓpedit
ignis nāz. qm ignis ꝓdeſtequens nāz
deſcendit licet aſcendat ꝑ ſeipm. ſic
ꝛ ſpm dicit deſtendere ꝓ nāz ſuaz
qđ mouet dicꝫ. ignis aut attribuit
ꝑ ſpūs motꝰ. Hui aut dicti eſt
cā qđa dicꝫ. Eſt ꝛ hoc qz aſpnte ca
loꝛis videtꝰ deꝛiuari ſpm ꝛ hoc eſt
coꝛ in ali. hec ꝑ ſunt que de ſpūs
nā inuenſtꝰ ab antiqs. q̄dam ed ꝛ
alia apiꝛygoꝛicis acꝛepta fabulis
oꝛd deriſiua ſunt ꝛ id nō ꝓferendꝛ
anobis. Hz aut poſtꝫmꝫ. ꝛo ꝑ qđlz
iſtoꝝ ꝑ ad dicat nāz ſpm aꝛi aiatꝫ
licet nullꝰ tenꝫ ꝓfiteꝛ ꝛ ꝑ ꝛtatꝫ
hec aut ex ſequtibꝫ erit declaꝛata.

Cāᵐ ꝛ de impbatione dictoꝝ ꝓmissoꝝ
ꝛ de declaꝛatione ꝛitatis ſit in ſequtib

DOn aut ſtare
ꝓpꝰ quod dicit
tractatꝰ dicens ꝛpm
ee moꝛalissimū. Cid. n. nō ſit quo
aiā mouetꝰ ꝛ vnificatꝫ coꝛpuꝭ nō
ſimplicꝫ ꝑ qm ꝓtid ꝛ qplexionatid q
inꝑtitiꝫ nō ogꝛuet inſtrm motꝫ nō
ex quo mō. ſi cēt moꝛalissimū dī
Adhuc aut ex ſpūs fructꝰ acoꝛdꝫ ꝑ
longas vias deꝛeliquꝫ deſſerat vir
tutꝰ nullo mō retinet eas. ꝛpe ſpūs
ſi eēt oīm moꝛalissimū. qđ aut di
cit hui ſpm ee motꝰ qđdꝫ ꝛ mo
tid veritatꝫ qđd ſit. ꝑ nō ſc ille
dicat ex ſcḋ. Eſt aut motus ſpūs
ab aiā vnifficante ꝛ regente coꝛpuꝭ
ꝛmouens ꝑ caſpꝫ ūtutes coꝛa ex qꝫ
ſcḋ faber ꝛ malꝰ mouet ꝛ ſfluit
nīe cand ſoꝛaz. faber qđd ut arti
fex ꝛ malꝰ ut inſtrm. Sed aut ꝛ
co tid veꝛid dicit qđ ſpm ua poꝛe ee di
cit. eſt. n. vapoꝛ humi moꝛalis ꝛ ꝛ

tulus

valis spūs quod m cōfitē q̄ hūc vapore nō
cē omnīno p̄cipuū ⁊ oīa p̄tinaire ꝑm
omnis. n. vapor aliq̄ē exalatio humidi ⁊
cuius p̄cipuū cē nullo modo pōt ꝛ
gitus in septm ⁊ replata ad humi
nām. Almēd ad hoc falsus ē q̄ dic
vaporare celestia ⁊ decepti ex hoc q̄
lucē ⁊ lumē dicūt cē corpus. sē ⁊ ad h
milit̄ q̄stitente. sē alibi dixit. ꝑ ꝙ
cui dubio in hoc verū ē p̄mo almē
omis q̄ dic spūm hēre motū orbis
⁊ in loco ⁊ in uelocitate motus ad ōēz
n. p̄tē illustrans corpus a dīs ꝑgit
spūs procedens. ⁊ ex eo in ib. sē
motus. ex spūs n. ab eo q̄ mō p̄
cessunt ad quod in spirat. ispiras
expiratio aut ⁊ inspiratio. vnū motū
spūs cē uult. Tunc aut modū mo
tus uē hēre pulsus spūs si non
spūaliter q̄ hūd sibi ꝙpōlatiuū ex
nā uelocitatis cel mō spūs ut dicit̄ ꝑac
in li. de diffinib⁹ ad modū hūs ⁊
mundi. quod in mouēto p tō orbis
spūalē mō. sē ⁊ spūs motus ē ꝑ spūd
mysticū mundū in cōi alīq. Cām aut
no hūc assignauit almēd hmōi mo
tus ducens q̄ ex nā celesti hī hmōi
motū nā. n. celestis nō inuenit̄ cui
corūs spūalibus sē alibi ꝙbatū est.
Sz potiꝰ hec ē rō q̄ dā sit in cō
umbra spūd ē orbis. ut dyonisi⁹ in li
de intellū ⁊ intelligib⁹ erit ymā sēlis
i mouendo motori orbis ꝑ q̄ ē pōle
sibi ⁊ maxīe si fuit quia nobis
nō p multū distans a primo motore
hī ꝑ diuinitatē dirigit ⁊ fouet
suū ēlis actu quia ē vita instrūm ue
ad omnē p̄tē sui corūs quod uiuifi
cat ⁊ mouet uehens uirtutes ⁊ for
mas vite ꝑ q̄ unaq̄q̄ membroꝝ
pōle ē recipe. nō tū putandū subi
to motū. si ia q̄ credit cē corpus. qm
ia in. c. de phīco auditu demōstrat̄ de
omnī motu corūs cē in tēpore. pp
quod celeriter mouet̄ ꝑ nō subito

vel aut uno uel pluribus mouēa motibus
uel nō inferia inquirē. hoc aut q̄
dic mortale ⁊ imortale cē spūm oīa
ē falsū. Est. n. corpus cor ⁊ fluxū tal
de corruptibilib⁹ ceteris p̄ter aiati
corūs sē in sua dicemo. q̄. n. expiratio
aūe dicem ⁊ salutē uocat. nō q̄ tingat
q̄ cor q̄ expirādo resoluat corrūpuntur or
gana ⁊ retrahāt ab eis spūs ad suū
p̄ncipiū ⁊ illis membris diuisis pulmōis
tibi diuisi retinet spūm ⁊ tūc ex an
gustia multiplicatur in eis calor
plo de eo trahūt in respiratiōe ⁊ iō ad
multū spūm trahend ⁊ expirand ex
angustia spūalia subtilioꝝ motus
dent orgāna q̄ spūtū uulgo exalatiū
uocat aūe nesciens distinguere aut aūz
⁊ spūm. Corp aut q̄ accred dicit spūm
⁊ hī p se moūi opōs patet aūz hī
rōnis. Si n. q̄ credat spūs uitalis in
animalibus ex humido nāli p̄ducit humi
dū ale compatiū. sic ex cibis sequit̄ur
nāīs spūm cē corpus ex cibis q̄ ponūt
Si aut formā p̄cedat aeris mixtiōe
ē ingens. omē. n. q̄d sublimat̄ ab
aliquo p̄ nāz uel arte formā primo
vapōris accipit q̄ formē aeris si
milima ē ⁊ primū aeris hī quod tū
in eo alia extra imposita sunt ordi
cuius sē subtilissime quisto. q̄ gutta
aliquo in ualde durū corpus nō spū
ale. q̄ aut dicit accred p se mou
ueritatē nulla ratiōe ⁊ est alibi dic
tū hoc ꝙbatū. uē tū ē q̄ resolō q̄ fit
spūs in accred iudicat in spūd plus
esse de nā aeris q̄ alīs elī. ꝑ quod
etē restaurū inspiratibus accipit ab
inspirato aere. ꝑ hic inspirato primo
in pulmone vaporabili mixtet ⁊ di
gerit̄ ita q̄ actu nutē ⁊ nō simplē diui
gētes cordi sū aut summāmētū maxīe
aliud. si hoc q̄ sēl illa spūalis for
mā sumpsit raritatis q̄ aeree raritā
quelt. q̄m sē alibi detinēd ē aer hī
hūsdūtatē ⁊ centro ad circūferētiā ifluē

Et hanc magis mixta z gentē hēt
sonus. Et ex hac tribus ē ex corde ad mo
tū in tō corpus in hoc n. motu qui
expulsus motu & corde manet p tō
& p tar hitū z actū vite tot cor
motus aut ille p hē ad cor ē vt acci
piat talē habitum z actū a corde. qđ
aut dicit uehiculū ee cibi hūdum
aquosum nlūs quidē ē. ß tū z illud ē
mixtū. nō. n. uehit cibū destin
atū sīb z low aalb. sed destinatu sūt
q fluit sup aquā. qz si hoc esset
verū de omi vena apta ex iret aq
limpida sup quā nataret cibi prius
corus quod nō ē uē. z tū ett illud hūdi
mpotū ē cū cibi sīlū. ß vincens hūdi
aqueū in eo dat ei motus fluxus
z subtilitatē q membris instillari pos
sit. expz. illi aut qui dicūt hē ee di
gestū inducti sunt ab eo quod sup q
mdutū ē. ß nō ē vē. quod dicunt
eo p hec sīlā nō gnātur ex ipō sonte
colonis. ß aliūde mīa accipiens in cor
de acquirit hitū vite. z forma qua ifu
it membris retinet. tū sui inforato
ris qui ē cor qualitatē. z id caluch ē
z calefac membra. hēt aut a mīa vim
caliditatis ab ala. n. q ē motor sīg
dirigēs radialiē p tō corpus z id sē
radij mlūs ad vnū locū pallucunt
fortē calorē. vt fiat congregatio
humoz z id tpore somni reuocant ad
locū digerēs z calorē ut calorē mī
tiplicent ibid. Cum aut membra
in quę dirigit recta dyametri, z re
flectit in septim vel ad angulū ac
cutū magis calefac q alia q refert
et obliq ad angulū extensū. sicut
p oīa facult radij celestes. omb. n.
hos motus & apprietates hē ex moto
re suo sonus z id ex mīa motor ad
sui hēt sē mouē ex exortatione sīli
tudis qua hē ad motorē qui ē oz
bis sing. n. ad talis motor est
potest tales insuere virtutes suo mīstro
quod datū est sibi ad psecutū actū
sue ēen q ē vita. Ex hijs igit ute
mur de falsi qđ vtatis quod falsitas
dicta antiquoz gtinuerit

Quine igit sit finis vitatem z qđ
mām sīaz animalis mīm
veritatem ex omīb
dictis colligamq omēz falsitatem
abnuentes. dicamq z sīm vno
rid ee gnātū corpus ex elis hūz
forma deris ad organice hūs de
finens ad vite actq omēs. In hac
n. diffinitione hoc p dr sīs ee cor
ponit sīm in genq apparuit. quod
aut dr ex elis ostendit nām de
mostrat mīe z ōnīt genq primū z a
proximat. quod aut dr hūs forma
deris distinguit sīm ab alijs quinq
tus grossis q hūs forma nō hēt. z
q dr ad organice sui mīstrū. De
finens dat ei ordinē p hē in cor
ad actū. Est. n. in eo motū z motus
z quod vltiō addr. ad actq vite oīs
q̄hendit actū vite vegetationis
z sensus z motq. qz esti sint actus
quibus aīa vnusquisq corp z quibus
vnū ab vno scīri. Est aut
hic sēs tenuis z clarus z p ad
mām. Et est quis tenuis p pe
netrabilitatem. ut in oīs ptes
cor p subtiles poros aeternos
possit penetrare z clarus aut ē ut sit
mūdicia oīs formā possit recipere
luminis z ea polere aquosq phis
z hoc gtingit ei ex mīa ppositu ad
mīstrone. ppositu. nā elis z ela
tis queit ex gone corpore celestis
z id sē motor celestis ppositus in
fluit vitā entibus z ē hec ut dr
in. q. phi. qi vita ex virtutibus omibus
uta ett motor qui ē aīa z ē ymago
motoris celestis gend huit mīstrū
luminis quo sui mūdi mīstrē vnusquisq

melius tū est
in sīa z forā

melius tñ in sua / forma mīt aerē / ad hūs ꝓprietatem vtriusꝫ in aliquid. / in aliquo ꝓprietatē ignis. ꝫ paruū nel nichil hēt de hac ꝓprietatibꝫ. ad quā hēt ꝓprietatē in humido aliquātulū spissū. ut bñ fluidū recipiat / q̄ bene tenear. h. n. ē cā quare pues anterior cerebri in qua stillant formē sensuum medulosa / humida ē facta / nō a sua ꝓprietate q̄ eadem ex ē in spiritu ac his aut hēt formam ꝑ ꝓpria vite q̄ sunt in aere que sunt calidū / humidū bene tissimū. n. est ut instrui vite hēat est ꝓpria vite / q̄ illa deuincitur in eo ꝓ quod / quedā retinere sumpt ex aere ꝑ anhelitū. ꝫ salubriter restaurate ꝑ cuaporationem nutrimenti humida. sic in de somno / vigilia dicendum est. ꝓprietates aut hēt ignis ut calidum sua via apiat / ꝓficiat. calidum n. ē aptū / ꝓbatū. siccitate aut qua hēt actuali minuat inflorē tumoris arteriarū. ut q̄d sustinē valeat sues / ut nō remolliti artia fortē gradat / emolestat / tūc spūs tra sire nō pos sit. humida. ut mollia gradiat / meminuante / ad angustū claudit vias et pozos. dimid aut si humidū actualiter cēt / sibi artia humida fierent / tūc artia mobilis pulsum cederet. stric spūs pulsanti nō cēt impetus a se ꝑ arteriā. ꝫ ꝓpter eleuiret in vnoꝓte / illuc pulsaret / exote nderet viam. Cerne aut ꝓprietates nō hēt q̄ tra frigida grauis / stricta ē expissa ab ea oīa humiditate / ꝑ grauitatē repugnare mobilitati. ꝑ frigiditatē aut repugnaret vite ꝑ opatē eo q̄ frigus ē mor tificatiū ꝓprie illud quod est quicū cū sicco ꝑ eadem aut repugnaret for marū receptiui q̄ssuis spūs vite / ꝓpere. sic n. vnus ibi instrui q̄d ē ma lleo hēt fabrus ꝑ quod omnes ducit in ferra formas artis suis. ita hoc vite instrui inuenit est aie ꝑ quod in toto

corpe omnes induat vires formas / ꝓportiones vite / sic in arte fabrili ē vnus artifex / vna aes / vnus instrum. ꝫ multe formē artis / multi motus instrui / ꝑ que multa artificiata. ita / in phicis vna est aia / vna instrui / vnus nd quis. ꝫ multi motus instrui / multe forme vite ut mutrus / sensus / motus / nite ꝑ quas ꝑ fectiones organor q̄stituit ex illis vitalibus in cerebro dicto in epate / stomaco / sic de alys nalibus / aliis organis / ꝑfectibus capē. Licet ē ꝑ cā q̄ tre ꝓprietates aut nō hēt ꝑfectibus aiē instrui insensibili hēt. ꝫ ognis nō latē q̄ hec instrui aia / nō natura vite. ꝓa. n. sua vite nec sine medio / ꝑficit in ea suas opones sui medio eo q̄ ipsa nō opatur equaliā / ꝑfectā / vsū ꝑ quod instrui nō indiget. ꝫ alia / ita vite opatur ꝑ nō cessetur nel cessante posse aliquid ab illo / opatur multa ecōia. Cū ꝑ ipsa sit vna / indi sibilis ꝑ se solū hēt ꝓpria opari nō potest / nō indiget instrui ex eis formis diuisis ꝓpria valeat opari. dico aut formales diuisitatē ꝑ q̄ spūs accipit de trāsmissis ad alia membra. induit formas illoꝝ ad videndū virtutes illoꝝ membroꝝ in cor / sic in cerebro accipit sensus / motus formam. in epate virtutē formā nālē induit / in testiculis vitutē formaliā / q̄ aphes dīna appellat. / hoc egre gie auctor q̄uit ex sole / spūm vitalem opari hūs sōlis in mundo. q̄m cor est ꝓncipiū vite ꝑ totā trāsferendo calē sic sol ꝓncipiū vite ꝑ totā orbem terrarū / mundo in mundo in medio declinq̄ q̄ā ē gradus 23 / corruptionis ut dicit in 2o ꝓgredo Rady aut solis accipit vitutē eis stelle q̄ illuminat / relucet / ita facit spūs gredientes a corde ad alia membra ꝓncipalia. re flexi. n. ab ipsis vehunt sed virtutes illoꝝ membroꝝ in ea ad que reflectit. hec ē dissime ē sua / q̄ditas et ꝓprietas spūs alpis

Capitulum quintum de ozgne

ſpō implantatq; ē ſem̄ ꝛ vocatq; ſpō radicalis ꝛ expansiuꝰ ei⁹ ſſe.

Spiritꝰ aut̄ hui⁹ ē mīſtrū aīe duplex eſt ſc̄ virtꝰ aīe qua vehit. Eſt. n. vnꝰ ſpūs p̄mꝰ q̄ ē cuapatio ip̄ius huiꝰ quod ē inſpē alīqua cū eo va/pore qui vītā gtuē in ip̄o ꝛ hic ſpūs ē qui p̄mo p virtutē foꝛātq; mē/calid ſeminali expansatq; ꝛ loci ſpi/rat in ſemine. poſt aut̄ hoc in viſcoſitate ip̄ius ſemiꝭ gtinetur retentq; ad aut̄ huiꝰ ſemiꝭ foꝛi actiue in foꝛatiua incipit expēdi ad quod foꝛatiue pelle ex tēdunt⁹ uſq; ſa intra qua ſpiritꝰ ſpūs illa pul/ſare incipit uehemēs attrahere foꝛ/matem qui ē virtꝰ foꝛatiua ſuiq; eiꝰ in oī mēbroꝝ foꝛatoꝝ. huiꝰ aut̄ ſpūs q; ſpūs iſte p̄mo radicalis ſit in/ueſtigare in ſede dicat ee albedinē ſemiꝭ omiſ planitiq; ꝛ aualia fere ſi ſint valde treſpida aduſta. ſicut piper ꝛ cubebe ꝛ huiꝰ. albedo. n. hec ſpūmoſa ſit ſubtilis aereo quoꝝ ſpūs ip̄e in ſede deſignat. qui cū primo expandit actiuꝰ loci ꝛ nec expecta/tus ſtatū viſcoſū ſoluit huiꝰ in ſpē exteriora dilatū q̄ſtare incipit ut ſit/ q̄datū ꝑ aperiq; pro calore deſtruā/ p̄ſtū aut̄ calore ſpūs in ſede ē mē eiꝰ quod ē ei⁹ centr⁹ ꝛ corde. q̄ſtinꝰ aut̄ in exteriorib⁹ huiꝰ viſcoſū retine/ntes incipit ſpūs qui expandere nō valens reflexi incipit pulſare ꝛ hoc modo in foꝛatq; virtute diuina q̄ formatiue ē incipit operari organa virtutē ei⁹ ip̄ius huiꝰ quod mē pelle q/tinete. ū. n. ꝓmo gtinentē ꝛ ſpūs ꝛ huiꝰ dū expandit ſpūs ꝛ fluet huiꝰ. nec expectabit donec calido ꝛ actu ſpūs tenētē ꝛ digatq; ꝛ ſpūmē ad virtutē organi q; ꝓꝛ virtū hēat eo mō quo in libro de aīa dixiꝰ. q̄a ē actꝰ corꝑis phīci organici ꝓꝛ virtū huiꝰ. hic aut̄ ſpūs ē ꝓma ſtā aīam corde ſc̄ē ſemiale huiꝰ. ꝓma ſtā ē organoꝝ ꝛ ſe huiꝰ dū radicale ſuū ſeriale p nutrimētū interpolatū ſtatui nutrimētū tanq; mēbris. ita etiā naꝑ altiuꝰ in cordib⁹ aīatoꝝ vīcꝝ huiꝰ ſpūs reſtaurat cū ꝛ augeat ut foꝛtis ſit ad obediēdū virtutē aīe in cordā ſpēm ꝛ ſtatū ſuū ꝛ ſpēm. reddit⁹ q̄ſtus ꝓꝛ ad hoc q̄ ex duob⁹ q̄ſtis ſuis ſpūs ſeriales. quoꝝ vnū ē ad quod de nā ſua ſpūs ē. n. ſc̄ē ē ſemiale ē decimū agendū. ad aut̄ ē quod naſcit⁹ ex ip̄o naꝑe huiꝰ radicalis. ē ꝛ ſi/dēa loci ꝛ nec expectatū naꝑare i/ſpūs aut̄ huiꝰ in ſede ſunt ſm quatuor ordines quoꝝ vna ē diſ/ſolue huiꝰ ut ſit receptiuꝰ foꝛdē ꝛ hoc fiant ꝑ adiūctū ſibi calidū. ⁊ ad ē pulſare foꝛtiꝰ vndiq; ꝑ ip̄m ꝛ hoc faciendo fiat intra foꝛatiua foꝛdendi artias ꝑ quas attrahit totū corꝑ aīandū. tria aut̄ ē ne/ceſſaria virtute foꝛdē virtutes ad oēs mēbroꝝ foꝛationes. ſ. q. vtq; ē in ſede ſc̄ē actiue in attrahendo ꝛ ſunt virtutes gradales eaq; q; ſunt foꝛdē mēbroꝝ q̄ uehit⁹ acoꝛ de uel ab eo quod ē hec cordis in omēs ꝑtes arias. ē aut̄ ip̄e ē ualde rarū ꝛ ſubtiles. q; vꝝ impoſſe ē q; ab eo q; ꝓmo principio fluat ſpūs ꝛ hu/moꝝ eo q; vna impediret altera in fluxu ſuo. et hec cā de cā nō poſ/ſūt eſſe ꝑ eandē viā fluere cū huiꝰ radicali. ad oꝝ q; vna ſpūs vbiq; huiꝰ vias huiꝰ radicalis ꝑpetret ꝛ pul/ſando ſibi muſtat ꝓm ad viā. ſi h. illo agente aſtrictꝰ ei ꝓ ad vi/tā nō magis poſſet de ip̄o mēbꝝ ſc̄ē actiuū. q; de alio quo vis huiꝰ q; ꝛ̄peratꝰ. iſte ſunt q; ordines ē celeꝝ ſpūs qui ꝙplantatꝰ ē ſc̄ē

h ad

hec aut̄ licet sint dicta ꝑ ꝓpriā. tñ ꝑ eōdm ſortē hoc ad ſc̄ demōſtratiōē ꝓhabē. ſtimq; n. ꝑ demōſtrationē ꝑ oīē quid mouet hīt motorē q̄ dicit ſūb. Videmq; aut̄ motū ſeāl quo mutant ad formā aūtoꝝ. ſ. figuras. ſtimq; i terrenōiēz gnām. ex q̄ genit̄ cōſt. ita etiā ꝑ q̄ꝫ vnquā eſt ad q̄d̄ motū q̄d̄ cōſurgit. ex q̄ fortēs. ſ. mouēs remē cē ſtir. nām. ſortē corꝰ gnāri ꝑ ſtanq; arte. ſicꝫ ē formē mutꝫ ſtrian. ſ. nō ex virtꝰ fortēs nā vtr̄ ꝓpria aūt̄ ꝑ q̄ fortitudō ē bōꝝ ſpēi q̄d̄ hēt̄ q̄m aūt̄ ex q̄ motū ꝓ q̄d̄ fortis mouet. ſ. mutat. ſ. fortis ē. ſ. ad figuras ſtatuat. ſ. vite ꝓfectū. ſ. mouēs ſ. bonū. Cū aut̄ fortalis. ſ. ſimplex virtꝰ fortitudō ꝑ ſe ꝑ fortē dicta ſit. ſ. ſtitꝰ. ſ. actꝰ ꝑ q̄d̄ hēt̄ q̄ ſ. ſtrin. q̄d̄ bñ ſſit actꝰ fact̄ hāc figuraꝝ diſtitutē. ſm plurā aūt̄ in actib; vta ē q̄ fortis ē ſe ſimplex ē in aīa ſ. ad offōēs ſ. aīa lapidis. ſ. lignoꝝ. ſ. aliōꝝ. ſ. ſtitꝰ ē hūc ſtitū. ſ. n. q̄ nō. ſ. ab actiſce hīt virtutē inducēdi fortē. ſ. q̄ tū ſtat nīdz. ſ. q̄ mutat̄ cā in fortē. Cū aut̄ nīdz. ſ. imꝑfect̄ exiſt. ſ. in opib; ad̄ in nīo. ſ. ſc̄ q̄ q̄ſtō q̄ ſpēs illē ordis. ſ. virtꝰ fortitudō ē q̄ꝫ ſtat̄ virtꝰ fortitudō in ſpē. nos aut̄ de ſpē. ſ. virtute fortitudīa. in hō de aīalib; dicē mꝰ. hec aut̄ q̄ dicta ſint ad q̄d̄ ordinē radicalis ſpēs cōmendatiōis ſſe ſufficiant.

Capitulum

Hec ē ſpēs. de origine fortitudinis in fortē corꝑibꝰ ſpēs virtꝰ exponēs ē q̄ dicit. hēt ſ. mactꝰ vinſtrit cōſ corpus. ſ. de ſc̄ Iam ſpē virtute fortitudīa tūd hēt q̄ tum alimētū ſuſtētū vīm fortitudinis ad ꝑfectū vite. ſ. in hoc deſſiat q̄ nō fortitudo nutrimētale ꝑ in quod̄ iam fortitudo ex q̄ ipſum magis ē cōſeruādū ꝙ ſcīale ſ. mutꝫ hīle. ſ. obediens fortitudīi. ſſ

quod duas ꝑfectiones ocurrit ex ad ꝑfectionē. vnū ex quā adiuuat ſpēs ſ. virtꝰ mēbri. ſ. in quo fortitudo. ſ. tū ad hāc operōne vte quā adiuuat ſpēs operatiōs ſ. actiōs ſ. virtꝰ mēbri. ſ. ſtitꝰ hoc virtus ſ. in quo queriē fortitudo ſpēs aut̄ nīa. ſ. ad ſpēs ē ſc̄ fortitudo ſ. ſtillans ſ. ē hūtus maſtilina. ſ. hūtus ē ſc̄ fortitudīs nīa. ſ. ē mēbrū ſc̄ ma nus in qua ſ. ꝓprie ad fortitudīnē ſ. hāſt ꝓpriꝰ ꝓpe ſpēs vitalis in corꝑe aūto cuꝰ rei gra hūtus ē mutrimētū ulīs in hūtib; ſ. mutrimēto. ſc̄ ſ. ſ. in hūtib; ſanguīeis. ſ. nō hūtib; ſſ ſanguīe ē hūtus q̄ ē loco ſanguīs ita ꝓcurrit ꝑ vias ſuas ad nutrimēto vite q̄ ſuoꝝ loco q̄dlīs. ſ. cui via ſpēs ex eis q̄ſtu vndiq; recipiat ꝑtīs vi te. ſ. ſtitꝰ mēbri aūtē cui ē inuidū hūtus ſpēs ſc̄ ex eis in oīib; aūtē ex reſtauratiōi q̄rit ex q̄ impoſſ ē q̄ ad̄ adueniēs mēbrū de ſtā ſpēs in corꝑe ſ. vtīq; mēbrū expalet de ipō ꝑ ꝓpoſ corꝑe. hoc aut̄ reſtaurū acquirit q̄d hūtus in oīib; aūtē ex naꝑōne alimēti. ſ. quos nā elevatū ē ad ꝑfectū vite quod ē ex in hūtib; corꝑ. ſ. ſtitꝰ aut̄ aūtē corꝑ nō hūtib; ē mēbrū quod ē loco cordis. Cui. n. ſc̄ elevatiōi ad ꝑfectū vite tūc eſſimat in ipō ꝑfectū vite. ſ. in fortē ad hoc q̄ valeat vite uitutes. ſ. q̄ q̄rit̄ diminuto ſpū ut reſtauret ipō. hūt aut̄ hūtus ſpēs ꝑ ſ. ꝓpriales ordines q̄ꝫ ꝑmū. ſ. ꝓpriales ē q̄ ē myſticꝫ. ſ. hāc hēt aſſo motorē q̄ ē aīa. ſ. bā aut̄ ē q̄ ē calē ſtatū. ſ. hanc hꝫ amēbeo ꝑfectū quod ē calorē ſonē. ſ. aut̄ hēt q̄ ē cuēdatiuū. ſ. ꝑ hanc diſſoluit. ſ. ꝑ ēterendo ſubtiliat ea. ſ. viſcoſa ſuē in nutrimēto corꝑis. ſ. hanc hēt aſſo ꝑ ꝓpriū motū nō. n. ſtruſtra nā dedit ea tā fortē motū. ſ. duas ꝓuſſiones ſ. ingenerata ē ut utrīq; illiꝰ diſcernere. ſ. dirimēt ea q̄ꝫ ꝑfluit. ſ. ſc

dissoluendo aperiret ea nebeus vnctus
et euentaret grossiptus. Q. aut. Ch̄p
omnia phia dant. ed q̄ expedit q̄m
virtutē ad opōnes celestes et
appetias. hec g̃ sunt opones. quas
hē in omnib⁹ animatis. ß spales. ut
sēd hē in quibusd de quib⁹ non
est hic dn̄. ß in lo. alia lud. Capitulo
septimo quod in quibusdam animat̄ spūs
sit vias a nutrimento distinctus &c in qui

Non latent busdam non
aute qui spōs iste
brales qui ag̃busd nālis vo
tatur in quibusd animat̄ distinctus
hē vias & vsus nutrimēti. ß in q̄bus
dam no. ß monet ad nutrimēto
in vsus eius. in quibusdam non est
sanguis sē in plantis omnibus. et q̄
busd alijs animal. et cet. q̄n quib⁹
busd magis sanguis no est sē in mul
tis pistibus aut cētris et hebetud
est p̄ mansiones subtilit. q̄ strias no
inuenim⁹ vie aliq̄ p corpus ad
solid nutrimēti. In omnibus aute
sanguē hūmid⁹ vtriusq; vie inuen
untur. uene. q̄ sunt vie nutrim
tarie q̄ sunt vie spūs. Cognoscit
aut hoc q̄m si elyc̄ute coqd a alud
et pungit. Cor et epar. Cete minores
ptes inuenim⁹ vie dure et apte
laxe et molles plene sanguine co
agulato. Q. aut hmoi sit q̄ no hñt
tibus sanguē p̄stō fūue et ruptos
et nutrimētū pp̄ alegros syphimed
cā tale aut nutrimētū no eleua
retur nec in mēbra penetraret ad
sōm et calorē hēret. dubita sibe. zm
Herclusa in rpō. H. n. duo in tali
nutrimēto sicat spūs mēbrōr. Ele
uat videlicet nutrimētū et pingit
spūm in suam mēbr. Cui vnsendo
et suo motu et sua subtilitate q̄ hēt
hys aut q̄ sanguinē hūt. licet sit
ab spūs mēbrōr in sanguine no tñ
oz tñ cē mixtus. q̄ sanguis ß sic ca
lidus et in suo calore leuat. sed calor
sit diuisiuus et operatiu. calor alle
git mēbra ut possit subuenire
nutrimēto et no spūs hē nec sed p
alias vias. p̄ hoc aut ē. sed est
ad quid adiutū hūt in plib⁹ n. sen
guinē hūida sunt magne diuer
sitat⁹ in mēbris. ex quib⁹ opond
tur. Et hec mēbra nō expedit es
sent ad actū n̄ virtus p̄ncipij vite
nutr. nisi posset ad ipa. nō aut retro
flueret et ad nutrimēto veniret q̄
nutrimētū e hūor grus et spissus et
nō de facili mobilis. et nō migraret
et tūc vias grauas duras p̄ quas
spūs velocit⁹ aduehat omit⁹ virtutes
mēbroz ad suas sedes in quib⁹ p
pant. Sanguinē aut nō hūida
hūt in plib⁹ nisi ossa hūt cozd
et plante. pisces et mlt. hūida
hūd et p̄ vnus modi. sōm sit via
in oriblus et cet. sensus motus et
alijs alib⁹ et sōm distinguit nō est
nāe n̄ forte in capite vel ē nāe
broq̄ d. duo coperiri pp̄ dūtes
alio. et hec et tūc est. q̄ talia animal
sanguinē nō hūida nisi oriblus alijs
alib⁹ sunt distpl̄nabilia. q̄n
vestiuū in nutrimēto et grossū hūi
tūc sōm. aut quum et nō vbi sepa
tū nō retinet fortas auditas nec
distinguit eis. p̄ plantis aut ori
bus vias nūlas hē ubi in poris
in quib⁹ eleuat nutrimētū. p̄ q̄s
et cognoscit p hoc q̄ semp̄ nutrim
tum osum et albū. H. n. aut aut dr
nō effert spūs p̄ncipij nutrimēto
q̄ aut talis spūs in oriblus sit a
nimate ondē et rōne et signo. nō
quid et q̄ nō oīs vite causa sit ca
lidū et hūid. hūid aut semp nō ca
lidū et ina poratiū et putribile hūm
nāe et q̄. in oī bruo sit spūs.

signū

n

No. knegd in ista
c. pri. pstatione
multa dubitatiua

h. et exsiccet

signum autem est quod in omni vivo videmus hoc quod
quando frigus comprimit ipsum extra tunc contrahun-
tur extrema eius exteriora sicut tempore
frigoris contrahuntur flores in nocte et corona
aliquando minora et pallidiora inveniuntur
cum causa non potest esse nisi quod mersio spiritus et com-
prehensio est ad interiora. tempus autem
calidi solis exteriora tumescunt et reple-
tur nutrimento cum causa non potest esse nisi e-
vacatio spiritus ad exteriora qui secum
ad exteriora trahunt nutrimentum et ideo
comperiuntur et tumescunt. declarat autem hoc
in invio tempore quod est calidum et humidum
quod ita spiritus plantarum et aliquando evacuat
quod omnia fere tumescunt quasi pubescentia effi-
ciuntur et turgentibus gemmis in plantis
et animalia impletis vasis seminariis
erumpunt in fetum et fecunditatem.

Capitulum 8m anime partis

Ordo autem
iam expostulat anime primum
ut dicamus cuius sit spiritus
Sit particule anime spiritus iste. sed forte
dubitabit aliquis utrum sit aliquid particule anime
Sciendum quod omnis multitudo nec aliquid
necesse est quod ad unitatem reducatur. et cum vir-
tutes vite multe sint in anima sicut nu-
trire et sentire et movere et huiusmodi alia
oportet quod hec tota reducantur ad unitatem
que est substantia anime quam circumstat talis virtu-
tum multitudo sicut naturales potentie circumstant
naturam et substantiam in quo sunt. Cum igitur sicut
alibi probatum est et superius etiam in hoc libro
dictum actus primus et principalis anime in corpore
sit vita spiritus autem est vite vehiculum. oportet
quod spiritus sed se sit instrumentum anime primo et per quod
virtutum aliarum que sunt vires anime cum
multi non parve auctoritatis viri diversas as-
signant causas et rationes. Aliqui enim fuerunt
qui dixerunt omnino incorporeum et omnino grossum
corporeum coniungi non posse sine medio quod
convenit cum utroque et hoc dicunt esse spiritum qui
subtilitate sua cum anime et corporis dimen-
sionibus convenit cum corpore. hec enim sententia

nullam prorsus habet veritatem et est contra omnia dicta
per ipsam. quoniam spiritus non est medium quo anima coniun-
gatur corpori eo quod unita est ei sine medio
sicut omnis perfectio perfectibili sine omni unitur medio
sed potius spiritus est per quem anima operatur in corpore
omnia opera vite et ideo hoc errore abiecto
dicamus quod spiritus est anime instrumentum sicut ma-
leus vel dolabrum est instrumentum architecti
et hoc instrumento anima vitam facit in corpore sicut
formam artificiati facit artifex per in-
strumentum. Hec autem necessitas instrumenti non queritur
propter motorem indigentiam et infirmitatem
quia motor sibi ad omnia sufficit habens in se omnes
formas quas inducere intendit sicut ar-
tifex habet omnes formas archi. sed quare
propter necessitatem et indigentiam corporis quod recipit
ab anima actum vite et formam. Cum enim illa
distet a principio vite indigent adveniente
vitam quoniam licet virtutes quedam sint in or-
ganis et partibus animatorum fixe non separabiles
ab ipsis quamdiu subsistit animal sicut visus
est in oculo. tamen ille virtutes sunt liga-
te et immobiles quando continue non influitur e-
is virtus alia perficiens eas a principio
et fonte vite quod est ipsa anima sed sua substantia
et ideo spiritus est necessarius qui adveniat hanc
virtutem cum signum est quod prius diximus quoniam
spiritu retracto organa exteriora contrahuntur
et immobilitantur et eo reddente laxantur
ad actum et ideo quidam dicunt triplicem esse
vitam in hiis que vivunt. vitam quidem
que est causa vite. et est hec vita anime. altera
autem que est fluxus istius vite ad vivum. Et
hec est vita instrumenti anime quod est spiritus et
tertia que est vita formaliter recepta a corpore
et partibus corporis animati et hec est que dicitur caro
viva et auris et oculi vivi. Hec autem per omnia
similis est eis que sunt in arte quoniam artis for-
ma primo est in anima artificis et tamen i-
terum in fluxu quodam et processu in natura
quando est in operibus et motibus instrumenti et tertia est
que adheret artificiato et est producta in ipsum
sed in hoc est dissimile quia forma artis que est

pstrā in artificiato posit in ipm ⁊ duc
ta ē. fortā aut organor acutor qua
addnat spūs ē laxatio cor ad audi
t hoc ē qm in gr fuerit pp quod etiā gre
ca vtute instrū qp in organo visus
videri pot. qm hūs visū nō inuitus
eo ꝙ spūs a pulmone vite veniens
laxet ipm ⁊ mobiliter ad oīa
Silr aut ē ⁊ in alijs ptibus corpis
animati.

Capitulū nonū cuiꝰ pactis
corporis primum sit spūs

Quia aut
ptis corpis sit spūalis
illa sēd iā nō ē difficile deducere qm
licet origo eius sit ex hūdo radicali
tribus. tm ipso eius in ē nāli vitali
spūs ē in corde p venā. n. q ē ī simo
epatis sui ꝙ ex pōne ad mīm talamū
cordis diuisū sua spūs bulliens et
bū ipsius cor eleuat. vel ipsius id quod
ē loco cordis in hūb q cor nō habet ⁊
epar ⁊ fortē etiā penis caret. stati aut
ut ibi est tribus ⁊ spūs oīb cor
hūtibus ⁊ destructo sit ad extremos ta
lemos. vta q dextro plus attribuit
sanguis ⁊ grossior ⁊ impio despū. sinistro
aut plo attribuit spūs ⁊ mīo sanguis q
tm est sanguis clarior subtilius spūalius
perpue mutmetid. clariorē aut hēt
ꝙ subtiliatē ꝙ mīo id sibi mltid ipm
subtiliatē aut hēt ꝙ vtro spūs ē
ea q fiuta ē in ipo sui cibi sanguis
sublimatiōn. d sinistro aut cordis
thalamo arteria ꝙcurrit in tm corpis
in quibꝰ grauiꝰ pulsat spūs vita
aforme vite q ē cor desiderans. trahit
aut ad sinistrū ī hūtibus spūs cor ⁊
sanguē. qm cū epar sit in dextro
repletiōe simo malo spūs. si ad dex
trū veheret siue thalamū cordis
distribueretur. hoc aut magis in vte
ribus gēdaret impedimētū. licet aut
talis distributio cordis ⁊ arteriaꝝ nō
fit in nō hūtibus sanguē pulsus nec
in plantis. tm ad simple ē ꝙportiōlr
hūb talibus membris ⁊ distributi
rudens ꝙ quod nutellū spūs ab eo mē
bro quod pncū totū cordis ⁊ pncū
caloris. nb. n. accipet fortam vite
qua influit vbiq ꝙ corpus nsi
alcus ū vite pncū formata ora mēb
formant ⁊ in ipis virtutes vitales
⁊ vitā infundit. in oīb. n. oz q
tmuari in strīs vsq ad motorē ipsq
rōnē artifex vte aia in corde sit. oz
q ⁊ spūs ipi ⁊ fortā instrū opum vite
deriuetur a corde. signū aut huius
ē qr cū motus sui sit duplex diasto
les. s ⁊ sistoles q motus ē ꝙpter
eo pulsus ⁊ tractus. hos motꝰ pmo
ꝙprendim in corde uel in eo quod ē
in loco cordis. ꝙcgd etiā in toto corē
p diastoles ⁊ sistoles sue ꝙprendit
quales sit cordis dispō. oz et q spūs
a corde ꝙcedit. Dilatato aut cor
de in ventriculis sui nāe ē ipm
spūm trahere. ꝙclusio aut eod nāe
est spūm expelli p dilatatiōm q ⁊
attractiōm cordis tātē motus ex
pulsionis, ⁊ attractionis ex pulsio
aut in spū ⁊ artys tāt diastolem
⁊ attractio tāt sistolē quod fieri nu
llateng posset si spūs ab alio q a cor
de ꝙcederet. ꝙ quia q̄alis dz ee doc
trina de nāa spūs sequend q in plā
tis sanguine nō hūtibus aliquid
spūs ē ꝙportiōle. cui. n. actꝰ vite q
cunq vel q̄lē inuenit ē in oīb⁹ a
nimatis ⁊ sic vita ꝙportionaliter
in eis psentior ⁊ mīo psentia oz q
pncū ⁊ instrā vite debuit ꝙportiō
insint. ⁊ id licet nō sit in plantis
talis spūs ⁊ alimenti distributio. sic
in hūtibus cor ⁊ sanguine. tm nāe
ē q̄ talor reālis in eo q ē fons
⁊ pncū caloris. sic radix ē in plantis
ad de humido resoluat in spūm. in quo

virtꝰ

Virtꝰ vite q̄ ē in radice delecta z sic cū
legetet, z ꝓfunet z plantā totū pul
sando mouebat ad vite vigorē . ois
n. ſpūs inclusꝰ in aliquo vñ exire
nō pōt resolutꝰ z diffusꝰ pulsando
fluit p id in quo ē z aliquā retra
hit ad ſue tñonis ꝓpietatē . ꝓ qd
ē cor duplicī de cā bna quā ut res
trahit deputū in ꝑpo . z tā alia
ē ut exteriora nō dissoluāt ipsos et
lapsentꝰ p ictuū ſpūs assentationē
p hoc . n. exalaret humid z ueh cor
z expectaret z debilitaret ad ututes
cordis . hys gr̄ de cāis aliquā retrahit
z aliquā extendit ſpūs . z este ē qdā
pulsꝰ omisd arteriar . ꝑ in arteriis
hoc melius q̄ in oīb motū hnt dila
tois z atractionis ā ſint motꝰ ꝓpꝝ
ſpūs vitalis . licet nō oia hēant
motū totale pressiuū in plantis aut
nullꝰ . ꝑ ei ē in hys tēpus veris
in nocte . n. claudit flores z die ape
rit . quod ē certū signū duplicis
motus ſpūs vitalis . ad inte
riora de nocte z ad exteriora de die
z ſic ut veniē ad ſtatū ꝓpter hoc
qui ſpūs in estate z vere
mouet ad exteriora plantas z ideo
frondet, floret, z fructificat in hye
me aut mouet ad interiora ut ex hu
moratione hūidi inēti attenuet z re
ſolui ſiat z ſtatui ſpūs in aptu
no fructū aut ſpūs ꝓpter claudi poros
cor plantar ad plā retrahendo
calorē z ſpūm hoc ē ad radicē . tūc fit
ibi calor z ſpūs inligniter . ſi cyrra
lorū deſcendens trahit humidū atra
ſe aquēdā ventre siue stomacho . ex
quo hūidū iam ſpūs restringit . in
tegrale aut q̄ in ſpūs ſit nullꝰ ꝓ
tractatū autē cordis aquo calor ſpūalis
exeat . z ad quod retrahat ipsos ad ꝑ
Restauras q̄ deperdita ſunt in ꝑpo

hoc aut ē cor . aut id quod ē loco cordis
hoc aut z alia ſtatuit rōne q̄ . n. tā ſtatuq
q̄ fons caloris ē cor uel illud quod est
loco cordis z ſtatuq quia huiusmodi nutrimēti
nō tractus ad ꝑ calidū ex q̄ humidū est
ad cor uel versus cor dirigitur . q̄ tā
tractus opteſt . Calor aut ex humido nāli
ginit ſpūm . Ad gr̄ā tā calor q̄ humor ē
mixtꝰ z copletꝰ ſint a cordē z ſint
cordis ex q̄ ſpūs ꝓpria ſit ei qd ꝓnā
Et multo amplius ex quo in ſinistro cor
dis ventriculo primo nutritur z motus
ſpūs z humidoꝝ illuc ſpūs magis
q̄ in aliquo membro quod ſit in corpe
animato . Capitulum decimū de mo
tibus ſpūs in corporibus animatis

De motu ſpūs

Ex nos declarare . ex aut ſcire q̄
ſpūs iste vitalis q̄ ꝑ ordinē nātē
aut respondēs ſpūi ex q̄ respondens ſpūs
assistit in adjutū z augmentū istius
hꝫ tres motus . unū quidē ex nāli mē
z altū ex utute motoris q̄ ē ala
z ē ex dispōne cordis uel ei⁹ qual
est loci cordis aquo ſit ꝑceptio cor
poreo primo exterior z ꝓcedit motus
aut q̄ hꝫ ex nā ē ascendere sursum
z magis illud quod purum z subtilius
ē in ꝑpo hys . n. sit ex ꝑpō corpus ex
eis . humidū nāle z nā aeris z id sequ
ipsius motū . q̄ aut hꝫ motū in cord
optimeat nobis ex hoc signū q̄ oīb
animatis multū humidū ſpūs subti
les z clarus in superioribus circa capita
animalū z ē extremitates z ſingulis
plantar . ꝑ quod z pleq ipse ſpūs in
singulis corporis animatoꝝ ꝑficit exponē
ꝺ in plantis . n. folia virtꝰ z flores
z fructus ꝓducit in arboribus aut ni
gioribus fit ex id ubi ſtipiū z nō i in
ſemoribus . q̄ aut quedā ꝑs ei⁹
descendit nō impedit . illa aut est
ꝑ distatū alio grosso descendente z

m ipo descendit aut ē expulsa ad locū ul
lum. q. p molencā ꝛ tunc ēt ibi mo
dica. h ꝑ ē vnꝰ motus eq. In hoc aut
motu licet vnꝰ sit tū p actūs intra q.
tm gut ei ex hoc p in tali vase mouē
quo. n. vrnit ad extrema aiati q ac
ꝛ frigid⁹ aculsa sunt renouiū in stupz
ꝛ insensatus ꝛ tuc potuit insensatꝰ
q plere que ant nō poterat ꝛ eo hoc est
humidior spūs in sensorijs magis q
in interioribus alt motꝰ quid hꝫ vtru
te sui motorꝭ ē motꝰ aie ꝛ simplex q d
in ē. ꝫ multiplex in loco ꝛ multiplex ē
virtute. dico aut q in simplex in esse
ē eo q ē sui nō ē ni vnꝰ ꝛ eius ē stri
ad vnū ꝛ eūd motorē relatꝰ. ꝫ multiplex
ē uere in loco. q in sē instrū motꝰ p
arte ē ad omē locū nīe q susceptiuꝰ
ē forme artis. ita ē motus spūs ad
omēz viā ꝛ ptē corꝭ cui ipm potest
forma aie que ē ad oīm ē actꝰ vite
actꝰ ꝛ ptio phia corporis pō iuuā
tibꝰ ꝛ q. ad hoc ē forale in ipo q
forale uoco pp fortez motorē q fortē
hoīm nāle mouet ꝛ sursū ꝛ deorsum
ꝛ ant ꝛ retro. dextrorsū ꝛ sinistrorsū
ad aiē melyus in quo aia exerit vi
te oīm aliū. ꝛ iste motꝰ ē ei nāl⁹
quo ad hoc licet illa nā sit aie nā ꝛ
nō corꝭ. ꝛ sic supra tetigimꝰ sic ē
ratio spūs ule instrm aie sic lumen
ē instrm vle motoris quo nām mo
net omne grauē ꝛ corruptibile. sic. n. mo
tor orbis nudus ꝛ luce ꝫ diuisus ir
radiationes ꝛ angulos radioꝝ oēs
vires sigs ifundit nīe tm illud
ꝛ corruptibile ꝛ mouet eā ad diuīstatē
forme q diuīstate prius ꝫ q vnaqq
susceptibilis ē ita ꝑ oīa aia spūs
implet radialiter corpus sui ciuis ipse
ē motor ꝛ implet ipm virtute alibi
sue aie p diuīstate organoꝝ sensibi
libiū. ꝛ hꝫ ē eā q dnus ꝛ id spūs ope
ratꝰ vsq; ī oculos audituꝫ ī aures. Et
sic de alijs ꝛ hec ē eā q vocat⁹ in triplex
in virtute. licet. n. sciamꝰ q ab vno
motore in vno mobili nō possit eē
nisi vnū. tū illud vnū eēt diuersimode
p vires ſ q p destendit in alia ꝛ ali
ꝛ id vita fuit ē qua aliq aia ifortat
spūs q ſtema vita uocat ꝛ ē in stud
nō tāquā in sbō viuente fortalit. ſ
ē in eo sic actꝰ ꝛ actꝰ forma ē in
istrō. p quod mduci in nāz ꝛm hoc
decepti fuit pitagoras q; hīs spūs
vnū ꝛ nāles ee ordebat. Sic q illa
forma vite pō distinguibiles ē ꝛ ostrahi
pot ad ordez virtute q opat⁹ aliq
actū vite sic ē nutrīa actꝰ sensitiua
motiua ſ locī. hic aut locꝰ ꝛ motus
hz sit nāles aforma istrī ſ q instrm
ē. tū vt ait. bñ dicit nec nāles p
violentū nec voluntariū pot dici. eā
aut quare nō pot dici nālis hic mo
tus est q nāles motꝰ nō ē ni vnꝰ
ꝛ ad finē vnū. sed loca sui fortē. hic
aut motꝰ ad loca ꝛ ad fortes infi
nitas. nec vno modo q̄m ē expulsiue
ꝛ attractiue sic stupefactū dormiēs. ad ois
motus nāles siue sit recti⁹ siue simplicit
siue gratia sit vna via tm ꝛ ad eē
eod. in eō rudendo. ostat aut hoc
in oī simplici linea recta motū esse
grauis aut ex hoc ostat q sic in a
lijs libris disputatū ē. nullū corpꝰ
pot gram equaliter arithmetrice
in orbis celi. ꝫ grā ē equaliter
geometrice ꝛ ad me q portio sph
motū eli in eo dicentis. In motu
aut celesti qui ē ab eod an id ali
ens sp ꝛ q nāles ee nō pot. q ille
motus spūs nd ē nāles. Sz nec
violentus ee pot q si eēt tunc
eēt p actū ꝛ nō esset semp. ī violē
nec frequēs nec ꝛ corrūpet ꝛ ostituet
aliud vnde ꝛ ꝑ ſtm. eēt aut ei la
bore magno ꝛ pena ꝛ oīa motꝰ spūs
ab aia aut aliena sint. ad ipe de oīs
aiati est ostitutione ꝛ virtutes ꝛ

ꝑficientes

pficientes vigorē. Dz vlr omibus pti
bꝰ cordis & hꝰ sit delectatio anglus Et
valor. Decimꝰ q ead motiõ spūs p q
gruencia aue. Dz aut motus quez
hꝰ ego primo motore quod ē ps cordis
ē motus expulsionis & retractionis
de quo motu p ea que in ij. phi sunt
hic dctata. Sm q ppo ego duobꝰ
mob⁹ & duabꝰ quietibꝰ. Sm q etiã
quarũ motiõ. ipm quod efficit
vno pulsu ut dnabꝰ vltiõ q togez
quietem acquirit. Et aut q ide ē tpꝰ
expulsionis & pmã attractionis. q illo
ut dnabꝰ vltiõ. Adhuc aut id ē ffe
retractionis & pmã expulsionis. p̃ce
and q nrãtatẽ ubi quietem acqui
dit. p̃fitẽr q motus spūs q ego mo
tore primo corẽ pficit ex duabꝰ
motibꝰ q sunt pulsus & tractꝰ & du
abꝰ quietibꝰ ego quarꝰ vna ē mt pul
sum & tractũ. & altera nõ tractũ Et
pulsum. ꝑ quale ꝙderanda ē quis si
tor motuũ & q status quietũ sit nã
lis uel innalis. uel aptũ sint nales
quietes q nulli motꝰ. Dz hoc facile de
phendit q plures nales sint agito
ri q̃ aiatum ē. & spũ nõ tales aũ
pozis mstrin ē & nõ simplr pulsꝰ
n. debit virtutes in nocturno & hꝰ na
le ē ei q ego pfectione sun Dz operari
actũ vite. tractꝰ aut ē reuocatio ad
mstrios spũs ut saluari possint Et
hoc tñ ē nale & nam Ego suppone
se in libꝝ de somno & vigilia de tra
ctũ ē. // dicamꝰ q pulsꝰ simplr intentꝰ
ē aiã aiati. Dz tractꝰ ē intentꝰ ego sup
pone & pp alia ut saluet nã cordis
aiati. q & quies q est sine pulsus &
rit nalis aiato cordi. & quies q ē ffis
tractionis erit nalis ego p ypotesy
sue q dictioꝝ ẽnte ita q saluũ aiatũ
& vnũ. quies. n. illa nalis ē ad q
ē motꝰ nalis Et vlr q̃ le sudicũ est

de motu tale nudicũ ē de q̃te ad quã
ē motus add de hys. q̃ que tñ sõm
aiatoꝝ ginnt in tm a nobis dicta sit. //
Tractatus sũ de diss spūs Cũ ꝓmã
vtrũ sit vnus spūs nãlis an multꝰ

1 Querunt hi tabꝰ sin dimezi
aut quidam Cauo aut
magorũ auctoꝝ vnꝰ q dicũt
sõm q ẽ mstrin aie p duas duy
ctus. plõ. n. & am ei sora. q illas
duas duyductꝰ ẽt ꝓpria spūs
dicentes pmã nalis spūs ee in
epate aiaz expeditiuã sue appe
pmã aut spūs vitalis ee in cor
de aiaz quod nrisẽa vocat plõ spe
dif apulegiã tñ. de plõis dogmate
& vita ipõq. pmã aut alis spūs ẽ
aiaz rõnalem in Capite. aiãs tres
p sbiaz differentes & spūs & sede ẽ. Dd
nalis spūs p venas operto & fluat
ab epate pmã aut ad cor ꝓpter
hoz aut ꝓpiom in tactũ vr sequi
gallieni q̃ dicit nullo modo ẽ pmã. i.
nalis spūs q̃ pmã spūs alis ad
nales spūs p venas operto & fluat
ab epate pncipiũ aut alis spūs di
ce ad cerebro p duos sensibiles motꝰ
pmã aut spūs vitalis ee assentia
tor de & p arterias Cidq apud istos
pfuasum st nõ ab eod pncipio di
fluatq venas & nuos & arterias ffert
nõ ee id pmã spũ istoꝝ. & quoꝝ
dam subtilia loca & ꝑ differũt etiã
frequẽ sbles & motoꝛes uiant & dif
ferũt p nuos & arterias corꝑ q̃ mouẽt
Dd g ut inquit cor cerebrũ & epar
loca & sbã & nuos dicit. nãe ẽ q̃ mo
tores corꝑ loca & sbã differant & nuo
& nude tres in hoc aias & silr in
aialiũ cordibus esse credit ad hoc at
alex nequ in li. de motu cordis p
quã opiõi corꝑ vr ossenaens hac
induxit rõnẽ. Simit. n. hanc ꝓpõm
q̃ quisq̃ acceptat ad q̃ diuersꝰ vi

tud

Et no subtilis nat̃ ponit q̃ diuersa sit
organa z p ea⁹ diuersos spūs z spūs
ordines ad getatiā aiāe q̃ē mittit
z aīales q̃ē sensitiā z motiā z vitā
ligat asserit diuersos sūt vires z no
subtilis nat̃ ponit pp q̄s q̃ndiat ip
sis cēsētias aīas diuersas z pl̄s q̄s
vt apulegius aut dicit expedit re
tinaculā esse ī abdīs latebras q̃u
pīd z luxurie ut longe relegata a
sede sapiē sine sapie Et rōnis dei
ne sensus z sapiam fiat z aberrare
Et sapiam aut fastenciā aut sm cor
de su fonte caloris vt aloa z sede
vite nocuā cūcta repellat. cūq̃ istis
aut dictis vīr acc, cū toto pypatetico
rō certa q̄ sequit̃ dicūt z auen.
nūlis rōnibus astriplantes
sūt
sūt acc z plonge dissona ip̄lantes
rōnis suo de primo z virgilio ḡ istos
disputādus vtiq̃ pone ee nota
q̃ totq̄ corīb ē aīa vna z sūl q̃ē
forma vna eo q̃ q̄ls aīe hoc pro
ē q̃ ce differt ꝑ nūz rep foraliud z
ꝑ q̃ differt ce stelle vta dicūt sūt
Con. n. pot dn q̃ eq̃ eq̄o vehen
tes iste sūt pficiūt corpus orga
nicū phīcū. q̃ sc id eq̃ eq̃ reape
ret plēs foras sūt pficientes. Sic
dicēdū q̃ nō eq̃ eq̄o venit tūr
p̄ prior z posteriq̄ in eod̄ erūt mīre
forme z nō vnite quod est impo
le aut oppōet dn q̃ vna ēet ut dispō
tendens z alia sc̄ nentis z tunc
ēet q̃ aliqua istaq̃ ēet amb̄s. ꝑ q̄ nos
in libro de aīa de hys dissertissime
ffiunt de hys ꝑfasse mētionē. Salue
aut sensibilis obiect dns q̃ p̄ anatho
miā q̄dē vena nō accrede ꝑ ab
epate dermari eo q̃ maiora orifi
cia habt in epate z impora in cor
de z id nō ce cand̄ vtam ꝑpōs nū
lus z vitalis. Cū aūte q̃ sūt ꝑpōs
vitalis vie dermētur ꝑ anatho
miā accrede eōdē aut m dic. q̃ nūq̄

precedūt ad bro. Cū ḡ eōdē sint vie
lier eod organis q̄ stat q̃ ḡnis nō sit
unus ḡnis nec ē ꝓtribile. ad rō aīe unus
uel trōis. ꝑ quia ista disputatio nō
pot detrahi sine stia dīoīs uel rōis
sīo nō quid grece anathomia no
cant. ad de hac disputatione ne us
ad libros de animalibus supsedemus z
de solo tegumēto pōs unū sit unus
uel nō gnis. n. sūmo q̃ vnus effectus
simplex ē cā vnā si grauiat effec
tū illū recipe detrahēdo uel adde
dō in eadē gnis nā. hoc erit a
cā aliqua sūp q̃a prior ipsius ū ḡ.
cā ē effectus vnus. et q̄dūmatet vnū
cā simplex nō erit cātū forale nisi
ab eē una. Si aut fiat ipm̄ de
tātū ad vīe q̄ q̃ hoc fiat aīa vi
te sūp q̃a efficit cā ḡ ē eē alicui. h
aute sēmo grauiat q̃ēstio cātū ad
priorē tūnetē in effectu cause pos
teriore cū adhūc. Cū. n. vīr cā prior
instituit sūp x̄pianā z q̃ ēt q̃ cā ē x̄pi
ā est prior est pīm. x̄pi aut de propo
sito traducta. Resumamo ḡ q̃ sepiq
dicta sunt q̃ aīa ꝑ se cā vite z q̃ nu
trire z augere z mouere ꝑ lgā z stillā
sūt opa vite aīe cēdā. q̄ ḡ ctp eo de
nostra tōne q̃ aīe vita sensus z
nutrimēti z augmēti ꝑ lōm motq
z mēti cātes abeo cā simp̄ē effec
tq vīe. q̃ātū aut ē in stia de aīa
q̃ in eadē opōne se hūt organa
ad inuicē in qua se hūt po motiue
ad inuicē. Cād ḡ po motiue ordiem
omēs ad vnū alicuius aque fluūt z
cūcte q̄ q̃ organa omīa depedeat
ad organū vnū aque recipiūt influa
cād. huiq̄ aut ḡnī ē q̃ nō dubita
mus q̄ omībus aīabus p̄ ē q̃ stat
cor uel id quod ē loco cordis. z eo ipo
grandi postea cēa membra z organa
Si ḡ eo cordē primo gnātur. q̄ quā
cor tāgit ad pēdā sue pfectōis in ol
lis habent dependentiā z respectū
Idem aut̃ oīd gnicete de spū. Cum
aut

aut sit bursfeld ois spūs ꝑ am̄ vi
te opōm oz q ab vno aliquo ꝑmo
forām z hūd vite arripiat spūs o'is
z hoc q̄ps ē cozdis ueritas sīmst
Sic supra dixit q̄ quod dicunt
plerq; iuuenes dicā erroneū ee
dictuz ipius si forte ista pōt dīa z
no ēt ita dixit. Et hoc ee vno
z eodem actē phōs diuisas fundatas
i vna sua sē vtales potentē vnoz z
eaḡ sē simplias valde sepe sunt
mula. ꝑ hec vid sonat vlu eiq. z
hoc dicunt ea mutilate pōt q̄ pt
oīa dicta sua p̄tractauit melius
z oīa ad coz reducta z ligata. dicit
arz. sic ad p̄cipias gnōnes z fora
cordis. Et q̄ galienus dr̄s dixit veritz
ab epate stilla ee credit arz ꝑ q̄dā
in libro alio dr̄s dante Anobius q̄
tractabit. Sz nec hec dicta posse sufficiat
veritz sētiā ozis dixit. ꝑ tractat
p̄ facult ab epate tristomacho Et
mesuē. nec sufficies sētiā ē
ad hoc q̄ ozis ee epate dicantur
q̄ ozificā magna hūt ab epate
pte. h. n. nō q̄ ꝑ massā sīē ee qua
facta sit sīē veritz. sīḡ ibi p̄mo se
quit massā tēsemaria. z eleuent ꝑ
spūs vsus coz ut ibi detrahat forāz
nutrimēt quod oz sit p̄ōnsibile ei q̄d
vnit z in quo extendit ad opōnes vi
n. melius tota sētia nutrimēti expiat
facta sunt ozificia ea. vsus epatis
magnus z ampla z nō ꝑ hoc q̄ ab e
pate oriāt. Sili aut dicā q̄ sīē ꝑ
nos q̄ venit ee Cordi z directa ad ea
put ibi dixit ee cella febri i nros
sensibiles z motorios. z sīē z ē de sīē
ꝑē. q̄m spūs oziti totq; ee cordi.
ꝑ ea coz solū ut ute hēat principale z
membra cetā principalia vtutes hēāt
principes z dirigentes. z nō spūs q̄ oziti
ee cordi et vtutes vite hūt ultimum

Et hoc in cerebro dirigitur z sēcrastrato
ad fortem sensus in epate antiqui
z ad foram nutus q̄ posteriorem
z ad foram vegetatiuoz ꝑ mutuetū
in epate z ad foram foramina z pla
matiaz. quā quida extrema vocant
z dicunt in testiculis z sic pz quale
q̄ssi istoz p̄cipia p̄ ē cata z hoc cap
mfluut coz dicunt pōt z dicunt z a
tutes q̄n ozganis principalibz resi
tes ad opōnes vite dicitur ꝑ opa
vegē nel sensitē nel plasmatiue
nel motiē fieri. p loā etc pz q̄ oēs
virtutes aīe q̄dā subalternate
subdite motori credis. sīē z oīa mē
bra ex ipo sumāt p̄ncē sue gnōnis
Ex hoc etc pz quales p̄ncē gnōnes
sensuū sīt directi ad coz z tri cerebri
sūt hūt in cerebro. dicta z ē quales
spūs venerit ad membra diriguntē ad
coz oīa. hoc aliq sit vtales z aliq
vitales z taq alios. de hijs tri odlo
q̄ in aliis libro dixerunt.

Capitulū secundum de spū naturali ē opa

Dubitabit aut aliq; gombi ē
quare forte d nocte ut hilarē eiq
ē oztu
spūs vitalis qui per nutritore
ꝑfundat vtrem z diffusi z nutrito
desint. Ad hoc aut quare spūs ille
nō disturbat in arteriis. sīē spūs
vitalis z ad quē sit nutq spūs ille
si ei vocat vitalem. q. nec sit ffm nō
vbi ēe ēē. q nō nec. ꝑ aie nutrēs
ē nutrimētū spūs ille eq̄ possum
ē sīē. q nō vnū trū opet. ꝑ multa nu
trimētū ad tendo z augendo z hoc stul
ta q̄ sunt dicere z attribue z expelle
re retinē z vnire de quibz alibi dr̄
ē genit. ꝑ nō dr̄ vitalis vt vid. tū ad
spūs z nutrimētū sīt diuise sīē vide
bit forte aliqui mḡens si nō hēat
receptacula diuisa. ecd aut m̄ ad ca
lor h trahere posse oia vid superflua esse

spūs · ß ad oīa hoc dissoluda dicē ausē.
qđ in virtute spūs mālus dr motū actē
de sp motū supra explicatū · nō · n · m
dēbz ut ibi quid ß aliquid ß sbīz tra
hat ab vrē membro z qđ hat ab alio
pfundm · z tūc pcedē ūm dmgatē ad
idē nā sbīz z mālz exortū est ut ī
qđ ꝑte pfundz expellat virtutē et
ecia oīm · sc̄z spūs sbīz z mālz
elevatz actu in corde arripit pfundz
ad opa vite · tūc vīuo dirigitē ad
epar z stomachū z ms alia · z m ill
arte vite pōm in nutrimento · sīlr ad
ab ipis tūc arripit sua dcōa detiatz
ad opa illa que alia necessar · dīr aut
mālia illa opa z virtutes ille mālēs
z spūs · nō tm qz nā sit q̄n hō agit
sz q distinguitē ab aīa · ß tm qz virtutē
z opa illa simplicia sūt mālibz licet ab
aīa hō oēs grad̄ · eqp pūtutes
sūt mālēs · q̄ sine caludū z hūdā sc̄
dictū est aliby dō modō · n · mālud illa
dē vīr q nō subiacent libertati · ß nāli
tati · z in quibz nō intuetē lassitu
dō · ß in hac mālibz nō sīlr dicē qđ
tetabilis milia agit p se z sbē cui
ē expulsa · z attractibilis · sic̄ z oīa
hūj spūs · spūs aut iste qui ab hūj ca
usis mālis nascit̄ in actu ad intus
desunt dicēdū calefaciendo eo motū
z calorē quē mouet · hīj aut ē in
qđ virtus cordis q vīr ē vite opa
tiua ſ pōm · in oī eo q hītū extrahit
vnifactibilitatis substātie · artīe ne
ms · vt vndēz eo pulsu · z spōnie ē
spūs hūtas vnifactiuus nutrīt̄ ofēra
z ista ē vna de vtilitatibz eius po
mt̄ oīm · q fert etiā oīa ozganis nu
tritūs hītū vite eo mō quo ofēt
ocīlis solūm ad actū visibile · ipsi
us · m ca inflicet spūs vite nō pōte
fozarent nutrīentē vno cozī · ß
cēnt sic lugata z suffensa ad actū
sicut ostēsa · imobilitata p fugas
vel aliā dispōm q̄ solet ozanū suspen
dere ab vsu licet hāt pfectōm in hītu
hēat · sic̄ de somno z vigilia · z imobi
litate · z sōne eozū dictū ē · y hoc z
ꝑ q̄ materia ps · z effluxior spūs nā
lis illuc disturrit · z atias in hijs q̄
hūt sanguīē · z aetias · spūs aut q̄
mūtissimus ē in sbā cibi nūq̄ deponit
impfectū ē · z id dirigit̄ ad cor vbi est
sedes · z fons vite · vtrobi pfectate · z
tūc reuisus pficit opōm ut dictū ē
· In alijs aut̄ q̄ arterias nō hūt · sbā
cibi otūēt̄ pp cās supra enūciatas · ·:

C'apitulū tricesimū de spū vitali et ce

Spūs aut̄ sit ſ flammeus · z de eo
vitalis sīm oēs ꝓcessorib
phōs acorde ozū · z p arterias
pulsando p tō · oz dirigit̄ · a sinistro
corde vel eo quod ē leue cordis apoi
ens ozīme · z tendens sursū · z dēor
sū in oīm cozīs situ pōm. Cui aut
vitalis spūs dr intellīr spūs mdistincte
z corē opans vitā q̄ quis vita vi
uentibz ē cē · z pfectū. Cor · n · vīr hīs
vtutē sedes aē ē ſ sepōm · vnde stat
aīa de se hī actū vite · auctē auct · z seī
z mellīr hī p pōs q̄ fluit ab vno · z
sint mālēs ꝓprietatēs nāq̄ · ita · z
cor de se nō influit spōm · vl ad hoc q̄
sit vnifactiū · z si deleat fieri sensūm
z motū · hoc erit eo · detiante spōm
ozīno sensus · z motū. Cui n · illud or
gā · q̄ p aīa hēat vtutē sensitiuā · vel
motiuā cū moueat ozīa sua mstrīa h
ē spōm vnifactiū acorde sibi ductorum
mouebit spōm ad fozās sensus · z motū
· z ille diffluit ī nūos sensibiles · et mo
tūos · z caulos · pflacet spōm sensū · z mo
tū · sic̄ hēt in exēplo quod sepe in
duximus de fabro · z malleo · · z h ē cā qđ
mūtepta via spūs in alapuo mēbro
statī hebetā efficit̄ stupidū · z insensile
· z mmē. Cui tñ retineat fictū ad suā
q̄ntitatē · z fozte mūtiūz · z si postea

me

Medicamine ut nā apt̄ spūs via
matīet reddit spūs ⁊ sensus ⁊ moto
ad membrū ista ꝙ dē cā. quare spūs vi
talis dicit̄ ⁊ ista ē cui opō ppt. hē
aut spūs ide magnā dnāz in plan
tis ⁊ in aīalib. In plātis. n. ꝓpō sīl
tudiem cozīs plātaꝝ nō oz esse tri
lē distinctiōm spūs ⁊ ozgānoz. qz ibi
ab eōd principio smīl ꝙ cas vtūs
gōdit spūs ⁊ nutrimētū ⁊ fotū i
quibūdam aīalib nō hūtib sāguē
q milīd silia hnt cozā ē eōd modo ꝙ
dīc in membro. quod ad alios pribus
cozīs sīlitudiem nō hē in figura ⁊
virtute sīe ē caput in hys q capē
hnt ut ē anguilla ⁊ spōgia ⁊ cancr
hys. In alys aut apta nō hūtib
vr ꝙ ꝓpta hnt spūm ⁊ nutrimētū
in vnis eisd. ī quod melioz cozdis.
ī talib magis pulsare spūs i melio
ribus aut nestimā anathomiā talid
aīalid ꝓp ꝓximitatē dīcis rōnē. Est
aut nō ꝓtēnendū ꝙ ner spūs vita
lis voluntatis cē dīa pōt cā nāli
tatis sūbracat. nō nālis dīa pōt pp
cās supīas inductas. nec etī ē molē
tus. q ē ī cordis capīgeā ad qđ gīa
uocant ⁊ zoticuz ⁊ pulsatiū nō ꝓpria
sībilē vōcē. Et ō zotica ⁊ pulsatiua
ōrtutes vtutū ⁊ vtio nō dūt sībia
cēt posse

Capitulum quartum de opatione ē nā spūs

Animalis aut spūs put omēs
agendi actiones plus accedit ad
opera aīe ꝙ nām aīam sibi genera
ꝙ aliquis aliozū. hic. n. lucet exacta
corde cuolat in vacuitatē cellulaꝝ
cerebri. Et ex illis dirigit in nīos
actiōs ꝙ sēsus oris oztā ad sēsus
ꝓprios dirigēdos. quoz tū nīy qui
optici siue visūs dīr ⁊ maiozes. ⁊
magis sunt ozgāy ⁊ plus capiunt
de spū ⁊ puriozē ⁊ lucidiozē qui solo
cleuā colligūt. omē. n. alioꝝ de alia
nā sublimatū pūm ē ⁊ clariꝝ. ⁊ iō cum
acorde gaudo. ꝙ ꝓ colla qđd āfractuosa
actiaꝝ aliquid de spū euadit ad ce
rebrū. illud ē purissimū ⁊ clarissimū fo
tis apprehensiōis hūe. ut in vpō si
gillente. distinguit̄ aut capud ꝓ
tres cellulas. quaꝝ due sūt anteꝝ
capite ꝓ longitudī sibi quidē ⁊ sunt
amīe medulose hūde. ut fiunt ⁊ recipi
ant fozas sensibiliū ⁊ iō due sunt
ꝙ sēsus recipiēdo cueniet ꝙ altū
ad hūc virtutes ⁊ opōes ꝓficiat
aīales. Posteriuz aut ē vna nō
medulosa ꝙ magis stata ⁊ mō posteꝝ
rē ⁊ duab̄ ꝓcedentes q dirigit̄ ad
frontē ē vacuitas ut dēt cōstitem
luce. spūs q aīalis in ymaginē effi
dit ad actiōs ⁊ ꝙ qđd pozēd gredīa
udit curūdā figure ⁊ ꝙ tutat illuci
postēꝝ porus reclinat̄ collat̄ in mē
bracā ⁊ q ē ꝓ posteriozē in pte q dirī
git̄ ad vacuū sūcid sīlis claudit
ē curūdā. ō ē ꝙ ō ille pozēꝝ reseta
collat̄ amꝓ fluit in posteriozē capi
tis cellulā ⁊ alia ꝓficiat in omibus
illis q sunt magis aīe ꝙ cozīs. In
ymis quib duobꝫ sensib cōuēm ⁊ sen
sus ꝓprios ymaginatiōm. q aut ut
dicat memoriā ⁊ fluit in riuos mo
tiōs sue oriant̄ acebro sīa anuchā
q ē vicinioꝝ cebri. fallit. n. spūs mo
tuꝝ ꝓ spondiles dorsi ꝓia nuꝓ mo
tuoꝝ q aspondilibꝫ ⁊ nucha ozūn
tur. ⁊ dat eis motiuz vtutē. sentī
ve aut ⁊ ymaginati ⁊ memorā ⁊ in
telligē aīe opa vocant. ⁊ iō vires
ille ⁊ spūs aīales uocāt̄. Sic q dis
currit quidā spūs accorde ad cebrū et
ibi opa aīalia aīalū vtutū opatō
trāsendo de cella in cellā digestū
⁊ collatū ⁊ sublimatū sīe dictū est.
hīc aut sīgnū ē ꝙ ea hō intentē
de qua vē cogitat ⁊ medītat. tunc
eleuat ⁊ depingit caput. qz. vpō mo
tu nāli oz ondat se laborare. Et

fluit

Nō nō z hanc

adunare ad hoc. ut facilius elevata car-
nalis vinculari spūs fugat de cella
cellā cū fœmina imaginatrice, z sibi
z recordatrice. tū sedat digerit z extrudit
ātales fluxū ab aqua z dyn corde z ex
tana corp nō pficiūt ad actū n̄ p
ham adiacētem ex his vtuē in ip
ham sc̄z spūs digerit. Et cū retahū
hz spūs ad cor recurrit. Cū aut
spūs retrahit ad exteriora. tūc pus
tinemoria. uel posterō cellula. ꝑ
in anteriori. eo q̄ anterior ē mesulosa
z ḡi hūore z tartaris plena. quod
ꝑ fluxū de cinat in fatua hūiditas q̄
descendit de cerebro. z cū solutā y
imaginatione nō soluitur ad hucusq̄
sus post somnū sc̄ dz In his que
de somno dicta sunt Capitulum
quintū ḡ sc̄ admixtū est hunc isti

Videtur aut sc̄ō
talis ē detinatio
horū spūū qualis ē z ampue.
de ala. n. dicendū q̄ sua detinatio est de
impatio figure. q̄n sc̄ in figuris
trigōi ē in tetragono aīa ē vegetabi
in sensitiuo. z vegetabi. z sensitiuum in
telletiuo. ei cōdi nō vr vnusquisq̄ spūs
cē in alis z alis z vnusquisq̄ in om
eo quod hz spūm dictas. Si. n. ḡst
deremus. ista in duplis animatis. puta
no. sc̄ in plata z aīali multiplicato
in plantis nō separet vnusquisq̄ anīa
li. nō. n. aliquis mō aleret. n̄ oportet
vitā. eo q̄ omne quod alitur vnit. Et
omne quod alicui assimilatū ē hz huiusmodi
vite quo aut mouet ad vnū sic ad
malem sibi z quod loco in animalibus
aut nullis separatis hec duo ab alibi
spūi quod ostat p septimū. q̄n omne o
pus alitur vnit alitū. Simili
aut motiuū hz ḡsideratio in eodem ani
to. vr. n. q̄ omne posterius in ordine for
male tendit tanq̄ fundamentū supportat
z relinquat sibi ante. ale aut ē vite
vita quedā. dz ḡ q̄ omne agens ad
nem agat p̄ p̄ eandem vite. sibi aliud
ē de animalibus accidit. illi. n. nō sibi n̄ ī
eo q̄ alitur organo. z in eo quos vnit
dz ḡ q̄ ad quod agit ad ē. z p̄ mul
organorū animal quo hoc agit ad
vitā ipsius. z animetū. Est aut esse
ipsius organorū q̄ sunt ad quod sunt
cēm z species q̄ animalia sunt organi
tū ḡ nutrimetū sibi fortis melioris
z nō ḡ magis. dz q̄ nutriens ea opet
ad altitatem igit p̄ omnes z vnusquis
cans ea agat in eis vitā talem
qualis q̄rit animalibus organis sic
ḡ p̄ quale oportet vnusquisq̄ spūs
est in animali z vitā vnusquisq̄ spūs
in animali spūi ē. z p̄ hoc animalis spēs p
fectior est cū plures in se hz nobili
tates vite. Quāq̄ sic se hūt motores
animi. sic se hūt admixti
instrā sui motoribus aut vtā ē q̄ vnusquisq̄
ē in vtente alimento. z vnusquisq̄ animi
uteris sui in animali. g̃ō in spūibus q̄ sui
instrūm ipsoꝝ motoꝝ. sibi se hz būt
admixti. vtā q̄ vis z vigor vite et
in spūi animali z vis z vigor vite erit
in spūi animali z nutriens erit ea
q̄ oportet alita. dz tūc dubitabit
as quare vnusquisq̄ nō separet animal
sic animale separet ab animali p̄ locū z
sībus tū in alibus q̄ in virtutibus
spūs proprie cū in eodem cōe tue
mur quasdā viatores opinantes
animal z nō alitū z sibi quosdā spūs
vr. n. eo hoc forte alitur. q̄ est quod
spūs z quod pōt debent operari vnus
tice z nō animalis. hoc aut stare nō
pōt. q̄ omne animalis terrestre sui mē
bred sue tū ordinato nutriti. st
debeat in ē salua. nō pōt ab dūc
q̄ alio spūi nutrante melius animalia
z alia operetur alitate in ipsis eo. n.
modo quo spūs dr operari ad animi
dignitem. eo modo q̄ dr operari as
similatū. q̄ aut tm vno assimilatū est u
nō animo sequit q̄ assimilatū sit sen
uel imaginatiū. simili vnusquisq̄ spūs
solo nō assimilaret sufficient nutrimetū

organis

organis vtutid alīq. Item aut gressus sē
de foid nāle. si dicat ad nutmētid ozga
nor vtutid adaliud opatiū. hoc aut totū
ex hoc accipit q spūs oīe nutiens as
sīlāri debet nutto quod ad nutrito
z q nō nutiunt mēbra ſ māg. ſi nut
iunt mēbra ſ fortiā attepta. ſic in
pmo pygēs dictū ē. Est aut z alīd
quod in tota nā nutiēdū. q vz nā
credit via gpendis. z nō utitur ſſplic
tid nō deficiat nāturis. Cōd q licet
vno spū facē posſit vt ora ſnpſtid
hoc alios spūs dirigē. dmp aut. ſi
alteris gnutriens dirigēt ad supio
tpitis spūs ad loca nāliā sunt fu
mosa grossa fumo. z calidus valde ha
lentia spūs. oid oz q z fumo z calor
magis ad ſpiora dirigēt. z dirigēt
aut tunc ei fumos obturāti foīmas
appehensoīs z destructiū apphenſio z
ſpūs sensus obstruent. eo calor aut
gingeret ōtinuo pnisteū opones
z spūs z mduēturi amēcia. nō q pd
dicta asalus ututid ozgana nutritiod
nāli q tñ pp nutimēto dſpigrē. pp hec
aut z hys sīlia dicēt vr. q vnifica
t in nāli. z hec duo pn ali ſiod. sant ē
etiā ipis pticlis polibi aīe q aut
nō ſtpiūz vnifica ab alijs p loca
z ſpūs tā ē q vita ē actꝰ aīe ſtcipaz
z nō ſpūs pōt z ſpūs aīe z ēt ēt in
omnibus pōt eq. ita vita q ē actꝰ hoc
ſtt nucēre in omnibus aīatis z ḡt
in plantis z pr aīalibꝫ. Sic aut nō
ē de alijs pōt z nō nus vite z nāli
siue vegetabilid vtutid ē in ali sant
dictid eſt. z opatiū de aīalid opatiū
vitalī z vegetabilī. ſ nō gutitē q
aut oīe vitale z vegetatiuo opatiū
p actis ē q videz sine vegetatiōne
opatis nō saluat. id quod aīatid eſt
z pp hoc q ista spūs i vno z eod dnr
vitales z nāles z alēs noiant. eo ul
timo z ḡfitoz ad quod eos mouet me
tor ipoz vt pz p aīe dicta.

Questaut in xx capitulū sextū de
pris quod ad driā quar hnt hꝫ
qualitates corp fm spūtus ad
magna driā. licet vētoz mutatem
antecedentis semp saltē in sequen ſch
n. nālis exhibeāt ē grossus z calid
calore. q. brilliente pp quod ēt ſnul
nerue ēt loca nutrienti z supfluē
tibꝫ audite strepatꝰ. q. olle brilliētes
tales. n. pprietates sunt nāle loco
digdms qui fumosus est. z nō ſtnz hūs
spūs. n. retinet fortē caliditatē ni ēt
grossꝰ. nec itiū nāld assistand alime
tuteret. ni ēt calidus valde. quon.
eo ḡnerantibꝫ dictus alimētid passibi
bus oz maioris vigoris ē digestiua
ſp quod de sīlī affluēs sīlīq nutimētid
aut quod pnus crēdit vt vas nutriēs
oid dissile ē z nō oz q spūs nāles q
ad decoctiōm dſcripti sunt calidos
rescatiuos oīes in. q nectendo
z splendo massā albalem. hos aut
qui dnr vita spūs. oz ē tēpatiozes
z frigidiozes z magis tenues. Et
ſtictiozes z ſſi semp expulsos. ita q
id nūo nō retrahitur. ſ alios sīlis
sibi z sunt magis albi spūs isti hntes
tñ modicū tenuissim sanguis ad
mixtid sui tēpatiozes z frigidiozes
pp hoc q refrigerē coadi quodāmodo de
fimt. tenues aut z subtiles vt on
dicis cū vita ſp aduchit possint pe
netrare ſtictiozes aut sunt vt sint
velotiozes motꝰ. Expulsi aut sui
eo q fiunt corpis ventilabrid z ido
fumosi in aliqua pte sui sīlis ha
bentes admixtas nō ēnt vtiles
si inde stati retraherēt. alios aut
subtilissim z clarissim z frigidiozes
omnibus sunt z magis mūi. alios
z dicit mō se sunt hoc qui vocantur
alēs spūs. subtilissim alīq. qz ad al
tiozē locū sunt sublimati. Clarissim
aut sunt. ut susceptibiliozes sint for
mar z intentio quecūq; pdūtur per

sensus ex quibus pfiant opones alcs
t vt nō egrssent rōm z fozas ablam
ē ab ers caliditas. qp si essent calidi resol
uent sūz cerebz. z pmyssent fozas
z oppnes z ofundent adales. sut
aut adlf et alia de cā frigde. ut
mē se hēant aliquas retentiū foz
mas apphensiones qs in se vehē
nūtiplutes aut sut. qz multiplicabus
defilque utilibus adalib; de quib; in
stila dcm sat dictū ē. In nīs aut
hoc sedione sps z de singulis coz
de genera coz adiuscē z dria dictū
st anobis Incipit liber xij de spū z ins
piracone qui ē d inspiratiby sm quod
inspiracā ē by sc. de spm inoyntby G ij

Quare nō vnica sangnē

Eqndū nō Resoluunt
aut qnde
modo de reformatione Et
insoptione pcipiū oz ß
nos oz stare in pna istius libri aqu
de spondre coz que vsui reseruare
quo sol oz soluet. t p aut eid an
soluat aliqua mī z vnde oriatur
in eis iste sonus z cā sit pricale z cā
vtilitat in spīs. Et tūc tandem
dicere de reformatione q ē in resol
uatiby. sciēs ipse simplicior z ig
norātiby. Si en aliq talia sut q in
hys q soluant ex. z io pp de spīs dr
ce vēr. q. n. sangnē nō vnica nō
reseruāt corpa que absq dubio. io
q talia frigida sut in corde z efficiet
eis illata sps z corrūpet modicū
malū qz mouet cordā ipoz. sūt
aut hūj est q talia nutrietid ad nu
trore nō sufficiē. ad sanā rubore. In hu
mido sicca ex aliq spīo hūj de ifama
tione. cōdf aut ome calid hūj sb
tilia z dūcē si q foztet in ipo cā
lido. hūj aut talia adalia bstossa
ē z grossa sc flegma. oz q ex talia
frigida sunt z in loca digestionis
z circa loca vite. Si aut aliqua de
cat q soluta vt hmōi talis hūj de que
q hoy in nīs agit in spīm calidū
in opando hūj. in spissat spīm. sc
gnāt ex pus nascentia z apostē
mata. hoc tūc nō stare pot. q cum
sanū puo accepto nutrimēto ex hu
moz bonis. z nec aut in talibz
adalibz si quis ea excoret q hūj
alia coz aptogno est spissa ap pos
tea relinqt. z q ea frigida sunt
adalia ista vtilitatē ē nō afferēs ras
pīnē z insana. Ea aut q semp nīs
ta sunt. sunt talia. z id oīa aut pa
uci aut nulli sunt sanguis. Et est
aut q dā quid sunt sub aqua non
tñ gre sub aqua ex pnē. sue sunt
uolatilia sue gressibilia ut luc z cas
tor z hippo marinus. z cetus marin
sue reptilia. vt quidam serpentes
qui dubio pcor z oz q hēant frigi
ditatē ex loco vite z digens. oz. n.
q sit ex altera duaz cāz. aut n.
portiōs dicta loca hūt frigida sc
dictā ē q nō calefiant a post mag nā
tēpus. aut oz q in hūt simul
de hōi q in spīm vnā q ex thesa
uro illiq cor remota sub aqua sit
quietatus z refrigerat. ß ß ē nō pot
ex q in pulmonibz cor nō ita diu
stare posset in spīs a calefiēt plq q
cordi ad exercitiū expedīret. relin
quit q ex istis modis suffocationis
sps sit proportionalis frigiditatis spīs
circa loca vite z digestionis. Si
aut ē q in vehemēte cibū in locis fri
gidis. ind. n. in frigidis mutantur
frigida oz ex ß ß plexionis. Sūt aut
hmōi ē q talia vt plurimū sunt spissa
valde z rugose pelles. spissitudinis
aut z rugositatis nō a ex frigiditate
cāri nō ē q dubitet. alia aut q ex
pseruancia q in aquis exto subiungūt
tur calida sūt valde in vite loca. Et

digēs nis

ingēms z sincopo z frigido aere indi
gent ad refrigēdū ꝓtibēs. qm cū non
hrt mouēdū intendēte coze de ꝯ
calore suo nāli z eo ꝯ qm eo mo
tus suo nasit hūd. quod ē ī pō
z etās ſm z tosis vtiz. z tūc z spūs
exuntur cū ſi suo calozis defitu
atur z ſco z velocitate. /// Cap'm de
nō hūa sanguinez hīat extractionem
a digm & si hīt que sit ilia ///

Virtd aut semen
mt aliquo ſm q ſtigere
capiunt uel nō dubiū mīt mt
tis subtilī hsdē ātibus epar z anathomīs
cap. pp. n. inducatis rones vir nō
spuare ſm mspuēs q sit ab ext
lozi aere. q ut aut ozes aſpnatē
aīa aut spūalibus ventis. q aut ī se
ipis hoīent ex eo p dō stūd q q
dā talia sunt viuifica z uocalia uel
de sunt ſc q dē loquēte amuste z
ego vidi cruatā magā q cū tāgebat
ſm sabat ex hys q ī le. de aīa bñe
dicta sunt. ſm sonū z uocē nō fie
ri ſi mspuēs retento nō m spuato nec
ex spuato. ex q q. q ex eo q sanguē non
hīt spūs sit retentū in quo sonos
z uocēs faciat. hīc n. quo uolant ut
apes z muſce z grā stramen eo ora
uolumēd sonāt utī de somno z vigi
diis talatis sunt lombrica. ī ſm
nullo ex ad aliquid solēs pduci. ex
q tallibus in ce ſm. videmo etās q
q sanguīe nō hūa grē moiantē
ri aqs ſc tūa pstitd z tranato q
nullo mod sonat ex q in hys q sūt
in aere z in tra q̄z sonāt. z tn ſm
stupide nō hēant. dr q ī ducūtur
in eos cotrisco aere. dmos aut qm
Si cēt in eis ſtūs tn spūs ad ille
nō ſtr ad qm eo oriat aut ichēto. ex
q in missa grā emissione illi debi
tarent z cotribuent aīalia vtl. hec
aut aīalia vocēs. grē sonāt pp
quo mouēte dr ex ordis q̄dā mod

respnsis aeris exteriozis ce in ipis. h
aut nō dr q ꝑdant z dissipale ī tra de
effecte de tūa de hys. ex q. anathō
cozis coze nō bñe ē inuestigabilis pp
pximitē cozis vocāl dr tn ce ꝑ q̄ ta
lia ſm hūt sibi eo nā matū z applas
matum quē applanatiū vocat ar. spq
aut eo nā applanatiū ē q̄ eo hīq de
abulo z radicale nasū fusta diafragi
na in regione ventis retinet. q. n. ta
lia nō sonent ore ordīe coptis. aba
ſo. n. subito capite adh̄ ēlatant atalaby
Et milta alia talia reperiūd tūd tn sta
mo q̄ p capitū fuggit inuīmēd. eo q
videmo talia linguas longitas ī ſte
eo capite suo z mſte hys adbo sug
gut inuīmēd. Si aut nō ab ce ſm
traherent absq dubio p pozos traherent
manſos p quos etās talia. nutimēd. n.
una dra sufficit nā nō fuit p duos. ſc
in oriſbus demāt opibus nē. Est g
iste goladatū spūs q̄ ſc retinetur
in ꝓis. Sig aut ē istud q duas ſme
gtes sonat. q̄ nō facerent ſi spūs ī
quo ē sonū cēt aliqs asonatū. ex
pirando z nsonando n. nichil cōd pōt
sonare. Si aut ad dicat q nō sonat
spūs ꝛ expulsus. iste aut spūs tus
tus retentq ē. ut dicū ē. nichil cōd
sonare dr. q hīq solū fatalis ē. qm absq
dubio motū z tonatu cordis. ille spūs
p arcaulos pectoris talia aīalia exp
lēte z tūc sonat. hunc aut ſtē ē q̄ ta
lia dra sonāt trenulē nalde ī alis
z quē apphensa retinentur z retenūt
mīted spōdolēt ꝓpter. Et iste sonus
ē ſc cū ē sonū extrinsecē ſtulū eo
p etās cozā cozo circularia sunt z du
rus tumulus cōpositū. p q̄ ſc p foraz
fistule cuadens spūs sonat. z hec ē
etās cā q̄ musicē modulatq dr esse
sonus. Sig etās ꝓpnūd hunc ē q̄ ta
lia nō sonant ī ſto tēpore tūc dissīlio
z q̄dā cozo nō sufficiūte ꝓ ī tris

valde caliditis cū tanta. Cā aut huius ei
ne pot ee q̄ feruens calor solueret in
eis que cū humiditate humidum et ussto
sam. et spm inde nasci debuit cordis
uel in eis q̄b ē loco cordis generes
simate calore et dilatate et dilatatur
et desidē gaudet et letari. et hys mo
pellit spm qui offendēs ad diastagma
na scilt ad osticulū fistule pectoris
aduersis labiis quibus in exceptu et
importabilis egredies modulatus
audit et gl̄o huius ē q̄ cū tibia sedet
et uocat fortissime mouet alas. alleuiat
ē oplatata q̄ plusq̄ ad animalibus spūs
Sunt tñ q̄dam nūc respondendū gna
nullo modo spm mouēria ā ad exterio
flant dicēdū uel eo q̄ ē loco cordis spūs
animalem qui ad motū ptinet q̄ spūs
de. n. aliquid ad alas pectoris offendēs
ad diastagma spūs. et tūc emissus so
nat alio aut tpore nūq̄ audiebat q̄
cepti bilis. Sūt aut q̄dā q̄ cū spūs
nō ad refrigēdū pectoris actū. sed ad so
cans sonat. sic iane et hoc q̄ cū sonat
magnas ventositates ex utraq̄ pte erum
pentib in quibus ē spūs attractus in quo
sonant et forte q̄dam puer et mustē
faciūt. sūt. licet animalibus propi nō pos
sit pp plurtatē organoz spūs. Capi
tulū tercium vii. oratur huius spūs ē anq̄
sit membri ē vtilitatis

Oritur q̄s
in nō respondendū
oplatata spūs arteriosē arteriales
hūdi vestosi et umbrosi ad cor. ut vi
tale iugo vigore accipiat et alimo
pm in aliud regale pficiat possit
tandē. animalia sunt animales. q̄ here spūs
et virtutes et opōnes. sz cū sint corda
corp vestosa et frigida et durissime pel
lis et grossa pauci uel nichil ē q̄d ex
pulsū ex ipis. et ad spūs intq̄ mo
liens sufficiat. et ad sonū et ad alias
opōnes. Propue nō cordis calor nō
egrigat aliquid ei⁹ refrigerationis. et q̄
hoc pt ex ste spūs rudimentis et arteriis hūi
di et spūs cordis. ut q̄ ad ignitum
et agentē cām et vtilitatē. est q̄ defu
at spūs ista utilitibus nalibus et arteri
bus et vitalibus et adh q̄ dā cor
poreū in spūs ipis q̄ modū q̄ dicti
est. sunt aut q̄dā phōres et propue
pitagorici q̄ oīa hoc respondere dice
bant et spūs attractio et retento hoc so
nos solare placeat q̄ sunt in pectore
ris regione. et nō in capite ad spūs
ee dicebant q̄ oīa talia sunt motū
pectoris rōnabilis et cordis spūs et pulsuum ar
teriarū. et ostenditur eo ipos organa
sensuū q̄d nō hoc in capite stant
apis q̄ cerebrū motū ad oculi sunt in
ueniri in posteriori cordis pte post ul
timā cerebri ipius. Salo dicit q̄ista aliqui
talibit spūm q̄ pectoris oculos pectoris
ris et pectoris illos huius pectoris sozan
tes habitū uocet in pectore. et hoc se
cundū adhuc uocant q̄d cor q̄ absq̄
capite. hunc aut spūs ee dicūt q̄ est
tale aliud instar motus oculi. et hoc
ad pectus eo q̄ oīa capita ipsius
nec celebrū nec spūm animale nec vi
tale plene recipe possit pp ipsius pec
tus. addunt etiā q̄ capitis ipsius imota
ee oculi ut forte declinet ea et eleuet
prout utile. sz nullo modo pōt ea ita
fieri ad latera ad ad ipi videndū
sic faciat. alia longa omnes sensus
et organa sensuū in capite. Istū q̄
tale dicit sapiam ee inepte in libris
eoz. p aut nec duo ista q̄bulibet vi
pūs ut uacuet p orificia pectoris
nā fuisset q̄ retinet eoz ad quietandū
pectus aut ee dicūt sunt instar hui
q̄d responsionis. illos quietus ista
tis hoc debuit facere nā in magis
animalibus in quibus spūs cū videt sufficere
ad alia instrumenta sic de hys q̄ spūm hui
oplatatū dicta sunt de nāis. n. ipius

amp

amp̃ in libro de animalibus de trib⁹ [illegible]
tbq 2q secūdi libri qui est de mspirā
tionis ℔ espirātibq c. i quōd sit respi

Quamq nūc tacto ℔ spiratio
de respōdēre / tm̃s
piratione quid sit
Et quo sit ptiale cōis / ad quid sit
Et qua de causa. Est aut respus motus
quidā aeris cōpositi ex mspiōne q est
qi tracti / ex spiratōne que ℔. q. co
pulso. sc̃ aut spūs qbatid ē absq; du
bio mīt̃ales duos motq duc nullo q̃
tes mīterpiūt. vna quid intq / altera
exī post spōnem. / id fere ē motus si
mlis pulsu spūs / cordis de q̃ in p
cedentibus hīta est. ℔ m. q. ē dria
quor vnū / p̃ ē q̃ mspūd / eqpūd
sunt ab eqtiori spū. spūs aut pulsās
motus nō ē nī ab interiore. ℔ aut ē
q̃ pulsus spūs intiorīs ē amotu cōr
dis. ℔ mspūd / eqpūd tanto amotu
pulmonis in hūtibus pulmonē / spo
ratibus. uel ab eo qđ ē loco pulmonis
in nō hūtibus pulmonē / tō spūd
tibq. sc̃ mīta ymā aupid cē vīr. / ℨ dria
ℨ q̃ in pulsu spūs intiorīs quō in
lōna hūtidine pseuat ad spōm hūs
tanta ē atractio q̃ta ē expulsio / tanta
quies q̃ ē mīe expulsiōm / retractiōz
q̃ta ē illa q̃ ē inīt atractiōm / ee
pulsiōm. sim respondeūs motibus
nō hoc ē nātm. plg. n. fit q̃d
atrahunt p̃ inplant / ctē duaq. Et
quid facit eg⁹ ℔ n. nō plg aliqm
atraherēte q̃ emittēte nō hēreūt aut
ha spūm in quo uātzent / fomarent.
h. ℔. nō sunt ℨ in atracto / retento
spū. ādhuc aut pducta rōe pndet q̃
pōt / nō trahit plus ut in aliq; tēpus
lōgi pdi hēat. si mīsione uel
alio modo attingat impediret atīd
exteriōris spūs. Tūc ℨ. de illo p̃du
pōt sti fieri cordi / pōri. q̃d aut
plg expellit p̃ atrahat aliud plus
eo fumo male pulmonis uel eo fu
mo alicui hūdr̃ q̃tid ē / tūc pp angusti
am vnā cū alio mīto expelle / pōti
eo spīratione. q̃ dria ē q̃ quies eo
pulsū spūs mīoris magf ut cē simi
lis fimis / nālis q̃ illa q̃ ē mītus
ad vtrāq; mītēa sit. ℔ vna simp̃
/ alia eo sippone. hec aut eg⁹ ē mīs
pūdne / expūdne. illa. n. q̃ ē extra
est pp mītate motus aquo nō queat
reflecti. n̄ quiete mīcōita ea aut
q̃ est mīta ē magis intenta amota
qm̃ tuē in pulmone / retento spūs
otēpato hūdre / potenaīs pulmonis
vt dptus sit ad hoc q̃ gr̃ēpute respi
gēt / tō nō mducat frātem expellēte
q̃ illa cōr nullo mō possit sustīne. q̃ aut
dria ē q̃ iste spūs purgat pulmonē
/ cor a fumo malo / re frigat. ℔ spūs
intior suo pulsu vnifīcat / facit o
pi vite sc̃dm hūtis dictū ē. hec tō
iste spūs nō spū intq pulsante mīt
tam genera diu modo motus. tum
etī in tpe / nā pp id q̃ utq; q̃ferē
ad idē pnēt quod ē cor Circ Secūs
cuius particule corporis sint spi
ratio ℔ respiratio
ed hoc quod
de isto spū asperato
atorde / recepr̃ in duo dr̃. vna
n. pōs ℔ purior / subtilior cū ptibus
in corde mīs repurite atorde ē
pulmonē. q̃ motu suo expellit
vētū in eqpūdne / alia pōs ipiq; nu
trit / restaurat spōm vitale q̃ eo
ozīe in vētrīcūs cordis. / nō eo ℔
pōs eq̃ sit sc̃ principij pmj q̃m in pa
tate pnēt p̃ ē quod mouet efficiēte
/ mouēte tāq; grauis / ifiq; motus ef
fectiq; aut / mouens q̃ cū in hoc mo
tuē pulmo vel id quod ē locus pulmo
nis. ℔ nō p̃ se pnapaliē hoc facit
℔ pp cordis calorē vt dictū est. / ℨ
eo q̃dq; sunt calidi cordis eq̃ pinat
se stringūre hīta oīa. / stīnten
tatur calor cordis eq̃ alia cā moto

Vel angustie vel febris aliq̃ calide statim multiplicat anelitu ex spirando t̃ inspirando. primu ꝙ p̃ma nō quid mouens ꝑ desiderat̃ amouēte t̃ refrigiū cordis t spūalis q̃ sint intra pectꝰ q̃ calore cordis t patris nimiū ledente t assumere. s nō euctra rēte p hoc spirādi t expirationē. mouēs aut trahēnda t expellendo t pulmo vel id quod t loco pulmonis. est. n. pulmo magnꝰ r̃ aliorū mēbrorū t porosꝰ t spongiosus t tanꝰ mollis exons q̃ ora nō erūt facta aīe ut i porꝰ t spongiositate milies ortū ingredi possit spūs. t in p̃is ei⁹ pectoris quibꝰ vtit ps ei⁹ ad refrigiū t nutrimētū spūs vitalis. motꝰ aut quibꝰ pulmo facit hꝰ motus duos sūt dilatatio t ostrictio. t id sunt p medium diastoles t systoles cordis. Cū. n. dilatat̃ aer ꝑ ora dubia spūs ad interiora suscipit qui distare ꝑ situ suū sunt ꝑtes et aus t porꝰ. cū aut astringit ꝑ quā systole. tūc ꝑ ora dubia expellit aer qui in ipō ia fuit. t tenuat. sic stillus q̃n ordinatꝰ. huiꝰ aut signū est q̃ hyeme tpore frigoris magis visibilis est fumꝰ olle cū aqua calida t spūs ei⁹ putatoris nō videt. Cā aut ꝙ sic hoc est ꝙ spūs infusꝰ t inspiratꝰ in pulmone humectatꝰ t resolutꝰ est t egressus ad nāles vapores aquei. qui quo ex tangente ab exteriori frigido aere ad aquei status incepit ꝓcessim t gutta. t id primo visibilis est. postea resolui in guttas aque sup pānos quos tangit vel sup pilos animalis q̃ tangit egredies. ita ꝙ et ex labore quo fit anal tūc dependet glacies ab humore spūs talis gutta. Ipse aut attrahit aere simplū ꝙ pertenuatꝰ sua nō subiaceat visui. i hyeme aut hoc magis euenit. eo ꝙ magis in hyeme sit huiꝰ modi ora animalis ꝙ in estate. In hyeme. n. claudūtur pori corporis animalis ꝙ frigus aeris ymbrens. ita ꝙ nō ꝑ eua porare ad vel valde parū de humido nitri. t id ad exteriora cordis veniens t poros opilatos inueniens reflexū a pore in se ipm. t ad interiora. s ita ꝓpter densitatem condutꝰ in thorace reflui. sic fit in humido olla in qua aqua bullit ad fortitudinem coopti sit. fumꝰ. n. illuc ꝓpter. las reflexe in olla ad operculū olle re possit. si aut in alio thorace expositꝰ bestialis sit quo vt expositore pot hoc dici sic in estate t expirante ipm frigida spūs q hoc magis calore interiori sit fiat qui tūc ꝙ elevat ꝓpter fumū t ignitet eū id spūs expirato situt. Et de his qui dū sunt in caldo balneo ꝓpter aeres qui ad interiora ꝓ ipm ad anelitu attrahitur. tūc. n. ex ipa ablutione emittet fumꝰ visibilis. ita caldꝰ q̃ q̃ adhuc vt ea q̃ tangit ꝓ mom aut desinit in hoc artia que tracheā vocāte. ꝑ qua intrahitur t emittitur spūs. infocatꝰ t expositꝰ meatibꝰ ꝓpter aīalis q̃ vicissitudinis sunt. t id. Et ꝓpter eis ex aqualosis crudorꝰ portionibꝰ ex extrinsecis dulcedinis nō. n. sunt circuli integri visus ysopha. ꝑ. q̃ vbi sunt. q. absit. nec pedimētū gerunt in glutiendo. dicit quid ut offendēs ad ea ꝓpius spūs exeat fortat ad vocand. huiꝰ ꝙ membri spūs hic. Et via ꝑ qua t infocatꝰ t in qua retinet spūs ad vocand. ⁊c

¶ ad quid & qua de cā sint infocatꝰ

¶ Ad quid aut & spiratꝰ ⁊c

sit t ex qua causa ⁊c

ex ꝓductis patere pot. Est. n. ad ea t ad hec & alis hoīes signe ad ea quib⁹ q̃ sine ipō subuenit nō pot anal ꝑ calore cordis t ꝓcreatorꝰ q̃ endurint asphenia in grauem anelitu. Id. n. suffocatꝰ pectus respondens grauē cotingit anal ad hec & aut & ꝓ ueniens vt vt in ipō spūs retento vbi fumet sic alie species. Cā aut ex q̃ est aer attractꝰ t id efficiens actiones

t explosiones

& expulsionis ꝯpulmōis uel mēbrū qꝫ
& loco pulmonis ꝑ dilatiōm & ostensiōm
ꝯ ꝙ pulmo & ventriculariū cordis & fel
lis insufflans uentiū arterias qnō vo
catur uel sonus ꝯ quibus colligit dra
anelitus ad pulsū licet n. dētur ostēsio mo
tuū ꝯ duobus motibus reflexionis
q ponatur tū anelitus ꝑficitur pulsu
& tractu spūs. ℔ pulsū nō hīt tractū.
℔ expulsionis & systolē hīt & diastolē
qꝫ in pulsu nō attrahit ab corde ab
ēnō sicut in anelitu. ℔ spūs suū quēad
modū in uētō ꝙ uellicat membra. ꝙ
uētus quā adducit. Tractū & pulsū
sicut tractus. quia cū & fluxus ꝑ
tinet ℔ systolē mouet & hīc sibi tanq
℔ ꝙ & motus ad motū. Ad frīa de
primo pulsū spūs ꝯ expulsione & tra
ctu agens ℔ in anelitu durante atra
hitur spūs ꝑ motū diaphragmatis
& motū lactis ꝑ stōmachū ℔ adhuc pul
sus nō interpit in aīali unde hītur
& sano. Anelitus aut sepe interpit
unū tractū uel duos quod medicus
sagaciter. Sufferūt n. uehemēs & ꝑ
ꝓlixā magnā tractus anelitus attrahi
acrius ꝙ equalis anelitus interpti
spūs restaurā. Anelitus aut ēqlis no
cātus quō sōm ꝓportionē ēqlitatis mē
suꝑfluit & diminuit & haurit aerē
& mutu meātū facit. petit & cetera mē
bra anelitus. Egrit aut talis anelitus
mētis ꝓpter ꝓpter tres cās. s. ꝑ
mētis malignū forte fleorem. tunc
n. abstrahitur hō ab intentione eq
hō aerē hauriendi & hō postea ex suf
ficit & qr melancolici multū ꝓnas
hīt cogitatiōnes & fortes ad melan
cōlia multa hīt sagacia & multū sagaces
rare sūt melancolici. 2m aut egrit
q deficit & dūt cor ℔ systolē uehemēs
& otiosē & hō calefactō pectore ꝑfecte
respirādo aerē haurire ex. 3m aut ē
minus dilatatis pectoris & cordis ꝓ
lectūs. tunc n. cor plus q ex mō ꝑdiasto
lem & tūc qr alius modus sōm expel
lit cū defectū ꝓpter a sentit ꝙ sufficiē
cia restaurat deperdita. sunt aut multe
esse anelitus ꝓter pulsū de quibus
nōn ꝓfitet. ℔ ꝙ medicabilia ꝓtinet
ex cognoscere. tantū ꝙ de suspiriosis
& respiratiōnis dictū sunt. ad obiecta.

[Capitulū de diā spūs & diuīs & mātis cor

Differunt aut spūs & aīa
cordis aīa mātis sunt & mētis.
differūt n. spūs & aīa grē qm spūs
multa & cordis & ut dictū aīa. aut sēsa
cordis ā nec cordis & nec forā spūs cor
poreitatē. nec forā ratiōnes cordis mē
tis uel applicatiōnis & quod quod nō
sequit corporalitatē ꝑ ex hīs ā in. ex.
& mū. & ꝙ. phī dicūt sunt. qm sī cor
poreitatē sequerētur ex. ergo & cētera dis
cīne cordis ꝙ acrius & hīc ꝙ nō quērit
ad intellectū alt. alia aut in libris
de aīa ꝓlata sūt. Ad hoc aut dicēdū de
quod ꝙ se mouet & ꝓpriatē ex motore
& mobili aīa erit mixtus ī mō. spūs
aut mouēs quadrupēdē & cordis & qd
mō dictū in tabula. ālmp aut aīa
de sit nec desinit. nec corrūpit nec
restaurā. qr si semor acciperet oculi
iuuenis videbit utriusq sēsibilis. spūs
aut de se desinit & corrūpit & restau
ratē. Ad hoc aut qm aīa hīt ꝓpriū
ad vivēs ōia acorē separatus ā nullo
pris cōis sunt aīe. spūs ℔ se totū
infundit cōi & mysterium in nulla ꝑ
te sui separatus cōis. Relinquitur
aut ex dictis ꝙ nomē spūs equivo
ce dr de aīa & spū cordis. aīa. n. dr ap
plōmatis spā eo ꝙ ꝑā sp̄ōnat effectale
ad vitā. vā spōnat spū & mouet &
agit sōm & ꝓpriatē ad vite opatiōnes.
aut de quo dubitā dr cēlit spūs. eo
ꝙ & sēsa spūalia. subtilius ex & tenuius
de quo aut dicit aīa ꝑpria & cēlitus

dia spm. hoc nō erit verū ſ q phūs
vigilet hoc nocte ſpūs. ſz hoc erit ꝑ
ſpiām diuinā. Diuini. n. in multis
ſignificatiōibus hoc nocte ſortiunt vtū
tur. Aliqñ quidem ꝑ aīme ſpūs
ꝓpe. Aliqñ aut ꝑ ymagine eo q
putant q ſpūs ē oris aut q̄dam mē
te uſeroꝝ. In qua ymagines rep
imprimunt. ſz hoc modo nō loquim
mur hic de ſpū eo q in hoc ope non
nulli phūa tractare ſuſtinuerunt. Spūs
aut a corpore aīato differt. in eo q
ſpūs nō eſt aīatus. nec actu pars
alicuius aīati corporis. & tm eſt de vitā
libus aīe & corū q̄litatib. Eſt. n. vehicu
lū quod aīe vires vehit in organa cor
poris. & quod vires ſpargit in organis
ad opōnes. Corpus. n. ſimplex ut in
de aīa phūs ē aīari nō pōt. Silr
eſt & de corde q licet nō ſit ſimplex a
accredit tm ſm formā & opōnē & motu
plus ad ſimplex q̄ ad q̄titatē ſicut ſpūs
qui in forma aeris apparet ſi
n. diceretur poſſet aīatus ſpūs. &
eſſent ipi ſpūs ptes mēbroꝝ corꝝ
ad quos diriguntur uel eoꝝ actibus
exeunt magna pars corīs aīati q̄te
depriret & q tmue q̄reretur. Adhuc
aut nec ptem ſilem. neq; diſſilem
videmus q̄ri ex alio nſi in ptē ſibi
ſimili q actu eſt pars hominis. q̄ caro
nō fit ex carne. & os nō ex oſſe q̄ritur
eo alio. & ſimilr eſt de alijs. Si g̃ eēt
ſpūs pars actu aīati oporteret q mu
tuo & q̄reret in ſpū aliquo & hoc nō
eſt verū. q̄ q̄ritur ī corde & nō ex
ſpū. Sz potiꝰ ex humida maſſa mun
dificata eſt ꝯ ſolutiū in 2o ꝑegreoꝝ. de
corpus aīatum plus eſſe ꝯpoſitum
ex inferioribus elis. Sz ſpūs fert ī
toto ſed nām elioꝝ forma ſuperiorꝝ.
Hec ḡ de duobus corꝝ dicta ſunt.

Explicit.

Incipit liber de sensu & sensato. Cum
omnis tractatus ſit de rebus que
antecedunt generationē & corruptionē
& capitulum primum quod ſit tituli
intentio ſit. quod de sensu & accidenti
sensibili & hoc quod est.

Quoniam aut de aīa
ſm ipſā conſiderata ſa
tis in libro de aīa tractā
ſt in quo & libro de
qualitate virtutis dixim⁹
que ſm ipſe poſſem
aīe principaliter eſſe dr
& detractati ſunt opa q̄rta vegetabil
& obiā q̄ ſunt magis corporalia inter
opa aīe. q̄us q̄rit fuit conſideratiō
de naturis aliquib⁹ quoꝝ ipſa aīa
principiū & cauſa & ro & cauſatū.
eſt. de ordinibus vitam habentibus p̄ eaſ
dem cauſas. Quoniam aut q̄ opōnes
ſint primo appetitus aīati. & q̄ quib⁹ eis
& alijs aīe q̄ deſiderium ad ſtias de cor
poribus aīatoꝝ. & q̄ iſte opōnes a
liquid ſint ſapientes ab aīa & tra
ctē in corde ut mēdo & remiſſentia.
Aliqñ aut ſunt ſapientes in corde &
tractē in aīa ut ſomnus & vigilia. de
mulcēdo & ad cognitionē ſoꝝ q̄ hec
ſtienda ſint ut ſuppoñtur nobis
oīa q̄ de aīa dicta ſunt. de reliquijs
aut q̄ ſequunt illa & ꝓbandū p̄ ea q̄ ſunt
aīatoꝝ inq̄ aīata ſint. dicendū erit
in libris q̄ poſt ſtas de aīa ſunt in
dicendi. Primū aut de ꝓmijs & de q̄
ordine ſtie nālis in q̄ coīa ſunt ꝓ
nota quo ad nos q̄ ꝑticularia. &
de ab illis q̄ magis ſpeculatiua. Ea
aut q̄ maxime ſunt aliquid in q̄ ſunt
alia tam coīa q̄ ꝓpria ſunt aīali

simplex

similes atributa tā nōie aiē ꝙ aīs
ꝙdmodū est sensꝰ memiē ita de
derid cōo siue vīs appetitꝰ cū hīs
gaudiū tristiā de quib⁹ oīb⁹ libris
libris dictū est agendū aut ꝑ ostendū nāq
aīa aliud corpꝰ. Ih. nō ꝙ dicta sūt fere
omnibus insunt aīalibus. sensꝰ n.
et appetitꝰ in oībus. Sz nō oēs
habent memiē. Cū aut hīs ꝙ dicta sūt
sint ꝺ̄da ꝙ insūt omnibus aīalibus
Sz nō solis aliis insūt ea ꝙ sunt
omnibus vita prestantibus ꝺ̄. ꝺ̄da
nō insūt omnib⁹ aliis ꝛ solis. Que
aut tribꝰ dictis modis sūt ꝺ̄da aīa
libꝰ maxīe sūt. Ꝯ. quattuor oppo
torꝝ ꝙ sunt significatꝰ octo. ita ꝙ in
quat⁹ quattuor sūt duo opposita. ꝛ illa
quib⁹ ꝙ sunt oi ꝛ solū sūt somnꝰ ꝛ vi
gilia. ꝙ aut ꝙ sunt oi sz nō solū sūt
iuuentꝰ ꝛ senectꝰ. ꝛ ꝙ sunt solū sz nō
oi sūt insūt ꝛ resūd. ih. gratia
gūt cū passiones. h. ut hītꝰ ꝛ pua
oppoīt ꝺ̄ oīe actiū tā negetꝝ
ꝙ sensibile vita ꝛ mors. de quib⁹
oībus sīul locus erit cōsiderandū ꝺ̄
sūt vnūquodq; corꝝ ꝛ q̄b⁹ de causis acquir
hēt aīatꝰ. Sūt aut ad hec duo ꝙ
sunt sanitas ꝛ infirmitas. sz de sanit
ꝛ infirmitate nō ē phīci cōsiderare ni
ꝑma ꝓpria ꝛ causas. ih. causꝰ sunt ꝑ
pria vite ꝛ sanitatis. ꝛ ꝑpria
mortis ꝛ egritudīs. Ad aut phīcū
sit cōsiderare de ꝑmis ꝑ nāpiis ꝛ cau
sis. ꝑ. ex eo ꝙ sanitas ꝛ infirmitas
nō accidūt cuilibꝫ vita. ꝛ id cōsiderat
ꝑpria vite cōsiderare hꝫ ꝑpria sa
nitatis ꝛ cōsiderare ꝑpria mortis
cōsiderare hꝫ ꝑpria infirmitatis ꝑ
ꝛ de ꝑmis causis egritudīs. ꝛ id phīcus
philosꝰ ꝛ ꝑncipes medicorꝝ. qui magis
phīce arte vtūtꝰ tiānt ad inquirendū
phīca. n. videntes aptius in posterū
hꝫ tab ulibꝫ ad particularia tiant ꝙ
siderationes sicut ꝺ̄ dicatis ad

ca ꝙ sunt medicine ꝙ sicut cū ꝑticula
res sanitatꝰ ꝛ egritudīs. medicꝰ ad
philosꝰ cū artes vtantur aptius particula
ribꝫ cognitis in singula ꝛ talia accidit
aptius cognoscere ea ꝙ morbū nō sanat ꝙ re
mota cā morbi ꝛ indurata cā sanitatis
Qd aut dicā ꝙ sup̄ medicina sicut ꝙsa
sine aīe ꝛ corīs. nō ē manifestū ꝙsidā
re volenti ꝙsibꝫ ꝛ talibus cognitis. Et
cū ꝙ status cū ipsis. ꝺ̄da aut supra
enūiatorū attribuit sensui ꝙ anima se
sum. ꝺ̄da aut corꝝ attribuit ꝑ sensū
ꝙ ꝺ̄da aut sunt passiones sensus. ꝙ
ꝺ̄da aut sūt passiones sensus. ꝺ̄da aut
habitudines ꝛ ꝙpriationes sunt senacōn
ꝺ̄da aut salutaria sūt eis ꝙ sanant
ꝛ sensibꝫ. ꝺ̄da sunt corruptiones ꝛ
puationes ipsorū. nō sensꝰ n. accidit
ꝛ restituere ꝛ instituere. ꝑ sensū aut me
mīe ꝛ rēmiscentia. passiones nō
sensus sunt somnꝰ ꝛ vigilia. habitu nec
sensus ꝛ sensibilis sūt diuise armonie
simptatū ꝙpriationū aut simptatū sī
appetitꝰ ꝛ desideriū, corruptiones aut dud
sedū senectus sūt. saluatiua aut
iuuentꝰ ꝛ talia. puationes nō sī
mortes aīatorū. Si ꝙ sensus sit ꝙ
aīe ꝛ corīs. nōne ē vnūquodq; istorū
aīe ꝛ corīs ꝺ̄ existere. Qd aut sensus
ꝑ corī inest aīe. ꝛ nō ꝙ aīe ꝛ corīs
nō ē ꝛ ꝑ mouē differunt sensus ꝛ
absq; mouē differūt ꝓpter ipsa
ꝛ scilicet. Qd. n. differunt ꝙ ꝓpter
differūt vt ita in organo sta ꝛ opat
Simili aut ꝛ si opus ipsi attendat
nō est ꝙs sine instrumētali corē ꝛo
ꝑficitur. ꝙ ꝙ sensus ꝺ̄ aīe ꝛ corī.
Hoc ē ig⁹ ora alia aīe ꝛ corī queūt
Sz de sensu ꝛ sentire ꝙd sit vtrūq;
ipsorū ꝛ ꝙr accidit aīalibꝫ hꝫ passū. in
libro de aīa dictū ē ꝛ repetēdū aut hic
ꝓp doctrinē vtilitatē nō erit supflūum. dictū ē ꝙ vnūquodq; aīal. ꝑ ꝙ al

Licet autem omnes sensus ad nutritionis sint dati animalibus omnibus animalibus. tñ quidā et perpetuo duo quidā animalibus dantur ad utilitatem. vt hiis animalibus q̄ prudentiam habent et despolie nati sunt susceptibilia. sc̄ genus huius. vt sit auditus et auditus perpetuo sunt. hoc quia multas audiunt doctrinas. et ex quibus vtrum hoibus tñ distractio generaliter quidem fit. tñ spectatiū q̄ operabiliū fit gratia. et q̄ omne quod quis scit addiscens aut inueniens nouit. Et sic duo sunt modi acquirendi scientias. tñ horum per quos dicimus duos sensus ad doctrinam et ad inuentionem. melior et visus per se. plures enim visibus differentias. sc̄ de causa sumendi scientiam et actus melior et auditus. Quia autem visibus melior sit ad noticiam q̄ est per inuentionem patet. multis. n. et multimodis ostendit de rebus visus. multas autem nouas docet multo magis. nam. n. corpora calorem participant eo q̄ sint mixta ex humido et calido et colori et ypostasi et vnumquodque horum participat colore. manifestum participat lucis. participatio autem lucis aliis in omnia corpora simplicia et mixta. inuenit multitudines autem nouas docet. et sensibile per se et per accidens quod et quale maxime cognoscimus per istum sensum. Et quia venimus in cognitionem scientie secundum speculationem. patet quod est horalissimus sensuum et visus. Corpora autem sensata vtera magnitudes figuram. multa et motum. et per se et quies. sc̄ in libro de anima de anima. auditus autem non nouit nisi duas differentias sonoris et in paucis animalibus nouit duas voces q̄ sed vnam facere. Non non nisi per accidens et auditus vtilis sed quibus sermo. n. affert ad sapientiam multum auditus. hoc autem accidens est q̄

et habet sensum. per sensum. n. differimus animal ab animalibus. sensus autem quibus inest animal gaudium quodam animal in esse et nosse et quies est tactus et gustus per se. quidam autem tactum. magis quidem. per quam quis in libro de anima diximus gustum. non per se sed et quia medium gustabile. per quod gustabile. per se autem dicimus quorum alteratio est ad quam alia differunt in esse. licet esse non mutat. nec esse sit nisi per ea q̄ sunt tacta. eo quod nutrit nutrire est esse. Et q̄ hoc quidem sit in libro de nutrimento dictum est. et quod sapida sibi persequitur animal. insipida autem fugit. non. n. nocuit hic insipida nullum. sed humus saporem. per hoc quod per naturam et genus nutrimenti saporem. hoc nam alii saporem non fruit nec fugit. testa et quia fugit nocens et persequitur quia per se gens non est nisi per motum dilatationem et constrictionem. quibus manifestum est omne animal vel saporem dicit. vel tñ loquendo saporem et passum nutrimenti q̄ passum sapida et grossum et grave salsum et amarum. tñ autem sensus q̄ sunt per exteriora media insunt illis animalibus q̄ per aera sunt in loco et huius motum progressum et sine eis non salubre animal mobile quia salubria et nociua illis animalia non sunt in loco vno et tñ dicit habent salubre nisi motum quoniam ad loca deuisti. et non potest motum nisi per accidens applicatio sensibilis loci et eorum q̄ sunt in loco. et tñ tres sensus exteriores nullum sunt mobilibus animalibus q̄ sunt ordinati. visus et auditus hoc. n. sensus omnibus animalibus q̄ aliud eos insit ea salutis ut presentia. sic enim sequentes et mala et corruptiones presentia fugiant. Quia secundum quid bissus et auditus dantur hominibus ad vtilitates

vtr sig-nes et tñ per hoc

Nō ꝙ visꝰ ꝛeꝫ ꝑ ipas audꝰ ꝛeꝫ signa

ꝛ nubes

ꝛ

ꝛ

ꝛ

ignis
sensus aptauit. oms aut antiq fuauit
visum ee ignem p diuid cm ea fiet q ip
dim passionu experimeto acceperit in
visu z cum illa ignorauit. passio ad
hec vsp e hi q gstricto oculo z celit mo
to uel passo desi uelquid vr oculus
igne lucente effundere sup visu. hi at
h flexu in tenebris uel quo palpebre
supuelantes oculos. eo q tuc et fluit
tenebre quo palpebre uelantes tenet
visum. z io ut aiunt nemo pot dice
q lumen lucens ex visu mgredia tuc
in oculu ab exhistes. sicut quida dixer
uolentes solue. inducit aut z hoc q
pdent in oculis luppos z catos. illu. n.
lucent in tenebris. sic fidele uel car
bones ardentes. hi aut ita dites anti
qui suppuebat q nichil lucet n ignis
z id ee celu igneu ee affirmabat. z so
lem z luna z omes stellas. hiq aut adhs
asserebant fortore ritz. dicebat. n. q
ma e q talis e visus in pdo fodalu q
le e in stilitudine visibile quo e in actu
sicut in auditu vr ex esse in quo est
aer. eo q sonus p aiu fit q fit in ae
nullu aut visibiliu e sine luce. sicut
ex hys q in scia de aia tradita sunt
pluta. ex q visu hmodi e luce mg
pone seu instia. lume aut gnsit le
in gpone cor no e n lume ignis z id
visum igneu ee dixerit. hec q z hiq
mduxerit hi antiqui ad ista opiom
Est aut ista obo mox ex hys dictis eo
rum q eos acepta. Cu. n. visibile qd
obiacat sensui. quod vr p septm no m
digens aliq ad hoc q videat. hi no q
aliquatenus latere aliquo senacite
z uidente. ignis aut qui est in spa celi
gpone p istos semp obiacat sibi in oculo
q no e semp se videre sic lucere. q
ratio q ab eis quare oculi gestens z
no pauid no hi videat. tuc. n. cum
huiusmodi gente assignare no pnt. si. n.
ignis in eo dnaretur. semp emittet
luces visibiles z quescens z motus. ex
q ee q ta cu oculis induce ad antiquos
que oritur ex fulgo dicto carp. q z ea
opidus antiquos qua putabant vi
sum ee igne p diuinu gpetis seu istri
ca ex pdictis. Et sup istam falsam
suggem de modo videndi p emyssionem
radioz z luis ex oculis z multas z sub
tiles scias z gcepliones mueneruit. q
oia sup illud fundata sunt de quibus
in sequentibus vas assignabimus tom.

Cap. q. de vo ad quare in tene
bris alii uii mittere
ignem q oculo

Nos aut
passionis induce
uera cum assignare uolentes
dicit q oia lenia hiat ad lucis. licet
no oia faciat lucet. lene aut uocamus
pli z politu cui vna ps nullo modo
obtubrat alia. nec impedit alueus prep
trone z lucis mflexione. q maxime
fit sup lene politu tale aut lenema
qd est hmodi uel hmodo tractu. hmodi
n. talis ric est q eig vna ps fluit ad
alia z nulla alia supemplet. z id de
actu hmodi z horsum politu est. sili
aut est sit ex hmodi qle vir z methalla
q frequt splendent pe eande rem z
cum. sili aut fit quo e terestre ad. quod
tri no ri in hmodo tractus z coagulato
sicut sunt capita pisciu z ossa z carne
hec. n. oia cu sint pporciona sicut de
na lucencia. qui omes ppiant z pes
satu lucet. cu lux no fit n actu z p
fatio ppiaty z ois actu i spa mu
beat flexu. hec aut oia plantes p ea
q ta in celo z mu. q in 2o de aia di
xim de lucentibus. Cu q hec ita gsiat
dicit q id quod uocat mgis celi lene
e quidda. sili at ide uocat mu celi z
e ubi foramen tuce uenit usq ad hu
more cristalinu. hmoi. n. alle lenissi
et spissus z id ptem ex nia diaftim
gstentis in pn ch gorio acto est lux
pli aut eo luce quod mouat i ipm ab

extrinseco

z sensuto. trā p⁹

ēperim q̄ uiō pueris ꝑuat z tenā ēsse
tra visibilia ꝑ dict aucturz. ad
huc lucē ē. m grecā. q̄ ex ydolēlon
octhū. q. opinabā q̄m sūt hydates
aquei z tumore z tale ipm. octhm duol
nentes. ñ ꝓpq ex duob⁹ aqueis su
rreductis. ñ ꝑ lucē ad hys hzē ḡz.
z visibile sit q̄ celerit ocths mot⁹
e huc ad ē. q̄ subito fuit ocths effu
sat in duob⁹ ñ tabus. tō ignis my
grans ex ipo situ ꝑ subito ver ab eo
in situ. q̄ antea ꝑ spissat. pfractio
aut ocths subito de situ in situ ex
quisite lucē. sic cū q̄ z celit. idē q̄
sit z unū ēpis ē. q. duo ī unū
mixtū cio motq; ñ mo. ita z motq
ocths unus quasi subito mō efficit ē
nq. q. duo. z tō ut in duplis sitib⁹
cyms pōt ēe in duplica rōne ysti
z videns ꝓ tū ē ad in subiecto. z hic
ex ē q̄z. si aqua caelū in tenebris
tenear sup aquā q̄ est in vase ligo
in tenebris z nō in luce dei ap
parebit. sic ēt cādela ī luys ad aqua
qua egredien aquā si moueat subito
z celū egredien aquā si moueat subito
ricabit. ꝑa caelū in tota aq̄ sup
fice z pallabit. q̄ presente aquā q̄z
est caudelē sperā in loco cuius sup
fici aq̄z. ei eod⁹ modo ē de luce
q̄ duplex ad ā sup q̄ dicta ē in
octalb. q̄ ij. celitū pruitū datū
alī moueā. duarū cōtrez subito ha
mez q̄ ē in octilo. z dū ī tenebro
luce q̄ ē in ydate. z q̄ celū sic
culed unū ē. z sic pte ex ē. ide
ip tūc lenit cū ipfigunt sup sepiz
sic nos effu aqua dicim⁹. sic aqua
cēt videns. tūc n. una ps aq̄ nō
videret alia z dicim⁹ q̄ ē nigra
tō aut hoc sic videns ecclesiastes no
tus. q̄ quos aut estima videre
z aut ipsum ex tū nō sit. ide ꝑ sen
sū q̄ aut lucem tenebre luceat ꝓ q̄z

quā sic ꝓ ignis q̄ bat capita pristū z
lucē turbida q̄ ex ytat pyris q̄z sc
pea latine z grece sepiā nocturn
illa. m. ni tenebris lucent. pp su
pra dictas cās. de nocte lucis aut
sepiā in libro de aīa. de q̄ylib⁹ etiā
sperq; fac nos mētionē. z q̄ motus
fuerat ista sic visibilia ꝓbatur ex hac
q̄st lente moueatur ocths nō ap
sic in q̄ lucē tenebrem ex visu videre
pp motū n. estimāt q̄ id q̄ ad ē quā
sit simil duo videns. s. z ysti z alle
rectitudine sepiā modo ꝓdicto videt. sic
stringit in refractione q̄ ad q̄ ysti
situ z subito refligit sup sepiā s. q̄
ē in alio situ. q̄ aut dicit aligno
sup nasum effundi ysti nō cōgrit
q̄ ymāgo in octilo ingressū q̄ in se hz
lucē. z ad q̄d mūdar ysus cōmū na
s. q̄ formā mutē z dā sanitatē tu
nice q̄ uocat cornea. ad lucē mouat se
nasum q̄ aut inducit de q̄litate vi
sus ad visibile. potq; ondit oppō mē
mentionis. q̄z cū visus ꝓ sit talis
quale ē visibile ꝑ actū z ꝓ lucē sit
ipm ꝓporcīd. ꝑ q̄ in octilo dirigit
nā aliud clarū ꝓximiorz z nota. h; mīe
aquā ē ondendū. h; ē vera cā ē in
dubie supra passis dē. ista. n. opio plū
mis ē ad nos dicendū stulā plenā
aqua ē rē ignes. ꝓ lucē ignis q̄
aliquid mīcant in ipm. Capitulū q̄m
z est digressio declarans q̄z opinio
nes antiquoz de nā oculi z visus

Vtē q̄ aut
disputemus q̄ opiom eoz q̄
visū cē ex ignice ē dicunt
visum z nobiscū ponere q̄ plurimoz
opiones antiquoz de visu ut postea
melius appeat sua ūtatis illis q̄bu
tis. sic aut refert aueñ. z auicē.
z hazzen in ꝓspectiā sua. q. fuerūt
opiones antiquoz de visu quaz tres

nō q̄ oculus
vitr oculi ē
videre

nō de lumine q̄d
vī effudi supra na
sum

in libro de sensu & sensato tangit tria.
Primū aut ponit sua propria opīo quā tra-
dedit cū in libro de sensu & sensato
ps in libro de aīa hec aut quatuor
opiones sic ponit dicit ps quos asseve-
runt quod videmus ee mixtos radios
z mixtū oīa autē sustinentes. duc ad
alios affirmantes quos videmus nos sus-
tinentes nichil ee mixtos. ps dicit
opionē q̄ nos ee mixtos videre ne-
queamus una ponit empe. antiquissima. a-
lia aut plonis q̄ scribit in thymeo
z explanatur a calcidio. z empe ps o
primo ponit. hoc ps dicit oculum esse
ne igneū aquo ptinue empte lumē
sufficiens ad omnīm visibilium distin-
ctionē. Cū aut ab oculis lumen egredia-
tur ad modū pyramidis fortē di-
cebat ps ab oculis egredi radios qui py-
ramides quas videmus visibilia. basis
aut illius pyramidis aut dicit ee res vi-
sas veluti ecclā q̄ in primo oculi. z ppter
hoc ps q̄ ab oculis dicitur in tria stellas
apparent sex signa celi q̄ sunt. sub se
hirca tū empte q̄ ab isto egredien-
pyramis huius quę implet tū omnī-
nem z sufficiat ad oīa visibilia attin-
genda. ps aut pyramidalis figura nō
potest describi nisi in corpe q̄drato. ps lumē
egrediens ab oculo & corpus. z ps li-
neas extensas in rectitudine hui corpis
vocāte radios visuales z q̄ sint pris
corpis pyramidalis z p quas sunt corpa
dimp aut dicit q̄ in medio pertranseūs
visuales & radij velut mobiles q̄ pue-
nerunt oculi vertit p centrū basis pyra-
midis z noctuntur aphis figure qui
radij mobiles & primi motū oculi &
in illo radio ps ecclā & visus. z rō di-
cit de q̄ id oīa gelupa sub basi pyrami-
dis cōtīt visū. ps extendatur vīs ad &
madit figura. Alia aut opīo fuit
z in hanc opīonem directe consensit eu-
clides. & postea longo tpe ante alchy-
dius qui in libris de nituntibus de vapo-
sup hanc opīonem fundauerit. sunt
& hō illi latini & modernorum q̄ in
eandē mentem ptranz. omnes aut isti q̄
unt in hac q̄stione fortes michel
& oīo in aīa. ps potes hō suos ingeni
ut corpa disturbentes fiunt velut nulla re-
hemens aīe virtutes p totū. ita ra-
dij visuales pyramidalis grossi ut
ps ad visibile veheant atute vestita cum
ad rē visam ut dicebat cū p radios
acutissimos fortes corpa rō p minuta
rōnis medij. ut tradit & in libro
de aīa anobis ps aut dictum. h. ps
pro & empe. z pcipiat cū. plo ad
p q̄ scribitur in thy & explanat cal
radij q̄ cū empe. in h ps dicit ignem
de visum z vaporem fieri p emissionem
radiorū. ps dicit lumē oculi nō esse
sufficiens ad omnīm pyramidum ppter
multitudinem ad oīa visibilia dirigendum z
pdūcendum ps empe dicit quia simplicē
ee lucē oculi radiū z illud quidē lucis
obuiantis sibi in aere z misceri. z tunc
aliquā dicit posse distingui in figuris
pyramidales z tunc p aduentū lucis ex-
trinsece ad cōmixtū augmentū posse
sufficere. Et hanc opīonem dicit ee pe-
nē videmus in tenebris q̄ radij egre-
dientes ab oculo & extinguantur & deficiat
quia nō inuenit aliū radium sui gene-
quem impetu & adiuuet ad pcedendū vi
sum. dicit aut oīa sensibilia ee lucida
& p radios pyramidales tangen-
tes visibilia z tactus ut dicebat visibile
visui ad ipsa egressa aīaz ut quidam
ad ea q̄ sunt apud se ipsum recedens
p nēs & inspiciat ea. Sagacitā aut
mediante quia melius ptingat posse pa-
sim in pyramide pspicue esse z empe-
dicit de ptione aut pyramidis pdic-
tam. z id p veritate medij sustinet.

foraz

z sensibile. vnd p

forā sensibile dicit nō fieri visionem
nisi p mediū distans ab oculo videde
qz. s. p̄ramps illa nō ā in spatio aliq̄
distanciā mēsurata hinc iste desig
bi pōt. hic aut̄ z lumē z radiū dic
ēt cor p candē rēm qua dicēb in
emp opione. hy z ambo dixerūt q
s omēs tractatōm oculoz. egredit
pramides mīte. vt pfectior sit visus
z pegredī lumē a spū lucido visio
qui in anteriori pte cerebri p nūi oti
cum ad oculū qui ē ī lāpas luis. z
ex oculo. q. ex lumpade effundit
p tunicas oculi q̄ pue sunt. sic egre
dī lumē lampadis p vitrū uel pe
lem. similr aut iste sīc assentiunt
in hoc q vtus visual ē dirrecta pra
dud ysū visibile ubi pueniens. aut
simplr. sic placuit eīs. ab quorū
sic ploi videbā. galieno. at rozpheo
vt dicit alpharabius. ḡm assentiēt
Erroni cor q dixerūt aerē ee sen
sibilē. duaz aut opionū q dicē
mus nos mta sustipiendo videre p
una fuit democriti. alia fuit arz.
Ce alia quā q ē democriti opō. fuit
q forma visibilis ē in aere sus q
dā res visibilis ad oculos ita q ad
male resoluēt ī re visa. z ueniret
ad oculū. z pungeret ī oculo. Et
ad visum dicebat ee quedā tactū ac
si nos dicem q supficies grane
olozē z figurē soluetur aere visa
z ad oculos veniret. Hanc ad reso
lutōm michil odo de re minue dicebat
eo q supficies michil habet hostilis
z nō ablata supficie aerē michil de
perdi videtur ab ipso. michal. dicit z
iste michil amp exitū ad visū ā hoc
q ymago supficialis aere disturbet
p̄mgit sup cristoideū tunicā oculi q

cornea uocat z ē polita. sic specim in
qua pelle dicit ee virtutem visiuā
oculi eo q oculus dicit ee specim a
ymatid. z specim videre dicit ee ipsi
vis vite in supficie speculi. dz aut
omēs has opiones destruit dicens
visibile s ee superficiale z meridionale
pō effici in medio z postea ī oculo
z modū spēm visus ad modū oculi
vbi in humido cristalino ē vis visiua
z vltiq̄ p̄cedere p̄ q̄ntitatē ī nyop
tici in quo dicebā candā spēm
visiuā ad locū p̄mū sensibilē quod ē ipsa
quā sic patuit in lo de aīa. z ī se
quentibus. ad hoc erit magis mā. sint
z sīlia eis sic dicit auen. z. lumen
quod ē in aere aliquo apparens
ab exitu ei mag ingredi. sic supra
dixi z nō emittit rem aliq̄ in. Que
dd aut̄ noa illa fama iueit nō opi
nio. s̄ misama quoddā dīcūd nos vi
dere z mta sustipientes z eis mi
tentes. q. dicūt nos radios emitte
z forās sustipe. s̄ q. ista dicta sua nō
adaptāt ad rās visales. id q̄ tenēd
da sunt dicta eoz. Hec q̄ sunt
antiquoz sapientū dicta de nā
visus. Cap. 6. z est digressio declarans

dictum opinionum

Q Oqz aut̄ nos exacty dilectio ut rōnē
istaz opionū z mores adu
cam q ut postea pluribus illis magis
pateat de veritate q opiones q̄ nos
cū arte defendimus. z q. due p̄me
opiones ualde sint vane sibi adi
uersē. id etiā fieri hūt easdem rōnes
Testantibus q alpharabio z auer. du
as habūt istas rones oppōtes ut sub
videtur. ad hoc q videremus eas mitte
tes radios. quaz una ē q. si nō ee
visio ā meq sustipiendo quid hō subtil

ista ē opinio
aucto. pspectiue

opinio democriti

al' alte

rant uellet uidere nō indigeret n̄ ut
pertū aperiret oculū suū. Et hoc nō fit
q̄nimo astringit palpebras z artat ac
oculos ille cuius designat ad aspiciendū
uisum. ut melius pficiat⁹ ipsius actū.
alia aut ē rō cur q̄ uidet rubr q̄
color nō ē qualitas actiua īmutatiua
ꝑ se alterius rei. nec aliqua alia rō
licet in uisibile ad hoc q̄ p colorē
īmutet corpa se tangentia. q̄ si alia
alia nā ageret in res uisibiles tūc
trāsmutarent ab eis suo se faciūt
ea que trāsmutāt calidū z frigidū
Color ꝙ ꝑ q̄ color nō agit in ad. n̄
q̄ nec patitur ab eo nec corpa uisi
nō g̀ fit uisus mot⁹ suspiciendo actio
nē colorati uisibilis. Sz potiꝰ ē
imittēdo radios. nūc ē. n. ut fiat sus
cipiendo aut ēdēmittendo. Et tū ue
rius fit q̄ nō fit mot⁹ suspiciendo
relinquit q̄ fiat ēdēmittendo. q̄ aut
actiu fit in omnibus alijs q̄ deferet
sensibilia ad organa sensuū ꝓbant
p inductionē q̄m in auditu est mo
tus q̄ defert sonū z in odoribus est
calidū subtile diffusiuū odoris. in sa
poribus aut tangibilibus sensibilia
ꝑ se sua uertunt ad organa sensuū
Cū nichil horū sit in uisibilibus oz uisū
alit fieri ꝑ alios sensus. z ideo cum
omēs rationes faciant motus suspiciendo
Solus uisus fit ut aiunt ēdēmittē
do sentiēdo q̄ est dignior forma ē alijs
sensibus z formalior. sc. ad quod z actiu
nō ē passiuus z nichil. Hijs aut rōnib⁹
quib⁹ inobiles reputabāt quidā sūt
aduersati intentionē corp̄ ex quibus
libris ꝓsuadentia q̄ uisus ex tra
mitterit lumē radiale p̄ q̄m defert
formā. z hec sūt q̄ dicit in suo
libro q̄ de radijs ē appellatꝰ q̄ dicit
q̄d ē quos supponit q̄ de oculo ali
quo emittat lumen sic nasus suus

signia addita

2m aut ē q̄ hō in mane subito exurge
ntis aut ē q̄ totū hūidū recedat ab
oculis suis uidet deinde ab oculis
suis radios igneos. illi aut radij nō
sunt n̄ in corpore alicuius. Cū q̄ res
ita habeat oz q̄ sit in corē quod ē
aer. aut in corē quod ē lumē emis
sū ab oculo. nō aut sunt in aere
q̄ tūc ubiq̄ essent z uiderent in aere
q̄ sunt in luce egredientes ab oculis
lincē aut radiales ut supra hitā est
nō distribuūtur n̄ in corē. q̄ lumē
egressū ab oculis ē corporeū. hinc ad
ista ad hec duas rones quas solue nō
ē difficile. q̄ ꝓma ē de facie oculi uni
in qua ꝑfecte describit ymago sic
in speculo. quā uidens alig ꝑsideraꝰ
in oculo suo. sc. in speculo. z tū ille
mot⁹ describit oculo nō uidet eū. si ad
hoc esset uisus mot⁹ suscipiendo uide
ret ymaginē illā. Ille mot⁹ describit
oculo. q̄ cū uerū nō sit in quiet. q̄
aī uisum nō fieri mot⁹ suspiciendo
sed ꝙ transmittendo z nō ille actus oculo ra
dios emittēdo z mot⁹ oculo nō aī uisū
uidet ymaginē. Alia aut rō inducū
nūr de speculo in quo aī uisū ymā
ē in speculo aut nō. q̄ aut nō sit
in speculo. sc. in sibi debitis gradibus
z rationibus patet. quia ymā ē q̄ si
esset in speculo esset in sibi tot⁹ mo
tu speculi mouetur. nūc aut nō
mouet motu speculi. ꝑ potiꝰ motu
eius cui ē ipsa ymago in speculo q̄
nō ē si potiꝰ in multis eius cui ē ymā
dum sit fixata in tota ꝓfunditate sibi
subiecte superficie speculi q̄uis ē distans eius cui
ē ymago appositae speculo. q̄ stat
aut q̄ si esset in speculo ī superficie speculi
apparet. q̄ nō ē in speculo. ꝑ ē ipsa
species intuitiua z nō oz q̄ radius
egrediat ab oculo intuente. insuꝑ
q̄ ꝓpterea aplana z polita su

face

et sensato. tract p⁹

facie speculi ad faciem eius cui ē ymago
ita q̄ linea incidens in speculū cum
linea reflexa ad faciē eius cui ē ymago
faciat angulū in superficie speculi. et
sub duabus illis lineis applet⁹ iusto
ita q̄ p linea radiale incidentē ac p̄ter
speculū. et p linea reflexā ac p̄ter
faciem intuentis. et q̄ iste due linee
in superficie speculi gmgunt⁹. ideo facies
in speculo ag. et tota ag in q̄libet pōt
ymagines q̄nta ē longitudo ī linee
que reflectitur a superficie oculi ad fa
ciem intuentis. ut aut hoc exp̄ssius
appareat. dicit q̄ ymago sui faciem
intuentis sit. a. et speculū sit. b. et linea
incidens ab oculo in speculū sit. ab. li
nea aut reflexa sit. b. a. ad cui⁹ longi
tudinem videtur ymago q̄libet esse sub
superficie speculi. sic describere ē facile.
iste q̄ sunt rones quas ponebat ra
dices. plō aut facilis obic̄ ō comp. dicit
q̄ cū comp. q̄ sentiat piramides ee cor
pora. q̄ nō pōt ee q̄ tot piramides
quot ab re egrediuntur ab oculis q̄ totū
implent cuius sperii in puncto oculoch
judantes. et id apparere dicit q̄ lumen cui⁹
dicunt ab oculis lumen egressum adjunct⁹
ut sit simul adunata duo lumina dila
tari et extendi possint q̄ cuiusdē. obiect⁹
aut hic. quō nō magis ualoris q̄ ē
adducta ab adūsa pte q̄ dicat nos ita
sustinendo videre. et hoc ē q̄ q̄stat q̄
omne corpus quod mouet. mouet in tpore
sue dimatis ē in. 6⁹. phī. omne aut cor
pus equaliter uelox cuius p̄tinet spa
cium minus q̄ spacium maius. sic q̄ in ag⁹
tpore trāsit radius uisus q̄ spacium. x.
subtilius in tpore magnabili maiore
tñ sit spacium quod ē inter videntē et stel
las. cū q̄ p⁹ tps sit insensibile. 2⁹ debz

ee sensibile ut uī. Est aut insensibile. q⁹
nō p̄tinet in tpore et sic nō ē corporis.
h. n. obī ut dicit nō ē g̃ens. q̄m uelocitas
radij tracta ē q̄ mouet p̄ter spaciū
q̄ ē inter videntē et stellas in tpore
insensibili. Et cū hoc tps sit divisibile
in infinita. et quodlibet spaciū emissi in
tpore breuiori. quod tñ erit insensibile et
sic nō tenet ratio obī. ad aut quē
mouet demochi hec fuit. q̄ nō fit no
tica rei. nisi q̄ ad rei. visus aut ē no
tica quedā rei que videtur. ergo q̄ ad
rei tangat ad videndū. hec q̄ sunt rones
antiquoz de visu. Quā⁹ ⁊ est digne
sio declarans in placione ⁊ primo

Nos aut tuq̄ inducit nū q̄ dicit q⁹
tas soluam⁹ rones ⁊ intendendo ⁊
primo ⁊ principium
volumus ꝑclare scribendo rōnibus
istas opiones. et tunc dicū videndū ha
rū rōnū solum dicamus q̄ primo q̄ lu
men egrediens de visu p̄ aeris opio
nes q̄ dicit visum exire nō fieri il
luminat aerē nullo quē ē inter videntē et
visibile. lumen aut quo illuminat⁹ aer
nō ē rō q̄ fit re⁹ unus⁹ et nō fit re⁹ al
terius. q̄m sanat albū re⁹ unus⁹ ē albū q
patet ad omnes sic lumen afficiens et il
luminans aerē facit aerem lucidum
re⁹ omnis q̄stat aut q̄ aplibus lucentibus
agregatis magis lumen egreditur sic p̄
multiplicationē candellaꝝ plurimaꝝ. sequi⁹
aut ex hoc q̄ plures homines simul sta
tibus et dirigentibus visum in aerē in
unā p̄tē aeris plus illuminat⁹ q̄ si sta
ret unus ibi solus et sic quilibet homo
melius videt stans cū alio q̄ stans
solus. ad hoc aut cū multa debilia ī oc
culis simul stantium melius videbuntur q̄ u
nū p̄ singulū stans limpidū hoc uisū
q̄ in multis debilibus oculis plus ē de

luce q̄ in vno uel duobus oculis lumi-
dis que oia sunt absurda ualde falsi
& g̃o vsum emitte lume pirramydalit
radiãs · amp̃ aut ad dr̃ q̄ vsus em
tit pirramydale lume p̄ quod fit sēsꝰ
visꝰ quo mittit medio quod ē me
videntē & rē visi · tūc querem⁹ utr̃
hoc lume p̄ totum fiat sensꝰ aut
p̄ q̄ ptez ē diafanu · quod ē mēz
medi · & sue hoc sue illo modo dica
querend⁹ utr̃ medi illud sue lume
sibi sue diafan illuiatā ꝓfert vidē
& sentire & p̄ vsum · uta q̄ fit instrū
sensens & reddens sensibile aie
sue p̄mo sensꝰ · aut sē instrū
nd sensens · p̄ sit mi sensibile def
ferens & reddens tm q̄ sē dicatur
q̄ lume radiale ē mi sē instrū sē
sens & reddens sē in ptate dix
unt antiqui · tūc g̃ q̄ aē sit corp
ut dicebat & nō possit vnd corp pe
netre p̄ ad il & cedat q̄ pozi & foa
mina sint p̄ aere p̄ q̄d trāstat
corp radiale · & q̄ non vr̄ in aere
tm · p̄ & stelle videntur p̄ spaī q̄
n corp · oz q̄ vpin sit plenū pozis
& p̄pue q̄d mlta sunt sint appo
nentes stellas · q̄d ē absurdum
oz multo⁹ q̄ tm lume q̄d p̄mū
dat radiat simplēs emittere nd ef
ficatiꝫ sensens q̄d est ad hūc
absurdū · oz etiā q̄ tm hoc lume emā
exterioꝫ lūi & stellaꝝ solis & lume &
utriusl. ut tm lume omnīd lucē nd
sensens effica · quod ē absurdissimꝫ
Si aut dicat⁹ diafanū illuiatum
& mi sē instrū sensens & reddēs
sensile p̄mo sensibile · tūc sequit⁹ q̄
tota aer sensibile virtute a nobis
recipiat sepe & sepe patit ea & nō sꝫ
aer · p̄ etiā celū tm & sic celū nā mag
na trāsmutatione trāsmutatur · Si
tonens accipit sensū & tonens p
uatur eo quo cecus audire & audiēs intu
itu studioz oculoz ad rē dat q̄ oia sue
absurdissima · Si aut dicat⁹ p̄ q̄ medi
sue sit lume sibi diafanū illuiatū est
quid sensens · p̄ ad hoc q̄ nos videa
mus p̄ actū nd exigit · n̄ rectā oppo
videntis & vsi · tūc nd oz dicē q̄ mi
sit sensens & nd sensens · q̄ nichil
affert ad visum n̄ recta oppo in q̄
p̄ctus intendat mi · sue ea q̄ dr̄ q̄
virtus sensibilis egredit in radios
& attingit rē visam · si aut mi quod
ē mi rē videntē & rē visā ē mi & nō
instrū sensens & hoc ē dicē q̄ sit de
ferens tm visū & reddens eū rei vise
p̄fectū · tūc oz q̄ mi illud ad quod tendit a
visu oculoz · sed mi illud sit corp
pirramydale sed sit diafanū · q̄ tamē
q̄ sit illa pars q̄d mi recipit
a visu illa · ꝛc · n · nd ē sensꝰ · q̄ p̄
ia templatū ē · q̄ p̄ hoc mi instrū
sensens effic̃tur · & si dicat⁹ q̄ id
quod suscipit mi illud ē lume · hoc ni
chil ē dictū · q̄ ea ex q̄bꝰ p̄cedit q̄ lume est
ipm mi quo p̄fectꝰ visus · dicat⁹
& quid sit vt̄ sit calor vel frigus · si
aliquis alioqꝫ & si quis ē calor tūc in
frigore nō erit visus & si ē frigus
tūc in calore nō erit visꝰ · & sic ē de
alijs oppositis ḡnoꝫ · si aut ē qua
litas & nociata tūc inp̄d ē qualit
hec scita ē ab auctoribꝰ vsq̄ sic̃e.
q̄ quos attingit sine attingit & alios
non notari vel sensificari · Si aut di
cat⁹ q̄ mi ē diafanū & q̄ emittit ā
mi aīe est lume · tūc illud mi ē
in aliqua nā mi & oz q̄ sit medi ad
sic q̄ deferat visum · & tūc id q̄d
quale defert virtute visua sed prio
ferim⁹ · simplex aut & liquo corpa pi
ramidal⁹ egredi a visu oz q̄ vno vel
plibꝰ de quatuoꝫ modis p̄finat vi
dere · aut n · ita erit p̄fectus visꝰ q̄
sit

z sensato. tnd p⁹

sit quicta cū tota re vsa quod dere-
linquy z separatꝰ a vidente. aut nō est
quieta cum tō re vsa. ꝑ ad aliquā
ꝑte eiꝰ in quocūq; modo. siue separata
siue quieta se hēat ad videntem. aut
vta ꝓfic vsum q separatꝰ ab vtroq; .s.
a vidente z a re vsa. Si aut dicatur
q vta ꝓfic vsū q ymmā cū toto vi-
dente hēat cū tota re vsa. res aut vsa
z medietas ſ̄e mūdi. oz ꝙ egredi
ab oculo tuce coream q̄ implet emisphū
z cū claudat oculū. tuc tūc egredi
alia linea corea. silis ꝑme. z sic fit mul
torcens z sic infinita. Si tanta
corea torcens valde. quasi possit
apleo humido oculi. z hec quo fit ar-
bitrio claudentis oculū. z aperientis.
Si ad hunc absurditatē pōt aliquis sub
uenire dicens quod radius emitti ab
oculo quo postea mysterio hui exterior
z disgregatꝰ. z cū disgregatꝰ extendat
a vidente vsū ad re vsa. z ita gra-
uatꝰ vnusq; tue grauis ꝙre res vi-
sa nequaq; appareā in tota sua
q̄titate. Di. n. visus z p gra tui ra-
dij cū tota magnitudine visi tota cui
magnitudo deberet reddi ꝑmo sen-
sui. z posset quis dē q disgregatꝰ
z dilatatꝰ radius q̄si pannus facies visū
sic cōfusos z nudos videri colores eoꝝ
q emittūt apparere. s. nō tollit ad ꝙ
magnitudine. visus ꝙ emisq; z visa ꝙ
re eius q̄ tuitur videri debet. quod z
oīs q̄ experta z demōstrata. hēat obiōne
mō subiecit ad quod inuent excludēs
de q̄ntate anguli sub quo ꝓfectus
visus q mouet z ad lineas radiales eo
tēdit re longe ymaior q̄no exhibe-
tur ꝙre. hui. n. subiecit huius q̄ nouū
simulacra rez deuenire ad visū nō
p lineas radiales. s. sub lineis ra
dialibꝫ. s. illos. n. simulacr z oculū
depictū in cono pyramidis sub li-
neis radialibꝫ exclusis de qua opi-

ne Nos ſ̄nfra facient mentiōm. ista. aut
de quibꝫ z hui ꝑmo. emp. z pōt. tactu
radiorū dijudicat ꝓfecto visibus. dum
aut quale z decetur radius ex oculo emit
ſ̄i disgregari. cū n. nō sit agens ad
disgregationē cui z sit corpus diuisi
bile motū ab omnibus corporibus simbꝫ
qz motus z cui a vidente ad re vsa
vbicūq; fuit oz q disgregatus cui fiat
ex hoc q ingredi nō ꝓtes cui aliq̄d
de nō corde nec de nichilo quod odio z
stultū. Ex hijs ꝙ ꝓz ꝑmo mēbrū
ꝑinducte dōnis ee falsū. si aut di
cant 2o modo ꝓfecto visionis. q. s. linee
credē piramidales egredientes ex oculo
q̄ugitum cū tota re vsa z separatꝰ tota
a vidente. tūc ad quod nō q̄tingit re
dente nichil odio reddet videnti. sic ꝙ
ꝓfecto visū simile z ad dicē. ac si ad
ſ̄ncando tangat manu abscisa. nec
ac si ſ̄pienti redditur sensus eius q
tangit cū eius cauda cui abscisa ꝓpe
tū z motū q̄ remanet in cauda ꝓpe
tū abscisa z. Si aut dicat ad hoc q ubi
deficit radius ibi ī mutat diafanū
quod z nō videtur z visū ad ꝓfectos
visionis nos ita in ꝓcedentibꝫ osten
dimus hoc ee impossibile. si tuo 3o mō nichil
dicē q oz radius nō tangit nisi ī ꝑte
re visam. sequitur quod ita nec ex hoc q nulla
res videatur p tō. s. q ꝑte q tangit
a radio. s. forte dicent q quōd radius
tangit ptem rei vse. tūc ymmutatꝰ
tō visum in radium z omnē se rei z sic
penitus tō z nō ꝓs hoc absurdissimum
est. quis magnitudiez q z quid tam
sensibile maioꝝ acceperimus p visū.
z quis hoc ab eis q tō emisphū hoc
astella equis vel saturnū. z alioꝝ ma
gnoꝝ cōi magnitudo vnius magnitu
radij. ostēt n. q maiꝝ corda cōtrectus in
distā q radius in ꝑncto in quo tangit
rem visam indiuisibilis z ad mod q sepd

lib. de sensu

Si aut dicat q̄ q̄nq̄ piramid radij tāgut
ꝑtem rei vise. tūc imutā q̄titas dia
fany tota q̄ ꝯcludē sub tāse pȳramidis
et illā ſpēm rei vise acceptū reddit radio
q̄ venit ad octūm et mutat de re visa
et de q̄litate ei⁹. h̄. n. ꝑ mutatē figu
ſiā et mītoꝝ phōꝝ q̄ radios ſtra
q̄libz ꝑfiat⁹ visus cē dicēt. dicem⁹
ad h̄ q̄ cū linee coꝝpoꝝ et pimidis fi
gurā describentes in diafano. ſc̄ imu
tent⁹ aīa diafanū. mīt ſc̄ ꝯclusū. ut q̄z
lineaꝝ dz nūdā ſcē de ſensibili et cō
mīte ſint nalē q̄dā videt⁹ dz mītoꝝ
videri et q. īmīmagēs q̄ ē absurd. dd
hūc aut q̄eram⁹ q̄a īmutatione
īmutatur diafanū et radij ex quo
ſupponit⁹ q̄ videm⁹ emittendo et nō ſuſ
ſcipiendo. et nō reddibit⁹ ad ſuprā induc
tam absurditatē. dm̄p aut ſi q̄ nūq̄
hūſ q̄dā ſtā ꝑ ꝓhīas q̄ nichil est
mane et q̄duo corā in cōi loco cē nō
pīt. Si ad hoc dicem⁹ egredi pua
impalia corā ab oculis. oꝑteret nos
ponere ꝑ forā totū aerē ſtēm celū
et nō esse celū q̄n et ſolū. dd h̄ aut cō
dicam⁹ ea q̄ sunt in fundo aq̄ impide
ri. nos dicē aquā ꝑforarā et plenā ve
nio. et h̄ oīno mīrū est. dd. n. aquā gra
uem ad humidum. dicem⁹. n. ꝓcepa dꝰ
tendere in omēz ſtēz. et ſi cū hoc dica
mus foramīa manere in ꝑta tanta ſ
q̄libz penetret et distinat lux ꝑ ȳra
midalē in ꝑtā diffusa. et mīlīe dif
ficile quel ꝑpole. ſi aut q̄s dicat. q̄
lux ab oculis emissa pua ē. et ſꝑ ꝑ
q̄d quod ē pue q̄titat⁹ nalē ſicut
et mutat ad quod ē maxīe q̄titat⁹
ſc̄ videm⁹ q̄ pauid de aere p̄ colore
inficit pluīd aquā. et ſic lux pua
egrediens tū alterat amittendo. di
cem⁹ in q̄uis hūmo q̄ quid pauid inficit
aliud multū dz q̄ ad quod ē pauid sit
mulce utuſ et subtilis ſcē. et ad quod mi
tid inficit⁹ erit pue utuſ et grosse
ſcē. ſicut ſe hūt adiuncta creta et aqua
et cū duꝑ pot q̄ssideri creta ad aquā
vna. n. modo ē quo q̄ssidet⁹ ſpā creta
ad ſpā aque. ita q̄ plūd vne ſit ad
plūd alāe et mīt vne ad mītd al
terius. et ſic quid creta pot inficere plūd
aquā. q̄ cū omē corp̄ ſit diſcrē mītd
aque mīt ē q̄ mītd aque. et ad pauid
creta multiplicat⁹ tūc q̄titā mītd aq̄
q̄ ſcē dꝰpōd q̄ligit ad q̄ subtilis ſcē
ē creta et aqua grosse ſcē. Aliq aut mo
dus ē quo creta ꝑ ſolā alterationē
ꝑficit aquā ita q̄ ſtā ꝑmitta
ta ſcē ē in oībz ſensibilibz q̄ qualēs
suas gerant in corpibz creatis ſe
et hoc q̄ligit duplr. forā. n. sensus
in corē vicino nri sensate duplr. q̄nta
tez ſcē in medio. s. et ſcē in ſcē. ad ēpr
ē q̄ q̄d albū et croceum tacet in q̄
fundo aque foꝝ eq̄ dz in ſuperficie
ad tā aqua retinear colore talem
et h̄ uocat⁹ aphis nō reddēs tūc et
nō hūs ſcē ſbām hr passionē. uocatur
et aq̄ busad ea ſpiriale ꝓpīq̄ sensibz
ꝑq̄ est in medio. utroq̄ aut istoꝝ
modoꝝ pauid creta inficit multā aquā
ꝑdz ꝓmo modo efficitur aqua croceā
2o aut modo reddit colore croceū. ex
hoc q̄ ſtingebat pribz croceis in ſe
nata nubes. Quērad ē quo istoꝝ
modoꝝ pauid lucis quod egredit⁹ ab
oculo inficit ꝑficiendū aq̄ vel aerē. ſi
n. dicat⁹ ſtā ꝓpīq̄ p̄mma. tūc mīſ
cetur ſcē ꝑficiendū. tūc nō ſalua in
ea figura pīramidalis. nec ſaluabit⁹
in ea vis visiua. Si aut 2o nō mīſ
cet⁹ p̄ alterationē ſolā q̄ efficit⁹ qua
litas ꝑficiendū. tūc reddet⁹ ad pmā
absurditatē q̄ multi hūtes debiles vi
ſus melioꝝ vidēbunt ſimil q̄ ab ꝑſe

solus

f. foramē

z sensato. tnd p⁹

Solus hñs rectū visum. 7 9 aut sequñ
si 3⁹ modo mysceatur. q plima albida
tenera in fundo aque. q lucidū faciūt
aquā. ad propue dictū sit in libro de
aia q lux z lumē sunt intenc⁹ rei lu
minose. ex omnibus aut inductis
planū ē videre q 3 mēbrū superq
inducte diōnis stare nō pot qđ est
q lumē egrediens de visu cadit in
ptē rei vise qualitatiz se hīt ad oculū
videntē ex quo egreditur. Si aut 2⁹
modo dicatur. q per lumē egredies
nō gtinuat⁹ ad videntē nec ad re
vīsa. hoc nō pot alr̄ ee. nī q egredies
nō pueniat ad rē vīsā. cūm sī inde
qđ fit visio. hoc nō pot ee nī aliqđ
duoz modoz quoz vnq ē q lumē
regredens a visu alios ubi deffluat
mutet aerē ad sensile porpiendū re
reddendū z postq̄ huiusmōi nō mutet
post se aerem ad rē sensibilē reddē
dū visū. 2⁹ aut ē quod illuīat huic
suo pstringendi z p ē reddit sen le visui
z sī priori modo fiat mutatio ad sēsū
vehendū. dicēdū sicut quē sequimur
impossibile. Si aut 2⁹ modo fieri dicat⁹
cūr querimus quare nō stant pstrin
gūt actu illuīatū imutatum ad sen le
recipiendū z reddendū sensui. Et im-
pot restringi sensibilis forma nisi pos
sit illuīatū ab oculo z reddē oculo.
cūr z sī illo pot recipi si illuīet⁹ aba
no hīe z reddere oculo. z cūr i cassū
ponūt lumē egredi ab oculo. hec q̄
sunt que induce uolūt eos qui nolūt
dicāt q visio fit ab oculo radijs pri
mitus emissis. Cap⁹ 3⁹ sc̄ de ingressu
declarans & destruens hunc
errorē vt ea que scripta sunt
Ut aut pstet
huic errori qui antiq̄ hodie
deffendit falsitas ondatur no

lui⁹ modo nō cūm disputare q id quod
dicūt. 2 videre quid sequit⁹ ex nīis
dictis corp. i vt hoc liquidū q̄ sit
refutemus dicta ab nīis in quibz̄ dūt
cūm emīs. q plō. dicūt. n. duīs hīs ra
dios ab oculis egredi qui precedentes
ab oculis plg z plus diuaricāt⁹ q̄ dista
tant⁹ z a quoz corē uno reprimūdr⁹
ab vno in aliud. cūr vnū videt⁹
z 2 ex tremitates corp. quod tangat vi
sibilia fit visibile. propter cūm quod re
premitur ab vno i aliud cūr vnū vi
q. duo. q2 vnū in quo oculus offendit
nūq̄ videt⁹ nō ut in speculo. 2 i ea
quo radij reflectunt⁹. u. g. radij. n. oc
culi incidentes in speculū reflectunt⁹ i
faciem intuentis specūlū ad pūctū
anguli detinati. z cūr facies in eodē
videt⁹. q. sit in speculo. z cūr nō in
corē eis qui speculū intuentur. Et
hoc aut dicto plima sequit⁹ inscientia
repassio. n. sue reflexio radij. a⁹
fit duro z lenī. 2 q durū z lene. aut
fit ex lenī cūm qualitatiz stat lene
si aut sit ex duro. cūr nūq̄ fieret
ex lenī quod nō ē durū. Et hoc plim
ē q fit ex lenī quod ē aq z q stat q
aqua nō ē dura. si aut fit ex lenī
sim q lene aut fit ex lenī gtinuat
quid ubiq̄. aut ex lenī quod nō in
toto z gtinuū. si aut fit ex lenī quod
ubiq̄ z gtī. cūr fralsd dicit q ex aq
reuberet⁹ radij. q2 nīs dicit q aq est
porosa. sic et q̄nie pstringit z cūr po
rositatē dicūt ee cām q hīc videtur
p nām. q. si ubiq̄ pot penetrā corī
bus radialibz emissis ex oculo. si aut
dicit q sit q aquoz lenī. sue sit
ubiq̄ gtī. sue nō gtī. cūr et 2⁹ fie
reflexio ab aspō. q2 q in porosū fa
cit dissolutionē tabe in caliditate sensibilē
hoc z nō ad aspō facit multitudo 2gloz

Vbi. de sensu

Et qd anglꝰ ille nō multiplicetur sm rectū
in aliquā ſuperficiē. ꝛ q̄ in q̄ quolꝫ duos
anglos fit ſuperficies plana hīs latitudinē
lenē deſinate q̄tuatē. q̄ miſi
hoc goedam oppoſuerit q̄ cōtinuo reſoluēte
ad ſuperficies nō hīntes latitudinem a
liquam quod ē impoſſ. hīs aut̄ duobꝫ
datis ꝛ eos aut̄ dare q̄ aqualiꝫ lenē
ſuperficiē ſit reflexio aut̄ q̄ fit ꝑ re
flexio ab ipīs. ꝑ adeo duarū radiō
dꝫ q̄ nō fit ſenſile lumē ad aliq̄ locū
vnū reflexū. Pīm aut̄ hoꝝ ab ipīs
dicī nō poſſ. ſi. n. ut miſunt radij egre
dientes ab oculis ſunt linee quarū
ꝛ ſunt̄ ſūt indiuiſibiles. nō ē mutare
in aſſpo aliq̄ ſuperficiē q̄ nō ſit latiꝰ
ſm̄ſtate radij. ſtabi q̄ tenebit radiꝰ
ex illa ꝛ nō poſſ hoc impedire anglꝰ
qui ē poſt ipm. ſi. n. ponamꝰ ſtalge
mā vel criſtallū uel utrū q̄rū ē
poꝝ imutabiliſſimas. etꝫ nullꝫ erit q̄
deo imutē q̄ ſint latiores ſuſtā
radioꝝ miſſibiliū ꝛ uta debent reflecti
ꝑ oſtes ap̄s illas. ꝛ idē iudicand ē ꝺe
de quolꝫ aſſpo. q̄ illud etꝫ ꝺco mꝺ an
gulos ſuperficies hī impoſſibilis q̄ ſint
plane ꝛ ſūt maiores ꝓcis radioꝝ
ꝺē impoſſ ē nō ad treſtre durū. uel
quocūq̄ modo q̄ dicitur in mōza q̄
ſint ꝓcta radioꝝ. Sextema q̄ radi
orū dꝫ ſemꝑ reflecti ab oībꝫ talibus
ꝛ hoc nō eſt ꝺ ſenſꝫ. dmp aut̄ due
ſunt cāe repraſſionꝫ in lenī cōe ꝛ
ſolido. quoꝝ vnū ē ꝓcio penetrabi
q̄ radij coꝛales mādes in ipīm nō
poſſ penetrare ꝑ ipm ut dicit ꝛ tūc
reflectitur. alia aut̄ cā ē impetus vi
olencie quo reflectit retro ꝛ retudꝫ
ſē pilla aprete. ſē fit in robante
ſono qui echo uocat. quō aut̄ neutꝫ
horꝝ ē tūc nō dꝫ fieri repraſſio. q̄m ꝺe
dictū ē ut dicit milite ē poꝝ ſtatꝫ
tūc cū in ꝑfundiſſimū nāle reꝑiat
ſradius nullꝫ reflectet eos ni ꝑ violen

Et ſic radij nō debent reflecti Cuius rei
ſēlū videmꝰ oculis nīs. q̄m q̄nō radij
obliq̄ ꝛ nō ꝓpendiculariter madie aq̄
tuc reflectit in oppoſitū cōe ab aq̄
nec poſſ dici q̄ lenitas ꝑ quā radij
penetrare nō poſſ ſit cā oīs reflexiōis
nīs ꝛ reflexionis. Q̄m ſi ꝓbice lāpā
nō repellit ad aſe ni ſē ꝛ ſūl. lenitā ſuā
aut̄ nō penetrabilis ꝛ ſolidū ꝑ tō nō
ē aliqua q̄litas actiua radio. nec eſt
de nūo ꝙ ſe agentiū q̄litatiū. ſicut
ſunt caloꝛ ꝛ frigꝰ. nō g̃ ꝙd dicī q̄
hoc modo ꝙ ſe ſit cā. q. actiua repulſo
nis radioꝝ. Si aut̄ ꝓ hoc dicētur
q̄ reflexio ſit ex ꝓpulſione violēte
ſē reponentis pilā. uta uꝫ q̄ radius
vehemēt̄ uenies ſm̄ lene reflectitur
ꝛ ſic reflectit. cui ē ꝙ aqualiꝫ repel
lentur ꝙ quod nō poſſ penetrare ue
hemēt̄ madens ꝛ ſic repraſſio radiꝰ
fieret ab aſſpo. ſē a lenī ſuſſint ꝛ
hoc ē falſum. cōia aut̄ ꝑ q̄ inducta
ſunt ꝓpter ꝓdicta de illis q̄ nō
ſunt. ꝓmuit reflexionē fieri radioꝝ
q̄ ꝛ ſplendor appareret in loco ad quem
reflectebatur radij. q̄ iſti gꝛeduꝫ q̄
ab oīs ſuperficie lenī. q̄libꝫ ꝓpria fit
reflexio ꝛ apparitio ſplendꝰ. ꝑ tū
in aſſpo vna ꝑtis obſtruat aliā. robū
bratur lumē ꝛ ſimulacrū ſubſidens i
ſuperficie lenī ab aſſpo cognoſci. uta q̄
abſtendere ꝛ obtenebrā ꝛ fit in ſen
ſe cui eo dictus ꝓz q̄ illi qui ꝓmuit
reflexionē fieri radioꝝ alem ſup
ficie. nullo modo ꝓfit euadere ab obꝺ
nſq; ꝛ ſtio. ſi uo gꝛeduꝫ q̄ reflexio
ſit aqualiꝫ vnā ſuperficie. ꝑ q̄ latꝰ
ſit radioꝝ diuaricatio q̄ nō ꝓfit q̄
gꝛeduꝫ ad locū vnū. id remanet in
ſenſibilis ſemꝑ quod michil vide ꝑ
radioꝝ ꝛ pruſſos ab aſſpo hoc n° ni ſtagne
poſſe videtur. q̄ ſ ſpeculis hmōdi fiunt

deſignate

z sensata. tra(n)s p(ro)

determinata z late(n) aligno milio magis
diuaricatur radij visuales z tm̃ p illos
oplet(us) visio affectuo. n. plano refle
xio fit ad emysphoid ut in pspectiua p
batur z videt(ur) emysphoid in speculo pla
no z tm̃ ostat milio plus diuaricari
radios qm̃ diffundit(ur) in emysphio q̃m̃
illos qm̃ reuberat(ur) a superficie p(ro)
pue que miliaret anglos assi cotis
scen(tu)m q̃ suppositor(e) dicta pot. nec. n.
dici pot(est) q̃ apl̃us superficiebꝫ assi re
flexio fieri nõ pot(est) posset. n̄ est q̃
fiat. ꝑ sit insensibilis p(ro) diuarica
cõem. h̄ q̃ ē oliꝫ pma q̃ dicasonatur
ex dictis auctor(um) reuberationis radiorꝫ
egredienaꝫ ex visu. z aliꝫ t oliꝫ ex
dictis corp(or)a q̃rta ē q̃m dicut q̃ ra
dij aligno penetrat p aquã ad fim
dm̃ aque. sicut q̃nõ videm̃ lapides
altos in fimdo aque iacentes aliqñ
reparant(ur) ab aquila in a. sc̃ q̃nõ vi
demꝰ sillabaꝫ aliq̃ apparente maꝝ
Cui. n. radij sub quo sit visio nõ tñ
grit radius ꝛ in puncto incisi. videt ꝛ
q̃ tñ ꝛ quod videm̃ radio penetrã
te p aquã. q̃ ꝛ quod videm̃ radio
reflexo ab aquã in a. deberet videri
siccessiue. sc̃ puncta ꝯgregata z non
ut forma rei ꝑfecta. hanc vnã corꝝ
pfectã videat(ur) q̃ a. ꝑfectã. n. vide(n)t
quod radio mouente vide(n)t. q̃ quod
radio reflexo. z h̄ ē vna de forcibꝫ
oliꝫ inbus q̃ oprõm istor(um). oliꝫ aut
dna opa cosꝫ ē q̃ dñt q̃ forma q̃ vi
in speculo nõ ē forma q̃ sit in specie
sc̃ in sbõ. sc̃ nos supra dixim(us). ꝑ
Sed tñ madit radij visus ꝛ sup
ficiae speculi ad ficiae eius a sillaba
aꝫ in speculo. z q̃ directe opponit(ur)
speculo. z q̃nq̃ ē radij a facie ꝛ
inclit(us) in speculo a superficiae speculi
ad aꝫ vt in a. z videbit(ur) due res
simil. speculi. s. z similacra intuebꝫ
in speculi. hoc. n. stare nõ pot(est). q̃
ramq̃. n. vt(rum) discessio radij reflexi

Si superficiae speculi sit dispositionis
formae rei in se ab ipso radio aut no.
Si aut discessio z egressio radij ꝑ re
flexi a superficiae speculi nõ ē ea dis
cessionis forme rei in se a radio. tũc
quicquid moueat(ur) speculi sic modo ra
dij visus repraesentabit(ur) a speculo nõ
deberet videre forma rei in se ra
dio. z hoc ē falsum. q̃m talis pot(est) mou
ri elevando z deprimendo speculi. z tm̃ no
videbit(ur) semp̃ in speculo. sc̃ demitat
cuclides in pspectis. Si aut discessio
z egressio radij a superficiae specli. est
ea discessionis forme rei vise a radio.
tũc qñ semp̃ radius egredit(ur) de speculo
ad a(d) corpus. nulli aꝫ illius corpus
ad speculi videri simil vna z eadẽ vi
sione. z hoc inde est falsum. cũ sepe vi
deamꝰ sillabaꝫ in speculo z tũc vi
demꝰ z specliꝰ z sillabaꝫ vna z eadẽ
visione simplici. Si at ad hoc ab uo
luit reddere dicens. q̃ ꝑ diuisa puncta
radij ingredient(ur) z reflectet(ur). diuisa sil
videant(ur). ita q̃ in puncto radij incide
tis videat(ur) specliꝰ. z in puncto alio
eiusdẽ radij reflexi a speculo z procedẽ
tis ab ipso ad a(d) corpus videat(ur) fore
q̃ aꝫ in speculo. q̃ hoc videtur cõe. q̃
ad radium egredient(is) a visu aliqñ in sol.
z inde gredit in plam̃. videbit(ur) sol
z plã ꝑ diuisa puncta eiusdẽ radij reflexi
a speculo. Si q̃ virtus radij re
flexi a speculo. facit videri vnum
in alio. q̃nõ aꝫ in speculo simula
tum. tũc et(iam) sol aꝫ videri in plã
nel ego q̃nõ gredit visio a parte in
planem z tragit vltra ꝑ diuisa puncta
z hoc falsum ē ad sensum. licet q̃
ipso nõ ē dens. Si aut fortasse
dixerit q̃ nõ ē simile. q̃ in specliꝰ
incidens linea cũ reflexa ad for
mã q̃ aꝫ in speculo radius vnus sit
ab vno in alium reflexus. ꝑ nõ radius
vnus qui incidit sol z plã. ꝑ duo. h̄

uerg nō impedit ꝓcred mḡens · qr
nos. ostēd ſup quod dey visua nō
egredit ab ocl̄o ut sentiat ſn ra
dij extremitate · ꝛ radij egredies
ſi od egredit reddit ſenſibile utrū
visue q ē in ocl̄is · ſuā g reddit ut
p vnū radiū · ſiue p duos · ſemp vna
ꝛ eadē reddit ome visibile · Eo g
adiū ſtante radioꝝ nō recipiat dub
ſtate relatꝫ oia vt vnū reddi · cū
radij omes ad punctū in oculo tiente
ꝛ ſ̄ſtū opiom · michi illay visa ſuf
cere ꝓ quod vsus fiat · q radij g vnā
ſe videri debent · q vnū appareat ni
alio · ſcē foꝛa in ſpeculo · ꝛ hoc modo plā
ē visum nullo mō de de rebus visis ·
Amp aut opio ista gredit multos ab
ſu egredi radios · ꝛ ullus est alios ego
trinsece lucas ꝓmsseri ex g ꝙ radij
madens alicuj rei in se amittē mīse
retur radijs quj rebus alijs jaduī
rēſpuma ſupꝛa hāta ſupponet res nō
fieri visum · ita q ex ocl̄o egredia
ad visibile virtꝰ visiua · ſ sic fieri
visum ꝓ radios stant ꝓ medīū quod
reddit virtuti visue in ocl̄o foꝛas
rep visū · Si g sic reddit radij de
quo tangit · ꝛ p gnē ille ocl̄i hoc
reddit oculo · go ome quod gradꝫ mo
distat a radio visus dd mō resta ra
diatio ꝓ sit fieri ab ipō ad radium
visuū dz simꝫ videri ꝛ ꝓpinque sn̄o
oculo · qr de illo dicūt ꝙ radij mādē
mictat ſilāciū eo ꝙ gnāliter a radio
reflexo ad ſilāciū intuentē · ꝛ hoc ex
ſit falſū ē · qr michil vr in ſpeculo
nisi ego ſpeciē ni q de tota in hr op
ꝓm ſpeculo nisi ocl̄i ad rē visam
vt aut hoc melꝰ intēgratꝰ ponamꝰ
ad hr demōstrōm ꝓ lineas geometricas
dicam g q · a · sit oculus de quo egred
nur radij quoꝝꝫ volūmꝰ · b · aut sit
ſpeciē · c · ille res cui ymago az i ſpeciē
d · aut sit aliqua res visa ab ocl̄o cui

ymago in ſpeculo appere nō pot · ꝓtra
ham aut lineā · b · q ē radij mādens
ab oculo in ſpeciē ꝛ nūcians ſpeciē
quod vr · ꝓtrahd etiā lineā · b · c · q est
radij reflexꝰ a ſpeculo in re cui
ſilāciū az in ſpeculo · ꝓtrahd lineā
a · d · q ē radij ab ocl̄o mādēs in rē
visam · cui ymago in ſpeculo appere
nō pot · linea aut · a · d · ſecabit lineā
b · c · in ꝓncto · e · ꝛ huic figure ſi ē descꝛ
ipto ſ̄ſimilis aut ꝓmes ꝓ ſe mo
tas ꝛ eas q ſunt ſupꝛa hāte · ꝓpō aī
ꝓ ſe nota ē · q ꝙ agens tāgit pa
ciens q tūc patiens patit ab ipō
ſupꝛa · n · hāta ꝓpō ē q ſi visus fit ꝓ
radios q hoc ēt nō pot · ita q egredi
atur virtus visiua ab ocl̄o usq ad
ſimilitudē radij · ſ hoc ita fiet q ra
diꝰ reddit ei ſuam visibile quod tūc
git in ꝓncto · hīps aut hāta ostat q
ocl̄us videt ſpeciē ꝓ ꝓncti · b · quj
ē extremitas radij · a · b · ꝛ vīdet ocl̄us vi
det ſilāciū · c · ꝓ punctū · c · quj ē ex
tremitas radij · b · c · quj tenditur ad ra
diū · a · b · in ꝓncto · b · cui vtiq radio
madenti · ſ ꝛ reflexo · ꝛ nō · c · in · b · hr
aut nō pot ēt ni ſpeciē ꝛ ſilāciū foꝛ
mas suas quibꝰ videntes agant ī radi
um · ꝛ hec actio ꝓueniat ad radiū
visus ad visum · hoc aut fieri nō
pot ni alio duoꝝ modoꝝ · aut · n · actio
illa fiat qtūcūq in omēs ꝓtes radiales
usq ad ſpeciē ꝛ ocl̄i · aut tenꝫ de
ꝓncto ad ꝓnctū nō ꝓ mē · Si aut
ꝓ modo fiat · nec cadē rone ꝛ res vi
sa q ē · d · imutabit qtūcūq ꝓte radij q
ē · c · d · in qtacu inspect imutare
radiū quj ē · c · b · ꝛ videt foꝛa ei
in ſpeculo ꝛ ſic tota ſimꝫ videbit · ꝛ
q̄libet videbit in allo · ſ · b · c · d · qd fal
ſū ē ꝛ nō pot dici q obliquitas ī pediat
quo minꝰ imutetur linea · b · c · q linea
c · d · q ſi obliquitas ꝛ angulꝰ ī pedīret
imutationē tūc nō ꝓueniret forma
c · ꝓ ſpeciē · b · ꝓ ocl̄i quj ē · a · qm

linea

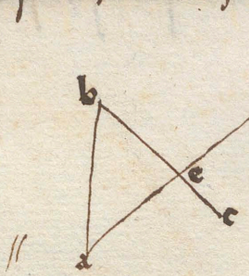

lineā .a.b. ꝛ .c.b. obliq̄ grauiq̄ ſe in pū/
cto .b. Si aut̄ dicatur ꝙ īmutatio ſeit
de pūcto ad pūctum ſubito ꝛ nō poſ/
mediāte pte radij. hꝫ ē nō intelligi/
ꝙ ſic ad ſenſū de extremo ad extremū
ꝛ nō p mēd quod ē nō poſ q̄ dicatur/
q̄ viſus hꝫ modo nō fit p lineas angu/
lares. ꝫ p eas q̄ in eadē ſuperficie deſ/
cribūtur. hꝫ oīo absurdū ē ꝙ ſi hꝫ nūq̄
fieret viſus alicui in ſpeculo p li/
neas reflexas a ſuperficie ī ſuperficiē.
quod tñ nō dūt nec etiā ē verū ꝫ ūi/
tatē. oīa ꝙ hec inducta oīendit viſū
nō fieri p radios emiſſos ab oculis.
Si aut̄ iſti forte anobis ꝙrāt cām
quare viſus nō fiat ñ ad rectū oppoz
ēq̄ nō ꝙcedāt lineas egſas. debiſu
q̄ deſcribunt in coꝛe lucē q̄ cū eius ab
oculis egrediunt. dicemꝰ ad hꝫ ꝙ nō q̄/
cedāt lineas exigi ad hoc ꝙ fiat vi/
ſus. ꝫ ꝙ colozes nō recipiūt niſi dia/
fanū illuſtratū. ro ꝙ lux actu ē in
diafano. ad hꝫ ꝙ fiat viſus ꝛ illud
lumē ab illo nē ꝙ foras quas abſ/
trahit nō redāt ñ ei in quod ꝫ recta
oppōm ꝓcedit. Si aut̄ ē linea talis
forma q̄ afficiet ꝛ ꝙdquaq̄ ad omēz
diſtantiā. tūc viſus ēet omnis rei
que quocūq̄ m ꝙ medīū deferēs viſū
ꝛ ſpēm tetiz. ſed ē ſi aūdiū ē oīs ſpēs
ꝛ tanq̄ ē oīa calidi. ſed in 2o de cela
oñſum eſt. Capitulū .iij. ⁊ eſt digre
ſſio declarans errorē ſtoꝛē ex hys
q̄ dūt de reflexione facta in ſpe

Volumꝰ aut̄ oculo ad huc obiectā ꝛtra iſtā opīōm ex reflexione ꝙ dicūt fieri in ſpeculis. ſepe .n. ꝙgit ꝙ in vna viſione ꝛ vno tpoꝛe videꝫ nē viſū in ſe ipā ꝛ in ſimilāo eiuſdē in ſpeculo cui oppoſito. ex illi cām ē dicunt ꝙ duo radij egrediūt de viſu vnius quidē directe ad nē viſū ꝛ alter ꝓcedēs ſpeculo ꝛ reflectēs ad nē viſā. ꝛ tūc iſto 2o radio duo vnē ſ. ſpeciē ꝛ res. ꝛ vnū videꝛ in alio. ꝙ ꝫ ꝙſideranē vꝫ ꝫ ꝺicta coꝛa ſint po ſſibilia vel nō. hꝫ .n. ꝓ duos radios quoꝛ vnus ē directus ad nē viſū. alt̄ aut̄ ē reflexus a ſpeculo ad nē viſam ꝛd nūo ag duo ꝛ in duobꝫ locis. q̄m in ſpeculo ag ꝛ ex̄ ſpeculū. ꝛ iſte eſt errꝰ quidā viſoꝝ. Ex quo ꝺicūt ſequāz nēi viſe in ſpeculo nullatenꝰ ē. hoc aut̄ nō ꝙcedūt ꝓnybus eoꝝ. Eſt .n. vna de ꝓnybus ea ꝙ ad ꝙſ ꝓ. Diuiſa ꝛ radioꝝ ꝛectū incidēciū in nē vnā nō auſt error in viſio ne nec videꝛ vnū ꝛ ꝛd duo ꝛ in duobꝫ locis. q̄ ego hoc ꝙ mihi ꝺoceꝫ lati radij ad ꝛd quātūq̄ modo tāntuz ma/ gis ꝺiſtāt aera illud ꝛ de nr̄o cā ē ꝛtrarietatis viſus ꝛ deſtruens ſimilāz ſpīēz. ſ. res iſta ad quā ſic duo radij tāntū. ꝺz videꝛi vna ꝛ in vno loco Cū .n. ꝫ iſtos radij corpus ſit ꝛ coꝛa nō poſſet penetret in coꝛa nō poſ radij reflecti in ſe ipſos. cū tñ ꝓ ꝛtū ꝺicūt dicentes radiū ꝓpendiculāē alicui incidēte in ſpēm reflecti. ſi poſ/ ſit q̄ ſpēs vnū videāt duo ꝛ in duo/ bus locis q̄ tāntū ad ipſos diuiſe p/ tes radioꝝ viſualiū. q̄ nichil in/ teſt ut̄ radij ſint directi uel reflexi q̄m in viſu ponūt radios nō ſe/ cantes q̄ꝺā ꝫ reſpicientes foraꝫ viſibiliū. ꝛ recedentes eas oculo. Cū ꝫ ꝺicūt ad nē viſam directi nō faci/ unt ipſum videꝛi duo ꝛ in duobꝫ locis. Tūc ē ſi duo quoꝝ vnus ē directus. ⁊ alt̄ reflexus nō ꝺebent ipſum facē vide duo ꝛ in duobꝫ locis. Cauſa ꝙ hūoꝛ nō poſſūt ꝺiuiſitas radioꝝ cadēciū ſup ipſum. Si aut̄ ꝺicāt ꝙ in ūpāte id quod inducūt ē nō ē cā ſic breuē ꝓba tio ē. ꝫ potiꝰ huius cōtꝝ ꝙ radij vnꝰ qui directe ꝓcedit cadit ſup rem viſā

tm̃ Radiꝰ aut̃ qꝫ reflectit̃ a speculo ad
pm̃ cadit sup̃ duo .s. sup̃ speculũ ⁊
sup̃ re vysam .⁊ si caderet sup̃ vnã
rem tm̃ nõ rederet vsum . nisi id qđ
reddit radiꝰ medius . ℔ qꝫ cadit
sup̃ duo . id reddit duo quoꝝ vnũ
az in alio . eo qꝫ radiꝰ eo oĩ eo ꝫmu
tatur quod tãgit .⁊ id accidit vnđ
videri duo ⁊ in diũsis locis . hꝫ de sit
tur ex duobus vel tribꝰ vel plibus
sibi speculis oppositꝫ quoꝝ quodlꝫ
az in alio . vnde . n . radio videmꝰ
speculũ tale .⁊ eũ sillãtem in alio
speculo .⁊ sic de quolꝫ alioꝝ nõ vnđ
duo videtur . qꝫ si dicatꝰ qꝫ potius sic
hꝫ radiꝰ reflexi . hoc nõ ꝓcedit . qꝫ
quolꝫ corꝑ apprehendit eẽ id qꝫ alđ
nõ quolꝫ radioꝝ videã in speculũ ⁊
sillãtem eũ quo oppositꝰ sunt duo
specula .⁊ si dicatur qꝫ vnꝰ milituꝝ
reflexio ⁊ cũ ꝫ ꝫ bis tãgit semel
mordendo ⁊ semel in ꝑte reflexa
ꝑ hoc videtꝰ qꝫ milionem fiat reffle
xio eiđ radiꝰ . videmꝰ . n . vnũꝫ spe
culđ ⁊ sillãtem vtrumꝫ . eẽ ꝫ qꝫ vna
reflexio sit . ecce ꝑmo speculo ⁊ 2ᵐ
⁊ 2ᵐ eẽ 2ᵒ in pᵐ ⁊ cũ resultet sillãtem
ꝑmi speculi in 2ᵒ . vnã eẽ 2ᵒ resul
tabit nõ sillãtem in pᵐ ⁊ ita videmꝰ
sillãtem ꝑmi speculi bis sel̃ in 2ᵒ
⁊ semel̃ in ꝛpõ ꝑmo speculo .⁊ sic ex
eo radio vnꝰ nõ trig ⁊ in tribus
locis . Si aut̃ gradatꝫ tũc ꝓcedꝫ ab
eis cũ quare radiꝰ qui in 2ᵒ re
flexꝰ ⁊ ad ipsum eorꝑ speculi nõ red
didit tale visũ quale reddit nõ ꝑ
medit radiꝰ ꝑmo ⁊ reflexꝰ 2ᵒ re
flexione huiꝰ . n . cũ vix ꝓterit
assignare . nõ . n . hoc ꝓbat dicꝰ qꝫ hic
sit ꝓ diũsas ꝑtes ⁊ extremitates ra
diꝰ tendit ⁊ reflexi . qꝫ diũsitas
quid radiꝰ nõ cãt diũsitare ⁊ num ꝑ
vesibiliũ . ℔ potiꝰ diũsitas fiat sen
suũ ſſes nõ vna sit reddꝰ nõ vysꝰ

ꝑ oĩs ꝑtes radiꝰ . Si . n . diũsitas a
ligna cãt mussibilis eẽ ꝑtibꝫ ra
diꝰ . tuc nõ ꝑtes faciant distanciã ⁊ ret
quod ⁊ ꝓ vna ꝑte nõ ⁊ in alia oꝫ
ut ꝑ unices ⁊ moles rẽporis visibile
trãsiret ⁊ rederetꝰ vysꝰ quod nõ ē
vñ . si aut̃ fortassis aliqꝫ vellit dze
ꝑ magdria fortaꝫ cãtare eẽ acte
muatione radiꝰ qꝫ radiꝰ tenuis
mꝰ sufficiꝰ ⁊ repsentare sic ⁊
nõ ꝓponit eã nõ alio ⁊ vñ in eo fort
mꝰ ꝓtritatꝫ . sic nos videmꝰ qꝫ fortẽ
enꝰ apentes mꝰ ꝓtritatꝫ esse
vñ ꝑ ipse apparentes eo qꝫ radius
extensus ad eas ꝑ magis extenditꝰ
eo magis attenuatꝰ .⁊ hꝫ ita . res ⁊
multa longe apparentes tremẽ vñ
sic stelle fixe vñ scintillare . radiꝰ
n . attenuatꝰ tremit ⁊ nõ res vsa
⁊ volũ fortẽ sibi dicere qꝫ sic longi
tudo directa attenuat . vtꝫ ⁊ longitu
do sepꝰ reflexa . ⁊ quo sepꝰ reflexꝰ
eo magis attenuatꝰ .⁊ to palare ⁊ nũ
⁊ stu affiatꝰ vysibiliũ cꝫ eẽ ⁊ qꝫ si
directa radius ꝑma reflexione re
flexi eo speculo . a ꝑ speculũ . b . ⁊ tm̃
2ᵒ eo speculo . b . in speculũ . a . ⁊ tm̃
vtm eo . a . in . b . si longitudo speculi
ab oculo ⁊ duoꝝ palmoꝝ erit radiꝰ
tuo reflexꝰ . octo palmoꝝ . si speculũ
a speculo distet ꝑ duos palmos . nõ
mꝰ ꝛtutꝫ qꝫ maior reflexio fu
erit .⁊ nõ dicã stillaciã in vsu ad
duat . Si mꝰ sic dicatꝰ qꝫ ratione mꝰ
⁊ stillã vysibiliũ tũc cꝫ dico qꝫ radiꝰ
reflexi nõ vnitꝰ sibi . ℔ fiunt vnus
qꝰsq; sua extensiõe distans ab alio
Si . n . grauitent . tũc efficiẽtur omnes
mꝰ ꝑplicatꝰ ⁊ fortificatꝰ radiꝰ . ⁊ hꝫ ꝓ
dicã nõ quãt dictꝰ corꝑ . ⁊ ꝛ mirabile
qꝫ si hoc nõ otingeret ignẽ clide ecc
speculis ocanis nõ radiꝰ reflexi nõ
ꝑ vnitꝰ ⁊ fortificatꝰ . ad huc aut̃
℔ hoc mꝰ dicit . appere qꝫ appet eo

reflexio

rz sensato. tra(n)s p(ar)s

reflexiõe ꝛ ꝑ quod dz ex reflexione p(ri)
ma uel ꝛ situata cad(e)m distãt speculo
ab muice. Et hoc experimento datꝛ cõ
stabilitum. Amp(li)ꝰ sim hoc nõ multiplicatꝛ
tur reflexiones deferent tandẽ spe
cula ficti mysibilia. quod absurdũ
ẽ ord(o). Ꝟ aut oꝝ ẽ pa(ra)ꝫ q(uo)d cum(que) quis dꝛ
radiꝰ de visu egredies exteriorꝛ lu
mini nõ comisceri ad q(uo)d formationẽ. ꝟ
aut ea que dicta sunt maxima sequi
tur absurditas q(uo)d radij reflexi nõ
quiescentꝛ sibi. ꝟ tã quid se exterio
rib(us). Quemadmodũ ergo ãtute cõ accipit
ipm sensibile radij reflexi. Sicut. n.
accipit ãtute radij incidentes p(er) q(uo)d
mediꝰ ẽ ei. aut accipit ãtute ppria
Et si accipit virtute radij incidẽtis
Tunc dz q(uo)d michil sentiat nisi q(uo)d sentit
radius p(ri)mꝰ. michil g(ra)ꝫ reddit ipsi illi
ꝛ sic nõ videtꝛ vnũ duo. si aut ac
cipit ꝛ reddit virtute ppria. tunc
redditio sensibilis p ipm nõ venit
nisi ad angulũ in quo ꝛtingit radius
incidẽs. ꝛ cũ ille sit fortioꝛ ꝛ fortio
rẽ hẽat fortiꝰ sensibilis q(uo)d videtꝛ
excludet passionẽ quã sibi attulit
radius reflexi. Et sic nõ venit ad
ad visum de hijs que radius reflexo
sub attexta. ꝛ sic ita vnũ nõ videt
duo. Et si dicatꝛ q(uo)d extremus radi
us facit dubia radij ipsi. huic sequi
q(uo)d sentiãt nullo modo sunt vnũ
Et hoc ẽ falsum q(uo)d in ũitate sunt vnũ
ꝟ eos. licet appareant dubia. ꝛ seq
tur q(uo)d nemo ꝓfecte rẽ apprehendit in
tota sua forma. ꝟ puncta ẽ accipit
cõ. vt aut ea ꝑ ista dubia melius
lꝫ obtineamꝰ figura abeis que fac
ipsas dubias species quarꝫ vna radio
incidente accipitur. ꝛ altera radio re
flexo. Si. n. ponderemꝰ ea q(uo)d faciũt
fortiare dubitatẽ nõ minꝰ ni duo
quorꝫ vnũ ẽ diffinitio q(uo)d dubitata

species dubias fiant in spe. Ultimũ aut est
nã recipiens q(uo)d dubificata fiant species
dubie ꝛ nullo ꝛ loco ꝟ dicta. aut istorum
chil horꝫ ẽ in duobus specialis alte
oppositis nel in speculo ꝛ quolꝫ aliꝰ cõ
similacrũ resultat in speculo. sim. n.
forme resultationis in speculo dupl
ẽ. ſ. corpus ch ẽ forma ꝛ hoc nõ vnũ
ꝛ idem ẽ. aliud ẽ radij deferẽs for
mã ꝛ hic licet sit reflexꝰ ꝟ ipsos vnus
ꝛ idem est diffinitio aut vna ꝛ eadẽ
ẽ ꝛ nõ nullo modo dz ficti nel apparere
duo. ꝟ aut magis oppositum. de istis ni
chil sufficienꝫ q(uo)d hos ponamꝰ recipi
entia dubia dubificare formã
vnã ei ẽ corꝝ cuiꝰ ẽ forma ꝛ alterius
speculi. q(uo)d etsi recipit eã aliquo mo
recipiendo ꝛ sibi dez ꝛ etsi oculus
ab hijs q(uo)d dubijs recipiet tamẽ ꝟ
nos nichil istorꝫ appendamꝰ faciãt. h
ꝟ sunt que ego dicens ppter tertiam
extraneam ꝛ ꝓpe augentem ꝛ aucti
hauzelen. hucusq(ue) ad istã errorꝫ de
structionem. Qã ꝛ ẽ ſ. est dignissima d.
claratio solũm dubitatẽ ꝓpter ista opti

one sufficiendi ꝟ ductoꝛ e
idem ipbatis erroribꝰ ch ad hãc
ptinet speculationem. pluendẽ
Sunt dubitationes q(ue) mouerunt eos ad
ea dicenda q(uo)d dixerunt. sicut aut vnus
illorꝫ qui viderunt q(uo)d res ꝓpinquo nõ
videtur ꝛ q(uo)d figure colorꝫ rerũ ꝛ eo
locali recedunt a visibilibus ꝛ veniunt
ad visum. nec sunt qualitates ac
tẽ ut sunt sensibilia tactꝰ ꝛ alioꝝ
sensuũ. ꝛ horꝫ ea nos in libro de
aia declarauimꝰ cum ꝛ aplom. Causa. n.
q(uo)d sine distantia nichil videt ẽ q(uo)d visꝰ
nõ recipit visibile ni ꝟ ea spiritale ꝛ
si visibile tangeret visum alteret mã
lꝫ in ipm ꝛ destruet ipm. dz ꝟ q(uo)d
videre dupl(ex) medium vnũ agens q(uo)d

ē lumē quod stingit ſn colorib⁹ dē ſpūa
le. ⁊ alterō diaſtēma quod ē deſſerēs
Sz tñ illud nō egredit⁹ ab oculo. nu
q̄ n. mucit⁹ potentia passiua agē
fortiā ſuj actiuj. Et ideō visus nō hz
aliquid quo in se agat fortiā sensilis
Sz potiꝰ lumē quod ē endelechia dia
fany ſicut hec ⁊ modi huiꝰ actionis ī
libro de aīa determinauj ⁊ certa mihi ſe
pat ad accrē colorato p̄ē māle. ſed
ſilem fortiā stingat in medio. ſic ſ ſili
tudo ſigilli ſuscipit in cera vl alio aliq
rabillo medio forā sensibilis ī ponj
in oculo. dē n. G ut in oculo hazzelen
hutaye ſolut mihi ſtigmis quoꝝ nos ī
ferig facilem⁹ mētiōm q̄ aud dñr q̄
in oculiñ ry visu nō fit ideō q̄ lumē
ego visu cōpmatē. Sz potiꝰ ut vitreꝰ vi
ſus ⁊ cristalinꝰ huiꝰ adjuctus. ⁊ ego
p̄ē adjuuatrē ꝑfortē. q̄ oīa q̄rtꝰ
māles potentiōr ē adjuuata q̄ ſola
⁊ mīplicata ⁊ id ordinauit natura
talia cōpuncta ⁊ grossa ⁊ nigra ut
adjuuet visum. ne ꝑfundatur diua
ricatꝰ aluꝰ ego rioꝝ ⁊ ſtrictꝰ q̄ri
git q̄ alia melioꝝ ⁊ actiuꝰ videnda
hēant alia cōpuncta ⁊ nigrora q̄
admodū crocꝰ. ⁊ huiꝰ ſtī ē q̄ cum
tenebre ſint visum depse ⁊ lumē nō
predat in ipm. tūc vidz stellas. ⁊ in
huiꝰ videntes stelle in nocte in tpōre
eclipsis ⁊ nō in die. q̄nō lumē visuꝰ
predat ⁊ diuaricat visum. hinc ē
q̄ cū aliquid acute videre multi obū
brant visum manu ut p̄ vmbraꝝ
visus ꝑfortetur. hoc aut fit id q̄
ſpūs visum aliuꝰ obtego in oculiñ
decurrens ab anteriori pte cēbri. q. a
canali descendat ⁊ q̄ ille humidus ē
id diuaricatur lucē vmja. ⁊ obtū
tio ofortat. eid ut hinc recipiat for
mas visibiliū. ego simbolo. n. quod
hz cū luce exteriori mouetur ad ego
tiū ⁊ diuaricatur. ñ retineatur. huiꝰ
⁊ cā ē q̄ in vigilia effundit aīa ſpūs
ad exteriora organa sensuū ad oponēs
ſensuum ſplendidus ⁊ id p̄ ſimilitū
⁊ p̄ directionē rymys effundet⁹ ī
cognatu videndi ⁊ rymja aptione
oculi p̄ quod stringit⁹ oculus ⁊ obumbrā
visus aliꝰ ⁊ manu aliqnō ut adju
uatꝰ ꝑfortet⁹ ad visum. ille aut ſpūs
lumē est q̄ p̄cipuū oculo mirat diua
ricat in oī oculo. ⁊ ipē ad ē quj mil
typicatur in alio oculoꝝ. quo alt⁹
claudit⁹ uelare pellicule nel alio mō
excretionis oculi. tūc. n. ſpūs q rj de
currit in duos ductꝰ obtectos retra
hunt⁹ tonj ad aluꝰ oculiñ eo q̄ fugit
ocul id aīa vitat⁹ ipō q̄ instrō ī ſtri
n. in manu actrictas cōtīgs semp
aplicat⁹ ad o rj. fugit aut tenebꝰ
oculi obcecati. ⁊ mundit ad oculiñ
clarꝰ p̄ ſimbolū quod hēt adypīm.
⁊ id hīs omnū oculiñ plus q̄ dimj
hz visum. q̄ aut dicit de luce octa
loꝝ nō ē negandū q̄m omē aīal mo
dicū hz lumē in oculo. q̄d aut a
rymalia caliditatē cēbri ꝓtegūt ignytas
hūt in oculis. ut leo lupus ⁊ ꝑtes
tatꝰ. tūc q̄ aliqnō oculi eoꝝ illuūnāt
mē. tūc q̄ in nocte venātur. de hys
tñ que nocte lucent aliquid dixim⁹
in libro de aīa. ⁊ tūc in sequentibus
q̄d adjudicem⁹. Sz quod intellectū ē
hic ⁊ q̄ lux q̄ ē in oculis nō ē extra
diens ut corꝰ radiale quod p̄cedēs
ab oculo visum ꝑficiat. quod aut
dicūnt de vitreis apparentibus ſpe
culis oīo ē falsū ⁊ hz duas rōnes
quarū una ē ars. tantū ſſimoꝝ ꝑ
patetioꝝ ⁊ h ē quā dixim⁹ in 2o de
aīa q̄. s visibile ꝑ ſolā fortiā ⁊ non
māt agens fortiā sua ſimplicē ꝑ cē
ſpūale ⁊ tenuale ſicut in medio q̄d
actu luat ē. h aut forma nō ꝑfice fue
mē. q. ſ ꝑfice facit ipm tūc nō posset
ab eo q̄ puncto aeris videri albuꝰ
⁊ nigruꝰ ⁊ hoc ē falsū. q. ſ dicamus
duos oculos sibi dyametraliē oppositos

9 se

Nō q hīc oculum q dimp

Nō p to mz

ō se. assit q̄ꝑ vna videat aliud albū
z alia nigrū. oz ſpēs albi z nigri in
medijs puctis diametri ſimul eſſe
z nentra ſpēs deſtruit aliā. q̄ ſi ſe
inuicē deſtruēt. tūc ad viſum diſ
tincte ſpēs nō puenīet. hec tm ſpēs
ſm̄ō qualitates ſue ꝓpie. ꝑ mtēn
nes qualitatū in corē nō detinate
nec detinate figure ſue ꝑ mod
z gruētia ipſis. ſic oia ſpēs ac
cepta in aliquo recipitur ꝑ pora
te z gruēta ſibi reſpectiue. z nō
in actu nō hūt detinatas figuras
ꝑ in corē detinatas figuras hūte
quod tm̄ ē ꝓſpicuū illuſtrāt hūt fi
guras detīnatas. tale aūt corē
ē actiū z ſpectiū q̄ in altera ꝑte eo
tinetur ē. z nō in illo reſultat ꝑ fi
guras detinatas. nec ualet ſ. obie
atur q̄ foꝛa nō agit in ſpeculū ni
ꝓſpicuū nō tranſit. ꝓſpicuū aūt
nō detinatū nō hūt foꝛaz detinatas
dimēſiones. g̃ nō agit in a foꝛ
detinatas dimēſiones. nō. n. oz q̄ ē
quod agit foꝛaz aliqs in aliud a
gat eā ꝑ q̄ ē in ipō. q̄ nec foꝛa
agentis recipitur in patiēte. ꝑ
poteſtate z gruēta agentis z nō
ꝑ poteſtate ē i gruēta patientis q̄d
ē ſm̄. gladiꝰ. n. nō hūt meſſoꝛem
z ꝑ ſignū z tm̄ agit eā in actu quā
patitur corā ſolido z ſc ē in oniby
aliis. poſſ tm̄ dic q̄ ſolū act uel ad
ꝓſpiand nō tranſit nō agit foꝛtiꝰ
in ꝓſpicuo detinato. ꝑ iuuat ad hoc
ſpētia nr̄a obiecte eā foꝛa agere
z q̄ illa accipit lineamēta detinate
dimēſionis. ꝑ primꝰ modus melioꝛ
ē q̄ liceat res obſcuras. tm̄ nō tangit
ſpectiū z ideo vr̄ nō agere. q̄ ad actū
exigit ab actiuo ut tradit ꝓpoſi
q̄ quod dicit q̄ ſm̄ ipſū nō ē ſpe
culū eo q̄ motu ſpeculi nō mouet

nichil ualet oīo q̄ i ꝓtate foꝛa non
mouet. ꝑ nona z nona in diuſis ſi
bus ſuperficiei ſpeculi nō grūatur. cū
n. oia viſibilia agente lūe ſiant. nō
hūt gradū ſi lucis z ad ſuā oppoſ lu
minis ad rectū diametrū ſuffile ad
lucis gradū ꝓpter ꝓres ꝓſpicui q̄
recte lucem opponūtur. uta z ad omnia
figuras ſ. colorē gradū nō exigitur
ad ſi recta oppoſ corꝓ viſibile ad ꝓſ
picuū nō detinatā. ad detinata que
hūt oīo nō detinātes in rōne ꝓporcis
ſc ſpeculā z oculi. z ideo nō valet illo
rū oliū. ꝑ ad adhuc obiectat hanc ob
rationē q̄ auctoꝛ ſic ſuā nō ducte
dūtes q̄ nos videmꝰ q̄ talia ſpā ꝑ
lida radios reflectūtur. z reflectūt ad
maioꝛē q̄ntitatē lucis q̄ ſit incidens
in ipā. ſc p̄z q̄d radius reflectitur i
recte oppoſitū ſpeculo uel alij. ſic
z in recte tūc longus z longius lumē
q̄ ſit ſup ſpectiū uel aquā. z ſic videt
adhuc radius corā ad. q̄ nichil reflec
titur z repercutit ad oculū ut dicit
ꝑ adā z dicendū q̄ ſpā ſpiſſa ſiue du
ra ſit ſiue nō reflectit ſimul z di
minuit lumē. z nō in oppoſ nichil
replicat ipſum. hoc aūt nō ē q̄ ſiue
ſuperficies polite ſint z polite eſt
hoc ꝓpter aeraꝝ quā hūt ad lumē
q̄ multiplicatū lumē ſup ipſum ꝓp
quod tegit et colorē omnīo hoc tenet
tenuit tradaīn quod ſuit in hoc. quec
no aūt lucis in oppoſ ē nō. q̄ reddit
lumē ꝓpter ſua ſua rōne. Sc. n. nīn
retinet. tūc nō ſequeret quod dictū ē
ꝑ q̄ hūdit lucē ad oppoſ. nō ſim
dit ipſum in oppoſ radij incidentes. z
q̄ hoc nō ſequit q̄ radij ſit corꝓa
q̄ multa reflectūtur q̄ntū ſint coꝛa
ſic echo. z iris z hūi. talia. n. nō re
flectūt nī in ſuis ſpēbus in q̄bꝫ ſunt
ꝑ ad ſpiale. Ea aūt q̄ hic dicta ſunt

Nō q̄nō foꝛ ſpoli
ſit in ſpēlo

gunt dicto azl z hazzelrn huchay in ps petrus auenroys z alphuraby. Sunt dud quidā sc̄ augē. grybs ista nō pla rent dūtes nō cē gblatiō ap̄ paterit q̄ ois actio sit p̄ tactū. ⁊ tm̄ cē dubiū cōq; in plibs agentibs phice nō hō instanciā. In hijs aut̄ q̄ non agut phice sc̄ deo z intellia z alia odo ē falsū z nō posse mueri rōnez hoc gbanē q̄ois actio sit p̄ tactum agentis ad patiens nec acceptā cē hanc ḡdem. n̄ q̄ ab auerē auicenne rosfortanys ypocz admirando q̄ eoq; bi dem in mūtis agentibs phice q̄ a gunt p̄ tactū trahūtē in admyrdz Dic ād sc̄ quod nō tāgut quō agut. z ſ hēzemo inductionē de oppōito. q bz agenia nō tāgerent. tūc hērēt admirationē de hoc ut ad tāgenter quō agut. z hī inducto pōt cē in phīa nigromāce z mirabilibs in q bus fit q̄dē agut id quod nō tāgut sc̄ alia vna fantasia agut ī cū quē nō tāgut. ad hūc aut̄ modū dicit quod est ī yolo speculi z oculi quod ē quoddā speculū q̄ in dūtate agit cū visibile in id quod nō tāgit z pspi cit puncta nō ipsi p̄ quod fit huiusq; actio. z nō in quo fit. z nō forā sen nuſſ ē in pfundo humo. sc̄ dicit in oculis visus. cōq; dicit visibile ve rū dicūt nō agut forāz sicut ī in oc culo qui est pspicuū stando z tenēs spēs visibiles. z hec forā nuſſ ē in speculo nec in aere medio sed ut dicūt q̄ res visibiles stādo in vna recta distantia z uno recto situ q̄s vz forāz sicut grādt in oculo. hoc fuit speculū facere in duabus distātijs z in duobs stubs. una. n. distancia ē ad visibile ad speculū. alia aut̄ ē aspeculo ad visum z vna situs ē rectus et alius situs ē speculi z nō res visibilis agit forāz p̄ pspicuū humi

actu lucidū id lucidū quod sic ē via gno mis fronē visibilis reflectē ad alia distantiā z situ aspeculo ad oculū thec ē modus dens ei quē ponūt auc tores radiorū. illeu. dicūt q̄ radius re flectē aspeculo ad rē visā z ista dūt q̄ quid rei visē q̄ sit p̄ totā distantiā pspicui reflectatur ad alia linee distantiā z ad aliud situ p̄ speculū ad oculū z hec sūpta dicūt aſp nō gaz dar q̄ aſp vult p̄ separata mediū agere in aliqd n̄ p̄ ad q̄ntitatem subz z ad magis intelligibile ē quod dicit aſp ꝑ dictū auicenne. ꝑ cū nigromātices z mirabilibus z arte ymaginū ma gis gaudat dictū auicē. Sic g̃ solu enda sūt ca q̄ inducūt auctores sūpta eorū q̄ dūt nos videre cōiunctes z nō mota sustinentes Q. d. z est dubitatio

Remanet hīc quare bi vnū adhuc hī determinare. sc̄ vnū videri duo z duobs stubs q̄ illi vehemēter imputēt illi qui dicūt nos existentes radios videre. Nos aut̄ hīs q̄m p̄ duo problemata dīdimus quorū vnū ē. q̄ queratur. q̄re vnū videatur duo cū diuersi dispone videtur z z q̄ quare vnū videtur duo cū diuersa dispone rei vise ad ista aut̄ dicūt da problemata subsumūt ea q̄ prius dicta sūt in 1o de sensatione et spi. z quia 1o de sensu q̄m sensus ē corpus lucidū subtile quod in strēn ē aīe in omnibus organis visus z q̄ vehūt virtutes aīe ad organa i omnibus organis cor poris. dicūt q̄ q̄ sēt. q̄uor cōe q̄re vnū videtur duo cū tm̄ una videt̄ hanc p̄ma ē. q̄ nō impossibile aboculis ad anteriorē tellā celebri directe mō secēt se ad modū lineaꝝ tangūt cū bases z distantia mēsure q̄ ē mīt duos oculos ostendit aliquo elevato vnū duorū

vel

Isti dicūt q̄ gradatim fōre fit p̄ medium pspicuum in odo z tm̄ dicūt q̄ sic ma magis ē in medio pspicuo et in pspicuo rē in spēlo

vel alīs remoūy alcow q̄ tactus. ⁊ tunc
ad quod recipit ab ambobus oculis
ūnsiens in spū visuo ad sensū quēz
no oīgit se in aliquo puncto uno. ⁊
tūc recipitur pp duos oculos unū bus
nūcialē q̄ vī unū duo. ⁊ hoc oīgit q̄
acies exprimitur uno oculoz q. sensu
cuilz suppone digito. // 2ª cā ē qa
lignū spūs visū qui accipit deur
rit in oculos pp aliquā metostasim
mīstiusū in ipō uel in oculo uel pp ra
lore aliq in nāle agredīe eū no
uerint extra metas medius nāles
dextrozsum ⁊ sinistrozsum in oculo
⁊ ad accipit forāz. q. motū ad extra
in sinistrū oculi ⁊ ad apphendit amē
quod apphēdit. q̄ distendit in duo la
teralē sibi quāta. ⁊ hē 2ª cā. // 3ª
cā ē in oppoīta redūdantia cuius spūs
uoo aut in oppoīta redundancia spū
mone spūs ad mouy ⁊ ad cō. adi
tus quēdē fit nī sensus quāse. ad cō
tūo ad oculi cristallinū ut perpetuat spz
mā tūc. p. q̄ntē reddit ⁊ accipit ⁊
amīū applcato reddito. michael stā
ta accepto uel q̄dū q̄tē sensibile
magnet pnūs stuat spū unū duo q̄
ad unū stat aut ad. sit aut h accido
in spū. aliquo cp milio hudze calu
in oppoīta ⁊ hūoz multiplicat spūd
⁊ stat spūs h accido tūc actualiza val
de ⁊ propue in visibile quod est mg
tūc. Cui. n. ab nanquit eo q̄ unā
ptē accipit ⁊ amīū illa reddat se
fuy ad mutato ab alia ⁊ adtra. q̄
quit tñ tādem cp flexuosa motus spū
q̄ unū sibi oīa mouy. silr aut sc̄otor
mīstus ūgule trūducatē ⁊ flexibilis
⁊ accipit sīq cuy in ubi uno ⁊ aut
q̄ reddat accipit in alio ⁊ in tio ⁊
sic grauue narratio sīq accipit ⁊ red
dit ⁊ videt describere baptem pyra
mydis. hec ē causa quare quita aq

cadens videt cē linea recta q̄nuq
qz cū accipit in uno ū aut̄ applcatur
redditio eiq ad sensū quēm accipit
in alio ⁊ sic grē pp quod liq̄ recta br
quyb pūctus gre fluens. inde ⁊ qd
quit q̄ ve uno statē uel alia cā mino
ris capitis ūtigine fractē oīa uid
mouy ⁊ cadit hō in pte ad quā sc̄ tenz
trāsit radat alterā pars sub ypā. ⁊ cā
ē. q̄ssio uel expssio nunq̄ pforate
dr̄ linea. cū. n. alia pūcte intg ⁊ red
dit ad intiq̄ oculi ⁊ tūc coangustat
foramē ⁊ vī res maior q̄ sit in ūpta
aliqñ aut reddit ad equū ⁊ tūc fo
rame dilatatur ⁊ videbit res maior
q̄ sit. Iste q̄ sēdē cā magis grādes
q̄ facit stellā in vespe. ex pte aūt
visibilis. uū vī duo pp sēd in quyly ē
p diūsum cē ypā. sic in speculo ⁊ in
uā in q̄ ē p̄uam sē dyoiq̄ supra de
forma q̄ ai in speculo p duplicē o
pōm pyrā. ⁊ hī q̄ h dicta sunt d
nobis atra opīdem cozq̄ potuit nas
cōm intēdes radios videre Capitulū
duodecimū d disputacione azē gr̄
empedoclem ⁊ plēnē in quo 3d

Hāc aut̄ nacti lucas ¶
disputatio q̄ ista. n.
q̄ si visus cēt ignea p diūsum
corq̄ que sunt in oculo sic dicē empt. ⁊
in thy. scribit. tūc accideret videre
exempte ab oculo lucē ignis p tuni
cas oculi puras. sic lumē egredit p
uitrū uel pelle puā. eo lucerna lu
mē aut quod sic egredit ⁊ lucerna
illuīat me ⁊ tūc sequet q̄ hō eqdiz
ad aiāl videret colores in tenebris
sine admīstratō lucis exteriozis alicui
Si aut aliquis dicat q̄ hoc nō acci
dit eo q̄ in tenebris lumē egredi
ens ab oculis expingit q̄m exteriozi
luce nō qualescit ⁊ nutrit. sed in thy
plonus scribit. oppo ē. quia. Quē
h. possit assignari cā q̄ lumē egredīs

Nō q̄ in aquis alijs sint q̄dē tellē vna q̄ mirabilit̄ me dullā sibi debeā. a lua sr̄ ista. Ita ē q̄ guttē cranco. r ē q̄ post̄ sup̄ cranea. Prima appellat̄ retē mirabile. 2ª pia mat. 3. sclerotica sibi dura mat. ē pellicanea. Ex his 2 tellis descendit tella oculū oponē tes p̄ eū anothō ē nāle q̄ oculū q̄ post̄ ex his huiusdi tunicis r sup̄rē tellē. Huiusmodi pna ē in centr̄ oculi q̄ appellat̄ crystallina sm̄ ē pua r dya fana. hmōi huiusdi guttē alia huius ditas ūsq; ptē r ūiorē q̄ appellat̄ cornea r ē pabula. Due huiusdi tes quoddā sa tiūt spēm vnā. Post hmōi tunicē di tra ē tella rethina sc̄ dicta q̄a rethē mirabil̄ nata ē. Sup ista ē alia tella q̄ uocat̄ secūdina. q. 2ª sc̄ post pnā. 3 tella ē sc̄ istas duas dicta sclerot̄. q. dura q̄m ista nas sr̄e a dura matre r ē secundā aquea manet. r ūsq; ptē cornee. Post hmōdi ē stalinā ponit̄ aranea tella r post aranea ē hmōi ditas albuginea 3 quoddā ē sr̄plantas hmōditat̄ ista lime r guttē sibi nāle tella aranea q̄ nō sentit de uita q̄ illo sine alius tellis interpōnēte guttē ē stalinē. r p hmōditatē albuginea ē tella rubea in me pforata cū foramē ē pupilla sc̄ dicta q̄m colorē habet simi grū. ē post ista ē cornea tella sc̄ dicta q̄ colorē hab̄t simi cornei. post cornea ē 3. tella r ultīa 3 dē guttina sc̄ dicta q̄ omnib̄ alijs guttis. r ista q̄ sit ūsq; ad tūc aranea nascēs arethina. r rubea a secūdina. cornea nō ab esthiroīd. glutinū apellinatico. r omnes faciūt spēm pfectā adextro in simistrū. ē ab intra ad eē q̄z fiat semisperā r duę faciunt spēm pfectā

damsu extinguī in tenebris. cū tenebre michi sint cōes. Calidū. n. sicut ē ignis sc̄ extinguit aliquo sibi cōi sc̄ ē frigidū humidū. Et sic ut q̄ extinguit ignis in nāli terrestri cauernā r in nāli aerea sc̄ in flamma q̄ ē fumus. Neutr̄ lucē restore ignis appetit lucida. hoc ē diaphanū tenebrosū r ita nō post dia q̄ ignis mirabiles ex oculis extinguit in tenebris. sic ad dictū q̄ lumē ignis mirabiles in tenebris ex oculis ē q̄d saluatum in tenebris. ē pp absentiā lucis ex tionis debilitatē. quo absente in frigidas pspicuū diaphanū r frigiditas debilitat ignē oculor̄ r pp debilitatē decipit r latet nos ita q̄ ipsa videre nō possumus. tūc mihi mirabilis r in die extinguit lumē ignis r in aqua. q. aqua magis ē aptū oi q̄ diaphanū in frigiditatē in tenebris ex lucis absentia. r ex pfectas tenebras ē in glacie. q. illa ex cellenti frigiditate consequit tā ignē visus sclerotica aut r cornea ex tinuum pactus ab aqua r glacie. Nūc aut̄ michi tale videtur accidere. empedo. dicēs aut̄ ex extremare q̄ videtur accidat aliquibus ex hīs lucis ignis ab oculis sc̄ dicunt ēst sup̄. Sī aut̄ ab obtenat q̄ in ayrate q̄ loca in humosa r glacies late tenebrosa uid̄. sili aut̄ in yeme uid̄. loca tenebrosa r ita modo lutosa maria r hoc accidere videt̄ pp aliquid hūs egredi ex his ab oculo ex tinuum. dicemus q̄ hoc nō ē uīm. ē pterea frigiditas in his r glacei r ex cellens frigus aeribus r multe aq̄. sc̄ in mari r trigidū turpissimas r hideas oculi. quo facto nō limpide in nīu oculi a fore visibilia r nō talia. q. obscurissima ex hac uīm. Dubitabit at fortasse aliquis ex eo q̄ nihil uīm mediaā r la men emitten. quoniā nihil extinguit in aqua aut in glacie. sc̄ calidum aut nutritiuū r multa hmōi. nō. n. post dia lumē illaq̄ de nāli celesti cē. q. nā celestis nō uenit in opum corpi gnatoq; r corruptibilium. ē hmōi dē mirato. Et sicut accipitur ex his q̄ in 2º de aīa 3 animalibus sūt dentes ita ordinatq; q̄ nāli pspicuū nō ē apta aliqui cli. ēz quis nā q̄ ē in multis r principata ē p priora r posteriora ab illis q̄ quis polleat ē quito ē ab o pacitate remotior r hoc ē q̄ to ē sinū nō sentia r hmōi ppa acuq; ē lux 3 tē ppre habet in illa nā. sit aut̄ ita quociens obstant ptes oculi limpidio res r nobiliores r ad tūc myrabi oīa talia. hec aut̄ q̄d ē aliquid in toto q̄ posito. sc̄ ē in turbulento r aliq̄ quibusdā. aliquid aut̄ nō in toto. ē in exterioribus aliq̄ cū ē q̄ tū talis nā sit clarior lenius magis accedit ab q̄ posito ad extrema eo q̄ talia sēpenetrat. r sc̄ in medium in capillibus r spinis r ossibus quo rūdā pstrud r in testis ouoꝝ q̄ quasi eo q̄ tales ptes magis asse sunt. r agit in eis talior multa nāz pfer uiorē densitatē. aliquid aut̄ in q̄ talior in exterioribus quia ad read quo equalat ab quibus trahit sed sub tilē multe diaphanitates r sc̄ lucet ptes grossas putrefiate. oīa in hīs q̄ debile hūt lucē requirit lucē cla riore sup̄ueniente sc̄ alibi detinatur.

Q. xcvij. de improbatione opinionis democriti q̄ dicebat oculū ex na

Actenus aut̄ tuipe aq̄ sufficiens q̄ ad hanc spectat speculationem opinionis eoꝝ qui dicebat nos ēmittere radios ab oculis videre. tangemus opinionem democriti qui dicebat nos videre

dere intus sapientes. Dicam⁹ itaq; qm̃ democritꝰ ꝓ hoc ꝙ visus instrū dicat aq̃ cē ꝓ ad ea q̃ diximus in sua ꝓpone. hñ dicat qz aut putant ꝙ ipm̃ videre ꝓ oculū nō cēt ad ñ apparitꝰ z pupa forme sensibilis in exteriori pelle oculi que cornea nuncupat. z ꝙ figura hꝰ cēt quodd deferens ꝓ ad sē ea sensibus in vasō. nō bñe dic. Que. n. ibi repsentatur forā sī in speculo accidit oculo nō ꝓ ꝙ ē instrū visus. ꝫ ꝓ ꝙ lens ē terminatus sic dyrid supꝰ. z nō figura ista nō ē in cornea oculi. sē in videre ꝫ ꝙ ē ozgñ visus. aut sḡ ē ꝙ si haberꝫ ymaginē in cā oculi. qz nō videret ꝫ stans ante eū z aduersans ad oculos eoꝝ videret eā. passio q̃ oculi ē refractio z reflexio sensibiliū q̃ fit a speculo vel ab oī corē lucido leuitꝰ tempato. sic etiā reflectunt echo z yris. cum n. ꝓcedant visibilia ꝫ pressum lucis abstrahentibꝰ ea. tunc oz ꝙ ea q̃ nata sunt ꝓfrīge z gutture lucē etiā refrīgat z reflectat omēs fozas visibiliū. hꝰ aut sūt tractata ꝓ ea posita. ꝫ vlr de apparentibꝰ in visu oibus visibilibꝰ z de refractione q̃ refractio visibiliū z lucis vocat nōdū erat tā manifeste demctꝰ ꝫ ꝙ ex dictis eoꝝ videtur. ꝓpterea aut ē ut ꝓbem⁹ q̃n faciamꝰ oēm aqua nō posse euadere democritus. si n. nō ampliꝰ exigat ad visum ꝑ de ꝓmo figure visibilis in corē lem ꝓspicuo tracto. Queram⁹ ab ipo q̃ lus solis oculi videt. z nullū alioꝝ corꝝ in quo appareant depicta ymagia sic speculi. talia corā q̃ nitida sunt. nulla. n. cēt hui⁹ ad ꝫ democritū. z nō talis figura nō ē in oculo. sed videtur. ꝫ sic in ꝓspicuo polito dictū. z nō tū corē a pupa fit visus forte tñ sit per ñiam ad foramen tunice q̃ dr uuea. z ꝓ ipm̃ foramen uuee deuenit ad cellā que vocatur aranea que qz subtilis valde. z pupa ē. nō nō facit impedimētū quo ꝫ ꝙ dessent ꝓ ipam ad centrū ꝓ huius ꝙ talium in quo ē sps visus. Et ibi ꝓmo efficiuntur. stellit in videnti nō tri simplr qz vis visua nō absolute ē in humore cristallino. sic nec impetus aque absolute ē in fonte. ꝫ ē in eo ꝙ ꝓ ipm̃ ad impetū fontis. sic z vis visiua nō ē in centro humoris cristallini. ñ ꝫ ꝙ dirigitur ꝓ ipm̃ qui grecul z uuea ē tutus ad sensum vī. sic in lō de aīa ē dctm. in cornea q̃ z uuea z aranea z si qua alia sunt anthora oculi nō ē ñ sicut in dcō. sic etiā sunt in ꝓspicuo medio ex quo oculus ꝓducit hoc solid ꝙ ꝓspicua oculi magis sunt tracta q̃ ꝓspicua exteriora. Qz q̃ visus ē aque attributus ꝫ democritꝰ ē quod vē. ꝫ nō tri acuit ē videre tā ꝓ ꝓ mē instrāle ꝫ ꝙ ē aq̃ qz si ita cēt. tūc michil cēt mē visus ñ aqua. ꝫ accidit videre ꝓ oculi ꝓtes ꝫ ꝙ sunt ꝓspicue sic iā dictū ē. ꝓspicuū aut que ē ex aere z igne z celo. Qz celeste corꝑ in ꝓpm̃ nō venit igis aut hūndens in ꝓpone ꝓpria destruit. z nō in ꝓpone oculi oz hūdare. aut aerē aut aquā. z hꝫ cā ē qz que sunt eiusdē actꝰ sunt eiusdē ꝓpietatis. ꝙ ꝓpterea ē actꝰ alle. iā aut ostensum est ꝙ limē z visibilia sunt actus ꝓspicui medij z actꝰ oculi ꝓspicui q̃ sunt medij z oculi sue q̃nalia in mā. Et q̃ aer aut aqua nullo hūndent in oculi ꝙd ne nō ꝑt aerē hūdare in eo qz cā ē qz oculi nō tri ē recipe visibilia. Qz ex ꝙ fuerit donec ꝓficiatur iudicium sens. aer aut id quod recepit nō fuat hūdabit q̃ in oculi ꝓpone aquā q̃ recepit fozas subtilē z ē fuabiliꝰ ꝙ aer eo ꝙ magis spissa. qm̃ tū habet ipam

Nō ubi ē ꝓs visus

aquā nā curant sicc humid ad mo
dum crystalli pp quod ẽ stallum humo
uocā z tamd amp fossant cā ut ꝑ
uatas bñ foꝛas reddat pꝓm uchẽ
tem mediocribus uiribus aīe q sunt
sensus cois z ymagina z reliq anob
in libro de aīa determinate pupilla g z to
tus oculꝰ ꝓpinquo medio ꝓpter quā sf
aqua hoc aut ꝓbatur manifẽ eo ꝙs
opilꝯ z palpebꝯ coꝑ. Si n. corrumpā
oculꝰ eo alīqua cā ꝙ stillantẽ pelles
eiꝰ z tunice nō disturbent ñ aqua hm
pda nō aut dubiū est quī res eisdem
cōponā in que corrumpunt z resoluunt
Sili aut fit ex ebrys fluiditate vini
supatis. Cū g calor vini corrumpat cito
non distillat eo cō humor aq. h aut z
exprimet in hys quoꝝ oculi sunt
claritate excellentis lucis denigrā z cor
rupti. claritas. n. mirabilissima in poh
to corẽ inducat calid quod stimulat ocli
tunicas quib sensus fluit huiꝰ eo oculo
z nō amp ad. Eo ꝙs aut nec opilꝯ
rd ẽ mā. quī albugo oculi in hominib
z omnib animalibus hūtib spissior ẽ
plus z crassiꝰ q in nō hūtib q uid sa
gaz nā humor crystallinꝰ in talibus
animalibus citius ꝓsequit humanā. vt ꝓ
uaretur huiꝰ crystallinꝰ tā ab ex
terno in ꝓm agentib calido z frigi
do q̄ ab hys q agunt ni ꝓm in tm q
z sic pmaneat integra ꝓportiõ z nō eo
citius sicut. n. supꝰ dixi. frigus ex
terius costringendo obturat cutim z ca
lidū exterius resoluit ꝓm. Silr et
mā frigiditas debi q stringeret ꝓs
z calor foꝛis z sanguis resolueret ꝓs
ñ ee debimunitū albugineos humoꝛe
quo sponsus z multo eoꝝ obstat uisꝰ
z ꝓpinquo nō q crassi ẽ z viscosus. z nō
ꝓtes eiꝰ gracent sic cathone z arsẽ
nū ꝓpe nec coagulaꝝ. z sic q̄ ad ꝓs
sū ꝙdem corpus aliud nā sua mistu
bile ẽ oculo ꝓpter hoc n in sanguine

hūmbus q molles oculos hui ordinat
nec supcilia z palpebras relanciat. z cla
udentia ꝓm z nō q mistū palpebras
nellatū sic ẽ nō mistignitate eo q pal
pebre ꝓtegut ꝓm. In alibus aut
q nō habe sanguinē oculi sunt dure pel
lis ualde z hec pellis fuit ꝓtenditꝰ
ne frigus tristeus coaguliet huiꝰ
oculoꝝ. Hec g de opinione democriti
dicta sunt nobis. nūc cā xm de compa
ratione opinionis democriti ad

Si aut com opinionē ꝓbis
patuit uolumꝰ mō ostendere
duas sectas antiquoꝝ uā hꝰ
tas. tuc ytoneale ẽ ordo dicẽ q bide
re fiat ꝓ uisum exeuntē ab oculo z
extendatur ꝓ emisperiū usq ad ass
sc̄ dicat empe. aut et dicẽ uisum
ee ꝙ deuenit ab oculis quodammodo
ad quodda spaciū. s. z ibi primū luce
exteriozi sic dicit plato cadere uisum
sic ꝓdeuntē rebus uisibilibus. hoc n.
ꝙ dicit democritꝰ q uisus ẽ forma
q in pupilla exteriozis pellis grossioꝝ
oculo melioꝝ ẽ. ꝙ tñ et stultū ẽ hoc di
cere sc̄ eo ꝓbatus ostensum ẽ. q aut
stultioꝝ visto sit simo plonio qui dicit
humiꝯ lumē quigi exteriozi mā ẽ. q
rama g quid sit q dicat lumē quigi
luꝯ z grama et quō ꝓ sit q lumē
luꝯ quigatur. q. n. pld z empd. posse
runt lucida z radios ee coēa. et ut eis
impossibile nec huiusq quietioꝝ
rō n. quia corpus quigatur cuius
corī illa. n. nō quigatur nec que
simp nec ẽ mistū. g lumē in occlo
exteriꝰ z exteriꝰ nō potest quigi. quō. n.
quigetur cū mica gemma z solida ẽ
tendat ocli meligia q ẽ ocli tunica
duo. n. corpa in eodē loco ee nō pnt
Si aut interna coniet ꝓ nigredinē
opteret nigredinē z lumē ee in eod
loco quod ẽ impossibile. quod aut sine luce
qd ẽ actu ꝓssum nō potest ꝓcipi visio

dicitur de animo.
in alijs libris.

ductum ẽ a nobis in alijs libris. sed sic
hoc sit lumẽ sui aer ꝓspicuꝰ sic albũ
ꝓspicuũ quod mediante ẽ inter rẽ visaꝫ
& visum q ẽ in centro medio humoris
cristallini & inter ipm ocliñ. hoc semp
verũ ẽ & ctũ q mouꝫ q ẽ p pspectaꝫ
taliũ ꝓspicuoꝝ tũ exotĩ q in mino
ribꝰ oculi ꝓficit ipm quod uerum
videre & ꝺa talia p q ẽ motꝰ iste
sunt differentia visibile & reddenda
ipm & nõ videnda uel sentiencia
Spũs aut & ũtꝰ usiua q ẽ in cris
talino centro & ẽ receptiꝫ & sen
ciens & dirigens ipm in spũ sen
ad mioꝝ cellas tapetis in q̃bꝰ
sunt alie ũtutes aũt sensibiles. sen
sitiũ aut ꝓmũ quod est sensus cois
& accipiens & sentiens gplete & nulli
rẽdens ꝑ sensibile cognitionẽ. ꝺ
bus aut istis gsideratis rẽnabile ẽ
q id quod ẽ in fig oculi ubi virtus
usiua sita ẽ sit aqua q aqua de
nõ ꝓspicuoꝝ & q lumẽ & visibilia
recipiũt. & q ꝓspicuũ nõ ꝓficit vi
sum sine luce. q sine luce exotĩ
nõ pot videri in ꝓspicuo. uta ctꝫ in
fig in oculo videri nõ pot sine lu
mine. ꝑ hoc lumẽ ẽ ingredies ab
exotĩseco in ocliñ. ꝺbitat aut q fi
at visus ꝑ attactũ in fig in gpone
tibꝰ q̃ exotĩs in ꝺsertenibꝰ ussibile
oꝝ ꝓspicuũ illuyari. in fig q oculi
nate ẽ aquea ee. q tgnꝰ humidꝰ
destruat ocliñ. celeste aut ꝓspicuũ
p ssiꝫ in gpone tũ corruptibilium
ad ventꝫ flantiũ aut aer ẽ nõ pot
ee p duas tas quarũ una ẽ q nõ
pmitat formas ꝑ ꝺfficet tm. ꝙ aut ẽ
quod ẽ iudicium sensꝰ finaliꝫ oꝝ. &
aut ẽ q si ee aer magis humiꝺus

in extremo exteriꝰ q̃ in mioribus
oculi & sit aũa quo ad virtutẽ visiua
ee in extremo oculi. ꝙbitꝰ aut hoc
quod ꝺcꝰ ego hoc q aer eo q est
pũale quꝺ nõ pot mysteri ꝑ ꝺmũ
in corpibus gnabilibꝰ q motũ hꝫet
ego impetũ & ee ibi nolentẽ. & talia
nõ pficiũt suas oones. aqua aut
tũ terra gmysteto & manet. Tũ ꝑ a
nyma oculi que ẽ ussibsit in centro
cristalini mio. & mio oculi ꝓspi
cuũ ẽ & receptibile q hoc ctꝫ mũ
ego actiuitꝰ oculi. Jam. n. ꝙ ego
metꝰ ꝺcꝰ q quꝺ uulnerati in
bello uta sunt q pro tempora aũt
fieri tenebras in oculis eo q nũq
abstisi sunt quꝫ obtra ꝺr ꝙ quoꝝ
pozos virtus visiua ꝺstructa ad
oculos abstisos. n. hys & postea resa
natis pp duriã & cratices obstruꝫ
pozus ꝙ quẽ lumẽ acristalino ocu
lo ad tũ in spũ ingredi habuit & tũ te
nebre fiunt sic quꝺ lucrea extinguꝫ
& irrimabile accidit ꝺhoc in tpore nro
q̃ miles nulliatꝰ ẽ tũ pozes simul
ꝺstructũ amisit oculũ. quod utrũ q̃ꝫ
ego cõiectatione nuꝝ ab oculis ad
antiq capitis ꝺrectoꝝ sic supra
ꝺcꝰ. in tulliꝰ. n. actiuitibus. ꝺ q̃ꝺ
uocatiue ꝓspicuũ pupille abstinditꝫ
sic lapus obstruꝫ & tũ nõ ptat lumẽ
ad miora aqnea aut ẽ medica
tũ mixta sit ualde quoꝝ unũ effi
tatiꝫ ẽ q oculi masꝫ & ꝺsolutas
emanat aquã actiuitꝰ aut alia pli
ma sit. q uideꝫ q usus ꝑ excel
lentẽ claritatẽ hys uel alijs ꝺbꝰ in
ꝑdũ aspergit. si tũ ut ꝑ postea ad
ad colores nig tẽtus uideꝫ ei ꝙ
q̃ grossi sunt pano subtili albo q̃ꝫ
tũ paulatim ꝺficit. ẽ. n. sꝫ ssiat

Nõ ubi ẽ ꝓspz
virtꝰ visiua

Nõ quo alter tꝫ aqe
set hic finis
ꝺm, pmꝫ fin
ꝺm. aut ẽ ea

Nõ ꝺ aũa oculi

problema

Nō quo ad subito
ptest fieri cecy

q̄ ꝑspicuū quod dñatur in oculo forāz
prędens z ꝑ se ē elim ꝑspi
cuū forāz fuatuū erit q̄ aqua.
Ad hūc aūt diu motus nauc ūl ali
quo uehiculo ſ gūtat visum ad trāz
uidet⁹ ei trā rhedā eq̄ equos cū cad
ē q̄ fuatur in visu z ſpū visuo ſēp
motus. dē aūt ē de gutta cadente
Sicut dictū ſup. Est trā ſpūs in ocło
uehens forās visibile ē q̄ē ſup ordi
ma q̄ in tenebris ad interiora oculi
mouet. ꝑ uō longā absentiā cuidez
ab humiditate oculi q̄ellat⁹ z nimis in
frigidatur humidū oculi z tunc z rōr
q̄ q̄ diu stetit in carcere tenebroso ſ
subito educatur in claram domū que
hēat pretes albos, uel ad lumē ſolis
ꝑfunditur visus eius z excecatur z for
te gūtitur oculi in figura lupidis
z hoc ē ad q̄ lumē extrinsecū cōfūd
gens oculū excitat calorē ꝑ reſle
xionē q̄ fit in lenitate oculi z expel
lunt frigida oculi ad interiora z ḡstrū
ḡt oculū z destruit eo diuſitate aūt
humoris ſpūs z eo dūſo situ humoris oculi
diuſitas magna accidit ē visui. q̄m ha
bens humorē crystallinū nō in centro. ſed
sub interiorē ſuperficiē oculi nō uidz
ut deprehendo. z q̄ lumē nō ingredit
p centrū directe oculi. q̄ ſi ita ad
centrū occasionata nō esset. tunc
humor crystallinus esset in centro. ad ſup
ficiē centrū ē via ꝑspicua z humoris z ad
tales nō ꝑdent ut re visibili elevā
te ſup oculos. ſi aūt solū ſpūs debili
tari ḡtingat ſēp fit in ſenibus z ex
ſiccatus ex vigiliis z studio. tales nō
uident ꝓpe ſuos oculos. ſi cupiō ad
distantiam aliquid q̄ ut est q̄ quod vi
sibile ē ſuos oculos tunc ad directū oc
uli nō dirigitur ut pauce ꝑtes eius
z quedā ſimul ſup oculū z quedā infra
z quam alacre dubitentes ad directū oculi z
q̄ ſpūs debilis est tales ꝑtes nō ꝑ
cipiunt. Cū aūt remouentur magis ab
oculo visibile tunc magis ex directo
ꝑspiciuntur. eo q̄ magis tunc dirigun
tur linee q̄ sunt inter visū z visile
z id est ē q̄ stans in directa distan
a visibili aliquo magis ꝑcipit di
ffērencias eius q̄ stans ꝓpe. adhuc at
tendē nō ē omnem visū fieri sub forā
uel figura pyramidis. q̄ basis ē sup
rem visum z angulus in centro cris
talini. ꝑ quod cū oculo ſit ſphera oēs
linee ab ea pyramides ad angulum e
ius q̄tunque ꝑpendiculares ſūt sup
oculum z sup humore ystallinū ad cuius
cruſterenam ducuntur ad centrū e
rūdē. ſic semydiametri ſpe. hec aūt
multiplicate pyramides ꝑ unum visi
bile. q̄ a visibili ꝓcedit lumē in
visum cū forā visibili. Et quo hinc
z illinc inclinate oculus mutat pyra
mides ꝑ diuſa uisibilia. z hi pyramides
nō describuntur in cōe quod ſit lumē
uel lumē. Sicut dictum est antiquis. ꝑ
describuntur sup ſphām ꝑspicuam. ꝑ qđ
ē visus z linee describentes ſunt
rarē in mutationes huius z nō cōe
Cū aūt ſic fiat visus sub pyramī
de ꝑspicuo ē tm visus ad lineam
que ducitur axis ſpere oculi. z axis
pyramidis q̄ quidem linea mobilis
est. q̄ ipa mobil ād ē id recta im
mutato ad centrū oculi directa. z cum
mouē oculū nāde ē mouēs z ipam. hec aūt ordo supponenda sunt z plāda
in libris de visu in ꝑspectiua. q̄ ſta
ꝓbari nō ꝑt in prio q̄ ſidere reqq
ea q̄ ꝑtinēt ad geometriā hoc
ē ſe supposito ex ſſimum ꝑs. qm quo
fuerit res ꝓpinquior oculo tāde plēs

ptes

ptes basis pyramidis obliq respiciunt oculū directa. huiq aut suppo nemo exō. Sit. n. oculo a. et basis pyramidis sit. bc. quā ponamus in una pte oculi propinquā. et in altera remotā et tūc apparebit qd dicēdū ego omnibus aut plūs q stat qm si aliquis illoz accedit q dicunt antiqui. s. qm sensuū instā cui⁹ admittente sic dicēdū. Hāc ē qm oz attribuē sensibus elemta. ꝑ huiusmodi. qm oculi quid⁹ visuū assignetur instrūm aq pp tres quas diximus. Capitulum xiij. de assignatione alterius organoz sensuum ad ipsa

Sensitiuū aut strepitui⁹ siue sonoz appropriatur aeri. Cuius ca ē dupl⁹. quoz una dicta in libro de aia qm. s. aer naliē excludē in aere ad quē acrē quicquid exterius queruit sonū. alia uo ē qz pellis q nocatur timpan⁹ in qua ē nug auditus qui gratia ē tota. et acre plena ꝑ ntm in quo propi⁹ sonus ab exteriori acre pp similitud. sic. n. ppriam nā in anteriorib⁹ ē oculi. ita etiā aeris nā in anterioribus pellis et nug auditum qnqe. n. in interioribus. grauezi nō pot pp crassā qua superat assignauimus. odoratū aut oz attribuit ignit nō eo qd ignis sit. ꝑ eo qz ē medietas ignitoq odoro. omnis n. odor ē calidi sicci. et si diffundat ꝑ aq⁹ mouēs erit cum proximo sibi malis enthimi sicci. uel ꝑ suū esse qualitas sit. et nō eiusdē. sic. et ista onēm. dicēdū. n. in libro de aia qd ad quod ē nutritue odorabile. hoc ē potentia odores. tale ē pō qle ē odorabile in actu. q pō nō oīa nā lis ē ꝑ sensibilis ut hō. pō ē qd ē si cut sonus rab oīa accipiens ē ꝑ qd ē sicut in vigilia. et hō similiud sup hūana sensus. et sensatiū. et sic symilia ihc olfactu ad uisus ꝓpetare q est calidū sicci. et ꝑ hoc in oppositione sic sicciū hūdi. sic in libro de animalibus dicitur hoc. et alia quoz oppositio magis accedit ad calidū siccū. melius olfacit aqa alia. odoratq. n. sic dicā prius ē ut ute calidi siccī. qlis ē postea aī olfactiē ꝑ actū. et mdo ulterius ē mā qm oziū odoratq ꝓpe sic ad ē in loco ꝓpinq cerebro. Est. n. odoratq ut ute quid calidi. et mālis. et oppositionalis sicciq. et nō sic nā ordinauit refrigerans ingredi ad cor. et ad pectus ad nutrigatiōm caloris ita oz diminuit ut actu calid ingressū hē at ad fricti dissimilitudinē ad nutrigatiōm fricti dicatq. Oculi aut gnō eiusmodi hoc qz frigidissimi sunt. Oz nō potuit ꝑ ipm ingredi ignem calidū sic ꝑ odoratū qz ex illo destrueret oculi. sicut qstat ex sinō hūi. qstat ꝑ gnō oculoz acerebro. et in nyrigis eius credulitate. Cerebrū aut frigidi et humidi ē albi ꝓtibus oppositionatq cordis. addat. et nō quod gnatiē ex pō nē ē frigidū ē. et qz actuale frigiditatē acris qm ingt frigi ē cerebro nō. n. cerebrū frigidiq ē ñ ꝓpter palulis ꝓtibus q sunt cor. et exire cerebrū et testiculi. ꝑ oculi simp sunt frigores. tactuale aut instrūm aptatū tactui ꝓpe cātm q in hys de aia sicut dictū. gustu aut ē qda species tacta. et nō oculi nec attribuitur. et hoc cā ē cor ē instrūm horū duplex ex oculi. quoq una est qz cerebrū et cor in oppositione oppositate. et nō oz cor ē calidissimū oīuz ꝓtiū corpis. tūc aut calore nō re

tinet. ñ tm cet eo ocliē dura soliditatis aut carō magrē tre hr aliquid dico aut hos duos sensus here istā ēt cōz huc de cā qr cū tactu sentia ung tangibilia tm excellēs sentit cōe ocu bus alijs mēbris z ē fons tactū utu tis po quod tactu vnus ēt ē forma dnā ē ali sm q̄ credit accorde tm ſ judicaū tāgibiliū ēt z sc ē tactus plices z nō vnq. gustus ḡ ſ q̄ judicā sapor ē absq dubio in lingua sentit in ozgano diffimdr. ſſ q̄ tactus ē sc ad cōz sē ad sentēdū. sensus tactus dirigit hoc ḡ modo sit dicendū de sensib⁹ libus ozganis q̄ sūt pres aīati corporis. Tractatus secundus libri de sensu z sensato qui est de ḡnā sensibilium. Capitulū primū quid sit tactus intrdcō z quot sit nā colorū

QVm ḡ hic In comm intendamus mē de sensatis. oz scire q̄ de oībus sensibilibus que sunt ſ vnūquodq̄ ozḡ sensus que sunt. ſ. Color sonus. q̄ quidam crepitū quidā aut strepitū uocant in ḡre loquentes. z odor z gustabile z tangibilia q̄ sunt gustata z tacta de oībus nob hijs ſ q̄ sunt agēte nam sensū z quo sunt actus cōz in sensū ubi quid z nō destendendo ad spēs cōz. Dictū tm libro de aīa ubi ēt dictū est quid sit operte ſ quodlz in strīm sensus. hic aut non intendimus figulariter ulē loqui de ppis nec ſ q̄ agūt in sensus. ſ uolumus q̄ sit dicere quid sm nām huc ēt dē z q̄nōz sit quodlz cōz. sc. v. g. quid color z quid odor z quid sonus z quid sapor z sibi de dictis tactis z q̄ primus sensus visus ē sicut in libro de aīa ostensum ē. hō z p̄ dd ōr. quid sit color ſ tenuis z nāz. vnūquodq̄ aut horū sensibiliū ē dup dictū ſ actū z pōz ſz in libro de aīa dictū est quid ē color actu sensibilis ſ q̄ agit in sensū. et sibi quid sonus actu sensibilis. z dr dictū ē qualr hr sunt cad actu sensibi ſ actū tactus. ſ. visus z auditus in actu cōsideratis. ſ nūc uolumus dicē quid sit vnūquodq̄ istorū cōnis p̄ primū quod cad quid actu ē sensibile facit tu quid sensibilitatē z oībus z sensū. Incipiamus aut inuestigando p̄mo nām coloris in gnē. dictū ē q̄ ḡa dictū ē in libro de aīa q̄ lumē ē color p̄sperans ſ actū. tactū. quo color ac cipitur. q̄ lumē ſ ḡtatē est actus colorū in eo q̄ colores sunt. z hoc ē forāles nā cōz. Et cū ḡpria p̄ in qua hēt fieri actū hic fit ḡpriū. nam ē q̄dā color sit principalis hijs in tali ali ta li principio. p̄. n. p̄nā alij nē sunt p̄ eos z actus eoz. Cād ḡ q̄ stet actū color ē lumē z cū hijs sit ē ppositus sant actus in sua ḡpria p̄ oz q̄ prima p̄ subiecta color sit aliquod ppositū ē aut vīm sit quod dicēs q̄ tactus ē hoc q̄ oculis videmus q̄ quo pōs est aliquod corpus igtum lucens in pspicuo. huc ḡnia q̄dā ē lumē z pua eoz ē tenebra. Et ē hijs ḡ hēnt p̄ actū z p̄ma p̄ōm color. sc aut z libro de aīa nos dixisse necessm pspicuus nō ē ppria aeris uel aque hec alia corpa sc dicit singulariter uel sp̄ualr ſ ē q̄dā oēs nā z tactus passiua z receptiua in pluribus corpibus inuenta ē ḡnia cū ppetijs z sp̄ualibus corpibus z q̄ nā z tactus actus separata nullatenus ē. ſ ē in ḡlibus corpib⁹ z est sc magis z min inest illis quibus inest. z hoc ē sm plicius z m oppositū. Magis. n. pspicuū ē celū q̄ ignis. z ignis ma gis q̄ aer z aer magis q̄ aqua. z

aqua

aqua magis q̄ tra. tra. n. ad mpm ad
m sup̄ficiē p̄manens puctatus hēt.
Ip̄ quoꝫ aud ē plus q̄ in tra. tra
nus q̄ in igne /z aere /z aqua. /z hoc
nāt est. qz in pōs ſ cēm gīpetu ſt
ſpicua opaca /z ro utiꝫ trāſmat re
liqd. Diam ctl q̄ q̄dā omē corp
nāt ē cē vlūt̄ utra quod ꝯcludit
tō. mēſa eq̄ q̄d vlūt̄ ē sup̄ficies cor
poris. tra. et ctl q̄ illa sup̄ficies ſt
aliquꝫ ſpicuꝫ. Cui rō hui⁹ ſt q̄ oē
corpus aliq̄s hē ſpicuitat̄. g⁹ /z ꝛ
lucis q̄ ē actꝰ /z ſpectꝰ q̄ debet⁹ ſpi
cuo erit maxime in ſpicuo ſe
cūdo p vlūt̄ quod ē ſpicuū. hoc n.
vlūt̄ maxie afficit lūcē cū in affec
one illuq̄ anullo ꝓdiato. Ite aud q̄
sig ſpicuū quod ē in cōtinuis ſe
cūdū corp nālis /z nā ſit ꝓpue ī
sup̄ficiē nā huius lucis mot⁹ /z ꝛe
tente in ſpicuo ē oīd mā. Color
nāt q̄ q̄ſtituit ex hijs duobus ſcē
ex actu /z pō in extremitate ꝓpue
aut nāt extremitatis ē corp̄is p̄ q̄ est
ſpectꝰ color ex hijs duobus. ſcn.
nō ē color in tenebris n̄ in tm pō
tm ſpicuo. Quod ctl q̄batꝰ ab au
ctō q̄ pitagorici uocabant q̄ hoc
colorē epophiaz q̄d latine ſuuat
sup̄ apparitiōz ex q̄ ſ cē /z explemē
tū nō ꝓcipitur lumē ap̄hendit
n̄ in sup̄ficie corp̄is q̄ dūr hēre colo
rē. Est n. color in extremitate cor̄is
/z nō puꝝ quod uocatur detrāsid ex
q̄ trāit in ſuā sup̄ficiē lumē /z visū
/z nō recipit ea in ſuā ꝓfundū. /z ro
nō ē color extremitas. q̄ extremitas
ē extrema sup̄ficies q̄ē mēſura
cor̄is in q̄nē q̄titatꝫ ex quib⁹ cōd co
lor sit in q̄nē qualitatꝫ. Cui aud hoc
sit color⁹ nā in sup̄ficie detrāsit cor
quod. ſ ē p̄cipuū lucis ap̄ſpicuitate

maiori uel mīori sup̄ficiei corp̄is. tui ra
ex hoc ſtem nām colorꝰ q̄ ē ī q̄ſd
do talui cor̄/oz. n. existimare eand
ē nām q̄ p̄cipiendo lumē potēs
colorat⁹ /z ē ut color ei⁹ actu q̄d
lumē p̄cipabit actu. Est aut illa
ria milla n̄ ſpicuitas ſimplex
ſ q̄ ē oppositꝫ cor̄. hoc aud ꝓbatur
ex hoc qz q̄cūq̄ recipiūt lumē ut
assūmūs ea oz q̄ p ea sīd pōs nām re
cipiant rpōm. Videmꝰ aud q̄ nāt ſpi
cua simplic̄. ſcē utrus aqua /z a
er q̄ recipiūt rpōm in q̄ſmd ſ⁹ nō
in sup̄ficie tm. nō recipiūt rpōm n̄
p nām pō q̄ uocatur ſpicuitas p̄
quod /z multa /z extra illa dūr colorā
q̄ſpiciēdā plūs. licet ex hoc uocet̄ q̄
color. p eand q̄ nām recipiūt lu
mē cora detrāsita q̄ in exteriorib⁹ ſu
tm ſuā recipiūt. diūſtas q̄ ſpi
cuitatis colorib⁹ nīgrecātē dāt diū
ſum lucis p̄cipatiōm ut ſit nīa co
lor⁹ p̄cipando appropīquo lucis. /z di
uſtas colorꝫ p̄cipatiōis colorib⁹
hīj diuſtas. q̄ aud dr̄ora pupa
colorata in q̄ſmdo /z in sup̄ficie nō
ē ingens. aer. n. /z aq̄ inuenit̄ co
lorata. ſurdera. n. nō ē n̄ color ae
ris. qui. n. nōnis ſit⁹ dūtate ſpiſ
ſitē aer /z ꝓpue in ozeāte aquā
efficit diu ſolis color tūc ſpiſſit⁹ q̄
nō oīd trāſmat p ſe lumē. ſ⁹ affic
ꝓ in eo q̄ retinet rpōm. /z q̄z q̄cūq̄
hēt in ſe diffusa q̄uista ꝓpinqua
aſtrīgūt p̄decessui dicꝫ colore. ro
utꝰ colorib⁹ aurei. hic aut color ē
ꝓpīq̄ aeris idem q̄ōrīs puꝝ. cui
ſim⁹ ē q̄ radiq̄ ſolis. tūc penetrās
p rpōm eiūd colorē ptāt sup̄ pretes
quib⁹ madet. ſcē ſi trāsiret p vitrū
quod aurei colorꝫ ēet. p hoc ſ⁹ pz
q̄ lumē recreatur ꝓpinquo ſ⁹ modum

Nō q̄ aad⁹ m ē pōs
tra ꝓ q̄ ſumit̄ur
lumen in corpib⁹

nō q̄ ſit ꝓpinquitas

nō p̄ colorē

quo ingredī in nōm̄ z mysteꝛ ei. sicut
z tūc tale qđ̄ ꝯstituit ē colꝛ. sīl̄
aut̄ coloꝛatur aqua sīu in nube. sīu
m̄ sit. sc̄ in mazi p̄ mod̄ ingressus
luc̄ in eam. sc̄ nos explanauim̄
in fine dicꝝ methꝛoꝝ. cū de colꝛibꝫ
p̄ncipijs loq̄rem̄. talia tū cꝛdā eoꝝ
priꝝa sunt oīb̄ diffinīt̄ ab aliorꝝ cōꝛ
colꝛibꝫ. qꝛ nō cuiđ hui colꝛē priꝝa
accedentibus ppe z longe sc̄ sunt
aer z mazis aqua. alia at̄ vnd̄ te
nent colꝛē. sīue homo sit ppe sīue
longe cōtīgit ē qz radij qui priꝝam
aliū̄ pcedūt ad visū̄ a re visibili
recte incidūt rey visē quō hō ē ppe
z id intrat in ꝓfundū̄ talui corꝝis
tūc pp hoc q vnū tūc. q. in toto. vel
q. sunt obstuꝛa. si. n. sit priꝝ pspicu
itatis sīue rarū̄ aer z igneꝰ z celū
vidēbunt̄ nisi p̄ visum tūncꝛa. si
m̄ plena luc̄ affectā. sc̄ colꝛ sū
phūi clarissim̄. quō at̄ hō longe
ē tūc mīnꝰ obliquus pyramꝰ reflē
xa ad oculōs z tūc de mendate ma
gis luc̄ cuiđ pyramidis obliq̄e
iacet in superficie talui cōꝛ. z qz su
pficies huiꝰ lenes z spaciosas tūc
appꝛent splendida. ad mīnꝰ ad al
bedinē cū splēdo mīnꝰ declinabꝛa
z hoc fit quō sunt scopata z aliq̄ tꝛu
lū. sc̄ superficies mazis az. si aut̄
habent in se diaphonā gbusta ul in
tensā uel alīs/alterata. tūc recipiūt
diuꝝsos colꝛes. si h̄ qđ̄ aurora et
crepusculū z nubes. Et aut̄ ego oīb̄
istis ē stendā in hoc loco illud est q
fantasia colꝛis sīu apparentia colꝛe
quā fantasiā gꝛeci uocāt in oīb̄
coꝛ̄ibꝫ sc̄ dictū ē alumē preparat a
diaphano duplicē detꝛactꝛē. si nām p
sīu colꝛis hoc excepto solēt q locis
hꝛnēs coꝛā aliquō facit trāsmuta
tionē ad ā colꝛē q̄ stꝛille quē hui

no quō alū si
alterū non
impiat visuꝫ

sīu pspicuꝰ nam. sic. n. uidem̄ q cū
sol splendet sup̄ petꝛā aut̄ q sunt ar
bꝛes z trāseunt nubes nō sposse a
quose. tū aut̄ solē radij veniens
p nubes colꝛē plantaꝝ gꝛeci sup̄
petꝛam aut̄ sup̄ arbꝛes z trāse
unt nubes nō sposse aquose tunc
aut̄ solem radij veniens p nubes
colꝛē plantaꝝ gꝛeci sup̄ petꝛam
z tūc nō videntuꝛ in colꝛe nāli cū
ego cām̄ aliā nō arbitꝛoꝛ ēe nisi quā
supꝛa dixim̄. q. sol mīnꝰ afficit pspi
cuū si posse pspicuꝰ z nō si posse lucē.
Et id nō nubes aquosa trāsit sup̄
solem mīnꝰ lucē cū pspicuo ali
q̄tulū sposo aquoso gnātuꝛ colꝛ ui
ridis qui ē ipm̄ lumē sc̄ nubi incidā
tū. quod lumē sc̄ veniens sup̄ plā
tas p̄mo figuꝝ accipit plantaꝝ
eo q plāte nō sut̄ pꝛiꝰ z ad uicinas
ad petꝛā trāsit petꝛā colꝛe uiridi
que in q̄tate ē nubis z dē plāte
quia figuꝝ aplantā. sc̄ figuꝝ
nubis a coꝛē quoꝝ sc̄ quo fulgꝛet
lumē Et oīb̄ aut̄ dictis mā
ē q vna z eadē nā pspicua recep
tā colꝛes ē cā ibi in coꝛibus p
nis. q̄ hic in coꝛibus detꝛactꝛis nō
pōt. pspicuū. n. sue pspicuitas
facit colꝛes p̄cipuꝝ si modū quo
ē in coꝛē. sc̄ sup̄ dixim̄. in est aut̄
illud pspicuū plus z mīnꝰ in oīb̄
coꝛibus tā impꝛis q̄ simplicibꝫ. sc̄
in sp̄ēis ē detꝛactum. Eadē aut̄ h̄
pspicuā si actū pspicuitatis ē q̄ exte
nsitate tōt̄ detꝛactoꝛ oꝛ nāe ēt
colꝛē si actū ēt in extꝛemū. nō at̄
hic curam̄ de pō colꝛe z de pō pspi
q nos h̄ q̄rim̄ colꝛes si nām z esse
z diffin. z mā ē q nulla res diffi
nitꝛ si hoc q̄ ē in potē z non
actu. colꝛ utiq̄ erit talis qualis
dicta est pspicuꝰ extꝛemitas ul

extꝛemū

extrema ꝓspicuitas in detiato corꝑe c
xñs. ꝛ erit ꝙ cãd nãm color nr̃or ꝓs
picuor corꝓ̃ sꝛe aque ꝛ si quod est
aliud corꝑ tale hñs ꝓspicuitate ꝛ m
quitãt color ꝓpꝛius videt̃ in cẽ nr̃e
mest alsit dubio ꝑ modũ d ꝛ diuſ
tatem extrema ꝓspicuitatis in oĩb
sic. n. alla uariãtur. ita ꝛ uariatur
color nãlis nr̃or. qñ gir aud aliqñ
mẽe ꝓspicuo quocũq; nĩ accepto hoc
ipm quod in aere facit lucẽ ꝛ illuꝫ
nationẽ ꝛ q̃ nõ in cẽ ꝛ tuc uerã
hoc in aere tenebꝛd. qnõ ꝙ illud lu
mẽ ẽ in extremo ꝓspicuo ꝛ ipm ꝓs
picuũ corꝑis tiãt est clarũ. tũt ta
lis ꝑticipatio hñs ꝓspicuo uocat
allebo. qñd aũ ꝓpatur in toto uel
fere in toto. uocat tũc hĩ ingredo
ꝛ cõ ꝙ in corꝑib; ꝓuise ẽ lumẽ ꝛ te
nebꝛa hĩ in corꝑib detiatis ẽ allebo
ꝛ ingredo. ꝓp quod ꝓz ingredmẽ cẽ
ꝓpatiõm allegãs sꝛe sepe dcm̃m
in libꝛis quos scꝛa aũ ipse de sua
nãli. ꝑ ꝙ ista detiatiõm lumẽ color
ẽ ypostasis ꝛ forꝫ ꝛ ꝓspicuũ corꝑ
ẽ põ in qua fluũ ꝑ modũ diũsitatis
ipla potẽ nẽ. sꝛm aũ ꝙ sic fit ꝙdꝫ
diaꝛ ẽ. hĩ ꝓpꝛie ẽ quod videm̃ in
eclipsi solis nãꝛ corꝑa uehemẽt allia
pallescere. q forꝫ sibi ꝛ actu suũ color
dmnuũ. ꝓp cãd aũ cãz fulgẽtẽ ꝛ
allebmẽ hñca de die in luce solis
pallida appaꝛet ad lumẽ lume. Est
ꝙ sic detiandũ nãꝛ cõlozes.

Capitulũ secũdum ꝙ est digressio declarans dubia que ſt circa colozes ꝓmissa dubõnes

h Albet hoc generationem ꝛ ꝓmissas dubõnes ꝛ q̃ ñ soluãt nõ potꝛit ad ligẽ dꝫ stare q̃ dixi. Est aũt ꝓma dubõ ex ꝓdictis surgẽs. qm color q̃litas est simplex. quod aũt ex actu ꝛ ꝓ̃ nõ ẽ simplex. dicem̃ aũt colorẽ ex actu
fieri qm ẽ lumẽ ꝛ ꝓ̃ ꝓspicuũ amp aũt ꝓspicuũ omẽ sꝛm ẽ. ex sꝛa aũt nõ fit nd sꝛa. nec ex nd sꝛa fit sꝛa videtur q̃ nõ cẽ uera inductã colorẽ dẽmpnatio ſ nãm. amp aũt lumẽ nllũ hꝫ q̃ud colorẽ ꝑficẽm. q̃ud hꝫ nõ q̃ videt̃ lumẽ cẽ actũ colozis. Queram̃ aũt adhuc unde uenꝫt colozis q̃uetas. si color nõ ẽ nl ꝑti cipatio lucis ꝓspicuo. Est aũt h azb dubiũd solũ ꝙ nõ omẽ hoc ꝙ̃ ẽ ꝑ cẽ cuiꝰ cẽ fluꝫt ex plibus. ꝙ qlz fẽa dgnis cẽ ꝛ sꝛem fluꝫt a plibus q sunt propria cuiꝰ ꝓ̃ cod ꝙdꝫ tũ ẽ simplex fẽa ꝑticipat sꝛe hũa ntas q ex sꝛa ꝛ mrmedijs ꝙnibus omnibus ꝛ dnis gstat. nec tñ ẽ ꝙ̃ hoc modo ꝙdnis quo dicũ q ꝙ̃ cẽ hoc ad in nã ꝛ ꝙ est ipa dcia simplex ẽ ꝛ tñ ex illi actnẽ ꝛ supꝛioꝛibus ge nibꝰ ꝛ dnis. alioꝝ. n. cẽ ex aliquo nõ facit q̃dm. sed detiat in esse magis detiato. ꝛ nõ tale nõ magis q̃ditũ est ꝙ̃ sit sensile. licet sit ma gis detiatũ ꝑ quod ꝛ paucioꝛibꝰ oĩt ꝛ tales formẽ põlũ hñt in se uirtutes corꝑ. ex q̃bus sunt licet nõ q̃ponãtur ex natis diũsis. ꝓz ꝙ nõ cẽ gnis ꝙ̃ ſ colozis cẽ cãtz aliꝰ simul ꝛ ꝓspicuo q̃ color sit q̃dm. non. n. fluꝫt ex illis duobus sꝛe ex q̃ponẽtibus. ꝑ potiꝰ tõ esse colozis ẽ aliũ ipoꝛ quod ẽ lumẽ sic uel alr adeptato ꝓspicuo ꝓti patiũ ꝛ licet hĩ nõ accidat ꝓti tũ subtale ẽ colozi q̃ sit ꝑticipatiũ lumẽ q ipm nõ ẽ ypostasis colozis ñ ꝓ ẽ ꝓticipatiũ. q aũt obꝛ q ꝓspicuũ ſtiũ ẽ ingens q nos supꝛa oĩ dim̃ q perspicuitas q̃fert ad cẽ colozis ꝛ hũ ẽ sic ingredies sꝛam

ñ

nõ uisa sit uarietas colorum

2

3

4

solutio ꝓmi

nõ bñe q hꝫ ꝓ̃

nõ q ꝓspicuũ ẽ sꝛa

cuq. ſz ſic ad quod in quo hec fiecu. ſic
in ꝑpcio ſſb. in quo ⁊ turgatur ſ diſ
ꝑm ꝑſpicui tis cuq. Qz aut dicunt
lume hilim hetc ꝯnd verū ē. ꝯtrarias ad
colozis nō ē eo lupe. ß eo ꝯtrys diſ
ꝑsibus ꝑſpicuq que ſunt opacitas
⁊ trāſparencia detiati corꝑis ſn ſu
ꝑficiē exiſte. ⁊ ꝓ hoc ꝓz omēs induc
tas dubones nō ꝛpedire ꝓductū co
lozis detiationē. Dic aut quida qui
hoc negāt dūtes lumē cē ſubtiū ꝙ
quidā uocāt corꝑ ſonale. Ad hā ad uo
cant eā fozāz ſbalem ꝑſpicuq. ⁊ nō
nō ē de ꝙſideratione colozis. Sz ꝙ
lumē nō ſit ſbā. tā in libro de aia
ꝓbauimꝰ ⁊ nō hic talibꝰ uolumꝰ ī
moꝛari. Sz alias phōze oppōnes
uolumꝰ ꝙſiderare quid hēant ūtatis
dicunt ꝙ quidā nō talē cē colozē
detiationē ſcē dicēdo eo ꝙ dicūt co
lozē nō cē lumē ꝑſpicuū in corꝑiꝫ
Sz dūc ꝙ colozē ſequa ꝑſpicuitas.
dicāt. n. ꝑſpicuū hanc cē cām ꝙ quo
cunq; effiat ꝑuiꝰ cuq albus
ſcē az in npie ⁊ glacie. ⁊ uitro ⁊ cry
ſtallo ⁊ ꝯbus aliꝭ. huic aut cām
cē dūt ꝙ cū cunq; ꝑſpicuū nulla
ꝑs aliꝭ ꝙtinuatuz. Sz quelz ſup
ficies nō in una ſuꝑficie nō alia
tiata ē in ſeipa ⁊ id efficaces ꝓpiꝰ
nō ꝓmus ꝙ nō ꝑſpicuū quodlibz
hē aliqd luis. ⁊ō quodlz lumē ſuu
reflexū ſup alia ⁊ efficatuz in eis
lumē. ꝙ calefactū ⁊ ſpyſſatū eo tali
reflexione priꝰ admiſcē ⁊ iſta
ſpyſſatio luis ē alledo ⁊ cādū. ꝯ
cauſa ꝯtrys opaci corꝑis efficatuz nō
gredo. hoc aut ꝓbat in ſpuma q ē
alba ⁊ in aliꝭ multis ꝓmꝭ q ſit
mutati ꝙmuta. ſtuat aut ad
hoc ꝙ ꝙmutꝰ imittit aez. ꝑ qđ
magis albescit. hec aut ꝙmuta cū
gtinuant ⁊ gponūt corꝑ ad ad huc
tement diſcontinuatōm. elta. ri. ꝑſ
picua nō gponūt corꝑus aliquod
niſi ꝙmuta ⁊ diſa. ita ꝙ plimū v
nō ſit cū plimo albo in ꝓpito ⁊
ꝛpletūtur lūa corꝑ admiſcē ⁊ cātes
eq eis alledo ſi pure unat opacitē
⁊ hꝰ ſupa nō longe ē aūta ſupa ꝓm
ducta. illi aut qui dicūt aerem ꝑſ
picuū cāre alledinem dicūt ꝙ hūdꝭ
aqum ꝑ actū cāt ingredinē qz videt
ꝙ ꝑs glacei ſoluta in aqua re ne
bꝛoſior ē ꝙm nō ſoluta ⁊ hīc cām di
cunt eē aquā actu hūdam aqua
euolat aez qui intra glacē ꝛtenta
nō poterat euaꝑare. ꝑ quod gla
cies erit ꝑſpicua. ⁊. q. cadentes ⁊ lu
centes ⁊ fulgētes ꝑſpicuitatis. ꝙ ad
fractura cāuſet hoc ꝓ tractum ꝙbāt
eq hoc ꝙ quo ꝑſpicuū fragit ⁊ ꝑ ſtis
ſuā aliꝰ. ſcē glacies uel cryſtallus
locus locus ſtructe ſtati ē albi ⁊ nō
puꝛus ſcē ꝓz. Si aut ꝓtus abeſtes
bū uenit aez in ꝓpiū ſpoſſū ⁊ du
rū magis ꝙm in ꝓpiū liquidū. dūt
q eo altera duaꝝ cāꝝ. quo. n. ꝓpia
ſunt gtellata ſcē glacies uel cryſta
llus. tūc fragus gtellans ea inſ
piſſando ꝙpuꝛt in ea aerē tor
gtinētes ea ⁊ ille facit ea lucerna
quo ſunt integra ⁊ alba quo ſunt
ꝙmuta. ſi aut ſunt coagulata ꝑ
calidū humiditate aducētē ⁊ poſtea
frigidū humidum cappoꝛtū ꝙmēte
ſcē quidā lapides ꝓioſi. tūc aerē
ē in eis eq calidū ducēte humidum
aquum ad fozāz aeris ⁊ gtinetur ī
eis ⁊ ꝙpiuntur eo ꝙmixtione ꝓmo
ꝛ eo ꝙmēte frigore ⁊c. imuta
alia oppō phōze dūcūt ꝙ materia
ſola ē ꝛterrissime nāe colozis ⁊ alledo
aūt diſſucētē puꝛo ꝙ tām ꝙ dicta

eſt.

est. ꝛ cū eigd in nigred ꝑne cē q̄ hūc
rūq; tritores sup nigred aliud colo
rē tingē nō possint. ꝛ sup q̄lz aliud
hūc tingī alius. Si aut cēt nigēd
ut inquit ꝓua colorus. sc̄ videtur
hēri ex supra dictis q̄lz colorē de
facili reqret. eo q̄ pauca in nia
facit nām cē subiectū cuiz forme
ad hoc aut alia sunt q̄ dicunt oīa
ēlta cē pupa plūs ꝛ minus ꝛ oīa ꝓ
nātur. ita q̄ plūma vnq; ꝛ minima
sit oīa plūma ꝛ minima alīa. dimsa
quid pupetas irradiat sc̄p totū
superficiē ꝛ odensatū in tōto corpe
lūme Reddit colorē albū. Et hui
milla alia cā nisi q̄ superficies minima
ꝓnūtiat impōne plāna. Si aut a
gulosa ꝓnūtiat. tūc vna obstuna aq̄
Et ro visus nō penetrat p superficiē
talem. Et hec obstuitas in dicta
nigredo uocatur. Et z opō in mix
tis ḡdt oīa ꝓma. differt aut in hoc
q̄ nō ponit ad opacū cē ex nīs
ex pōne angulosa quid in superfie
exteriori ꝛ ꝑfectos ꝓma oīa colorus
ē pupetas. Alia aut adhuc q̄dā ī
uenitur sūpa dicenis ad colorē ni
chil oīno facē pupetate. ꝑ corpa esse
colorata ex sepīs imꝑfundo ꝛ in
superficie. Si aliqd in corpe sūt pozo
sitatis in q̄ penetrat lume ꝛ radij
visus. Et hec vocāt alba. si sint al
ba. aliqd aut nō sūt pozosa. ꝛ
illa nō diffundūt visus. Ex oībus
aut hijs collatis opinabūr hoc solū
diffinaliq̄ ī inuestigare quō pupetas
sit cā albedis ꝛ nō nigredo sit nec
color vno mō ḡtia albedinis. ꝛ alio mō
ꝓua colorus ꝛ opponūtur albedini
Et nō opponūtur ꝓua ꝛ hūtus. hi
rs aut q̄ dixit cāz albedinem ex puq
ctūe ꝛ post sic ꝓponātur atricta. tūc
aliqno adhuc retinet albedinem. opō
qm̄ nos videmus gypsū ꝛ la pides mul
tos nō sāt effici albos ex ōtritione
Si potiꝰ ex decoctione. sc̄ cāt albe
do calcis. si n; aūtur solū ꝛ ꝓsūt
infundatur aqua ꝛ ḡglutinēt nō
multū albescūt exsiccata. ꝑ si adunā
tur multū albescunt. nō ḡ albedo cā
tur ex sola attrictione puq. Si ge
datur eis q̄ est in gipso ꝛ calce ḡ
dūt cātur albedo. q̄ꝰ dicent de albe
dine ouis decocte ḥnti. ḡstat. n. q̄
albugo eiꝰ ante decoctionē nō multū
fuit alba. cuiꝰ cā nō ē dūd. cū nos
videamus q̄ inspissatio fortiꝰ ꝑ de
coctionē. nec ꝓcedit q̄ hoc fit ꝓpa
ceris ī impotibus. Si. n. in decocto
cēt plus aceris q̄ in crudo. tunc
decoctū ouū leuius cēt q̄ crudū cū
ḡrū inueniꝰ. qz decoctū nigrius eiꝰ
in aquā q̄ crudū. In alchimijs etiā
ē modus ꝓponis. qz accipiūt litar
girū ꝛ decoquūt in aceto albo pinu
lento fortiꝰ decoctione donec dissoluā
tur eo ꝛ postea tollerāt aceti mul
tocies donec fiat ī̄spissatus aliq̄
tulū. deīn mittunt illud aceti cū
aqua in qua decoctū ē alumē uctū
q̄ uctū ꝛ tūc ambo simul inꝑta tol
lerant diligenter quousq; tō inꝑ
tum simul fiat. q̄ lachryma. si aut
negligēt tollatur nō ꝓuenīet in
eo ꝓlixo q̄ fruct. ꝛ tū ꝓmittētur
hec duo aq̄. tūc ex eis tollatur litar
girū. ꝛ quod fiunt ī̄spissatus dissolutū
efficitur albissimū. sc̄ lac acetū. ꝛ
tō uocāt ipm lac ūgis ꝛ exsiccatus
ꝛ indurat. ꝛ. Est aut q̄ hec dūd nō
fit ut ex ipa fiat ī̄spissatus. quod
n. fiunt dissolutū in aceto ꝓpter
nō fluerēt ī̄spissatores intriz. albedo
ḡ que accidit ḡstricto fit nō figit

ꝛ sepe

tanta ex puetate g tricta sola ut vr
Est aut adhuc adh olr j dicta e sup
q color sit quodd cr lucs in pspicuo
tiato Si. n. sic cet tuc albedo cet lu
men eltorp in tiato pspicuo z nigdo
cet primitio eigde. sic nos sup dicid
Et si hoc g cedatur nd erit motus de
albo in nigrū n uno modo ut pmo
sit sub paludū. deinde paludū z sic gn
mobi efficia nigrū. Nos aut q cū
huig videmq. Si. n. ca q fiz q cq
accidūt attendam tuc albū venit
in nigrū tribq modis. quor vnq
e appetq quo solū albū z purū mo
uetur in nigrū. Hoc. n. pmo efficit
citrz sub palludū z post paludū. z
deinde fuscum z sic nigrū. Aliqnd
aut videmq rpm moby pmo ad sub
rubeū uel croceū. deinde ad rubeum
Et sic ad purpureū z p judicū ve
nire in nigrū. Tria aut videmus
via quo eo illo status fit nde clarus
Et deinde viride. z postea mtexta
viriditas z postea efficitur nigrū
Ista aut viriditas nō dicit stas
nō pot e eo albo z nigro tm. eo
q ex ea ad visle vnū causetur ista
dicit stas. Et hoc e si nos dicamus
q albedo nō e e lucs in pspicuo
tiato. z albedo quodd visle pt
lumē cuig lumē nō e ypostasis z
sūt. z aliqno accidit ei z aliqno nō
Tunc. n. si albedo simplr trāsiret in
nigrū tenebit media q sūt sub palud
paludū fuscū z cetera que dicta sūt
Si aut albedo sit cū lucē irradiante
ca z sup rpm tribuerent fumositas
mtexta z sic moueat in nigrū. tc
si albedo lucens ingrat fumū illa ibit
pmo ad subfuscū z sic ad cetrū z
post ad subrubeū z rubeū z subviride
z nigrū. Si aut statum in principio
motus vincat albedo. Retento tm lu

mine. tuc tenebit mediū sub rubeū
z rubeū z fuscum z rubricidum z ppu
reū z mediū z nigrū. Si aut fuerit
albedo clara radiosa nicta vapore re
ulterante ca. tuc acquiret albū post
viride clarū. Et tuc viridelum z tuc
erit crugo eris z tandē sic folia pozrit esse gn
ri defficat in nigrū. Et hec quā non
dqd videre e opio v auy r. sic q
ex ubis eigde. z affirmat aut dicit
stud p rones quasdā. dic. n. q si
pjectas z lumē cet sufficiens ca
albi z puatones ca nigri. tuc cū
videamq nigrū nō reddere colorē
suū alti qnd e in pmo vitro medio
kadiq. n. nō trāsit p rpm nec cm
gitur z in rpō sicut in alio colore
ita z medij colores nichil deberent
oio reddere de nigro q nichil e ibi tm
Dz reddere aeu z visly id colorib albi
quod e in rpō. Et hoc nos nō videq
Si aut ab ad hoc uellit dicē q opo
nes albi z nigri in mediis coloribus
sit pmpote. z id nd pot imutare
id quod hr albedis simp. iste gcedat
ca in hoc q nigredo sit ad detia tid
q puatio cū hitu sid pmystetur
co q michil z aliqnd nulla hre
penitq pūt pmpotiom. z id e oib
coz qui gbabant nigredinē esse a
liqua detiatam nam q id albedinis
licet gradus videatur cū ista opō
ne. tm nō gcedit. duo. n. sunt modi
pmutandi colores trāgendo. s. uel
trāsmutādo sbm in aliū colorē. z h
gtingit id q cuntura mgt e in sbō
corporea. z nd pmittit sibi aliū colo
rem in ista supficie lucida cōtere
trāsmutādo aut bnē pmuta nigrū
in albū z in qlz alia colorē ceruleū
lz nigra sit cuius de plumbo frusta sic
tm sepe trāsmutata efficiuntur alba.

Adem aut e de pluīe ferri quo nigre

Est

est. ⁊ in alijs ſtilibus ꝺ eod modo. h̄ aut̄ nā melioꝝ ſtatuit q̄ ars. eo q̄ ipſa ſemp trāſmutando operatur ⁊ ad trāſmutationes ars nō ſufficit ꝓpe mouentis deſſām. Caleꝺū. n. uel frigꝺ in nā trāſmutāꝺ monet⁹ accelo cuiꝰ virtus ē in ipſo. ſ̄ē quoꝺ inſtrūalē opans h̄t in ſe ꝺtutē ſui motoris. Caleꝺū aut̄ uel frigꝺū mouēs in arte nō h̄t hanc ꝺtutē. Et ꝺ hoc ꝓhibet ad ſpem q̄ ꝺtutē ſi ꝓ arte q̄erat̄ hora in qua celū cū hore operat̄. h̄ ḡ ē opꝰ anyc. ſ̄ſpa aut̄ q̄e ꝺicat̄ de poꝛis nulla olꝺ ē q̄ poꝛi illi aut̄ ſint pleni aut̄ vacui. ⁊ ſi ſint pleni. tuc nō ꝓſunt ad penetrationem lucis ⁊ viſus. ſi aut̄ ſint vacui tunc vacuū ē̄t ad quoꝺ nos ꝓbauimꝰ in ſcīa phīc. Amꝓ ſi ꝺetur poꝛos ē̄ in corꝺe quo ſaluabit̄ hoc q̄ ꝺicit̄ poꝛos quoſꝺ ē̄ in rarefactione ⁊ humeꝺ veſtim ⁊ quoſꝺ ē̄ corrupte. fiat. ⁊. pila cryſtallina uel vacuā ⁊ ſint poꝛi quos rectos ꝺicit̄ in una ſuꝑficie ē q̄ ad aliā que uocet̄ longituꝺo pille. tuc. n. in aliā ſuꝑficie latitudis eiꝰ nō penetrabit̄ nec ea viſus ⁊ lumē quoꝺ falſū ē̄ videmꝰ. Amꝓ q̄ſtat q̄ iſta corꝺa ſunt colorata ꝓ iſtos colorat̄ aut̄ tegit corꝺ quoꝺ ē̄ poſt ipſum cū ſit ꝺetinctū. h̄ aut̄ corꝺa nō tegit ꝓ reꝺꝺit̄ colorē cor̄ exiſtēs poſt ipſa ḡ aut ipſa nō h̄nt colorē. quoꝺ non ꝺicit̄. michl. n. hīs colorē poſt ē̄ mē colorē. ꝓ potiꝰ nō color ⁊ mē ad colores ſ̄ē h̄nt̄ ē in libro de aīa. Si ḡ hec h̄nt colorē oꝛ q̄ hēant colorem tertiū ⁊ occultatū ⁊ ꝺicimꝰ quoꝺ tegit corꝑ colores. Et nō poterunt ꝺicere nī q̄ tegat eos nī poꝛositas q̄ ē in ipſis. poꝛositas aut̄ cū ꝺz locum lucis ⁊ viſus magis ꝺeberet reuelare

Et ꝺetegere colorē q̄ tegit. ⁊ ab ſtatim ⁊ ita michl eiꝰ vir valere ꝺicit̄ ꝺ poꝛis. aꝺh⁹ aut̄ poꝛositas cū ſit nā corꝑ interpto in corꝺe ⁊ vacuū michl ſit videre poꝛositas michl ē̄ aut̄ ꝓpe michl. hoc ḡ quoꝺ michl ē aut̄ ꝓpe michl nō ꝺz ꝺetegere colores ut vir. q̄ aut̄ ꝺicit iſti. q̄ ſola ꝓpinquitate cuiꝰ colorē ē̄ ꝺicit̄ nō videre ē̄ ſcīm q̄ eo ipſa ſola nō poſſet ocuri ꝺuſtas colorū. ꝓpoſitudo. n. nō ē cū albi. nec ⁊ corpus. ſ̄ſd aut̄ quoꝺ ſtatuꝰ ē̄ ē̄ mi ḡri. ⁊ ꝺ iſta ⁊ opꝰ falſū ē̄. Adhuc aut̄ quī ſi ꝓpinquus ē̄t cū albedīs vir q̄ maxima ꝓpinquus ſit maxīa cū albedīs. Et hoc nō ē̄ uē. q̄ maxīa ꝓpa maxīs ſit huiuſmoꝺi q̄ alba. Ex omnibus ḡ oppoſitis ꝺictus ē̄ illa illa ē̄ quā ſuꝑ poſuimꝰ aut̄ illa quā ꝺ nig ē̄ aut̄ ꝑ illa q̄ ⁊ aut̄. Amꝓ nigra eſt q̄ nō ꝺicit nobis quoꝺ ſit albedo. ex quo ꝺiat ea nūc ē̄ lumē in ꝑſpicuo tracto. Et ꝺ adhuc ē̄ ꝛeūtendū ad ſpēm ꝺetinctū modū colorū quī ē̄ de ordine arū q̄. ſ̄ lumē in ꝺetincto ꝑſpicuo lucētū ſit color. Et q̄ lumē hoc modo ſit ꝓpoſitus colorū. ⁊ ꝺ planū ē̄ q̄ ſola ꝺā ꝑſpicuū nō facit albedinē. ꝺcēd aut̄ ē̄ q̄ lumē ꝑ ſe acceptū nō ē̄ color ñ largē ſūpto colore. ⁊ ꝺ albedo calcis ⁊ gypſi cū ex aduſtione q̄ calidꝰ ꝓtrahit ubiq; humiꝺ ſubtile. quoꝺ ſtatim ꝺuat ſubtilq; ſicci. ⁊ ꝺ ſicca ñq; paſſum ē̄ ab humiꝺo euaporare ꝓpe quoꝺ ſtrepitus ꝓtibus minimis in ſuꝑficiebus adherent ꝑſpicuū. ⁊ ꝺ ē̄ q̄ efficit calx albiſſima. q̄ aut̄ ꝺicunt pruꝰ ꝺeſſum fieri albū eo hoc q̄ vitra ꝓ ſuꝑ alia ꝓcit lumē ⁊ ꝺ lumē inſpiſſatur. Ego arbitror eſſe credendū. ꝑ illud quoꝺ efficitur ſubtilq; ꝑ ꝺecoctionē ⁊ ꝺ illud ꝑ

determinatio alberti

nūſio

nō ꝺ albedine calcis

exigens ūqz tūgat ūreum. z aliquo mō
adherear ei oz q̄ talia ḡbusta sint
albissima z quo humectate p aquā ali
q̄ talid obstunde p aq̄ sp̄ssitudem
z tue sc̄ exp̄stricta. tue subtile adhēs
ei reddit ad actiū z tue efficate albiss
ma z quod obiaut de opc alsyngco qđ
lat vbings wratc/ sq̄ ē acetū z aq̄
aliūs ēt p̄spicua z p collationē effi
a mag p̄spicua z qz sut acuta mil
tid. ad laulat exp̄ lutzgnio vnctuqđ
hūsdi q̄ nō sūebat vpōm deputari q̄
extracto m̄dumate p tūestre sed qđ
ēm cōt tue p oīoddā penetratiuz
hūsdi p̄spicuj p vpōm z tūationē sny
m vpōm efficatiuz albissimū. de ouo
aut quod mduat aut ē tām ht qz
m q̄ p̄spicuū mag ē raro hē prem
apte disiatem z qđ gstant p̄tes.
tūue vnaq̄q; mradiat sny aliā hume
quod retinet ex sp̄ssitudine z ustio
state z tue efficate fortis albedis
stant ē in ouis cothis. z hoc nyms
sit in eis de acetō cū hūe retinē
tm p̄spicuo hūsdi. quod retinetur
nutrā tūeū z albificat vpōm. huic ad
signū ē q̄m ouū qđ sit in toto q̄
busta q̄ in toto sexute aīal hūsdi
mgrestud aut fiesta in uenūtes. z q̄đ
mduaūt de truby vrys albi mor in
migrū fiale ē solūe p aīz. vta q̄ nō
oz dēe q̄ ab sit color p̄dēt quodd
luūs in p̄spicuo tūato. Si. n. gtiū
gat plus ēe p̄spicuū q̄ tūatū erit
luūs ēe in vpō cū fulgore quodd
z tue si sny illud reūteret fumosū
p̄spicuū mixtū hnīs opacitatē. sc
ē vaporosū tūestre intensū tenue
tue erit rubeū z subrubeū. z sny
idē albū fulgens reūteret vaporosū
p̄spicuū mixtū exp̄ aq̄o z tūeo sub
tili bue emyoto ad hūsdi vaporāle
erit coloreū sue subcitrinū. z citrū

Et sic vlāg. Si aut reūteret sny vpm
aqueū hūsdi tenue vaporale p̄spi
cuū erit. vū plus z mynus p diuīs
tatē hūq̄ p̄spicuj. si aut sit aereū
vaporosū p̄mixtū subtilissimo tūeo
bue grmyoto z adusto erit color jaū
nus z sic ex ē luūs dictus in p̄spi
erit atrpe colores nāz z omēz colo
rū diuīsitatē. resumamus q̄ omēs opi
mones p̄dēt q̄ē azl & nā z grāde
color. q̄ in p̄dēt. exdetinusq; Qm
teream de falsis opinionibus que fuit
Cxta gr̄onem mē
h Albita g̃ colorum
nā colorē z de grāde
albi z nigri p modū phātū est
nūc sq̄ nobis dupl̄tis modos co
lores g̃ modis alios colores qui me
dy dīc oz accipi. de acceptione g̃
colorē medioz introducamus opiones
aliox. dicit aut quidā sc̄ grādi me
dios colores ex albo z nigro q̄ albi z
nigr ex p̄dictis. z hoc ē p̄ponibile q̄o
nātur ut sc̄ fusca aut ex̄ citrine a
ritmetica aut ex̄litas geometrica. h
n. notatō ex p̄dictā in gmixtis p̄ti
mysibilia cū sc̄ imperceptui. nūc vid
q̄uis albi z nigri q̄ p nyma diūi
tē ē insensibile p̄ p̄ exitatē qua
hē. p ad quod ē ex ambobus ē visibile
fiē. hoc aut uta melius ē q̄ albed
z migred in athoma diuidat z tām
fluent suas nās z sc̄ disa p̄ponātur. in qua p̄pone adhuc su
ab retinēt fortas. sc̄ si nos dūcim
pulūem atramēti cū calce q̄ony
tue. n. vnaq̄q; ḡpoz ex ē idē
p̄ exitatē z quod fit p gpōm ab am
bobus efficte visibile. Cū g̃ visible
omē sit color oz aut hoc ex colorem
cū alid ē color extrema q̄ē albi
nel nigr erit color medius q̄ē gmixto
ex utroq; z alia ab utroq; spēs co
lor. hoc. n. modo de modis z leuipp

omēz

z sensato. mag 29

omem dicebat fieri mixtionem ex albo
z nigro in actu saluatis. ß p rationa
dicte in achea quor ignorat ßm proportionem statuem eque aritmetrice uel
geometrice uel musice dicebat ge
nerari omnes medios colores gradatim
sic gramice p istas plicas colorum ex
albo z nigro qui multiplicantur
s multiplicitate proportionis. gradatim ad
albu aut nigru in grande equidis
tancia iacere z posse. sic tria ad
duo quod sunt tres ptes vnius z due
alterius. iacent aut sicut tria ad
quod sunt tres ptes vnius z .q. alterius
z sic gradatim ea simile iacere opposita
ß aliqs minor proportionis ut dicit
democritus z leucippus. gradatim aut
mixti et ea nulla fuerit proportione
rationis proportionis. ß tm ß humiditatis
z debilitatis. sicut de vino fit polychimon de
albo z de albo nigro absq; proportione
qui uocat ab eis pium assimet. hoc
z non mensurate. eo q; non mensurato
proportione aliqua. oz aut q; h; quod
ex athomis extremor; colorum
modo se habeat hoc q; obscuratur in
grandibus mistralibus. colores. n. alii
qui sunt proximi in musica proportionabiles
sunt delectabilissime z visui species
colorum sic in grandibus delectabilis
sime simplex fuit in auditu in qui
bus fuerint proportiones minor; nonarie z cetera
z hoc modo dicunt ee proximos medios
colores achromatum z pungentem. est au
achilleus id quod erocea qui rubiatus
e ad claritate z dr achilleus
qui sit ex sanguine addita achate z ostreo
qd musta grandi. quos ostreum adhibere
uerum contra. ex qd et contrarium dr ex
lor. uerum dixit primum reges autem
in legibus immutare z tumultuosos eos
qui illud nisi hinc colligendi z uenia
di. colores aut medios non in musica mixtu

Alii sunt ab hinc z molestabiles. nel
si sic omes colores gradatim ee in mu
dicat ab eo q; humanitas z debilitatis
z quidem mihi non proportionatus. tuc oz quos
da dicte ordinatos qui ordinem hinc quo
ad gradu z ß proportiones minor; z alios
mordiatos qui sunt ex grande extre
mor; non proportionat. hos aut medios
colores forte dicet ab non ee pulchros
quod non sunt in nullo proportionato. Est ad
hec aduertend q democritus z leucippus
non dicebant ad gratiam. n tm p gra
tionem. p quod et dicebat medios
colores non fieri n quadd gradatim
albi z nigri in achea disor sic ex q
pone albi z nigri pulueris sic spoza
dixit. nel ex grande albe z nigre ha
naz resultat color n albus nec nigr
phenom aut omnia horz colore dici
tur ee strid z ordiez z figured. sicut
alibi dictu e. Cum aut sit in equi
distancia proportionis ee ßm nulz z qd
ee sine hac in humidum z debilitatem nos
infra explanabim in proprio loco ubi
nullus sicz medioz sensibiliter tam
in colore q; in aliis ordinem. Iste g
z vnus modus gradatim mediorz colorum
ß democritus z leucippus. vnus et modus
gradatim mediorz colorum alius additione
ß anadz. quo. s. vnus fit ex eo q; vnus
extremor; resultat p altum. z hoc fit
equali sua sit minor subtilitate z albedo su.
sue albu subtilitate z nigredo sup. p alt
hos. n. equalis resultat tale qui e me
dius inter duos z hoc est dicit ee in
arte pungendi. illa. n. sup vnus inferius
re colore ponit z altius superimpositum
ee superficie ß apparentia sup aliud
ita tm q; non pensis extremitatibus tenent
ee. hoc aut sucuit pictores. quo pi
gunt ad. gl. stanes in aqua uel aere
tuc. n. colores ymagis ponit primo
z superducit illis colore tenuem di
aphanum z non tegentem colore z figura

opinio anaxagore

ymagis Et hinc modū in nīa inuenym
in aurora q̄n sol az p fumū interpsū
ex subtili rorēo elevatū. tūc fulgor
solis qui in se albus videtur azz
purpureū. vsti aut. sē z anteriorēs
multitudiez colorē medioꝝ exhibet
ex eo q̄ sic ibi suphimpatre in appo
tione z ex̄ apparitiōe. ꝑ hūdatiaz
nīs z defectū. post n. ex̄ rōnis inferio
ris z diuisū superioꝝ vel in alia q̄
portione mutat z p̄d ex̄ hūdatiaz
suplimtus sup inferiorē sine appo
tione multū modis valde sē insta
onēdetur. ¶ Capitulū q̄rtū d̄ symphaco
ne inductaz opinionū de medijs
alioribus ff.

Nostaue antiqui q̄ sic colores ex
athomis extremoꝝ. vel ex
superatatiōe vnius sup alīud gñā
bant in hac q̄uenerūt q̄ dicebant
sensū visus fieri p resolutiōem a
lucē vel acorē colorato quod mē d̄s
curreret ad visum z tāgeret ipm. et
dicebant visum ee q̄dam tactum
z in hac opīone magnē fuit demo
critꝰ z ex̄ dicti illius supiꝰ ex̄ plana
tū est z ex illis q̄ ibi dicēd ꝑz q̄
dicte sē antiqui dixerunt colores sē
sibiles ee dispōnes corpis visibilis
ad sensum p actū vel suppficiē
suplimtas colorib; z ex̄ inq̄rend
ꝑz. n. q̄ ex quo sentimꝰ metꝰ sus
tinentes q̄ in cibis sensibilib; sapis
sit p q̄dē tactū. z in hac ex̄ dicē
dū est antiquis. ꝑ tactū illic nō z corpis
sensibilis ū in tactu z gustu. ꝑ est
hoc simplicius in alijs tribus sensi
z q̄ hoc methaphorice d̄r tactꝰ. z q̄
sic fit sensus sic q̄batū. z tū in lo
de aīa d̄ in p̄cedēti tractatu istiꝰ
libri melius z ut dicam⁹ q̄ mē q̄d
z mē sensū z sensibile subito propue
Jn vsu moueatur z ꝑ motū illiꝰ
fieri sensū tactū mediū z nō distinctos
nybus. illud aut q̄ dicūt medios co
lores gñari ex equidistāt situe appro
nati racētibꝰ simul extremis oppo
id falsum dicāt sin oīb; n. sic e
quidistare simul in vno oppōito ra
centibꝰ oz dicē q̄ aliqua magnꝰ de
coris colorati sit inuisibilis z nō vi
deatur ni oppona cū alia z q̄ oppo
nētia nō sint eiusdē coloris. id ex
tali oppōito nō resultat color oppōē
cūi. resultabit ex̄ color medius q̄ nō
z color oponētiuz ut dicūt. ꝑ sicut ma
gnitudo colorati z visibilis ita z tpis
in quo ꝑficit sensus z visibile in
inpūt oz z ꝑ dicē q̄ tempꝰ in quo sen
tit vnū oppōitoꝝ z aliud sit in sen
sibile z nō vnius sentiri simul. si aut
athomi extrema tūc oppōita sē
tiūt nō z vnū inpūd ex̄ ipis. sin
oīb; aut talib; tūc in loco oppōit
z sentire oppōita aut oppōita q̄
ꝑz q̄ turba nō sentitur ni p hoc q̄
vnū z vnū z sic multi vnū. z nūq il
loꝝ coletꝰ dr turba. Sic ꝑ in sen
sum athomoꝝ oppōitoꝝ erit q̄ co
dere oz sensū sup extrema ꝑueꝝ. z
post sup oppōitoꝝ ex̄ ipis. ꝑ q̄ hoc tē
pus est in sensile. id d̄r nō sentiri
extrema. ꝑ mē. oppōitoꝝ z p insensibile
tpoꝝ motꝰ simplicium athoꝝ dūd
sic ꝑ ex̄ de explēt. z latet visum z pu
tatur vnū ex̄ mē. cū tū in vtrate
duo appareant. ꝑ simul in loco. z hoc
id est q̄ sic oppōita nō cumulāt fozas
extremoꝝ cū sint alterata ad mē
z q̄ retinent fozas extremoꝝ ꝑ illos
alterat sensū. z ita omē sentire de
cpi ex̄ ꝑ sensū. z nō sic dicere sic ysti
dicūt nulla ē veritas. ꝑ illi q̄ ex̄
superatatiōe colorē z mediorꝝ resultā
re fecerūt melius dixerūt. Colorū.
superiorꝝ q̄ ē in vtrā superatationē mo
bilius ē z alterabilis assibilacēti ꝑbi.

sicut

sicut cum̃ dr̃aſinũ & mouẽ & alterat̃ ab eo
quod videt̃ p̃ ſp̃m. & ſ̃ cum̃ ſic alte
ratur mouet uſum nõ ſuũ ſibi ſimꝫ
motũ ꝓo. Sꝫ manet in ſenſu ſoꝝ
eiꝰ qui alterat eũ q̃ ꝓportã cum
ſenſu ſua ꝓpria ſp̃ſpiꝝ patit
in eo ſol. Cũ eo ſimo ꝙ ꝓportiõ
ꝓportiõ. ꝓportiõ. n. color ẽ ſuꝫ ſub al
bedine ſolis alterati. Et cũ talis color
Sic eo duobus reſultãs alio appa
ruit ſtan & nõ albus nõ nigꝝ pure
nec oꝙ in tali viſione. ꝓ apparet
ſoraz albi ꝑ ſe & nigri ꝑ ſe & poſtea
ꝑ ponẽtia ab utriſq; ſic ꝑ ẽ ꝑ hãc
opinionẽ & latã nos q̃ & ꝓtes
inſenſibilitatẽ. q̃ eo ſupinatatẽ
alteriz actꝰ medij qui neutꝰ cõmodꝰ
& cũ agit in uſum ſub actu ꝓpo
& cũ ſub actu extremoꝝ & ꝑ ſtam
opinionẽ nõ oꝙ nos dicẽ q̃ aliqua
magnitudo coloris coloranti ſit inſ
ſibilis. ꝑ poteꝙ dicemꝰ q̃ ẽ viſ
bile ab aliqua diſtantia tanta ma
iore uel minore. hec ꝙ & cũ & ſpa
tem & color compoſito. nõ quia ꝑ
ẽ ꝑ ꝑ q̃ peruenit ad ſenſũ. in re
n. ipſa color ſimꝫ alb ẽ ꝑ actu a
colore ſolis. Sꝫ quia peruenit ad
ſenſũ tuit uiſibile & mutat in alb
reſultãs eo utreꝙ. illo aut modo
qui in p̃cedẽti opinione huiꝰ & mihi
obſtat quia appeat quidã albus & me
dius color eo opinione albi & nigri eis
qui ſtant alongẽ aut viſibile. ꝑ ille
qui ſtat ꝓpe diſtinꝫ in tali ꝓpoſito
athomos albas & achomos nigras &
nõ mediũ. Nos. n. in eis & dicẽdis
in fine iſtiꝰ libri tractabimꝰ unde
mo q̃ nõ ẽ alius magnitudo coloranti
coris inuiſibilis. Eſt ꝙ opinio & me
lior q̃ p̃ma. ꝑ tñ & hanc ſtatim. q̃ nõ
fit talis ꝓportio mediorꝫ colorꝫ

ꝑ q̃ in ſe ampliatur. ꝑ ꝙ mutat
ſenſum. Capitulũ ꝓmũ de ꝓportione
uſa ꝯmptionẽ ſ̃ medio.

Sit aut & colorum
ꝯmpoſitio corporꝫ
nõ ꝑ illud modo quẽ putant
quidã ſcilt democriti & leucippꝰ. tue
rit uera cã inueniendi ꝓportiones
colorꝫ extremoꝝ ad medios coloꝝ
gradus. nõ. n. fit ꝯmpoſitio corpõ
phiorꝫ ſic q̃ minima athomalia ſilin
plicia ꝓma in eis eq̃ diſtãtia ꝑ
ſpectiuam ponãtur q̃ tñ ſint & ma
nobis ꝑ ſenſũ. ꝑ myſterẽ oio alte
rata aſſumꝫ ad extrema ad me
diã ſic dictũ ẽ in pygeis infine
ꝓm. nba dꝙ agit de ꝓportiõe. ꝑ q̃ ꝑ
ſolũ dictũ ẽ de ꝯpoſitiõe. ꝑ q̃ in eis q̃
petit omnibus. hic aut habemus di
cere de colorꝫ extremoꝝ ꝓportiõe
ſola. illo aut modo quo illi dicũt ſ̃
q̃ athomalia q̃ꝺ ſimplicia ꝓportiõ
h ſolũ ꝓponãtur q̃ndã q̃ dicere &
minima ſue ſpẽi. & ſ̃ alterati aſſum
ſpẽbus. ſic dicũt homines equos
& ſcia & eo cia mediocria. illa. n. ul
terius nõ diuidũtur. q̃ minima ſunt
in quibus ſaluatur ſpẽs hominis. n. ſin
ſpẽm minimũ ẽ homo hic uel ille
& equorꝫ minimũ ẽ eq̃ hic uel ille. & ſ̃
ſcorꝫ multitudo ꝙgregata in unũ
locũ & iſtos dicũt ꝓportiõ quo eq̃
diſtant ſiue ꝓpriꝰ ponãtur & diſ
ponãtur in ſcm unũ. & h̃ patet
ꝙ ẽ quo gradus ſunt eq̃ diſtant
poſiti eoq; ẽ phice ꝙ ẽ gradus q̃
ndã minꝰ ẽ ꝑ nam & eo unꝰ hõ
nõ ꝓximꝰ ad eq̃m uel equũ uel
eq̃s & q̃ndã ido nõ diuidit ad minimũ
h̃ eo ſuus ſoꝝ alterat ad mediũ

horū ḡmixtionē nō oz sic fieri. ꝫ oz ea
ex toto alterari. ⁊ sic mysteri. uta q
michil retineat ꝑ dictū de extremo al
terato. hec. n. sunt ā ꝑ nām maxīe
ḡmixceri hñt. qualis aut sit po le
talem fieri mixtionē in phīcis
corūbus nāl ⁊ ex eis q dixym in fi
ne prīm pyḡcēs ubi tracta de mix
tione. q aut sit unitas q ḡmixt
illis ex colorēs mysterium. ſ tam
ē ex hijs q ſtatī dicem q tūc ex
hanc cand ē cām ḡre milia sunt
medij uel colorū. ⁊ tūc patebit q
nō oz dicē cām color medioꝝ sup
exatarū uel insensibiliū eqrū
distāt̄ pōm. Si. n. dicet q eqrū
distantiā pō ea ē color medioꝝ te
oz dicē q ḡpe videnti nō ēt color
medij q ille videt extremū qui
mixtoꝝ vīr ēt. ꝫ longe videns nō
videret extrēa ḡmixtū. ſz appare
ret ei medij ⁊ ēt debilis videret
medij ⁊ nō ēt limpidi medij color
q oīa falsa sunt dictā ꝫ cām q
mixtis corūbus nāl ⁊ mysteri colo
res ⁊ hac cād ea manīf ē glī
albū ⁊ nigꝝ opponūt ḡre vnū no
⁊ aut puū ⁊ hetq. Alio mō hñt ē
aut in phīcis inferiorib q diaſtēm
quod ē in corūbus quibusq ē eis ex
quib ēt ꝑpetuo ſuppq cord ⁊ hūiz
ē q ē ex in albus fieri ꝫ magis ⁊
minꝰ. q ꝫ in milꝫ ē clis ⁊ nō clis
in ē ꝓpria qua uocam ꝓpriū
poꝰ nāle q ꝑme qualitates elor
quas uocam actias ⁊ passiuas q
nō in milꝫ ē clis oz q nulla hēat
ḡrietatē cū aliꝫ illaꝝ ḡlitatū. hꝫ
ib duoby ſc ꝓbatis ē adhuc ſad
q raritas ⁊ densitas nō faciūt ꝑ
priū nām ⁊ opacū. Si. n. denuo
opacum rarefieri adhuc manet

\ ſuīt

in pō opacitas. adh aut ſpissa lūo
ſa ſcilt ſol ⁊ ſtelle ⁊ rara opaca
ſunt ſc̄ q̄dā nubes tenuiores. ex
hijs ꝫ truby ſuppositis relin quit
q cū mixtēt hēia uta q mīꝰ ⁊ plenū
dnp ē cū plūo ⁊ minimo alīq. queūt
aut omnibus hōr ꝓtes ꝑspicuas
ad ꝓtibus opacas. ſc̄ dic pō de tri
bus gḡbus ⁊ marcūbit ꝫ in ipis. h
nō alterate aīa ꝑspicuitatē eo
q pō ḡriant eis qualitates ac
tiā ⁊ passiuā mixtibiliū. ſc̄ dixit
ꝫm eo eis q̄ plenū ⁊ hac nō ꝓdit
raritas ⁊ densitas. ſc̄ endito eo ꝫ.

Dēs aut ꝑspicuo ⁊ q pōito. uta q ḡd
mīpiter opaco oz limē quod hē
ꝑspicuū tractā ſc̄ nām ꝑspicuū de
latabē. ꝫ limē in pō extremoꝝ
tūgit ipōth. ⁊ hac ēt hijs ē color. pig
quē cū ex mīstitudine ꝑspicui lūis
in tota ſuppficie ualet dilatari. ⁊ q
fundari erit res alba. ſed dubio. q
aut ex mīstitudē opacitatis nus
q̄ dilatē in pā ⁊ ꝓfundit̄ absq dū
ē nigra illa res. ꝓ hoc nigredo ad
opacitatē q ꝑspicuitati ē ḡria ſe
ad cām reducta. ꝓpitas ē nō pua
⁊ ſc̄ albedini oppona ḡre. ⁊ tū lu
men nullū hē ḡalid. eo q ipm non
ē ꝑspicuū ꝫ acty ꝑspicuū ⁊ ſ sub
tilē ꝙsidēte hijs. immediate mīgred
oppona albedini ḡre ꝫ ad qd nā
le ē in albedē. ꝓpinquā aut oppo
ſ ad quod ſpāle ē in ea. ꝓ quod
mag ꝓpinquā opponitur q ḡre
multitudo aut color medioꝝ cū ali
ab eo q milꝫ ſut modi gmixtionis
oꝝ ex ꝑspi ⁊ opaco. ꝓnc. n. gmixti
q̄d corꝰ ꝫ modi ꝙportionales. uta q tri
plū ꝑspicui in ſuppficie ſit ad ſimplo
opacū ⁊ q̄lis milꝫ modis pot
talis gmixtio fieri. q̄d aut non

ꝓpinqua

nō quōd opi ad albū nigꝝ

nō q ꝑspicuitas mele michis ꝓdit fōrē glitates elemētoꝝ

nō q raritas ⁊ densitas aliud ſit a ꝑspicuo ⁊ opaco. q ꝫ nō nōtad

z sensato. tnd 29

guata ꝓportione in nuis ꝑnt gnss
teri ſm̃ hūdūcrd vnꝰ iſtoꝝ ꝛ
deffectū alīa in ſuppliae. iſta. n. oꝫ di
cere eꝑd modꝰ ſ̃cu multiplicata. q̃
ct ſ̃ ꝑmā opīem multiplicari dñr
eq̃ diſtant poſſe colores Et ſcdm
Dcm̃ē in 2ᵐ opīone de ꝓportiōe
ſ̃cnatationis. omīa. n. illi modi ſ̃
uātur in q̃ſpectis oīb; z ꝓpr̃ia
z opaco. Que aut ſit cā q̃ color ſ̃cū
ſonalis nōte ē ꝛe tractas z nō dſtin
tas ſm̃ nūm/ Simſr aut z ſapoꝝ z
ſonoꝝ/z aliorꝝ ſenſibiliū/poſtea di
cemꝰ q̃ vna rō erit de oīb; ſ̃
ſ̃ in tm̃ dictū ſit nobis quid ſit
color/z qua de cā ſint mlti colores
q̃ aut nos nō intendīg hic de ſenſ
bilibꝫ q̃ nūtat ſenſū. ſ̃ de ipa ge
neratione ſenſibiliū/z ſm̃ ſuā cē in
nā. Et rō ſomnij z vigiliē nō mutent
ſenſum ſm̃ ſuā ḡnem. tō oportuit nos
in libro de aīa natura ſ̃ſpicere ꝑ de
gnōne noctis/z mltitudē ſonoꝝ q̃
ibi tractauim̃ de eis q̃ut ſenſus mu
tant. g̃ ꝑ dicta ſunt ubi de ſono z voce
ſufficiat/z ubi dicēdū ct̃ cām quare
mllis ſenſibilibꝰ mltiplicatis ꝑdūcā
tur ꝓmpte qualitatibꝫ q̃ nos ḡnim
cās ꝑ ſe/z cēles ſenſibiliū. Calidū ac
Et frigidū. ſibi aut hūdū/z ſicc̃ nō
ſunt cauſe ꝑ ſe iſtoꝝ. cū ſ̃ ḡ ē q̃
albidū nigꝝ grate acutū/z q̃ꝝ grue
ab ꝛpō nigred. Et ſibi ē de frigido.
Et alīs qualitatibꝫ ꝑ. g̃ nō ſunt
ꝑ ſe cauſe colorꝝ cēles. ct̃ nō ſunt q̃m
nō ſalutantes in ḡnādis corꝑ. cū ḡ
z in ſē de dīa. cū de cruſtu dicemꝰ
q̃ quodāmodo ḡnāt huiuſmōdi tales cās
colorꝝ/ſcdm q̃ bonū erat inꝺ ꝓpa
tem cis aut nūa tpora hac vice qua
nos intendīg meſſe tuntꝰ.

De odore Capitulū 6ᵐ. q̃ homo
aut z ſapor ſiue odoratꝰ ē de
nūc dicemꝰ. Eſt fere q̃ de ſapo
n. cad paſſio z qualitas odor 46 m 91
z ſapor. q̃ vtiq; eſt ſcdm̃ oꝑationes
mutr̃. Sz nō ſunt in eisd̃ ſbis tm̃ q̃
in mā. q̃ ſapor ē in humido ad paſſū
actiū oꝑatiōnalē. Et odor ē in ſicco
oꝑatiōnali ad paſſū ab humido oꝑa
tiōnali. ſ̃ ſaporꝝ ḡnā nobis hoīb;
manifeſtiꝰ ē q̃ ḡnā odorꝝ. huius aut
cā ē. q̃m hūc ſenſū q̃ odoratꝰ nōīa
ꝑioꝛe hēnt oīb; ſenſibꝫ aliis
q̃ in nobis. ſ̃ic. ḡ̃ oīb; aliis aīa
libꝫ q̃ ꝑfecta ſunt ſ̃ m̃ ſenſum. ñ
forte ſint aliqua aq̃tica q̃oꝝ cere
bra ſint valde frigida/z humida. tam
aut hēnt diſtentiſſimū m̃ oīa alia
a dīa. cōd ḡ guſtꝰ q̃ dā tactꝰ ſit
q̃ ſ̃ ut ct̃ alīs ſenſibꝫ melig; dꝰ
cretq; hēnt. guſtū. cā aut horꝝ oī
um ꝑ in libro de aīa ḡnalē q̃ dā
z ſ̃ſicialē dicta ē. ꝑ aut z ꝓpriā
z ꝑfectē determinat in libro de aīa
libris ubi de mēbris humanis age
q̃ aut nobis dcꝰ ē ḡnꝰ ſaporꝝ
z ḡnā q̃ odorꝝ. z ſapor ē aliquid mod
tū odorū. z nō/z tractādo ḡnationes ſē
ſibiliū. oꝫ nos ꝑ dicāt de ḡnōne
ſaporꝝ q̃ odorꝝ. volumꝰ aut ꝑ ḡnē
de ḡnōne ſaporꝝ in cōi. Cū ḡ ſapor
z aliquis ſit. z in aliquo ſē in ꝓmo
ſbō. z aliquid cūm hēat ſue ḡnōnis
oꝫ q̃ eo bris cā ſaporꝝ dicūtur. q̃dā
tes ḡ q̃ꝝ id ſm̃ ſbm̃ ꝛpīg in quo hꝫ ſē
diā q̃ id erit q̃d ſm̃ ſaporꝝ q̃d
in ſe nullū hꝫ ſaporē. Et cōd ſaporꝝ
ſit paſſio mixtiōis. z oīa quod nu
trit actu ſit humid̃ ſē in libro de nu
trimēto oſtū ē ſt. oꝫ q̃ ꝑ ſm̃ ſaporꝝ
ſit humid̃ in ſpū. Sentꝰ aut q̃ aq̃
nā vīe ſue aptitudīe nec ē inſipida

Nō vbi ē ſapor tāq̃ in matīa ?

ō q̃ qualitates me ſunt ſit ē ꝑſe color

nō q sapor nō pt fūdari in humido aereo ōsiacō

ez ꝑ q aut in hūdo aqueo grīant fiāt sapor aut in hūdo aereo q hoc ē impossibile. Sz nō pōt fieri in hūdo aereo q rpīm est spūale z nō ē incorabile ad mūmetid. ez ꝑ q sint in rēo hūdo aque tēpē in sūo gprio. Cū gaq sit sūm gpūz z pē sapor ez q sit vno vel trid modoz sūm rpōz. aut. n. sic ē sūm q oīa ista sapores sint in actu in rpō. ꝑ insensibilia pē dīdenciam putarē. vta. s. q saporosū corpus sit in athoma dīsum z dispsū in aqua. z pē putatē dīdenciā sint insensibilia. Et hoc erit dicere q aqua de se hēat omēs sapoēs. z eo q impotione efficiat sapor sensibilis. sic dīxīā de coloribus, z hoc modo dicta uīt de odoribus emp. z anat. aut ita erit sūm sapores puri simia sapoz. hoc ē q in se hēat olē semē sapoz sufficiens ad ē sapoz ꝑ tām sufficiētē z mālem. semē. n. ē z efficiens z nīā eiq cuiq ē semē z ꝑ hoc dicem⁹ tria oīa sapores ee aquā ꝑ la frezā essē z mālē ꝑ q alij sīt z alij sapores. sīt eo alios z talibus pribus aquē. sic eo alia pte semis fīrmanibus z eo alia pte. z sic de alijs mēbris. aut q ē ꝑ mēbrā dīonis q dicatur q nulla hī dīaz sapoz aq̄ actiā. ꝑ ꝑ pōm sola z aliud ē quod ē cā efficiens quos fiāt eos z educet ꝑ actū sapores. sic si ab ignat q calidū uel sol agat sapoēsē in hūdo aqueo gplexionali. sol. n. tīm fiat eos in tīe nasētibus z porue in fīrmis plātis. Calidū aut fac eos z gplet eos in digestis ꝑ actiā ad ob esse z opteste. Sol aut ut dīxīā ꝑpāt hoz aut primū quod dutū ē sāt dicat emp. mūtā ē aptū mēdacū. si. n. sapores ꝑ actū essent ī aq̄

Sed nō sentiunt pp putatē dīdenciā tunc fierent sapores sensibiles ex aggregatiōe saporoz sic. puta in aqua z hoc fieret colatione aque z aggregatiōe saporoz sic. puta in aqua, nec aut mihil tale fiat uel mutat in hūdo gplexiōli. q videm⁹ q sapores nō aggregātiē. ꝑ alteratiōe ginutā z grīantē quo offerūtē ad solem fīrtus in pepasi z quo ustulātē in ep sēl z optesi dīonibus. poma. n. acta dulcestiā assa uel elixa. ꝑ sapores nō fiūt ex eo q ē ab aqua tales factos ē z aggregatos. cū calor nō aggregat sed dispregat. ꝑ potiq ep hoc fiunt q trāsmutātur pp alteratiōem facta in rēo fructu. primo. n. trāsmutā calidū nāli z solis ad dentatiōem hūdi gplexiōlis mouētē. deīn resudat superfluū hūdi quod euaporabile ab eis a calore solis. z q hūdi ē vaporosū pp hoc alitstulidē in trāsitu z amarū z tū ez q resudet superfluū hūdi vaporosum qđ exsudat cū egressu quod fructu extrahūt aloes sic gnōnes. sic vinū quo bullit in vna anfā vel demetūr. deīn ez q vacante adtā quo bullit hūdi eore. sic vnū bullit in dolio aduplicī calore loci. sic nāli agitatiū. z tūc egredīente calido loci residet calidū gplexionale. z humidū vaporabile in fructibus dispsū acreū auc adjungat ad aquū. z hec ambo efficiūtur ppter calorē nālis subtrictū. z tūc hī fructu debitū sapoē z sic pz q fructu sic alterantes calido gplexionali. gplexiōle hūdi, z nō pp priū sapitale aggregatiōm. ex talibus aut altratiōibus fiūt sapores acuti ep dulcibus saporibus Et ꝑ amari. quo. n. calidū agit ī

dulce

dulce paulati cēbrat huidū subtile aere
id ꝛ qđ remanet trēd in huidō icen
sum fit aq̄ actutū. qđ aut tō adhu
ruc huid. tuc efficit sapor primary
huic aut ⁊ tēp aq̄ huic ē opꝰ quod
facit eligma in faciendo aīa actutis
distillat. n. yr urina ⁊ pcipue ē ad
hoc urina pu masculi pp fortitudi
nē caloꝛ digestiuꝰ. ⁊ id quod ep distil
latū de pueꝛ ut tō distillat ⁊ tuc eleū
oleagina sba ⁊ remanet aīa actutis
sima residens q̄ eleagina sba. Si utꝫ
distillatōm sustpiat residebit i fun
do nigred quedā crustosum ocꝛpus a
maxssimū pp mlta actiom ignis i
ea ultima aut p mlta vasa eligitur
aslid mutmēti suauosa ⁊ dulcis ꝺꝛ
sic fit ep dulci actutū ⁊ primaꝛp. nā
lic aut ep ebulitōne sanguis expu
mosum subtile trēd emolat ⁊ in te
loꝛa amaꝛd gltis p aduston. hoc
aut modo actione caloꝛis in huido
p alteratōm videmꝰ sapoꝛes oꝛdis
tractos ꝑ omē genꝰ sapoꝛ trāsmutatos
⁊ nō ē dm ep sapoꝛes actu dst p
mixta dssos sunt in huido aqo. sic
aut impole ē aquā ē pspme mta
sapoꝛe. sm. ē et mta coꝛp pspme
tuc nō recipiet sapoꝛes agentis ep in
fortē ad bnd ē. ⁊ nō ad ē ꝑ gradm
sapoꝛ. hoc aut fit dē qꝛ ep aqua
videmꝰ fractos aliquos sapoꝛes. sic
ep esthā mutmētale p calidū elixatū
nel assatū pacē nel nīm. ea aut
que pspicua sunt in sepibus huic
agentis ⁊ fortatiuū spēi. restat ꝙꝫ
sup̄ induite diuꝛse mēbrū qđ. s. aqua
trāsmutat in sapoꝛis. nām ep qđ pa
tit ab aliquo agente ep ipm. lz
aut dspsum ⁊ pluꝛfm id aquā ē
sbm p sapoꝛ. tū nō pot ē qꝛ simꝑ
aqua attenuata passa sit sapoꝛ sm
mam ē n. qꝛ autute calidi simꝑ huid
aqueū haut nō recipit passionē. ō
um. n. huidoꝝ subtilissimū ē aqua
pura simꝑ coꝛp q coꝛca sit ⁊ deꝛeliq
p nutrimēto. hoc aut dico pp huid
dereū quod subtilioꝛ ē p aqueum. ꝫ
nō ē incoꝛabile p alimētū ut ē. ep
planaꝛiꝰ. Quic aut oēs talis huoꝝ
subtilioꝛ sit aqua mā ē. qꝛ si aliq
huid coꝛeū subtilioꝛ esset ipa. ipa esset
hoc oleid. h. n. vt fortē subtilioꝛ. eo
qꝛ effusū ꝑ plus i superficie pdit hu
mectando p huid aqd ⁊ qꝛ plus pdit
dū ⁊ maioꝛē pdit loꝛd ē subtilioꝛ ⁊ foꝛ
malioꝛ p id quod pdendo mig ⁊ loꝛ
capit nigꝛedē. sc̄ pz in elis. qꝛ fecu
lenta eliq pdendo in loꝛd maioꝛē
p mālia. hec aut ꝑ nō ē sufficiēs. qꝛ ac
cidit oleo oleo quod plus pdendo
p aqua ⁊ nō queat huido mixtū
p se ꝑ actiōm. h. n. qđ oleo pp lu
bꝛicitatē pp qua cito labitur de p
te in pte mollificādo. ꝑ qꝛ vim sēn
q huid aq̄ sit subtilioꝛ p oleid est
p huid aque in gradu magis nig
ing pot tenꝛ ⁊ suauē p huid oleū
quod nō q̄ pp eoꝝ subtilitatē ⁊
qꝛ ē ita subtilis ⁊ pura. id dicoꝝ
in. ē. methoꝛ qꝛ aqua nō ē elixa
bilis. qđ. n. calida facta ē ⁊ bullit
in illō az ⁊ crassata ⁊ ispissata p qđ
ē p se sola. oīa aut quepta mispis
centur p elixatōm. oz ꝙꝫ qꝛ nō solū a
qua simplō. sit cā ⁊ sm ꝑ pruz
oz ⁊ alia ꝑ aqua nō pura mispis
cibilis p de certum. omē. n. sapoꝛes
tract sunt in huido. tū sunt ispissa
bilis in sbō suo ⁊ hinc passibiles
calid ꝙ sit agens gratuū est ⁊ nō
sufficiēs ad tuū sapoꝛ ad huido a
queo. oz ꝙꝫ qꝛ calidū digestiuū. Et
tractū agit sapoꝛē in huido aqueo
nō puro. ꝑ aliquid passū. ⁊ gradu

aquo debeat pati. ut sapores recipiat
& aggregeng ea q̄ primo vnit dulce sa
pore. huiꝰ aqueo acceptio aut huiꝰ
q̄ actiꝰ sapor⁹ sum. p̄ primis simpli
cibus in tra & in quibꝫ & in quo
rūq; fl fructy crescūt p̄ plātas. In
hys. n. tāq; in primis oblectam⁹ humi
dum ad sapores alterari. q̄ p̄ q̄
dā grā tre humedo aqo dent sapo
rem. p̄z q̄ mlti antiq; philoz q̄y
de nā loquūt sunt dicunt talem
huiꝰ aquam h̄ere sapor⁹. qualē
saporē hꝫ tra p̄ quā trasit. Et h
marū & in ea dulcis aqs magis
& in eis q̄ sunt p̄ amaras q̄ sunt
salse. fl. n. q̄dā spēs tre & sic dicūt
& in. E. methore. Sunt aut aq̄ p
rem̄ vllare facūt amare sapore
p̄ quē recipere p̄ quē aq̄ collate sunt
dulces existūt. Sunt & fontes
talē. quoz q̄dā sūt dulces & q̄dā
dicunt/ alij vo crodos recipientes
sapores p̄ dulcitate tre p̄ q̄a trasie
runt. Sapor g̃ est in huiꝰ aqo. per
q̄ aquosaz sicco tāgo. rōnabile aut
in plantis & genꝰ sapore maxie
q̄ planta vt omes vines arā. Et
sic vim simꝫ tāgū huiꝰ plantas
facere pati ad sapore. huiꝰ. n. hꝫ
pati aquo q̄dmodo ora alia
q̄ prius. q̄uā aut huiꝰ aqo est
simꝫ. una put & in igne aut pri
& in tra. ignis. n. nā & siccā. sic
& tra. hoc tri magis q̄ppie est ignis
calidū & ex̄ siccū & q̄ppriū tre. siccū
& magis q̄ fructꝰ. sic in 2o phȳge
dicti est. p̄ aut q̄ aqo tra nichil
potit agere vel pati q̄ in hac q̄st
de patione sic sunt nō hōres q̄uā
actiꝰ ad passiua. sic aut nichil &
agens vel faciens. ꝫ potiꝰ p̄ hoc
q̄ frictas aliqua & in eis. sic
n. ora agunt & patiunt. oz g̃ nos di
cere. q̄dmodū illi q̄y lauant alicui
colorata cora vel sapor⁹a in huiꝰ
aqueo talem facūt aquā in q̄a
lauant h̄ere sapore & colore quale
lauant dare colorato vel sapor⁹o
Sic facit & nā huiꝰ aquam h̄ere
sapore collatū ipm p̄ siccū tre
& mouens & decoquens ipm p̄
calidū. Sic. n. calidū mouet & de
quoquet & siccū aliment. p̄ quod
collatū facit nā ipm huiꝰ q̄lēcūq
p̄ sapores. passio aūt q̄ fit in huiꝰ
aque apditu calidi igneis & siccū tre
& sapores nā. gustus aūt virtu
te & p̄ alterabiles & ad opem & actū
ab hiꝰ sensibili q̄ sapor nūcupat. sēp̄le
n. dnt gustū ad h̄ q̄y ante hoc il
tute & p̄ talis ut sapor fiat. deinde
q̄uo genꝰ gustꝰ sibi sit. cūq; hoc
n. oz ex quo sensibile & agens &
gustus & alij sensus patientes. nō
n. dicūt sensus p̄ decide & emitte sen
sibilē virtutē ad ad quod sentitū fiat. ꝫ
potiꝰ p̄ mēi lustrāte sonos sensibiles
fiant aut dicūt q̄ nō omē huiꝰ
est sibi sapor⁹. Sz q̄dcionale &
nutrimētale vta nec omē siccū
& quod agens in huiꝰ fiat sapore
in rpo ꝫ q̄dcionale ymptid & ad
ō nō quelz tra p̄ quā collatus aq̄
dat ei sapore. ꝫ potiꝰ ea q̄ ymmixta
& ut sulphur & antipsimend & stiptica
& huiꝰ & nō sint mutāt sapor & passio
in huiꝰ collato p̄ ipm & id hmoi
ab ista q̄sideratione sapoꝝ oz acci
pe q̄m nec huiꝰ absq; siccō nec
siccū absq; huiꝰ q̄ppriū & sibi sapo
ris. Sitha. n. sine nutrimētali nec
ipis alicubi & ad ñ sit vtilis q̄
impetū. Cū & passio sit sapor & gustus

nutrimēti

rsenpato. nra 29

nutrimēti q; q; sapor sit ex vtroq; cōmp
autē oblatis tibi aialibus quibꝫ cibantur
Sunt ulla de nūo tangibiliū rsensibi
liū q augmētū facit rdefectū obla
tū. n. ad esthā viuū. ꝑ q; ē fluxabile
Sicut sepe dictū ē. cū sēp ē q; oīa nu
triūtur dula uel simplā uel cōpte
quō. n. dulce cū alīs sapientibus cōpte
tū ē nā tū trahit dulcē rejicit amarū
ꝑ q; nutrit aiāla dctātū ē ꝑ q;
oppūt in 2o de gōne. Sz hoc ꝺ
ē de ꝓpō q; ē nāle ad hanc ptēz quā
modo tractam⁹. Calid. n. atūe augmē
tat rstruit rtēnit dūrēdo rdecoquendo
mutādū. quo ꝑparato leue quidā tra
hit tā q; equā dulce ē. q; ē calidū r
humidū amarū aut rsalsū quod graue
rterrestre ē dcūt rrelinqt cū ā ē qua
terrestre ē tūs ē natū sucipe foīam e
tq; quod nutrit. n. mouet ad ipm. rtū
agit calidū in ipm fumat rexsicca
plus rplus radducit. humidū aut
aquū irrigat mēbra. nec fumū ca
lefactū. ꝑ potiꝫ eligit rtrahit ad
foīam rspēm mēbroꝝ sanguīcā. q;
n. m exteriōbꝰ corporibus fuit exteriorē
calorē ingrūs uel solis. hoc in corpibꝰ
animatis animal rplātaꝝ facit calorē
ignalis rdigestiū. videmus aut q; ex
trinsecus calor eleuat rattrahit subtile r
leue quod ē dulce rgrossum terrestre
relinquit succendendo ipm. hoc ꝑ ꝺ
facit calor digestiū auctorē ex quo
ꝑ q; ea q; nutriūt ꝓpō hoc ā poete ꝑ
fabulā cātantes ꝓhīta. dicunt de
os grūantes nisi duos ꝓceres potā
nectare. q; ubi plante semp destruē
tes eleuant subtile ex stagnis rpa
ludibꝰ maiores q; sub equinoctiali
sunt. quo exsiccati diebant nutri
ri celestia. licet aut oīa dula nutriāt

q; nutrimētū in nutrimēto equāliū ꝓpa
rato. alīs sapores admiscentur. ꝑ hoc
fit ꝓpō q; dimētū. dequātū. n. ꝑ sal sūd q
dumit cibū. Sz dulce plū ē. ꝓpō quod
aiāta atrahūt cibū. ꝑ cū nutrimētū
sit mixtū dulce tūc ꝓpō lenitatē ena
tuōis ē rrepletiōis fiat rappetitū
tollit rabhoīatiōm fac aut q; sit sa
turitas ad sufficiāz nutrimēti. r io q; ꝑ
misceatur gravi ad quo descendat r
inferiū ventris rplcat. ut ꝓpō ad
cutē superiorē orificij stomachi
ad abū expatet. q; dulce aut ut frigiꝺ
acuto uel salso. q; illi sapores ꝑpe
trāt linguā rvellūt fastidiū. ꝑ ic q;
colligit ex omibus authoribꝰ q; sapor
ē vis humidi qplexiōlis agō sanat in
sūo. sic color ē in diafano tacto. Cū
aut dr q; ē sine passio nō intelligi q;
sit passio sicut amissio ꝑ sāz ad humi
dū. Sz potiꝫ ē humidi in quo ē virtus
sicca. id ē sapores ē simplex. licet
n. humidū sine calore sibi admixto nō nu
triat. nō tū oēs sapores ē siccū. ꝑ
humidū. r ē sapores in ipō ē alterato
humidi ꝑ sint virtutē calidā agētē
r tiantē. frigidū aut nō operat ad sa
pores ni ꝑ accīns. Cū. n. vapabilia
diffundūtur humidū sapidi in cibo. r ꝑ
hoc sapor ei⁹ nō ē adunatū ꝑ frigi
dum. astringitur humidū ad centrū
r tūr adunatur sapor. sic dicit in
ē methoꝝ. Capitulū Sextum
de nūo medioꝝ ē saporum ē

Quādo tiōne equare sunt
sup dictis septem ¶ ꝓ
portiōes mediꝰ quantus ex
quātione albi r nigri. una r sapores
quātur ex dulci r amaro. q; sunt
extrema inter sapores. sic inferiꝰ
dicemus. r quātur mediꝰ sapores
ꝑ ꝓportiōm ad extremos in eo q;

nō q; solus dulce ē ꝓpō quē aialia cōmunt cibum

cōclusio de sapore vbi sit cāp in sibo

nō quō nutrita oīa nutriūt dulci

ꝓpō quō pceres cātant sub tegumēto

magis et minus ppinqꝫ ē extremo v
nusquisqꝫ corꝑ sīd hec ꝓportio fiat ꝑ nu
meros ḡmpotentes et motꝫ sue fiat
indiuisibilis ꝑ humidum tm et deffectum.
ōnis aut̄ qui delectationem faciunt in
gustu et tāctu. hꝫ sunt ḡnerosi mi nusq
tm sꝫ ē q̄ ars coꝙnaria et medica
que ꝓponit sibi ad delectationem uel
sanitatē nīa et ponderis accendit
ꝓpositum. ꝑ aut̄ hoc mō ḡsiderādo
sapores solus pinguis inō medius
ē. q. dulcis ꝓ ut̄ius q̄d hꝫ ad ipm
Cum. n. dulcis sit ex subtili leui hu
mido ut̄ute hūis sit pinguis hꝫ
fere. ꝑ ex tēstitate hꝫ plus pars
in q̄ ut̄ositate et lubricitate q̄dā
hꝫ q̄ ē ex maiori sicco tenēte huīd
quod tm mouet ab humido subtili ac
reo. tm altera aut̄ pte salsus ē pm
aquoꝫ q̄n tm aquarij sit in sicco ambu
sto ex defectu humidi salsus ē ex sicco
ambusto in humido. Et ideo fere id sunt
isti et nō differūt. astringit il p mano
rē et in nocē humidi deffectū ponticꝫ
aut̄ et acetosus stypticꝫ et acutꝫ sunt
in medio. ꝑ stypticꝫ et ponticꝫ sibi
inuicē magis sunt oppositi. ḡsi stypt
ponticꝫ ēt̄ius ex multo tēstitū. q̄d ꝓpa
lidi deffectū nō ē subtiliatū. et ad
alterat humidi ḡpleꝫionale ad mo
dū tē. ꝑ q̄d tēstius ē sapor ille
aq̄ attributur. Cum ex q̄d hꝫ de
nīa sapores ex̄stare ꝑ intrā tēs
re q̄d ē in ex. stypticꝫ aut̄ ē grue
fortissime tēstitatis et ex̄stantis.
acutꝫ aut̄ ēt̄ ex calido ꝙpleꝫionali
ymmo ~~omni~~ acutē tēstre sicut ꝙpleꝫio
nō sīl intendente nec ḡuerente. id
n. alteratō humidi ḡpleꝫionis acutet
ipm. et nō ast sapori attribuī acutus
calefactiue et soluiue. sīl hui aut̄
ē acutus sapor q̄n ēt̄ius ex ēt̄i alte
ratō sīm q̄ alteratꝫ altat humidi ane

ꝙpletionem sui et decoctionem ꝙpletā ꝓ
lidi et nō iste sapor ē fructuū q̄n nō
sunt maturi et nō ex illi sapori testā
te galieno attribuī nō tale fucere ex
q̄ actus calidi in ꝓpo nō sit ꝙpleta ꝑ
atribuī ei soluē solid. Sic aut̄ acutus
ē ant ꝙpletionē ut̄a acetosus ē post
q̄ ex actu humidis euaporāt ca
lidi ꝙpleꝫionale. illud. n. frigide ē
sic et tūs acute ē actuosus ꝓ quasdā
ptes sicci ḡustus in ipō ꝓ quod dr
q̄ acetū ē cibus in sua et acutū ē actue
fere n. sunt ēsles humore ꝓpōs et colore
dico aut̄ fere. q̄n ex ex ꝑbus q̄sti
tuū sapor q̄ color inde ē pleꝫ ex dra
sapore q̄ colore et hoc ꝓbat opus nīe
que pleꝫ sapores oppositos in plantis
q̄ sunt cuq̄ colore. ꝓz. ꝑ q̄ dulcitas
ꝙpleꝫonis plus retinet sapores q̄ co
lores. huic aut̄ rōni ad ē q̄n in v
no tm quod ꝓpriū corꝫ in uenitur ex
lor hoc ē in diaphano ꝙ nō ē corꝑ
q̄ ꝙpleꝫonatū ad hui. ꝑ ex denega
corꝫ nō ꝓpriū supra corꝑ. sapor aut̄
aliquo mō ex orbis ꝙpleꝫonatibus ēt̄
ḡstituit. Et q̄ uellit ḡsiderare mūm
sensibilem inueniet notabiles di
uersitates in eis quod sic ꝓbatur. q̄ sic
nos diximus in libro de aīa. ea q̄ sunt
in plenis corib⁹ p motū fluūt et eis
motꝫ aut̄ in qualitate nāli sit ut q̄
le fluēs. quale aut̄ fluens sit met
ꝓportionē et hui q̄ sunt aliq̄ modo q̄
ntā. ex q̄ nō de nīa sit extremorū
ex q̄ motꝫ nō ē in loco post locū
Sic ondeyn. phūs. Ista q̄ prima
omniū mediorū sunt equalia nūq̄ que
ē motus. hꝫ aut̄ in quoꝫ motu sit
inequalis sicco sic dicūt ē in. 6. phūs
tm nō sunt inequalia in eo ꝑ actum a
ceptū. q̄ aut̄ equalitate ꝓportionis

acquirere

ꝑ sensato. trad 29

agnitudine ꝑ acuꝫ ꝛ nūm sunt accepta nō
ꝙ sunt infinita. Et ꝙ sicut ꝑ ꝓportiōlia
accepta sensibilia sunt mē extrema
nūc sicut nūm sensibiliū cōiūx sensus
ostat aut ꝑ mē ꝗbꝫ duo extrema
mē que ē mot⁹ altiꝰ ois ē ꝓportio
equalitat⁹ q ē ponēs tm̄ hēre de vno
ꝑ de altero. est ꝙ ponēs hoc vnū mē
accipe ꝑ distat ꝑ equidistāciā ab vtrōq
extremoꝝ. In nulla aut nā q ꝑ gen⁹
ꝛ vna ē plā vna ꝓportione que est
ꝑ ēqlitatē. qm sic vnū ē in nūis. ita
equale ē in ꝓportiōlib⁹. nō ꝙ oīgit
accipe in aliquo sensibili vnū⁹ plus
vno medio quod sit ꝑ equidistāciā
extremoꝝ medii. ꝺica ꝙ alia sunt
mē hoc mē ꝛ altiꝰ extremoꝝ. aut
ꝙ sunt mē mē hoc ꝛ extrē ꝑ ponā
ē migrā equidistant. aut ꝑ ꝓportiōm
ēqlitat⁹ aūt. ꝺicam⁹ mē equidistans
ē. c. extrē aut vnū. a. ꝛ alterū extrē
ꝺicam⁹ .b. ꝛ accipiam⁹ .d. qđ sit mē
ꝛ .z. aut ꝙ equidistabit utrīq ꝛ ꝓpor
tiōm hē ēqlitat⁹ ad vtrūq. aut hē ꝓpor
tiōm inequalitat⁹. si ꝺicat equidista
re ꝙ tm̄ hē .d. ꝑ .c. ꝑ .a. ꝑ media
tas ei⁹ qđ ē .c. fiet .a. qm̄ erit .a. ꝛ
b. c. distabit equaliꝫ. ꝙ hīs ꝓm̄. ꝑ ꝓpo
accipit .d. .c. ꝛ accipit .ab. .a. silr ꝓpo
a. ꝙ ꝑ duas accēptiones accipiā⁹ ad
.a. ꝛ nō ꝑ vnā ꝑ nō ꝓpīa ē ꝑ
punctā accipiēdā ad .c. Est ꝙ vna
hīs .a. ꝑ .c. ꝛ dūtā erit qꝫ equidistabit
vtrīq. ꝓz ꝙ qꝫ nō ē equidistans medi
accipe mē .a. .d. .c. Cad aut rōe nō ē
ēqdistans accipe mē .c. ꝛ .b. m nō
sensibiliū. ꝓz ꝙ ꝙ hūdabit milleduc
ceptione accipiēt .d. .c. ꝑ .d. ꝑ .a. si .d.
trāt effici ꝓpīqꝫ ā ꝓz sic si ꝺicā⁹ qꝫ
accipiat quadruplū .d. ꝑ accipiet .d.
a. qđ mouē .d. .a. in .c. tūc .n. effia
ꝺicim⁹ .c. ꝑ .a. ꝑ hūdauit ꝙ ꝓpor
tiōm assimilē media mē .c. ꝛ .a. ꝑ
ꝙ hūdabit .a. erit ꝺicim⁹ extrē

Et si hūdabit .c. erit ꝺicim⁹ medio
equidistāt. nec pot in gen̄e magis mil
tiplicari ꝓportio mē duo qrō ē ꝓpor
mequalit. nō ꝙ erit ꝛ duo media
sue mē equidistās ꝛ altiꝰ extremoꝝ
Erunt ꝙ septem in gen̄e ꝓportiōlia
accepta sensibilia duo ꝝ extrē ꝛ q. mē
quoꝝ vnū sistūt ꝓportiōe ēqlitat⁹ ꝑ
equidistāciā mē extrē ꝛ alia duo ꝑ
hūdatā vnī⁹ extremi. Si quis alie
in hijs ꝓportiōib⁹ ad ꝑces ꝛ mē deceāt
erit amplioris diūsitat⁹ ꝛ ꝓ ē ꝙ q
ad milto plēs colores dnt ee septez
ꝛ .xx. dnt ee gna sapoꝝ aūl plura.
Sz ꝑ focalem in gen̄e accepta ꝓpor
tiōm. impoꝫle ē vltra septenā extrē
di sensibiliū nūm ꝛ diūsitatē. ꝛ qr me
diorꝝ qđ sunt ꝓpinquiora alt extre
moꝝ. ꝺo rōnabile dnt tm̄dū quod pal
lid⁹ uocatur albid ee. ee .n. albi. q. in
ꝓpīo sequit flauū qđ ē ſſ albid. sic
sapor vrticosus sequit dulee. color
aut purpureꝰ ille qui grece dr alurgon
que nos citrinū ꝺicim⁹ ꝛ viridis color
ꝛ alij sunt in medio albi ꝛ nigri ꝑ dic
tus ꝓportiones accipiēdi ꝛ alij sūt
mē istes qr mē medios vocamus eo
tres sūt alij vnā ꝓportē medio ꝑ equi
distāciā accepto. qr ꝑ ꝺicim⁹
qr mig ē ꝓpīo albi ꝛ in ꝓpīetu
tā amāg plus ꝛ minus mig sūt ꝓpīo
dulcis. Sz ꝺicim⁹ sapores dulcis sic
passio facta a sicco ꝛ humido in amaris
ē ꝓpīo nidus ꝓpīa sapoꝝ. qr in
amaris humg ꝙplexibile euaporat
ꝛ remanēt sicci tres inter se sunt ꝛ alius
tid ꝛ equo ad hec ꝓpīe opponūtur
dulci amaro. qr. quē effect calidi
in sicco ꝙbusto ē aliqua qualitas.
ꝺo trie fortes opponūtur dulci amaro
ꝛ mālt ut ꝓpīo ꝛ hūdi ꝛ iste ꝙtuꝫ
modus opponēdi ꝙ sunt mē albū ꝛ et
mē sic ꝑz ex suppōit. Ex hoc aut

hūmidū ꝙplexionale
ē illud qđ distinguit
contra humidū ꝙplex
ꝛ sic ꝺicatur de ꝛ alio
qualitatibꝫ dicend

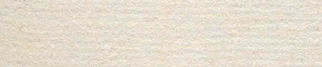

ēqlit distare ab extrē mss ē tm̄ accipe de vno
ꝙtuꝫ de alio qđ videt in linea ꝓpost

eluat q̄ cīus ḡbustet, omiuz amarissiꝫ
ē eo q̄ tō' hūjd aplexiōle ēalatiō est
ab ipis / nō remāsit. ñ sicū dixim.

Cap'm octauum de falsis opinionib⁹
que fuer circa sensi
bilia

Luxet aut grus q̄ne sit ēa sensi
tibile sit q̄dā de nō tāgibi
lud sē in lō de aīa dictū est
tñ democritꝰ / z alij q̄dā physicoꝝ q̄
de sensibus z sensibilibꝰ tractāt oēs ē
ggruū fuerūt tractatū. dnr. n. q̄ oīa
sensibilia sunt tāgibilia. z n. sic oēs di
hoc quod dr tūc vnusquisq; aliorꝝ sē
sūt ē tactu q̄dā. q̄ aut hoc sit ꝑbile
nō ē difficile ostendere ex hijs q̄ supꝰ
in libro de aīa dicta sunt. p̄cedant
aut ad hoc phīa antiquoꝝ q̄ videō
hijs q̄ sint oīa sensibilia sensibilia tā
q̄ sint ḡpa. Et hoc cō fecerūt q̄ ūl
ne sexto sensu cēt illoꝝ magnitu
nē. n. z figurā z aspēt / z lene faciūt tāg
ḡpria sentata. tāgi aūt actiuū / z obiectū
q̄ne p̄cipalē sunt in glebis. cōstri
bus sunt oīa sensibilia q̄ ad figurā
rēducūt. q̄hijs hoc ostēdere nō ab oī
bus sensibilibꝰ eq̄lē ꝓcipiant. tñ visꝰ
z auditꝰ sunt oīa / z de visu q̄dā
nō ē dubiū. de auditu aūt q̄stū
q̄ actibꝰ sonꝰ / z q̄hijs ex ḡsitā ꝓcur
rendi cāt. Nos aūt in libro de aīa
determinauimꝰ q̄ibꝰ sensibilibꝰ / z q̄ sint oīa
q̄dā aūt mīsiue ḡpa sentata ad tā
referūt se ad cām / z nō accipiūt
media ḡpe tōnē. sic nos sup̄ dixim⁹
sic democritꝰ dicit albū cāt / z nigꝝ
albū q̄dā oīa q̄dā ascēd ex eo q̄ mul
tō penetrat visum. nigꝝ aūt dr le
ne ex eo q̄ mīnū lente mouet. silr ad
ad figuras reffert sapores / z hmoi
oīa ē q̄ ꝑ ꝑte nulla ꝓcēs dicit de
sensibile oīo. ꝑ videri eas ex q̄dā
ne / z ordine / z situ atomoꝝ diuisas fi
guras hsiand / z hoc dixit tāgere
sensū / z ꝑfici sensū tactū. ꝑ ac
tūsic ḡ tripl̄ fuit democrit⁹ mo
quid modo q̄ dixit oīs sensus esse
quēdā tactū ex eo q̄ ponebat nō fieri
tactū nisi ꝑ ḡtas imꝑceptibiles tāgentes
sensū. alio aūt modo q̄ dixit quēdā ē
sentata ḡpa / z ꝑ ea sentiri q̄ ꝑ sentiri.
3° aūt modo q̄ dixit ea ē cās cēn
sicū ḡpoꝝ sensibiliū / z hoc quēdā dixit
democritꝰ q̄ nullū vnꝰ sit oīa sentā
ta quēdā deprehendere nisi solū visus ūl
si alij deprehendit q̄dā nō oīa quēdā
tū visus deprehēdit ea magnē. sic ḡ
sensibilia aliorꝝ sensuū nō debent
deprehendi medianib⁹ aerib⁹ nisi fuerit ꝑ
democritū in solo visu. quod tū z īpm
falsū ē. q̄ in libro de aīa ꝓbatū est
q̄ quēdā ꝑ q̄nis accipiūtur / z ḡpia
primo aspectibꝰ ꝑcipiūtur. Et ḡ dubium
ē democritū q̄ ḡustus nō omnis ma
gnitudinē sentiat oīa q̄ sunt figura / z ma
gnitudo q̄dā sit circa sapores / z esse
ḡpe atomon in ḡustū sapore. oz
ḡ q̄ ē vnūquodq; genus figuraꝝ ēsse
distincte mīmas differētias figuraꝝ in
exāpato sensū / z ḡpiō. oꝑtebit ḡ
q̄ ḡustus alia quēdā sentiat magnis
nō omnis sensus q̄ sit magnitudi
nis / z figure / z sic de aliis. z oz gus
tū ē ꝑ hoc distinctissimū figure / z
adhoc sequi dicitur geometrica ma
gnitudo ꝑpria ḡustū q̄ absurdū ē. aplis
oīa ḡpia sensibilia hūt q̄dā. sic in
colore q̄dā sunt albū / z nigrū / z in
sapore dulce / z amarū. figura aūt si
huic nō ꝓportiones ab aliquo ē q̄dā
figē. n. magis distātes sē q̄ ꝑficiā
tur linea curua / z recta q̄ ꝑ neq;
illa ē q̄dā ḡmetrus in linea tāgibi
figuris. circulꝰ aūt sit ex linea cui
polygone aūt oīs ex rectis / z tñ
nō ꝓpria. cui polygoni ac figura
ḡstituta ex cui differētia sit ḡpria. nō
ḡ figura ē q̄ppiū sensile alicui sensus
Simili aūt ē de aliis sensibilibꝰ. amp̄
aūt figure ꝑ sunt infinite nō. n.

acc̄piūtur per
formales ḡpes

acquitur p̄ fortales ypostases. sicut
sup̄ dixim̄ de sensibilib⁹. si p̄ actu
punct⁹ spūs corp⁹ ex nūo angulor⁹.
Sed aut nūs p̄t existat in singulis p̄ for
males ārias. oz etc̄ q̄ figure existat
infinit⁹ fortalit⁹ multiplicate p̄ nūm an
gulor⁹ sensibilia q̄ democritus fortalit
in grē multiplicata maneret in ifi
nitū. ostat aut ex supdictis. hoc ūm
Vlez nō ēc. tūn q̄ sit anobis hoc dictū
de grustabili. Sunt aut r alie passiōes
sapor⁹ ex calido digente cōte p̄ pe
passim uel optesim r undiones hys
grās q̄ppd cupiūt hēre solēm in
phīa quia fluent⁹ de plātis. ex q̄ gra
ues plante sunt stati frei. ēt actio in
hūdō sunt sapores. Cap̄ nonū de medio

Dunc ūo modū ē p̄mo sēo odo
rū sūm genus
r de odor⁹ nāt. q̄
n. sūt in hūdo sicut
q̄plexionale in sapor⁹ nā hec vice
dā sūt in sicco hūdi. cuthymū aut
in q̄ gñe sensibiliū q̄ sunt odor⁹ nāt
cuthymū aut uocat⁹ in latino suntrisse
tū sue q̄plexionale hūdi q̄ t radicā
le r nutrimētale in rebus phīce q̄ple
xionis. chymus. n. sit rosētus alimēti
alimēti ē. r ideo cuthymū ut insecti hui
dū alimēti uocat⁹. sanus aut ex pri
mis p̄cedentib⁹ libris q̄ hoc ē q̄plexio
nale hūdi alterati r assimilati caliditate
tostitie. r tūc gustabiles fiunt. dixim⁹
q̄ primū sūm odor⁹ in re odorabili ē
sicut passiū alteratū. a calidi. hūdi. sic
porosi. tale. n. sit. sed p̄ actu ē. r nichil
aliud ē ni spūs reclusus ab hui⁹
hūdi. r hic spūs sūm ē odor. sic p̄
odoratus in aqua r in aere ē tract⁹ in
medijs r ad tract⁹ in susceptū primo. q
aut ē in utroq⁹ istor⁹ odor⁹ sic in me
dio q̄ p̄ illa duo p̄ aut aliq̄d utroq⁹
sit mēs odor⁹. dictum ē q̄ nāt quid sit
corp⁹ aeri r aque si q̄ sit mēs odor⁹ sicq
aut q̄ aliq̄d ē p̄ssiuū ē odorabile sic
medium. si nō sit q̄ē p̄ssiuū. q̄ p̄ hoc ē
medium in uno. p̄ potu p̄ q̄ sunt humida
lauabilia odorabilia r mūdabilia ab
ipis q̄dratibus odoriby. Si. n. nō essent
mūdabilia a odoribus nō possent oēm
tempe odorē. si aut nō essent. q. ablu
tiū odor⁹ ab ipis primis odoratibus ge
nū deficeret odoreū. p̄ q̄ uidē r sensus q
sit q̄ sunt mūdata r lauata. sic deficiūt
odores tēp̄ medij. p̄ q̄ aut aliqua
libus humentibus in utroq⁹ q̄ odorant
pisces. n. r spirillum aquis sic canū
r alia q̄d magis uim odorare. ex q̄
alonge sentiūt p̄ q̄d in ui tenebris
r in silencio quillo aere existit ma
gna q̄ q̄ deficiūt eis odores. dicē. n.
sine deficiūt nisi q̄ nō ē p̄sens p̄ actū
exens. Si aut tales cēt in distātia ipe
cipiendi nec. r q̄ le⁹ ē in aqua
sic in ce. r mūdo p̄tato ē. nō q̄ sal
uatur in aqua q̄ deficiat odoreū aliq̄
libus. nec p̄ dicit q̄ attrahat eis de
ēs aquā r p̄sēca odorent ni ipis. q
ipā talia. aliqua nō spirat. nō p̄t
aut attrahi aere q̄ p̄ resperdim. si q̄s
q̄ ponat aquā r aerem odor⁹ humi
dā p̄ nasū. r id lauabilia r mūdabilia
sūt q̄ utiq⁹ ipis sit mēs odor⁹ r erit tūc
uerū ad cuthymū sicut quod ē in hūdo
lauabili r mūdabili. sic in medio al
terato ab ipo nāli odor⁹. odorabile aut
sue odoratū q̄d ē sensus odorati ē
uirtute uel p̄ talē quale p̄ actiū ē
medium ab odorante p̄ alteratū. q̄d
aut sit tūc tale nō ēst ā spūs humi
dus q̄plexionalis nec q̄ oēs odor⁹ sequē
tem r passio sit. nutrimēti. r silē est
super. p̄ stupor sequens mē. r odor⁹ me
te porosū hūdo. sic p̄ ea p̄dicta. hāt
mēs ē p̄ indurationē. tā in humidis odo
rē q̄ in sicc humidis. cū ela. n. nō sūt
odorabilia eo q̄ nec sicca nec humida
sunt q̄plexionata. uelut ignis tra r aer
fici. n. spūs resolut⁹ ab ipis sic achymy

hꝫ ē ab hūdo intrinseco saporoso nō resoluti
nisi fortē impetu in guttas tū diuidatur
simplicia fortē flauit odorē tū mare
hꝫ odorē. ostat. n. q hē saporē subtꝫ
et hꝫ stando sēm ab illo resolutū. et
in primo ē sēm odorē. ita rē odorabilia
Similr aut ex cadē tū sal magis od
rabile ē ꝑ vitrū. sal. n. hūdū ē uitro
et nō resolui in sēm odorē ferū. hoc aut
magis qm oleū effluit ab vitro tū sale
ꝑ vitro. ꝫ contra idestrū ē ꝑ sal. et nō
nō quid odē ē medicinale. ꝫ minꝰ odorale
exilius effluit oleū de sale ꝑ se ut uitro
hūdū aut artificiat ē ꝑ alchymas. qm
si ad ignē leuitū ponatur sal nec ui
trū. et in casu q sit talē operatū sicē ad
q quid distillatur aqua rosacea. tunc
primo distillat ad aquā. q si uehemēto igne
valde igne distilletur. distillat. n. ad
oleū. hoc aut nō distillaret ab eis nī
hērent aliquid saporosi hūdi sali
tris siccitatē odorifere. Sed ꝑ talia
odorifera ꝑ hanc etiam simplicē aut
longus decoctus tēs nō virtuosi ē non
odorabilis. eo q ipse ē achymi hoc ē
sine chymo ēgluttinato. ligna autē
oliū sunt. ad odoris lucta. eo q sunt
crachymia. sed ligna aut aspera
ligna nigri sunt odorabilia. q̄d generat
ꝑ tale lucta ligniose frigiditatē q impe
dit patū hūdi. crachymia autē ligni
coriacei. et nō insipida et hūdo odorata
inueniūt. et nigra in eis q metalla
tur parte. et metalloꝝ q̄dā sunt
p totum aurū mō odorabile oriūbus
fulgis. q cā ē q nimia subtilitas tēre
et hūdi et oppressa pinguedo eoꝝ
sunt unū patet. ab alio aliquā trās
mutationē. sed remanet hūdi sal
pinguedo. et nō crachymia. eis aut
ferrū. ꝑ ea q nō bene pinguedo. sit
hūdi et sal. sed crachymia ab ui
gore. et nō effluere eoꝝ hūdi crachymia
et nō odorabilia pus oleus metallus et
gentū et stānū magis quid sunt odo
rabilia aurū et lapidibꝰ. ꝫ nigri ꝑ eis
et ferrū. et hoc grichgit eo q media
sunt inter ea sunt et aquatica plꝰ
ꝑ ferrū et eis nō impedit. passio hui
de sē in plantis aquaticis. Cap. x
de errore quorūdā dicentiū q odor est na
tiuus fumalis

Ex his aut
que dictum de ꝑtibꝰ primo sēm
odorē. patē ē quibusdā q odor
sit fumalis euaporo. et q nusq̄ sit
odor in medio. ipse aut sit ibi fumus
hō euaporis. et hoc quid in libro
de aīa plurib⁹ ingeniatū ē. hoc aut
adhuc plurimi inducē demōstrationē
ponamꝰ aut primo eorū esse rōnes. et ostē
dam q̄dā q odor ē fumalis euapo
ris nō qualitas grata in medio. ab
eo q fumalis cuaporat. dicentes hāc
euaporationē corē ee ignis corpis et aīs
eo q sic dictū in sua methoꝝ. illa
sola duo elā uaporat. dicit aut hāc
euaporationē ee aeris. sic in quo
diffunditur sal euaporo. Sup hāc
aut ponꝰ ꝓpositū. omnis lector
de sua odoris. ipse et crachymia uitis ta
rent q sua cena odorabilia ut cetera
desiccarent odoris eoꝝ. sic q omnis
philosophus nam asserit esse aut
exalationē q fit uapore aquo. aut e
uaporationē q fit uapore terre aut u
tracis ista. q aut. ostenditur nō sit
ut q chymi odorifera ē humiditas q
ad ignis regionalis. fumalis nō eua
porato corē ē terre et aeris. ipse. n. sic
nō et aeris et sic medij et hoc q ꝑ
diffunditur et cruciatus fumalis lar
ge supra. nō vaporat in eo aqua
et tracta. hoc ꝑz q quid resolutū ad nim
ū sic tūc ostenditur eo uaporato fu
mali tre tra. sic ꝑz in fumo ustus q

Finit

gnat fuligine. Tco vaporose aut as
stitutus aqua. sc̃ p̃z in aqua fu
mate in olla copta. odor aut mut
hor. c̃ chymo. n. odorifero in aqua
t effundens odore fumales aut
vaporatio nichil t in aquis. ß actiõ q
aut odor in aqua sit p̃z. eo hoc q
dictũ t p̃z q alia admixta in aqua am
plio aut evaporatio ß vna silliticz
dr̃ cc̃ sc̃ huic t illaq. qz t tco ß anti
quos t aque. Et si evaporatio tr̃ q
simo t no bñ dr̃ cc̃ in aqua tr̃
evapora. as̃ pot cc̃ in aqua ß actiõ
hui⁹ magnũ restringit frigidũ eva
porat sicut. nõ aut ẽ mirũ t ẽ evapo
tiõ sicut. vtiq; hui⁹. tr̃ illud. s. quod
est in sm̃. h t in aere q illud quod
t in aqua ß q vtiq; est nec odor q
pari. t vocabo odore quic t abenchimi
sicut. tr̃. n. aer q aqua deferunt
odorẽ sc̃ media odorq. dicer. n. huiꝰ
t ß viam. t no vnã. ex p̃dictis q odo
referũ sibi agitat. t fricat in huiꝰ clic
t in aere in quo t fundale huiꝰ. q ad
modũ facit. t agit in huiꝰ odore sui
lauatiz in pñi sicut enchymid. as̃
n. in qua lauatiz odorifera fit odorife
ra. odor q t in aqua nõ aut fumales
evapore t in aqua sui actiõ. odor q
nõ est evapora fumales. nec alios
nos arbitrer. q ria nobis dñe. q. s.
p̃q d̃ vobis. q odor t in suo evapora
tõe in suo primo gr̃o t ß cc̃ nichil. ß
in medio t ß qualitate simꝑ odorif
t ß cc̃ fundale. enchiq; aut. s. sy. cq
ces dicunt vnam qualitatẽ. t cetera
dorib cc̃ fumale evaporatiõ. t nusq;
cc̃ odore. à ß cc̃ fumales evapora
tiõs. quod hic demonstrauit cõ. s. sc̃ p̃z
eo p̃dicta. Vide xpm de ydromele odore ad

I t ac sapores t de mõ odore. c.

prehendis aut.
sibus odoꝝ proportionales esse
saporibꝰ qui tantum eo alios

hoc tñ nõ genalis t vñ. tr̃ aut t q p
cipue sapores frigore alia ut pon
tici. t stiptici. nõ in omnibus. ß in ghus
adiuuante calido evaporatio. dimphu
mydo digito quod t in eis. t id cõ na
porat melior t odor eo q̃ sit sapor. q
resolutꝰ ab enchymo decocto. in ghus
aduc magis grossis. t vaporosis aqui
bꝰ nõ separatiõ p̃ huiꝰ magnus diges
tiõ. ß vaporid ab pñi huiꝰ ydromeli
remanet apostema huiꝰ odoris. t saporis
t mucilago odores mollis sapore nota
tos. sc̃ odores acetosi. t dulces. t acres
t pontici. t austeri. t ab hiis dicit stretic
odores putridorꝰ putridus. t hi
ad dicta t in q̃ methodo. putridi. n.
sunt p̃ nullam calore obtecta. t nõ p̃
primo exitiq; huiꝰ. t tandẽ aridi. t sic
nominandi. sc̃ obtecta q̃ q̃ amara sic
huiꝰ. sc̃ t reliqui obtectorꝰ. Tcõ q̃dã odor sit
sequella saporis. t proprie sapor q̃
calidi calorꝰ. q̃ q̃ odor putridorꝰ. sic
stercoris. t cadaueris. p̃hibitionem. sa
pori amaro. t id quia t q̃ q̃dã pu
trida difficile huiꝰ huiꝰ q̃ potatio no
tatꝰ ad gustandũ. ura. t pote. sed putri
da. sue fetoria. ea q̃ distata sunt
in dicta fetoria. q. nõ resolutre
t desiccatre. t nõ sunt potita q̃ ab
horribilia nocãtꝰ. ex omnibꝰ aut huiꝰ
mõi t q̃ sic sapor t in aqua sic in me
dio p quod pertingit ad gustũ. vtã in
aqua. t in aere t olfactũ. t odor tactũ
medijs. ß fit ex pte vpiõ odorifero
p̃ calidũ vaporatiõ. t p̃ hoc frigus
t agglutinatio restringit tã sapores
q̃ odores. ß obtegit sapores. t destru
it odo odores. q. huiꝰ enchymid q̃
trigitꝰ p frigus. t p agglutinationem
retinet intus. t id sed nõ det saporẽ ni
si t in actu fluxus obtectus sapor a

frigore ꝛ glutinatione. odor aut qui fit p calidū quod mes ꝛ grat odorem ꝙ odorabili in medio affert quod frigus ꝛ refrigit intro ꝛ glutinatio natos fortis in rebus rei odorabilis. In ci bus aut alijs sen⁹ p se ē de genere in genꝰ p media detracta in septenā mus ꝑ nullū gporto in gne q alio mo pō sunt in finita nō actu. ꝑ solud finitū humanā ꝛ desiderij sine forma q portiois media accipiuntur. ꝑ in odorib⁹ motus ē de genere quid p hoc q motus ē in saporib⁹ ꝛ nō gratiano odor ē sc̄s finis terminus sapor. quā nos dixim⁹ cibū. pō ē infinita quod sine gportione accipiuntur. hoc modo verū ē quo probat. ꝛ h̄. de. s. phisicorū finita pnt ee finita ee in quoli specie ꝛ in finita specie in quolibet ꝛ tamē quodlibet finitū ꝛ vbiq; motus sensibilis finitū dicitur in actu nisi ē gratiarum vnū sensibile nisi. pp q dicit alphard. ꝛ auicenna q sentit q medij odores ꝛ alia sensibilia media sunt infinita nō n. oia ꝑ dubitates gportiōnū nullā accipi pnt q nulle gportiones sunt in grauius q nullo modo sunt in nullo sed hic aut multa grauiora sibi nō sit gportiōlia nisi ꝑ hundecies inde triāta ꝛ desimā. sed nullū gne medioꝝ sapoꝝ nisi ē gordare ut in pribus medios odores ꝛ inquisitū nō gordat erit pp tām supradictā. Cap̄ xcij de duabꝰ speb⁹ odoris ꝛ ḡre bruꝰ eaq; est silu

[illegible] ādorabil

[illegible] ne gne
aut gsidunde
odores in rhodone ad olfactū sc
duc sp̄es odor in gsiderāne ista seruꝰ
ā ē q; quedā hūt delectabile ꝛ triste nō
p se ꝑ pp ad. ꝛ nō delectabile ꝛ triste ē
eis nō mag⁹ odores sunt. ꝑ mag⁹ ju

dicant quedā de sapore nutrimēti. nō
gruntur nisi pp esta. silr aut odores
sunt superfluī pp se in q; odores sunt
ꝛ nō sunt relati ad esta. ꝑ delectabile ꝛ
triste hūt inseparabiliter. q. n. dicit quod
q; hec ꝛ nō sc̄t sp̄es odorabilis aliq;
nō ē ens. ꝑ oppositū quō ē sp̄es odo
rabilis ꝛ quō nō ē sp̄es eq. vnū. n.
genꝰ odor ē in rebus ordinatis sa
poribus, sc̄ dyaph. prio. Et hoc ē q;
delectabile ꝛ triste hūt nō mag⁹ odor.
ꝑ hoc ē q; iudicium gentis ad nutrimētum ꝛ q; odor ē qdā passio et
qualitas eius q; nutrit alimētū. ideo tales
odores optātibus. hoc ē conuenientibus
ꝛ desiderātibus aliud sunt delectabiles
ꝛ nō esurientes in odore carnis ꝛ
napoꝝ equinarū delectat⁹ qui nō
odor ꝑ se nō ē delectabilis nō signū
ē q; plenus ꝛ saturatus ꝛ michi medi
gentibus alij nō ē delectabilis. ꝑ ablo
nabilis. ꝑ aut debuisset hic odor de
lectabile ꝑ se esurientibus ꝛ saturatis
ēt delectabilis. ꝛ q; quod modo gradꝰ
odorabilia hūt odores ab esta. ut. s.
q; nō inducat nutrimētū gentis nec ti
gentis hoc sp̄e odorati. nec delectabiles
nec tristes sunt. ipse qd ē odor pp aliud
desideratū solud nō hūt delectabile ꝛ
triste nisi ꝑ accns ꝛ nō q; omnis aliud
ē nutriri. oz hoc ipsum odorati ēt
gentis omnibus animalibus. Quedā aut ē
odor in alia sp̄e sunt odorabiles. quos
delectat ꝛ triste nullo modo grauis pp os
ea. eo q; ipsi odorifera aquosa ꝛ solubilia
tia nō sunt ossibilia. sc̄ sunt odores
florū rosarū. s. ꝛ violarū ꝛ hyacinthi. iste n.
nō magis nisi mynus obsequūtur esta ꝛ
sapori cui. nec deficiunt ad desiderium a
liq; qd ē flames. ꝑ potig gaudet. ꝛ h̄ quō
sequitur de ge. q. tūc p superfluitatē mag
diuite in corpora quę vastor briscia
venarū repleri ꝛ ex repletione fit

q; odo

et sensato. tract 29

q̄ abū nō ꝓsentant. ⁊ nō ista ē ⁊ma⁹ modꝰ accidūdi eos quoꝝ na gu loga ē ⁊ sanguelentū q̄ auē esto nichil faciant tē. abi appetitū ß ad grossos p⁹ ego hoc q⁊ si sint multū aromatica impediūt cibi appetitū. ⁊ fastidiū ge nerant quō cibꝰ adꝫ p ea q̄ q̄ quodma tꝰ odoꝝ ꝑ cui⁹ cumpede ventriculus ꝑ ceptū adiuꝝ dicit. ꝑ nō nisi p dulce bibit ē. lenitē quō decoquit. tē. Est n. mitis q̄ sanguinē ingendꝝ odoriferū ego balsamo ⁊ oleo. sic dicit dicꝰ auic̄ pilgrim ⁊ odoriferū ⁊ aromaticū balsamū tol lit appetitū grossi fastidiū. ⁊ nō len tes tarde mobiles facte fuerunt ex grossitie. Si quis aut nobis obi ciens dicat q̄ multi antiq̄ biberunt mul ta aromatica ⁊ tales dicimus o dorꝝ q̄ ipse delectabiles sunt ad ꝙ tationes suas. quō ymmo aperti ui clarificū uel restrictū. uel alio odore qd tū. Et sciēdū nō tollere desiderū. sed potiꝰ unū ⁊ uirtute q̄ponit delecta tionis. donec adnobus sensibus gus tui ⁊ odoratui ꝑficiatur delectatio ꝑ ipsum tales potꝰ. sic in simplicibꝰ ꝑficit delectatio ab uno illoꝝ sen sibiliū etc. quō inspectū ē quē meo delectatio ꝓpa q̄ꝝ. sic quō ē simꝰ ⁊ si nō inde q̄rit ꝑ odore delectatio tunc ꝑ ipsū nō debuit potꝰ. q⁊ fortē ab ipō q̄dmodo magis ē desiderabiles ß nam in potū. istud ꝑ uera bile ꝓbat huius ut dicit delectatiū ꝙdam ē hominū. odores aut odori ferū ⁊ ꝓportionē saporibus sunt contrarii cibi dulces amabiles. sic dicit ē. ⁊ illos q̄ꝝ ꝑ ego q̄ ß acres sunt delectabiles. aut ē dul in ꝑfectis q̄portionis ⁊ mode ratis ß superexcessibus aut q̄ quid hui⁹ delectabile. nequaq̄ aut dicit in tales spēs. hoc q̄ dicit. q. nil esse ß sensati ⁊ delectabilis uel tristis ꝑ quid ⁊ odoriferales dicit aromatici aut sensibꝰ. ⁊ aut ꝑ quid habens tales sunt delectabiles ē ꝑ fructus q̄s habit homo hꝫ ꝙ ⁊ rubri. ho. n. i olez oliua ⁊ ꝙtidiē ⁊ q̄tidiē sq̄ cotidie manꝰ hꝫ tenebrū ꝑ minus dulcedinē ⁊ ē sunt in his plus q̄ in aliis oliuis. rubri aut ē nā sua frigidissima ē. sic in libro de animalibꝰ dicitur. sanguis ei⁹ q̄ē ē niger ⁊ crassa terrestris et terribilis ⁊ nimis ⁊ rubri subtilis ē citrinus ē ⁊ sanguinē ⁊ infrigidabilis a frigore ⁊ bri. ad rubri aut q̄ē de ea sanguinē abi alios dicendus ⁊ q̄nō ē in copa re resolutiua sic sanguis in colla cōpta ⁊ tūc reddit in flegma. q̄d si ⁊ma bo infrigidet ten. nisi ma efficacia defluxus acquirat. q̄d in fluens ꝑ tot ⁊ sponda bili facit duas spās frigi mutatas in humiditatē in quibꝰ mixtum ē de cerebro infrigidante ⁊ sanguis ei⁹ subtilis ⁊ calidꝰ ē de sanguine infrigi dabilis efficacia. dicit aut hꝫ delec tabile. ꝑ se fortis ē ei ad adiutū frigida tis. nihil n. ē aliud opus ei⁹ in hoc ꝙ istud. illud aut opus suum de nō sua manifeste. cibus aut ꝙ delectabilis ē sunt sit stans sā humidꝰ multū ens ꝙ dicit cum sunt in fumositate ⁊ frigus ydoneus ⁊ alij autores tradunt. ymma fleu ⁊ ex tali ⁊ ꝙ reconstricta. nō in hac hꝫ ꝙ tuncā ad ꝙ quod dicit. ego cibus ni nihil sic ꝑ ē. ß quō ē ꝙ actiꝰ ut si cerebrū ab aliquo animalis sit calefactū. ⁊ tūc calore suo de stoma cho ymmꝰ trahit humidū. ita ymma hendo ymmꝰ appellat ⁊ ē. ⁊ abrupt sorbin. ⁊ tūc nō ornatum calore ß infrigidato ⁊ stringente. ꝓ ꝙ ē ꝑ ⁊ ymma frigore. sic ego ymma tuisa. opꝰ aut ē ab hoc odore qui

2

dese ē odorifera ⁊ delectabilis ⁊ ipse
p̄ualus q̄licūq; sit̄ stat̄ nāt̄ odorabilis
q̄ tūc odorifera sit. frigide q̄ plus
mis q̄ addi calori uel rosa. nā dicit
deus odorē ē calidū ⁊ huic ūtuti ad
odor p̄ actiū ē calidū ⁊ nō ūpatum ex
cellentis frigiditatis in capite. Et
hoc. ē ad q̄stionē dedit hoc p̄ inferiores
aerē odores. hoc n. nō omnibus ꝑ
aialibus. p̄ omnibus ⁊ quibusdā sanguī
nē habentibus. ⁊ castoreum. ⁊ ambra ꝑ
⁊ hoc q̄ magnos ꝓtrahunt nec aereos
sed ficuid aueos q̄ leues ⁊ aereos
sunt multū. Si n. odorare nō ēt
hoc nisi p̄ delectabile obiect. tūc odor al
terat cū sic alo in stomacho ⁊ nō
p̄ sepim attingēt cerebrū ⁊ sic p̄ns
gereret in hoc ē aialis. id ꝓstant ro
cumetū ⁊ nō sanitatē. nisi aut
in spū aereo p̄ueniat ad cerebrū
⁊ calidū sua ⁊ sentiatur ⁊ sic statim
aeris in q̄ attingit ꝓstat re cerebro ad
iuuāt. astrendentibus nāq; hīs odoribus
ad caput uel cerebrū ⁊ tangentibus
illud p̄ leuitatē caloris q̄ ē in ill
sanis sc hēt sanat. q̄z hodem curat
lotū hīt odorū nāq; ultra nā ē calidū
Sic supra dixerā ex his q̄ in lo
de aia dicta sunt. q̄stat q̄ nāa ut
inspirata ad duobus usibus sue
vehitatibus. quoz vna ē exposita ⁊
nāa odoribus his aialibus q̄ spirant
q̄ ē ut inspirata refrigerādi aer. sit ad
thoracē ⁊ aliaz frigidū adiuuāt
refrigerandis ⁊ p̄cipue credis quod
p̄ motū ⁊ calorē suū alū mouēdo
alia aut ē ut adiuuāta q̄z nō ꝓpa
exp̄sa. solebat exquirere ex eo q̄ adue
nit spūs sensū donec q̄ in spūs
sanguīs in medio cū ē risus odorādi
quid. n. exoabat in ipm ad odores
sic aduenientes q̄ ipos retinens in ipz
statum inspirando facit ponere per

Nares motū. sicut nos dicim q̄ alia
sonāt sic canes talia q̄ sentiūt
odores sensū portēt trahūt ipm
ut odorē distinat. h aut genus odo
randi magnus q̄d ē homini eo q̄z
plus de cerebro habet ꝓtrahēdo sue ḡn
trario ⁊ hoc ipm hūanū alijs aialibus
sanguinibus respectu sue ḡpis
ꝓtonis. h n. tā ē q̄ hoc aial q̄uis
ē hō solū p̄ septum accepit discernē
sentire ⁊ accipere odores oīa alijs
aialibus ⁊ solū gaudet flore ⁊ talia
aromatizare odoribus ⁊ huius ca est
q̄ dicta ē. q̄ sc talium calor in odoribus
temperatus ⁊ sicc ⁊ tēperato motus
ipoz quo tēpare alterant cerebrū ē
quodā temperamēto ad pulcon. hz
ē excessū frigiditatis ⁊ humiditatis q̄
ē in loco capitis ⁊ magis in an
teriori pte eius q̄ ē plus medulosū q̄
posteriora. p̄ multitudiez sensuū q̄
sunt in anteriori pte capitis. ⁊
tā aut oīa hoz in libro de aialibus
ubi de hoc agetur determinabit. alijs
dō aialibus q̄dq; hīt pulmonem
dedit nāa melliti p̄ spiritū solā
quibus etiā nō dedit sensū alicui odo
ris. sed. n. hīt in illud quo hīt delec
tabile p̄ attendens quod ē in alo. nō
n. oportuit q̄ illa aialia alia traherent
odores q̄ p̄ respirationē q̄ nāa nō
facit duo ubi sufficit unū. ad cui us
talibus ⁊ odorati ⁊ gustui. p̄dt p̄fic
p̄ unū. gustus nāi ordinat p̄ inferio
ribus. sic n. sufficit hoc unū ad tra
ctū humidi ⁊ siccū restringēdi pectoris
⁊ extra ipm ubi p̄ odoratū p̄ quod hīt
delectā ⁊ ad spiritū p̄ odore quibus
⁊ appetitus ⁊ una sufficit his aia
libus ad duo inspirā q̄ sunt refri
gerū pectoris ⁊ odoratū ubi. aliqz
n. aliū ab hoc horū solorū odoz est
sensus. si quis at obiciat dicens

q̄ nō

q̄ nō pot cē q̄m odor caliḡ z sapor habi/
nō aūalid de bñ atīgat z alter. Cū
g cē de bñ eoz nō sit ÿ pbolen fir/
gñitat z hūitatis noīe vt odor
taliū aūaliū capitibus vt dr. ß ad
hoc dō q̄ aīa talia aūalia nō dīscernt
odores ß se nō mīlū atrahūt odore
z gño. z id nō ledūtur odore. hō cū
nō sumat modicū odore ß potiꝰ cē
eo q̄ delectans in talibꝫ inhēdt z sēpe
atrahit odorē. Cū. n. pace taliū
z saḡ sit odor. z sit ſpūalis nō mīle
alterauet ÿ pÿlolen nī mīlū z sēpe
trahēt. ℔ p̄ xīm q̄ nō ēsmanauz
odoratus est cmūḡ rōis cū odoratu nō
ēsmanauz

Q q̄ aūd ea
aūalia q̄ nō sponāt
z sint ꝑfecta sensū eoḡ
odorabilis habēt quod odorāt z hḡ hēt
sensū z nō sint sponāñ/nā ē. Et. n.
pisces z aūalia q̄ athomos sunt eo q̄
ꝑ sui putred dīone athodē ādi
nō pūt diligēt sentāt odores. cū
sḡ ē q̄ de longe mouēt ad cibū
et in tenebris z cū pisces nō respi
rāt sē nec mpūta aūalia q̄ pcta
nō hūt. sentāt g̃ ista nō ꝑ aliud
nī ꝑ illā spēm odoris. ḡ dyoḡ de
nutritiū eo q̄ ē alimēt. quā sen
tāt alīḡ nīlū remota appro
ē ista. odor. n. ille diffundit. ad
magnā distantiā z occurrit aūalib
in aere ut apib z ue. spes z hḡ q̄
longitudīe magna distant acubo
q̄ ꝑ odorātū ꝑsequūt. vta. n. lucet
nō adeo longe ut apes quarū spa
mōrū gñi vidēmꝰ moūi ad ista
Et hoc modo de nīo quarinoz sētit
odorē quod vocāt ꝑpurā hñs nō
uta q̄ sanguine suo purpā tingēt
vel q̄ purpure assīlat. z nīlū alio
rū taliū aūaliū nō sponāneū acu/
re z pugne longe sentāt esse ꝑ solū
odore z licet manīf sit q̄ sentāt odorē
nō tū adeo mā ḡ quo sentāt ut ꝑ
tū z quō sentāt. z eo si quis obi
ciens q̄ ea q̄ dyoḡ q̄rat quō nel q̄
nīlū tale aūal sentīt odorē dicens
sc. q̄ sponaneis quib omnibus sit
solū odorare eo q̄ odorare sit solāmē
actus sponaneus ꝑ attractionē q̄li
tatis aeris nō actū attracto. nīlū
oīd taliū aūaliū sponat. tūt sequēs
q̄ sentāt odores ꝑ odoratū q̄ nō ē
eoḡ gñis nō sensū odoris sponaneū
z sic sentāt sporo q̄ erūt pōt quib "sensu
detūctos anīlos in libro de aīa. hoc
aūt ē impōle quibusdā. n. vnū actū
sē ꝑdam insti passionē horū ꝑpue pō
passiue sunt eoḡ vtriusḡ. q̄stat aūt
q̄ odor ē vnū actū inferens pīnē
oīb olfactibilib q̄ odorabilia aūalia no
cātur. q̄ odoratū eoz ē vnīḡ vtriusḡ q̄d
ad odoris preceptū pōm. hz q̄ sēe sēsa
differant odorati ß vtriusḡ odoratū. tū
ꝑe odorati ß quod ē pō passiue z re
ceptū odoris et ē vnīḡ vtriusḡ pō sē
z visus. ß forte nō eoḡ in sēe odora
tus sponaneis z nō sponatib. ß aīa
libus equalātib ꝑ anīlund quid ipse
rant. tūc sp̄ūs differt eo ueheme
ria motꝰ velamē suppatens sup or
gñ odorati. Sed ſ auffert eo ꝑtin
quoddā ab aliquo eoopto. z hz ēt est
q̄ minime sentāt odores nō sponan
z hmōi ēt ē q̄ uelamē nō auffer
opiens orgñū olfaciendi. sīlit
dictū ē in 2o de aīa. z subtilius ꝑba
in anothomīa aūaliū tractanda erūt.
aūalibꝫ aūt hīs q̄ nō sponāt hoc ue
lamē ablatū ē ꝑ nām. z hḡ ēt ē q̄
talia aūalia sine sanguine z frigida
sunt. z expedit eis ut occurrat eis
ꝑ serpin tepore caliḡ semp ꝑpq
et talia aūalia tēpore frigido nō
mouētur ad aerē nīsi multū hēant

cerebrū remotū ab odorato organo sic
hūt pisces. Si. n. aqua attigerit cerebro
moverent. pp quod cerebrū multū in pis
cibus capite taliū aliud nā collocauit
et antposuit sibi ossa et pelles et squamas
ad gte tectionē odorato. taliū p nares p
fectus in anteriori pte nasi. h aut cerebrū
aialiū q odorare solis et quodāmō aialiū
dicit q videre q oculos. qdā. n. aialiū
palpebras hūt quib⁹ no aptis et
reuelatis nō accidit eis videre. Et sūt
oīa sanguine et molles oculos humida. a
pellucida nō q̄dam oculos habent nō hūt
hūg palpebras et nō et nō egerent aliq
motu et moueret q reuellet eis oculos
q accidit eis videre q̄ facultate nō
que stant operant in eis sine aliquo
ope moto et mouēte q ad ab oculis re
moueat. de hac aut dicta aialiū sūt
in libro de aia dictum est. et nō sic non
dicta dicūtur rōm p̄ videre et hūi
tibus oculos aptos. ita nō debem⁹ dicere
dicūtur p̄ rōm odorato et in hūtibus
operibus sup ozgā odorato operibus sup
dictum. Dicit aut. e modo nō dicūtur
p̄m receptiuā odoris q̄ q̄ntus ad
odores. ita nec illa de qua prius dictū
est q. s. qdā aialia nō recipiūt odores
n̄ q aptos delectabiles et nō accipit hō
e hos et illos qui p se delectabiles. om
. n. ab hoīe aliorū aialiū nullus medicinā
uel fugit odore corp q̄ p se sūt de qui
ferendo. et talia sūt quoꝝ mdelectatio
est odor p se nō relatū ad nbi medicinā
ipsi forte ita expellat odor q veneno
sus et corruptus sit cibi p nimiā sui
caliditatē et siccitatē. et hoc fit quia cū
vapore grosso et forti mortifero diffi
ditur. dicit. n. in libro de aia q oīa
excellens sensi corrupit est eo q sensi
bilia dimouit. Letalibus. n. oī eod
modo corrūpūtur aliorū aialiū capitā
sūt hoīes afumo et vapore carbonū
patiūtur grauedinē capitis eo q sen
sus nimis et grossus et taliū vapori. et
hoc cū temperatus carbones et fumos

vinū et salus ut subtiliores sint et hu
metetur et nimis ledat quō aut non
sic tēperantur et sunt frigide de lignis bi
ridibus grossis et pessimis et terrestribus. tunc
spes interficit homines fumi corpa Denique
si in caldaria arta clausus sit nec dis
fundi possit nec euaporare. Et ex tali
casu tres nuper in colonia in cauina
pauperes aperta carbonis mortui sunt
inuenti. Simili aut moriūtur multi
a sulphuris oppressi et diuersis affectus
sed argenti vini et aliorū q spes in alis
nas noctuas et nō taliū odores fugi
unt aialia. nō nō q̄ detestetur fetos
nē q sic. q quia grauedinem uel corruptōz
ab eis patiūtur et nō fetida nō corrūpē
tia nō fugiūt sic sunt stercora et hūi et nō
pānis fetiditatē q sic nō curat. q̄uis
sint sepe nec talia fetida. q multa sūt
cenosa ex tra ut plante fetida sunt
valde hanc aut fetiditatē nichil cu
rare uīr ad q̄ferat uel noceat aliqd
ad edulium reddit nō odor e et passio nis
et gustabile. Cū ig̃ q̄ odorata et odo
rabile sint media sensui et sensibilia

Dicit aut sic
dictatis. determinem
qualis sit odorandi sensus.
Videtur. n. q sensus q sensus odoradi
hoīe impatiens q̄ cadit in medio im
pbo operatiōe cibi sensibi. cibi. n. nūq
impar. vii q̄ facit impatiētē hūt in me
diū. q̄m dissimilis nāe impatiēs e q
in medio p̄ium unitate hūt. pp quaz
in duo equalia dici nō pot. et sic q̄ cō
positibi sensibi loci q̄ in medio pa
riū e possidet odorato. ppē. n. medij e
sensui tangibiliū q̄ fiūt p nāl sen
sibilis qualitatū q̄dā sunt tactui et gustui
et in alia medietate sunt sensui cibi
palea et cōtrastera media sensibiliū
hoīe sunt visus et auditui et pp hoc o
dorabile e passio nutritiue q̄ntē et
passio alimenti. et e sic in sibi in sicco et
chymo q̄d e de nuo tangibiliū et q̄d ad

quelibet

gnent cū gustu ⁊ tactu. Est aut̄ odor
in corp̄e q̄ ad me̅ exoritur sed nō
audibil ⁊ visibil. cū signū sit q̄ odo
res de odorant̄ ⁊ in aq̄ ⁊ in aere q̄ ſt
corp̄ora media odorand. in quib̄
p̄ſonale ē ſit ſpēs odor. odorabile
grab alig mō cōe ē ambor grium
ſentiendi. tactuale. n. nō est q̄s q̄
ad ſēn p quod ē visus ⁊ audibile ⁊
quib̄ est audit. audibile aut̄ non
aere tremore ⁊ sono ſuſtentat. nō
bile q̄ assūptū odor ſentiū entibꝰ
q̄ē odorante diffundit̄ in medio ſic
color ⁊ sonatꝰ attribuit̄ ſuis me
diis ſi nāq̄ spēs mittat in ocul
tū h̄ diuid̄ ſit aerib̄ quo oz aerem
ſpēs odorabiles ⁊ quo nō oz aerē
tripere. ſic aut̄ ſensus odoratꝰ ē
medio ſensibili. nīſi odorabile mitt̄
ſensibilis. q̄n ſubiectū cui ē de nō
tangibili. o me q̄ē odor in
medio ē ſolū audibilib⁹ ⁊ visibilib⁹
q̄ ad ē ſonale ⁊ h̄t in medio.
Ca m tō de croce ptagore q̄n q̄ dā
alia nutri dixit odoribꝰ

Quod aut̄
q̄ quidā pitagoricoꝝ
dix ex dictis nō appet.
esse rōnabile. dixerūt. n. illi q̄ plāte a
nalia nutrunt odoribꝰ. Et sunt illa
rō dicta eoꝝ q̄ nichil in naturalib⁹ co
rū. Cū. n. odor sit ſpēs ſonale deue
nens ad odorātū. q̄ stat q̄ nutriāt
odores animalia nō put̄ ⁊ plāta nō q̄
q̄ hoc mō dicā ē q̄ ordinē q̄ nutri
untur ea animalia de quib̄ dict̄ nō sit
simplicia. ſ̄ q̄ quedā h̄nca ē mālē
⁊ corāle ⁊ incorāle nutrit̄. ⁊ simplicia
q̄ forme sunt simplices nō nutriūt
Sed aut̄ hō ē q̄ ab omi cibo ⁊ potu
tracto fit q̄dā superfluitas q̄ reiicit̄
ab eo quod nutrit̄. ⁊ h̄ fit duplic̄
in quibuſdā. n. nutrit̄ fit ſegrego
ſuperfluitat̄ in ipis q̄ nutriūtur. ſic
in animalibus h̄ntib⁹ ſtomachū ⁊ uesicam
uel alibi illoꝝ. in quibuſdā aut̄ fit ſe
gregatio ſuperflui ex q̄ nō q̄ nutriāt
se in plantis q̄ ſalsedines nutrimēto
h̄ trā relinquūt id quod ē impurū.
dicūt aut̄ ē de hijs in libro de nutro
⁊ nutrib. Cū q̄ ſimplicia ⁊ ſolūbilia nichil
segregari possit ex q̄ nō ē cōpō
situ uel equalis impurū ⁊ odores de
ſimplicib⁹ h̄nt q̄litatē. Relinq̄t̄ q̄ o
doribꝰ nichil nutrit̄. Sunt aut̄ q̄dā
aque q̄ corāle h̄ē humid̄ q̄ ſe ſola nō
uult ee nutrīa. quod. n. q̄ſtruit̄
ē nutri. corāle ⁊ q̄ corāle nutrīē nu
trito. ⁊ cū nutrit̄ ſit impurū. oz nu
trimēto ee impotū. Si aut̄ aqua
ſimplex nō nutrit multa. dum̄ i
pōt ē ⁊ multo mīo rōnabile. aere
nutrire q̄m ventꝰ cū odoribꝰ. oz. n. cū
moueat. et q̄ nutrit. ⁊ hoc nō pot
ee nī ſonalius ſit odor in ipō aere
ſic in ē ſonale. Cū hijs aut̄ rōnib⁹
q̄ dicte ſunt. restat inducens q̄ odo
res animalib⁹ q̄ nutrīē locus dat̄
impiatꝰ q̄m ē ventꝰ in quē trahūt
nutrimētū ut ibi digerat̄ ⁊ ab illo
loco postea ingressus ē alij repiat
tō tolerabil. in tali aut̄ loco nō ē
nisi rem odorat̄. ſ̄ potiꝰ in capite
q̄m locꝰ nō ē digestiꝰ cū ſi sit ſpūs
dig ⁊ ad caput in nat odorat̄ cū ſpū
ali simo feratur ad nares utiq̄ ad
locū ad quē principaliter influat̄ p
nasū ſpūs. ⁊ nō ad loca nutrimēto. q̄
nō nutrit̄ ēs animal odoribꝰ. mā q̄ q̄
odorale ſ̄ q̄ odorale nō affert ad nutrīē
tū. q̄n aut̄ odorabile ꝓficit ad ſtēy
tate p modū q̄m ſi dict̄ ē. manifeſt̄ ē
ex ab experimētis ſensus ⁊ ab aliis rō
nibus q̄ ſuperadūte sunt. ⁊ id q̄ ſupor
face in nutrīdo p̄ſ ⁊ nutribilib⁹. hoc
ad ſanitatē facit. odor aut̄ p̄ſ odo
rabilib⁹. h̄ ſicut dictū ē de ſensibilib⁹

sy vnūquodq̄ mstrm ꝛ ozgā sensuū
q̄ de tangibilibus michil hr dict
q̄ tangibilia p̄ sensū in 2o phys
o sideranda sunt. p̄ ꝛ tm̄ vo ad sensū
q̄ dr tactū dctū tm̄ ē de vbis
in 2o de anima. q̄ 2o hbz de sensi
& sensato in gno totaliū. Inbia cōia que
sunt circa sensata & q̄ q̄ ad nrmma
& q̄ non ad nrmma dmdr sensū
// 2

Opponet aut nob hic q̄d du
bitabūt de sensibilibꝫ dctis
re. Eo q̄bꝫ antiq̄ magnas
occasiones sūpserunt er
rozū. Erant aut in diuisō tria. q̄ p̄
p̄ē de sensibilibꝫ in se ꝑsideratis
Lm aut ē de eisdē q̄ut sunt in motu
ad sensū. vt̄ erit de eis q̄ut in spa
cōstit ꝛ sentire p̄ actū ꝓficiūt. Et
de pobabet forte aliquis seq̄ns de
mocritū ꝛ leucipp oēs. q̄ si omē corp
in infinitū dūsibile ꝛ ista sensibilia sūt
fozē corpa dūsibilia sb̄ suo dmsso
bili. ꝛ q̄ ipe passiones ꝛ affectiones di
cūdāt. sc̄ color. sapor. odor. gus
tabile. song. frigid. calid. asper ꝛ le
ne. durū ꝛ molle. ꝛ alia q̄rūdā sūt
sensibilium passiones. Si aut in
infinita dūsibilia ꝛ tur ct̄ oz q̄ eo in
finitis ponat̄ ꝛ sc̄ erit athō
sensibiles aut oz q̄ passiones istis
sint p̄ q̄ resultet in sensu eo odore
ꝛ sapore ꝛ figura athoz. hoc aut ipo
sibile ē sc̄ q̄ sc̄ sensibile ponat̄ ex
ex infinitis indūsibilibꝫ. quoz
quodlz sit sensibile p̄ actū vnūquodq̄
n. sensibilium p̄ actū in eodē sen
q̄bd est q̄ntū. sm̄ actū ale ꝓsui
imutatiuū. oia. n. dnt in eo sen
sibilia. q̄ ponit motū sensūs ꝛ fiēri
eid p̄ actū sentire. sic̄ sensibile in
infinita dūsibilia quoz quodlz ē sensile
nam ex pōn sensitiuz in infinita
dūsibilia in coīhundlz indūsibilium dep
hendat ꝛ percipiet p̄ actū sensitiū.
pō. n. nō videt̄ ñ re. obi. ut in. ce.
Et mul. dicūd ē. Et in hac diōne
videt̄ pō passue stare ꝛ mmo. Si q̄ h
pō q̄ est sensibꝫ patiēdo ab indūsibili
inferente sensualitatē ꝛ indūsibile
sit mich mō passio cui potende sē
sibilis dispē p infinita. Eo hys ad
scripturā oīez magōrū ꝓbāt quod
ꝛ sibilis sit ē sensibile. p̄ aut
filiū ē q̄ ingenū in quod pot fieri al
bum impō ē videre. Et nō oppō
hūc dctm ꝛdicā sic nō ēt. tenē
oppōtebit ntrīq̄ q̄ coīd aliquod sit
quod nō habet oīo colorē ꝛ sonū Et
grauedinē ꝛ alias tales passiones
sensibiles q̄ oīo filiū ē q̄ coīd sentē
nō dūdatō oīo ad insensibilia q̄
nullo modo hēant sensibiles pas
siones. Si. n. detur sic dīdi ad in
sensibilia. tūr ct̄ ponetur eo oīo
insensibilibꝫ. ꝛ sequet̄ Eo hoc q̄ fozē
sensibiles sūt eo michilo q̄m in
oīo insensibilibꝫ nec pō fozali. nec
actu in est fozā sensibilis. omīs aut
phūs q̄uenerit in hoc q̄ eo nllo in
chil fit oīo sic dīdo q̄ in primo phīc
nō ē q̄ ē sensibile. eo sensibilibꝫ
ponī. nllo. n. nō fiezi pot. q̄ coīd
riale ponā eo mathatico q̄ dēs
michil ē de fozīs sensibilibꝫ. Cum
aut oīe corpus ponā eo eis de
mq̄ dūtur. si dūtur in infinita te
oppebit. sic̄ tūr q̄ dīdatō ad coīd
indūsibilia ꝛ illa nō pnt ē phica
ꝛ sensibilia. p̄ erūt mathatica q̄
sunt ant sensibilia. in q̄bꝫ sensibi
lia hec sunt actu. nec potentia. ꝛ eo ta
libꝫ nō ponitē corpus sensibile q̄

eo hoc

ex hac sequere vt prius dictu ē q̄ ad ēt
ex nichilo. forme .n. sensibiles ex
nichilo ēent. dum si talia sint ma
ma & indiuisibilia q̄ no ꝑnt mouere
sensū q̄ndiu ab eis cui hoc adiudica
re determ̄ cognoscēda ī tōi mētis. quo
catus mtē. ſz hoc facile no possumꝰ
q̄ no ēent infinita ſ doctrina integri
bilid q̄a tradidimꝰ in libro de cele
ris .n. mtē cōcludit esse ex sensu
mens .n. nichil genitum cognoscit
sīm apprehendo ass̄ sine exteriori ſſ
pacīd facto ab ipo sensibili mouēte
sensū. haut dicta sunt ē insensibi
lia. q̄ hec erunt nō intelligibilia
Simul aut cū istis inducte dubys
dā sensibilia dicte sic se habere q̄ ex
nāture ex indiuisibilibꝰ & insensibilibꝰ
vel forte fieri testimōd allis q̄ nec
corporū nāla facultē indiuisibiles
magnitudines & corpa. Et si sic sit.
tue solucionis finis disputationis
inducte. dū sensibile ex nō sen
sibili. & tū h̄ nō sit genus ex q̄ sen
sibilis forā in se nichil ē ꝑ tm esse
ꝑ apprehensū sensus. q̄ apprehensa sepa
ratim ex suis & ordine & figura actione
sic dicta primo de gustu. ꝑ h̄ tm
de motu in sensu. sepato phisicū
q̄ impossibile ē ad ipossibilibus
Sz nos solutionis inductorū dubio
rū & obiectionū. & similiū cū solent ipsi mat
hematicis obijcere. quare detrahit & nō ifinita
nō sint species sensibiliū ꝑ se finitas
vno quidē modo ex parte forāt sensi
bilia. alio aut modo ex parte specie q̄
tumor cōtinua in quibꝰ sunt forā sen
sibiles. ex parte aut forme q̄ tradimꝰ
sic determinō in .q. phisicorū. q̄ omne
sensibile quod in uno genere sunt
extrema simplicia sensibilia contra
ria ex eodē vltima sunt ifinita. ut .n. sen
sibile ꝑ speciem accepto hoc quid. sic de
terminatum ē supra. sic in colore infinita
tima sunt albū & nigrū. & in sapore
dulce & amarū. & silr in omnibus ali
is sensibilibus sunt ultima ifinita. Tū
aut motū ab ultimo in vltimū sit finitū
sic in phisicis probatū est. ex q̄ media
ꝑ que fit motū sunt finita. alia .n. nō
q̄ deueniret in vltima media q̄ ꝑ actū
accepta sunt finita. & si attendamꝰ ge
nera specierū quibꝰ sensibilia admixti
mur sunt septem nūo. q̄ ad duo
sua sensibilia & media sicut ex alte
ratione & opposicione cōtrariorū in quibus
sunt extrema sensibilia & quia non
possit fieri ex eis in q̄ ē duo q̄ pmit
tuntur & qualiter gradus in infinitū di
datur & qualiter nō diuidit in infinitū
sic .n. dicēd q̄ duplicē modo. s. ex oppone contrariorū
sensibiliū nō erunt sensibilia infinita
in potentia & nō actu. Reuertamꝰ ad
membrū. ea q̄ in .6. phisicorū demōsta
ta sunt. q̄. s. dūde in tēpus nō queunt
tria mathematica ꝑ etiam nālibus cor
poribus ꝑ quia mobilia sunt. ꝑ nō q̄ eis ꝑ
ti forā ſpecificata sunt sicut ē celū
& terra & ignis & hmōi. Qr aut in 3 phi
sicorū ē q̄ grauium quo diuidit ꝑ in
equalia semp ad infinita dicit. hec si
dicatur ad diuidi in duo & medietatē
in duo & sic semp. ista .n. diuisio nūq̄
finitur. Sp aut in aliqua ecclia sicut in
duas medietates vel tres tertias. vel
quatuor quartas vel in alia ecclia alia
absq̄ dubio mensurabit & numerabit. tū
ꝑ hoc q̄ sunt ecclie & nō talē quale ē ecclie
diuisionis tertie. ad aut quod ꝑ se ipsum nō
est grauius. sic ꝑtes sensibiles. illud
nō dicūdū grauius ꝑ actū. Sz

§ diditur p dria fortiū oppoitus / in ſtis
ſenſibilib⁹ finitas. dd aut ē q paſſio
nes ſenſibiles ſunt ſpēs rerū in mā
licet hoc negauit democritus qui dicebat
eas nō ēe in rerū nā. ℔ in apparen
ſenſus tm ſē dicēdū. ſupāſp aut q⁹ p
equalia ſemp erit medio ſenſibilium
eo hys dubitabit quō erit p medio
q ſupō dicēdū. vt. ſ. due tres vel qtuor
pheras grecitatē cū. q. quatuor. vel ſex
tus vel decimus quin. vel alt̄ quilibz modo
ē eo tal̄ p dictum acceptis nō ſtin
guit eo q ſunt equalia media ſenſi
bilia reſultat ſimilia. Et ſilr ē in alijs
ſpēbus ſenſibilium. Si aut grecitas fiat
in equalibz p̄p̄ proportionē acceptis. vt
ſi mitto de pheratio grecitatis Cū ma
lozi de opaco in cōlr ē in cōlibz erit
colozis aſimetri in ſimilitudinē. ꝯ
pudicus oīo ē de ſenſibus aliis ē ſic
ꝑ qualē ſpēs ſenſibilium duplr̄ ſit
ſimile. ē h ſolū gonys 2° introducit ē
cū genere priꝰ q ē de diffōe ſenſibilium
Solū aut gonys principalis ē q debeq
ſupponē ē ſume ab hys q ſepe da
nnata ſunt in phīas q in phīas
aliud ē quod ē p̄ virtute ē ad quod
ē actū ſcd̄ actu. ſcd̄ ſenſibilia. aliud
ē virtute ſentire ē ad ē ſenſibile ℔ actu
ſcd̄ ē in vsu ſi diuidē grandē mille in
ē mille. determinū milleſimū fallit ſi
latet viſum. Nec ē viſibile ℔ actu
quis ſupueniat ei viſus ē mouēat
in locū ubi iacet. Similr̄ aut in
auditu ſonꝰ quē mīma p̄s ē dria
ſonꝰ q̄ dicēs dieſis grece fallit audi
tū ē nō ē ſenſibilis ℔ actū. quis ois
ē totꝰ tantꝰ grauis eponis audiā ſim
actū ē q̄ hyc mille integrū ē q̄ tm
eponis videā ℔ actū. ℔ diſtantia in
nearē pcipiā eius q mō eſt. hoc ē mā
ad ultima acepta p dictum fallit
ſenſum ē latet ſim actū ſimilitudinē
habent ē in alijs ſenſibilib⁹ q ſunt oīa
qua latent ſenſum ℔ actū. talia tm ſūt
virtute ē p̄ ſenſibilia ē viſibilia. Sz
nō actione quia p dictum ad minima ſūt
ſeparata. Et aut aliqua ſunt virtute ſe
ſibilia q tm actione ſenſibilia nō ſe
pbantur ambo. q. ꝑſſle quod p diffōz
g⁹ hoī. aliquis virtute inest hyperi
ē nō actione g⁹ milto magis quā ſe
penus ſuphundine ſenſibilium q poſſi
agē in ſenſū. tūc poſſet ea ſeparari
dī in ingenera ſenſibilia q ſunt
ſenſibilia p̄ virtute. nolunt nec nō
ſeparari ē dicunt ſubtiliſſime in ſuis
mari quē ē odor puriſſimū. h aīt dicunt in
ea q virtute ē p̄ odores ſimi. h ſuſti
gingēs odorabilia. Sz q⁹ ſuphundā
ria ſenſus q actu erit in ſenſu ē ſuph
hundinaria eius quod ē ſenſibile ℔ ſcipz
p ētem nō ē ſeparata ad minima. ita in
virtute ē p̄ ſue poſſibilitatē ē diſtre
mori hoc eſt in ampō diſta ſimilitudi
dinaria q ē ſenſibilibus ext̄ ℔ actū. ſunt
ē ſuphundalia ea p̄ q in ipam diſtā ē
ria tm q ſen⁹ nō ē ſeparata ad minima
minima. Sz illa ſuphundalia ſentiri
hoc aut quod dicit tale ē ac ſi dica
aliud ſtinui p̄ ē ſenſibile ē nō dica
ſent hundā q⁹ ſuphundalē moueāt
ſenſū p̄ ſtinui ſenſibile quod ſi di
ſydatur erit diſtimus q⁹ p̄ ſimi. hyc
g⁹ ꝓpōn dicit primo in ea q ſenſibilia
ſunt. tūc erit in diſtrictori ſuphun
dali ſenſibile. nec p iſta dicit̄ em
ſenſibile ſeparatū eſt ad inſenſibilia
q⁹ ad hoc erit iſta actione ſentiri
ad h ī dictum ſit tm erit ſenſibile
ad hoc ē ſi ītm vltr̄ ē vltra dicitur
ita diu donec dimittat ſuphundalia
mouēdi ſenſū erit tm adhuc q⁹
mō ſenſibile. h-n. virtute ſā ē ſenſibile
ē erit actione ſenſibile quā erit ℔
ſtinui p ꝓpōem cū alio. tūc q⁹ accipit
ſuphundalia mouēdi ſenſum. Nec q⁹

ſenſibile

rz sensato. tra 3ª

sensibile ꝑ actū opponit ex insensibilibus ꝑ aīa sensibilibꝫ tñ ꝑ ūtutē in quibꝰ ē mchatio fozū sensibiliū. rz sic nō sequit aliqđ sensibiliū fieri ex nō chillo aut ex matiꝫ. qm ꝙ dām magnitudines rz qđ passiones lādet sensū. rz pp quā cām hꝫ quer. rz quō illa sint sensibilia rz quō nō sic detiatū sit aliis. Zadꝫ aut pres sensibiliū. ita nō sequit ad ea oīa ꝙ actione sensibilia sunt. q; etꝫ ipa dīsa sint sensibilia sepatū detiatū rz nō solum ꝑ q; sunt in toto acepta illa ñ ē est in nīo detiato rz finito cē. sīl sunt coloꝛ siue sapoꝛ. sū sonꝰ. illa at ꝙ virtute sunt sensibilia quō sunt sepatim detiata nō sunt in nīo detiato ꝑ ꝙ sensibile in eo q; sensibile dīr ad nō sensibilia ūtute tñ sensibilia si dīdant in ifinitū rz hoc ignōuerūt demoꝛitus Et leucippus. Cap. 27

Vtr sensibilia in momento pueniūt ad sēm vl' pmo pueniūt ad medīū rz sic sustēiē pueniūt ad sensum

Secūdo aut quēstio mouetur pp opōnem quā sup in p̄ hui libꝛi tractatu i duꝛio vbi dixīo q̄ssā ex hijs q̄ dīcūt fieri sensū cōprehendo ūtute sensꝰ dīcē medīū nō ꝑ ꝙ pat a sensibile Et postea ab illo pati sensꝰ. ꝑ dīcunt nos sentire mtg sensū imediate pati a sensibi. Simꝫ aut dām de hijs ꝙ dīcūt nos sentire mtg suspicēdo Dīcere sensꝰ nō ꝑ ꝙ fiat in medio rz postea in visu. quā pona dīcunt medīū nō suscipe formā sensibilem sicut hijs sensibꝫ ꝙ fiat ꝑ mē. q̄m suscepīo media ē replacena a fozis sensibilibꝫ in sensu ab ipsis eo ꝙ mē hēat eas Et dant exēm de hoc ꝙ fabeꝛ ipīnit cuspē fozādo in ferro ꝙ malleo dabꝫ ipi eo ꝙ malleꝰ hēt vnꝫ figuꝝ cuspis rz sic malleꝰ dicūt ipstituē opatu. vel

lia

sensū mē sēm aut sic ꝑ efficaens rz mouēs. hanc ꝙ de eo obiect aliquis rz ꝙrit an sensibilia rz motus coꝛp pueniunt ꝑ fozas ad sensū. stat nō ꝑ mē quocūq; modo fiat sensus sīl visus sīl auditꝰ sīl odoratꝰ. dn nō ē hic vīm. ꝑ oīa sensibilia suas fozas ꝙ in medio. Et postea medīū agit eas in oꝛgano sensus. hꝫ n. ꝛm vz ospnare hijs q̄ fit in odore. Nos. n. vidēmꝰ q; olphactus quod ꝙ ē ipō ꝑ odoꝛē ꝙ ad quod est distāter ab ipō. Et huic cū nō ē aliā n rz ꝙ odoꝛ imutat ꝙpinq; aeꝛ vel aquā. ꝙ illū aeꝛem vel aquā ꝙ magis distant a pmo odoꝛāto. dīmꝫ aut vz de sono. q; cū nos stamꝰ q; ꝙ cuacens rz pcussū sonat. putiendo nos videmꝰ pꝰ vel aut ꝙ pueniat ad nos sonus. Cum ergo ē de mīeꝛe lanāte pānos vlt lanā aquā q̄ ē mīdnq; rz cā. q̄nō. n. putiat ligno pānū. videmꝰ q; dīu post ictū venit ad nos sonꝰ. tardato aut sonꝰ nō tātō n qz ꝑ grīatē in ꝑ ꝑte medij q̄ supta ꝑ sonans ē rz postea sn remotionē. rz sic ītē donec cessat motus pauctē q̄ grīat Quod. hꝫ ꝙ duo sensibilia ꝑ ꝙ fiūt i medio rz extremo fiūt in sensū. Quaꝛamꝰ ꝙ vtr sīl sit de visibili rz lucē q; hoc multa dīputat. sc̄ emp. Cū. n. dicēt lumē rz radiū cē coꝛpus. dīcit q; lumē quod ē assle in empyreo pmo tēpoꝛe ē in aeꝛe ꝙ in visu hoīs rz cū sit elevatꝰ stans sup trām dīcit q; pmo ē in vertice ꝙ in tra. opt tust. n. eū ꝛedere nullū hꝫ cū dīcēt lumē rz radiū cē coꝛpus. Sme n. coīa mouē in tēpoꝛe vt ꝛbatū ē in. vj. phīc Quelꝫ aut mouēte in tēpoꝛe hēt talem dīm in tēpoꝛe qualē hꝫ in spatio si ēqualī velocitate semp mouē rz id ad nīa spatia ꝙ sit in tēpoꝛe longioꝛi

putatur. n. hoc rōnabile acride. omen. quod proiectu est corpus. Et hoc semp
monē ex alio in ād in spatio loci quod ptrāsit. Tempus a. omē dīsibile. z tō
quidem tēporis pte ē in pozi pte
spacij z pz ē in mēdio qz in fine.
Sequit. qz nōm qz quedā tpa fiūt
qnō radij z lumē nōdū venerunt ad
visum. z tūc nūc fer rebat. z mouebat
in spatio quod erat mediū visum z solē
qnqz soli qz visui. Et si ctā ās dicat
q tō extra sensibilis simul ver ad
sensū z nō ps eq vna p z post alia
totq. n. sonus simul audiret z nō
p ptes. Et hoc tō simil audiret et
prius z postea durante suo audiet.
Et vlr dicat q tota sensile in quolz
sensu simul agnat. nō. n. agnoscimus
aliquod sensibiliū. qz tō tz nō ꝓdit
dicta dubiū. Idem tō extra sensibili
simul qnā. qz qlē modū pueidat. hoc
n. negādum q sensibiliū nō sit ista suc
cessiua tūc in sensu. qm nā in sensu
pueniendi. qz sunt absq; hac successiua
in sensu eo q tota extra sit simul
In ipo nō tri tz. mō tz. hoc esse vere
est q sonus uenit ad sensū successiue
p medium. licet totq; simul moueat
pz qz q uenit ad audiendū postq; totq
primi sonatus nā p aliquod tēpus
ptinus erat. eq primo tp. n. sactus q
nā facto ictu quod longe stat post ictū
parū nōdū audit. h aut quod dicit
ē nouum. ut hāte uoces trāsfigurato in
aere. ez. n. illā figurā in aere. quā
id aer adipiscitur latus q ē motus loci
lis in medio aeris q ē cal uoces. hā
ta. n. uoq; dicta longe nōdū ē audi
ta quō dicta ē. q aer delatq; z motq;
talis uocis trāsfigurā de loco in locū
circulariter usq; ad audiētē. nō q subi
to ueniat ad audiētē q̄ tota simul
mō distans p̄ latia veniat. Et mīstr. q
vr de luce. z colore q̄ veniant ad visū

successiue p mediū q̄ tūc veniant simul
nō p ptes accepti ad visum. nō. n.
pōt aliqs dicere z credere p hoc q di
xīt in libro de aīa q. s. relatiua sunt
visus z visibile. z dicatur q videns
videt. z visum in eo vr. q quelz se
hūt ad unūq; relata par sē equalia
sunt equalia. z dīr p hoc q aliquo
nō q̄dr̄ns admuq; refferūtur. rela
tiue. n. ad unūq; quatore vnius oz
alterius in distantia loci detracta ce
tera uel circulari. eq̄ quā nō q̄ē
ad suū correlāt. equalibus. n. fiēs ali
quibus p equalitatē admuq; oportet
nō differat vt̄ q̄ē uel longe sint ab
unūq; uel recte distēt a se unūq; uel
circulariter semp. n. q̄ritur. hoc aut
nō ē in oculo. z visibili medio q̄ congrue
distantia detracta aqua illud videt
z aliud videt. q aut nos in li. de aīa
dixīm de sensu z sensato dixim̄ p actiū
factus. z de motu sensibiliū ad sensū
vbi q̄ q̄re nō fuit nōe in tenebris
nullus q̄ de sono vlr. z colore accidere
quod dixim̄ ē rōnale q̄ successiue. s. ve
niat ad visum vel z dicat q̄ quādo nō
z oīa aqua. z tota. z omnis aer. q̄mina
sunt a primo sonante usq; ad audiēdū
ut sensibile venies p̄ prim nō primo
primi q̄ appropinquet ē sensibili. z
postea illud nō trāslens ultimo parat
z postea postremi. z sic fiat audi
tus. z odoratus. z visus sic lapis omnis
nudo p nō in prima pte spacij p qđ
tactus. z postea nō tūc mouetur
extrema pte spacij cuius. s. n. nō
audit. z eiusdē simul perpet q̄ē p se
nab stans. z stās longius ab ipo. sed
nō in eodē tpore simul. z hoc quidē aq
modo ē vel. z aliquo pō nō vim. sed nō
audiet. videt. n. ignis ad oīa de hijs
q̄ solue oz aut p principale pluuiam
gonem. licet. n. plō dicat nō tūc nud
abū fieri in aut ribus mīoris. sī qui
dā dicāt hoc ē simpr ē q̄ ad nō nud

p ad

z sensato. ma 3

q aliud z aliud medium. sicut q alia z alia
ptē medij videatur vel audiat vl od
tet z huiusmodi ē. q omē quodlibet hūt in
medio. oīs aut forma diffusiua z mā
tur p sēm. Cum g diuise ptes me
dij sint diuisa sēa. q num nō pot
videri q ee sonū in auribus vl olfa
tui diuise q z ito ē sile de lapide iac
to. q lapidis corpi nō hūt ee z esse
ab aere in quo ptinet. Ad sensibile
ē forma que esse nō hūt a medio que
sibi adest. Quom ee sensibilis ē quid
uis ee forale motus ipressi z sequti
in medio dissum q modo quo dictū
ē. sicut ee sonus tamquam ee quidam status
circulariter vndantis sequitur ad
mittit sonoz q maz medij in q
sit z sic ē de libratione oderatis z huius
modi q oēs ipsi sensibiles eoīs di
uidit z separat in diuisas ptes me
dij. Ita nec ē ee ignis quo ad lu
mē sicut vnū n exponit dicendū z sz
cundum z magnitudinē ppinqui
oris sensibilis nisi sentiat omēs
sz nō ad idē ee hoc est q q ueniat ad
sensus omnī sensū. z ee ppinquitatis
demanentis sensum alio z alio ee
alio nisi ee in medio. Sz ad hoc o
sic separata sunt ad sensibile ppe. z
hoc modo nisi simil mīa videant z au
diāt z odorēt. Ita aut huius ē sic di
cendū q nō sunt eadē q in diuisis
ptibus medij eadē q ee remanēt ad
sz sunt passiones z motiones sēa
les primoz sensibiliū. z h ee nō hūt
sine corē. nec ad ee in diuisis eadē
bus hūt. Sic g z audire z olfactare
nō accidit simil subito motoz ab ipo
primo sensibili mouente. Sz in me
est sensibile aliquid sic sit in sensi
z puo ē in prima pte medij q sit
sm vltīa. de lice aut alijs sonus ē z

co-n-q ad ād ē lumē ē. Nō q nisi q sit
rēm. ß ad ād. eo q semp ē aliq. q act
ēs de motus localis lucis vocis. z
alijs sine q ēsequat illuiatio ppetuo
sic effectus sequitur causā q dē ee bate
ee pdurem. q stat q ppositū nul
lius hūt ōmētatē. ß p nam ē aut
ēria in ceū ppetuus nō q hūt
pdumētū actu eiq promptū resistē
in ipo eo aliquā ēluctate clām ee
g alligante statū in mouēto grauato
in ipo. sed pz ex hijs q dicta sūt
in sūe quib phōrē. p q liz aud mo
tū naturaliter ad q dq pactū sit ppetuo
luentes ad aliquā locā ppinqui op
pōm. g in mouēto semp eo tali fi
ne motq grauabiliter himōi in ppositio
sings aut motq ē indēsibiles z simp
z nō in pōre. ß in mouēto ipōrib
g or effectū eiq q ē illuiatio ad omēs
ptes ppinqui ad recta oppōm exist
in mouēto z nō in pōre. Sic g in
telligēdū q illuiatio ē ad ād z q est
subito q sic dēmātes abusiones
quas scripture hoīm introducūt per
dicendū lumē ee orē aut stare ppe
alē aut pōre sēalē aut ād ad ß q
in libro de aīa dixīq. Cū aut di
cimus illuiatiom ee subitā alicui
toti ppinqui ad recta oppōm illuian
tis primū dē ē q nō oīo silr se hūt in
alteratione z latione q ē motus lo
calis. lationes. n. sic motq locales
eo q sunt eoz p se motoz. vde est
ee pōs in prima pte medij q in pos
trema corpoz motoz aut ingenerātiū
motu suo diuisas ptes medij ß pri
z postea tēp z nō sūt q adiuēta ē mo
tui locali. eo q oēs sonus ē alicui mon
loci localis sic in libro de aīa dixīq
nō aut q dq alterato oz simul alte
rari in tempore. Sed lationes sunt

lib. de sensu

In tpore. 03. n. qđ subito alterat. z nō dum
dū prig z dimidiū postē. ꝑ 03 ꝑ sta
ti nō tuto trāsmutā ab illo quod est
altans ꝺ̄ quid. Et hoc ostendit quia
alterato cātre ab aliquo fine motus
z nō amotu ipōs ꝑ grīatio q̄ lazegedi
alterato ꝑ quale forē stabilis q̄ ēt su
biro ē q̄ ē finis alterātis qualita
tū actiāz z passiāz. z illustratio ꝑsp̄i
cue oppōit potero dō quod signa
mota ꝺ̄ mq̄ lliquent. z tm nō est nāt
Sentp sīl z subito fieri omēz alte
ratiōm. eo q nō dēt alteratio fiera
ē a fine alicui motꝰ z nō ab ipō mo
tu. Si tm subito fieret odō alteratio
Timet. ct̄ hystuario ꝑa gustabilem
Diffuso in humido ē tm lingua esset
Simil qđ dō z odor ꝑ diffusū in mīe
dēt sīl z nō successiue in aeris hu
midū uel aq̄ que sunt media odoris
sapores prig in eo q̄ remoti est
Oīs. n. propīe aliqđ ꝑpe stans ꝑ
stans longe. tū qđ longe stans
ligno tali deprendit sēdm sensi
bilis ē ꝑ in appinquo q̄ in remo
to. rōnabile aut ꝺ̄ q̄ q̄dā sensi
bilia organoꝝ sensuū sunt in medio
ꝑ aliquod ē q̄ huic in medio z ame
nō sīl oīa. ꝑ sīl necesse fuerit dari ta
lia media q̄ in solo lūe z colore ꝑcta
ꝑ dicta sunt z tū q̄ sequit̄ necessū est
fieri subito. sīc ꝑ ostensū illuīat subi
to. q̄m visus z tūs ꝑ sensuū ꝑ sīc
ꝑ ego aut̄ hūs z tū lumē fieri su
bito. Sic aut̄ z color subito imutat
q̄ alterat actu lūis z ꝑspicui. sīc ꝑ
ego hūs ꝑ dicta sunt in ꝑma ꝑte li
hꝰ. z ex. ꝑte ū ꝑblēmū ē q̄ color
mixtꝰ ad ē nisi ē lūis qđ in ꝑspi

detato. tātū ꝑ z tū sīl sit ambobus de so
lutione gōnis ꝑ introducte.

Qu' ij' tu'

Est aut̄ in quo est disputatio q̄
adhuc
z alia ob
scura tales
de sensu ꝑ actu sīl.

dno sensibilia simul
sentire. z nō ostendit
sentiri sen

Quemadmodū aut̄ si ḡt actū in diuisibili
duos sensus ꝑ actu sentire ꝑpē ē
in una unite sentiendi.

Sicut duos visus simul sentire posse
ꝑ actū in uno z tū sibili tpore. ꝺt
aut̄ intelligatur hoc qđ recurrēdo ad
memoriā ꝑ in libro de āīa dicta
sunt de sensu cōi. ubi. n. dictū est
q̄ in una z nū sibili unite sentiē
di. ḡt ꝑba sentire sīl in diuisibili
tpore. ita q̄ nō unū ꝑ z alterū post
terio. z de hoc hic ꝑcipere uolumꝰ
utrū sit uel ꝺ̄ uel nō necessū aut̄
duos sensus duas ꝑ actū applicatos
nēs sensibiles. duos aut̄ applicatos
nēs sensibiles ē nāt̄ē q̄ueq̄ duo
duo sensibilia unus ille discretus sen
sus apprehendēdum. z istos applicatos
nes uerum hoc sensus ꝑ actū fieri
hos aut̄ sic supponēt̄ intendimꝰ osten
dere sēs ꝑ actū fieri nō posse ē sīl
in uno indiuisibili tpore ꝑ unitē pmi
sentiri qđ ē ꝺ̄ sensibile. sī. n. motꝰ
maior in alia simꝰ depellat minorem
ct̄ qđ sit motꝰ illi ꝑdictus unitꝰ
in alia. tūc illius magis acredet hoc
ꝑ unā z eandē uirtutē ꝙ entibus me
diis dicitur. ut plūbus. q̄ aut̄ maior mo
tus minorē depellat sentiē ꝑ sīc. q̄
uidemus qđdā uisibile sup latitā suā
actē nō uidetur uel sentiūt quo ac
adit illos uehemēt̄ esse intendentes
p̄ intellectū ē ad ut quo audiūt eos
ē timentes uehemēt̄ uel audiē
tes magnos z horribiles sonos quy a
ūtuit interuentū auditibilibꝰ in actis

extrinsecꝰ

centus. Et hac de cā nō autē nos dñs
tos obuiātes nobis in via. qnō in medio
opinantur abiite et qdā alia. h aut
hic scribat cat sufficiēt qm diligenciā
sumo/ et ipsi ht tractare. qr inqrem
quare motꝰ fantasmatis Non semp e
qualis et ab omnibus deprehenditur. h
aut ra hēm qm fortior motꝰ deue
lit minorē ab ala mitto mag qnō
motus duoꝝ fuerit in eadē aie vir
tute. h aut accepto et suggesto. acci
pienꝫ q̄ vnusquisq; simplex p sensꝫ
accepti magis sentit et fortiorē
motu mouet sensū q̄ rē de qua porta
rā aio sic vnū mitigatū magis q̄
temperatū et mel magis mez mitigā
tū q̄ temperatū. Simplex aut et sentire
colorē magis imperat q̄ imperat. Et
vocē simplicē acutā magis mouet
sensū sola q̄ dyapason q̄ē vocē impe
tā ad grauē. Nō imperat aut nota
ma simplex sensibile quod ē p mo
dū ht̄ et nō ad quod ē p nos. pua
mus. qr forte magis sentit medium
imperat et magis mouet sensū p q̄
simplex quod ē sic puncta in qua aliqd
sensibiliū. Cā aut qua simplex fortiꝰ
mouet sensū q̄ imperat ē q̄ impera
obscurat semp̄ quā alterius vtꝫ
ab alio talis aut impetus nō accidit
esse in hijs sensibꝫ in quibꝫ fit vnū sen
sibile actu ex vtriusq; quorū. In ta
libꝫ et vim ē q̄ maior motꝰ impetē de
pellit. Et ta nota ē quod simul sunt v
tutes p impetum fortiꝰ vtꝫ impedit
excellit et alterat relictā vtrāq; simul
imperat. nihil ē sensibile q̄ fuerat sim
plex sensibile p̄. in ipa. n. imperata
quod semp̄ alterat tūc ē ad sensus
auffert. magis sensibile q̄ fuit q̄
impactū ei vnū sensibile. Si aut essēt
sunt motus duoꝝ sensibiliū alia et
alia et alia ab altera tūc impetet
tur et tripliciter concludit relqa. Et sensi
bilia quit sunt in sensibꝫ primo nō
impedientur in vnū qr si impedirentur
tūc nihil iudicaret actu plā quod fal
sū ē sic endimō in 2o de aia. qō quit
sunt in ipo plā sensibilia remanēt
vt alia et altera. Quereret qō nisi ha
beant equales motus aut inequa
les. Si equales tūc vtꝫ excludit gl
tem alia. et sic neut impedimentū sēp
cois perceptionē quod falsū ē qm etc
quod impedientes sensibilia nisi ēē si
vtꝫ alterat cālr. alia neutꝫ facient se
sum p se. et sic neutrū Erit sensus
p sepm. et vnū medio quod obstruēs
ab ambobus. obstruat. n. alia forā al
tera Et nō obstruit sentire aliquid
simplex caro p sepm. Sic ht nō propa
ca q̄ sensitiū cōe simul duo sensibilia ac
cipiat. quo accipit vnū imperat ex
duobus. Sentire. n. sic duo impetra
aut nullo erit sensus eo q̄ neutrū
p se. aut erit sensus vnius p fortiꝰ
impetri qm vnus sensus ē ex duobꝫ
sensibilibꝫ nihil et alterat in aliud ex
duobus obstruēti. talis. n. sensus
vt fieri omnibus impetis in quorūdā
quod sensibile quiescat. nō q̄ ex p
sensitiū cōe p simul sentit in vno
et eodē indistabili tēpore. qm ex ex
quibꝫdā sensibꝫ impetis fit vnus
qui imperat. Ex quibusdā nō fit v
nū imperat. si sensus aīs simul
plā sentiat. q̄ q̄ sentiat ea quit nō
fit vnū sensibile ex vtrīs. Et salua
tur p aīa plā. talia. n. q̄ sunt sub al
tera sensi sunt ex quibꝫ p impetum
nō fit vnū ex q̄ illa sola quiescēte
quoꝝ nē vltē ad quos resoluuntur
Sunt natura vna sic albū et nigrū

Respondet ad valorem et quoniam nam in qua fuit
resultio non est una et eadem quia hoc non fit
unde per impetum. ß fit ex eis unus sonus
¶ actus. hi enim sibi. et utique forte actualis illo
rum sensibilium est cum altero in eodem sibi
ß non fit ex eis unus totalis per impetum
sic ex actu in uocem et gyum in uocem impe
tum proprietatis fit simphonia. hi autem
dicta sunt ad hoc quia dicunt quidam il
la quod misscentur non oportet sentire simul
et illa quia misscentur sentiuntur simul non ut
duo. ß ut unum. omnium autem quibus sen
sibilia equalia unica motus non sic
tunc simul unus sensus ß actus factus sui
sunt simplicia sui generis. Sunt autem
secundum dictum hoc si duo simul secundum
aut motus corporum sunt equales aut in
equales accipiamus ß alium dicit dicens
membra radicum quia motus duorum sensi
bilium sunt inequales in motibus sen
sum tunc et fortior magis quaet sen
sum melius ß duo et nec tunc ß unam
virtutem actu sit sensatum ada. quia hoc
est supra quia maior depellit minorem. hoc
et fit in eis sensibus quorum unus est sensi
bilis acutus et grauis in uoce qui respondet
ad auditum. qui tu magis delectat simul
ea motus duorum sensibilium in sensibus
ani qui sunt huius unius principatus. qui sen
sibilia qui sunt diuersi sensum. unius si
et auditus quia sensibilium unius eiusdem sensus
ad unum genus in una non quibus in quo
unusquisque sensibilium autem diuersorum genus
in nulla una non adsunt inuicem.
si quod pila sentiat simul sensibilia oris magis
habentur pila sentiuntur simul qui sunt u
nius sensus qui que sunt plures sensum
non sentiat autem unus sensibilium communium simul
pila unius sensus generica in uno tempore
sentire nisi quis proprietatis. ut puta ex eis
bus. quis uero autem unum est et non
duo quod nullius sensus sensibilium plures
simul erit ß actus sensus circa ß pli
ra sensibilium fuit est sensus unus sicut sen

sens sicut diximus unum sicut et au
ditus. sic et dicimus sua sensus unus est sensus
quidem. deducit. n. sensibus in species sic que
genere quae sunt et diducuntur suis dicis. ora
quod quia sensus oris uniuersi sensui sibi acci
facto sentit pila nam est simul quaedam
sentire et sic non sentire ea ut plura. ß
ut unum. nec sentit tunc pila unius sepa
quae unus non sensus est quia actione sen
sendi est unus. sicut autem sensus unus est
ut dicunt a uirtute specialiter sensus
est unus sicut. sic una sibi uirtus est
unius et alia auditus et sic de aliis. Si
quod unus sensus est quia ß una actionem se
sibile illa sensibilia quae pila sunt diuer
si iudicat. tunc uir quia pila illa unum
et non pila dicat. non autem duo diuersum
in quid sunt quaedam quod uere est quia
talia quaedam in sensu ani ea sen
sente. quia quod sic erit quaedam duo
sensus totales eo quia forte sensibilium
sunt in eis proprie. duos. n. dico sic
sus ß actionem acceptos. et non duos il
lute acceptos. et erit simul quaedam
in eadem sibi species. uno unus post alium
tunc non est quia sensus oportet sicut ea sic
quaedam sic una eo quia oris quaedam
facta sunt unum. et unus sepe est motus
unus et colorato una et alia alia alte
rato. et illius est oportet una est uirtus una
aqua erit oportet illa. quia quidem est in quo
phit quia motus unus dicit esse ad unum et
quia uno tab uno motu etiam unus et
eodem tempore duo autem sensibilia quae mysteries
non unius non sunt motus unus et iudi
sensibile sunt ea non est sic sicut unum. quod
non potest esse in eodem tempore sensus u
trumque. hi. n. est ac si linea recta ad
eandem quod tangat ad duo puncta. V
oportet. n. a ictute egredi una sic linea
et tangat ad sensibile sic ad punctum. per quae non
oportet duo sensibilia non quaedam simul sen
tire unus sensu. ani ß actionem facto et
ß sunt eadem in quid et eundem sensum quia

obiecta

re sensato. tra 3ª

obiecta. ita ⁊ ꝑ nec ea q̃ sunt sub eod̃
rem sensũ ꝓpriũ obiectum ꝑtã simul
sentire ẽ impoſ. nisi nisi ea simul
ſit vnus ſactũ sensũ sentiatur ⁊ q̃ sit
obiectũ duplex sensuũ. Et hoc ẽ q̃ dicit
Ioñes libro de aia de sensu ⁊ sensato ⁊ dicit. ⁊
detractã sunt. Sunt aut ea q̃ sunt p̃
accidens sensibilia quoꝝ non simul
sentimus nec albũ ⁊ dulce. eo q̃ ista non
permiscẽtur. q̃ aut ista dicant ꝑtã sen
tire. Et hoc vult q̃ aliq̃ sentiat vnum
duoꝝ nisi eorũ vtrũq; det̃. q̃ vnũ nisi
sẽ. duo sit p̃ accidens sensibilia. Hoc at
dicit vtr̃ ⁊ q̃d ꝙ in eo q̃ ista sunt si
mul. vtr̃ n. in vno monstro dicit v
nã ala ꝙ accipit ꝑ gustũ ⁊ alio albũ ꝙ
sensile reffert ad visum. q̃ aut sensile
sit vnũ sit visibile ⁊ audibile dicit
vnũ ad duo ꝙ iudicante sensu q̃d
vno non reffert tactus ad vnũ sensũ
⁊ duo ad diuersos. ⁊ sic vtrũ duoꝝ sensuũ
non sunt. simul in eod̃ nisi. duo
non relata ad vnũ nisi ꝑ accs sensus
proprios quoꝝ distinguitur. non ẽ simul
dulce aut ꝙ copulatum. q̃ albũ. Et
ingred̃ q̃ sunt ḡria in sphã gloriã
iudicabit aia q̃ ẽ sensus vnus eoꝝ
vna virtute eorũ. ⁊ actũ. si duo si
mul sentit ⁊ ipsa eod̃ sic iudicabit
dulce ⁊ amarũ. ⁊ hoc fiat nelut ipa
prima ḡria sit ꝓpria ⁊ ꝓpria eoꝝ sentit
alia ḡria. quia eod̃ sensibilia ꝑ
accidens existẽtia affectant ad sensum
vnum sc̃ in de aia detractã. Dicit
vna virtus q̃d sunt duo sensibi
lia in gre ⁊ sic distinct̃ in alia ⁊ alia
actiõ ḡriaꝝ. vtr̃. n. duo sensata sen
sibus ḡriaꝝ destructis ipa ⁊ diuisa
Simili aut sensata demudant ꝑ clara
sensibilia ⁊ hꝫ sunt ꝑ ḡria in quoꝝ
gre sensibilia eo q̃d ꝓpinquãt ḡria
media. Sic ista diuisa tactil ⁊ actiq
sic destruxit. Nõ ḡ destruunt vno sen

patu. Et ꝙ Reſtituendo ẽ duplex
sensuũ. sc̃ si gustus dulce sentit. ita
sentit albũ visus ⁊ sic visus nigrũ
ita sentit gustus amarũ. tactꝰ pinguẽ
dulcẽ ⁊ nõ ꝓpr̃ ẽ. q̃d ẽ ꝓbꝫ sensi
tum ꝑ actũ in gustu. istis ꝙ nõ ḡ
get ꝑtã gre. nec sic sentiri vno se
su ꝑ actũ ⁊ vnũ ꝙ ipse hoc sic ꝑ sen
sibile quod ẽ sensibile vis. Sunt aut
ḡriaꝝ motꝰ sunt ḡre. ⁊ ḡria in eod̃
simul mobilibili ẽ ꝓpr̃ ꝓpr̃. Sic dul
te ⁊ amarũ. Si aut ista sentirẽtur
simul tuc simul sentiunt in vno actu. ꝙ
ḡratia simul nõ sentiuntur. Sed aut
et ea q̃ nõ sunt ḡria dñi m̃ sunt di
uisa simul sentire nõ ꝓpr̃ ni eod̃.
illa. n. q̃ nõ sunt ḡria sicut media ⁊
mediaꝝ q̃dam sunt albi ⁊ alba vel
nigra. Et hec ḡrata nigro sunt
illa ḡria. q̃da aut sunt nigra q̃ via
mora sunt nigra ⁊ hꝫ ḡrata albo sic
ḡria alba. ⁊ ipa nõ sunt mixte sed
ḡria ꝓpr̃ eand̃ ram. Et ad sc̃ dictũ
ḡria simul sentire nõ ꝓpr̃. ita nec mẽ
⁊ dñi extrã. nec mẽ ⁊ ḡriũ media
simul sentire ꝓpr̃ que aut sunt cor
rellaria ḡria dicunt genera ḡnia.
Sunt ḡriantes q̃ ista q̃m ꝓ spectantes
⁊ ḡriales ḡrias ḡriantes. ⁊ sic nulla
diuisa sensibilia vnũ posse simul sentã
re. Sic aut dicit de ḡrys ⁊ medys
in visu vtq; ẽ in ḡrys ⁊ medys alteꝝ
sensiliũ. nelut chymos. hꝫ quid dspera
dulces. hic ḡs amara ⁊ cõmixta ex
hys media dicta nõ ꝓpr̃ simul sentã
re. eo q̃ ipa media sunt cõpatientes
ipsa ḡriaꝝ. ita q̃ vnũ plus hꝫ natur
in vno ⁊ alterũ in alio. ⁊ ad simul in
eod̃ ẽ nõ ꝓpr̃. sc̃ media in quoꝝ
sunt dyaphanum ⁊ diaphanum ⁊ simul
sentire nõ ꝓpr̃ in sensibili ꝙ ea sic
tiat. sc̃ vnũ ꝓpriũ eoꝝ amborũ
Si aut sic sentiat. tuc erit vna ꝙ

A ꝛ gmptio

portio, q̄ vtrūq; ꝓportionaliū ḡriaz sic ego ens
Et tunc vt vnū sentiat q̄ neutr' illoꝝ
t. Et alr nō grauet simul diuīa sentir
ri ꝓt' ois est. sup q̄ ꝓt. n. gmixto
vno medio ex duobus simil orit in vno
gpacto q̄ t mīa ad quā. si p hūdan
tia ꝛ defectū q̄ntitatis medij actiū
patiū. ꝛ sic erit simil gpacto patris
ad filiū. impar. q. nūq; pcis vnat
vno ꝛ illud t de me' in q̄ vincat altera
extremitas alterā. Si g̃ magis ꝛ multo
dius defluat. ꝓt magis. deperdi abī
ynā p̄ grā clarta dicta in alio. Et
in alio gne. q̄ sensibilia dicta in
eod gne. ꝓt dulce ꝛ albū ꝛ cōclarata
sunt q̄ ego ipse ponā sensibilia sin
gnis ꝓponit ꝛ sunt in alio gne ꝓt
lus ꝛ dulce ꝛ nigrū. inter amp dcūt
p sēm ꝛ fortiz q̄ albū ꝛ nigr. dmp ad
dcto alīn duoꝝ ego dicta q̄dme
p oz simul sentire aut vna grā aut
vna grā. cor. Et hūc t q̄ plus
differūt grā ꝑfect q̄ vna grā. t
oz q̄ illa q̄ta sunt nō simul per
cipiūt. q̄ nec illa q̄ sunt grā grauis
gs nulla duo sensibilia simul per ce
tūt vt videtur. ¶ ꝓ de fla solmaone q̄

Quod aut ꝛ tūdam circa inducta
ad istam quēstionem ¶
done dur
quēdā tra tatū de ¶
sensu ꝛ sensato. de gravib⁹ ꝛ mouētib⁹
grantes q̄m simul nulle due gsonā
cie. nel duo sonꝝ pcipiūt ad audi
tū. ꝑ suaesilue vna post alia ꝑ
tēpoꝛis vl sensibilitate q̄ nō vna
ꝛ alia deppe vr hoc audītū. ita q̄ plu
tatus gsonātia diapente nel diate
sson audīt simul ꝛ h̄ volūt ꝛsistere
simplr ad vsum ꝛad sensum q̄ grauio
tes q̄ inducūt a discipulos nulla duo
simul sentire sensū. dī. n. simul videri
nec simul audīri duo ꝛ q̄ sunt ꝓtes

alicui totū oz aliquid dicit ut' Recte
dicitur uel nō. t. n. equando dicitur
tud ꝛ nō stat oz opinari q̄ nō stat ali
cui simul videri nichil. q̄m decipi
mur sensus ꝓ tēporis insensibile
quod t nec sensui vni ꝛ sensui alicui
Si. n. hoc q̄ dicunt nō t ōm. nec nō
oz aliquod ens insensile ꝓ quod decipi
atur sensus ut credunt duo simul
sentire. ꝑ tota ꝛ tota simul sentiri nō
decipi ꝓ tempus. Sc. n. sensus sen
tit ad aliud sensibile. h̄ aliud ꝓte
quā ꝛ aliud quē alia ꝓte eque sentit
in gtō tēre. nec oz ipm nō decipi q̄
ipe sit sensus alicui ens. q̄ quidq;
sensus accipit ad de sensibile q̄ sentit
ꝓ actuꝫ illud sensibile cognoscit ꝛ sit
nō latet cū ad quod sit accipit. Sit
n. sensus tuc ad ꝓ t oz sensibile
insensatū ꝛ tantū t q̄ accipit de sen
sibili ꝛ istū t in gnti in gne tēre
sensualitatis sm actū suū. g̃ nec nō
latet sensi tm vni ꝛ alicui. q̄m sola
tenu. nec latebit cui simul ꝛ accipiet
sensibile accipiendo de alicui ꝛ h̄ duo
tame nō pnt simul q̄ sequetur q̄ nō
posset ꝓ sensum ꝛ sed nosset. Cū. n. acci
pit sensile ꝓ sensum. tuc ꝛ deph̄endit
huius quod accepit. sensus aut quis
cio nec insensibile. illo accepit sensi
ꝛ latet. Et hoc quod ꝓ sit ꝛ nichil. hoc
n. decipit quod ipse sensus. sic sensi
bile actu stans. h̄ n. nō deph̄endit sensi
bile t sic insensile q̄m forte videtur
ipm ꝛ ꝑ q̄ latet. Si g̃ tēp sic dicta
insensibile. Et cū hoc ponā sentire
tūt sequit q̄ sensus videt ꝛ sentit ꝛ
tū nō deph̄endit ꝓ sentire. ecce
insensile tame ꝛ h̄ sentit tempo. dmp ꝛ
sensus gradum q̄ q̄ magnitudo ꝛ
tpis ꝛ tm insensibilis. ꝑ putatur
sicut sup dicit. nō q̄ hoc erit alī
quid tempus vnius vel nichil aliquā
quē nō sentiretur. nō q̄ in hoc ipso

q̄ alicui

Aliq̃ ptē ūl istrū ſimitu cozis aliq̃ ptē
videt. dicim⁹ n. quiad q̃m toto tp̃oze
ſimil michil vid. ſz in ꝓtibus tp̃oris vi
pare. z ꝑs rey visibilis in toto tp̃oze ſi
mul videt michil. hoc aut ſimil dicūt
q̃ ꝛducerūt vſum motꝰ eſſe vſus
ſiue visibile z diſtinctu dicūt ꝑfici
vſum. tm q̃ ꝑs in ꝑte tp̃oris. z ſn a
lia ꝑte tp̃oris videtur alia ꝑs. z in to
tp̃oze ſimul michil vid. dio. z licet nos
ꝛcedam⁹ q̃ q̃tꝰ z tp̃s ꝛ visibile diuidi
nō ꝑ hoc tm ꝛcedim⁹ q̃ nichil toto. z totū
michil videat. hac de cā q̃ vſus ſic fiat
ꝑ vices z ꝑtes rey vſe. tm q̃ in nulla
ſit hora rey ſimil totꝰ. H. n. ē opō
euclidis in li. de. au. z opō oīm cozo
quy dicūt vſum ꝑfici transitu radio
tum ſiue vſq̃ quod ē visibile. Si. n. de
mo q̃ mtꝰ ſuſtinendo totā magnī
tudinem ſimil videt z ſentit in q̃to
tp̃oze toto. Hic nāt ē hic. ſi videat
mtꝰ ſuſtinendo eo q̃ nō recipit ꝑs
z ꝑs ſtāt visibilis ꝑ vices tp̃oris
Sz tota ſtāt in toto tp̃oze visionis
tūt nō ꝓt aliq̃ ꝑs tp̃oris aliq̃d
auffert ꝑ diem. in quit nō ſentie
lutiz tm. Sz ꝑs eiꝰ vna q̃ ſit ꝑma
vel media vel tūa. Et huic ē ſic
Si ponam⁹ tp̃a visionis vnꝰ ſen
uarii ſtāt ē. d. g. dico q̃ ſtāt vide
mꝰ tm mtꝰ ſuſtinentes nō poſſum⁹
aliq̃d nūc vel hora auffere. a. d. g.
tp̃oze in quo ſentebat tm nō q̃ poſſiq̃
Dicē q̃ ſentiat ad visibilia in hoc.
h ē in hac ꝑte tp̃oris. nec poſſum⁹
dicē q̃ ad huiꝰ ſenſibles ſenſit in
ꝑte tp̃oris. Sz tm in toto ſenſit. h
n. cēt dictū ſi nos dicem⁹ q̃ hoc am
bulat in annis q̃ ambulat in ꝑte
anni. hac z illa. ambulatio. n. actꝰ
ē q̃ nō ē vnꝰ tp̃oris toti. nī q̃ ꝑ
ꝙꝰ ē diſa ꝑ ꝑtes tp̃oris. z vltīa ꝑs
eiꝰ ſn vltīa ꝑte ꝑte tp̃oris. Si q̃
viſio ē talis actꝰ q̃ diſtinc
tit ꝑ vices tp̃oris ſiue ꝑ
tes magni tudis visibi
lis. ſcut dicit plo z euclides
z alij auctorēs tm dico q̃. tm c. n. in
d. g. toto tp̃oze nichil ſentit de vi
ſibili. Sz in vltīo punctο tp̃oris
ſentit tm ſenſibile. eo q̃ tūc tā
git vltīa ꝑtē cēt. ſic g. ſ. istes dꝛ
ſentire a. b. q̃ ſit magnitudo visibi
lis uel ſenſibilis. hanc. n. ponim⁹
ē. a. b. z hanc ut dixim⁹ Dr totā ſē
tire z totā nō ſenſibilem. eo q̃ in hā
tp̃oris ꝑte ſentit ad eiꝰ quod ē. a. b.
z ſic ꝑ vices currit ꝑ ꝑtes. ſit. n. ca
dē ꝙꝛtio in. a. b. visibili q̃ ē in. d.
g. tp̃oze. tūc in. d. g. ſentit. a. z in. g
ſentit. b. z ſic dr tm in toto tp̃oze ſen
tire. hoc aut ē ingens. q̃ ꝑ hoc q̃ ſē
tire ſenſi vnū ad quod ē ꝑs. a. b. z
aliū tp̃oris. d. g. Et it illud ſic. g. tm
aut ſimil ſi hoc nūq̃ ſentire ē eo q̃
nūq̃ ꝑ indiſibilia pot tranſire tm.
Si. n. radius diſtingueret nō ꝙtitatē
ſua ſit indiſibilis nō attingit in indi
indi tp̃oris z ſic nō ſentiet vnq̃
in aliquo indiſibilig in aliud in
diſibilig tp̃oris z totū nūq̃ ꝙſtituet
ꝑtē ſenſum. Cā q̃ h ingens ſit. q̃
Dicē q̃ ꝙa ſimil ſenſibilia ſunt. ſi nō
fit ſic viſio q̃ videat quot ſunt in
ſibilia q̃ ſunt in ꝙ. dixim⁹. n. ſiq̃
q̃ ſolā magnitudinem z ca q̃ ſenſibi
lia decer. putē ab ipa videt alongē
vſus ſi nō vīt eo q̃ q̃nta la tiꝑ ſit
indiſibilia in ipa. ſi videt vſus in
quod nō ē indiſibile. cā quit hā dicā
ē in ant dictis. Et hyc q̃ ꝑ q̃ nullū
tp̃us in quo ſit viſio ē in ſenſibile. Et
indiſibile in quo fit motꝰ vſus ſiue

indiuisibile rey vise. sic ... isti dixit.
nos aut multa ... supra in
primo tetigimus ... otra ista
inducimus o ... pdictē. que
hic supposuimus ... mus. hoc
aut id sentimus ... vt ostendatur
quod adhuc ... hodie ista def/
fendit opinio.

Capm̄ quintū de alia solutione & eā prius inducte obiectis.

Amplius aut soluamus hīs ultro introductis. vīs nobis videtur dicendū esse de ea introducta obiectione. Dicit enim sensibilem similem multa sentire secundum tactū in libro de anima. uel oz hīs nō fuerūt dicta. sed videntur ppter dicta introducte rōnes sophistice. similiter aut dicendum videtur quia sentiuntur in una indiuisibili virtute aīe & tpore ad sentiendum requisita. Est go primo quidem an una numero aīa. hoc enim una aīe simplicē virtutē oz simul tpore sentire hoc per unum sensum. & alibi in alio organo per alium. uta quia hīs duo nō sentiant indiuisibile pter sua & tpore indiuisibili sicut dictum est in libro de aīa quia sensibile pōsitum. similiter accepta per diuersos sensus eo quod referetur ad unum sensum. sicut extrema ad lineas quę egredientur de puncto ad circumferentiam. sicut nos videmus medium in quo plures sensibiles ad unum. sicut oī sensui communi. & attingunt ad istud indiuisibile primum sensum omnium. nō. organa sensuum peruenientia collimitate & terminantur ad organum sensus primi. aut quia sic sentiunt similiter & alibi accepta sensibile sicut dictum aut sentiunt per quod ea quę primum unum sensum sentiuntur. & postea quę simul huius aut quoniam contingit ac sicut dictum

Illud uisus sentit simul aut nō. ac sicut dicimus simul sentire plura. si sit huic sensibile album & aliud album. eo quod ambo ista habent hoc sensibile. in quibus aliud & aliud color accipitur. & supra dictum est nō per ipsos diuersos uisum sicut uisibile. Sz forsan tota accepta simul. hīs nō. plura semper sentiuntur eodem in eodem quidem sentiendi quę sentiuntur per unum oīa. Et si forte dicat aliquis uisum habere oculos duos. Et in uno sentire unum & in alio aduentitium obstare. Dicimus hīc in alia quę est per sensum. quia sed duo oculi distinguuntur ad idem inquo perficere uisibilia sed simul dicimus. uta est omnis exterior sensus diuisibilis ad unum & id est unum & idem effectum corporeum. Si duo quidem quod sit unum quod sit sentire quod est ex ambobus sensibus duobus uel pluribus. Tunc quod ad hoc nunc unum sensibile erit. si quod ad hoc est relatum. si secundum quod ad hunc quidem sensum uel illud. nō sibi sensibile. si potius duo erunt. sicut in libro de aīa quia sensibile primum est duplex & unum & nihil plura. eo quod plura dicuntur ad unum. Amplius sensibilia accipientes sensibilia sunt plura. sicut albus dicat nihil plura. ille. h. nō sunt plura. per quem ad sentiens primum. si per quem ad ea de quibus est sua. & ad nō potest esse absque actu sine virtute communi. & per sensum quidem est actu illius operatio. sicut sentiamus esse sua in ab oppone primum & per sensum sentientes quidem est intellectus agentes. sicut nec sensus actu erunt sine virtute si sensum sentiendi hoc autem nō est visus in magno visu. quia si hoc daretur tunc nō sentiret auditus. eo quod quidem uisus illa sit per sensum absque hac. quia nō erit absque sensu oīo. si autem hi breuiter quę sensibilia sunt simul multa in uno

sentiet

sentiet hmōdi sibile. qm̄ vl nūc. tūc mai⁹
est qm̄ z alia virtus q̄ ē sensus. ois si
mul plia sentit. ois⁹ n. ois⁹ sen
sibilia z sīgnē fiat alia. simil ēt multa
q̄ sabrica eo q̄ mīa differūt. quod ad
dicēd mīa ēsentire. dr̄ dr̄ ēt q̄ ēp
sensū multa accipit z talem q̄ com
hē ad sensile interiores. qualem q̄
patiūt hr̄ p̄ sensū in ad sensus q̄
p̄ncos. Dr̄ē. onēs illi q̄ dr̄unt
nō posse simul sentire plūr. intellīm
ēt hoc ēt dr̄ēd z ēāle vtūtē. Sic
le. de aīa dr̄ēd. Si nō ēnt. q̄ alia
virtute q̄ sentit dulce z alia al
bū z in alia z in alia pte aīe. tūc
Dicend q̄ ad sensū cōm̄ p̄ p̄ueit
Sic ēt. oz q̄ sensū quod ē ēp
hys nāe ē aut ēsse vnū aut non
vnū. nō aut̄ p̄ dict q̄ nō sint v
nū. q̄ oīb⁹ multitudo q̄ sub vno ēt
cōi reffer̄t ad vnū quod ē p̄ncā p̄
sēq ēp quo fit. nāe ē g̃ q̄ ēp hys
sint vnū sensū p̄. oz. n. q̄ vna
sit sensualis p̄dā p̄ p̄ma z p̄ se.
Sicut enim g̃ ei vnū oz̄q̄ cōiales ē
illa p̄ aīe que ē p̄ se i p̄ma sensi
alis. hoc. n. nihil ēt. ēp hys q̄ vnū
mō oz̄gnō ap̄pt sensuī se z bat̄id
ē p̄. q̄. nō vnū vnū sēq ēt dr̄ēt
ap̄pt sēcret̄ q̄ sentire nō ḡnet alti
eo q̄ ap̄pt sensus ad inuicē differt
in eo q̄ ap̄pt sunt. Ex oīb⁹ g̃ hys
sequit q̄ nāe ē vnā dam p̄te aīe qua
oīa sentit sensibilia ap̄pt⁹ sen
suū. se ēt p̄ in lō de aīa dr̄end ē
aliud aud ḡen ap̄pt⁹ sensibiliū q̄
ē aliud z aliud sentit p ad genus
Sensuī. dr̄ēd g̃ q̄ ꝑ q̄ mō sibile ē
p̄ sensuale ꝑ actōm. vñ ēt⁹ ad
vnū sensuale ē dulce z albū z alio
nō sensibiliū. q̄m nō mō sibile fit
sm actōm. vt. s. reffer̄t ad actēm
dulce q̄ male sub ḡno sunt. tūc z effect⁹
sensuale dulce z albū ad ra. Et hoc ēt
dr̄ēdo hēt⁹ q̄ p̄ nō mō sibile p̄nt se
tīri plā. Sz dr̄end dr̄ē ad hoc an simil
an nō simul. ¶ Cap⁹ 6⁹ de alia solutione z
cā p̄mū inductā.

Sicut g̃ ēt dr̄ēd
est dr̄ēd
cum vnūs p̄mus sentiens
attingentes dr̄ē illa q̄ dicta ē. ip⁹
nāe sit ḡpa sentientia reffer̄i ad
p̄ sentiens vnū. vel dicem⁹ q̄ ad
modū oz ēe ipāb⁹ rebus sensibilēs. ita
oz ēe in aīa sentiēte p̄ rebus. n. ad
z vnū mō z simil ē albū z dulce z sentiēs
it adytans z sic de alijs. mīus sensibi
libus q̄ sunt vnū sbō. in p̄ sēm dicta sit
passiones sensibiles ab inuicē. ꝑ
quę sunt vnū sbō. tūc. in ē aliū de
corpe vnicuiq̄. q̄. color. nō ē sapor. et sic
de alijs. Quinō g̃ ponēt ēe in aīa
id vnū p̄ sentiēs. ē ōīm. q̄ sēm ēe
q̄ntū ad hūc sensū vel aliud sit. aliud
z aliud rēs hoc q̄ndo q̄nē fiend ad
z ad rēs hoc dict⁹ ad sp̄ē. cū g̃ in re
bus sensibilibus sic fit q̄ sunt vnū sbō
z dria ꝑ ēe p̄ale. oz in aīa ad vnū
ēe quod dicat tales ēe genitā. z
dictū in sensibilibus. sic z in libro de aīa
dictū ē. quare illud ad. z vnū ēpōs
p ēēm ꝑ ap̄pt⁹ quę hui⁹ sensūs
vel illę q̄ntū nō ē ad. z vnū ꝑ ēē z
q̄ dicūd ē in oībus q̄ nō ḡnāt duo
sentiēa simil. reducebat⁹ ad duas cās
quarū vna fuit q̄ motus z op̄ vnīs
virtutis nō tractat simil sup̄ duo. Et
alia fuit q̄ vnīs motus excludit ab⁹
sunt q̄dā sui dispata nō q̄dā. sic
sunt in eode ḡne. sui in alio ḡne sic
Et hoc solūc nō ē difficile. dicēd. n.
sm p̄dicta q̄ vtūs vnīs ꝑ ēēz ēē est

cadē nō potē cē opō sup duo. sensitiū
aut p̄ nō ē tale. ꝫ cēt̄ ē vnū ꝫ cē
diuisibile. ꝫ nō opō cui⁹ cuis una ꝫ qz
qrat̄ ad cētrū ipīg p̄ma sensibilis
effect⁹ plēs ex pte sua ē in esse
duūs ꝫ qz qrat̄ ad sensus oppos sc̄
centrū vnū in cōtra exōis ydea
ē ꝫ cē inscrīb̄ ꝫ pducīb̄ lineas q
egrediunt⁹ ex ipō. Et h ē solū aucrois
ꝫ alpharabij ꝫ cēna. posst tn̄ dra q
alicui⁹ duq g̃ resistere ad vnā vtutē
duplr. pnt. n. resistere ad vnā sc̄ fi
nes ꝫ hec mō impō ē q vna vtus
ꝫ actiū opōis accepta sit simil sup duo
oppa. qm̄ hoc modo vē ē q actiū ꝫ o
passiues sup singlis differūt ꝫ p duos
fines efficaces duūs oppibus ꝫ motus
q nō sunt simil in eōdē oppante. sc̄ dr
tū ē in. g. phīc. Aliquo aut nō sunt
oppata ad vnū sc̄ fines. ꝫ sc̄ ea q
que sunt oppōis dissimilis ꝫ grīs ē sc̄
vna vtus posse oppari sup duos. reduc
n. ea ad vnū in q̄ vnire vel separare
sc̄ ad sbm vel oppōm. ꝫ tm̄ illo vno
accepto oppōst ea vel dūt ꝫ alias
sic nec eas oppones ꝫ oppones. ſ sm.
plā admittē reducentē impossē cēt
vnā ꝫ actū virtutē oppāi sc̄ ea vna
nūo oppone in eōdē nec tpore. tal
aut virtus nō potē cē vna multorū
lud vtutū. sc̄ ē sensus appetit⁹ cui⁹ tā
les vtutes nullo mō sunt phīd. n. corp
q sunt vnīs grīe ꝫ diuisim. ex ḡ q
sit fortis q̄da virtus plēs nūales
p quas acquir plēs p modū qui
dicit ē ꝫ q dicit ē q vnus excludit
aliū diuinū ē q vnus depellit aliū
quo acquirit⁹ ut fides. ꝫ quo acquirit
tē amb⁹ ut reducta ad vnū. tm̄
neutr⁹ ē ut finis ꝫ cū nec neutrius
ꝫ virtutē appetit⁹ mos. q̄d ab obiectō de
grauitate extremor⁹ vel medior⁹

vel diuisor⁹ grauis absq; vno ē dictū. q
nos in libro de aīa ondim⁹ q ē signū
cognōscēdi sensum appetitū quotcūq; acquisi
nūales sēbiles sensibiles. nūales sc̄ tactiū
ꝫ gustus. tū ḷ quod reddit primo sen
sitū nō hīt ee ni mixtōne ꝫ simplicē
hec aut nō hīt gustus. ꝫ cū mixtiones
humor⁹ ad p̄ sensitiū delatē nō sit
grue. sc̄ nec in mixte vnus humor⁹
sunt grues. q. alr aīa nullo mō subsis
teret eis. q̄. n. ꝫ ee nūale subsistens
aīa sensū vegetat⁹ oporteret q cēt albe
ꝫ nigre. ꝫ dulcis ꝫ lucē. quod in libro
de aīa improbatū ē sufficiēt. Est g̃ qđ
dicta q ad omnes suas operationes sufficiē
ter se habeat. Ca. m. de mixtione plēx.

Oportet prīo ꝫ euclidis supīg nōn
aut nos ostē dictorum michil sentē
solūe nō ꝫ tē simul
quod ego plone
ꝫ euclidē introduc
tū ē tenet sc̄ g̃ens
solū. porro repetamus ystor⁹ vtorū sēz
ꝫ rōm quā indicīg supra g̃ cōstē
fiunt aut p̄ ystor⁹ visum ꝫ sensum
hīs cōsiderādo p radios quor⁹ tactu
acquirit⁹ sensitiuum ꝫ q̄ nō g̃ stringit
ū p̄s post pte. cū nō discernit acquī
aliquod sensile ū p̄ pres. ꝫ tm̄ hoc
extendere nūt. ut ꝫ tactu cōtrahi pōs
dicent intellectuale oppōm. sc̄ nos
in li⁹ de aīa dixīg. Causa aut quia
fiunt a plōne qm̄ sphōs vehen
tes in cōe ututes aīe videbant ee hu
mides ꝫ lupa quam. ꝫ cū putarent
h̄ lupa egredi de cōe. ducebant eos
vehere sed vtutes sensibiles p tac
tū ad sensibilia ꝫ sensibilium hēre
notitiā. sc̄ nos supīg in p̄ tractatu
explanauīm⁹. Euclides aut dicit ḷ de
solo visu p̄p quod demōstrat in li⁹ de vi
su ad de pauc⁹ tactēs nō videri. Cui
tū lusit pyramidis visus effectus

sup tercū pauc⁹
medio ed rōm

sup totū paumētū ēd tam cē dic cā
que dicta ē q visus pfiat disturbatura
dū q dr apex pyramydis et nō ngl
derat iacens in paumēto ul quo td
gtr apex pyramydis. h. g ē pō stoq.
Dicēdū aut insensile tpis ē trāsitu
radij de pte in ptem et nō putari to
tā vē videri simul. nec ab ostēdi nullū
tpis in quo accipit sensibile cē in
sensibile. qz stat tūc q visus ē distā
te rei alicui et quō. ondāq ctat q si
visus cēt in pte tpis sup ptem
visibilis oporteret q ille ptes cēnt
indiuisibiles. qz radij tangens ē qd
tātat indiuisibilis. et ad hoc sequit
duplex ingens. quoz vnū ē q indiuisle
ē visibile ē visibile. quod supra in
prima gēne ē improbatū. 2m aut est
q in toto tpore indiuisibile erit visus. qm
nō ngtingit trāsire indiuisibilia ifinita
q sunt in toto tpore et in toto sensili
et hec ē supa nrā disputatiōe quā ē
posita. dicamq3 hic dētibus pdicta
qm omne sensibile ē magnū et q nō
ngtingit indiuisle sentire. et hoc mō est
si dicamus nos nuq sustinebimus se
tire. tūc oz q sensibile sit vnū dūs q3
et visibile ē quodā et vnū tpis indiuisi
et nō vt illud sc q apposuma vedea
in tpis. apposuma. n. vna indiuisibile
quod post quodlz indiuisle actu accepit
in gtō veling recipiēdo pō in instāti
ad. n. quod vr. videte vnū indiuisi
et finitū. qz tō sua spēs visibilis simul
abstrahitur et simul venit ad visum. sic
aut ē de odorabili et audibili. ē de quo
lz alio sensibili. q3dā nō tangēdo.
sic p nrā exclusiōē sensus. q. n. tāgēdo
aliquid tāgimus p̄ter et p̄ter nō tan
sinsū. qz tangimus cā ad q3 tractatum
manus. uel alia membra tāgētes aut
q3 tractates nō sunt instructe. nec ex q
sensus ch̄itate. Est. n. vltimus tactus appro
matus dicte ab euclide et pōne vnū
indiuisibile quod nūq3 vr. eo q ad pōm
nūq3 q3git deuenire visum. eo q aut
quodlz tale sunt in singula illi equa
lia p q3 pq oz aute visum. p aut
indiuisibile in gtō sensibili vr. p ipsos
qz si radij nō tāgerent p ad indiuisle
nūq3 in3pet distare sup q3 quod
vr. p aut quod sic vr. nate ē cē in
diuisibile. pp id q nō oz semper p ipsos ad
aliq3 sui mag3 exp3 indiuisibilis. sc indiuisibi
lis ē expectatus radij tāgentis ea q
vnū. p hoc indiuisle nate ē sentire. sc
dictū ē in eo q indiuisle. qz nichil sen
tit p ipsos ul quod ē indiuisibile et nō
diuisibilitas nō repugnat sensuali
tati p dictū. p quō ponit inuolui qz
nuq visibilis tāt ē vnū quodda q
ē insensibile. nō pp indiuisibilitatē p
qz visum nūq3 ē deuenire ad ipm. post
aut illud id positū in gtō ē sensibile
sc dupliq3 gradiendo. id simul visibile et
insensibile ē tātū diuisibilitatis penes
pōm in pmo uel vltimo. h. nō ē impossibile
q3 quod visibile ē q3 se vbiq3 pdat
semp erit visibile. q3 de instrīs. que
dū sensum organa et de ipis sen
sibilibus. quō se hēant. tā organa
p se q3 sensibilia p se et quod singulari
et quisq3 ad sensū relata et quod se hēt
aut singulariū. p vnumquodq3 organū
sensus sit nobis hec m3 declarata.
Sufficiens. n. esta cū hijs q in h3
de dia3 considerata sunt.

Explicat liber de Sensu Et
Sensato fratris Alberti

lib. de memõ

Rc Explicat liber de sen & se
Cautem sco mor fh qui est de
primũ cõ memoria & remmisse
sibãdũ aa. C ii. & è digressio
est de Re declarans sententiaz
memoriã amane & algazelis
Cum agamus de coilly de memoria & re
coziõ aiati zalẽ & dictũ mmstenaa C
sit qualẽ sensibilia veniant C
ad aiaz relinquit gsidandum C
qualẽ aia p sensibilia extranea apd
ipam reddit in ipãs res sensibiles
que sunt ex ipam. tunc. n. primo p
feath è motus sensibiliũ. nõ. n. se
sibilia attingit aia p se ñ ut p ipã
in sensibiles res deducãt. q̃ aliquãt
in vr omẽs fere aberrauerunt. latius
cognitione harũ virtutũ qs memo
riã & remyssẽtiã applicamus ut esti
mo pp ultro aiẽ obscuritatẽ. in pmo
volumẽ ponẽ plana de memõ sensuz
pprietatiõz. aud q̃ aiẽ sensuz ppetuã
mur. Recurrentes g̃ ad memoriam
ea q̃ de virtutibz applhensiuis sen
dictã sunt. & hinc venimus q̃ virtuz sit
in quibz ñ & memo pficiẽs opẽ.
Non. n. dubiũ nos remeniõz ñ qñ
p ad quod habemus apud nos distincte
cognoscibz ad quod prius vidimus vel
audiuimus vel dubitamus. Cui aud di
cimus q̃ rememiõmur ex eo q̃ è apd
aiaz ex nerio duas pcedere opẽes
quarũ una è cẽ receptiua. a quo
memõ incipit & hz è opẽ sensus qs
& aud è cẽ gsuatiu. apud nos ex
psenti accepto in pterito & oñdit
in libro de aia cẽ impõle q̃ cuiusq; pte
organice sit hinc recipe & hinc gsuare
hanc gsuatiuã vel gsuatẽ. aut cẽ
vocat fozale vel ymaginatiuaz. & ut
nerius aud in huius libz commẽto
vocat cã gsuatẽ & nõ ymaginatiuaz
vel fozalẽ. cui tñ p cui è q̃ ymagina

q̃ imutato dicta è ito referens fozaz
ad rẽ cui è fred. p gsuans nõ è ñ ven
nẽs fozalis in se depictas pp quos dicẽ
q̃ gsuata in nobis pla sensibilia hec
possumus. p ymaginata pla similia nõ pos
sumus. pz g̃ ex hijs nẽs gbitur cẽ
p quo ad hanc ptẽ memõ q̃ progredit
& incipit ex eo quod hemus apud nos.
duo vires dicte cã cognitãe. Quãr aut ex alia pte
ex illa pte qua distincte reñtit ꝑ
rem p̃ visum vel auditũ oz vna ãtem
ante cã opari. Non. n. distincte
cognoscit nos ex ipa eius figura. q̃
si hoc ẽet bẽ. tuc distincte cognosceret
nec cui figurã apud nos hemus
Et hoc nõ pot esse cũ multa sit similitudo inter
figuras. p distinctiõem agentium
operatoz in aia qua cognoscit q̃ hec fig
hius rei & nõ alia intentio è. oz
g̃ q̃ aud memoriã gdã virtus operet
que ex ipa figura eius cognitionem
nes singulares & hanc gs hinc & ppric
uocant aues estimatiõm. aduersitatis
aut impropric uocant cogitatiuaz aia
lia brutoz. p qua fugiũt nocua
& psequũtur gnaa. Cui g̃ memõ habe
virtutẽ hoz. oz in ipa cẽ depictas figuras
& intentiones. cognitas. n. dicta memo
ex cognitis hoc duoz pp quod elegãter
dicit auen in hõ libro. metho. v. loca
organoz apprehensiua cẽ in capite.
quoz vnũ organoz cognitoz quod
vocat vulde arale dicit ozifex. q̃ in toz
tice ꝑsentie rei accipit. & cognitiuũ
illius loci è in organo sensus communis
p̃ pte capitis medulosa & hinc da. Sz
aliũ locũ sensus communis q̃ primũ è locoz
frontalium. sic dicẽdo alibi. q̃ sensus
communis fozalis è ad sensum gsuatiuum
nõ vere locus è cognitiuũ vt dicunt
loca ventriculi. Sz aliud è qui ut cognitiuũ
se habet ad vim organi ymaginatiuam. ñ

ymaginatiuã

gina ẽ n. magis spualis ẽ q̃ sensus ꝺs
recipit ymaginatiõm p̃ quod. cum
fantasia qualit̃ aut̃ vitalis sit de hoc
in libro de aia dictũ est. Virtus lo
cus ẽ in organo virtutis in põe dis
trie quã vocat cogitatiuã bruto; q̃
distinguit intẽciões sensuũ rez
Virtus ẽ in organo virtutis memõie
z ille locus ẽ st magis spualis me
oiũs q̃ recipit medulla cui q̃ tres
vires sensꝰ ꝺs vz z ymaginatiua z ds
tinctia distinguerũt z p illũ distincte
z distincte ꝛeducte ad res. z iõ dicit
memorie actꝰ ẽ q̃ p̃conceꝺo intẽcio
nes distinctas ciꝰ ymaginibꝰ rez ds
tincte ad res ꝛeducte. Q̃ aut̃ q̃q;
ista loca in capite distincta sint ab
octaslꝺo patet aucmoyst. p̃cordit ad
aug̃. Dicit q̃ receptio sensus quis
z ymaginatiõ sunt in fronte in an
teriori pte cerebri. Cogitatiua sũ distr
tio in medio z postrema memõ in post
remo. z iõ lesa pte posteriꝰ inducit
oblivio, z manet cogitatiua z distinctiua z
ymaginatiua z sensibiliũ acceptiua. lesa
aut̃ media remanet anteriores z poste
riores p̃ suũ modꝰ z debilitate media
Et lesa pozi auffert̃ opꝺ p̃me z rem
nent z posteriꝰ. Omedia p̃ suũ modꝰ
Ego hꝭ q̃ ps q̃ ꝺstinctiua p̃ aucmoyst
nõ ꝺst amemoriali z p̃ esse. s. q̃stia
tiua q̃uct tñ ẽpnes q̃ intẽciões
Qz memõ q̃ponẽꝺ ista duo reffert
ad res cõ p̃ ipaz. hꝰ ẽ q̃ qꝺ aucmoyst
zalꝰ ꝺnt ee sensꝰ s. aiã. Ego aut̃ v
nõ puto ee addendũ aut̃ q̃ sensum
aiã. ꝓbemus. hꝰ aut̃ ẽ q̃ ꝺr q̃ memõ
sit p̃mi sensꝰ. hꝭ n. quoꝺ uehemẽ
tes insistentes ꝺnt memõ orgãi ee i
pte anteriori capitis qꝺ ẽ z omes de
umbꝰ aiã loquentes ꝺ p̃ia z imitati
sunt p̃ria. p̃ quos ꝺicit̃ p̃ sensum
ea quoꝺ efficis z origo sensibilitatis
ay quem sentire p se z semp ri oi

sensibili. Et p̃z q̃ hꝰ nõ ẽ sensꝰ p̃cipiat
z sic cet sensus cois z memoriez iꝺ qz
gnũ tñ oia hꝭmoꝺi sensꝰ quem hẽ
rent memoriã quoꝺ falsꝰ ẽ q̃ ꝺcit
z concꝺe memoriã nõ hnt. p̃ quod p̃z
q̃ p̃mꝰ sensitiuꝰ ẽ sic aqꝰ ẽ p̃mus
motus cui. sic z fantasia ꝺs motus
a sensu p̃ actũ factꝰ. Sic q̃ ꝺr memõ
p̃mi sensꝰ. sic id in quo quiescunt
motus p̃mi sensꝰ. z a quo fit reflexio in rẽ p̃mo q̃ sensꝰ acceptã.

Hꝭ hꝭ, ſecũꝺ quę libꝝ ꝓmittit
tiam aiã z que sint vere memo
ponamꝰ rabilia
ꝺites. q̃ sꝺandũ
ee p̃mo de memoria p̃ mẽ reliqua
opꝰ aiatorꝰ q̃ coia sunt cozi z aie. q
sꝺerãꝺ et ee de actu memẽ q̃ ẽ memo
rari vtiꝰ istorꝰ quoꝺ ẽ vtiꝰ istorꝰ. p̃
quas causas fit in aiatis q̃busꝺ
Considerãꝺ ẽ et ey p̃n aiã accꝺit
her passio q̃ ẽ memoria. vtiꝰ. s. rẽmini
uel sensibile. q̃ ẽ q̃ nõ accꝺit negꝺ
Considerãꝺ et postq̃ erit ꝺ ipꝺ re
mpssꝰ. q̃ haec q̃ꝺata sunt aliquoꝺ
memoria z rempssiua. nõ tñ oia
sunt iꝺ. Et hae sunt̃ p̃ssiones ipoꝰ
ꝓpria. q̃ nõ iꝺ sunt hoies bñ re
mssibles z bñ memõbles. ß sic in mil
tis sic ꝺ̃ q̃ꝺ. quoꝺ ingeniosi sunt
memorabiles. Remissibiles aut̃ sunt
vt frequẽt velocis ingenij z bñ ꝺscre
tos. q̃ aut̃ ab obtusis oz a grossis
virtutes aiẽ ratis. p̃mo autp̃eꝺ
ẽ qualia sunt memorabilia. hꝭ. n.
mitrodeno ꝺcepit p̃ id quoꝺ latet. ꝺ
tantꝰ q̃ p̃ ea q̃ sunt futura. vt futu
ra sunt nullo modo queũt memõi. ß
futura ꝓpꝺ sunt opabilia uel fac
bilia. opabilia quoꝺ q̃ simp̃ ex pecta
tur ut vera. Sic sps ecthesis uel
memoria uel ad hmoꝺi. spalia aut̃ q̃
ꝺcentanee ut p̃sidencia. ad vitã. sic
fertilitas aiã. vel bonũ tellu. vel aliqꝺ

hñs. sub sensibilib⁹ aut ⁊ timeãt gtiẽ
que expectant⁹ ut mala futura. sñia
n. que ã ⁊ sanctã. sic quãdã mathe
diant diuinõ deũ ee speratũz sñz
Et maxie cã que est ꝑ astroꝝ pom
motũ eo q illa sup ẽnora fundant⁹
ꝓpria. Sunt aut tales sic̃ Nigr
mãcia geomãcia ⁊ alie hñs. Sz non
hñt adeo ie nõ sic̃. Sic dinatio q
est ꝑ astra. Sic ⁊ ꝑ futura nõ ẽ
memoziã. Sensꝰ aut memoria
nõ ẽ ꝑtis. Sz potia sensus ẽ ꝑn
tis sensu. n. nec futuꝝ. nec ſtãꝝ
in ꝑterito cognoscim⁹. Sz potius
prius ẽ ã ẽ. Cã sine me ꝑtia nõ
agit sensibile in sensũ. Cũ g med
riale ꝙdunt aliqua diuz tpoꝝ oz
q memõ sit facti in ꝑterito. ⁊ nõ
ꝓsentis nec futuꝝ. ꝓbz. n. quõ ne
aliqs ẽ in sensu. sic cũ ab videt ꝑ
aliud nihil de memõa. Amꝰ aut ad
aliquꝰ gsideat ꝑ inte. Cui ab sic
sideremus actu ⁊ intelligens. intelli
li. ꝑ q hñs ẽ ule quod ẽ ubiq ⁊ semꝑ
⁊ ab oĩ diuz tpoꝝ separatũ. memõ
le aut⁹ dñt diuz tpoꝝ q ẽ ꝑtitꝝ
tpis. Cui g ab adest hoc sentire di
cim⁹. Cui aut ꝑ intellectũ gsideramꝰ
ab illud diam⁹ sine. Cui nõ sine ac
tibus. Hoc ẽ sine actõe ꝓpria obi
ptacilatꝝ uel vbo in ꝑtem hẽat ali
q sensibile cognitionẽ uel sciam
nit de memoza. q nit oz q in re
cognita prius gerebat ep eo q hñ a
pud semet ꝑtem. Sic. b. f. Et ad hc
tranquillꝰ que nõ ẽ ssis respondet q
tanquilꝰ tres angeli eglẽs. Sut duo
bus Regnis. Vnit. n. spectatoz per
meã hñ quod dixerat in ꝑtio. respe
culatꝰ fuit. aut si sensibile hñt cog
nitionẽ. tñc sentire hoc qui ꝙdunt
vel vidit. oz. n. q cui quis ꝑ memoz
iam agitat sic dicere in anima ad

ꝑtitꝰ Respondeo q hoc ꝓbz audiuit
aut aliꝰ sensit aut intellexit quo me
mõ nõ est intelligibile ꝑ actũ
sic infernũ ondet. Ex oibus ad
missis. ꝓbz q memõ nec sensus ẽ
nec opõ rionalis. ꝑ ẽ hñs d ꝙ
cdã hoꝝ q sunt sensibilis nel ro
nalis aie. Cũ stat dictũ ꝑtitꝰ
tpoꝝ ꝙ circa sensile uel opabile
ꝓbz aut me. Vel in ꝓpõ nur ꝓpo
nõ ẽ mea sed dicit ẽ. ꝑ ꝓsens q
Sensꝰ futuꝝ nõ spes ſtã aut me
moria. tñc post tpis rei ã q agit
hñ aia oĩs sit memõ. Ex hac ul
tia colligit q memõ quicq aialiũ
tpis sentit. hec sola memoratiue
in eo in quo tpis sentit. sic ifra
patebit. nõ aut oĩa alia sentit
tpis. sentire. n. tpis dupliciter se
ꝑ q ẽ una motꝰ. ⁊ sic rationalia so
la sentiunt ⁊ cognoscit tpis. alio
aut modo sentit⁹ tpis in tpoꝝ ali
nõ ꝑ se. ⁊ hñc sentit⁹ semꝑ subdi
tata diuz tpis ꝑ quã adiacet
rei tpoꝝali. ⁊ hoc ẽ obscure paꝝ
tpis. ⁊ sic sentit⁹ in ꝑtito quo res
ꝑfit sic̃ bnes. ⁊ capze reddit⁹ ad
caulas cognoscẽtes caulas ubi
hñtuerit in ꝑtito. ⁊ fozmice col
hgũtes in doꝝibꝰ suis ꝓsenacies
plumas ẽ futuꝝ. ꝑ hñc mia secund
bruta futuꝝ q ꝑterit. sentiunt
n. ꝑtitꝰ q futuꝝ ꝑtitoꝝ q ẽ nõ
nõis. futuꝝ tñc nõ ꝓsentit ꝛ sic̃
aliq⁹ ꝓsens. sic̃ calore uel uigore
aliquo hñs. Ex hys ꝑ q quid sit
memorabile ꝙ

Capitulum .xx. quo

Nunc autẽ ꝓprius anime sit me
moria. Quia
aut sit memõ. dicam⁹ q ꝑ q de fan
tasia ꝓgan hys q de aia sñt dictũ
est. vbi est dictũ ẽ q mtes possibiles

inobis

ī nobis nō sit m actu sine fantasmate
Tadē possīd accidit intellectui. q aīa
discretiōi. discretionē aut vocamus
distinctā cognitionē vnīus ab alio. q
sit p cogitationē quid aplicatē ulē
particulariter vt ex ḡris particularibus dis
tincta hīatē cognitio. ita nullā ē in
telligibilia vtentes q̄titate detīata ꝑ
p̄ intelligibilia sunt eo p̄ abstracta
a q̄titate detīata intelligibilia
tñ dīsta cognisc̄ hēre uolentes
p̄ intelligibilibus q apud nos hēq
destructi rōnē intellecta ē figura
z detīata p q̄titatē z figurā z id
facim⁹ cū opiam⁹. oīa. n. oz reddu
cere ad q̄titates z figuras detīa
tas quō ex hīs q intelligim⁹ uel
opiam⁹. distincta rei uolūt accipe
cognitionē. z si z intellectū ut i tē
nō intelligat q̄titatē detīatā. tñ
quō reducat intelligibilia ad res
ponit aīe oculōs q̄titatē q reflectit
ad rē figuratā. q sūt corā oculis. tñ
intellit absolute q̄titatē ꝑ rōnē q̄n
tatis z nō ꝑ q ē q̄titas sc̄z ul alid
figurata. q̄nis nā z rō q̄titatis sīt
uoluī. reales ē insignitas z nō figura
tas figura hīq uel alliq. tñ in
telligibilia reducēdo ad res po
nit z disponit q̄titatē figurā tali
figura que rebus q̄petit p̄ accep
tus p sensū z hanc q̄titatē ꝑ q i
telligē solū absolute ad res ē non
referendo nō mutilat in ꝑ q̄titatis
ē in ulī hīs rōm q̄titatis. hī. n. pī
adeo uehē sequit⁹ intē possibile
q̄m ex sensu accepit q dīs aristo
tēles. dīc q quō z ās ād intelligit
dicto q adaptat rōm ad q̄titatē z
figurā in quib⁹ manifestū ꝑ actiō
sc̄z motoꝝ intē attribuīs figure
recta simp̄ motē ab ḡris. ꝑ quā ad

ens. hō dat intellm possibile. q michil q
tangit rōm intelligē. cum q sunt in
tpore. sc̄z rēcha z mathā. que ꝑ ē sc̄
in tpore sine ymaginatiōe ḡtuum z q
magnitudīe tporis. Ad tñ rōnes eo
rum ulē nō ḡtinuoꝝ sunt. nō tpalium.
Aliā ē rō q̄m ex libro de aīa dicta
ē. ubi dīxim⁹ q p̄ os intē nō aſan
tasmate quos hī sēcūs ḡra z tpalis
p̄ aīe dicet⁹ in li⁹ de intell⁹ z intel
ligib⁹ sc̄z. n. intē possibilis natus ē
mouī a forā q ē cōd ḡre z tpore. sc
gnāle ē eid intellectū capturē ulē
ḡtuum z tporalē. quō ad rē reddit⁹
p ulē quod apud se hī. luce rōm ulē
sit ubiq z semp nō hīns aliq̄ figuz
tē tpūs. hēnt ḡ eo⁹ obus p̄dicta
tis. q nec p ymaginatiōē. nec p̄
tē ḡrigit reddire in rē. Eo hīs q
sunt apud aīaz. n̄ p figurā z sēcz
tēpalez p̄ accepta ḡtuū magnitudiez
Rondeck ḡ q̄ pte aīe accipit⁹ ḡra fīcta
tpis z tūc sicut⁹ cū ptis aīe sit me
moria. dicam⁹ ḡ q nūtē ē cōd cog
noscere tpis quo cognoscit⁹ magnitudo
z motus. Sciam⁹. n. q̄n tēpus p̄
hī rōm quātitatis n̄ eo q magnū sc̄z
motu d tpis aut in li⁹ de aīa q fantā
ē passio sensus aīs sc̄z efficientis.
q̄n est motus z passio a sensu aī fic
ta. quare nā ē q p̄ primo sensito
quod ē sensus aīs hoc cognito sit
prima. sycmō autē. sc̄z ita antedpōd
ens ulla q ē intelligibilia nō fit sīa
fantasmate. ḡ media. eo hīs q sūt
apud aīaz reflectit⁹ in rē p actus
quib⁹ intelligit. eo q alicuius rei re
flexio incipit ab intellectu. p̄ accep
to. p sc̄ aut ē primo sensitum. eo q p̄
fecto memo nūq fit sine eo quod
accepit ē a primo sensito quod ē ma
gnitudo detīata z tpūs. Nō aut
volumus dīc⁹ ipsi de eo q ī forāt z fac

memõ q̃ ad memõbilia. luet. n. illa
aliq̃o acceptãt ab intellectu. tñ nõ
ſ q̃ sunt intelligibilia reducãt in
rẽ p̃o visũ. ſ potiꝰ ſ q̃ sũt sensata
p̃mo sensibilia. Subtilla. n. figũa r̃ dra
tꝑis q̃ p̃ma acceptã sunt fantaũ
aĩa reflectꝰ in rẽ p̃q visũ. Sz potiꝰ
ſ q̃ sunt. Et q̃ p̃ acties ẽ memõ in
telligibilis. ideo ẽt alijs aĩalibꝫ ab hoc
est memõ. Et nõ solũ hoĩbus. r̃ hñ
tibus oppiõm a. p̃dencia. sẽ ĝd dicũt
pigmõ hẽre q̃ ſ rõe. dicẽte nõ ẽ
homo. sẽ nos in lo de aĩalibꝫ ondꝫ
Si. n. ẽt memõ de nõo intellectuali
p̃ud nõ utiq̃ ẽt mãs alioꝫ a
lymalijs. Et ſ nos intellectuale dicã
ab mẽte q̃ agente pueñt. tñ nulli moꝝ
ẽt memõ. h aũt in lo de mẽte r̃ ĩ
telligibili egit ꝯsiderãs subtilr. Et
cũ certitudie. q̃m aũt sensibilia p
se ẽ nõ tñ omnibus inest sensibꝰ
p̃ quod ut nũc uel tũc oĩa tꝑa
sensũ nõ hñt. Sic. n. in h. de aĩa dr̃is
quẽdã impfita nõ hñt ymaginatiõm
r̃ sensũ oĩum. ñ p̃mixta ad sensi
ĝstibus tacto. Semp. n. cũ agit mẽo
riã ꝯmemorãdo sẽ r̃ p̃q dr̃is agit
ad determinatũ tꝑe. p̃tito. sẽ q̃o vidit
hoc aut audiuit. sẽ memõ huiꝰ rei
ẽ p se hoc ẽ in p̃mo sensibili acceptũ
aut q̃m dedicit p̃q. sẽ rei q̃d ẽ p
actiõs sẽ mẽtis. r̃ ut ĝnãliter dicatur
memõ agit sẽ ad repsentãs quod p̃q
sensit. q̃ stat aut oĩe p̃q r̃ posteriꝰ
in tꝑe rei. r̃ ĩo memoria agens ĝ
p̃cipue p̃tũ agit cũ tꝑis dr̃ia determ
inata. mãĩfeſtũ ex p̃dictis cũ p̃tis p̃ti
aũt sit memoria. Est. n. p̃mus sensibꝰ
q̃ apprehendit q̃tatẽ r̃ tꝑis. Cuius ẽ est
fantasia. h. n. q̃ sic acceptatur memõ
bilia sunt p̃ se. q̃ illoꝝ ẽt ẽ fantã
ſ acties aut memõ hꝫ sunt q̃ꝫ sunt
cũ fantã. sic sunt intellecta sunt possibꝫ

que ex fantasmatibꝫ p̃ abstrahunt. Et
postea cũ fantasmatibꝫ aplicatur
quo ego intellectus aĩa reflectãt in rẽ
p̃q p̃ sensũ apprehensam. C. q. de ſolu

Dubitabit aliquis de hac diffinitiõe que aũt ait ortum habet. eo quod dicit quod memoria est preteriti

q̃ ptiti ẽ memoria
q̃et. n. ait. p̃q qua cam memõmur
rei absentis. que nõ ẽ p̃ns. p̃q p̃q
rẽ p̃sentẽ q̃ p̃sit. picta est in the
ĝes forãq̃ que supra uocauiꝰ fan
tasmata aĩe p̃ter r̃ hoc ẽ q̃rere. q̃ cũ ĝstet
memoriã mãifeſtũ quã hñt apud
se q̃ ĝsens ẽ aĩe. r̃ p̃ ea in rẽ p̃sẽ
fatã deueniꝛe. q̃re dr̃ memõ ẽ p̃
terit̃ p̃ rei absentis. potiꝰ q̃ p̃ris. p̃
ſpẽm aq̃a mapit reflexio q̃ p̃ris
est in aĩa mãĩa. n. ẽ q̃m huiꝰ ad aĩ
mapiat reflexio. oꝛ mallit esse
p̃ris in aĩa p̃ sensũ q̃ rem r̃ affectũ
acceptũ. r̃ oꝛ illud p̃ris mallit ĩ pte
coꝛis q̃ hñt memoriã. sẽ oꝛgã hñt
dirtutẽ q̃ ẽ p̃ſtio cuiꝰ. ñ. n. ad tale
in pte memorie mallit ĝ in ea nõ
hñt mẽ. vel mauult reflexi ĩ rei
quã p̃ sensũ memoriales. ad aliud
n. pictura q̃ pingit in aĩa sensibꝰ
p̃ sensũ acceptã ẽ passio. r̃ qualitas
quod dam cuiꝰq̃ ptis aĩe. cũ sẽ
dr̃ia rem ẽ memoria hñtũ quã
fantã. ñ. motꝰ sensibilis ad aĩam
significat unũ mãĩfestũ in quod
reflexio fit p̃ memoriã actũ. r̃ hꝰ ẽ sẽ
figura quã. uel aliꝰ motꝰ sensibꝰ
ĝstus uel odoratꝰ. Sic sigillatꝰ
annulꝰ q̃ in cera relinquit signũ
sine rei. sẽ in lo de aĩa declaratũ
est. q̃ aũt talis ipressio sensibilis rei
quatꝰ in ptibꝫ aĩe sensibilis r̃ ma
neat plurimꝫ. Et uꝛis dispositibꝰ
põr̃ receptiua. ſ q̃ꝫ uariationẽ.

uariat

Nõ de primo

memorari ẽ repsentatio eiꝰ q̃ꝰ sensit. p̃ sẽ
aut eiꝰ q̃ꝰ p̃q intellexit

memoria ẽ potẽtia
q̃ repstat rem ut
illã rem p̃ sensũ aut
intellectũ p̃ius stitit

z remissoria

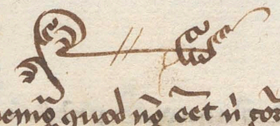

luriat z memō quod nō cet ī cera
Sigillata memō intelliget. vndemō
n. q in hys quor gplcor mobilis
z flexibilis z multū sūt hoc sit
p infirmitatē. sic ē apoplexis
chyrad z paliscas z litargias. sūt
hoc sit p etatē senectutē. s. infan
tilē z decrepitā senectutē. illis nō
bñ accidit memor. Infantibus
n. mgnus hūdat hyduū augnis
z radicale. Indecrepitis aut hūi
dat hyduū humectans nō augēs
quod ē flegmaticū. p quod non
bñ retinet sigillata a sensibus.
qm p frigdā ebetā hyditatē p
cipuē diuturnā in capite illoz qui
aliquā istāp hyditatū hūerunt ē
hūdatū. z hoc ferry illis. sic s. si
gilli figura ymaginē mutare ī
figurā z motus illig. q tūc hō tene
bit fora sigilli. licet de facili recā
piatur. hyditas. n. dicta in alijs
hūdat p frigdā ē quoz ad. frī
gdā. n. inducit ē hyditatē z fit
in eis sic in ruinosis edifijs in
quibus nō fit sigillatio. p putrefa
ctiōm. cūm. n. putrefacta eo rū
sint hūda z mitig arida. Aliqñ
n. p durīē accipientis qualita
tem siue passionē illā z ē a sensi
bili sigillat. Ex hys. n. dictis
tāz multā nouj infantes in q bz
hyda diuturnā etatē z multū dere
pti senes memores efficiuntur
Infantes quid p hyda fluens a
cale in augmētū. Senes aut
p hyda humectans eō z fluens
in detrimētū eo q interioza ma
net arida z desiccata. In alijs at
q plexionibus sūt ē. qñ multū ve
lotes ingenij existentes nō sunt bñ
memores p hyda facile recipi
z calida multū mouet. Calida. n.
mouet ymagines. Et probat ego
z hyda propter qm calor motū nō
bñ retinet eas. Simplr aut z nil
tū tardi nō de facili recipiūt z tō de
ficiūt eas ymagines. p quod me
morati nō efficiūtur. Debet. n. plg
q mdiocriat ad bonitatē memorie
sint hyda. tardi aut nymā hyda de
hydoz p receptiōm sufficiat ymā
ginā. quibus. n. sic nimis hyda
nō manet fantasma in aīa. alijs
aut sic sens nō grauat sigillari
eo fantasmate. Si aut hūi actus
q z fora sigillata a sensu z extra me
moriā. tūc merito grue. ut p
passo prīs in aīa sit p fectes memō
ri. an illud sensibile a quo primo
in sensu ī facta ē passio. Si q3 n.
hic detur ee memorabile quod est
prīs in aīa. tūc memō nichil oīno
memorabile. quā de p sentibus alias hē
mo apphensionē a sūt sensus q3
z fantasia. z alie hui3 po. tia quā
nichil oīno corp q sunt p sēn mdige
mus memō. Si d dicā esse memo
rabile quod ē absens z trāsiuit ī
preteritū. tūc memorabile q quoꝝ
plurimū hītes sciaz q tū no sentiq
presentia. Hoc aut no vr quū ad
memō sit ona de vtilib aīe sen
sibilis passis. Tūc nō pot essa
in actu nisi p speciē priorem ī rpō.
Sed nec visus nr ymaginatio z ce
tere potest passiue. Nō q3 vr esse
alicq absentis p q3 pō apphensiua
essa in actu p apphensid. Et si di
catur id quod ē in memō sūt ee
picture z figure quā ibi sigillauit
sensibilis res. Tunc vr q hui3
eiusd erit sensus. q primū in quo se
sibile sua sigillat pictaz z figurā
sensus ē. q3 memō ē alicui ydam

quesito

co q̃ sup̃ ondm̃ sensũ nõ ẽ mẽ/
ria. Si n. dicte q̃ cũ hmõi ꝓcẽs/
tunc agens meminit quõ memorate/
hanc passionẽ ut ꝓsentẽ specula/
tiuz q̃nõ incipit ab mte. uel sẽ/
cret quõ incipit a sensibili. Et utiq̃
hoc ẽ ingens. q̃ tũc memõ non
ẽt aliud aut a sensu. aut ab mẽ
Memõ q̃ nõ ẽ ꝓsentis vt ꝓns est.
Quoniam q̃ quõ nõ prius hoc mẽ/
rari. cũ sit dubiũ an ꝓ passiua nõ
efficiã in actu nisi ꝓ spẽm aliquã ꝓ/
tem in rpã. tũc nõ efficiãt. Si aut
dicat q̃ memoria potest effici in
actu ꝓ nõ ꝓns. tũc cadẽ hõ esset
de omnibus alijs potentijs passiuis
z sic ymaginet etiã in sensu. ita ut q̃
ymaginet videre nõ ꝓns z audire
nõ ꝓns. z sic de alijs. Dicamq̃ q̃
soluẽtes mouetã qonẽ siue dubiũ
q̃ in tabula ẽ sic ymaginabilis. z actus
est tm ad. Quod. n. ẽ in me sic ẽs
Et pictura q̃dã ymaginabilis z audibilis.
Et multos hẽre modos quod sic de
tãte. q̃ sic in tabula pictũ aial
est quidã pictũ aial z ymago imi/
tans id cuius ẽ repsentatiũ. z in illã ẽ
hoc unũ z idẽ. Sz nõ ẽ sibi ẽ de unũ
z idem. q̃ primo modo accipit absolute
z nõ accipit ꝓprie ad aliud. z id pot
ꝑsiderari sicut aial pictũ. z potest
ꝑsiderari sic ymago representans. sic
tm nobis fantasma fictũ oz ri
mari. Dicit̃. n. in libro de aia du
plices ẽ fodas aie. Expitrios. s.
z ypontis. Expatrios quidẽ q̃ simul
ame. z illã simul z abẽ fiũt in aia
Compontis aut fodẽ simul q̃ refferũ
tur ad res quibus applicantur. ita
ẽ in fantasmate. Si. n. accipiãs
rẽm ipsi q̃ sit abẽ qui stat z aiã
notiã de re sicut. tũc ẽ fantas/
ma prius in aia ago ẽdutus inteꝯ
quid noz mẽ possibile. Si aut
ad rẽ aiam accepti fiunt refferat̃ ꝓ
ꝓpria illius rei tũc ut ymago. q̃
ymago dicta. Et hoc modo ꝓfert
memoriã. z id licet sit in rpã ꝓsen/
tiã q̃ nõ accipit ut ꝓns. ꝑ ut accipiãs
aliud quod ẽ ꝓteritũ. z michi cõ ꝓfert
ut memoriã ꝑ q̃ rpã ẽ pũ passibilia
z id memõ ꝓteriti ẽ z nõ ꝓsentis
Sic q̃ dicã q̃ ẽ fantasmatis ꝑsidera/
re q̃dam ꝑ se sapiẽ ꝑsideratiõm. Est
et ꝑsiderare speculatiõm fantas/
matis ꝑ q̃ est aliud z ꝑ q̃ scipm. di
cimq̃ ipm speculatiõ q̃dã ẽ. ut
fantasma quoddã. nisi aut aliud
est. tunc dicet ymago. aut mẽ/
ratus. q̃ ut ymago ꝓfert memo/
riam. q̃ quõ agit in aiaz motus
fantasmatis ꝑ q̃ ꝑsideratis absolu
tis ꝑ se ipm. sit ꝓfert sensũ ꝓpriũ
rem. uel intellectum aie. z hoc modo
quo ꝓgredit in potentijs abstrahentibꝫ
Tunc egredit a fantã sic mẽ q̃ ad
q̃ ego fantasmate accipit. ꝑ aiã
q̃ aliquis ẽ quidã ymago tũc ꝑsiderat
ipm relatiue ad ymaginatũ. Et hõ
ego ẽ tãq̃ si dicãq̃ q̃ aia nõ ẽ ꝑ/
deratus tm antipre. q̃ dr̃ socrates
deonis filiꝰ q̃ grammaticus fuit ꝑ se
tm. aut ego grammaticus ymaginatiue est
ꝑsideratus tm. Sz utroq̃ modo ꝑside/
rat aiã tanquã. z hic alia passio
egredit speculatiuus hiꝰ quõ ꝑsiderat
aliquis ymaginatiue. z alia quõ ꝑsiderat
aliquis sic aiaz pictũ in tabula. h tm
in aiã fit quod sic inteꝯ solid ꝓ abs
tractiõm. z h ẽ quõ ꝓfatiuꝰ motus
fodẽ separatis ad aiaz ame fodis.
alia. n. ꝑsiderãs ẽ ibi ꝑ q̃ ipm non
ut pictura q̃dã. ꝑ ut ymago ẽ. z
medius. q̃ sic ab eo incipit reflexio
in rẽ pozẽ. q̃. uterus eo ut forma
ꝓpriis ad rẽ cui ẽ fodã. z inde q̃ſ

erasio

pictũ al'

ercasio ꝓ|ndutte dubitans. qz nesciꝫ
ꝓ candē cām duplicē ꝯsideratiois
quo fiūt tales motꝰ fantasmatiꝫ
aiā. ut acciderit ab eo qz ꝓ sensꝫ
Cuiꝰ iste motꝰ ē ymago aut ab eo
acciderit quod sentiꝫ. ut fantasma
pñs. motiꝰ auꝫ uocamꝰ sic in 2o de
aiā decymꝰ fortiꝫ ꝓ motū ipsum
aliꝗd ūtuti actē. z mde ultiꝰ tractꝰ
qꝫ nesciꝫ si actꝰ aīe talis memō ē. z
nō ē memoria. Silicꝫ aut accidit ī
tellige z scire ut remissa z memoꝛa.
eo qꝫ bene stimꝫ nos remittiꝫ memō
ri. Et hoc ē qđ ad spectā reffertē
ad id quod audimꝰ ꝓpꝛiꝫ ꝙ illud a
nduisse ꝓꝑ. hoc aut ꝯtigit. cū spēcu
lone tāgi id in ꝙ ymitur memo
z ꝯsideraī ipm tāgi alterū ee quod
ē ymaginē. sic tā aut dicit. alt
qđ aut fit speculū in ꝙ id istiꝫ
Et hoc ē qđ spectā fortiꝫ aīe stanꝫ
in aiā absolute nō reffertes ee ad
re cuiꝰ ē ymago. ista. n. motus sic
ꝯtiꝫ ꝓ tres. qz vnꝰ ē aīe ad aiaꝫ
alt aut ē ab aiā ad re ego vsum
vel audituꝫ. uel alī in ꝑtito accepiꝫ
Et huiꝰ silitudo ē in speculo qđ uo
cat ee spēs qm in illo d fortiꝫ
posse vnꝰ ꝑti ꝓhiꝫ sup altera z
ab alia reꝓhiꝫ sup ꝑtiꝫ. Silicꝫ aī
ē in alijs speciebꝰ duobꝰ uel plibꝰ
distantibꝰ. gradꝫ. n. in talibꝰ appa
rent dicebāt antiqui fieri z ipm ab so
luta. z dicebāt z fieri ea. sicut mēo
res fiūt z memoratēs ab aliqꝫ. hoc
aut fit sic dicit cū ab ymagine ut
ymagiē ꝯsideraī. plibꝰ aut ēoꝝ q dic
ta sunt ē qz meditationes seruat
memoriā. meditari aut nichil al
tꝰ ē q speculari. siliteꝛ ad id
sic ymaginē rei ꝑcipiēte. z id ꝓ se
gꝰ memō ē cū ꝯcipit ab eo qđ ē
in rei sic ymago. z nō ꝓ se. Dicꝫ gꝰ dam
ē animis quē ē memoria z quē nō
mortu. z ois ista ē qm memoria ꝓ
fantasmatꝫ est. z nūc ꝙ ē fantas
ma absolute. ꝙ qđ ē ymago. z dam
ē animis. quī licitū est eis cū ē fan
tasma. ꝑdicto modo ꝯsideratū. dicꝫ
ē et cuiꝰ ꝑtē aīe sit q sunt ī nobis
z dicitū ē qz ē ut agentis ꝓpꝛij sēn
sibilis quo ipi sentimꝰ. ¶ tractatus

Remissiē fñ hbri de memoria
et remissiua
tractaturi
nō elegimꝰ in ē est digressio de
scꝫ dicta ga. sed declarans de opinion
pyatheticoꝝ. sicut bns phoꝛe de re
ee sectis tractantes remissiua ¶
de memō. ponemꝰ q sīas
auerroÿz z auē. z alexādri.
Et themistiꝫ z alpharabiꝫ. qui omis
decordit dūt q remissiē nichil ad
ē nisi inuestigatio obliti ꝓ memo
nō ꝙ credendū ē eis q dūt remissiēm
ee ꝓpriꝰ intellectualis aīe ꝙ se. tra
dunt. n. ꝓmotiui ꝓpi tria cogi ad
remissiēm. quoꝝ ꝑmꝰ ē repꝛesentatio
ymagis ut ymagis. z hoc nō fieri
ꝓ memoriā ꝓpriā mapreme quia
fantasmate. ꝓ actiōs aut ab intꝛ
sē in ꝓmissis dictis. // 2m at ē desig
figure z aptatio ꝙ qđ ee. z hoc fit
ventute q dē ymaginatiā adiuna
te figuras z aptante eas. z id mlta
vis remittentē ē in ymaginē bona ꝑ
fantasiā. // 3m aut ē eis quā arabes
vocant ritutē estimatiuā q ē gpones
dicta hec z atribues rei modis odis
quibꝰ atribuit ꝓpriꝰ ꝙ silē. z ꝯtrariū. z ꝓ
loca z tpoꝛa. z alijs modis ut ellicit
ad intentū quod ceciderit in oblionē
nē. sic in sompnio mōstrabiꝫ. z quoad
hoc solū remittēm solis rōnalibus

qđ memoratiuē
motꝰ ab aiā adrez
ee. z sutelligere
ꝓpriū qđ sīra
ctā ad diam

ubi de memo

quent. Ex hijs ꝯ ꝑz q̃ motꝰ remiss
rentie ē sicut motus intepta ⁊ diuꝭ
ficatꝰ inceptꝰ q̃ꝝ q̃ ingꝝ ꝑ cadē
fortis reflectitur in rē eo q̃ illa tradit
in oblionē uel intoto uel ī ꝑte di
ffert aut q̃n in multis fortis simliud
ē ⁊ antecedentiū ⁊ q̃ꝝ ⁊ lbꝰ ꝯ ⁊
diuꝭ ꝯ q̃ accidit uel q̃ssire ꝑ remissen
tiā ꝑz quod dicit ꝑz inducta phī me
moria cē dignꝰ ꝯ ꝯ remissen. sic
motꝰ q̃ntꝝ ⁊ uis fortis. dicꝰ ē mo
tu intepto ⁊ uis fortis. Addit ad
quā ingrē. dicit. n. aīa. dicē q̃ā se
nē fuisse tanta uigoris ī ymagiē
admatiōē ⁊ oppōne ⁊ tanti uigoris
in pō intellectia distinguere unū ab
alio ⁊ opponere unū ad alio ꝑ rei ꝑte
tatē q̃ rez ueris fortis resignata
ret ea q̃ rpē tūc ꝑ audituꝫ audierat
Et hoc cē nō potuit ī q̃uꝫ dubio
eo rpis fortis res sentiatē ⁊ hoc
modo describit elephantē ue ⁊ ꝑpe
qui nūq̃ elephantē uidit. uel pictu
rā eiꝰ. Sz tūc audiuit de rpe ⁊ nō est
nō ē impe si obliuia tūc ꝑz stata ꝑ adu
nationē talium ymaginū itez ad aiaz
reuitantes staꝫ aut q̃ nō ꝑcepta tā
opentes ad remissionē tūc unū ledꝰ
q̃ualiū ⁊ modo hō ē q̃ ꝑpe id quod est
corale ledit id quod ē spuale. ⁊ ꝯ
pedit ī remissendo. sensus. n. corru
pꝰ ledit fantasiā ⁊ nō eo ⁊ fantā
ledit memoriā ⁊ nō eo. memiā aut
lesa ledit intē ꝺistinguere ⁊ nō eo ⁊
id aliquo utiū bene ymagine. ut
ymagine ⁊ unde distincte reflectit ⁊ aut
butē rebus. Sz tūc q̃ lesa ē fantasia
uel sensus qꝫ in admiādo ymagies
corꝑ q̃ exhibebat rē quā ꝺrīā. nō ꝺistinguit
amobis remissi corꝑ q̃ intendiꝫ ⁊ hoc
tā bñ uolentes remisit. tralmut
se a publico luado ⁊ tradit ad pua

tū obscuri. q̃ in publico luando sꝑgit
ymagines sensibiliū ⁊ q̃ simditiꝫ mo
tus eoꝝ. in obscuro aut ordiantꝰ Et
ordidate monētē. Et hic ē q̃ tullius in
gete memoradi quā ponit in 2o rhetꝝ
ꝑcipit ut ymagiem ⁊ q̃dā loca obsta
pariū luas hītia ⁊ q̃ multas ỹgines
⁊ nō unā q̃rit remissionē a ꝑcipit ut
sibi multas ad quas retinē ⁊ remissi
uolūꝫ figrem ⁊ figuras adunem
dicē si uolūꝫ recordari qui aduersatiꝰ
nobis ī iudicio ỹginem aiecte in obs
curo magnis cōmūbꝫ ⁊ magnis testiū
bꝰ ꝯ nos uemētē. Cogniā. n. ducent
in recordationē aduersarij ⁊ testiū
ducent in depōne testiū. Sic gꝰ inte
gend ē de remissionē q̃ mihi ꝑpa
recordationē uidant. ⁊ ꝑ sta debem
interpretari dicta ars. q̃ ꝑcepꝭ est
ꝑ ỹpatetico rum. Capitulū 2m de re

Dicam ꝯ remissionē fm aīm
q̃ ex quo quo quent ꝑ differt
ꝑ aīa. mēte a memoria ꝑ abiis
dicit de memō. Re ymaginibꝰ ꝑ hītibꝰ ꝑ
ymaginū ē nūc dicere. paretibꝰ aut
de remissiū ꝯ alio modo
ab aliis phīs recordatio vocatꝰ. ꝙz ad
nos pōne ⁊ subpōne q̃ntē remissionē
ꝑ q̃dā sunt vera ꝑ argumētias rō
nes ꝙ quibꝰ q̃dā mēnas ⁊ diffe
rentias ꝑ q̃ ad alias ututes q̃ē
⁊ hītus ⁊ passiones. // dicamꝰ ꝯ q̃
nō ē ordo cadē memō receptio rei re
missibilitate. q̃ ssē iā dicit memō
motus q̃ntuꝫ ē in rē ⁊ uis fortis. re
missibilitas ilo ē motus q̃ abstractus
⁊ intepto ꝑ oblionē ⁊ nō ē uis
fortis. ꝑ cuius ꝙ ꝙ plibꝰ ꝑceptis
⁊ cadē tantibꝰ illud cū q̃ꝝ ē remissibi
litas. simplr aut remissibilitas ꝑ actiꝰ
nō ē acceptio simplex alicui. simplr
n. acceptio ē. quod ad ꝑ adiacit. aut
partē ꝑ intē uel sensibile cognitiꝫ
omō. n. ille ꝑcipiēs ꝑ passionibus

eo q̃

ubi de memō

ℓ multa

nō

nō. q̃ intelectiua le
dat indirecte ꝑ lesio
nem memorie

nō amplius
ꝙ ymp
ꝑ patrem

co q̃ passiue sunt. tūc aut̃ qñ̄ sic accipit nō recipit memoriā alīq̃. q̃ talis acceptio nō ē aūt sēn. nec accipit ds nūc noticiā eo aliquo pnā q̃ fuit ante. Dz tūc pmo fuit in aīa. z hoc ē fīs tasma aliquo egredī mtē. z nō mēo sicut eo pq̃ dictus fuerat plene. Cuz nō iā in pīto facta ē hītio. z passio tūc fit memō. q̃ sic utiq̃ pmagiā vt ymaginē aq̃ nō egredī mtē. sed pō reflexio in rē pmo visā aut audītā passionē. q̃ talis nō fuerat facta ī pīto nō fit memō. q̃ n̄ remīsteñ. q̃ remīsteñ. nō fit sine opōne memē. sicut pq̃ eo pōt induci. Cuz aut̃ cū pō fuerat ēt passio displicine ī īdiuiduo vel tō. i. in vltō mēdūcāte fōrās. q̃ est mtē q̄ūdq̃ fantasie. q̃ illud ē vltā hmōi nēdūcās. tūc ē stīa in ipō sc̄ pīto pūcte. Si. cū oz vocare stīaz hīc passionē aūl hītiō. q̃ huic stīe. q̃ nec vere passio ē nec vere hītio quo mouentur mtē sc̄ pq̃ eo hīs ī iii libro de aīa sunt dictā. memō aut̃ nich ē talū. q̃ licet memō sit q̃ actus intelligibilis sc̄m̄ pcedentē ordinē tractatu. Est tñ stricte q̃ nā ante sīm̄. Memō aut̃ q̃ se nō ē intelligibile. q̃ q̃ se intelligibilia sunt abstracta ab oī tpōre dicta. q̃ se aut̃ memorā vīde. q̃ audiuit. vidit. pq̃ ē nō q̃ nūc passio ē mendosa. potest q̃ passus ē pus. ꝑ sensū aūl mtē. z eo hoc infert. vt pmo q̃ memoria nō ē pōns acceptio stati. z q̃ n̄ vel īsteriā ꝓsentē ē accepta. Cuz aūt maiō ē eo ōibus supra hīs q̃m remīsteñtem nō ctīgit memorari nec rē tpōris ꝓsentis. ꝑ pō remīsteñtē ctīgit memōri. q̃ eo pmo tpōris ꝓteriti. nec hoc nec ad sciat. aut dicit. ctingit. n. eid memōri. Cū accipiat stīaz aut sensū q̃ pq̃ huiusmōi. Et sub

dicta tpōris detīnti sm̄ pīto. h. n. est memoria talis ꝓteriti stati aūl p se sū accepti. Cuiꝰ nos aliquo hītiō dicīmus esse memoriā. z nūc quō mēdo motu accipiat ītato stātz quia pq̃ huiusmōi vel sensū quē pq̃ huiusmōi ītato accipiat. Cū g ītata acceptio stīe vel sensus cōparate ad remīsteñtiā. tūc oz q̃ remīssi sit ad corp̄ q̃ dicta sunt. vel ē aliud corp̄. Est. n. absq̃ dubio. mēo. sc̄ in pmo cap̄lo huius tractatus ordinemus Cū. n. sit motus mētis. oz q̃ mēoria stīe remīssi precedat sc̄ in uestigatio. z memoria sequatur postea. inuētuē q̄ q̄rit. tūc. n. q̄ē inquē inquisitū. q̃ remīsteñ nō simplr̄ ē ītata acceptio prīa acceptor̄. Si. n. talia ēent salua in aīa. z ītis fiant acceptis motu reflexiois in rē nō ē remīsteñ sī memoria eo q̃ ille ē q̄ē. z vnus tpōris motus. ꝑ quedā mō sunt ista remīsteñ. z quodāmodo nō. pī remīsteñdo. n. oz eīdē bis dīsere. z inuestigare ignotū idē. p quid inuestigando p doctrinā uel inuētiōm. Eīd pmo acceptū stātz 2o aūt p memorias. ad ītato inuenit ptem oblitā p ymagines eor̄ que circūstant ipm̄. sc̄ supra dictā. q̃ q̃ dicat remīssi ab his q̃ dicta sunt que sunt acceptio stīe. z memō. z oz q̃ ipm̄ remīssa sit. plus pnā q̃ sit id ex quo adsciunt. pmo q̄ remīsste est prīus. m. ltor̄ prīa memītor̄ que nō ē pnā simplex acceptio stīe.

Moditz aūt Cap̄ 3m̄ d. mod. z arte remy arte remmsstendi nsstendi trade volentes repetim̄ q̄d eor̄ q̃ dicta. Est aūt vnū illor̄ q̃ supra dicta remīsteñcia nich ā ēe n. inuestigatiōi oblita p memō pp quod differat ab ītato stīe acceptōe q̄nō fit p memoriā. z differt ab ipa memoria eo q̃ ipa memō ē motus ord

m p̃ acceptũ ꝛ differt a meditatione
que frequis ẽ memo. Ex quo ꝺ ꝑ dcã
p̃patetico ꝝ talis ẽ remissencia. oz
ꝙ ſẽp ab aliquo incipiat quod p̃
ꝑdem exſtit in nobis ꝙ ordine alic
reſpicat p̃ q̃ gruit. ordiq̃ aut hẽre
nõ pot̃ nſi p̃ncipiũ ongine ad nos ad illꝰ
hẽdum plurib̃ aut ex natãte. ordo
ꝺ iſte aut erit ex pte remittẽtis aut
ex pte remissibilis. Et ſi quidẽ ex pte
remittẽtis. tũc erit ociositudo. qz vis
maxia ociositudis ẽ quod plũ. qz ea
q̃ ociosa ꝑ ordinẽ cuilibet agere deco v
no pot̃ occurrit. ꝛ ꝛ absq; meditatione
Si. n. ẽ ex pte remissibilis tũc aut
h̃ erit ordo natãtis aut plurbilitatis.
Et ſi ẽ ordo natãtis. tũc ex ipo statim
ꝛemittit in ociositũ. Si aut ẽ ordo plu
bilitatis. tũc aut erit in plurbus q̃dẽ
dris aut rhetõ. ꝛ tũc ab omibꝰ q̃ alic
modo adherent rei uel referẽtur ad
ꝑsonã ẽ mouẽtis rei ꝑ remissencia.
hys ita suppositis dicamꝰ ꝓ ax. qz
remissibilitates in quoꝝ horũ ociosꝰ
hoc modo qz hic motus qui ẽ remissi
bilitas aptꝰ natꝰ ẽ ẽ post hẽ alic
motũ qui ẽ memõ p̃ acceptã qz alic
dictoꝝ modoꝝ ẽ p̃nã ongine ad insi
stendũ ociosꝰ. vñ. n. remissimꝰ q̃ ſe
hẽmꝰ obliuionẽ. ꝓ p̃nã cuꝰ recorda
mur ꝑ memoriã. Si ꝺ ꝙ mꝺ h̃ duo ẽ
ordo qui ẽ ex natãte tũc mã ẽ qz ad
mouẽdũ ab illo motu. qui ẽ memõ
p̃ncipij ut p̃ncipij ociosꝰ. tũc mouẽ
bitur ꝛ isto motu qui ẽ Remittẽs ẽ
ꝛ mouẽs de natãte ociosꝰ. ꝛ h̃ ẽ ſi
cãlis modus remittendi. ꝓ tñ nõ ꝛ
ſẽp remittendo mõ ex natãte. ex
qz remittẽs nõ tali vtꝰ ordine. ꝓ
potiꝰ Sic frequẽ ꝛ tñ multo mouebi
ex ociosꝰ de. ꝑ dictã. n. cãm. ea
q̃ nõ ociosꝰ sequit̃ ſ ꝓ tẽ fluit gnãliꝰ ꝛ tũc
motibus ꝑ ociositudem. accredit. n. no
bis quoꝺ motus semel ſũptos velocꝰ

q̃ memiſſe qz alios q̃ milcorũs facti ſẽ
in nobis. hinc aut ẽ ẽ duplex. Et
vna quidẽ ẽ etãs qz inuenit hoĩ aliꝰ
nis occupatũ ꝛ id̃ p̃ motus p̃ſim
dato in eã. Et hac ſola tã p̃ dcã
remittẽte. alia aũ tã ẽ diſſo rei mo
uentis aliꝰ ꝛ hꝰ ẽ duplex. delectatõ
ſuchemẽs ꝛ abhoratio uchemẽs
h̃ n. ꝑfunde intrant aliꝰ ꝛ diu ma
nent ꝛ hys de cãs. ut tullig docet
quidã ſemel bidentes diuiq memo
q̃ alia q̃ milcorũs vidis ꝛ cognouiſq
Si aut ſic ẽ. erit ſibi ociositudo ex
ſpe moueꝺ ꝑfundi motũ facilẽs
hꝰ alia ꝛ diu manẽs. Cũ ꝙ remitti
mẽ tũc ꝑ mouem. ꝓ alicꝰ p̃or ꝛ
antiquabꝝ motũ p̃ria ꝛ ꝑſoꝝ. ꝛ ꝙ
volũs illꝰ motꝰ quieſcẽs ille mouẽs
ꝛ tangẽs in nobis ſ quoꝺ ociositille
oſequi ꝙ q̃ruꝰ. nobis aut hic occa
ſio ſoꝝ impſſa ꝑ motũ ſciat ꝛ alibi
accipiat ꝛ id̃ oriam. ꝛ ſolicitudiem
ponam. mtlligẽtes id̃ quod ẽ ordinẽ
ordinatũ ad q̃ſtũ magis ꝙ mediam
alicui cuiꝺ ꝙ illiꝰ ꝙ ꝑte rei tũ nõ hꝰ
ordiem ad illud quoꝺ q̃rit. Curam
aut ꝛ ſolicitudinẽ mittit illud ab oĩ
bus q̃ ꝑtit ẽ p̃nã ongine in id̃ ꝛ id̃
incipiũ aliquid aſſili. ꝛ aliquid aggio
ꝛ aliquid aggo ꝓ ordiq̃ rei nõ. ſic
ꝙ cũ veniꝰ in cãm. ꝛ accipimus
iſta ſilia ꝛ ꝺcta ꝛ q̃ta aliud in toto
ꝛ aliquid in ꝑte. ꝙ hoc. n. fit remiſſi
bilitas. mã. n. eſt ꝙ ois inueſtigatio
ſit ab aliquo p̃ncipio ꝛ cũ remiſſi
cencia ſit inueſtigatio ꝙ memoriaz
ꝝ ꝙ incipiat a ꝑncipio memoratio aliꝰ
Dictoꝝ modoꝝ. motꝰ. n. in quibꝰ ad
iſtoꝝ ſũt id̃. ſic in ois ẽtem ꝛ nõ
ordiq̃ hinibus. In quibꝰ aut ꝙ
ſunt ſilia ſic in ſilibꝰ dialecticis ꝛ rhe
toricis ꝑ quibꝰ ꝙ ſili fit iudiciũ ſili
um. In quibꝰ aut ſunt in ꝑte gnioꝝ
ꝛ in ꝑte ſiliũ. ſic dyalig ꝑ. ꝙ ꝙ cid

ita

ita fiat Remissencia · hic omis remissc̃tes que rit reliqd ex illo ordē
q̃ prid motū est · z lō et̃ in pte ꝑ obla
cione post illud quod ē pn̄c̃ eiꝰ z tō
motū ꝯgrosius ē in memō · illi aut
qui id querit st̃ antes ordiez rem̃
remissent̃ tm̄ quō tale ē remissibile
cuꝰ motꝰ q̃nd ē post aliud motū ex
gsuetudie memoratiꝰ uel remissētis
nec oz aliq̃ obiēe aliquid ꝫ id quod
dyoꝺ · ut dicat quō hoc possit ee q̃ me
morem z remissam ex ꝯ ꝫ qnd̄ sit
a ꝯcordatiōe abnuyee · posset · n · ac
tendere q̃rens quō memoraī ea
q̃ qnd̄ sunt ꝫ ponꝰ q̃ ea sunt dicta
nō remissa · mā · n · ē qm̄ z in ꝯcordi
nato z nō ꝯcordato ē dē motiꝰ motꝰ
quē dicā quodlibet · dico aut ac si dā di
cerēt q̃ id quod q̃nd̄ ē ut nō fit ꝑcēs
aut remissens in talibꝰ ex ꝯ nō hē
pn̄c̃ a quo ꝓcedit · id · n · dyoꝺ q̃ licet
in talibꝰ nō sit pn̄c̃ rei · Est tn̄ pn̄c̃
a quo gsueuit ꝓcedere remissens z nō
hē spēs ē post hanc z hē remissabilitas
ē post hanc ex ꝯ gsuetudie · Et hec ē
sufficiēs pn̄c̃ remissens sc̃ē dyoꝺ
Dum ꝫ talē remissencia fuerēs no
luit remissa · q̃rit tale agere pn̄c̃
sui motus post motū remissibilis
quod q̃rit̃ erit sufficiēs ex ꝯ gsue
remissent̃ · hz nō sit pn̄c̃ ex ꝯ pte rei
Et q̃ remissencia ꝓcedit ex ꝯ talibꝰ
principijs · id maxime ꝙ loces sunt ꝫ
remissendo q̃m ex pn̄c̃ q̃nd̄ ꝫ ꝰpi
tit remissi · z ꝓpter aliud ē nāliꝰ q̃ndꝰ
rychel precipitat tabo in remittendo
sunt velocioꝛ · Unde · ii · remissibili
tates se hūt ad inuicē sc̃ē res q̃
q̃nd̄ ꝫ sua pn̄c̃ ordiate sūt z ꝫ sūt
magis remissibilia q̃dꝰ hūt ordi
nationē aliquā ꝫ sua pn̄c̃ sc̃ē docēte
demōstrādo z probabiles · pua aut q̃
sunt in ordiatā · grauia sunt remiss
bilia · Et ista ē dria in qua remi
ssi differt ab eo qd ē tāto adiste
ti remissencia possit moūi quodā ꝓ
ductoꝛ modoꝛ in id pn̄c̃ qd ē aut
assiti ita in memō · sicut ex ꝯ pte rei
seu ex ꝯ pte gsuetudie · ut tracto ad
adistens talibus nō quo · Cū ūo nō
inuestigat z mouē ꝓ ad pn̄c̃ tūc
nō recordato uel reassiti · multociēs
aut ꝙtingit q̃ ꝓ quid ꝺrēs z inues
tigans aliquid remissi nullo mob
pot̃ ꝺrens aut postea z postea nec
ipe z inuenit · Et hz ad ē q̃ aliq̃ ſpes
maioꝛ ꝺssioꝛ ꝓ occurrit q̃ in
ꝓduit cā pncipali quod ꝺrit re
cordatiōi · postea aut ſedutus ill
reddit ad pn̄c̃ z fit remissiō · z tō
motus remissencie fit in eo q̃ in
multa mouet · z tradit quousq̃ re
quiat in pn̄c̃ quod res ꝙsita q̃ ex
ꝺ remptie n · sua remissa ē in esse
posse mouēte ſpem ꝫ ē sc̃ē pn̄c̃ · hz
aut moued magis quō inest id quod
est · sc̃ē ex ꝰpō fiat motꝰ · ille ex q̃bꝰ
hē moūi z fieri motꝰ · sic pla sunt
talia · sicut ea sepiꝰ dictū ē in re
missencia · n · ex actiꝰ pn̄c̃ · sc̃ē ex
quo fit ꝓcessus

Capitulū ꝙ a quo ꝓ

Ad aut̃mo ꝓcedat remissen
que sunt ad
sc̃ē pn̄c̃
ex quibꝰ fit remissencia
sunt multiplicia · sc̃ē sepiꝰ dyoꝺ
ꝺligēt · n · hz fieri alteriꝰ in ꝙbus
vrbō uel audituꝺ ꝙ res ꝙs q̃ꝺ
aliquid aut assiduē ꝙ pte z nō
ꝙ totū · ea aut est q̃ remissētes uelox
ē ab alijs in aliud ꝺuct̃ trasiū
tes q̃ remissiōes sc̃ē ex memoꝛia
tardus remissiōes albi q̃ sc̃ē ē ad
late in colore · ab alio aut in aere
ex ꝯ albū z aer in pte silicis sub
q̃ albū ē ꝓspicuū tradit abaezcat
in hiis ex ꝯ nāliꝰ q̃ltas aeris

sic huiꝰd ꝛ ab huiꝰd aut recordat ꝰ
quod est caudig ꝛ huiꝰd tpis ꝛ dicā
mus q̄ ver ē hora pmemoriā inues
tigata · in pcessit aut tal̄ id quod
est p̄ ulē videt ad oīa ē pnā ⁊
medid q̄ quod sit inuestigatio oīz
sequid · ñ · n · dero q̄ p̄ memoziā
in hoc veiat · tūc dubꝫ mgnūm seq
tur · aut · n · nichil vid remissetur
cū nulla hēant pñā ꝛ ois in
uestigatio nuquā at aplo pro aliq̄
ut cogeret aliude q̄ ab eo quod est p̄
Rey nel ꝛ gmē · quod etꝫ ē mgonis cū
gmē ad quod inuit ꝰ stare eq̄ alicui
pno statō ꝛ mucidatiz · huig aut
ē̄ est q̄ ponam̄ pñā intelligibi
lia memorata eq̄ quib̄ pcedit recor
dato suū remissiua cē q̄ simt ꝺ
mo · a · b · c · d · e · i · l · t · Eq̄ quoz aliq̄
nel plibus pōt hā ad recordabilia
Si · h · m · l · pnopio nō remissiue rei
sse · tūc m · t · recordabit quod ē q̄
primū · q tingit · n · p̄ potest sim recor
dabile dictū m vtꝝ isti hui ce motū
sle eq̄ pnā · q · l · ē pmulā ꝛ · r · ē q̄
xō · q tingit aut nō ꝛ ce motū m
a · sle in primo · ꝛ in · e · sle in · q to eo
q̄ uelocior remissiū fiat gressus
al vno ad sle p̄ oīsd ē · st nō de
tur q̄ nō sit recordatio in aliq̄ quoz
dictoz · tunc oz q̄ recordet aliquod
corp̄ simt in gnis cuīgatōis dre
q̄ alr nō gredet eq̄ pnā · nāz · n ·
posiuo ista ce pnopria ꝛ nō alia
hec aut q̄ sunt mgnes a · d · e · simt i
gnis a · d · e · ꝛ · i · ꝛ · l · ꝛ alia sibia · Si
aut dicat ꝰ q̄ in nullo gnāz sit resi
stencia · tūc oz q̄ fiat in pmo quod
ē a · q̄ alr nō fleret in aliquo pnā
tur sperica simt a pmo in gnē · q
nec pueniat in ssitū · Sz ab eod p̄
g tingit aliqd in eqle aliquo aut
no · cā aut hō ē q̄ aliquo mouet ab ꝰ
pnopioz aliquo nō mouet plus ab
ipo q̄ ab alio ꝛ huiꝰ eq̄ ē sle aliq̄
mouear ab ipo · c · pnopio · ꝛ alia ve
re nō mouear plꝰ ab ipo · e · al̄ · d · hō
aut cā supiꝰ data ē q̄ · s · nō pot̄ q̄
cedere altiꝰ nō motu ab ipo q̄ ipe
dmet id motus sit ꝛ alicui · Sic
q̄ semp̄ pcedit remissiua ad p̄
aliq̄ gñe ꝛ coordinatoīs q̄d q̄ sit
ra semp̄ ante q̄ pñā · i · ab antiq̄
q̄suetum · tūc mouet in id remissi
bile quod q̄suetꝰ ē sibi p̄ q̄suetu
dinē ad patid ꝛ ille ordo ē sle nā
lis eq̄ pte remissiuꝰ · q̄suetudo
n · nā in oīa / ab antiquo ē sle nā
q̄ cedā · vñ ca q̄ intrans · intelligid
ꝛ in q̄suetudiez duaꝝ uelociū nō
ustimo q̄ sle in gressu · ideō q̄ nō
eq̄ pte remissibilud ideō ipse post
hoc pñā · s · ideale posita ē · ꝛ sle q̄ns
se hēt ad alia p̄ pñam real · Sic eq̄
pte remissiuꝰ · intrans hoc in
telligā post illud ideaz p̄ dī simat ꝛ
dunt q̄ q̄suetudo ē hūg in mod nō
mouens · q̄m q̄ remissiua ꝛa sit
p̄ q̄suetudiez remissibilud
que simt ideāz remissibilia eq̄ra
nā rep̄ quas remissima · tūc adh
magis ꝛ uelociꝰ fit remissiua
in hui in quib̄ estoꝝ vtiq̄ ē real
la simt q̄ q̄suetudine firmata sit
quib̄ tñ sit inest nā eq̄ pte ordo
remissibilis · eq̄ra aut nām dicā
ce q̄ndq̄ fortuite quātā simt in
illis · n · nō pot̄ ponere pñā aq̄
remissiua gredat ni q̄suetudo · nandit
q̄ motū remissiue · etꝫ ubi sit for
tuita · q̄ alr q̄ in alijs sle dr eoq̄ ꝛ cū
ipe remissiua retrahatur in ta
libꝰ a q̄suetudie ꝛ indigeat remissi

aliquod

aliquod nome quod ꝓus audiuit: tñ
accipit dissilē nomen. ꝓꝛa audito q
ē sēt ꝑ illud ꝑ ad: z qꝛ tūc neq; gsuetu
dine nr̄ ordē reali junxit. tūc ꝑ
cet solecismū in remyssstendo quod
dē est q; maggruenaud gnēa: z cꝯdi
tio. ꝓmissi accidit hoc modo q
detūtus ē a nobis. // Cap. iij. qualiter

Ligit aut̄ oīz remunstencia mel
oris rem̄ ꝯcipit tempꝰ ꝑtium
nysstencia
siue recpatio
oris ab aliquo principio ꝓcedat: z h̄ fit
differenter. sc̄ in ꝓcedentibꝰ ē h̄ritum
in hac gnāli vtrūd ē q; mꝰ ē oēm
remyssstentē oꝛ cognoscere tpūs ꝑ
teritū ꝑ q; rpm̄ ē mēsura cuiꝰ quod
rem̄ssatꝰ. hoc aut̄ dupl̄r ꝯtigit. aut
ē sc̄ deffinitū quō aut̄ sc̄ indeffinitū
Ciraut deffinitū ē quod aī tres annos
indeffinitū aut̄ quod ꝛcollimꝰ ꝑ simp̄r
ꝑteritū nō detinentes ꝛta mēsura q;
stituit tpūs aut̄ judicat aīa. sicut ju
dicat tūm quō judicat ꝓꝑa aut̄ my
nora siue pauciora. vērisimile aut̄ ē
quod judicat rpm̄. sc̄ judicat magis
tudinem. Cād n. hoc ē aliq; malo
ē nisi ē oīmꝰ oꝛ q; eod̄ judicat
aīa tpūs quo judicat mūm: z magn
tudinem. quoꝝ vnū ē discretiū. z
alterū ofī. pertinet. n. aīa magnā
qual ꝑ loca distancia. nō ꝙtendendo
se ad illa intelligz sc̄ dꝛoit plō. sc̄
quidē visum ad visibilia in radijs cōi
libus dicunt ꝙtendi. ꝑ ꝓꝛa in
ꝑcēbus intelligz q; simplē z ꝛotunde cē
mūr in rpa z sēr intelligz tpūs. non
ꝓcisa intellīa ad tpora dicendū. nī
ꝑpē tpoꝛis quō accipr̄. quō in re tpāli
cui adiacet vt mēsura. z tpāliꝝ ett
cū nō sit ꝓtīa tpūs eo q; rpm̄ dicꝛ
sit in nō cē sc̄ in q̄. phīa. dꝛcmꝰ
adhuc tñ sēr intelligz sicut ꝓcg. eo
q; ꝑcēs rpis quo quod ē qꝛ ꝓtīo ad
aīa diffinite ūl indiffinite nō accꝛ
sit. ꝑ motus ist̄ in aīa sunt ꝑ analo
gīa z ꝓꝑtionē. qꝛ sc̄ ꝓꝑtionate ꝓ
ad quō q; adiacent rebus sc̄ z ꝓꝑtio
nātur ꝑcēs rep ad ꝑcem. quo
intelligit ut ꝑcibus adiacentes. Sunt
n. in aūtribus istis q; sunt in aīa
Simples figure z motus ꝓꝑtiōles
hys q; sunt in rebus figurata. in
ꝑcēs figuratas hītus in aīa z rpāte
in memō z sēr motus z rebus. Et q;
motuū ꝑcēs sibi sēs hnt in aīa
in memoria. z cū remyssteñ sit q̄sitꝰ
z inuestigatꝰ ꝑ memoriā facta. q;
q; remyssteñ utatꝰ hys. ꝓut ꝓꝑtio
natꝰ rebus. quo. n. distabat aīa a
ꝑcipā cū maiora intelligit aut ad
minora q̄ ꝑ in illō z h̄ ē ro. qꝛ nō
intellīt ad res ꝙtensa. ꝑ ꝓꝛa ꝑ ꝑcēs
acceptas arcubus quibus nō accidit
magnitud z ꝓuid ē. ꝑ vīa ꝓꝑtiōles
ē rebus. sc̄ intentio ꝓꝑtiōis et
quod intendit ꝑ rpm̄. rpa q; in illō
distat a se quō intelligit maiora. z q;
intellīt minora. ōia. n. q; sunt ītra rpa
q; in rpa. sunt minora q; ea q; sunt
ēxō. z tūc ꝓꝑtiōlī sunt ea q; sunt. t
tus rēq; sunt exō. z ad vnū intelligit
ꝑ alterū. z sēr ē de distancia tēporis.
hāt. n. nō distans a ꝑcipā memōtur
z intellīt aīa. Est. n. forte accipere
aliquā in aīa distanciā z ꝓꝑtionē
Sicut accipr̄ in ꝑcibus q; sunt in
ea sēparate arcubus. distancia h; at
nō ē loca vel tpoꝛis qua ꝓtendat
in hoc vel illud ꝑ et ꝓꝑtionis. sc̄
dictū ē. h. n. ē distancia q; ē in aīa
sc̄ distancia rēalis in rebus dis
tātibus. h; aut̄ dicta sunt q; eos qui
dicunt aīaꝝ distendi ad tpora z re
ꝝ ḡtitates quas intellīt z rem̄ssite
quod aut̄ distancia ꝓꝑtionis vel loci
ꝙtē in rebus sc̄ ondite. sit. n. a. b.

% ꝙtē in aīa q; distancia ꝓtratus

Res aliq̄ cui adiacet q̄n distancia fa/
cens in tpore. vta q. a. sit res. z b. sit q̄n
quod relinquit ac ea ex adiacencia te/
poris cui g. aut pō q̄ ē sensibile p̄mo
accipit q̄tates discretas. z q̄tuq̄
dicam q̄ spēs d b. in sensibile cui
sit spēs. b. c. z q̄ quod ē in sensibile cui
vlīg mgz mite ul memoziā que p ac/
adens est intelligibilia. ponamq̄ spēs
in mite uel memō ep hys partib⁹
cē. c. d. ista. n. cent ꝓpositiōha. z
si incipiat motus arebus cē z de
inde ad alias. tūc ꝑ. a. b. re ꝓpiozē
mō. b. g. ad sensib⁹ cōem. z tūc finat
d. c. in mite ul memō. q̄ memō p ac
ē intelligibilia spēs sensib⁹ detracte est.
ꝓpositionale. n. est spēs dnoq̄ d b. z
c. d. z ro deuenit p. c. d. i a. b.
q̄ motq̄ remissionē incipit ab alia z
deuenit in rē q̄sitā. q̄ spēs id quod ē
in sensu quē ꝓpositionale ē rey. vta q̄
p ipm res spēs ē aphēdite. vta id q̄
est in memoria aliqua incipit remis/
sionaa ꝓpositionale ē Reg. z ro p ipm
Ju re absentē ꝑfecte deuenite. po/
namq̄ ad. q. R. i. sit res. alia. cui
dria tpōis alia aug spēs in sensibile
cui sit. t. i. z in memō fac. z. i. sig
tūc finat ab. q̄re. a. b. in memō ma/
nens fac. c. d. q̄. z. i. dicēq̄ q̄ spēs. d.
c. ad. a. b. se hīt ꝓpositionale spēs res ac
spēs ad rē ei ē spēs z mitio. sic se
hīt. t. i. in sensu cui ad. z. i. i memō
ꝓpositionale eo q̄ vtiq̄ istoz ē spēs cui
quod est. r. i. in re ep̄ g. aug. p hos
motq̄ ꝓpositionales mouet simil q̄
q̄tuq̄tas ē mot⁹ p motiōes. z ultio
motio. sui incipiat motq̄ arebus
cē sui incipiat ab alia. z sic soluta
ē q̄o p inducta. q̄nō. a. b. q̄ fac. c. d
nō hīt ꝓpositionē ad. z. i. z ro nō fa
cit ipm. Si uo alia uellit intellige
sui p mite accipe. z. i. cio silr intēget
ipm in suo ordine. sic intlligit. c. d
in ordie suo alio. Sz p. t. i. q̄ sunt
spēs in sensu cui intlligit. r. i. re
quid ē spēs illa. motq̄. n. q̄ sunt. t. i.
z. r. i. cui silr se hīt admixte sic
se hīt. b. c. z b. a. in alio ordine
Ex hys ꝑ ꝓz q̄ p spēs cōe alia de
uenit in res absentes z ꝑsentes.
Cui ꝑ silis fiat motq̄ ab alia i re
reig tpōis hūt agnit memō z silr
ē de remissionē q̄ nūq̄ immediate
ipsi p memō. sic dnoq̄ i ꝓceden/
tibus. aliquo tū in agente memō
nō opidate ab memōzi p hoc q̄ nō
refferet ad tpūs ꝓteritū ut ꝓtitū.
Sz uolunt ipm tūc apud semetipz
nō referēdo ad tpūs. michi. n. ꝓbi/
bet aliq̄ metiri sibi ipi. z decepe scipz
ita q̄ vr memozās cē cui nō sit me/
morans. quod attingit utiq̄ quō ab
accipit a meditate ea q̄ sunt in se
ꝓtita z nō accipit ut ꝓterita. ꝑ
se simplr intellecta uel sensata p
magnā ea nō referens ad rē ꝓ
teritā p q̄ ꝓterita. Non. n. ꝺ̄ solet
opiari aliquē cē memoratē z agē
tem q̄ actio eis cē pōs ē z nulla
cē ꝓterita. memō aut eis cē p
sens. z ro ad ds ymaginat⁹ tl intlligit
si. agens iudicando uel delectādo
cē illud nō accipit ipm ut memō
tūd. Erat. n. ipm memōzi ꝑ simpliq̄
detracta. h quod ē cē ꝓtitū ut ꝓti
tū z ro z ssp̄s in alia affic nō ac
fiat ut ꝓterita. q̄ se nō accipit
tl fugibilis. ꝑ affiat ut pōs silr
ꝓtito. Sz si rei fiat recordatio sui
tpōre. tūc ipe se recordās illiq̄ re
missionē ꝓpe l'oqnd. q̄ aut dnoq̄ tē
poris esse memoziq̄ z remissionē
hoc ē dupl'. aliqn. n. subita mēsa

recordatiō

Recordam̃ tēpora dr̃ aūdiēd q̄ tria dies ē q̄ feat hoc cuiꝰ Recordamur. Alīa aut nd ēta mēsura sit hoc. Et tm̃ tūc memorātur q̄nqs nō ēta mēsura ad pnīs mēsurē p̄tīd tpūs. Consueuerūt n. hoīes dicere. qm̃ memorātur. quō tm̃ tres pēte distancīa ad pnīs nestudē. z hoc ē quō metro. tpo non cognoscim̃ īmutatē tpis quō. In qō fiūt res cuiꝰ Recordam̃.

Quod aūt idem sint numero remīnstibilitate scāi diz subiect̄ rem̃ z rēstibilitatis in actibus Et hītibus. in pōzibus dctārō est. Dicēt aūt memorē ab ipō remīssō. non solū p tpō quod nō accipit memoria n̄ in re memorē. Remīssēn aūt ut rūm certū uel dctārū p distanciā ad pnīs. Qz est in hoc differūt. q̄ memō pncipue multa alia q̄ alīū ab hoīe. que ēt pō hūt aggregari ad diz remīssa nihīl aūt vtī dicā pncipat n̄ hō. Causa aūt huiꝰ ē q̄ remīssū nō sit inuestigō z memorīa est sic̄ sillūs quēdā apūa pro prēdens. nō n̄ est ūe sillūs. q̄ prēdit pse ex priāl in res z nō in aggrēdm aliquā facīā per pncipia. Qz pcedit in re q̄ pmo feat cognitiōm in aīa. z ē sillūs quēdā ei⁹ quod pō aliquis vidit uel audiuit aut ad hoc p sensū passus ē. Sic n. sillat remīstens ni scīpō. z ē sua remīstena q̄ sue muestigatio quēdā sic dicēd sup. Talis aūt muestigatio fit nō ē sme ordinātē rōne. z nō accidit eis quibus accidit deliberare z ordinare aīs ad ome. nō. n. deliberās vnū ex alīo ē p modū sillī qui q̄nqs ē quēdā nīhīl. q̄nqs aūt pbabilius z q̄nqs. q. q̄ sueūdis utit⁹ auctō.

Ex hīs aūt que dicīd sit qm̃ male sūt remi p Remīstenaa instibiles est aūt deliberatiōe sillegrātē nō dz ab̄ reddere q̄ remīstena a acūt solid p intellām sepatā. Cum. n. Remīstenaa sit accepta p̄terit sub metro ei⁹ indō. oz q̄ sit remīstena a motus z passio corēa z remīstibilis ē p dispones corēas q̄ plexiōles luna dl mala. q̄ aūt sit corporea passio patet⁹ q̄ plexio sensibilis oz q̄ ab hoc fantasmate q̄ mouēdo ipt ei passiōm signū z hāc quā uocam⁹ remīstibilitatē hēre q̄ostā dctārē q̄ plexionis q̄ remīsse nō pōt deficere omīno z cū defectu illo argum̃ dr̃ mordiāte michi nūq̄ stat cū vīm quod dicīs. p q̄ corporeā passio fantasmatis cādā sit remīstibilitas. Dpoīg. n. hāc hītē quoſdā dctārē q̄plexiōs hoīes. Et h̄ dī q̄ sic̄ cīa quod dpoīg ē max̄ mt omēs hoīes hāc hēre melācholicos z p̄apuc illos sc̄ā ar. in l⁹ de pblemmatibus tra dt quī hūt melācholiā fumosā z feruētem Quīt aūt talēs qui melācholiā hīt acūtalē q̄ātur ex sanguīe z colera simul adustis. hos n. mt omēs hoīes fantasmata maxīe mouēt q̄ ē sicca positiōe cerebri fortissime impmūte z calidā melancholiē fumose mouēt ea z tales mobilitas ostēdit remīstenac q̄ ē muestigatio. q̄ uatio aūt sicca q̄ālta nupse erit q̄ qnqs mouētur. Cā aūt magē remīssabilitatis ē id quod remīssū nō ē a sepīs hoībus. eta q̄ sit in arbitrio cōis stare z p̄edere in motu remīssē nē. p̄ cogit ad hoc fīēdū dispō cōtrāl uel nātis uel artificialis q̄ātus ab infirmitate uel etate. sic̄ phisicētibus lapidē nō hūt amp⁹ a sepīs ut stet lapis q̄n uoluerīt. q̄ic est q̄ p natūre quadā cōtis nō remīstens. mouet n. fantasma aliquod cōtrāle ozgā. In q̄ accidit passio q̄ ē remīstenaa. p̄ q̄ nō pōt sistere cū uolūt motū in ipis fortis quibus hūiditas hūmdans q̄ nātis. sicut artificialis mest cū locō ab sensibilis aīd. talis. n. hūiditas mota a sensibilibus nō detracta pauxīt quo usq̄ deueniat in id quod q̄rit. a tē inf n. q̄ndi trahet ipm̃ spm̃ z calorē z p

mpetu cauſerut huiꝺũ. q̃ natũ ẽ nõ ſta re ex ſepe. ß quo mueẽtur intẽtũ. tt ceſſat intentꝰ aprenꝺi ꝛ retrahũtur ca lor ꝛ ſpũs. ꝛ tũc paulatꝫ reſiꝺet huiꝺi tales. n. motus huiꝺi rez ꝓcꝺit ad intẽtũ. q̃ ꝓncipio memo. ſc̃ ſupra ꝺictũ ẽ. Et hꝫ ẽ cã. ſpe rez ꝛ timoꝛs talibꝫ gplegõibꝫ attrites quo mouẽ tur aliquo quoꝺ ꝯſtima malũ. ẽ rdmouẽtes nedoꝛe. ꝛ hys moꝛibus ttin ꝛ rẽ tramouẽtibꝫ nõ ſtatẽ. ß in ꝺe ſepe rẽdmouent rebꝰ q̃ꝺiu ma net mali tribulis exꝑiato. hec ad paſſo q̃ ẽ mouluntꝫ roꝛſus remiſſ pene opatur nõibus ſc̃ ũbus ꝛ logllar rõnibus ꝓſuaſebũ. quo ta les loautones nomiſ ꝛ rõnũ fiuꝛ ꝑ meladolos ꝛ fluꝺos. quo. n. no mibus ꝛ ũbus ꝛ rõnibus tales uti mcepmt ꝺns loguntꝰ ꝛ ꝓ q̃ eſt Et eſt vnꝺ melancole ſigñ multuꝫ ꝺbis ꝓſuaſꝰ ꝺe ꝓtenebꝛibus hũꝺa re. libet. n. aliq̃ uale ꝑuenꝛ ꝯtuſcꝯ tales quꝫ. q. nõ uꝺebꝛibꝫ aꝺꝛꝺt ũꝛꝫ ſme tꝫ cantare aut ſo quiſſũ ꝺice ꝺe rez noꝛibꝫ ꝓ milẽ moꝺo fantaſmata q̃ſẽ in ẽis. Et hys ꝛ milte ſunt remiſſẽre. Sue aut̃ illi q̃ hũt ꝓtes anteꝛioꝛes ꝓte capitus ꝛ ſunt ꝛ ſenſꝰ maꝛoꝛes ꝺd mꝺo hẽant in eis huꝺitates ꝯſſas aliſtulũ remiſſibꝫoꝛes ꝓ ꝺco nõ ſe hũtes magne. n. hꝫ ꝓtes milto hũoꝛ ꝺilatato ꝛ milte virtuti atꝯ trãs ꝯſſo aut̃ huiꝺi facit foꝛtꝫ tenẽ fantaſmata ꝛ ꝺ ſunt multũ remiſſibiles ẽ tales. n. in ſenſibꝰ ꝓte hũt ꝛ ꝛ ſtatẽ milta ꝛ ꝯſſi huiꝺi in quo milta ẽ motoꝛ ſenſibilꝰ. ſti n. motus ꝯ ꝓnꝰ facti in eis nõ ꝯ tenũt manere. ß milta ſunt pluꝛ ꝛ fluxũ hũtes huiꝺitatẽ q̃ tenẽt fꝛ mos ꝓ ꝯſſoꝛes. n. ſti in remi ſcendꝫ facile q̃ꝺiu ẽ ß mouẽte multũ ꝑmixtꝫ aut nomiſ ſc̃ ſtites

Et milta ſenes nõ ſunt Remiſſibiles ꝓ mixtꝫ motꝰ qui ẽ in eis ꝛ nychil hꝫ ãtu tis retentiꝫ foꝛtiꝫ. ſenes. n. ꝛ ꝺ mꝺo ſunt humectantes ꝯſeneã hꝫ tes huiꝺitatẽ. infantes in augmẽto fluũt hũtes huiꝺum augens ꝛ mys fluꝺũ ꝓ ſpmatis ꝺiamꝫtẽ ꝓ quoꝺ nõ tenent ſi ꝓ ad mpotiaꝫ uel affectꝰ magnꝺ ꝺolꝛis ſil gau ꝺij gſumꝺt ſm talibus puꝛis ſpꝛẽ ſtmp aut̃ gꝓſſi ſui ꝯſſam hũtes gplegoꝛum ꝯ etate in quibꝰ ſtetit ꝛ nõ ꝺefficat huiꝺũ ſc̃ juuenes Et ꝛi rilem etatem agentes ſunt remiſ abiles ꝛ ꝺurat in eis remiſſcẽ uſq̃ ad longã etatẽ q̃ ꝺr ſenectꝫ. eo ꝙ illi ſatꝛ hũt huiꝺ ꝛ nõ mys fluꝺ ſicꝫ anobis ꝺictũ ẽ ꝺe memoꝛia ꝛ memoꝛari q̃ ẽ actꝰ memoꝛie que ſit nã ꝛpoꝛe. ꝛ ꝺictũ ẽ ꝙa ꝓnꝫ aut̃ aꝺalia memoꝛate. ꝺictũ ẽ actꝰ ꝺe remiſſa ꝛpõ ꝛ ꝺe remiſſcencia q̃ ꝺ eſt Et quo eſt vtꝛũq; illoꝛ. Et ꝓꝓ quas cauſas gingꝛat vtꝛũq;.

Explicat libꝫ ꝺe memoꝛia Et Remiſſcencia ſm̃ alꝫtꝛi cõmentatoꝛem.

Incipit liber de ſntellectu ẽ intelligibili cmus tractatꝰ ꝓmus eſt ꝺe nã intellectꝰ Capitulũ ꝓmum ꝺe quo eſt intentio ꝛ quis ꝺicendus ꝛ ſit

Sciat aũt ꝙ nã ꝓpꝛie opis ꝺi xiꝫ ſcia ꝺe aĩa nõ ſatis applete hẽt ẽ hoc ꝙ ꝺe aĩa ſ ꝓpꝛz ſm̃ ſe ꝺe ſcia

deriatu

detractū ē. oz. n. scire cū hoc de obiis que ppriaꝫ aīe ptibus inferūt passiones horū. n. olūt quoꝫ ꝯpa. passiua hī aīa ꝑ phiam siue potēcias q̄a ꝯpas passiones inferūt aīe. q̄a ꝯiūcs ā & corpore. Coiūcs. n. inferūt pēnes quendaꝫ suū talem ēē q̄ oganis aīa instrō utitur cōicō. ut q̄ibꝫ sunt ēē vegetabile aīaꝫ & sensibile. ꝑ quod & ꝑphi nōiaꝫ sciās de talibꝫ sciaꝫ de cōibꝫ opibꝫ aīe & corporis uocauūt Et de hijs nō in ꝓpto ꝑ modulo ipo expedit sumā in libris de nutrimento & nutribili. de sensu & sensato. restat aūt adhuc liber de somno & vigilia. de iuuētute & senectute de motibꝫ q̄dūr aīalēs de inspiratione & deꝫ spiratione. de morte & vita q̄ omnes sūt de cōibꝫ aīe & cōiūs opibus. Oz q̄ negāꝫ inꝑpretatio somni & vigilie & nīa cū hijs detractibles ē ab ꝑpō. Sēto & ītō & intellectiuo. nō oz nos hic inꝑponē sciaꝫ de intē & intellectiuo. licet intellectus sit aīe hūane ꝑpriū ꝑ cōiaꝫ. Attendēdū n. sūt sēpe dictū fīalitatē ordinis. ꝑ quod magis sequim̄ in tractatione librorū rōnalium ordinē quo facilius doceāt auditores. ꝑ ordinē rō naturalium & hac de cā nō tenuim̄ ordinē in exactis libris naturalēs ordinē ꝑ plurimū ꝑ phemiam nr̄am ubi dictum librorū nāliū posuim̄. Detractantes ꝑ de intē & intellectiuo supponendū q̄dam in libro 3° nīo de aīa q̄ndā detractata sūt. q̄ndā nō hī tm̄ q̄rendā cū venīr. ḡm̄ ꝑ determinationem uel ordinem ponim̄ tractatus sequentes ꝑncipia nīa uestigia ad librū hūs de hoc nō uiderīt. tū discipulos eius ꝓmouēs & hūc tractatū ꝑficiendū libros & exponendo. iuuēd & plānis tenebrosa hūs in hijs in quibus ꝑpria tenebrositas nō q̄dē. Cū aūt ꝑ plēs phiam & ꝓbabiliora inte ſciat intelligibile in forā intelligibilitatis oz nos loqui ꝓ de nīa inte ꝑ q̄ ē ītus & de intelligibili ꝑ q̄ ē intelligē. Et dicā de De ornitate & diuisitate inte ꝑ intelligibilia. q̄ hijs cognitis sciēs ꝑfīte hēbit scīa de inte & intelligē. opē ꝓbat aūt & plura inuestigare. q̄ hijs sciī & hō scit quid ꝗdē ipē sit aī hō solus. hō sit inte ut dicit aūt in x ethī. & sciī ipē perpetuū inte quē faciūt in ipo felicitatē speculatiuā ꝓphetes ꝑ inuestigare nām inte & ꝓmiss ponēs q̄ ꝑ nātā sunt ꝓua.

Capitulum secundum

Ducāmus ī quo demōstratur q̄ ḡ omnēs omne causatum cognoscūt nām q̄ hō scit tū ab alio hī hoc pōm ad cognoscendū tem cognoscendi aut aspicia ūtutē cognitionis hēre aut ab aliq̄ alia nīa q̄ ē ante ipaz Costat aūt q̄ nō hī aspicia. sc. n. cēt prīū cognitus ī oībus aliis & cēt sua ūta cognitia nō ī ꝑfīta. ꝑ ꝑfīta nec cēt passiua. ꝑ actiua q̄ oīa nō queūt ad hūs aliud clarū ē ex hijs q̄ in libro de aīa detractata sunt Et quis aūt forte dicēt q̄ aīa aliuꝫ aspicia hī cognitionis ūtutē eo q̄ ī nīa eiꝰ ē eiꝰ cognitionis potiaꝫ. sc. triangulus aspicia hī hēre tres angulos equales duobꝫ rectis. Et tū nō ꝑ hoc ē prīū cāns ad in aliis. dicemus q̄ hēre aspicia dē duobꝫ mīs vno quidē mō ꝑ cās efficiens & alio mō ꝑ cām formalem. nos aūt hī q̄rēdū de cognito aspicia ꝑ utraq; cām simul stant in ꝓhimo ꝑmouēs ē motū a ſpicia. tū q̄ aūt ſpicia hī cām efficiēs tū ſui motꝰ. tū q̄ ī nīa sui ſum & cētra est motus. ꝑ quod

ꝛ ome quod mouet ꝓ motū motua
virtute hꝫ aspicꝫ ꝛ ē sua virtꝰ motū
ad fontale effluens oīs iuuite ⁊
motiue in omnibus alijs mob⁹. Sicn.
grādo uīt aīa aīalia cognitiua sūt aspecta
Deꝫ natō q̄ p̄ducta sunt! Cū aūt
ome ētium in ignobiliori nīa nāe
deficiat actū sua p̄ma defectus co
gnitoris qui ēst in cognitiua iuuite
aūt aīalia erit. ⁊ q̄ nō solid ab alio
quodā hꝫ uīs cognitiuꝫ. ꝫ ꝛ q̄ intellt
distat ab illo quod ē p̄ma cā ꝛ fons
cognitoris. oz ꝑ dicꝫ q̄ hꝫ ab alio
quodā quod ē ꝑ ꝑ se oīs cognitiui
huiꝰ. Si. n. ab alio nō p̄mo ⁊ ꝑse
dicetur hēre de illo ēt eaꝺ ꝙ oz abs
re. Hꝫ aūt in finīs aūt ī p̄ꝰ p̄stitum
cognitiuꝫ. Finis aūt ome cognitiui aīa
lis mortalis cū oī cognitiua mor
talis ē ꝺe genē. aut si dicetur ꝑ ꝑ
ꝛ posterius hꝫ tñ ēt ꝑ ꝛ ad vnum
quidq; aūt hꝫ tale genꝰ uel n⁹ ḋcēt
ꝛ entitatē ab vno aliquo exeūt q̄ꝺ
ē cū quib⁹ illoꝝ in oībus. oz ꝑ cog
nitiuꝫ alīuꝫ ab vno aliquo p̄mo cognitō
cētum ēt ꝑ efficacē cām similē ꝛ fortā
lem. Si aūt quis dicat q̄ hoc non
ḋcludit ꝺ ēt cētus vniuerse. ꝑse homo
gnam hoīem. cognitiua aūt nō hꝫ
cām vniuersā in gne. ꝑ equorū. qui
cunq; adiūctū intuit. ꝙ hoc q̄ oīe
equinū ad ad vniuersū reducto
quod ē aīal p̄mū. hꝫ ꝑ quis quicūq; ēq
notiā quod dicit. hꝫ aūt ꝑse ad vniū
quod ē cā hꝫ p̄ma. ⁊ sic reddibit ad
quod ḋcludit ē ꝓp. Quīd aūt ī oībus
ista ēt videmus q̄ quidditatiq; inuenīte a
liq; iuuite ⁊ fere in pl̄ibus ⁊ ꝑ
quib⁹ꝺā cōz sunt ꝑstite ⁊ ī q̄busꝺā
ꝑstite. Impstita cāta ēst aspstitū ⁊ ī
pstitū actuit ex deitate ⁊ ꝑpstitē
nīe. Sicꝫ oz q̄ silr se habeat

habeat ⁊ in cognitiuis nāis. nā ꝑ q̄a
cognitiua sunt aīalia cāta erit ab
aliq; sua cognitiua ⁊ ꝑstita. Hꝫ aūt ḋfon
tatio ꝺ tralatiue ex quadā epla
quā scribit de ondēstrate ꝓmo cuꝰ
centrum in metha sua fulat. auctē
ḋē aūt ⁊ custratus sup. vs. et huiusce
ass. omiū cognitiuoꝝ aīaliū effluē
and ꝓma cognitiua Capm iiim qualiter

Querum vegetabile ⁊ sensibile
go ꝑ ēst illa ⁊ intelligibile finit ab
nīa. aīe. n. ꝑ intellectū ꝑfecto
in ordine nīe inflūat
sup⁹ ⁊ nō eo. Pus aūt in ordine
nīe sit viue ꝙ sentire ⁊ sentire qua
intellē. vī forte aliqs ꝙ ꝓma fons
oīs cognitoris ēt vnū solū ⁊ non
sentiens ⁊ intelligens ꝺcipue cū in
ordine nīe ꝓ sit ꝙ modū omnī ⁊ ꝛ
sit ꝙ modū duplo quoꝝ vnū ē ad
ditum ad alterū ꝑ modū tūs sibi
cēnt ordine nīe additore. sīe sentire
addit ⁊ quod ē sentire ⁊ viue eo ꝙ
sīe dicēt in libro de aīa cadē rōne
aīe que figure. sīe. n. in figuris ē
genꝰ ē in tetragono. una negetatiū
in sensitiū ⁊ sensibile in tetragono. hꝫ
aūt erroneū ēt ꝑmo ex hoc ꝙ hꝫ
nām inq; in pstita cā ē vniuersa
pstita. vnū aūt ꝑpatiū ꝑ ēt aspsti
bili ⁊ intellectuali impstissimū ēst
in gne vnoꝝ. nec aliqua hꝫ esse
nobilitatē qua p̄ncē esse possit. ad
huc aūt in omnib⁹ eis vniuersa ꝑ
nīa. sic ē ꝙ q̄ꝺ ēēt nest ēēt
hoc potentiq; ⁊ nobiliq; ⁊ p̄ncē ēst
cause illiq; ēēt. omniq; aūt cognitis
ēēt ēst cognitū p̄ncē. hoc ꝑ ꝙ ꝑstitq;
⁊ potentiq; ⁊ nobiliq; ⁊ ꝓp nest ēēt
cōz ꝙ cognoscitiua sunt. nō ꝑ q̄ꝺ
nā ꝺ cognitiua sūt aīa ab aliquo

vno

Dmo cū vnūqūq; separatū sit & cognitio. dm plus dat mē cāta appinq; nobili primo q̄ cē cū pluribus substantijs & nobilitatibus appinquat. sī mīa substantijs plibus & nobilib; appinqt primo cognitio & ptio ē vnū solū & q̄ vnūqūq; est vnū & ens. tm. oz g̃ q̄ sonus & cā originis & vite sit vna aliq; intellectiua. dmplic in hijs q̄ ptinua sunt vnius videm ora cāa ab eo q̄ ē simplicissima & possibile. ois. n. diuisibilis colōr cāt aliquā & diuisibilis colōr quidē ex simplicibus primis & operatiuis cōis ad diuisibile. cū q̄ ē actus & lumē simplex ē ab eo q̄ ē perfectissimē & cognitiū sequit ois cognitio & diuisibilis cognitio q̄ queritur ex multiplicē obumbratiōe cognitiuā lucis radiatē sup ea q̄ sunt cognitiua in diuisibile aliud. Ex oībus aut hijs patet q̄ primi detinuerūt omēs cognitiones intellectuale & sensibile aliud ē fluē a prima nā intellectuali p̄ma & intellectuali cognitiua. Cū. n. dr̄ cā prima plus influē q̄ 2ria & tradiderūt pp̄latetici esse vnū de cā prima. debuit aut separata a cognitā nā nō ē cognitiua. & nō influxit. Si ord cā prima omēs suas bonitates & fluat sup cātū. licet bonitates ipsa nulla habeant distinctionē & ordinē eo q̄ ipsa ora p̄hnt aut cāta & simplicia cātis nā q̄ fluūt ex ipsa fluūt sub ordine & distinctione. Et sic plus influxit q̄ primo diēi intellige ē quia hoc p̄t eo q̄ remota cāltate 2. adh̄ fluxit p̄t. simp aut ē in cā q̄ ē fons esse & cognitionis & in vnū nō addit sup altū. q̄ p̄ma vnū ē sua intellē Oz in cātis in quibus distinctionē hnt vnū & in alio. q̄ fundamētū ipsi q̄. n. ad attributas nobilitatē multiplicādo ē multiplicē sc̄ p̄ma cā. & ista nō triplicē nobilitas in nullo simp̄ admittēdo q̄ omēs simp̄ & vnite has nobilitates p̄hnt aut cāta & dicēdo q̄ p̄ma cā oībus cātis suis nobilitat. & quod ē duces in alijs q̄ proportionalitē cātas omēdat uel dcat.

h Hijs aut Capitulis p̄ dīm natā sic dctā cognitiua creata sit tis oz ultiga ab intelligenaa C nuēstigare q̄ sit illa nā q̄ fontalit effluxit omēz cognitionē & vitā & vitā uelle q̄ intellectualitas ? hoīs Et sensualitas in brutis. sicq̄ vite prīa in vegetabilib; effluat ama toribus orbiū & stellaq; p̄ducit. n. in thy. simū dōz ad motores celestes & lōsitem & dnīā hoīz sermōēs ego facta nobis tradā uos aut ēque q̄ par ē. m vō aut q̄sentire vnūquēq; aīas aīalia ab intellige p̄fluxas & cātas ē tradiderūt. Confirmant aut ē dicta sua tripliciōne potissime. vna quar ē q̄ omē vīs in ordie cātorū nō ēqat actū p̄ē q̄ cātas q̄ in medio sunt. vltio de causata sunt fortē grabiliā & corruptibilia. medie aut cāle sunt motores orbiū celestiū quos intellectos uel intellectos celestes nūcupāt phī. 3o. g̃ sunderus & aīas & intelligenaa orbiū ordinē vltiōr mouentē. 2m dō nō est q̄ intellia & p̄fluxit in aīa sc̄ aīa in corpe aīati ñiam. sc̄ dicā aīaz ē vitā cām corporis aīati & motiū passionū pa sionū eius. & q̄ aīatum est vita de tēne dicē intellectam influxisse eām aīe cognitiē & q̄ ē cognitiē eo q̄ cognitio aīe. sicut & resultat lux intellie. & ē q̄ sic corpus aīatum est

sub corē celesti tutū ⁊ rectū ab eo. ita ne
cesse ē motorē corīs aiati cē sub mo
tore corīs celestis. ī q sit celestis ā
tā ⁊ rectū ab ipo. Quod aut cōtrā vēr
si n. cognitum mortalibus fuerit ⁊ rege
ab intellīa vltrum orbis. vel alicui ali
oꝝ orbiū. tuc in motibus ⁊ opibus
cognitionis ⁊ affectu nrō subderet
motibꝰ astroꝝ ea q omne effluc sub
aliq̄ genere ⁊ restrigē sub ipo in po
tēsse opinū. q aut aīa humana p
cipue sub motibꝰ astroꝝ. sic testat
gr⁹ q omīs pyrotechnicas ē ⁊ q̄ tholo
meꝰ. ppū. n. ⁊ supiora sphis applicat
Et ab hijs ad que motus astroꝝ ici
nat liberū arbitrū. ⁊ alia autē ad sī
plam ⁊ millam. Sic testā tholo
mū nō cō ē ordo pmi ad media
⁊ mediorꝝ ad vltīa. q ad cācta in
vltīs a mediis. q a prima cā nō sit
pfectus. Et dico de hijs cātē q nomis
sio aliquā dīr nobilitate. dīr. n. eo
blis p me nō fieret inconsus ī ph
Et hoc cē nō pōt. Cū omne quod
ē alicui⁹ longitatem cause prime desidē
ret. ⁊ p illā agit quodquod agit. sūt
gr⁹ dictam media ad agē in vltīoꝝ
productione sua nō p bonitatem vltīo
rū pncipalē ⁊ essūt sunt acta prima
⁊ ea q mēmedia sunt operante nā ip
sa. sed ad ea operantur. dmp at
in luce q vltīs cā est color videns
q licet vltīs colores efficiat p q
impetrum primoꝝ. tū oīs gstituto
colorē ē nām p speciem pncipalē
lucē quod ē prima color ypostasis ⁊
q̄p ad color de nā hī color ab ipo
hī. ⁊ si grisū ad ē ī ipo potuꝝ ē de pua
tono nē color q̄p meatꝰ diuersi ra
lorum cēn. Sic g cōis modꝰ cā p
influxū longitatis suas sē mē ⁊ vltīa
Et ad ad cēt lumē dīs ifluxū super
vltīa. tū gsternitur vltīoꝝ nō erit
n ex longitatū pticipatione pmi. Et
si quid aliud ē in eis ē pudoris ⁊
hī sūt optīoꝝ fuit sapiens grec
theofrast ⁊ dionysi⁹ ⁊ alioꝝ plimoꝝ
adduxerat aut sile de luce solis q
in findit se aere lumido ⁊ nubi ⁊
trās diuisis q hoc ab aere sit in nu
le ⁊ aquis in tra. tū q media nō
dant n quod accepūt ab solis ē q̄
ē in ultīs. ⁊ si in mediis ⁊ ultīs
lumē distet a limpiditate solis. hoc
potuꝝ ē pnoys mē q̄p alicui⁹ cause
hoc efficientis. hijs ⁊ dū gsecutes
dicēs q aī plō dixit q celestia est
cōsequi longitatē pmi ⁊ sentiētē sēa
tū cognitionē hoc modo cōsequitur
que instīa mouent ea q sunt ī arte
artifices illa instīa mouentis Et
nō fraudē ea cē sue gpōe alicui ī
fluxu. Est. n. in omnibus intellīs
ordo forme pncipē q̄p in nra in
mās grām aliud descendit. ⁊ sunt for
me in oībus specīb. ß in inferioribus
magis ⁊ magis detracte. Sic solis
forma cadit in aerē ⁊ solem nubē ⁊ cor
tractā. tū lumē. ß q magis descendit
a sole magis coartat ⁊ detractior ad
nām colōris cōis aut modo ē de forma
artis imitē artifices q cōst quis
manu ⁊ instrumēta ⁊ sustinet ser
tū q cadit ē in oībus istis appro
nalis. ß tū magis detracta ē ad mal
in manu q in mēte. ⁊ vtiq magis ī
malleo q in manu. magis aut ī
ferro ē detracta eo q ferrū malle
sustinet cā ⁊ cēt hī sile in ultīs nō
ultīs intellīs ⁊ cāe prime. ⁊ mē gra
bilius si manus intellīa hēret ⁊ ma
lens. qua gressū forāz amēte ar
tificis explicaret ⁊ egredēret vi
sū nichilō tale exēplū ypothesi ī
arte cā cēnt amente artificis. sic
ea q in phīis sunt acta prima. licet

intellīe

mtllĩe qua ſã̄ lõgitatẽ explicẽ & ꝑ mot̃ celeſtiũ indicat in mãz. de hỹs aũt tractare plenꝰ ẽ phĩ ꝓmi. ad ꝓſ̃ñ. ſuffĩat quod indictũ ẽ. qr quot aũt phĩ posteriꝰ aĩas ab mtllĩs cãtas & ꝓhuas cẽ dixerũt hĩt modũ fluxꝰ qui dicũ ẽ mtllẽ ceſſãt & hãc de cã cẽt aĩaz impũy ab mtllĩa posſeſſũt. & cẽ cã inſtĩ mtllĩe ut ſbã illuſtrẽtur hỹ cũ hoc vẽ̄ utrũq; dicẽs. ſic ordĩat diuinꝰ nes ſermonꝰ & alia mlta de quỹ in alỹs libris ẽ tractatꝰ. ꝓ & in lo de motu cordis aĩa illuſtratorũ. ꝗ ſunt apmo x̃ videre dñ ſuſceptũ ꝓ ſta. ẽt q̃ dicta ſunt ſtlĩs pz q̃lĩ motores inferiorꝰ ſtarũ inſundãt & qualĩ nõ. ꝓma. ñ. & tota ſuſo cãe rõis nẽ ẽ aĩa. ꝓma. inferiores aũt orbes opantẽ orgãyce de tando & mtinãdo nãm ad mãm. ꝓ quod plũ dixit q aĩa in quolibz orbe ad ãtũpſit. memoriã quẽdã in orbe ſatũ & alia in alỹs. ſic in ꝓ de aĩa dctũq; & ꝓ hĩt modũ cẽ aĩe ẽ apĩ cã tota & ſola. aplicatio aũt & dctio ad corpus ẽ ab ꝓpĩs inſtrũtĩ ꝓme cãe deputatꝰ & quo ad hoc regenda & illuſtrandũ & mouẽda motibz corũlibz ſubmtllĩs alioꝝ orbiũ. Et q̃ ſic totus ꝑcelꝰ celi reffertꝰ ad cultũ. ꝓma tũ melius mtlligentes phĩ totũ celũ vnĩ motorẽ hẽre dixerũt & inferiores ſtas & motores dixũt cẽ tutes & mẽbra ꝓmi celi & ſui motoris. de hỹs aũt in 2o. cẽ & mẽ. ſcdm̃ mẽtrone. Quẽ ũtĩ de hỹs ꝑ ſentẽtiã ꝓſtã & ꝓ phĩa.

Capl̃m

Conſequẽs vnde ꝓcedẽt grãm dlĩe aũt̃ eſt. diuſitate vegẽ & ſenſe ꝑt modum & nutritiuũ &

deſcenſus alioꝝ dicẽdũ. Tũ. n. ꝓma cã ſundens luce ſua aĩas ſit ñã ſemper vna mtllĩtual' videbit̃ impſſ. q̃ſ ſint mlta ꝑta aĩaz vegetabile. ſ & ſenſibile & mtllĩtuale. nõ. n. hoc arẽdere pot̃ ex motoribꝰ mẽmedys eo q̃ omĩb; illa mtllĩtuales aphis cẽ tradũt̃. Nec ẽ vĩũ quod dixit pũ tagoras omes aĩas cẽ mtellectuales & oĩa corpa cẽ aĩata. nec motꝰ ſenſꝰ nel mtẽ nõ poſſe mqꝫ eẽe q̃ aĩa mqbꝫ corꝑibꝰ ꝓ mẽ ſꝫſtatẽ la qꝫ. n. ut aĩatus ẽ. ꝑ ꝓ trẽſmutãte ẽ oppoſita in eo aĩa nõ ordĩat motus vegetationẽ nel ſenſus nel mtẽ. in plãtis aũt ꝓ nutrimẽ trẽſmutãte & operãte aĩa vegetationẽ ꝑ nõ ſenſũ in bruthꝫ adhĩ mũ trẽſmutãte operãte vnũ nel duos nel plũes nel omes ſẽſũ. ꝑ nõ mtllĩgit. in hoĩe aũt cõe quod imꝫ omĩbus trẽſmutãte & in ꝓplexione maxima ꝓcedens ab excellentia ordĩe hĩt aĩa ꝓ ꝓplere omĩa opa nes. hoc aũt cẽ nõ pot̃ Tũ natã nãm̃ deffiaũt in notarys. Si. n. ſuſſĩt aĩa ꝑma ſenſibili & mtellectiũ in lapide nel in plãte dediſſet vtiq; nõ orgãna lapidi aũt plãte quibꝰ ſenſibile poſſet explicare operes aũt ſenſibiles & mtllĩtuales. Hinc aũt ortã diuſitas mẽ & ꝓ diuſitatẽ formẽ. ſ ſeparatã in quẽ cunq; libris ẽ ſolutũ. quo ꝑ dẽ pot̃ q̃ in omĩbus cõꝝibꝰ q̃ valẽ dẽa ſunt ſigĩs & ꝑticipãte & nã. ꝑ & in gñ aĩe. nec vtĩ hoĩs ẽ nõ poſſe ꝑ ſtas dicẽs q̃ ꝓ mixta mẽ ꝑticipãte forme. q̃ ꝑ hoc mãlis diuſitatis hẽt ẽ dicẽtatẽ ſoraz. Tũ hoc nõ ſit vẽ̄ eo q̃ mãy diuſitas nõ ẽ ẽ. ꝑ ſ̃ꝫ diuſitatẽ ſoraz. Si. n. dicẽtiũ ẽ calidũ. tũc oppoſitũ erit q

mā cēt aīe sēzaz ꝑ nām z mīllam. Et
cēt cā sēme ꝙ oīa absurda sunt z de hīs
no dubitabit quicūq; hīc structa ꝓ
phīcis ꝑ ea que plura sunt z phīcē
libris. Remanet g̃ eo vñ quiēnt
gnerē aīe diūsitas. vegetabile. sēse
sibile z mīellectuale. ab vno. n. vno
eod modo sē hīre no ꝑt cē ārend
ꝙ qđ oēs phī tradiderūt. Et ꝙ h
hanc solus sē gēderet ꝑ quē modū
lacertiones nāz aīa cā gredē
omēs. n. sēme ab ipā toti nature
lacertatiz. quo aūt magē ab ipā cēd
ḡantes eo magis nobilitatibz sīs
z lvntatibz ꝑuāt. z quomīs excedē
eo magis nobiles sunt z plēs hnt
lvntatū potates z vtutes. Et sīc
in phīcis dicēd ꝙm ipā distīcta
sūt gredencia ex ipa distīgedem
ꝑ ed z cēes. ēsses diūsas. sē tadē
Sole ueloritez in acra etc ut rid
cdrid z coloratū diūsum cē z ēses
aerpuāt ꝑ hūc modū gueīt diūsi
tas in eo ꝙ vnū sīt albedo ꝑ di
ūsa ipm ozgnice explicarī z ī
diūsa ab ipo inforata. sīc etc ut
pre dctū ē in. ꝙ. phīc. z sut ḡdā
Solūtiōs etc in hoc desencio. qm
descendens quod ē pnū vite q
ē aīa usq; ad corpus grossū eq ā
ipo ozgnicū. cā gplexio ꝓportio
natur equalitati celesti. manet
nobīl hūc ordīem dīnaz z mīellec
tuālē z aīalem. dīnaz quidē qm
ipm ē sēzans alias sēmas. Et
studens ea ꝙ inforans alias eo q
nichil gūdē nī ꝙ dīnū ad quod est
in ipō. mīellectuale aūt in eo q
opatō no ꝓpens corē. aīale aūt
hīs in quibusdā corē. ꝙ tñ sūt mīel
lectuale obūbratuz. eo q ē inquisitiū
no certū. sīc ē mīellectuale mīllenium
celestiū no obūbratoꝝ eo turbatū
nīsus corpoz. Recedens aūt amp
ꝓ regionū dissīlitudīs ampleus
obūbratuz. utd q ad mīellectuale a
mittit in toto retinēs ꝓā sensibi
lia cognitoꝝ. Adh ad amp distās
retinet ꝓāt infimā potestatem
aīe ꝙ vegetare. Et hūc eē est
in hīse mediate ase in aere sīpi
do z nubē subtilē z corpus colorabd
albo colore z nigro uel rubeo. h
n. paulatī z ꝓuāt stāndē. z nī sīc
potātes plus z plus z plus augmē
dor. venit ad puatiōē z ī albus
in ꝙ gredit hīt diūsum cē z ēses
rec est vnd n ꝑ gressiōm albedo
ꝓmo hīse fonte. Et q h ꝓāt silīs
ē gressio fortare aīe cā. eo ꝓ dict
ꝓ cē fortam vnitē z eo ipa vnit
tdea oīa fieri. Et democritꝰ z leuci
pus dixīt cē vnū z rādē z fieri diū
sitatē ozdīe z gdene. Sentiebāt at
ambo sēte q quod ē vnd gressiōe
ab vno simplīr ē inlta ꝑ esse z fortā
z tm rīsīle ad cās effītē vnitē ē
vnd Et si gīderemus rē fortaq; tāta
tū ꝑ cē diūsū. tūc sunt ḡprie māz
z diūsitas rēz ē ꝑ ipas z no eas
z sunt de dancia rēbus. z h est
gīdera ḡpria eoz z sīc dissīlitudo
z situz in ꝓā nā ꝑ sēpas. Et
hūc ꝓz mellīth eo q dicit ysaac
in libro diffīnū. qđ. s. aīa vegetalis
qđuat in umbra mellīe. z aīa sē
sibilis ī umbra rōis. z aīa vege
tabilis ī umbra sēr. z ꝓā rōli. ī
umbra vegetabilis. qm cā dans
cā gredit aīa ꝓma z cā mdīstās
ꝑ dissīlitudīez aerpit esse simplīa

in esse z poten
tissima z nobi-

in esse & potentissima & nobilissima & vniuersalissima nō quod ꝑ abstractionē ꝑ sm̄ q vbiq; diag q; alich̄ cat & plib; influxū po quod h̄ cē ē vitalis intellectualis motiua cātiua & plēs alias hūs potestates & vnitates & q; dō h̄ oīa dant. ꝓmo cāto quod est eis intellectuale cātm̄ motiuo cū h̄ aut tēm̄ descendēs p̄ualet simplicitate & potētie plg & plg. sic dicim̄ vsū & adulē eius q; mēma accipit ētē diuig & potētem. Et h̄ p̄ualet ē eis obūbratio vocata a ꝓbis Et ex hoc ꝑz verū intellectū q; oīa fluūt ex ipa vnū & idea. Et quālr̄ idea & ēma cā ē vnūsa nō huīs potalitate nl̄ ꝓfessu & vicinitate ad ipm̄. Non. n. verū ē q; vita in cā ꝓma sit separata ab ēe. ꝑ a simplicē cē ꝓ m̄. simplex ē tēnae etiā natiō & sic ē ꝓm̄ ē unū cognoscitū & motiū. ita ē in eis potentibus cēm emanās q; dū nō obūbrate ꝑ distātia & dissimilitudē Ex quo. q; tria corellā huīs. vnā q; q; q; vbiq; ē intellām & sensitiū & vegetatiū & motiū. qui vbi ē vna cē & sūa simplex. ꝑ multiplex ē potētie vnū hoc huīs ex sui ꝓfessu & ꝓximitate ad ꝓm̄ ag̃ ꝓcedit. 2m̄ aut ē q; sīr salus aliqua sit motā sui sīr ꝑ hoc nō immobile ex nō & nō ex hoc quod sit q; p̄ se q; dā latinore asserebant Tertiū ē q; nō nō recedens ligat a primo ꝑ p̄ualēm mobilitatē sic intellectuale manet separatū & ꝓximū Recedens aut longe p̄ualet & minorē & corruptibile effluxū. Et ex hoc essentiā quarte ādia manet separā & non alia & sīr ala intellectualis nō tactū corīb. nec corrūpitur corrupto corresp aut mouens dicit alia

Fadole aut Cap̄m & vt̄ intellectus ē nobis mīnatas aīe sīr ex nīa dentire de nl̄ ex fluxu a cā nā intellectualis ꝓma aīe. q̄m nā habet hīt ex hoc q; ē gressio actū ꝓma emanās. nō vsq; ad ꝓmptorem mē & nō q; ad h̄ aqualed Ca p̄ctly mē legis ymago dr̄ dr̄. ex hoc. n. sīlatrōe ꝓme causē hīt mēs vīs agente qui ē sic lux separata. sic in 3o de aīa genū onīm ē. Ex hoc tm̄ q; hoc nā apprimunt cōm ozgnico phō. nā sua intellectualis pars nō grue & nō hīt mēs possibile a corpore ab ymaginatiōe & sensu & cū sit h̄ nā separata & sic nisi in māz ꝑ se q; p̄ sīr ulis & nō ē aīa vīs omīno ex tima intellectualis & nō quoīd sīlq; q; ꝓa nō efficiat̄ q; dētiata ꝑ nīz ad fuīt aut dīrig ē separatū. cognitiua aut sensibilis q; ē actū ozgnica mal' nō ē acceptiua n quoīd. sic sens & le de aīa ē dētiatū. Ex quo q; stat cū mētiū fluxū q; scripsit libri fontis ut̄ q; ꝓpter de nīa & fōra notant. q; ꝓcer velle q; ex nā mē intellectū h̄t portare oīa intrinsecā dic̄ n. q; nīa ꝓma ē q; pō ē oīa & quo plus detiatur fortis eo plus claudit & detiatur pō cui. q; si ad date ꝓme nīe h̄ fōra q; ē intellectiua lis. tūc nō ē amp̄ in pō ad intellectuale. ꝑ ad oīa alia & si addato ei forma sequens q; ē coarctat. tūc vere detiatur ē pō. & nō tūc erit in pō ad intellectualia. Si aut coarctata addato q̄ctat nō erit in pō tūc n ad ea q; in pr̄sentia q̄ctat. Et hec sunt fortē grabliū & corrupt hoc n. dictū erroneū ē & sibus ꝓ patet ex dictis. nullū. n. modo intra est pō oīa. sic nīa & pō oīa. q; fortē

(13hy aps qd mez ꝑ loci

indidue ſ cē nāle nō ſeparatu ſunt ille
q̄ ſunt pō in nīa . Forme aut q̄ pō ſut
in itellēu ſut ules ſeparate ab indidu
antib; z ꝓpue quia . nō hec z nūc
ſ ubiq; z ſemp eentes . Sꝺh aut nīa
nō ſiat fozas in ſepa ꝓ ad quod ſit
aīa nē grys nō nīa . inter aut aīe hr
ſuy inter . ſ aggete qy ſiat fozas cē
in aīa intellectuale . Sꝺhuc aut
inter qy pō ē oīa intligibilia ſe hr
ad ea ſcut tabula rasa z hac nō non
ſe hr nīa ad fozas ules q̄ pō ſunt i
ipa . dnp . nīa michi intlit cozz q̄
pō īl actu ſunt in ipa . intellc etiā at
intlit vnūſpa . h aut oīa h̄ becuſꝺ
tangim . qz in libro de aīa h̄ ꝺd in
tentione expſſita z ꝓlata ſunt .
Vñ licet nps in nīa aīe ꝺd pōe po
nanq z ad quod ē actꝰ illoꝝ nō tñ po
ſſum dicē q pōe quod ē in ipa nīa
pma ſit . qz nō hr ꝓpietates eoꝝ Sz
milto genꝰ dr q nō aīa intellectual
cē poſſit ſeparāt retinēat quod eo pte
qua atingit corp z tp̄ effectꝰ poſſibi
lis z eo pte qua oīd manet ſeparata
ē actꝰ z pfectꝰ eiuſd poſſibilitat
Cuiꝰ ggriū ē ꝺat anſe . in flama
adherente ligno ardēs cremabili
bus . illa . n . in ea pte q̄ adhr lignō
ē aligtulū fumoſa . in ea aut pte qua
euolat in aerē pura aligns diſ
tans ē plena luce illuſtrās aerē
z ctꝝ pte fumoſā eiuſd flame . ſic
n . ē de aīa intellectuali . eo q ipa a
liquo mō ē pfectio corpis z in ſeparata
in eo pte qua ē ordinata ad corpalēs utu
tes oꝛganoꝝ q̄ ſnt ymaginatio ac
ypiens etc . Et ſenſibus actꝰ pōs
tibile z trāſmutabile . q̄ fumoſa ē
z effectꝰ in pō intligibilia z ngāc
tu . h eo pte ſeparata ē in actu lucis
pfecte . h aī dicta ſnt z ꝺr dimittam

nūc . qz ut dixim ꝺ i h° de aīa pīes tatis
ſunt . Sz h ē quod colligē eo dictis
q cē emanās a pma aī plena hr
virtute vite z cognitionis z motus
z h cēn retinet nisi obūbret ꝓp diſ
tanā diſſimilitudīs a pma aī . z cum
cē q ꝺat cē intellectualib; z rationalibus
nō ablerit in diſſimilitudīz longiſſima
erit ipa ab ipſe z cognitione pnā . et
motu ſ hoibus . z h ē illud quod pn
cipalē h intēdit manifestare .

Querat aut C̄a m̄ viii nā intellectus
ſit vlis ut ꝓclarꝰ
cē q̄ aīa — ar
nā intellectual . ſ ules
vel ꝺeiata z ꝓticulares ſeu indidū
de hoc . n . licet in h° de aīa ꝺeiatū
ſit . oz tñ z hic mīponi . qz alr nō am
intelligibilia ad plenū ſcire ad pfi
ciendū aut nō ſufficit ꝓpter
eoꝝ q̄ hāc nāz ulem eſſe ꝺebeāt
z ꝓpetuā z potiſſime tonū ſtaz
ſunt tres / quaꝝ una ē qz omne q̄d
ſuſcipit ad ſuſcipit ꝺ ꝑ nē ſuc ꝓpe
portē . inter aut recipit in ſe ule
nō ē ule ꝑ q̄ hyl ū in inter . oz ꝺ q
nā intellectiua ſit ules . qz ſ cēt in
ꝺiua indiuiꝺret omne ad quod ē
in ipa . cōis n . foza indiuiꝺ pōt
ꝺiuiꝺi ſcm ſuū ubi in quo ē . 2m nō
ē q nā intellectual ē ſpā ſeparata a
mā . ois aut indiuiꝺuabilis ē q̄ indi
z nō intellectus deſinit cē ulem . z
aut ē q ſ cēt indiuiꝺuꝰ nō cēt in
ꝺiuiꝺuꝰ nſi ad nāz cōis z tūc ſcut
uersus q̄ ſuccessiue ē cuiꝰd nē ꝓpe nō
recipit ū ꝓportiōta illi nīe z nō alia
z uta intellectꝰ nō recipet ū q̄d ſuo
nīe ꝓportionata z nō recipet oīa h
aut ē ſ hīn q̄ ipe inter nō ē indiuiꝺuꝰ
Nec ſtare pōt q̄ dicatꝰ dnp nā eſſe
vna ſpēalis z alia cōalis . et quod ad
nāz ſpēalē indiuiꝺuꝰ intellectꝰ . qz

illa

illa mā spūalis nō efficit ꝑ ꝓa intēc
nss ꝑ aligna aggraiancia ꝓpz. & ꝛ
redit. de quod prio. s. q̄ s sic ꝯ
ꝯpoztiōs nō cognoscet intellectꝰ n
pot dici q̄ oīa ꝯpoztiōta sint tali
ꝯpoīn. q̄ nullū est ꝯpūn n ꝑ ea q̄ nō
sūt hīc alq. sylubta. & alia erūt sic ꝑ
prie ꝯponi nō ꝯpoztiōta. Et h̄ non
cognoscet intēc. & h̄ potissima rōnē
t. gr. albubacher & rauēcroyz & mlti
alq. intellām. nāz ulēm cē posse
rūt. nec ꝯpabile nobis ut ꝑ ymā
ginationē & sensū. sic d ꝙdā in libro
de aīa. Si aūt intēc ulīs cē dica
& ꝙ ōibus aīalibus cēlī. ad sequē
mlta absurda. de quibꝰ & li. de aīa
secūm metrōm. & nō nobis vr q̄
intellectuales nā sūt in gnē suo. sic
sol in gnē corporū. Sēd. n. solem
unū nūo mūdāq̄ & lucē q̄ē inco
cē duplīr ꝯsiderata. Si. n. ꝯsidēta
erit in eo ē sic ē fozma solis una
huīo. si aūt accipiā erit ē ab eo e
manās sic ē ulr illuīatiā diaphani
rōne tā ꝓpioꝝ q̄ fuit lucida ꝑ actū
q̄ nō ꝑuoꝝ q̄ fuit colorata. sic in lu
de sensu & sensato dicīaq̄. & h̄ nō
ꝯsiderata mlta agit & facit. Cū aūt
dicat phūs intēc cē sic lucē vr intēc
quod est ad cīe aīe cē mūdāq̄ & tā
quod emittit actionē intellūe esse
in ultute ulī. & hoc modo ulia sunt
in ꝛpō. q̄ sic ē abstractiq̄ & denudatiq̄
fozmē. sic lux coīalis colozē. licet
gō mūdāq̄ ponat ꝑ q̄ ē fozā hoīs
tā ꝑ sua potētē in q̄ ē pō lucis
solaris ulīs ē. nec ē ulr olia sunt
hīs dē quāq̄ fozma in mā. nec aīa
in ssō. ens. n. in aīa ꝓpiq̄ ē intēc
nō rei q̄ res & nō sic nō mūdāq̄
colozē ꝑ q̄ē quod hr in luce coīali. nec
est ꝑfectiō eo q̄ ē in luce gr oī
colozē ꝑ q̄ ē in gtu colozē. tta intentio
rei nō ꝑfectiā. nec mūdāt ꝑ hoc
q̄ ē i lucē incozeā intellectuali. ꝑ manet
ulīs & i hoc ē cognitio ꝑ ggruentiā i
tē & facultatē. sic ꝑ actuz ē colozē ꝑ q̄
ggruentiā lucis coīēe & facultatē.
Ad aūt dūt nām intellectuale esse
separatā in libro de aīa ꝑ mlta ē ex
posīta & nō ꝑ hoc sequit. Ad uō & obi
cūt nō gcludit à nob̄ ponēma q̄ intē
to ulīat ēē in tē ꝑ q̄ē mūdātiq̄.
hoc aūt nō ē gcedendū. q̄ sic alīq̄ dī
ꝑfectꝰ q̄ nō cognosceret à q̄ ēent sua
ggruentiā sic ꝯponīs. nec. n. in lo
de aīa dicīq̄ q̄ triplīr hoīs vnitꝰ intē
vno. s. modo. vt nā dūne cē & sic ē i
dīduq̄. alio aūt mō ut ꝑ quā ꝯpō
est intelligendē & sic ē utuit ulīs. & 3o
mō ut fozā acquisita ex mltis intel
lectis. sic explanauiq̄ à tractatū est
de intē agēte q̄ nō unitꝰ ꝯplatiq̄
ut agēns tm. ꝑ ut habitudo cozē ē q̄n
quiēnt ad h̄ quod nesc̄ ei
tur fozā & 2o & 3o modo ꝑ ꝑcedā & sa
pīq̄ dictq̄ intellectq̄ nō nesc̄ omnīb̄q̄
hoīb̄. ꝑ alicuiq̄ plus & alicuiq̄ mīo
& alicuiq̄ fortassē mchil nesc̄ de in
tellectu. ¶ Ꝑm q̄ summā colligit nā

Ut aūt intellectuales aīe

capitulū

ꝑcēdāmē ea q̄ dicta sūt.
dicamꝰ cū ariopagita dionysio. q̄
oēs nās precedēs aīā ꝑma tāto sim
pliciozē & nobiliozē & ꝑfectiozē mlta
plicioz ē ꝯpto fuit illi vicinioz ꝑ mdz
tāciā dissīlitudīs & extremitatē. ꝯpto
fuit distāciozē ꝑ dissīlitudiē. tāto &
māioz & nobiliozē & pauciozis potētē
hoc aūt sapientissimꝰ ꝑ demōstrauit
ex celo. vij. q̄ quāte sūt multiplicitatis
o multiplicitatis sueze stellaꝝ. & ad illa
multiplicitas sit in eo q̄d mō ez q̄ res
pondeat ꝑ ggruentiā multiplicitati

p̃or̃ q̃ sunt i motore. ꝑ quod ⁊ gr̃ia
q̃ mtellectuales aiæ mltiplicor̃ ẽ im
potãtiꝫ ⁊ orgãis sm cor̃is q̃ sensibꝫ
⁊ sensibilis q̃d vegetabilis ⁊ vegeta
bilis mltiplicor̃ ẽ q̃ foꝛa ⁊ lapid
mynalid ⁊ sic de alijs. quo aut̃ ta
les nõ magis sunt sep̃ate eo ma
gis sunt dicte fozme. sc̃ ãnꝫ dic̃
unt ꝑ quod ⁊ plõya fozas posue
runt sep̃atas ord. ⁊ quo magis gui
lte mãic eo mynꝰ dicebant fozme
Sz nõ ꝺ̃ necess̃ magis placuit eis
eas vnã gr̃ilem appellare. sc̃ tradit
boeth̃ in libro de trinit̃. ꝑ quod ꝑz nã
mtellectuale ẽ dig ẽ fozis oñ̃bus
alijs fozmis gr̃ilib̃ eo q̃ magis
ẽ sep̃ata. ⁊ quo ad hoc ꝓbant ab rõe
lucis ꝺ̃ corꝑe sep̃ate ꝑ quas efficit eo
potens ad oꝝ cognoscenda. q̃ ab
obscuritate mẽ ⁊ ꝓua ⁊ cõditionꝫ
mãlũ tenebꝝ sunt abstracta ⁊ ab
soluta. Cũ aut̃ sit vrãa causa ꝑ
me mltos sb̃stãtiabus appm̃ quib̃
et q̃ potãtes plãtas q̃ sunt nã
les ꝓpietates. ⁊ poñ ꝓpiã sc̃ supza
Dicꝝ. q̃ tñ potãtes nec sunt nõ
ꝑ ipã nec vna potãtũ sciaꝝ ẽ diã
cũ alia. q̃ m hoc dstat a ꝓma cũ
q̃ dẽ ẽ cuiꝰ sue potãtũ ⁊ q̃libꝫ suaꝝ
potãtũ ẽ idem alij ⁊ cũ tñ mlte sit
potãtes ipiã ẽ ipa ꝑ sẽpꝫ ⁊ non
ꝑ cõe actiõs operãtiã mltorꝫ. Et tñ
hoc differt a fozma q̃ simplex ẽ nõ
⁊ foꝛa aiæ cor̃is ⁊ actꝰ mẽ cor̃
lis tñ. ꝑ q̃ã corꝑis vitãle nõ opãt
ñ vnã solũ. ad hunc aut̃ in hijs po
testatibus vna potãtũ tanto ꝯcel
lentioꝝ ẽ q̃ alia q̃to fuit sep̃atioꝝ
⁊ nõ potentioꝝ ẽ mte q̃ sensus. ⁊
potentioꝝ sensus aiæ q̃ appeti. ⁊
sensibilis nã potentioꝝ q̃ vegetabilis
Et cõe nõ inuenit̃ in alijs omnib̃. ///

Post ꝯ 2ª de p̃ se mtligibili
hoc at̃ mtiuah. Cxv. p̃ q̃ mchil
de mtelligibili vlẽ

gibili vr̃ ꝺ̃ dicend̃ ẽ aut̃
sm̃a fere omñ̃ q̃ solũ vlẽ sit mtelli
gibile eo q̃ tã azz̃ q̃ lwd ⁊ auerroꝫ
attestant̃ q̃ vlẽ ẽ dã mtellẽ. sin
gulare dã sentẽt̃ cũ potissima as
signat̃ rõm illã q̃ corꝝ mdgrata ẽ
q̃ mdiuꝫ ⁊ spoliatũ aiã ⁊ appe
diaꝝ mẽ accipit mtellectꝰ rig
nã. cũ appendiaꝝ sue sit ad quod
mdẽduat foꝛa erit sc̃ mdẽduatũ
mdiatũ ab mdiuiduatibus. ⁊ sic re
linquit̃ q̃ sit vlẽ sc̃ obm̃ mtellectꝰ
dmꝰ vlẽ. aut ẽ in rebus aut in mte
aut ord̃o nichil ẽ. q̃ aut̃ q̃ nõ ẽ in
sensu. cũ aut̃ nõ sit in rebus vl
quod ẽ singulare ⁊ ꝓpriũ vniuꝝ
rel. q̃ stat q̃ vlẽ nõ ẽ in rebus.
ꝑz ꝗ q̃ sit ẽ mte. dmꝰ tradit̃ ẽ
ab azz̃ q̃ vlẽ ẽ vbiq̃ ⁊ semp ⁊ q̃
ẽ vnũ in mltis ⁊ de mltis. nulla
aut̃ rez ẽ vbiq̃ ⁊ semp. ergo di
cẽ rez q̃ sunt in rebus nãlibus
⁊ actiãlibus q̃ã dñz. q̃ ꝺ̃ q̃ ẽ vbiq̃ ⁊ semp in aiã ⁊ nõ rebꝰ
existere. dmꝰ ꝓ̃a opõ mtẽ a
gentis ẽ abstrahere abstractũ. nec
aiã tñ. ꝑ vlẽ ab hoc ꝑt̃. cũ mtẽ
to ẽ in aiã sensibili. hoc aut̃ ab
strahere nichil ẽ q̃ accipe vlẽ ex
pricipari ꝓ quod dic̃ azz̃. q̃ animꝰ
cognoscẽto accepto. vna sit vlis a
cceptio q̃ ẽ priã actiõ nel sc̃ẽ. Re
linquit̃ ꝺ̃ q̃ q̃ꝑ obm̃ mtẽ ẽ vlẽ
ꝑ quẽdã hoc gẽrẽ nollũt asserẽtes
q̃ in quibꝺ̃ tãta mueñt simplici
tꝰ ⁊ mũlitudo q̃ abstrahi aiã ⁊ mẽ
appendicis q̃ nõ hñt nequaq̃ ꝑ les
sit ipẽ ꝑt̃ intelligi sc̃ ⁊ itellec

nãs

ꝯ
nas alias q̄ no sunt tñ ules. Juhys
q̄ dñt mte acceptis cē ꝑ tū. amꝫ
sola nalia & mathē ꝑ cē sunt ñia
& motu dca aut oia sunt sine mo
tu ñia. nō tñ illa sunt ulia oia ꝑ
m ꝓs & ulē & ꝓtēr. Cid q̄ mḡut
illa sunt solo acepta mte ōz ꝓpa
ꝑ mte acceptē. Odh & idem
nos vnaꝫ ꝓ tūc ne mtlīe
nel sine. sc̄ in lo de phico audi
tu dicit cē. qm̄ ostensū ēas & ñia
& celā ñra. causē aut ñn, & elemta
rel sunt ꝓcular gstituētes res &
ꝓculartā ꝑt. vē q̄ mte nequ cē
ꝓcula ꝑ ullaz. Alia ad hys sūa
dnt qui negant sola cē ule mtelli
gibile. nobis aut q̄sentiend vī ꝓme
ssꝫe. q̄ vz sola mtligē sit ulē. &
nullm ꝓcularē oīd q̄ sc̄ tradit q̄z
dā tota secta pyrrhē & c. nī
aut ulē sit i solo mte & nō in reb
cē posterius & hoc & libello erit ꝙq
rere. Ex nē d̄ mdz pō mte mte
n ulē & sc̄ tradit cā cē q̄ mte ōd
sit simplē & purū nulli hūs cōue &
remoty ab oibus ōz q̄ obūi heat ꝙ
pōtādid eo q̄ sine & mtlīe non
hueit ei ñ ꝑ potūt & destructam
ꝙ sc̄ sit passio in quib passio
nalia. n. nō in ferūt passiones
n potēs ꝓpes passiōs & id sp
ticulare alīq̄ inferret passionē in
tellectu ōz cū hēre ḡnerā ad ꝑ
ptē in gne & tūc nō patēt n arebq
que essent de gne alīq ptē. quod
cē nō pōt. Sic sepe dr̄m. & nō dem
dutū anā & apēdias ñe cē obūi. q̄
ꝓpter inferē mtēl passibli passiōm
nec cē dīm. quod dicat auerroys. n re
lo ꝓtr tūtā mucīn simplicita
tem q̄tā dicit. q̄ in dī re cē ule
ex ꝑte forē ḡtabilis & ꝑtē ex ꝑte sub
strī tis alte forme quod ingabile cē.
Et vnꝫ sūi g̃ens. & q̄ ꝓnē ingabi
lutat uel ḡabilitat i vē in oib
rebus ꝑticīs in nā pōt q̄ i ꝓma
cā. nō dle hec q̄ oēs res hē ad q°
cē & ad quo hoc est. Et q̄ oēs res &
hoc & hoc sepe aut dr̄m q̄ abstra
ct cē in ītellectu cē apticulatū nō sēp
anā & q̄ strictē accipī nā ī cē sm
trāsmutatiōs & motā. sc̄ lig abstra
hūt ab hoc ligno & mtellectū ab
mte. Cid. n. dico celū dico foream
in mā. hēt ꝑs gticā. h at abstra
in oībus est. & mtellectū mtlīt sēsle
alia mtligibilia. sc̄ in. 3. de aīa de
tractū cē. Ex hys aut mā cē nō sola
nalia & mathē cē sēparabilia. h etē
dupla oīa aut q̄dā sunt sēparabilia
quia ule apticulatū sēpat mtellectū.
quod aut dīt nos cūnē vē mtlīe
mtlīe & stare ad cās & ꝓnā cognos
nā ī tñ ptēcularia cē bñ. vē q̄ē
dend cē quo ad hoc q̄ ḡtā ēsta
tē eadē sunt ꝓncipia cē rei & ꝑtīs
mtlīde & sēdi rē quē eōdē modō
acepta sunt ā sēe & rei ēntes i
nā. q̄ vlī acepta sunt sēz & q̄p
ꝓpata & ꝓticulata. ad aliquā rē sēt
ꝓnā time in nā. h aut ālē fiat
in sēquēti erit manif. Qō 2m ꝓ vlē

Utrū aut sit in solo mtlī aut
ulē in solis in re ēy
nūdis ꝑscīp
mtlīby sit ad rebus ꝑticu
dicat alexīnus cē rego & magna
ethi magistrone & ꝑ h ad metha ōz
spectat. cū h de hoc ōz sicut mētōz
ꝓ doctrine fīalioꝝ modū. Cū aut cē
esse quod ē in rebus vnd solid sit
& q̄ꝑtū videbī ule quod ē mtlīe

ꝛ de mixtis nō tē ād in rebus · propue
tā arr tradat in ꝑma phīa q ūlē ē
ulē ulēs ꝛ ptīculares ꝛ q ꝑnā oīa
vere ꝙ sunt ꝑnā tēndi sunt ptīculā
ꝛ nō ulla quadmodā dicūt ꝓbō · dmp
aut ulē simplr ē ꝛ ꝑmā amīā ꝛ mē
appendaīs separatē in quo eo q hō
tē nō recepit ipm nīa · Tū ꝙ mātē sīc
in aliquo tē tā sīt fōrā · oz q ꝑm tē
sīt in aīa ꝛ sīt ulē in eo q ulē nō
ē ī in aīa · dmp si ulē tēt in re
eō oz tēt
q ulē tēt rēl illi in qua est
q alr falsa tēt ꝑdīcatio illa tū dīc
fōr ē hō · ād sē ē al · nō g ꝑdīcatū
de fōrē ē ād fōrā · Eadē aut rōne
ꝑdīcatū de plōne ē ād plōm · ꝙ q̄ꝫ
dm ꝛ cad sunt cad ipa sunt cad
Sequr eo hoc q fōr ꝛ plō tēnt ād
aut opponet dīcē q hō ꝛ al aliud
ꝛ ad hē ēnt ꝙdm de plōne quod
falsū ē tā ꝑ ipm dicat q principa
ꝑ rēi plēs homō sunt virtus homo
ꝛ aīa · dīcē q ypōbles ꝛ sypōpleura
sunt plēs triāgli ꝛ una figura
Eo obiēbus ꝙ hūj ingenīj q
cludē q ulē nō ē in re ꝙ in rōne
ꝙ quod etiā iohīs damas dicat q ī
talib g rē ꝛ nō re gīderate · dmp
mdīnate fōrā ꝙ mātē · fōrā aut
mdīnata dat esse mdīcō · sc g
ꝛ fōrma efficat ꝑpria ꝛ mā · nichil
g fōrme vel mē hē ē in uno ī dmp
ē in plibus · ꝙ ulē nō ē in plibus sī
mul sūptis · g ulē nō ēt rēi sū
ꝙ fōrā · sīa ꝙ mātē acceptē · Ih
ꝛ gēnalr ꝛputāt fere oīb · d
ugena bz ꝛ algazel · auerroꝛ
ꝛ abubacer · ꝛ alij ꝙd plēs · Sz qd
nō mediocres auctōres viri sunt ī
ꝛ latinos quib ista sīa ꝛd plū
ast · asserentes ulē ꝙ aliq̄d tē in
rebus · Bī · n · pr re nō tēt de rēo
Re ꝑdīcarē ꝓpue cū h sīt nā ulīs q
in quoꝛ suoꝛ ptīcula ētō · Ad hoc
aut rēs nulla intellī nī p id quod ē
vere fōrā rei ꝛ sr ē ad ih rebus · dm
plīq aut mch il occurrī ē in rebus ꝙ
id quod ē tōtr vnd in mixtis ꝛ de mix
tis · id · n · amittit rōm tēndi ī rel
ꝙ hoc quod ē in mixtis · ꝙ hoc aut ꝙ
ē in mixtis hz ꝙ sīt in eis vt vera
tē eqnis corr ꝙalis vel animalis · oz
g ꝙ ulē dc sīt in rebus · Cū rpm sīt
vnd in mixtis ꝛ de mixtis · Nos aut
in ista difficultate mē viā ambu
dicq tē nīq vnq̄ rei dmp gīde
randā · vno vz modo ꝙuit ē nā dm
sr aīa mē · sine eq in quo ē gīdatq
sīt · id · Alio ꝙuit esse in nā sine in
eo in quo est mdīnata ꝙ hoc ꝙ
ē in rōne · Et 2mo quīd modo dmp
gīderate · uno quīd modo ꝙuit esse
tēn ꝙdā absolutā in se ꝙ ꝛ sr nō
cātē tē ꝛ ē vnd quīd in se tēntis
nec hī tā ī talis tē · ꝛ sr ē una
sola · alio mō ꝙuit gīt ei gīdabilitas
ꝙ aptitudīem ꝛ hoc attīt ei eo hoc
ꝙ tē apta dare tē mixtis · ꝛ sī nā
ꝙ illud det ꝛ sr ꝙ ꝓpe nōtatur ulē ·
ord · n · tē gīdabiles mixtis ulē esse
tēr sī nāliꝑ dr attu tē ī vnq̄ sol · sr
sol ꝛ luna ꝛ ꝓpīt ꝛ huīj · formē
h · sīales talīū gīdabiles sunt ꝛ q
nō gīdātē g eo hoc ꝙ tō illa nā ē
illa fōrā gīdabilis ē · ia gīnē sub
fōrma · sē in · tē ꝛ mā · ē dctātiō
ꝙ hāc dr aptitudiez ulē ē in re
ꝙ ꝙ attu cōīdā in mixtis nō ē ī
tellātu · ꝛ id dīcūnt ꝓpīē ꝙ ulē nō
ē ī in mtē · ꝛsserētes hoc ad ulē
quod ē in mixtis vel de mixtis attū
ꝛ nō ꝙ aptitudiez sōla · ꝙuit aut id
ꝓchpatur ab eo ī q̄ tē ad hī duplicē

hēt

het ꝙsideratiom. vnū quis ꝑout ē finis gradiois uel ꝙpōis desiderata aīa uel eo in quo ē. cyduit ēe ad pfectiom ꝛ sic uocat actꝰ ꝛ ē ptīculatis ꝛ determinata. /2° aut modo ꝙut ꝓa ē totū ēe rey ꝛ sic uocatiꝰ ꝙ ꝑdutus ꝛ sic ūm ē ptīculata ꝛ determinata ꝛ ꝓa. nec ē ꝑtrandū ingēns ꝙ fōza dr tō esse rei. ꝙ mā nychil ē de ēe n mtedr aīa. ꝙ si esse posset fōrma ī oppne sine ꝓa mā ꝙ mducrē hy mā ꝧ ꝙ hoc ē nō ꝑt. nō requrit mā ho ad ēe. ꝧ ad ꝓpiū ēe detrahis ꝛ mdiuctom. hoc ꝙ ulterius modo ꝙsiderata fōza ꝑdicta de re cuiꝰ ē fōza ꝛ sic separata ꝑ mtē ē ulē ī tē qm aptitudo sue ꝙabilitas reducit ad gradū mtē ū separate ꝓm ab mdiuidualibꝫ. ¶ 3ª de solucone du

Sed fortē bioze q ornūt ꝙ queret ab ꝑdr terminatꝰ ꝙ hys q detrahta

sint occasiom assumens. ꝙ talis hsideratio fōrme ī se ꝛ ī mā nō vr ēe rei. ꝧ rōnis ꝛ nō ad aptitudo ꝙ ratiois hoc modo ꝙat ei nō vr cui gre n ꝑm rom ꝛ mtē ꝛ sic ūm redd ꝙ ulē ꝛ aptitudē ꝛ actu sīt ī te solo ꝛ nullo modo in re ꝓa. Et adh dd ē ꝙ absq dubio sic in methaz detrahē. actu tamē ꝑm ꝛ nō ꝧ rom tm sūm modo intellū. ꝧ ꝧ sbāz Et dissom. sic cā ē amē cand ꝛ hī ēe te ꝛ esse sic dicēdū. licet nō hoat ēe in na ptī. Et hm n ē vna ēe. nec ꝙ de vnitate mry sic dicēdū vnū mlo ēe vnū. ꝧ vny causē ꝛ ēe ī esse ꝛ fōrme ꝙ vnitas mltiplīt ꝧ abtiudiez ꝙabilitatꝫ nō repugnant ꝛ hoc modo dr vnū in mltis ꝛ de multis. Si aut qrys obiciat ꝙ ꝑm dicta ulē ē aut rem ꝛ nō post ꝓaz dicēdū aīa. dicat ꝙ ule ꝛ aut nychil ē aut posterius ē. dicēdū ꝙ nō quod ē ulē absq dubio ē aut rē. ꝧ actus sue ultimatus quē sigt agens mtē ē eo ꝙ ēm rōnē tis nō ꝙ vere ꝑdicatur de re ꝓa. ad hm ē ḡnis abstrāhē de re ꝓa ꝛ sic ꝑ mtē ꝑdicatoꝛ ꝙ restē amle se ꝛte ꝧ dd dnt nō. claret aut eo hys ꝙ nō mā nychil ꝑ set nē de ēe rey ꝙ nulla res mtlligi ꝑ sua māz. ꝧ ꝑ sua fōrmaz ꝛ cū ulē sit mtē ꝑ obiū ꝙ ēe ulē ē fōrē ꝛ nō mē. fōrā. n. oīs ḡrabilis ē ꝛ mā ḡrabilis. nec ē mā ꝙ nō sīl in mltis ꝧ aptis nō actu. ꝧ ꝙ diūsas ptes ita ꝙ ꝧ ptē hant ē in vno ꝛ ꝧ ptē alia ē in alio ꝛ ꝙ res noiatꝫ ꝧ ꝙ intellē noiatur ꝑpric a fōrā ꝛ mā nec mtlē nec noiatur. nl ꝑ analogiā ad fōrāz. sic etꝫ dicēdū in fine primi phīcoꝝ. Cū ḡ mdiduū sit mdiduū ꝑ māz ꝛ nō hēbit nomē ꝑpric lapidis. nisi fōrte ḥ ꝙ ē sba ōnis ꝑ fōrām ꝙ ꝑmo ꝛ ꝑncipalē ꝛ magīe substat. de oībus aut hīs satis in ꝑmo logice dctm ē.

Ad duūs aut adhuc arguit. ꝙ cū ulē sit in ēe rei ꝧ aptitudiez qua hē ad ēe in plibus tō. Et cū illa aptitudo eqlē ꝙ re ꝑtitoꝝ ꝑsenāū futuroꝝ. ꝙ ulē quod ē sba rei uel fūdate in ꝓa sba vnquā ē re ꝑtitoꝝ ꝑsenāū ꝛ futuroꝝ. Ad hoc dr cū sit de aptitudie ḡnāe ꝙ ē mā māz ꝛ oppositū ꝑz ꝙ nullo ēonte hoīe ꝑtī adhuc hō vera ē hō ē aīal ꝛ hūd a lie locutionē. Ad hys ūm colligē ꝙ licet destructis ꝑmis ipōe sit aliqd aliog remanē. tū sīl ꝑpetuoꝝ ē ꝛ ꝑpetua ꝛ ītoꝝruptibilis. eo ꝙ nō fūdā n sup aptitudiez ḡrabilitate fōrē ꝛ ḡnāe ꝛ ea ꝙ sunt passiones ꝛ ḡnāe ꝓpig. hoc aut ꝑpetuū est

rimoz rumpi. le sua ptidarua sint sua nō
qualis aut una sit sua in omibus et
qualis nō ny his que de alia sunt de
tractū ē. hoc aut ly una sit rōnabiliz
tū nō placet aliquyd uta dicē. ꝑ dicit
omēz fozez sua sit ecclis sua actuita
lis de se. ce conuem et qz in nia nō ē
ni p actus ut dixim ꝑius eo q nia
nō intendit ad ce. ꝑ fozā ē tō ce ueri
id dicit q fozā oib de se ē ubiq et sp
nō. n. actate ad in loco ce ni p qui
tate nie nec restringate ad mic ni
p rōnem niam ꝓtitate detractā. ca n.
que sunt ce ꝓ strictate et motu suppst
sunt sup tpa et sup distās rpoz.
dicit etc q cū ce fozales de se sit
ubiq et semp et p actus sit uta nia
q uerum ē ubiq et semp q hic et nc
et q uerum ē ubi ē ꝑ esse nāliq qđ di
mpuit ce sua et caretur pōm dicabo
mis cuj et eo hoc sequit q uerum est
in mte q sit in nia. Et ista dicit
q si alia fozme sint separate. sic mte
q ille st ubiq operant et ponit ce
in plibus sua. Eo p quid ꝯcludit
q unū ule st quod ē eo mte. Et
in omibus suis ptialiter exis. et sic
accedit una nūo studz ce i omibz
aliis. ꝑ dicit ꝯ gtinuēs illuj sic di
cunt ce ad hoc ꝙ dicit ratem
ymaginatois eo qua accipit mte
se in 2o de aia declarā ē. Ec 2o
aut ꝯcludit etiam fantasmatois nois
qua ponit in nigro maias au
gustē. q de ea uz unq fastidiat a
liud et ꝓpter oppones aialis i rpo.
hñt aut au rones ꝓme sic oppō
mis. una quid potissimz qua dixim
et alia qua in libro de aia ponem
Et q longd ē omibus taliby imora

ver nob sine ꝓiudicio melioz sine dd
q hec ꝓ fratre submissa ē qz ce ui
et ratū in nā ē illud quod dit fozā
nie practicabz/ce at fozmale no est
ni ꝑ aptitudiez in ce fozme et nd ꝑ
actū ni p inte separatem. sic dicim
et io ipssime loquendo ce fozme non
ē ni ꝑ aptitudiez ubiq et semp et nō
ꝑ actū/qđ dicat unq ce rem ui est
ꝑ sepaz q ui ē p actus dd q hoc ui
cet si ubiq et semp ce quereret ei
ꝑ actū. hoc aut nō ē uez et id nō se
id quod ꝯcludit. qz ce ꝑ aptitudiez
ē ce ꝑ quid et ꝓ. ce aut in nia est
ce ꝓtem et ꝑ actū. Et cū dr q hoc
accidit fozme. dd q hoc actus
nō fiat p actus ce rpin ce quod
ē actus mie et gpoit a fozā. h. n. sta
le et vin. Et p actus dr ubi quod
ē fozā alicui et nd ꝓ sepim q uerum
qz hoc ue ē q ce in nia sit fozme
et tere ꝑ sui et ꝓ sepim

Dñs aut ~~fal falsitat~~ ~~q futatio ce~~ plo
os metz
fuce de phia ~~me~~ q futatio ce
phns qui ad omez ꝓpoz plos et
hng difficultatē soluda ca p dcm ta
tripliciter distinguebat ule. ta //

Unū quid aut ce quod ē ca fozales
phns uirtute tō ce. et post se omibz
rebus quod dicitur ce sepatiz et ꝓpetuo
ant re epons q cū sit ca oz q sit am
rem. Et cū trāsmutatio ul coꝛpus
nel gno nō sint ni in sta nia erit
illud aut ē hng et tō rozrupte et ꝓpe
et hoc audet tō ce nie et mdiatoz
sic sigillū dit cere figurā erit p
hns tō ce et utute rei. h. g ule di
cit ce sepatū et matiam ca exis
sepim et ce pnā stie et gnatoz
taz fozalem in oibus gnatis et eo

gnata

gnata manes sic padigma hic eum
ad quod fiunt calci manet. Ex ordi
cid tñ ad ppm formę ozo. calce. cqz
hoc pretiũ ẽ dicit cẽ pnã sẽ cẽ qz
imale ẽ dixit cẽ semp & ubiq; & odo
idem. sin aũt male dicit cẽ cũ re-
ñ dicit cẽ forȝ rpse rebꝰ ex pmo
ulũ. ex q forme rep ẽ dicũ. sic ex
quodã ct hmõi ñ ẽ sigillo. ñ aũt 2m
dicit subiacẽ motuj & mutabꝰ pp mãz
in qua ẽ. 3 aũt dicit cẽ post re
quod ẽ p gsideratõm accptũ archy
Et p hoc dicit nõ qd rẽ stru. ß stru
in ygoria nã p aplicatõm formę ad
pria. cã & mediãtia. ut at ꝯ dicũ
illud. philꝰ rõnbꝰ disputauit ondẽ
sic rẽ ẽ pnã rẽ ppe secũd esse
ptrale ptrale & hui ha
nõ ẽ ꝑsentꝫ intentoꝝ differẽ.
Sz ñ quod ẽ ad ppm ẽ ñ. qz sic cẽ rẽ
rep ppetue & incorruptibiles. sic
tales ut dicit ille nichil ord sunt
de cẽ rep nã hꝫ exõciũ. Ez nos nõ
cognoscimꝰ. ñ p pnã q sunt de cẽ
corp. & p ulia pcõcia & phicade
rep nulla res cognosci pot & sic in
utiles sunt ad stũ rep. ad huc
aũt ß hec falsa vlt pdicta rõe de plũ
bus vel exõciũ. qz p aggatũ ẽ & nõ
& plibus. pꝰ aũt michil ẽ de cẽ rep
& nõ rpm pdicaz. nõ pot de aliqua
re pp quod absꝫ dubio ingẽtissima
ẽ phia plonꝰ in hac pte. Ad huc
aũt ulia differũt amathias in
hoc qz rpã p rõm diffinitaz accepta st
in mã mobili sensibili. qd & pot
fingi p talia exstant separata. Ad
huc aũt si cẽnt separata qd facẽt ea
tangere mã & calce male cẽ i rpã
ethimagiũ. n. quod post pũ nõ tã
git traz ad sigillandũ. nl aliq̃ mo
uente qd aũt mouẽs sit hꝫ
forȝas separatas. impõ ẽ dicẽ etl si fin
gere nellit a ꝟ. hꝫ dicta sunt de cẽ
intelligibilibꝰ. Tractꝰ 3ꝰ libri de mte

De ygone & intelligibili in q̃ agit
at intellꝰ de ygone mtis ad
gibilẽ ad intelligibile / cẽ ꝑ / qz
intellam ß veritatẽ Et intelligibile esse
ß duplicitr unꝰ ad alterũ mte //
post hoc ẽ dd. cd. n. omnꝭ intellectꝰ
fiat passibilis qdã ad intelligi-
bz vel sic. ex mte & intelligibili. h at
vnd nõ ẽ ord. sic sbm & accns. nec
ord ẽ vnd sic fit ex mã & forma
vnd sic dent quidam ẽ in 3ꝰ de aĩa. &
nõ oz hoc enucleatꝰ inqrr qualr vel
sit illud. Sd hoc sic dicẽ oz nos videre
ea q̃ vnquãq; sua ex coloribꝰ qui sua
abstrahunt ab rpã mt ord. n. mtis
nichil ẽ in gñãta sibilitudo mtis
apparat sic ẽ lux. pp quod & mtis
attens ẽ sic lux dicit in h. de aĩa.
Dicamꝰ & q in lure tua sumꝰ. q
sunt lux. lucere & lumẽ. q si gsideꝝ
rẽ in se rale dicaz nllaz nel qua
videbile here. si aũt gsideꝝ rẽ
lata ad qdã alia. tũc magnã videbi
tur mtis se here dicaz. gñ lux ẽ forȝa
lucis in corpe quod findit lucẽ & lucis
ẽ emanare forȝaz illã a ꝟ se lumẽ ẽ ia
recepta forȝa ulla ab eo qd primo lu
cet. color aũt cui abstrahitꝰ accidẽ &
efficitꝰ ß ẽ spuale in pspicuo sũ
diaphano ẽ in eo nõ sic accns & sic
qm accns agẽs nõ hꝫ forȝas & ẽm
actus. ß ẽ tm. color aũt alterat hꝫ
forȝaz & ẽm coloratꝰ. sic & p de sensi
& sensato ꝯsimiliter ẽ. ad huc aũt nõ
ẽ in eo. sic forȝa in mã qz forȝa adu
catꝰ p alterationẽ de mã & fit gñ
rei ygonis. color aũt nõ sic educit
de pspicuo puro. si sic alibi dictũ
ẽ abstractionẽ forȝe sũ abstrahit
a colorato corpe. sic figura abstrahit
de sigillo. ad huc aũt forȝa ẽ male

hꝫ m̃a mq̃ua ꝫ. color aut ī ꝓspicuo
nō hꝫ ēe nāle. ꝫ spūale ꝑ quod ꝫ
subita ꝫ imꝰ ꝙspicuꝫ actoribꝰ et
laſe. hꝫ aut oīa in aliq̃ ſunt declā
ta. Si aut ſolū mteꝰ dicereꝰ ēe lu
ce que in ꝛpō ē. tūc mtllūs ꝫ mte
ge ꝫ mllīa ſua ꝛceꝑta ab aliq̃
nō differenꝫ mtelligēdo ad quod
requꝛit ſuā lucē mtellectualē mte
ligēt ſuū ꝓpꝛiū mtē. ꝫ mtelligēdo
quodꝫ mtelligibile id ꝫ ſe ꝫ ſuā ꝓpꝛiā
actionē mtellēt ꝑ oīēz eiuſ mo
dū ymaginari nos oꝛ de mteꝰ ꝫ
mtelligibili ꝑ actū dicto q̄ ī ꝛpō ē
hoc n. abſtractū ē a rebus ꝫ cū eſt
in luce mtllūs ē in eo quodd ea
forꝫ mlligibilitatē ꝑ actū. nō ſcā
cūdus ī ſēo. nec ſcō forꝫ ī m̃a. nec
hoc ē mgens q̄ talia ꝑ ē ſpūa
le quod hꝫt in ſuis abſtractionib⁹
acceptā nec actiōs. nec ſēa ꝑfin dīſſi
mab acceptionib⁹ corꝑ nec ſūt entl
dēe ad ſpēs aliq̃ ī actuꝫ ens
ꝑ quid. ꝑ ſunt q̄dā enclid integro
nes ꝑ potestatē ſuoꝝ actuū acceꝑ
te potestatib⁹. n. luce eſt tale ēe q̄
ſentre coloꝛibus. ꝫ potās mtllectus
tale ēe q̄ſentre mtelligibilibꝰ ꝑfin
actū mtellēdi acceptis. planum
aūt ē ex hīs q̄ dicta ſunt q̄ mteꝰ
nō alia oꝑone ſue actionē mtellt
ſuū mtellē q̄ mtellēdo ad q̄ mtellt
ſe quodꝫ mtelligibile id mtellendo ex
eadē rōne dicēdū. q̄ mteꝰ ſonat lucē
intellectualē ꝑ ſuā
acceꝑtā ī ipā rōne mtellectuale.
ſuū manēs ab ipā ſua ꝛceꝑta
ꝛtūata ſup mtelligēte. nō hꝫt ī ſe for
male alioꝝ dūaꝝ. ſi aut ad alia ꝛ
ferūt iſta tūc differūt ꝑ ea quoꝝ
referūt. ::

Eſt aut. C. 2m de diſſtate mteꝰ
de mtlligēte ::

tꝝ diūſitas

q̄ēm coloꝛibꝰ ꝙpatl ad viſū ꝑ me
dū aūt victoriaꝝ ꝛ pꝛpetuoꝝ ſpi
ꝛitꝰ clari in corꝑe tūatis videm⁹
quoſdā coloꝛes in luce ad ventū
efflāte ſcintillātes ꝛ ſplendentes lu
men ad illūīatiōm alioꝝ. ꝫ aliōs
Si fere in toto ſit ꝓpꝛiū corꝑus
coloꝛatū ꝑ lumē ſuꝑueniat coloꝛib⁹
illi coloꝛant alia coꝛa ſibi oppoſita
ſē videm⁹ in vitro coloꝛato ꝑ q̄d
lumē intrans ſecū trahit coloꝛē
vitri ꝛ ꝓiit ead ſup corꝑus cui ꝑ
vitrū ī hādit lumē. q̄dā aūt ita
ſunt vncenera in ꝑtate diaſpꝰ
q̄ adeo rudia ꝛa eſſe nātē q̄ vix
cuī armonia oꝛis ꝛ videꝛe ſine ma
gna difficultate nō ꝑnt. q̄dā aūt
ſunt ꝛpꝛia luce ꝛ diaſpꝰ q̄ vix
diſcerni ꝑnt viſu ꝑ ꝑtatē ſue
q̄dōm ex ꝙſpicuo ex ꝑſpō actus
ē lumē. Simiſlr aūt in mtlligē
ꝑ fore illoꝝ ꝑ hoc q̄ ſunt ſim
plices ꝛ ules ꝛ mich de ꝑtione
mē hītes intrinſeū ſunt mtellē
q̄dā. ſed coloꝛes clari ſūt luce ꝑ
dam. Sī aūt q̄ ſunt magis ꝑ mām
poza ꝛ ulioza ꝛ ſimpliciora ſe ſūt
mtlliora ꝛ lucē mtligēs alioꝝ ex
rencā. ſe ſunt dūmtates q̄dā q̄ lu
ce ſua nūm mtlligēs q̄ ea q̄ꝝ ꝑpoze ꝛ
uncēa ſūt. ſe ſunt manifeſtiſſima
in m̃a ꝫ ſe hītad nūm mtllām. ſe
lumē ſolis ut fortiſſime ſcintillan
tes coloꝛes ad oculos notue ut nec
ꝑlucēs. q̄dā aūt nō manifeſtatē
ut in luce alieno. ſe ea q̄ ex ꝓpꝛiis
ueris acquīūt fidē. q̄dā aūt ex ni
mia ſua ꝓmptione ad ꝓbationē

ꝑfero

ꝓfectio intē ꝙplinde nō possunt. sic mo
tus & tp̄us & mā ꝑma & hys ꝓpria
d ē ꝙ theologica maxīe manifesta
puū intelligīde & mathāt̄ca maxīe
intelligibilia. Et phīca tīde & sīmd
intellm̄ rario hnt. ꝯ. n. gñr̄ it id. ꝙ dīa
sua luce ꝯsumit & reuelat. matha
tica inter̄ nō ꝙportiōta & inse in
tellīū & huī intellecta ꝓmpota sūt
phīca aut ꝑ mās & ꝓuationē. Et
motū ab intellīa utute tradit inde
ē ꝙ dīa sup intē mathā t inte. phī
ca sub inte ē dict. vltīg aut adu
ē ex dictis ē ꝙd hītus ꝓpriꝰ
dī inted & hītus ḡhis sīa & ꝛñ de
cursus ex ꝓpijs in ḡdnē dr ē
formā quā plīmū intellus luas &
forme hnt ꝓpās. ꝑ quod aformati
tellāt̄ nōant. ꝯ mmū. 2. q. ꝑ ad
medīū de hys intellus hī ḡdusio.
ꝑ quod aliud ꝙcurr̄ nat̄abilid id
dr sīa q̄ semꝑ ē effāa ꝯ q ē sīa. Et
mult trans lumē in aliqd alio ū
ut ꝓpās actꝰ ꝓpr̄. Rād aut dr collum
2. q. directiōn ꝑ se lucent̄ sup al
terud & id tali nōe cōsuet̄ ꝓpe de
cursus ꝓpagatꝰ in ḡnes. vltīg at
ex hys addūc ē ex q̄bꝰ sunt in q̄bꝰ
q̄ eclipsat̄ lumē inted ab mīpone
obstantat̄ mē & ꝓuationꝭ & ueniēt
lumē sup ea umbrosid & obscurid
cut ē in hys q̄ ꝓbabilia trā cē dīr
Sꝯ od retūdr in hys q̄ trā sunt se
ꝯbilia. sc̄ in ꝓmo huius sc̄e libro
dictū ē. ex hꝭ addūc ē. ꝙ in ꝓbis
sūt aīes t̄ꝑfecte & ḡhes acceptē
bū formꝭ ḡdictoꝝ. ꝓbabilia. n. nō
ꝓma sunt nec ūa q̄ luce intellē sūt
plena. nō ex ꝓmīs & veris simul
fīd. ꝯ sūt q̄ coīt ex̄ consecta inueniūt
in rebꝰ. in q̄bꝰ. q. q̄dā ultīa ꝛsul
tatio hys intellectualis ē ad mltā vm
bra cāta aīā & ꝓpatione. & id ubi
in tribus aliqīo nō sunt ūe authō
sūt īmobilis ūptatl. & ad oīs ꝓfectō
aīmꝭ & ētitudē sūt ab uli & īmobile
veritate oꝛ in tribꝰ & aīnes ꝑfectē
ē & ītas. ꝙr nō bnē ꝯcludūt. nec ꝯ
crit acceptā sine magna fortitudīe
ḡdictorꝝ. // de opatione aut dīne
& ambiguū dicēda in alijs & ad hoc to
tus erit ad dīdā de eis t phīa ꝑ
ma. ¶ Ca 3ꝰ de diffinitate intellus ingenie

Est aut intellus diligibilius ꝙ cāa fact̄a
diligibilius ē intelligibilid accepta
quā nāta phōr ꝓsūīt //
ꝙ ad ꝓus ꝓtes aīe ꝙ ē intellus pōꝭ
& ꝙ ē inted actens. de q̄bꝰ t de aīa dict
ē. & 3ꝭ aut q̄ ē ꝓzales inted quo oꝛ for
ma ſr operandi id ſtrēda ꝑ lucē in
telligīd est apud aīāz & hic dīdtur
in ꝓtred & ſpeciatim. de q̄bꝰ & 2ꝭ & de
aīa ē ſcīa. hic aut ꝓzales dīdr in
inted ſimplicē & ḡnāt̄ & ſimꝑ ē q̄dā
intellia mpleꝛore. aut ꝑ mod ē
nāturalys. aut & ꝑ mod̄ ſilli uel
alīa ſpēi arīys. & ille q̄dā q̄ ḡnāt̄
natat̄ dīdtō in inted q̄ natat̄ ꝓ
cipiorꝝ. q ſ ād ignata ē nobis. ex
q̄ ꝓpria nō ab aliq̄ acq̄rīd ſ ꝑ
ſīa nōe mox̄ naſtro nobis & ī
inted ex alijs acquisitid. q̄ apud
phōs nat̄ adepta ex q̄ ē acq̄
ſita ꝑ inuēcīōn & doctrīnā & studiū
& nō dīonū ſtatꝰ ꝑz ex ipis nobis
ſ facultatē aut nē inted q̄ t̄ hoī
bus cāte q̄dā inted dīō. de qua q̄dā
phī faciūt mētiōn & ꝓpriē aīn. &
duxē & quīdā alij ſequītes eos. ē n.
q̄dā inted cū otio & tpōre. hꝭ est
ꝑ magōr & sensuū ampora. q̄dā aut
plus ſepatū. q̄dā at medio nō. q̄dā

no, debes ymaginadi & ad attpiedi
p sensus nō hns. tū nō sens ad ite
hns & pm quā & obscurū mchil ac
cipiens il cū labore. & si dicet ad oz
q fiat p exempla sensibilia. & tlia
sunt quos aut impotes aut debiles
ad mte p se manstre debent q in
phia prima tradidit & socrate illi
mali ingenij comites annulgo. 2m
aut q. p se aut ex pua doctrina
nati sunt mtlire oia. qr agitetur
hmt nō mo pō aie il. q. efficacte
p abstractiōm intligibilia in aia
q hmt cid. q. p formas p quas aiaz
tellectuales uel cūctra opat pdile
de aia felicitate dicendū q ad p
intendit pucire phā oia & hic no
tat mte sens suū mūdus
ab amicē. tb arte aut intellectq
dupliq & hic mte de leui studio
ad pphcā ab accipit illustrationē & ad
sempiternā diuinā mtpretationē. me
dio aut ē qui iuuate doctrina studi
ad intlia tā phica q dina. Et
tm iuuā nō pōt ā idne. qr nec se
patq ē nec hmt mstra quibus iuuet
p oppones aie sensibilibus. & h alio
ē ex vitio gplexionis qpiciois
sed mozionibus. aliqū aut ē ex lō
ga q suetudie nō attolledi ultra
sensibilium acceptiōm. sed & hos
qui uocāt ydiote. ex hijs pz. quāt
a longo tpore studiunt & ptinaci
sed & actu hijus. sed student hij qui
legibus medentur. & hijs opus cās
& rōnes nō q̄runt thales efficaces
ad phiaz. In tātus q̄ dictū sit de
nā mte & de nā mtligibilis & deq̄d
ne uniq ad altū & d̄ficile uāsq̄.
Explic de mte & mtligi. finis alb̄ti.

Tempe hic lib de motib aiā
& oād
lib aug pm & q
exposui
lant q
de aialiū
motibus hic dicendū.
Ego q de alijs oībus aie
& corporis ia expeditius est. plonis de
quecūq; at de motibus phicis ad mundi
aie m lō de aiā dicta sunt hic suppone
oz aut nos h frere de motu duos sit
aie & coris ptis ex quo quē ē opus
vtrumq; & cui aiam sit h motq & q de
tā. 2dus aut q̄lis sit ipe motus & ad
quid & que dicit ypis. Sic. n. sufficiet
scire & mouēs & motū ppz. oz aut
primo inuestigare vñ q̄cūq aie mo
uere ea q̄ sup hoc socrates & plonis
phi oia diuisa hijs qui a te sequūtur
tradiderūt. plō. n. dicit aiaz p se mo
ri semp. Et hoc accepit a socrate. nā
ficta alioq aiabus aiaz ri corrupi cū
corē. & post omes alias ex fonte diuī
tatis q ē aia corpis & mūdi ad corā
deuehi & ex corib omes alias scām
fontem refundi. p quod & aiaz ad cor
ruptibilia corā deuecta p se mouē
sic aia oibus & mūdi. tū qđ pare
& salutis assistit. & qr p se mouet. nō
ea imortale i phedrone ea asserit
& nō post coris corruptiōm vtrūq ad
fontē totq vitē & motq duc de uehi
ad sedes suas & h supa & in li mue
nte apulegius ad anteis q̄ sicut
de plone & dogmate plonis dicens
eas oēs fuisse socratē & socraticos
& alios academicos sapientes. Ego hijs
aut h accipit q aia mouet motū loca
le corpis q̄ p se mouetur. nel saltē a
liq illi⁹ duc salutis. mō aut p se q
ē ps oibus & aie mūdi & p se mouē
nel saltē aliq illi⁹ aie salutis. Nos
aut nō intendim hic ostendere q aia
oibus nō p se moueatur. qr hoc satis

T lō

ī lō phicōz ⁊ m 2o. ce. ⁊ mū. ⁊ ī pnō eodem est demōtrd. nec iſtis studebīd adh̄ ut destruā q̄ aīa mortalis nō p se mō. q̄ h̄ in lō de aīa ⁊ sc̄a sufficiet. ⁊ istis possūt hic dispōnere de origine aiāp uel cāp cōtinue. vēt. n. hoc nā pn̄ sc̄a in lō de aīa ⁊ nā finē p̄struta bis sicad h̄ in lō aialiū. Et de statu aīe p̄ morte erit dd in sās dīns. ß hoc solū assignēd aplōne q̄ scīt vī q̄ aīa aialiū motiuē h̄t in nā ex eo q̄ silitudo uel ps die mūdi. hoc aut nē nō est vī q̄ sit ps ipius. n. aliq̄ q̄ sit ⁊ uocetur mūdi aīa ß q̄ ⁊ asserit plō illa ē aq̄ ī motu orbis oīedit ⁊ mūdus. Sed aut eo hys q̄ in libro de aīa sapienter dicta sunt q̄ sc̄e motor se h̄t ad motū ut pres motoris se h̄nt ad pres mobilis sui cuiq̄ quod mouet. ⁊ si q̄ē alia q̄ sit orbis ⁊ mūdi aīa. q̄ sit motor huius celestis. sc̄e illa tō se h̄t ad orbē. ut pres eius sc̄e ad pres orbis habēt. ⁊ sint pfectiones eius. Ōi gr̄o q̄ mortalia nō sit ps orbis n̄ unquā illi nō pmytto nāz q̄ aīa aialiū ps sit aīe orbis. relinquat̄ q̄ q̄reret̄ ē ⁊ fortē nitēd plōmps q̄ ē silitudo q̄dā aīe illa ⁊ ex hoc mouē h̄t in nā potuit tuc q̄ videbīt alicui q̄ oīs illa sba q̄ am orbē ē dignitate ⁊ ordie nō mouēdi hēat fraudtatē. Et sic inferēt q̄ plātis nō dr̄ decesse motū q̄ oīs nō videmus q̄ pōt q̄d aialiū videmus mouēdi bilia cē ß loco. vī ē q̄ ex silitudē cū mūdi aīa ea q̄ē aialiū aīa fraudtatē mouēdi nō hēat. Sz adh̄ dd. vī q̄ ß plōnē ea q̄ē mūdi aīa sepiꝰ mēz obtinuē pp̄ desideratū quod exoptāt ⁊ q̄tinue adipiscēt̄ p motū sui h̄ aut ē silitudo ad dr̄ orbē. ⁊ cauſe p me stant dicta ī phīcis ⁊ ce. ⁊ mū.

Si silitudiem aut illā nō mouē aīa nisi q̄ceptā ⁊ desideratā q̄ stat ex oī bus hys q̄ de mouētē ī li. de aīa disputata sunt. ⁊ erit q̄ aīa celestis si qua est ex hoc mouēs sepiꝰ q̄ agit sc̄m q̄ceptū motū ⁊ desideriū ī beatitatē nobilē primi motoris qui pōt orbis aplōnē uocatē ex ēt silitudine mentis q̄ db eod. ē mūdi ⁊ mathēmā. Sed q̄ aīa mq̄ceptu ⁊ desiderio bū alicui nō capit silitudiez ad aīa orbis illā q̄ eius nūllū pōt mouē motū ß plōnem. aīa aut uegetabilis ß sc̄ā q̄ceptā nō q̄ capit bū nec desiderat ⁊ ideo ß plōnem nūllū eoꝝ sui pōt motū. sc̄ē nec pnā ī sepiꝰ mouē. h̄ q̄ē sīlā plōmps de mouētē aīa ⁊ non mouētē. aqua sīlis rei ūptatē tātū acq̄ primū q̄ aīa uiuētē h̄t mouēdi ex silitudē q̄ h̄t cū mouētē primo ī agēdo ⁊ desiderando bū quos exoptat ⁊ p motū iaquīt pōt. accipiat̄ q̄ h̄ breuē dictū aspōnē ⁊ plōnēs rei nam q̄ h̄ quod falsū dicēt. p uz mouēat ī eo q̄ mō. ⁊ q̄ oīs aīa ab orbe descendit ⁊ ideo ī ipsū orbē ad fontē aīaꝝ reflectā sīt. Quar

Quod aut q̄ nūl aīa pt̄ moueri subtiliter ī calz ih̄ opinione ad dicet gsideranē exptā q̄ceptā ē ⁊ q̄ nos nō videmus

forās cōz mandatoꝝ. suū sunt sua plāta suū gpōita ordē ē in nīl potestate ⁊ ad nichil uāp mouē uel agē cōrā ß. q. dēcere ī ipis tāp sunt sīt ipis cē ipm ⁊ si nūp aliā ac quirat pfectiōz quā sīd aut mouēd nō mouē quā mās suas ß bonū. ß tū agēt eas ad q̄titatē pfectā ⁊ ad sp̄ēi q̄litatiōm p gnōm sc̄e sunt forē plantare ⁊ ille de quib⁹ aut se aīmq̄ nutriōm. sc̄e forme lapid ⁊ metallo. p nullā oīs agunt q̄titatē

aīa mīnpetā ꝛ mīmid detiatī. sīē m
libro de aīa dicm⁹. nec tm̄ agitur ad
ad sue spēi ꝯsuationē p gnom tūp eis
nō sit cura vīt ad post ipis sīlē m hpē
rem̄ sīcud sit uel no quasdā at vrdēg
motūc quīdē dilatando ꝛ stingēdo no
aut de loco ad locū ꝛ qdā mmeim⁹ mo
uentes mīs suas de loco ad locū ttū
q̄ p̄ mouens nī eis ht potēt ipam
di motū ꝛ ad sūt mpūs solā cēa ad
mutū monetis. ꝛ optēpant q̄ sunt
sub ūpō. ꝛ ista tam̄ ozīnes ꝙquirere
ēt de monēte locālē motū ꝙ spectam
delem⁹ reddē cam ꝛ tom. Democritꝰ
aut q̄ omēs fozas ab aīa ozīs
deriuari dīc sīnt plō. dissīlīt in hoc
plōm dīat q̄ nō tē dicit cē ēz mo
uendo. dicit. n. democritꝰ omēm
fozā cē q̄dā aīez appendētem
ꝛ desiderantem. ꝛ hīnē mouēdā sū
cultatē. ꝙ tm̄ plūtarc dīc eā assīg o
pibus p corpulētā sue mē ꝛ dssīm
dzgantē. Aristo aut mradit tom.
q̄m certissīmū cē dīc apēnapro mpūl
ōmē cē Rectē deinā astat ā ut ēst
q̄sīlē sīlē ꝙducat. sīē lucē lucēt ꝛ vi
ta vitā ꝛ mouēs mouētē. ꝛ mtligēs
mtelligētē. ēz g̃ q̄ p̄cedit ap̄ hmōi
hī cē ꝛ q̄ nō agit ꝙ hanc potēstatīz
facultatē. impedīt p actūs quos ē
corpulēta ꝛ hīlitas mē in qua
ē talis cēū effluēs actā pīma. ꝙ
hoc sultiad ē. q̄ licet oīs cē altūz
actā pīma. tīi ipā educatē de mā. ꝛ no
nec ē cēū. nec facultatē acquirit.
nec agit nī ꝙ mē in q̄ ē ggr⁹ualatē. ꝛ
n. ēt prima ēgit sola. ēz luc⁹ cuz
cuq̄ p̄ multā astenciā diffusa ventꝰ
vsq̄ ad pēs in q̄lcūq̄ ēlozē agen
q̄ue ꝙ mē agunt gitalē ꝛ detiatōz
Et nō q̄ vita ꝓducat nō vitā. Et
luc⁹ ꝙducat nō lucē. ꝛ mellīa ꝓdu
cat nō mellīaz. / de hīs aut dictū
ē in h. S. phūs g̃lē vī dubitas esse
p̄cedit ab hmo pmo simplicia ꝛ imo

ꝛ tm̄ ad plenū dīa nō pot ī m phīa
pīma. ēz g̃ q̄ mduste gōnes alia sīt
solo ꝛ dicendū cū aut̄ in 2ᵒ pte sexte
suoz nāliū. q̄ q̄dā sunt fozme add
mpūsse suis matīs q̄ sunt vtūte ab
eis. m tm̄ q̄ eis īn illō ꝓpūdet. nec
retinent eas. ꝙ tm̄ ēt quōdā mor
tuū ꝛ īmobile lazgtūr eis ꝛ hoc dīr
dē fozme cio mālēs. nullā ꝓpīs ēt
tūz fozā in mā alia. eo q̄ ꝓp vnīs
apnā pio dīsturē pmo nullam hīt o
pīrom dīna. Alie aut sunt q̄ pp q̄dl
tā ḡūtīrom ad eam pīmā nō mīp
mdūz suis matīs q̄ pos ī dūdū
dione cozis. nec mouent in motu
cozis ꝛ in toto sunt sēpate ꝑ hoc
solū q̄ mouēt cozpis mstrālr ꝛ c
hīt mltas opones dīnas. dīnoz
aut uoz opīu illā potissīme q̄ est
in mte mducēte ad cē fozās rōnl
hanc. n. solā hī deꝯ. ꝙ mtellectuales
sē q̄ sunt ꝓpē eā ꝛ distant ꝙ pare
ab ipō hīnt mtellectuales fozas eq
ipis educte ꝛ q̄ ipō
Casū ut aut̄ dīc. licet hoc ultīm alīq̄
hēat dubīm. quā mīserīa solucē. sīt
aut̄ sāē mē mīt has. ꝛ quecūq̄ q̄
dē viozes sunt ꝙbūdās se pīte
plus hīt de opone dīna. Gādz aut
distātioz ꝛ m̄ viozes aīe nichil
aut pīd hīt de opone dīna. hmōi
ē q̄ dīa mtellectualis q̄ ē sēpata ma
gis mt alias mētalīū. ꝛ fozās fōz
mas simplices ꝛ mtellectuales. ꝛ p
solū impūs mducat eas in mām
tō rēmē pūdet sē exprimuz ī
nobis ipis. q̄ cū ḡcipit delectrī
corpus mouētē ad mducēdū ipm
ꝛ sāē ꝛ sanguē ꝛ cet mēbra exteriora
ad ipm extendūt in toto cōē. ꝛ
exprimūt hanc trāsmutatiōm cē fozaz
rē in monedā cozā mā ꝙ ēt ē a
calido. l' frigido. l' humido. l' sico. nullā. n.

illam

va

ī li⁹ phīcoꝝ ꝛ m⁹ celi ꝛ mūdi Et ī ꝑ
eisdem ē demōstrd · nec tm studebā
ad h̄ ut destruam q̄ aīa mortalis
nō ꝓ se mor · q̄ h̄ in li⁹ de aīa sc̄ā
sufficaent · nec tm possum hīc dis
putare de origīe aiaꝝ tā celi cōp cor
ruptīone · vbīq · n · hoīe tā ꝑt fea
mē in li⁹ de aīa ꝛ tā fīne ꝑstrutatō
mis faciend hoc in li⁹ aialiū · Et de
statu aīe post mortē erit dē ī sequ
dīnō · Sz hoc solū attīgem⁹ aplōne
q̄ sentīre vī q̄ aīa aialiū mobi e
hī in nā ex eo q̄ simitudo uel ꝑs aīe
mūdi · hoc aut vīm nō ē vr q̄ sit
ꝑs ꝓpria · Et · n · aliq̄ q̄ sit ꝛ nocetiꝝ
mūd aīa ꝑ q̄ ꝛ asserit plō · illa ē cā
m motu orbiū obedit ꝛ mūdus · Sēq
aut eo hys ī li⁹ de aīa supra tac
etr dictu sunt
/ ullaꝝ vtutē corālū ꝛ
clālū ita ꝙ totū corpus gauderet
ad āb · sc̄ē gaudīt forā intellīa siue
ymaginatīa mās sui coīs · Sicut n ·
videm⁹ in coīe tēl calore and calido
ꝛ frigo and frigido ꝛ humō and humido
ꝛ siccō and sicco · ꝑ aīa sē in arte
medicine sit aut architecte · q̄m ubi
ꝑ ꝓpriā ōtīne forā intellectualis in
mā ꝛ nō ē dissilitudo · ī in hīq forā
actīs ꝓdigeret mīstris coālibus ꝛ
hoc nō ē ꝑp sui indigētīa · ꝑ ꝑ ꝛopia
mē ut alībi dixīm⁹ · in nobis aut eo
fīne mīstris ꝑ solū impīt ab mīe
tēl sanctissīa factū · Et hoc ēssime
ē oppō dīa q̄ ꝙ forā sua q̄dā agit
mās q̄dā sibi ut mducatē ī ꝓpō
q̄dā aliā mīsa magis ē ꝛ victa dīmā
ita ut hēant ꝙs oppōm hanc · ꝑ mā
lem ꝛ ꝑ coīs pōm · ꝛ nō aīe tm sē
vegetabilis q̄ facit ītundo fortiꝝ
sēl · ꝑ nō sēsualē hī eā · ꝑ potiꝝ
ꝑ sēm q̄ est in sēē educit eaꝝ
net ꝑ solū impīt sbē mōzporē ē
ſ ꝑ mīstā coīca q̄ sunt calida ꝛ ſ ꝛ
ꝛ humida ꝛ siccū · ꝛ m talī oppōne fit q̄d
ād eā nō exīte · sē hō eā sēē hoīs
Sz trāsmutantes mās q̄litates nō
fiūt sīc ꝑ calida mā fit ea calida ꝛ
frigida ea frigida ꝛ humida ea humida
sīc ꝛ sīc · q̄dā ꝑ forāe sīc elemēta
sunt sup mās ut ꝑ impīt regī
possīt ꝛ dīc in ea operāt · alie sunt
que ꝑ hanc ipam sibi mās mās mo
uent ꝛ alie mōre nō ꝓnt · Et hīq
dictū q̄nē ē dissimū · ℭ · ꝑ · de ꝓbīo

SEd dubiū no dubitacōis mdu
ortē mās, etc ℭ ꝑ ꝓbīa
quod nīquā
mpluīt · Cād · n · videam⁹ sēās in
coīcās in celī hūī dīnā opōm hīre
nō tm moueāt coīa sua ad has for
mas · ꝑ ꝛ nās ōnīs ḡnatōe ꝛ coīcāe
ꝛ sīlīa facīūt ꝑ solū impīm ut dīc
aūīs · videt̄ q̄ nō indigent ad hāc
motū celestī · Ad hūc aūē ꝑ hoc ā
forma mducāt in mā ḡnabilīū
q̄ nō educāt̄ ꝑ motū celi · est hoc
ē dīm · tūc nō oīs actīo ē ꝑ gtūc
tū nec oīe mouēs ī mediatē ē
ei quod mouēt ꝛ tūc nō ualent
ille demōnatōnes q̄ m dīc · phī · sub
tīl ādūcē sunt · Ad hoc aūē dīt
aūīs ꝛ alpazel · ꝛ abhamudin phī
q̄ in vītate ab mīe ꝛ separatōe sēāe
mīta fiūt mfīcīb ꝑ solū ī ꝓpō
nō ꝑ motū celi · Et hec sunt ī mīs
tra ī ꝓdīgia uocāt̄ ꝛ mīrabilīa ī
ꝑ mīe ḡtūtā fiūt ī sbō impīo
lio⁹ cōīe ēt ḡpē cā nō est ōtrāctō ād
ꝛ hmōī rōm adducāt dītes q̄ cōdīt
oīedit corpus supīo illi · oīedit celi
q̄q̄dq̄ illi cōīt ē in nā sbīm · os
tat aūē q̄ hīs sbāīs oīedit corā
celestīa ī regīt ꝛ mouet oīa cora
gnabilīa ꝛ cōrumpt̄abilīa · oīedīet gō
eis etī illa nā ꝛstōe cōr ꝛ sīc illis
mouēnaliꝝ · Sīlr etī dīt sē hā ī
aialīb⁹ ꝛ cōrīb⁹ homīb⁹ ubi sumus

expmēto p̄ sōlā ymaginationē z mtē
corpoream mōtū ad fōras acceptas in
dutendas in corpīb z q̄ valde admi
rabile vr̄ ōi bñe q̄sideranti in phia
dicāt q̄ tales actꝰ tūs possunt ee separa
te z exaltate sup corā p̄ modos illos
quos ad dīnationē lōgerem declā
rauīg q̄ ala illa p̄ solū mtē z yma
ginē mouebit z corpus sibi nō q
sidetū in fōras acceptā se fit ī fas
cinatione z ī pstrigis magoꝝ. z pot
in trīn ee elevata z separata qm q
ceptū mētis z ymaginatiōis nō so
lū corā alios mouebit homīs. ß z
elemēta ut deuert nubes z p ducat
pluuias z ventos faciat corruscare
p solū impiꝰ pp obedīam q̄ hīt ma
gnabulū ad hoc actꝰ z haut dubiū
ee potatē ꝓphan. qui signa z pphias
ordinat. certissimū n dē inquirꝰ
ß quoslā sc nasta ut nyra faciat
requisad sc q̄ nyra facē necē pos
sint. Et hoc nō ē dubiū ee alīq
tām z tōt ome opus aiati actiuū
ab ala vrīg oppetebit ut dict cum
hoc opum ee in ala mouēte p
tē z impul. Exempli aut cā pot
induci q̄ appetit nātis ordinibꝰ
in duobus gemīs in dīmensionā
tis quoꝝ vnū cū differētia superā
hostia dīus simistrū latꝰ sui a
priebat q̄ adq̄ secata fuerit z
hanc utute qua pte hoīt in simistro
frat eq in dexē latere huīt z t bre
uiꝰ spatio trōnus anīo definēti sē
hec aut phia vr̄ mycha atramyte ha
ritaq; alicētulū aberrare. Si n ee
solo ceū hī actē impio id motorū
celestiū sue motu orbis nō ēet
stia p̄ arte mucta vñ prosticarēt
talui nantates. huīc aut sciaz no
bis antiq phia tradita ee qua ta
lia prosticem? ex situ stellaꝝ. Et

motu orbis. oz g̃ q̄ ista fiant p motū
orbis z nō oia p̄ acceptū nr̄ntis
intellē. dmp aut ꝑ dicta oz q̄ accepta
intellē ocē mouētis varietē sūm
diūsa accepta. orbs aut intēd. sc p q̄
cepta varietē mgr mediāte p̄ or
dinatiōm accentoꝝ. Tūc g̃ sce se
pate aliquo moueāt mediāte z
exorbitarent sic dicit plo. z nō q̄
cesserūt pyratetici ꝓhoc g̃ z milia
hūs sūlia dicā falsa esse oīa q̄ deuta
sunt oīa p̄ hoc solū q̄ intēd z yma
ginatio mouet corā ē q̄ta z vnita
p intēd fōras vel ymaginabiles. Sic
in stia de ala dictū ē. Intellīg aut ad
dutere in mā gnabulū ut p motū
orbis nō opiam. Intellia. n. ulla p̄
tica ē sc sepīg dyeig. Et vna fōra
desterlebris z gredens ala ꝓpria fōr
ē q̄ explicatiū ab omnīb. Et hī fōr
ē cē cē plenū z ē p humē lucis
nōd in omnibus intelligentiis. Et
detractō ulla z obūbratio ipōg z deut
dūsitas z nubis z dria ī spē z gne
ē exē detractione que fit p diūsa
magis z myn? p̄tialeb? rē z vlr̄ no
uenad. z io nō varia intellia sepa
tare stādo. sc mouēs ad diūsa. sic
tūt ad mouet ay sug motor nōst
imediatꝰ. nec ad patitē quod sūl
agens nō stringit. aut p se. aut
p mē. p̄ōr mouens. sic celū mo
uet p humē aerē z p ignē z p de
rē mgr traz. z ultr loquēdo pmd mo
tor ih oī ordīe rē z artis mouet
3i p 2m z ē p 4tū z 2m. z sic vat
ultō pmꝰ mouēs usq; ad velēr quod
mouetur. ita q̄ nichil mouet. Ex
aut plura sunt in phīs. // de fas
cinatione aut z pstrigis nos oīa
lia dicā ee cām. dicā. n. ee utute
gstellōys ī masci utute oībus hys
q̄ motu celi pducūtē. q̄ tū gstellaō
p̄digiosa est. silēm utute ī duct

ī matu

ī natā q aue hoc aliqñ ad impiū tri
hū natoꝝ fiunt nō hī alia cām. q
tue cognatus ē ad hoc facendū. et
virtus quāta efficatē mīstrū adē ut
hoc pficiat. nec hoc fit ꝙ tactu. q
virtus illa q̄ mutat mag̃ ad fozā
pstigij uel fascinatiōis p medīū
venit ad hoc ut tangat id quod mu
tat. sic venit virtus magnetis ad fer
rū quod trahit. Sic n. videm⁹ opari
ymagines ⁊ anulos q̄ fiūt ad stel
las q̄ cū nulla fozma ymaginaria
vel intellīe ponit ⁊ nichil oīo nellet
impare. Idem. n. in strīa de sōno
⁊ vigilia q̄ hmōi fozme celestes fo
rtissime sunt ⁊ efficaces valde ī trās
mutādis rebus. Propue cū nos vi
deam⁹ tanta cē efficacia cū q̄ fozia
alia mouēcia in ferioza cessā fozā
efficacē ozgatice ⁊ ymaginale depue
ciare id ad fozā tante astellis. timet
mouebit cozā. q. violenti nō male
te repugnare aīa q̄ ē ī rebus aliqñ
Oz tñ ipā nō mouet violent. Reddit
gō hī strīa q aīe sint mouētes cozā
sua ꝑ p nāz ymaginata ⁊ eas hēre hāc
facultatē eo silitudie ad strias ce
lestes mouētes ī opōne duplica ⁊
p hoc q sunt cozibus nō oīo īmīe gn
⁊ liceant actiōm pē cozp oīo ut est
melīe aut actiōm que magis ē aūe
ꝑ cozis. Sic ē ymaginari ⁊ cogitare
⁊ memorare ⁊ hmōi. illas aut aīas
q nullas hñt oīo actiones plg strias
ꝑ cozis. Oz potq plus cozp ꝑ su
as ut ē nutrire ⁊ augē ⁊ gnare p
decoctiōm mē. Idem aut illas cēs
q nō ī gestūt ī mā ⁊ agē separate ī
modo pnt oīo motas cē ipossibile
ē. Q. ꝙ ī quo ſ. rōes ꝓpatheticoꝝ

Ut aut ad ꝙ quod aīa moueat ī
pfectio q̄ ē separata
ea q dicta sūt appareant īducā

rōnes ꝓpa ꝙ gs demostrem aīaz mo
uē nō mīp̄ ꝓza ē. nec mīp̄ ē aīa. si ī
q̄ ē aliquo modo separata ⁊ cōdeing
quare sīa forālis separata hē magīe
palpo ⁊ manaꝝ separatis. dico ꝙ q si
forma imp̄ ē forma. ala aīa mp̄ ē
fozā qā cozp mouet. tūc ꝙ q ois
fozā mouet locale motū. h aut ōn
dimo ē falsū in 2o phīc ergo cozp
aut sequit ꝙ si aīa mp̄ ē aīa mo
uet oporteret q mouet ois aīa. q̄
tem falsū ē cō aīa vegetabilis. nec
modo mouetur. Si ꝙ mouet aīa alia
hoc nō hēbit mp̄ est ꝓpīo mē su
cozis. q ois fozma ē ꝓpīo sic mē
atū nō noz. Si aut sic ē pī q nō
hē ⁊ mouē mp̄ ē ꝓpīo cozis phīc
ozgaīa pō virtutē hmōi. q h
diffinio ꝙ dic omīe ⁊ nō ois aīa
mouet. Amplī aīa nullo mō noz
ꝑ hoc quod ē ꝓpīo cozis uel ꝓpīe
cozis in aīa nichil mutām⁹ n q
ē ꝑfectio ⁊ q est separata ſ ad ſrīa.
oz ꝙ q mouetur mp̄ ē separata. ⁊
nō quātū cozi. Amp aut nō q ē
in cēlo ⁊ cē mouēs ⁊ motū ꝙ ab eo
quod destingit magīs ē ideo mouedi
q̄ ab eo quod unīt cū cozē. distī
guī aut ꝑ hoc quod ē aliq̄ nō separata
ꝙ ꝑ hoc q̄ ē separata hē mouē aīa.
Amp aut pōm ꝙ ē oīo separata mo
tūz mutām⁹ etp̄ ꝑ hoc q̄ nichil acti
pit actōe. Ego dicto. n. in strīa de
aīa pī q intellectꝰ pōtia movet. Et
q̄ille nichil oīo actipit actōe ⁊ hī
ē sīm q est alie ptes ⁊ qd mouetur
ſ q̄ ē aīa separata. Amp sīc mīlli
gentiarū q̄ sūt ⁊ separate ingēti
tez rē sunt q̄ pma sunt movētiū
cozm. oīo sōl sīa q̄ ē actu movēs mo
uē hēbit ꝑ ad stās illis. Sam⁹ n. q
si ad unīuoce mediate ī pōtiq oz q
sit ētium ꝑ ad vnū quod ē ī oībz

illis sicut dcm̃ in 2° libro p̃me phīe. Cum g̃ inte celestes moueat locale motū p hoc q̃ sint separate. oppet̃ dicere q̃ oīs talis mouens localē motū sit separata p hoc q̃ mouet localē motū. dubitabit aut̃ aliq̃s fortasse dicens q̃ in nr̃is motoribꝫ ꝛ id quod mouet̃ nichil ē nisi. ꝛ sic separata vim̃ mouere nulla rō posse. Sz ad hoc sciendū ē breuiꝫ nullā de. locabilib. n. distantiā nō ē ī nr̃is motoribꝫ ꝛ id quod mouet̃. eo q̃ in hijs que p se mouent̃ id quod mouet̃ ꝓpinquū ē motori ꝛ mouet. quod aut̃ nō p se mouet̃. tūc ea q̃ mouent̃ sūt ad motū in pō aut̃ p se aut̃ p accs ꝛ si sint in pō ad motū p se mouent̃ accidente p se ē id mouēs ad locū ꝛ ad fortiꝰ. ꝛ eoꝝ motu mouentꝫ. lz fortē nō sit id motui. Sz q̃ motus ē actꝰ ꝛ perfectio mobilis. si aut̃ sint in pō ad motū p actū tūc hūt motorē p actū qui ē remouēs impedimentū ꝛ omnibus his motibꝰ motor ē ī mediatꝰ mouens p substantiā aut̃ p virtutē q̃ multiplicata p media mouēdi vsq̃ ad id quod vltīo mouet̃ illud aut̃ repugnant q̃ motor separatꝰ sit p substantiā ꝛ opposit̃. ꝛ tūc sit ī mediatꝰ et quod mouet̃. Sz quo vnū quodq̃ ē in celestibꝰ eo talis motor ꝛ talis motꝰ. nō. n. ē separatus p locū. ꝓ ꝑ cem ꝛ operationē ꝛ quātitatē sibi p virtutē motiuā ꝛ nō p substantiā nō tñ sic q̃ ipsa substantia ipsa sit ī mediū eiꝰ quod mouet̃. ꝓ littera exponit̃ q̃ iungit̃ ei mediꝰ motor tūc. hec aut̃ oīa manifesta sunt ex traditis a nobis in phīis ꝛ ī ce. ꝛ mū. Si aut̃ forte ab aliq̃ inquirat̃ quō stat celestium motorū esse separata ꝛ quieta celo. dicitur ea que in predictis libris dictū est quōm fortiꝰ nō dr̃ ee separata p locū ab eo a quo separata ee dr̃. ꝓ id dr̃ separata q̃ nō inest alicui subiecte nāe corꝑi nō ē obligata cui q̃ in aliq̃ subiaceat ꝓpietatibꝰ eiꝰ. ꝛ id. q̃ hec dicit̃ ꝺ̄one corꝑis. nec mouet motu corꝑis. nec operat̃ instrumꝰ corꝑis illa separata nō ē p locū a corꝑe nr̃o q̃ntū simplicis obligatiōis. Hī aut̃ oīa apparet stantibꝰ celoꝝ ꝓpietatibꝰ quod separate sunt ꝛ mouentes ꝛ alie sue formalitates. eo magis sunt mouentes quo fuerint magis separate. ꝛ id ī tō dicit̃ separata ē magis mouens q̃ stellata ꝛ sint motus sui magis diuini ꝛ hīa sapientē ē q̃ hō ē meliꝰ motui ꝛ multitudo opponit̃ ꝛ ad meliꝰ fluere omnes illi. alia alijs diuinꝰ motui ꝛ paucitas opponit̃ ꝛ nō diuersificatiuꝫ. ꝓ vno modo operatur vna species aliquid eo q̃ mouente potiꝰ ad rectē stridū q̃ ad fortiam apprehensiuā. sic in libro de aia dictū ē. Exponit̃ ꝛ hijs ꝓpositū q̃ nulla stella fortiꝰ equus ꝛ altius mouet motū localē nisi magis distet ī aliquo ad fortius primus celestibus separatis hīa aut̃ ē magis ipsa aut̃ simplicius aut̃ q̃ id separata ē ꝛ ulterius me sin corꝑis obligatiōm elongata. ¶ ꝓ qua dicit̃

Hoc aut̃ separata sua substantia fortius mouet̃ quā phīca et sua substantia fortius mouet̃

q̃r stella separata mouet̃ plus q̃ omnes alie fortius corꝑ phīce. Simplicius aut̃ ꝓpositiones a nobis in phīis libris posuimus q̃rum una ē q̃ mouēs omne p se mouet̃ ad fortius aliquid ꝛ ē p aliquid modū in se nō mouens. n. mouet̃ ad fortiam sua si vniuerse mouet̃ ꝛ gnatione ad fortius mouēdo sua mouet̃ ad locū sūt aut̃ primi motores ꝛ omnes ī fortiꝰ

mouꝫ

mouz ad foꝛas q̃ sunt in ꝑtib⁹ silr ad
ē in oīm arte. ita q̃ medica mouz ad sa
nitatē q̃uz hꝫ in aīa. Alien. nō tñ
in una cām gaderēt sc̄ colꝛicū ē i ꝓ
phicoꝛ. 2ꝯ sanguineū ꝑpm. sc̄ mo
bis ꝓlixa i ꝓlixis. q̃ vꝛ omē quod
mouet. nd ad foꝛaz uel vbi. quod nō
hꝫ ꝑ q̃ mo ad foꝛam id i quod ipsas
ꝑs. ꝛ ꝑ inductiōm ꝛ ꝑ sillūz. q̃m si uz
hꝫ ꝛt nunc ē in actu sīm illā uel
foꝛaz id ē ꝛtic nō mouet. q̃m motꝰ
ē exitꝰ de ꝓ ad actū. Ex hac aūt
sumpt⁹ q̃ oīe quod mouet. mouē
ad aliq̃d quod ē ex ꝛpīm. ꝑ q̃ mo
ad illud. Sequit̄ ad hoc ista. 2ꝯ q̃.
ꝓpoꝛiōm q̃ oīs foꝛa q̃ in nullo ē se
pata ꝑ se totaz ē in mā ꝛ ꝑ oīe q̃d
est in ꝛpā. cū veꝛitas ꝑ q̃m si sīm ad
nō ē impssa mē ꝑ illud ē sepata
Sz nō ꝓm⁹ cā in nullo sepatam
ē. Ad hanc aūt ꝑ adiūgit 2ꝯ
ꝛa gelud̄ q̃m nullū mobile pōt mo
ri ad foꝛam. q̃ iā impssa ē mē. nec
ad id quod ē in ꝛpa atripiam⁹. g⁹ re
sumēdo paulisp ꝓmā. q̃ vꝛ mouēs
mouz ad foꝛaz q̃ ē ꝛpm uel na ꝛpis
q̃ mouz ꝛ ꝛtiendo q̃ nulla foꝛa ꝑ
ꝑssaz iam in mā pōt mouē. id ē
uel est ꝛtiū ē ita ꝛ ꝑ q̃uā demōstrat⁹
q̃ nullū coꝛpus ꝑ se mo. ꝛ hanc oēs
ē ꝓb⁹ oīo ignoꝛasse ꝛ fere omēs an
tiq̃ antiq̃ sectā ꝓb⁹. ꝛ reddendes gꝛ di
cūt q̃ nulla foꝛma ꝑssaz i mā mo
bile pōt destꝛuēꝛ. ꝛ ꝑ se. ꝛ ꝛmsēm⁹ oppo
situ antecedēs. Sic q̃ si aliq̃ foꝛa
mouet mūz ꝛ coꝛpus cū ipa foꝛa
t. 3ꝯ q̃ ꝑ q̃ mouz sit ab ipo ꝑ aliquē
mod⁹ sepationis sepata. Ad q̃ mo
uēat ad foꝛaz q̃ ē in ipo mouēte q̃
ꝓ2ꝯ ꝓpm. mduct̄ q̃ illa ꝛ sit in mo
uēte ꝑ q̃ ē aliq⁹ mod⁹ sepatiō. Et hoc q̃
ē vē. 3z si ē sup̄ q̃ Aꝛiq̃. duo mō
sunt sepationis in mortalib⁹ ꝛ 3ꝯ
in imortal⁹. pmū aūt modus q̃ ē in mō
libꝰ ē id quod mouz. nec sit coꝛpa. nec
actꝰ oꝛganica coꝛpa. q̃ ut in ūtq̃ coꝛe
ꝑ ad aquo accepit sc̄ intꝛ ē sepatꝰ
in hoīb⁹ ꝛ hoc modo mouēs. hꝫ
facultatē intꝛ. q̃ quod sc̄ ē ipo
est ex̄ id quod mō ꝛ ꝛō mo ad illud
2ꝯ aūt modus ē subtilo. ꝑ q̃ ad sc̄ ꝛ
coꝛe ꝛ sit actꝰ alicui ꝓis coꝛis ex̄ agat
actiōm q̃ matꝛis ē sua ꝑ coꝛis ꝛ que
ꝑtiū q̃ ē ꝓpe nō ē in coꝛe. Et hūc
modū hꝫ ꝑtasia ꝛ estimatio ꝛ alie
sensibiles aīe pōt mouēꝛe q̃ capiūt
intentiones q̃uiq̃ uel discoueiēn
tes q̃ nō sunt coꝛe ꝑ q̃ sunt in ꝑtib⁹
ꝛid coꝛa ꝓpe mouēte ad ipas. In
celestib⁹ aūt sunt foꝛme ꝑ se hue
tes ꝛ id oīa q̃ sue modo sibi ꝓpoꝛ
nali mouēt̄ ad illa. sc̄ dictuz est
in 2ꝯ de celo ꝛ in. h. aūe q̃ hic dicta
sunt de mouēte in animalib⁹ detent q
ligi ex̄ hijs q̃ dicta sunt. q. phic
ꝛcū hijs q̃ dicta sunt in 3ꝯ de aīa ꝛ
tūc hēm⁹ ꝑfata sua de hijs q̃ mouēt
ea q̃ ꝑ se mouent⁹. Superflū. n. ꝛ id
quid essēt illa q̃ ibi dicta sunt hic
repetere. Sequit̄ q̃ q̃ dicta sunt di
centes q̃ sua foꝛalis mouens coꝛpus
motu quo ad ꝑ se mouet⁹ mouz ex̄ gen̄
aliqua qua hꝫ in sphis oīb⁹ sepatis
Sicut hic ꝓbat⁹ ꝛ id maiatꝛ nullū
motꝰ poterit ꝑ se. nec etiā ea q̃ ꝓxi
pinguit tm aīa uegetabilē. ꝑ ea q̃
hūt aliq̃ sensibile uel intellectuale
tm. ꝛ q̃ ea mouēdi ē ista. pmū motꝰ
cē ꝑ mod⁹ ꝑ quē mouet ex̄ id q̄d
moueꝛ. ꝛ q̃ id quod mō tali motu
nō ad foꝛaz q̃ ē in mouēte ꝑ aliq̃
modū. ꝛ ex̄ id quod mō. Et ex hac
suppsit occasiōm dicti sui auct̄. q̃ pu
tauit q̃ ex̄ q⁹ opꝛtuit ē sepatū
mouēs in hijs que mouent⁹ ꝑ se

q̄ q̄nto magꝭ cet sepatiꝰ q tanto ad
plura ꝛ ampliora ꝙtendit̄ sug mo
tus. uta ut si ab hēret aiāz mitꝰ s
mslē mtellectuꝫ agentē ꝛ elementum
qui mitꝰ in natura de splendore hēt
mtllīe ales dr̄a de sapientes nocatos
in h. de dīnatione q ille mouet mag
nō cozis sui cū. ꝑ ꝛ mudi mā mouī
ad splendore mtllīe celestis. ꝛ id fingē
rūt eaz posse ꝓduce nubes ꝛ face plu
uias ꝛ cōtrustationes ꝛ tonitrua q̄d
uellet ꝛ sequitur fiat eid in hoc algazel
ꝛ moyses egipti⁹ vr̄ gsentire in id ꝛ
aue dicūt ecp̄ esse deum ꝛ mltos alios
Et vr̄ mihi. q hoc sit error pp̄ eas q̄s
supra nidicq. dixerūt hoc cē p̄ f
dd ꝙhīe ꝑ q in phīis ꝙphia acquiri
unt. Sz nos de hys ia alibi locuti
sumꝰ ꝑ ptinet ad ꝙphias ñ nos
in astronomias aut quecūq adhuc de
hys determinauim⁹ hīc. ꝛ ꝙlā alia in
magnis suis. Q. iii. q̄d in aīa sen⁹ ꝛ m
clūdit̄ tali sit mouens ꝛ q̄le
at quo se hāt hīc mota ad mo
ad pns tū cozp̄ q nd p̄ st mo
uētq̄ ad hīc m uet̄ //
uētq̄ ad illd in
alia ptacula aue sit facultas moūen
de ꝛ facultas apphēd̄a sens uel ītel
lectualē uel in cōe. Sz hoc cōq eq
pedire pot̄ q ea q in 3o de aīa dicta
sunt ꝛ q ea q dicta sunt modū habis
q̄m oz q in oī motu sit motus de
mouēdo sē dixīq in primo lo de aīa
ꝛ si ad aliq̄d fieret nūciū ꝛ ad aliq̄d mo
uēt hīc hoc cēt sē si n fieret nūciū
ꝛ tu exēpleris motū. Et hī nō pot̄ cē
oz ꝙ q dā sit cui sit nūciū de motu
ꝛ q̄ coequētur motui. nūciū aut nō
fit ni p apphēsionē delectabilis vel in
delectabilis p sensū sensibilē inteūaz
aliāz. oz ꝙ q sensibilia moueat ꝛ intellia
non. Alia q̄d mouēs, ꝛ apphēdens
p sēm eqōs. Sz p ad cē q̄d apphē
dens ꝛ mouēs. mouētis. n. cē ng cē
apphendentis ꝑ q hīc. ꝛ hoc ostēdā pa
rēt in 3o de aīa dēfinita. ꝛ dē aut
hēntia p ea q dicta sunt modo hic q̄m
si ad forāz mouet sensitiua ꝛ sibi in
tellectiua oz q forāz illa aut sēm hūt
semp realē aut apphendit ea nd ꝛt
tamen hūt sēm realē forāz illa ap
phendit. ꝙ ead erit ꝙ facultas dē
mouēs ꝛ apphendens. ꝑ de eq aliud
ꝑ q apphendens, ꝛ q mouēs ꝛ eq
hys aliud ullq̄ q̄d. q sē in hys
q nd p se. ꝑ agnūtur mouēt motus
ꝑ q est actꝰ mouētis nd ꝛ ad forāz
ꝛ ad locū. ꝑ ꝑ quod ꝛ actꝰ mouentis
rē mobilis ꝛ dūplus. ꝙta ꝛ in hys q
p se mouētur motꝰ ꝑ quod ꝛ actꝰ
mouētis nd ꝛ ad forāz ꝛ ad locū q̄m
mouēs in talibꝫ p forāz ꝛ ad forāz
mouet delectat ꝑ ꝑ q ꝛ actꝰ eq quod
mo ꝛ alicq. Sz est ḡdus ordo. q̄m in
hys q nō p se mouētꝰ in eo q mouē
motꝰ ad locū ꝛ ꝑ nūciꝫ gnās ad motū
qui ꝛ ad forāz. locꝰ. n. ꝛ ubi ꝛ antes
forme ꝛ scīe motꝰ ad illa se dictū ꝛ
in phīis. In hys aut q p se mouē
tur motꝰ locales ꝛ aut motū ad foꝛ
mā delectabilis ꝑ tēpus. q̄m motꝰ
localis in talibꝫ nd ꝛ ñ inquisitio ꝛ
adquisitio quedā delectabilis. inter
ne tū ꝛ diffinitꝛ ꝛ poꝛ in talibꝫ mo
tus ad forāz delectabilis quā motꝰ
localis q ꝛ cā eq. Quid aut in aīa
sit mouens ꝛ tū vnū uel duo uel tū
ꝛ quo vnū l duo l tria plā sūt in lo
de aīa dictū ꝛ. Hmōi aut ꝛ quid est
mouēs rectꝰ ꝛ quid nō rectꝰ. ꝛ quis sit
ordo mouēdi tū dicā ꝛ. hz ḡ de mo
uēte in aīalibꝫ motū dicta sunt anb.
Tho 29 primi libri de motibꝫ aīalium in q̄ agit
de primo organo motꝰ scīl. de pēdibꝫ cū
qui dicit pedū capitis ꝛc primū //

Est aut nūc inquirend cō ptīle
corīs primo sit motus. cui aut
sit de oribz corībz corīs z aīe
oz q sē inquisitiū cō sit facultatīs a
nime. ita z cō ptīle corīs sit primo i
quirand z inuenīd in hac gēne nalle
diuisificazi cos q de phīas relīquit
scripta. galieng. n. z oīes z sequtes
eū posteriozē capitis ubi mīcha des
cendit cerebro id quod mox ē pte cor
porīs pnāī dē dixūt z ad hoc mīl
tus deceptī sūt rōnes quarū cā. q. alīs
videntē ē posteriozes. vna quīdē q̄m
ubiq; ē ūtus z facultas aīe mouēs
illud uidet ē pnāī mōr eo pte cor
porīs. Ex cā sensitiua z intellectiua sit
sole mouentes z ille operē in ea
pte uīr q̄ in capite sit p̄ oztā mo
tus. Cui aut anteriōz sit hūida mul
de z mollis sē q̄ patet sigillatim for
mar sensibiliū in sensibilibz. motq
aut p̄ mollicia z hūida mēbra eo
plerī nō possīt eo q̄ illa tractu a
motore resiliēnt. oz q̄ eo oppo to
sit anteriōr pt̄is capitis z ista pos
teriōr pōs capitis erit pnāī motq
eo pte corīs sicc. n. motq pficatē
magis q̄ hūido. motū aut dico mo
tū q̄ possimus q̄ē motq aialiū. alia
aut nō dat q̄ aīb9 da posteriōr sē
diuisaq; uirtutū z nō subalternati
pp̄ itaq; diuisa gnā uel oztana. Cui
t motiua z sensitiua sint diuise utu
tes z nō subalternati ponte hēbunt
oztana diuisa. z cū sint ē dē dē
mouētes z apphendentes sīl. oz q
sint uicine z nō apphendentiū ante
capitis motiua aut poste attribuit
Tria aut ponūt eo rōnibz anathoīe
q̄ cū rescindrē corpus nisi motiua
omīa extirpari uidentē aut ad nu
chaz q̄ē est uicina posteriōris pt̄is
Cerebri ex qua descendit aut ad poste
riōres capitis. Cui q̄ nīi motiua z corde p
quas fit motus nō q̄nuncte ā ad
pnāī motq eiusd rōnē ē iq̄rit in
posteriōri pte capitis ē oztā q̄d
ē p̄ pnāī huiq motq. z nō sicut
ab exceptis ut dīnt q̄m mollificatiua
nimios z infrigidatiua q̄ stupefaciūt
z īmobilitāt nimios motiōs z resol
uūt z descendūt aposteriōz capitis
pte z cū ibi tāgūt nimios tollūt motq
in toto corē z mēbris z fluūt q̄ritu
Relinq̄t q̄ q̄ illud sit pnāī motq
in toto corē. q̄ritu aut nō ē sīlr ab
exceptis. q̄m ibi massis aliq̄bz nimis
iā q̄tationē z īmobilitatē īaurīt
quozdā mēbrozq quod nō cēt si cēt
ibi pnāī motq pnāī. cād p̄ q̄ritaz vi
tem̄isse plō q̄ sē narrat a ꝓculeio
in li de plōnis dogmate tō hōm ī
vultu cē dicebat. eo q̄ oztā dēs
virtutes erāt in capite z pōpue
motiā q̄ mōde hīt p̄ impud. justid
n. cē dicat hanc aztē corīs teneri
sē z in mūdo q̄dq; superiora sue īfe
rioribz ut asserit hūc impiuz. ad
dūt aut quīdā sē rasis z alīi mdnes
te argumētātes q̄ si cor uel epar
cēt pnāī motiū. tūc deberēt zal
pō z ad ipm mstīa motus deriuq
hoc aut nō ē vīm z cēt in hoc mag
nocumētid q̄m extendendo nimios z
ossa frequē cōmouētur z forte alīq
lia soluentē z ī inducēt morē p
pue z cū nos exceptis sīlr q̄ caderēs
vel prauū in posteriq capitis stat
obrigescāt z iturīt mēbroz imo
bilitatē q̄ sensērit aut omīs ista plo
quē fere omīs antiq sequūtē exceptis
ad modū paucis q̄ q̄ q̄ritaz z ap
petitū posuit in epistē ē tāq̄ in

alīs z alīb audacia aut

Que nascenga in corde z hom ordi
q nutu mouēte cū omnibus sibi in
mō deseruētibꝫ dyrit in cerebro
cē. Caput aut ꝑ hoc cē ꝓbat
Vt cogā mota in aialibꝫ etc̄ i figu
videre gruere coribꝫ q̄ pmo i
celestabꝫ mouētē z sunt cā motꝫ in
ferioꝝ Esse aut distinctū ut nec
d arte trahere imperata z altius
distribuentē illos defuncta. ante
quid ea q̄ motū cē faciendꝫ uel
no faciendꝫ denūciant. retro aut
ea q̄ motū eundē mādat cōe autē
addit aut ꝗd spectatorē ꝑ hoc
q̄ ꝑ sī credere trahē pnā aialiū mo
tus coꝝ in quo ē nascentia. i
cē cpatū in quo ē lacebrosa sēs
libidinū nūq̄ cē hūt motū n in
ordinatū. cā. n. oīs mordiationꝭ
in motibꝫ ē q̄n h̄ mouēt pma
z nō rō. Cēt aut tūc dicit ordinatꝫ
motꝫ quū motꝫ ab arte descendē
dignitatē. hoc z a sede sēnꝭ z capite
cē. n. aial q̄dꝫ cognitionis sensual
lā hēre asserūt in capite. q̄ cā ē
ordinationꝭ motuū sunt ꝑ nec cpi
gētia q̄ꝫ nō hēat rōm. Simplicius
aut addit hꝭ q̄ dicta sunt. q̄n
z lesura artē in capite motuū fuē
mordiationū. nō aut lesura in
corde uel in cpite. cordiāti. n. z
cpatica motꝫ hēt ordiationē nō
alīē hꝭ q̄ꝫ corrupta ē mēbꝝ tella
capitis quā legistica pmā spēcē
appellauit. z hoc ē signū q̄ ꝑ mo
tus & capite sit z nō ab alio ag
ortano ¶ z^m d' ꝓbā ꝓpatheticoꝝ z
ꝑ q̄s ꝑ cor cē pncā motuū

Hec aut ꝓbā
ōia ꝑ rōm inuestigātibꝫ nō
mō placuit ꝑ quod cēt auctoritz
vbi loquit de motoꝝ. sē. libꝝ de aīa z aīe. in. c. sexto ꝑte na
lium suoꝝ z alīs ꝗplēs coꝝ z nō capit

ꝑ mouēs mēbꝝ ozgā q̄ cē trahert
h̄ sēc fortissimis rōnibꝫ utute &
mōrationis hūnibus q̄fmate. vnū
q̄ꝫ ē q̄ oīa q̄d mō in mudo nē
ē q̄ ad ꝑ pnā coꝝ motū sē ad
cām reducat. Est aut in mō sē
in. vi. phīoz denūatū ē aial
sic mbz mūdus. oz q̄ q̄ oīs motꝫ
totꝰ coꝝ aialis reducī ad ꝑ
mū ozgan motū sē ad cām. nō
ē aut dubiū apud aliquos q̄n ꝑ
mēbꝝ motū sit coꝝ. h. q̄ etiā pn
cipiū motuū omniū q̄ sunt in coꝝ
simplicius aut ē rō ē q̄n nō dubi
tatꝰ coꝝ cē pncā structura oīm
aliorꝝ mēbroꝝ z nō caput ꝓbatur
ā ꝑpetuo in sede cpōis pmo for
mat cor sibi sedē z denūciat. z
cpo illo pietis lactis z venis z ar
teriis supiora fabricat z ꝑficit
quod aut ē pncā sē ipōm ē pncā
motꝫ z gnōnis z omniū aliorꝝ. oz
q̄ cor cē pncā motū ¶ z aut ē a
signo quod ad q̄stet q̄n oīs motꝫ
aialis fit imutatio ill fugiendo
Et hiis duobꝫ sensꝫ ꝓpatur cor ꝑ
diastolē q̄ꝫ in pmo. systolē aū
in alio motū. vī q̄ z indubitanter
q̄stat cor cē hoꝝ pncā motuū
¶ Recta rō ē q̄n passiones q̄ faciūt
motꝫ istos omēs sunt in corde. sē
tūr tristicia sēs z gaudiū z dilatio
z amor z oīa hec. Tūc q̄ sē effectiua
motꝫ ad cor referantur. q̄stat esse
cor mēbꝝ quod ozginē mouens
in motibꝫ aialis ē p̄. ¶ Recta aū
rō assūpta z sanguine suspecta q̄n p cal
orē z sēs z sanguine ꝓpinquē ad mo
tuū ozginem. hoc aut in oīm motu
aialiū videmꝰ aut a corde ꝑtendi
aut ad cor reflectē. q̄n in animali

gaudendo

gaudendo ſtando delectando acordē
cedūt ⁊ poſtēdūt in organa mobilia
mīmendo audē ⁊ ſtando ⁊ nectādando
⁊ dolendo ſentimꝰ iſta ad cor reffugere
Sic̄ inferiꝰ ordinē. Cū g̈ iſta ⁊ ſa
nāt motū ⁊ acceleret cū cū fortī
vndē ⁊ mouetabili ſone gaudi cor cē
p̄ p̄nā ex corpꝰ motū ad aliud. ſcō
audē ⁊ vltā ē q̄n orīa opa vite nr̄e
ē p̄ncipiata a primo p̄ncipio vite. ē
audē motꝰ ad aliud p̄ nr̄e opa vite
ōz g̈ q̄ ad ſede ⁊ domicilio vite p̄nā
p̄tē. multa aut̄ ſunt alia ex q̄bꝫ
hoc ꝓbat̄. Sz hoc pp̄ oppoſitū di
mittimꝰ eo q̄ iſta ſufficiant. Eſt
aut̄ ⁊ g̈entiſſimū cor cē p̄nā motꝰ
in ordē. n. vnius celꝝ mūdi. ſat
nichil cē motus p̄nā n̄ quod g̈
mo. Simſr aut̄ in ordē ē oīm
organoꝝ ad aliud nichil cē p̄nā mo
tus ⁊ alioꝝ opꝝ n̄ q̄ ſuo modo g̈
hē motū. Sz hoc aut̄ nō cē n̄ cōi
dēbuit aut̄ ē cor ⁊ alia nō ḡens. cū
ad motus ad alia ſit de decreto ſiniſ
trū g̈entiſſime reffert ad mē mē
decretū ⁊ ſiniſtrū. hoc aut̄ nō ē nīſi
cor. q̄n licet declinet pauc ad ſiniſ
trū. tñ hoc nō fit n̄ p̄ acutus ut cor
anatomiꝫ ſcitis q̄ aſtenditꝰ in deſ
trū ſubducat ⁊ et ſiniſtrū aliq̄
tūdē tale fiat q̄ eo abſente ita ſcit
calidi ⁊ ꝓſeruā ſolerꝫ frigidi a
lr̄ nymis infrigidare tur. hec g̈ ⁊
ſcēs rōnes ſunt ꝓpter quas

Hanc aut̄ C. 3. in q̄ oſtendē quid
ſit veritatis in vnaq̄q̄
opinionū inducta ⁊
medicoꝝ vnūq̄q̄ p̄ſimul

vrīs expōs eligit dīa plonis ꝓbatoꝝ
aut̄ ꝑfectiſſimi q̄ſenſerūt in vſā pp̄
putrefactoꝝ dicentes cor cē p̄nā p̄n
vite ⁊ ſēſꝰ ⁊ ſenſꝰ ⁊ motꝰ ⁊ omniū
coꝝ q̄ fiūt in corē. Ego aut̄ g̈ſeno
phias. tñ ad vtrūq̄ dico cē in opīo
ne ſocratis ⁊ plonis ⁊ medicoꝝ. dico
n. q̄ cor ē quid p̄nā eo q̄ ab ipo p̄ce
dit ⁊ ad ipm reffugit ſpūs mouens
ſpūs. n. ēp̄ q̄n poſt cor mox cū mo
tū ſit. Sic aut̄ dicīq̄ ſpūs cē dirigē
tes ad dēbitū ⁊ debitā ibi in organis
ſentiendi ad hoc q̄ fiant ſenſꝰ
miſtratiꝫ ⁊ ꝓportiōatiꝫ ſoīs
ſibilis. ita vr̄ hic ſit q̄n aduēte
mouētabilis ſone cor motꝰ cē
p̄ ⁊ tñ ſpūs expēdi ⁊ retrahi. ꝑ
nuus cēbri ⁊ cēbri ipīq̄ poſteriorib
ꝓes ⁊ cellas ⁊ ibi mediē fiēdꝰ ple
nie motiōq̄ ⁊ id ab illa ꝓte ſenſoꝝ
tuꝝ exēdi nūs ⁊ cor de ad ipīq̄ mo
tus ꝓſtriōi ⁊ vr̄ in q̄ nō ē q̄ditꝰ
m dīs animalioꝝ ꝙ p̄ma opīe
gdūt cor cē p̄nā p̄ mot organa
aialis motib. q̄ aut̄ ⁊ dēbitū
ē posteriꝰ cēbri ꝓ q̄ ꝓ ſpūs illuc
pterisſe monetꝰ acorde. motꝰ at
nō ſemp ducit ad ſe imē ligamēta
⁊ cordas mouētes. Sz ad locū ubi
g̈enaq̄ ſit motꝰ. q̄n ſi iſte vie omīs
ſigillat̄ p̄mitterēt ad cor vna ſpe
dīret aliq̄ ⁊ id cū ſtabili oriāt acor
de diāt ad cēbrū ⁊ inde dirigāt
ꝓ corpus ut tū ꝓ muſculos moueat
Cor. n. cē p̄nā duoꝝ ondit ipā
eq̄ duricies q̄ nō ē cāta aliude n̄
q̄ ex carne nr̄a tota tāta ē ſtā cor
dis phiq̄ caro alicui alīq̄ mēbri.
Ex ſtā g̈ cordis deriuā. licet hoc
media dice nō videant. de hoc
tū in libro aialiū tradem ⁊ onde
mq̄ dictū aīz cē vīm q̄. ſ. tū vene
q̄ nūq̄ deficiēte acorde. ſtē ⁊ arte
⁊ quidq̄d ⁊ alioꝝ in corde. h̄ uq̄ at
tale poſſimꝰ aſſignare rōm. Secūq̄
n. q̄ omīs diuſitas q̄ ē in ozgnis
aialiū ē ꝓ diuſitatē principiū aut̄
oz g̈ q̄ talīs ordo ſit organoꝝ ad
vnū ad orgā. qualis ē ordo pricipa
lis aīe ad vnā aīe ſūz. Ex qua

rō rōnem

sequit hic pō. Sic. n. ut dict aust nec aīa nec corpus est vnd. Cum g ia alibi ostensum sit aīaz ee in corde. vidē oī organoz rēlō esse ad az sic ad pūa. pūm quippe pōt eo quo sentit et ipm nō et eo alios. Caput aut simus orestere eo alios et etiā quasdā capitis ptes ultiō applī in gnōne. Hoz cor sic ē q nō ē eo aliquo alioz oz g illud cē pūm motq et vite et sensus et oīm alioz opuz vite. ß sic pma semp ulia sunt et ofusa et indistincta et indetiata. detiatio aut qđ applicatuz. 2us uta ē de istis vnibz et motibz q nō hnt plenā detiatiōm et distinctiōm. ß q accede predict et applicata aliis ozgnis principaliby ac typuit foeas et virtutes illoz. Et eo hys distincta detiatas hnt o pōnes. et id sentiendi opd dr pfectio pma capitis pte et mouēdi. in vltiā capitis eiusdē pte. aliud vtiq dr pfectio in parte frontia in testibz Dic aut dō p ofirmitatē studentes ea q in occipitio sut hys q memoriā. qm cē ni qđo alioq refferte ad pūm mūdi ē indistincta et simplicia et descendendo p pūa mouēda. q tri oīa nō principiāto in utute pmi acquirit distinctiōm Et q dā pōm Sic. n. vt vr frustra ēet in medijs locis cōis. ß et cē cor et distinctiōm ac operit ea q sunt a pmo vniformiter motore. pp ad. n. ē ee 2um et pp ad 3 et sic de ceteris et eadē rōne de mēbris principaliby in corpe animalis. 2m. n. ad q fuit addens ad ad qđ inuenit pōt et 3 item ad addit et sic de ceteris. donec vdquod predict vsq in opus et sufficiēs distinctū et detiatū sit. p h et pz solū omne cor q in pozibz quā luit dubiū Q q' de primo diabz gñ lib⁹ pauonibz cordis q̄bz disponit ad motū

Quia do ia detiatū ē q cor oī hor pmū ē q̄ precedit aīalia motu. ut. s. grudy et fugit et delectatioīb et hys sic ē detiare hmōi dnē et applexionē cordis in hijs pl nyb qui sine hoc neqq̄ bene cognoscēt aīalia motus dicam q. s. qđ oī passiō et motui sunt fugita et delectabilia. n. qđ acceptū fugitiuū ē. et sic cōcludit qđdā pceptū gaudiū et delectatio. ex hoc tās phicas horē deuidere. pn aīalibz quidē. n. ista sunt fugibz cētū et distinctionē diuisibz ē ethicas facultatis. oīa aut in motibz cordis vt dicat andronicus pyp⁹ p ficiuntur cordis ostructione. uel cordis dilatatione. quos motus greci systolen et diastolē uocant. Resumētes q̄ dā cor q̄ in libro de aīa dicta sunt. dicam⁹ omnē sensū dissimilitudie pficī. quo. n. organo pfecte sensus assistat ē tūc nō sentit aīal. et tūc nō sentit aīal. et dicit q̄ ethicus sanguis nō sentit calorē. cū cū maior sit aliquo q̄ febricitante. cū. n. hoc ē q calor ethicus infusus ē mēbris et statq ē habitualis. tūc nō sentit. quod et nom⁹ eius ostendit. q̄ ethicus maior sentat ut q̄ sanguis febricitans alit eo q calor eius destruit mēbra sentitur melius. pp qđ ethicus ad passiō ois p dissimilitudinē nō parētis fiat et ois hmōi passio fiat quadā sensus passione. Androniq pyp⁹ tetrici diffinit passiōm dicēs ē ymaginalis aīe motorū et pp nāz motus appetitus. nō. n. passionis subiacet pb tonalis aīe q̄ nullius pris corporis ē tactus. cū passio sit passione cordis nullo modo pfectatiua appetitus aut motus q̄ ē ptez nāz. qm sit ēet habitualis reducto ad nāz cordis et cordis absq dubio nulla facit. oio

sensus preptionis et vita p gnz nd

sensus precipuꝫ ꝛ utꝫ p gnꝰ nꝝ fa
ceret motꝫ. Est g̃ prima cā pars
mouetis dissilitiuꝫ q̃ dr̃ pom ꝛ
arid. dr̃ aũt pyssonꝫ ꝛ ꝑ androic
ꝛ oms pypateticos sunt. q̃ ⁊ tri.
ꝝ timor. gaudiꝫ quā q̃dā spes no
cant ꝛ delectꝫ siue gaudiꝫ. q̃ quid
licet ꝯtraꝛ sint tñ in talꝫ malibꝰ
ꝛ motibꝰ reduciturꝫ q̃ nos angus
tiā ꝛ delectꝫ possumꝰ appellare. dr̃
sensꝫ ꝛ in p quid nꝝ cor ꝑ sistolez
gstringendo ꝛ fugiendo in sepm
ꝛ in delationꝫ nꝝ cor ꝑ diastolem
dilatando se ex̃ sep̃m ꝛ ptendendo
tñ gcepꝫ in toto corꝑ ꝑstrom cū
sig̃ est q cā horꝝ sunt in angus
tia gstringunt ꝛ suffocant ꝛ cū fit
in delatione multꝫ intensa. tuc exore
dunt brachia ꝛ tñ corꝑ. q̃ po sup ip
sos ꝯtendꝫ. Causa. n. prima ē q cor
retrahit ad se ꝑtem ꝛ sanguis sa
tiatꝫ ꝯbibit in adiutoꝝ corꝝ ꝛ me
dij ꝛ trimembꝝ. postea caliditꝫ
broꝛ. ꝑ hoc ꝛ plinius in phys pa
ssoꝝ ꝛ trimembꝝ. postea audaces ꝛ
fortes multi sunt. Cuius cā ꝛ hoc
aliqñ ꝑ ꝛ infernꝰ melius pate
but. Cā aũt 2a ē q cor expellꝫ
dulcedine ꝛceptā implentꝫ membra
spu ad impetu acꝛde ꝑpulsa
to ꝛ subtili sanguine ꝛ h̃ appellunt me
bra destrahi ꝛ exoleri. Sciendꝫ aũt q
melius ire fugat ad quod nale ē q̃
ē gruū ꝛ destrahi. ex ꝙ ꝑ q oēs motꝰ
angustie ꝛ ppā angustia sunt ex
hoc q sunt ꝙ nāz. p cās aũt nā
tale ꝙ uenit motꝰ delectabilissimꝰ
ce ꝑ nāz ꝑ ad quod est nē gferēs
apprehensiuꝫ p sensꝫ. ꝛ io hoc ꝛmi
timꝰ nā ꝛ ꝙsecutiuꝫ ꝛ tñ ꝑtem ꝛ cor

Extenditur in ad. licet aũt angustia
ꝙ sic dictū ē ꝛ silr̃ delatio ex gestine
gentis cū gaudio. ut dicit dionꝰ tñ
ꝑ plōm ꝛ aptissimꝰ de accepta ī
uenitate plō. n. gsiderans passiones
nō ee ī ꝑ corꝑ ꝛ corde ut utes
dicit q oēs delecta ē gnō in sensi
ato ꝛ silr̃ tristicia. Cui opposita na
tura sunt sicut ē rō. Ethic aũt ē ethicꝰ
vult q oēs virtꝰ sensibiles aiē ꝛ
intellectuales ꝓ hīs impedimentū
inferna ꝛ nāli operōne delectet ꝛ
ad ꝙ cōm differentes delectiones dicē
q delatio ē operōne ꝛ gnālis nō ī
pedita ꝛ hinc sequꝫ aq aiē. in
ethꝰ de disputationibꝰ corꝛdiū ꝛ ssue
tibus corꝛ dicē q oēs delectā sua de
lectatiōe ꝙ applausꝰ pfecte ꝙ ipsius
ppriꝫ ututis. sic scientiæ dulce ꝛ odo
rē ꝯ delecta ē sensꝰ ppe vndic
tā ututi ura subtilitꝫ ꝛ pape sphēm ūtu
tis egrytē ꝛ estimatiue ꝛ theoremā
vurtuti intellectiue. Cui. n. oēs ꝑfecto
sit nāles q̃ nō ut dicē aiē. de
lectiōm ī nasa cū q̃s ūtꝫ precipit ad
quod nāle ē sibi. Iste g̃ sunt due p
me imitantes ill fugē ī oī motu a
nimalis. Et q̃s aũt fortē dubitet
de hīs duꝫ q̃ sepe de nālibꝰ ꝛ g
ferentibꝰ bonē hūdinꝫ quoꝝdā g
tristaꝛ videmꝰ ꝛ angustiā sic de ab
sentia metricā tñ vini superflu
tristantes fortificatoꝛes ꝛ potatoꝛes
adueꝛtat cā q dicta sit ꝙ ꝝ hītus
ī nālis trāsmutat aīal ex̃ preceptiꝫ
sensus ꝛ q̃ sentit q̃uis illi hītui ī
nāli mꝫ tristicia ꝛ q̃ gens illa sen
tiet mouebit delatiōm. ꝛ io delectā
nes fortificatoꝛe ꝛ potatoꝛe ꝛ tristi
sunt delectationes ꝛ egrotationes. Et
tristiæ. De hīs aũt in ethicis e
rit dr̃. Nunc. n. nō dr̃ de eis q̃ de hīs

lib. p9

n̄ fiq ad cordis dispōnes reducte fiat
unt motū aiālē ih fugiendo id ꝓsequēdo.

Hiis ꝫ ꝑ tm de diuersis dispo
nibus fiat in cordis ad fiſto
gr sanē lem motū ꝫ diaſtolen
ꝙ pōm augustrandi. m ſtād nl' gaudio ehg
ꝫ delectandi hī quid ōme quod mouē
motu aiālis. ꝫ nō ē una ōm̄ in his
nālis hilitas ꝫ aptitud qm̄ dria est
mē pōm pssiāz ꝫ hilitatē sū aptitu
dem qm̄ pō eſſe ē mē oppōita hi
litas aut ꝫ aptitudo inclinatiu ē ma
gis ad aliū oppositoꝝ. gz aut nō ap
tūdies ipius detrahat ex nālibus dis
pōnibus pm̄ organū motū. hī ē cor
dis cū ꝓplexionē sūt multe ſcē to
no cordis aialiū. Est aut oīs eſſitas
nālis ꝫ egressus ab eſſitate ē in
dis ad nālia appendēs dico aut ē
qualitatē ꝓportiois geometrice me
dietatis ſcūt ſepissime dictū ē in
libris antehāc. quot sunt at eſſi
tates ꝓplexionū in gn̄e aialī di
ctum in libro de nālibus locoꝝ ꝫ loca
torꝝ/dicamꝰ ꝫ hī in gn̄e ꝙ cor ꝓpor
īmediate ꝓsistens hī sue ꝓplexiōi
Rūdtam ſpūm ꝫ sanguīm ꝫ papue
ſimſtri talarū cordis in quo ſub
tilior ſpūs ē ꝫ sanguis clarior ꝓpor
sūt aut ista ꝑ egressū ab eſſitate
ꝫ ꝑ eſſitatē multē modis variā. at
n. ē multū subtilis ꝫ clarū tēpate
ꝓplexiōis hūsdē ꝫ calide ꝫ talis
ſpūs maxīe accredit ad dispōnē te
ſtūm aut ē oīm̄ ꝓpetates hūc
his ꝫ grīas ꝙ ē paucū grossus
obscurū tēpate ꝓplexiōis. autī
frigore excedēs aut ī calido nel
in hūdo nel ſicco ꝫ eſſitatē sue ꝙ
plexiōis deriquās. ꝓp hī ꝙ cor ꝫ
corpus sibi accredit ab eſſitate ꝫ
ē dessistens ī alia ſſitate ab illo
nel in ꝙtitate ꝫ aliās retinens

ꝫ hoc multis modis. dut. n. ē paucū subtilis clarū ꝫ tēpatū aut ē multū grossi clarū ꝫ tpatū ꝫ hī raro. otigit. grossi
es. n. illū grueit ab aliq̄ obscuritate
eid ꝫ id fregnē ingnitur subtilitas
ꝫ claritas ꝫ grossities ꝫ obscuritas
Contingit tñ aliquo obscuritas ex
ꝑte spūs ꝙssione licet sit clarū in
sepo ꝫ hī ꝙssū aut strictū ex frigo
re acūtale aut ex resolūne ī sepz
aut ē spūs multū subtilis ꝑ nō cla
rū. ꝑ matris fuliginosi ꝫ tēpati
Et sunt tot modi ꝑcūd quodlibet
dicte ſpē ḡditiones pnt ꝙponi ꝫ
diuidi. ꝫ ī ſti mō sūt multi modi pti
cū quid aptitudiēz facientē cordi ex
nāli ꝓplexione. ꝫ tūc pduūt hoc
hilitates. ꝫ si aliquis studiū ponat
as in ḡzuā tūc reddit ꝫ manet fir
mū ꝓpē sic dixit oratū nām exercitia
firma tū usū mīret. Aliud at cōtū
ex assuetudie ꝫ studio ꝫ ille ꝫ durat
diu. Aliud aut sūt ex tpe nutrimēto ꝫ ille
nō durat diu ī assidue tales ſuptro
nutrimēti. dicā ꝫ ꝙ si in corde ē cla
rū spūs multū subtilis calidū ꝫ hūdū
tēpate. hī ē aptissimū gaudio ꝫ de
lectāi ꝫ nō tristabīt nel angustia
bīt ī ex cā magīe ꝫ ē hī optīa dispō
q.q. vitā facit florere ꝫ tñ hī ꝑ
ualitā sibi dissolūm ꝫcedit studiū sue
ꝫ virtuti. sic aut arg. in libro de ꝙ
blematibus dicasserēs ꝙ omēs
excelsi ī sapīa ꝫ hoīes ingnes ha
bentes fere fuerūt melācolici. tal'
ꝫ in cū corde ēquatō hūc spūs in
oīa mēbra cordis cuius ꝑfectio quā
multū sūt ꝫ nō defficit. ꝫ ō ꝑficiat
in eo gaudiū ꝫ delectō ꝫ talis clarit
ꝫ ictūdus hī gressus fortis. ꝙ tales
representat clarus spūs ꝫ talis
ſm̄ crime gaudet. ꝙ ī medullis ejus

penetrat

nō de pūe

penetrat subtilis spus. ñ Remo adeliaſs
pp hoc q nichil in tepatid t equaens
spm eq eo statid quē hr. Si q̄ys
aut t pauca subtilis r clara spōs thu
mydi fuale gaudebit eo q̄ tubz ortū
ne r vehemēt. ß cito deficit qz r ſpōs
deſſiat eo paucitate r fuale dimittit
quos gapit eo hidre r talis t pud
rid spūs r id fuale voluptate r fuale
cadit a gd tate. Si q̄ys t aut
pauci spūs r tenuis r nō clari. ſt
ſit spūs qualeſtcūq eo ē tudin
r maaldoz ſtatoz hui nō gaudet
de fuali. eo q spūs vite ſuſſiat pu
vite. r id in corde retinet r nō effu
dit in deliras oīs. Vi aut quoz
spūs t multi q̄ndi r groſſus. ſi aut
hic ſit caliduz r obſcurus erit fortiſſi
ira r diu tenebit cā. nec de fuali
ſedabit r nō delectabit de fuali qz ſpūs
groſſus repugnat diffuſiōi. r z id po
dere ſuo gpimit cor r obſcurit tri
vigit r groſſiore diu tenebit. r io ta
les ſut memores in ſuriaq oī tpe
Tales. n. ſut hoīes ut dr a. ppri
etate rubei vini quos fumoſos r
vaporoſos t hr vapore ſpoſſi r ca
lidi p ſpūs repletos r id ſunt ſtu
dioſi ſſimi r oſtātes in maturitate
r grauitate heroice virtut. r magſ
attendūt hys q ſunt roīs. q̄ hys q
ſunt ſenſuū pp longā moꝝ fōz
in tellulis capitis. ſup q̄. nō ſſi
ß mitez gdatis. Si aut ſit ſpūs pu
rus nō clarus. ß tñ ſubtilis r caliduz
ira erit breuis r feruētis ire. ß
nō diu tenet eā tñ ſēp ſſe pauca
pp eius ſubtilitatē ſe ruct aut in
ira eo caliduz r nō gaudet alio. Si
aut ſit ſpūs pauci r groſſus r obſcu
rus r frigidus. hic erit de ordine me
lācolie r ſeny. Et hr tñ excedere
pot in hys q̄ nimi gaudebit. ß spūs
triſtabitur r erit pauidus eo q̄ tubz
eā r fugiens r ut uta dicā fozmidolo
sus r ſenes triſtes ſut r melācolia
de melācolia nāli. Simple aut ſu
dicid t de alys hoīb. q̄nō aut iſta ſp
eo calo uel potu. tūc hnt r ß ople
xiones abūd r potiuſ naturales
res r nde t eo q nimi duxit ſapientes
dicūt q vinū cibi bonos gignant hu
mores r bonos spūs r bn spūs libi
mozes r delectabile vitā. nō dr
q vinū bonū dr bone spēi facere
hores eo q t calid nāliū. r hr hu
mor actuale ſubtile eo gignatur
multi r boni spūs. ß tñ talis nō ga
udet ñ ſenſibilibz. qz omnū ſuy va
pore obſtruat logiſticā cellā r deſtru
ctiuū spūs nō ozdinē ſenſuū. r p me
dia capitis vacuitatē r nō repſe
tat ñ ſenſibilia. Et hr t eā q ebrios
dr q manet eis in q̄bz ſunt pp spū
ū diſturbid eo calore vini. Eo hys
aut t adūte quodāmodo q̄ intellectualia
tur. r hr t pp intellectualia r dia r
rnalia r honeſta. nisi ſenſibilia de
lectātia r ḡdia coꝝ nisi ſtatim
q̄ ſenſibilia r humana r utilia. Et
aliquo t honeſta. ad tñ illa multo r
magnabilid ſ. matis delectabilia
ſunt q̄ iſta. eā. n. huiusmodi q ſenſibi
lia r humana p̄ria r utilia ſunt coꝝalit
in spū q̄ ex accidēti precedit repper
tata. r id affectāt fortit r gpatie
ſ. delectōm nec triſticiā eis corpus
eo q corāliū r spū coꝝali mouet
Ad intellectualibz r rnalibz r ho
neſtis nō gpatie coꝝa eo q̄ b nō
ſunt in spū corco r id parū mouet
magis dē eos q̄ dē abſtracta r ſimpa
r rnalia nesciūt attendere. Et
hr t eā quare ut ſequitur viciunt
delectationes coꝝales r cibant

delectones ⁊ iucunditates ⁊ honestates ⁊ diuinas
fruitiones aut quod differunt cordia
in fuga uel imitatione q̄ uerecundia
de filiis non tm sunt ecclesie ⁊ sunt
apud eos. Debilitas. n. cordis ut et tris
de filiis tangulatoris cordis ⁊ uigor
cordis ut valde filii cordis dila
tatorum ⁊ ampliatorum. Cū tm cor
dria sit nō magnum. Et pma qđ
dria est in hac q̄ unū cor nō semp
eodem statu uel sequit ad alterum. Nō
enim ois q̄ cordis et debilis et tristis
uel angustiatus. nec ois tristis et
mydus uel corde debilis. sed nec ois
qui hz cor uigorosum et letum. nec ois qui
et letus hz cor fortē ⁊ uigorosum. ///
dria ē in dissonis cor tmydatus
n. q̄ et cordis debilitas. Differunt aut p rō
tmydatus ⁊ quia nō sunt sufficies
ad timorē sui formidatoris ⁊ tm
tollerare nō pōt. formydolosus. n.
tmydus et qui ea q̄ timenda ⁊ nō time
da timet cordis infirmi tollarend
aut angustia nō cordis differt ab
et tristitia. angustiatus. n. et q̄ an
hz in corde id quod modica hz
cam tristitiā eo ipso q̄ tollerare nō
pōt ꝑ apparentē iniuria illatā.
Tertia dria ē supta ex ḡtatibus fu
ga. n. sequit cordis debilitatē que
et tymiditas ⁊ nō ut timore cor nō
mō in ꝑ systole. angustia. n. sequit
dilatatā. Cū nō pōt tollerare in
iuriā ⁊ nō ut ea cor qđ mō ꝑsysto
lem ꝑ ⁊ postea ꝑ diastolen quo ad
dicunt. Cū dria et effectus corpis cordis
debilitate. n. cordis q̄ et tymiditas
et q̄ ex tymissio calore ⁊ dis
frigiditate. angustia aut cordis
sine tristitia sequit accenso calore
⁊ feruore spūs. quasi. n. dria sup
ta est infirmitas cor ad utrumq; istor

Amia. n. temuitas ⁊ paucitas spūs
aut cor timiditas. ꝑ spissitudo spūs
tractus aut cor tristicie ⁊ angustie
Et id audita ymina cor magnū ⁊ spūs
paucū ⁊ sanguis nō facta sunt tmy
da unde sequit lepus. ymia aut cor
magnū ⁊ spūs nimiū ⁊ spissum. ⁊ sāguis
nō calidū sunt unde fortia ⁊
audacia sibi est de hominibus cū ad
huc et q̄ tū spūs sit tenuis ⁊ pau
cus reuertens ad cor magnū retinē
in eo ⁊ nō calefacit ꝑ hoc q̄ sāguis
eius et frigidus ⁊ remanet audacia
ista ḡstricta. Cū aut cor et magnū
et spūs multus quo sanguis ⁊ spūs
ad cor reuertit ibid calefiunt ⁊ sub
tiliant. Et tūc ad impetu expressa in
plent ⁊ mouent tō corpus ad au
dendū ⁊ hoc cadit et cū q̄ quidā ut sūt
Dreadi sunt in ꝓpriis agressio
lessor ⁊ aliorū tribuliū tremētes
⁊ pallidi. ⁊ postea calefiūt sāguine
⁊ spū in corde sunt audaces ultra
modū ⁊ irati. dis n. ira ꝑ hoc q̄ tūs
queda et. pmo quidē hz motū sūi
systolen cordis postea ad inductū
mgis cor ꝑ diastole. Et ad nihil q̄
sideratiōd et in hijs est ḡsuetudo. q̄
suetudo. n. sibi facit succedere in
corde illis passiones. ira ꝑ tristiā
sequitur tristicia ⁊ timor timiditas
Et uigor cordis sui audacia auda
cia. Et ira et in omnibus alijs. sed
locaūs qui ḡsueuit calefieri cito ca
lefit ⁊ in metaphora sui sfonybus
sequit aqua aquā primo attracta ꝑ
inspiratiōm siue suctum ⁊ ita tristi
tia sequit tristē ḡsuetudinem ⁊ gaudiū
q̄ suetudinē gaudij ⁊ id solitarij
frequē melancolici ⁊ tristes efficiūt
tur ⁊ gaudentes ad cordis ⁊ letos mu

tant

tanē ad sanguīs nām. sed ꝓpue
quod ꝓhīc ꝓtinet ꝑcaudin ē q̄ gu
uidū nāle duo q̄ fuat quoꝝ vnd
ē q̄fortatiu nāliq̄ vrtutiū. q̄ si d
le infirmabit tūc molestē erit i
opibus suis. 2m aut ē q̄ ꝓfuctē
ſpūs adyssolēne. q̄ cū in gaudio
temp dilatet ſpūs dyssoluē ꝓto
cto nisi ꝓfuē virtutes aut nā
les tria q̄fuat. quoꝝ vnd est
tēpiē ſpūs in sua gpleyonē
2m aut lazgā nām repatiū ſpūs
loco cui quod ē dyssolutiū ſpūs nō
tauzans. ⁊ q̄ q̄fuctē ab alijs q̄
dyssoluit ꝛpm ꝓ mō violenē
cit facile calor ⁊ moty imoderatꝰ
⁊ balneū longū ⁊ calidū ⁊ hmōi. dysso
lutom etl ſpūs duo tant quoꝝ
vnd ē q̄ fuete sua subtilitate ⁊ mo
bilitate ⁊ calditate ꝛpms ꝓpter
ē ad dilatōm. sita dilatādo se ena
pat ⁊ dessid. 2m aut ē q̄ fortē nu
trimētū quod restaurare cū debi
natū ē motū ad alia pte q̄ ad eā
in qua dilatat ſpūs. ⁊ tūc nō res
taurabit eid ⁊ dyssoluet. tristiaz
aut fuepte duo sequū q̄ sueuerē
vnd quoꝝ ē debilitas virtutū nā
lis. alterū ſpssatio spūs q̄ accidit
ex frigore gpuēte ipm in corde.
tūc. n. mapit ex eo exotiq̄ calor
nālis ꝓ multā rpig retentiōm. Et
ſpssationē. Sic ⁊ aer aer ſpssatꝰ
mutat ad nām aqie illatiē. Q. 3m

Q Dicit. n. d. dra trm dicat ē aqustu
ex dicta 4ta, vigozis cordis sint
spūs deducere ⁊ lētare
cas dilatare disponū cordis i mo
tu ⁊ diuisitas est cad ſpta ex di
uisitate ꝓpōis sanguīs. sagis
n. multū clarꝰ tēperatꝰ mlt tenu
tatē ⁊ ſpssitudinē aptat cor. q̄ talu
dno. ꝫ ē cā remota. cā n. ꝓpinqua hꝰ
ē q̄ spūs splendens puꝝ tempate
gpleyonis mlt tenuitatem ⁊ grossi
tem q̄ hꝰ ſpm. ſiquiꝝ dyoig ē cām
gaudij. sanguis aut aquosus tenuis
clarꝰ frigidꝰ aptat cor debilitē ⁊ fa
cit dolū ⁊ tristitiā. cū cā ē q̄ ſpūs
qui fit ex tali sanguine ē ei⁹ ad
modū ad exteriora mēbra. Est aut hꝰ
spūs pue accensionis ex q̄ sit frigidꝰ
⁊ q̄ adaptatꝰ ad gaudiū ⁊ ad mā ē
in puo valde motu. Ex sua aut te
nuitate talis spūs facile dyssoluit.
⁊ ex sua frigiditate gtingit cal
ē valde pauci sanguis nō clarꝰ dis
tēpatꝰ in calore q̄ ē gracilis spū
me citrne ē nimiū accensionis. ⁊ id cor
aptat vacuidie feruēti ꝓpter ſpm ſilis
gpleyonis qui gnatꝰ ex eo. h. n. ē
collericꝰ ⁊ hmōi colere feruētis ⁊
mobilis ꝑtatis. ſz sanguis effusus
turbidus distēpatꝰ in calore aptat
cor ad ſtiē ⁊ vacuidie ptinaci. ſz tris
tia fit ꝓpter ſpm turbidū q̄ gnatur ex
tali sanguine. ma nō fit ꝓpter vele
citatē accensionis eiꝰ ⁊ cor. ptinacia
aut nō fit ex hoc q̄ ē spissus. spissi
n. talis natus nō cito frigescit. sā
guis aut flauꝰ ⁊ tenuis aptat nec
nō feruēti nec duratiui. q̄ spūs gna
tꝰ ex tali sanguine cito accendit
⁊ cito exstinguit. Est. n. calidꝰ ex ta
li sanguine gnatꝰ spūs ⁊ iō cito accē
ditur ⁊ ꝓpter hoc ē tenuis ⁊ iō cito exs
guit. Cor aut hīs sanguine grossi
sue nō turbidi cū fuit nimis calore
quod tūc maxime cuenit ꝓpter calo
rē qui subtiliat ⁊ nō ꝓmittit sā
guinē in grossitie sua remanere cū
tū cueit aliquo crit cor illud nō
gristabile ⁊ audacissimū ⁊ fortissimū

Et impressa ira eig co q letricia eig
ostringit vnd. sic ego tristia cor ira a
doptat. Ita n. ē in repellēdo letricia
aud ꝑ ad suu grat delectatiōi ꝛ delec
tatio ꝑ appetitū q̄ hꝫ grat attrac
tū audd. Ista g̃ talis cordis non
sunt n̄ ex magnis causis. Et tūc ē
ḡrid in ira ꝑ ꝓssi studiū suu ſſp
Et iō ē puy ul nullig tioꝛ. Cor at
quod ē hmōi sanguine grossū non
turbid distēpatiū a frate erit non
multū g tristabile. n. multū letū nec
multū irascibile ꝛ cetꝛa eig nō multū
ōb ea ē q̄ tale cor solū ē p oīb. n. ſſy
ciatū ego ipo silis sibi ē in ꝓlectā
one ꝛ hoc fac solū ē hmōi aut sin
gne grossum turbid distēpatiū fa
frate erit triste. Almas solitudiem
ꝛ quietē ꝛ semp nre ū sit ego mag
ea ꝛ ira eig erit mild ꝑmanēs q̄
uta hūtl aliud sanguineꝫ. Sed nō sic
silis isti in oīb aliis erit ad
ꝑmanendꝛ. Ita eig q̄ eig qui hꝫ
spm tenuē. Erit aud hꝫ medꝛ in
trarij. licet nō ulastatiꝛ sepe. Et
hoc queit ei ꝑ firmā impssionē
forme nocentis in ostatione po
grossiē ſſo retūt eandē. Ira. n. a
liqñ ē ꝑmanēs. Et in motu eig
ad ymaginationē vindicte nō ē mul
tus ꝛ fortis. Ira. n. ē talis dispō
nis q̄ cū cito recedit. tūc forma
eig nō quiescit ab ymaginatione
Et delectō stat ꝛ tunc de cetō nō
attendit ei ymaginato insurie. Cū
n. vindicta ita facta ē tūc sequit
duo q̄ impediūt injuriaꝫ ꝛ cordā
tōm. quoꝝ vnū ē retractio totig
ad motū vindicte. 2m aut ē q̄
tūc nō ymaginate ꝛ revolute ꝛ co
lendo injuriā illatā ꝛ gnicdādo
ea memorie. Cū n. quiescit ꝛ vin
dicta illata nō ymaginatur recto
nec appetit ꝛ ututes appetitū Et
motū retrahūt vires appheſuas
ꝛ ego. ꝛ eqtoꝛ vis retrahit mā
orem ꝛ ego sic dicq alibi. Addit
aut aliquo q̄ ad motū inferēdū nal
dead vindictā Et nichil eoꝝ obstat
ea. Tunc reputat se q̄ obtinuisse
quod uolut. ꝛ iō sedat impetꝫ ꝛ
tūc delect sopꝛa insurie ꝛ ab yma
ginatione ꝛ amenō insurie. ꝛ iō ne
mo ulciscit in pios q̄ nō reputa
to cuiꝰ ulcio sumēda. Q ea fa
cilis ē ac si ita scripta sit. Ex q̄ sit
q̄ vindicte de diffinitis ꝛ cordis ē mo
uendo ꝑ imutationē nel fugam
Alia. n. sunt q̄ ē dicq ego q̄ sue
tudine ꝛ calo. Eo q̄ q̄ sectudo motꝫ
p modū nē ꝛ calꝫ grūt sanguineꝫ
ꝛ spm. Et de illis ē scīe iudicand eō
modo q̄ dicta sunt. Ex aut eōd ꝑ apti
tudinem dicta sunt ꝛ vinci pōt ꝑ
studiū ꝛ medicinas disponētes cor
ꝛ ea dicia ulcralia q̄ optime disponūt
animā passiones. n. sunt principia
ḡdā ꝛ sensacia tū boni q̄ mali
ꝑ q̄ apparatuꝫ ꝑ studia bona ꝛ mala.

Quinta ia de motiuꝫ
determinata ad alia. titatiꝫ ꝓ de ipis
sunt ea que motiuꝫ ꝛ ꝓpetatiuꝫ
eq ꝑte ꝑmouēdi mouēdi ꝑ ipoꝝ. C. 1.
dicenda videbūt tū in alia. de motu gstrictiō
q̄ in cord. Superest ut de motu dep dilatatiꝫ
impetu. Est q̄ ad aliud motꝫ duplex ad alia
in gne. vnus quid qui ꝛ ad al ꝓpetatiꝫ
mucito. alius ꝑfectiꝫ sic alius ꝑfectiꝫ
ꝛ hꝫ motus est q̄ cristatiōis gstrictiō
nis in ꝑsentia nocentiū ꝛ motꝫ
dilatationis in ꝑsentia agentiū ꝛ uo
luptatiꝫ ꝑ hunc. n. motū dl cognoscitiꝫ
ē ad al. alius aut motꝫ ē qui est
de loco

de loco ad locū. qui tñ nō oī ēt ali. ē
aut motꝰ cordis ꝑmꝰ hꝫ gstrictione
z dilatatione ꝑ systolem z diastolem
vel cui mēbrū quod ē locꝰ cordis. ꝑ
quos aut aliquid occultū sit. tñ vō q
gstat hoc nūm ē z oī aialiū. q alīd
nō trāsmittet spūs ad mēbra oīa
ab vno mēbro quod ē ꝓpūm alioꝝ ꝙ
ꝛc in alijs libris z in isto dictū ē. h
aut motꝰ quy ē dilatationis z gstri
ctionis inuenit in cibus alibi ꝙ. n.
plagat acu gstringit z hūc motū
z hēre ebriones inuenit aīe q̄ a
liq̄ sensꝰ āl motꝰ deph̄di possit i ꝙ
sis ꝑ hꝫ q̄ ꝑ ipsū sēsū ē de illo z ꝑ q̄s
gsideratē in illo ē q̄ iste motꝰ ē a
fantasia z appetitu gfusis z debilib
valde quod ꝑz ꝑ hoc q̄ nō talia appe
dere nocumēta z delectūaa nō ostē
dente ab illis fugiēn. nō dilatare
tur ad illa ꝓsequēda ea q̄ estimāt
ē sibi gferēda. q̄ aut sic in libro
de aīa dicit. talia ꝑ impfectiōm sēsuū
suoꝝ sunt gfusi fantastic z appetitꝰ
ꝑ hoc nō mouet in eis fantasia
z appetitꝰ nō apud sensibilia ꝓsenāa
Et ꝑ hoc ē q̄ aliquid huiꝰ fantasiꝰ
z appetitꝰ nō hēre dicūr. q̄s ad ꝓs
cor pauca sunt z spissa z obstructa. ꝑ
frigiditatē repugnāt z mobilitatē
q̄ cor igrē ascensui ozgnis ꝑ tellu
llas capitis. z ideo si mouet ꝑ obs
curitatē. nō bñ repsentaret fōrā
z ꝑ moderatē suā acto desistēt cō
pte aut hīs q̄ talia aialia nuo
hñt distincta capita. z ideo hñt oz
gna fantastic z appetitꝰ ad gsensū i
ꝓsēs quietū ꝑ quod z fantasia
z appetitꝰ nō mouet in eis nō ad
ꝓsenāa sensibilis. oīo aut nōe ꝙ
ea q̄ in li. de aīa de motꝰ dicta
sunt aut fantasia z appetitū. aut
ītē z appetitꝰ. aut forte ab aliquo hꝫ
mouēāa ē ideo aialiū motū. z
hoc z motū valde gsiderādū ē q̄ ꝑ
ē gpoꝝ ex duobus motibꝰ. vno q̄s
quy ē accūsferēn ad centrū quy
ē motus gstrictionis. alio aut q̄
ē a centro ad circūferēnā z nocat
motꝰ dilatatiōis z ꝓmꝰ quidē horꝝ
ē motꝰ fugę. 2ꝰ aut ē motꝰ ꝓsē
quutiōis ꝙ quod animl ista ab appe
titu ēē z fieri gluat z ꝙ ois
cōsq̄ ē a fantasia. q̄ nichil hēt
appetitꝰ n̄ quod hīt aliq̄ fantasi
detinātē ē delectābile ul nocuū
Si. n. solus sensꝰ in hijs sufficiēt
tūc oppēt ēē sine detinatione q̄
cytus z nocuū. hec. n. intētiōs
nō acquirūt ꝑ sensū. licet cū sen
sibile sint z ab eo eliciāt ꝑ ꝓm
altiorē q̄ ē sensus. Cū aut dicāt
motū istū aialē ē gpositū ex mo
tu ad centrū accūsferēnaa z ex mo
tu a centro ad circūfēnaā. nō
possumꝰ tñ dicē q̄ ista sit motus
rectꝰ. q̄ secent motꝰ rectꝰ tūc ēent
lineares. z in motu ad centrū des
cribēt hēre id quod mō duos an
gulos rectos sup centrū. scīo silr
cēt in motu quy ē a centro. ita q̄
id quod mō describeret duos angulꝰ
rectos in circūfēnaā. Et nos vide
mus oculis nris q̄ hoc nō ē ūm. q̄
ad mō aīal motu gstrictionis retra
hīt. tō cū supponas ipsū vnū pū
ctū in medio z figāt gaund de
mydie spere z cū dilatat. tūc ex
tendit in vna pte plagā. in alia
z effingit quendā demydie spere
Cū aut huius ꝙ dicō ē q̄ motor nō
ē aliq̄ fora celū. ꝙ aliq̄ resultā
z uestigiū motoris celestis. q̄
n. cēt motꝰ fora celū aliqua. sic

grauc uel leue · uel quis aliq̃ abscẽ dim ipso motu mueãtur · q̃ pietatẽ motus recti · sic̃ videmus quo cadit aiãl ad. tuc. n. describit in loco sup quez cadit duos angulos rectos. Motor ad celestis nõ sic̃ mouet. ꝑ motq eq̃ e in circulo ꝛ circulo. Et hic motq ẽ mutatus ꝺ quod mouẽ ꝑ fortiꝫ spe. sed nõ ꝑ sbm. sic̃ ordinẽ in. 6. de phiꝯ auditu. Qꝺ aut motor inferior nũq semp deficiat in aliq̃ a motore superiꝛ. tuc motor aialiꝺ qꝺ nõ ẽ celestis. ꝑ quattꝺ Remotũ restrictiõ ipsiꝰ in multis patẽ ẽ q̃ deficiat ꝛ propter in aialiꝺ ipsiꝰ. cũ tñ conatꝰ eiꝰ sit ad imitatiõm illiꝰ. ꝺ cũ motor celestis moueãt suũ mutet ꝑ diuersas formas spale. motor qꝺ ẽ restrictiꝰ ipsiꝰ mutabit ꝑ omnes formas sensibiles uel emissiue emissiꝫ. q̃ p̃ h̃ ẽ dimidia pars. Hec aut forme q̃ sunt sensibiles emissiꝫ sunt actuũ ꝛ generatiõ eo q̃ illę sunt eiusdẽ ꝛ eo lucet ut luna aberrante q̃ ẽ diuersaꝝ formaꝝ in diuersis corporibus sicut ẽ mundꝰ. Cõe. n. ẽ generari ꝛ motq grauia ꝛ sursũ sunt et iste forme eo figura q̃ sursũ motq ꝛ extra hꝫ duas hꝫ formas. ꝑ has ꝺ mouebit motor q̃ ẽ restrictiꝰ ad motores celestes. Sunt aut isti motq ꝛ ꝑ formaꝝ lucis ꝛ sursus. q̃n lumẽ motũ hꝫ piramydalem. sic̃ dicitꝰ in libris precedentibus istũ. hoc aut modo mouetur ꝛ sursus eo q̃ sit hꝫ instãs motq quibꝰ nõ nam sibi subiectũ. motor celestis ꝛ ille qui ẽ restrictiꝰ ipsiꝰ. Constat aut q̃ piramis ꝛtractꝰ retrahit ẽ primatũ ꝛ dilatatꝰ dilatat ẽ in circumferentia q̃ tũ in medio ẽ linea q̃ ducat ꝺ tria puncta piramydis i cui pducte extrema ẽ ultra dilatiq ꝛ ad ch̃ puncta ẽ ultra q̃ strictꝰ. oꝫ ꝺ q̃ iste motq sit ꝺ

ab uno ꝛ ad idẽ unũ. nõ aut ẽct ab uno ad idem unde ꝛ hoc ẽct ꝑ ullũ modũ motq unꝰ. le. oꝫ ꝺ q̃ hic motq sit ab uno ad unũ i mobile ꝑ. Et si q̃rat q̃ illud ꝺ nõ ẽ dubiũ q̃n sit centꝰ cordis uel membꝝ quod ẽ laꝰ cordis Ꝺ motq ille sit ꝺ ꝺ. q̃one q̃d dicit oꝫ nitꝰ intendere duas cordes ꝑ ea q̃ dicit in anathomicis libris Et hꝰ repetere nõ oꝫ. quibꝰ aut sit in stris dicẽt in li. de anathomia aialiũ quod nos facied in libris aialiũ. ubi de nervis ꝛ lacteis ꝛ cordis quibꝰ omnꝫ aialiũ motq ꝑficiuntur ꝑmo hẽbitꝫ. fuerunt aut q̃ꝺã rudes ꝛ stolidi q̃ dicunt in tali motu Et in alijs aialiꝫ motibꝰ ẽ ꝺ q̃ꝺ ꝛrahin. ꝑ hãc ꝛtiõ dicunt appetitꝰ q̃m appetitꝰ ꝑpio mouere ipsa ꝛ postea ꝑsequido delectabile venit in re ꝑ appetitꝰ ꝛ sic̃ ꝺ cludit ꝛtiã in re exteriori. aut ꝛ appetitus motus ex se ad appetibile Reuertit in seipm cũ fructu illo. Et tunc dicunt ꝺcludi ꝛtiã in aia appetitꝰ ꝛ ꝑ stolidi ẽ ꝛ flm. q̃n ꝑ hoc motus fugę nõ hꝫ ꝛtiã ꝺ aliã aliquez in re exteriori ꝺcludi. ꝑ ꝛ motus nõ hꝫ figaz ꝛtiã tũ ytonis ꝛrahi ut methaphꝫ. ꝛ talis ꝑmo nõ ẽ phiꝯ. ꝑ ꝓ ꝑtim ut ꝺ in topic. arti. 4. ꝺ q̃ de motibꝰ dilatatiis ꝛ strictiuis dicta sint. ℭ. 2m de motu multi

Motus aut plicã pfectoꝝ aliuz aialiũ ꝑ ẽ hꝫ ꝓpietatibꝰ // fridꝝ ẽ balde in. dong. n. ẽ ille qui uocã pressiuꝫ quo aialiꝫ ꝓdit de loco ad locũ. ꝺ aut ẽ q̃ motq membroꝝ. sic̃ manꝰ ꝛ capitis ꝛ aliorꝝ q̃ h̃ a. hꝫ acoꝛe nõ mouebant. tũ in coꝛe mãcipia mouẽtur ꝑ diuersa loca ꝛ ad diuersas sitꝰ. inter hos duos motꝰ pficiuꝝ ẽ q̃ ꝺ ꝓssiuꝰ ꝛ ꝛ ceteꝝ q̃ videmꝰ huic quibꝰꝺã alijs

mẽe

ſcẽt ut animalia ⁊ hoſtreis q̃buſd. que
tũ mẽbroꝝ motũ aut ꝑ ꝓꝛ aut ꝑ nĩ
hẽre videntur. ꝓmo ꝙ de ꝓpõ dicte
antipiã diom plõis quẽ dic ſeptẽ
ẽe motꝰ hꝫ dcias. ſc̃ ⁊ in mũb. vi-
gũa dic motꝰ localis mueꝛi ſc̃ nat
rat apuleꝯ in li° de plõis dꝫ
te. Eſt. n. ant. ⁊ retro. ⁊ deꝛtroꝛſum.
⁊ ſiniſtroꝛſũ. ⁊ deoꝛſũ. ⁊ ſurſũ. ⁊ i gyrũ.
hec. n. oĩa dic i motibꝫ cẽleſtibus
mueũt. ſic i ce. ⁊ m. oĩſi ẽ. mueĩ
int aut ⁊ in lyge quod ẽ inſtiã. ⁊ q. ſꝑ
emiſſã ab oꝛte in nitẽ grabaliud ſꝑ
ſubiectũ. Motꝰ. n. celi. incipit adex
tro ⁊ regimat ꝑ ſiniſtrũ. motꝰ aut
latitudis uocat̃ in aſtronoĩa ab
ant in retro ⁊ motꝰ hyis ẽ aſſiꝑmo
in deoꝛſũ. motꝰ aut ſoꝛẽ cẽleſtis
ẽ in gyro. Qđ ꝙ ſc̃ ſeꝑſſime dicit ẽ
motoꝛ aialiũ ut alt plo afonte cẽleſ
tiũ eqoꝛtus ſit ño mouebit nĩ cẽleſ
tes inſtãdo motoꝛes. Et ſic oꝛ i mo
tu ꝓceſſuo eſtus dicis mueꝛi. di
tamẽ ꝙ ꝙ ſic ẽ in aialibꝫ ꝑfeꝛſſe
⁊ nobilibꝫ. ſc̃ in hoĩe ⁊ leone ⁊ alijs
ita ⁊ ẽ in alijs nel ad ſilẽ illa. ſũ
ſint ỽpedia. ſiue ſint quadrupedia
ſiũ ſint multipedia. in oĩbꝫ aut aia
libus ꝑfẽs ſcẽ. ꝙ ñ ꝑactus ſi
at ḡzũ ꝙ ambulando ꝓmũt dex
tꝝ ⁊ trahũt ſiniſtꝝ. eo ꝙ iſta duo
ſunt ꝓnã latitudis. ⁊ ambulatio
ẽ motus ſ latitudiez. mouẽs aut
in hoc motu ẽ vis ſenſibilis. Cuꝰ
motꝰ ẽ ab ante retroꝛſũ. ſ in app
hendendo motũ uel ḡens. ⁊ inſtã
do uel fugiendo ⁊ appetitũ ⁊ declinũ
Si dubiũ ſit a retro in ante ⁊ h ũtꝫ
motus mouẽs ⁊ deſiderꝫ ⁊ appetitꝫ
ſpẽ quẽ ab motꝰ ad eũ ubi ſunt ſẽſꝫ
ꝓcedit ⁊ expandꝫ ad i oꝛgana an
tioꝛa ꝓpue. motus aut a deoꝛſũ
in ſurſum ⁊ cꝰ. ꝙ ꝓcedit ⁊. ſ ſ ꝓceſſꝰ
quẽ ẽ aſcenſꝰ in deoꝛſũ. Et hicẽ motꝰ
mote ỽtutꝫ q̃ affixa ẽ ỽnꝫ ſtmus
culis quibꝫ fit motus. h. n. aſcenſꝰ
ſpiritus ẽ eqoꝛeus uſq; in ultiã oꝛgã
pedũ deoꝛſum ꝙ ꝙ motꝰ ambulatiꝫ
ꝑfiatꝰ. in gyro aut motus ẽ ipſiꝰ
oꝛgãũ ꝙ quod fit ambulãdo motꝰ. fit
n. optiẽ q̃ ſtent ñ ꝯtacto ſm
cocoſmo ſ tã ꝓꝑiãꝫ ꝙ ſtoyeoꝛ de
trimã ḡtruũt ut ꝓmꝫ motꝰ ꝓ
ꝙ impũd in aiã. ⁊ ꝯcepꝫ ipm fit
aſcenſꝰ in deoꝛſũ ⁊ ſũ cꝰ. ſc̃ꝫ mo
toꝛ celi ad moꝫ de ſuo ꝯꝛe adeoꝛſũ
in ſurſũ. ſ cꝰ cſtipt ũtutes mo
tiuas oĩbus q̃ mouẽtꝰ in tiã. mo
tus aut ꝓmꝫ oꝛgani quod ẽ oꝛ. ⁊
ſuꝫ inſtiã quod ẽ ſoꝛis fit antro
in ant cũ nũq; ſtingẽ abante i
retro. ⁊ ſpã ꝓnã ꝙ oꝛia motꝰ ſunt
adeoꝛtro ꝑ ſiniſtrũ ꝛegulãda motũ
⁊ ipm cuiꝰ ⁊ pes q̃ ſunt oꝛgãũ faciẽ
da inſtãtiã ipm motũ. mota ſunt
in gyro ꝙ ꝓſſe ẽ ipis. ut aut. h
hqudiq; videãtꝰ ⁊ ſtimandꝫ pau
liſper ea q̃ ſuꝛꝫ bene ꝓbata ſũt
ꝙ oꝛ motoꝛ nõ moꝫ ñ ꝑ ſlitudiez
alicꝫ cẽleſtis motoꝛis. oꝛ ꝙ ꝙ mo
toꝛ aialiũ ꝙ ꝓꝑie ẽ cẽleſtẽ motũ
imitãt. ſ cũq; aut ita ꝯ h ꝙ q
in cẽlo. ⁊ in. dicta ſũt ꝙ tũ ũtꝫ mo
uẽdi aſſiꝑmo i oĩbꝰ inferioꝛibꝰ
deſcendit motoꝛibꝰ ⁊ ſtmꝫ ꝑ ꝓhi
ta ꝙ ꝑ plõm ⁊ mediꝛes ⁊ ꝑ ỽſtatẽ
ꝙ ſupiã ꝯcẽſſimꝫ ũtꝫ motiã acta
pite ꝓcedit ꝑ nuchã in mẽbra i
ferioꝛa quod fit oĩo ſlitudiez ad
illo quod fit in cẽlo motꝰ ꝙ motiẽ
ỽtutꝫ q̃ ꝛeplete ⁊ diſtincte ꝓcedit
modo deſcendit ab alto i inferiꝰ
ſẽ ⁊ ũtꝫ motiã in cẽlo. ⁊ ſẽ ũtꝫ
motiã ꝓcedit a cẽlo in cẽla ⁊ cẽla
ta. ſ nihil aut ꝑ ant dicta ſtmꝫ
q ꝑ motꝰ oꝛgãũ ẽ coꝛ ⁊ moꝫ ꝯſtitã

assim. Et hic motus ē filius ei qui
in celo sit qui est ſ circūn dedūc. qui
in illo lumē et radij subtrahūt gna
tis et corruptis qui sol ē retro apd
aspectum et expanduntur radij eius
et calor et lumē Cū sol mouetur ad
cancrū q uocat ab ante in retro
et arctro in ante motus ꝓprie et p
cunctū modū sonus subtilitat qui
ad cor reducit posterius et nobilita
tur tūc organū. Cū aut sit mota
retro ubi ē cor ad ant ū ē sensus
Tunc expanditur spūs et etiā calor ad
ant in sensum organa et nobilitat
Talis aut motus ē sensibilis ad aliq
et fuge qualis ē motus ab ant in re
tro. et talis ē motus appetitus ab ala
sine accorde et imitationis. qui est
retro in ante. obscurat ꝙ etiā in
hac motor alis motū modū motus
celestis. Amp aut dextrū in celo sa
mg ē vñ est motus et ū ē ūtus moto
ris maior. Impetrū aut ē quod
ē in celo. q. tractiz ū ē ūtus motor
rigor. Porta aut silē et ferit id est
in aliud motū nisi sit impeditū
ꝑ actus. Dextra. n. pars est in
qua ē humidū calor ꝑ duo qrē
unū ē. qz licet cor declinet ad si
nistrū ꝑ quā stupig dyoid cūm
ti ventriculis sug maior aptet ꝙ
dextrū et expulsat in dextrū. q.
recta diametr sonus et sanguis. sic
etiā videmꝰ i mundo. io. oī low calor
ē multiplicari ad quā Recta diame
tro ueniūt radij celestes. Alia aūt
pars ē qua stupig dyoid ꝑuenia expell
Cū ꝙ ūtus mouētē cordis sit ma
ior in dextro illud erit ꝓpter am
bulonis. et id ataha ꝓfectu ꝑuent
pedem dextrū et post trahit sinistrū
et si ho in obscuris deberet ferre gra

uc honus pat humiliz dextru. Et si
deberet facere expeditū opus pat
manū dextrā et ꝑ hoc mod ꝓpter
lateralis sunt ꝓpria ꝓpter expedira
ad motū. tā in celo hō in animalibz
In gruo aut ē forālis motus cel
sic ostēsū est in. 6. phil. Et ꝑ quid
foralis quisquis mutat. licet sīlia ma
neat in eod loco. Hic aut motus
ē organum. Sic cruriū et pedum
qui semp q̄dā mouetur. sit stabi
lita Radicalit in alijs membris
q̄ reperiunt ea in grauo sic sperc
q̄ membrū a medijs uocatur priꝰ
et receptū in illo intrat ꝙ quicquid
sperc membri quod nō et hoc ita mo
uens. sita ē in quibz musculo an
membrū quod mouetur. sic mouet
pes in cruris pyxide huius quicquid
debēt sup et cruris mouet in pyxi
de cosce in genu ipingens hoc
quod sup ūtebri. Et cosca hꝫ ūtebri
in pyxide femoris. talis aut fuga
mobilitat nō admittit motū à illud
qui aut ē circūdans aut imitatus ex
cedere maiore ad musculū ipse in
quo ē sita virtꝰ mouēs sit ꝙ pōtis
ceo alijs motibz q̄ extendit et ipse
ad membrū quod mouetur. et ꝓcedit
ab ipso in acumine musculi retro
cordā q̄ ceo alijs gentibz ꝙ fortio
ꝑ quā membrū ad sup situ retra
hitur. Expellit. n. virtus musculi
membrū p nimis extensus ad pon
et retrahit ꝑ cordā q̄ pendens assimi
musculi alligat membro. talis aut
expulsus et retractꝰ ad mg ſicut
semp rectus. Constat. n. q si pes ē
cum mobilis immobili alicuius. in una
pte sup q ē alta pars uocata alli
tetur et inferior pes extendat et
retrahat organū uel aliā portionē

organi

nō quod hic pōt
de corde et de eius
declinatione

aialiū describet. Hec aūt p oīa ē de ēē
ribus ⁊ de alys aialiū mēbris q̄ nō
vna pte q̄tendit ⁊ nō alia īmobilī
manēte allegatā. Nām q̄ ex dictis
ē q̄ oēs ill̄ motus īmstrūt celeste
motū qui ē circularis. Hāūt p̄ēnā
p̄mo nuenta ē apīta groza. postea
aūt q̄sciuerūt in eā socrates ⁊ plo
dūtes are motū ē celi motū. Et
hanc ⁊ sīgīs corrigendā dicta pyp
tē ag̃ p̄ alios. C. Qm̄ q̄ ois moto

Non aūt p̄cessiuus sit motus sic ē cam
p̄tendū q̄ ⁊ ē ei laborē pe
vr̄ p ⁊ in libricam//
de aīa nos diximus memijmq̄ oīs
talis motus ē ab īmobili aliquo p̄mo
Et hoc nō solū plurīz p̄ndictoz
in mēbris aialiū ex q̄ pēs motus
nō aprixēde tibie īmobili ⁊ mouē
in rpō. ⁊ tibia mouetur ī pyxide
coxe īmobilī. ⁊ coxa mō in pyxide
scē moris īmobilī. ⁊ sic ē de manibꝫ
⁊ brachijs. ⁊ oībus alijs mēbris. Ex
⁊ plurīz. Hꝫ p sillū q̄m nos stimo
p̄ ea q̄ in vij. phicoꝝ plata sunt
dīme quod mouet. mouet ab alio
quodā. ⁊ deducit hoc in. vij. phi
usq̄ ad īmobile p̄. quod ē ea toti mo
tuz ⁊ nisi hoc esset p̄ueniet p̄ infinitū
oz g̃ stet ee in mobili. ⁊ motus ⁊ mo
tu p̄ssiuo. ⁊ hꝫ p dcto motus ē. sicut
⁊ circuitus motꝫ q̄ nō. pot ad oio here
tz circulare corā. pp̄. quod suū motor
nō ē simplex. ꝫ multiplex ⁊ nō ⁊ opinoz
multiplex ee. ⁊ oz opīm ee quiescentiz
⁊ applicationē ex corāb q̄ recta sūt
notata a nobis in celo ⁊ mūdo. eo q̄
sunt rectoꝝ supficiez. ⁊ recti motꝫ
p̄t aūt oīa recta corā nō ē q̄ circulo
suo motu describit ꝛ circuitus. Cuz
g̃ motor aialiū ī recto corē īmittet
circulū oz q̄ oppetana suū motū hēant

aliquo m̄ flatuā cūcuitus. Et stim q̄ ē
circuitus cū mouet ꝑ forāz ⁊ flatuā cir
cuitus q̄ fora aīt ei ē ⁊ sēcem. tric pes
motus in supfīa pte allegatus ē
aydā centro īmobili circa q̄d circuitus
motꝫ circuitus describit circulū ⁊ si stq̄
retinz circuitus motū sue mēbi. q̄ forte
ē lig̃ uel ferrū nō describet circulū
ita p oīa ē in oppanys p̄cessiuis mo
tū. q̄m mēbrū motū ē sic ꝑs circuitus
mobilis ad centrū quod nō ē pyxis
in q̄ ē sua ītebra. Cū g̃ q̄tendit
⁊ retrahit ea ī centrū id nō ē dubiū
q̄n īmittet circulū. Ex hijs ē placa
mā q̄r labor lassitudo mouet in
aliūz motū p̄cssiuo. hꝫ. n. ē id q̄
duo motores ꝑuij simul ī mēbro
⁊ vtriq̄ impedit aliūz motoz. n. fore
mēbri ne mult p aialiū ⁊ motor mē
mēbri mult motū lineali deorsū
⁊ id mouet pena ⁊ lassitudo in
eo q̄ hꝫ simplex istaq̄ ꝛrectaꝝ. Et
hꝫ motor ē aīa q̄ mag mēbrū fir
forām q̄ motore quij mag ꝑuij fir
suā māz. q̄lr aūt in tali motu du
as q̄etes mitrde nēde sit in g̃. de
aīa li. ē dotrinā. ⁊ ē ex suis hijs
satis g̃stat. C. q̄m q̄ ois motꝫ spōs

Et aūt violenti finū māz sint in
pale motu aliūz ē q̄ dicā
adūterē. t. p̄cessiuus ē in pa
de nē solertia q̄ cū tq̄
videret huic motui hēre duplicē mo
torē vnū q̄ vez ei q̄d mō ꝑ forām
altū aūt q̄ rūdet ei quod mō
māz ne dyssoluetur tale quod est
q̄positū. p̄ motorē mēbri sicut ī
tazi celū ⁊ celi motores p̄ quos est
ogsuatio eoꝝ q̄ ꝑ forāz ogsuate. ne
aliq̄ cēt impedio laboz in alio impedi
ēt ei. oī esse motus violenti. ut si

vnq; grauret difficultate alt' sucet re
uelatur. ad hoc aut q; hz luq; vide
at' ad memoriã reuocentes q; in septo
phicor; de spãbus motus violenti dicta
sunt. Sunt. n. ẽ. gñia motq; uolẽ
ti ad q̃dã omẽ alĩ motq; violenti
pulsus vz & tractq; tractus & vrgo.
hoc aut tres sũt magis simplices
Et q̃rit q; ex duobus ꝓpõ. ex pulsu
& tractu ꝓpõ vrgo eo q; ꝑmq; gcto
expellit & ꝓ retinãte ad mõ. sed
aut q; dextrũ michanus ambleõ. p
expellit mẽbrũ ambleõis & post ꝓ
pulsionẽ rectitur ad ũtutẽ musculi mo
uẽtis. qd modo dictũ ẽ in phitis. Et
hys aut mẽbror; figuris q; sunt ꝓpo
nũ prouidũ & ꝓpoꝓ ũtebri ꝓpõnt
Vrgo. rum talĩ motus mẽbris rehi
at ad desiderata. quod ꝓrit ꝑ motũ re
hitus q; corp; & tribꝰ aliꝭ ꝛgnãlis mo
tibꝰ orgãi mõ motq;. nec tñ id dr̃ iste
motq; violentꝰ q; sic nr̃. vy. phit dic
tũ ẽ aiatoꝝ motq; assimilantur motibꝰ
violentis. Cũ tñ nãles sint nr̃ dñi nr̃
mobiliũ. Sz ipis aiatis & q; aiata sũt
& quy simplr̃ uult dr̃ ẽ cor. dicet
q̃m sunt appetitꝰ tl̃ uoluntatis motus
eo q; uolũtas & appetitꝰ sunt ꝓma
mouẽtia in hys motibus q̃bus & oĩa
alia mouẽtia subsequũt. ꝓ in omibus
& hys motibus adũtere ẽ q; oĩa q;
uidentur hẽre similitudiem ad viole
tos motibus sunt subiugũ hys que
mouẽt ut celestes motores. alr̃ n.
ꝛgeret error ẽ motu ad aliud & ꝛo pl'
sus nõ fit ũ ꝑ ꝓpriũ desiderãtes mo
tũ & quies ad id tractꝰ tristis & vrgo
tocq; melius & uerius cognoscãt. q; aut
nõ in toto reuoluãt in eode loco &
centro manẽs. sic celũ reuoluit. Ex
eã gñatione ꝓpria aiatũ mõ recte &
lineali. sic curru totꝰ lineali mouet
ur Rota mouẽt circulariter & axeq;

hmõi ẽ q; impetu nãle ẽ desiste ap̃ito
ꝓpriũ aliꝭ ẽ eis oĩa ꝓpria & gñia
sunt in ꝛpõ ꝑ sibi & ꝛo ibi celũ ꝓpriũ
sit mõ in eode loco & situ pmanens &
eã aiatũ cor; sic mediãtibꝰ & ꝛpondẽtibꝰ
subiacẽs & tri ꝑ fortiã celestis corpis
impetus & nõ ꝑ nisi. ẽ oz q; hẽat in
toto suo hz ẽ ꝑ se motũ quies & circula
ris ꝑ ad & lineariũ de loco ad locũ
precedens ꝑ ad. Hic n. ẽnialr̃ q; in plu
ribus locis ꝑsit sunt apte guttate. Et
ꝑ hz etiã hẽt motũ ex tribus mouẽtibꝰ
ꝓpriũ q; in uentre ẽ dicta sunt in
vy. phicor;. ꝓ motu. n. mẽbror; hẽt
motũ expulsionis. & in motu cruris hẽt
motũ tractionis ad lineã rectã sic huc
plaustrũ. Et in motu fere motq; oz
tam totq; ad ambleãs. sic totq; cru
ris hẽt motũ tractionis sũ cui quod
ducat' vltime. sic mouet' ad quod
tr̃aduct' in ryta moleãdinis. Hic q;
facile quis aduertere pot ea q; sunt
in motu pcessiuo. ꝓ quod & solus il
le pcessiuꝰ apitagoꝛa dictus ẽ & ꝓpr̃
simꝰ motiuꝰ qui sit in cõibꝰ motiuꝰ
tuis q; nõ in vnũ locũ. nec vna sic
motus ꝓcedit. ꝑ in omẽs lociũ ex oi lo
co sol sic motus celestis & uoluti. q;
tñ aiato violentꝰ nullo mõ ẽ dicẽdus
ẽ. ꝑ tñ sinũ aut eo q; ex oibus fere
ꝓpriis videat. Et hz ẽ ea q; dr̃ sensa. replo
omẽs aiaꝝ aialiũ. sic mouẽtẽ a fonte
celesti deriuari dicunt. & ꝛpõdẽ mo
uẽtẽ sempiternũ opi eis q; id quod ẽ oĩs motq;
ad mouẽt sempiternũ & id sibi obedit i oẽm
motum.

Cap. v. q̃r motq; aialiũ ẽ
Est fere in singulis mẽbris corpis
hic motq;
fere omniũ exteriorũ mẽbroꝝ motꝰ corpis
sic az in motu capitis & manus & brachii
Et aliorũ mẽbroꝝ exteriorũ oĩa n. hec hñt
hiq;

hiꝰ motorꝫ ꝯles dicti sūt. Et motus tales quadꝝ aīl rā pōnꝫ mꝰ. Ex tri motus corꝝ nō uehimt tō corpus. ꝑ aliā ꝓtem eo ꝙ ipa mēbra nō sunt organa motus gressiuꝰ. ꝑ sunt motꝰ despectes ad facilꝫ gsecutū id quod desideꝝ. tō ꝛ manꝰ dr organū corꝝ ꝛ pedes aliꝫ organoꝝ. quod ꝫ in li. de audibz plene detūr sic sic ꝛ cetera ꝙ spectāt ad māz poss corpa ꝛ salutē. tri hic tm oꝫ dica ꝙ in manibz ꝛ brachijs plus az de motu qꝫ in alijs mēbris. eo ꝙ manꝰ ꝛ brachia fortiora sunt ut impedimēta reducat ab omnibz alijs mēbris ꝛ expediēs ossꝫ rant eiss. Et tō ribus ponꝰ mos manu opa actis aptꝫ manꝰ ꝯsequi pedes pat ad ambulādū ꝛ oīa ꝙ sunt expediēs aptissime plet organis. caput aut mobile ē in hijs ꝙ collū hīt. Eli modo motꝫ ad hoc ꝙdē ut ē tūdinis ꝯgruꝰ ꝛ mate sensibus ꝛ maxē visui ꝙ visus nō ꝓfertꝫ n ad lineā ctam. Que aut collū nō hīt. nō pōt hēre caput ꝛ gibbosū ꝙ maxime corruptio ꝛ mors ꝓ sepulcrū cēbri anuchā descendente. ꝛ tō talia quō visui ꝙ gligit. tō corꝝ ad illā ptē ad quā visus dirigendus ē guidat. Scīs aut ꝛ illa ꝙ hīt aures ꝛ supmo utricapinis. Ultra sūt oculoꝝ elevatas. oꝫ ꝙ curua fouea ualde hēant audit⁹ in auribz ꝙn si pozus auditꝰ stati directe ēnsiret. in supmū capitis corꝝ ex motu corrūpet ciꝰ cē brū. cuꝰ signē ꝙ nulla ossa dura ualde ꝙ petrosa uocatur pōt ē auditꝰ ꝙ ꝫ reuocari ad mēbrū ad ossa petrosa nīe ē pozus auditꝰ ēt aures magnas ꝙ multū accē capiūt ꝛ mobiles. ut undecūq; sonꝰ ueniat ipos colligāt aut ꝙ reflectāt in aceē. ꝫ n. ꝓ cochlā fiat sonꝰ. tū mlꝫ propr ex directo sonatis ꝑmꝫ. Sigñ dicit ꝙ quod dictū est pōt accipi in anathō capitis. dicit n. ꝙ hūc aures ut dēn ē cuniētes integrē ossis mēnsū tur sub auribus ꝙ directo. ꝓpter ꝙ foramē descendit in sēsū. h ꝙ ē cā ꝓ tulit aures mouētes ꝛ nō horas ul simꝫ ꝙ foramē auriū inferiꝰ sita hīt sup foramē audit⁹ ꝑ aut ꝛ ē de ore ꝛ maxillis ꝛ oīb ꝙibꝫdā nā motū dedit ꝙ ḡdiores motus ꝙ supꝰ dicte sunt obuiat. nō ꝙpter tātū ꝙtuꝫ pedes ꝙ illi sunt organa motꝰ gressiuꝰ. ꝑ unū quodꝙ ꝑ modū pōlꝫ ꝯgēnte sibi. In oībus aūt motꝰ ꝓcedit ab īmobili ꝛ in toto animali ꝛ in ptibus. In toto ꝙpter ꝙm centrū cordis ē aquo ꝓcedit primo totꝰ motꝰ ꝛ ad id rectus. Et cū ex illis ḡpōnā dūplo oꝫ ꝙ totꝰ motꝰ ꝓcede ꝑfectus. ē centrū cordis reuoluit. In ptibus aūt silr ē sic ꝺ rectꝰ sinꝰ. ꝙm uniuꝙq; ulterius mobilis mouetur in p̄xide membri primi īmobilis ꝙ motu quo membrū quod mouē in ipō. sic ꝙ ꝑ qualis sit motus ꝓcessiuꝰ tā in toto animali ꝙ in ptibꝫ animalis accepti. ꝙ ꝑdictis ꝺ notescit ꝙ ea ꝙ mouētꝰ violenꝰ violenta nō pacīt. ꝙ sit omnibz miss ꝑ mām. ꝫ n. motꝰ dicti sit violenꝰ ꝑ ꝙ sunt cōtra naturaꝫ sup facta ꝛ retrā motꝰ. nā in ꝙbꝰ ipa ea dē sunt cōtra animaꝫ. cla hūc pōnꝫ illis impota mouētꝰ nō ē nātus ꝓ dictis motibz. dico ꝺ nō ꝑ mām ꝓ cor ꝙ ꝑ ꝙ gstituit animaꝫ corpus ꝛ ac cepit fortes talis motꝰ ꝙbꝰ mouent supiōr. sē satis plā ē ex hijs ꝙ ꝓmissa sūt. Tractatus

Quoniā ꝫ ꝛ libꝝ de motibz aūt vidē aialiū ꝙ ē de dispō est qualiꝰ cor ꝙ mouētꝰ motu fiant ipi motꝰ ꝛ ut ꝛ uno organo uel

pressiuo. cā. ij. In ꝙ ondūtur dissones cor ꝙ mouētꝰ motu pressiuo.

duobus. Cū aūt p. ē. modos ē in ḡne
varietur eo q̄ q̄dam sunt gressibilia ē
q̄dā volatilia. quedā aūt reptilia eo
rū q̄ localē aliq̄ motu mouēt. oz ꝓ
de omnibus hijs modis fiāt mētiom
ē primo quidē in quo de omnibus is
tis q̄ spectat ad p̄sentē intentiōm
Dicamꝰ g̃ q̄ nichil oīo motū gres
sum p̄stat vno tm̄ oztano motus.
Et hoc ꝑ tria. tō q̄ al hꝫ dextrū
Et sinistrū. ē n̄ vltra dextro ē sinis
tro oportet q̄ alia ꝑs deficeret cum
in nullo sumaretur ad motū. Et tō
q̄dq̄ mouēt duobꝫ mouēt̄ instris
ad mp̄s. Et si q̄ꝭ obiciat de saltante
in vno pede. nichil valz obij. q̄ tā
lis motꝰ ē ad tanto labore q̄ ipm̄ nō
pot̄ ferre aīal diu. Motus aūt gres
sum inuenio est ista. ꝑ salutem
alīs. Ex hoc aūt az metra mappa
mundi ē solid q̄ vnꝰ pedis hoc̄
ē affirmat ambulantē. hoc n. est
impoc̄ oīo ꝓp̄ rōm inductā. amplꝰ
aūt. Et ꝓp hoc q̄ de rōne motꝰ localis
aīati cozis. hoc ē q̄ nō aēā in cor
pora sue sit cozrupc̄ sui incozrup
tibilc. q̄ sit adextrū ē sinistro re
gulās in dextrū. dextrū n. nulli
nest̄ nisi cū nest̄ ē sinistrū. eo q̄ op
porteā nata sunt fieri ex eis. ē tō ni
chil oīo vtens vno tm̄ oztano gres
sum motꝰ pot̄ meāri. ē tō nichil am
bulat vno pede nec volat vna āla
nec natat vna sola pinna. ñ reperi
no tm̄ animalia cozis sui. Ad hoc aūt
rōnabile ē sē in phīcis digressi sumus
memīnimꝰ q̄ aliud ea q̄ mouētur motu
gressuo. vno quid nisi ordinē ad
motū alīus sustentatē ē ad illud exē
dite ad gressū. oz q̄ alia figura ad sus
tētādū id quod fiebat aīal ē nisi
sit duobꝫ pedibꝰ in ambulare. ita q̄
sit̄ extendant̄ aut sit̄ figāt̄. sic sit
q̄ ambulāria ꝓpedia. ē tō nō hoc
n̄ vnū nisi ꝓpedia q̄ ia dicta
ē ambulātria aut q̄drupedia aut
multipedia. p̄t duobus simil uti di
ūsimode. oz n. nostra q̄ duo extēn
dant ē duo figant simul. q̄n si vltī
tm̄ figent. sine hoc ēet aut sine
Retro cadet ꝑs resedua. Et hoc tō
q̄ talia nō sunt creata cozā. Et
oz q̄ corpꝰ cozq̄ in q̄tuor sita dr̄is sit
p tō. dextrorsū. s. ē sinistrorsus ē ad
ē retro. ē tō vnū nō p̄t uti. ꝑ duo
bꝰ. Sed hoc q̄ritur multis modis. ut
inferiꝰ in ꝓpō de motu q̄drupedū
idem. Volatica aūt nāre ē vtrū
obus simil organis q̄re vnū sit ade
tris ē alterū asinistris. Et ē nāre q̄
hoc simul expellat ē simil retrahat
alt̄. n. nāo cadet in opposita ptē i
quaq̄ ptē n̄sterū. Silr aūt ē de
natatilibus q̄ nāre ē duobꝫ simil uti
adextris. ē asinistris dissimilr oz
ganis q̄ volatꝫ ē natatꝫ sunt. q̄ ēlia
in quibꝰ nō q̄rit corpus aīalis
Et tō n̄sse ea utraq̄ ptē sustētare ca
det. Ambulatio aūt fit in tra ē
qua quies ē aīalia ē tō in illa oz
cū aliō pede sustētari ē sufficit am
bulāri ꝓp hoc q̄ tō corꝺ sustētatur
ꝑ vnū. ꝓ alijs aūt nō ē sic q̄
ala nō ē basis cozis ḡijs. ꝑ portā
ē impellens ē trahens sē ē remus
nauē ē nō basis eiꝰ. Silr aūt
tō ē de natatilibꝰ. De multipedibꝰ aūt
oz nāre semꝑ fieri multas bases
quidē. n. cozis ponderā tātū ꝓcedit
q̄ abasi pedū fiozē portari nō pot
oz figere alias bases ad sustētatōz
cozis. talia. n. ut in pilulis sunt
molia ē nō hñt ossa ꝑ tenēcia eē

ceptus

aptas ḡnibus cantare ꝛ testarꝫ ꝛ io
ad cōzā illa oz mltas pauare bases.
Simꝫ ē de hijs q̄ sunt mltarꝫ ala rū
sic ūmes uolātes. Et. n. illa mouēt
extendendo ꝛ retrahēdo alas tūc du
as extendūt ꝛ duas retrahūt ꝛ hꝫ
quēt q̄ retrahūt cōzā taliū aīa
liū nō sunt plumosa ꝛ pēnata. ut
pēnis illis portare tur. ꝛ id oz semp
aliqua ē extensa. Cid aūt ḡtmuc
hoc fieri nō possit. tūc oz q̄ quē duc
ale extēdūtur q̄ alie retrahūt ꝛ eq̄
talia aūt sunt erute uolātes ꝛ lom
bites uolantes ꝛ hmō. Si aūt ea que
sunt mltarꝫ alarꝫ plus q̄ duarꝫ. sūt
extendenda oīes alas ad uolādū. Sic
sunt staraben ꝛ hmō. tūc duc sunt ad
custodiā ꝑ debilitatē alarꝫ q̄ tūc sē
ad uolatum. talia aūt ḡtmuc uirtū
tur alis extensis eo q̄ pēna sunt
ꝛ ad modicā sustentacōm ferātur sup
aerē. nec mīre ē reflexa alas e oz
tuq̄ signū ē q̄ anes bñe plumose
ꝛ bñe alate du uolant extensis
alis ꝛ raro retrahūt eas. Cā. ij. de

Oramus aūt motu ḡssibilū sup
mīc de ambu tenā qualiē fit
latōne e oz
que sunt bipedia. Et
videamꝰ qualiē ipa
ꝑficiat. ḡstat aūt q̄ illoz motus
est tribus modis. quoꝝ unus ē am
bulatio ꝛ alter ē saltꝰ ꝛ 3 cursus
Amlē aūt nō ꝑficit. ñ sant dicto ē
q̄ uē alē pes figit ꝛ alie eo pellit ad
accipiendū spatiū ꝑ cām quā dixi
mus. Saltus aūt fit utroq̄ pede
Simil eo pulso ꝛ utroq̄ simil pede fi
go ꝛ fit saltus ꝑ mltā spatiū ꝛ eoꝝ
somi in ordinata motus ꝛ ꝑ multū
impulsū ꝑ pedes eoꝝ in aerē. sic
mouet id quod ē q̄ erutū. Cursus aūt
fit in talibꝫ sic ambulando ꝑ hoc
solū quod ē uelocior ꝛ sic mouet

ambulādo bipedia. bipedia tū pēnata
magis apta sunt saltuꝫ q̄ alia ꝑ sua
coꝝ leuitatē ꝛ ꝑ plumaꝝ suauē
leuationē. plume. n. tō coꝝpus ele
uant. hoc q̄ modo bipedia ꝑficiāt am
bulā. quadrupedia aūt ꝑficiāt motu
tribus modis. s. ambulāne ꝛ retractē
ꝛ cursu. quo aūt ambulāt ꝓpriū sua
aptitudinem. tūc eleuāt unū de po
pibus in dextro ꝛ unū de posteriori
bus in sinistro ꝛ eq̄ ꝛ sic ꝓcedendo.
ambulant ꝛ mouētur aliquid uelociꝰ
ꝛ aliquid mīꝰ uelociē. ꝑ diuersitatē
talis motus. quia aūt sup liuīm fi
xam cadit tō coꝝpus aūt uel re
tro. id talē mouens. al' si uelocit
mouet incōmode uehit sessorē. q̄ q̄
tunc cadit de late in latus ante
ꝛ retro ꝛ illi casus facit collisionē.
tō docentē mulū ꝛ equū ꝛ asinū duo
pedes in uno late ante unū ꝛ retro
mouere latere simil extendere ꝛ sil'
figere ꝛ in alio sibi. tunc. n. tō coꝝpus
animalis antē ꝛ retro figitur eq̄lē ꝛ extē
dē eq̄lē. id tūc nō facit collisionē ꝛ
talis modꝰ mouendi animalem nacū
ambulatio. Gratio aūt ꝑficit uno
ante extenso. ꝛ alio posteriorū ē oppo
sito latiꝰ ꝑ quod incōmoda ē ual
de nāle ꝑ casū colludere de latere
in latus. Cursus aūt talium ꝑficitur
extensis primis cruribus ante simil ad
accipiendū ingressū ꝛ posterioribus
ꝑmgētibus ad saltū. Et quāq̄ ꝑ si
mil faciāt uelociē currūt. quāq̄ aī
nō simil hoc facere soleāt ñ nō uelo
cius currūt. Est aūt ḡnale in oī q̄drupe
de q̄ nō tm ñ ualde male uno cru
re leso. sic bipes nō nō ñ male al
tō amputato uel leso pede ꝛ hoc io
ē q̄ coꝝpus oz portari ante ꝛ retro. ñ
utroq̄ latere ꝛ io oz ē ḡtuq̄ portū
na ad impm. In bipedibꝫ aūt anteꝝ

ē pōs q̄ nāia ē sup posteriorē. nōz ꝫ
q̄ posteriora portēt aduobus latib⁹
dextro ꝫ sinistro. ꝫ mīlrpedia di
ūsimode ualde monetos ꝑp diuīsū
corpoꝛ coꝛ q̄m q̄dā muenīsūt mīl
rpedia ualde ꝓpinq̄ et cīrcī coꝛis sīc
alanea et forcipata et q̄dā muenīsūt
tūc ualde longi coꝛis. sīc eruca et a
lia q̄cūd de nā ūmyd. oīa aut q̄
unt in hoc q̄ ꝯz ea sīmil ūt dexꝛo
et sinistro et antīq et posteꝛ. talia
n. ossib⁹ carent et in quacūq; pte
coꝛis nō sūt fulta in illa deducūt
nō aut monetos oīb⁹ pedib⁹ sunt
ꝯz quosdā cotēdut in spaciū q̄d
pagūt. quosdā aut figūnt ꝑp coꝛis
fulcīm. ꝯz de nā ꝛstoꝛ in libro de
audibꝫ dicto. ḡdiēnta in h̄ quodrio hūt ad dīri
gens in motu ꝛstoꝛ et gubnās ūy
magnatōm et q̄dā mēb ea sūt sta
sūt ꝓgra. q̄dā aut sunt cūlida
magis sīc forcipata. sūt uelocia. et
agilia. et q̄dā coꝛ sūt mīlrpedā
hūt tūbra et pꝛoides in quibus
ē motꝰ aut aut pectꝰ aut sub uē
tre q̄dā aut bꝛpedia aut quadru
pedia hūt mēbra h̄ ūsus decoꝛsuꝫ
ꝯcta gtīmata. Cā. xvj. de motu uo
lātuū et natātuū.

Volatꝰ aīal et uolato ē q̄dā natato
q̄dā talia sūt eo q̄ nō egēt in ta
li motu fulcīmēto. ꝫ impellente
tūc sīc remꝰ impellit ꝯz sīmil i in
strīs omībus uti ad motū primē
tib⁹ et ꝛō postea omīa pīnas sīmil
extendit et sīmil retrahūt. Et sīlr uo
lātia alas ꝑp ērucas q̄multas
alas hūt ut sūp dīctū. Sūt at
q̄dā natātia pedes hūt et pedibus
natant. ꝯz sīmil oēs extendere
et sīl oēs retrahere ant et retro. Et h̄
ē ars natādi. Cā aut ē q̄ natatio
ē tractꝰ quīdā. sīc tractꝰ nauis. Dyo
mꝰ aut in phīcis. q̄ unū sōlid in
talib⁹ nō moꝛ. ꝫ colletta ūtꝰ in ta
libꝰ moꝛ. et ī oīa sīmil ꝯz extendere
ad motū. Et sīmil oīa retrahē. q̄dā
aut uolātia et natātia in motu suo
in hoc q̄ gubernacūlo hūt. cauda
n. cuī ē q̄ gubernaculo. et illa reflexa
se sīstūt ad aues q̄s cadūt ad tra
refletūt cauda ūsq; nītrē ut sīstāt
motū uolutabīs. natātia aut nō
se possunt reflectē. q̄ cauda coꝛ
dīffonis ꝫ q̄ frūd cū suoꝛe hē ador
so dorsus ventrē. et ī quo sīstūt et
reflectūt cā alīptūlā ad latus
Cauda. n. m̄ albus talib⁹ hꝫ usꝰ
gubernacūli dirigēte et sīstentis mo
tū uolatīoīs et natatīoīs. ꝫ cau
da in uolātilib⁹ dīffō in latitudīe
coꝛis. hē. n. et alatē in latitudīe coꝛ
poꝛis. hē. n. et alatē in lato et ad reflē
xos cuī et ad dorsū et ad uentrē ꝑp
hoc ut dirigāt et sīstāt motū suū. ut
dyoch. q̄dā aut uolātia sūt mīlr
pedia et plus ꝑp duaꝛ alaꝛ nō hūt
cauda et hoc ro ē q̄ strēctē longi coꝛis
sūt ad rotandū. sīc eruca uolāns uel
hē lombīces q̄ longi sūt hūt coꝛ
pus sīc stamabes q̄ hē rotundū et tali
bus cēt cauda māg impedīmentū.
fecerūt eo q̄ sūt pīgra et debilos uo
latu et alia cā huīus ē. q̄ residue ale
q̄ nō extenduntur sīc eis ītercī ꝑ gu
bernaculo. Cūd. n. due alaꝛ q̄ suaꝛ
extēdūtur in spaciū ad motū. due
alie retrahūtur ad coꝛpus et sunt
uice gubernaculi in tali motu. q̄ ad

Sūt

Sub q̄ nec p̄fam lin̄ gressū. n. p̄fam
nolatū. ꝫ pymo dant saltū. Et ut sal
tus plongatꝰ vtunt motu alaꝝ sicut
lonstra. z illis omib⁹ nā dedit cruꝛa
longa. z forcā posterg ut exhijs cō
corpus impingat. Si n. h̄ aut cēnt
in cōe cō corpus nō imsiet eis. z ꝛō
cū impigent trāꝛ illis cruribꝰ no cle
uaretur corpus ad saltū. Ex hoc
ꝑpendit q̄ in omib⁹ animalib⁹ nīla
pedibꝰ ordinant pedes nā posteriores
fortiores q̄ anteriores. q̄ hijs incubit
pondus coꝛis. z p illa impingit ad mo
tū. pora aut cruꝛa ꝑponunt ad mo
dū coꝛdaꝝ trahentiū. talia. n. sunt
carnē sanguine. z sicc frigida. z pigra
z ponderosa. Nō inueniꝫ aut aliq̄
natūꝛa que primo saltet. z postea
natās saltū ꝑficiat. Et hꝫ cā est
q̄ nā nō operatur frustra. Saltꝰ aut
in aqua fieri nō pōt p̄ spissitudinē
ej. ꝫ in aere pōt fieri p̄ eq̄ raritā
tē. ꝫ inuenit in aqua gradiēn̄ eq̄
dripedia. sic lupꝰ marinꝰ. z milepe
dia. sic canerꝰ. z gnā q̄ utitat arꝫ ra
tabo grece q̄s apud nos sonat lonꝰ
ta maris. z ē de gnē canerꝰ nō differ
rens in figura a canero fluuiali. ꝫ
in ꝯstitute. z Ranula ē valde magna
z al ē q̄ aqua nō impedit ambloꝝ
pigrā trā ꝑ q̄ ea q̄ natāt in aqua
q̄escunt in trā. nī fundo aque. z in
illa motū hūnt. z hꝫ aliq̄s nō natāt
p̄nis. ꝫ potiꝰ pte posteriori corpꝰ
sui q̄ uacuate cauda. hꝫ in ūtate cā
udi nō sit. cauda. n. ē post anū. ꝫ i
illis animalib⁹ pars illa ē inf anū sua
z coꝛa. z quedā ē anū p̄ q̄ ventre vidē
ē in talib⁹ z taha q̄ sic natāt retroꝛ
sū natant. sic cancꝛ. ꝫ omes gen⁹
suū. z hꝫ ideo fecit nā q̄m aut hūt mul
tos pedes oia taha. z magnus q̄b⁹
tenet se in fundo q̄ motū aq̄ z q̄bus
apprehendit aliud. z ideo ibi nō ē locus pe
nale. ꝑ quod magis nūa ozā sunt
anteꝛ illa q̄ sequit ad hūc ē sunt retro
Et hꝫ nō potest ē reflexibilia adeoꝛ
sum. ut sic cruꝛa motū duāt ad aut
quū talib⁹ p̄ desid nō desedit vis mo
tiua. ꝫ p uentē antū. z subtꝫ i coꝛe
z ideo ad illā pte opponit ea motū ubi
reapuit virtutē motiuꝫ. hꝫ aut mod
motus remi coꝛis q̄ sui moto non
potuit ē in retroꝛsū.

Reperta
alia gna
hꝫ tribus
repūt mēb. frigidioꝛa. n. z pigrioꝛa
sanguinea tē. z nūbria q̄ nasāt in
ventrib⁹ animalium oꝛe repūt. z annullis
Et hec uocant̄ ꝓpria trahentia. q̄dā
aut testacē mobilitate repūt. sic ꝑ
pentes quedā aut repūt scēdulis
quibusdā in late suo dispositis eq̄ v
traq̄ pte. q̄dā aut trahentia sunt
nec hec ante p̄nā sui motꝰ in me
sui coꝛis. z ē ei loco coꝛdis z cognosc
ꝑ hꝫ loca illa in eis q̄ ē ubi annullus
magnus. z alicui tali creꝛ magis ꝑ
relliquū ꝑs coꝛis sui. z ē spissior mul
tō q̄ alie ꝑtes coꝛis. z eq̄ illa cuat
primo retē anteꝛē sui coꝛis medietē
z pūctim oꝛis figit in trāꝫ z attahit
p̄nā medietatē sui coꝛis in rugas
Et tūc annullꝰ medius q̄ loco coꝛdis
ē attahit sibi in rugas scḡte sui
coꝛis medietatē. hꝫ. n. animalia sunt mul
tū frigida. z spissa pōli. z ideo motus dif
ficilis. z si nā dedisset eis pedes ut alas
ēent inutilia. q̄m oꝛ elongare. z dis
tare ea a ꝓpinquo bene. z tūc obstu
pescēt ꝑ frigus. z ḡhereto ꝑ siccū
q̄ aut bene mē starē sic sicḡ ē q̄ pul
uis tota nulla ē ossa aut carnes. z
alia hꝫ apostemata q̄ vix cognoscāt
hꝫ ḡ tales hūnt motū ꝑ ea q̄ dicim⁹

Sed ea que in ostrea se rapiunt. nisi sit
vtrag latere nituntur mouere. si extrudat
vnde latet. et figencia costas illius tra
hit altius et extendit et illud. et sic de
latere in latus mouetur. huius autem sig
ne q3 nalde circuit hunt incessu. Et no
mouetur ad vna pte tm. si mobi
vna. et posteaq in alteram. sicut homo
qui ponit pedem ad ventrem et sine ad pu
torio magnum et pedem istius mouet. ille
n. mouetur per ipsi extendendo latus
vnum primo et trahendo reliquum post illud
Costeque autem mobilitas iuuat ad motu
q3 per illas figuit quadrupes latus et coste
sunt. Oste autem non sunt directe ossa
et talia alia frigida paucum hunt
ossa. vt in capite pisd. Sz sunt quedam
membranee et cartilaginee et duriciam
cia. Hec autem non ostrea quibus. si mo
bilitet pinnas pueri in posteriora per
tractus et non autem viri natare quia que
circuit hunt natationem sicut anguilla et
murena et anguilla plus q murena
hit huic circuitu modi natandi. quia aut
quasi circuli pisces hunt in latibu
lis et sunt q squamei et hyps mouetur
quidem mobilius et nabiliter ad sint insen
sibiles pres alie sicut ungule alialium
et squame pisciu. si moueret egestruose
latereque ut dictum et latus extensi figi
portionaliter circulare q sunt et latibu
lis et ipis talia multa specie una
q3 mouetur. oia aut talia alas Et
cruta non hunt vt muro nalde. pp suam
extremam frigiditatem q cruta et alas
sibi aqua altas stupefaceret et immobi
litaret. et id sunt in eis ostrosa ta
lia organa. Si aut sunt serpentes
volantes sicut dicat plinius in egypto
ed qs ipse ibes vocat. oz illos et cal
dicos ut alas possint habere mobiles.

Cap. q. de motu ordinato q est in animalibus

Recte et disposito in motu mordinato.

1 In omnibus aut dictis animalibus
motus aliquis est ordinatus. ali
quis mordinatus. Sz est qui dem
tis alicui qui non ordinat actus et motus
suos. huius aut est est expte motoris
et expte organi. quia n. aut sensus de
currens non organa et sensibile et sensus
aut est ipsum organa corrumpit. Et tunc
efficax motus in ordinato. dicit. n.
in li. de anima q motus sui sit inter sui
fantasia nichil accipit corde p q est hic
Sz potius virtute corde ad exequias forcias
quia ea apte sit et dicit tum in eodem
libro q licet bruta non habeant rationem. tu
hunt quia cogitativa aperientem sensibilia
et intentionum sensum q est eis loco ra
tionis q agitativa cogitativa nocativa appreti
Sz melius dicit estimativa. In homine q
absque dubio sunt due motiue ordinate
nes et due exacte ordinatiue corruptio
nes. quoniamquidem. n. in homine motus in
cipit a forma q p rectam rationem est in in
tellectu et deinde fortam sensibilibus inducit
fantasia et eadem sic percutiata appetitus
voluntatem et sic impetum facit in opus
vel motum. tunc sunt motus ordinati pro
rationem virtutis et honestis et tunc restante
plene pp ordinationem primi motoris
in homine directe subditur et alii mo
tores inferiores et hic est primi boni mo
ris et honesti. Si aut fortia moueris
non maneat ab intellectu. p sit alius de hijs
q disturbat in spiritu sensibili tum organa
sensus appetitus et exercitatione. Et sup hac
eadem ferme appetitus et impetus ad opus
hoc opus non est ordinatus p rationem honestis
p p intentionem boni ut nunc. Et hoc est
primum vicium et pessimum. q sic motus ho
p delectabilia sensus. hic q est una for

ordinato

dmatio z opposita ſſ ordiatio q̃ nõ ſunt
nſi in hoc. Eſt aũt alia ex tẽpẽte
aliquo uel impedicte ſpm in ozgano
ꝯtimatẽ. illa. n. ordinata. z in ſta
tu exõite z ad mpm ordi in motibz
ad bonũ ut nũc. qualis ẽ omiſſ aĩalĩ
Cozrupta aũt ipa ſ q dzoiã ferte al
mozdinate. ſt mays ſme gulbria clã
z in hac z ſtat hõ. talia z aĩalia di
cmq furiosa z amẽtes nocãma tal
hoies. huiꝯ aũt cã ẽ ſpũ in motore
qui ẽ nẽſtigũ celeſtis motoꝛ oz ob
ſuare q in celeſtibz obſuãte. in celty
aũt ita ẽ q ꝑmo motoꝛ fora ſua ꝑ
tica moz z hac cad oĩo moz inferioꝛ
qui ẽ ſub rõe z z z q ſſ z ſe deiecys
Sz appriat magis eã z magis z de
ſtruat. z q corruptio in cẽlis acide
nd poſ. ĩo nõ aũt in eis mozdinatõ
Sic. n. quilz inferioꝛ. cũ motu ſuo ꝑ
prio quo formã ecꝑlicat aggregatam
hẽ z motũ ſui motoꝛis ſuꝑioꝛis qõ
mouet ad eandẽ ad quã mouet ſuꝑi
oꝛ. z ĩo armonia dr eſſe motus ſuꝑi
oꝛ z q̃ ꝓpoꝛtio eiãdẽ armõ ſuate
in motoribus aĩalĩ. tũc eſt ordina
tio motuũ. quã aũt defectus ab ipa
tũc eſt mozdinatio motuũ. oz aũt ĩ
hoc obſuare q̃ obſuat nã. nã. n.
pticulare q̃ in gnatione ãſtitutũ
clãliũ mouẽs ꝑmo induat formã
celeſtẽ corꝑeã eãdẽ ad ficu. hoc
uel illud z huiſ forme ſubmiſtrare
facit oĩa nſtralr ſ tom rẽte pue
mendi ad finẽ totiꝯ gnationis. tubi
tũ aliquod clãliũ ex orbitate cgre
dr moſtruũ aut ex defectu aut ex ſup
fluitate aut ex mordinatione figne
re cãtũ. Simile aũt ſit in mo gne
z in gre. Continẽtes. n. gnalr uocamꝰ
qui morãtr in forma mẽte acceptã. z
ſi huiſ quidẽ oĩa miſeriozes motoꝛes
debeant ce ſubmiſtrare. tũc oĩa fiunt
ordiate z bñe. V cũ aũt ad ſuperioꝛ e
gredr forma ordinis hr madit mg
tracẽ diuã ex ſuꝑfluitate uel diminu
tione. uel ex alia mordinatione o
ꝑtũ. vñ ſapiens fuit dictũ plinius
qui dixit mõſtra moꝛ fiunt. ſcit
mõſtra nẽ. Mõſtruoſitas. n. z nẽ. co
qꝑ iudiciũ corruptiuus ẽ nẽ ozganoꝛ
In quibus ſunt ſpũs mouẽdi. ſpe
cat mõſtruoſitate moꝛ. Et ĩo dixit
moyſes ethypticꝰ qꝰ mõſtrũ in coꝛ
pe ẽ mõſtrũ in aĩa z in motibz. Sic
ẽ de motibz aĩalĩ dictũ ſit anb.

Explicat liber de motibz aĩalium
ſm albertũ cõmẽtatoꝛem.

Incipit liber primus de causis ꝓpetatũ e
lementoꝛ ~~ſcdus de ꝓpietatibz elóz~~
~~ty ꝑmo de nãlibz ꝓpietatibz elóz~~ m
q̃. Q ſt q̃ hbri intenaõ z de ꝓpeta
tibz elóz q ſt leue z ḡue eo quilz
elóz ~~dr~~ error coꝛ qui dyerrit ignõ
ciũ nõ ee

Quoniam autem ita nos ꝓpo
mus ea q̃ quidẽ de
nũ z diſtinatione lo
coꝛ dicũ ſunt ĩ phia
Conſequẽs ẽ nobis
vt ꝓprietates elóz q̃
ex ẽbe z locis hñt ex
ponamus in hoc ope
Sequentes archidoctoꝛẽ phĩe aꝛiſtotelẽ
libroꝛ ꝓpriis aꝛtis inducemus in quibus
ꝓpoſitis hãc fidẽ. In quoꝛ ꝑmo ꝓpe
tates nãles elóz declarabimus. z in ſo
decimis actiuales q̃ aliquo duãte elóz
coꝛruptiõm. uta q̃ nõ aſſẽ coꝛrũpũtur
Sz coꝛrũpũtur coꝛ q̃litates. dicamus

ꝺ q̄ posꝫ p̄missus ē ꝺ nobis dom
malis phiꝫ de cel̄o ⁊ m. ⁊ de hijs ly mue
de eo sufficient eo q̄ mobilis circulare
⁊ mobilis recti. naturas ⁊ passiones
ibi medijssim⁹ vt nobis ad de stra mo
bilitat illoꝝ remanet q̄ ē de ꝑpietati
bus ⁊ passionib⁹ coꝝ. ⁊ de m dicte
mr̄ hunc libꝝ vt dictum est m⁹ omes
ꝑpietates cl̄oꝝ tā in alto posꝫ
ubi ē clim q̄ntū ad ꝫ in loco inferiori
ubi sunt cl̄a ꝫtuor. modū aut nr̄ ē
astricti ⁊ breuib⁹. ita tū q̄ sit sufficiens
ad notand ꝑpietatē ꝫtuor
cl̄oꝝ. tangem⁹ aut dictū antiquoꝝ
circa hanc mām vt trēor sit ma dr
trina ⁊ q̄b dicem⁹ de cl̄is ap̄ficabi
mꝰ p̄ signa visibilia ⁊ sensibilia. q̄
aut̄. n. sensu q̄ struunt diuissima sit
in phicis. oz. n. nos ordiꝫ ꝑpietat
cl̄oꝝ cognoscere a nob⁹ loquiam⁹ de his
mutatiōb⁹ coꝝ p ignē ⁊ corruptionē
⁊ alteratiōm ⁊ augmētō. q̄ cl̄a ꝑ
stanꝫ his mutationib⁹ p̄ma ⁊ nō bene
cl̄oꝝ nē ⁊ actiua stranti ignorabil
tiꝫ coꝝ nē q̄ cantē ab ꝑpis. Ex hijs
aut̄ q̄ m. ce. ⁊ mū. dr̄im⁹ q̄ stant duo
rū ignē esse cl̄a. Est. n. quodā p̄
coꝝ efficiens ⁊ nō ingrediens in
ꝓpōm ꝑ suū. ⁊ ce. ⁊ influes omnib⁹
tam simplicibus q̄ mixtis suas fir
mas ⁊ virtutes ⁊ hȳ dr̄. q̄ cl̄ū dr̄
sum ab omnibus alijs. hoc tū cōd cl̄o
silitudiꝫ q̄ ipōm ē ꝑ faciens q̄
pōm ⁊ imperfect q̄ ꝑ virtutē a
lia aut̄ cl̄a q̄ mālr̄ sunt ingredien
q̄ pōm ⁊ sunt p̄me mīe coꝝ sūt. q̄. q̄
nota sunt ex dictis a nobis ꝓlies
in ꝓcedētib⁹ libꝝ. hoꝝ aut̄ q̄dā
leue ē simplr̄ ⁊ quoddā ignē simplr̄
Et quedā sunt grauiora ⁊ elyora
alijs. tra. h. frigida ⁊ sicca ignior
ex his ē mr̄ oīa cl̄a nō hūs ignē
aqueū. sz ignitate simp̄r. ignis aut̄
mixtus post tra ē aqua que ē frīa
⁊ hūda. quod aut̄ grauius ē post h
duo ē aer qui calidꝫ ē ⁊ hūdus
ignis aut̄ nō hz ignitatē oīo sz astē
dit sup oīa. ⁊ si dicatur h trīa cl̄a
sequi in ignitate maiori q̄ ipa sit
q̄d ē abusiua ⁊ distinguēdū dupliciter
ignis. ignis vz qui ē in mā ꝑpa
⁊ ignis qui ē in mā aliena nō p
fecte ignitus. Et p̄mus ꝑ hoc nō
hz ignitatē. 2us aut̄ hoc hz ignitatē
ad ignē nō ut ad actū destruendi
inferius. ꝑea q̄ dicitur a ꝑpio
ignis mā talis. q̄ nō tra fuerit ē
grauior cl̄oꝝ. id ē inferior locoꝝ
ꝑ ignis fuerit ē leuior cl̄oꝝ. id est
altior coꝝ in loco. duo aut̄ media
sunt aer ⁊ aq̄. medius ꝑtita sit laud
Et hȳ oīa expedita sunt in libris. q̄
⁊ q̄ ce. ⁊ mūl fuerit aut̄ quidam
priorū phoꝝ nō ꝑsentiētes ī mūdi
cl̄oꝝ quiditatē. dicebat. n. ignē
clim nō esse eo q̄ ipōm nō vr̄ ē ꝑ
coꝝ. sz ante ⁊ sz mūdi hēre ē. dicit n.
ipōm ignitū ꝑ motū celestis coꝝis
ee cl̄o alio quod ē aer ꝛdematis st
dicētes ullū ee coꝝ clim. q̄ ē ee
alio quidē. quū clim ē quod ē ꝑ ee
quo alia ingenerē. ignis aut̄ ly
ior ē coꝝ q̄ sunt in loco sit ee
fricatiōe aeris ad celū ee motu ce
li. Sic. n. dr̄imꝰ in. li. ce mūd. cali
ditas ignis cātur ex fricatione ex
motu celi qui ē quia duo. quoꝝ vnū
ē aer qui ē ignis mā. alterū celi
motū qui ē efficiens ⁊ inducens
fortē ignis. ex⁹ aut̄ hmōi inducē
dicentes ex ꝓximitatem huius nō ee
clim ex q̄ sit ex caloꝝ radioꝝ sol

⁊ huioꝝ

ꝛ huore trē ꝙ mā ꝓ quod ignis nō dr
cē ꝑ corpꝰ efficaciā nol ꝓdictū. Et
cū nō sint pla pma cozā nō dr ignis
ee elm Cād elm ab oībus supponat
cē ꝑ ſ genꝰ cozis efficientis ꝛ ſ genꝰ
cozis mālis ¶ Est aūt nōn dicē hꝫ
eo eis q supponit. dicit. n. illi q aēr
ē corpus ptingens ad celū ꝛ q rpē
mꝫ ſtus celoꝝ ꝛ q nō mutat ꝛ ignē
nisi ꝑ motū celi. ſ ſ hec vera cēnt q
dicunt. tūc nāe ē q dicat multos cē
ignes. ſtribuēs. n. vnꝰ ignis mī ozbē
lune ꝛ ozbē mercurij. ꝛ alius mī ozbem
mercurij. ꝛ ozbē veneris. ꝛ alius mī oz
bē veneris ꝛ ozbē solis. ꝛ alius mī ozbē
solis ꝛ ozbē martis. Et ad huc alius ꝑ
ozbē martis ꝛ ozbē jouis ꝛ saturni ꝛ
mī ozbē saturni Et stellaꝝ fixaꝝ ge
nabit ignis ꝛ eo ſili cū quā dicunt
q ē fricatio ozbis ad aēr ꝛ fricatio oz
bis ad ozbē martis aūt hoc ignis ꝓpter ē
ille qui est mī ozbē saturni ꝛ ozbem ſte
llaꝝ fixaꝝ maior eo ꝙ sphēra stellaꝝ
fixaꝝ maior ē inferioribꝫ oībus
sphēris ꝛ plā hꝫ in ſe cozā q stelle dnt
Cād quib⁹ inferioꝝ orbiū nō heat ū coꝛ
pus vnū. ſ ſ dicta. dico ꝙ corpus qđ
implet mī ſtūs ē corpus ignis cū qđ
trā eo aēre qui ē illic eo q ſfricatione
cuiꝰ ſtre. ſuperioꝝ ad inferioꝝ ē q parē
ſuā ſtibꝫ ꝛ hoc quēd nā q ſſeruit phūs
qui de ſtra plāꝝ ꝛ democtī fuit. Et q
nōn aliqꝝ inducentes ſtlē eo hoc ꝙ
dr ignis eo hoc q fricari q ferrū colliđ
ad lapidē. ferrū mōꝫ quod ē ſtle ſtale
ſoratū ꝛ ſtale vocatur. Simplicꝫ aūt
inducūt ſtlē in arboribꝫ q ſtte ſue in mo
tibus ū libīm accessū hē dcr in desertis
plānis patētibus vndiq; vento Et
frigore q ſtis. Cād. n. sup illos ꝓclose
ꝛ ꝛpestuose forti flatione flauit ven
tus eo fricatione earū ad inuicē ēt
dicit ignis q sumēs arbores perpue
arbores in tpore sicco ꝛ regione sicca

in qua arbores nō suppſluę hūdant hu
mido ex tinguēte. aut in quib⁹ ē hūdꝫ
oleagin⁹ vnctuosū ſtē ē in abiete ꝛ in
pinis. Ad hūc aūt addit ſtlē desso
ſoriꝫ. quibus alicuiꝰ mī ipetu desce
dentibus obiectū lapis dum eo ad
ūsū ꝛ tūc emicat ignis. hoc aūt ſtlū
multa adduci possūt eo ꝙ plūma trā
in phās q̄ in arcubꝫ repiūtur. ſ nos
nō oz ad hoc ſolom multū cē ſolicitos
q̄ hoc detinuiſ in libro celi ꝛ mūdi
ubi ondm⁹ corpus nō cē ſuſceptibile
ſſionū pegrinoꝝ ꝛ cōne crē. ꝛ nō
in nāe celi nō grianteꝫ ſtlatōes q̄ in
alijs corpibus ſtiant. nec ē ibi talis
violenta ſfricatō. cū motus celi nō ſit
q̄ nāe arti. ſ ꝑ mām. licet ꝑ mouens
ſit mobile. dcēt aūt illud nō oz astēn
dere. nec illuc ꝓficē eo ꝙ nō ſuper
ōia ascendit. Cād nō ſit ſimplr̄ le
ue quod eo vltrā ꝓtēdi. cē ꝛ mū. pz.
nec ē genꝰ nō grauis nō cē elemēs
tū quod eo alio grauius ſimplr̄. n. qđ
libꝫ eo alio grauius p̄ctulū. ſ ſ eo
aliqō grianteꝫ quod ſim̄ forzis cēt pos
terius rpō ꝛ manēt in rpō grianto ſ ſ
tutē ꝛ cēt ꝑ. tūc nō cēt elim nāq;
ſic eo alio grianteꝫ. hoc aūt nichil ūe
in grione ignis ꝛ ſi eo aēre ponet⁹
grari. ſcē. n. in libro pyrgeneos de
clarabit⁹ cloꝝ grio eo ignē ē ꝛ
culare. ſ tū q̄ nichil saltuꝫ ſic in illa
grione ignis nā. cd ē simplr̄ quod gra
uiat⁹ ꝛ grianteꝫ eo simplr̄ ꝛ vtrūq;
ē elim. ſ vnū tpore ſit aūt ad in tali
grione. nō ē vim quod dnt eo aēre ge
nerari ignē eo ſfricatione. aēr. nō a
scendit in locū ignis. ſ ignis mitiga
rem⁹ aloco ſuo. Et cd ꝑ corpus qđ
grianteꝫ ē in gradu celi nō ē eo aēre.
Sz potiꝰ ignis ē ibi ꝑ quod ꝓductū
ē in nā elali. ſcē dicēdū in li. de ꝛ mū.
Et in li. de nā loꝝ ꝛ

mo dq; quo incendūt
mōtes maxime pīm

Hcaut. Cap. iij. de ꝓpietatibꝫ elꝛ
am ꝑ eugrem. in gmptꝫ cꝛibꝫ
et gones de nud
elꝛ ab antiquis ſtatas. Cꝝ nos hꝛ
de talibus nꝝ intendam⁹ ꝫ pons de elꝛ
nis ꝓpietatibꝫ ad ꝓpꝝ redeam⁹ tan
gentes qꝫ elꝝ hꝫ ꝓpietates in gpoito
p eqs elꝝ ē gſtituēd. dicā ꝫ q onꝝ
aīalū ꝛ gpoitoꝛ quoꝛūq; copꝝ ē gpꝝ
ex ꝫtuoꝛ cꝛibꝫ q elta uocāt q ſuꝫ mā
coꝛ. viā. n. gpoita ſicꝫ ꝓmpta ꝑ ta
quatuoꝛ ꝓma ꝛ ſunt ogones elꝛ ī
gpoitl quas dctauim⁹. in libꝛo de nā
lꝛoꝛ. Sz hꝝ coꝛa qdd magis recedūt
ab elꝝ ꝛ ogonꝫ ſuis ꝛ qdd mꝫ re
cedit ab eis. q aut mꝫq recedit ab
eis ſuꝫ lapides ꝛ mīe. Jn hꝫ. n. eq
ꝑſſe videm⁹ elꝛ ogones ꝛ id talia
coꝛa ſequūt elꝛ ogones ꝓp qđ ī mē
ogonūt eq eis. plus aut hꝫ re
cedit plante ꝛ in qꝫbꝫ nꝫpfecte vide
mꝫ aīe opationes. ꝛ id talia coꝛa
ſequūt elꝛ ogones. luet nō īmediat
ogonūt eq hꝫs. ꝫ oz gꝛātiam elꝝ
id fieri in ſeē ꝛ ſuoꝝ uel eq q ē
loco ſeis, ꝛ huoꝛ ſcialis in quo eſt
ſꝑus ſaacns pullulare plātā. aliū
aut coꝛa recedit moꝛte ꝛ id nō ꝛe
tinet eq eis ꝓme ꝫ oz elā qm
ꝓcꝛi in huoꝛes ꝛ eq huoꝛibus gſ
tim aīalū coꝛa. huoꝛes tm hꝛet ſſe
actu hꝫde omꝫ ꝓp qđ ꝛ huoꝛes
uocāt. tm ſuꝫ ūtute optimātes cōlz
oli. Jnuenāt⁹ tm gmptoꝛ ī q dna
tur colera aīa q ē calida ſicca ſe
qns ꝓpietates ūtutis ꝛ inuenit⁹ alia
in q dnāt⁹ sanguis q ē calid ꝛ hū
dus ſeqns ꝓpietates acus. Et ī uent⁹
ꝛ alia q eq flegmate qđ ē frigid q
ꝛ hūd⁹ seqns ꝓpietates aque ī hoc
q ē frigida ꝛ hyda ꝛ inuenit⁹ alia
q ē eq colera ustra q melancolia uo
cat⁹ q ē frigida ꝛ ſicca ūtutes hꝫs
tre. huidoꝛ aut ſtoꝛ gnom ꝛ diuſita
tē hnt detiare media. Nos aut non
intendim⁹ nſſi elꝛ in gpoitl ī ueire
ꝓpietate. dicem⁹ aut in ſequētibus li
beis nālibus. qꝛ gpoita eq hꝫs ꝫtu
oꝛ matꝫs nō hnt eas equalꝫ ꝑ ꝓꝛ
tiōm aritmeticā ꝫ potiꝫ ꝫ ꝓpoꝛtioꝛ
gometricā. qꝛ sanguis uel huoꝛ q
ē loco ſeqntꝫs nāe ē plus in qlꝫ
coꝛe alato. hec tm. qꝛ me in coꝛibꝫ
gmptis actipiūt coꝛruptiōm ꝛ ad
doēs nāle ultra quā debitū ē coꝛ
aligns ꝛ ī nāle diminutiōm ꝛ reſo
lutiōm ab armoīa q debet ſſe uel
mdiuo elꝛ aīati. Et hec mutatōes
fiūt ad mā ꝛ nō in qlitate ſola. fit at
dſtātia armoīe aligns ſine mā
in qualitate ſola qns mutata ē at
actualitate ad frigiditatē ſuꝑfluā
aut ē eqᵒ ab hūiditate rōis ad ſicctē
ſuꝑfluā cꝛuꝫ nulla mā coꝛrupta
ſit in coꝛe aīalis. ꝓp quod ꝛ ſapientes
medicoꝛ in egritudinibꝫ gſiderant
vꝝ cantim eq huoꝛe coꝛrupto cū mā
uel eq qualitate huoꝛ intensa uel
remiſſa abſq; mā coꝛrupta huoꝛ ꝛ
ſi ē egritudo eq mā coꝛrupta dicit
euacuādā ꝛ dant euacuatiā. qm hu
moꝛes coꝛruptos oz educi ne putre
faciāt coꝛa. ꝫ ꝛ aut cōtō eq qlitate
ſola absq; coꝛruptiōe mē huoꝛ dāt
alteratiā ſola ꝛ nō euacuatiā. qm coꝛp
ab hudie nō coꝛrupto euacuari mā
lū ē ꝛ nocitū. Cū qꝫ additō unū gpo
nēdū elꝛ in coꝛe gmpto uel ꝛ
mēsuā ꝓpꝛioꝛ. ꝫ qđ eqꝛitur ad
gſtituēdū coꝛa in ſpē uel mdiuo
tuc gnātur nocumētū in coꝛe gſti
ſimlr aut attribuit noāl. dđ mmꝫ
ꝛ nō ē tātū de eo in coꝛe qm mēde
leret. dmplex ſ gnātur unū hoꝛe
lemētoꝛ occupare id quod ē gpoitū
eq olbus mducat moꝛtē ꝛ reſolōm.

qm

qm̃ locꝰ in quo ſaluatur gpō gpoīta ē ſic in
pcedenti libro ondm̃. Silr aut ſi otigere
ret puari qđ gpō vno cl'oꝝ nō poſſet
mīe pmane tale gpō. ℔ diſſoluet̃r
Si. n. aliquod aīalīū oīo puaret̃ ac
re nō duraret pp quod rīa pſtis ꝛ cē
teris aquaticꝫ mēbra puſt in qbus
ſpm̃ gtinent aerē. qr ſine aere nec
ē nr̃ mutō ſpūs in corē hoīs uel al
tīa gmpoti. p ſpūs. n. oantes fit q
mpotio ꝛ ūtilit̃ gmpotoꝝ ſpūbus
diſturrit ꝛ diffindit̃r/ actioneat̃
ugnis pſtratio fit ad vias ſpuum
pſtcndas. dꝛcīq aut̃ de hyis q̃ ad
hanc intentiom̃ pt̃net ſtis ꝛ hō
de nāla. Smyth si aliquod aīalīū
aer ſimplr circuiret qui nō eſſet q̃
ſuis alicnīb⁹ moraret̃ ꝛ hui⁹ ſ̄ī
ē q̃ videm⁹ ca q̃ cadit ſub altiſſimo
vbi pura ē aer vīr mortua nō eo
caſu. ℔ potiꝰ anteq̃ puenīat ad tra
Experimēto aut huiꝰ dicꝫ ē vnde
quod obſcuꝝ in arte cadendi. qm̃ ſi
cadens ab alto extrudit̃ alnea caſꝫ
nō collidr̃ niſi q̃ pōt collidi eo locō in
quo reapit̃ extruſiom̃ ꝛc. n. as aturri
cadit ꝛ ei alīq obuiet p tres cubitos
ante q̃ ad tra descendat ꝛ cū manu
ext̃ linea caſus aturri eo tra ſuſo eua
at nō collidr̃ cadēs. n q̃ potuit collidi
eo caſu truī cubitoꝝ. Si aut ab al
tiſſimo cadat ꝛ extrudat̃ alnea caſus
tī mnēnt̃ mortuꝰ ꝛ nō gſtat q̃ nō
ex caſu mortuꝰ ē. ℔ q̃ aſimplicī aere
fuerit ocupatꝰ. Aliud ē exp̃mēto q̃
cadāna corp̃ mnēnſūt̃ cū ſiḡnis mor
tis nō eo collſione q̃ forte acaſu
nō tumeſcit nec ſanguinat. nec ce
tera ſigna hēt collſiones vnoꝝ. hac
ꝛ de cā in mōtes altiſſimos pīn aſcē
dentes ſpongias aquis intinctas
aut nares ſeu portare fit. ut p
has aer ſpīatꝰ craſſior cēt aere. cā
aut huiꝰ pſtis ē quia pur⁹ aer ſtatī
ſcalē ad calorē ꝛ frigus imutatur
ꝛ ō ſpīatꝰ aer purꝰ frigꝝ ditatē nō ret
net. ℔ ſtatī calefit in corē aīalīs in mo
tu ꝛ calore pulmonis pp quod ad cor uc
nies mendū cor ꝛ mitigat. aer aī
grossior magis retinet frigus eo tri
ſtcū ꝛ hoc ad calorē mōtis corīs/ remotu
pulmonis nō remouet̃r ab eo ꝛ ō
uenies ad cor refrigrat ipm/ ꝛ mutt
uita ꝛ ſpuat cā in aīalī. Si aut ſt
aīalia nō ſpīatia illa ſuī frigꝝ di
mīt ꝛ dilectū loc̃ ſingulis ad mſe
rorē corrupt̃ ſicut pſtes moriunt
eo aquā. ſilr aut fit q̃n ad gmpo
torē vnoꝝ coparet̃ ab ugne. q̃ ugnis
ē uchemētiſſime actionis. ꝛ nō edu
cit cito in hyis hūdī. pp quod dſtē
minat̃ tēſtris ps gpoīta ꝛ corrupī
id quod eo cīs trat gpō. fit aut
ſilr in ocupatꝰ ab aqua pura. licet. n.
pſtes viuant in aquis nō tī ſaluā
tur ꝛ mutat̃ aqua ſimplicī. ℔ gmpo
ta ꝛ gpoīta. ſic nos in lō de aīalīb⁹ of
tendem⁹. cadē aut nō ē de tra ſimpli
ci in qua putrefit gpoīta cīa q̃
ſ̄ī diſſoluīt̃ ꝛ nō uerū nō ē q̃ q̃
dā antiquoꝝ tradiderūt q̃tuoꝝ in
ſimplicib⁹ ugne cīs. ſalamandram
quos in ugne ꝛ talpā in tra ꝛ allec
dcaq̃ ſimplicī ꝛ pſtem qui ſtīm nō
catur in aere. nec ex nos q̃ ſtat q̃
rere rōm. cū ſtat. gſtat eo eoꝝ gnarī
ꝛ nutriri amīe quod ē. ꝛ cū quod ℔ ho
nō gmpotū ſit eo q̃tuoꝝ. ex eo etl
q̃ ex gmpoto ꝛ nō eo ſimplicī mut
antē dīc̃mo aut de hyis in lō de mu
trimēto quatoꝝ. Inuenim⁹ q̃ q̃dā hē
tare in aquis ſicut q̃dā reptilia ma
ris ꝛ pſtes. aqua. n. gmpota fit eis
ſī tēpamētū ꝛ locus trāquillꝰ. vbi
q̃ ſunt frigida ꝛ hūda ꝛ nō hītant
in ca ꝛ moriūtur. quid egrediūtur ex
rpa. nīlīn aut inuenit̃ habitare i ugne
q̃ugis gmpotū ponam⁹ ugnē. ſicut
ē ugnis in tēſtri ſbā pp ipsam fue ca
liditatē actiuā ꝛ ſ̄ūptiuā nāle. ſ.

Nō mendacīū ē dīc̃ antiquoꝝ q̃ odie ē questoꝝ

Gradus expt̃ ſ̄ī ā via nō ꝛ ſ̄ī habens

nō

Consequ⁹ cā m̄. de q̄retatiuꝫ cloy
auꝫ ē. ut in q̄rit⁹ ꝑ ūtutes
tetigimus q̄ ille ad motū localē
q̄retates clōz quas hūt que sūt ḡn
hūt in impotis coālibus tas ē leuitas
ꝑ pōs ē virtutes q̄stū
ad motū localē ordinate ꝓpue hūt
motus ē in coālibus mn̄alibus ē pla
tis q̄ nō hūt motū q̄ sit ab ala
ꝑ hūt motū cli dūmō in ꝓis. q̄rit⁹
n. de hys quare q̄d corp̄ natant sr
aquā ē q̄etā submḡunt sub ipā. Cui
in om̄ibus ḡter dūcunt cla grauia
p̄ferunt. cām aut ulterī n̄am
hui assignabiḡ eo q̄ nos de ꝑticulā n̄ia
hui nō facim⁹ tractatū ē in q̄sitionē
dicam⁹ ꝙ q̄ cā subūstoīs ē q̄ natat
in q̄ppito ꝓ tre nō in aq̄ nā tm̄ ꝑ
ē in qualitate q̄ tūdit q̄ppō ad frīdz Et
ffcm. q̄ aut aut oīa talia q̄ tre
ē q̄stant ē cōagulāte ꝑ frigid̄ ē ꝓpri
hui⁹ dyffusū in ꝓis sic sūt lapides
ē metalla q̄ sūt ferrū ē cē. licet. n.
illa liq̄bilia sūt calid̄ ē nō in cis d
mnarī videāt aqua. tm̄ subtile tre
uin vincit in ꝓis ē frigid̄ im̄ista
agulante. ꝓpter quod frigus q̄mpt ꝓ
pres corp̄. tia q̄ nō intrapit in cis
aer ē nō ponder⁹ uel ꝓtes tre ē cis
om̄ntes nūdāt sub aq̄ sile aut ē
de hys in q̄ibus dūatur aqua tā
ꝑ nāz q̄ ꝑ tūantē frigid̄tatē. hī. n. d
pozos nō hūt aut m̄pozes ē q̄stricto
res hūt q̄ sūt aeris spacia. ē nō nāt
ꝑ mḡuntur. q̄ hz sūt aquea tm̄ q̄mpc
ta nō cēnt. si mchil hēret tre. ē nō
transpora p̄mt aquis simplicit̄ ē m̄
tūtur sub ipis. Q̄cq aut ē si aliq̄
ſpacz sint q̄nsta ꝑ aquis mēdiū
in hys. n. violencia ignis educt in
hereus hui⁹d ē vie eiq̄ remanet ac
re plene. ꝓpca m̄tos hūt ē maiꝰ
pozos q̄ aerē in se claudūt. ꝓp q̄d
natarū mucnūt. sic lapides q̄ bull
pozosi ē durt. ē spumey. Ex eis q̄d at
pz q̄re lugna natant ex ceptis paucis
pozosum. n. ē hūt ē aeream licet ē aut
in ipo tre rīa. calor. n. nātus dūpdit
ipm ut p ipm dstruat mutuetuz
Et ex altāte rīali calore ē sic ed edu
cente hui⁹d remanet hūt raz ē po
rosum. cū sīt ē q̄ magis nata rīa
mucnsūtur aridi q̄ humida. q̄ ea
q̄ nō natat. sic claui ē q̄ra mgra
solida ē sine pozis mucnūt quod
aut oīm ē videt mprabilius ē de
q̄busd̄ q̄ mḡunt ē tm̄ uncruosa hūt
hui⁹d tatē. sic helxine q̄ radit in
sura eiq̄ p̄mgunt ē uncruosa ē trifla
nat ē mḡunt helxine sub aqua. cui
uncruosit̄ nō sit mḡi. sic patz ꝑ ista
dicem⁹. Bz rō hui⁹ ē q̄ q̄ dō taliū un
cruositas ē valde pauca ē trestris
mixta d̄ q̄stricto pozoz ē q̄ uidet sic
cidutat fortl. ē nō uincta uncruositas
mḡitur cū trestri q̄ uincit sup eā
q̄ aut eo⁹ sit q̄ uincat ꝓs utriꝰ
ē aeris natat q̄ uictoria indiꝫ est
in q̄ppito ꝑ maz. In oīb⁹ n. q̄ppt l
uincūt cēta m̄ferora. sic nos cūdē
in h. ꝓgeneo. oīa n. m̄ualia ē
platas ē arbusta uidem⁹ uinci tra
ē aqua ꝑ maz. Est q̄ hec uictoria
ꝑ opem qualitat ad frīem ē frīz
tātis. talidutas. n. q̄plens rarat
ē porosā facit sic in q̄ actu eōis
aer facit natare corā. Solis aut
ē cā āre uolatilia natāt ē uolant
sup aerē. Sūt. n. ut in tne dicā car
nes uolatiliū leues ꝓp quod amedi
cis sanozes iudicāt⁹. Ex leuitat
aut hūt aptitudiz uolandi. ē sunt
aeree cazis ē calide. ḋ aut hz mlte
pēne ē plūme. eo q̄ pēne aeree ē rare

/ē leues. cū. n.
pēna ē rerē./

ꝛ leues. Cū. n. pēna ē retenē natāi
aubus qñ sint sufficiens plena ē hu
more aqueo ꝛ sanguineo. pp quod gra
ues ē ꝛ nō apta ad volandū. Cū aut
calor sit nāles ꝛ aeris ꝛtines calor
eduxit hūd aquas remanet trestre le
ue diuaricatū ꝛ aer plenū ꝙ natu
ralē calorē inducatur ne sit cruale
de facili ꝛ tūc efficato instrū uolādi
ꝛ eleuat auē sup aerē. no uolat
aut alia ꝗdrupeda. in ꝗbꝫdā
ē vincens hūditas aerea. ꝫ aut ꝗ
dita sup trāz aut reput. Sēl aut ꝛ
aues aquatice ꝙ frigidaꝫ ꝛ hūd ꝫ
cāpid pauceꝫ hūt pēnas ꝛ sūt
tard ꝛ nō longi volatꝫ. Quīq aut
corꝫ ꝙ dicta sūt olea sūt ꝛ adipes ꝙ
oīa natāt sup aquas pp hūditatē a
erē pinguē vincentē ī eis. pp ꝙ
cām comesta talia supenatant ꝛ fasti
diū inducūt ꝛ nausea ī aliq̄ posterq̄
caseo cauto uel aliq̄ alio hūd. tali
corꝫ ꝛ propue qñ quīta ē hūditas
pabuli. nec eleuari pōt ī scāi eleuꝫ
hūd. qñ aut ē calditas sine hū
ditate. ad hūc euolat ꝛ eleuat
Qz tūc cito recedit ralingnis scāa q̄
bus fuerat incōzata. ꝛ tūc illa sequta
calditate tenduīt inferiꝫ pp quod
calida scāa nō sencedit supenatiōi
qđmōd calida ꝛ hūda. Qz scāa
tia ptes superiozes sup quas euolat
calida scād acutū ꝛ ꝙ hr motū rēta
ꝛ ꝙprietatē. Est aut ꝛ ing alia cā. ca
lida. n. ꝛ hūda vaporatiua sūt eo ꝙ
calidū resoluit ꝛ hūd ꝓstat resolui
māz pp quod inflāacia sūt ꝛspō inflatē
ad superiora pellitē. h ꝫ cā ē supena
tationis. Simplr aut in ꝙbꝫdā hoꝛ
in quib frena frigiditas dnāt ē
ꝙ nō enatāt. sē liḡ. clunā ꝛ bueus
ꝛ ylex antiq. In oīb. n. hys ꝓp
qđ in aquā aliqđiu latuerūt pozabls
trudē. ꝛ nō trestritas secluſa ab aere
manet in eis ꝛnō mergunt. C. q. de

Dctiatis aut ostitatione cruoꝛis ꝛc
hys nāmq̄ coꝛ ꝙ dicūt frigi
dare vtrū ē nāle eius ꝛ cali
qualitates cloꝛ ꝙ dnāte aantalem.
sunt ꝙprie eis. sue ꝑ se sint simpa
sūt sint mixta in ꝙbꝫdā sit ē nā
lia ꝛ ꝙpria eis. vtā ꝙ causent ea ad
sint actiua ingredieñ sup ea ꝛ pos
sibilia sint ela ē ela sue eis propue
de ē frigoꝛ ꝛ caloꝛ inquisitū est an
sint radices hoꝛ ē pnā cloꝛ. an sit
actiua coꝛ. de hac. n. mā multi poꝛ
phoꝛ locuti sūt qui nos in phia an
cessorū. democrita. n. ꝛ plo ꝛ ꝙ scdm
vtrosq̄ eo ꝙ in sermonib phos in p
te ad vtrosq̄ ꝙmit ꝛ dicūt fructꝫ ē
radicē ꝛ pnā ēle eis. calditatē
aut ē ꝙdatā aliude. ꝛ ē actiuꝫ e
clementale ꝛ nō pnā. nām aut ꝙbꝫ
nos acceperit a stigno qm̄ vide rut
ꝙ id quod eis ducit ꝑ se ꝛ p intrī
seca sibi ē ēle. actiuale aut quod
causatū ab extrinseco. calditas aut
nō ē in eis q nos tāgim̄ ꝑ se. ꝙ tūc
semp est in eis. ꝑ potiq̄ accidit eis
ex accessu solis ad tenich capitid
mātz. qñ. n. sol declinat a tra hita
bili in oīzbe suo declinꝫ. a dextro mo
tus in sinistra ad ptē me redici. tē
fit frigus supflui sup nos ꝛ inspa
bā. ut inquisiuit eloꝛ quid sol nō
uincit cū declinet a nobis. vocant
n. dextrā declinꝫ circuli solis ptem
q ē ab ariete in libra eo ꝙ sol tūc
astendit calidū ꝛ mouens est ad ge
nitura oīe quod ē. ꝑ amplit bines
se in sinistra qñ est in signis me
ridionalibꝫ alibra in ariete. ꝛ hī ē ꝙ
ad māz habilē ꝛ nō simp. sēl aut

loca q̃ sunt longinq̃ ad latus pol. aq̃lo
nares qm multũ distat almeca eq̃litatẽ
dieꝝ z noctiũ q̃ ẽ circulꝰ equinoctialis sũt
multũ frigida. itẽ q̃ q̃dã eorũ sunt in
hĩtabilia p̃ frigus. loca aũt oppinq̃
ordẽ hñce eq̃litatẽ q̃ sunt sup̃ centũ
capitũ inter calida sunt pp directũ
solis rẽ. z hꝰ oĩa patent ex hijs que
in p̃cedentibus libris determinauim̃ tal'
aũt aeris z eloꝝ mutatio ex directo rẽ
solis z obliq̃ p̃pr̃ sensui. videl
gr̃ caliditas ex accessu solis tñ z rẽ
accessu. frigiditas aũt ex vestigijs eliꝰ p
dicta videtur. vñ gr̃ caliditas ẽ actꝰ
talis z frigiditas cẽlis eliꝰ z finditas
ẽ hoc ĩ rebus corũ. q̃ caliditas q̃dam
amotu z directo rẽ solis. frigiditas
aũt sñi hijs eliꝰ ẽ esse in eis inuẽ
tus. dicam̃ gr̃ q̃ hñc opinati sũt ddã
motũ q̃dam calorẽ z accessũ solis. sed
p hoc q̃ p sensũ sic ẽ inuentũ. p hꝰ
n. p̃mittit nobis q̃sunt. ꝑ in priꝰa dissẽ
runt a nobis q̃ nos dictã caliditatẽ cẽ cẽ
lem q̃busdã eliꝰ. sc̃ frigiditas ẽ
nãlis q̃dã eliꝰ q̃busdã. vñ. n. tes
tatꝰ terrã ẽ frigidã z siccã. q̃ mãꝰ
terra q̃pinquiꝰ ẽ nobis m̃ elta. q̃
hyb. n. duabus qualitatibꝰ sentitur
tria. et ad tactũ. aqua aũt ẽ frigida
z hũida z q̃pinqua nobis p̃cul dubio
hec gr̃ duo elã sũt q̃pinqua nobis z
sunt frigida delĩ. duo alia elã sũt
calida q̃ longiꝰ dista nobis sunt z no
sunt calida pp radiũ solis ꝑ ex septis
q̃ aũt ag hñt sup̃ nos frigus in aere
nos tangẽte quod sol recedit a nobis
hoc nõ ẽ pp hoc q̃ aer sit cẽlis frigi
dus. ꝑ q̃ duo elã frigida q̃pinqua
nobis infrigidant cũ. hz. n. talis sit
excessus frigoris aut talis ex accessu
z recessu solis. hec tñ amle qualitatẽs
sunt cẽles eliꝰ duobus dictis sed di
cim̃. vñ. n. ghĩt ad agẽs formã
alijs in phĩcis quod agens z actũ
tale z tũ illa fortia in ducta ñãlis ẽ
z hoc ẽ in ea passiuo quod ñãle est
receptiũ illius fortie q̃dmodo igitꝰ
recipit caliditatẽ z hoc determinat in
phĩcis ubi dicim̃ q̃ agẽs semp est
extrinsecũ z tũ patiens ñãle sup̃
fortiã quo pñ ex in rpõ. vñ gr̃ ca
liditas amotu ignis. tũ ñãlis ẽ ig
nis vñ aũt hñc qualitates pme
q̃ sũt ca. fri. sic. z hu. sunt fortunes
les eloꝝ ad ꝑtes passionis eloꝝ ꝑ
libro ꝑdicabilis determinabit q̃ nos de ipsis
eloꝝ hic nõ agim̃. ꝑ tñ de ꝑpetatibꝰ
corũ. Cũ aũt excessus fuerit caloris z
frigoris aũt locũ mte hñtãnis ex accꝰ
su z recessu solis ẽ hñtudo attenua z
delectabilis. Cuius pñã ẽ ad radios
equalitas z temperamẽtũ p̃ qualitatẽ.
Cũ. n. qualitate hñant locus z locatũ
Certũ ille qualitates pñã loca q̃ sunt
pñã locati. Tm omnibus aũt corpib
arbusti z plantis z radios ẽ eq̃litas
m̃ excessũ z diminutionem quod no
tat temperamẽtũ. in hac. n. equalitate
sanitas ẽ hijs q̃mpta ex gr̃is. p ex
gressũ aũt attẽptatũ ad extremitatem
excessus. caldi z frigidi. aut hũidi.
aut sicci fuit in arbusti egritudines
z nocumẽta pestifera. sc̃ dyoꝝ. certũ
q̃ ẽ ex hijs q̃dicta sũt q̃ cẽ frigoris
atus ex q̃pinquitate duoꝝ eloꝝ fri
gidoꝝ. Esse aũt caloris in eliꝰ est
ñãle duobus supradictis eliꝰ q̃ nõ q̃
pinquant nobis in vno tpore plusq̃ in
aliquo alio. ꝑ cẽ calorẽ z frigorẽ
ẽ mag hñtabile causatũ ex accessu
z recessu solis z aliorũ planetarũ in
circulo obliq̃ z ẽ pñã quãmꝰ z esse

vite

vite p equalitate temp̃i & p accessū
catiū noctiū & egritudo. T. q. de ppet

Habent aut elimz ī se & ī oppōne
plātam in se q̃ cāte ex elimz di
cp̃ in gnp̃tis ūstate. Et
quasdā nales sūt eo loco & ad has sa
ndas & nos dicē ppietates loco
rē & marid & tramoz mdciū & actiū
q̃ gnant in hūitatoribz illoz loco
& nāz hoīm in locis illis gubnacu
liat. n. hāc ordinē in libro de nā
loco. tū oz hic hoc tange ad gplem
tā doctrine de ppetatibz elimz. dico g
q̃ in hūitatoribz climatis pmi quod ē ex
pinquissimū circulo eq̃noctiali q̃ dr li
nea equalitatis eo q̃ ē est nobis dies
quā sol tangit ipm pp assiduā ci
rcūm radij solaris sup capita ipoz
acquirūt superfluā caliditatē & superfluā
siccitatem & in mēbris in eis
frigiditas & hūiditas. & id senes
boīoz illoz eo caliores & cabis. Et
magno calore matūato in corde & cū
cadit in matricē mlieres & matrix
calida & decoquit ipm magna decoc
tione & ideo corpa natoz gcant oia in
nigredine intensa & in crispitudine
capilloz. decoquit. n. aquā q̃ semē
ouī & in matrice calida & siccā & mixtē
eis sanguis mestruus & coagulatus & fit
ad modū frustriculi carnis & deinde
formatus & figurā p membra & precepto
& iussu dīni fit in eo dia rōnalis. & ab
extrinseca causa & dante sē nos in stra di
uina ordinē. est aut nigredo & cri
spitudo capilloz cā. q̃ sol tendit p
pendiculē sup eos bis in anno semel
ascendēdo ab ariete ad cancrū & semel
descendens a cancro ad libram. in q̃bz
bus. n. signis moderate sol sup eum
dē locū sunt aut cōpia signa aries
& virgo & taurus & leo & gemini. & cā
cer. Sol. g. in duobz signis q̃ibus
sup eundē locū bis moderate bis g. est
sup capita corpoz qui habitant inter tropicū
estiuū & equinoctiale pp quod duos
hūit estates caliditatis. q̃ sē dicēdo
bis ptransit cassi lapidis sup capita
corpoz. hoc ē linea ꝓpendiculariter induc
tā a centro solis sup capita corpoz. h
n. vocate cassus lapidis eo q̃ lapis
& quodlibz sili fluc tendit inferius ꝓpē
dicularē ac si duos angulos rectos
destribat sup superficiē tre p centrū
tre intelligibilē ductā. ptransit. n. sol
semel cassū lapidis quo ascendit
linea equalitatis quo capitaneis
tangit ad mediū cancē. 2b aut des
cendendo quo redit eo ultra ꝓpe
declinans sue aspectē trone q̃ ultimo
ē ubi nescit tangere tāgit tropicū
estiuū reddendo ad mediū libre
quod tangit equinoctiale linea eo
opposito capiti arietis ptransit eūdem
cassum lapidis sup capita corpoz & este
fit eis bis i anno fortissimo calore
tales aut tūsitq̃ sup capita corpoz fa
ciūt alie stelle videlicet aurētes que
dīr planete & luna. oīm bus. n. hoīb
ocā ē cū oppōne solis pp mutuā
tū lunē a sole. cade ratiū de cā nigri
& crispi & sicci sūt illi qui sunt de in
dia & de claustate same & de finib & ethiopes vnusq̃. In omnibus hys ac
cidentibz nigredo calorē & crispitudo in ca
pillis corpoz. in hys aut q̃ habitat clima
septimū q̃ remotū ē polo aglomerā
& longinquū a linea eqlitatis & aqua so
lis & aliorū planetaz pp eam oppo
sitā oppōne accidit q̃litates oīm
hys frigide sunt & loca corpoz circa in
frigidum & id sunt matres mlieres
frigide & hūide & id accidit hys albedo

nō de hactenus in do 2

z subtilledo vehemens. sic accidit sclauis z danis z teutonicis z anglicis z talibꝫ huiꝰ natationibus q̄ habitant ꝑsus lutꝰ occidui sept̄trionalis. oīs. n. illi talis sunt q̄lis dicta est. Qui aut habitant climata tᵃ media quoꝝ tres excal redine z nigredine hnt colores. variāt aut iste q̄los diffones ex accidentibus latꝰ q̄ sunt ꝑfidutas z litora maris z montes z cetera huiꝰ. Sic g̃ ondit illud quod fiat nr̄e intentionis q̄ ꝑtatib⁹ colꝰ ex colis. in litoralib⁹ aut maris nec nimis calorē ḡnis litora nō sunt ꝑnis vie solis z si sint ꝑpe vrā solis. in multiplicatur calor in eis in litore sup alia loca latitudis eiusd. Et huius cā ē q̄ quo sol reuberatꝰ sup aq̄ maris latiꝰ z expansam multiplicatē calor ex reflexione radioꝝ z hic calor aque fricide ad litora ꝑuenit z ideo litora ca lefiūt vel forte p̄ ad actus temptatur calor locoꝝ. ideo q̄ fere in litoribus sp montes ens montes excelsi attingentes usq̄ ad frigus aeris qui patent ad sept̄trionalē z sunt clausi ad meridē. Cād. n. sunt montes vapores sic grossiores res z pluuia de montib⁹ illis qui flatꝰ uenti sept̄trionalis grossi in glacies z nyues ꝑpetuas z ideo re frigescit lutꝰ talis motus sed. vbi aut hi actus nō ē ibi calida sunt litora ꝑ diuersā cās. Quid aut ens est q̄ sit unus tactꝰ aq̄ frigida in litore brie mixtꝰ. z dcr nit rotundo sed sunt urinalia. z obliquate dirrete radio z oculo solus. Et multiplicabit calor ex reflexione radij sup uitrū z inde ille calor repellet ab aq̄ frate post uitrū z si sit ibi pus bene mundus z aq̄ z aliqñ turbida dusta intedetur z clarete ex eo ingrossꝰ z nō auget hoc si imitate in uitrū a qua calida eo q̄ calidū nō repellit z ingrossat. ꝑ potiꝰ attrahit z rarifi cat. z ideo debilitat calor z ḡnatiū ex re flexione radioꝝ ingrossatio. n. calo ris ad oppositū uitri est ꝑ quā frigꝰ aq̄ a frigiditate aq̄ nō q̄ calor z frigus sint ḡnia z unū fugit aliud. de ꝑce aut loquor nos p̄ etiā dicit dr̄inus in libro de nā loquor z ideo hic ca nō re petimus. ꝑ ad alia trās̄imus. Tract⁹ 29

Quia q⁹ ꝑmus libr̄ de ꝑtatibus à dixit color q̄ ē de ꝑtatibus ꝑpriet̄ color in spāli c. ij⁹. de colore q̄re ḡ andūt ꝑtatib⁹ cōi no cis tam in se q̄ nō sūt huius q̄d ē celū simplicia ḡ in q̄ibꝰ ē quo ondūt q̄ celū n sūt. ideo hūc ad ꝑsum doctrine inducemus ꝙ cōi ꝑtatibus nālēs in spāli. sua prientes ab eo ꝑmo nobili quod est celū. de quo quidā dicūt ex sapientibus phis q̄ recipit impressiones pennas sic aliud cōm z ideo dixerūt q̄ motu suo z q̄fricatione sui cū alio corē sua illud fit sui ḡnis. sic q̄n sphera tangit sphaz. sicut si alterū triū. sic q̄n sphera tangit ignē uel aerē q̄ dū ascendere vult ad celū excitat strudere z sonū admonisse magne q̄ tū nō sentim⁹ dissidendo assentio z aliis sonis ꝑ q̄s cuidā ipm audiendi amatiue talia. n. z grauia nō sentit sonus sic tactꝰ q̄ nō sentit calore nālem ꝑ potiꝰ ea q̄ dissentiunt a sensu sic excellēs ipm z scīb⁹ dissimilia. q̄s q̄ sucid nāle ē z sic nec. ideo dicunt audituꝝ aq̄ esse hmōi sono z nō sentire ed z de hac q̄one. m. de ce. z mū. secd metiom. ꝑ q̄ oīs hic ꝑtates cōi nobilis q̄s hē p̄ q̄ ipm sudm ad cela detiant sup̄ponim⁹. ideo oꝝ ē hic loqui de ista q̄one. alr̄ q̄ in ce. z m. Et assereim⁹ dem̄ationē rhemetis z ri cationis z sapphirinos ondentes fieri tē huiꝰ opiois ex q̄tione celi ad tra. ille aūt q̄ in ce. z m. aduite sunt ex

ꝑa

ꝑa nã celi. nã ſupte fuerut. Cui ꝯ
dnationi hui⁹ indubiũ ex celi ꝓpa
tione ad elta z ad loꝛd hitatiões erit
doctrina ꝑpria huic mẽtioi z id ẽtior
z manifeſtior ẽ. dicam⁹ ꝯ ſumẽtes
pom eoꝛ quod ꝑpi poſſunt leuiꝰ ſo
nare celi ex motu q fit rotatiue. Et q
huic ſono acquiecunt audiu⁹ atalid z
diſtẽtiũ cui nõ pot ꝑp q ſuetudiem
vt dixim⁹ prig. Et ꝯ nõ z quod di
cit. tũc ſenſus aũdiũ poſſ acqeſcẽ
ſono eiſd illi z maꝛi z mĩoꝛi. ꝺz. n.
haꝰ in ſono celi ꝺ dixaꝰ q nos ex
pm⁹ q quo ſonꝰ ꝓpinquꝰ ẽ auditui
tũc maioꝛat⁹ z intẽdit ſonus. Et ſi
de ſonꝰ ſit remotꝰ ab auditu. Et
tũc mĩoꝛat⁹ z remittit⁹ ſonꝰ. Et ſi ẽ
in media diſtantia mit hꝰ duaꝰ diſ
tantiaꝰ ꝓpiꝰ. ſ. z remotiſſimã. tunc
medio modo ꝑpitꝰ ſonꝰ. quod aut
celd ad nos ꝺ hãc triplicẽ diſtantiã
z hẽat in ueritate q ſenſibiles figuras
ꝯmetricas z nõ reſiſtit illud. cũ
n. q ſunt in alto ſ ſunt celeſtia ap
pinquãt aliquo plus ad nos z elon
gant⁹ quãꝫ plus a nobis. Et nõ ꝑt
ad hẽ dico q hitatio tota ſit in ſenſibꝰ
re magnitudie celi. ſꝫ ꝑtiũ re
oſtentiue z nõ ſit ꝓpie q ſtelle
quaꝫ plꝰ approximãt z aliquo plus e
longãtur. q. hoc q dr terã hẽre in
tem ꝑtiũ rel magnitudis celi nõ eſt
dubiũ ꝙ ad ortũ z occaſũ ſignoꝝ z
ꝑtiũ emiſperij. q. ſ ſ. ſ. ſ. ſ. ſ.
ſunt ſup terã z ſ. ſ. ſub tra. q nõ
ꝛet ſ terra q ad hoc ſenſ ꝑtiuat hẽ
ret. ꝑ tra hẽ ꝑtiuat notabiliter ꝓpata
ad oꝛbes planetaꝝ. ꝓp quod diamet
planetaꝝ uidentꝰ maioꝛes z mĩoꝛes
ſ q plus uel mĩꝰ accidit ad vſus
nos quod nõ ꝛet ſ altitudo planetaꝝ
ſenſibilẽ diſtantiã in ꝙnõe ad tram
id hẽret. hꝰ ꝯ ꝛa ſuppoſit dicim⁹

q celũ pactibꝰ ẽpiriũ. ſol z ſtelle
z planete z luna. luna ꝓpinquoꝛes ſũ
capitiũ uiris quo ſunt ſup tram hi
tabiliter in ſeptẽtrione. q quo obliq⁹ ꝛes
reſpiciũt maꝰ hitabiliter quo ſunt in my
die. Ad hoc aũt dico q ꝺz ad ſonꝰ q ſue
tus ſit. tũ maioꝛ z mĩoꝛ illo nõ ẽ q ſue
tus z ꝯ ꝓpribiles ẽ quo ꝺz hꝺ naſci
z q ſentit ſonꝰ celi. ut dixi addiſcẽdo
z ꝯ nõ ꝓpiũt ꝙm. oꝛ q maioꝛ ſit ſꝫ
mus ſtellaꝝ quo ſunt in aglomeratibus
Signis z mĩoꝛ. quo ſunt ẽ mỹdionalib⁹
Et hꝰ dixi ad nõ ſit q ſuetus ds papi ab
hoiẽ. Amp aũt ſuppoſito q planete
deſſẽtur in excẽtricis celis ẽ rita
liſſiõ longioꝛ ꝑs dyametri ſup ce
nich capit. z tũc ſtella altiꝰ z longꝰ
diſtat a capite z ꝺz ſonare mĩꝰ. aliqñ
aũt breuioꝛ ꝑs dyametri ẽ ſup capita
z tũc ſtella deſſiꝰ ẽ z mĩꝰ diſtat. z
ꝺz ſonare plꝰ. Et hec dicta ẽ ꝓpꝫ
Ad hoc aũt ꝺz ꝺ maꝛ ſonitꝰ vni
ſtelle ꝙ altiꝰ eo q ẽ ꝓpinquioꝛ z ue
lociꝰ motus q alia z tũc luna eo
q magis mouẽt⁹ celeſtia aggregat
tra z uelociꝰ mouet⁹ trãſeundo ſig
aquilonaria z mỹdionalia in. xxvij.
diebus ꝺz notabiliter in ſonãdo hẽre
dictaꝰ ad ſtellas alias. ſꝫ aũt dixi
de planetis q mouẽt⁹ in excẽtricis
uel polꝫ ẽ ut inueniãt longioꝛe et
breuioꝛe diſtantia in ſtellis fixis q
ꝺz nõ cauſet ab excentricitate. tũ cadit
ex hoc q obliq uel recte ſtella reſpi
ciũt maioꝛ z ꝑ hoc ſtella ẽ
ẽ in oriente uel occidente longiꝰ diſ
tat a capitibꝰ mũdi q q ẽ in mỹdio
nali linea ſup cenich capit mĩꝰ
z ꝑ hoc ita oꝛ ſtella ꝺz hẽre dictam
in ſonãdo. Erit aũt ꝺ ſꝫ q maioꝛ
ẽ oĩbus planetis z ſtellis z nõ oĩbꝰ
magꝫ ſ eos ſonabit. ſ. n. faciat ſole

nõ intelligu
dicig tra
in ſenſibl'
ꝑtiatis ?—

uetro sonare ex motu suo absq; dubio ma
gis sonabit quo ē in nūdie sup centrū
capitū nūoz z mīa quo ē in ortu suo p
in occasū obliq; respiaens capita nra p
idē tpus eo q in ortu uel occasu lon
gior est linea q ē mr solē z capita nra
p̄ sūt linea mr solem z centrū quo est
in nūdie. Ex omnibus aut q nūc dicta
sunt mā ē z planū nō sonare eoza su
prora. Si n. hīc intelligāt q dicta sunt
de suppolis p̄missis destructis z fīmo illo
rū qui dicūt stellas sonare ol uoluūtur
in orbibus z reuolutionē nē ad hoc figūr
geometrica visibiliē demōstrāte n. ers
nabilis q nō pōt ee nē quod dīt. Reuol
uā ol circuli signāt q tria tāt totq; trē sr
centrū. c. z destrūt land hūmodi nūe
in genere circuli trē. qm signato p punctū
b. deinde reuoluā orbiculū aliud. sue
excentricū sue concentricū quicūq; nō
uoluūs q sit orbiculo solis in uno die de
signūs motū eq ab oriente p nūdiem
in occidens z signato tria puncta i orbi
illo. ortui p. g. z occasui p. a. z punctum
nūdiei quo ē sup centrū capitū nūoz
p punctū. d. deide reuoluato p retas li
neas mr puncta ducādo. a. g. linea q
ē diameter orbiculi z trāsit p centrū utriusq;
q orbiculi quod ē. c. p ducātā z lineam
a. b. z g. b. lineā q sunt lineę destāā
notātes q ē mr solē z centrū capitū
nūoz quo ē sol in oriēte uel in occa
sum. p traha. z a centro lineā. c. b. q
linea ē medietas diametri trē z reti
nuato eāde linea g. p ducādo usq; ad
punctū. d. z ēt linea. d. b. fit qualitas
longitudis solis a centrū capitū nūoz
quo ē sol in nūdie sup capita nra
huiq; alię figure istud ē schema. isto sche
mate sic depicto ostāt ptolo q ex
quo sol maior ē ceteris stellis z pin
quior nobis q̄ sunt quā eo eas q pla
nete dīr q ipe sp̄ior ē sonū facit q̄
alie stelle z q sonq eaq maior ē in nūdie
quo ē sup capita nra q̄ sit in ortu
uel in occasu eo q mā ē nobi lineas
g. b. z a. b. ee longiores q̄ sit linea
b. d. z has dūas sonā sol dz oī die
manifestare in auditibus nris. ad aīt
quod videm⁹ z experim⁹ testate grā
illeq. cod aut m z luna z ceteę stelle
faciūt sonū maiorē z minorē p̄ oppor
tate sua maiorē z minorē. z tūc i pū
cto. g. z. d. q sunt ortus z occasus nūq
sonabūt eo q longissimq; distant ano
bis q̄ in puncto. d. quo sunt supra
capita nra z oppositq; distāt mob
z dz hoc papi in auditu. circuli aut hūq
ō ad mathē p inductā figurā. nā. n.
premissa ea q nūca sunt ad figūē de
scriptionē. dicit. n. q linea. ab. z linea
g. b. sūt eq̄les p. 2ª. theorē p̄m eucli
dis q sic dicit q omnis duoz tanguli
lorq; aug duo latā vni⁹ sue eq̄lia duo
bus lateribus alter⁹ z angulo angulo. c.
quoq; basis basi equalis. z reliq; an
guli z reliquis anglis. z totq; trian
gulq; toti triangulo erūt eq̄lis. q stat
n. duas lineas. g. c. z c. a. ee eq̄les
p hoc q sunt ab eode centro ad eandē
circūferētā z utraq; earū ē semidia
metr eiusdē circuli. linea at. c. b. q pe
stet⁹ ad utrūq; triangulū. g. c. b.
f. z c. b. a. ē eq̄lis sibi q duo latera
trianguli. g. c. b. sūt eq̄lia. duobus
latibus trianguli. c. b. a. tanguli
z. b. c. a. quę ē sup centrū ē equalis
b. c. g. alīq; trianguli. quę ūd ē sup
centrū. Sed utq; sūt recti. quod plic
eo hoc q linea. b. c. p̄pendiculariter stat
sup centrū. z eo utraq; sūy p̄te facit
anglos rectos. oīs at rectus oi recto
ē eq̄lis. g. p theorē eo euclidē in
ductū. basis. b. a. tanguli. c. b. a. ē eq̄
lis basi. g. b. tanguli. g. b. a. z g. c. b.

z hs z

Et hoc ē quod dicit q̄ due līnee g. b. ꝛ b. a. sint cōgles. hoc hīto dicit lineam g. b. longiorē ee q̄ sit līnea g. e. h̄ aut ondit p penultī theorē pmi euclidis q̄ dicit sit. in oī triangulo rectāgulo angulo quadratū q̄ describit a latē trīāguli recto angulo oppōito in scīpm ductū eq̄ē duobus q̄dratis q̄ a duobus lateribus reliquis quod triangulī se ductis describūtur. Est. n. ortogoī triangulus. g. e. b. cū rectus angulus ē angulo. g. e. b. lato aut illi oppō ē līnea. g. b. q̄ si ista in se ducatur q̄ dratū eiq̄ equale ē duobus q̄dratis duarū līneaꝝ g. e. ꝛ e. b. q̄ quadratū eiq̄ maius est q̄drato solius līnee g. e. in se ducte. ꝑ si quadratū est maius quadrato. tunc ꝛ radix ē maioꝛ radice. Radix aut ē līnea. g. b. q̄ līnea g. b. maioꝛ ē q̄ sit līnea. g. e. Et hoc ē quod volumꝰ demōstrare. h̄ hīto dicamꝰ līneas. g. e. ꝛ e. d. ee cōgles eo q̄ sunt ab eosdē centro ad eandē rectā rectā. Cū g. līnea. g. b. sit longioꝛ q̄. g. e. erit ꝛ longioꝛ q̄ līnea. e. d. ꝑ līnea. b. g. ē distancia mūdi nos ꝛ solē quo ē oriēte. ꝛ līnea. b. d. ē distancia mūdi nos ꝛ solē. quo ē in mēdie. q̄ multo maioꝛ ē distancia mūdi nos ꝛ solē quo ē in mēdie. q̄ multo maioꝛ ē distan mūdi nos ꝛ solē quo ē in oriente. q̄ q̄ ē in mēdie. Utilis aut modus demōstrandi ē ad hoc ut oīndamꝰ maioꝛē ee distancia solis a nobis quo ē in occasu q̄ quo est in mēdie. q̄ forte q̄ sonabit in mēdie sensibilē q̄ quo ē in oriente vel occidente. h̄ aut falsū ē q̄ rehemꝰ falsū ee sonare solē uel stellā aliquā vel celū. ꝛ h̄ ē quod volumꝰ demōstrare. ꝛ

Quia aut Cap. 2. de opione eoꝝ qui dicūt mare trāsmutari in celo nō q̄ sint ꝓprietates aliē ꝑter eas que in ee. ꝛ mutantur sint. loquamur de ꝓprietatibus

de loco ad locum.

celoꝝ ꝑ ordiem. tangam aut ꝑmo ꝓpietates aque. eā q̄ ille sunt magis gēes ꝛ note mō ꝓprietates celoꝝ. sunt aut in eis tria querenda. quoꝝ ꝑ ē an mare ꝑmutetur de loco ad locū ꝑ aliq̄ celestiū mutationē. 2m aut erit de fluxu ꝛ refluxu maris trād aut ē de ea diluuij aq̄. sit sit ulē diluuiū aq̄ siue ꝑticulare. ꝛ deinde ꝓtemus de ꝓprietatibus aeris ꝛ tūc de ꝓpietatibus ignis. ꝛ adūgemꝰ de ꝓpietatibus tres ultīo q̄dam ꝑ hāc intentionē sit mō rezuda. dico aūt liber nō ḡnet mūdi hoc n̄ ꝑ in hijs q̄ ad nos ꝑuenerūt de hoc cui ꝛ etiā est alia de ffice ꝛ nō ee ad nos delata. q̄m absq̄ dubio alia esset q̄ enarrauit eo ꝓnopus deficiat in hoc libro hīt detiari. cautē. n. h̄ 20 ꝓprietates celoꝝ in se ḡsiderate. uel eo orbis motui facte in celis ꝛ eod ea q̄ dicta sunt eo orbis motu fiūt in celis hīt ista hīc detiari. ꝑ quod b. cui oz ee in dione ꝑmi libri arī. q̄ de cāis celoꝝ mutuleꝝ. ꝑmū aut hoc nō tractare ꝛationes dicūt q̄ quā phōs magnā ꝓtēs auctōe mūdi alies dixerūt q̄ tā mare mūdi quod mediterrāeū q̄ occeanū mutā de loco ad locū ꝛ motū ille ꝓpriū amotu ſpe celestis q̄ tāt motū maris de loco ad locū. sumūt aut q̄dā dicti sui ad ſſm effectū quod dicit. effectū ee trāsmutatio nis maris qui effectū ē motes ꝛ colles celeb. capita. n. altissimoꝝ mōtiū. Et ꝑfunditates valuū debet ee cōtā eo hoc q̄ unde mare trāsmutat in una ꝑte ibi ꝑforat ꝛ ibi facta ē valles ꝛ addit in alia ꝑte ꝛ ibi facta ē altitudo mōtis. tūc aut q̄ mota ab aq̄ maris facta ē fluxus q̄ fluctuosus. ꝛ eo ille ꝓpe valuū hūditatem eo hente. 2o aut allegādo rōnes hūdi q̄ mēte fingē

oīa ista q̄ ponit allegat ſt in libello q̄ nos hēmꝰ (a forte allegat q̄ fingit se nō vidisse illum)

lapis ꝛ io mōtes sūt lapidosi vt dicit. cū
aut mōtes sint in multis locis dicunt
mare ee permutatū de loco ad locū. Et cū
hmō permutationis cā nō sit manifesta
in inferioribus ex p sit cāta ab aliquo
motu spere celestis. retulit aut quidā
illoꝝ sapiēs ad hoc ab adventu q euenit
sibi. Cū.n. foderet puteū ꝛ pcussisset
ad locū argilloſū in profundū trē repit
ibi gubernatiōm nauis magne. ꝛ si
ꝛ se dixit p hoc q mare aliquo in
loco fuit illo. licet hoc nō cēat in hoīm
recordatione. qz nō permutatio maris
de loco ad locū n pfectula longitudine multo
tō hoīm sibi succedentiū ita q longitudo
illa nō apprehendit memorie hominū
ch ꝛ alia tā ē brevitatē horū vitē.
Multe.n. sunt cause obliuionis q tā
gdum in pma pte thymei plonis
supponūt. n. ygros ygen ꝛ delet cā. ꝛ
media nastant libros gestoꝝ anti
quoꝝ ꝛ diluuia ignis ꝛ aq destruūt
memōs q prius ee scripto. ita q
mutationes iste q nō fuit n post se
cula intra nō sunt in recordatione
hoīm ꝛ ē io antiquioꝝ de mutatione maris
ꝛ de tā mutationib. ꝛ vr hꝫ opio ee plo
nis in thy. ¶ Dicāt.n. obiectores contra
hoc q ipi dimensuti sūt ex dictis suis
qm sūt ē q mare permutet de loco
ad locū ita q loca marina efficiāt sic
ut aliquo ꝛ loca sicca efficiāt marina
aliquo. ꝛ loca profunda efficiāt aliquo
receptacula maris. ꝛ loca maris ꝛ
inundet ꝛ remanent q arenitates ꝛ cama
les profundi ꝛ montes alti pius illos ca
nales. Et hoc tā to ex orbe. tue ex q
tā to in tue ex vno duoꝝ motuum ex
bis vel ab vtroq ipoꝝ. duo.n. sunt
motus orbis in tue. ut in 2o. ce. ꝛ m.
dixiꝝ quoꝝ vnus ē ab oriēte in occi
dentē sup polos ecliptice equinoctiales
ꝛ est motus diurnus qui hit ortū q
sūt in cele ista die nāle semel q uo
tato motu planetē. 2o. aut ē alter
pcus estiuus in tropicis yemales sup
polos ecliptice signoꝝ quē ē ab aquilone in meridiem q hūt omēs stelle.
licet tardius ꝛ uelocius moueant ille
motu. sūt ergo permutatio maris cātus
ab altero istoꝝ duoꝝ motuum siue ab
utroq debuisse attribui sup hac de ima
tionem ꝛ obstinationes p figuras geo
metricas lineaꝝ ad visū protrahere
ee quibus placuerit quod dicebant. Et hꝫ
quod nō placuit. hꝫ simplicia confitentes
q dicta q in tra sunt. in inferioribus
sunt pp motū superioꝝ cōꝝ eo q est
eis notū q solis ee perpetuo cursu
currit eo citius ꝛ nō ē ageres data ac
cidentia rez inferioꝝ. ꝛ horū quod
effectus plinius inducit sic dicit
q diluuium quod fuit sub puina ꝛ eu
chalone nō fuit n p gubernationem mag
nā septē planetaꝝ in signo piscis
in quo fuit mundatio aquaꝝ. ꝛ p hoc
tā pestilentia qui misserit gentes ute
in tra adventum pp gubernationem mag
nā septē planetaꝝ in signo geminoꝝ
q p ē signū aereum aeris
corruptiones pestilentia aut q fit
in tra iamē q ē regio medioꝝ ca fit
coꝝ planetaꝝ gubernio in signo tres
tri corporis q tres productiones cāt ꝛ
producit. silr aut dicit de aliis effectibus in gubernatione stellaꝝ de quibus
nos inferioꝝ stanteq mētionem. nā pfecta
ista horā ad libitū pmet de maioribus accidentibus mundi q astrologie subalternātes. inducit ꝛ ad id quod videmus
solē oriri caloꝝ in inferioribus Et
lunā videmus multa cōꝝ tūsmutare
qz ipegnationes ꝛ tra nascitatū Et
maturationes rez ꝛ pfectiones carū
ꝛ augmēta coꝝ q augentē silr at

ꝛ excessus

r excessionis fluꝝ papue lune sequt
cursum r dispoim r ꝗtitatē. Sūmꝫ
at induaū ꝙ luna quīd die uel noc
te ozitē sup ozizontē rzgionis alicui
facat effluxū maris in tātū ꝙ redū
dant fluꝝa egredieñ mare in loca
illis r refluūt q̄ctū suū. Cui autē
mediat celū rzgionis illius ꝙ t quō
tangit cenich capitis ipōz. tunc
inflyt mare r fluꝝa ido redūdant
ꝑ fluuiū aarsu reali tu in mare
Cū luna ōcedit ab ozizonte illius re
gionis desīt inūpit egredi aq̄ maris
r redūdare incipiūt fluꝝa. ꝛsp dicūt
luna tangit cardiez emisperij
inferioꝛ r h t quō t ꝛsp rio emis
perij. In puncto opposito cenich capi
tis r tūc incipit aqua retrahi
ne sē incipiat augeri. quō t in oz
tu r alīs tribꝰ inuenīdis egressiones r
remissiones maꝛ ꝙ orbem lune
sensu visibili. silr aut planete alij
h tant sol in oppositis suis trahit
n. humiditate lucis r calore suo in my
die quō declinat ad signa septentrio
nia. Hoc ꝓpr qz cū ꝓlg verat a
meridē in egyptū ꝓlg inundat in
lus quō sut planete in mydie t ca
prozniū ꝙ quō nō sut ibi. inundaō
n. mli alicui t maioꝛ r caligo mydi
ꝙ h ꝙ plus de stellis magnis t in my
die. uel quīd. r quīd stelle sē ueniūs
r luna plus faciūt inundationes
ꝙ alie stationes eis. quō. n. sut est
sol in septentrione r stelle magne sut
in mydie. tūc ꝓpter debilitatē caliditatis
hentis multū humoꝛis absumēdis plu
uie in mydie r mydiate inundatio
nis. quō aut sol t in mydie r planē
te cū eo tūc multe pluuie fiūt ꝓpter ca
lorē qui multū trahit humoꝛ. r tūc
magna fit mli inundatio. nulq. n.
sole exente in equoꝛe solis inundat
quīd sol t sub capricorno tūc inundat
r egrediens alueū suū irrigat tota
egyptioꝝ. Et hinc tām nos inferiq
tangēs. Silr aut r in oppletione lu
ne eo ꝙ tūc hꝫ multū humoꝛis. luna
trahens humoꝛes multiplicatiue expā
siones maris r fit inundatio uehe
mētioꝛ ꝙ quō nō t plena ꝓpter tēpꝰ ꝙ
diximus. Et h quīd assensu sut mathe
matici. r stelle ēē tēpe annoꝝ
stilutat. r ubiūt quō ascendit Iud
simode in climatibꝰ septē in tēpe ꝙ
sapientes astroꝝ traduūt ꝙ quō quīd
tarde duc stella ꝙ ꝓpter tarditatē sui
motus ḡues dicūt. s. saturnꝰ r iupiter
in uno puncto signi alicui ꝙ tribꝰ ac
cidit mortalitas r de populatiōibus ita ꝙ
regna euacuātur. r hoc fieri assueuit
quīd quadrate cū permutatione tripli
ad triplicē. habet. n. signa zodiaci
q̄ sunt duodecī. quoꝝ triplicitates
h t quatuoꝛ trinarios signoꝝ q̄ sut omni
q̄plexionis sc̄ signa ignea calida
r sicca sut. aries leo sagittarius. sig
nū aut terrea frigida r sicca sut taurus
uirgo r capricornus. aqa aut frigida
r humida sunt cancer scorpius r pisces
r signa aerea calida r humida sut. ge
mini libra. r aquarius r pluuiū t ꝙ duo saturni
r ioues xij. uicibꝰ quadrate ꝙ medium
motū suū in una triplicitate aut
ꝙ in alio aliquo septēno quadratur.
quadrate. n. in xx. annis semel nisi
octauus forte ipse annus r t quatuoꝛ
coꝛ sup. xcbū quē in nonū signū
a prima quatuoꝛe. cui apponē duoꝝ
gradūm r dimidij. duodecies aut
duo gradus r dimidia faciūt. xxx. quī
r cui tradecim quatuoꝛ coꝛ t eō tri

plicē

m decī signū. signū. n. nonū aḡlz ſpr
no acceptū in zodiaco ē eḡlē tripli
tatis cū ipo. ſz deḡmū ē altū. duode
ces aūt. xx. ſtaūt. cc. xl. annos ꝛ
id p. cc. xl. ānos ꝛste ſtelle de vigīti
in xx. annos gūgunt ſemp in tripli
tē vna qm aūt pmutant tripliate
tūr diāt aſtrō q̄ vtq nouā infimor
inferioꝝ ex cēlo ꝛ delent antiquē
hitatores ꝛ incipiūt none ſc̄ breq
lucē in libro de magnis annis mū
di. multa aūt ꝓfūdo de effectib ſuperoꝝ
pp vtationē plexitatē. Ex hys. n.
ſufficiēt colligi q̄ ea q̄ ſunt in ſc̄
riozib cāusa aſpectuū motibus
vt q̄ aſſi q̄ pmutatio maris cāre
motib ſuperoꝝ. C. z. de ꝑplone seu

Dos aūt ego opinōs eoꝝ q̄dm
opiantes dicūt mare de loco ad
q̄ ſi mare pmutaret de loco ad
de loco ad locū alt̄ dubio fiet mūn.
cāret pmutatō eiq ab aliquo motuū
Superiꝰ C. n. pmutare aut ſeḡē
in pmutatione ſua orbē lunē quamo
uetur p ſigna q̄ pficit in diebus
xxvnī. Et ſc̄ pmutare mare de loco
ad locū in q̄ybz. xxvnī. dieb. ꝛ fiet
ordo deſtructiōis agricultura q̄ mare
infunderet agris ante q̄ redigi pos
ſet ad cultū. Silr aūt ꝛ grād pte in
hijs hūſ deſtructē in tra. aūt de
ſicu pp motū maris uel ventos qui
fere equales ſūt hūt circulos. q̄
ꝑplent fere in. x. mēſibus. ꝛ tūc
mare in q̄ybuſdā. x. mēſib de loco
ad locū pmūtē aut acciderēt ex p
mutatiōe ſolis ꝛ tūc ḡtinget i di an
no ſol. q̄ſi ſol ꝛ p annū ſemel ꝑplet
circulū ſuū. aut cā eiq erit opō mar
tis ꝛ motuū eiq ꝛ tūc aūt in q̄ybz
libz. xxdi. mēſibus q̄n in tanto tpe
re fere mars ꝑplet circulū ſuū.
aut cā ſtāq erit opō martis ꝛ motus
ioris ꝛ eiq pmutatio quā facit ſemel
in. cc. annis ꝛ tūc mare pmutato
de loco ad locum p circūn trē in cēbz
annis. cc. aut cā eiq ē motus ſo
tuus p circūn ſuū ꝛ tūc aūt illud i
ombrīb. xxx. annis. aut creatur ad
ex gūdtione ſimplici duaq̄ ſtellaq̄
gratuīt q̄ ſunt ſaturnus ꝛ iupit. ꝛ tūc
aūt in q̄ybz annis vigīti. q̄n in
q̄ybuſdā annis. xxx. ſemel in vno
ſigno gūdgūdtur ſaturnus ꝛ iupit
bz dicēdū ſupra. aut cāte illud ex
gūdtione ſaturni ꝛ iouis ad pmu
tationē triplicitatis. ꝛ tūc fiet illud
annis in q̄ybz. cc. xl. annis. Hic ſu
pra explanandū aut q̄ntitur hoc
pp modū q̄m ponūt auctores atala
ſinech. h ē ymāgīes ſignoꝝ q̄ dicūt eſſe
in ſuperioribus motū accēſionis ꝛ re
ceſſionis caput arietis ꝛ libre. dicūt
n. q̄ caput arietis recedit ab eq̄no
ctiali aliquo in meridiē ꝛ aliquo in ali
quē ſup circulū ad dyametrū antiq
dicunt cc. xv. gradibz q̄ſ. vq. in mo
tu accēſionis ad nos ab eq̄noctiali ꝛ
ſus ſeptētrionē. ꝛ octo ſūt in motu
recēſſionis ab hijs ꝛ ſus in meridiē. ꝛ ſūt
eos centrū illiq circuli ꝑq. ſup q̄
mouet caput aut arietis nō ē in e
q̄noctiali. ſz ſub e q̄noctiali in meridie
ad dimī gradū. ſz nūc melius dicitur
hūc motū ecliptice oꝝ. ꝛ dicunt accēſio
nē ꝛ recessionē eē eḡles ꝛ poſuīt eē
tū in equinoctiali ꝛ ſē in dyamet
eē nouē gradūm fere ꝛ motū illiq
circuli eē m. lxxx. annis p tra duz
ꝛ hunc gradat ab athen ꝛ p rōnes
aſtronomoꝝ. ſz ptolomeū nō fac mēn
tionē de motu illo ꝛ tūc deberet hoc
annis pfici ? ſex. c. xl. annis. i tūto
go tpoꝝ mare deberet ptraſire oīa lo
ca tre. ꝛ hoc nō vīm. q̄n multa loca

edificata

edificata sunt a duobus ūl tribꝰ mꝫtibꝫ annoꝝ ꝛ nūc̄ fuit ibi mare aut cāe ullud ex motu stellaꝝ fixaꝝ q̄ deph̄e se sunt motū in oīb⁹ .c. annis ꝯsu lono ꝛ ꝑficiūt tō cꝛaūld .m. xxxvj. mꝫ lubꝫ annis .ꝛ tūc m.c. annis de terꝛ mare relinq̄re vnū gradū de trā. ꝛ i c. alijs itē gradū. donec ambularet p totū cꝛaūld cōe sicut pambulant stelle cꝛaūld cēli. ꝛ hꝫ ē volūtās ꝛ tꝛadioꝝ motus q̄ instituūt autoꝛes altaſmech q̄ sequūt ymaginē ꝑ cuꝛsus astroꝝ ꝛ nō mutāt mare sequi motū illū. Et nos hīc geometrica mutā mo p mēsurā ꝛ cōmensurabile q̄ tota tꝛe rotūditas nō hꝫ nisi .xx. mꝫlia.uꝫ. mꝫlia. mꝫliaria ꝛ ulla reuolutiōm q̄ mare oplere .m. xxxvj. mꝫlibꝰ annis g̃ m centū annis ad deberet trāsire de ſſretro notabile. itē q̄ appmgret ciuitatibꝰ q̄ sūt sup mare plus ꝛ plus sc̄ ad ciuitatē arim q̄ ē sup mare. ꝛad ciuitatē medena .ꝛ ad ciuitatē q̄ uocat̄ meroēpolim. ꝛ ad uenechias ꝛ ad pisā .ꝛ ad alias marinas cīuitates ūl debent paulatī recedere ab eis. Silr aut deberet fieri in cīuitatibꝰ elephila ꝛ gnamē q̄ sunt sup mare ſamē. Et ſſilr in egypto ꝛ i alexādria q̄ sunt sup mare rubꝝ ꝛ mare mag̃ oīm tale q̄ arabes uocāt ſtemi. ſilr aut ꝓpe tomā ꝛ bizācū sūt ascantynopo lim fieri debent ꝛ ꝓpe alias mūtas ciuitates q̄s longū ē rememorari. nos aut nō uidimꝰ ad attendere ſilr in ma ri de appmgatione ꝛ recessione mar̃ nec puciī ad nos ad in cronicas eoꝝ ꝙ scripserūt gesta recolūt ꝛ mutā nes tꝛe. nec vmq̄ ab philoſ ūq̄ sa pientes q̄ fuerūt de hac mutā maris ꝛ pluuiaꝝ scripsit. ad ſilr de accessu ꝛ recessu maris ad ciuitatē aliq̄ ꝙ sic ꝛ hodie. Si aut ab obiciat de recessu maris anglie quod ē ꝑ oceanū a ciuitate q̄ olim tūc̄ oxiuia dicebā. in qua oculis videmꝰ q̄ recessit mare ꝑ mꝫltū spaciū in paucis temporibꝰ ꝛ ita ꝛecedit ab oppido flandrie quod dr̄ burgis. dicemꝰ q̄ ille recessus nō ē ꝯtinuꝰ nec ꝯtinuꝰ ab oꝛbe. ꝑ sic ꝑ aliq̄s .ci. ānos cessat ex oꝛbe oppetenti q̄ cessat mi di mari tā oceano q̄ mediterraneo nunc aut sit ꝑ annos q̄. s. multiplicā te agēs in portu ꝛ exaltātiuꝰ ab undis maris ꝛ ꝑ illos mare obstruit sibi uiā accedendi ad ciuitates illas ꝛ ideo retrahitur. ꝛ sic̄ hꝫ ē q̄ mare in tꝛib⁹ illis cohibetur ab alueo suo ꝑ exaltationes aggeꝝ in litoribꝰ suis ꝛ capuit hoc̄es illoꝝ patre sc̄ ascē mare excellentes. ꝛ ideo iste recessꝰ aliquas illis nō ē malus. ꝑ ꝑ alijs ad huc aut fuerit ab obiciet ex hijs q̄ in libꝝ methoꝛ detrahūt. vbi oīm dctꝰ q̄ egypti aliquo fuit sub aquis ꝛ q̄ nūc est ꝑs tꝛe q̄ aliquo nō fuit habit̄ ꝛ aliquo sterā. si. n. hꝫ uera sūt tunc uidebꝫ mare permutari de loco ad locū sup oꝛbem tꝛe. ꝑ ego illo q̄d in libꝝ methoꝛ dicē nūc hꝫ ꝑmutatꝰ maris. ꝑ ego alijs cāus potuꝰ loca aliquo breuiesūt ꝛ aliquo ego scarāte q̄ sunt cāe diluuioꝝ ꝓcellā uel ulti mū. de quib⁹ nos in ſſerno tꝛactabimꝰ aut dicūt de motibus ꝛ ualib⁹ q̄ ꝑ sunt cāi ego ꝓcellis maris in se quib⁹ ondemēe fiūt ꝛ eis motū ꝛ ualiū dctā in libꝝ sequēti ꝑte ꝛ in libꝝ methoꝛ ꝛ quod di cūt de ſſaderete putei q̄ reperiūt in uenis. dd ibi reperiūt ab antiquo fuisse reposita. ꝛ tꝛabes ogesta fuisse sup eā ꝛ frigidā tꝛe aquarū die fuisse q̄ situatū aut fuisse ubi mare aliquā ꝛ ꝑ actualē cām aliquo illo recessisse. q̄ nos in colonia uidimꝰ altissimas fieri fōtes ꝛ in fundo illaꝝ inuentā fuit plurimā ymaginū siue matꝝ

r decoris q̄ stat ibi hoies antiq̄tus fecisse
z gestū fuisse trāz sup cā s̄ post ruinas
edificasse. ut ḡ plani ē p ea q̄ dixi
in philis q̄ destructa ē intentio eius
qui dixit mare pmutā de loco ad locū
tē/z satis cuidenter/z error eoz omn̄
qui estimauerūt illud. de hiare aut de
loco maris pinet ad sciaz libri me
thoz. ℍ C. q. /z ē dign̄ de dān̄ vni q̄
auf de accessu dī accessum/z re
z recessu ma cessum maris.
ris nr̄e ē nos p̄nisse q̄ adq̄
facit ad stiam ipi⁹. vnū aut hoz
ē q̄ iz omes planete q̄ hēant i in
feriorib⁹ essentiaz. tm sol/z luna p̄pqui
sut planete quoz ḡrietates/z ututes
sequit̄ inferiō pp tres cās. q̄p pma
ē q̄ritas luis ipi⁹. Aliq aut planete
luceñ q̄ qdā cōa sunt/z motu/z luce mo
uent inferiora. s. radios/z umbras nō
biles nō emittūt sup inferiō. luminaria
aut q̄ sunt sol/z luna/z motu/z luce/z
radios mouēt/z o/z umbras faciunt
qđ aliquod cōr opacoz obiect⁹ radi
b⁹ coz/z id ipressio coz ē fortissima
in inferiorib⁹. Alia cā ē locatio coz
nē planetaz. q̄m luna q̄ius sit q̄
citate infor omnib⁹ planetis pt vnd
tm viciñor ē inferioribus/z appiquat
magis nabis coz/z nō pmutat ea. Et
inuante pp hoc arctia dies q̄ luna/z
uocē regina celi. q̄ regit hūitates cōr
inferioz/z id metalla/z plāte/z alia hūi
modi/z p̄pue ostia in quoz ḡnōne
hūidat aq̄ nō recepuit maiozes alte
tionē/z augmenta/z diminutiones p̄m
luna. Sol aut media planetaz a
deo gliosi posit⁹ ē tacit⁹ cor qđ omes
undiq̄ misterat. z iz longitudo sit q̄ius
planetis. tm q̄ritate/z luce maioz ē oī
bus eis. z id fortissime mouet cōa inferio
riz/z trāsmutat. // Z aut cā ē q̄ppriet⁹

lunaria
z ututes qualitatū horū lineaz sphe
luna. n. eo q̄ē q̄ppriet⁹ tē/z atq̄ ex
qualitate hī cuncta mouē in quib⁹ ag
z trā dirigē. Sol aut eo q̄ sit fortis
calor/z mystici facit ebullire hūores
eo q̄ hui⁹ mōdi trahat/z uaporat
ad calorē se elongātē pp quod antiq̄
dixit egipcy q̄ sol atrahit hui⁹d
ad oēs celestiū cōz mutationū. hoc
z vnd coz quod supponē oz. /2m ad
ē q̄ magna dubitatio ē in stellis
Et maribus. z mutatiū ē mare stās
q̄ neq̄ accedit omino nec recedit. z
mutatiū ē mare q̄ ab initio lune usq̄
plenilunium accedit. z a plenilunio q̄d
influxum aq̄ hui⁹d recedit. qđ ara
bes uocant alitill hac usq̄ ad p̄fec
tū lune deficiū recedit. fit in v
no mēse tm vnū accessū/z recessū
qđ aut maria accedunt omi die
bus/z recedit bis. stat. n. mare pi
sanū sui januesis nō accedit nec re
cedit. mare aut qđ ē sinus p̄sici/z
mare indie. z mare omnis insulla
rum q̄ sunt nr̄i hi. Siti aut mare qđ
ē int̄ constantinopolim/z venecias. Et
in aquilone gryphos oceanū q̄ ē i
ē anglia/z flādria/z gmanya/z oīa
hui⁹ sinus maria accedit/z recedit
in die vnū/z differut i fortitudine
accessionis/z recessionis. // Z aut qđ
p̄cipiū hī nō fit accessio/z recessio
in mari ut quidā luna luna trāsit cēti
cuiusq̄ meridiei illius maris qđ ē accedens
z recedens. Sunt aut quatuor archa
duoz circuloz emisperiū quos cōd trā
sit luna stant varietas magnitudinis ma
ris. duo. n. circuli emisperiū sunt orizō
tis/z alii nisibiles. hī aut orizō duos
archos. vnū ortus puncti orientis. Et
alterū ortus puncti occidentis. Et mes/z
z meridiei hī duos archos. vnū quidē
i medio celi sup centrū capitis regionis
z locati

Et nota archa ille Anglie medij celi
alium aut directe sub pedibus regionis
ex oppoito ce mich capitis r vocat angli
medie noctis uel angulus medie tre. ad
aut luna attingit anglum emisperij o
rientis in regione aliqua in qua est
mare incipit accedere mare. Et ad
tingit luna archid q ē medij celi in
cipit mare recedere. ad aut iterū luna
luna attingit archid q ē ad Anglum occidetis
incipit accedere mare. Et ad venit ad
anglum medie tre tūc incipit recedē
Dicitur aut quod ꝓfunditas nō deberet
Sc̄ḡ ex isto. Cū. n. tra rotunda sit
r luna moueā in rotundo circulo seq
nitur q anguli emisperij maris r regio
nes alig. r si regiones ille distant
ab inuicē multū sepe fit q si tpora
accessoris r recessoris maris gnalite
ter q quā hora q accedit mare in
regione vna recedit in alia r q tpe
quo accessionis in regione vna ē
tpus inq recessoris in alia. alq
inq recessoris in regione vna est
medium recessoris in alia r alijs insignib modis hī nīre ē va
riari r hoc fit ꝓp diuersitatē orientis r
occidentis r anguli medij celi. r anguli
medie noctis in regionibus diuersis ꝓp
ē longitudinis tre. q illa nīre va
riat omnes angulos plus q latitudo
regionis. // Dicitur aut fere sile est
huic vz q quam ē variari recessus r
accessus maris in ꝓfunditate maris lō
ge alitoribus r in litoribus ispis. q ad
ꝓtitas. cccc. stadiorū sensibiliter va
riet circulos r angulos emisperij nīre
ē q accessus maris circa sensiliter
in ꝓfundo maris ꝓximis orientē q in
litore. ꝑ tū nō sentitur in ꝓfundo ma
ris nisi p elevationem maris de ꝓfundo
quod notant nautę marinarij tūc
cum maris elevā. n. tūc de aqua a
luna de ꝓfundo r intumescit r straē q
cellas aliquo periculosas nauigantibus
uta q breue marine elevatē ad ma
ris superficiē. ꝑ aqua illa elevata sup
fundit aliq aq maris ni hī in ꝓfun
do aliud accessus r recessus in litoribus
aut supfunditur litoribus r insultat sup
tra extra litus suū. Secundē ē q pp
eand cām nīre ē variari in fluxu
r refluxu maris in diuersis litoribus
cum multū distantibus quoz vnus est
ad orientē r alius ad occidētē. // 6ū.
aut ē q aliquo tumor ē in mari qui
ē pnā accessus r recessus r tū in
litore nō ꝓpter recessus r accessus
ab eo q litora sua lata valde aut
aīs ꝓfunditatē. r nō sunt ꝓfunda
nec multū aquā hūtia r tūc nō pri
pitē accessus p exitū aq sup litora
ꝑ tū p maiorē aīs ꝓfunditatē i liti
bus. q litora sufficiūt aquā ori
ri ex ipsis supfluā ad tumores maris.
Octauū ē q plani q sūt precedēs
tumorē maris r accessū eius sunt ne
ri qui ſ valde sunt significat accessū val
de fore valid mari. Et ſ sunt de
biles signat accessū fore debilē r quo
cessant venti signū ē recessus maris
Hec ſ sunt q sūt ꝓpositū. C. q. r
Relinquit ē dicēdū de dāno vera
quit hys tam accessū r recessū
tām accessū maris in quib r ex
maris r diuersitatē cludēs errores q sūt circa hoc.
cui nīre ē detegere. dicit ḡ ex accessū
r recessū cui genitē ex tribus simil gen
tibus. quoz vnus ē ex disponē aque
q accedit r recedit. // 2us aut ē ex dis
ponē loci in quo accedit r recedit.
3us aut ē ex situ lune mouētis aq̄ acce
dentē r recedentē r dispō quib aque
maris ē q est spissa r salsa trestrita
te admixta sanis in loco vno ꝓxime
lonto r nō fetida r q multa ē simil

ſim ꝑſimdū ꝛ latid. Et ꝓhoc quidā q ꝑtē
ē ſpissa foetū ꝛ diu rētinet vaporē in
ſe ſtinat. Et eo ſalsedine hē talorē nā
lem qui facit ut faciliꝰ in ꝓſimdo cui
vapor eleuā ꝛ q ꝑtē ē tenuis facit ad q̄
ſſitē ꝛ ꝓſſitudiē illū vaporis ꝙ eleuā
in ca de ꝓſimdo cui ꝛ q ꝑtē ꝛ ſtans
no motū facit ad hoc q ꝑmaneat i
ca calor ſolis qui corripit aq̄ cui
ꝛ in ſalſedie vtit ꝛ fetore q aut mitta
ē ſimul facit diu bullire cā ad mot
ca vapor aut q̄ cōprehdat eo ꝑtē pe
ulati vapor inclusus in ea ꝛ fac cā
duos motꝰ hēre quoꝝ vnus ē de q
ſimdo cui ad ſuperficē que vocat ebu
litio ꝛ fetuor marꝭ ꝛ ꝙ ē ſuperfluo q
motꝰ ē in ſuperficie cui q̄ aqua ſup
ſimdit alię aque ſibi vicine ꝛ tūc
fetor cui cōſonat ad vaporē ꝛ ſē tūc
ꝓ quod vnū de ꝓnoſtic ꝙ q cognoſ
cit illi qui ſūt in ꝓſimdo maris que
aqua maris in q̄rto bulliet ē fetor
cui qui reflexi motꝰ ad vaporē ſubtil
qui ꝓmo reſilit eo ꝑtē ante q̄ mouea
ꝛ 2us ē ventꝰ qui incipit q̄ vapor
ad incipit ee groſſior ꝛ fetior. ꝛ tūc
ſtati ebullit mare poſt illud. ꝛ ꝙ il
la cā cognoſcit litantes in litore
maris q̄ ſi ꝓ ꝓrio attendet ꝛ effugiē
ſup litꝰ ſuū. Cauſa aut q̄ eo ꝑtē ē
loci q̄ loca q̄ ſunt receptacula ꝛ q̄
tenche maris ſunt dura ꝛ longa ꝛ
motꝰ ut in pluꝝ ꝛ crudita. ꝛ q mō
tus ꝛ ſtrepitꝰ ſunt mitti in ꝑuo ma
ri in diuſis locis. talia. n. loca q
ſuſtinēt vaporē ventoſū fortē ꝛ tenet
cā q̄ eo durante loci hmōi loca ſo
ditatē vaporis. Mollia. n. cito eſſ
pirat ꝛ vaporē grossū in ſe nō ꝑ
nent. ß pulatim. ſ q̄ grossior in
eis erūpit cā eo q̄ ꝓ ſe oī tpore
ſunt apta. ſolidū aut loca nō ap
iunctū ꝙ aliquo celesti cōe ea q̄ ꝑuo
lent monere. ꝛ tūc apudē in ꝑtu
ꝛ ſimil vaporē emittūt in ſe retentū
ꝛ collectū. Eo hoc aut q̄ ſunt longa
miltipliciū ꝛ crocta in eis vapor. Et
eo hoc q̄ ſunt motibꝰ ꝛ collibus impe
ta apta receptacula ſūt tūc tua
vaporis grossi ꝛ mlti. ꝓp q̄ aq̄ ſtantes
in motibꝰ ſemp videtur eſſe alti on
dis mouꝫ. ꝓp motū vaporis aſſido
eleuati qui mꝫ aquā ℥ ℥ aut cā
q̄ gredꝫ cū lucis ad ſitꝫ lume. Cū. n.
luna tangit orizōtē emiſperij ꝑmo
tūr in oriente ē ꝑſencia corꝑis ei⁹ lucis
ſui ꝛ nō ꝙlē aſterijs eui donec a
tingit orizōtē meridiei eiq̄d emiſ
perij. ꝛ quo ē ꝑſencia lucis in. ē q̄
ē nec ꝑdicū orientē ꝛ mydiarij. tūc
ꝑſencia lucis directo radio atingit
ꝑdictū orientē ꝛ q̄fert eis virtꝰ ſui
lucis. vtra q̄ oꝝ tradus ꝓ quē aſ
cendit ab angulo orientis uſq̄ ad an
gulū medij celi incipit radius ꝛ virtꝰ
ſuas oī gradui ſibi oppoſito i ſpera ꝓ
qua deſcendit ab angulo ascendentis
ad angulū medie tre ideo ē occidentalis
mꝫ mare ſē mouet ē occidentalis
ꝛ hꝰ ē cā eo ꝑtē lune monet ſpē mꝫ
bus mare ad accessū ℔ ē cā aſcendit
ab oriente ad medū celi ꝛ ad deſce
dit ab occidente ad angulū medie tre
Cū aut ē ascendens ab angulo me
dij celi dextrique ꝑtē mydiei. tē
dens ꝙ utꝝ eui ſup emiſperiū maris
ꝛ reflectendit radij eui qui eſſendita
tur in ꝓſimū maris ad ſuperficē
eui ꝛ nō monet locū maris. ß aq̄
reſpiratū obligo rē ꝛ ita exſpirauit
vapor qui euenit aquā alioꝝ ſuo ꝛ

cā ꝓp lūa in casu nō monet mare

tunc

tunc nō ꝓ lunā · ſ ꝓ nām ꝑtis reuertit aqua ad locū ſuum · ꝛ ſ ilocat⁹ recedit mar̄is. Cād̄ · n · cā ē q̄re Reuertit q̄n luna recedit ab angl̄o meridie tūc q̄n angul⁹ nād̄ie cui ab illo angl̄o venie tes nō ſigidtiz ſup mare · ſ ſcant a qua eiꝫ obliq̄ ē nō dirigit⁹ ad fundū eiꝫ · ꝛ ia 2o reſoluti ē vapoꝛ eleuab cā q̄n luna fuit i p̄mo oziente · ꝛ nō tūc iterū Reuertit aqua ad locū ſuū ꝓ motū nāle m · impabilis aut ē effect⁹ lune in hūdo elo · q̄n de longinquo trahit · ꝛ miꝫ cū ſcē mizgnes mōnet ſer mō eo q̄ ipa ē ꝑma cā hūdi aquei Sic dr̄ luna in h'o · oe · ꝛ mu · ꝛ ꝓ hoc q̄ ipa eſt · q · 2a ſol eq̄ hoc q̄ lumē ac cepit a ſole facit vapoꝛare ventꝰ qui ē in fundo mar̄is / ꝛ g⁹ trilly de cauſ · q nō vna ia dicta ē q̄ lumē lune acceptū ē a ſole ſua caliditate ſubtiliat va poꝛē groſſū in mare ſtātem qui ſub tiliat⁹ q̄rit dilatari · ꝛ extendit a qua de ꝑfundo · 12a cā ē ipa ſtā lu ne q̄ miꝫ cū hūdo · ꝛ id q̄d ocaurꝛt ei aqua motu ſuo caleſit · ꝛ miꝫ va poꝛē qui q̄rens reſoluꝫ dilatare · ꝛ eq̄ trudit aquā. Tercia cā ē ſtat lune in oziente emiſpeꝛ · tūc · n · aſcendit aq̄rta oziente · ꝛ nō eleuā cū ipō aq̄ ꝛ extendit⁹ virtute eiꝫ · ꝛ in · q̄ oriē tali fiat ſilr̄ ꝓ hoc q̄ ille q̄rte ſunt virtuti ſtātiꝫ · ꝓ cām q̄d dr̄ q̄n hec ſunt ꝑ cauſ⁹ acceſſus ꝛ receſſus mar̄is in ſumma · hui⁹ aut ſtat⁹ ē q̄d luna duab⁹ miꝫ q̄ſ ſub tra · tūc fit tepus ꝑfectus acceſſoꝝ ꝛ receſſoꝝ p̄mar̄ ꝓ 12 · ꝛ q̄d eſt manet duab⁹ ſub ipa tra ꝓ ſup tra⁹ tūc fit eq · ſtat⁹ Si plus tardat in q̄rta oriētali ꝓ oriētali · tūc tpꝰ acceſſoꝝ p̄mar̄ ꝑfect⁹ q̄ acceſſoꝝ 12 · ꝛ ſilr̄ iudicū ē de tpoꝛe acceſſoꝝ q̄rto ad tpus re ceſſ⁹ · acceptū aut ex alio ſigno ꝑfect⁹ huiꝫ q̄ duab⁹ acceſſib⁹ antiquis tpꝰ

ſm motus lune in deſſerente ex calo q̄d · n · plena ē oziente ſup emiſpeꝛ tpoꝛe octauꝰ ſolis · ꝛ ſequi cā moti aque maris · q̄d aut q̄dit aplen tridne p · xiij · gradus q̄ ſit motus lune in vna die · tūc poſt oziē ſolis in ſequti die ſtat⁹ ꝑ vna hora oziē ſup emiſpeꝝ · ꝛ tūc ſequit⁹ moti aq̄ lunā in alia hora q̄ in die p̄cedenti · q̄d dicit aſtronomi q̄ qui vult ſcire q̄ ē tp⁹ tpus acceſſoꝝ ꝛ receſſoꝝ ma ris ꝑ viſicare dz gradū in quo aſcē dit luna ſup emiſpeꝝ · ꝛ accipe dz op poſ⁹ illi ꝑ dyametru · ꝛ habit⁹ gradum in quo accidit luna · ꝛ vide ꝛe q̄nq; ſūt gradus in medio · ꝛ q̄putare dz quoſlibz xv · q̄dus hoꝝ q̄ vna hoza · ꝛ quot ho ras in medio tēpoꝝ erit hec acceſſoꝝ · ꝛ receſſoꝝ ſimul ſiped · Si aut illud in duo diuiſerit tunc habit⁹ q̄ ſe tpus acceſſoꝝ · ꝛ q̄ ſe tpus receſſoꝝ · idem aut modus ē inueniend⁹ tpoꝝ acceſſo ꝝ · ꝛ receſſoꝝ · 12e · q̄ hoc ſolū q̄ diſtat⁹ in illo gradu in quo luna oriē dit · ꝛ ac qrit⁹ oppoſit⁹ gradus alicui in orie te · d tue multe gradus archus qui ē ab oriēte in oziente · ꝛ ſic ſe poz q Sed aut ꝗdā obuiatores · q̄d q̄ mouet⁹ in aquis dulabz ſic m cuiꝰ te arabū q̄ narat⁹ illuſtrabit · ꝛ in aquis cuſtatis q̄ dr̄ aſtin · ꝛ in milioꝝ alioꝝ locoꝝ aquaꝝ q̄ loca ſicca ſunt in pede maris. Hoc aut hys ꝛuidentes dicūt q̄ aq̄ dulcis ſubtilis ſit · ꝛ uapoꝛe ue ri nō retinēt in ſcipſis · nō nec accedut nec recedut ꝓpꝛie · ꝛ ad fluuiū ſic ſta cud fluſa · q̄ tūc motus fiat ceci ſubtiliozes · Iam aud ꝓdictaꝝ aquaꝝ ſut receptibilia milioꝝ fluuiꝝ · in ſa fluc cud q̄ impetu ſuo actrahūt dict⁹ ꝓpellē aquā ſilſti · ꝛ eo remanet dulcis in li toꝛibz dictaꝝ cuſtatū attenuate tūc ad aquā ſilſtim eo q̄ loca illa ſut pedes maris · ꝛ nō accedente mari · ꝛ ꝑfluēte

& accedit p aerem & recedente eo vim recedere. Sile huic accidit in puteis qui sunt iuxta mare q eo redundant ad crescit mari accedente & deminuitur maris decrescit mari recedente. eo dictis & p quam mare accedens effi/dit aquam calidam feruidam & recedens retrahit aquam frigidam & mirum feruere Ord. n. accedit exspirat cui ea vapor in/clusus q calidus & corruptus & illud no/cuit amantis maris estus & fetor. Ord aut reductus rursus ad dilatata sup/ficiem refrigerata & resuscitata resi/duta & ro frigidior & sua natura feruens Hec ge causa accessus & recessus ma/ris atque maris. C. 6. & ge digesse dicit.

Quot & q operantur

Dicendum acessum maris.

Hic qn dicamus ad de/consortalis accessum & recessionem maris. licet n. illa ptia no sciantur ni p astronomia q notificant cursus lune & stellaru. tri in quo re ptinet cursus de ptinet ad naturalem. licet. n. mul/ta sint mundi tria quibus sua & huic maiore virtute hoc faciendi quoru ro est distan lune a sole. 2m aut e approquitas lune ad mare. 3m ro accessus nec recessus eius a cenith capitis corpis q sunt iuxta mare. 4m aut e quantitas te/rre ptis eius & solis sup terram ul sub tra. quitud aut e aduto eius acci/tis stellis. & 5 quibus sunt fortuna vel debilitan accessu & recessu maris ex virtute celesti tria. Quod aut est pmu hoc & ro hoc quod e flatus uen/qui talis pot ee p fortat accessu sup recessu & talis qui cofortat recessu sup accessu pot ista sunt cae accidentales & ptes fortates accessu & recessu ad utrumq de quibus in fine istius cu tractabimus medium. Dico q de prima ca q destat a lume a sole fiat quantitate lucis in luna. Cui quidem luna e ad sole & eodem loco zodiaci tunc quidem uidetur monere luna & ro tunc q ad hoc ceteris cau/sis paribus expedita fortat accessus aq sup recessu eius. quo aut recedat luna tunc e parua lucis solis in luna & no hit solu quantu solem & red tunc debilitat accessus quousq; luna fiat dimidia & tunc distat p quarta poli celi a sole & tunc fortabitur lume eius & fortabit etiam accessus maris quod desint fortari donec luna sit plena. & tunc maxime fortat accessus. & recessus debilitat. cui aut luna cadit a plenilunio incipit debilitari accessus donec iterum luna sit dimidia & tunc parua fortabit quia angulu lune q e recto. q. n. pars recti subtendit angulo recto sue centru equi/crure tunc iterum debilitat donec efficiatur ad so/le. tu crescente lune in luna semp e fortior accessus maris qui decrescente lune eius & unde e q minuente mare quod accedit p medium mensem & recedit p aliud dimidium mensem. sil stat no accedit & aqua eius e fluxibilis & no pot moui nisi lune crescente in luna & no lune decrescente. cuius. n. virtus crescens pote tunc est ad operandu quia eadem quantitate decrescens. 2m aut e ut di/cunt appinquitas lune ad mare. hic. n. luna excentrica se deferente repiti/tur sic & aliqui quia planete & ro quo in utroq; descendit ypsius tria e fortior motus eius in mari quia quo ascendit & descendit ad breuiore ptem diametri in epicyclo & ascendit in epicyclo ad huc fortat motus eius licet sit no adeo fortis sicut quo in utroq; circu/lorum descendit & hoc statuit ro quia mouens aliquid mouet ipsum fortius quo e appinquius quia quo e remotius ab ipso luna. aut mari appinquior e quo deside/rat ad breuiore ptem diametri circuli sui. quia quo e ascendens ad longiore

diametri

diametri ptem. Tertia cāūt ē accessus
uel recessus lune ad cenich capitid eorū
qui sunt iusta mare quod accedit uel
recedit. et quo accedit luna ad cenich
capitid eorū. tunc tardy eius diameter
uenit ad finidd marie. et io fortius
mouet quo aut recedit ad cenich capi
tid eorū tunc tardy eius obliq̄ sequunt
sup superficiē aque maris et secant que
cid maris et io tud nrō mouet ꝑ qd
fortius accessus quo luna accedit ad
cenich capitid eorū et debilius recessus
et quo recedit ad cenich capitid tunc
fit ea quo ad hoc si cetera sunt paria.
Quarta cā fortiās accessid ē ꝓpi
quis ꝑsentiae eius sup trāz ad sole.
fit. n. aliquo accessus in die aliquo
fit accessus in nocte. ꝙsideranda ē uis
dies longior nocte sit uel ea nox
longior die sit. Et si quid dies lon
gior fuit nocte quod fit quo sol est
in signis aquilonalibus. fortabitur
accessio diei sup accessionē nocturnā ꝓ
Si et luna duodecē sup trāz ꝙ sub
tra et ē in hac magna dria. et ꝓpe
quo dies prolongatur sup noctē duode
cim quor vno crescit in alio aut de
crescit et diebus crescētibus accessio diur
na fortior ē ꝙ sit dicta decrescentibus
et io certis paribus fortior ē diurna
accessio ab equinoctio estuo usq̄ ad
solsticiū estuū ꝙ sit accessio diurna
a solsticio estuo usq̄ ad equinoctiū ye
male in utraq̄ tm ꝓpe fortior ē ac
cessio diei ꝙ noctis. ꝑ in duobus equi
as ea quo tunc sol ē equalē ꝓpe sup
trāz et sub tra equales sūt accessiones
diei accessionibus noctis. ꝑ ab equinoctio
hyemali usq̄ ad solsticiū hyemale q̄
in illo ꝓpe crescit nocte sup dies
fortius et accessio noctis sup accessio
nē diei q̄ ē a solsticio hyemali usq̄
ad equinoctiū estuū eo ꝙ tūc decrescūt
nocte. ad tm omēs accessiones nocturne
ambor istor ꝓpe fortiores sūt ꝙ
diurne eorū ꝓpe tempore fit aut hoc
ꝓpue quo luna dū ē sup trāz ad sole
et io si luna ascendit in fine gemino
uel in principio cancri sup mare ad
fortat multū accessio tria eo q̄ in
signis hīs tam magn crescūt sup trāz
sed illa q̄ dixim ꝓ qd et dies eorū
longissimi sūt eo aut ē quo sic in fi
ne sagittarij uel in principio capricor
ni eo ꝙ illorū signorū sit maximus
sub tra crescūt et longissima nocte illo
rū. Ter tā ē a fortatio lune ex tri
bus. s. ex loco et ex stellis fixis sibi
tribus effusionē aque et ex planetis
quibus dā pmixtis uel plibus. sm
quod luna fuit in signis astricis et
ꝓpe in pscis uel in aquarij
fine a fortabitur effectus eius ex loco
cui in suo ē. Si aut ibi fuint stelle
significantes inundationes aquarū sicut
sunt stelle vehemēt hyade tūc magis
ad hoc a fortabit effectū lune sup mare
accessū. et si luna in loco illo descen
dit ad breuitatē ꝓpe diametri et alij
planete duo uel tres uel quatuor uel
omēs seu quidā fuerint ea in signo
hyadū et stellis vehemēt hyadicis. sic
tūc planete et omēs uel plures ex his
sunt descendentes ad breuitatem
diametrorū sui orbis accessus pistol
lerabilis et diu durās et forte plēs
diebus durabit et subsequet fortes ac ca
tenā ni impediat ꝓ accidens ꝓpter loca q
causa in quibus recipit mare exces
uel ꝓpter aliquā aliud accidens. et istis
causis detectis ꝙsideranda ē si plēs ex
sant in uno mari uel pluribus
et hoc iudicandū ē de accessu maris
uel recessu. Causa aut q̄ ꝓpter hac
ē in infernorū ē ventū adquisitū

aut impediens accessū maris. dicunt
n-supra q̄ in gestudo maris elena
vehens qui facit mare ebullire & ille
nō cuerit ad litus maris n̄ raro nal
de-ſ̄ nudus validus qui flat in lit
re maris tūc elenato de tra. & est
aliquis duodecim ventorū de quibus in
libro methiorū dictum & ſ̄ille na
lidus ē & venit ab eade pte vnde
venit accessus maris hꝫ ē ab oriente
tūc impelet mare timēs aut ſ̄ &
gfortabit accessū maris. ſi aut ve
nit ab occidente q̄ accessū maris re
pellet & quid & impediet accessū ma
ris. Et in alijs ventis ē ſ̄ille. ma
re. n. accedit ſm̄ motū eoꝝ ab oriēte
& ſ̄ motū eoꝝ ab occidēte quo accedit
luna ab emisperio nro. & ideo duo sūt
accessus eius ut dictū & nō gſtderand
ē de vento validō vt̄ ſ̄ fecerit ab
eade pte accessus vel re
cessus alicui p accidēs & ſ̄ille de cetet
h̄ est de ſ̄cubitibus vel ſallis vel insu
lis vel latis reaptaculis q̄ibi obli
cuātes vel eo fluctibus alicui. quo
n. accedit mare frangitur impetus
eius eo ſtrabo & insellus & collibus
qui ſūt p̄ mare qui colles capita
campi nūcūpāt & apud grecos dicun
ſille & quo impetu eius ē cōtracto
modestia & cōtracta effusione effici
tur ſicut lucus & reddit in p̄ceptu ma
gno. Silū aut aliquis retinetur
locis latis & diffunditur dilatāt in
illis & tūc tūm minus impetuose & mi
nori ſ̄titate effunditur ſicut lucus. aliqui
aut infundūt aquis fluctibus & facit
reddūcere fluctus & retinet aquas & ſtag
nat eas & ad illos omnibus aquis
postea redit ad mare & tūc impe
tuosior ē reditus & maiori ſ̄titate
in aquā q̄ fiūt accessus. aliquo aut
lucus ē quando & illa quemcunq; pot
esse duobus modis. ſ. eversus mare

Semp impetu maris accedentis qui
gitur ad fluuios lucus & ideo semp illo
desto fluuio venit mare tūc illuc quo
aut plano & ipsius maris & quousq; ipsi
tuus. tūc attendit mare ad duplicē im
petū. qm̄ quod hꝫ impetū eo impulsu
gorio. & 2m̄ hꝫ eo casu de quoquo. quo
aut hꝫ quousq; ad vltimū potem quies.
quidam mos locus ē ſ̄ aqua in
lutore & in illo maris gſtruitur im
petu primo maris quo accedit & re
manet impetu 2o qui ē eo casu eo
ultrante minus ultra quemcunq; illud ſ̄le
aut iudicat ēde recessu maris. quo
n. gfortante accessus. tūc debilitatur
recessus & ecō. Et quo plonga tpus
vmbra corp. tūc breuiatur tpus altiq
corp ut in plibus n̄ impedia p atēs
aliquod vt supra dictum. hec ḡ ſ̄t
cause gfortantes vel debilitantes
recessū vel accessū maris & quid aliud
in astronomicis sunt tractande. C. 7.

f Fuerunt ē dicti ſ̄ declinat & destru
aut nō ens secutus error ē adm
multi phoꝝ accessū & recessus.
qui luna nō dixerūt ee tam
accessus maris & fuerūt duo alie
sette illoꝝ tenebrosi. fuit. n. penuas
in nos fuit quidā arabs in ysampa
arabica cui nomē ē alpetrais qui dixit
totū celū moui motore vno & primo
motu cui ptinuit in omē quod est & ille
quos motus trahit ignez ꝑsurā terra
none & aerē aquā aut nō mouet ad
ꝑsimum orculi. & ad semicirculū ꝑ ſ̄ty
branytate & grossitiem. & inde est q
mare ad semicirculū cui tūc accedit
ꝑprio voluerit aliud aut secutū dicebat
q̄ mare fluxat eo ſ̄tpe & nō eo ver
tute alicui motus celestis. & ideo ſ̄ti
rat elenatū & effundit ſup litora
sua & cū exsiccatur tūc redit ad
alueū ſuū. dixerunt aut huius ſ̄titū
ee q̄ multi ſ̄pus nascūtur in hyemis
frigidis & calidis. Cū aut mare ſit mag ē

ꝯpatatis valde ⁊ sit hmõi ad ſmpõ ⁊ ꝙ ca
lor ſolis ⁊ nãlis calor mazis nõ ſuet
in eo mltãs ſpũs ventoſos qui tunes
cẽ ⁊ exſpirare ⁊ eructare facũt ma
re. Sz implũ dñi alpetrãe eſt ꝙ ſima
re mouetur ad motũ ſũm motoris
qui mag motũ diurnũ nõ deberet
mare moũ nũ vno in⁹ ab oriente ſm
motũ diurnũ ⁊ cũ tra ſit rotũda nõ
ẽet ad quare magis reduret aq̃ ab v
no puncto ꝙ ab alio ẽto crauit mare ⁊
tre ⁊ tũc mare cõplet cretiõ ſup tram
⁊ tũc ã die deſtructiue agricultura
Sic dicmõ ſupra ã eos qui dicebãt
mare moũ ſm motũ diurnũ orbis. ad
ꝙ nos mltas diuſitates motus maris
inuenimꝰ ⁊ multas Reddit eã ſtant
pz eo ſupdictis. clarũ ẽ aquã mare
in acceſſu ⁊ receſſu nõ ſequi motũ p
mi motoris qui ẽ diurnus diuſtatiuꝰ
aut nũc dicta alpetrae. qz ad ñalẽ
uolunt loqui erraut ⁊ induũt in er
rore mltos alios ſequites ſic in pte
bitum in 2⁹. ce. ⁊ mũ. tẽ 2ã aut ſic
tã ẽ ꝙ ſi mouetur mare ꝙ ſpirat nã
luc ſic aũlia ꝛ̃ãnte uenti Et
vapores ſpales. tũc ꝯ acceſſus ⁊ re
ceſſus eiꝰ ẽt ꝙ vnũ modo ſemp quia
opt nẽ ſunt vno modo quo cauſa eſſe
ſic vno modo huiſt. nos aut in mari
bꝰ inueimꝰ ꝯ ſic pz eo ꝓdictis. dmp
ſi mare ſpirat alsq̃ eo ꝙ moueã a
lima tũc nõ mõ ipſe aſſundo ⁊ ſpirat
ſemp ⁊ ſic oz ꝙ heat loũ maiorẽ ſẽp
⁊ ſic nãs reddit. qz eo quo ſpirat
aſcẽdo ſemp eo ꝓximabit ⁊ ſemp elon
gabit ⁊ nos hoc nõ inueimꝰ qz nos
videmꝰ redire mare ⁊ tũc ſufficeret
ei locꝰ ſuus ⁊ nõ ẽ in eo ab ſpiritu
qui tunc expellit ipm de loco ſuo
dmp aut qz nã ag̃ eſt ut vadat ipſe
ria ad tras Et ge elenã eo ſpũ quo
ſpirauit deſcendet in ſeriꝰ tm ⁊ eodẽ
modo elenabit ſurſum tm. ⁊ hꝰ q̃uid

Videmꝰ q̃ ſecũ motũ lune. ⁊ dicẽ at q̃ po ⁊
aliquo ponte ⁊ de ſtructo deſtructo. hꝰ cãto
ab ꝓpoſic aut videmꝰ ſemp acceſſũ ma
ris ꝑ ꝑ ⁊ fieri quo luna tangit oriõ
emiſſpꝫ. videbr̃ ꝙ cãri eo motu lune
Dicẽ quis aut dicat qz ſi eẽt eo luna de
beret fieri in fluũbus ⁊ in fontibꝫ ⁊
in ſtagnis omibus dicemꝰ q̃ nõ eſt
cadẽ diſpõ aq̃ in omibus hiſe ſicut
dixmꝰ ſupꝫ. marz. n. ẽ ſic toto ⁊ flu
mina ⁊ fontes ſint ſic ptes ⁊ nõ eſt
cadẽ oppõ in toto ⁊ in ptibꝫ. q̃m totũ
colligit virtutes plimas quas ptes nõ
hnt fluũa ſubtilis aque ſunt ⁊ dulcis
⁊ mobis ꝙ cas q̃s ſupꝫ dixmꝰ. ſtagna ad
ſubtilitatẽ fontibus aptis nũl oriẽt
ꝙ influunt in ea ⁊ cũ ſint pauce aq̃
ſufficiũt fontes dare eis ſubtilita
tem ⁊ h nõ potuit ẽe in maribus in
quibus ẽ mltitudo aq̃. omis tũ aq̃
aliqꝫ mutationis accepit aluma
quo aſcendit ſup eas. licet hoc aliq̃
ſit inſenſibile. hoc aut maxime vi
demꝰ in hiſe aſſo q̃ uulſiones ꝙ
ẽ ñale aialibus ⁊ plantis ⁊ mpiis nã
Cũ fuerit luna creſcens in hiſe ſuo
ꝑ primũ ptẽ meſis videmꝰ in cor
poribꝰ aialiũ ꝓpue humorẽ hitare
in ſuperfiãe cor̃ ꝙ ꝛ de ꝙfundẽ ebu
lliente ad exteriora ⁊ extremẽ ea ma
gis plenã ⁊ ſuturas membroꝝ magis
occultas ⁊ venas magis Rectas ⁊
ꝙfundatas ⁊ alibi ſuperius magis ẽ
pingare ꝙ in alia ptẽ meſis. qua
luna decreſcit hiſe ſuo Et hec oia
magis videmꝰ fieri quo luna in die
ẽ ſup tram ꝙ quo ẽ ſub tra ⁊ ꝓpue
fluũa hꝰ quo elenã ab oriente uſq̃
ad medium celi ⁊ mſq̃ quo cadit ab
angulo meridiei ꝓp quod ſuperfl
medicoꝝ nolentes impingare alios
uel gſtetare magis obſtinãt ꝓora q̃
dixmꝰ ſn ſpũs aut maxime attendi

motus lune ꝛ ꝑ eū cretica dies nuat
ꝛ vidim⁹ multos qui infirmati sunt cres
cente luna ꝛ qm̄ erat sup tra ꝛ elcua
ta ab oriente ad medū celi q̄ euase
runt de magis infirmitatibus eo q̄
na tūc erat fortis ꝛ hūdā gplea
onale mltū ꝛ mouebatur tūc motu
nutrīo corīs. Alios aut vidim⁹ de
mynoribus infirmitatibus mori qui
ceperūt infirmari luna deficiente
ꝛ nō exente sup tra ꝛ pterpue si luna
fuit recedens ab angulo medie tre ī
inferiori emysperio. Hūc aut hūda
nascentia q̄ prima in aialibus re
quirit varietatē ꝑ motū lune q̄ di
gnim⁹ dugentē n. ꝛ mutantē ꝛ putref
cūt ad pditos hūc motus. uta q̄ si
aīal habeat apostema ꝛ de nocte iacebat
sub radijs lune deficientis ꝓpue
quō luna ē in calido signo celi fortē
moritē aīal eo quo apostēte. qm̄ lu
na tūc nō maturat. ꝛ putrefacit
Et corrūpit. crescit ēt tūc hūdites
in matrīb⁹ fetāt⁹ alijs quō luna
crescit ꝛ sūt hūda illa vigorosa ple
na spū bmodi quō luna ascendit
ab oriente. uta q̄ tūc facile gignunt
ꝛ fetant filios masculos q̄ alio tē
Et est pueta ille vigorosior q̄ alio
tēre grepto ꝛ ꝓpue si lugetē ut
lune eclipsi hijs cāis quas sup di
gnim⁹ ꝛ si sunt ova in uentrib⁹ a
uiū nata in tēpib⁹ illis erit al
bugo cor mlta ꝛ vigorosa. q̄ al
bugo ē radicale hūdū eo quo cor
ans fit ꝛ viuellū pcreatē in eo
Sūt aut mlta aialiū agricor in
uenim⁹ q̄ latēt in latibulis ꝛ sūt
debilia luna decrescente ꝛ nō exiēte
tūc tunc q̄m calor cor ē debilis
luna aut crescente egrediunt ꝛ pas
cūtur ꝛ plia istor nō pastūtur ī
hora quō luna ab oriente elcuatē
ad medū celi ꝛ alio tēre redeūt ad
latibula ꝛ nō gnūt pastū illa. n. frugi
da sunt valde vsosam hūca hūda
tatem q̄ aīal colore ad motū ꝛ de
siderū alij rēsolui nō pot ī quo lu
na gfortata mouit ꝛ nutrierit ca.
Vīr aut in tanoris aīualib⁹ q̄ ple
ni sunt luna aucta ꝛ deficiunt ꝛ ma
cri sūt quō luna ē diminuta ꝛ de
crescens venenosa etc alia huor
hijs venenū ēt morsus veneno
sus peiore hūt morsum luna cres
cente ꝛ gfortata in lūe ꝛ astendē
te arcūculo emysperij q̄ alijs tēpo
ribus hūdū. n. venenosum ēt⁹ nā
le hūdū ꝛ tūc ē vigorosum ꝛ mlt
tum ꝛ iō plus in fict ea q̄ mordet
Dīc aut illud ē in platis q̄ ꝑ late
luna aucta in lūe ꝛ elcuata &
arcūculo emysperij ꝑ modicū cultū
gualestūt ꝛ crāg alijs crestūt ꝛ ꝑ
ducūt fructū ꝛ q̄ in oppūtis tēpib⁹
plantāte forte eo sectante uel nō
de facili cito gualestūt. saporosiores
ꝛ sunt fructg ꝛ herbe quō luna cres
cit ꝛ astendit ab emysperij arcūculo q̄
sunt alijs tēpib⁹ ꝛ hoc uta ad sensū
gstat q̄ nō tm̄ sapientes. ꝑ etc g
tas agricolas hoc gfitetē hij ꝛ q̄ in
trāsmutatione metallor ꝛ lapidum
opantes quos alquymistas vocam⁹ tē
pib⁹ incremēti lune ꝛ gfortantis ꝛ
astendente ea arcūculo emysperij pu
riora ꝓducūt metalla ꝛ pulcriores
pficiunt lapides ꝛ magis figunt
ꝛ ꝛ
bus ꝛ crāg opantes. quō sunt bene
piti nō ꝓpientes opa sua ꝑ eos
tantes, opportuna tēpa quib⁹ opus
adpuīa virtute celesti. hijs aut oīa
similia ꝛ
cuit ad nr̄e plationis intentionē.

Omnib⁹

Omibus aut C. S. ꝛc dicẽdũ declarãdũ ꝙ de cã hũ dubitate maris accessus ꝛ recessus maris dña videlicẽt accedendo ꝛ recedendo, nũc explendũ ꝙ de hac cã dicẽdũ nobis dñs inducẽdũ dubitate maris in accessu ꝛ recessu. dicim aut tria quãmaris esse in gñe ꝛ vnũ quodq; genꝰ ẽ in quo nulla cã est accessionis ꝛ recessionis alterius aut in quo ẽ quidã accessus et recessus aliqua cã. ꝑ tñ nõ ag in eo accessio. Aliud genꝰ ẽ in quo ẽ cã accessus ꝛ recessus ꝛ ag in ipo accessio ꝛ recessio. Genꝰ aut maris ẽ ꝙ nec ẽ cã accessus. nec ꝓpe motus accessionis ẽ vna nec plibus de tribus cãis ee ẽ nam. quarꝝ prima ẽ ꝙ aq aliq maris sint pauce ꝙ rea puit augmẽtũ in hieme ex pluuijs ꝛ detrimẽtũ in estate ꝛ reparãt augmẽtũ ex mutantibz aquis ꝛ illa maria hñt nam stagnorꝝ ꝛ aqua eorꝝ nõ ẽ multũ salsa ꝛ ẽ subtilis ꝛ ideo nõ colligit rigiditatẽ fluminũ ꝛ propterea quia facit uehemẽtẽ expellẽtẽ aquas ꝛ ideo nõ accedit maria illa nec recedit. talia. n. sint ut dicũt stagna ꝛminuta mari. ꝛ pp latitudinẽ eorꝝ ꝛ ex igna ꝓfunditate eorꝝ nõ sentit in eis accessus maris eo ꝙ pp disparet quelꝫ reducẽt in aquas maritimi talis. 2ª aut ẽ cã ꝙ forte adeo longe sũt aqua lune ul planete a ꝙ luna nudꝫ fingit in eis suos radios. ꝑ trãseũt seruantes ag rotundita tem. ꝛ ideo nõ ẽ mirũ si tale mare nõ accedit ꝛ recedit. Tercia aut cã ẽ ꝙ forte tra maris ẽ fimdo et ripis ẽ rara mollis ꝙ nõ ꝛminat vapoꝛẽ in se ꝛtinendum. ꝑ paulatim ẽ mistio eã. ꝛ tũc ictus vel ꝛpus diei mane nec accedit nec recedit. quarta aut in quibz quidã ẽ cã accessionis ꝛ recessionis ꝛ tñ nec accedit nec recedit. sunt aũt in hac passione ꝓ tres causas ꝙꝝ vna ẽ ꝙ lune accessio accidit emisphery nõ respondẽti vni litori eiꝰ eo ꝙ mynys ẽ magꝫ spaciũ inter vnũ litꝰ ꝛ aliud ꝛ tũc luna nõ mouet in vna ptem ag ꝛ suppfinditatẽ alij ꝛ nõ ꝛtinentes in accessus ꝛ recessus ꝑ porig venti ꝛ crispatio vndarũ fit in mari pisano ꝛ jamẽ. alia cã ẽ ꝙ ꝙnys luna aliqñ fuerit ꝛ directo aliquoꝝ maris tñ nõ hñt litora demissa ꝛ insulas quibz suppfinditatẽ ꝑ ꝛstringit accessus ad latitudinẽ litoris ꝛ nõ poꝛ in forte in hoc ꝙ mare patit litꝰ ꝛ vna vice plus ꝙ in alia. Tercia nõ cã ẽ fluxꝰ maris. aliquod. n. mare fluxit ꝛ cito mõ aluna ꝛtrahit ꝛ strãs defluit antiqꝫ aspũ ex locis suis posset extrudi ꝛ ideo nõ colligitur vt simil accedit ꝑ defluit pars post partẽ ꝛ nõ sentit accessus eius. maria aut in quibz sentitur accessus ꝛ recessus sũt ꝙ hñt aquas ꝛfissas ꝛ fimdi solidi ꝛ litꝰ solidũ ꝛ frequẽ montosa ꝛ hñt alia litora depressa plana ꝛ lata sup quã planiciem ꝛsuppfinditatẽ aqua ꝛ ubi ab eis liberũ reditũ habeat mare sic supiꝰ dictũ. sic mare mediterraneum ꝛ pontum ꝛ quod ẽ inter constantinopolim ꝛ venecias ꝛ mare quod ẽ trigonus arcam in aquilone supra quos hystoriographos. qui aut oibz ẽ impossibile scribere ꝛ dicit amarinarijs de mari posse ꝛ de mari indie. dicit. n. ꝙ illa duo maria admiscẽtur ꝛminatẽ ꝛ tñ hñt insulã magnã in qua distinguit ꝛ sunt corpa petentes impossibiles. nã mirũ ppter breuitatẽ naturalẽ ẽ ab introitu solis ad mediũ pisces

vsq; dū ingred' in sard' vgis. & tūc in
cipit fumare & nubilū esse & vd' eig
elevare gtinue vsq; dū ingred' sol
in sid' pisces. ꝑ tū maxīa eig elevā
& fumg & tēpestas quo sol ē in sagi
tario in fine & in initio capricorni
Et tūc multi naugates in eo pe
clitant' ē semp tū aliquo naufga
& ita ē sūm de mari magno occiden
li & de maribus qui sunt apud nos
in. vnū. climate omnibus. mare ar
in die ꝑpetate hūd oppōit' istis
maribus. Nā ipm ē tragyllid ꝑ
totū tpus quo sol mouet' ad in
tio virginis vsq; ad initiū pisciū.
& fūma eig tragyllitat' ē quo sol
ē in fine sagitarij & in principio
capricorni. a principio aut aquarij
vsq; ad finē virginis ē tēpestuosū
& maxīe tēpestuosū quo sol ē in fi
ne gemino & in principio cancri
& tunc mare ꝑstat maxīe ē tragy
llid & q̄ auget admodū vehemēt
ē q̄ hec duo maria habūt gtinuas a
quas. & licet vtriusq; sit ē naufga le
in oppōitis tporibus tū in diu ma
re diu efficit ē naufga le & tenebro
sum quo sol ē in geīs & in cancro
ꝑstat mare aut difficulte ē naufga le
Et ad piculo & nō diu tenebrosum
quo sol mouet' in sagitario & cap.
Et hoc quidā narrat plēs philosophales
& astronomi. sc̄ albumasser & ꝓdd
alij tū nō rebūt cum ī vlem val
de diūtes hoc ē q̄ sole eo q̄ sol nō
solū luna mirabiles hūt effect' in mo
aquā maris. ꝑ hoc nō sufficit. q̄
n. naturalem sine cās grās & veras. &
nō dō matre medio esse aque spisse
magis q̄ ꝑstat. & nō est hoc q̄ ꝑpe
ē magis ad mīdiē & ferior solis
q̄ musset ipm cū tēstitate multa
& cōbūt eo q̄ eo huiusmodi subtile & rem
grossū trēstre ꝓ modū fcos. Et hū
calido diuturno mouū nō pot
nō sole declinante ad mīdiē quo ē
in p̄ncio virginis nō mō & nō ex
pirat & ē frigidū illud trāquillitat' q̄n
sol remotissimus ē ab die & hoc est
q̄n sol ē in sagitario & in cap. &
n. residet aqua ipius & mystul' poterit
ipm mouē ad spirand. q̄n aut
sol incipit ascendere sup ipm a
mīdie & appropinq̄t ei ōbus ecliptic
cale in signo piscis. tūc motus
aquā eig & spiritus eig grossus nō
egred' ꝑ ptes subtiles. ꝑ potius ꝑ
nebulas obscuras eo q̄ multū est
& grossus & nō ē obscurū valde & est
frigidū tēpestatq; & obscuritat' eig
q̄n sol maxīe hūt pot ꝑfici & hoc
ē quo est maxīe caludus ascendens
sup ipm in sagitario & in cancro
mare aut ꝑstat subtilius aq̄ est
& subtilius spūs & ille effect' paulat
sole equite in signis aq̄tonalibus
Et nō mare ꝑstat tūc ē tragyllid
q̄n aut sol est in signis hyema
in mīdie tūc frigiditate de natur
spūs & egredient obscurū & fortē
frigt tēst. tēpestatē. q̄ aut indiu est
frictus oīd manet in estate & nō est
q̄ vapor eig spissus quo caleffit
intus retinet calorē ꝓ nīe sic tēs
tritatē & spissitudīē. & nō nō sedat
ꝑ fortissime & gtē turbat mare. Et
hoc nō fac spūs maris ꝑpria sed
ꝑ oī hoī scienti nās vapore tēs
trid quos nos in libro methoy de
tragya. nō aut ē ꝑtendū de mari
mortuo & de mari quod ē in ethio
pia & vocat' & aq̄ buīs ad mare indiū
eo q̄ ei in vna pte ꝑ gryphū q̄dā

gtinuā

gtmuã ꝙ neuit cozꝺ accꝺit vel recꝺit. Sꝺ tñ luna ꝛ sol oriatur ꝛ occidat sup mariã illã. Et huiꝰ causa ẽ ꝙ aq̃ vtriusq; horũ mariũ spississima ẽ qua lumẽ solis ꝛ lune penetrare nꝺ pot neq; vaporẽ eiꝰ subtiliare vtq; bullat ꝛ id stat ꝛ ꝺo nec attendens nc Recedens ꝛ huiꝰ signũ ẽ ꝙ mychil bꝺ vunt in maribus illis. ñ ꝺ ꝓpe pnã ea gymnat. nec bnꝺ nauigabilia sunt ꝓp aq̃ spissitudẽ ꝛ corruptiõ Corpora ꝛ q̃ in alijs maribꝰ nigrꝺ trũ natat in ystrio ꝓp spissitudẽm siue aq̃ in ocijs aut maribꝰ ẽ idem iudiciũ. Hec q̃ de accessu ꝛ recessuũ ꝛ dicta sunt ꝓp ad hanc spectat ẽ tentiõm. In iudicijs n. astronomoꝝ gꝺ illi sꝺ remanet ꝺd. de q̃bus ꝺno gcedente in mathẽ sãꝯ tractabim. C. ix. ꝛ ẽ digñ dcꝰ. cũ ꝺi

Cunc videndũ luuioꝝ aque — ẽpt de causa diluuij.

Dicendũ aut in diluuio causas nãles. oz aut fare ꝙ diluuioꝝ a ꝺ auctoꝝ quoꝺda ꝺ vlt ꝛ quoꝺda ꝑticulare. Causale ꝛ diluuij ꝙꝺ ẽ vltis ꝛ quedam ꝑticulare ꝛ g ꝺd nig vltis. vlc. n. diluuiũ fiꝛt ꝙ ꝑ tota subiecta ẽt habitabilem stat fiꝛt factũ sub nec vt menst mon. quod vꝺ puto ꝺ q̃ factũ fuit sub cucalione ꝛ pirra vt testant ꝛ ꝑte greca ꝛ latina ꝑ ticulare aut fiꝛt ꝓpig q̃ vnam ꝑtem forte aut submẽt aut ifundat ad tpus nocet nꝺ submergeret in toto Causa aut vltis diluuij ẽ in q̃ gunt oia simil ꝛ celestia ꝛ terrestria cãm inundationũ aq̃. Causa aut nig vltis ẽ in qua ꝺd celestiũ ꝛ ꝺd terrestriũ gunt. Causa nõ ꝑticularis ẽ in qua gunt aut quedam celestia sola. aut terrestria sola. Antiqui aut theologi ꝓphetes h nõ ignorabat. ꝛ ꝺ ꝺicut ꝙ ꝓpria volens ꝓducẽ diluuiũ nep tunũ fratrem suũ hiꝛt adiutore volentes dicẽ ꝙ nõ ex iouis h ẽ virtute celestis sola diluuiũ. ꝓ ex nepturno qui vir tute inferioꝝ sigt ꝙ moꝝ aliũ aq̃s ab inferiori tre ad superiora dimittit ꝛ ne ptunꝰ fres eo ꝙ ab eadẽ gstellatione i hastatur vbi superior q̃ in aquas gutte vapores ꝛ aeream ꝛ vbi inferior q̃ de tra ebullire facit aq̃s ad tra suppoꝛãꝺ ꝓp qꝺ ꝛ ꝓpriꝺ destendisse in tras dr ꝛ vndisse hitanciũ in tra malicia. Sed aut quꝺa ꝙ h oia ꝺicit ꝺisponi trã at buit ꝛ aut nõ debere nos de hui rebus q̃rere alia ꝺm ñ voluntatem ꝺi q̃bus nos in ptc. q̃sentim ꝙ ꝺicit ꝙ mutu ꝺi nidi gubnatis fi ad vindictã maleficiũ hoim. ꝓ tñ ꝺicit hoc ꝺin facere ꝑ ẽtiã nãlem ꝺ ꝓmꝰ motoꝛ ẽ ipe q̃i cuncta dat mouꝰ. cãs aut sue voluntatis nõ q̃rimꝰ nos ꝓ q̃ rimꝰ cãs nãles q̃ sunt in stra ꝺd ꝑ q̃ sua voluntas in talibus ꝑducitur ad effectũ. Arabũ aut quoꝺã sapiẽs ẽ hiꝰ ꝓdigni in tra fuit ab ymaginatiue ini telligentiae q̃ monet ꝓpiam lunẽ ꝛ nõ ab ipa luna nel alia aliq̃ stella. ꝺicit n. ꝙ stat corꝑ hoiꝭ hꝺ ad augz. ita tota corꝑalis mã gnabiliũ ꝛ corruptibiliũ se hꝺ ad motoꝛẽ lunae eo ꝙ ipe ꝓpinq motoꝛ ẽ talis iñe. ꝛ ꝺ secũ ymaginata forꝺa aliqua patit se corꝑ ꝑtim eo obediẽs quã hꝺ ad augz ad hoc ꝙ maneat cã ita nõ tota mã gna bilis ꝛ corruptibilis ad inducendũ omẽz forꝺam quã ymaginatꝰ lunae motoꝛ. Et ꝙ huiꝰ motoꝛis virtute Et ymagiẽz sic sequitur gnabilia Et corrup tibilia mã. dicit n̄ pauci melliꝰ ꝙ moꝝ orbẽ lunae aplone dictã fuisse animã mundi ꝛ ab orpheo vocatã esse ꝺiã qui animam simulat. quꝺa aut alij ꝺicit nõ tẽ hiꝰ cãm ꝓ ꝓpiq̃ superiorꝭ exorbitã

C natalia a deo ꝑ causas nãles

excorbitatio aut ē apud eos q̄ plane
te post longā circuitiōm eleuant ac
rem q̄ dr̄ meḡnat spē z aligno de
pmut. gnō aut depmut tūc aqua
efficit altior ꝑ tra z nō mundat si
tram z nigrit cēt z hec ē ꝓ quib⁹ dam
plonyeos z egyptios dicta sunt. oīs
aut sinas q̄ de hoc adiuste dicta sūt
ꝓsequi longū z mutile cēt. hī. n. que
dicta sunt aphis finē admiratōm dic
ta sunt. q. n. motor lune p ymagi
nem sit cā godigij huius quod dr̄ dilu
vij cū aliquā hēz dr̄ durare. q̄n
licet motor lune nō p ymaginatiōz
ꝓ sciam luna moueat. tñ hī scia
regit z ordiat cursū lune z ipsoz
q̄ in nā sunt gnabilia z corruptibilia
z obedit ei nā. ds solus hī dicē tam
rem nō hīt. Est. n. illa cā gigās z
huius godigij z aliorū. Stamus aut
p cā que in 2° phīt dicta sūt cām
rectorem z ultēm nō cē cautē n̄ sic ꝓ
p ad ei apponitur z hoc ꝓpter debuit
in nā ab istis detrahi. non. n. sufficit
scire in vlī. ꝓ q̄rimus scire vtrūm
ꝓ hī q̄ in ꝓpa nā se hīt. hī. n. opōz z
pfectū ē tēp̄ screndi nec pot dici
motorē lune esse variū sm ymagi
nes. quādmodū sunt nos q̄n si uta cēt
mozdiatus cēt motus cuius rad
hī scīrēt q̄ nichil mozdiatū in ipsis
mobilibus remaneret. q̄ aut mozdina
tiōm z aberratiōm cam dilumij po
suerūt in elenatione z depssione me
gnat spē nō retulle eūt hoc ad
ozbē p̄mū cuius megnat scē z cētrū
īmobile ē. ꝓ tūc ad ozbē lune q̄ aliquo
descendit z ascendit z tūc q̄n cen
trū eius circuli ascendere z descen
dere ē nec nūq̄ z vt poli descē
dunt z ascendūt. hys aut ascen
nōe ē descendere z ascendere megnāt

.1. axis

spere lune q̄ tūc nō fit erronee. sed ad ēpūs
ordiatū ab intellīa. Sed dr̄ obseruatio
ab antiq̄s. nō q̄ nō equalit̄ semp se hīt
ad centrū z megnat modū. Sz meḡ
lit hī ꝓ tali obscure z imꝑfecte dicta
relinquētes dicam. Supra tactū
ē q̄ dilumij quod fiat in tra caz
fluxus gnōm q̄ fiat in signo pis
cis/ oz q̄ scire q̄ gnationes planē
tarū sunt nūte/ quo. n. oēs plā
gnādē similit in vno signo z in vno
gradu signi. z in eodē mynuto hoc
ē seraḡ ꝑ gradū. Aligno aut
gnādē partiōz. sue. 6. sue. 9.
2. sūd. 3. sūd. 2. z hoc fit milt̄ mul
tantibus. Et sūd tot quod modis
diuersificari possit planete ꝑ nūz
z p gnationē z ē sē dicit q̄ sena
rie gnationes sunt. 7. possūt. n.
oēs gnāri ꝑ saturnū. Et p̄ter oēs
gnādi ꝑter iouē z p̄t. n. oēs gnā
ri ꝑ martē. tūp ꝑ solē aut ꝑter
venerem aut ꝑter mezcurium aut p
lunā. Septēnaria aut gnātio nō ē
ī vno modo quo oēs gnant. sic z mil
tis modis fit q̄ ē varia gnātio. ita
q̄ ptolomeus dicit num hanc gnātō
nū cē. c. xx. q̄s leue ē inuenire sm
modū quē in dicta ē de senaria q̄
nātione. Sz q̄ hoc nō ē utile. nō p
tertium. vltiō aut nōndū z q̄ q̄n
due planete uel plēs gnādiāt
duꝑ p̄nt gre. aut. n. ita gnant q̄ m
feriōr tegit z eclipsat superiōrē a
p̄ quē se stant. q. sicut oēs q̄ gnā
ri dnt sup vnā lineā mēdionalē
circuli. z hoc fit quia quo ad quo in eadē
longitudiē sunt ab oriente z ab oc
cidente. ꝓ nō sunt in eadē latitudie
ab circulo equinoctiali/ q̄no quia quo
modo queunt planete tūc dr̄ gnā
tio vna. q̄d aliū 2° nō queunt

Tunc

tūc vocat⁹ gnātio
nō vna. dr̄ aut

Tunc vent̃ quatuo nō vna. dr aut vn̄ guttio qz cū stelle sue lumen sibi lumē p̃ adeas dirigit̃ tn
Cd inferior imbibit sibi lumē stiorē vsq; ad centrū suū mforat ipm sila virtute z hz stile videre possumꝰ
m cede humdo obi omū grebzū tm̃ mstit alij spm̃ z humorē z tm̃ mebzū
recipiens mforat alia p̃ nāz suā z virtutē qd modū cebzū spm̃ z
humores sibi a corde z epate missos
mforat ad virtutē z complexionē
aīalem z testiculi humorē sibi missū
z spm̃ fundebant ad virtutem gna
tiuā z forātiaz spēi. ita fac guttā
pla q̄ recepit lumē ab aliquo
z hoc cognoscim̃ in luna. q̄ acq̄p
lumē a sole z ifozat ipm̃ utute sua
vt sit frigida z humida cū sit sole sit
calida z sicca tepatā. Ad hunc aīt
nōndū sic dyonisi supius p̃ due stel
le q̄ sunt vbiozes in mouedo z fo
tiores alijs guttē pmutat triplicitatem in qua p̃ fuerunt aliquo
aut guttis in cede triplicitatē
in qua prius fuerūt guttē Cū at
pmutat triplicitatē tūc efficaciter
in mouedo q̄ nouꝫ z significat illa
guttio magna acidentalia z ꝓdi
gia magna z mutationes gnales
status celoꝝ z mudi. Quo cum dz
dicē nāles. Sz ipm̃ qz sit astrō
lō dicat phūs q̄ astrologia est alta ꝑs
phice. z ptolō dicat q̄ iudex celoꝝ
z obsūator astroꝝ errabit si nō sit
phūs. Est aut̃ q̄ certo h̄ cā. Cū. n.
sciam in p̃ cā q̄ in certe mū. dētia
sunt. cum cē vbi z sigrandines z fo
tiores in celo. z celū quod motoꝝ
p̃ magno cē vbi in cando illud.
z q̄ illud quod vbi cē i superiori dētie
tiz p̃ inferiora. z id quod p̃mo de
tiat ad figurā z spēm cē tūlus stel
latus. p̃ aut ad gplexionē dicentia
sunt statim z supius eo q̄ vno mo
frigida sicca z alte calida humida z c
ista sunt cū ea triplicatione signoꝝ
eo qua gfortari hī z influcē acci
pere oz q̄ p illas duas stellas tot
mudo dispositio infimdit̃ pmutatō
qui triplicatus dicit pmutatōz
primaz qualitatū cālium vbi. oz
q̄ p cū iste due stelle pmutāt tri
plicitatē totiq; mudi q̄uis ad inferiora pmutatio sencia. hijs g̃ sic
phūs dico q̄ cū ulis d. luuij gō
es q̄uis cālis. q̄p vna cū guttio sep
tenaria ūa planetaz. z cū q̄ fue
rūt omēs ūl plēs coꝝ in inferiori
pte suoꝝ cēculoꝝ. z cū q̄ tales
sūt guttio q̄ incepit a signo &
quarij sui quatuoꝝ stellas q̄ dūt
vēi aquarij. z aquibusdā uocatur
effusoꝝ aque. q̄ de illis q̄rtō est
q̄ sēalem effectū gdiosū hūt
mouedo aquas z cū ibi incepit
q̄ trāsierit in signū pisis q̄ cū tri
plicitatē aque z maxīaz hī in triplicitē
illa ūtute plus q̄ cancī ūl scoꝝ
prij z q̄ sūt pmutatio triplicitē
in illa guttione. tūc. n. oppetuit
ut triplicitas q̄ regnabit aīe
hoc in mudo cēt terra z aer hu
more z gutte iuuat ad multitudiē
aiāz. dico aut̃ guttionē aliquaz
more in vno signo z pfici in a
lio gno cēte cpiaculoꝝ uel ipi cpi
culi ad se accedit ꝑs in vno signo
z ipi planete gūt̃ paulati in c.
Quartū aut̃ z ultimū q̄ luna fiat
gfortata viribus suis t hora gut
tionis sue q̄ ipa ascendit a culo
emisperij. Et q̄ ipa guttio dicete

fuerit sup agr. & q fiuit in hora & die
lune. tunc. n. absq; dubio luna huyt i
se quodq; lucis fiuit in omib; pla
netis & nisi illo toto lune q̃ nam lu
ne & ro no tunc paulari potesset agr
q̃. q. evoluit ad ea & retinuisse tre ba
teribus. Causa aut alia fuit i rife
rentibus. vbi quid & ipa q̃n oppitu
tud pp motu agr vapores ee pli
mos in aere & in ipo vnde vnu lu
ne & ro fiue sud pluuie q̃z vaporeb
& aeris plimu in aqua gutur. Et
hec ē vna pars cause inferioribus.
Caud fiut ut cent mla vaporeb
in tra hoiss & fortes q̃ ex tra sol
da in aquas expellut & de abyssis
aquas eicerunt de sedibus neptu
ni fris sonis q in aere dnatur & &
hoc ē q pcte greci & latini catat
carnybus fabulosis & famosis fabu
lis stosis. quibus tñ plo sub esse asse
rut bitatē in thy. q. n. q̃ lycaone
supiē geneū deoq; quocat n ad fi
q̃ studio q̃ facta fiut planetaq; Et
fixaq; stellaq; in signo & gdu vno
in quo q̃ corpus mouet fiut de
nā agr & ro nate fiut q̃ & media lum
sud ad cancē nam hebrent gustuq
q̃ aut dicut supos deos temisse
loca dignore in aula & pclares dos
alia q̃ sortiri potuit loca tenere.
ro dicit ē q̃ celestia corpa supiora
sunt in cando p̃digna talia & corp
bus q. sisa prima & inferiores
cde fiatur q̃ atribuitur eis ac
lestibus q̃ virtutes inferiores no
uantes pch dor & sacrifio dom hyca
ones &c. a fiut n in impssio lucis stella
rum in signis pisces & in luna q̃
stella gbusta dr quo ē sub radiis
altig & maxie solis. vltio aut gressit
in facing hoi' inhitanqu in diluuy fu
sione. sic dictū ē. Hec g ē ca vltis di
luuy. Et q̃ ule maxie fiut diminu
tio aut ipsoz q ad hec gcurrut fiant
cām diluuy particulare & erit inq
diluuy p q̃ pauciores sūt & inq
fortes q̃ alqñ l' solus uetus tremo
tus facit diluuy particulare. aliqñ
aut est ubi vapor & &c. aliqñ inundd
celestiū sic dyoid & leue ē ord hec
stire ex pdictis. Inuētio aut tpoīb
diluuy & ptractat & loci detinetus
seri no pōt n ex stra motu astroz.
Hec g & ptatibus aque dicta sūt.

Post hanc C. x. rēdigsso de
de appetitu clamans de ymagi
nacōib ēdg aeribg dicte sūt
& prepue detinēdg ab antiqg.
& de motibus eog. vt' ipe accedit & re
cedit gradmod marz & vtrid nimi
dat aliqñ no. nō. n. videt & ēe ro nō ac
cedere & recedere aeē ex aliq stelle
pximitate. Cūd ipe sit magis mobilis
q̃ ag & sit simplic & gens sit simplex
quod vicinū ē stellis magis moui
a stellis q̃ illud quod ē remotu ab is
tis. p̃ eq ēe vr q̃ nos illud motū nō
sentimus nr exponit. Sic. n. talis moti
ēet tue oportēret q̃ sentiret q̃ ad
modū sentit uētu/ no aut no sentit
pp mētue absq; dubio alpestis q aere
folq; q̃ aquā dicat circulariter moui
Cūd. n. mobilior sit ag sentit circulū
eog si circulat mouet no ē tñ ne
gand aeē mouī a corpib celesti
bus. p̃ mouent eū orbes. q. planetaq;
qui sūt saturnus supiē. iupiter & marz
deinq & q̃ stelle polimeq sue motū
no mitto ē motus aeris & varig. q̃
q. stelle pc̃ solē & lunā mittas hinc mo
tuū varietates. Tnor aut antiqui
de aere dicta uerba quoz vnū est

q̃ ipe

q̄ ip̄e medio ē mot̄ celū ⁊ tūc g̃tans u
trūq; acq̃iendo atra fumos ⁊ uapo
res ⁊ ꝑ ip̄sum celo in alumēto qđ
egrpes dixerūt ⁊ seneca eos ī hoc
ē sequūt stellar aut̄ vires accepit
a celo ⁊ deffert tr̄e. Et p̄ quod hoz
falsū ē tā m. cc. ⁊ mi. gtatū ē. 2m
aut̄ vīm ē q̄ vires q̄dz stellar defft
ad tūc q̄m vis q̄ntꝰ nō venit ī ex
tr̄e n̄ p̄ mē. ⁊ nō oz q̄ mē tenue ⁊ a
ere oīs stellar vis ad tūc deueniat
q̄ aut medio sit. uta q̄ tangat ⁊ dis
tingat ultra extremor̄ statu intedit
seneca dic̄ nō ē vīm. ip̄e tn̄ hoc opi
nat̄ ē ex his egrptios q̄ dixūt
ignē alū nō ee ī ex q̄ sūt cōa ce
lestia ⁊ nō ē id q̄ nit vna ꝑs ē
⁊ alia sic̄ dixūt antiqui. Est aut
multū de hijs dictū ꝓ. cc. ⁊ mū. vbi ꝑ
batū ē celū nullū ee q̄tuoz elōz. 2m
aut ē q̄ ip̄e sit fortissim̄ oīm elōz
eo q̄ viderūt ꝑm cū spūd decere
turres ⁊ rupes ⁊ cū tonitrys scin
dere ligna ⁊ sic̄ hunc dicebant q̄
videbant inpuntq; scia in pietibus
saxeis penetrare lapides saulatī
⁊ scindere ⁊ ī dicebant nō ee inpe
sū aer spūalis magna cōa scindit
⁊ deiat. est aut ⁊ ī hijs deceptio quia
tenū aer facilis alterat̄ q̄ ad elōz
alioz ⁊ ī de facili fragrē ⁊ sonis ⁊
uoribus ⁊ de facili grossat̄ ⁊ subtili
at̄. q̄ aut deiat ⁊ scindit id ē q̄ ne
huīm ē vtutis pniacentis. sic ē in
cōa vehemīs uētus nālis sonus nā
lis ⁊ id hoc nō virtute aeris ē ꝑ
virtute pmi ꝑpellētis aerē. Est aūt
de hoc dēiandū in meth. ubi de tri
plici ē tractatu. tūc aut ē q̄ dicit
de aere q̄ omnibus q̄ augentē nāla
placat mutnēta. vident. n. tūc in
ortus nō gsli nec inpuny q̄libz sit se
rato herbar ⁊ arboz ⁊ magnis siluis
incremēta dantur ex eodē mōte ha
bentē tūc ⁊ aq̄ ut dicit. ⁊ hoc ⁊ stin
dio ē q̄ augmētū fit de nutrimēto
plurī aut̄ in posterioribus libris pri
mi meteoz ⁊ de aīa ⁊ de alijs q̄ mich
ipō nutrim̄ simplicia. sic michael ipō
ex simplicia quod oīndut opa rusti
coz qui comsuēt aquā stercoru qua
rigare uolūt plantas p pluuias
nec oz ēt celum aīalia q̄m aerem
uget ⁊ vegetaret singula hoz usq;
ad statū. q̄ aut q̄ de aere antiqui
dicebāt ē q̄ cēt sphas dēz. dicebāt q̄d
aerē ee id quod distinguit mūdū
⁊ sphērā ⁊ nō vtutes celestes quas
dēos uocabāt dicebāt ꝓmo mīm ae
ris sic̄ uehicl̄ quo vehēnt in omne
q̄ est ⁊ ex ipo atrahi dēos ⁊ aīas ī
omne quod aiatur ⁊ vnusq; q̄dicebat
ee spīam q̄ mouēta ē in corpibus
orphei. ⁊ h̄ ad hūt utilitatē q̄ tūc in
fabula q̄ntota ē nō. n. ē vīm q̄
aer ꝓtingat ad celū. sic styx ē
hūtd ⁊ etc̄ in 2o huīus uoluīs hētur
dēz virtutes celestes trāsportātes
p aerē in radijs stellar q̄ disper
gūt p aerē ⁊ q̄ illuminat in ōtrio
ribus radij tūc in hijs vtutibus
efficaciores sūt q̄ ip̄e aer. de aere
aut dicūc p metōra ⁊ de aeris mu
tatiōb ⁊ uaporibus ⁊ fulguribus ⁊ alijs
q̄ in aere gnantē nobis erit spā
lis ⁊ q̄ sideratio ī 1o meth̄. h̄ ꝫ
de aeris ꝓpietatibus dēa sūt. ¶ xi.

Consequēt aut ⁊ ē dignū declārē
nos loq̄mur ꝓpietates ignis q̄d
ē ignē ⁊ ꝑp̄e
tatibus eius de quo nos
tria dēiare oz quoz
p̄ ē q̄lis ē ignis in sua spēa. 2m
aut per q̄ nām saluat̄ ignis ex tra
sui loci. tūc nō queīdat hoc alicui

Aly clō. ꝛ erit de motibus eiꝰ ꝛ de dilu
uio ignis qđ tāgit plō in thꝰ. Oꝛdi
ꝫ ignē ee in loco suo subtilissimū cōꝛ
clauū ssse ob hꝰ ee leuissimū ꝛ in loco
qui sumꝫ ẽ supꝛm. loco aut illū sibi a
tribuit phꝰ eo q̄ gꝛauis ẽ ei q̄ mo
tus ꝛ lumē fuit dissoluere cōꝛa ꝛ subti
litatē. ꝓ quod nō clauis in maioꝛi
subtilitate ee nō pot q̄ ẽ sub forma
ignis Est aut ꝛ calidissimū eo q̄ mo
tus ꝛ lumē gnātia sunt caloꝛe. ꝛ ꝓ hꝰ
calꝛ factꝰ ẽ ignis ꝛalis ꝛ ẽ calꝛ in eo
in vltō ꝛ id cōtractius ẽ toꝛo huius
ꝓ qđ calꝛ gīt ignē ee lucē q̄ ſ scatas
qm̄ scatas cātur a calore qđ ẽ i ignē
ꝓ scatat aut eaꝫ quidā dicunt
ignē nō ee gnūm. ꝫ eꝫ athomis ꝛ
gōis ꝛ rotundis qm̄ nō dicūt ee
gnūm ñ quod ẽ hūſ. Co hūſdd
ficat ꝓtes fluẽ ad inuicē ꝛ uta ſit
cā q̄nis ignis Et cū nō hēat hūſ
nō ẽ gnūm. Et huic ſigñ dnt ee qđ
ẽ ꝓſpicuū coꝛpus. asserētes coꝛpꝰ
gnūm nō ee ꝓſpicuū. ꝫ ꝓ oꝛdē
tale tiaꝛe usum. dnt ꝛ q̄ ignis in
athomis descendit in aerē ꝛ opatꝰ
in eo lumē. ꝛ hoc ſt q̄ aerē illicit
ꝛ auctoꝛes qꝛ dictoꝛ fuerūt ꝓmi de
mocrita ꝛ leucippꝰ de quoꝛ ſupa inꝓ
pyꝛēos latꝛa dixere. Sz q̄ ad ꝓnte
ſpectat intentiom stroēd ẽ hūſdi ee
cām gnūm̄ q̄ impetis ꝛ nō ſimpli
cibus. Est. n. gnūm ꝫ ꝛom ꝛ mo
aut ꝫ ſit hūſ ꝓ ꝓ quod ꝛ coꝛpus
celi gnūm ẽ ꝛ nō hūſ. ꝛ id huoꝛ
nō ẽ cā gnis oīm̄ſbus. ꝛ nō patet ſm̄
gnis q̄ hūſdi vlt cām gnūm̄ q̄ ẽ
dnt eo q̄ habet ignē ee cām gnis i
mpetis. nec ꝓ hoc ẽ ꝓſpicuū q̄ ignis
nō ſit gnūm. q̄ ꝛ hūſdi ꝓſpicua ee vi
deꝫ. ſcē aq̄ in aere ꝛ in aq̄ ꝛ in cꝛſtal
lo ꝛ in multis alijs ꝛ nō hoc dicūt er
roneū ee. ignis aut in ſpa ꝓpa nō lu
cet ad hoc ꝓbandū in alijs locis di
ximꝰ rōnes. ꝫ q̄ hic ſufficat ad q̄
bandū illud ẽ quod dicūt alcabitiꝰ
ꝛ aliꝫ. q̄ ſi lucet tegēt nobis ꝛ occul
taret oīe coꝛpus quod ẽ post ignē ſm̄ſe
ſcat ee qđ lucē. cū aut ullū coꝛ tegat
coꝛa q̄ ſunt ſup ignē. q̄ſtat ꝓbꝫ in
loco suo nō lucere ſut aut q̄dā q̄ lucē
ꝓbꝫ dicūt in ſpera sua asserētes q̄
lactoꝛ ad hoc eis allegāt galaxie q̄
lactea nō ẽ ꝓ qua ſupa ad aulā ꝓbꝫ
q̄unt ut dicūt ouidi. ꝫ illi derideā
ſunt. q̄ galaxia ab oīm̄bus auctoꝛ
ꝛastronomꝫ ꝓs ẽ celi stellati quā
nō attingit ignis ꝛ distat ab ipō milto
plus q̄ ignis distet atrā. ꝛ id myrū
ẽ de fatuitate hoīm̄ q̄ dnt ee lumē
ee ignis. ꝛ q̄ tñ lumē ignis nō reſ
plendeat in trā. q̄ aut dicūt poete
hoc ee ut deoꝛ ad aulā ꝓbꝫ. nō dñ
ẽ q̄ doīus ꝓbꝫ ẽ sagitta in quo via
lactea ꝓpue diſſundit ꝛ nō tales
ignari ſunt nāꝛ q̄ hoc dnt. de hoc
aut in methꝰ erit tractādū. hꝰ g ẽ
vnū coꝛ q̄ de igne ſunt dicta. xm aut
ẽ quod ignem lucēm qualescere in
radijs trē ꝛ in ventis nigrāꝛ. ꝛ
in trā gnūm̄ in mā cremabli. q̄ nō
ꝓbat aliqꝫ alij clō. Aqua. n. in nulla
mā luceꝫ ſit clausa in vase eō locus ſu
ū gnūm. ꝫ nec aer in trā. ꝫ dicentes
illud quod gnctiō ẽ illis ꝓnt in
ceps ꝛ festinat ad loca sua. ignē aut
lumēm̄ mouꝫ deoꝛsū ſ ꝛ q̄ſtud q̄ſdā
mās ꝛardescere in eis ꝛ nō ſeparā
ab eis ꝓp loci ꝙietatē donec ꝙſup
ta ſit mā cremabilis in eis ꝓp qđ
ꝛ quidā phoꝛ dnt ignē celi nō
ee. ꝫ eꝫ motu nō in loco vno. ꝫ
in oī loco gnāri. hoc aut falsū ſt
ꝛ erroꝛē coꝛ ꝛa i authēticis determi
causa

causa aut q̃r ignis sc̃t̃r ossa mas c̃ō
lord sud. rō ē q̃z illa sunt homogenea
igni. Et sunt hūmia ꝓpietat̃ lōa ignis
Et rō mot⁹ igis ad q̃a in ꝑpis. Est. n.
ignis ꝑ calidū aggregatiū homogen⁹
sibi z rō attrahit homogeneū sibi in
illis matis z ꝑdū sibi mouet homo
geneū tandu illa sunt sibi gñalia
ut lotus z rō dicit od. Et penetrat
in q̃a ē trahēdo subtile sibi homo
geneū. Est aut et⁹ istiꝰ cā cuiꝰ
libet mēcia actiois sue qua adhe
ret rebus cremabilibꝰ i ꝑpabil̃. a
lia aut cla q̃litates nō hūt ꝑ quas
attrahāt sibi corā z fricari ea sibi ho
mogenea quapp remanet semper
gñia z rō semp fugiūt ab eis z re
dūt ad loca sua nālia. q aut my
l̃ ē ualde q̃ ē lapis ꝙdd albus cū
nomē ē amast q attrahit ignē ex
magna longitudē z ꝑ q̃tm cui igis
z inflamat ī ꝓpō z statim ad illū de
ceptores sac̃dotes lampadas ad aīa
quas ꝑ se q̃as dñt accēdi, sc̃ de lu
dant ꝓplin simplicē. Sequit aut
ignis ānast albū vbicūq; oppositus
fuerit ei sud sursū. sud inferiꝰ. sud
adpotius sū a sinistris z rō ꝙ rō ē
q̃ lapis ille spirat. q̃ ſm sulphu
reis quo spū ignis se ad loca sua
attrahitur. nec tm attrahit ꝑ z mo
ignis ad ipm sc̃ ad re in qua est
locus eiꝰ nālis ꝑ ad sc̃ magnes lo
cū ferri ē. z ē dicta mēcia nīs
tales z locū q̃m in loco res gñātes
z gnutes z rō monet ñalia ad lo
cū sua. sc̃ ad sua ꝓpā gñatia
z gnutia ea. mēcie aut iste sunt ge
nerātes z nō omnes ꝑ modū ctrās
tribuendi. q̃ sunt retinentes ꝑ modū
fouendi z nūstrandi q̃ alimētū. hec
g̃ z alie hui⁹ sūt ꝓpietates ignis. q̃d

aut dr. my. cē q̃ ignis fulgor z
flamma z lux nō ē Dicendū ꝙ de igne
contra lord sud q̃ in loco suo
nichil horū ē nisi dicta lux cē nō ab
actu lucendi. ꝑ aīa cui⁹ q̃s dicuntur
cē. hoc n. ē ꝑ accidens densatū z hoc
nō differt in nā a no densato ꝑ i aiāli
te. dicimus aut de hoc alibi. C. xy. z c̃

Ducam aut de dis ff. de clarās
nceps de 3º motus z diluuio
quod q̃rimus
de igne. vz de motu z diluuio ignis
fert aut aphis ignē a sole moueri
z sequi ipm sol⁹ radios sc̃. n. luna
huid aq mouet. uta sol hꝫ motū ig
nē z. q. residui hūt motū aeris. ꝑ
quod in aere mltos motus cē dñt
ꝓpter varietatē motuū. q. planetaꝝ
in aqua aut vnū z in igne vnū.
Cui aut iste motus ututis ignis pos
sit cē. q. sol ordinatis cursū hēat
net varia ex epicicło ad diuisa lati
tudine eo q̃ in motu teneꝫ eclipti
cū q̃ medium zodiaci nō ponit ī igne
cē motus diuisi ꝑ hor solū q̃ ī ipm
radios z in radios solis ignis ꝓpera
tes in tras fundit⁹ polo z nisi ꝑ q̃ sol
extendit ad aquilonē in zodiaco ut
destendit in medio in eode z ꝑ q̃ rec
to alio radio ꝓpiaculariꝰ intendit
tris uel oblicꝫ z ꝑ q̃ ē inferiori pte
circuli. magis calefacit q̃ in superio
vbi longior ē ps diametri. z ꝑ q̃ ē
in loco acto sc̃e circuli signior. uel
distat ab illo. hyps. n. modis. sc̃ diuisi
in lo de nā loco q̃ sol magis feruet
sup vnā regionē q̃ sup alia q̃s
sunt modi ſtuor in ſima. q̃s sol solo
hꝫ facilius ad tenuis exponi. z rec
titudo anguli. uel ut lapsus q̃ntus
anguli ſ quē radius eius mouet tre
z artitudo sperę. sc̃ ē sub tropicis
in quibꝫ dū manet sol ī loco eiꝰ

al' radios

z depssio solis ad tram ex breuj djamet. Et
loco aut in quo ē sol hr adjutō caloris
asiproci p stellas fixas caldas aligj
sub quibj ē ste qrio est in leone z suna
astella q dr cancla. Et aligrio hr adiutō
p planetas z maxie p marte. Cuj ma
xima ē caliditas z siccitas. licet aut
mars caldior sit jp sol nō tn attribuj
sibi mouere ignē. z sol. z hoc dnt ati
gere ex magnie corporis solis z qua
magie ē ppinq ad ignē. z nō fortius
mouet ipm jp mars jupit aut quad
iuuat. z mederet mixte ste ē mcurj
dui martis. nō ē nouus. hr ptea lume
ase quod nō hr mars Sicut in 2° hr
ste hēbitur. lume aut omē caldum
ē effectū. Et si aligrio humectat.
h nō hz nigr ē lume. z nigr ē lume
ng corporis nel ulig. sn quo ad huiusē
faciendū infrcatur. Sol g pp eās que
dicte sunt mouē hr ignez. Et hoc gn
tiqus nō fuit alsconditū. qr pp. ē eās
quas sol hr ad ignē mouendū
sup solis dederunt q. eqs. pyten. con
z ethon. z flegon. duas aut rotas ass
gnauit aurore pp tredū desiderium
solē qui ē exactissimi. z pp astensū eius
z descensū ad longiorē ptē djamet
z breuiorē. licet. n. ubiq istoz motuū
sit in circulo eodē. nō tn sol uniuq
hr uniuē ex hijs duobus Sz duas. qr
aurens si signa diuisse respice cenith
Capue. z descendens z ascendens ad au
gē z oppositū augis Et exaltatē z de
primi tn equi at pp rote facile mouē
dui caloris pp quod solū juste datur
mouē ignez splendendo. n. calefac
z calefaciendo inflamat usq ad me
dullas. z tuc tepefacit in se natas hu
midū p uapores extractus a medullis
rarj. h. p. s ordinez supiq enutrid sp
nant eq solis morendo aut ut dicū
ignē impo ē q mouear eid ut coruscū
descendat deorsuz. sm ignis simpleus
est. z illud ē sup oia fecit z locauit. z nō
si creatū descendere hz erit ei oio extra
neum. Sz magis cū ut diffindatur calor
eius in radijs pp quod phi quidā dixe
runt q radij solis sint caliditates ali
is eo q nascunt p ignē. hz nō sit sufficiens
dim corp. qr z radij lune trahe
ūt p ignē. s tn nō sunt calidi. s frigi
di. z hūdi ste dicunt supiq. dicandū
g q ste sol ē calidus z siccus p effectū
z nō p creationē caloris. ita radij. h
hnt in effectū. z nō rdp ē motus ignē
mouendo ignē in hijs in quibj ē infe
rioribus gnādo ignē. z iste modus ē
qui ē traditus a phis q ignis in radijs
solis descendit ad terrā gnationis. Sic
g dictū ē qd sol mouere ignē. di
luuiū aut ē ignis qnō exaltatus ignis
alijs sol' exaltat z incendit climata
calida. z nō temperate. s inordinate calefac
climata frigida. z hoc aligno accidit
uli ca. z aligno ca q ē s prem. z z diluu
iū ignis aligno ute in tris ē aligi
ptrubare. Sic dr q de diluuio aque
Tam aut ulis diluuij antiq nō fuit
ueritate sinere rū. dicat n. pla q ex
orbita solis z planetaz fuit causa
diluuij ignis Qd indicat fabulam
de ffetonte q ouidius agricolis supra
latina fecerit. z dicit q licet uideatur
ee fabula tn ē res da. Et sunt hec
eius uba. ista deiqs illa fama gqs nos
gyptia e phetōte filiū solis filiū a
frate assū patris curru astendisse
luciferos. ni fuans solē prius aurigā
oremq orbis exussisse tris ignisq
flāmis celestibus affligisse fabulosa qd
putatur. s res uera ē. fit. n. longo in
tuallo mūdi creatoris exorbitatio
pp inflammans nostras regiones nece
h at ulla quidā antiquoz ponentes di
xerūt solē aligno ab orbita soluta re
cedere. z z axem solis loga circatione

consiui

consũ ꝛ tunc deprim aurꝛd solꝫ ꝛ tr
ꝛs appromare ꝛ iõ tꝛas exire. Aly qꝫ
atlantẽ qui axem celi portat aliqn
remitẽ axẽ inferiꝰ. Et aliqnõ por
rigere supꝛq ꝛ exm̃ quemꝑre trie ill
imensos calores uel imodata frigo
ra. Hec aut oꝛõnes sũt false omꝫ
qm̃ optũ ẽ solem nudꝫ relinq̃re
vꝛas que ẽ inꝺ utrꝺꝫ tropicꝰ nꝯ
plus declinare ad vnũ pollorꝫ qꝫ
ad aluꝫ. Diuſitas aut astendendi
supꝛq ꝛ inferiꝰq ꝫ in aliꝭ planetis
ẽ ꝑ epiatlõ. nulla ẽ oiõ in sole. sicut
ꝑ exꝛssimas obſuaones astronoꝝ
hꝑtũ est. Diuſitas aut qꝫ ẽ ꝑ excẽtrie
ordmata ẽ ꝛ sol diuſitate illa mõ
oi anno. nec omꝫ circulo orbis sol
ꝑcuꝛit ad astrũ fetontis qꝺ mẽ to
nã adriaticũ ꝛ scorpionẽ nucat
illa gꝺ exorbitaꝺ quã fabulose ſciẽt
ꝑ sol egꝛessus sit zodiacũ vsq; ad as
trũ phetontꝫ nulla rõne potꝫ esse vꝛ
Sed hoc finxerunt antiq; quo nesaue
runt caꝰ caloꝛꝰ vgmꝺ quos aliqn
facit sol. Cũ. n. egꝛessus cẽt cursus so
lis extra zodiacũ ad aquilonẽ. qꝫ
ẽ feton ꝛ fecisset circa ꝛ ipsũ Reuꝛa no
attigisset scorpiom. qꝛ. vl. gꝺus ꝑſe
in mꝺo. ꝑ si sol. ꝑ iõ scorpiom exi
uisset zodiacũ vsus aquilonẽ. tunc
totꝺ cautꝺ ad auſtrum pfecisset ꝛ si
tũc ꝛ exorbitasset in astesu ꝛ desteſu
ad tram. Reua totꝺ aquilonare ꝑte
destruxisset ꝛ iõ nõ reddiderunt eſpp
ꝛ cam̃ in fabula fetontis ꝙ fiunt
Reuera cã inꝺ. ß potꝰ fingerunt
vnã quã extra nat cẽ multa. n. egꝛp
ꝛ erronea scripserunt in astris. de
ceꝛunt. n. qꝫ sol multũ aliqnõ desten
dit. uta qñ vꝛ tangẽ qnõ multũ
saturatꝰ ẽ huore ocꝛeam ꝛ aliqnõ
multũ astendit usq; ad saturnũ qnõ
egꝛessit ꝛ reuelauit se ab huore. Et ali
qnõ fiunt sup tꝛas ꝑ vnã diez uel
duos. Licet hoc raro accidat ꝛ iõ rele
brant sacra solis simplicis ꝛ solis
duplata ꝛ solis triplata ꝛ hoc ex
posset fabula ꝛ nõ vꝛi nititatẽ. ß qꝫ
postea gpta est. qui aut dnt mudi
axem mũdi gsũ nõ intelleꝝuit hoc
qꝫ ß vitatẽ ita sit. qꝛ axeꝰ q̃ megꝛ
spere vocã lineã ẽ intellig ibiꝰ q̃ nõ
potꝰ gsumꝫ. ß potꝰ ꝑ paulatim astẽ
sũ solis sup lineã. ꝛ paulatim̃ descẽ
sionẽ ex q̃ sup lineã axeꝰ mũdi. ꝛ ita
huc deprimitꝰ ꝛ elevatꝰ. Tunc dicit
axem aũi. ꝛ b ꝛ ẽ qꝫ dnt athe athlã
tẽ aliqnõ apẽ porrigẽ sursũ ꝛ ali
qnõ deponẽ deorsũ sim̃ ꝙhiaz mẽtẽ
tes ꝛ exponẽtes modũ cursus solis
licet h̃ oia fabulosa sint ꝛ aliqꝺ
habent vitatis. tñ qꝛ phi nõ ẽ ꝑ huc
modũ loqui. ß ꝑpꝛie. iõ dimittatẽ. Et
veritas sic ẽ exꝑplanetꝫ. dico aut
incendij cam̃ de ꝙgregata exn. b. h̃
ẽ exn ꝙgregatione solis ꝛ martis
ꝛ ioꝝ ꝛ exn loco ꝙgregationis. ut vi
sit in cancro ꝛ mꝛ cor leonis ꝛ cane
ꝛ exn diametro solis ꝛ martis. ut. ſ.
vtiq; ꝛ ctꝝ iupit sit in inferiori ꝑte or
bis suoꝝ. ꝛ illud quod dixi de cancro
intelligo nõ de spatio cancri. ß de yma
gine. Virgo aut cancri in celo ẽ bre
vis nalde ꝛ nõ longe distat ab ipsa
cor leonis in ꝑte vna ꝛ q̃ddã stella
rubea q̃ ẽ ingenuis ꝛ ẽ de nãa ꝛ vtu
te martis in ꝑte alia. ꝛ cauicula
ẽ ꝑpe in ꝑte tꝛia ad mꝺm̃ aliqꝑtulꝺ
Exn ipso aut loco licet ymago sit aqa
tica q̃ ẽ plurꝝ stellarꝝ ꝛ obſcurarꝝ in
multũ impedit ꝛ ꝙmoꝝ in alia ꝑte
plus q̃ sol ibi diu figit radios ꝛ ꝛa
diem punctũ tꝛe. ꝑpe accidit diem
q̃ maioꝛa cã ẽ incendioꝝ qm̃ ſſ

cã incendij

Sol sit tūc in inferiori pte diametri ē culi sui primū erit tūs ⁊ alij planete si mīr calidi ⁊ orib⁹ incendiū no impe diente nā cancri. Est insup ymago bre uib⁹ cui stand guigit ymago leonis ⁊ leo mergit ei vnes suas eo q in hō ē calor in statu sūmo triplicatē igneē Est aut̄ ℞. q sol ⁊ planete calidi nō sūt impedit astellis frigidis sē a saturno lūa ⁊ venere ⁊ precipue a saturno. q̄ ē q h̄ quatro fit cū permutatione triplicatē Satn ⁊ ionis. tūc. n. magis accederent p̄ducet. licet aut̄ forte omīs semp̄ ḡ tte sint. tn si tres diste hūerit vnes plēs omīs alias in suas ꝓprietates ḡtent. ⁊ hoc erit si alie stelle frigide sunt in superi pte augi suor. iste aut̄ in inferiori. q tūc licet saturnus sit altior ioue. iupit tn maioris est q̄titatis ⁊ sol maioris q̄titatis q̄ ois alior. ḡit aut̄ illō rarissime ⁊ id rarissime incendij fit diluuiū. Et h̄ ē quod vocāt antiqui longā exorbitationē stellaꝝ a tōis planetaꝝ motū in c. annis vno gradu post augē lune. ⁊ id diu aut̄ orbis ante exorbitet. ut dant tres auges planetaꝝ calidor ⁊ hanc vam ignis diluuij cām existi mūllā. n. h̄t ista diluuiū i inferiori cāz Sic diluuiū aq̄ h̄nt q̄ inferiō cla nō p̄ſt moue igneū nec vapor cōt ē ignis nia sz pō ōtra ign. sz vndiq̄ in toto asu prioribus clis vltis inferiō ⁊ destruitur vapor. Et h̄ ē qđ dixit ois q malo fine vsq̄ fuit in illo q phet̄ mūdū incēdit q incendendo lunē igē illuīat absūpē do ⁊ consumendo vapores. Si q aut̄ vapo res forte ex igne eleuari possent illi cent in pīgui ⁊ vistosa mā valde Et ignit ⁊ illi gūtūtur i candellas ⁊ tes ardentes ⁊ asub ⁊ hinc p q̄s totus mūdus fere ignis videtur. ⁊ h̄ ē qđ po etē dicē uoluerūt puenisse saullā in tendij mūdi ⁊ usq̄ ad phetōtiz. solus

Nunc illud intendū ex dictis quor dam ē solis eclipsis ⁊ altīn ē effectus ionis ⁊ martis. Eclipsis. n. solis nō fit nisi p lunē interpōnē. ⁊ id radios ca lidos sequat aēa ⁊ feruor rarefactus ⁊ inpetuos ascendit fumare aque ⁊ vapores mīs te in aere qui tēpat̄ ptibus frigi dis ⁊ ab aqua ⁊ terra in eid̄ ascendē tibus. Et hoc ē qđ cantū fabulose pu tāt phetōtis q sol ē tolusse de monte filij ⁊ subtraxisse lumē p vnū diem nō q̄ die vna dēt eclipsis. sz q̄ effect̄ sui durat in obscuri nubiū p diem ut frequēt ⁊ nemo mīr̄ q̄ dicā eclip sim solis incendiū ei eclipsis paruz durat. q̄ cū. n. parū limpidissimū lumē solis sepiret aeregione aliqua impole ē q nō attenturi in frigus ora tora illuc regiōis ⁊ id astronomi dīt q effect̄ eclipsis durat p plēs annos q̄ sunt hore eclipsis. ⁊ forte durabit in equalē sz diuisa loca eclipsis. sz siue illud tpus detūate ptinet ad stiam astror. p aut̄ in quo se manifestat incendij ē in fimo trē. q cū p incen diū aque sint diminute. ⁊ tra in sup fac in pulue redacta oz q vapor ca lidus de pfundis tre eleuetur i sup rioz qui eleuat̄ involut̄ in vapore aqo. ⁊ pp impetū caloꝝ se eleuātem incendit ⁊ facit maxias corruscatio nes ⁊ tonitrua in quib⁹ iupit̄ pstat vaporē trēd forte ⁊ mars inflat in tendū. ⁊ cū dissipat̄ vapor ⁊ exprimit̄ cadit fulgur. ⁊ resolutus in quid eo rū ē vaporis aqi in rorē ⁊ pluuiaz ⁊ tūc mitigat̄ incēdiū ⁊ qz tra misit illud vaporis mīz. pp h̄ dicunt tra primo sacro ore clamorē dedisse ad io uē qui moz vaporē ut saluaret se q̄ erat residuū. ne tō gluterē ⁊ super crepat filiū ⁊ interficeret medīatiū phetontez ignes ostendo ignis h̄

eo q

eo ꝙ ignes fulgurũ mcluſi in hũſdõ agõ
fiũt ꝙ diſtillat poſt illoꝝ ⁊ extinguũt in
tenſa m tra ⁊ in aere. Ꝟ ꝯ ſiũt ꝙ dicte
hãnt de diluuio ꝝ plice: Exm. ⁊
Eſt aũt magꝰ c digſſ decl. vtrũ
ſit reſtitutio alt
ſtentio ſcr
auſc. ⁊ auen. ium poſt aliquod
In ſuis libellis de diluuijs diluuioꝝ.
iſtas quũ ſit repans tram ⁊ alia que
ſũt in tris poſtq̃ p diluuiũ ꝛ ⁊ aq̃
mortificata ⁊ extincta fuerũt. Dicẽ n.
auſc. virtutes ſtellaꝝ ꝙpotes vni
bus elemẽtis oĩa fcãre ⁊ pficere ⁊ nõ
indigẽ foꝛã ñ pp loꝯ. ⁊ ꝺ matrices
nõ exeꝛi ad gnom ñ pp hñ cc. vc. ſ.
melch formẽt. ⁊ qz raro ẽ pfectꝰ locus
gnoꝛes aliq̃ in elis pp repentinas
mutaões elemẽtoꝝ. ꝺ ꝙpter nã loꝯ ctũ
q ẽ matrix fciaꝝ. ſ. michiloꝰ sepe q
tingit loꝯ gnoꝛes cũ alis aliqno
cc gtepatuꝝ in elis. ⁊ tũc stellas asse
rit ꝙducẽ illiq̃ aĩalis ſpem cui ſe
mẽ est in elis gtepatũ. hiq̃ aut sig
nt introducẽ plinã quoꝝ vnũ ẽ ꝙ nos
videmꝰ mures gnari in aliquo loco
eõ tra ⁊ postã ꝙ cohitũ mltiplicari. ad
aud quod nos videmꝰ ſpentes mag
nos gnari eo capillo. ⁊ eo capillo
mlicẽ pcẽ. eo ꝙ hiꝺoꝛes ⁊ longioꝛes
sunt q̃ capilli virũ ſ nãs. Et cũ gna
ri sunt postea ꝙ cohitũ mltiplicatur
Et fcãtur in eis vis stellaꝝ mare
⁊ femina. ac si de posteritate sit ei so
licitudo. Ꝟ ẽ ꝙ in hys que dicta sũt
efficatiꝯ plat quod nos videmꝰ for
mã capitis vnius alicꝰ gnari in ma
trice alteri cũ mittẽ ipm delent cerũ
pere ⁊ si ibi positũ cẽt ab aliq̃. Sic nos
videmꝰ in natiuitatibꝫ rũstruosoꝝ. Et
partiũ de quibꝫ nos dixiꝰ in 2o phi
⁊ plã in libris aliũ dicẽꝺ. nõ. n. po
test ab dicẽ hĩ cc pp semiñ ꝓmptiom
itũ ꝙ spes vna alis ꝙhibeat semẽ ĩ
mgtre aliis scie q nõ ẽ sue spei. qz licet
hĩ gñm vtrinq̃ sẽbus. Sic in asino ⁊
equo uel forte in cane ⁊ vulpe ⁊ hiq̃
indistantiby nllõ mũ gtingẽ pocẽ. sic ẽ
hõ ⁊ bestia. ũl hõ ⁊ porcꝰ. tũ viderũt phi
hq̃ pty. Sic alibi in tꝛio dixiꝰ. gstat
q̃ virtutẽ stellaꝝ fcãre ex utrisq̃
fcãtiue fortuadme ꝙ influũt pty
tales. Ꝟ aũt ẽ qz obfuatoiby astroꝝ
q̃tũ ẽ ꝯtra stellas impedme figuatiꝫ
horis q̃tãq̃ sit semẽ efficax ⁊ matrix
ad capiendũ hñc disposita sic sunt q̃
dã stelle in signo ariete mestruose
opantes pty. sic sepe q̃tũ ẽ ⁊ aliqñ
de talibꝫ mõstris facta sũt apud nos
qz ad mãm noticiã puenerũt. Ex hr
is oĩbus ⁊ hiq̃ alys ꝓbat auſc. ꝙ
stellas ꝓducũt ꝓmas sbãs cũ alis
⁊ tũc ꝙ cohitũ mltiplicari. Ꝟ aut fa
bula vr dicẽ q̃ ẽ de pirra ⁊ deucalioñ
q̃ magna. n. mar cũ ossa iacẽ iuſſi sũt
petroſũ. sũt tra ⁊ ossa ⁊ lapides ĩ q̃bꝫ
ꝓma tra gmpotio q̃ tũ humore ⁊ coa
gulata sunt ꝓmo quiꝺ calido ſcto
humiꝺõ extrahente. deũ aut fiũ humiꝺ
vaporosꝫ in rpis gẽmẽte ꝓ quod ⁊
gelũꝺ sunt ⁊ volebãt dicere ꝙ gmo
tione ꝓmaꝝ qlitatũ ⁊ eloꝝ positaꝝ
post tgũ coꝝ relictaꝝ cũ vtute stella
rũ quẽ ni numẽ pirrã ⁊ eucalioñ
mouẽtẽ mouẽs mtellr. Ꝟ at ⁊ plõ ĩ
telleꝛisse videtr. vbi dicẽ deũ deoꝝ
semẽtem vnũſq̃ esse fcasse ⁊ stellis
tradidisse ad mouẽdũ ⁊ exequẽdũ
q̃ste aũt sũt rõnes ⁊ cẽs hys mouẽ
tes auſc. ad hoc ꝙ dixit omes hitatoꝛ
ex stellaꝝ vribus ad gmpotionẽ elẽ
rum posse reꝛi q̃ hoc aũt nũt auẽ.
mltiq̃ rõnibus ꝙsuadens aĩalia
q̃ mãtre sunt diuſitates in mẽbris
⁊ pfectu nctantũ ex solis stellis
⁊ elis reꝛi nõ posse. ⁊ hoc vna suaꝺ
rõnũ est ꝙ talium aĩalium gnõ ẽ diſſilis

Et so mdrigens loqr in quo phia scm
z cālestat. Alia aut rō est qz si ita esset
h̄ sepe fieret eo q sepe tales fiūt h̄mō
stellaōes. nō aut sepe pp̄r talis
gnō qn potiq nusq̄ p̄cepta ē ab aliq̄
phō nel hom̄. qui se dēct ita fām ē
nel aliquod aliūz pfitēr. Z at rō est
qz cōis ēt p̄cedat p vīa gñe ndi ēct me
lia ut femē z masculoz gmptione
h̄ modo multiplicate tm alia q̄ p gnali
tēd maris & fīe z nō fit hoc. Adhuc
aut obiect q̄ ß hoc nulla ēct rō ēnoos
vnīs. ēct n. equinoctia gnō ante vn̄z
z tā cito z ß hoc vniuoca reddūcet eo
ad equinoctiū. Et hoc ē ḡrūd rōi. quia
nullo mō pōt ē equinoctiū n̄ p̄ius sit vn̄s
ad quod reducēt z oz vniuoca esse
ante equinoctia talia z hīs simplia idūat
auctoriz implens dicta adhuc ne. vr
aut mihi q̄ fīm ad utrāq; gñeacōd
sit q̄m absq; dubio in ueg tabiliū mi
tiplicatione sufficiūt stelle mouētes
ad impōnes clōq; z sunt mfozān
tes gmptū ad fīem hanc ūl illā. Silr
aut ad gnōne aialiū sīliū in eōe. sc̄
sunt p̄entes z vīnes z pistes. Videm
n. latis quasdā nouas fīe mēbra ge
nantē p se z pistes z vīnpū multa
gnia z hoc cōdūt alia nata exp̄ut
stānēq; gnans vn̄s illūs hnt ois. sr
aut gñeacnd vr stellas posse ad
pductiōm aliq; nō miti dissimiliz. sc̄
sunt mures z uespertiliones. Et q̄
pyd ē hmō ē in aialiū gñibus. Iz
n. hmō mstra hēant motus stellaū
les z cursa trī breuia hnt nō mī
trī diffīa ß mpfitoq; aialiū stant
leo les z hō nulla vr sufficiē tōne
Et q in hoīe nō sufficat gstat q aīa
tionalis nō educitur de mā. ß dat
adatare primo ß phōs z rō. primo p̄ncipa
tus hoīs adeo create z fozate st

abstq; oi ambiguit q̄ z in alijs pfectis
aialibus. z mlti dissimilibus dicit ro
hīs dāna. Sueroiz aut dicit ī
vīe diluuiū mīq; fore q̄ nō sit equa
sio alīq; n̄ refugiū. vñ z dr in thy.
plāgis q̄ illius z mundatio nulli
ab incendio defendit e q̄ptū. ea
diluuio pt̄r defendit altissimi mō
tes. z rō ab hīs aialibus q̄ remanet
alia dissentiāt. q̄d aut de stellis
dr nūc esse dicit alicuroiz in aiali
bq sīlibus z in aialibus dissimilibq
nō dicit ē vīm q̄ si figura forte ī
pmatē stella aliqui tōi uel aiali
ui nō qualestit ad vitā ß ē mor
tui lapides. n. figurati effigiē hō
mentē z silr mōstra q̄ nō qua
lestit q̄ tīl virtute stellaq; fieri ē
nōe. licet aut fieri hoc modo dicā
gñeacndū cōd utrāq; rōnē q̄ ph̄oz
in pte tī nō oz q̄ hoc q̄ dicatur
vniuocā gnōm debere p̄cedere
equinoctiū. Clam. n. q̄ stelle sunt e
quinoctia gnātiū z tī sunt p̄ma ge
nātiū. q̄ nō gnāt mīq; sūt equino
cta. ß potiq mīq; gnāt. fozantia. n.
vīs q̄ē mtrinseca sēi semp̄ gens est
sīlī z p̄dict actū. sc̄ fozā gñiua
z pmpeta matēi fozmā distinc
tām ēntē in actu. z q̄ ad cā fit
gnō exo g̃ēnt. z de hoc in polyticis
quedā sunt dictata z amphora ī
libro methoz dicēte. p hoc aut q̄
dicta sunt satis pz q̄ fīm q̄ctatē
ēntis sīlī dicendū erat de diluuijs
aque z ignis. C. xmj. z ē dīgssio

De q̄ctatibus decl. q̄ctates
aut trī mīta in libro terre.
de nā loaz sūt dicta. nec re
manet ī q̄ri dūa n̄ q̄uca q̄ pz tra

ē clm

ē elm̄ quod nō hēt motū aliq̄ locale
ꝑ virtutē stellaꝝ quādmodū hnt cēa
elta. ⁊ hꝫ ē rō qꝛ tra ē volūt mobile. nō
pōt ꝓcipue mbrō ꝑ distāciā anobi
litate dēt ꝑ sē dctōrū ē in li. de. ce.
⁊ mū. Sz qꝛ centrū ē tra totiꝰ mūdi
nām ē ut in ipa vnīāt oīa radij
orbis stellati cū ipa ē centrū ꝑ qđ
⁊ finē māz hđ mouj ab ipa stellaꝝ fi
xaꝝ. ⁊ qꝛ orbis ille ē mltāe ỹginū. ꝑ
hoc tra susceptibilis ē mltāe figura
rū q̄ figure variāt ex figura ỹginū
⁊ extremo diūsitatē radioꝝ q̄ uaria
tur in ortu ⁊ occasu stellaꝝ sup tra
⁊ rō ē q̄ tra ꝓfert tā mltitudines vari
etates q̄ nō facit ād ād elōzz in q̄
radij celestes ad vnū pūctū nō colle
ḡūtur in nllō. n. pūcto oīs lnee
ꝑm circūferenciā ad̄ēntes vnīāt
ū in centro. ⁊ rō radij q̄ sunt. q. hꝫ
celestis hūs effectū suū fere tō hnt
in tra q̄ ē centrū sensibile orbis. Huj
aūt ctē ē alia cā. qꝛ vz nllis elōzz
ē q̄d reflectat radios oīo ut tra. aqua
n. reflectit aliq̄ modo. ꝫ nō oīo quia
trāseūt in ꝓfundū aque/ tra aūt ⁊
impedit eos in sua superficie ⁊ reflectit
eos. radij q̄ cū nō sūt in sua virtū
ū uby reflectit nō pōt ꝓduce figurā
sēsū sufficiēt ū in tra. In q̄ radij
elōz reflectūt ⁊ mltiplicant. Adh
aūt hūdū ē receptibile fōrāz ⁊ nō
tenāx. stanū aūt ignis nō quescit ad
fōrās susceptiendas. ꝫ euadit sua
mobilitatē. relinquēs q̄ ꝓ stanū ī
mobile sēt tenāx figurāz nō aūt
ē receptīū de facili ⁊ rō ptā ē tra ī
fluxu aquis ut molliscēt ad fōr
mas ⁊ figuras susceptiendas ⁊ tenen
das. Adhuc aūt hūd fluūs cū sus
cepit alterābilitatē se nō resistit. ꝫ tre
mum stanū durica retinet eo q̄ nā
lem ꝑtem hēt ad nō cēdendū tangēti
⁊ alterāti q̄ molle hūd hēt impōm
⁊ rō si deleant mane fōrme date per
māz oīs q̄ stanū treū sēt rēpūcis eas
sicut sēbil cui ḡpme ⁊ ꝑ se ꝑmo ana
hnt ꝑpte. ē aūt tra elm̄ nō facies
diluuiū nec timorans ꝑ se ipm sū
hūdō. oīs. n. ad imp̄s hēre trāsitū hūd
q̄ sufficat ad ḡnuationē ⁊ sine
hoc redigēt in pulūem ⁊ nō impa
but. sē nec aīs. ⁊ rō diluuij hēre
nō pōt. magis ⁊ mar dē tra ꝑ hoc
mūdū q̄ tenē mē in oī ꝓpito
qꝛ sēra oī ipa accepit in sēpa. nāc
ē. n. sē supiꝰ dyam q̄ ultrō ⁊ nobil
bus oīb⁹ mouēnū ḡgitare. ⁊ rō tra
ē semē totiꝰ nē. quod aūt ḡsēt glz
pars tre ex longitudie ab ozīēte ⁊
lantudine ab aquilone in li. de ia
ozze satis dictū est q̄m mūtiom
flor celestis sup orizontē desūte
hēt ex longitudine ⁊ diūsam diffōz
caliditatē ⁊ frigiditatē hūiditatis
⁊ siccitatē. hēt ex latitudie. Hꝫ ḡ de
mllis elōzz ⁊ ꝓpietatibꝫ dicta sunt.

Dicemo aūt de ꝑpetatibꝫ acūtalibꝫ
cōz dēncēps aliud libꝝ inchoāt faciēn.

Incipit lib. 29 de
n[illegible] libro celis ꝑpetatū elōzz
de talis ꝑ tract i. de hys q
petatū elōzz pteda sē de celo
intendimꝰ grauēs sunt ⁊ situ tre. C. i.
ꝑpietates altantes māz de elis celū q̄ꝑ
eli explanātes. qꝛ quibusdā. licet i
ꝑpie cōzruptiōes elōzz ucātur. nā
calōz ⁊ frigus ꝓssint accidere elis
uel ꝑ māz ipōz absq̄ hoc q̄ ꝑ h sūt
cōz cōzrupte qualitates trāles ad
elōzz quas aliq̄ adhuc exoptāt
intendentes nō inducē si ḡlitates
simplices q̄ aūt nllis faciūt elemēt

ommetrom aut nō facit illā q̄ trahat
clim cē ſſtz / r nām ſua de mpetrone
n. in alio libro lacuſm. hic aut q̄li
tates ex loco uel ex mb̄ aliquo cōe
puenientes celeſtis exponem. hoc
aut lnē facē nō poſſum⁹ n̄ p̄mo q̄ſi
derem⁹ quaſdā q̄litates cū nobilis
q̄ē cōg celeſte. Manifeſtates ſūt
quas / r quot virtutes in gnē nos
clā miſeriō Ex hoc. n. / r ea que in
p̄myſſo libro dicta ſūt facilius intel
ligant. Dico q⁹ q̄ nām ē q̄ orbis to
tō nā aut ſimplex ē nichil in ſe ha
lens n̄ hōgenea q̄ vnus fortis / r vnus
diſpōnis / r dutus ſuit. Quot q̄ls ꝑs
ignis ē ignis. aut ē nec ꝑpōte ha
lens in ſe duāſ ſ fortis / r diſpōn. nos
aut videm⁹ oclis nris q̄ orbis nō
ē vnus nec Et vnus diſpōnis / r fortis
q̄m ſunt in rpō / r ſpe diuſe / r ꝑtes di
uſe quaꝝ una ē ſtellata. / r altera nō
ſuſtinet lumē. Ex ē ꝑs celi lumē nō
habēs / r talis diuſitas fortis / r diſpō
nū nō ē in eo q̄ ē nā ſimplicis Et
homogē. ſupponam⁹ q̄ orbē tō eſſe
ꝑpōitū ex ꝑtibus diuſis in fortis
Et tunc primo illas ꝑtes celi ꝑpōne
tia orbē q̄m ſuā ꝑmā ſ rom ꝑpōnā
orbē homogē. n. ē aut ethrogē ſ
rom / r ē clim ꝑponens rpōm. / r ſi
reſoluā ſ intellectum id quod ē ethe
rogenea in homogenea reſoluē
q̄ ſi illa nō ſtinxit vltiꝰ reſoluē
in alia cōza ſ fortis erit illa no
cata celi illius ethrogenei corpis i
celo aut homogenea. ad alia ſūt
fortis nō poſſit reſolui. erit illa q̄
ſtrict ſunt celi ꝑma orbis Ex qui
bus ſūt rpm ꝑponē q̄ nō ē reſolu
ꝑpōn in ſimplicia. Iuxta ſ cā nō q̄
ꝑponat cō q̄ ē ingnabilis / r i corrup
tic alibi ordinem illa q⁹ celi aut

/ al' mag

ſunt vnus aut ſunt duo aut ſūt tā
aut ſunt plā aut pauciora. Ex ali
quē modū dictā q̄m michi ꝑpō
ex infinitis q̄d finitū ē. ſic ordi
in phīcis / r in ꝑmo de. cē. / r mū. dicā
q⁹ q̄ſi nos ꝑma ꝑponēna orbē q̄
tenuta nōrant⁹ inueſtigare uolum⁹
dicem⁹ q̄ ſbā ꝑ ſe lucēs ē alia aſbā
q̄ nō ꝑ ſe Ex ꝑ ad lucēs effluere. adhc
aut vtraq; iſtaꝝ h̄ alia ē ab illa
q̄ nullo modo illuſtrat⁹ ad hoc q̄ lucet
iſte. n. variationes tres ſunt i oī
ſpa. / r id iſta ꝑpō orbis ex hys tri
bus ē ꝑmoꝝ ctoꝝ orbis. nos aut
dicā ex hys q̄ m. cē. / r mū. ꝑbuimus
q̄ ſbā corpis ſolis ꝑ h̄ alia ē aſbā corpis
ſtellaꝝ / r lune ꝑ diſpōm / r fortis. cū
ꝑbs ē q̄ cū ſol dicit ſet ee q̄ ſolus
lucet h̄t lumē ex ſe luna aut
r cetere ſtelle nō h̄nt lumē n̄ quod
eas ē accidit ſitū aſpe ſic ordinē in a
lys locis dicē. / r mū. ubi ꝑbuim⁹ q̄ ſbā
corpis ſolis ꝑ hoc alia ē a ſbā corpis
ſtellaꝝ / r lune ꝑ formā / r diſpōm
lucet aut ſtelle oēs recipiant aſpe
lumē. Eſt tā in eis magna diuſi
tas. q̄m luna magis ē de nā tre
/ r id az in ea umbra q̄d nō fit in
alys ſtellis. / r q̄a ſtelle nō figurā
figuris lune in hys receptione ē
ꝑ hoc q̄ ſup ſolem ſunt plerūq;
/ r id ſupficies una eſt / r ad ſolem
/ r ad nos q̄uſa q̄ſq; ē illuſtrata. i
venere aut / r mercurio q̄ ſtelle ſūt
ꝑles ſunt ſub ſole. ꝑ hoc nō ꝑt. q̄
nec ſunt i vijs q̄ dicēte vadāt ſub ſo
le / r q̄a ſol ſuit ꝑpinque / r nobis re
mote. ſi. n. eent in via q̄ dicette
vadit ſub ſole eclipſarēt ſol ē aliquo
q̄ nullā ꝑtē ꝑ. Ad hoc ait q̄ ꝑpe

ſole

ſole ſint ſtati implent lunę ſolę. Et
qz remotioꝛ ſunt a nobis. Sid ꝓpter
luminaria q̄ luna. z ideo p totam ſuã ſphã
lunę petꝛ penetrãt aſpiciãt in ſuppoſi
cõe p centꝛũ cõꝛ ſuoꝛ. z ideo in quacũq
ꝑte attingãt eos radij ſolaris ſtatim
ſunt plena lucis quod nõ ꝓtingit in
luna ꝓpter ſuã oppoſitatẽ z treſtitatẽ
hꝫ. n. hꝫ lumẽ in oppoſitõe ſua recipiũt tñ
nõ penetrãte lucẽ. ſꝫ ꝓfundãte in ipa
uſq; ad medũ centꝛũ ſphe. Et hoc ꝓ
ꝓcedãt epicelles rectes in plãa vie arc
z ptolẽ z auſẽ. z meſſalach. z ꝓles a
uoꝛ. hꝫ ꝑ duo extꝛa ſint diuſaꝛ ſoꝛtaꝛ
q̄ in ꝓmiſſis ꝓponẽtibꝫ celũ inuenitꝫ
az ꝑ q̄ ſphã coꝛis ſtellaꝛ z lucẽ alia ẽ
a ſphã coꝛis ſolis. Sic. n. candella ſpe
ciẽ illuſtãt ꝓ ſphã luis qđ ẽ in ea. Et
hoc recipit ſpecies ꝓ ſphã z foꝛmaꝫ ꝓſpi
cuj tractꝫ quod ẽ in eo. z alia ſphã
candele z ſpeciũ. Sic oꝛ alia ẽ ſphã
ſolis illuſtrãtꝫ z lumẽ z ſtellaꝝ que
illuſtrãtꝫ. m̄ q̄ tñ ſilitudine hꝫ differẽ
q̄ ſpecies nõ recipit lumẽ ñ in ſup
ficie diaſtini. poſiti q̄ exiſtat oſt
z tractꝫ nõ tranſeuntes viſiũ. ſꝫ ſtelle
z luna recipiũt lumẽ in ſuã ꝓfim
diũ ſphe oũdinꝫ in 2o h. de ce. z mũ.
Ex dictis q̄ mã ẽ alia ẽ ſphã ſolis
z lune z ſtellaꝝ. Ex ſili aũt ꝛone
ꝓbat ꝓ ſphã coꝛis nõ ſtellati ẽ altꝫ
ſphe ꝓmi foꝛmaꝫ q̄ ſunt ſtelle z luna q̄m
ſuus ꝓs coꝛis nõ ſtellati illuſtret
ſtellas z luna ꝛpa tñ nõ retinet lu
mẽ in ſe ſphe lucere. Et ꝛeſp ꝛpz ſphe
ace z quodlz ad coꝛpꝰ diaſtini ꝑ qđ tñ
ſit lumẽ z nõ remanet in ꝛpo. ꝓ
quod ſtella tegit z occultat qđ poſt ea
eſt ſphe luna q̄ tegit ſolẽ aliquãdo.
z ſtellas fixas q̄ nõ. ꝓs aũt coꝛis nõ ſte
llati michil tegit horaꝫ q̄ poſt ꝛpm
ſunt. ſꝫ viſus tranſit ꝑ ꝛpm ſphe ꝑ aciẽ
vel aliũ diaſtiniũ. alioꝛ. n. ret
nacꝫ ſuperioꝛ videremꝰ ſꝫ tñ ſpaz luce
quod oꝛtis expꝛimẽ ẽ falſitꝫ. Eſt q̄
altꝫ ſphe ꝓs coꝛis nõ ſtellati aluna
z ſtellas ſꝫ foꝛtiꝫ z ꝓpetatẽ z ꝑ ea dẽ ro
nẽ gbatẽ eaꝫ ꝓs nõ ſtellata ẽ alia
ſꝫ ſphã a ſole. q̄ ſol ꝑ ſe lucet z tegit
ꝛd quod poſt ſe ẽ z tranſit viſũ. ſꝫ ꝓs coꝛ
nullo mõ lucet nec tegit quod poſt ſe
ẽ. i. tranſit viſꝫ ꝑ iſta q̄ ꝓmã z ſecũdã
ſõm mã ẽ tõ coꝛbẽ ẽ tꝛiũ ſphaꝝ. que
q̄ ꝓma ꝓponẽda ſuꝫ vocant celeſtia tã
q̄ ꝓponit coꝛlẽ ſphe ſilia mẽbꝛa ꝓpont
ea que ſunt diſſilia z ſolẽ in iſta q̄
poſitione ꝑ ſe ſphaꝫ z luna cũ ſtellis
ꝑ ſe ſphã. z ꝓtes coꝛbiꝫ q̄ nõ ẽ ſtellata
ẽ ſphã ꝑ ſe coꝛbis z ꝓtes hꝫ ulteioꝛes
q̄ ſphe differũt ſphe ꝓpꝛiq; i. 2o. ce. z
mũ. ſꝫ iſte tꝛes ſphe ꝓme ſuꝫ ſimꝫ nõꝫ
m coꝛlẽ. z nõ celeſtia uocantꝫ. Si aũt q̄
nã nouimꝰ coꝛlẽ ſ quã ẽ ſphã mate
rialibꝫ z incoꝛꝛuptibilibꝫ nõ exiſtis
m ꝓ ñ ad motũ localẽ. tuc oꝛa hꝫ
tꝛiã quo ad hoc eꝛũt vnꝰ ſphe z nõ
m qnj. z ſi illa diceꝛẽ. cum tuc coꝛbe
eꝛit totũ cum vnũ quod q̄ntũ dꝛ
diſtinctũ ab alijs. Sꝫ. q̄ lucet coꝛbiꝫ nõ
mſtratꝫ celeſtẽ ꝑ ſphaꝫ z ẽ tñ a gñꝛe
gmpoꝛiom z ꝛpe ẽ ꝓpꝛiã ꝛgꝛes ch
ꝛtꝛq ẽ m eis q̄ mſtratꝫ ſꝫ quo ad
hꝫ gꝛes celi diffiny. z ꝛpe ẽ effectũ ꝓpꝛ
in ꝓpone z ſi reſoluã celeſtia nõ in
ſphas gmpotas. ſꝫ in vꝛtutes gꝛs hꝫ
mpotũ. eꝛit in eo in meta ultꝫ ꝓma
coꝛbiꝫ. Sic q̄ coꝛlẽ diſtinguẽdo ab elis
q̄ vocatꝫ celeſtia q̄ntũ qđ differt ab eis
in nã ſue foꝛme z in gñe ſue nãe z ꝓ
q̄ qualiꝫ ſit in fine ꝓmi phi. ẽ expla
natũ. nos. n. nõ dicim cũ ẽ leue
ſimꝑ ita q̄ ſit ꝛgꝛes ꝛ dnũ cui gñe
ſimꝑ. ita q̄ ſit tꝛa. z oſtat ꝑ ſe cuiꝫ
q̄ nõ ẽ leuis ul gꝛuis ex ꝓpone. vt

Vt sint media elā. Si. n. cēt ep aliquo elōrū illoꝝ. uel alicui ꝓpꝛ cēt grā & corrupcōe aut ꝑ totū aut ꝑ ptē. cadēs sub gñatione & corruptione. & h nō ē mutū in eo. Sz pō creatꝛ sim̄ celi & trē dñs posuit eū vt p motū suū sit cā gñonis oīm & corruptionis vt nos in fine. 2. ꝓpꝛ eōs ordinē tā tū q̄ dām sit de uno elōrū & orbi.

Quantitatē aut cōr. C. 2m. de ſ celestiū. sine non ingtate mūdi. possimus h in isto libro. qm q̄ntitas ꝓpꝛ sit eo q̄ntitate diametri ad ꝓpꝛ. & hoc in astronomia manifestabitur. vbi & dēdūcī dz ꝙ oportet stellā ad minus̄ q̄m omīs sit & ddūcā ad q̄ntitates. vi. & inde detīa uarietas q̄ntitatis reuolutionis omi orbis & q̄ta sit cōssio lineaꝝ ex centro mūdi & inducet sup hoc silli certi & de motus destructo. lineis visibilibus Jam aut michi ad uolūtē exponē de orbe i. quod dyonisius de pomis ꝙponē tibi ꝓpm. q̄ ꝙ. iā dyonisius quod uolūs dicere de nā orbis tue ꝑdicamēti hijs quy dixēt orbē nō finitū ꝑ ultiā fā ordinē sm. ce. & m. q̄ q̄uor elā. s. tā. aqua. & aer. & ignis sit finitꝛ ꝑ ultiā. hī. n. vnusq̄q cōr extrēi ultiūs in loco determinatū ā tribus. & hoc ꝑ ad sensū. quodq̄ aut nāliū cōr hī extremū vnū hī & ꝙ finitū in alterā ptē. videm̄ aut manifestū ē tibi ex superficie finita in aquo & aqua videm̄ tm̄ nā superficiebus finitis in gradu q̄ quodlibet cōr illoꝝ finitū & in alterā ptē in gradu ūl aquoso. q̄ alit cēt impossibile & michi placeret ei in loco. ꝑ cōparatē loci vsq̄ in infinitū. q̄d aut claudetur infra duas extremitates q̄ru una ē grauitas & alia rotundi sui aquei ē finitū q̄ h elā sunt finita & celū cū grauibus

rudēm̄ ē finitū. dicat aut aduersarius & nō lū ē finitū & elā finita & ē hoc impossibile q̄d nō ḡt ee in cōe nāli. Amplius aut querem̄ ab eis vt celū quod sit motū aut quietū. nō aut posse dicā q̄ sit quietū. q̄ hoc ē ñ sensui & ea que ꝓbata sunt in phīs & in libro cē & m. q̄d ē motū motu creationis quy reuolutionis nocā. talis aut motus ē sup medium q̄d ē centrū & sup duos pollos. pollū. s. mundi & pollū septentrionalē. oz q̄ grauius sui in quodā tpe ꝑficit circulationē & centrū. ꝑ q̄n grauius ꝑficit unā circulationē. tunc & circulationē maiorē & ē ibi centrū ꝑficit quietū. q̄ in eodē tpore ꝑficit utrūq̄ credo. q̄ aut in quodā tpore finito ꝑficit circulationē ē finitum q̄ta quietū celi ꝑ grauius ē finitū & h sequit ex hoc q̄ ē ei medium ē tū hoc. n. clarū ē ꝑ sensū. oz. n. tū q̄ sit ei grauius & grauius reuolutū & illud q̄ sunt ei extremitates omne aut quod hī duas extremitates oz q̄ sit locatū & finitū ꝓ locū. celū aut nūc vltā sit loco omniū nō refferte ad locū ꝓ hoc q̄ mouet ꝑ locū finitū. sed dyonisius in fine sexti phīc. planū q̄ ē mundi here me. & oī ei cui ē medium quod ē centrū. sunt due extremitates. s. grauius & quietū omne aut cui sunt due extremitates ē hmōi fine & omne illud cuius est extremitas una eide aut ē extremitas alia. ꝑ q̄ ex dictis q̄ mundus ē finitus & ꝓ q̄ manifestū est error quy dicit mundū ee infinitū licet aut & hoc ꝓbatum m̄ in ce. & mundi. optauit nos hic breue eo ꝓbemus deducere. q̄m si mundus cēt infinitus nō cēt aliq̄ ꝑtes tota & una eo ab illo q̄ infinitū. nec agit. nec patit sicut alibi est ꝓbatū.

Deinde

Dicit aut̃ Ar. nr̃ꝰ de rep̃lacõe maris mayoris errores eoꝝ q̃ dicũt trã̃ eq̃alitem centro huiꝰ orbis. hoc in mydie q̃ dixerunt. n. quidam antiquoꝝ q̃ latus tre mediã est elevatũ eo q̃ latꝰ septẽtrionalis ẽ depressum a centro. z ꝯtrarium ita q̃ ps mediana ẽ ꝓpinquior polo mundiali. z ps aquilonaris ẽ longior q̃ sit semidiameter. z ps inter que est mr trã̃ z pollũ ex pte mydiei sit mydor q̃ sit dyameter sphere. z signũ huiꝰ dicũt esse quadã antiquoꝝ dicẽtiũ. n. q̃ aliq̃ regũ antiquioꝝ cui fuit solicitudo de bono ꝯtatis. voluit facere aluceũ ꝓfundũ q̃ tenuante mr maria duo mare dz q̃ est mare egypti z mare expansũ siue mare magnũ quod ẽ mare trie romanoꝝ. arabice vocat̃ mares sceme ut ꝑ illud canale cẽt q̃nua nauigã ex trã romanoꝝ in trã adriaticã z ad trã iamque ẽ mydie z eq̃ exit̃ ꝑ illã q̃ ad terrã romanoꝝ trãsire naues q̃nue cẽto mare ꝑ stadia quod q̃nuate ad duas insulas q̃ vocãtur dalelb z alcause z ad tras que sunt ulic. z cẽt ꝑ illud multũ alleviatũ studiũ negociatoꝝ. Qd aut̃ hoc cogitaret ꝓficere Deo quidã ꝓponet ꝓhibuit eid. z q̃uenerũt sapientes in hoc q̃ phibuerũt ea fuit z ꝯgens q̃ dixerunt ꝑ istũ illud sapientẽ accepisse altitudinez maris rubri quod ẽ ad mydiem z altitudinez maris magni quod ẽ ad aquilonẽ. accepit aut̃ ꝑ q̃ntitatẽ dyametri q̃ fuit int̃ superficiẽ maris. Et aliquod ꝓpriũ celeste q̃ si accepisset ꝑ profunditate maris nichil operis fuisset ad ꝓpõ. q̃ ex hoc q̃ vnũ mare altiꝰ alio ꝑ profunditatẽ nõ ẽtam hoc q̃ vnũ fluat in ꝯtrariũ q̃si fundus vnius maris q̃nua elevatiꝰ sup fundũ z aquã altiꝰ tũc altiꝰ fluet in illud. quod est inferius. si nõ ꝯtat obstadũ quod ꝯmuentũ fuit ꝑ oꝫ dorum mare rubrũ elevari sup mare magꝝ ꝑ xl stadia q̃ stadiũ ponit esse octingentoꝝ cubitoꝝ fuit fundus maris rubri multo altiꝰ fundo maris magni z ideo fluvius set mare rubrũ totũ in mare magnũ z submisisset ãtates q̃ sunt sup litora maris magni ab vtraq̃ latere z fuisset subm̃sa alexandria z diech. z mmice. z alfarine z creta insula z corsica z maioritas z sicilia z sardania z alie insule maris magni in q̃s sunt ꝯtẽ ille insule z sic submersio fuisset multaq̃ loca regionũ. postq̃ sapiens ẽ exposuit regi tãtũ nomine cessauit ab intentione sua. hac ꝯ fieri audiẽte dixit altiorẽ ẽ trã in mydie q̃ magꝝ lone. ꝯtrariũ aut̃ hys ꝯtingit ꝯtra z sillo geometrice dicites q̃ si aluꝰ fossus esset de mari rubro in mare magnũ exiret tãtũ de aqua ex mari rubro q̃ mundaret sup litora magni maris ut dicat adversarius. ꝑ aluꝰ fossus arege nõ fuisset latior uel ꝓfundior aluco mli. q̃ tũ veniens amerydie ĩtrat in mare magnũ z ĩfluxit in ꝑm multis annis z multis z millibꝰ annoꝝ. Queramꝰ ꝯ an mlo ꝯ tot annis addidit ad mare z ꝓpter quo magnificã z emundat quo sol est in capricorno quo magnit recedere aquilone z venit in aquilone. ꝯstat at q̃ dicte nõ potuit. q̃m magnã in mari magno fecerit additionẽ maiorem q̃ fecisset canalis q̃ voluit fodere rex Ci ꝯ nec ẽt quod dicat adversarius destruere centum milia de cumulatibus super cumulatis ꝑ aq̃ additionẽ. z destruere centum milia insularuꝝ super insulas. Simplicius aut̃ cũ eo ꝑ te orientis z mydiei ex oceano ĩtrante in mare magnũ magdiatur milia aq̃rũ ex pte occidentis deberet magna submissio du

a tra

dñm acciderit in mari magno. michol ad
talui vnigs videm⁹. mirū est g̃ q̃ gen̄um
dicti admirari quod gestmauit p magē
sapientem qui mēstruauit trāi ē ȳ.
In hac aut opīone nō fuerut ñ hyta
tores egypti Regionis p quas fluit
nylus z cā erroris fuit q̃ viderunt
q̃ aqua omīs fluit ad declinatē
q̃ nullū viderūt venientē ampliꝰ ē
aquilone. putauerūt ptē mydiei esse
altā z ptē aquilonis cē declinā z fit
hoc signū fallax q̃ ꝑ h̄. z ꝑ aqlona
ris cē alta z mydionalis pars esset
declina. ꝑ hoc. n. hytantes sup ripā
tigris z eufratis qui sunt veniētes
ab aquilone in mydiē z cadūt in ma
re ꝓsteū dicēt dicē ptā aqlonis cē
altā z mydiei depssam. Exēplū. n. ti
gris ē ex mōte armenie ad aqlo
nē z eq̃ter eufratis ē ex tra alta
sitl q̃ est mydiā z casus cor ē in ma
re ꝓsteā. Similr g̃ ex q̃ timuerē
accidere in mari magno oz q̃ acci
deret in mari ꝓsteo z in fluuiis tigris
z eufratis z multitudine aque cor
rūpī aut accidit. q̃re aut maria
nō reddūt ex introitu multoꝝ fluuiꝝ
in ipa dicemꝰ in hoc methyz. Ex dic
tis g̃ satis mīt ē q̃ error est dicere
trāi cē elevatā in ptē vna z depssā
z extractā cē in ptē altā. Est. n. cen
trū mūdi sē q̃dratū ē in. cent m. Et
extremes ꝑ equalitate in medio cōis
ex oī ptē equalit cē aere ad superfi
cie aque circūpā z superficie igneā extēdā

Q Ostēp aut Tract. 2ª de cor
ruptissimꝰ nuptiis elōz ne
hāig sunt C. iiº de corrup
nima ad elōz aeris cē ca
corruptiōm sequēdā tractemꝰ
nūc de elōz corrup. q̃tuor. n. elemt
corrūpūtur ꝑ suas q̃litates q̃ sunt
tra z aq̃ z aer z ignis. sextumꝰ. n. a
liquo corruptiōi in eis. aer. p. plus
q̃ ꝫ aliquo infrigidat z aliqñ plus
q̃ ꝫ calefit. aliqñ aut plus q̃ nā e
rigit humectat. z aliquo ex̄ctat
plus q̃ oz. Similr aut z aqua plus
q̃ oz infrigidatur z calefit. actenūt
aut aq aliquo dulcat z aliquo ama
ritudo z salsedo z hyg ꝑ de hijs non
tractabimꝰ hic ex q̃ nō accidit aq
simplici ꝑ ignote cū alijs elēs trā
aut z plus q̃ ꝫ infrigdatur z calefit. z a
has reapit corruptiones. de omnibus
aut hic tractandū ē ut strate causa
istaꝝ corruptionū. q̃ aut ignis nō
recipit corruptiōm alia ex q̃ caluđ
tate intensiua omīno in se ipm cor
ruptiōm. ex dimissis ignē q̃ ē clā
supnū in loco z prius de aere dica
mus. Corrūpitur aut aer dupl.
aliquo autē ex inferiori inuenēnā
te z corrūpente. aliquo aut superiore
corē alicuo celesti corrūpēte ꝓpter
ex inferiori quidē. sic ex sputo alicui
venenosi ē cor̄ sibi ē qui ē ex ua
pore venenosi. ex cadauere nil pa
lude uel alio aliquo resoluto cuiq
nū ex subiecto ad infē oīa alioꝝ
in duobus n. philipi regis mace
donū qui nocturnis philippꝰ audēs
z fuit pbs z propue astrol z erat pa
ꝛ alexandri magni fuit una mi
duos mōtes armenie nyssam q̃ dū
erat salubriter a multis trāseuntibꝰ fre
quētata. subito aut actū ex veneno
aeris nullū trāsire posse p uiā q̃d
q̃ in mōte exspirauerit z caderet mor
tuꝰ. philippo aut interrogāte cām asa
pretibꝰ cā reddē nesciuerūt donec
socrates fuit vocatꝰ qui augēs regem
fecit erigi edificiū altū ad mēsurā
equalitatē z fecit socrates ascēdit
de caldis planū no quicqā nec gelidū
ꝑ planū superficiē bñ politū z bene

mūdū

mũdũ ut ad planũ ſpectũ ab eĩ loco mo
ũũ fieret reflexio · quod nõ poſſet fie
ad queꝛũ · ꝛ nõ fit reflexio ad queꝛ
ñ adyſtancia ꝛ oppõne dicũtu · ad plũ
aũ ab eĩ loco ꝛ ſilbo ꝛ ſiĩ ꝛ ꝯ ex op
poſito fit reflexio ꝛ reſultat in eo ꝛe
ſ ꝓpꝛia eoꝛ ꝯꝛitate ſpectũ aũ illũ
planũ loco montis oppoſuit · ꝛ mco
vidit duos dracones vnũ in vno mõ
te ꝛ alterũ in alto mõte magnos ꝑſtuũ
geno · ẽ · n · ſpens albucalc · qui dicꝰ
vꝛate · ꝛ hĩt mozſũ ꝛ venenũ mozti
ꝛũ · ꝙ ſi fuſſent dracones mꝛ ſic ꝙd
fingũt ꝙ dracones ſũt maioꝛa alia
ꝙ inueniũt · hũc vidiſſet eos ſocꝛates
ſine ſpecalo · hꝝ aũt dracones appe
ꝛuerũt oꝛa ĩ ſe ꝛ infecerunt aeꝛe in
medio eoꝝ vapoꝛe ventꝛis qui egꝛe
dicatuꝛ eoꝝ oꝛifiaꝝ coꝛo · ꝛ dũ ſic
gꝛeplaꝛet ſoꝛtes · quidã equites ig
nãri pꝛeli tꝛanſeuntes cadebat mozti
de veſtigiꝝ ex diffluo veneno in aeꝛem ·
Et ego hoc ſcripſi ꝙ inſtãs calidꝰ ꝙ va
poꝛe reſoluto de ventꝛili dꝛachõ ꝛ hoc
feſtinãt regi nũciauꝛt · pꝛeoꝛt aũt
ꝛe ꝙ quidã tecto oꝛe ꝛ naꝛibꝰ ꝛ oſtiis
poꝛis ꝑ que poteꝛat atꝛahi aeꝛ ĩ
fectꝰ exiuꝛent · Et mittentes dꝛacho
nes quibꝰ mittentibꝰ ſaluatꝰ ẽ locus
ita ꝙ amplius nõ aꝛdeꝛet ꝙ aꝛtide
ꝛat · ꝛ impetꝰ ẽ · d · mdyſtꝛia ꝛ ſã
pꝛia ſocꝛatis · Et coꝛꝛupꝝ illa aeꝛis
fiuꝛ ex vapoꝛe reſoluto ex dꝛachonũ
ſic ꝛ infecte aqua ex coꝛꝛuptõe inſ
quam ꝙ phyſice in lacuũ ſũl
fuſũ · qnõ · n · putꝛeſcẽ incepit ſuſq
ang infecit aquã ꝛ opilatia effica
ita ꝙ piſces ꝛ alia aq̃tica mutuũ
coꝛe de aquis ꝛ eq̃ eꝛãt in aquis
q̃ ſunt ebꝛij · hũ in aeꝛe plꝰ aꝛtidit
ꝙ in aeꝛe · ꝑ ꝛãlem ſuũ caloꝛẽ plꝰ
coꝛꝛupit ꝙ aqua q̃ fꝛigiditate ſua
ꝛeſtꝛingit aliqñtulũ · ꝛ nõ ſiniſt ita a
to · ꝛ ita vehemẽt puꝛꝛeſcere · hꝝ aũt
hĩt tꝛiplices coloꝛes cẽ oſueuit ĩ aꝛdeꝛe
hꝝ ẽ nigꝝa ruſꝝ · ꝛ albꝰ ꝛ flos maꝛis ẽ q̃ ꝛeflexꝰ ſic ſanguineo coloꝛe · flos aũt ꝛu
bee aceꝛui ẽ ꝛ flos albe ẽ albꝰ ꝛ nigꝝa
ẽ q̃ hĩt effectũ q̃ hꝝ dꝛ · efficax ẽ oꝛtꝰ ꝛ
poſt hꝝ rubea · alba aũt foꝛte hꝝ nõ fac
miſt ſit nulla ꝯꝛitas ipꝝ ẽ · n · fꝛigida
vehemẽt ꝛ ſicca ꝛ ẽ venenũ qđ deſtꝛuit
vꝛnem ꝛ memoꝛia ꝛ facit ꝑfocationẽ
vehemẽtes · de hac ꝛ hꝝ dꝛ ꝙ qñ ꝛa
dix eꝝ in aĩe calidꝰ ꝛ feꝛuẽti ĩuol
uptẽ tũc ſimꝰ ſꝛiſſus in domo ele
uatẽ · qui ſi ꝙcũt ad pullos in alto
ſub tecto ꝛeſidentes · caduũt ac ſi ſint
moꝛtui · qui tꝛ poſtea qualeſcũt · ꝛ
ꝝ ſtinc ꝙ hec coꝛꝛuptio aeꝛis multo lo
ꝙ diſſipꝛe ꝙ poſſet ꝙotendi vapoꝛ
reſoluti · vapoꝛ · n · reſoluti nõ ꝙotẽ
dit multũ eo ꝙ ſimꝰ nõ poſ tãtũ
ꝛaꝛificaꝛi · ꝓ odoꝛ ꝛ coꝛꝛuptio ad odo
ꝛe ad longinq̃s ꝓtꝛ infiꝛ aeꝛẽ · ſi
aũt camphoꝛa · in aq̃ deſtꝛuꝛet · foꝛte
ſentiꝛet · bdoꝛ eius in aqua ad latiuꝰ
ẽ · ſ · albuteꝝ · tũ tꝛ ſibi oꝛphon · p · ctꝰ
albutes ꝙotendi nõ poſſet · ꝙ nꝝ ad
ꝛaꝛitatẽ ignis foꝛte nisi illa ꝑueniet ·
Vltimus · n · coꝛꝛupꝰ q̃ de cadauꝛe reſol
uũt ſetoꝛẽ conſeꝛuit · aliquo ꝑ q̃ngẽ
tas leucas ſenſiſſe · ꝛ illuc aduenſſe
vbi nꝛa q̃ngentaꝝ leucaꝝ ſpaciũ nõ
veſt ſimꝰ iuſſ ꝑ multitudẽ caduũ q̃
in tꝛa illa poſt cedẽ ꝑdum ceciderunt
eo hoĩbus ꝛ eq̃s ad quod ſpaciũ
nulla vapoꝛatio fumalis ꝙotendi poſ
ſet · ꝛ ſ ad ignis ꝛaꝛitatẽ ut dꝛeimꝰ
ꝑueniꝛet · ꝓ ꝝ ſtinc ꝙ odoꝛifeꝛa ꝛ fe
tida duplicꝰ inficiũt · ſ · eo ſibi vapo
tia ꝛ fumoſa · ꝛ eo fetoꝛe ꝙlitatis · ꝛ
ꝑmo quia inficiũt de ꝑpe ꝛ foꝛte ꝛa
ꝛefectione · 2o inficiũt alteꝛando ſpũ
longe miſtũ in locis ubi nulli ad fiũt
de fumali evapoꝛatione ꝛpoꝛ · ſic aũt
dꝛeimꝰ de ſuſtantia coꝛꝛupente aquas
vel oꝛtꝰ ꝛ fumꝰ · licet maioꝛ coꝛꝛupꝰ
ſit fumꝰ ꝙ ſuſtꝛiquam · Et ꝑ hꝝ moꝛiũt

"nigra

"ul q̃ngẽtoꝝ

pestes in lacūs puis q̄s putrefiat ꝛ
eis nūc. ⁊ aut corrūp̄ in aere longe
ꝛ hūdat ꝓpue in astrol. sic
dr̄m in libro de nīa ventor. Ex his
q̄ ꝛ scribi sit corruptiones aeris cā
te ex inferio. Corrūp̄ ꝛ aer a signo
ex cā celesti. quicto n. duat ꝓpe
stellar q̄ sit ꝓpr̄ ꝛ maxe cū alijs
tradūatibꝫ in signo greīoꝝ q̄ ē
triplicis aeree faciūt uentos pestille
tes ꝛ aeres corruptos q̄ subito necāt
multitudēs hoīm ꝛ aliox. sed uentus
fiat q̄ in adremoch nr̄ficat egrītud
vnd subito. ⁊ ꝓpr̄ n. cū calidis ꝛ hu
midis sit in nīa hr̄ eleuare ventos
Et vapores ꝛ ꝓpue in signo greīoꝝ
quod signū ē calid ꝛ humid in vltio
state nē aeris. Mars aut cū sit in
tēpate calidus ꝛ siccus ingrit vapores
eleuatos ꝛ ro inducit q̄ aeri multi
plicat fulgura ꝛ tonitrualiones ꝛ pes
tiferi vapores ꝛ ignes ꝛ veneno ꝑ
actus infundit aeri ꝛ ro inducit
frequēt pestilencias. Alijs ꝛ de cā
actidit aeri superflua siccitas q̄ aquar
humores siccatos in hoīb⁹ ꝛ ro hīta
toribus illius aeris actidit egritu
dines ꝑnue ꝛ pestilencie mortiferę.
plus. h. infici aer corruptus q̄
hibus corrupti ꝛ potus. sicut dicit
sapientes medicoꝝ eo q̄ aer corrup
tꝰ nō altrat trāsit ad pulmonē ꝛ ad
cor ꝛ ꝑ poros occultos in corpus tō
alia autē porti adiectiō vitalia nō
ptinguit ni altrata ꝑ decoctiones
ꝛ digestiones. Vñ ḡ de cōtrarijs aeris
dicta sunt ⁊ nobis. C. y. de corrup

Qua aut tione aque ꝑ calo
rem ⁊ frigus ⁊ de corruptis
aeris hactē ē tūc q̄ ⁊ ut de ꝓpria
qua corrūpit aqua ꝑ qualitates dictas
q̄m de sapoꝝ ei⁹ alibi cr̄ sē. Io
q̄m de cā ⁊ maxe phīce. h. n. ad nos
ptinet vr. eo q̄ antiq̄ nāles de
eis loqui tentauīt. Decent aut de
mpiates in ūi q̄ sūt hmoi mēro
mi q̄m ⁊ singule aquar hnt pa
ꝛ actiōes de q̄b⁹ longū ē dicere. nec
hoc ptinet ad hāc nr̄am. q̄ hoc nō
actidit aquis nīs calde sunt ⁊
Oz nīs sulphuree ꝓpter nel alio
alio hmoi. Primo aut oz scire q̄ ⁊ne
in gro ad sonat q̄ calida in la
tino aq̄ calida de cā ē dicē. q̄ illd
aut phs q̄ rome fecit ōbrūationes
astrox ꝛ fuit de antiq̄s italicis
phīs cōnatꝰ ē dicē cām in q̄ milli
sunt cū scire. dr̄ aut q̄ cā calor
⁊ vapor ꝛ ventꝰ includū
tur in q̄ cauitatibus tē q̄ vapo
res tē calidi sūt. sic ag in ⁊ne q̄
illi calidi sūt calefaciūt aquas nō
cū ꝛ puteox tales. q̄ vapores in a
liquib⁹ locis magis calidis sunt q̄
in alijs ⁊ hcauitatib⁹ aspiciē tē so
lidi reflectūt in aquas ꝛ calefaciūt
eas ꝛ ro calide egrediūtur. nos aut
dicim⁹ h dicti milli cā in q̄ ⁊ne. q̄m
vapor ille in aq̄s reflexꝰ ē locorū
ꝛ finitꝰ ꝛ aq̄ impetꝰ. ḡ aut aq̄ ꝓmpe
tū ē egrediūtur cū aqua ḡ simūl
ē vapor ille ꝛ tūc desiccat calor in
aqua. videm⁹ aut ro desiccē calorē
q̄ eo tali cā nō fiat cālx ꝛ tūc in
lei dictū nō hr̄ veritatē. ⁊ tentipho
los aut q̄dā phā. tām q̄dā milles
versus ē inducē in aq̄. ꝛ milli credide
runt ei. dicit. n. tram in loco ē
maxe subtꝰ cū pua ꝛ nō q̄d crassꝰ ꝑ
tūd ꝛ mollis sūdi. ꝑ dum corticis
in superficie. q̄ alr retinē calorē nō
posset sol aut radios. dicit q̄ tēz
pus ꝛ hāc ḡbistrōm bisterijs tē
hgregazi ꝛ adunazi dicit in locis
raris ꝛ mollibꝫ q̄ duras hnt superfi
es in illis locis aquas q̄ fortē ma
nāt calefieri ꝛ remanare calidas.
Nos aut rōne geometrica vtentes

q̄ hoc

ḡ hoc dicm ꝙ sol tm̄ declinat in gradū de
clim aquilonē hz loco ꝙ accedit ad ipm. sciat
ꝝ ꝑsiderāti ꝙtitatē declinatiōis solis m
ridie z aquilone eēlie ꝑ lineas umbre
ipius solis in ast̄is geometrias. ḡ si ca
lefit aēr loci in estate ide refrigabit i
hieme. Si ḡ ꝓ calorē solis in tra co
gregatē aqua calefit ac calore loci. tūc
vel diurnū vel ad in toto desse calor
ille in hieme. z nos ārū illiꝰ mucinū
ꝙ aīs ēnatā. eēlie mucinū calidas i
tenebris. inf hyemēs vz z auptūm. Et
veris z estatis. z forte in hieme sūt
mīe sozes caliditatis ꝙ in estate ḡ simo
nephili ē ingens z fīd. Democritus
n. dicit ꝙ cā caliditatis hūi aīs ē ꝙ in
mōtibus ꝑ quos trāseūt ille aīs sunt mag̃
mōtes calcis. z calco hī pozos nō rectos
ḡz tortuosos in quibus diu retinet ig
nem aīs cū suffimdit aīs trāsiens
ꝑ calcē illā sonat calx. q. cōtingat
ignis in ea z calefit aqua. z id egredit
aqua calida ad superficiē tre. z ꝙ sono
extinctionis nō audiat hoc ideo ē ꝙ in
ventre tre ē z exotis audiri nō potest
ignis aut qui ē inuentē tre sm̄ de
mocritū. ubi ꝙtitatē ex ofrictatione
vapoꝝ z uenti ad mās sulphuris. uel
amast albi z gluti lapidēs mōtis i
calcē z hē ona cā grossos calcis sub
tra sic dicit democritꝰ. Alia aut cā
ꝙ calor solis in tra uenenosa z glutti
nosa. aliquo ꝑ frigus circūstans ꝙd
mstat in uētre mōtis. z tūc gutte ea
in calcē z aliquo in carbones saxeos
ipm si uinat in toto humiditatē z eōhit
ea tūc gutte in calcē. Si aut nō in
calcē toto uinat si diuidit tm̄ z adu
time dicit in carbones q̄les sunt car
bones q̄ inueniūtur sine cōstructe leo
dienses in ḡtitate magna. hī ge ē
cā quā assignauit democritꝰ. huic at
sm̄ ārū ee vr ꝙ calco nō calefit ni
sit assata igne calido z posita in ipo
diu. z tūc caliditas locata in ea egre
dit z fiat aqua calida. quo suffimdit
ei z finito caliditas illa post modicuꝫ

tpꝰ in quo post cōtingit ignis qui ē lo
cātꝰ in calcē z tunc deleret frigi calidi
tas aīs z hoc nos nō videmꝰ. ꝑ ꝙd ī
nemo cā ee calcis ꝓpter q̄ adhuc aut
lucet nos hic dicim̄ qualit ignis ꝑ
uenit ad mōtem que ꝙburit in calcē
tm̄ hoc democritꝰ nō dicit z id nō ꝙ
qualit ad calcē qui ē in ventre mōtis
ꝑuenit ignis. Sic ḡ error z insufficia sc
tꝰ ꝑ minoē democriti. ꝙ aut iam ꝓ
antedicta mala ꝙ flitas quoꝝd anticipe
in cā ēnatā. ultimo nunc dicē symonez
qui rectꝰ ē z aphtabilis z intellectiꝰ ad
ꝙhendendū. dicit ḡ ꝙ aīs illa currit
sup myras sulphuris intensas z ꝓ ad
calefit z egreditur calida. sic aut huic
ē ꝙ odor sulphuris semp ē in aīs ēnatis
z ducitur z inuenitur in ea sapor sulphu
ris ex sulphure aīs admixto. ꝙ sulph
n. de facili accenditur sed tra ad ex
motu vapoꝝ trāsi sic ignis
in multe. uel ex motu z ofrictione uēti
ꝑ ꝙdam aliquā in tra. uel ex hoc z
ꝙ ꝙmuntur calor qui impssus est ter
re a radijs solis ad unū locum ꝑ cōtus
tans frigus z tūc inflammat mās ī
illo loco multas sic dicim̄ supius. z
tūc calefit ignis in mā sulphuris
z mā unctuosā z aīs manātē ꝑ ipaz
calefacit. z id calida egreditur. si. n.
certo candelle accēse z exotinte accipi
atur ante ꝙ in toto mortificetē ignis
z sulphur te multe desup infuri netur
z pluerit z tē flāma dāt sulphur. sili
ter si fiat ignitū ꝑ modū luti cū nap
ta z sulphure dyscretū z mittā in co
lech mū z accedatur ignitus ingeti
gnibus. ē. n. napta quoddā genꝰ luti
nis in ꝓsida inuētū ꝙ magne ad
herdē z hī gluinosā z viscosam pm
gnedem z ē ferē sic amurca olei. z
quo gmisctus cū sulphure fit inflatile
ꝙ ignis adhīt mmo mō ei sup ꝙd ꝙhi
z id ꝓ cōtingit in tōr simil operatur
aqua aut nō exotinguit ipm de facili
ꝙ aqua nō intrat ipm. hec adhīet
ei ꝓ pmixtiōez z talis mā oz ꝙ

sit p quā trāsit aq̄ tm̄ calida. ꝙ sic aut ge
nerēt ignis in ipa sequit capio ōnē
te q̄ vna cā ē accensibus in mā illa
r in mā vltam. ꝙ nos forte acrē. ꝙre illa
mā nō gstituet ab igne r sic aqua refri
gerat. ꝙ cā huius ē in aliquo loco regiō
ois mē sulphur. n. r napta facilē sic
tiones in loco mineali r quid ē aqua
pluuie descendēte sub monte r fimdā
tm̄ calē in nāz sulphuris r hapre
gnāt r tū sic gtinue mā retinēt igis
astensus in ea nō extinguit r ē aduq̄
circa loca talia q̄ sepe loci vnde emanāt
aque illa vta ꝙfunde ē nonnūq̄ ꝙ
inuenitur longissima ligna ea in se
trahat mira quid tonus. vta q̄ videa
nō possit q̄ sonus dubio facit calor q̄
ad se trahit ea q̄ transit. r iō ligna tra
ha absorbentur r nō ssūt ē q̄ quō arcta
foramē cubantis huius aq̄ sit tm̄ grossi
quid de cā aqua r longū ligni gra
tale quod possit bñ caua aforamine illo
ponā in extremo nō ssūs foramē tū
calor trahit ipm in foramē r absor
bet ipm. si aut h̄ aliquō fra aq̄ facē
mueniat. nō gtinuet hoc q̄ aqua
trahat ipm ad foramē n̄ mistrato in
foramē. r si tūc ingredit ligni r absor
bet. aforamine fornat. h̄ g iō q̄
foramē ē amplū r rectū usq̄ ad tra
dauit. vñ manat aq̄. r aq̄ nō ē tanta
q̄ possit ponderositatē ligni portare
nec sonus expellens aquā de fora
mine ē fortis r tū paulatī ligni po
derositas vincat impetū aq̄. r iō pa
ulatim ingrit. Est aut ad huc q̄ multi
mirant q̄ frequēt inueniūt duo fora
mina iuxta se posita quoz vnd exu
rit aqua frigida r altū calida r cā
huius ē q̄ licet foramina exteriora sint
ppinqua. tū interiora q̄ sunt thesauri
aquaz distāt ascensū. r iō ꝑcia in
frigore r calore ē aqua q̄ exterius dit
in hyeme r quō pori tre p frigus ostū
ti sunt r mīl euaporare poss de
calore aq̄ inuenit aq̄ tm̄ calōz ip̄ ī
estate r id r quō hinc oritur vor ste dicī
calida. q̄ de calore sibi missō. tm̄. q.
mīl euaporare poss sulphur qd ē ī ea
r iō stabilior r expleūtia alio utilior
ea r valet ad sanitatē recuperandā.

Alibi aut ē cā C. viij. de cā vulcani.

Vltam qui ē in monte sicilie q̄
vocatur ethna. r ē sup mare magnū qd
arabes mare sē vocant r ē sibi inul
cano illi in mīlibus locis. fiunt. n. vnq
in quātis spacijs quasi igne qui
pastores sup eū fecerāt mīlibus arsit
annis r postea ē exortus. sic. r ethna
tporibus mīlibus fere in toto exstitit. est
r sibi ꝓpō locū dū ē mōs ardens intus ē
trinas cā pluuia distillat oleum ex
eo fumus sic ex fornace. r omnis ardet
ex eadē cā r ī q̄ illi q̄ sibi ꝓpō mare
facilia ardent r diu aq̄. cā. n. mālis
ē tra sulphurea r ꝓmpta cū napta
vnctuosa r efficaces ē vapores q motus
in tra r expire nō potens. r q̄ pozos
tre. r foramina obstruit aqua maris
nō exeūs accendit ꝓpō mare q̄ alibi
r tādiu ardet q̄diu nō ē q̄sumpta in
r forte ardent ad mīlios annos. uel ī
ppetuū. si mās gtinue regredi gestat
r ex in q̄busdā lapidibus multa napta
tbibita ē quō q̄dā sunt remanēt
mīlia porosi r leues r natāt sup aq̄
sic facit pumex. tātū q̄ dictū sit de cā
tmāz r vulcani. ex q̄ r ꝑz nō ē cēsus
cās quas dicūt democritus r theophras
r democritus. C. iij. de ꝓpietate

Nunc aut ex oris cōt q̄ dic
de ꝓpetatib⁹ aut motes r collēs
tre erut. dd q̄ sufficit nō cāri n̄ ex aliis
huic intentioī. mīlia. n. de hys dra tractione aq̄
sunt in h⁹ de ꝑticularibus locis r latitudine
corpis. sz h̄ tm̄ ꝓpositū est illa q̄ stātz
tre vbi corrigere ex nos exoptamus. r
hoc ē de cā motu r vallis. dicunt
n. quidā antiquissimoz q̄ cā vallis
r motus in tra nō fiunt n̄ ex motu a
ꝓpinquo tra. n. mīsue in pmo sue ꝓpris

fiunt

rotunda lenys supficiei sic cora celestia
no hns aliquos motes ul ualles. ꝛ ma
rer diluuia fecerit motes. mare. n.
q no semp stat in loco. ꝛ mutat de
loco ad loco ut ꝛquimur causauit loca
rara ꝛ mollia ꝛ hoc q ibi rasit. ꝛ alu
uione absumpo ut addidit loca alta ꝛ
no loca rasa causata fracta sit loca
fluuioꝝ ꝛ ſ mariū ꝛ fracte sit fouee ꝛ
ualles. loca aut q hn ẽ additio fracta
q̃ nō motes. sili aut ad diluuiū ꝑ mo
tū undaꝝ alluuione causat ꝛ facta fo
ueas ꝛ ualles ꝛ abrasam addidit al
is locis ꝛ ubi fracti sunt motes. qui
aut se dicit nō ad sensum cū eis que
gr̃ecitus mare ꝓmutauit ꝛ motum
aliquē spere celestis. ꝛ hys in̄ dicendū ſ
in supiori libro huius ſcē ꝛ ꝛpbaui
opiones eoꝝ ubi ꝛ no dissputationem
illam ꝙd causam hic. ꝛ illic ꝙdicē no
lumꝰ ad ꝓpositū ꝑtin̄ uidꝫ ꝓ rones
fundatas sup sensa sensibilia. ꝛ sup
hec ab demōstrationes. dicamꝰ ꝙ ſ ad
causauit tra. aut hoc fecit aqua pluu
ie descendens ab aere. aut hoc fecit
aqua sup ſficiē tre. si aut hoc dicat
fecisse pluuia. read hoc dicatur tra a
pri⁹ fuisse plana ꝛ tenuis ꝛ tenuis fuisse re
tunda. nō quia nec fuit nec nec ual
uis opportuit ꝙ illos ꝙ tota ē ipsa sub
aq̃s ꝛ inducta aq̃s ꝙ supficiē in ꝛ
ordine sue rotunditatis. equalē se undiq̃
oriente. si g̃ tre plus descendit
sup tra illa pluuia cecidit sup aq̃
supficiem ꝛ no in supficiē tre. q̃ g̃
ꝙ opinio eoꝝ fuit sic ꝙ putauerunt ꝙ
hec aqua ab aere sup aquā distil
lans nō cessauit ꝑforare ꝛ cauare
tra ꝓpꝛ ꝛ ꝓpꝛ donec fecit motes
ꝛ ualles ꝛ hꝰ ꝑsentē ē ordinale cū illa
aqua pluuie nō tetigit tra ꝛ nō mouit
ea. ꝙ supficiē aq̃. si aut dicit ꝙ aq̃
pluuie nō fecit hoc. ꝙ potiꝰ tra fuit
aprta ꝓ creationis sue rotunditatē ꝛ le
uis sicut dicit ꝙ mensura aliqua tempo
ris stetit aqua sup eā equalē in ꝛ
ordine oriens q̃ ꝛ tandē post tempꝰ
aliquod mouit uetꝰ aquā ꝛ ꝙstituit
undas ꝛ eq illis causata ē tra ꝛ fecit ꝛ
undelle qdā eiꝰ ſ qsimodo qđ uallis
ꝛ quoddā eiꝰ gibbum quod ē mōs. ꝛ
sequit eq illo dicto ingens q̃ q̃uid
demōstrādū q̃ hꝰ ꝓmone. nam nulle
cui testificatē uisus. uetꝰ. n. nō est
nisi eq uaporē ꝙ ro. ꝛ sedatis nu
bus ꝑ hūore pluuie. si g̃ tota tra
nū fuit opta aq̃s quo potuit eleuā
fortis uapor sicc. cū ꝛ hūdꝰ hūdꝛ aq̃
ꝓhibuerit cū ꝛ frigiditas aq̃ stringe
rit tra ꝛ nō sinerit ea uaporare
uapore multo. ꝛsimplicio aut cū aqua
fuerit uclamē rē in circuitu quo
potuit ee ut ee ventꝰ motꝰ a liqꝫ
fortꝫ. si. n. ee tm ventꝰ na. sic esse
putauit aliꝗs dubio nullꝫ fortis mo
tꝰ est ord ventꝰ. sic g̃ pz q̃ apud
creationis sue tra causata sit uallibꝫ
ꝛ eleuatis motibꝫ ꝛ fortificata ē opido
aduersus eoꝝ ꝛ destructa sinis eoꝝ qui
putauerūt g̃ nū hꝫ. Cap. v. ꝛ ē dissp

Huius aut q̃ dicit. caꝫ celem
hic agitur de ꝛ cās accitales
gionē montū gradibꝰ montiū.
ventoꝝ ē q montē ꝛ ualles eq duo
bus cāis principaꝝ quarꝰ una ē ulis
ꝛ q. celis. ꝛ alia ē particularis q̃ accidit
aliquo in aliquo loco. cū aut ulis
ꝛ celis ē ꝙ montes nascūtꝰ eq tremo
tu ubi supficies tre soluta ē ꝛ ꝓpac
ta ꝛ scindi nō ꝓt. tuc. n. ventꝰ
fortis multiplicatꝰ ꝛ agitatꝰ eleuat
longe illa in sublime ꝛ facit montes
q̃ tremoris tempꝰ hꝰ tm̄ inter mare
ꝛ ipm̄ aq̃s claudentes poros tre ne
euaporet uapor frigꝰ in ipsis tre
claustris. ro ipm̄ mare ꝛ ipm̄ aquā
frigidissime nascūtꝰ altissimi mon
tes. ꝙ in loco grauis sub monte aq̃e

mitor ẽ receptꝰ ꝯ locꝰ mõtuosꝰ fir/
ẽptissime sũt locꝰ fundenꝫ plimos
fontes ꝛ expnẽcia staggna magna
ꝛ qꝫ superficies elevata nõ fit solu
nõ dupt dupl⁹ ñ eo luto gluttinosꝰ
ꝛ viscuosꝰ quod absq; dubio adducit
affluẽs illis locis aqua. ꝯ in locis
mõtuosis sũt lapides grãdes ꝛ multi
quoꝝ gño ẽ eo tali luto ꝛ eo calo
re loci qui calorꝰ ẽ aggregatiuꝰ. sũ
ille calor generat eo motu vaporis
tres. sũ generãt eo radijs solis. ẽtiã
sig ẽ qꝫ ptes aliud agricoꝝ ꝛ forte
in strorꝝ nanꝫ inuenit̃ in lapidi/
bus mõtiũ in grauo mõtis q̃ sine
dubio q aq̃ ex luto viscuosꝰ indurato
adquirit ꝛ gñatur a frigiditate lapi/
dis ne cito putrefiat. sig aut hui⁹
vehemẽs ẽ in lapidibꝰ positis sibus
in quibus frequẽtissime inueniunt
testimõe conche limacis ꝛ testudinũ
ista gdiaq mõtiũ cui ẽ similem. ꝛ ñ
tollit ad quod elevare se cito vallis
mõtes aut mõtiũ antiquꝰ quos for/
tis calor coagulauit in lapide supra
ꝛ exsiccauit vta qꝫ stendunt ꝛ radiũ
ꝫ ptes ñ pedes hẽant latꝰ sup qꝫ
q̃dã pars superiora ꝛ sustẽtata tabiat
q̃ sup collis nas ꝛ muros. Cã aut
attritus mõtiũ ẽ vt frequẽt dicta
duplex ꝛ vna qꝫ ẽ alueus maris
porue qꝫ alue aq̃ magna alluuiõ
facere nõ pnt. tollit. n. mare aut
undis aut accessu aut recessu suo
multa trã ꝛ addit ea sup alia ꝛ ge/
nat mõtem sup pte vna ꝛ vallem
in pte alia. ꝛ ad hoc opat ꝛ ad quod
in precedenti oõne inductũ est
qꝫ tra mollis ꝛ tenera rapit̃ ꝛ ñ
ea frequẽtiꝰ sunt valles ꝛ spũ eas
mõtes vbi humor erit ꝛ tenatior
ꝛ radꝫ nõ pot. Alia aut ca attritꝰ
ẽ in tra arenosa lata ꝛ venosa
In illa. n. venti frequẽtes ggregãt

arenas de vno loco ꝛ phendũt eas sup
alia loca ꝛ tunc si vbi mõs magnus
vel pus q̃ ẽptitate illiꝰ arene ꝛ sl q
tingat vbi infundi hẽditate vsq
stum. hoc p virtutẽ impulsiuã q̃ are
nulis coagulabit in lapidem. ꝛ pulla
mixtuꝝ colore arene. vta qꝫ erũt
ñ lapis vnꝰ. Si aut nõ sit ibi tal⁹
humiditas arene remanebit arene
distincte nõ cohereẽtes sibi ñ forte
in superficie qꝫ radices herbaꝝ ibi
gnantꝫ. hec q̃ de cã mõtiũ ꝛ natu/
lia dicta sũt q̃n in li⁹ impnalium op/
trebit nob pla dicẽ ad ista naleia
ꝛ sibi in li⁹ methoꝝ. C. v. ꝛ c. dicẽ

Q Quia aut pmi dicta. cãs cele
rũ mg rã ad in ꝛ cãs accidẽs
tentiõm mam tinoꝝ mõtiũ
de cãis gprietatiũ eloq in quibusdã
q̃ ẽ p cãs breuẽ in uli explana tã
ꝛ ordinãdũ quoꝝ q̃ dicta antiquoꝝ
sapiẽtiũ phoꝝ ignara no cẽ. tunc
religẽ dicẽ in singli ꝛ in spali de locis
tre q̃ sit nã ego ꝛ q̃ sit nã mariũ q̃
dicta sũt in tra ꝛ de equitu fluuioꝝ
fluẽtiũ eoꝝ ꝛ q̃ sit nã cãtatiũ ꝛ locoꝝ ꝛ
regiõ ꝛ longitudiẽ ꝛ latiẽ ꝛ q̃ sit loꝝ
nã q̃ hũt p agris ego hoc q̃ sũt sup
lutosa materiã ul q̃ sunt sup effluxiõs
fluuioꝝ ut distinga nã vnꝰ loꝰ ab
alio q̃ sufficiẽt intentioni pnti. ꝛ hoc
ẽ ut quisq; legẽs ea q̃ hic dicẽ intelligat
ecclesie errorẽ eoꝝ q̃ dicũt se stricta nãs
ratꝫ ꝛ propue eoꝝ q̃ de cãis. ut cui
q̃ dicit q̃ tra mouẽ ꝛ nõ defecit sed
dicit pitag. ꝛ ut de stricta ꝛ errore cui
q̃ dicit mare ꝛ fluuia moui de loco
ad locũ. ꝑ motũ spere. dicit q̃ ille
tra stet mariũ ꝛ fluuiũ nõ ab vno
singli motu alicui corũ celestiũ. ꝑ
tale amotu vli omniũ celestiũ. cã ad
p quid stet ꝙ mare salsũ ꝛ fluuia
salsa ꝛ sint dulcia. detracti dz nõ
hic ꝑ in li. methoꝝ. cognitis aut
ne hoꝝ locoꝝ ꝛ cãtatiũ q̃ ẽ eo logi
ꝛ latiẽ eoꝝ ad inuicẽ ꝛ q̃t pedibꝰ distat

vnꝰ

vñs locus p longitudiem ⁊ latitudiem ad
alia ñra detrahyd in libro de ñra locoꝝ
cãta alongitudine ⁊ latitudiez corꝝ ped.
distancia n. scte ex nro milliariorꝝ ⁊
leucarꝝ ⁊ oñdo in illo ꝙ quot mille
aria ⁊ leucas variate oziens sensibꝫ
omꝫ loca ab oziente alia loca. orien
tẽ aut mutligibile cõiz loca dyrimꝫ
ed dulcid ab oziente alia loca. qm
aut quid ꝓpus in hoc capio ꝛmuꝫ
gidtrimꝫ ad destruend breuiꝰ ꝑmone
eiꝫ qui dixit ꝙ tra nra ⁊ nõ de scte. ad
n. tra nro oz ꝙ mare ⁊ fluuia ꝙ strã
sup ed otẽ mouẽte. ꝛdeo go ex hoc
ꝙ omes aq maꝝ ⁊ fluuiorꝝ ꝓmissa
tra. ⁊ ꝑ hoc oz ꝙ aut omes aque salse
sint ꝑ salsed vincat in eis ex ꝓm
ptione aquarꝝ salsarꝝ ed dulcibus
aut erũt omes dulces. Si quis ex ex
de ꝓmptione vincat in eis dulce
do ut ita dui in ꝑtibus tporibꝫ ex no
stris tra ẽt resoluta aqua figura. qm
nos videmꝰ oculis ꝙ no tõ simil mo
Si go mouẽte ꝓtes eiꝫ tud dimi
ꝑs apte ⁊ destructe figa ꝓpꝫ ⁊ h ꝛg
ey dicto eiꝫ qui dixit tra eleuari in my
die ⁊ depmi in aq̃one. ꝙ si tra eleue
in my die tũc ẽ ex̃ locũ suũ nãlem
⁊ violẽte quesiit ibi. ⁊ pres aq̃ona
ris tendit nãlr ad locũ suũ ⁊ sepabit
apte my dronali ⁊ sic dimidiũ vna me
dietas tre ab alia ⁊ neutra hẽbit
figuã sphẽicã. ꝑ utraq erit sp sphẽicã
⁊ si moue tunc aq ꝓmissẽtia ⁊ tũc
vincet vnꝰ sapor in aquis qui est
illiꝰ aq ꝙ dubitat. ⁊ inpota aqua ꝙ
⁊ tũc omes aq erũt salse aut omes
erũt dulces aut salphuree. aut ar
senicꝰ sapoꝛis. nichil aut horꝝ ex ꝓmi
ꝑ sensũ. ⁊ si forte ad dicat ꝙ hz in non
sint ꝓmpote tri aliquid fuerũt ꝓmpo
te. ⁊ tm ad hoc ꝓmpote erũt dicẽ
ꝙ tunc deleret ab in ꝑtes ad sphãm
de tali inpotura aq̃ꝝ. ⁊ talis inpo
tura inpabilis ẽt de qua nihil in
ueniẽtur ⁊ ingredẽt ꝛscriberet eas

ꝓpias ⁊ qꝛ sufficiens dyamꝫ de hys no
llem describere ꝙd loca maris ⁊ flu
miꝝ antiquorꝝ figura visibiliꝰ ex ea
dispõe ⁊ ordine ghuetur oĩb fal
sitas ꝙ dicat ex motu tre maris et
fluuiꝝ primsse in vnũ ⁊ ofundi tã
crudita ꝙ ctrũ occam quod amphi
trices natat ⁊ ctinet totã sphã terre
apollo in pollũ ꝑ pũctũ orientis
⁊ ꝓpudii occidentis mãndo ꝛ ꝓtra
hatu linea ex amphytrice usq me
ridiem ⁊ oziente gliphũ h ẽ mẽbꝝ
quodã maris quod ẽ tra mediterrã
mare ⁊ vocatur sẽm qd mdiei ma
re ẽ. Si ulteꝝ ꝓtrahat tũc ẽ ma
re quod nocatur arabice allebia qd
nos natamꝫ sm̃ ꝑsicũ ꝙ ista duo
maria ctinuat ⁊ in hũc sm̃ ꝑsi
am intrat tigris ⁊ euffratres ab a
gylonari ꝓte ueniẽtes sic dicẽꝫ
Sup. cpitꝫ. n. euffratis ẽ ex no
tamꝫ aq̃ylonaribꝫ armenie ma
joris ⁊ cpitꝫ tigris ẽ ex cãpis
indie aq̃ylonaribꝫ. Ex mdieꝰ
aut mgꝛi quod ctinuat ꝑsicũ e
greditꝫ adh vnꝫ gliphis ꝙ ꝛ
gliphꝫ eiꝫ ẽ ⁊ hoc ẽ mare rubꝛ
Solis nydiem magis ꝑ ꝑsicũ ⁊
Jude cgꝛptid. ex mari aut ctine
te ꝑtem tre qd occeanꝫ ⁊ amphit
rices dr ex ꝓte occãtis egredr ma
gnus gliphus valde qui dr ara
bice mare sdenu ⁊ apud nos nocat
mare malꝝ siue tre ytalie. vent
aut ant montes pirineos ꝑ tota
longitudiem ytalie ꝙ ugrat tra ro
manorꝝ ⁊ reflectit se abalia ꝓte Jnd
aliud lata ytalie ꝙ orientem ⁊ a
gylone Jnd gstantinopolim in
vno litore ⁊ venetie Jude ꝙd latus
⁊ dissidit ꝙ sorꝝ nyl ⁊ aglea ⁊ ꝓtes
illas ⁊ ꝓp hoc dr mare illud gtinuũ
tra romanorꝝ ⁊ egredit se de oca
no gmẽte ꝑtz tre gliphus unꝫ qd
arabice nocat bedil ⁊ dr tam rad
norꝝ sendere ꝙ ẽ ytalia ⁊ hoc mare

nō ē aliud ñ reflexio cuiusdē ut dicm ē ꝓ.q. reflectit ꝺ̄sus latꝫ quod ē ꝺ̄sus oziente ⁊ a quo lorde trē vocabulo exp amplnitrī ceanū qđ ē mare ⁊ tunc spectz trē egre dr̄ gryphꝫ quasi grypcantē arabice dicitur cō extremitas remit ad poctm ꝫ dicī q ē tra cozrupte arabice dicta ⁊ ī ē mare qđ trāgit angliā ⁊ dicā suō theutonicā ꝺ̄sus lucrynā ⁊ ibi ꝫ cryptu curuatē ad ꝫndē me oziētē ſ ⁊ ꝫndz. h aue maria ꝓpria lia q̄ mediterranea sūt ab antiquo sēp distā flysse sūt mucnta ⁊ mūp pulsata. cū fratrib aut certo sē dixīt est ē mōte lugusonazi. uel alpmonte ⁊ descēdit ad terrā oziētē arabū qui lugdet locatē ⁊ e xeter tygridis ē ex tra acusonazis ide que ē m directo trē romonoz ꝺ̄sus oziē tem ⁊ fluit cū eufrate sub loco q dr̄ bi gech. ⁊ tūc cadit in mare pticū. Simi lius egr̄edr̄ de ethiopia ⁊ fluit ꝺ̄sus egyptū ⁊ in mare magnū cadit ub dicta dria. Gyon aut egr̄edr̄ de mōte q arabice uocatur rasym ⁊ est in media ñdiana ⁊ pfletit ⁊ cadit in occanū ꝺ̄sus ouētē Volo aut istas regiones ⁊ loca ordere ī figura. ponā g̃ punctū. a. qđ sit locꝫ in dicō maris quod dr̄ sym. ⁊ volo ponā punctū b. sīc indice qđ ē sup mare illud. ⁊ ponā punctum. c. sīc locum ⁊ hītationē ꝑsice ⁊ ponā punctū. i. hītationē trē q dr̄ ara bice lhagter. Et ponā punctū. e. ꝙ sīc sicut mare magnū ꝙ ccmy vocā arabice Et punctū. d. dicam sīc locū quē dr̄ nati tali. ⁊ punctū. s. dicā stare pro romanoꝝ trā sūb ytalia. ⁊ punctū. t. dicā sīc hyspanie ⁊ punctū. g. d. dicā sīc ꝑ ethyopia. ⁊ duo punctā. qꝫ. h. dicaꝫ repsentare mssu tā de lus ⁊ ē insula magn ⁊ punctū. ē di cam repīi tare duo loca byzantia ⁊ alcayran arabice dicta q̄ sūt ad oriētē ꝺ̄sū locum quē dr̄ lugdet. lugdet. n. dicā ē locū ī tygri ⁊ eu fratē ubi gfluūt ⁊ ponā ꝙ punctꝫ n. sīc ꝙ stat in quibus q̄ brtacū olim dicta ē. ⁊ hꝫ descriptōis hꝫ ē figura q̄ m fine hꝺ libꝝ est pcta. Nos at dmyssīq̄ notationē plenā⁊ mstroꝝ mariū ⁊ fluminū ⁊ ciuitatū q̄ ad mag intentionē plenā q̄ hꝫ tra nō mouet sī loca cū manēt distincta. ⁊ ꝙ nec flu mina nec maria ꝓmiscent ⁊ est suphūi de hys q̄ inducēd. nō ꝙ nāt ē nobis ut hc̄ tullius. ꝙ ia oīd talia loca notauīt in libro longitudis ⁊ latitudis locoꝝ ⁊ distanciaꝝ ubi nāt istoꝝ ⁊ dicm ciuitatū ab iuicē ꝑ longitudis ⁊ latitudis q̄ titatē ⁊ descripsī fluia ⁊ montes ꝙ potu ing studeās breuitati. Quia q̄ oīa pstrui simꝫ ꝙ dcāis ꝓpietatū volumꝫ ꝙ dicere tpus est ut de gnōne ⁊ cozrupne cōꝝ dicamꝫ. Ego quo. n. dixīmꝫ de mobili simplr̄ in libro physicoꝝ ⁊ de mobili ꝑ locū ī li. ce ⁊ m. ex quo ꝫ dixīmꝫ hītationē rei ad mobile circulare ī li. de longitudine ⁊ la titudine locoꝝ. ⁊ nec ī isto li. dicā ymo ꝓpietates simplicū cōꝝ q̄ tantū in cib ex hoc ꝙ dicā simode sed nīt adiuuāt ex gnē dimissio ꝙ in pmo. nāꝙ mate dixi mꝫ ut de gnōne ⁊ cozruptione grabi lū ⁊ cozruptibiū deo auxiliante dīsam.

Explicat lib. de ꝓpietatibꝫ clꝺz fratris alberti comentatorꝫ.///.///

Incipit liber 2ꝺ de mte ⁊ motibꝫ

Incipit liber 2us de mīe & mtligibili qui
e de affectione māh & mtō. & 1^m vii
ht forma q fit in aīa mtlmali

Post hoc autē de pōne aīe
mtellectual' videt ee agē
dū ex pōne mag nā
cognoscit mte? nō. aut
ma mte? hī agē de fa
cultate q e vltia pfectō ite
& aīe. ß potiq de gradib pfectis
mte & ordine quali sepm mte in
uenit & mtlīaz pria. si recta via
procedit in acquirendo pfectiones q
sq. q aut nos mchaute a formis p
ficibilib mte & p illas ordine q
lis sit mte? pfectio. dicā g supp
nētes ea hyb q in vltia pte pme
phie demōstrāte omīa formas ab in
telligēn pma vīr māz abigente
dari mīe. & ea hoc omīa formas q in
mā e ee media mīe duo. mtlīaz
vz ea qua fluit sē forme artificia
tor ea mte artifice & māz in qua
e p ee quod dr mīe. Intelligē
aut q indīsibilis e & simplex sua &
etna cū rpa sit ei prima e indī
sibilis forma & simplex & no vna for
ma post alia nec est detīata ad ee
hoc vel illud in ꝑdicamento. nec ea
put e in mte pme de genere op
positō & dūsitas & tē pa & q̄do & mō
litas & hyg. In mā aut e esse di le
successiuū māle & quietum ea
oppō & dūsitas. & oppō & dūo p nāz
me & hyg mīta sē nos in 1° de nā aīe
ordinem. Querāmq ad forma hē
at fieri in aīa mtllectuale. vt hī hē
at ab eo quod fluit ab mtllīa. aut ab
eo q ht ee in mā. Costat aut q nī
chil mālud gīcit forma ß p ee in aīa
Ex potiq heat mīas illas ꝑpetuo
& diuino q gīcit ea in intellu mtlīe
q eo hī q e nūo q̄d mtlīe hat fieri
in aīa. Et hoc magis ꝑ triplicā rone
quoꝝ vna quid nā mediū & quo nos
stimq eo hyb formas intellectuales se
cūq gdiones & ꝓprietates mtlīe
& nō mīe. 2° aut nō q formas e q
nos stimq eo hyb q in libro de aīa
detīata sunt. q forma nō fit in aīa
nisi p hoc q separat & ulūtur aīa &
mīe gdicionib. mīe aut gdiciones sti
ca q̄ sequunt formā q̄ e in ee māli
& hī sunt dīa ubi & tpis & oppō & q̄do
& hīg. liberare aut formaz ab hīg est
actpe ea q̄d put e in luce mtlīe. ꝑ
q̄ q̄ ab origine vīs fluit forma hī q
sit in mte aīe. 3° nō q efficacissi
ma e. hī e q eo quo forma in yō e
aīa & nō in effectu nō efficit in aīa
ni actu agētis aliq. Cui g hoc ageb
nō sit aliquid corp q sit in mā. ß po
tiq lume mtlīe no efficit aīa rece
piens formaz ni p lumen mtlīe. q
aut forma sit in simplici mtlīe luce
nō hī aīa q aut q ea e in mā fluit
in luce mtlīe. & q forma efficiat
in aīa nō hī aīa. ß ab mtllīa. Et
hoc q̄d e nām quo sic color nō hī
actolorato corpe q̄s efficiat in visu.
ß ab actu lucidi q sīm efficiēs lucidi
est. ita forma nō hī aīa q efficiat in
aīa. ß ab actu agentis q ß efficiēs
mtllīa agens e. Et in hoc deph
dit error dīcēd formaz ee in aīa ß
ee mediū quo ee mediū hī &
māz & nō alique mtlīe in quo e for
ma ꝓpriq sui māutate & sic adee in
mā & nō digest grūantibus & altera
tibus q tangit & trāsmutat māz
ita ad ee in aīa nō indiget in luce
mtligentie agentis q fluit in
aīaz & esse mtellectuale formaz q̄ fiat
in aīa. hāt ꝑma phi e demōstrare. Q
2^m. q̄ forma fluit ab mtligencia ß q
rpa e forma mdia & q̄ er hī hī q fuerit in mā

Nō quē st odato nec matīne

Nō qd ē qd in sensu ne cpatur

ℓ Caut grē qualē mtllia ꝑma a gens attingit aiaz ⁊ qualē ali git mag in qua sunt forē. adhs aut qualē exeūt forme ab ipi in aiaz adhuc licet pny phī sit dctare. tm̄ doctne fcalutatē hic breuit tiscuđ si nō q̄ quelz mtllia agens ambit lucē suo ome illud ⁊ tō ay sē mē ⁊ sicut ei quod mō ab ipa supponit ⁊ hmoi quid ex ē in sēe hoīs. id. p. qđ agitō in sēe hoīs nō pōt ee nā. nō non vnū vnq forme ⁊ figura hēt opetō. ꝫ ualde diuisa tā in sēibus mēbris q̄ in dissilib ⁊ officialibus organis. n. in semine ē aia nō ut en delechia corīs. ꝫ ut actifex q̄ ē uita forātā q̄ ē in sōu q̄ intra vistolta tē seīs gtuē. ⁊ hic ambit totā māz corīs intra virtutē ⁊ lumē suū. ⁊ forme quas influit nō sunt in eo ut hītus quid accīntales. imo sē in com chal quid ē ipe quelz vnū in sēā sit tā multiplex ē in virtute ⁊ sue medo aliquo alio vno cordis fluit in oia ⁊ ꝑmit forās ⁊ ꝑforat oia instrumēt agēn sub ipo q̄ sūt calidū ⁊ humidū ⁊ frigidū ⁊ siccū. sic oz ymāi q̄ vita mtllie semp ponit hys q̄ mag ⁊ ambit ea ⁊ influit eis forās q̄ sūt hī q̄ ipa ⁊ nō acquisite in ea ⁊ gtinet omia in luce suo quo sue medio gubnāt omnibus in que agit. ⁊ hī lumē duc sigillo forīs in mīa eo mtllie ꝫ actu huius lucis forme mouet aiam Q̄ aut sub actu lucis ecōtrio colozis mouet visū ab mtllia. ē aut ꝑa descendt huiusmōi forme ⁊ quo magis distant ab ipa eo magis efficiunt mīales ⁊ inobiles. uta q̄ ultīa ī dēs censu ē forma elales. infima elīs q̄ē ē ita ⁊ ē dīr fex elois ⁊ ē descensus ꝑ modū q̄dōnis forme aī rebus in quibus forē sūt. ⁊ē. q. mouentur fōr ab mtllia ad mās in quib sūt non in toto amplēs lumē mtllie q̄dū forme manēt ⁊ hoc ꝑ ozdīē ē i aia quo cū aia sit forma q̄dā quitta mē nō pōt ipa actipe formas ī ma prieudo aiam q̄ ꝑpria ē ei nō q̄ aia pit ī ꝑ resplendo aiam ⁊ gtinē ꝑdūt ī resplendo. donec veniat in cās ꝑ ⁊ ibi ē vltīe ꝑfectiōs ipis ⁊ finis inte ⁊ hmoi vē simple ē in motu lucis a sole in colorata ⁊ in reditu colozis impressiōi ē in visum speculi aia ꝑ q̄ē occlī. Quenet aut fortassē aliq vīs hēat mtllia forās quas ut fōs omīs tpoz exulbat in tō ordinē. Sz ad hoc sē nā agnē dozig nō ē difficile uidere. Quere. n. vīs mtllia alicui ordis hēat forās q̄s equbenat id ē ignere vīs hēat in tllia q̄ ē mtllia. q̄ sē nā dozig Q̄ sol ex luce sibi ꝑcia fontanū g lucēs emittē in mūdū. uta ⁊ mlto mag mtllie agēn ⁊ magōe ē ꝑme ex luce sue sē gtinuit lucē emittē q̄ sūt forme omīs coloz q̄ fe mātē ⁊ sē die in sua ordinē ipsum mēbroz corīs g lucēs emittē q̄ tm vite ꝑ oza vite ꝑcia dctantur in mēbris. licet in aia sint ome ille vite vna vita mōdīs cibus in sēā mō ꝑ actuē. uta mtllie ꝑme g lucēs emittē in tō ordinē ⁊ ro subtiliores ꝑtes ꝑ distuxerūt mō forās mūdi nouātes vīs mla tas ad ordinē forās ut ē dictes eas q̄ sūt antes ē mē. forme q̄ mūde sūt ab mtllia. Ex hoc ꝑ ipa ē mtllia ⁊ q̄nō forme fluūt in aia fluūt magis in aia ex ꝑte illa q̄ fluūt a forma mūdi q̄ ex ꝑte illa qua ꝑ ē sūt in mā. Ex qualiter ag agēns ē in aia sic lux ē sic ars ē id ē ꝑficiens ⁊ agens ꝑfectionis

Ly Cus q̄ ꝑ modū ꝑlubtiois exaīs

Ex nos

oz nos dctiare q̄ḧ mtē agens sīc lux
sit et sīc grs ad mūz agita. hys. n. duo
bus bñ explanatis melius tractē
modus pfectōis aie humane. Dicit
g̃ q̄ cū dicit q̄ mtē agēs ē sīc lux tu
m ipā attendūt similitudinē quoz
vnū z primū ē q̄ sit p̄ agens intelle
tuale ē. 2m ē q̄ ē vlt̄ agēs intel
lectuale. 3 aut ē q̄ ē necessariū a
gens ē intellectuale z vnū horū ista
rū dicta alia assignāt q̄ qualt̄ sit vm
tal̄ p̄bat. In oī. n. vniūso in quo
sunt quedā sīc acta tm. q̄dā aut sīc
acta z agentia. nāe ē ē vnū p̄ q̄d
ē agens tm. ē aut mtē ē m oī
bus q̄ sunt mtē z tō corp q̄ intelli
guntur. g̃ intellectuale ē omnibus
intelligibilibq. omne aut intelli
gibile quod mtell̄ nō n̄ p̄ formam
sui vel p̄ sim̄. si forma est mte
lligz z g̃stat p̄ hoc mtē sui ē mte
ctē. ē sīm̄ q̄ vltiūs nō g̃sequit ad esse
intellectuale p̄t sequi. hoc aut totū
silabis horis d̄ p̄ hoc q̄ ipā ē yma
go formē mūdi. z nō tm forma mē
Est aut in aia in via cognitionis mul
ta accipere fracta z facta p̄ sen
su ad quē reflectere mtē p̄ hys q̄
mtē g̃ut grepta ad mā p̄ ymagi
nationē ad quā reflectere mtē p̄ ea
q̄ intelligūt mathē z ad mtē pos
sibile posse p̄ ea q̄ intelligūt in
telligz oz q̄ ni hoc ordie vniūsi reuer
rant ad vnū agens p̄ q̄d ē p̄mda
gens ē intellectuale. nō. n. solū
in vniūsitate oīū recurrit ad
p̄. sz in quoz ordine vno nāe est
ē p̄. in quo sit status illius ordis
rō ē cā q̄ in libro de aīa dicitur
in ipā aia ē dicas vlt̄ agentis
in quo ē oīa facere z vlt̄ potis
quo z oīa fieri z p̄ istā rōnis nil
tarē arguit platonis illi q̄ aīa

nullū dñt ē mtē diligentē. ista. n. nō
g̃sequit phīa quylz dicat mtellias
q̄ sunt formē mūdi mediare sup ī
telligām aiē humane. tū nō negant
typis arabus ē mtē agentes vni
uersitatis suoz intellectuāliū ppter ho
tēs alī. n. homo nō p̄sēt esse my
nor mūdus. nec ēet ymago formē
mūdi q̄ ingentissima sit ē oīs q̄
nette phāt z p̄ hūc g̃modū quo vni
uersitas corruptibiliū hī vnū p̄a
gens in hys q̄ facit z fiunt usq̄
ad vltīm factū quod ē lux solis sup
quā tū irradiat lux agentis p̄ ni
tra z n̄ sup ipm̄ irradiaret lux so
lis nō esset effectiua formaq̄ corale
p̄. vta z in quoz vniūso. oz g̃ ita z
in aīa horis ē p̄ multitudez z vni
uersitatē mtelligibilis ē q̄ sit m
ipā z in mtē ipīq. nā aut facile
ē ondere q̄ agens ē in co. sīc
lux. q̄z ē vlt̄ agens. Dicit. n. lux
influit sup oīa q̄ sunt actiua z
passiua in mā. ita nāe ē p̄ agēs
vlt̄ agendi fortis z actiū oīūbq
influē. In p̄ma n. phīa probatur
p̄ omnes actiū p̄mi agentis p̄ hoc
plius z simplicis ē. q̄z stat mē quodda
p̄z quodda vltīm p̄ oīa extendēs
se media. omne aut q̄d agit p̄ media
oīa ptingit usq̄ ad vltīm vltīm agit
g̃stat g̃ p̄ agens in vniūsalibq. vltīm
agē. alī. n. effectiua nō starent. ex
hoc g̃ p̄z q̄ agēs mtē agit ī vni
uersitate ordis intellectualiū q̄ sibi
subiacēt. Ex hys aut g̃cludit. q̄ in
cessanter agit. nō ē cī agēs p̄ nī p̄
hoc q̄ p̄ ēē agit. Dicit lux p̄ ēē
lucet. q̄ aut p̄ ēē agit aliis ac
tionē semp agere ēā z necessāriū in
tēs g̃ agens sēp z incessanter agit
Et hoc vetēs phī intendit cū dixit

mtelligz

ꝙ mte agẽs necessarꝫ ꝓpas mtlias
emittit. Et hꝫ aut ꝙ hic mte ē pmꝫ
gsequtꝰ ipm ꝙ sit simplꝫ z ꝙ ēcle agit
z ꝙ indē se sint mtlie in ipo z ꝙ oēs
in nō sint sua sba z vita z lux sua
Ex hoc aut ꝙ vlt agit sēqtꝰ ipm ēe
forām omīm intellectualiū ē hꝫ pota
tē illa qđ intellectuale ē principat z
nō ꝫ ēe potalē pmꝫ agentiū. z ꝙ ipe
ē semen oīs mtelligibliū. z ꝙ sub
actu suo ē mtellē mox aīa. z ro p
ē qđ cor qꝫ grū qđ forme rez pnt
agere in aīa cū aīa nobliōr z diuꝫ
sit ipis z id quod ē nobilꝫ z altꝫ pot
agē videatr in id quod ē sūb ꝫ ꝙ
recipiat ab ipo z patiā z ē hꝫ qđ ipressio
in mām. forme. h. Exterioꝫ non a
gūt in aīam n̄ pnt sint mteꝫ quib
z agūt sub luce mtlie agentis quod
ē in ipis Et sic pnt agere ipo mteꝫ
pz z ro hoc ꝙ ea mte ome agēs z pa
ciens dcitur gratio q̄ gratio ē mte a
orente fortis z possibilē mte z ꝙ ipa
fortis stans in luce vlt agentis ē agēs
ꝙ ipe hꝫ inferre passiōm intellectu
possꝫ Ex hoc aut ꝙ ē agēs ēcluꝫ
z incessanꝫ sequit ipm sua acta ꝙ hꝫ
ꝙ sint sub ipo ē nata z stare z quo ad
hoc ēterna ꝙ fuit i mūblā. hꝫ n. modo
ēterna dicūtr quāqz phī ēterna uocat
z sic sua ē nata q̄ē de hiis fortis. Et
hoc mlti stoycoꝝ ignoraūt. z id a
lias fortas ꝙ illas q̄ in rebus sunt
possunt. hic aut id mte agens q
pat artē z ē opo q̄ ēcluꝫ gt ei ꝫ ꝙ phī
in scīa oīa mtlexit. no aut hꝫ intellꝫ
de arte mechā q̄ diuīsa ē amēte arti
ficis z ē sua opatiua fortis rudē. Et
intellꝫ de arte nāli hꝫ oīs forā in
tore addr imitari. Dicit n. in phīs
m sempe siue in spū scīali ēe aīaꝫ
vt artifex q̄ oīa cū rone facta ipsa
illūiꝫ opatꝰ. Cū tn hec ars nō sit sua
quedam alia ab ipa sua fortatiua ututꝫ

Sed sili ipa fortatiua utꝫ put i se ht
omīm membroꝝ ututes illas quib opā
ad vte pōs vlt rone z cū certa fis
intentione z rone forme. Et sicut
ē ptcular in scīe. ita vlt in luce
agentis mteꝫ rē vnꝰ tot oēs
rel scē nāe. ipa. n. luce sua sua
ē sua ars ē ita rone dia ad ēe in
telligibiles pducēs ac oīa gstare
facieng in mte possꝫ. Ex hys q
gstat mte agēte esse pfectū z ipse
tē pfectiones omēs phīte z largiē
tē omīb ei q ꝫ ēe mtellectuale pfectꝰ
Hꝫ aut q̄stiōi hys que tā in an
teriori hui scē libro dcōq z hys
q in 3o nāe libro de aīa dicta sunt
bn ondūt mteꝫ agēte oīa. tū hꝫ
plenissime mtelligūtꝰ ex scīa phīe
pme qꝫ ista in vitate principia sūe
talis trascendūt. ꝙ ꝙ. q̄z mteꝫ pōs

Dicitur aut sit pōs ē vt tabula
de pfectione i rasa z q̄z ē mt
tellus pōs. locus ꝫ ut sup
huic aut q̄ attribuūt mthgibilē
aphōs. quoꝝ vnꝰ ē ꝙ ipe mdi
sibilis scē eqnis pōs ē oīa mtelligi
mūt ē ꝙ ipe hꝫ se ad mtligibilia
sic tabula rasa mīa nd actꝰ a
liq̄ pparatꝰ ꝙ ymago sit in ea. trā
aut ē ꝙ ipe pot loci mtelligi
ē q̄ mā. q̄ aut ē ꝙ ipe ē pōs i
telligibiliū. sic sensus sensibiliū
ē pōs. z de oībus hys nāe ē de
clare. hoc valde sit difficile. sine hꝫ
n. impossē ē scire die pfectiōm cū sit
inteꝫ pōs dr q̄ ē oīa fieri mtelligia
mteꝫ ꝙ ipe sit in pōe esse intellectu
ngz ide mdisibilis z simplex ꝫ sbam
z id sua pōe q̄ sit mtelligia nāe mta
ac pīm nāe q nd ē susceptibilis for
maꝝ omīuꝫ una z mdisibilis eqnis
ꝫ potꝰ ꝫ sui diōm in multa z cū dr
ꝙ mteꝫ possibile in eo ꝙ potis ē qđ

omīa

ornia fieri nō mtellē q fiat oia sē ma
no. n. nīa fit forā. & tridē q oo ue
mtē fit oia intellecta intellē q sit
forā ipa p ipā modu. & hmoi simple
dicit iā aīc nos alpharadius q di
cat ymaginandu q sic cera mtellē
dat ul ymagietur tota trāsire in
figiē sigilli. ita psychā eiq distin
guat ab ipā figura sigilli. Hec tñ
simple ego nō oio dcīs. ēt repu
to. & ponā ad qd ē p oia gens. Si
n. colozis simplicē forāz mtelligā
mq & pōm pficiu q ipē pficia
um ē illiq coloris susceptē illa. n. pō
nd distinguit ē a susceptō in hoc q u
mi sit sēm & alterū forma. Qđ sint ē
ipē nē pficiū susceptiuus & color
susceptū. coloz. n. nō differt a pficiuo
sī mīaz. & sm quodd ēt diuisum uni
uīc & eidem. pficiuū n. susceptiuus
lumē ī pfundū ē susceptiūs. & pficiū ī
extremo pcipans actū luis ē coloz.
Et planū ē videre. Quia q iste nē ind
sunt diuise. Sz ēt pficiū in uno & m
lto diuisum ē. Et p oem eundē modū
eiodē nē. p diuisum ēt ē susceptē qđ ē
oculus pfundū. & exterenytas q est
color si summa & ēt spēiale quo in me
dio non est ut pficiū quo nē.
In pficiū aīato quod ē oculo sit due
nē distincte. Et id nō ē in cēs ppter
lapsū sē mtellē. & potig. sē in te q ē
eiodē nē diuisitate. h triplē ēt lucidū
tāti & puri & alati. Et p omēz eundē
modū in meozalibus eiodē nē sint
lumē mtellē tātū qđ ē simplē forā
rez separatā a mā & lumē eiq hōi est
intē possibilis. Sicē p unū quodd
& lumē eiq qđ ē mtē possibilis. sē
p unū quodd & lumē eiq qđ ē mtē
possibilis mscētū simplē acceptū. Ex
hīs. n. q mtē possibilis ad cōēd accedit
efficiunt distātis aliqē mtellē. sicut
pficiū in aere distāt a nā lucosi ni

Decīpo. pz aut ex hīs q cadē forā ē in
possibili mtē & in mā. & ab mtē nulla
accepit ī diuidatiōm. & pz & q in eiusmō
bus tabulis mtelligens intē & forā ī
tellecta sunt idem actu p ēt terciam
tñi hmoi dicās sē pficiū in loco
in quo ē color abstracto idē actu est cū
coloris nīa p ēt differens qđ ēt imptat
p diffinitōi ueteres & q intē possibilis
nō est nīa. & forā h ignorauit Aristo
tabule aut rase q pat. & hoc q Aristo
tabula rasa pōt omēz separatiōi ī se
alterātē susceptibilis & non uni nīi
q oīs mtelligibilis. Et p hoc uni pz
q nō ē mē pōt ipīg. Quasiua. n. tabule
nō ē mā. & ponā sē pficiū unaz
cadē pōt luis omīs coloris ē susceptē ita
idē intē. una & eadē pōt luis agere
tēs q in ipā ē susceptibilis ē omīs
forme mtelligibilis & nō ullo modo por
ēt forā corālis. q hanc impōt ē hēre
pōm una ad omēz forāz susceptiuā
& potig sē tabula rasa est hmoi
Si polā sue supficiei addatur tractio ita
ipā intellectiua lutas aut & possibilē
intē ē intellectiuus & ēt qđ hē intē. si
adducte tractiones nō. q ē rey tig. cuiq
ipīm ē forma. Et sic uīs pz qualiter in
telligēs & intē sunt idē actu & esse
dicā. h aut q dicta sunt multis modis
q̄unt mē. mē oīs aut operatiōs
magis apta ē q ē loc. loc. n. oīo ca
dē dicā est q ē locati & alocato act
pit figurā & exhibet ei gnēcāz ē
motus nālis locati ad ipīm & ges
eiq nālis ē eo. sē. n. in. q de phīo
auditu dictū ē. Eadē ē distātia
cubi & loci cubi. & si linee extrahūtur
a centro loci cubi ad superficiē loci ert
eēdē linee mīo loci & locati. & hī mō
ē cadē nīa mtellectualitas ī intē pōt
ē in eo qđ intellē & ēt intellectuale
nisi quod limitatiū eiq qđ intellē ipe
intē forātur. sē locale figuratur

Cad locum figurā. z eiq quod mtellr̄ qnq
sub actu luis ē mtē agentis motus
nālis ē ad mtē. sc̄ motu colozis qnq
ē sub actu luādi ē ad pfpicuū. z p oēs
mām quęs eiq nālis ē in ypō. ē at
oēm q mtē pp̄ie ē spēs intellectuę
sic sensus ē spēs sensibilū. ostat
n. q pfpicuū priꝰ ē spēs pfpicui
nō prius z dat ei spēm z formalitatē
quā nō hꝫ in mā z mlto magis
mtē nd forātq ē spēs. z forā formę
intellectę p cē quod hꝫ in mtē. z q
fert ei cā vlē z simp ē spēs z forma
cuiꝰ rei cā dētiate sc̄ sensus eiꝰ for
mālis ē ad sensus ypos z dētiatos
ex oībus g̃ hnō oppnionibꝫ pz q
sit pfectiꝰ mtē possibilis q q ē p̄

Hys aut. C q̄. de mtē forā et
sibus vbꝰ q̄li z p̄m pfectā
ē de pfectione eiq mtēq p̄.

intellectū q̄ subtilissimā p̄portionē
forālē ut dunt mtē eo q̄ p̄ ē forā
oib mtēb ē mtellectuale quod hꝫ
hꝫ aut forā mtē nō ē alle q̄ qdā for
mā rei mtellāe ē arbitrarie. q sic
nā oīnium est alle nō ē forālis ad
mtē̄ p̄ies eo q̄ spēs ē possibilis ī
tē talium spēq z locꝰ. z nō forāle cē
potiꝰ accipit ad quod mtē ad mtē̄
in quo ē q̄ p̄ q dēt sbm cē. sc̄ locus
z spēs forālia sūt ad ea ad q̄ q̄drāt
Sz sc̄ in coloribꝫ lumē ē forālis
ypostasis z pfpicuū priꝰ z actꝰ z pf
picuū tiāti. ita lumē quod ē actus
agētis mtē ē forā z mtē possibꝫ
z eiq quod mtellr̄. hꝫ n. duo q̄ntū
ad cē mtellāle vnꝰ sūt. vte z p̄
sc̄ p̄z p ant dicta. z q̄ sūt vnꝰ p̄
sūt z vnꝰ ypstasis p forāz. sc̄ in co
lore priꝰ tenebrosꝰ vnꝰ sūt poē. z
nō vna forā agentis vte̅ pficiat lu
mē q̄ agētis ē q̄ forāz rei q̄ mtē
ducat de p̄ ad actū z q̄ possibilē
ducat in actū. et sic ī colore visꝰ vr

lumē. z de p̄ colore sic actu colore
eo q̄ michil aliud agit in visū nisi ꝺ
hꝫ sit tiātꝰ z. q̄. sit mcrātꝰ. ita in
quoꝫ eo quod mtellr̄ de oīb̄ ī
telligibilib nō mtellr̄ nisi lumē mtē
agentis hꝫ in aliquo mtellr̄ incrare
in mā sensibili z in aliquo intelli
gto clarū in cē simplici z mtelli
gē. z lumē qđ ē color ypostasis in
alioꝰ vr candens sc̄ in allo. z in alq
subiō ꝺ in aliquo fere exoticū sc̄
in nigro. p̄z g̃ ex dictis q̄ mtē̄ pōt
in actu effectē p lumē mtē̄ agētis
z q̄ mō eo q̄ mtellr̄ hoc mtellr̄
Et quo ꝺ sēp̄m mtellr̄ in actu sc̄
p mtellr̄ in hijs agētis. Sz mduc
tis ꝺ vltiꝰ oīnduc q̄ cū lumē agē
tis p cē quod hꝫ in mtē possibili
z eo q̄ mtē sit quo mtē oīne quod
mtē. In quo mtellr̄ id quod mtellr̄
Sic lumē solus ē id quo vr id quod
vr. z quo videt id qđ videt. quo aut
mtellr̄ id qđ mtellr̄ Et quo mtellr̄
id quod mtellr̄ magis mtellr̄ ī oīm
mtē p actū fīrō. eo q̄ p ē ca. z vltīm
tellūdi lumē mtē agētis ē id qđ
magis mtellr̄ in oīm mtē p actū
fīrō. Simplex Cū lumē illud sit ma
nifestatio agentis mtē facta sm̄
proꝓiōm eiq quod recipit lumē pz
q̄ mtē agens manifestū in quoꝫ
mtē p actū fīrō. Simplex lumē ē
manifestatio sui z pfpicuū priꝰ Et
eo inductis oīnd ē q̄ lumē agētis
est in mtē possibili. sc̄ lumē solus
in pfpicuo pōt accidēr notio q̄ mtē
possibilis z mtellr̄ in se in quoꝫ in
tē p actū fīrō. z q̄ sēp̄m mtellr̄ quo
id q̄ mtellr̄ in qlt̄ re intellr̄ mtellr̄
z q̄ sui mtellr̄ ē rem in actu cē. z id
dr̄ quē mtē possibilis z id quod in
tellr̄ ab re z sui mtellr̄ ē vnū z id
rone differens sc̄. sup̄. n. oīnium
est q̄ mtē z id quod mtellr̄ actu sūt

idem

Idem. Et qñ suū mtlīe no sit ñ actu ē
vr fortē alicuj q mtlīge sit idem ad
pñs sūm. Et hoc qđ
ē vē s q mtlīge dicat apud sc̄
tellūtible vēre. haut q dē mtlīe
in agere esse mtlīe ē supmtelligē
dū z ostēsum. z sic patet. nō est
id. Ex omnibus aut inductis pz
q mte in hoc/ pñs in gñe pfi
cit agente vz z forā agentis sm
pō z eo q intellīe z ypō possibile
mte qui ē locus mtligibiliū z fōz
lis mte pz z qualr in oīm intellectu
actū facto colligit possibilis mte
Et agens. ¶ Ca. 6. de mte. m effectu ē

Dupt̄ qñ lz mteg possibilis me
restat fectu effectue //

Nqrēre de eo intellectu qui
intellīo in effectū dicat. hic. n. ē dr
mte in effectu. eo q in effectū efficit
pō mtelligi. Est aut ꝓ mte q ē fōz
mtellectā q ē separata a rebus. hanc
n. vocm dicimus ē in pō rē mteg
agentis z quo actu lucis eiq mō
ad mte possibilē efficit mte in ef
fectu. Adhuc aut z ipe pole ē in
pō aīe q forma efficax in pō. z cū
effacē in pō ē vnte in effectu. Et
iste pō nō sunt oio vnus rōnis ne
sunt duārū rōnū. z q nō sint
pentes duārū rōnū pz q aīe dicta
q aut nō sint pentes vnus modi z
rōnis ondit̄ sc. intelligēdo dr ē pō
ñ p ē qđ he in mā sic q ligate lūm
agentis mtlīe. sc̄ lūm oculoz in
tenebris z hꝰ ē pō quationis eiusdam
Cū aut intellectus possibilis dr ē pō
nō ē in eo ligatio lūme. sz potiꝰ ligatū ē in eo q deberet moue ypm z
distingue. z sic mteg eōdē agente
educte ad actū de pō q educte ad ac
tū intligibile. z nisi vr pzare alpha
rabius z quidā alij dntes ite possīe

abstrahere fōras. no. n. eiusdē pō abs
trahere z abstractas reape ipsiusq; ho
reapiant. sū p mahī nē sui y mod
loc. sz potiꝰ p sc̄ agentis ē abstrahere
in cuius lucis ē abstrahi. z sc̄ gnans
in nā aferendo fōram dat ea q fōz
q̄sequūtur q̄ paruc sunt motus z loci
ita gnans dicit fōzalīr z in cōzalibus
dando ē sui lucis dat omnia id q̄ sunt
motus ad mtē possibilē z locū qui
ē intellectus possibilis sc̄ in quē hīt
dictū ē. Sic g mtē de mtē in effectū
sic g eōdē agente. videlicet omne fiunt
in effectu z facta in effectu faciunt effectū
psolatiuū z insinuata fōrme in rez
in vno lucis agentis fiunt in effectū
z facte in effectu faciunt in effectū pō
mtē sine medio. z sc̄ vltus q̄ fiat da
rior eo magis perpet in oculoz lu
me caudescens. ita mtē possibilis
quo fiat actune ill actor separatior eo
magis perpet lumē mtē agentis
assistum in fōrās rez intligibiliū
istud tū mtlīe in libro trio de aīa
sub triplici ē dicta dicēdo. Est. n. q
cepta tū mā sensibili p ē z nō sm
rōm. licet p rōm acepti sit ab ipsis
z ē separatus a mā sensibili z ꝓtitate
z pū ē z rōm z dicto intelligibilis
ē acepta p ē lucis intlīe agentis
q hīt in rebus q̄bus dat ē z rōm
Si aut hoc acepta p ē q̄d hīt in sui
principijs cōeis p q ē cōeis habit
rōm acepti ab principijs ꝓtitatis
z si acepiat ut in sum ꝓtitatis z
motus habit rōm acepti a mā
sensibili z sc̄ dicto q̄ mtē tū plu
ralitate principiāl z sensus q̄ in
telligi pme attenta. dō obscurus
ē z ad ea q̄ sunt separate penitus
tenebr hīt se sc̄ oculus vespertilionis
ad lumē solis z dō pcig ibuendo ē
phias z demū mathaticos ut sic ostē

lucabus mltoꝝ mellig̃bilm gsurgit
ad mtē dnoꝝ Jn oñibus istis mtē
gibility cū ꝑē fuerit in effm quodꝫ
ꝑfoꝝ muat sepm ꝛ augeat ꝑ modꝫ
quē sup dixim⁹ hab aut eo obligta
tione cēlis sit phicus ꝛ mathaticꝰ
ꝑior tñ ordinis ē p rōnē sūm sūlioꝝ ꝛ
vō plꝰ scīe inuenit in hijs mllig̃
q̄ dīna sunt q̄ in hijs q̄ sunt math̄ca
ꝛ phīca. Sdm aut vēr q̄ cum ad qđ
ē in pō cognoscens nichil penitus
cognoscat q̄ mtē nī in effm efficiā
nichīl penitꝰ cognoscat. Et ex hoc
sequit q̄ nichil penitꝰ scīt nī phīcē nō
studeat nec n. scit se nec aliquid a
se ꝫ octā in pō exōis nichil penitꝰ
videt. quō ꝑ nichil visibile ē in
effm. Sēt n. in coꝛe visus sicut
in aīa mte. Si n. oculus ꝑ nullū vi
sibile sit in effm. nō videt ad nō vidꝫ
ꝑ videre nec videt se nō videre. q̄ nō
pō ē videre se nō videre. sic ꝛpolē
vide nichil. Jta ꝛ gdiu mtē pō est
nullo modo in effm impō ē scire
aliud a se. nel scire sepm ꝛ in scire
se nescire si hoc ꝛ ꝑ ꝑz non scire ꝑ
nullam a⁹priacōm ꝛ nō hoēmes mti
grossimos ydiotas maxime dicut
tales nulli humanoꝝ in vita opaz dedisse
ꝑ more pecoꝝ vitā exposedisse. Est
aut hō q̄ ꝛ in ꝑfectus nī in mē
tis simil ē mtē possiblis. hō n. nulla
ma nifestatio ē gdiu ē in pō. sicut
nī ē in effm ꝛ actu ēt ꝑfectiū ma
nifestatiū ꝛ tūc ꝑ hoc q̄ manifestat
id quod videt in ꝑ ꝛ hō
q̄ hō nūq̄ intuit sepm nī in grēpla
tione vitatis rez. ꝫ h̄ sēnica de
clarabit melius.

¶ De mtē pncipi
ꝓprio ordē ꝛ nistrumētoꝝ ꝛ
aut nos ꝑ que mtē pos. ē
p̄ri ordīe fiat in effm

q̄ m omī mtllū qui ē in effm pmo ac
cipit mellig̃ pncipioꝝ q̄ sicut ꝛpoet
istis sīe libro ordinū sūmi mag̃ tibi
nostīm pncipioꝝ q̄ē acceptio pma
ꝛ mstroꝝ nīstra aut uocē quibꝰ sīa
rez de ꝓpis edūct⁹ pncipijs ꝛ istis sīe
q̄tuꝫ argumētans ꝑ qđ dixit eq
q̄tuꝫ azz. q̄ modū scīe oꝛ ꝑ scire aīa
ꝑpas scīas. q̄ nō pōt ē q̄ scīa rez
acquiratur nī ꝑ sciatꝰ modus ꝑq
valt. n. modū quo id qđ ē virtute
pncipioꝝ educat⁹ de ꝓpis. ꝛ tūc ꝑ
illa duoꝝ t pmā pma ꝛ satū modū
possiblis mtē aptissime pō in effm
ē omē illud ad quod ē possibilis fuerit
aut q̄ dicam⁹ nos de arabū ꝓphā
qui hūc mllīm pncipioꝝ ꝛ mo
doꝝ diserūt in duo dītes pncipia
phīce theoꝛice cēlis ē apud nos
ꝛ innatū nobis ꝛ nō acquisi illa ꝑ doc
trinā. Rhetoꝝ aut ꝛ mōlium ꝛ sticoꝝ
nobis ꝑ longā experiaz sicut di
cim⁹ hōies senes prudēte longā
opam dantes ē mtllūtes. ita q̄
gsilium datū ab ꝓpis recipit⁹ sīe
cergen plenys tacē sit ꝑ se notū
Et hoc sit ꝛ in rhetoꝛicis ꝛ dyls Et
hunc mtē id hūt juuenes pdū
insegutoꝝ. Jn disciplinā aut me
dice mtē dīr. plerūq̄ hēre juue
nes q̄ senes. Sumlr aut dicūt
de medis argumētatiū quo ē mo
dus argumētādi imperfecte. Et hē
videre omēs hōies. oīs n. q̄ ꝑsua
dere intūt nātē ē q̄ mō argumēta
ndi vtatꝰ ꝛ hic modꝰ ꝓpīque ē ꝛhēg
ꝛ in ruꝫlibus. ē aut modꝰ argōdi
ꝑfēte quo vtūt phi. pmā aut dīt
inasi expiēi ꝛ hē pōnt q̄ studio
sic g̃ diuīficant hunc mtē qui
pncipioꝝ vocat⁹ mtē ꝑ q̄ mtē
in pō sē ꝑ qđ instīa efficit mtē
in effm. ꝛ eo q̄ medo istaz dyalitōm

q̄ rhē

qz rhetorica z ciuia nõ hñt ꝓpões ꝑmõ
z ꝑse notas ꝑ quas sufficiẽt acquiri
tur z id dicit ax q in talibus dcõ
opus ẽ eo q finis ꝑtẽ mtlie z eoꝝ
z quod quidam latinoꝝ dñt de scia do
cente z de scia vtente locũ nõ hẽ hoc
qz scia docens semp ẽ demõstratiua. Et
de tali scia rhetores z aules nõ ve
nit ad hoc q̃ in effectũ sciant gubna
re iudicia regẽ aulica pp quod ire
tales ũtq ethica experimẽto idigẽs
z tpore sic z alie vtutes aules q̃ q
cunq modũ acquirũt. h̄ g̃ de mte
qui in effectũ dr̃ cõ dicta sunt ano
bis. ꝑ antecedentia. n. ra manifes
tatũ ẽ. qualr̃ fõza rei ꝑ hoc q est
in mte possibili efficit in effectũ in
tellẽ. z qualr̃ ab eo differat mte q
dr̃ in actu. ille. n. qui semp ẽ in ac
tu agens nostre mtellẽ. Ex d. in

Iam aut̃ adepto qlẽ in eo ꝛa
relinqui. ꝑficat ẽ mte ut se
ut de inte ipãm
adepto pez studiũ
dispam. qualr̃ Et ipe ẽ de hoĩb ꝑ
fectione. h̄ aut̃ ggruentiq fit sñtz
ꝑficiam noĩs rõm. Sic g̃ in pozi
ysto sic̃ libro dicim adepto est
quj acquirit ꝑ studiũ. adeptus
ẽ g̃ inte quo aliquis ꝑ studiũ vtm
z ꝑpriũ suũ ad pfectũ mtẽ. q to
tiq laudis vtilitate z fructũ. hoc at
qualr̃ fiat sic ẽ accipiend. Sicut
n. nã ante dictũ id quod ẽ in põ
nõ manifestat nec acquirit̃ nisi ꝑ actũ
suũ ꝑpriũ z ꝑ id quod in effectũ effi
citur z in ꝑte quidẽ acquirit̃ quo
ꝑtem pollutis eaq ponit in effectũ z
plus z plus acquirit̃ quo plꝰ z plꝰ
ꝑ mta ponũ in effectũ z totũ aute
acquirit̃ quo ꝑ oĩa adq̃ri ẽ i põ po
tẽ fiat in effectũ dicim aut̃ ẽ phic.
q mtellẽ possibilis vnꝰ z mõstibꝰ

sũam exis põ ẽ quia intelligibilia. no
gõ acquirit̃ nisi ꝑ hoc q efficitur nãz mtellẽ
in effectũ z totus adeptus ẽ z acquisitus
quo in effectũ positus ẽ omnẽ intelligi
bilẽ q ipe ẽ in põ z sic adquisitur
hoĩo suũ ꝓprium inte z id dicit̃ plõ
q ꝑfectiua differtio phie ẽ sui ipius
cognitio. Et dicit alphrabius q ois
potẽtia ẽ in corde ut sepiꝰ inuentũ
Et cognoscat z hz dicere dicere. hz id
dicerunt ad me nõ ꝑuenit. dem̃ã
aut̃ dicta ẽ q id est mdicta. cũ
aut huiꝰ ẽ q ꝑma ꝛõ luciꝰ ꝑ cẽ q
quinta est gr z ipi ẽ inte hiane
Et id nõte ẽ q ꝑfectiuo q̃ oĩs q
fiat ꝑ lumẽ ꝑme cause z ambiens
oĩa illa. Et sic quotidiꝰ receptacũ
p hoc q ẽ ꝛõ ꝑme cãe z quotidiã ꝑ q ẽ
oĩa z tpore. Et in vtrisq adquisitõ
sepiꝰ hoc mõ z ꝑ q omẽ veritatẽ q sen
tiam ẽ inte z ꝑfectiõ inte q̃ z id. est
n. mens huiꝰ id z simplitudo q̃d di
tatẽ ꝑme q ẽ sem quoddã oĩs di
tatis z id simplus ẽ ꝑ aliq modum
oĩs nõ z dissonas a talꝰ. Et hoc est
ẽ cã q inte semp ẽ vere. deceptio at
z falsitas intellectuũ eo ꝑte sen
tiam vtutis. Scito z eo hoc q gre
platio vitꝰ adm̃ pulchra ẽ sme
delectatiosa z nãlissima. Et q ẽ ca
tota reflonet nãs hoĩs z nãq ẽ hz z
ꝓpue in gre platione sicut eo q
ꝓpria in illis magie inte inuenit
se suã ꝓpriã eo q hz inter hoĩ
eglus ẽ inte. hoc aut̃ dicũ ẽ do
est z ibono. Est. n. ymago primi ens
ꝑ q ẽ ymago ꝓmi ens ꝑ ueri z bi. ꝛõ
tonũ quod ẽ semp z vbiq bõ z oĩ ꝛõ
tonũ ẽ sibi grãle bõ z huic q delectã
z traudit ad ipm̃ hz retrahã alumnũ ut
iuue. ꝑ hoc q ipi z gre ẽ gudetus eo
hoc in q sepultus ẽ z in illo coẽs
actꝰ solus grãle sibi hẽt z sim̃
z bõ simplr̃ z plus hẽt delectationis
nõ hñtes ẽulꝰ in gceptione boni z

vere. Queret aut fortassis aliqs si mte possibilis in effectu efficat p formam intelligibilē et q ē in effectu nō ē in pō qualr in effectu eōnis ad vnū remanz secundū mtē in pō ad actū intellē. Sz ad hoc et hoc oīa iā pz solō p anteacta quō dr̄ō p oppō et diffinitā et diuisitas et hoc nō sequit̄ fōzas in p hoc q sūt in mā q sūt in hijs agentis simplicis sūt et indiuisibles et vnite eo q sūt vnū et id ē cā p mā et id in hijs suo sūt vnite sibi inuicē nō cedentes. necessitate concludentes et propue q nō sūt in tē sē in mā uel sūo ꝓprie loquendo. Et hijs ꝺ pz qlr p studiū vnte adipiscatē septm. Et ex hoc pz verū mtē eē quod in. ꝛ. et plat dr̄ō q mte actiuus sūgz et virtute nō ē alterat̄ nec passiuus.

Qd mte assimilatoꝛ et q

Quamq; ad aīa pficiat̄ illo

dictū nunc de intellectu quecantissimi phōz assimilauerūt et in hoc et hijs pfectū declarem. hic aut̄ oriē eo omnia intelligibilia. Est aut̄ mte assimilatiō in q hō q possibile sūū phas ē ꝓportiōlr assurgit ad mtē duplū qd ē lume et oīa. fit aut̄ hoc cū p oīa in effectū facto mte et pfectū adepto septm et lumē agentis. Et eo omnibus in notiā sui extendit se in hijs mtē gentiaq; astendēs studiū ad mtē simplicē dīnā. dicit ꝺ eo hijs sūis et agentis in hijs intellectiuae et eo hoc extendit se in mtē ā. hoc aut̄ qlr fiat sē ē mtellectū. oz. n. scire q lumen cause ꝓme tendit̄ lapidis sui. ē. hēt manifestationē innumerabiles p nō et diffinitū. vnū aut̄ inferioꝛ ē quo manifestat̄ informans rez tendit̄ ad tm cēlē vnū cuiq; rei. Sed ē quo manifestat̄ ymaginē sua q ē mte

pō qui pō ē oīa illa q cē abstractionis vel ponis separatū cē hēt in hijs. Et ē quo manifestat̄ in hijs agentis vir in ordine inferiorū mundi. illu. n. quātitat̄ nō sē lumē tenebre illuminatoꝛ illū pō. ꝺ potiꝰ sē lumen hijs inferioꝛibus ordinis. et ꝺ q plus q illuminat̄ et luminat̄ efficit̄ dignes hijs priꝰ et lucidioꝛ et fortiꝰ abstrahens et luminens ea ponēs mtē et hā ē irradiatiō de qua multi locuti sunt phi et ordinauerūt ꝑ illā sue applicationes et oziones. Et aut̄ modo manifestatiōis ē quo manifestat̄ in aplicatione huius sui intelligis mouentis orbes. hoc ē q mediante q lumē inferiꝰ ꝺ dicta phōz aplicat̄ inferiori ea q simplicē ē et vno se hēt ad subiecta. subiecta mte nō vno mō se hēnt ad ipm. vñ aplicatio q plus et minꝰ fit ꝑ q ē superiꝰ fit et nō superiꝰ. qd. n. intellectui suo applicent̄ ꝑ ꝑ motū quē faciūt q nullatenꝰ mouent orbes illi tales fierent ad lumē ꝓme cātē applicatiōes. hi aut̄ lōgū cēt hi demare. ꝺ a ꝓma phia hi ibi suppōt hoc in mtellectū intellectē vir actiꝰ ē et agit eōmē fōzas sui orbis. et mā sue sfere subiectā intellectū aut̄ agens in aīa et in suo ordine cū agens sē iā ante dictū ē. Sz pōs actū nō ē fieri in effectū ꝑ agentē et aut̄ qui ē qui sē in rebus nō ē naturis et nō agens ꝺ cē intellectualis illi aīa ꝑ humana getrendo lumē cui aplicat̄ mte agens in rpā illustrans aphra hui mtligentiaq; Et amplius dat̄ stit in illo. et sē dicit alfarabi in rpō efficiē sē stelle celi et mtē quib; hunt lumē Et

pure ꝓmpte ꝓtissimo efficiē astroꝛ et ꝓnostrom q sūt in astris et id dixit ptolomeꝰ q sūa astroꝛ facit

hoiez

hoiem pulcritudiem celestē amare. ī illo aut luce gfortat̄ g surgit mte in lumē dīnū quod nōmē nō hr zī ennarrabile ē q3 ppzio noī nō īno tescit. ß ut rcapitz ñotesht. z p̄ī quo recpit̄ est mtelligen q̄ē pmū tātum z tū ennarratz noīe illig ennarrate nō noīe ppzio. ß noiesy tāt. z tō dicit hīmes dñi dz̄ non ppriepapi noīe ppzio. ß bne mte attingit ab hīs qui acōe p longū studiū sept. filgitē ī illi vltimo z lu mi suo z mixtus illi luj ad pncipat darītas pp quod auct̄ dicit q̄ aligd illi luj hīc p mixta mte statua p ordmat z pdicit z q. deo q̄ligdā esse phibet. Iste ḡ ē mte assilatiā z actē de q̄ in omīb hys mtelligy possibl ē q. fiendū mētū z pmū lumen aut agentis in ipō ē dispō z. q̄ stramē tū ad mtē pncipiū q̄ē mtellectū in effectū stramēti ad mtē y adeptū prīpue in quo adpsentē aīa nr tīcā sui ipīa. Et iste mte adeptū ē ad assilatiā mtē stramēti q̄ p gra dus applicatiys luis inferiorz ad lu mē superiorz astendit usq̄ ad lumē mtellāi dīnj z in illo stat. sē ī fine z id oīa hoīes nāl̄ sciz desiderāt finis desiderij ē stare in mte dīno q3 vltra illū nō astendit aligd̄ mtellectuj nr astendere pōt. Est aut hoc notādū q̄ anīalis superioz mte llectuū. mtē aplicatiz humana q̄ ē vna de sozīs mūdi aluē illig ī fluit in ipm̄ fozme z spēs sy oz dīg. z id quēdā noticia illoz ordīs effictē in ipō p analogiā ad qua pōt illa recipe. q3 oīne quod fit in alq̄ fit in eo ß pōdē suscipiēt ipm̄ z id tales mte denūcianē sub tilig de ordīne illo q̄ alij. deluctē p vel ut frequentē ma q̄ aqpybus

qphare putat q̄ simplicia pmo z dīno mte gradibus ē dignio ē z optimo in spīb z virtutibz. ita q̄ sic dicit hoiem nō videbī vpi mortalis si lig ēē. ß dei. z id dicit hīmes tm egss tg milio de nā dei deoz q̄ hō nexus ē dei z mūdi. q3 p hīg mte jūgit deo z spūctū hmoi mte sunt alij ī te de quibz dīcīa qui z sūt p mo dos applicationū z assilationū dictā sāp z mte adeptū mos. Et ego q̄ē in effectū. Sz tū in gradē sunt vi. possibilēs vz z fozālis z phicioz z ille q̄ē in effectū z adeptus z assila tio z dīno. hys ḡ mtelligibz z intel lectibus ut breuiē dictum pficio aia. de omīb aut hys subtilig detrahit in phia pma. Cio de sti

Rcuigmēt aut tate mte ē de adhs dicē de puracone q̄ deu mte sūt z mūdana pha//

de qua phi sunt locuti. h aut nō ad dicit nouū gen pfectiys z mte. q̄ modū q̄dā pōtis dicit ēē mte. h aut xpīāls ex quatuoz gsistit. q̄ē pmū ē studiū pulcritudīs. 2m aut ē accessus mte illuminatoīs. 3m aut excessus separatoīs. Et q̄ē aplicatiū luis superioz ordīs. studiū n. pl critudīs dedicat z gpoit ab aduēten tily acquisitio illuminationis ex nitig situs gradibz q̄rubsā astendit in stibilia luis. ita q̄ sistit in mtellectu excessus separationis ad mte rerum adetīnētibus gn̄o z tpoze. Sz aplicatio mte aī superiozibz gpozcioīr inpte pfit in summis z dīnis mte quatuoz aut ista p̄m ē purgatio ab impedimētis 2ō. z 2m ē illuiatio in hys ḡ inferioza sūt hoi gpozcio nata. 3m aut ē purgatio ab impe dimētis. 4m q3 ñ quis mte excedat gtinuū z tpūs nō assurgit ad gtā

dna. Quãt ẽ ſtima pſtio q̃ in hac ta
gtingere poteſt hoiũ. Contingit
aũt plus ⁊ plus ſi ala ꝓpit illuãtꝛ
q̃ ſint ap̃mo plus ⁊ plus. Solum
n. pmũ nõ hr plus ⁊ plus. ⁊ id ẽ id
quod uocat nite ẽ. oĩa aũt alia plꝰ
Et plus hẽnca ſunt po ⁊ alĩ mod
licet nõ hẽant ꝓpe loqndo poſſibile
mte. hoc aũt in pma phia dematid
ẽ. Eo hys aũt que dicta ſunt Et hoc
ẽ aduẽtere q̃ mudiſſimoꝛ hoiũ ſpe
ſunt pulcꝛoꝛa fantaſmata q̃ quo
tidiãꝫ alioꝛe. Ide in eth. dr. waſſ
eaꝛ luadyſſiny mtellcty. quo ſcaut
in mudo exteꝛi turbulente po
teſtatiꝫ limpidã lumẽ ꝛecepi mhoꝛ
diñ in pſtanio. ita in aĩa paſſionũ
turbulentie nõ ꝓmptũ luꝫa mtelli
gentiaꝫ limpide recepi in aĩa by
Et ꝯ dicit apulegius ſinaꝫ ẽ plõ
nys q̃ coꝛp quoꝛ nõ abſcita ẽ in
inferno abdoꝛ nõ ẽ mte clazꝫ luꝫ
ꝛeceptiuꝫ quoꝛ aũt mte depura
tus a paſſionibus ⁊ occupationibꝫ
vite p aplicationẽ luꝫ celeſtiũ in
tellectiuã q̃ time ſublenã a carne
effiate ſcẽ ſpeciẽ clazſſimã celeſtiũ
oꝛdiũ ⁊ pulcꝛitudiũ. Et in hys ibu
tus tãdem meſtite luꝫe dño ⁊ dna
q̃ ſas ẽ ſuã facultate incipit vide
moꝛabiliꝫ ⁊ quodãmo mſinite coꝛ
talia ut in deo ſint inferioꝛa mte
lectuũ nulla ꝓhendere poſt emunct
tiõ acquit ꝓtepando q̃ michil coꝛp
q̃ in deo deoꝛ ſunt vnqua ẽ comm
hys q̃ ſunt miniſteꝛioꝛibus. ⁊ id ipe
Solus ẽ id quod uocat nite ẽ de q̃
in pma phia ꝓbatum q̃ nõ pot hẽre
plus. nec hẽre alĩ ⁊ hẽ ſibi ſolꝰ ꝓpꝛ
ꝛõ ẽ mole cuctu moues ⁊ ſimplẽ
⁊ imptibile ⁊ inoꝛa le luce hitans ⁊
accessibile q̃ vi de ſõluacone duaꝛ
queſtionũ q̃ oꝛiunt ex aph
Quereꝛet aũt aliq̃s talacone mte
cũ mthia ⁊ hys

p que modo aĩa hũana p mte aph
tabulas ⁊ miſtibiliꝫ ut uta luceat loꝰ
ẽ luꝫ mtelligiaꝫ. Nõ. n. vr attingere
poſſe uſq̃ ad lumẽ eaꝛ Cũ ſit diffi
cyte in coꝛe ſuo Et eẽ coꝛpa ſunt
nõ vr poſſe ad attingere. adh aũt
ſi deꝛe q̃ ſupꝛa mſbetur luſibus nõ
h luꝫa ſint formẽ mudi nõ videbi
ꝛe hys luſibus ad in pa ſicꝛi diſti
ttũ ⁊ detiatũ ⁊ nõ licet clarioꝛibus ef
ficiate mte nõ tñ eq̃ hoc aliq̃s ar
gnit notiã detiatam. h aũt ⁊ hõ
gones mouẽtes ab impiis ignoꝛa
ntibꝫ nõ ſoꝛdẽ mudi. ſc. n. foꝛ
mẽ ambit ⁊ illuſtat mãꝫ in qua eſt
⁊ totũ quod ẽ in mã ꝓpteꝛea h vm
q̃q̃ pti mẽ. ita formã mudi abur
⁊ illuminat mãꝫ oꝛdis q̃ ſbẽ ⁊ vm
q̃q̃ ꝓpꝛioꝛ lumẽ ſui ubiq̃ p
ſens impitur. Sz in hoc ẽ dnia
q̃ foꝛa mẽ coꝛis ẽ actus ⁊ ꝓtec
tus ſunt actꝰ ꝓpꝛi coꝛis. ſz mtelli
nõ eſt aliq̃ ꝓpꝛius actꝰ coꝛis. ſz ſibi ſepa
ta p ẽẽ ⁊ opꝛia ⁊ ꝛp hoc potentioꝛ
ẽ ad mouẽdũ ſcaut ⁊ nauta diſ
tinctꝰ a nauy michil accipiens a
nauy. ſz gubernatoꝛ motũ ꝓpꝛios
in nauy. oꝛdinatꝰ ẽ ab aliq̃
ꝓmo ⁊ imoto. Sz nos de hoc loq̃mur
in libꝛo de ꝓpꝛietate motus ad aliud
h aũt h ſufficat q̃ mtelligi q̃ ſbẽ ſe
pata lumẽ q̃ diffundit ⁊ ſlugit ⁊
p tõ oꝛdinẽ ſibi ad ſubiectũ. ſc. a
ꝛpma p coꝛa ſua ⁊ hoc lumẽ ubiq̃
pns ꝓpꝛioꝛi efficate in hys q̃ ſe
extendit ad ipm. ⁊ hẽ ẽ quod dicit
magꝰ dyo q̃ lumẽ extendit ſe p
oĩs ultõ. ⁊ ſit in mte intelligiua
⁊ in aĩa analiꝫ. ⁊ in coꝛe naliꝫ ſ
vnitatẽ ꝓpꝛie analogie. Sic lu
mẽ aĩe differẽ ꝓtipiuꝫ ambꝰ
ſ ꝓpꝛiã vnitatẽ analogie. exten
dens q̃ mte ſe tenet lumẽ ubiq̃ p

ſens

sens z infozatur z imbui illo. Et da
nfica ad pulcritudīz celeste. z hoc
ē qd dicit phūs intelligētia vlūz ē
nō referentes h ad ꝑsentia sbē.
luis expansi p tō. Et hoc z modo
aūt excellentiū virōz plā abiit
ip corā ppria quō aūt corp formis a
phantē z id aligno obediūt eis tīs
mutationes exteriōz. sc obediūt for
mis mūdi z his sunt de quibz dicit
phūs qd opantes myrabilia in gūsatō
ybus homis z niaz. p hoc ꝺ ꝑz solo
gonis dne. 2e aūt gonis solo est
qd illius lumē tendēs sit mīlit sūa
sic dīnū z lumē actiū z fozatiū oīa
corp q sunt ozdis inferiozis. Et
id semp extendit se ad rez nias
detātas. sic lumē actus se extendit
ad mūz. pp quod z qnō informat mēs
extendit eū ad rez nias detātas
Et id cognoscit in npō luis p ques
modō rebus imprit. Et dat cē re
bus ad quā noticiā nō cotēdīt. ut
actualr ad res in npō luis gūtatuz
z hēbit niaz oīs. ꝺ qd sunt noticiā z
mīlī vrī illustres i hoc rez luis
ozdīz futuraz ꝑstituit in ordine q
tuj luis z pōnit. Et quida ꝑtes
redimt eos vera nō dixisse. alīo
tī cē ea q ꝑdicūt nō eueniūt. nō
intlīntes q h q nō eueniūt nō fluit
ex defectu ozdis q ē i luis qgente Et
mouēte ab hoc q eueniret. ꝺ potuj
Exo dīna dispōne mē. h aūt ozdis
ꝑstis quidā aūt excellentioz phūs
vocāt ꝓphaz. Et qz somp ipsū est
ꝑfiguratiō qdā huiꝰ ozdis in yma
gnibz figuratis obūbrātibz clarit
talis ozdis intellectual. id uocauit
somnū cipīs apphīm ūl ꝓp hē lapsū
Ex hijs ꝺ z hijs solutio ꝑz inductoꝝ.

Restant hic ꝙ 12 de reductione aīe
quodā oīlo m cē diuinū ꝑ ul
timū. Et primū sanctū ꝑfectionis cuj
omīb⁹ homis melius adiutore de ho
tate z largitate causē dne in redu
cendo ad se aīas hoīs. Cum. n. m oī
nīa mchil sit pp vilia. ꝺ oīa pp melia
forme q fluūt atnue in mās ex lu
bus cē pme z intelligentiaꝝ melio
milto existēs in ca pma z in luis
intelligentiaꝝ q in mā nulla rone
fluūt in mās pp cē quod hēt tīn m
liat nā appetit eas sic dīnū z ivnū
sic dyonīs in libro de phīco audītu
nec pot h dici q fluūt ad hoc q ille
q formē mūdi dāt largitatē sue fon
talitatis oīdūt q in rebus vilio
rebus gsumē sbās nō ē magnifica lar
gitatis. oz q ad hoc fluant ut esse
dīnā aliis z ordines dīnas ꝑfici
ant esse aūt dīnū z opōm nō ꝑfi
cūt nisi amā separatē. Et sumus q
nō separatē nisi ab aīa humana ꝑfia
separatione. oz ꝺ q p separatē amā
mtē ad cē dīnū reducat. h aūt
reductō nō fit p mtē fozatā mundi
q mtē illaz hē eas separatas m cē
z opōne dīna. fiet ꝺ nīhil p mtē ho
mis qui ad hoc hz vires ad ozgana
vt amā reexpiat fozās dīnas. ꝺ aūt
ormā q mducta sunt fozā nō est sus
ficiēs fiatā dīna p hoc q efficitur
mtē qui dr in essū uel adeptus
ꝺ dīna p mtē fit asilāte. z eū
qui vocat dīna. ꝺ sic reducta gsezt
cē dīnū z opatōm dīnā. sīla aūt di
nū hnīs cē z opatiōm nō mduget
aliquo. ꝺ aīa sic reducta de cetō
sīlio z mā corīs nō mduget eo q
mālia z instrumētalia ozgana nō
accipit ꝺ māz ñ ad hoc q in cē di
nū reducat. stat ꝺ sīlata z fozata
i cē dīno z opōne ꝑfecta z hoc vocāt

phi caducam alterius et immortalis vite
per quam vere probatur anime humane immor-
talitas. quod autem dixi non indige-
ca sensibus et corde intellectus est de indi-
gentia relata ad intellectum perfectionem.
Sic igitur concluditur ultima perfectio anime
secundum intellectum. Est autem alia eius perfectio secundum
virtutem et virtutis felicitatem de qua
perscrutabitur in ethicis. Consequenter autem
hiis que determinata sunt oportet querere de natura
omnis anime et generatione et immortalitate
et de principiis motuum animalium. quia
per hoc scitur qualiter unitur corpori et hoc quod
faciemus in aliis duobus libris qui
immediate post istum sunt ordinandi
per istum. scitur qualiter anima separatur
ad vitam eternam et reducitur. et cum re-
ducitur ad primum quod est necesse esse et omnium
causa. ita penetratur lumine eius mi-
rabili et causali quod nichil amplius no-
uit requirere. sed stans in se ipsa
manet in illo. de intellectu vero inte-
gentiarum quo cognoscunt suam essentiam
et sue essentie primam causam. sicut natura
duarum naturarum et non simplicis nature secundum
intellectum et que sunt et quot nolo quod a nobis
hic requiratur. Altissimum enim est huius ne-
gotium prime philosophie egens inquisitione.

Explicit liber 2us de intellectu et intelli-
gibili fratris alberti.//

Incipit liber de celo et mundo Primus quidem de toto quo mundus et partes. Capitulum primum quod libri subiecti et divisio eorum que in ipsis et quid sit eius ordo et quod nomen.

De celo et mundo in hoc duo libros mihi videor habere quos quidem nature quique inspectores primo ipsum et nobis tum et eorum principia videnda sunt ad notandum istos libros scilicet rem habendo sit et de eis et nomine et ordine dicendum aut in hoc quod iam dictum est in libro priori quo modo ad unum et hos libros quos de celo et mundo nominamus et quo de modo ad unum sunt ad longum quo simplicia et interminata sunt hec gratia ad unum per totum istud librum intendam. hoc ab forte dubitare possit et dicet quo modo ad unum et corpus mobile circulariter et corpus motum motu recto. corpus autem quo modo circulariter et infinitum et corpus quo modo motu recto et corruptibile. et corpus totum ad totum. nos sunt duo quidem primi nostri quidem differentie illorum non et una eadem sit dicta. ita in. quo primo physice quorum autem non sunt duo quidem primi nostri differentie illorum non et una eadem. non sunt dupliciter quidem non quia de quibus sunt. et sit de hoc motu circulari. ut hoc motum recto deum forte quidem non et una duo libri duo. Adhuc autem quo sit nos in primo de generatione motus quo et cuius habent motum recto quo simplices et aggregante quod horum et motus ad circulares et eorum quo modo ad invicem quo primo. Amplius quo circulares motus primus et corruptibiles motus recti corruptibiles et quo motus differentes numero indentur quo istud rebus non de duo sunt tria tractare de mobilibus istis. quod hoc nos

posse dicere quo et intrare una quod in eodem de simplicibus rebus quod monetur motu locali. sum quo quod hoc motu locali motus et iste et entis efficere et non tunc mutat in suo quin sit ei statim ut ad dentalibus abire et tum sum monet de loco huc entis ad longum aliud. et in hoc ad mobilem motu locali sit corruptibile. tum hoc nos habet a motu locali. sic aut non de alterione et augmento et diminutione quo motus sunt ad naturales in suo et corruptionem inducentes. et eo modo de quo agunt hoc. si in coi accipiatur abstrahit a modo coi et amodo non est. et sic in coi hoc generabile et aliud non et negativa. si non et realis hoc sit a non ens. si quo ista accipiantur sum ee quo quod corruptum dicitur et ab primo. nunc sum hoc ee non sunt duo genus nos vero nos duo differentie. quod dicit quod sunt admixtis monetibus sum nam non impedit quod unus sit una quod de ipsis. et non attendunt hoc quod admixtis motu sunt quo quod sunt duo quidem in coi et duo accipiuntur quo et motu locales. hoc non consideratio corpus physicum quod habet pro. et quas passiones. que consideratio factus sciam aliud de ipsis. et quod dicit circulares et quos et motus recto corruptibiles non officit. et non consideratur hoc iste duo quo motum. si quo accipiuntur de illis in physicis. si consideratio in eis non simplici quam corpus relatio in coi ad motum locali. sum a libri tollitur in coi. in quibus autem speculis tanguntur speculis duo. eodem autem istis libri est. et de antecedentibus libros nobis prout libris physicorum. eo quod quod sum quod et simplex corpus modo ad longum pro et non. quod sit aliorum libros consideratum. in consequentibus autem libris subiectorum

mobile ad formā celi primi q̄ p̄p
ē mod' ad formā ē mod' ad lond. sed
nō ḡnitur. ē ita q̄ nō ḡnit' ḡnita
amod' ad lond. ad mod' ad formā.
nō ḡnitur. p̄p ē ita mobile ad
lond. quā mod' ad form̄ eq̄ dicitur
aut elucescit eq̄ ist' labra nomē
p̄ ē de celo ē mundo. nō p̄ nomine
de celo solid. impōsit eē ḡnerat' et
mund' sensibil' ḡnerati ḡstitut. sic eq̄
p̄ in ista cōitate eq̄ mobilitate pim lo
cum ē q̄ p̄ cōd. agit' de hijs ē ista lo
cūm nomē de celo ē mundo. nō p̄
nomen de celo solid. p̄ ē nō est
mod' ā cuerkiuter. nō p̄ nomen
de mundo sensib. q̄ mouent' cōi mū
di sensibilis pim motū cōd tm
xp̄ianū nomē eq̄ ē p̄ de celo ē mū
do sil' appellet. et q̄ nos hic mod'
dicim' de hac cōitate q̄ sit ē cōi mo
pim lond. et nō ē ā q̄ sibil' ut acci
dental' ḡueniat mod' in cod pim lo
cum. ut q̄ nos hic dic' pim ē cōi
pim. p̄ q̄ sist eq̄magnitud' sitis. p
aut quod ē dictū ut q̄ eq̄hor
p̄ sue accipā sūm celi. ut celū
ē sue sūm eli ut elem̄ ē ip̄i dis
ponit ad hoc magnitud illud. ē non
ad motū locales ingrē. cellum
ei mod' cuerkiuter ē elem̄ ē ē ē
cōi in eo q̄ corp̄ phicum ē in
grē mod' motu locali ē p̄s p̄z
p̄ē. ē sile sūt dicenda in 4to de phoro
hule q̄ de cōi in 5to de hēmo
dicē p̄ cognitū nō ē in p̄ncipijs nē
ē 5to ē in celestibus q̄ritur ē cod
et ē 7mo magnū. ḡstitut ē 5to
8vo cōi ē passiones ē q̄ritur in
8vo. et accidēn. sue passiones
q̄ sūt accidēs ḡpria ē in cogn̄cione
ḡpriaq̄ p̄ncipi p̄ē q̄ ē talia accidēs
de rebus sūs poterim demōstrari
et est in hijs ē sūt silia hijs ē sue
sūt ḡpres 8vo. et q̄ritur sub q̄d

ē passiones p̄ncipiorum aut q̄
sūt sue cōi et celi dimēsiones
que dim magnitūdo ē sūt lineꝫ et
superficies. passiones aut mora
mus accidentia ḡpria ē in p̄ncipijs
celi sūs ā sūt ḡpria p̄ncipijs
actus ē motus ē sūm eoꝝ ē acci
dentia motoꝝ quib⁹ mo
uetur. cū eo q̄ ois ñatia aut p̄
motu sūt aut ad motū referūt.
ē aut talia natura sue simplicia
sūt sūt pres q̄d 8vo. aut sue
lēnt. q̄rita eq̄ celi q̄ est habit
suas ḡriales passiones et p̄
speciales. quib⁹ talia accidēn sunt
q̄uenit in ea sibi. sed aute
affectre signatis ē notissimis
not tlia q̄ plena ē p̄m. ad sibi
hoc loco intenta. q̄ ois est.
et hijs munit ū d' p̄ē. quia nales
nes nō sūt plēs quo. ad numeꝝ
sed p̄m cōi. nisi p̄ q̄dam causa
sue cōi et magnitudines. et alie
ē sūt eq̄ cōib⁹ simplicib⁹ ē dim
hic corpō ē magnitudines. et p̄
ut sunt. sue p̄m illa sue mē. sue
ers passiones. quib⁹ equalissima
pre cognosc̄. p. p̄ ē nō lateat
aut nos p̄ dicenda phīm ē ma
thematicā. p̄fuit de cōi ē ma
gnitudinib⁹ phīcis ē de hijs q̄
sūt cum sūt ultimū ut phīce.
et dimēsiones cōi. ut. mathēt
aut inspicit de hijs ē sūt separata
p̄ diffinit. ē nō phīca ē sensibilia
ē ad mathēt. ḡsiderat. indiuisibile
aqua flumē hēt hui⁹ magnitudinis
ē ē ē punctū. de quo nō
ē facē mētionē. ad aut sciam⁹
a finalia p̄ p̄ssionē. sciam⁹
a principio ē p̄ a nī. hijs ē sciri not
dicim⁹ de phīcis.

Cap. 2um de p̄fectione corporis sīm rōnem dimensionis

Quum aut intendimus nr̄m dum ghre ee ffectiss̄m celē. ubi q̄ nō sit ampliꝰ ꝓ ꝓpōnē sup̄ficiē ꝑ̄m naturā. ⁊ nullus ꝙstet. ee nāliby cribꝰ. ꝛ nos ostē dere eos cor̄ ad ffectū in ghre eorū. ꝙ hūt dmōnes ꝓnt. ꝙ m̄ fuerē nō valem⁹ n̄ de ⁊tinuo ⁊ eo ꝓtibꝰ sentiem⁹ ꝺ ꝑ̄m mōne imꝑcēs ꝙ. ⁊tinuꝰ rōne qđ in sexto phicoꝝ ghrm⁹. ⁊tinuꝰ ꝙ ⁊tinuꝰ ē ꝙ dūs ⁊ sp̄ recipiēs ria dūnem. hō aut cō ē ꝙ dō ⁊tinuꝰ fiēdꝰ nō tollit ꝙ ꝯ adem sp̄s. nō ē dūs ad n̄ in ꝓes ostē tuentes ipm. ꝯ ꝙ nulla ꝓpōsi nus sit. in dmōsibl̄ sē ꝑmctus nō dūs ad ⁊tinuꝰ ad ꝑncta. sed ad ꝓes mlā. ꝙ ⁊tinuꝰ ꝙ nō ostinū ꝯ ex ꝓtibꝰ ⁊tinuꝰ ⁊ ꝙtē ꝓes aut ⁊tinue ⁊ ꝙtē sp̄ sūt ꝺsēs. ꝙ ⁊tinuꝰ sp̄ ꝯ dmōsibilia dūs. hō aut ⁊tinuꝰ ⁊ grē sē. a rept sūt spēs. sup̄ficies linea cor̄ tpūs. et motꝰ ⁊ locꝰ hēret ḡ sūt tūs ad ꝙsderatōm no strām nō ꝑtinet. ꝑ aut hūs spēs ⁊tinuꝰ cor̄ ex dmōsibile magēs rēūs. ꝙ dūs ꝑm ⁊ dmēssio nes. ⁊ sē hēt. ⁊ dmōsiones. ⁊ sē dum nō sūt ⁊ceptibile dūs dmōsiōs. ⁊ sp̄ ipm ⁊ ffectū in ghre ꝙtē hūt. ⁊ dmēsiones. magēs aut spēs. ꝙtē hēt tm̄ vnā dmēsionē ⁊ linea. ꝙ vnta dmōsio ⁊ ꝑncta nō ꝑ ymaginē ⁊tinuꝰ nisi inter duos ꝑncta ⁊ sūt ꝑ̄ dmensionū. in ⁊tinuo aut ⁊. ꝑncta ꝑncta in ꝙlibet ꝑncto erit duct⁹ linea ⁊ cōtinua et linee ꝙdam sunt simplices ⁊ ꝙdam ꝙpōte. simplices ꝙdē sunt sē ⁊ terra ⁊ elemēta. ꝑ vna ē simplex ⁊ ꝑm̄ forēm ⁊ ꝑm cōtinuā ꝙ ex una ꝙte nō hēt nisi strām ⁊cām. elementa aut nō sunt simplicia ⁊. ꝙ vna ꝙte hēt formā ygnim ⁊ in alia ꝙcta. ⁊ cōtinuā tē ⁊ simplex. ⁊ aut ꝙpōte que ⁊ plia formata ⁊ plia ⁊tinuata sicut illa ꝙ nomē ⁊tinua quoꝝ ꝙ nō sūt ⁊tinua ⁊ de hs dicēdū ⁊ pha lētꝰ. spēs aūt magnitudiē ꝙ duas hēt dmēsiones ⁊ sup̄ficies. ex ꝙ sūt sup̄ficies ꝙtē cor̄. et huiꝰ cā ⁊ ꝙ sē de ꝙncto ad ꝙnctū m. nō ē. nō ē ꝑ linea ducē ita de linea ad linea tm̄ nō ⁊tinuꝰ ⁊ ad sup̄ficiē ex̄pēdere. ⁊ ēt nūo hēt duas dmensiones. ⁊ nō sūt ꝑncta ꝙ a ꝙo fluūt. et hēt ⁊ linea. ⁊ ꝑ aut hēt ꝙtē ⁊ ꝙ ⁊ ꝙtē ⁊ ducta. sēd aut nō sūt ⁊ lineꝰ. ⁊ ꝑ alliꝰ ꝙncipiū ēt sūt ꝙncta. ꝙ non ꝙnt hūt ⁊ ꝑ̄ illo ad ꝙd ꝙtē ⁊tinuꝰ dmōsibilē. sēd aut magēs tudinis ꝙ tres hēt dmēsiones est cor̄ trip̄ dmōsibile. et illud cō ⁊ ꝙ nō ⁊tingit inter sup̄ficies duas ēt nisi in ⁊ō. in ꝙlibet ē ⁊tinuꝰ nō ⁊tingit ⁊ceptꝰ alicuꝰ duas sup̄fi cies. una ꝙ ⁊ina sit hūs ⁊tinua ꝙ ea ꝙ tres sup̄ficies erunt vna nūo sup̄ficies. et idem nō ꝑdūt a se ipō ꝑm naturā. ꝙ hs ēst ad ꝑducendū ⁊ ꝑducend⁹ in pō ⁊ ꝺ ⁊tinuꝰ sibi ⁊ semel. ꝙ ex ymaginatu du as sup̄ficies ꝺstare in ⁊tinuo ꝑm ꝙfficiendū. et tūc nonꝰ a super ficie ꝑducē cor̄ ꝙ vnā hēt linee dmōsionē ꝙ ⁊ ꝑm sup̄ficiei. aut tertiā hēt ꝑm ꝙncipij dmensionē ⁊ sup̄ficies. ⁊ tertiā hēt ꝙd in ꝙ ⁊ ꝙncta ꝑducta. et ꝙ

ē longitudo · inter Septē (ē) sinistē
est latitudo (ē) inter ante ē retro
ē ffinitudo · (ē) ille sue dimssiones
terē · g̃ p̃ter istas nō ē aqua ma
gnitudo alia · q̃m ois ista apud nō
ois sm dimssiones suas nō sut mssi
tia · eo q̃ dubitent sm tres dimē
siones · hꝫ aut affirmā ep legibꝫ
ppriꝫ · in quibꝫ dꝫ q̃ d · p̃ ē tꝫ (ē) ē
tutid apud nām (ē) aplectid tm̃at
tribꝫ dimssionibꝫ · ꝫ sut sing mūi
et p̃ē · p̃terq̃ ei dimssionid q̃ ē
ī gñe dimensionid ē longitudo
ß p̃ē eō gen dimssionid ē pun
ctꝫ · ß de hꝫ p̃ nō ē tractare ād
ad ffens · q̃ cēt spūtas nō gdu
ctur eo punctꝫ · mē aut q̃ est
gductꝫ (ē) p̃ducens ē superficies
ß finis ē cō q̃ ē gducid tm̃ · et
in quo ffia ād dimensio ē ifte
rem numez · ē aūs rei que rem
ē apud naturā (ē) signat tm̃em
rez nām · nos uero nō eōmūnā
hūc numez mssi rez nā rez · et
terminum q̃m p̃ legē · eo q̃ est
simꝫ tribꝫ naturalibꝫ · (ē) aūs ē lege
p̃cepti · in ꝫ decuit role dēi ad
sātissiones (ē) cultū dīn tend sm ꝫ stud
mim- ḡm magnifficentiꝫ dīn ūtorē
p̃ emplet ffectibꝫ aīm creatu
rārū sātissiones tribꝫ (ē) tribꝫ in
tribꝫ celendo eū p̃ dē · eo q̃ eius
actꝫ manifestē in nālibꝫ ꝫ ffice
tribꝫ dimssionibꝫ mē quo dece
mus (ē) in ibꝫ ffiat cognitionez
ꝫ ē de ipo sensꝫ · rone (ē) intellectū
scē dē tm̃egistꝫ ēnetus in hoc
nā deuz · ꝫ sensꝫ q̃dē quo ne anu
dicūt · rone ꝫ indagatiuꝫ uerū
eo hꝫ ꝫ nos manu ducat · inte
quo mēte ꝫspectiuꝫ ymaginatiuꝫ
ꝫ p̃ eoꝫ ibꝫ honorabimꝫ eū adora

none (ē) sātissimo thurib (ē) hymnis · et
ut dē tribꝫ modis sm ꝫa primā em
ispeꝝ · hꝫ ē mane · ue spē (ē) unde · (ē)
ad legū aqua ꝫpiat adorare ad ori
entem · et hꝫ p̃ sut p̃cepta (ē) ꝫsonat
legi ḡme q̃ ad hꝫ · et alijs p̃cepta ad
patri ad unde ut tm̃agestꝫ pꝫ
hnt ꝫsonat lex machomet · (ē) alij
ad occidentē · et hec sut lex moy
si et iudeoꝝ · nō aut hnt ē sēm no
tus diurnꝫ ē laborientē · plurie te
aut qui sm tradit̃em ptholomei aut
sue signoꝝ reb uchuntꝫ ab oriē te
hꝫ nunciū lumen sm cursum ecli
ptice zodiꝫ unde · nō et adora
tionis ē reuerēcia · et nō thuris ē
destructio suauissime cognitionis
diuine in inferioꝫ destructionis
nō celestiū qui hoīm ē destructio · nō
nō hymnoꝝ suauis sonādi ē gren
nus reb ut dē patꝫ · et hꝫ dicit
tm̃gestꝫ ꝫ sut ante paragoꝝ ·
sm ypp̃ē · aut traditionē signat
armoniā septenarij sup̃iū ī laude
intellectuali (ē) cōsideꝝ · hec aut nō
et aliud dicta sut · ā p̃ hec tres dimē
siones magnifficētissimoꝝ ē ppriā
tur in celo relate ad tram sm or
dinationē pꝫ nē · dui aut spē in cir
cūferentid (ē) centrid · et reliq circid
ferentie ad centrū sut longiꝫ astēn
dendo ē descendendo · dui circūfe
rentiaꝝ sm duplicē eoꝝ motū
in duo hꝫ ē in dextꝝ (ē) sinistrum
(ē) hꝫ cōt latitudinez (ē) ante et retro
· ante enī celi et dīn astronomi ē
sm ordinē signoꝝ ab oriē in occi
entem in circulo · et retro eque ℣ublico
ē oīs respectꝫ in eoꝝ circulo · ab
occidente in orientē sm dextrū
circulū · nos ꝫ mundanus hui multi
tudo · labitur ei de ipo sm q̃ est
formale · et sm p̃ alia · et sm
ē ffectū ipius rei ffiendine · cum

emplaquum formaliꝫ · tuꝫ dicimꝰ
ꝙ nullꝰ qui ē duo hꝰ ē bmarij ē abbe
duo sine detrimento ꝙ ipse ipꝰ ē
ipi dualitas sue bmarij · cum al
loq̃r de ipō qui ē mlier · tuꝫ nō dici
mus ꝙ abbe sit nullꝰ · ꝑ tuꝫ detrimento
ne nō naturē numate · dicimꝰ ꝙ duo
erri sunt duo ungi · et duo equi
sut duo equi · ē nō simꝑ sut duo · quia
nō sut dualitas sue bmarij ꝑ nō
omes simle · nō omes mlē dicimus
omes ut tō n dꝫ ten heat ꝓfectoꝝ
· et ꝙ res truly ꝓficiē sūm spualis
truly ꝓficiē ꝓpꝫ oē et tō sē tres
ē ꝑsōe · ē uō ez ꝑ os ꝙ distribuit ꝑ
ꝙ sbims ꝓsōe tm heat appl'ata
aut ꝓpa · et tō ꝙ distribuit ꝙ integ
lis ecc̃ia heat integrata · hꝰ aut
intellectuꝫ sic ē lege nos actuliate
vel strictate · hꝰ ē ingnatus ꝓpositus
nond · id ē nā apta nata ē talē in tri
bus ꝓficiē sua expresse nup dcm
· Et nos impensē notabilia ꝓpitatiōe
eōꝝ exposcentiū ut ꝑfectꝰ bones ⁊ime
gistꝝ ꝓficiā mūdꝰ in truly hꝰ est ym
maculate · nētē ē ordine · ita ꝙ
ssitas expleat ē dispensat ordi
nato · ymaculatꝰ et ē implegio
rapd · nr̃as aut est expectatiō ea
rundē ꝙ motꝰ ad ecc̃ia et ordo ē distri
buto regulariꝫ ꝓducti ad lond studiū
ē offiū · tal aut nō ē ꝙ de mūdo · ꝑ ē
quidē ꝓpꝫ ordinē ē mūtū · sic ꝙ
ꝓficiēs regulariꝫ ē ꝑ ternarios ꝙ tres
narios ē regulē ꝙ indicatiū rem ꝓficiēs
ē ēt · dcm aut in scm ꝓpitatiō ꝙ tuꝫ
et humilem sine esse dilatatis ꝓficiē
mano eo ꝙ ē dilatus deoꝝ sūm celestiū
inferiꝰ et dilatus deoꝝ celestiū ter
restriū et dilatus deoꝝ terrestriū q̃d
modē equit ē modē in celestiū sede
collocāt · Et de hijs quidem omnibꝰ dubi
tredente tractatibus qui disputa
bimꝰ de deoꝝ nō ē dilatatē dissim
rione · ꝑ bnd obstandū ē ꝙ pceptū ·
in legibꝰ de decimis tuleris no prepe
offerēs sacrificia aliud · eo ꝙ ne
phas putarēt ordē aliud · et
ꝙ nō ez ad aliud offerri deꝰ ꝙ
nullo creett eoꝝ ꝙ dicta sut ab
eo · sic ꝙ ꝙ oē ē tō et ꝙ plemētū
tō sē cōclus quod spualis quā ecc̃l
ipla vniuſſ ē exposit decimꝰ assistit
in truly · ez nos distinguere in
differant illa quā de rebꝰ nālibus
dnt · dicimꝰ ꝙ ꝙ ista nō differūt
ī sōe · eo ꝙ oīa nominat formam
bnd · ꝑ eoꝝ dissitudē ē in ē acti
dente · et hꝰ ē dē ꝙ ꝙ oē ꝙ hec sōe
illa eo dissa exponē ad mēz differ
rent ista · si enī acquā sōe illa
que apd pō gdam est ē multe
et denulle nō dista ab ipis · tuꝫ
dicetur dē ē ꝙ ptur ad ptes sub
ptiuas ꝙ distincte sut ab inuicē
· si uero attribuā apd eadē forma
sim exponēdā ad ptes integrales
quas dnt · tuꝫ apd dictoꝝ qua
ymaculatꝰ ꝙ tuꝫ integralis hor
nō collegi et ecc̃ie in apd · et eo
ꝙ distincte sut ab inuicē · in q̃ phi
dicimꝰ ꝙ sing⁹ ymaculatꝰ ē ī phicē
bimo ꝙ sit ꝙ formā nūlez · si aut
eadē forma exponat abbē ad nēz
ꝙ subtā gradū · nec apd ē expleme
ꝙ sit expletus ē debet ei ꝙ eadē in
po antē ante apd · si aut adhuc
eadē sōe ampliatur ꝙ apd debet
nomen ē nēz ei nūl ē sōe tuꝫ
apd dicē ē hꝰ spēi ut illuꝫ
sē homo ut asinꝰ · et subtrat
ei ꝙ nostrum ꝙ ꝙ de minor
tuꝫ dicē hic homo ē hic asinꝰ
et iste ē leo · nō ꝙ omnia ista sunt
sm ꝙ dictuꝫ ē tuꝫ · ex omnibꝰ dictꝫ

mm

ꝑfectꝰ mūdꝰ in truly cōsistit

ē ꝙ ꝓpitatiōe eōꝝ exposcentiū ut ꝑfectꝰ bones ⁊ime

nūs ē p ſſm̄ cor̄ ꝓt ois ꝙplend ē
et ꝺ alia magnūd̄ ꝙplena ſz hſ ē
ū ꝓ ſſm̄ cor̄ terminant tres dime
ſiones · et reliquard ſpēr̄ · ſti
nuꝫ ē aqua ſ hēt duas dimēſio
nes · ſz ē pia ſ hēt vnā tm̄ · ē in
ꝑ recipiūt nōēs dimensionū
ſn tm̄ cēt ꝓtinuū nūe ſtinuꝫ
tatis et diſſte ſue ſeparabilis · eo
p nūs ꝺ dum · ſtinuū ē · ſtinuoꝝ
egroſſima dēne · ſtinuꝫ ſic ē phūs
dicēd ē · ruꝫ cū ſit vna tm̄ dimen
ſio nōrū · ſtinuū · ē ſcōne ſuare
ꝓnd ad ꝓmanē ſz ruꝫ ſunt duc
dimēſiones hoz ſit ſtinuū tm̄ no
tatur ſeparād · eo p id p duas
ſcōs ſtinuū indatur ſz vna ē lon
gitudinis ſcōr̄ in ſcōs ē ſcōs ſz ē altera
latitudinis · ſz cor̄ ſunt utraq; noād
ſilē p cor̄ matēm̄ ꝙdēne ꝙdnā
a ſſpficie ſz linea dicta in ſſfun
dum · ſz ē hēt in ſe formā linee
ſz ē gn̄ās et ſcōr̄ ſſpficiei ſ ē ſepa
ro p duas duas formas · ſupā ad
hunc ſtinuū nūm cēt ē pſſentius
alijs duabꝫ dimēſionibꝫ · cuiꝰ
cuit ōēs magnitudo hnēs in ſe for
mā ſeparabilis hēt eſſe ſe ſtin̄
ſtinuū · ſz · ōnē diuſibile ē
ſtinuū ꝓpter duo · uīz · aūt ōnē
ſtinuū tm̄ mathēm̄ qua phūs
ſit diſſble nō ē ſufficiēt notum
eē hūs ſ hoc dicit ſue ē in · vi ·
phūoꝝ · ſz ens nūm in pole ꝙpgēd
et ē ꝓpter phūa · ū cōſideret ꝙlla
ſunt cor̄ indiuiſibilia · ꝙ aūt ēnotū
ē ſtinuū ens hūs ē dicit ſue hoc
intelligē · ad ꝺ ſtinuū gēng · duaꝝ
dimēſionū ſic determinatū ꝓpter
hoc ad ſſficiēz ꝓ hoc ꝙ duā
ē ſc̄ipm̄ · et ꝓmutatiue ſuperficiē
ad corpꝰ · ꝓpter ꝙ dicitur in ſe ſpēz

ſ ens cēt ad hūa ꝙ cor̄ ꝓmutare ē
in alia ſpēz dimēſiones · tunc
corpus nō cēt magnitudo ꝙplēta
nā diminuta cēt ab ultra dimē
ſione ſ ꝙplēta cēt ꝙ ens aliqd
in ſolo et eo ꝙ diminuta ē ab ul
timo ꝙplemēto poſſibꝫ ē ꝓmu
tare · cum gō hſ ſit ut dictum eſt
nūc impoſſibile ē ꝙ id ꝙplētū ꝙ
ſequitur ſ duſ ōnēs dimēſionū
ſit diminuta · hſ aūt ē cor̄ gō nō
ē pole ut cor̄ ſit diminuta ſz hoc
dictū ē de corpore de ſe ſ ali ꝙſide
rato · ſtinuū nos ꝙſideramꝰ corpā
mūdi nos inuenimꝰ · ūp · quod eſt
ſtinens et nō ſtentū ab aliquo
cui nichil addi ꝓt nec entis nec extra
ſiue modo ē relatū ꝙ ſtinuū ūpē
et inuenimꝰ ad ſtinens ſtentum
tum ſiue modo ſunt ſpē infernō
res · et tres ſpē ſtorū et inuēnimꝰ
ad ſtentū ſnō ſtinens ſiue modo
dum ē ſpūtē · et nō dicimꝰ ꝙ cor̄
ſingulare ſ ſue relatū ſub cor̄ ali
cuius · quapꝫ ꝙplētū ē ſſ̄ no
dum ſue diffinis ſic ad ꝓximum
deno ſui ꝙplemēti · ſ ūnꝰ ē cui
nichil addi ꝓt nec ſuis nec ēē · dicimꝰ
et ꝙ pluꝫ cor̄ hēt tres dimēſiones
ē ſic ſ ſz ē ꝙplētū · nec ꝓpter ſtinuū
cor̄ibus ē ſtinuꝫ eē ꝙ quadꝝ cor̄
trangit · ad eē ſz ē ad ōnēs mēſuraē
ꝓpter ꝙ ſtinuū ſtinuꝫ tm̄ ē ꝙ ens
quem cōſtituit · ſz ē ſtentū et
multū ꝙ ſtētū ſuꝫ ſic nō ſtinē
tum · ſz ꝓpter ꝙ dicit ens ſtinē
tibus ſz ad idem · ꝙ · quadꝝ cor̄
ex multis ꝙſtituens ē impoſſibile
ꝙ ſic cēt ꝓſſtens tūc ſaluaretur
ſ mo · et hec multitudo ē duplex
alia et ē vnū ſ ſlā · ſz cor̄ mul
ta tm̄ in formis ꝓpriis ſz ſ mortis
ſic in multis ſue ceh inferiorēs

sicut nos ordemq; in 2o li. sñt hꝫ
et hꝫ stringit. ꝙ impssiorũ pꝑ mo
uentꝭ et motuꝭ q̃ nõ pꝓ sequi sm
motꝝ finẽ nũ ꝙ multa & ꝙ multos
modos motꝝ. alm aut gsistit. ꝙ t
multꝭ ẽ indubiꝝ q̃ ꝺ multa
sũt. qꝫ ꝺ pdubitꝺ ẽt dñd
t pcedo. sluꝭ ẽt in pncꝭ eo ꝙ
gñant & corrũ pdict. ſ nõ aũ
ꝺ ista cõ sũt pbes. ꝙ ẽ celum ꝑ
ut ipẽ mũꝺ. t omib; hꝫs modis
xplend & nulla ꝑte dimnutum
& ꝺ ꝺ ꝙ hẽt nomen tocꝺ. et
oũ. ꝙ ẽst ei ẽorle. stud nõ. & ꝙ
gñ ei. eo ꝙ ꝫ ei ſm ẽnard. illud
ẽt t orum & omꝺ alꝭ. ſnt rõ
ad ꝺ & ad ſ nõ tñ sñt
cõ pclara ꝫ sũt grentꝭ. in ſeñ
ribꝫ aut ꝺclinũ ꝫ sit nũ pꝓ
et ut sit finitꝰ ut infinitꝰ ꝫ aliꝙ
ei ꝺmensionꝭ. ab illo ei ꝺpendꝫ
ꝑfect & ſtꝝ ei. ꝙ ſi sit infinitꝰ
tunc ẽt xplend. eo ꝙ ꝫ infinitꝰ
ẽ xplend ut ordemq; inꝫ. phꝫce
& aut abrenauꝭ ẽ ꝑte ꝙ ꝺcꝝ
hec. ꝙ ꝺ ꝑt ꝓꝑ cor & qualitꝫ aliꝺ
magnitꝺ hñt hꝫ ẽ ꝓꝓ ꝺsten
ꝺr ad oẽs ꝺmensiones. ſ et
magnꝺ ꝫ hẽt vnã ꝺmensionem
nota lnea. ꝫ hẽt ꝺuas cor ſꝫ
ficies. ꝫ nõ hẽt tres ſphica notaꝫ
cor. et post ꝛa ſphica nõ ꝛestat
alia ꝫ ta ꝺmensio. & hꝫ ſtꝝ ꝙ
ed ꝙ cor mutetur ut. ad aũ et
ẽqꝺa alia ꝺmensio. ſ ẽ mutatꝝ
lnea. ad ſuperficiẽꝫ ꝙ ei longitꝺ
addit latitudo. & ſic ſuperficies mu
tatur ad cor ꝙ ei longitꝺ & la
titudo ꝙ ꝑ ẽ addit. altitudo
ꝫstat ꝫ eo hꝫ ꝙ in rebꝰ ſnt hꝫtes
bus cor ꝑfectꝰ ẽ eo ꝙ ꝛmotꝰ ẽ
ſ omꝺ ꝺmensiones. et ꝺ ꝑfectꝰ

cor hꝰ hꝰ mũꝺ ꝑfectꝺ ẽ hec ꝑfe
ctione. ſ tñ hẽt ꝙꝺꝺ impfectꝺ
eo ꝙ ꝺ ꝺpꝫtur. ad cor ꝺ ꝑfectꝺ
nõ ipm. tota aũt mundi ut ꝺcꝝ
nõ ꝑfectꝰ ẽ. hẽt ẽ tres ꝺmen
ſiones & nõ ꝺ ꝺpꝫtꝺ ad ꝺ extra
ſ hec. abrenꝺ collig eꝝ libꝝ
antiqꝝ. qui sic breuiat ꝑmonez
ẽſtꝺ.

**C. xxx. de ꝙbacione ſubtili ꝙ
oꝛ aliquꝺ coꝛꝺ ſimpler ẽ cũ nã
lis motꝰ ſit. ẽcularis ꝙ hꝫ ꝙ ſit cor
ſimplicꝺ quilꝫ nãlis ẽ motꝰ recto
& de obiectionilꝫ q̃ ſit ẽca hoc.**

Quꝝ aut impedimꝝ de
ꝑtibꝫ mũꝺ ſimplicibꝫ
q̃ ꝺfferut ſoꝛꝺ ſtãlibꝫ
ab ꝑincez. et ꝺfferut ꝓꝓrijs
actionibꝫ q̃ ꝙsequuꝝ ſoꝛꝺ ſtãlibꝫ
eiꝫ. ad hoc ꝙ nos ꝓmiſimus
ꝛecꝑi celeſte ꝙ motꝰ ꝙꝝ eſt ei
nãlis. ſm ẽnard ſue ſoꝛꝺ nãlis
. ad hꝫ aut ꝓmiſſi grandꝺ ꝓpoſitꝝ
ꝓꝓ ꝓmiſſi ꝙꝝ ꝓmiſi. ꝓpono
ꝛtiõ ꝫ ꝺm ꝫ ſtꝝ q̃. ſ. oꝛꝺ cor nãlia
& magnitꝺiẽs ꝙ ſe mouentur
æquo motu locali. ꝙ luꝫ cete ma
gnitꝺiẽs nõ moueꝺtur æq̃ t cor
rũ cor. ab eis hẽt ꝙ ſit motꝰ mo
tu locali ſũ ſꝑꝑ ꝺpꝫ. huiꝰ
aut ꝛõ ꝫ ꝺ eo hꝰ ꝫ ꝺcta ſunt ſ
ꝺſſõe nã ſm. ꝛe. phꝫce. ꝙ unde
luꝫ nãlꝺ ẽ ꝑpꝫ motꝰ & quieꝙ ei t
ꝙ ꝺ ꝙ ſe & nõ ſm accñs. cum
ꝫ cor ꝙꝺꝺ ſit alicuꝰ nã ſꝑlꝺ
& nos ꝺxim. ꝙ motꝰ ẽ ꝺ gñibꝫ
formꝺ ſtãlez in cor ꝙ mꝺ ꝙ ſe
& nõ ꝙ accñs oꝛ ꝙ hẽat ꝙꝺꝺ cor
ꝙꝺꝺ motꝰ nãlez ſnꝺ formꝺ
gñez. omꝰ aut motꝰ localꝰ ſ
ꝫ eꝙ. ꝙ phꝫce. aut ẽ eqlꝺ
aut circularis. aut ꝙꝺꝺ ex
utꝝꝺꝫ. duo aut ꝓꝓres ſtorꝺ

motuꝺ

motus sūt simplices. equal'ē dūi
rūs mō ītrarū ēsse. ītū ē ī pūtis
dimensionū. et circularis ē rūs
mō ē dūmsionū circularū. et hūz
equal' motū ē rectū sīt. essē sphā
cūz equale ē rectū mīs hō ē cēd
p motū ē equal'ē rectū. q̄z circu
laris nō ē sī sphārū circulare sīne
in sphārā circulari. p sīt cēr. ī pūn
ct in ipo. q̄z nō ē sphārū ad cir
culationē nisi ipe circulū. nīl' aut
mō in sphārā p ē subiūn. et sīc q̄z
p circulare sphārū nō ē cēd circu
laris motū. g̃. ē asīlī nō rūd sphā
hūs rōd cū rēcti motū. hūs aut
bil' p mō dūsīde. ītū p mōs unūs
sīm formā sīt motū unūs sīm formā
et dūsīformū in fōr mobilū sūnt
dūsi motū in fōr. tūt cū dūsīde
horūm motuū ī sūt circulāris ē
rectū. ē dūsītās mōtuū sīm formā
unū. n. ē fōr ī ē in dūmensionibz
rectū et longū. alterū aut formē
ī ē in dūmēsionibz circularibz
motū aut circularis ē ille q̄ ē cēr
mē. et motū rēctū dūi in duos
q̄z ē unū ē cēd in sursum sīc ē mo
tus ēs p ē lene. sīc. ubez ē deorsū
sīc motū grūs. dico aut motuū
simplū motū q̄ ē a medio ē mo
tuū deorsū motū ad mē. g̃. in
ē p ēuīt tres motū localēs sīm
plices ad mē. unū ad cēr. ē aliū
neū. ē signat ēsse tres motū lo
cēs motuū ī fōr dēa. ē sīc ad cor
sīm situm formā differens ab
eīs ēt. cuīs motū nūl' ē ēclarū
sīc nūl' ē motū rēctū cor. p ē elīm.
Est aut hic nō parūm locū am
bigere. nos ēt cēdimus in dūs
phicord q̄ sīc illa quā nūlī esse
motū localē ē fōr dēa agūante

ad motū

ē nec ē ī pō. sī nō quo ē pō ad sīm
illā. tūc n. sīc ē cēl sīm phīc. quā
q̄ssī motū sursū ē locū sursū. ē mo
tus deorsū ē locū deorsū. sīg̃ tā
lem formā q̄ssī motū nūlus circulāris
indebī nanō q̄ celū sīt q̄posītū ex
tīs fōr. ī ē actū ē ppēcū materie ē cēp
tū. cē aut sīc q̄pōnū ē grūabile. et
rectē. ī celū grūē ē rectē nī. cuī
sīmū cēs q̄ celū grūē ē rectē nī. cuī
sīmū cēs q̄ celū ī sēcū ī. n. cōdemq
p celū ē dō nī sua tō. ē p nō hēt
q̄pōm formē nō nī. ītū p fōr sīt
actū accepta p grūm. sī aut forte
addē nēllut. p celū motū. ē motū
fōr sue. ī nō accep p grūm. sī mest
ei semp. sīc morē ē ingrūū. et p ī
cēs motū sunū ē ingrūibil'. ē incor
tūt cēs illa q̄ dicta sūnt ī pīc. de. p̄ter
ea. ī. ē tractatū. actau. phīcoz. cuīt
flā. ibi enī ōīsū ē. p cōnē p mōtū
p sē hēt motorē dēstīnatū p cē et
dēssīmūz aut salē p dēssīmūz sē
lam. sī ei dicētur sī celū mouerī
a forma sua cēli q̄ ē aut ītū di
cūm celestīs tūt. a nulla pte nī
a toto dēsīgī motor. nē p cē pīct
p dēssīmūm. et ītū p rōnē mō nō
est mō. ī p hīc. p ē in pō ad lorū
sīc rōnī mobile ad formā nō est
motū sīm actū. ī p hīc. p ē ī pō ad
formā. nō ē aut in pō ad lorū. nīsi
p sē aut p actūs. et sī ē in pō ad
lorū p sē moueā agūante ē nō
moueā plā. sīc adepta sūt fōr
agūantē. et lorū. q̄ tūc stabit. sī
aut ē in pō ad lorū p actūs tūc
ē cēs locūm suū implerē ē mouē
birīr. abeo. p remouet impēdī
et. sīc adepta sūt lorū suū. tūt
tūm q̄sīrit. et nīl' dē. ēstoz mō
mus in celo p mō. gnē et ī lorū sīo
ē nō agūante nē a remouente

Nō tene ōīa de q̄bz
hic altarū dubitat

Sīc celū
mouet mūlter

ꝓbilem⁹ dñs aut oīdm̄ ī 2o tra
ctatu · ostēd⁹ ꝙ motꝰ ē ꝓ ꝑm̄ ꝓd mo
mouet nō agēdo · sz ase ipo
ꝑ ē mō in loco suo postq̄ cum
ꝓplet⁹ ē in ēt sīc · dr. et oīdm̄
ꝙ iste motꝰ nō ē eo nāl ꝙ omia
bīa fals⁹ assistere ei ꝙ sic hz̄ indu
ctā · ad oīa aut hēt ꝙ solū aut
roys dicens ꝓā sum⁹ ꝯtrarios
ꝑm dē motꝰ cir⁹ clāris ē naturalē
et ꝙm dē motꝰ circularis ē nālis
eo ꝙ motꝰ ꝑfis q̄m ē formā ꝑ
gradū dicā a gradū ꝙ ē actus
ipōm · ꝙ gradꝰ ex for⁹ ī nō · equid
sīt gradꝰ ē finit⁹ · et nō gradꝰ
ē sm̄ · motꝰ aut circularis ē a sīt
ꝙ ē sibi sēparata ꝙ nō ē actꝰ ādmus
crēd nec aliquis gradꝰ finit⁹ · nō
nō ē dom⁹ gradꝰ sm̄ · sz sibi ē uere
ꝓpꝫ dicta phā · nec nō ꝙ deter⁹ · ro
ꝑductā nālē · ꝙ ex motꝰ impedire
ꝙ ex ꝓcessū · sz ad hoc ītm ꝓbat dci
ꝙ ꝑ ꝑm · ꝓā determinatū ē ꝙ tūc
motꝰ ē nāl · sm̄ ꝙ ē ꝑm ꝙ sparā
ad motorē · et nō sm̄ ꝙ ad ꝙmou
ꝙ ꝑ ad mouēt ꝙ ꝑtes ēt ꝙmo
ꝙ ad mouēt · est · n · ī · tot⁹
aīal aīa ꝙ mouet motu locali
licz ꝙē motꝰ nō sm̄ requīrat sit rō
mot⁹ nīl ꝓmū ꝙ rō mot⁹ · et
ꝙo ad hoc ē silitudo ꝓcedēs · ꝙm
sīt nāl ē motor gradū dando form̄
sibi gradāle · et ꝙ hāl mouens sm̄
lēd · ita nāl ē motor ꝙm ē sibi sepa
rata et ꝙ mō ꝙ influit · et motū
locālē ꝙ intēdit nīl apponit · nīl ꝓpo
nim⁹ dicē ꝙ sīc sōr ꝙ ymāgo ē rōis
et tam corpus hoc mōde dādo
formā sibi rōnē rōis ꝙ hoc gram
tem nīl lenitātē · ita forme ꝙ sibi sepa
rate ē mōde rōis rēndēdo · nō hoc
gram tem nīl lenitē · et hoc redit fe
re ad idem · sz nō sequit⁹ motor et
magꝰ dissimil⁹ quo ꝛ illa fiendā
sīt duo quoꝝ vnū ē ꝙ nos nyde
mus ꝙ hec sōr ꝙ dē ab hoc gradāte
nō hēt mōde ī ꝙ ēt ꝙ hoc in eo
ꝙ mō ꝙ hoc ꝙ idiuidual⁹ sup̄pō · et tm
ē ꝙ formā tale dissimilis in
spē dissimilat rōr ꝙ mouentur
in spē · et ex motoꝝ pōs dissimi
lat in spē · sic ꝑ ꝓuīt sōr sepa
ri ꝙ ꝙ ēt nullus rōis ē actꝰ ꝛ ad
indiuidualitatē nō hēt ab ipo sto
in quo ē illa · ꝙ nō posse mouere
sīm nō ꝙ ēt nō sit ei ꝓpinqua · et
tm ꝙ tm nulla ei debit dissimilis
motꝰ posse ēt ex talib⁹ motorib⁹
nō oīno ꝙnq̄ sint sīl sepāte · et
ꝙ hoc nō habet diuersificatē · nec
diuersificatꝰ ꝙd fiendā ī rōr
ꝙ mō ab eis · nec est ꝙ motibus
ꝙ sīt ab ipis · et sīlit ꝙ hec dissi
milia nīlos fiunt dicē ꝙ ꝑdā
ꝓpositū ē ex motore ꝙm ē actꝰ
rōis ē ītus eis et rōr ꝙmō caū
dederūt ostēdi motorē celi ymagi
nationē ꝙ intēdēt huic motui ꝓ
clarem quo mō rōr celi ab ipo
ꝙ nō indeuit · sualē motū ꝙm ē
sibi sēparatū inuidē posse ī rōnem
motꝰ in ulo · et nō deperuēt ꝙnq̄
ꝙ ēt istorū motoꝝ diuersissim
ē sīc ēt formatū ꝙ sīt ī gnans
et corruptē · et ab illa diuīsitate
ꝙuenit diuīsitas motꝰ ꝓpriū
hec aut oīa absurda sunt · sīc nos
ꝓbare intendim⁹ ī ꝓbā ꝓ · et ī
pregressum in ꝙ ꝓpoz · ꝙm
sī esset · sīc · sīt deus motꝰ tūc mo
ueret ꝙ uerus ꝛ sic nō ēt ꝓmꝰ
nō sēparatꝰ · et esset finitꝰ ut in
finitꝰ in ordē mouēdi · ꝓpō ostēn
sa sunt nō · hoc motꝰ ꝓmō sēparato
ꝙ hoc ꝙ sufficit ꝓsens negotio
deū ē ꝙ motores sperāq̄ cele
stiū · licz mouent ꝙ modū nātē

eo

eo q̄ mouent vno mō. & q̄ motꝰ
ille ē nāl' corpori celi. ꝓ q̄d motꝰ
tūc̄ grossiꝰ q̄at corꝑ maius. tū
sequit sexta ꝓ cē nō ꝓ diffinēs
dependentia huius ad cē ipsi. si
q̄antꝰ ad ipsi. sic̄ intē artificiē
q̄atur ad ipsi. sic̄ intē artificiē
monstrū ad formā artis̄ inducē
dam. ī cū ꝓ hꝰ fōr. ꝑ ē in motore
ꝓpze celi nō ꝓncipaliꝝ. eo ꝓ
hec argumēta formis q̄ut. ē ꝑfra
huiꝰ. a rōne ꝓpōs. ꝓphanissimus.
nisi fuisse dictum. ꝓ ē celi eo nō
q̄ vna mō ē. ē celi. ꝓ firma
ē pulcra. ē bona. inter sic̄ ī for
mari sufficit motꝰ p̄clarum
cor. q̄ tūdez p̄ncipius ē p̄cuntē
in eo ꝓ ē ꝑfē. & huic mō ē hec ra
tiōn̄ ip̄ūtē cōplectendo. omnē
id cui dz inducī formā q̄d mō
det inducē motor. ꝓ sua substātia
& sic ꝓ ā ꝑfectiō. sibi mō ꝓ dare
sitas. aut ī sibi motꝰ. & eo dū
sitate ordinē sm̄ dūtate plus
aut minꝰ ā cē ꝑma. & huiꝰmodi ꝗsti
nēdet. dūsitas mobilis sp̄erē
et ꝑma dūersitas motꝰ ī sp̄is
ēpis. et sic q̄ualitas ē plurū. ē.
de hꝰ nō ꝓp dicendū in sua capitla
in lō. ē. ī sua ēpis. si ad subtilē
inq̄rendū de hijs ī ꝑma ꝑma. &
ī hec hꝰ dicta sūt q̄ndant. ad
hoc ꝓ dicta sunt. in. vno. ꝓbandū
dicendū ē. ip̄ motor ē sep̄abilis
nō indigendo rōne. q̄ motꝰ motu
rōis ꝓ actus. q̄ē ē sic̄ intē. ani
mus mouēdo. et dicendū silr. nē
cē ī motū ꝓ mouē ab aliquo. aut
ē aliud ꝓ nō. a motore dz sep̄ari
ꝓ cor. aliud de se nō ē ꝑceptē
motꝰ ꝓpzius ꝙ mouet. aut aliꝗ

ꝑfectiō. & ad hāc sūt ei fila. & cordas
ꝙ trahit. membra ad motū. & sic
ei miracula in quibꝰ ꝑsident ip̄ūtu
tes assignē membrū ꝙ mouet. ad
impetū intē mouētē. cor. aut
celeste de se ꝑceptē motꝰ ip̄sūpi
mūm ꝓ sua motorē sequend. ꝓ ꝙ
nō indiget filijs & cordis. nō ē ip̄ūtu
tibꝰ organis assignē ip̄is ꝓpinqꝝ
motꝰ. et ꝙ tribꝰ nō indiget. ad
nulla hēt ip̄ūtes. ī sit rōis ip̄ūtu
& actus ei. ꝙ. sic tam ē sep̄abilis. ita ꝓ
nō indiget a corpore. cōsequē hēt a
corpore nō diffinitionē. & sic de ip̄ūtu
tibꝰ ꝓ dē motoꝝ nāl' celi. ꝙ ē sup
sic̄ & eoꝝ motꝰ nāl' ē celi. simplēs aut
motꝰ locales in gradē sūt. tres h;
in sp̄e sunt. pleꝝ. prior vnq̄ a me
ō. et ē duoꝝ celoꝝ. et alter ad
medium ē. & ē ceꝑ duoꝝ celoꝝ. et
remotꝰ ē cōmunicatꝰ. & ille ē multiplē
et sit motꝰ celestibꝰ. hꝰ aut sit ad
eo ꝓ dicendū sup̄a indebitꝰ ꝓ motꝰ
ē appetibꝰ ip̄ūtes. dūsiones
et dūsiones coꝝ mō. ꝙ nō dep̄dit
& sim̄ stabiles sunt. p̄ latitudinē. et
aliud p̄ motū circulariē ut. ī. ē.
hꝰ sic̄ hō ordinē. sim̄ intē et
ea ꝑtes extra. ꝓpinqꝝ eiꝰdem
motꝰ q̄ē inferioꝝ motoꝝ et
mobiliū sm̄ ordinē sic̄ illoꝝ ꝙoꝝ
motꝰ ē sup̄ poles orbis signoꝝ
sursū. aut et deorsū sunt p̄
duoꝝ motuū astensionis ē declē
sionis sm̄ dūsitatē sp̄eꝝ sui
ipsoꝝ. & cō erit. ꝙ dūe tres di
mensiones nō hāe ostensē cum
tribꝰ motibꝰ localibꝰ coꝝ simpla
rū nisi in nūo. q̄ sic̄ ad patuit
tres dūsiones sm̄ sua extrema
ī sua ī nūde hūt. & iterū ad tres
motꝰ. ad aūt nos vend. ostendo
tuū dictum. ēt ꝙ medium. sue. ꝓpter

tres motus
deberi
in mali signo

nō ꝑfrēd in or
pore nāli sed ꝑ
tentias & dispōsi
nes orgānicas

quarū duo ꝯ p̄cepis ꝑ aut̄ps
qui dicit p̄ ē mēs ꝑ phicū ꝯ nō vnū
ꝯ determinatū. et hꝫ ē mēs trē. q̄
hꝫ ē medius mūdi. ꝯ sic uolut̄ mīre
astrologos in hꝫ q̄ ponut epicyclos
q̄m uolut̄ orbis medii accep
tum i defferētijs circuloꝝ. et dicit
eos fluū ee q̄ de ēsentijs dr̄ sue
erruk essē rustidos. q̄ illoꝝ me
dium nec ē unū nec ē medium
sic̄ patet in almagesti ptholomei
ꝫ p̄ de hijs hic nō p̄t sufficiens
inuestigac̄ hūi. ō tm̄ sciendo deo
q̄ decem auctoꝝ nō teneat nisi
decem orbes celi ecc unus et
ecc unus spēi et unus mēs. q̄ medium
unus nō sunt celi. et nō hoc uolut ē
sic̄ videm in. ō. de sc̄o libro mūdi
et ō si cor celestia diuisa sunt i sor
es i nō sūt i motu diuersa eorū. et
ētrō erut p̄sentes q̄ erāt diuisa
hēant centra. ꝫ auctoꝝ necessa
bil sunt nās celestiū ꝯ ō mitra
d abusiua ꝯ absurda de ecc̄ ꝯ erāt
fila et quiescunt q̄ nō. redeam
aūt ad ꝓp̄m. adhuc circulos ēnes
ad plenū q̄ celi ē q̄dam corpus
simplex p̄ter ala q̄uor ela q̄rū
dictum ē q̄ p̄d uiter eoꝝ q̄dam sunt
simplicia ꝯ q̄dam ꝯpōta eo sim
pliciū erūt offerd simp̄a in q̄bꝫ nō
ē motꝰ simplex. q̄ in eis nō mo
uens nō ē nisi una q̄ntꝫ sit illa
ꝯ p̄m motꝰ celi. sic̄ ē ignis
ꝯ terra et sibi fortes hoc duce
q̄ sūt media. q̄ aer ē ꝑm formā
ignis in lenitate. et aqua ꝑm
formā trē in gui. et sic̄ hēt duo
sibi ḡn ignis ꝯ trē. hoc ꝯhnes
q̄matꝰ nullat hꝫ ēt ꝑm. q̄ hꝫ
q̄ q̄uor ela differūt in fois ꝯ diffe
runt hoc ad q̄ monetā. ꝫ i gue
gius et leue. sunt hec differētie
hꝫ spēi grauis ꝫ ꝯ leuis. silr aut
corpa ꝯpōta in quib⁹ plures
sunt spēi monetes. sic̄ n grauis
et leuis. ꝯ p̄m hꝫ diuersificant
mūdi motꝰ. q̄ alij sūt motꝰ sim
plicium. alij motꝰ ꝯpōsitoꝝ. motꝰ
aūt coꝝ ꝯpositoꝝ diuersificant
p̄m diuersitatē q̄rūq̄. ꝫ tm̄ q̄
nō p̄t ee ꝯpōs ad equalitatē circuli
ꝯponend. ō motꝰ ꝯpōtoꝝ ē hꝫ
p̄m naturā inequalē. p̄ quā ē in
ꝯpōto. si ē ecc̄ ꝯpōs ad equalē
circulū. tm̄ ꝯpōs ē motꝰ nō
lorum hēt. ꝫ in ō loco unus ꝯpo
neret i manet fixus. q̄ ꝯpo
nenda equalē moueret. q̄m pa
sum ē diuersus. ꝫ circuli fortē
ad diuers. q̄ p̄m hꝫ ꝯpōs diffinit
q̄ ꝯsurgens in eod alia ecc̄ pellēt
aut ꝑsumeret. ad ꝓp̄ositū ꝫ ad
hꝫ uidem q̄ ē ꝯpōs p̄m medij
geometrā. q̄ potē q̄ nūq̄ ꝫ nō
p̄medius ꝯsurgēd. nō ē ꝯponen
da in ꝯpōto sic̄ p̄m equalē. ꝫ ꝑ
mittat ꝯponend ꝯtrariū. q̄ q̄
rum sūt in ꝯpōto tacto ꝫ ꝯtrima
no ē motꝰ ē in ꝯpōne de sigo
trē. trē. hꝫ p̄ssime sufficiet ad
terminandū ꝫ figurandū ꝯpositū ꝫ
ē in eo de frigido hꝫ sufficiat ter
minādū ꝫ figurādū actiue. q̄ ad
sufficiat ꝯmiscendū ē in eo de hu
mido ꝯmiscende. de calido autem
hꝫ sufficiat ad ista male ꝫ ad actiones
ꝯpōn. dicemꝰ aūt de hꝫ plā in lo
ꝯpōne in tractatu de impronc.
rum q̄ ut p̄dictū ē motꝰ simplex
simplex sit ꝫ simplex monetē.
ē motꝰ circularis sit simplex ut
plurimū ē in. vnū phūcē. sic̄ et
motꝰ equalis sine centro. ꝫ p̄ sic
coꝝ simplicia ꝯsurgunt motꝰ simpl
ex ita sit ecc̄ eoꝝ p̄motiꝰ simplicia
aptet

ſſſ pro b̄m sim
ultudinē accep
tam ſi cāpet
ter operationē
ꝯpōtoꝝ

apparet cor̄ simplex q̄ moueā mo
tu illo · si aut̄ alī inueni t̄ phūs
motū simplex ī cor̄ q̄rto · tunc
oz q̄ ille sit ille q̄rtus nō sim q̄ t̄
q̄rt⁹ · ꝫ pono sīm q̄ dūatur ī ipō
alīq̄ simplex vtrūcus ī q̄rtā
sfaram q̄n mouens ligneū descendit
et pdē t̄ q̄ erit simplex alīs sfe
motū circl̄ simplex · q̄ dūatur
sup q̄rt⁹ · sicut q̄n mouens ignem
descendit in stupam accensā · q̄a
nec ipsa sfera mouet nec sua q̄ est
rēsine q̄mplē · ep̄ cōiter aut̄ hoc
q̄ dicta sfa cū t̄ q̄ motus simplex
t̄ circl̄ simplex x se · et id nō cir
cl̄aris sit motus simplex · oz q̄ sit
ad corpus simplex q̄ nā sua simpl̄
moueatur motu illo · et sic est motus
certus distinctus et circl̄aris ita t̄ distin
ctus in modis · q̄ · s · ad q̄ circl̄aris ter
mō distinctus est ab omibus q̄ ne
cre moueant⁹ · ℂ q⁹ de ybaone
q̄ nullo modo p̄t̄ cē motus circularis
cē dnte cōtrapositū circularis cē ra
dialis accidentalis.

Et forte dicet aliq̄s aduer
sarius q̄ ab sit dē motus
circl̄aris t̄ motus simpl̄
si nullus cor̄ t̄ nālis · set
accīntal · et dico accīntalem ad q̄
nō mouet aq̄a nā cor̄ · si motus
ille t̄ a motore extrīco q̄ violēa
mouet · sic cē accīns hic mo
tum accīntalem cē nos intēdimus
naturā cū p̄uestigare · q̄ mō q̄
remissus motus · nec cē dicam⁹ motū
nālem ad q̄ mouet aliq̄s nā cēs q̄
mō · et motū accīntalem ad q̄ mo
uet nō nā aliq̄s cū q̄ mō · si ad quem
mouet extrīcus motor · cui⁹ motu
nō nā t̄ in eo q̄ mō · sus aut̄ t̄ vio
lentus · dē g̃ aduersarius q̄d t̄ nec
q̄ cor̄ celestē sit simpl̄ cor̄ p̄ter ignē
et ēlā · si dicat q̄ t̄ ignis · et motus
circl̄aris ei t̄ accīntalis si nō nālis
· tūc dico · q̄ necd quidē t̄ q̄ pbē · que
dam cor̄ simplicia mouēt accīntali mo
tu · si ille motus q̄m t̄ vnus simpliciū
accīntal⁹ erit alt̄eri cor̄ simplici nā
lis · et nō p̄t cē q̄ ad corpus simplex
cui t̄ nāl̄ het cum ipō cē illud motū
nālem · si ad eundem q̄ vnus simplex
alius · quod aūt vnidem q̄ potā q̄a
cor̄ celi simplicia hūt motū simpli
cē nālēs cēcros · g̃ nulli eorum
t̄ nāl̄ circl̄aris · g̃ oz q̄ ad sit cor̄
q̄rtū extra · g̃ cui sit nāl̄ simpl̄ cir
cl̄aris motus nūlli ē accīntalis ut dici
mus · motus nāl̄ semp̄ vnius t̄ motus
accīntalis · si aut̄ hoc supponā ad q̄
rēdēdum in sēquenti hui⁹ capitulū
ē plurimū d̄. t aut̄ notū ep̄ cuno
nē mā · sine ep̄ alī cū dialēctice
artē · et ep̄ methē · q̄ nil t̄ maiorū
pre nil aliud t̄ ita q̄ vnus motus vn⁹
motus trīū t̄ finis · et hīc est ordinis
t̄ · s · phūs · adhuc aut̄ ep̄ hīc
ī · g̃ dicta sit q̄ stante motu circu
lari cē simplici · quia ei sūt due
lineē simplices · terra mēdiēs et
circl̄aris (cui⁹ ples · ꝫ nec t̄ duos
cē motus simplices · sīd mēdiēs
et circl̄aris hūs g̃ ita supponit⁹
duos · q̄ sīdeat aduersarius q̄ t̄ mo
tus circl̄aris nō t̄ naturalis cor̄ celi
ꝫ accīntal · et q̄m t̄ ignis · aut ad
aliquid ellin q̄ mō circl̄aris q̄ accīns
nec sit nālis q̄ motus nūlius ignis cen
tris t̄ motus circl̄aris q̄a mouē
q̄ accīns · ꝫ nos nunc p̄ponim⁹ ep̄
cuno cē motū q̄ motus circ
ūlaris vnius · et si hoc t̄ nec · tūc
q̄ ea q̄ dicta sūt in · s · phūs · mo
tus sursum in q̄ t̄ naturalis ignis
ūlaris motus q̄ t̄ deorsum · ep̄
sum ad q̄rtā ūlē · et ep̄ q̄ naturalis
ignis · g̃ nō t̄ circl̄aris motus circu
laris · q̄ motus circl̄aris nō idem est
cū motu deorsum · ultra⁹ g̃ sequi

nō hēat aptitudinē nāle[m] nisi ad motū circulārem / hec ē aptitudo q̄ ē eo rotundū ē suaru[m] superficierū / sī eni[m] ponēs q̄ impossibile corpi celi cōponi ex superficiebus trīū dicō q̄ ex potiori rotundi nāle quod superficies eo ceteris esse et hūi signū ē sic ignem globū ponī ex superficiebus · quare globus quelibet circa alterā a centro globi ponī ex superficiebus quare quelibet quelibet circa alterā a centro globi · nec̄ ē ad ultimū q̄ ex tali ē mobilis · alterā aut ē mouentis simplicitas q̄ hūi nō diuisimode se habet ad plures eo q̄ mō · cum nullius plures sit actus · et cum ignis impossibile sit motū p̄ actus ad · ut q̄ q̄ diuisimode disponā ad motū · et eo hūi duobus q̄ q̄ motus celi nō ē simplex · sī diuisus ē q̄ potius · q̄ sic rotundū corpus ē eo potius · quare superficiem · ut ibid eo superficiebus planicie · que omnes sint rectis lineis ad se aplicatas coprehenduntur · et hūi nō habet natura aptitudinē ad circularem motū i reflexū in se ipō · et sic motus eius erit ypotis · motus aut sursum q̄ est unus in corpe mundi · simplicis plures eo q̄ motus et nō p̄actus · ē eo ibi illa nō poterit motū circulariter et simplex · et sit quidē in circulo hūi fit aut ipsius mouentis corpis eo q̄ nō equaliter appropinquat omnibus punctis eius q̄ motus et eo nō simplex pt̄ ē motus · aut sit eo q̄ ypotis eo opponit impetitibus sic eo grauis et leue · q̄ si tue uenit grauis sup leue, tūc simul ad sic descendit sic fiat uentus turbinis descendens · q̄ aut i spiritu celi tūc sup eo sic grauis et leue, tūc simul ad sic descendit sic fiat uentus turbinis descendens · q̄ aut i spiritu celi tūc sup eo

motus circularis simplex · hoc est eo q̄ positi aduersatiū · et nō eo

motus · et tūc ut dicens hoc inducit ad impossibile nō sequitur · et ideo credendū ē de plano q̄ sit aliquis motus circularis nisi ē primus · et q̄ motus circularis simplex nō pt̄ esse in corpore quinto q̄ ē celi · ē aut conueniens aduertere aliquorū motuū primo q̄ astronomici q̄ dicūt corpa spera ee nisi · quodā circa centrū mundi · et tūc motus eo nō pt̄ esse sic polos spere ypotis · ita dicunt q̄ stelle inferiores et superiores · non plus motū motu ypotis · q̄ oportet q̄ motus ille nō esset unus · sic dicimus in unis · phisicis · q̄ nō ē unus motus eorū q̄ ferunt p medium · q̄ et dicit motus spere esse sup centrum · hoc ē nāle nisi et mathe · huius centrū nō accepit sit unus nisi hoc ē nisi nāle centrū est sensibile corpus · p ē tūc ad q̄ motus spere refert · ē q̄ respiciunt radii eius · mathe · aut centrū ē punctum indiuisibile simpliciter · et totus q̄ spere totius · et p dicta ee sic polos stantes ac sic sint ypotesim q̄ grauiter dicitur ē eo q̄ nō ymaginamur spera nisi sup aqua intelligibilem · quod q̄ manifestū ē sic p polos · 2m aut dictū nō habet locū sufficienter q̄ huius sperassis nisi sit stella nō tū nisi prohibet eo q̄ minus hūi motum · et si spere moueantur sic ordinate sp · ymo · phisice nec aqua nāturas cogit nec corpa diuisa in ni ypotesim et forma reflexe ad centrū mundi et eadem · eo huius q̄ partes sunt · q̄ supra sunt inducta ·

Liber de celo et mundo de reuolutione q̄ motu circulari celi et de q̄ omnia corpa quod ē celum

Hoc aut q̄ dicitur q̄ motus circularis primus corpis celestis ē distincta a ceteris celi corpis q̄ sic nāt ad hoc ecce alia solutio · dico ē eo hūi

al' aliqb ẏbaria ſſ

q̄ dēmpnata ſue in-vns. phiorum
p̄ma circulacōis p̄ē dr motuū
nrōn. et h̄ nō ē. q̄ replend & pfec
trum ē ante dimpnitū. et ē p̄ma
eo ꝑ dr. nūc et ſtud & rpē. et nos
cōcedim̄ q̄ circulacōe mot ē pfectō
et replenor omnib motib. g̃ debē
p̄ē fi replecōis & pfectōis ſine
ꝑtis p nām. et h̄ ē d p̄ē circulare
p̄m q̄m de lineis equalib & recte
nulla replecta ē. ſiue ſit infinita
ſiue finita. ſi ē ē infinita. tunc
mentū ſit a fine. & infinitū dicē
aquacōe finis. ſi aūt ē finita
tuc erit cōis finis. ſtud aūt finitū
nōn ē gradum ab alio cōe. q̄ nō
ꝑt ꝑgnare p recto ſit grauens
eo q̄ nō ſm equalem distanciam
reſſert ꝑt ad centrū & de ſe tam
bucco. p̄dmodo circulare q̄ ēqliter
distans ab ea. ſ. ſue impō. mūe aūt
gentū hēt dē eō ſe tm̄is rpōn
et ſuans gentēo. ſ. h̄ acquatur
ut cōe t̄ nō pō ſuſtinet addicōm
q̄ ꝑt intelligi recessere omēs. et
dico q̄ ſi acquet ut dr ut corp̄ls
nō pōt recedere. ſtante ſi acquia
tur ut h̄ dr nō ꝑt recedē q̄ mūd
el'ord nō ē possibile. ad maiorem
euidēciā q̄ hēd ſub cōi gr̄o
ſi nos nō loquim̄ hic ē de cōe put
ꝑsiderat in ſolis demōſtrōnib
ſue ꝑfectate. ſ. de ꝑma in ꝑhe
mohuꝫ libri. tūc aūt addendo nō
ē possibile in cōe rotādo. q̄ corp
rotundū ſi hēt cōm ſpē cū. adimpto
dē finito & infinito in ſuo genere.
et cōe graue ē grauius & nō gra
uius. h̄z aūt q̄dd dēpdēt rpōn
infinitū in ſuffice q̄ntā. eo ꝑ
dēpdēt infinitū dē ſpē ſſitudinē
inter ſuffice maiorem grauam

(& ꝑhorem q̄ntā. nō h̄ ſm̄ta ne
gliabm̄. ſz q̄ nat̄ hoc ſuffice ē
ꝑ rotunde de ſua cōne ē ſtinctū
in gradu & grauens & nō gentū
g̃ ē replend & nō gentū dē
alio cōe. et ſic in ſe replectum &
impl̄ē ad p̄fectionē addicōis
(& nō aliq̄ ſ. iunt) recto negāntur
de rotundo. et nō ex q̄ rotundū
recto ꝑ ſit recto. redeam̄ g̃ ad
p̄m̄ ſtus disputāndū. et dicam̄
q̄ motꝰ p̄ma abſq; dē nāl ē corpo
p̄mo. et q̄ motꝰ circularis p̄or ē
motu equali recto. motꝰ circulꝰ
ſimplex ē p̄ma. hoc aūt corpori
ſimplici ē p̄mo & h̄ ē relū. q̄ relū
ē p̄ē elis & ſimplicib eis. motꝰ ē
equalis ꝑt. corporib ſimplicib
equalib. ſ. ē igr̄ q̄ motꝰ ſur
ſum motu equali. et h̄ ſilē ē in
tra q̄ ē cōe ſimplex & moueat̄
deorſum motu equali ſimplici.
deorſum aūt nego motū ad mē
ſ. g̃ hoc ita ſe hēt nūc ꝑmā dubio
dignū ē q̄ ille q̄ ē motꝰ ſimplicior
et ꝑor hȳlē ſit ex his ḡnis cōi ſimpli
cioꝝ et ꝑor. quod ſ̄ht cōi illa. g̃
cōi ꝑtio cuius p nām ē motꝰ cir
culāris nō ē aliquid ex elis. ſed
ꝑ eis. nos ēt ad dēpnū q̄ ſint
motꝰ ſimplices ſunt corporib
ſimplicib. et ſi inueniat̄ mo
tus ſimplex in ꝑtōne cōe. hoc
ſt cōne ſimplici cōis q̄ dicat̄
in oppōto illo. nam g̃ q̄ ad ſupra
dictā ꝓnēm inductā ēnſio
ē q̄ē aliquid corpꝰ ſimplex ad
ſtud nō ſit ex corporib q̄ ſint
ꝓiora eli q̄ ſunt apud nos. (& ad
ē ſtūc nobilitatē et ſublimē ī nā
ꝑfōnē q̄ nō gradat̄. nec corrūpit̄
et ē altiſſime dignitē ī ꝑtenz
(& ē p̄m et ꝑfectū corporū
inferioꝝ cēm. ſi aūt dicat aduer
ſarius q̄ nos motꝰ cōis ſimplicis

aut

aut ē nāl' aut accīdētal'. q; et po
nit cōd hꝰ mot illē qnq; eodem
corpori simplicit nāliter ē sīlis
alijs corpib; simplicit ē accīdētalis
sīc motꝰ aspectiōis & motꝰ des
censiōis. aspendē enī nāle est
pluuiale ex poly. et accīdētale
pluuiale. et despendē silr. et
q; ignis nāle ē aspendē. & tñ accī
dentale. et dicit cōdꝰ aduersarius
q; est sic ē de motu circlari q; ipē
s. ē ētis ī; sīc narata ēlia accīdētal'.
tñ q; uel dē oz eid nīō credere
q; eidem motꝰ circlaris ē nāl' alteri
cui q; ē ad ab elio. q; nō credit ipse
ppōn q; motꝰ nāl' unꝰ alij ē accīdē
talis q; loci. aliꝰ. oz eid credere
q; illē qui ē accīdētal' ten cui esset
nāle alij. q; nullus unꝰ q; hoc sit nā
q; nāle unꝰ sit accīdētalis alij. q; a
cīt ad nāle nō nīō sequit accīdētale
cū illa ḡ credit ab aduersario
nīē dignus ē ut credat sibi aduer
sario. q; s. accīdētalis unꝰ alij esset
nāl'. q; accīdētale nīō ꝓsupponit
sibi nāle. q; si nō sit nāl' dg. tñ
nō erit accīdētal' dg. & nō quiescit
sīc si nō sit sibi. tñ cū ē sibi nō erit
accīdē. si nō quiescit. ē tñ sicut
in ꝓbis deprīma h fa q; nāliē
unꝰ & simpl' alij sit accīdētal. sed
ḡa disputandū hic sīmꝫ cd
ab aduersario q; deprat celū ēē
ignē. et sequit cōd opōs cū aucto
quod phoid. et q; circlaris mo
tus nō erit ā unꝰ naturalꝫ. amp aut
sē motꝰ circlaris nō nāliꝰ sicut
iam ḡbatū ē. tñ ut ē declarā
q; oz esse ad simplē p̄ de nīō sim
phoid cui nāl' ꝓp sibi figuram
accīdit motꝰ ille. sicut corpori
rectangulo dimensionato q; ē ignis
nāliē accidit motꝰ sursum.

et cōi reuo q; ē tra accīdē motꝰ
deorsum sīc adhuc asserat aduersarius
q; motꝰ circlaris nō ē ni accīdētalis
et nollit credere q; tōtus mundꝰ
cruꝫ. tñ inducens ḡra cui resistō
sensꝰ. inpra ē omib; negandū. & ex
tūm oiō q; motꝰ accīdētal' sit ḡtuus
& ppetuus qui nō habeat finē & ubiq;
in tpe. cum uis ꝓbis resistere
uidetur eo. q; in omib; uidem
q; res accīdētalis ēt uolenter exsistē
tes corrūpunt uel oriunt ē singulis
tpe. ḡbatum aut in. uno. q; hiemo
circulariē solui ēt ꝓpetuus & infinitus
tum motum. amp aut si ceteris
q; mē motꝰ circlaris ē ignis. q; ea
sē dicunt phoid amittendo. tñ
oz dicē q; motꝰ circlaris accīdit celo.
q; nō uidemus unꝰ motꝰ nāliē sit
ignis. nisi illud qui ē mē sursum
sim motꝰ recti inclinēa ēpiciclꝫ &
recti. et tñ sequuntur oia supra
hīta inconuenia. eo omib; aut dictis
facile ē colligē rōnem quid ut placet
ab eo qui ē ꝓpius in arte syllogizādi
ep q; sēper nītit q; cui motꝰ huiꝰ cir
culariꝫ simplicit. ē sepatum a ꝓpē
tatibꝰ cōtrij q; uocantur elementa
nobis & ignitā nos. et cui nāta
tanto nobilior ē el'oꝝ naturꝫ
tanto ꝑfectiꝫ distantia longitudinis
et elongationis distat ab eis. est
enī tra. q. sepe in cōtrijs simplicib;
ē ignis nobilior et formalior in
elijs. p aut elementū ē supra ignem
nobilis & formalis ē igne. ē h et
ypsius est ē in corporib; celestib;
q; inferior orbis ignobilior ē quā
superiores. et superiores tanto sunt
elongatiores tanto sūt nobiliores
. ꝑp q dicit ēgine aīe in lō de aiā
bus q; luna in celestib; ē de nā trā

in celis · ep hys aut vltis rebus
p rōnes inductas de motibꝫ simpli
cibus p rot̄ p nobile p vltr mouet
motu circulari nō hēt grauitatem
nr leuitatem ::

Q. 3m q. cor. celeste oīo
nllam hēt grauitatē nr leuitatem

Q uoniam igit̄ sens aut̄ hui⁹
pdoctne hui⁹ p diffi
nitōm declare quid est
grauē & leue ut patet in
primo cor. celeste nr leue nē nr
graue · dco q ep diffinitōne nīa q3
in tm ph⁹ indigemus · q3 subtiles
eoz diuīas & passiones pmeditāda
sunt in scīs libris scē ih⁹. ubi
& firmatōem ponemus ad presēs
sufficit eoz. et aīt pfūd · dicamus
q mot̄ · q pponebat · q graue est
descendens ad medium · et leue
ascendens a medio sursū · & rō
graue sit cor̄ simplex duobus
modis · hꝫ & simpr & ag3 graue · et
graue in aquo loco · time dicamus
q graue simpr & q ultimū hēt gra
uitatē ad q subsistendo quiescit
sub oībus corpibus simplicibus des
cendentibus deorsū. Et q3 simpd
leue q & est duobus modis ultīo
s. in loco p quiescit supr omnia
cor̄ ascendendo ad sursum · qdd &
sunt lenia ag3 & illa sūt ultima
in leuit̄ · et quedā sunt lenia de
loco q ascendunt ab aliquo loco ·
sc̄ aer & aq3 · aqua & plus grauis
q descendit a loco ignis & a loco
aeris · et aer & plus leuis quia
descendit a loco aq3 & a loco rē &
sic & leuit̄ · et aer descendit a
loco ignis & sic & graue · sz hec
ultra se hnt · hūc omne cor̄ simplex
q nō sursū aut deorsū pprie
dubio hēt grauitatē aut leuitatē. pm
ultīm grauis aut leuis · aut hoc sit
alia gentes nō sic gp ep diuersis
nitis · sz p aquōnes diuersas ad
diuersa loca elementa · sic aer le
uis & aqua ad aquā · et aq3 leuis
& aqua ad aerē · nō ēt nos diffi
mus grauitatem · et leuitatem
motu quam p quietez · est illud
leue q hēt motum et nām leuitas
inclinatōem ad motū & quietem
leuis · et illud est graue q hēt ha
bitum & nām grauitas inclinatez
ad motū & quietē grauis · ep hmōi
q facile mot̄ & · q nō & pdeunt cor̄
rotundū heat natural leuis vel
grauis · cū nō heat inclinatōem
motū vel quietez grauis vel le
uis · sz pono ad motū declarem
nō esse & pde · q ipm ep inclinā
ne effūa et nām mouēs vel ad
medium · vel ad quietē in me · aut
est moueā ep medio sursū · vel
ad quietē sursū vēlē · vel a termīo
et hmōi glis est q motq equal
q & recto nō ēt cor̄ sphero per
nām ea q iste motq nō & nisi
cor̄ simplicia recipere sufficiens
sic pz ep vltīo · motq eiūs q
& sim inclinatōm nē vadunt nīa
cor̄ simplicia · & sic sue edē · q
reffertuntur ad eadem · q p & sua
corpora · hꝫ & nō motq · et nō sz ro
tundū hēt motū recto opor
teret p rot̄ q cor̄ rotundū ha
beret · esset idem in spē cū illo
corpore rug & ille motq rectus
q est impte · nō rotundū & recto
sunt differētes spē & nō sua sūt
nīa spēm & nām oz q figurata
sunt duāz spēm nām differentiaz
eiūs in nā dicentes sed motus
spm nīm · s. aut pbs dicit q motq

fig

rectꝫ ꝫ cor̄ rotunde accīntal. hoc
est sic̄ sī dicam⁹ q mot⁹ q̄dē cor̄
celeste nāl̄r̄ p rectū. sz accīntalī
mō alīq̄ sursū. sz alīq̄ deorsū. aut
altero istoꝝ modoꝝ. tūc nanq̄
sēp̄ sic aliq̄ ꝫ accīntal̄ t̄ p rectū
quis sit nāl̄is. sz nō si mot⁹ sursū
accīntal̄r̄. tūc motꝰ deorsū nāl̄r̄. et si mot⁹ deorsū accīntal̄r̄
tūc motꝰ sursū nāl̄r̄. q̄ ad
tertiū nō ē inconueniens ꝺ nō sit. opp̄
inest p nūm. nā ēt ponēdum hic
q̄ duoꝝ motuū ḡnerꝝ. sīc⁹ vnꝰ
est cor̄ simplicis nāl̄. reliq⁹ est
accīntalis. q̄ ꝺ dubio. sz ego. sic ait
dicā q̄ utr̄q; ē accīntal. sed non
sic. accīntalis ꝺ ḡnꝝ nāl̄. oz p
illud cor̄ heat ad sūm. sed corpꝰ
in mūdo cor̄ simplicia. nec aut̄
inferꝝ euidēs q̄ cor̄ rotūdū
p nūm nichil hēt sūm ad. q̄
ēs nō hēt motū accīntalem re
ctum. aliq̄. amp̄ appet ꝺ eadem
epl̄a p ad sensū. q̄ nō in
demq̄ p ē cor̄ simplicia ad
loꝝ ē ad q̄ mō p̄ (z ad q̄ mō
tord (z hinc) nā ē q̄ nō. et pares
in simplicitꝫ ē cuiusq; rōnis
sūt ēdem ē loꝝ ad q̄ mō motꝰ
tūa. z ad q̄ mō gleba. nāl̄r̄ ē
sursū mō. ad locū medū. z ille
ē medius mūdi. si aut hꝰ ē sic
deprīa tūc nullus ē dub⁹ p cor̄
q̄ p nūm rotundū ē nulla est
grauitas nec lenitas eius. quia
si esset gue tūc pōt esse q̄ ipsum
aut in toto aut in pte moueꝝ
ad medium. et si esset leue. tunc
moueꝝ a med sūm tū aut sūm
pond. ista aut nullū q̄ dicendi
sūt sūm totū tp̄s p̄ceduꝝ. q̄ q̄
q̄ stelle in mūdo suo cent dimutte
sue mote fuissent ad med. sue
longius asscendisset a me. g nō hꝰ
mot⁹ leuis aut grauis. g nec ḡuis
nec lenitatem. et cū nō hēant
ḡuit eo q̄ nec ē leue nec ḡraue. nec
ē q̄ nō est pōt aut accīntali motu
moueꝝ sursū nec deorsū. (z ultiꝰ
nec ē q̄ est alio mō nō mō. sicut
motꝰ appīn ep̄ alios ita q̄ moueꝝ
accīntalē sūm tū aut sūm p̄ceꝺ
deprīa p̄ncꝰ: Cm̄ ē est digressio
ꝺ sm ḡ abreuiato cor̄ que dictas ꝺ
hꝰ q̄ motꝰ celestis nāl̄is est cor̄ ḡ
celesti//

Omnium autꝫ horū q̄ dicta
sunt aphemus usq; ad hunc
locū abreuiatio facta est
p hunc modū. q̄ tm̄ istud fiendi
tum ē supꝫ hꝰ. q̄ nō ē impossē ut ab
moueatur sūm nec nisi corpꝰ. et
tm̄ ē hec. q̄ omne q̄ mō nanq̄ ē in
loco. motꝰ enim de quo loquimur hic
nō ē nisi mutatio. sue latio. de
loco ad locū. nec aut corrupat locū
circūscripū a loco ī cor̄. q̄ non
mō de loco ad locū nisi cor̄. nec
tenet aut oz q̄ omne cor̄ habeat mo
tum nāl̄em sibi ipi. si enim fuissent
due aut plures res simplices (z
dant ꝓ nā sūm ad. z differant ī
nā sūm ad (z dant in oppone sūm ad
et differant in actione sūm ad (z
accipiant actiones ecēles inꝑord
tūc oz q̄ id quod in eis ē nā hoc
ee in actione sit diuersa eorum
ī nā. et cū differe in actione
ē cū differre in nā. si aut sint
actiones nō ecēales. aut que
ens ē ecēles (z abreu accīntalis.
tūc nō oz. q̄ calor alicui ē cā maio
ris ꝺgelationis. cuius cōtrariū est

maioris frugidare mensis. et
tñ ī rō nō hēnt calor ⁊ frigꝰ. ne
rum ſſint res ꝑtra nō hen
tes ⁊ ꝑtra nō dñtes. ꝓpter
tñ tres nō ꝛ. ſ nos hic loqm̄
de ſimplicib ⁊ cōmixtis habē
tibus ⁊ differētijs. ꝺ tñ tres ſint.
tñ dicim ego ſup̄ habet. ꝙ oīe
corpus nō cñ corpore ꝺt in corpo
reitate. ſ differt vnū ſimplex
ab alio ī ꝛ. ſ differt vnū ſimplex
porei. ꝙie ꝑme q̄dē ſūt ꝓpter
et rotundū et ꝛc. ſūt calidū et
frigidū. et ſicc⁹ ⁊ humid⁹ ⁊ grue
et leue ⁊ hūd. ꝺt h̄ oīe corꝑ tum
ō corē. in hꝭ ꝙ cūt corporeitate.
et hoc ī aptitudē admond. ⁊ mo
tus ego ꝑte eiꝰ ꝙ mō. et differt
vnū ab alio in ſpēcie motꝰ ꝺ cūt
adſpoſitūtis. ꝺicit corporeitati
ꝙ quo ſūt nātē ꝙ oīe corꝑ hēt mo
tum nātalem deſpōnibz nātalib⁹ que
ſūt in ipō rātum. motuū autē
q̄dā ſunt ſimplices ⁊ q̄dā nō
ſūt. ſimplices aut in gñe. nō ſūt
niſi duo. ſ. circlaris ⁊ rectꝰ. ꝙ id
ē nātō. q. ꝑma ꝑtiū ſūt lineē men
ſurātes. et ad ꝙ mō. et ſpaciū
ſūt ꝙ ī ē motꝰ. lineē aut ſimplices
nō ſūt niſi due. circlaris. ſ. ⁊ re
ctꝰ. ꝺ motꝰ ſimplices ⁊ nō ſūt
ī duo. ſ. rectꝰ deorſū. et alter ⁊ ad
ſurſum. et hꝭ quidem motib⁹ re
ſtituit. q. in gñe corꝑa ſim
plicꝭ motū ⁊ mō. aut ad medium
aut extra me. ꝓpter aut corꝑa
motꝰ ⁊ ꝑtim nātā ſimplicē in ꝺo
bꝰ ſūt. ſūt dicēdū ſupꝝ de tota
re aīalꝭ. et de turbine aſtrā
dente aut deſtruente. ſ. de tellure
nō curandū nō. dico ꝺ ꝙ tū dicā

motꝰ in ſpē ſit. ab diſ nā. ꝙ differe
runt cōtrarie ſe. aut motus
circlaris ſimplex dicit ab aqua
nā ꝙ differat. ab oīb⁹ cōtrarijs
ſtatuit motū rectum. ꝺ cōd totū
dum nec ⁊ nātalis circlaris motꝰ
differt ꝑmūtā a quatuor elīs
⁊ hinc motū rectum. ⁊ ſic eſſet
ēlīna ſphera. ꝙ nō ꝓbat. ꝙ cir
cularis motꝰ ſit alicui cōtrarius aut
dentalis. ꝙ circulare nō dicitur
nāle. ſi poſt. ꝑmiſſo aut ꝓbat ſ
circlaris nā nāqua eſt alicui
circlaris cōtrarius. ꝺ h̄ modo
ꝓbatū ⁊ ſufficienter ꝙ corꝑa
illud cui nāle ⁊ motꝰ circu
laris ⁊ differēs ab alijs. ſi aut
dicitur. ꝙ h̄ cōtra illud ⁊ nude ꝺ
mor naturus que nocentur ela
et illa moueb⁹ circlariꝰ reſpellē
hoc ꝙ h̄ ꝙ corꝑa nāl ſimplicꝭ
nō ꝓt eſſe niſi vnius motꝰ ſim
plex. vndeūq aut omnis grauꝭ
nāq manū ſm̄ deorſū nāle. ꝺ
nulla corꝑa mō nāle circlariter
niſi ꝓpelleret. ſ nos ordinā
ꝙ oz ꝙ cū circlaris motꝰ ſit ſimꝓ
ꝙ ſit ꝺeus ſimplex ꝙ naturam
et ſic ꝛeddit idem ꝙ ꝙ. ꝙ ſi
oppōret ſupꝑa cōtrariam
cui ꝙ nūq ſit quietꝰ motꝰ cir
cularis. ſi aut ꝺicitur ꝙ corꝑa
cēli ſit oppoſita ꝛc elementū
tūc abſit ꝺicere motū ꝛc. nos aut cō ordinē ꝙ motus
circlaris ⁊ cōis ois ſimplicꝭ
et oz ꝙ ſit alicui cōi nāle. ſicut
ꝺicitur ꝙ nō eſt ei nāle. tunc
oppōreret nō. ꝙ h̄ret aliū
naturalem cui nūq eſt ꝓle
et ꝺ oppōreret eſſe rectum
cum nō ſint niſi duo motus
ſimplices in gñe. ⁊ ſi ille eſſet eſſet
ſurſum

supremum · tue cēt ygnis ut acer
(z si cēt deorsū nūt cēt aq̄ ut tra
et hꝫ esset mixtū (z cōpositū ꝙ rōi
reli nāliū cēt motꝰ quo nūquid
motu hꝫ moueb̄i · et cēt ei acci
dental' motꝰ ille quo nūquam
pt̄ cessare · ex hijs ꝯ omib⁹ ꝯstat
ꝙ motꝰ cēlaris ē nāl' ā cau rōi
(z simplex ꝙ ē ep̄. ꝙ. cla. non
ē possibile dēē ꝙ motꝰ de sit
dom' celozū · tue moueāt ille cēli
d aut nāli aut accītali (z si mo
ueāt ille motꝰ nāli nō cēt mo
ueat' motꝰ zero nāli · sed
netur ꝙ adeo rōi simplex hēat
duos motꝰ cēlēs nātales ꝙ ē
impoc · si aut dētur ꝙ ē mō illo
accītali · tue absq̄ dō moueāt
cēlariter ab alio rō quidem
cēlariter mō (z tue diuersi ēnt
cēlaris motꝰ sit illius rōis nāli
quod ipius repugnāt accītali · ꝙ si du
bitetur ꝙ ego illi ḡt accītali · tue
metur in infinitū · aut opporte
bit ponere ꝙ aliq̄ ꝑ moueāt
nāli sim cēlem · (z hꝫ rōi ep̄ ꝙ
cla · et si nos hꝫ possūmꝰ ꝙ hoc
rōi ē cēlaris · ꝙ ꝑbet ꝙ ep̄ cli · nec
tū hoc nō possūmꝰ ꝙ motꝰ cēla
laris sit ei non nālis · ꝙ si esset
ei nō nālis · nec opporteret ꝙ
hēret aliud nālem · quo tū nūquid
nec opporteret ꝙ motꝰ
cēlaris moueāt ab alio corpe
ꝙ ē ante ipm̄ (z tue aut illius
ē nāli aut nō · et si ē illi tue
melius ē ꝙ stet in .b. quā in .bi.
qz nō habundat̄ superfluus · si
aut hꝫ illi ē nāl' · tue ibi ē infi
nitū (z hꝫ ē inconueniens qz nā aboꝛret
infinitū · restat ḡ ut motꝰ cē
laris sit · hꝫ rōi nāl' ꝙ ē ꝑter aliq̄
quor elā elementa · hꝫ aut ꝑ dicta
ptholomei ē ḡtia ad ipsū · qua
idcirco nos ſpicimꝰ nos indemus
stellas paulisper surgere ab oriente
et ēpaltari paulatim · ad ꝑcipiē
dū dicī · (z pdē ire ꝙ paulatī de pri
mi indelecz ad ortasū · (z hꝫ non
fieret in celo ēt motꝰ cēlaris
adunq̄ in vano · ꝯstat ḡ ex oibꝰ
hijs · ꝙ motꝰ cēlaris ē nālis
ē rōi celesti · hꝫ ēnt ut dicimꝰ ro
tundū ē ꝙ rōm · alia aut sit rōtū
da ꝙ ālis (z longa ꝙ ē tū · sic
supra ꝑbatū ē ꝙ diuisionē (z dis
positōz sufficiēz rotūdi (z longi
corporis · ¶ Cap̄m̄ v̄m̄ de pfectione
corporis celestis ex hꝫ q̄ ipm̄ est m
gnabile (z incorruptibile ¶

De hinc oz nos inuestigare
ut hꝫ rōi nāle (z solu
me ꝙ ē celū sit ḡnabi
le ul ḡ corrumpi · ut augmentabi
le (z diminuī et alterabile · sic deperit ꝯad
antiquos · cū ēt nos ad ostendendū
ꝙ ipm̄ nō hēat ad motū accītalē
ut nālem · qui hēt · ad ḡnari (z ꝙ ipm̄
nō leuem hēt nō grauē · sed ego ill'
duobꝰ ꝙ ipm̄ oīno nullū hēat ḡnari
gnabile ipm̄ nō ē ḡnabile ul
rōi · nō augmētabile nō diminu
ibile ul alterabile · ¶ oz ꝓnotare ꝙ de
celo tres fuerūt (z sūt phoꝝ
opiones · quaꝝ quidē sunt empe
et quoꝝdā caldeoꝝ ꝙ oz̄ esset
hꝫ et ēt ꝓma (z illi dicunt celū
nō ē ḡnabile · sz ḡnans omnia
sz nos de hac opione erronea ali
bi locūmꝰ · sīm impoc ē ꝙ ēt ꝓma
sit rōi · ꝙ nos eam subtilitate
ostendemꝰ in ꝓhis ꝓma · alia aut
opio fuit ꝓbōis qui dt celum per

rpm ab oñi phica ḡnē. cum ei
opportuit rpam ponē ad gnām
p eēt ale ptm gnans in totū nā
gnabile. ita p nō se rpm gnat
tūt posset rō ingnāle. et incorē
ptm gnens a corrupcōne sp
sm motū sic in .vjtō. phicorū
et oñsum sumg in fine. ppg
q. si eēt gnābile. nō oporteret
p ab alio gnāretur. et in aqs
p ingnabili oporteret staru. aut
gredereī in ifinitū. et si staret
nec p eēt ingnāle. et incorē. et
hs ē p uolumē gluze. si aut uadit
hs in infinitū. hoc ē impossibile in
phīa. p nō ē infinitū trānire.
ephus ergz p oñe gnabile ē
corē. et corrūpet determinato
tpe. ulterius aut dē hac p relinq
nō ē rpō ep nō ꝓpriū loquēdo. et
fīz. nā et ipse selucera ē pua
dom q̄ saluatur in altera parte
ḡnetate. et oñ illa ē in pō post
quam separatur a fōe. si nō reli
nq̄tur hs nō subtā primoꝝ
ē nō ē ī pō. si in actu hs. g nō
ē ep tē. q. si pō. q. aliud simul
eēt nūq̄ poterit alt separari
uerū. ut ipse eēt ons. q. ē absur
dum. sed ons. ut sēt in natīe
et ꝓpinque ih corē celeste. si tō
in simē gnāle. put audiuit
p. ne ulaud ꝑ dnōnes gnitate
nō phibet hs nō. ut reli ē celū
eēt materiale. uno. si hs nō corē
rpō ē ep nō ē fōe. de hijs aut
pluza dicūtur in fine primi phi
hoc aut ex ptm abreuiando dicit
p eē p gnatur. gnātur ep duo
bus principijs. quoꝝ unū ē ma
ē alterū est ꝑiuatio. et sic. ē
p corrūpi nō corrūpi nisi in
subm gnīe. scē p gnatur ex hijs
sibi rpō in que agit. gnans rpm
eēt corrūpīe. ita de ḡnīs inferibꝰ
rpm. si postquā hītum ē. q. celū
ē corpus gnīe. nullum hnōi ab ḡnīe
tūt nm ē p nō ē ep quo gnētur
ē nō ē p corrūpatur. nō ē mutale
ab una dispōne in aliā. si ēppe
tuum sm suū eē ē sm suū sbām:

¶ Ō. q. quod corpus celeste nec augetur
nec minuit. nec ul' alteratur alterabile
phisica ꝙ

Sm hr aut dictum celū eē nō augmētāle. et nulla recipi
ens phīam alterōm. p sic
gnatur. aut eēt ꝓpriū gnatum ē gnā
tur augmentand sit ep hnōi ī sua
sbā homogenea sibi ep dissimilibꝰ
p augmentand sit p celum alij aut p
ē dissilis et post silis qñ fuit reno
uatū. sibi aut qñ nō p ampe celum
tūt gnatur ad corruptionem p imptē
p dimunōm. et postea in toto
p dissolucōm. ē ep hnōi sumit ex
lium homogeneū sbē sue corpis que
adueniūt ei sm omēs diuisiones
sm corpis p augmētatur nt ē lon
gum. s. qua in land. ē in ꝑfundū
p aut ꝓpatur ē corr. p hs p tale celum
ampe nō p. nitur primo pricipaliter
in diminutionem. ē postea gnabiliter
in corruptionem. p hs p reuertē in
nihil de qua facta ē. corpus autem
p ē sm corē. p ē. ē mondē. nō ē sum
ep aquo. sicut in pmo. c. hitum
ē. g nō pot augm ep aquo. nec ad
p addi. nec p ad diminuy ab ipso.
p alij nō adheret sibi. ē sm ad gno
fieret. in quo ad minus sm gnones
essent nihil. si ipm p̄sert. nisi pres
sim matiā. effluerent de ipō. si
g nō recip augmētū p addītōm
nec diminuōz p remissū partiū

rubiū ep ipō. nūt hat eadē de cētro
recepit mutatiōm ꝛ recessionē
ḋ̄ms q̄ hēt ee in ipō. q̄ alteratio
aūt q̄ nō q̄ nūt ē alterā fac̄ redre
dere ab alterato. et alterat̄ ād de nō
alterū. tōne rei ⁊ in ipō fiē au
gmētum ⁊ additōm. et si nō fie
ret ei restauratio nūc. tūde by
destrueretur oīo. nutā ei q̄ est
fermage ē motꝰ q̄ ē in p̄dicto
qualit̄. et hec diffinitio in .vij. phi
q̄ alterato nō ē ei in vna spē qualit̄
q̄ ē passio ut passibil qualitas tm
quodāmō in omibꝰ speciꝭ qualit̄
sm hō q̄ illa grā qualitatis nō sine
alteratione. hēt ei ꝑ se rad hūtis et
dispōnes. ⁊ ūles pōs ⁊ inpōs et
formas circa ād. et stantes figu
ras q̄ oīa sunt effectꝰ ꝑ ād altera
tionē qualitatū actiuaꝝ ⁊ passi
uarū alteratiōm ea q̄ remanent
illas q̄litates ⁊ impmeneū eis
q̄litates p̄dictas. sēc̄ sanitas ⁊ egr
tudo q̄ sunt hūtes. et eē inducun
tur p alterationē. calidi ⁊ frigidi
⁊ humidi ⁊ sicci. et sēc de alijs spē
bus qualitat̄ in ei corē p recipit
ipōs. ꝫ nō ita de figra ⁊ nāli pō
ia h̄ in sunt p̄ ipōs. cor̄ ei mathē
nō hēt figrā ⁊ pōm nāle
q̄ sēc sunt esse. et tm̄ nō recipilla
p alterationē. ꝫ p̄ q̄ sēc sunt
sunt eē. ideōm q̄ p omē corpꝰ
p ē de nō alterato q̄ cor̄. alteratur
alteratione tali q̄ imprimit ipōm
ād eē p q̄ recipit additōm ād
eē p nō hūtt. et diminutionez
ād q̄s eē p hūtt. et hꝰ clarū ē nō
in corib⁹ animatis ⁊ plātis sunt
. et sm̄ eād sūtudinez alteratur
cor̄ ela alimētū eē. in omibꝰ alte
ratis alterans imprimit ⁊ alterā
tum ād eē q̄ nō hūtt. et diminut

ab ipō ād eē p hūtt. Sed nōt. sēd
spēd p̄m q̄ ē rel nō ē pōs
recipe ād q̄d additōm nūl dimi
nationez q̄ nūq̄ nō fiat. nāt
nō sēc̄ p ipm nō in p̄sūmu
tatiū nō alterā. omē ē augmē
tabile. ⁊ diminū ē cor alterabile
et trāsmutabile. et si augmētū
⁊ diminutū largē sumant. tūc
cor̄ ḡtur p omē alterabile et
trāsmutabile. ē eād augmētū ⁊ di
minutionē sūs receptibile. ⁊ omē
alterabile ⁊ trāsmutabile sm̄ idem
et eōs. ⁊ q̄ntū ⁊ in illa spē
sūt et sigillat̄ q̄ p̄dictꝰ sanat et
rubꝰ adpropē. s. trāsmutare sm̄
sūbꝰ ⁊ alterari ⁊ augeri nūl dimi
nui. fit ei augmentū ibi mōs
q̄ q̄d vna ē motꝰ nutri q̄ est
p rel ad p̄tes aūti cōis ⁊ hoc
mō augentur. sīa ⁊ plante. sit
cor̄ sine additōne. ideō q̄ p̄tes
p q̄ssationē ⁊ inspissationē. et
hꝰ mō p̄prie augentur ⁊ dimi
nuūtur. simplicia. hec cor̄ q̄d
alia. sēc augeātur ⁊ diminuāt
. ꝫ aut mō. fit p accumulatiōz
. q̄ venit additum alē g̃timati
ēd illo. sēc̄ dicim̄ q̄ ignis au
getur p mūm ghuste plus ⁊ cin
augetur. et hꝰ mō cor̄ augent
metalla. q̄ venit ligat̄ ad p
fundit̄ aliter. mutā aūt haze
augmētū tm̄ q̄ sit sine trāsmu
tatione subē ⁊ alterōne. sīaut
nulla cor̄ p se nō ē. q̄ aūt nō
iam ꝓbatū est q̄ celum ē corpꝰ
nobile semp figrā q̄manēs in
dispōne et loco nō sm̄ suam
ḡnitatez. nō ez q̄ recipiat ād
additōm nō diminutōz sm̄ ali
quorez mōz. ⁊ nō hēt ꝓpriū nām

sibi eam

subtrend aīl subtribile ꝓuadm. id
nō ꝑ ficu netustu nr mutaī ner
ssuscepte sicu alīm passiōs q
impīa ab aquo agente ī ypm.
nūquid ei nō subia mot ⁊ trās
mutadm ī ꝓpnatōm q ē ī ypā
et hr quidem nō dubitamq esse
rectum apud illud q natu ē ꝓpre
hendē ītātem de relis. sē ipd
res ē in nā. ille ei recipit a no
bis hoc inducta. ⁊ ꝙsiderat raco
nes q inducte sunt. et indebit
ē sm ḡunt nūe rois relestr. hoc
ē est optīm gd dorendi. ꝑ de vno
quoq fit fides sm hr ꝑ se hēt
nā eiꝰ. et qm ita nō recipt hoc
despuatu inter, aut eo malicia
nē aut eo qđ studij eiꝰ in rez
natīs. aut forte ꝑ ignoran
tiam pessime dispēns quid ei
tributu ē. et subponit nā esse
q sūt ḡnia ꝓtaptis nālibꝫ. sē
multa sed qm eo signis q bōm
plubilia nducta ad credendū fa
bulosa. ut aut nos in nullo inde
amur decē id ꝙ ꝓtīm id ītti
ratiū ē. nolumq esse restificari
ꝑ sensū. de dctis ei restatur nō
missu ⁊ ussue rōm. et hr ndemq
ꝑ omēs qui regnouit dōs ꝑ. s.
tam ⁊ alias sias intellectua
les separatas esse. id ē hoc
ꝙ dīt relid ē loco tulid sbām
quas illi spās separatas ei dicebat
hoc ei tam greci phi dixerut
sē plo ⁊ sui segres quid est aly
ex gentibꝫ caldeoq ⁊ egyptioq
quoꝝ ꝓncipes fuit hermes trie
gistus qui id dīm ī celid sē in lo
cum sibi dentem reduc. sue sit
sēptē ex hōibꝫ. sue sit relestē
oīd. ōdinē aut oīa hec ī libro
de nā deoꝝ. quos dubi phi sēpse
runt. et nō est a nob rūt ītras de
hijs tradetur. qn agem de deoꝝ
nā. sz tm strend ē hic ꝙ alr deus
ē in celo. et alr locutū in loco. q
deꝰ nō ḡnatur in celo. sz pot ē
in ypō sē motō indubitabil. ⁊ per
eūdem modū sūt intellectuales
insūt orbibꝫ sē determinatū est
in. vnō. phicoꝝ in ꝓte. ⁊ sufficie
ter ondūtur hr ī pō phīa. ītnabile
aut indicauūt omēs gentes dīm
ē in celo. deo et dederūt ptātez
recandi rām de ista inferiora. ⁊
id ēt ab vno nō possit ē in vnū
⁊ ab vno etiā ꝙ nō precept non
possit ē aqua diuīsas sm. nz
dederut ei celū ꝙ ī sūi ingnia
ē. ⁊ sm motū diuersificatu ut
monēdo ē rāret nona inferiō
diuīsa eodem mō quo exposuimꝰ
in. vno. phicoꝝ. vsderut ḡ necīm
ē ꝙ sē dē in se ē ens ingnīabē
et incorrupē aquo nō remō ad
ꝙ aliud tūsmutatoz. ita oz ꝙ ī
loco suo nā. sīc ꝙ monet nō sit gnō
ut corrup. nec diminuo nr alte
ratio nr mutatio dīt ī. id ab ypō
remouetur. ut ꝙ motū loca
lem rois eiꝰ ēt mutatoz omēz
in inferioribꝫ ⁊ diminutoz ⁊ addi
tionem ⁊ corruptoz ⁊ remotoz
et alteratoz. nō ei ē ꝓbē ꝙ alr
sit quid dicim sē ꝑ ex dictis
in. vno. phicoꝝ. et id optime
dicunt. intuq qui dicunt ypm
ad cor nobile sempitne fixio
nis ⁊ pmanēte. sim ꝙ detimpa
tum est ⁊ exposito bone q ꝓssi
mum est. eo ꝙ ē ꝑ natm ⁊ quē ter
minū eū quo sensū dr hr ꝙ dictū
ē de sūd ꝑm corpoꝝ. quia nos

testificari sumq; ratio p quam sd. q
dicerang p rõm. Et hr gd dicime
sunt sufficiens sc̃ pde ẽ aq̃m
sufficientem ee dicend q explere
sufficiens ẽ. eo q rõm arestat
judicid quã. et judicio arestat
ipse. sicut nos offerang ea que
ydeng ordies nris in celo ad id
q de eo tradiderũ antiq sapien
tes. nos pmeng q ut rotis hui
nobil remõ in orby successomby
preterit. sc̃ est michil remõ ẽ orby
gnõmby futuroz tpõz. q oĩs
antiqui. q. eo hereditr trãsmisserũt
ad nos q celũ ẽ sphã et pmanes
in una dispõne. q hrz sm successiões
p quas collige pmanencia hr
sigñt alĩ distantes ab inuicem
plonga tpõa. tñ qui fecerunt
obsuacões stellarũ iunt et in
nũ et gnitate stellarũ. sc̃ eis
nõ ydeng ee tpõrũ nris. et
nõ possũ esse q nid certũ altate
et denutate in tanto tpe si successi
tibules ee trãsmutacões. et q
h nõ ẽ sm tt celũ gstat. nõ trãs
mutari ut alterari sm tõ ut sm
ptem aliquid. et aliud quidez ipsũ
ẽ p omnibz caldeis qui pno in
mathesi ostenderunt et quenerũt
ĩ illo sm nrũm signũ q hic po
suimus. et dicendũ de celo q hic
dicomg nõ sc̃ tñ in tpe vtili ob
suacões nãm in duabz. ꝑ multo
riens tradiderũt h eis obsua
tres celi sm successiones sciorũ.
h eĩ mõ ut ꝑ hodie in libris eoz
uenit ad nos sine eoz. ad aut
q mduxit eos ad hoc fuit q ut ex
motu rectiu simplici. q corpa
p̃a ẽ destinctũ a gnor etatis
elozũ. q sut tra aq et aer et ignis

in hr elemtis duo q nõ hnt gnõ. vi
ad mtng eoz simplicia. q
nõ possent esse in tanto pau
sc̃ gnari hnt in. et hr. pyg et
pp uelocitatez motus sui circu
laris uocant ipsũ etherem
diurnales ipsius nãm ab opere
motus sui. eo q ex motu inflã
mat mr eli visum s. ut dicunt
ẽ q sempiternus motus ẽ qui nelo
cor ẽ omnibz motibz. et ẽ in sta
tims fixis in q nõ ẽ denumero
ut mutacio ut alteracio ut corup
tio ut alia remota q accidit ei in
se. ut in stys pr partibz. puta
gonis aut quidez sc̃. anaxima
dros et sui sectores nõ ut nõ
etherem sm intentem nobis et sm
ppuetatem rei q imponi no
dicũ ei illi q ignis ẽ ether. et
erzat in nomine dereyn phor
q in debuit q cor celeste inflã
mat et ignit cor nrm et ideo pu
tauerũt q ee ignis. q putabant
michil inflamare et ignire
nisi ignẽ et hoc nõ ẽ uez. nec
etiã oĩs calorus et frigoris et
siccitatis sit rõ p̃a corpa. non
tñ dispõni. aqua et aer quibz
tum. sz hoc in sectibz oñdet
im ẽ gnãle et planũ p ea que
dicomg q nõ est pde. q mũs
corpoz simplicius sit maior
quã dicomg. hoc est q sint q
dã distincta stys gñetatibus.
et corpa q intra remota ab oĩa
gñetate. nos ei dicomg q oid
cois simplicis motus ẽ simplex.
et q motus simplices in genere
sunt duo. circularis. s. et rectus.
et q rectus ultra duũ in duos
motus. aut ẽ ad medium. aut a
medio. et utrũq istorũ ẽ dupl
s. lens simp et ubiq. et grauis

ee

ep ḡpuēne · et tue ⁊ mor ſit mo
tus recti · et vng circlaris · ⁊ per
illos ḡlatur ꝙ ſingz ſit cōis ſim
plicit · dicim⁹ aūt eē ꝙ motꝰ
circlaris nō ē ⁊rius eōd · ⁊ ſuper
illud fundam⁹ oēs motꝰ ꝙbō
nes dē corē · hꝫ ⁊ iō oz nos ḡlaire
⁊ demōſtrare · C ⁊ē ꝙ nō pt eē
⁊rietas motuū in ꝓbūs ēdi
alīquib⁹ nec in ſemīcīlo nec in
circulo ꝑfecto

Ad ḡdiem aūt eē · ꝙ dici
mus motū circlarem
nullū oēd hrē ⁊rium
pt ſufficiēter edoceri ille qui
ꝙſideꝛat ſubtilit in motu circu
lari · ep nullꝰ ei ḡlis · ꝙ ipē nul
lum hēt ⁊rium · ꝓm aūt horum
ē · ꝙ ſi nos dicim⁹ ꝙ motꝰ cir
cularis hēt ⁊rium · tūc dicend⁹
ꝑ ꝑns ſit ei ⁊rius quam
circlaris · in oīb⁹ ei circlo accipi
untur due forme motꝰ ſm di
ā ad fōd linee circlaris ⁊ ſue quā
tū ⁊ q̄tatem ⁊ alīb dūr oppo
ſm relōnes ⁊ alīb nō quēdē mere
ſi ꝙ ſue oppōite forme ſm ſitū
ſm ſitū · aīaūd ei ē interiorē
arcū · et quēcūd in ēphore · hꝫ
aūt cū ſint in oī circlo · ḡſtat
ꝙ motꝰ circlaris nō circulariē
ꝑ ſtm nullū hēt oppoſitū · ḥſ
ſunt ⁊rie forme ille tūc
ſūt ⁊rie zero ſm formā ⁊ ſūg
ꝓnū diſpoīm ꝙ ⁊rium nō ꝑat
ab ēphno · ⁊ aīaūd aūt ⁊ quēcūd
ēperīnt · aſſīgo medīū et iō per
diffinīonē ſuas oppōnunter
ſi aūt ꝓcedat⁹ ꝙ motꝰ equal
circlaris ē ⁊rius cum ei⁹ ſit ⁊rius
equalis · ſīl motꝰ ſurſūd ⁊rius
ē motꝰ deorſūd · tūc ꝓcul dubio
plia ꝑuūt ⁊ria eidem · multo
mens ei dicim⁹ ꝙ motꝰ recti
qui ſuꝛ ad loca oppoīta ſūt ⁊rij
ꝑ diſſimilitudīē ⁊ ⁊rietatē loꝛū
ad q̄ mouent⁹ · ſuꝛſū ei ⁊ inferi⁹
nōia ſue oppoſita loīs · ⁊traīs et
diuīſis · cū ḡ unū ſit ⁊rium unī et
nō pluīb⁹ · motꝰ circlaris nō hēbit
⁊rium oēd · ꝙ nec ⁊trium hēt mo
tū ⁊rium nec circlarē · qui aūt dicit
ꝙ una ē nō ⁊rie ⁊ q̄ ē ſī · aliquid por
rōnem circli · et in motu qui ē ſī
cordam ꝓcedīs · eo ꝙ cū ſuꝛ ar
cum ſunt duīe ⁊mīni qui ſunt
extrema diſtantia in motu quod
ſuꝛ cordā ille exeunt · ⁊ hoc eadē
puncta ſint extrema arcuū et
cordē q̄ ſubtenditur arcus q̄ eſt por
rio aqua circli nō tū maīa diſtan
ē inter ea ſm ꝙ inter ea ē arcus
ſz ꝓ ē inter ea maīa diſtantia
ſm ꝙ inter ea ē cordā · ⁊ id non
pt eſſe ⁊rietas inter motꝰ qui
ſunt inter ea in arcu · ſz eēt ⁊rie
tas in motib⁹ qui ſunt inter ea
in cordā arcꝰ · ſi enī dicat⁹ de ꝙ
ſagro arcu inter · a · et · b · hōtād
et ſubtensa cordā ⁊ q̄ ē linea
· a b · motꝰ qui in arcu ē ex · a · in
· b · ē ⁊rius motꝰ qui ē ex · b · ī · a ·
in arcu eoḋ · ꝑ hoc ꝙ ita ē in mo
tibꝰ qui ſunt ſuꝛ cordā erunt ſi
ei ipē diſſentat retrō ꝙ ſimonē
diffinītīm ipē inuenīet ꝙ ⁊rium
ē premiſſā hōtāq; inter duo data
puncta ex ꝙ ꝑ ſagittā habundantia
dē unū ſolū ḡt · et ſagittā ſimonē di
ffinītīm ꝙ una ſola ē recta cordā
inter · a · et · b · puncta · ⁊ tūc deſtāt
illa ē duoꝝ extremoꝝ finitoꝝ
et maxīe deſtāūd · ꝙ extremū
nō oppōnī extremo · ſz q̄n dicit
hīnēd arcualem q̄ ē aliqua por
rio circli eē inter eaꝝ extrema

dissimul portiones & arcy nō dicit
ad finitum es p nō repugnt dissi
milem portionē pr infinitū arcy
possint/ cē int̄ duo data
p̄ncta & gn̄. Si g̃ motus q̄ & ep
.a.i.b. p arcū .ab. & g̃ius eq̄ls
ep.b.p.i.p arcū .ba. eadē rōne
& g̃ius eq̄lis q̄ sit p arcū .qn
p̄ōt cōtinuari inter duo p̄ncta
.ab. ꝛ infinitū q̄ē destitut arcy
int̄ quelibz duo p̄ncta. g̃ unum
habet infinita g̃ia. p nō est
absurdum & sēn. g̃ nō fuerit
g̃ius motus q̄ sint & in arcu .ab.
ep.a.i.b. et ep.b.i.a. huius
demōnis figura & hec.

P eandē aliter interuenz

Si int̄ duo p̄ncta data des
cribat̄ semicirculꝰ .c.d. & extrahatur
diameter .c.d. et dicant̄ duo mo
tus cē sup̄ circūferēn̄ quidem ep
.e.m.d. et alter ep.d.n.e. erunt
& g̃ius illi qui fuit ep oppositi g̃ius
& oppositos sup̄ diametrū & g̃ius
illi qui fuit ep oppositi g̃ius &
oppositos sup̄ semicirculū. hō. nec
nō & q̄ michil & rōsia alicuius rei
mīsi breuissimū sit gradꝰ. cum g̃
linea recta q̄ & diametri semicir
culi sit brevior q̄ cē p̄ inter duo
p̄ncta data cēt ipsa mēsia maḡ
distancie. & nō linea semicircu
laris. ꝛ g̃ietas & penes maḡ
distancie īnsum q̄ & g̃ietas
& p̄m motus qui & in linea recta
et nō penes motū qui & in linea
semicirculi. q̄ius q̄ & dr̄etur p nō
cēt insula linea circuli inter
duo puncta data. sic in ētate
nō est insula semicirculi ep
eadem ꝓte inter duo puncta
in adhuc nō cēt g̃ietas penes
motus ep duos eq̄nos nec̄s in
alia. ꝛ p̄ penes eos qui sunt sup̄
diametr̄m. hō. nec destruens hec
& figūa quā hic videre potes. ꝛ
cōtra. ds dicit/ p in ētate rōis
rectitudo dr̄i simul p̄t motus per
se sup̄ circulum. nō est corpꝰ rotū
dum nec dimensionē p̄t moueri
sup̄ lineā rectā. et cō ds p mo
tus ꝑs circulum nō habet g̃ietatē
ad motū s̄r lineā rectā & nō id
in circulare bñ possit cē g̃ietas
circulari. ꝛ & ad oppōs in simi cir
culi. licz circulare nō g̃ietatē
recto. dr. n. sic dicens p circulare
oppōs circulari & recta oppositā
recto. Si g̃ sic dicit. ds tūc plu
g̃ietas p hāc in duo. destruitur
cōis circulum nō. applicando. rectū
supior semicirculi signet̄ per
lineā .b. & inferior signetur p
lineā .a. et diameter sit .e.z. tūc
cōis dicendū aduersarius & sicut ꝛ
dicamus q̄ motus p̄ ep.e.m.z.
p semicirculum .b. sit g̃ius motus
q̄ & ep .b.d.z. & linea .e. p semi
circulum .a. nil. duo procedūt nō
nus fiat motus ep duobus semi
circuli ep duōbus punctis in diuer
sa puncta nequentes q̄ ei illi
nō sit g̃ius q̄ueūt nō fiant
gabitur ep hoc q̄ motus oppōs
sup̄ lineā rectam sunt oppōs
ni nō lineā. id. q̄ sint oppositi
cēd in pribz lineē. & hoc ꝑz
q̄libz ꝑs motus sursū & g̃ius
cuilibz parti motus deorsū. et
hoc id & ꝛ q̄libz ꝑs lineē ultra
& citra linea. et sic & inter ex
trema g̃ius quod modo maḡ
distancie sicut ꝑz p antedicta
ꝑ sic nō est in motibz q̄ sunt ep
diuersis partibz circuli. sicut sup̄
semicirculi. sicue porcōes ma-

ult

al mōdres circlo · nulla ē pōs circulī est circlī · g̃ eōs si nos dicamus p̄ circlis circuli motꝰ eo oppōit̄ puncta ī se nequentes sūt gravia · nō pōt̄ cruā motꝰ ī toto circulo ī se nequētes gravia · ep̄ tribꝰ g̃ motꝰ sē p̄tes circulorū · non placuit p̄ motꝰ circulares sint gravia · ꝓpter quo cum ī simplicī eadem iudicanda sit de toto ⁊ de p̄te · sē omīs circulꝰ nō omīs circlo gt̄ in duabꝰ diametris grauis ⁊ quelꝫ · ita pōs ois circlī cū qualibꝫ p̄te oīs circlī gt̄ in eisdem · ꝫ ī gēnt ī sōr nullomō sūt ī gra · figā aūt hēt ꝓpter circlī ē sē p̄tes · Si aūt aliqs dicat p̄ motꝰ duāt qui sūt sup circulū vnd sūt gra nō ꝺ̄nt par cum circlī · ꝫ ꝺ̄nt motꝰ circulariū diametrū · tūc iterum ꝓbabitur hoc ēē falm ꝓ hūc modū · destrūt̄ eī circulꝰ ꝓferens · qui sit circlī · a b c · et sint · a · et · b · puncta oppōita in situ circlī · sitq; linea motꝰ dēm̄ nequēte eq̄ · m c · ꝑ dēm̄ alīa nequentes eq̄ · a t b · et ꝓpleatur vnꝰ circulariū · p̄ g̃ ēē nequens eq̄ · a · ꝓ · c t b · et ꝓ · b · m · a · altera aūt ēē nequēs eq̄ · a t b · m c ⁊ ꝓ · c m a · g̃ in eōd puncto · a · ꝓpleatur vnꝰ circlī ꝓferēs · cum g̃ motꝰ hēant gravitates eq̄les tāpus in quib⁹ ꝓpleatur motꝰ nō ēruēt illi motꝰ oppōit̄ tēl cōtrarij · ꝓ tāpus hēant eundē motꝰ aūt oīs qui sūt in circulo dēo nō sūt sup eundē punctū · et nō ꝑmutat motꝰ lord illud ad oppōs lond · ꝫ tam ī ꝓbo dicimus ꝙ motꝰ gravis sunt qui terminātur ⁊ sūt sup puncta loco rū se nō rū sūt super terminōs suos · ꝙ illa puncta sūt in duāb⁹ lāc et gr̃is · g̃ motꝰ sup circlm ꝙd ꝓpōnō sit⁹ punctū circlī nequēte nō ēent eiꝺ · hꝫ aūt circlī destructo ē mō ꝙ vides in ymagīe hāc · cuiꝰ aūt sī dīctum ꝙ corꝑ celeste circlare in duāb⁹ suis ꝓpriis mō sursum et deorsum ⁊ ad ꝓtes in sinistrā ⁊ ab antē in retrō · eo ꝙ oīa hec sūt gr̃ia ⁊ sūt in celo ut in ꝓbatū ꝓbatur in · 2° lī · istis nolumꝰ · et sīc hēt motꝰ gr̃ios sm̄ diuersi tritem suarū ꝓpriū · eo ꝙ loco rū gr̃ietas sunt motꝰ ad loca illa gr̃ia · et ī cū cum celū sīm diuersas ꝓtes sit in loco gr̃is · tunc in diuersis ꝓpriis forte vsdēmur hīs motꝰ gr̃ios · et sī dō hoc de rebꝰ nollet · probabimꝰ gr̃iud ꝙ hūc modū · sit ēī in sphēro corꝑe motꝰ circlaris ꝓpinq⁹ ē gr̃io motui circlari ꝓpīs alterū ⁊ est in loco oppō · tūc duo corꝑa ēent natā ⁊ hoc quidem nūqa ꝓbabimꝰ nā ēī nō ꝓsequēt ⁊ ꝓ cōd · ꝙ sīl in se habēt gr̃ia ⁊ motꝰ gr̃ios ⁊ ī nō ē intelligend ꝙ ad ꝙ sit gr̃iud ꝙ sīm diuersas ꝓtes mō ad loca oppōita ꝫ ꝓ ī ē ꝙ sm̄ se tū mō ad oppōs loca alterī ꝙ sm̄ se tū mouē ad oppōs loca ꝙstat ēī ꝙ si motꝰ circlaris ēēt oppōit⁹ motui circlari ep̄ hꝫ ꝙ mouē ad loca gr̃ia · tūc nō cāret ⁊ sta gr̃ietas ep̄ hoc ꝙ vno ⁊ eōdē ꝓtes mō corꝑa circlare equalē in omēs loca ep̄ quo ē motꝰ eiꝰ sm̄ ꝓtes diuersas sm̄ quas ē in situ illud oppōit · ꝫ ꝓ cāretur ep̄ hꝫ ꝙ ꝓ ī ferret ī vnū situ aūt · et vtrq; ferretur in situ aliud alli oppō

sit fratrum cōi fratrū dimēsionū
nos ei cā sup̄ dicim q dūsitas
locorū q erāt sitq oppositoꝝ ē sur
sum ⁊ deorsum et ante ⁊ retro
et de pretorsū ⁊ sinistrorsū ⁊ q
dūsitas motuū localiū ep̄ q̄a
cātur motuū ḡruitas T sm nūz
dūsitū ⁊ ḡruitatē locorū q̄ nō
habēa sm se tota moueant̄ loca
lia ⁊ nō sm nūz vnū. et idem
sm dūsitas ptes ē in loco q̄libz
dr̄is. amp̄ aut intelligend ē q̄ qd
spā nō opponā spe ūl circulis cir
culo sm formā. nec nō ecē oppō
in circlo nisi sit relatiu ad medium
duas ptes. ut si hec spa oppāta sit
ep oppōit. et p̄ hz sit sm diuersas
ptes in dūsās situs. ut dextra
pt̄ sm spā sit ḡnā in eadē sinistra
et anterā spe sit ḡnā posterā
et supna spe sit ḡnā inferā. si
aut hz dr̄etur nec ē te oppositoꝝ
oppōitaꝝ partiū aut ecēt equa
les aut vna ecē vincens alteꝝ
sicut ecēt equales. nīz quelibz
impederet aliā ne moueat̄ et
nīl nulla ecē motiua reli. g̃ tunc
ecē nāe fixa ⁊ supflua. q̄ a se
motore nāq̄d posset moui. et
sic̄ si vna oppositaꝝ moueretur vna
pars ecē formior alia. nec ex motiua
illaꝝ oppositaꝝ q̄ sūtur g̃ nō esset
⁊ sic esset nāe data ecē et oppta
q̄libz moueꝝ pt̄. nā tūc motiua cir
culoꝝ reli ecē p̄ se. ⁊ g̃ā primū
ḡruā moueretur. q̄ aut moueat
sic. moueꝝ motu ab alio ut̄ orīa
mur in vnū phōrū. et idem
ēēdum q̄ reliq nō p̄ se. g̃ p̄ si
pera dicim. sed q̄ circulis q̄bz
sic destructis ⁊ p oppositas spās
sit vacuū nō possit. primū in esse
q̄libz pmota de loco suo circū
pferentiā. sicut ignis q̄ ēgre
ditur de loco suo. nec aut ecēt
superfluū ⁊ vanū. sic dicim
q̄ nāles sūt sphēlares ⁊ vnq̄q̄
nō ē p̄ q̄ q̄libz mouat̄ ex. p̄ q̄a
q̄dā sunt in ⁊ p̄ hoc ore. ⁊ sicut
p nā michael agrit ⁊ vanū. hz aut
p nāz dicū ⁊ ecē sic̄ p motiua ad
rēm circlm reffēdatur ⁊ nō ad
ptes circli. intelligendū ēt di
uersos motoꝝ in circlo. vnum
idem ab oriente in occidentez
et aliud ab occe in orientem
⁊ sic illi sp̄ idem remanēt ⁊ sup eos
dem polos q̄ alteruꝝ refferet̄
directe ⁊ aliud. q̄d ēt duo cir
culi moti sup̄ idem remanēt. ita
q̄ nō moueant̄ sup eosdē po
los sic̄ nec in circulo equinoctia
li ecē in circlo signoꝝ quorum
⁊ rectū vnū ⁊ nō hnt eosdē po
los. repertō ⁊ sm hz duas ultiō
motiuas dēmōes. ⁊ deo q̄mo
tus eoꝝ sup̄ sup̄ eos idem re
manēt ⁊ polos eosdē nō sūt ḡuis
q̄mus sunt. ⁊ se vencentes. q̄a
si ecēnt ḡuis. nec ecēnt in diffe
rentiis locoꝝ ḡuiū ⁊ nō p̄ederēt
equalē ⁊ sit in oī dēā situ. set
diuersificaretur sm loca ptiū
nia. nec aut nulla dūsitate
deprehendim in talibz motibz
sm ḡruitatem illoꝝ locoꝝ
⁊ nō sic̄ ḡruitatez. deprim ergo
dūsitas. vt. dūsitū loꝝ facit
dūsitatē ḡruitatis ⁊ motibz
et sm hz ptem pono vltimam
detinentez dicens. q̄ si ecēnt mo
ta circlorū duoꝝ vel plurū
ḡruitate q̄ ecētro sm moueat̄ sup̄
remanēt idem. et polos eosdē
nec aut oppē moueāt vpoē.
et ille nec aut ecēnt equales.

aut

mutī in equales & si equales q̄d
cend tūc utq; stterent utq;. et
tūc ambo circuli cēnt; bam. & si
cēnt; in equales tuc fortior sistere
ret; debiliorē. et tūc debilior get
bang. q̄ ē ingens. cū nō sit di
uisibil & nā. hec q̄ dicta sint; anob
ad ꝓbām est q̄ circularis motus
ullius p̄t hēe grauitatē:

Qxl^m ē digressiō de abreuiatione & solutione obiectōis q̄ dētimpia tā

Quēst. aut intelligendū q̄ ois
q̄ disputō suscepta ēad
ōndendū q̄ nō ē nā rei
sicut tradiderunt egy egyptior
sacerdotes d̄ ꝑs in solam ad in
quirendā de rebus nō intrauerunt
dicunt ei illi q̄ rebus nāl̄ q̄ nu
tritur humore creatq; & eō q̄n
humores huiꝰ in sē stellē desten
dunt & fiunt retrogradē quousq; ꝑ
digesto humore rectē ascendunt
et fiunt equalitate in cursu suo
directe. ostēdūt ꝑ q̄ ipsis nō nu
tritur & augē et diminuitur
& alterāt corpa celestia. q̄ quod aug̃
in sufficiā de libro celi & mūdi ꝑce
dit. ep dissōē & ꝑpetuitatē nutri
entis et nutriti et ep dissōē augmē
ti. dē et nūc q̄ augmentū ē intre
mentū q̄ rei recepit in suis tri
bus dimensionibus. eo q̄ fit equale
in omnibus ꝑtibus trium diametroꝝ
q̄ mēsant ꝑpēd. utq; q̄ medietas plg
sui numeri in uno loco diametri
alterius. quā in alio. n̄ plg ē in ep
tertio. quā in primo n̄ ep. et
ē absq; eo q̄ corpa cuiusq; generis
a sua dispōne et figūa. si ē intelli
gang. aliq̄ ggelatū resolui & fie
liquidū. tūc absq; dub q̄n ē medium
frigoris simentur multa equalibꝰ
ꝑtibus diametri talia. & nō dē
mutari tūc ꝑ q̄ ggellatū nō remā
neat in sua dispōne & figūa q̄n fuit
hāfrictū. et nō ꝓprie est au
trum. Adhuc aut si intelligamus
nexum extendi sic fit inordi
natiorē in stōne. hec longior fiat
nexus. nō tū post hāc ē ꝑdecres
cat in quantitatibus sue latitudinis
et sue ꝑfundit̄. et nō dē ri ā an
geri augmentatur et a sua dispōne
et figūa nāli. q̄ indurēt in corde
nāliter. nō nō sit dubiū. adhuc
est si intelligamus nexum inflari
extendi quidem longitudo eius et
latitudo. & decrescit ꝑfunditas
cēnibꝰ eius. extēdi nec illa ꝓprie
dē augeri. q̄ g ꝓprie augetur in
oīm ꝑte sui augetur ꝓportionabi
et manens simul ꝑ in sui & ꝑ
additum ad ꝓcipit augmentū. si
ē dubium dīgnū augeri & predicta
quantitatē eius. pmentur q̄
inequalibꝰ ꝑtibus sumpta inter duo
puncta extrema. si g hoc nō dicā
aliq̄ celū ḡ nō ꝓt esse nā q̄ aliquid
additum sibi. aut q̄ ē est extra ipsum
aut intra ipsum. si aut ē extra ipsum
tūc oz q̄ moueatur ad ipsum. et
tūc nouē ē q̄ aut moueā motu ꝓpio
aut ab alio subiectū ad attractum.
si aut moueā ꝓpio motu. tūc moueā
ad celū simul. ad locū simul. & si nec
nō sufficiēs cēt leue. et si moueā
deorsum cēt graue. & sic celum
est grauē aut leue q̄ supā impletum
ē. si aut attrahitur a celo aut
infundit ei sic cibus infunditur
stūli. nec oz q̄ recipiat cibum ꝓp
restaurationē dependit. & tūc celum
roꝝ ē q̄ est impletum ē. ḡ si dicatur
q̄ ē in ꝑte sicut sanguis in corpore
animalis ē celū. et nō non attrahi. tūc

tñ oz ꝙ ⁊stud mutuñ̃d querta
etdigerat ꝙ hꝫ ꝙ multa de ḡno ꝙ
ẽ relo dꝫsimple adḡnd ꝙ ẽ relo
simple. gͦ relud heret ḡnd ⁊ hꝫ ẽt
ẽ absurdum. gͦ relud nullo mõ re
mutet̃ nil augetur. et ꝯsq̃ habe
ret ḡnd sic̃ frugi ut calore. nec
mũdꝫ dꝫsoluẽt. qr cũ ipm sit m̃
multo maꝭ rẽs rei simplicit
ẽt ipm multo fortiꝰ mutet
⁊ sic ad alia gͥ̃eret in se ipm. ẽ
aũt adhuc obꝫuand ꝙ cum dr
ꝙ relud nõ alterã intelligi de alte
racõne phica. ẽ eñ ídem alterã
ꝙ nõ ẽ motꝰ. ꝫ sing motꝰ ꝙ fit
subito ꝙ illuminatõm ⁊ plumen ꝙ
ẽ fin̄ ipius rois lumiñ. qr indeme
bñ ꝙ luna alterat̃ pm hꝫ. et nõ
ẽt inferẽd ondem ꝙ ad stella p̃ter
solem sic alterã. nͦ ẽst ẽ instantiã
ꝫ detñãta. ꝙ inueniunt stelle
frugide ⁊ calide et siccꝫ ⁊ hũide. hꝫ
dr̃ de stellis ꝙ cũm. qr talia effia
untur ꝙ cũm in inferioꝛ ꝙ nam
sm lñs ꝙ emittũt. et nõ dꝫponũt
talibꝫ qualitatibꝫ. et hꝫ grũo ẽst
qr sic nõs in. vm. phoꝛ. qdam
ꝙ ois motꝰ ꝙ motꝰ reducit̃ ⁊ resolu
hꝫ ad motorẽ ꝙm ꝙ ẽ rimotꝰ pm
borum et simp. ita nat̃ ẽ ꝙ omd
moueñs in alterãne reduc̃ admd
alterans. ⁊ nõ dꝫponꝫ ab dꝫ qualte
formali. alterãde. alr ẽ ꝙm ⁊mũd
qualitatiñ alteranduꝫ ẽt ⁊mũm
ꝙ actiꝰ. si ẽ dr̃etur ꝙ calor nõ fit
nisi ꝙ motꝰ et frugidꝫ ꝙ dꝫstan
tiam a motu. cum motꝰ nõ faciat
calorẽ ñ ꝙ actiꝰ nõ hꝫemus ꝙ ꝓ
stule ⁊ ꝙm moueñs in alterãne
ens hꝫ ẽ frigens. qr pm hꝫ ꝙpriꝫ qualt
tates ꝙ ingꝫssꝫ cũ. et dꝫstiguit
ela esse ꝙ actiꝰ. ⁊ per ḡns omd
ꝙ fierent. ea ipis essent ꝙ actiꝰ

Nõ quo cel̃ lapide
potest alterari

⁊ nõ ꝙ intẽponẽz nẽ. amplꝫ ⁊ sili
ndẽ possim. qr cũ tres sint mo
tus sm tria ḡna. s. motꝰ locale ⁊ al
teracõis ⁊ augmẽti. nõ inuen
tus ⁊ motu locali ꝙ ꝙm ꝙm moueñs
⁊ immobile. et inuenꝫ ⁊ augmẽto
ꝙ ꝙm mõ. moueñs ẽ immobile. qr
ꝙm moueñs in se ipo ẽ ⁊tra aug
metatiua ⁊ nõ ẽ susceptibꝫ au
gmẽti. gͦ sic̃ dr ẽt in motu alte
racõis. ꝫ tñ ꝺ̃ret̃ forte aliqs
ḡn stellꝫ omis augmẽt lumen
a sole sic̃ dr̃. 12. ẽñ. 2o. de ḡnd rõs
ꝓpriet̃ ẽt̃ el̃ord ⁊ planetaꝝ
⁊ dr̃. ꝙ ois stella debeat ẽt cal
da ⁊ sicca. ea ꝙ lumen sol̃ ẽ cal
dum ⁊ siccũ. ꝫ ad hoc dr̃am ꝙ lu
men receptum a stellis ⁊ ꝓfundd
stellaꝝ recipiꝫ. et sic intrond
stellis indunt ⁊tꝰ stellaꝝ. et
effiã in effectu diuersitatẽ qualꝫ
tatum. ꝙm ꝙ diuersificant̃ stẽ
lle quib⁹ incorporat̃. ꝙ autez
lumen sic incorporatũ diuersꝫ
induat qualitates. ñl ꝙ melliꝰ
dr̃ qualitatũ ⁊tutes. qñ ⁊ luna
cui⁹ lumen sicut̃ ẽt receptum
a sole. et cũ qr dissimdr a luna
nisi ẽ frugidum ⁊ hũidũ. cũ bene
sciam idem lumen in sole ẽt ca
lidum ⁊ siccũ. ꝙ aũt lumen a stẽ
llis in intrinsecꝫ recipiat̃ in. 2o.
ꝓbabimꝫ ⁊ loquem̃ de nã stellaꝝ.
Est aũt adhuc dubiꝫ nr̃ꝰ cor̃ rell
alterẽt. ꝙm ⁊ ꝓssum. sing eñ
signãt ẽt ꝓpinquiores ꝙ ẽtra
orbis in una ꝓe ꝓssiores ẽ qnd
in alia. et sic nõ inꝫ ẽt inconue
ꝙ alterentur ꝙm rarũ ⁊ ꝓssum
essencia ẽ orbis nõ se expandit sic
ꝙm dupla ꝓes tarda ẽt densd
ꝫ opꝓtunꝫ ꝙ ad aliud ẽt sic ꝓpe
rent. sic est ꝙbandũ in. vm. phi.

adhuc

dl dhuc aut si nos supponamus grā
disputandi penē mathēsē cē uidz
s. p sint eprentrica circuli d̄ferentes
planetaꝝ. nē pono q̄ angeli omiū
planetaꝝ sint in linea. al. q̄ sic ser
circulos oīm planetaꝝ. et ducatur
de angelo unius extremi eoꝝ in oppositū
angeli. hf. ē ad. b. Cui g̃ moueant
nelocē p̄equale nō ꝛetinebūt angelus
a linea. ab. equali. s̄z una eēt lon
gius distans ab ea. et alia ꝓpinq̄
nō eēt in uno ꝛ equali tpe. et hī h
ē figa circulo. circa quod centrum
ducatur. uñ q̄ ē ꝛetinere nēt. nō
g̃ sic ordinētur circuli q̄ quecūq
unius semp in eodē superiorus inme
diati. nē implent se mutuo q̄n
angeli d̄nere latent. sup lineā
ab. q̄ ꝛtrahitur de angelo ad oppm
angelū q̄ aīa ꝛenet circulo. s̄z q̄n
recessimus paulisper ab ipa. uīt
aīa unius uerti. gtia minore elena
rioꝛem alia. et alia ūtute gtia
oppm angeli inferiorus. g̃ tunc
nō ē alterand duore gtingere
s. q̄ sphēretur. ē raruffiē corpꝰ
circuloꝝ. ꝛ ita nō impleat. uacuꝫ tes
gtingetes inter circulos. aut q̄
ad corpꝰ sit ī medio circuloꝝ q̄ nō
pleat. q̄ uacuū remanē nō pōt
et g̃ circulo in ptē illud q̄ unus
circuloꝝ nō tangit alū. et
q̄ rei rarū ipēd circulis ē in me
q̄ nī ē de nō ipoꝝ in gtē. ꝛ hī ꝓpa
mitur. ꝛ elargatur. ut s̄emp im
pleat inter circulos. si ē nob d
ꝛenere q̄ ipi circuli raruffiant
et inspissant. nec nō semp tene
rent figuā eād. et sic nō posse
stare motū eoꝝ q̄ g̃stat omibus
illis ad finē qui stat ranonē mo
tus exteriū eoꝝ. et si nob dice
rem q̄ alia ꝛta se tang tangunt

circuli q̄ ī ē me in ipoꝝ. nec oppo
ꝛeret nob g̃ credē. q̄ nec interedēt
vacuū inter eos q̄n ꝓpinq̄ distāt
a tali situ q̄ūcūq. q̄ nec se pngū
tur nec gnant. ī nouū corpꝰ q̄ ꝓ
nō fiūt. ꝓ nō aut nīl potuit eē
medū. s̄z ad hoc ī oīa ꝓte se tan
gendo implerent. q̄ si fuisset. i nec
ad corpꝰ. fuisset duo cōa in eodem
loco. et hī ē impde. ꝓ q̄ dico q̄ nūq
quam se tangūt. s̄z interpedūt
sed. in aquo loco alii maiores. ꝛ alii
minores. et corpꝰ medū q̄ōs
inter circulos mīp nīl spissū implet
eos. et hī sīa ꝛhēbit. ꝓ ꝓpetuo
in hoc ꝓ possit de motu sperue. si ad
ꝓpos dicatur. ꝓ rare et spissum
sūt pe qualtes expte me. et ō q̄ al
terat sm rare et spissū. alterat
etiā sm alias qualitates et nīsinu
tatur in ꝛ. ꝓ. sē nob ꝛndem q̄ nī
raritate ꝓpatur ad hoc ut sit cali
du. et nī ad spissitudē ꝓpatur ad
hoc ut sit frigidū. et sic est de lum
altera autē sm istas qualitates.
dñm nī. ꝓ rarū et spissū in celo ep
nose sunt. ad rare et spissū ē celoꝝ
ī. ꝓ celoꝝ est nī calidum raruffi
cat et frigꝰ nī spissat. hī ī celo nō
fit tpoꝝ ut dicūt nī. quia ꝓ
terminator et formator ꝓmꝰ ptēs
orbis gdrigit. ī dūsa raritate ꝛ spi
ssitudine. et fiunt corpa me sperue
inꝓhensibile. et imꝓtensibile. ut
plenū sit. q̄ ē inter spas. et hec est
finis duoꝝ ꝓhoꝝ. s. aīmene in sph
ricis celi ꝛ mūdi. et anēcteps. ī
hoc de eēn celi. si ꝓpius aut dicat. q
nō sūt duīsi ordines ī celo. g̃tinēs
se impetum. hī tm ē uerū g̃mum
illē nesciat quid dicat. et ē ignarꝰ
in sphā celi. sē nob ꝓbabimꝰ ī se
quēti. figura aut destructa ē hec

nō q̄ in celis
ꝛ elemētis sūt
rarū ꝛ spissū
equiuocē

nō
Nō quia celi
sunt rari

In primis aut frere hēmg ut aliq̄ cor̄s sit actu infinitū. q̄ hꝫ est ꝑ q̄ corpꝰ ꝑfectū nō ḡhabē ēt nō trīsmutrē. et q̄ ipm̄ sit finitū ut infinitū sm̄ sua ultrā. et q̄ ipm̄ sit vnū ut multa sm̄ finēs fundentes ipm̄. q̄ arḡ g̃ ultrā cor̄ ad sit infinitū sm̄ ultrā. ita q̄ nūquam sit statꝰ trīsemūa sup̄ q̄rtatē cēlī. sē dicūt plures fuisse antiquor̄. an sit hꝫ impossē omē cor̄s sit finitū sm̄ actum. deinde aut̄ q̄rend est ut mūdus sit vnꝰ nel plēs. q̄ ab sꝑ dicī ꝑ ordinē nullū cor̄s ē ꝑfectū nd habuit locū q̄o ut sit mūdꝰ vnꝰ nel plēs. q̄ nd ꝑt imaginari pluria infinita sm̄ ordinē distantias cōiles. et hec quidē q̄nes notāde sūt vtilit. q̄ ꝑtās determinātes ad vnū ꝑtem sēcōm̄ ut dicūt maiorē fuerit in ꝑtibꝰ mūdi diuersitatē. diuersitās ei ponit circa mūdi ꝑtes. et q̄ mūdus erit diuersitatē in mūdo toto circa ꝑticipata. sic ei cadit diuersitas in illa ultate q̄ est ꝑs ad ultates aliorum. et si nō apprehenditur ultras in ꝑticip̄is. tue ut ē in ꝑs reddendi ultate in cēlo alijs. hanc cū de ea demandarent. antiqui sm̄ tpora ꝑterita. et dereliquerunt posteris sm̄ tpora futura. quia ultatem ꝑsapiore deum scrut̄ et acceperunt oppositā ꝑticip̄is. sic ē est in vnis q̄ hꝫ quē ī ꝑticip̄o parum ꝑtūsit. a terra vsq̄ cum ꝑcessit cēt elongatꝰ intole rabilis. vta ē cōis sm̄ illud nāri q̄ ꝑtūsit ultatē ꝑs ē parum

cēt

quia sufficiūt tres circuli sup̄ diuersa centra equidistātes q̄ actus in omnibꝰ sibi mille cēt ponderentur. et aut adhuc dubitāt vnus in ꝑtibus. q̄ dicūt ḡ. q̄ phisicus q̄ motꝰ ḡis prius cē sup̄ circulū et semicirculū. et hꝫ impossibile. sz strenue ē q̄ dicēbat ḡ. impletā logicam sicut et alia ꝑfectā sciam. hic aut̄ loquimur de ḡibꝰ cēlestibus. hic cōis possibile dicī q̄ hic dicūt de motu circuli et alibi de motu sup̄ circulū equidistāte. et nō est idem. sicut ꝑz ex hijs que dicta sūt in vno. vnꝰ ei nō potest ḡis fieri. et alter nō ꝑt hēre. sz adhuc alibi et sibi simul ꝑcipere possumus illud. si ei accipiamus duos circulos sup̄ eosdem ꝑolos et sibi de ētrū gria se motos et ymaginem eos mathēlē. tue nemo phitebit se mutuos impedientes se moui primos ē et se motos equalium sui ḡis largē sumpta fiēt. q̄ ille polꝰ ē mobilis duorū. et centrū vnius mobilium. si aut accipiamus eos nō tangentes. sicut sunt stellati circuli celestes. cēt simile ut sint ḡis tunc ḡietas esset in eadē spē. et hꝫ non pōt ee. sequit aut sit q̄ ad accidēs mathēlē. q̄ nō accidit nāliter sē spā superficiē nō tangit ni ꝑ punctū indiuisibile spā mathēlē sumpta. si aut sumatur spā nāl tangēt se superficies planū naturalē sm̄ ꝑtes diuisibiles inter ḡ. dicūt sē de hoc hijs cēt anctes sufficienter determinātē. ad ultimū ē tractatum istius libri ē trīs secundum :

Tex
hꝫ ꝑm libri de celo ꝛ mūdo
dm̄ sit ꝑs. ahgmod sequit cōz
ee infinitū actu. cꝫ. que ꝛ
mtenco ꝛ quis dubit mostrāda

esset elongatus a centro multū
in gelidum et effectu. et hꝰ ꝙm ē
ī pone democriti. qui dicit pri
ncipe ee cor. arthemitima. hoc em
plinius tenet ꝙ sit ad corporis
mūdi. et sic ē absq; dubio illud
est pri. q̄ pone corpora oim maior.
Cum g democritus introduxisset mūdū
ee ad cor. in opione sua circa pri
ncipia. nūc aggregauit ea q̄ semi
tur eo illo que altera sue cause
(a tenuitate multa magnitudine
ē sic dō stet cor. in mūdo. et q̄
grō sit aggregatū maior. et q̄ gr
uitatio ē alterius sit eadem. et
multa alia hꝰ q̄ sequuntur eo hꝰ q̄
posuit eternum in pri. q̄ absq; duo
pri ē mundū simplicit. si nō in
diuisibile quantitate nisi. licz forte
sit indiuisibile si pō diuisibile extra
ū ē q̄ est unum principe ē nisi. sed
nō maximum errorē quē oritur
eo mūdo ad ē. q̄ pri ē multum
aut pō. aut actu. aut magnitudine
si accipiatur pri pri ē mundū
quidē ē q̄ cor. q̄ ē eternū. si ma
teriale ē infinite pō. actu aut mul
tum. si accipiamus principia q̄rū
q̄ quo sunt q̄ materiata rei et
magis q̄rta et tota sue plura
ē magna sue pri q̄ quoq; rerum
q̄ hꝰ multa q̄ sunt elementa. et
mouens ē relin q̄ ē cor. eternum.
(ē nō ē mirū si error in hijs ma
gnus errorem nūc in principiis
q̄ eoꝝ hꝰ ē q̄ primus error fu
it pri rei. magnus mouet in
fine rei eiusdem. infinitū aut
q̄ nō hoc q̄ntitatiue. q̄ quid tantū
ad ultra magna ē res valde q̄ ē
nisi q̄ sua infra ad ea q̄ sue post
q̄m maior sit cum infinite q̄ pri
intelligi ee in q̄na magnitudine. sic
eam dicimus esse finitam. phi
oz ei q̄ si infinitum ē q̄ q̄ pri sit pri
ū alioq;. et hoc idem dixerunt
quod q̄ possibile ee infinitū. nullo
nō q̄ negari p̄t nisi infinitū ē in
mirabiliz finitat duci sitate. si
tate demus esse q̄ pri. sed q̄m
phorū pond dicit pō ē cor. q̄
infinitū. nūc oz nos q̄rere de hoc
an sit vere ut nō. dicemus in de
infinito tractatu cp̄m sito cui nō
ē q̄ tradere. q̄ dicemus q̄ demōz
hoc q̄ dicemus si rō duo sunt facili
enda in tractatu sufficienti. quoz
unum ē tradere intentem q̄ demōz
nones. et ad q̄ tradere de tenen
tibus eternitatem. et p̄m sit sufficie
ens sine. 2m. 2m aut nō sufficit
sine p̄mo. nūc in p̄mo redibimus
ad id de quo pretendimus tractare
in hꝰ libro de infinito.
an sit. an nō sit. antequā nos in
sistamus reprehensioni meritorum
pē. q̄ hoc quidem facere alibi ē
gratior erit disputare in q̄ phi
lo et q̄ere possimus finem
in reprehensione eoꝝ. eo q̄ ex nos
nō loquimur hic ī de mō cor. infi
nito. antiqui aut grecoꝝ locuti sūt. q̄
quod eoꝝ dixerunt non ē ē nō
rōnem ē immobilē. sic dicimus
in primo phisicoꝝ. et aut q̄ nobis
hic sue intū ad tractandū de infi
nito sue supponere pō et horum
quidem hꝰ est. q̄ cime cor. aut est
de mō cor. aut ē de mō opposito.
hꝰ ei esse pz. nō ei p̄ dicit nullū cor
simplex ē. sed nos testis sensi
bilibus mundi multa cor. corpora non
posuerūt resolui ī sua principia.
q̄ cum ord resolutio nullo sterit

aliqus ꝑ ꝑ̄ firmā nō repugnet ī
aliquid corpꝰ ultrō. oz dare ꝙ illud ē
simplex. ꝯstat ꝙ ē quid supponi. ꝙ
omne corpꝰ aut ē simplex aut est
ꝙpositū ī nō oz nos ēndere ꝙ nul
lum corpꝰ ꝙpositū sit infinitū cū
ep ꝙponētibꝰ infinitis. ꝙ si ponen
tia quidem sunt finita ultrō ī sunt
infīta nūc ꝙpositū erit infinitū. ꝙ
ꝙ nūc infīta sue ꝙ fuerint tanta
finita plura sufficiāt ad magnū
infinitū. si aut sint finita ꝙdē nūc
et sic infinita sim. ad hoc itaq; ꝙpō
erit infinitū. sē ꝙ in ꝙpōto ep
dextrū ī in ꝙpōto ep sinistrū. ꝙ
dabit ul̄ illa finita sunt finitis lre
nis ꝙponētibꝰ eaꝫ. et plica corpi
ea que ꝑ imꝑone ꝙponit ipa
omne ens ꝙpōt nō hēt ꝙportionē
ad quā ī ea nullā ve. ī magnitudē
eorū ꝙponit ipm. hꝫ ꝙ modo
dens esset ꝑ nullā interceptionē
frete an sit. ꝺ corpꝰ simplex in
finitū ꝑm ad magnitudinis
an hꝫ sit impōt. et ꝑ hoc erit ul̄ tra
ctatꝰ. ꝯn ēndentes ꝙ illud corpꝰ
dentes ponamꝰ ꝙ. ysdē tantōrū
terra ꝙ inter simplicia rōne. ꝙren
do utrū ꝺ sit infinitū ul̄ non
et postea ꝺcturꝰ de alijs simplicibꝰ
ꝙ sunt ele hēntia motū rectum. Cm
m quoꝝ ꝙ cœlū ē infinitum

Hꝺ dentēs aut gredientes
ꝺcturꝰ ꝙ omne corꝑ rotun
dum finitū ē nullū. demo
ſtrato aut hꝫ hēr ē. ꝙ ſ ꝺcturꝰ ab
aduersario ꝙ corꝑ rotundū nō hēt
finem ꝑm ultrō. cū ultrō ipꝰ ꝙfitꝫ
recta centrū circūducta. oz ꝙ corꝑ
rotundum nō hēt ꝙfitꝫ. ꝙ lineę
egredientes de centro cū ꝙtrahū
tur in infinitū. ꝯstat ei ꝙ circū
elongātur a centro tūc magis
distant a se inuicē. ī ſ procedant
in infinitū. tūc sine dē. ī distantia
hūt vnā ī alia erit latitudinis
infinitę. dico ī distantiā eorum
ē separatōꝝ. qua vna recedit ab
alia plꝰ ī plꝰ elongat a centro. ī
aut se iūgunt̄ latitudine infīta
nō tangent ī aqua circūferentiā
equidistās. ꝙ si tangerent omnes illas
lineas egredientes de centro cir
cumferentiā claudens eaꝫ. tunc
finiretur distantia latitudinis.
rotū ei infinitū ī sit. nō hēt fi
nem ī sit circūferentia finiens
. nō aut sequendus infinitę latitu
dinis ī qua maior ē nō ꝙt. ī est
impossibile cum suo simone diffinitō
et silis ei ꝙ ei ē est sequēs infīta
ī hꝫ ī videre in nullo ꝙ rectū infīta
ī. ꝙ diffinitū. nūc ꝙ ꝙsumus
hꝫ silē simonē nō diffinitū ī hꝫ assi
gnatum de infinito. dimitt aut
si nō ī ꝙt ut rotū infinitū abstin
datur ꝙ motū tā sumit supꝰ
in tpe finito. sicut ꝙbatum in
hꝫ. phicorū. tūc eadem rōne ī
impōt abstinde ꝙ motū distās
infinitū. que ī inter lineas egre
dientes de centro ī circūtactas
in infinitū. si aut hoc detur sic
ē. tūc plane ī manifestū sequitur
nullū esse motū rectū celestē
celestis rotundi. si enim moueretur
nūc intelligantur circa rotari
lineę egredientes de centro. sic
enim rotuntur eadem rote ēgredientes
de

de mō modoh rote ſm rota re
nduīt. ꝙ linee ſic rendūtur p
tūſeant omēs deſtantias q ſūt
inter eas & ſm ꝓportiōē ſint rota
rotabilis vna rota linea vna re
uerſa ad puncta vnd incepit
motꝰ eiꝰ ꝓtūſeunt plima ſpacia
deſtantiaꝝ infinitaꝝ q ſūt in
ter quaſlibz duas lineas. ꝙ in
tpe finito ad ꝓtranſire milia infi
nita q ē impoſ. q ī tpe finito nō
ꝑt ꝓtranſire vnd infinitum re
dum plima infinita. ſeq ꝙ ex
hꝭ ꝓmota cel. ulg ē. et hoc eſt
ꝙd ꝓ ex ꝓpoſito ꝓ rōm. et
ꝓpte, in. vm. phoꝝ. ꝙ motꝰ
celeſtis ſpera nonā ē ſempꝭ
ꝑfecte rotabilis ē. ſed infinitꝰ ē ꝓtra
ſenſū ē. ꝓtra diffinitōē rotatoꝝ. ꝛ
ꝙ dicē ꝙmotꝰ circularis ē rotabilis re
lestis finitꝰ ſm ulgatū. ampliꝰ phoz
accipiēdo ex tpe toto finito ē fi
nitum. toto ēpte finito. nonā
ē ē tpem existēdem toti finitam
ē ꝑtm alicui. et ſīlr reſidendo ꝙ
remanet de toto poſt ꝑtē fini
tum accipiēdo ē finitū finito ē
de finito accepto erit ꝙ remā
net finitū. et hec omnia ſūt
nota ꝙſe. cū aūt finito finito
tpe determinato ē impoſſibile ē de
terminatū ē infinitū ē. de
terminatū ē finitū. glūmus
aūt in. vj. phoꝝ ꝙ tpe ēpte
finito nullū ē ē motꝰ qui eſt
in tpe illo finitū ē. et ꝙ erit
nonā ē ut ꝛpōn ꝙ motꝰ ſūma
gnitudinē ſit finitū. ē ꝙ erit
ſpacium in quo eſt motꝰ ſit fini
tum. et ꝑm cūctꝰ modū ē ī ordi
ne ꝙ ſūt circumſtātia motꝰ ſicut

gratum ē in. vj. phoꝝ. ꝙ linea
illoꝝ ēpte finito. ſūt oēs fini
te. et linea illoꝝ ēpte infinito
oēs ſunt finite. ꝙ hijs ꝓmiſſis
deſtruīdo circulū infinite amplī
tudinis. oꝛ ꝙ hoc ꝓbē ē ſupponit
aduerſarius. primo arcū circuli
noluīdo qui unde ē ſemicirculo pro
trahā cordam infinite longitudi
nis duabz ēxtremitatibz ſuis. que
ſit linea. a. b. circulo cui infinite
amplitudinis hēat arcū infinite lon
gitudinis. et arcū infinite lon
gitudinis hēat cordam ſubtenſā
infinite longitudinis. ꝙ aūt ad
hanc ꝓbā ꝙ hec infinite magnitu
dinis circuli ē determinati centri. ab
ipō centro ꝺtrahā lineā. a. c. ē.
ꝙ quidem finita ſit ad centrū. a.
et tangat circūferentiā ī pūn
cto. c. et lineā. c. ſignet ꝓtrem eiꝰ
infinite ꝙ aūtem in ſpacio infini
to. ꝓ aduerſarius ſupponit ē in
gratio ſpe. et hꝭ ſic ſignatur ut
ſit linea illa in centro ꝙ ſit. a. ē in gratio arcꝰ. c. ē ꝓ
gueꝛo ſit. et nō linea ꝺtrahi
ēp̄ circumferentiā. ꝙ aduer
ſarius nō dicit infinitā circūfe
rentiā ſz infinitā aūt ē hec figu
mō aūt iſte circulꝰ ſic ꝺtrā
ſmutato ꝓfecto centro ſic
ꝓtrahit ſm̄is. ſ. ꝙ ſit ē. vm.
phoꝝ. dico ꝙ ꝓ nō linea. a. c. ē.
tangat ē mouēat circulū ī gratio
ī ꝓmisso. c. ꝙ motꝰ circuli nonā
ē ꝙ monet linea. a. c. ē. ſic ꝙ
ſtando mediate extremitate
infinita ꝙ ē linea. a. b. ī gratio
ſpe protracta. ꝙ circulo rotato
adhuc tanget linea. a. c. ē. linea
a. b. et ꝓ circulū tūc ꝓficiet

in tpe finito · ut ē reddeam⁹ ad
ppōd dcm⁹ q pōt quidē z nullo
mō ingens ē q duo mi redeūtia
3 se mutuē tpe finito z determina
to separāt · dum mō sint ambo
finita · sīc supra ēpōstiamus
in. duab⁹ magnit⁹ . a . et . b . qrta
se mutuem motu · z pōt ē q qa⁹
repetet se mutuem ptiū semitas
q̄s unde ḡt se moueāt · quod q̄s
una earū mō z altera quiescat · aut
mō hīe · et mō equalis velocitas
mea · redeuntes g⁹ ad ppōm · dico
q tps hr ē infinitū in quo pueniet
motū infinitū ē finitū · ut ē
motū infinitū rem infinitā · sine
moueatur sine quiescat sīc relatū
ē hm · vnū phōrē · nec mīm est q
end ppōe ea sit infinita · q ppōe alij
nō infinito ē infinita · z io simt
totū mō infinito tpe · vta pō mō
in infinito eūd tpe · eo hoc aut
seq⁹ q nr ipm cord infinitū pō
le ē mouēi · nr ptem eius dūrēte nr aut
media ut magnitud · q ad hītuz
ē q nō pōt moui in tpe finito · si
g mō ē oz q moueatur in tpore in
finito · hr aut impōle ē nr ēt mo
tus reli pfecta sit · oz q sit finita
sim antecedēta · g⁹ reliq ē finitum
et mō motu circulari ī tpe finito
z mō motu finito determinato
tpe · cū ostū q̄ē claudentiū in
tra ipm · z int ipm claudē ēt
magnitudo sīc infra ptalem q
g⁹ intra ipm q time ē magnitudo
· a · et · magnitudo · b · g⁹ eē tpe sunt
finite · manifm ē ex dictis ē q nō
ē pōle ut corpi rotundo sit in
finitū · amp⁹ aut sīc nulla figu
tas pōt eē infinita per · d q fini
ta rec linea hēt · n · ad aliquid
vñ finitū · et p illud nō pōt eē infinita
· duo enī sunt exēpla eōrū hā linee
q̄ dissimiles · et dicit q ē linea lon
gitudo sine latitudine · z vnū q̄dē
tur ūm q ē longitudo · alterq aut
sīc fōr ipercipiamus q ē eā sine la
titudine z hr ē finitus · et io sīc
hēt infinitū in linea hr ē pertra
ctatū eōrum quā ē vālis · hr ē
p hr q ē longitudo · eod mō ē aut
eōr de superficie · ūm ēt dissimilē z dicē
q ē latitudo sine profundē q for
male ē in superficiē ē q sine profun
ditate · z hoc est finitus superficiē
eo q oēs foē ē finis · et sī hēt sup
ficies apud infinitudē hr · est q hr
q ē latitudo · q hr ē et quasi male
extremū in eius dissimilitudine · extre
ma ēt ep quoq⁹ fit figes q̄libz sup
pō z aīa et ex pte pōt quidē ēt
aliq⁹ infinitas · sz finitas oīoda
ex pte aīe · similiter ecs ē de cor
in q̄m ē ipm trēs dimensiones
infinitū quodāmō ē · sz ī q̄m nō
ē receptibile trēs dimensiones
finit et repletur · ūm aut superfi
es sit in dissimilitudine fr et cord
ostat q ipa ē aīe figura z cord
q figa oēs ē superficies lineis nl
linea finita · cord ecs figuratū
finitas hēt superficies · sz g⁹ nunc
accipiamus q figura adeu superfi
ciei · ad aut q adeuntes fōle ē z si
mens · nō ēt pōle q aqua figura
sit finita · figura enī circuli rec
tilinealis z simplex ē ipossibile que
ē superficialis · impōle ē g⁹ z q rotū
figure ecōes q quadrata nl aqua
les ei sit infinitū ipm ē infini
tum nō ē pp figē tam · pōt autez
ei infinita ēsse nō p⁹ · q cui pō
ē infinita ipm oz eē magnū infinitū
pp

eo ꝙ oīb ꝓb⁹ sue tue mde exposit. eadem aut rōne n⁹ rotundū & orbis pt
ēt gd infinitū. q⁹ simplicior ē figa
quā quadratū. et hꝭmōi ē in figura
pedis. illa ē nō pt ēt infinita eo ꝙ ī rō
ne eī ē ꝙ finit⁹ ꝑ mēsurat quatuor
pedib⁹. et sīlr in rōne orbis ē ꝙ finitus
natur & finit⁹ ad formā spe ūl rotūdi
si aut hꝭ rōnē. ꝙ ꝑ. nullū cor⁹ rotūdum
ūl orbis ē tue nō sit finitus ī ultimis
ſſ tue nō ꝓbat dicta. ꝙ motꝰ circuli
rotundi sit infinitus. q⁹ sīl mōdo nō
ē infinitū. tūc nō ꝙ esse motꝰ infinitus. eo ꝙ ſmatus motꝰ exhibiter
sequitur ꝓpt⁹ eū ꝙ nō. sc̄ōdi
mus in. vi. ꝓbicore. q⁹ in ēt ꝙ si
nō ē spāle cor⁹ infinitū. tūc nō est
motꝰ circularis infinitus. ſz ad hītū
ē ꝙ nullū ē spāle infinitū. g⁹ nullus ēt motꝰ circularis infinitus
. amꝑ aut hꝭ ꝑ ꝑm possumꝰ plures describendo lineas intelligibiles ī gra
uo spē motꝰ. ꝙ hīd ē modo exprē
manifestatur. nō impōe ēt ꝙ sit
aliquod cor⁹ motꝰ circularis infinitus. describā ē circulꝰ cuius centrū
sit punct⁹. c. ꝙ ꝙ centrū ducā diame
trum infinitā in vtrāq; extremitate
ꝓ tūc grauis spere ꝓtingentē que
sit linea. a. b. adūsus eundē ꝙ ꝙ gra
uum spē ē infinitū. & sīl hꝭ ē infinita
tūc diamet⁹ eius ēt ꝙ ē ꝙ vtrāq; ꝑte
infinita. hꝭ aut equales lineas horū
vtrāq; ꝑte infīte produco ꝙ centrum ꝙ totū spē grauis que ꝙpendi
circulariter secet diametꝝ ꝑdictā
. ex illa sit linea. g. c. hoc ē ꝙ ꝓbandū
sit ꝑ ꝙ geometē ꝙ lineas protra
hendo in aut circulo longissima ē ꝙ
ē ꝙ centrū ꝙ ducta. et sic nō plures ē
equales due lineē quarū vna ducat
centrū & alia ꝑter centrū per circulū
ꝑ vltrā. tūc hꝭ ꝑm ponēs aduersarius

ē ꝓb⁹. q⁹ ꝑdicta ꝓpt⁹ ꝙ grauis spere
est infinitus. & id linee ingrediūt in
finitū ꝙ ꝙducunt⁹ de vnaqꝛe extremitatū
spere ad alterā. sūt ꝓtendi
ducūtur & dupliciter circulū in duas
portiones. quarū vna ē semicirculo
hīs aut destructis ꝙducā a centro
. c. linea. c. d. ꝙ sit semidiameter
circuli & sit in altera ꝑte infinita
hꝭ ē ex ꝑte. d. ꝙ protrahēs ad grauis
spē. et nolo ꝙ secet linea. c. in
duabus equitatibus ī finitū ī puncto
. s. illi facta pōne. deo ꝙ moueat
semidiameter spe. c. d. & alie due
lineē maneāt quiescentes mod⁹ in
finito ꝙ supponꝰ esse in grauo spe
rali & linea. c. nō sit infinita esset
eadē ꝑs eius ꝙ describitur totum & infinita
et linea. c. d. ex ꝑte. d. ē infinita
. nā aut infinitū transit ꝑ finitū
nō separatur ab ipso ꝑte infinito
ꝙ nō ꝓbat separari ab ipso extremo
sm & ꝓbatum ē id hīc equum
ꝙ hꝭ ꝙ ponī ē infinitū. g⁹ cū mō
linea. c. nāq; aliq⁹ separat a linea. c.
ꝙd⁹ finit⁹ ab stando ꝑ am. pero
aut ꝙ ꝙducā vtrāq; linea. ce. a cen
spē. tūc ē ostat ꝙ linea. c. d. & linea
. ce. sunt equales & stles. nisi ꝙ in
altero extremore sunt infinite. et
ostat ꝙ linea. c. d. absindit. li. e
in ꝓncto. z. & nūq; transilit ꝙ
ꝑ am. vtrāq; sit separata ab ipā
. g⁹ multotiens linea. ce. trānsibit
li. e. totū. ꝙ totū ē maꝛ sua ꝑte
. et sīl hꝭ ē ꝙ nō trānsibit semidiamet⁹
ꝑtem linee infīte infinitā & tran
sit tōm infinitū. g⁹ nihil infinitū
transibit. duas infinitas ꝙ sit
. a. b. et. c. g⁹ adhuc impossibile infinitū
transibit. plures infinitas que
describi pūt in spē grauo. hec aut

ord sibsa sue · qꝛ supposito eo q̃ gen
tum ẽ in · vnꝰ · phicoꝝ · q̃ motus
celi simplicior ẽ ꝛ effectus ẽ finor
cũ motu ezp celum tpe finito q̃
efficat vnd reuelucidu inuolui · cũ
sint semidiamet̃ p omes lineas
presentes deputatas in gradu
circuli · g̃ impꝺ ẽ q̃ celd moueat ẽ
motu infinito · ẽ tue ultiord impꝺ
ẽ q̃ celum sit corpꝰ infinitum
· tue q̃ ꝺ sꝛ ẽ q̃ absurdat corꝑ
infinitud ẽ tpe finito sꝛ ponꝺ motꝰ
circulariter · ponam ẽ pꝺ celum
ẽ finis sꝛ ꝺ sit ẽ ꝺcemus
q̃ intra ipm ẽ corpꝰ nõ spacium
vacuu sm eos q̃ ponunt tm
cui · quod sit equale gradui celi
sꝛ cuius loci sui oꝛbis ẽ equalis
ẽ cẽ · et cũ sit pond ẽ ꝺcemus
celd motꝰ circularꝺ cũ ad q̃ ẽ dicto
nõ magnat celum ꝛ ipm · tali ad
pone sicut ꝺco q̃ sꝛ corꝑ ad mine
ẽ q̃ ẽ intra celd ẽ infinitud ẽ ma
gnitꝺe · et motꝰ celi ẽ motꝰ cir
cularis ꝺcemus · g̃ ipm celd ẽ ꝺce
mus magnus ademinito nõ tpis
pambulat spacid infinitud cui
quid ẽ simple in qualitate gradꝰ
celi · hꝰ aũt ẽ vnd impossibilid q̃
sunt sepis ingbata in · vnꝰ · phꝰ
possimꝰ aũt hoc vltiꝰ simonem
quertere quo ad hꝰ q̃ sic ad ꝺcto
sirandꝰ q̃ ꝺcit processimꝰ a supone
motꝰ finiti q̃ spacid infinitud ita
nunc incipiamꝰ a tpe finito ꝛ q̃
ꝺ eadem magnitudiez circulariꝰ
roꝛis ẽ finitꝰ · ꝺcamꝰ g̃ q̃ sꝛ tpis
quo mꝰ celd circa quid roꝛis q̃
gꝛuetur ꝛ ẽ ipꝰ ẽ finitꝰ · cui pcul
dubio sic ẽ magnitꝺ pꝛus ꝛ
ẽ finitꝰ · q̃ ẽ ulnꝰ instanti tpis
iam pꝛiꝰ fuit roꝛis sic ẽ magnitꝺ
· nõ autem pertransisset nisi ultima
ipius ẽm sexta · g̃ hui ultima
ẽ sic sua finis · certud ẽ g̃ mꝰ q̃ ob
antedens celd ẽ finitꝰ ꝛ cũ illo
insistatꝰ ẽ q̃ ecꝰ corpꝰ totundo mꝰ
celum equis hꝰ finẽ motꝰ ꝛ q̃ hoc
ẽ ultiꝰ · ⁊c in

q̃ cõ hꝫca motꝰ recti nõ sꝫ finita q̃ ꝺtiata sic sint extima sine sint media

Incipꝫ q̃ pletur roꝛ recta
ẽ finita · impꝺ ẽ ẽ ut roꝛ
recti motꝰ equales sint ꝛ si
nita pm ulnꝰ · sue moueant ꝺ me
sursum · sue moueatur ad medd
q̃ ꝺcrsꝫ · ẽ cũ motꝰ sursꝫ ꝺcꝰ
sic a motu ꝺcrsꝫ ꝛ gꝛa eadem ·
motꝰ aũt ꝺcꝰ si ꝛ gꝛa inter se · sunt
ad loca ꝺcta ꝛ inter se gꝛa · ẽ gꝛuis
aut sic ẽ q̃ ꝑ tẽ sue equa gꝛa · q̃ si
nõ ẽst ꝺtermin̄atum oz q̃ alterum
sit ꝺtermin̄atꝰ ꝛ finitꝰ · sic ꝺcatur
q̃ altꝛe nõ est ꝺtermin̄atꝰ · qꝛ non
est extremꝰ · g̃ pꝺ est q̃ unum
gꝛuetur ꝺcto tꝫ plus · q̃ gꝛuaret
ꝺtermin̄ato et ꝺtermin̄ato finitum
modꝰ ꝛ vnd formꝰ gꝛue ẽ q̃ est
impꝺ · g̃ uno istoꝝ equite ꝺter
minato · oz ee ꝺtermin̄atꝰ me ꝺ spe
ꝺtermin̄atꝰ q̃ ei medius spe ꝺtermi
natus sit gꝛuetur q̃ motꝰ oẽs gꝛuis
ꝺscendendi ꝺrsum a quocũq
loco gꝛauis spe ꝺscendat · ꝺcit enim
ꝑpendiculariter ꝺscendere ad me ꝺ
ac si ad gꝛendum attingẽ pꝺcꝰ
qui ẽ centꝰ ꝛ nullꝰ eoꝝ sꝫ pa
rallelos inꝺ me ꝺ ut sim ꝺ elongẽ
a medio q̃ nõ fuerint si medius ad
q̃ ẽ motꝰ eoꝝ ẽ simꝑ sue gꝛuis
nõ essent finitꝰ ꝛ ꝺtermin̄atꝰ · si aut
ꝺcat q̃ ẽ celꝰ nõ pꝛedit nisi motꝰ
ꝺcus celd esse spẽd probat sensꝰ
ꝛ gꝛauis nõ in · vnꝰ · phicoꝝ · ubi g̃
habꝫ ẽ q̃ unꝰ motꝰ huꝫ roꝛis pꝛeꝺ
ẽ circularis · q̃ motꝰ hꝰ nõ possit

cē grauntas infinit. nisi sit rōnabilis
grauntis infinit. absq; dō aut ch̄ens
ē p id de nud corpore head grū
infinitū. s. hō cū ē p grauntas nō
accrubuit ꝺ corpori infinit magnit
et idem ord iudicand est de lent. ē p
nō grauntas celeritas sunt gra. si
vnd cord ē finitū. tūc ex p dictis
eorum sit infinitū. p rōm p sup
assignatā de grue. alb ē audiendū
vnd plures grues. et grues mres
nō cē aptatas equales. et ita gru
gerent p alterid cū destrueret ve
hiculū. si sit ou inḡenia. lentas
ē infinitū cū sit rōnabile. g in mundo
inuenit lentas infinitas. ꝺ mue
ritur p id ē cord stante spissum
motū ad sublimiter. q infinitū distat
a centro et tēpe nō ē. hoc cē pt alīq
corpus leue. q̄ insufficiens illud ē p dē
mostrationē qui hic inducemus
si cēs ē corpus infinitū. tūc aut
habit grauitatē finitā. aut habit
grauitatē infinitā. et ordinatā primo
pnō pt hrē grauitatē finitā. ē post
pnō pt hrē grauitatē infinitā. de
mostrand aūt. ad hoc q nō pt hrē gra
uitatem finitā ē istū. detur ē
corp infinitū hrē grauitatē finitā
et arguit nō hoc pdē. sic sit filum
nō impolē ponatur q corp infinitū
signari p med. a. b. et nō faciat
ꝺ dictū sit infinitū in una ex
tremitate ultra. et ponatur
grauitatem alīq rōnis infinite esse
finitā et signari p hūm. c. tūc
remoueat ab. tm magnitudo rōnis infinite
tam lineā q̄ signifficet ptem in
finitā q̄ signifficet p hanc lineam
.db. cui grauitas q̄ pt ē grauitatis
signifficē per hūm. c. nec ē possi
bile reseruare ab infinito ptē finitā
sine sit infinitū in tractu equalē
sine in alteza. dū nō illa pt nō
sit aliquota in toto. nā q̄ sim. tūc
exponatur pt̄ in qua sit grauitas
qua totū cadit. c. maior grauitas q̄
sit. c. grauitas ē impossibilis rōnis maior
est quā grauitas maioris. pt̄ ad
semp maior ē toto. q̄ nā de totō
finitō male sit. assūpta pte finita
inuenietur totū grauitās maioris
rōnis. grandem g. a. b. finitā qua
addendo grauitati minori tot ptes grauitatis
maioris donec efficiat ei similis. q̄ sic
se hēt pt̄ grauitatis ad totam grauita
tem. ita se pt̄ hēt grauitatis ad
rōnis totam grauitatē. g cū tota
grauitas cadit mobile a medio
p medium. nō ē in tō grauitas ē nisi
in toto infinito. sicut nec pt̄ est
in pte ē proportionali. hoc aut ex
ē sicut si dicatur q pt̄ maior cor
poris infiniti ē pt̄ ē. b. d. ē pt̄
minor ē est. b. z. cū cor ē infinito
possimus resecare maiꝰ ē minꝰ
sim q̄ volumus. et dicamus q. c.
grauitas ē. b. d. nec nō addendo finit
grauitati duplū aut triplū aut ē alia
proportionē q̄ volumus. tūc resultat
ad hoc q efficiat grauitas significata
p med. c. et dicamus q tot mo
mentis resultat. c. q̄ efficiat. c. tūc
cadit ē proportionē. b. d. ad. b. z. figa
aut hō destructionis ē ut modo ead
destructa. reddeamus q̄ nec ad
corpora simplicia ē dicamus si
magnitudo rōnis sim proportionis cor
pori sim. quorum. ad pt̄es grauitatis
eorum sē mutuō ē cē in eā pōt q̄ ē
rōnis intra incorp. ut dicemus. hō
plures sē ē grauitas minor ē maiori
subo. et maior in maiori. tunc

sed ep ista de mente p grauitas
rois infinite. s. hoc aut de immo
impossibile. g. z ps ep esse quit
est impo. sequi aut dep g dicim
p hoc modo p grauitas. c. e pmo
rois. bd. duplicata g grauis
e sit grauitas. c. duplicata est
grauitas. et nec. c. est grauitas. bz.
et s duplam nec reddit rem grauis
. c. tres et tres ad duplu dones
pueniet ad grauit. c. p aut du
platur ep finite finitu e. g rois
est e grauitas. c. e finitu. g
. c. grauitas e alicui finite rois p
primu est. bz. p aut posterang
p. c. e grauitas infinite rois. g
grauitas finite rois e infinite
sut equales. sequit ep p prima
impte si e grauitas maioris
maior e grauis minoris. sm intuit
deber esse maior grauitas rois
infinite quod rois finite. nec aut
sed p iste grauitates sint equales
ut ad patuit. z p e unus impte. et
tres ad tres. finis rois maior p
sit grauitas maior e minoris minor
sequit rm ep isto rois p grauitas in
rois e maior grauitate maioris.
pm cu. bd. sit ps finite rois infite
et. bz. sit ps infinite e altera
eq̃lis. et nos dicim p dedu
plata. c. sic. c. sit decupletur
ut duple est in duplo maior quod
sit aut tr. c. ad aut hs sint
duplicata. d. ad hec e finita eo p
opponit ep finite. g rois est dupla
ptes finite rois infinite. ps ad
illa maior e toto infinito. g grau
tas minoris e duplo maior grauis
maioris p e ep altera impte. et
grauitas rois finite e duplo nec

finito plus nolim⁹ maior grauitate
rois infinite. et p eam idem
sit equalis grauitas rois est med
lus in grauitate. z hec ois sut impo
sibilia z absurda. si quis aut ne
get dicere sortasse p rois infinite
nō sit sibi prud. sic si dicimus
ipin apon ep plumbu z ere et
ligno. et ad non sed p ptes minoris
sit grauitas maior et maioris
minor. p quia ps plubi maior
e maiori ptes ligni. dicim⁹ p
istud quo ad sibi nec inducta
nulla odo grauitas dubitet. nō est
sic sed iudicis p ps. nos e po
sibile utrisq; ptem proportionalem
in grauit. hoc nō sit eidem gra
uitati. sic si dicim⁹ p. p. libre h
gry nō sut l equales dicem⁹ libras
plubi hoc maioris sunt grauitate
sic g in linea infinita accipim⁹
ptem finitu q sit. bd. ita ac
piam⁹ ptes equales ponderu
finitas z inequales in grauitate. po
sibile est restrando addere grauis
z diminue. sic patuit i supag
inducta figura. et semp eadē
secundum sciencia. in g ep dicit
z est. q nō e pbe p in rois infinito
sit grauitas finita sicut aut accessa
ce finita uel infinita. g et infi
grauitas in rois infinito. sippn pbe
est ee. si g grauitas sint impbe et
in corpore infinito ee grauitez in
finitam. tunc nō esset pbe esse
aliquod infinitu. ad modu aut
simonis p q p g bauim⁹ q rois
infinito nō e grauitas finita. plu
bing ep p nō e in rpō equales
finite. Si mp aut dicim⁹ impbe.

et

cē ꝓsit/ altera ꝓs diuīde supe
riꝰ ꝓcte nā · q · s · impdē ē ut
vīdē infiniti sit ḡuitas infinita
hꝫ aūt sufficiēs ꝺemostrā ē ꝓ ꝺ ꝓ
hoc pdicendū · ꝺcīm⁹ ꝫ ephys
q̄ aīe finē octauꝰ phicoꝝ ꝺpi
mus ꝙ si ⁊qua magnitudo note
ḡuitatis et note grauꝫ nō ē ali
quo tpe note ḡuitatis ꝛ nullo
illa ḡuitē · q̄ est ēt manifestū ḡuit
moueb̄i ꝓ eādem spaciū in minori
tpe ⁊ in ⁊qua ḡuitas maioꝝ
grauꝫ moueb̄i ē minoꝝ tpis ita
ꝙ ꝓpato tpe ꝺiuidendo semꝑ
ḡuitatē ꝓportionē ꝺiuidendo
ḡuitatē · ꝙ necessē ē in h⁹ ꝺicīm⁹
ꝓportionē ⁊ grauitatē · ꝙ reperiatur
ḡuitē resistēs mota ꝓ eādem spaciū
ꝺe resistit tpi moti · ita · ꝙ ḡui
tas media moueat ꝓ ꝺē spaciū
in ⁊qua tpe ꝺupla grauꝫ eandē
moueb̄it eādem motū ꝓ ꝺē spa
cium ē ꝺm ꝺō etiā tpis ꝺum
modo sit eadē ⁊ spissitudo media
ꝓ ꝙ ē mota · et sentī in omnibus
alijs paria et equalia ꝛ in sola
ḡuitē · adhuc aūt motū cē ꝓsse ꝺi
cim⁹ ꝙ cōe finitū ad cē finī
tum ꝺpēdēs ꝓportiōē ꝙ omnis
ḡuitas finita ⁊ata ad omnem
grauē finitū motū ꝓspaciū finī
tum ī tpe finito · si aūt hꝫ sic sol
uenda esse ponatur · tūc ꝺicim⁹
impdē esse ꝙ sit ⁊qua infinita
ḡuitas · ꝙ sēparetur ꝙ ꝓpō motū
et ꝓpō nō motū · et sic gradiēdo
sēp assignabunt ꝺe eo · si ē ꝺuē
motū cū omni illud ꝙ motū moueā
ī tpe sīe cōsum ē in ephyco
et michil cō moueā ī nō tpis
tūc opporteret ꝙ ipsa moueatur
ī tpe sīe ⁊ ḡuitas finita nō ī tpe
sīe ꝓcte spaciū moueā in tpe motꝰ
quā alia grauitas finita · ⁊ sicut
ꝺcīm⁹ velocitas motꝰ ꝙ spaciū
ē sm modū ḡuitatis magnitudīs
et grauitatis cōis ꝙ motū · ⁊ ꝙ ē cōis
magnū ⁊ magne grauitatis · ꝺ tūc sit
velocꝰ ⁊ in minori tpe quā corpꝰ
parū ꝙ ē parue quātitatis · tpi
cui mensi ⁊ptatur ⁊ ꝓportionatur
ad ḡuitē motoꝝ · et tpi maiꝰ
ꝓportionatur · ad grauē motoꝝ
· sic ḡ sēq̄ ꝙ infinita ḡuitas nō
tpe finito ꝙ est ⁊qua cui tpe
ꝓportionabilis motꝰ quē nō pt cē ī in tpe
sīe ꝺcīm⁹ in ephyco · ꝺcīm⁹
aūt sīc ꝙ cē sēq̄ grauē infinitū
nō motū cū · et hꝫ ē cō ꝙ inter gra
uitatē finitā ⁊ grauē infinitū
nō ē ꝓportio aūt ꝓportionabilitas · ḡui
tas enim cui quē finita ptransit
spaciū in tpe finito · ḡ grauitas
infinita ptransit · ꝺem spaciū
in eo ꝙ nō ꝓportionabilē cui tpi · ḡ si
ptransit spaciū tūc ptransibit ipsum
ī tūc tpis et hꝫ ē impdē · q̄ aūt
fortassis ꝺicat · addāsdum ꝙ ḡuitas
infinita ptransit spaciū in minimo
tpis · ꝺicendū · id cē minimū tpis
ꝙ nō ē ꝓportionale alijs tporibus
sīe ē grauitas infinita nō ē ꝓpor
tionabilis alijs grauitatibus infinitis
hꝫ nō pt ī nullere ad hꝫ ꝙ sit ali
ḡuitas infinita · ꝙ ait ephys
quē ꝺamꝰ · ab ipō nō esse
grauē infinitū · si enim ḡuitas
infinita nō in tpe ⁊qua · tūc ḡui
tas alia finita nō cēt in tpe pē
maiꝰ illo tpe · omne aūt maiꝰ aliq̄
maiꝰ ē aliquot ꝓtibꝰ illo · ut ḡ
ꝓtibꝰ ꝓtibꝰ · ḡ tpis quo nō ḡuitas

infinita ē p̄ q̄libet alt̄ p̄tē p̄ter
tpus quo mō ḡnitas finita. sēt
ſ̄ accipim̄ duplū illi⁹ ḡnitatē
finite. tūc p̄teriit ē spacū in
dimidio tp̄is illi⁹. et ſic ulte
rius ḡnitatē finitā p̄ finita addi
ta deuet p̄teriit. idem spacū in
eodem tp̄e in quo p̄ūſit ḡnitas
infinita. nūc ḡ ḡnitas finita ē
ḡnitas infinita p̄ūſerūt. idem
spacū in eod̄ tp̄e. et hꝰ ē impō
ſ. q. nūc ḡnitas infinita. ſ. in pri
mitio maior ē p̄teriit. et spa
cium. id ē. q̄ hora dīſibili tp̄is
. et ḡnitas alia finita que ē infi
nito minor ē p̄ūſit. idem spacū
in eadē hora. q. ē impō ſ. p̄
q̄ ſup̄ ut̄ p̄ ſ. notū ēſſe ſuppoſi
tum. ḡ nūc ē p̄ ea q̄ dicim̄ q̄
impō ē. ē aliq̄d ḡnitatē infi
nitam. p̄ eandē aut̄ rōnēs in
ē impō ē eſſe aliq̄d leuis infi
nitū
ſ. aut hꝰ ē ſm̄ p̄dicta. tūc erit
ē impō ut. aliqua corpa leuia nel
ḡnitū ſint infinita. q. tū leuitas
et grauitas ſint mēſurabiles q̄ ſunt
mēſurabiles. et ſ. corpora nō poſſ eſſe
infinita ꝑ in infinitū magnitudi
et q̄ſ ſūt finita tūc ſūt in magni
tudinibꝰ finitis. ſtrend aut̄ q. ea
q̄ hic dicim̄ de infinito differūt
ab his q̄ dicim̄ in .3°. phiſor. in
hꝰ p̄ dicta ſūt p̄ticularia et de q̄ tūc
ē inde ſm̄ lōd. in phiſis aut̄ de
mō ſūt ulia de eo q̄ ē cor̄ phiſ
mō q̄ hic. q. i locuti ſumꝰ de ꝑ
cipijs mūdi. hic aut̄ nō loquim̄
i de mūdo ſm̄ lōd. in phiſis aut̄
dicim̄ q̄dāꝫ ē cor̄ infinitū. et
q̄dāꝫ nō ē infinitū actu in gñe.
hic aut̄ dicim̄ idem ſm̄ modum
aliud q. hic enī loquim̄ de cor̄
ſm̄ modū aliud ſic̄ ꝑdicim̄ pri
mūlacū. n. ē cor̄ mōde ſm̄ lōd
q̄d cor̄ phiſ. i. ſic̄ eſt phiſ
et nō phiſ dicta nō ordinē. i
q̄ corpus ſimpliciꝰ mōde ſm̄ lōd
nō ē infinitū actu. ſ. q. mundꝰ
ipſe ex talibꝰ ſimplicibꝰ cōſtituꝰ
ſeſtur. ſiter. q. eſt mūdꝰ non
ē ſm̄ actū infinitꝰ. cōd aut̄ q̄d
apponī ex finite mōde ē ſm̄ ul
timū ſit finitū ſic̄ ſcripſi ſm̄
antiquū. eſt plurium.

Ē ſ̄ q. cōmunicata mūdi nō ſt infinita. ꝓz. ſm̄ infinitū ē ultimū. ſ. finita. ꝓz. nō ē ſm̄ infinitū.

Oportet aut̄ de ꝑdictis alia
mō inquirere. hoz ē manifeſta
tio. vīſum ſit q. ꝑter hec mūdi ſint finite. nihil ē
et q. ſint mūdi iſte ſit ſtatus
totꝰ poſſ. tū ad dicē q. mūdus
iſte eſt. oppoſitū ꝓcedit. nō
ſm̄ placitum. ſ. dicit. forte ex par
tibꝰ infinitis ſūt forma ſūt magni
tudine. et cū oporteat nos inqui
rere de illo. an forte ad poſſet
dicē q. mūdi ſunt multi et cōmu
ſit hmōi ꝑtes infinitas ſm̄ ſpēz
et magnitudinē. ut alr. illo mō
ſic̄ dicit aliq̄. q. mūdi cō
ponūt ex infinitis ſilibꝰ ꝑtibus
et tūc nō ualerent rōnes ꝑ
inducte. oz ḡ nos iterū redire
ad q̄m ꝑ hmōi ſ. inquirere an
mūdus ſit unus ut plures pallū
modū q. ad dicit. q. ex ꝑ
hoc ſ. quōd infinita ſunt ſpē ſint. ut
ſm̄ ultima ē infinitū dico ut ꝑmū

te

de h̄ ꝑ si nos probabim⁹ ꝑ corp⁹ vnū⁹ vnīs mūdi ē finitū (ꝛ ꝑ impo ē ut sit infinitū · tūc sc̄ ex illo ꝑ impo ē ut sint celi multi · q̄m si sint celi multi aliqs si ceciderit celi multi nō ob nō ē nō fi initus mūd⁹ eor⁹ impo ē ex p̄mi d corp⁹ ē finitū · ē sic in q̄ de finit⁹ mūdi multitud ꝑfect⁹ ad finē de vnit⁹ mūdi (ꝛ multitudē · q̄ ens desiderat esse ꝑ se · et ad argūtū ad inuestigandū vltra inuestigat et dicit malgarnter loquimur ꝙ hoc ste mūdus q̄ nos circūstat sit finitus (ꝛ p̄manens (ꝛ finitus (ꝛ tm ꝙ h̄ · nō ē inconueniens ꝓ hoc ꝙ ste mūdus multi ples esto ē⁹ p̄manentes sit · ste ē⁹ si nō sint infinita simultitudinez · et hoc mūdi poterit ē infinitū sm̄ apōnēdā ꝙ sue infinit⁹ in spē · hoc ens ingeniū sit ꝙ ad ep̄tū sm̄ rōnem (ꝛ nō sm̄ entitatē · tūc fortē posset⁹ mouere aliquos · q̄ sicut nos inducimus ꝙ hoc ē vnū in spē cum tūc beati multi tūdinem sit⁹ inducemus · et ꝙ inquirere de vnit⁹ mūdi (ꝛ multitudē · q̄ ꝙ dependēt hoc ꝙ de finit⁹ mūdi (ꝛ infinit⁹ · ad p̄mū dicendū ꝙ nō oportet an numerus sit finitus · vel infinitus ·

Inquirit ꝙ ab hoc ꝙ sit sm̄ rationē in ꝙne ista ē dubia ꝙ de corp⁹ aut ē finitū sm̄ actum aut infinitū · si aut ē infinitū ē silia ꝓd ꝙ tot̄ in for̄ (ꝛ figura et spē · aut ē dissimilia ꝓd ꝙ tot̄ · si aut ē dissimilia ꝓd aut finitarū dissimilia · aut infinitarū dissimilia · et nō ex nos disputare ad hoc · nūm sit ex ꝑtib⁹ finitis · aut ex ꝑtib⁹ infinitis · sm̄ sufficienter horum ē in ꝓhemio ꝙ mūdus ē status ex omnib⁹ ꝑtib⁹ finitis sm̄ vltimū · eadem aut rōne ē status ꝙ nō ex nob⁹ disputare ad h̄ vtrum sit sm̄ lum ꝓd ꝙ tot̄ · ꝙ nos ad sup̄a dicendum ꝙ nō ē bn̄ motus ad⁹ ꝓd mūdi · (ꝛ ꝙ h̄ status ꝙ nō est ꝓpt̄ ex omnib⁹ ꝑtib⁹ similiter ꝙ tot̄ de h̄ ꝙ solo ꝓcremo hoc sume stagendo virtud mūdi sit finitus h̄ modo quo infinitū ē appt̄ ex in finitis sm̄ vltimū · sicut finitus sm̄ spēm (ꝛ figurā · vel in finitus sit ex ꝙ ꝓpinq ē ex infinitis sm̄ spēm (ꝛ figurā finitis aut sm̄ vltima · aut nūm sit infinitus ꝙ sit ꝓpinq ex hijs ꝙ vtroq⁹ status modorum sue infinit⁹ dico ꝙ ꝙ nō est ꝑ⁹ sit ꝓpinq ex hijs ꝙ sue infinitis sm̄ form̄ sue sint finita sm̄ vltima sue infinita · et hoc ꝓdez tā notū ē ex sm̄ accepta (ꝛ assignata ea ꝙ in ante ꝓhemio exposita sue sm̄ ꝓp̄ motū locale ꝓducta · et sm̄ demōnes ꝙ hunt ꝓcipue illis · nos et dicim⁹ in ꝓhibite ꝙ motus corporū sue sm̄ formas eor̄ inclinantes ad motū · et h̄ ꝓpue nece in simplicib⁹ cor̄ poribus componētib⁹ mūdū · notū ē cor̄ simplicia sue simplices sm̄ simplices formarum ꝓpr̄ · motus aut ꝓpr̄ simplicem sue finite · sm̄ ad hūmodi ē ꝓ ingne nō sunt nisi tres · cum g⁹ eōm cor̄ nulli sit motus sm̄ modū sue forme · oportebit ꝙ forme ingne nō sint nisi tres h̄ ē circulares (ꝛ lenis et grauis sm̄ tres ingne motus qui sue (ꝛ medium

et a medo ꝛ ad medū. g nō ē ex
formis infinite. ſi aut ꝓ hꝫ dicatur
ꝓ forme quidē finite ſūt. ꝫ partes
oponētes ī ſubſtitue alias fortes
ſūt infite ꝑm ulterd. tūc oz q ſub
fort aque ſit aqua infinita ꝛ ſub
fort ignis ſit ignis infinitꝰ. et ſic
de alijs alijs oponētibꝰ mūdi. ſet
ſi hoc ē nec tūc infinitud ſub for
tū ē grauitatꝭ infinite. et infi
nitum ſub fort ignis ē lentitatꝭ
infinite. et ultꝫ iſtorū mouebit
ꝑm deſtinatū infinitū ꝛ hꝫ ſtatꝰ
ē impoſſ ex phīis. ā ꝯſiſt ē
ꝓ nulla ē grauitas aut lentitas in
finita. amp aut ſi dentur fortes
ē infite. eloīa oponēdi mūdi
et dicā fortes ꝓ ſūt infite ꝛ ꝓ ſub
tenā eoꝝ ſunt infinita ſpacia
ſit dep. maꝝ. ꝓ ſūt infite ela
ſtīa mutuoꝝ ꝛ ultrā. tūc abſqꝫ
dō ſequit̄ duo impoſſ ſil. ſ. ꝓ
loca adque ē mota ſūt infinita
ſoluter dra. admittoꝝ ſcdm diffe
runt fortes monētes. et ꝓ ī infi
nitum deſtat ut ad ipm ī infinī
to tpe moueatur ela ut ꝓ ſine
in infinitū moueat̄ inferius
et celū in infinitū moueatur
ſupꝝ ꝛ ſic de alijs. hꝫ aut impoſ
ſit ꝯm ei qui ad inductū ē hꝫ
ueritatibꝰ quas in phīis deter
minauerūt. ꝛ ſic dicendū ſine
dō phīoꝝ. impoſſ ē ſit magꝝ
ꝓ impoſſ ē ſicut ē ex hac ꝓ
plurimꝰ mundoꝝ ordinez nō ē
infinitū ſm deſtinā ꝓ quam
tranſit ad ꝓ mō. et hꝫ inductiue
ſine inſtantia ꝓtranſit ꝓ
ſit ꝛ tempꝰ equabꝫ ī motu ꝓ
ī ꝙlitē. et ꝙm ſit ī motu
locali. ꝛ ſi ponam impoſſ eſſe
ꝓ corpꝰ ſit albū uel rubicundū ſ
mēſuram. tūc nō in egipto nec in
alijs ꝙmplurib⁹ reſpectu gīterre
ad ad quod corpꝰ ī deſtitꝰ impoſſ
ē in tē. g aſſūpt impoſſ ē erit ut
eat ꝓ impoſſ ē ipm ē ſcipm. et
ad ꝓ impoſſ ē ipm ꝓcedere. et
tūc ē locꝰ ī deſtitꝰ in infinitū.
Sz aut ad ꝫ ꝓ prehīta dicat ꝓ
impoſſ ē ꝙdem corpꝰ ſimpleꝫ gīa
mundi ē infinitū. et ꝓ impoſſ ē
ꝓ mundus ſtet ex formis infi
ī oponat corpꝰ mundi ut mūdum
tū ē poſſ ꝓ nō mouet̄ fortes ſicut ē
ignis ſit domus in infinitū
ꝑtes. ſic dicendū in infinitū
tes. et ſic ē mūdꝰ infinitus
tūc dicamꝰ ē hꝫ ꝓ ſic infinite par
tes ignis mouent̄ ad locum
mundi ē ſic ꝛ mundus in loco illo
ꝛ mundi aut ꝓ ex infinitis
ē infinitū. g ignis ē infinitus
et ſic ad inductū dicta ſūt de
corpore infito ſm ulterd ſecund
ad ꝑm iſtd. g ipd ſtudeno ꝓt
ſcitū nō alicui ī inducte ſūt. ſd
aut dicunt in eis ī phīa ſūt
ꝓ corpꝰ hēt tres dimēſiones
tm. et ſm tres dimēſiones hēt
tres motꝰ. et ſm tres motus
ſūt cōi tūd ſortiunt diſpoſi
cōnes ad motū ꝛ nō plus in gne
et ꝓ nulla alioꝝ motuū infinī
tus ē. hꝫ determinatꝰ. ſm quē ꝓ pōt
ds dicere ꝓ cōi hꝫ mūdi ſūt mul
tra ꝛ diuſibilia in formis ē ꝓ
phīz reꝑta ē infinitū. ſic g nō
ꝑ dicā cord ē finitorū formaꝝ
infinitorū ulterd. nec infinito
rum formaꝝ ꝛ finitoꝝ ulterd.

Circa primū ostendit nō ē ad corp infinitū corp q nō ē species actionis nec passionis nec motus corporis infiniti ad corpus finitum //

Possimus aut̄ primo inducē demōnēs eo quod ꝑ eas plurimū nullū corp esse infinitū. sue sit rectū sue rotundū. sic enim aut̄ ad illud demōstrandū ea q̄ sunt circa corpa rectū recto quod rotundū. scz ꝑ omne corpus ē actuū aut passiuū. nec utrūq; nec horū hoc se. ita ꝑ ē corpus actuū quā passiuū. scz corpus rectū ē actuū tm. passiua aut̄ ē actiua sil̄ sunt corpa inferiora. sz̄ corpus aquod est infinitū ex ꝑ sit actuū aut passiuū nec utrūq; horū hoc sil̄. sz̄ aut̄ dicatur ē actuū aut passiuū aut ē actuū aut passiuū in corpe finito aut ē corpus infinitū. ē accipiamus primo ꝑ patitur ab eo ꝑ est finitū. ondeing. n. vna ē eadem demōstratio q̄ n̄ agit ī finitū nō patitur ab ipō nec ēs. et alia simili demōstratio sufficiens hic ꝑ diuersis est ꝑ hic ꝑ dicitur sing. si ē possibile dicat additurus infinitū patiatur a finito. ponamus lineā a. ē nobis corpus infinitū. sit aut̄ ab ipō finito corpe ꝑ segmentū ē primū b. et agat. b. in rectā. a. tpe ꝑ est segmentum ꝑ hūm. c. impellatur aut̄ a. infinitū ut retrahat ab aliquo impressionez aut formā ipsius tantū ab agente finito ꝑ ē. b. in tpe finito ꝑ segmentū ꝑ hūm. c. ponamus itaq; ꝑ. d. segmentum agens finitū ꝑ ē hūmg quam. b. et sit ab quota ps eius. et agat ī plurimū finitū ꝑ ē. e. in eodem

Almp aut̄ dicimus nō ꝑ ꝑ corpus infinitū scz rotundū formae silis q̄ sit circulus. sue corpus speciei infinitū. et ꝑ quidem ꝑ ꝑ hoc credit impossibile ē. ē ꝑ sint species determinatae nō ē possibile ut sit de motu alicuius ab alterius motus nullius speciei determinatae. ex q̄ ꝑ ita illorum trium motuum sit corporum infinitorum ꝑ silis formae ē de. sequitur ē corpus rectum corpus. de. nec opporteret ꝑ aut esset gen̄ infinitum aut species infinita. et utrūq; istorum sit supra implicatum ē. si aut dicetur ꝑ esset corpus rectum. aut silr̄ species nō ꝑ me manifestum et ꝑ est infinitum rectum stare nō ꝑt. ꝑ demōstratū ē ꝑ impossibile ē aliquod corpus infinitum moueatur manifestum. quia si hoc mouetur circulariter ē sic semper rectum ꝑ nūquam mouebit ab eodem in eadem ꝑ ꝑ hoc infinitū ad silr̄ dicet ē quia de recto ē infinitum. ē aut ī phabrel omnium ē sufficienter explanando ꝑ hoc ē corpus impossibile ē rectum omnium ē supra in hoc libro et ī phīne ꝑ infinitum corpus nō ꝑt moueri corpus. impossibile aliquod corpus infinitum. aut mouebitur nihil aut violenter. ē si quis dicat moueri violenter. ad hoc generaliter nō sit. ni. ratione nec dicta apparebit ꝑ hoc aliud motum nihilem qui violento oppositum aut ꝑ mouebit nihil similiter hoc horum nihilem ad ꝑ mouebit ē horum nihilem a quo recedit ē horum ꝑ ꝑ transit. et silr̄ ē de eo ꝑ mouebit violenter. hic autem fingere violentum impossibile ē assignare ē motū corporis infiniti. cum ipsum omnes loci expediat si est

x

x

ppõe ꝙ ē. ḣ ei poꝫ ē. & eo ep̃ ista
ꝓne ad ẽz ſeqm̃ impoꝫ. dicam̃ ad
ꝙ ꝓ illig̃ patientis finiti ſit ꝓpõ
z. et ſit tota ꝓ patiente quota
eſt ꝓpõ. tpõ agentis ꝑm ꝙ ē. b.
hac em̃ ſuꝑa ꝓne dico ꝙ qualis
ē ꝓporcio agentis minoris ad agens
maius. ḣ ē. d. ad. b. talis ē ꝓporcio
patientis ad patiens. hoc ē. e.
ad. z. ſi em̃ non ſit equalis ꝓporcio
patiendi ad ſuꝑatum ꝙ ē ꝓne agens
cum tali oz ꝙ ſit maior ad minor
et ſi idem ē maior reſpectu ad equa
litatem tpis. tm̃ ē ſicut ſe hꝫ
. d. ad. b. ita ſe hꝫ. e. ad ꝓportem. z.
ſ. ꝓportio ſicut ſe hꝫ. d. ad. e.
ita ſe hꝫ. b. ad ꝓportem. z. ḣ. d.
movet. e. in tpõe. c. ſꝫ deꝫ ita ꝙ po
teſtas. g. in eodem tpõe moveat
. b. ꝓportionabile. z. ꝙ ē impoꝫ. cum
ē in illo tpõe moveat totũ ī ma
iori tpõe movebit ꝓportionabile. g. ꝓpor
tio patiendi nõ ſuꝑat in equali
ꝓportione agentis. amꝫ gutta
deo ad ſplendẽ deueniẽs ꝓportio
nes ꝑſe manifeſtas. quarũ una ē
ꝙ ſemꝑ eoꝝ ſub equalia ī ma
gnitudine movebitur motu equali
in tpe uno. et equales magnitudines
ſubtrahũtur equales ſemꝑ manentes
ſub ſuꝑficies vel lineas. et ea ꝓpor
tione ſeq̃tur. ut ſi maiores ma
gnitudines nõ in eoꝝ tpe minꝰ
quã eoꝝ maiores magnitudines
ꝙ eandẽ ꝑtem. ſ. ē minor ꝛ eo
berty moueant. omne ē eoꝝ ꝙ nõ
virtute ꝙ ē in eoꝝ uelocꝫ ꝛ tri
duus nõ ꝙ modus ſiue ſm̃ modus
ſiue maioritate et minoritat. et hꝫ
ſuppoſito dicam̃ ſ. ē in ꝓporcio
ne agendi & patiendi ad inuꝫ
cem. ꝙ ꝙlẽ agit ꝙ maius ē ſm̃ mo
dum ſiue maioritate. ḣ ē ꝙ ſimo
maius ē tanto uelocius agit. dico
nisi pauca ſint equalia. dicam̃
ſ. ꝙ ſi tale ē ꝓporcio. d. ad. b. ꝙ eſt
. e. ad. z. et ea ꝓportionalis ſm̃
ꝓportionem qua. d. agit in. z. ſm̃
eandẽ. b. agit in. e. dicam̃ ꝙ. e.
ꝑtem ei inſiſtit patiendo ꝙ eſt. a.
et minorem latitudinem ē ꝑtem
ē. z. tũ ē. b. agit in. e. ſm̃ aliquã
ꝑtem tpis. c. ſicut ē. d. agit in
. z. in ꝑtem tpis. e. ī dupla ꝙ ꝑtem
illig̃ tpis agit in duplo eoꝝ
ꝙ ē. e. ſic deꝫ duplicabimus donec
veniamus ad totũ tpũ. c. tũ ei
aget in aliquot finitis ꝑtibus
eoꝝ patiendi ꝙ ē infinitũ. ꝙ ī
eodem tpe. idem agentis finitũ
aget in tm̃ infinitũ ē in ꝑtem
eius finitã. q. tũ. amã. et hoc eſt
impoſſibile. qꝛ finiti patiendi nõ ē
ꝓporcio ad infinitũ patiens. ꝙ
agentis agens infinitum
infinitum nõ eſt ꝓporcio ad agens
ꝛ patiens finitum. cũ ſꝫ habitũ
ſit ꝙ ꝙ ē ꝓporcio patiendi ad pa
tiens. eadem ē ꝓporcio agentis
ad agens. ꝙ corpꝰ infinitum nõ
patitur a corpꝛe finito in aliquo
finito tpe. ꝓpter idem aut tam
eſt ego corpꝰ infinitum nõꝫ mo
uere aliquod corpꝰ finitum ī aliquo
tpe. ſi ſi moueat ipſum. cui nõ ſit
ꝓporcio inter ea moueat ipſum in
aliquo tpis. ſi ei detur ꝙ moueat
ipſum in tpe. tunc ſequens. aliquid
corꝫ finitum ꝙ moueat ad infinitũ
ſe in eodem tpe ꝙ ꝑtẽ ꝙdã ei
patiendo moueat. tũ tot ens ꝛ
duplicabimus ei & augebimus tũ
motum finitum quam patiens
debet finitum movere. finitum ꝙ ē
ꝙ infinitũ ad deꝫ ꝙ infinitũ
movente moveat finitum corꝫ

equale

equale ei p mō ab infinito ꝛc tue
ſſ̄ p in eodem tpe finitū ꝛ infinitum
motum infinito p t̄ impoſſ̄ ē
inter motū finitū et motū finitum
ſit ḡpord · inter mouens
aūt finitū ꝛ mouens infinitū
nulla ſit ḡpord aīa nr̄ ꝓpinquius
nr̄ ḡpabo alīt̄ ſue aut linee ſue
demōnis ſic ordināde p una ſo
la linea infinita ꝓtrahāt̄ q ſit · a ·
et ſub illa finita alia q ſit · b ·
q ꝓtrah̄ ē ad ꝓpām · et min̄or illa
ſub ea · q ſit · d · et ſ̄ linea · a · i
ꝓre a qua ſegmissent due pte
tes una maior ꝛ altera min̄or qre
ſint · e · z ſ̄ hec ꝑpes ·

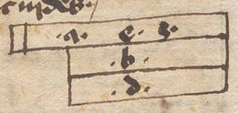

In ꝓpoc̄one
aūt ḡ notū
p q ē paſſio
infinite q ſtatur p ꝓpoc̄ones q
ſupponunt ut note q ſit agens
finitū ad agens finitū ꝛ patiens
finitū ad patiens finitū ꝛ id p
in ꝓpoc̄one ē · b · et · z m ē · d · et
aūt ē · e · et · g m · z · ꝛ ꝯcedit ꝓmu
tatur ꝓpoc̄o · tūc ꝓbabit̄ p
ad p̄i · hoc ē · b · ad · e · t agere in p̄m
in ꝓre tp̄ibus · c · eo p in tpo infi
nito agit in toto tpe · et z m ꝓbabit̄
ad g m · hoc ē · d · ad · z · ꝛ agere in
p̄m eſſ̄ in ꝓre tp̄ibus · c · cum po
ſitum ſit p ī p̄m · e · and · z · po eſt
agere in toto tpe · c · ꝛ tūc ſequit̄
p vltīa inducē p tūc · b · agere
ſi duplū ſit truplū eſſ̄ p eſt · e ·
in toto tpe · c · et tūc idem in eoꝫ
tpe aget in patiens finitū ꝛ i
patiens infinitum ſm eoꝫ acciōn
ſi aut hō ſ̄ ſte forte in hō aīe q
nos ꝓmiſſimꝰ ſequi ſic nō ordi
natus nō ē cupiend̄ q ꝑ breuiꝰ
aīe mīra ſ̄bnet · ſz ſic ordinande
ſunt ut hec ē dnā ſic oī hō p
qui bñ ꝓſiderat ī nā ꝓpoc̄nd̄ p
ꝺ̄ctarū ab euclide in · q · geometrie
· eodem aūt mō ꝓbāt̄ hꝫ p dyonīg
ſuper · p · ſ · finitū rō nō patitur
ab agente infinito q t̄ hꝫ demō
aīe · obſtacula nulla ē ꝛ in dūſtō li
bꝰ dūſimode p̄ōta inuenīt · ꝯ
ponema p̄o ꝓpoc̄nes · deinde re
dēma ꝛ ꝯplanabīma ꝺ̄ctū eſſ̄
dūſa · et dicēma q hec ſit ordo
dicta g p ē quod ꝓpoc̄nes intel
dūa inuenīre ē p̄ō paſſima ſimili
patiente ab infinito agente · hꝫ q
ē ut ignota · et p nos notū ī ꝓpo
ne inuenīre nō poſſīma ꝛ per
ꝓpoc̄nes notas agendū ꝛ pa
tiendū · dicēma g ſm p̄n̄ ſuper po
ſita · p · ſ · magis agens agit ī ne
long quid imma t̄dem ut ſelle pa
tiens ſm vnd ꝛ eadem ḡdo acdīt
p linea · a · ſit nota agentis infi
· linea · b · z · ſit nota patietis finiti
et · c · ſit tp̄us in q infinitū ag
in tpo finito in tpo finito · di
cama ꝛ ꝛ q · d · ſit ḡdus finitū
q p maḡ ē quā infinitū aget
in patiens q maḡ ē quā totum
· b · z · et in tp̄e eōdē · ſit g p aget
in vnd p̄em quā volūma eſſ̄
q p · b · z · et dicama p aget in · z ·
que ē ultra ps eſſ̄ · reſpicema aūt
ab infinito agente p̄m duplo tan
tum p m ē agens · d · ꝛ illa ſit · ab ·
q g · a b · duplū ē quā ē · d · tūc
· a b · aget in · b · z · in toto tpe p ē
· c · dicama g p t̄ ꝓpoc̄ne p m ſit · d ·
z m · a · ſit · a b · et tercia · z · et · g m
ſit · b · z · ſic ei ſt hec · d · ad · ab · ita
ſe hēt · z · ad · b · z · g ꝑmutatim
ſic ſe hēt p m ad tertiam · hꝫ ē · d ·
ad · z · ita ſe hēt · z m · ad g m hꝫ eſt
· a b · ad · b · z · ſed d · mouet · z · in
tpo tpe · c · ſic ꝺ̄ctū poſtea ſ̄g · a b ·

inoueb[i]t ꝓ[po]n[i]t b.z. in toto tpõe. c. sꝛt/
ꝑs erat ꝓpitꝰ ꝙ rõ. a. infinitꝰ mo
uet. b.z. in tpõe. c. ꝯ infinitꝰ totꝰ
et ꝑs eꝰ finita mouet. eadem ꝙ eãd
ratiõm in eodem tpõe ꝙ ē ingens. ꝯ
ingens sint ponẽ infinitꝰ agẽ in
corpꝰ finitꝰ. ꝙ ꝯ dat. aze ꝙ. ut sit
corpꝰ infinitum ꝙ hꝫ ꝓpoñ inst.
nõ ē. ꝙ nõ ꝑ hẽt ꝓpõ infinitum
nisi habeat magnitudinez infinitam
sicuti ꝓbatꝫ supꝙ. in. vm. phicoꝝ
ē dictꝫ. et postea adiungit. ꝙ. b.z.
sit pactꝫ infinitꝰ et ꝙ. c. ſſ ꝑs sit
mot⁹ eꝰ. ꝙ aut dꝫ ꝙ hꝫ. d. moueatur
ligneus sic ꝙ. ꝙ dꝫ hꝫ. d. sit alter
ꝑs. ita ꝙ ad aliud. d. mag moueã
ꝑs. c. tpe quod sit. b.z. et sic ē mag
dimidꝫ. b.z. ꝙ ē. z. ꝙ aut postea sub
iungit ꝙ nũq erit ꝓportꝫ talis que
ē inter. b.z. tõ. et ꝓportionẽ eoꝝ q̃ est. z. q̃
est ꝓportꝫ duplus sicut ē ꝓportꝫ motꝰ
q̃ ē hꝫ. d. agentis ad. ab. agẽs. nã
eadꝫ oꝫ ꝙ inter. d. et. ab. ẽs sit ꝓpor
tio duplꝫ. et ñ plane ē ꝙ sequit
hꝫ ꝙ dicit mot⁹ ꝓportionis. hãt tñ
quod exponit. nam. nõ hꝫ ñ ꝙ erit
ꝓportio totius. b.z. ad. z. sic ꝓportio
motꝰ. d. ad. b. que ē altera ꝑs pa
ctiõis. et hoc ista hꝫ sit. planor
tñ altera ꝑs cor. et ꝑs cor ē figura
aut hec ē ꝙ ducãt lineã infinitã q̃
sit. a. aĝ signatã ꝑs abscisã ꝙ pun
ctum. b. sub q̃ ꝓducãt linea. b.z. hꝫ
notas dictis in medio. et postea
linea sim mediãs ꝑs. ab. sic hic
ordes in hac presenti figura.

Cum ꝙ sic ē ergo ꝓportionaliter ide
ab infinito ad finitum motꝰ ad motꝰ tpe
ē ingens. ꝙ ꝙ antecedens ꝑs. ꝙ ꝓbandꝫ
mus supꝙ ꝙ cor mal⁹ mouet rem

pondẽtem ab rpõ in tpe minoꝝ quod
sit tpis quorũs amboꝝ. hꝫ ē gradale
ē in oĩ tpe in quo ponit exceden
tio cõis infinitꝰ in cor finitꝰ. ꝙ
eandꝫ efficaet cor finitꝰ in eodem
ut in equali tpe. sicut aut ꝙ ē hoc
ꝙ hec dẽmonstratio nõ ē ꝑ hꝫ ꝓpoñ
in. viij. phicoꝝ ꝙ ꝓpõ motor no
uet motꝰ infinitꝰ sm naturã
ꝙ ꝓpõ motor nõ hꝫ finitatem ꝑ
motꝰ ꝑ motꝰ ꝙ sic ē ꝙ aut. ꝙ aut
hec demonstratur sunt intellecta de
motibꝰ localibꝰ quibꝰ solꝰ finitꝰ ut
infinitꝰ in quibꝰ ꝓbat ꝓpõ assꝫ
sic finitꝰ ē demonstratꝫ. nec inducit
nos est ꝓpõ. ꝙd de motu volubili mo
uetur in tpe infinito. ꝙ tpis infinitꝰ
ultimi nõ hꝫ. si eius motꝰ longꝫ hꝫ
ultimꝫ in quo stat. ſſ ē motꝰ ꝓpõ
ē infinitꝰ nec motꝰ est indebitꝫ
sue actꝰ nõ recipiens formam
ut ñ impssꝫ ꝙ actꝰ simplr ē finitꝰ
motꝰ. sic dicẽdꝫ aut motꝰ celꝝ
infinitꝰ ē finitꝰ nã motꝰ celꝝ
ē ꝙ ambitꝰ circũferencie sit in
finitꝰ. ſſ nõ ꝙ ē ab eodꝫ in idē ꝑple
tus semꝑ. et finitꝰ eodꝫ nõ ē sic
ãgua singularis aut ñ determinatꝫ
ſſ ꝓcꝫ ꝓnuntiatꝰ ē. ē nõ oꝫ ꝓpter
semꝑ est. hec aut inscriptibꝫ de
monstrabuntꝰ. ꝙ aut nos declarã
mus infinitꝰ nõ modꝫ assumptꝰ
et cum infinitꝰ nõ modꝫ finitꝰ
ut agẽs in ꝓpõ. restat ꝙ nos ondẽ
ꝓ infinitꝰ nõ agit ī infinitum
ī tpe finito. ſſ cũ addẽdꝫ dictꝫ
ꝙ ꝓbat ē ut corpꝰ infinitꝰ agat
in corpꝰ infinitꝰ in tpe finito
ponamꝰ infinitꝰ ē agens lineã
. a. et infinitꝰ patiens ē lineã
. b. et sit tpis in quo ꝓpleatur actꝰ
agentis in totꝰ patiens linea. cd.
que duas hꝫ ꝓportiõs quarũ una sit
. e. et altera. d. ꝓportionalis aut ē sesquio

ex

ep̄ pria d̄ infinito p̄ ē · b · ptem vnā finitam ſimilē ſimilat̄ ad primū · c · ita p̄ illa p̄s ei⁹ finita ſit linea · b · c · et poniam p̄ ei⁹ ē illud ptē ſuper q̄ agat agens infinitū p̄ ē · a · ita p̄ heat duo ſpacia ab ipo vnū infinitū p̄ ē ab toto · d · reſtat autē finitum p̄ eſt p̄s ei⁹ ē · b · e · accipiā cum agit ē duo pria nō agit in ipm̄ ptē vno p̄ maiori ptē agit ē maius ē ſi minori agit in minꝰ ſm̄ ſupp̄ hita · ḡ in infinitū · aget impabile maiō ptē quid in ptē ei⁹ finitū · ꝓstruḡ p̄ agens infinitū mouet · b · ḡ ē p̄mū ptem · b · nō in tāto ptē quo mouet p̄ infinitū ḡ in ptē illius ptis d̄ ſit · d · nūc ḡ imieneng ꝓportiōn̄ ſm̄ nou⁹ p̄m̄ in ꝓportiōne ponēng ptem ptis d̄ ē · c · et ſm̄ in ꝓportiōne ponēng ē⁹ ptem ptis d̄ ē · d · et ꝫ in ꝓportiōne ponēng ptē parentē vnū q̄m agens infinitū mouebat totā ptem ptis q̄ ē finitū illa aut p̄s ē · e · q̄ poſitū fuit q̄ t · d · mouebat agens infinitum ptē finitam parebit manifestū ſup ptē que ſeparata ē ab ipo et hēt nomē ē infinita · q̄ aūt parens toti nō q̄et infinitū · et argueng ſic · ſic ſe hēt · e · ad · d · hoc ē p̄s vna ptis ad aliud ptem ptis · ita ſe hēt · c · ꝫ ē p̄s parentis ad reſiduū ptem parebit ḡ p̄s nē ptis · ita ſe hēt ad aliud ptem ptis · q̄ eſt finitē deuꝫ ꝓportiōnē · ḡ ei⁹ finite ꝓportiōne erit · e · ad reſiduū · b · ḡ nō parebit ei⁹ ip̄m ei⁹ finitē erit finitū et datū erat p̄ ei⁹ infinitum ꝛ nō ei⁹ ꝓportiōne ſeq̄ p̄ reſidua p̄s toti · b · ſit finita · q̄ aūt ſit ſilis ꝓportio in ptē ptis ē par

tes ptis q̄ ſibi ei⁹ q̄ agens · a · tēd ī maiꝰ parebit q̄d in minꝰ in nūꝝ dūſſis ſm̄ maiꝰ ꝛ minꝰ ḡ in eſſibꝫ agit in eſſibꝫ · nū ḡ totū · d · tpꝰ diuiſum in duo equalia ꝛ datum ſit q̄ in vna ptē · a · agit ī · b · c · ſē nō q̄ ē reliq̄ ptē ei⁹ aget in reſiduū · b · parebit ḡ reſiduū equale erit ptī q̄ ē · b · c · et ſic nō in · b · ē finitū q̄ ē ī ꝓportiōne · d · ſpō aūt linearib⁹ demōſtrāt ē q̄d ꝑdes hic.

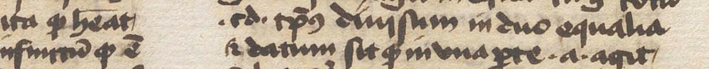

mutꝰ ē ḡ ei⁹ dimꝫ p̄ impdē ē q̄ corp̄ infinitū moueat agendo in corp̄ ad parendū infinitū in ptē finitā et ſi forte dicat ad q̄ corp̄ infinitū mouet ad corp̄ infinitū in ptē infinitā dicendū ē nō q̄ tpꝰ infinitum ſm̄ vltū ē q̄ nō hēt vltimū ſ̄ q̄ nō ī ipō nō parebit ad vltū ſm̄ motū · q̄ vltū tpōris adiacz vltimō motꝰ ſic̄ tpꝰ motꝰ · q̄ ḡ grauior in ipo ſp̄ grauat ē nūq̄d parebit ad cōplemētū ē ſilr̄ eſt de augmēto ē alteratiōne et loci mutatiōne · dnē aūt corp̄ q̄ nō parebit ad finē motꝰ nō · ſic̄ ſimile ī fine · vi · phiſoꝝ · ſilr̄ aūt corp̄ dnē q̄ nō ē finitū · et nō passio ei⁹ finita · et motꝰ ei⁹ · nō ei⁹ passio infinita ē nō possit ī in ſilr̄ infinitū ſi passio eſt infinita eſt ei⁹ ſubiectū infinitū · ē ad q̄d dr̄ corp̄ finitū ē passionē infinitā ḡdicat ē ipā ſic̄ q̄n dr̄ nō corp̄ erit infinitū q̄ passio ē infinita petit p̄mū · ad hoc aūt duo q̄ omne corp̄ ſenſibile · aut ē motꝰ agens tm̄ ſic̄ in celo aut motꝰ parens tm̄ ſic̄ corp̄ q̄ ē mixt aut nutriēns · ſ · agens ē parēns ſic̄ ſe hēnt

cla. h'aud oia uoro ſenſi ſenſu tra
ctus. qz antiqui deperiit celu eſſe
ignem & propter ſtellas. & cōſeq
ipm ſm entitatē nō ſit ſenſile. tū ab
hijs qui ee aſſerut infinitū ponit
ee ſenſibile. arguo g eo pdicto. et
eo hijs q̄ mūe dicta ſūt. q oē oīo cor
ſenſibile ſit pō actiuꝰ aut paſſiua
aut utraq; infito aut cor nō ſit pō
actiua nec paſſiua nec utraq; ſtrut
hōrum ē eo pdicto demōſtrat. in
ē q infinitū corꝑ nō ē ſenſile. omne
aut corꝑ ē ſenſile ut dictū antiq
g nullū corꝑ oīo ē corꝑ infinitū
ſ aut ds forſtaſſe dicit q finitus
nō actū corꝑ ſenſibiliby ñ eſſ q
ſunt. ſ. celū. eo celū aut ſūt cor
tenuia ſpūalia nō ſenſibilia. que
ſūt infinita. inducemꝰ ē hꝫ pdicta
ad ſenſū nr̄ ē q oīe corꝑ ſenſibile
ē in loco alcuo q ē pr̄. ſūt grauia
ſenſibile. n. nota q diſtinguit ē pmos
ſenſ q ſūt obuia tactui. ſ. q̄tuor
tres p̄. et tūc ſumendo gñaliter
iſtos pdicos ē aīal. ſ. q oīe corꝑ
q ē in loco ē ſenſile. dicendo ē empn
in habitē q loco nō ḡpē ē corꝑa
ſpūa. eo q illud nō ē ſenſile q omne
eo nō ē gñale. et arguendo tunc
ſic. oīe q ē in loco ē ſenſibile. eo
celū aut nō ē loco. g eo celū non
ē corꝑ ſenſile. g nr̄ finitū corꝑ ſenſile
nr̄ infinitum erit eo celū. et h g
ſeq̄tur ad antiquos ſufficienter
q nō dicunt corꝑa oīe ee ſen
ſibile. et hoc quo ad ſtructurā nō
ſit ds. eo q ſpūa nō ſūt ſenſile. tū
ea in ſuperq ordine q nr̄ ſpectum
corꝑ poſſ ee eo celum. cuius g ē
eo pdictis q eo celū nō ē alcuo
corꝑ. ad ab hijs corꝑibꝰ q ſūt ſen
ſibilia apud nos. et ſ alicui ducat
q poſſ ſit q eo celū ſit corꝑ ſpūale

terme. tūc nanq̄ ē ipm q̄rere q
illud corꝑ q ē alicui ſit in loco. q
eo ē intra p̄m q de corꝑa celi ſtrmt
et ſuis ſtructuris dicit dicit lord
bech nō nomō dicit locū q̄ dicit
de hijs q incorporea ſūt. ſ̄ de
angelis & intelligentijs. & de
ſuis ſtructuris. ſicut. ſm quod dicit
ee in corꝑ ut eo corꝑ. et intelli
gentia dr̄ ee in orbe. nō eo orbē
in orbis et ſubſtructis incorpo
reis. q dr̄ ee intra ſtructur. et
ad in quo ee dr̄ ſtructur. tū eo ſit
in corꝑe et in loco inf̄. q dicit
ee corꝑa. cū q intra & extra di
cunt lord. et p hoc ſit. q ad q
ē in loco ſit corꝑa ſenſile ſequitur
nō q corꝑa ſpūale q ē eo mti
dum ſm adductū ſit ſenſile. et
nō obſtāt ſed q ē actiuū aut paſſi
uum & utr nō pt ee infinitum
nec infinitū ut pdicē ſit. ee actiuū
aut paſſiuū.

Ē ḡ in quoꝝ per litigioſas rōes q̄ illūm corꝑ ē infinitū ſpacii

Ad hoc aut ad pdicta habū
dubitū. ee alie adducibiles
adhuc ſillogiſmos dialecticos ad
hoc ee ꝓpōnes reales & uere. hoc
nō ſunt ſumpte ee ꝓpriis & ueri
tabilibꝰ cauſis hoc. ſi eni corꝑ alicui
ē infinitū. aut nō declarabiliter
aut declare. et ſi dicā modū declara
biliter. dicemꝰ q ee quod mouet declarabiliter remotis ē medijs finitis
rum & determinatis. q aut mouet
ē medijs finitis & determinatis eſt
finitū. g infinitū erit finitum
q ē impoſſ. g infinitū nō het me
dia ee q remotis. g nō mouet de
clarabiliter. ſi uero dicā mouere
motu recto. tūc eq q locū ad q̄ mo

q ē remotis

mō· et in quo mō sit maior ppō
q̄ alr nō monetur in ppō q̄ infi
nitū vnū maius erit quā alterū· lo
quēdo in quo mō ꝓbr q̄ nō hēt ul
timū ē infinitū· ꝓbr aut q̄ maior
ē infinito ē finē fine maior· ad hr
aut hr ppīm infinitū rndet̄ indeget
loco infinite· indeget ēt uno ad
q̄ mō nāli· et indeget alio ad hr
moueat̄ accītali· siue uolenter
· hēt enī duo duo loca differunt
ſm oppōm in ſoī· et indeget ter
tio loco q̄ moueatur· rndet nāli
quā accidentali· siue uolenter· ⁊
nonē ē ꝓ quā hec lōra sint infinita
· eadem ēt loca ē ꝓ q̄ mō· ad rndet
liter quā uolenter· ſz maior
ē hr ppīa motā· ſz duo alia loca
tanta sue hr ppīa q̄ mō infinitū
et nonē ē ꝓ loca hēt ⁊ infinita sint
⁊ ꝓ vna loca maior sit aliis duo
bus ⁊ q̄r infinitū distet· ⁊ quā
sūt absurda· q̄ q̄ꝫ sūt duo
stantia sunt formē distincta ⁊ di
ffinita ⁊ determinata· et silr
tū ⁊ hr ppīa nāo sue fit· ⁊ silr
ē de eo q̄ ē vnū· ꝓbr ē in se dispa
⁊ nō silr hēt eq̄· ad de infinito q̄ti
mē sit ad q̄tra accipe· sē gra
uius in· z· ꝓbr· a mō si det
corpꝰ infinitū dē quo equalis alt
superficies ⁊ dimēsionalis· et
dē motā zetti· tue q̄ ꝓbr ut
tutem infinitū mouentē sue
motā eq̄ sit nāl sue accītalis
q̄m uertā infinita ē rois infini
ti· et tres corpa infinita uirtutē
infinitā· sicut ostēsū in primo
hitum ē· silr aut ad in ꝓbr
de motib⁹ locabilib⁹ et de mo
uētib⁹ in· lenſ· lō· agend· additū

ꝓ rois infinitū nō ꝓt ē uirtus fi
nita· si g̃ hēt ita sē hnd cū dicat
rois infinitū hēt duplicē motum
· ſ· nālem ⁊ accītalem· q̄ ꝓ ppm
infinitū apōnt̄ eo oppōt uir
tutib⁹ monetib⁹· q̄m sē oppōnt
motā nālis ⁊ accītal· ita nec ē
oppm ve⁹ motes· inputes
aut iste nō sue ꝺ oppositū fōre
stulta· g̃ infinitū rois hēt in se
formas stiles oppositas sē igne
tutem ⁊ tre ſtrictates· formas ad
duas stiles secūt due ſcīp
tutes· q̄ ꝓ vnū sit altera q̄ute
et figure quā ad rā ē fōr stultū
· g̃ infinitū rois vna ꝓs ē maior
quā alia q̄ oīa sunt absurda· et
ro nō ē ponē ēe dd actu infinitū
· et si ēet nūt ēet vnā forme· et
vnā uppōr ⁊ vnā motā ⁊ nō poss
mouē motu alio nā a se nec ab alio
rē· dmp· ad nos ſn· vem· ꝓbr
ꝓbandum q̄ oīa motā locāl rāt
ut ab aīa· et ab eo ꝓ dat formā
dum mō sit motā nāl· ostend in
finitū q̄ dē mouē· aut ē quātum
ꝓbr ſpīm· aut ē māitud nō hnis
ſpūalem ſtām· si aut ē quātum
hnis ſpīm true erit qual infinitū
⁊ qualr ē hr ꝓbr ut sit qual infini
tum· ostend erit qual indeget rdo in
finito ⁊ eī organa erūt infini
ta· et rnd eī organa sunt partes
eī· ⁊ infinitū vnū est tm ꝓ ē ad
· ſcd q̄ ꝓs ppīa qual tanta sit q̄m
ppīa tō qual· et rnd infinitum
replet infinitū loco ſcd q̄ in
loco ꝓtis ppīa quales ē tō qual
et q̄ vna ꝓs eī sit ad ē alia ꝓs
eī et multa alia absurda· si aīa
sit nō quātū ⁊ nō hnis ſpūalē
ſtām· tue sē in· vm· ꝓhorum

phūs II

ghamus nec ē ꝙ moueā ab alio
motu cor̄. et nō ē cās ꝙ hꝫ sit in
finitū ⁊ sic erunt duo infinita mul
tiplicia mouens ⁊ alterū motū ⁊ nec
ē ꝙ hꝫ dicāt in fōr̄ scale ꝙ modꝫ
pōn. et pōn cās ꝙ nō. ꝛ alterū
multiplicū nō erit agens ⁊ reliquū pas
cens. et sic dicēt̄ ee in forma
diuersa infinita ad ordinē ꝙ ad
hꝫ pma scripturā inuenta ois
ꝛ impde ē pnde ad ee infinitū
finitum.

Ee 7a de pbacōe
q nō ē corpꝫ celi cōpositū infiniti sic democtꝰ ⁊ leucippꝰ dicebāt erratum infinitis

Quomodo aut ⁊ qualiter
cū infinitū nō ee simplex
hꝫ apparet. qm̄ si esset. opꝫ
infinitū oportet ꝙ simplicia ex quo
nascia essent infinita aut spe
aut sm̄ vltra. aut utroqꝫ mō ⁊
nos ordinē ꝙ nō hoc pbāt dicti. tm̄
ꝛ democritꝰ et leucippꝰ dicebāt
fieri. quoꝝ ex hijs ē finita sunt
sm̄ vltra ⁊ sm̄ spēm. ē aūt infinita
in modo multitudinis. cū mō ⁊ cō
opō ex hijs ē infinitū. ⁊ cō oz nos
inquirere de pōne istā ⁊ tuā. ypsle
brinꝰ tractatū de pfecto dicēs
ꝙ ꝙ sit cor̄ el'alē tot⁹ vniūsi non
fiat. ostensū. ē fiat. dō ⁊ rectum
et ꝙd separatū infinitum sm̄
num̄. ut democritꝰ ⁊ leucippꝰ
dicebāt. nūc nemō sm̄ opinionem
eorū ꝓbat ꝙ oīs ꝙd vniūsi ens
sit motꝰ una ⁊ silis. dicebant
ei ꝓbari phi vnd ee nūm omne
athomoꝝ. hoc sm̄ figūas ⁊ ordinē
dicām breuiter. et hꝫ silē dabat in
anno ymputo in ꝓtes. cuī omne
ꝓtes sibi aūtid. hoc figūas habent
diuersas. et diuisimode ordinatas
in ꝓne tua ē dictum. ꝙ ꝙ cor̄
vniūsi nō ē nō eligibles ⁊ ꝙ eorū alia
ex alijs ꝓ. et ꝙ sint infinita sm̄
numꝝ. et ad hꝫ ēd ꝓpōs ꝓbās. ꝙ
hꝫ ē necꝫ ꝙ dt. ꝙ ꝙ. nūc oīs ꝙd
ē calx. nūc ꝙ nemō ꝙ mouet oīs
ē idem. ꝙ sic deprehēd in ꝓbis
quo motu nō glebā nō cor̄d
tō tra. et quo nō stillā mouē
cōfestim ē grue. et sic in alio lo
co ambo ꝓbās. declarād ē ꝙ nūc ꝑ
ꝓnes ostend ꝙ ꝙ ista corpora
athomalia sunt ordinata ꝙ tuē
hꝫ erit in eis lene. et si sic ord
lenti tuē nichil eis erit graue
ꝙ ē ꝑ spēm. ⁊ hꝫ quidem scripta
ad oppōm istoꝝ in ꝙ hꝫ dicit oīs
ee infinita ee ꝙ michael de carpe
ꝙ nō tuē ordinatur ee vniūsi nō
nō erit pueniēte in eis ⁊ optata
tpa. ad ꝙ nō hēit. nam illud ⁊ ēste
in omnibꝫ celi mūdi nō inuenit
nisi motus vnius ꝙ ē ꝑ spēm.
amp. si dicit corpa ypostata ex
hijs esse infinita ꝛ nūm nō
hꝫ fiat. adhuc oz cōcedē ꝙ hꝫ
sit graue nō lene. ⁊ nūc si ē le
ne monebit ad orizontē. et si ē
graue monebit ad medium. et
utrūq; istoꝝ impde ē hoc corpus
infinitū. cor̄ enī ponit ee infi
nitū. infinitū aut nō hēt medi
um nec ē gradum cor̄. ꝙ ē ee me
diū aut alio cor̄ circūdante
ē finitū. et ī nō ꝓt in ipō ee ꝑ
finitū. sic in loco. silr aut ꝙ ē
infinitū nō ē in orizōte. quia
orizontē hoc nō pōt infinitū
corpꝫ. nā erit ut tradit ptholo
meꝰ introductōrius quare orizon
sit duplex arcticus ⁊ antarcticus. sic
⁊ nal

nālē · ē attissimal dimedid spe
ēphensū p̄ pssd · rōnal aūt ē
dimedid spe rōnis q̄ intelligī dim
di ſuperficiē ſeranire trē ſ. eqrē
ſa p̄ quor p̄ncta ad̄lonis et
indies · orizontis · ōcētr · talis aūt
orizon het q̄ corpa mundi p̄ē
ſpiral hī aī hnd ēē ſe corpus
ſphēe vpon impole ē ēē infinitū
q̄ nō mond ad orizontē ſ. extēd
in orizonte ē infinitū · nō p̄ d
ſ. q̄ ꝑdā ēē mouet · infinitū
et ꝑdā ſtāt · ꝑſtāt ſ. infinitū
nō hēt int · id ē ꝑhibēd · ſ. q̄ hī ē
ſm̄ ꝑdēmia · nec nō mds ad alt
quem locū oīo · q̄ ſtāt ē ḡens
ad locū · nec nō erit ḡens ei ds
motū aīo · cōr aūt oīa mouēt
aut motu nāli · aut motu acci
dentali ſiue violento nanō ſcut
ḡnatum ē in · viij · phīce · vbi q̄
batum ē q̄ nichil oīo ē immō · inſi
motor ſpe et cōr q̄ mouetur
nālr terminata ſ. finita ſit ī loco
ſuo nāli · ēo q̄ ḡntas eoꝝ
finē ad locū · et q̄ mouetur vio
lenter ſit finita ēē in his q̄ nō
ſit q̄ nam loca ſua ꝓpe eam q̄ē
q̄ milliū coꝝ infinitū ē ī aliquo
loco motū l̄ nō motū · dmp̄ ſ. di
cat aduſuerig q̄ loca ſuꝑa ſ. in
fera ſunt / eoꝝ q̄ mouent nāli
ſ. nō loꝝ q̄ mouētur violenter
· et nō forte dēt q̄dam indicta
nō terre · q̄ ꝓ dēt q̄ athomꝰ ſ.
mouētur ad mūd locū ꝓ nāz trā
et aliud ꝓ violenciā · nūq̄ dico ſ.
hī q̄ ꝓmutā dūſore coꝝ dicatur
fieri · hī ē q̄ueſtionē aut motū
ſit ad locū aq̄ē ꝓ actiōs · oz q̄
idem locꝰ ſit alij coꝝ nāli · q̄a ꝓ
actiōs ſ. violenter nō ſit dicta
ī in oppoſitōne ad nām · et ſufficit
illud eſt q̄ in omib⁹ recēd motū
hūmdi gūtē ſtud · ſ. ēē ī ꝑhīte
dicēd ē q̄ · ſ. q̄ vnū ē nāle ſ. alteri
ē actāle in motu ſ. loc · et ēo
q̄ vnū ē actāle alteri ē nāle · ſic
ḡs eadem ſūt loca nālia ſ. violenta
et ſſe nō ſtat dicēd aduersariꝰ ·
ēo contra ḡs hīs dicens q̄ oz q̄ nō
oīa coꝝ hī mūdi ſint lenia tūm ad
ḡuia tūm · ſ. q̄dam eoꝝ ſint ḡuia ·
q̄dam lenia et finita formis et
ꝓportionibus ſ. loc · et cū mūdꝰ ex his
ꝓportionibus nanō ē finitꝰ · ſic ḡ oīnsum
ſit et ſufficiens ēo antecedēs hīus
ſillis et ꝓnāgnis · q̄ coꝝ tonꝝ lenꝝ
nec ſ. finitū ſm̄ actū ſ. q̄ ipm
ēē infinitū eſt impōſ · ·

Cō iij et ē digreſſio declarans ex quib⁹ poſteriores ꝓpatetis q̄ant nō ēē coꝝ infinitū ·

Tnet aūt melꝰ modus
quo q̄dā relig̃ talia coꝝ ſm
phīcā nō ēē infinita ſit ſ. ſcpta
ēo ſpacio in q̄ ē motꝰ · ſ. nos ꝑ
dupīm ſup̄ tū in celo quid ī elīs
· tū ſ. relligē ēo vbis quo recēd phōs
ꝓpatetione · vn · ſ. ēo q̄dꝫ q̄ eoꝝ
rōnes nō poſſe ēē infinitū ſm actū ·
et ē vna mea q̄ē quod finitū tribꝰ
dīſionibꝰ ē ſm actū modo finꝫ
tum · coꝝ aut vndiq̄ finitū tribꝰ
dīſionibꝰ · q̄ coꝝ omne q̄ omnem
modū ē finitū · nō ē pōt intelligi
coꝝ cui⁹ ubiq̄ nō ſit ſuꝑficies ·
ſ. nō intelligē ſuꝑficiē cui⁹ ubiq̄
nō ſit linea · nec intelligē lineā
cui⁹ ubiq̄ nō ſit punctꝰ · et hec cō
ē gnāl omi coꝝ tam ſimpl̄ q̄ā
ꝓpōito · tres ei dīmēſiones ſunt
aliud nē coꝝ · et cō omne coꝝ ē finī
tum ēo ipſe · amp aūt nō ſm̄ non
ēē · ſ. ecc nō ꝓ intelligi coꝝ ſine
longitudine · latitudine · ꝓfūdō · iſte ḡ tres dīmēſiones

sint mẽsantes omne rectũ. cẽ aut ꝙ
hmõi mensuratur tẽ mẽsurẽ in se et
in ptibꝫ suis. q2 pres rõis sũt rectũ
si g dẽtur infinitũ rectũ esse rectũ
o3 ꝙ tẽ in se & in suis ptibꝫ hmõi tru
lus dimensionibꝫ mensurẽtur. ꝙ ad
hmõi mẽsurẽ tend in hmõi extenditur
tend. et ꝙ in hmõi extenditur tẽ ẽ finitũ
tum. g infinitũ ẽ finitũ ꝙ ẽ contra
ypothesim. si aũt detur ꝙ ad infiti
hmõi mẽsurẽ & extenẽ et ad ẽ ep̃
ista. nõe aliud ꝙ hmõi mẽsurẽtur. et
extenditur ẽ rectũ. et illi ad ep̃ addẽ
ꝙ nõ ẽ rectũ. sz cũ nihil addẽtur est
finitũ. g rectũ illud est finitũ. cui
contra. nihil addẽtur pt finẽ sui
addẽtur. ẽ aũt ꝙ addẽtur mẽsurẽtur
cũ tribꝫ dimensionibꝫ. aut nõ. si ipm
mẽsurẽtur hmõi talibꝫ dimensionibꝫ
nõe rectũ finitũ erit sibi ẽ contrariũ. si aũt
nõ est sz ep̃ipm tendẽdo ꝙ ẽ rectũ
et tm nondũ rectũ et hmõi nõ ẽ intelligẽdũ. et si forte dẽtur ꝙ ipm ꝓpẽ
i grauis ẽ finitũ rectũ. sz in quẽpo
ep̃ exprendatur in infinitũ ẽ non
tm̃ptatur sz ꝓpẽsse aliqua. et hmõi
sue nõ tm̃nant̃ punctꝰ aliquibꝰ
hmõi nõ pt̃ cẽ ꝙ resoluta sz̃ssione gra
ua nõe ẽ ꝙ sit resoluta tota pars
quẽcũq; sz grauis sz̃ssionis. nõ pona
cẽ finitũ resolui in tpe finito si
ponatur motꝰ. g in tpe finito re
soluta erit ꝓ gradꝰ. sz infinitũ
nõ resolui in tpe finito. g quicqd
ei nõ potat esse infinitũ. põ aũt
ꝙ nos ponimꝰ ipm motꝰ nõ ẽ pos
cũ omne rectũ moueri nõ aũt pos
sit motꝰ. sic aũ ẽ m. vnꝰ phitone
cũ g sẽtur inepte. nõ sic ẽ ep̃ ponẽ
sz pono ego vlr ꝙ motꝰ ꝓpẽ mundi
potꝰ cẽ infinitũ. ad ꝙ. ad logm
tes de infinito. dico infinitũ cẽ ꝙ
ẽ infinitũ ꝑm vlad. q2 si ep̃ dicat
alm infinitũ ꝑm põm. tũ sequit sup
ondũm infinitũ ꝑm põm pont
infinitũ ꝑm vlorma. tale aũt in
finitũ dico nõ posse cẽ cogitatũ
ut intelligo ꝙ ꝙ ei ꝑm cẽ cogitat
ꝑm tẽ tend cogitatũ hmõi cẽ. sz nõ
het cẽ ms ꝙ cogitatũ ẽ in esse. in
finitũ aũt nequid ẽ nil finitũ nil
erit cogitatũ in cẽ nil plurium ẽ
in .3. phorũ. g infinitũ cẽ nõ
pt cogitari. et si ꝙ fuisset ĩ pte
rito tũ ẽ cogitatũ ꝙ
ẽ finitũ quia
et si dẽtur in futũ ad hmõi erit
finitũ. q2 esset inter ẽ
et futurũ. similiter si dẽtur cẽ
in ẽ. alio dẽtur ẽ
seu efficẽtur ẽ iterum
cẽt finitũ. et si tu dicas ꝙ nõ
ad ꝓpõ ẽ in hꝰ ꝙ dico de tpe cum
nos loquimur de infinito ꝑm ẽ
nitatẽ. dico ꝙ ꝙ tps finitatẽ
dicitur esse finita finitas. quia
cui finitatẽ accipit ad excellit
de tpe inquo nõ inuenit finitꝰ
aliquid accipiendo cẽ finitũ cẽ ꝙ
finitũ. sic cẽ si ad excellit de loco
in quo nõ ẽ accipe aliud de finito
alio dumtꝫ signato sic ꝙ cẽ finitũ
nõ excellat eundẽ locũ. et sic pz
ꝙ in loco nullo sz̃ in nullo tpe aliquid
finitũ nil cẽ nil forte ponit pdc co
tinua ꝙ ꝓcedũ nõ cẽ infinitum
vel aũt. ꝙ ẽ ꝙ sic in nũis nulla
nũis ẽ quã nõ possit duplicari. et
ad nullã nũis accepta ẽ infinitꝰ
eo ꝙ infinitũ duplicari nõ potest
ita in ꝓpositis nõ ẽ accipe aliquid
finitꝰ ꝙ duplicari nõ possit ꝑm
intellectũ. sz omne ꝙ duplicari pt
ꝑm intellectũ ẽ finitũ. g nulla
finitas ꝙ accipi pt ꝑm pte ẽ in
finita. et sic ptes infinitũ cogi
tari cẽ nõ pt. q2 pb ꝙ cogitatur
cẽ esse cogitatur cẽ finitũ.

nero

nere. ꝯ. ꝺ ſpatio de celo & cor̄ſpe
rero. ſi ꝺ hꝰ ꝯcl infinitū. tūc motꝰ
rectilineꝰ eſſet infinitꝰ. & q hanc
cōm in phiſ ſatiſ explanauimus
to breuiter ad tangendū tñ ſing
ula ſcptꝰ ꝺ. q ſi motꝰ rectilineꝰ
ponꝫ eſſe infinitꝰ pp infinitum
ambitū ſui cyrcuit. tūc motꝰ rec
tilineꝰ nō erꝭ motꝰ rectilineꝰ. q
nūquid erit ab eodem puncto ꝺ ad
punctū unū ſumt. a pte poſteriori
nō mſ ꝺ motꝰ. et hꝰ nec ſit intelli
gi. g nō pt dici q motꝰ rectilineꝰ ſit
infinitꝰ cū ipm ſit necꝫ medium
ſit extremum ꝺ in. viij. phiſ. Septi
ma ꝛa & ultima gradꝰ ꝺ de cor̄.
q de corpꝰ. aut ꝺ in omnibꝫ
ſuis partibꝫ ſtimmꝫ. aut ꝺ grauiū
ſeiūctaq; grauiſſ nō habentiū lo
ſint. aggregate ſic acceptis lapidū
fidmodi dicunt democritꝰ & le
ucippꝰ: q ſi ipm dicā eē infinitum
oportebit omnē ſibi ꝺ copula
tos pres a pncto uſq; ad ultimū
q autē copulā a pncto uſq; ad ul
timū nullū eſſe punctū in ultimo. g
omne corꝑ habet ſtimū ꝺ finitū. quia
et ſi cꝭ dicā q ad remanet eq̄
ultimū ad quod finē ꝺ copulatio
ſtimū ad quē addibile ad ſtatū
q copulatoꝝ. ꝺ aliud cui ad eſt
addibile ꝺ finitū. ſic ſupes ꝺ ſing
ꝺ ſtes eidem ſpiritꝰ phīus. g
repellātꝰ finit finitū. nēg ad
intelligi q ſil ꝺ infinitū & infi
ſi aut dicā ſtimū pmū. tunc
ille pres aut erit omnē finite &
omnē infinitē aut quidā finite &
infinite. ſi aut dicatur omnē finite
aut erūt omnes finites ſimitate
et ordo. aut omnes erunt finite quidē
finite. infinite aut finitum. ſic eſſe
zebaū democritꝰ et leucippꝰ & ſi qđ

ſuū finite tū qđ quid mō. tūc eq hꝰ
nō pt intelligi oppm ꝺ finitū. ſi aut
ſunt finite idem qđ. & infinite mō. tūc
oz dici q to aggregatū duū in pres
ſic ſimile ꝺ finitas & mō infinitas.
aut g duū ꝺ finitas cor̄ dōne ꝑple
tas aut ipleta. et deo ꝺ finem
ꝑplend q ſtat in eo q nō pueniꝫ ul
tra in q ꝺ ducat. ſi g duū in eas
dōne ꝑpleta pres nerū erunt fi
nitum. & diuiſio nō ꝑplebit in
ultimū termē q adita fuit mō poſitꝫ
nō erat aliud ꝓueniꝫ. ſi aut duū
in illas pres dōne ipleta. tunc
ſtat q aliquot ſunt ꝑ dōnē acepte
et aliquot adhuc ꝑ dōnē acipiende
& acepte & ſunt finite & acipiēde
ſunt & pō ecꝭ nō i actu. g colf nō ſe
ruat q infinitū ſit pō nec i actu. &
hꝰ nō negamus ſic patuit in. 3. phi
ſi aliud tu dicis q omnes pres ſunt in
finite ſim ultima. hꝰ ecꝭ nō pt. &
tūc erunt multa infinita. q pcedit
quid infinitū. et ſic ſequetur multa
infinita. ſ. q pres ſit equal toti. et
q quid infinitū ſit equē ad infinitum
et plia que ſequūꝫ ponit ſuū ꝺ ſilem
oppoꝫ. ſi aut dā ſunt finite &
adhuc infinite tūc ſequitur eadem
inconuenia & plia alia q ecꝭ ſupaq; dc
ſilem ꝓcedit. ſicut inducit. hoc g
ſufficiat ad ꝓpoſitū ad oēſionē ecꝭ
q nō ꝺ ad corpꝰ aliud infinitū.

Hic ꝺ finit liber de celo & mū
do vt̄. mūdꝰ ſit vnus ul plures
. & i. in quo oſtendit q mund
eſt motꝰ ecꝭ nā & motꝰ ꝓpꝝ

Quia ſimplicium quidā motū
rectū
um aut circū de quibꝫ
et nobilioribꝫ iā ſcitē in ñ ſit
ulꝰ mundꝰ ſed multi. ut ſint
mundi plures q quia huiuſmodi
ſe deſiderat ſcire. unde nobis ꝺ

ē finita ⁊ p mūchiz celoꝝ nāliter
diffinī ad ifīs motuī ſtoꝝ. pedea
mus gō qo illo p ſupiꝰ determi
nus ad iſtud p principiū hui ſc de
rang. p ſimoch roꝝ oī mūdoꝝ
ſit vnꝰ ſm rēm nec ēlū oī mūdoꝝ
ſit vnꝰ ſm diffinitōm. vnꝰ trā
oī mūdoꝝ ē vnꝰ ſm diffinitōm. ſc
igneꝰ oī vnꝰ ⁊ ſic de alijs. ſ aut
hō ē ſm p dicēm. tūc nomō trā ſ
ē in mūdo alio nadit ad me ſpiꝰ
mūdi. ⁊ igneꝰ illiꝰ mūdi nadit ad
ſpiꝰ iſtiꝰ mūdi. ⁊ hō ē impōſ p
rām qđ ſupiꝰ dicēm. qm ſimꝰ
trā igneꝰ ⁊ trā alīꝰ mūdi ē ſic
dicēm. tūc ſc p trā aſtendit ſup
ſm. nō ēt loꝝ ſuꝰ ſtitue deſide
nabit. ee vn. ⁊ nō p ee hoc n ua
dat ad ſpiꝰ alīꝰ mūdi. ⁊ cōſq mō
ſc p igneꝰ nadit in iſtm. ſm nō
p ueniēt ad ſpiꝰ ſm mūdi nſi
nadita ſpiori. alīꝰ mūdi. ⁊ nec
a ſpiori eſt y ⁊ ē neceſſ me ⁊ cad
nō ē de trā. hō mūdi. ⁊ nullō mouet
ep medio iſtiꝰ mūdi ad me alterꝰ
mūdi. ⁊ cadē ee nō ē de igne mūdi
hō. et hō ſc ep p medīa oī mūn
doꝝ et eptema ſuī vnꝰ ſm rēm ſic
ad in ꝑmiſſis ē hui. ſ aut noh
fuiſt tāl mot corpoꝝ ſimplicū p
dicēm. tūc nā mūdoꝝ nō ī nouo nec
ī priozeꝝ ſta. et hō nō ē tm ꝑ
rām. ſi ee ꝑ pām oī ee ⁊ phice po
ſſerunt celaꝝ ⁊ mūdoꝝ multoꝝ.
dnī ē od iſtiꝰ medīa oī mūdoꝝ
ſt orizontiū oī mūdoꝝ ſuī ꝑia ī
rām diffinīā. ſi ē ꝑ ſic dicēm tunc
ſm rām ꝑ ꝑdicēm ē impoſſ ſic
mūdi multa ꝑlia ee.

Q 2m de ꝑ dictōne coꝝ qm dicit clā
Diuſoꝝ mūdoꝝ nō mouī ad cū

Dicit ꝑ dicēm qđ nō ee ſm
plicia ee ⁊ mūdoꝝ
diuſa diuſſitāl ꝑ diſſim

elongāmꝰ ee aloꝝ ſmꝰ ꝑmꝰ mūn
⁊ plus. ttm. ſ. p trā alīꝰ mūdi ee mot
elongā a medio hō mūdi ⁊ appinquat
medio illiꝰ mūdi. et nō trahit nec illiꝰ
mūdi ⁊ nō iſtiꝰ. et nō mō ad ē me
et nō ad iſtud. ſic nos vdeꝰ ī ma
gnete ⁊ atrahit ferꝝ ⁊ appinquat
ee ꝑ hoc acquirit ad qđ ꝑpriꝰ lapi
dis atrahentis. et nō atrahit ferꝝ
remot. ꝑ ad ē nō ꝑuenit impetꝰ
lapidis atrahentis. dicēm ꝑ ſmꝰ
ille ē ee nomiā rām ⁊ nō ē errōneꝰ
ſimplicia ēt nō mouentur motu ar
tis a ſuis ſtibꝰ. ſi gō trā maior ſuſ
pederē ſup trām inferiꝝ. oporteret
ꝑ trā maior aſtenderē ad ſuperiorem
motuī gō in quo exterꝝ ꝑmanens et
remotus ſpiem ē motuī qđ ē motoꝝ
re ꝑmanēte ee. ſ. motuī elongā

simplicia ⁊ abſolutē. qm ſic ē. vnꝰ
ꝑmiſſoꝝ dicēm qm grāuia dūt et
formā. tūc dūt et grāua formāliꝝ. ⁊
ſuī motuī ⁊ loꝝ ⁊ formā ſimiliter ſed
ſecundū. et nō ſi ſimplicia ꝑ elongāꝝ
et appinquāꝝ. ⁊ ſic ſecundū ād forme
opportet ꝑcedī. ꝑ oīa ep oppoſita
formis. quare vna ēt ꝑiꝝ ad ꝑ quid
et eſſet illa fōr atrahentis. ſicut in
ferro ē fōrma magnetis. et alia
eſſet nāl data. ꝑ quod mō
ad loꝝ ſine atractōne ⁊ ee ſicut
fōr ponderoſitāl in ferro ⁊ ſic ſm
plicia ee. ꝑ oīa. et ꝑ talēꝝ motuī
ee eſſe ꝑ oīa ep oppoſita motibꝰ
ſic motuī trā a medio ⁊ ad medium.
ſic dicēm in ꝑcē. ⁊ qđ impoſſ
ſint ſoꝝ dicē. ꝑ qđ nō elongant
aloꝝ ſmꝰ ꝑmꝰ autem mobil nſ
epiſ. atrahunt duo ſtatāl ī formis
ſuis nāliꝝ. ſi duo ſtrascee ⁊ ī ſm
elongāmꝰ tm ſ ē duo ſtrā. ꝑ ao
mō ⁊ nō fōr nāl. ꝑ formā eiuſmꝰ

de elōgatōne coꝝm

B1

nō dūssificant. sīue aptēmed lore
sīue sīnū elongetur abipis. sīue eī
ēpīnqua sīne lore sīue sīue elongata
ēstat p monetur ad lora sua. mo
uetur motu simplī p nīā. ad ssi
tia p nō indigenā ad hī disputare
motu aīd simplex. ē eli simplicē
et sīc nō hēt ād quid formāl ep elon
gatōne. ēppinqtē. nec hī aīd certū
fiat nobis inquisce nīa sīt sīgnū
probabile ut sīp motu cē cēt sint
molesti an sint nāles. et animo
alīs ī videtur nāles esse. sīc ēnd
molesti phī p dīū. cē amotose ep
terriose tm. ēbente. tm phī. ēsentat
ad motū fōr cēt p mō. c aīd p sīc
motu nāles simplices tm ab inde
natōne fōr. ipī mobil. p p ipōe
ē aīd motū nāle. impōe ē aīa motū
molenter. cū molestiand sīt in
oppōne ad nām. ꝫ ē motu molesti
cē dūssue mūdoꝝ ut dēnt g. en
te hūe molestiē ē. dē eoꝝ motus
nāl. sī aīd cēl dūssue mūdoꝝ sue
eisdem cēlis sīm sīm nālem
sīc p. dēmplīng. nūc ex nīs q
motu eoꝝ sint ad lond vend mūd
sīc dēmū. sīc ad nēm vnd de nō
mediore dūssue mūdoꝝ. aut ad
ultīm orizontē ep aīs. orizontis
dūssue mūdoꝝ. et nō p molesti
atardēns hī impedire. sīm. tales
nō ē motu eloꝝ in dūssis mūdis
ut dēmū. sī ē q esset impēs quo
mouēnt. ad vsū mūdum. hī cēl
aut ep monēte aut ep mō. aut
ep spūs p p dī ē motu. ē sī sīc
cēt ep monēte. nūc aut esset ep
fōr mouent. aut ep sīnū ēdēz
et sīc sic ep fōr mō esset. nūc alle
motoꝝ aut cēt ēpīnq. aut intrī
ep fōr aīd intersecta mō nō ē p
sī cōr cēl mūdoꝝ sue vnd cēlis in
forma qua sest motu nāl. p dicta ē
eq ēnte sīc dēmū. si lind aute
in fōr ē mōu ad se pmsē. si aīd
esset ep monēte ēpīnq. tunc
esset motu eoꝝ p aīa cēm ē nō
p vēz simplicē. et hī ēā aute imp
bātū ē. si aīd cēt ep sīnū mouen
nēd. aī ecc eoꝝ sī mouent. nūc aī
impedīret maior. sīnitas aut
minoꝝ impī mouentur ad lacū
vnd mūdi. et prīncīz horę dicī. nūc
si fiat reference l. addies sīnitate
nūc mouebuntur ad punctez elīs ad
lora cēlis sī mūdi. et cū idem sīt
motu pfectus. et nūc tōtalis
eloꝝ mouētur ad lora mūdi cēlē
si aūt dīcētur ēe ep formis ipōrū
nōm. ē nō ep sīnitate nūc ēpīnq
cēnt. elā mūdane dūssued ē non
sīnt in nōīe. et hī ēā aute ipōtu
tum ē. si aīd cēt ep spūs p p ē
motu. hī nō p ēē insi pp alteram
duāz cāz. si. pp elongatōz ēt ppīnqz
spūs sēlā. aut pp nām rōis p p
dz ēt tūsitz ei p mō ē. p nō sīt
pp sōlā elongatōem ēt ppīnquitez
ād aute impētū ē. ep etc nō sīt pp
rōis p p dz ēt tūsitz sīc plūtum
si ē impedīt rōis tūsitū. aut hī
ē p in ipō nō p ēē motu nālis
nō molestū. eo p hī ē leue nō graue
aut p tīnū mō ei p mō p ipm
. et p nō impediat eo p tīnū
nō pz. ep hī p rōis desfendit per
ignez. sēd tū ignis ē tīnū terre.
moyēā. licz gō trā sōrte retarde
tū ep tōte nō impedīt. motus
trē p ipm. ep hī sēd p locum a
malon. p hī ē impedīt p hī ē gue
nō leue. si sēlā. p nūqd debeat
impedīre p tīnū nō. p ē p tīnū
ignis nō mō. ē tū nō impedīt ē p
ī tīnū mō. g nō ē p ī tīnū nō mō
et ista sīd deductiones dubitationum
auctōre ē. ad in hī si dicit. dē p tū
nō mō trā alīq mūdi ad istum
mūdū p usūz ad cēlū nō p ellend
ꝫ tū si cēt in celo tūs iret p ipm.
hī

ſi il ad ꝺ. q̄ ꝓpoſ ꝺ ſ ꝺicend pl'ly mꝰ
ſ tñ ſufficiend nō ꝺuo quor vñ ꝺ
q̄ ꝺ impoſ ꝓ ſe ſ̄ enūde ſ̄ ſ ſel' ſ
dere ſ nō ſedere ut ḡ ſ ſedere ē
ū. et ſ ꝓ ſ̄ mobile, ad aud impoſ
ꝺ q̄ ꝺ ſe poſ ſ tñ eq alia cū ꝺ ꝓpoſ
ſ ad ꝺ nīlū ſequ mobile ſi ꝺ ē po
natur. ſ̄ impoſ ꝺ me portare ar
trum nulla talentoꝝ auru. ꝺicend
nullū ē taleꝫ ꝺ ſe habia ꝺ apta
ſit portari. ſ̄ q nō portāt ſ ꝺ
ep ꝺ ſſerent bn̄d hoīs. ꝺicend ḡ
q ſ tra ali vñ nūde nō mō ad traz
hꝫ mūdi. ꝑ impoſ tñ ſ̄ q relum
tñ ſ nō eſt poſ ꝓ ſe. ſ̄ ep alia cū
ſ ſ tra impedī ꝑ alios ſ̄ nolentē
ḡ mot eq nāles ꝺ ad iſtud mūdū
ſ ſ aut apt ꝺ ſteri ſ ꝺ ſ ſ ſ
ſſiat ū. ḡ ñ ſſiat mot tra alte
rius mūdi ad me ñ ſ mūdi ſ ſ
hetur ſ ꝺ. ſi aut ꝺs ꝺicat, q ꝺ nā
tra nō eſt ū. ꝑ ſ ſ nō mot, ſ nō
tra alīus mūdi q̄ ſ ſ ſ in centro
alīus mūdi ſ nō mot ad medū iſti
mūdi. ſ̄ ſ nos ſup̄ pdiximꝰ ratio
nes. ꝺicendū ē q̄ omne cor' hūd
mot nolentē. hec mot nāles
q̄ ſ ē ante ill, nulla ē dubitat, ſ
tra hui mot nolentē ſ ſſ
ḡ nō hec mot nāli ꝺ ſſum
nō ꝓt ꝺici q̄ nūq mot tra ſit mo
ſ ad ſup̄ ꝺicendū q̄ ſi nulla ſit tra
mot nāl nulla erit ei mot nolēs
ſ. aut ꝺs ꝺicat q ep ſimpla q ſ
in mūdis ꝺuſſ ſint ſ̄ ſenta in
nōe ſ fōr et ꝺſſēe. ſ̄ terre
mitoꝝ mūdoꝝ et reliqua cla. ſ
ꝺfferunt in mūdo. et hꝫ ē ꝺ q
ꝺam ſilentur. pl'ly ꝺ. luz nōn
ꝺ omly ſilentur. pres ē tra
iſtius mūdi ſilant pl'ly tra alteri
mūdi. et ſ ꝺ vñ q ꝓ el'oz ſ mū
di ſilantur relatiue ſuo alīus mūdi
ad q̄ refferuntur ꝓ ſenū nō ab
ſolute. et ꝺ nō ꝺuſſiciēt ſ fōr
et ſōne. ſ̄ mūdo tñ. et q̄ ꝺuer
ſimode ſ̄ mūdoꝝ ī mūdo q̄
ſuntel'a ꝺ loca ꝓpria mūdoꝝ ꝺ
ep nō ꝺuſſiciēt ī mūdo. ita q̄

mē vñ mūdi ē in fōr et ſōne cū mē
alīus mūdi. et oriz̄on ꝺem in ſōne
cū oriz̄ontibꝰ alīus mūdoꝝ. cū et loca
tra mūdoꝝ ſ̄ ſimplices ꝓpriꝰ ꝺ
ſant et fōr et ſōne. nīl nōe ē cend
ſ̄ loca mūdoꝝ ꝺ in fōr et ſōne. ſi
ḡ ſ ꝺicā q̄ ꝺuſſtra ꝓpria mūdoꝝ
in mūdo equiꝺt ꝺuſſtrā loꝝ. nīl
omne ꝓpriū nīl ꝺuſſe talez eq
quint loꝝ ad q̄ mouēt ꝺuer
ſtratez. ſ ḡ. alo iſta tra ſ hic ſeꝑan
tur ꝺue nāl tres ꝓpriꝰ ꝺuſſe t mūdo
ille nō mouēt ad loꝝ vñ in
mūdo, et nō deſiderāt loꝝ vñ ſ cūq
t mūdo q̄ ē ad impoſ. q̄ ſi hꝫ eſſ non
eſſ tra notāda. ſ̄ in ꝓpoſitiōe hꝫ ſ
poſterū ꝺicendū. ḡ ſ ꝺuſſtrā
ſ ē penes mūdū ſolū ſ̄ loꝝ ꝺuer
ſorum mūdoꝝ ē ꝺuſſa in ſolo mūdo
ad q̄ mouēt. nō ſimp. luz aut
nos mīras ōnes pdiximꝰ ad q̄ ſ
ꝺ q̄ nō ꝓt ē mūdi ꝓpōs q̄ ꝺ
tū hꝫ ſufficiēt ad ſtabilitē ordinis mūdi
ē tū vñ. q̄ aduſſatꝰ nō ꝓt ſeruꝰ
ꝺeꝰ ſimodis et ōnibꝰ iuſtis. et
ō ꝺicendū ē q̄ medū ē vñ tū
et oriz̄on vnicū. ad me aut ē vñ
et oriz̄onte ē vñ ſ̄ nō ꝺ
ē vñ. et mūdū eſſe vñ. hꝫ et
ſ ep ſimodis ⁊ necessitꝫ ſint q̄
ſunt ſuturē. C. 3ⁱᵐ de mgbꝰ
ne dicti coꝝ q̄m ꝺic clāmū
doꝝ nō mo in aduc co q̄ ꝺiſſert
in infinit.

Et q̄ ꝺs poſſ ꝺicē q̄ ꝓpōes
ꝺemōſtrū ſuꝺuatꝝ. cōd
ſundit̄ ſeptꝫ q̄ motus
coꝝ ſimplicū ſunt finiti ⁊ hꝫ ꝺs poſſ
negare. nīl nos q̄ hic ſuꝺuamus
hꝫ ꝓbōm. luz ep in pluralꝫ loqꝫ hoc
ꝓbatiōe. ꝺico ḡ. q̄ tra motū mōtis
ad ꝺq̄ez loꝝ ꝺtīnatū. ſ̄ q̄ligꝫ
ſilꝫ mō ad ꝺq̄ loꝝ ꝺtīnatū ſ hꝫ
q̄ꝺē mꝰ ep ſillo. et patꝫ ē ad ſen
ſum ep ꝑ ꝺicendū ſ̄ ōnibꝫ motibꝫ
ſ et q̄ mō alteritate q̄ꝺā ſeno
uacuꝰ ſiꝫ nec forme ſ̄ ſſerunt

de aliq̃ loco in dict̃ grad. et sic p
rũ sufferetur de gre in gradum no finite
aq̃rede in infinitũ. g̃ nulla motꝰ
ẽ infinitꝰ. alias esset ẽ sit
motꝰ in gradib̃ diuisibilibꝫ per
formas gradũ. cũ media q̃ quatuor
equales sunt ut gradus. forme enim
qualitatũ eq̃les cũ moueant
ad formas alias diuise sũt adinuicem
cum diuisione graduũ. g̃ cũ alteratio
ẽ in eo q̃ ẽ finita sic sanari q̃ ẽ mo
tus de infirmo ad sanitatẽ q̃ determi
natꝰ ẽ et finitꝰ cũ ẽ. sic cũ
mo augmẽti de grandine impfecti ad
grandẽ pfecti. et sic ẽ de motu
locali. p q̃ mo locali nõ mo de gradu
loci ad gradũ. nec mo in aliud
q̃ cũ motꝰ augmẽti ẽ motꝰ finitꝰ
motꝰ alt̃. sic q̃ sanatio ẽ motꝰ finitꝰ
tus. sic ẽ sanatio nõ ẽ motꝰ finitꝰ
tus ad gradũ nouũ sed ad
aliud. ita est de motu rectꝰ et ignis
et aeris et alt̃. sed mouetur in
eq̃ gradu loco determinato ad gradũ et ad
aliud nõ. ad infinitũ mouet. sic g̃
thc ꝓpositũ. nũc motꝰ ignis et
motꝰ recti nõ sunt ad infinitũ. sed
ad aliud distãciã. sed hec ultima sic eq̃
tenuit ꝓpositũ sicut sic locꝰ et hoc
ẽ q̃ mouetur ad locũ oppositũ illi
loco eq̃ ẽ motꝰ eorũ. sic locꝰ sphe
oppositus inferiori. et ista duo lo
ci sunt extrema et oppositi necessꝰ
et motꝰ eorũ q̃ sunt extrema et grauia
et hꝰ est ꝓbandum in fine secũdi phi
ubi hec sententia rememorando de ipso
ꝓbatũ sufficit ad ꝓpositũ. sed g̃ nullus ele
mentorũ duorũ primorũ mundi ab hoc
nostro mundo distet in infinitũ. nec
q̃ ꝓpter inductionẽ rationes ꝓmoue
antur quod elementũ mundi ad locũ elemẽti
ignis nouũ mundi. et si forte dicat
quis q̃ ea q̃ hic mouet motu recto sunt finite
distancie finitorũ ꝓpter finitatẽ loci
in quo ẽ recti motꝰ. ꝓ nõ ẽ ita de
circulo. et eadẽ ratione circuli quilibet infinitꝰ

impedit q̃ nõ possint ꝓmoueri ela
ad huc nõmundũ. obiciens gra
illud q̃ est in circulo ẽ motꝰ quoddã
mo finitꝰ ꝓ gradũ. nos ei oppo
mouẽdum ꝓpositionẽ q̃ quot ẽ diuisi
diametri circuli. et quot ẽ circulus
ꝓfecti tot ẽ diuisi. et ꝓmo ꝓbẽ
dicimus quod ẽ. et concedere ẽ aliq̃
dere ad ẽ descendẽ ẽ circulo et oppo
et oppositi. et ascensus ẽ descensus in
circulo quodãmo sui gradus finitꝰ
mouẽ circuli et ꝓbatur ꝓpositum
pus circuli distinguere ẽ finitꝰ hinc. q̃ am
bitus circuli nõ est infinitꝰ. 2m. aut
q̃ ẽ motꝰ circularis tocꝰ ẽ indiui
tere ꝓbatur ab eo q̃ in eodem ẽ eodem
adhuc nõ infinitꝰ. sed tm nõ hoc
gradus distinguens ꝓpositionẽ sic q̃ pm
dict̃ modum in motu circuli ẽ gradus
ꝓ diuisitatẽ ꝓmouere diametrũ
fixũ circulo. motus autẽ totꝰ circuli
nõ gradus eius. et sic ad nullã ꝓmo
tus ꝓpter conclusionẽ sui ad locũ
diuisa finitꝰ. sic ẽ motꝰ rectꝰ et sic
infinitatẽ ẽ q̃ rationes motuũ q̃ualiũ
motuũ corpoꝝ finitoꝝ ẽ et q̃ nullum
eorũ motũ infinitꝰ. g̃ alia sunt
ela ad huc nũdum mota sic deprimi
et nõ impediẽtur ꝓ infinitatẽ
distancie q̃ sit interuenũ locꝰ
et aliud. sequitur autẽ q̃ motꝰ nõ
ẽ ad infinitũ. tra ẽ et ignis. et
alia q̃libz grue leue. oĩa ẽ horũ
uelocior est motꝰ finitꝰ et finite
detur uelocitas eoꝝ tanto plus
gradus plus excedit a ꝓ cui motꝰ
ẽ et hꝰ ratio deprimi ꝓ ꝓbatus ꝓbatur
. sed g̃ motꝰ esset esset ad infinitũ
oportet q̃ intensio uelocitatis
esset in infinitũ. cui intensioni ue
locitatis nõ sit ꝓpositus aliquis ad locũ
oportet et q̃ esset finitus et locꝰ
tus infinitꝰ q̃ sup̃ oĩdimus esse
impossibile. sed ei addimus finitꝰ esse
infinitũ. nec oportet q̃ etiam
addimus locꝰ esse infinitum.

qr

quis lũ mõ graue nãlr̃. illuc mõ leue nãlr̃ stant sepas ẽ gtate. ns ẽ gens solõ cor̃e qu dñt p gr̃a et lenta moueri sursũ et deorsũ nõ ꝓse ꝫ ab alio mõ. q. eppellẽ re ea. et q id nõ intenditur nisi lon tus et grangtas et lentas coꝛ dñt enim ille q cor̃ tatiõ zelaquore eppellat. q primũ ꝫ elũ a loco suo. q. si nõ ab alio in cois loco et nõ pt quiet. et id eppellat ab ipõ. quia si nõ eppellet ẽ id loco ei ei ẽt aptꝰ ad manẽd. sino tñ talid ingend ẽ. si ei sit ẽt ut dictum ẽ. tñ tã magna et igne magis tardi mouet. quã tã parua et igne primo. magnũ elũ difficulter penetrat eppellẽ tia ꝓpter unum simile. nos aũt ndem tñ gnid hõ. q tã magna et igne magis nisi mouet. quam tã parua et igne primo. amꝓ si ẽt p coartationẽ retoꝛ elorum motꝰ tã et igne tãc nõ debẽt intendi motꝰ eoꝛ uersꝰ finem ꝫ poꝛq remin. ndem enim q q gd alicd elongatꝰ ẽ ab eppellente et coartãt tur plꝰ remitt motꝰ ei. amꝓ nos ndem q elũ mouetur ad locũ illa nãlr̃ aqueus zeredus molenter sẽ ondo ẽ se primo et supa ẽ gtate. ꝫ si mouerentur p coartationem. tũc ad oẽs loꝰ eq̃lr̃ et eppellerẽtur ad q facilꝰ possent penetr̃e sue ẽt sursũ huedersum. sed q pe rens ẽ q nõ ẽ gend ee q dr̃t pti illi q dicũt elũ duplr̃ mundo nõ posse moꝛi ad primum: ¶ q̃m ẽ de q̃ mone q̃ est a pma & primi motoꝛis q̃ celũ nõ est ñi ẽ mo dicere ssio cohgens probacõzilla

Q expedit aũt ad studiosꝰ ponẽti ꝯsideraõẽ ꝯ in rebꝰ iste ut ꝯsitꝰ ad ea ꝑ q̃ inducta sũt et nõ dubitet. do de eo q̃ aq̃ gr̃a hmõi ꝓpagnis q̃ ad inducũt. nulꝰ ẽ istꝰ q credere nõ prius ꝓcrea q̃ ꝑbuerit sue fluo opiõibꝰ manifestꝰ ostendo. q nos ad dꝑmẽ tũ geometricis ꝯcessis de figuratꝰ et ũr̃ mũdi. q̃d ẽt rõabꝰ sequi ꝰ sit certꝰ hꝰ q̃ ꝓcedo ꝑuenire ad me mouẽd hꝰ q̃ gtate ẽ in. vm. phicoꝝ et ꝯtra in. gl. ꝑ phie. illa ẽ rõ sibꝰ melior ẽ a forcer̃ et sola sufficiens ad hꝰ q̃ ꝓcedit. mũdꝰ esse vnꝰ. nos ẽ illec ꝯfitemur et q̃laumq̃ pmotꝰ cerlarie solꝰ. ẽ est vnꝰ et ens sferme. nõ hmõi intra se ꝑfr̃ et finẽ. sine sit infr̃ nõ mũdo sue tãlio quesitꝰ nõ. deinde ẽ ꝓma ep vnꝰ ẽ motꝰ vnꝰ motoꝝ. q ab vno nõ ẽ nisi vnꝰ. et ꝓ relum pm nõ ẽ vnum. sub. ꝫ sit aliꝰ ab alio rebꝰ inferioꝝ. celo. aũt pmo et vnico epõte et pmo motore epõte vnico nõ ꝑ esse mũdꝰ nisi vnꝰ et nõ multi sẽ. quod homines dicunt. ꝫ ꝑ forte difficile et rõbile sum ẽt. deum hꝰ ꝓcre i phicis et i multis diuinis locis phie pt. id huiꝰ ꝓbõis hui sumatum ꝓfitebimur ea que ꝓbata sũt nõ hꝰ q̃ditꝰ. ꝫ oẽs res inferiꝰ locꝰ sue ꝓbata. dicamꝰ q nond ẽ ep hijs q̃ sue determinatꝰ i polio phicoꝝ. materia pmo ẽ sum in põ epõtez et nullam ois sciẽ hntez in actu. ꝫ ẽ simpl sed in põ epõtis. q si ẽt simplex sed in actu epõtis ẽt ipa fõ. et tũ fõ nõ sit recepꝰ forme. nõ posset in ꝑna recipe formã dis ꝑparcõm aũt q ẽ in ipa subiat mutabꝰ q ẽ ipa ad formã ẽ essent

pō rempcōes forū. et nō pō ē q̄
for̄ stulez i ipā q̄ destinguit ꝓ pam
a firma & a ꝓpōito. q̄ si hōēt for
mā q̄dmodō ꝓponēd. tūc alīqz
debuo nō eēt ꝛceptibl' alioq̄ for̄
ifinitū hēēt. ḡ ad ea q̄ fim morelle
rōnem nō pōt sīt vnd nec sīnest
q̄ possit duas sīt'hās for̄s stulez
et nō ꝓbātus dicend ē q̄ nō ē mte
ligibil' mā ꝑ q̄ manlegnd ad for̄m
et nō q̄ for̄m aliqm q̄ habeat. cū aut
ipā ꝛceptū firmā ē duplex sit
for̄. for̄ actl' sīc stulk. tūc aliqz duo
fim nāz ꝛceptū ē duo for̄ stulk quod
actūtat. q̄m actus nō ē ī m sīc actu
epōn. et ita. q̄. phūs q̄ dicūt q̄
nō nisi fim formā actūtalez ī q̄cūq
ē ens nō ī pō ad hoc ē ꝑfectiue ꝑfut. ¶ aut
duplex for̄ stulk. q̄ quedā ē diuisibl'
et. q. diuisa & finita. et dicūt & dicūt
sione & finedine mā. & ella ꝓ tali debuo
actu. et ꝑfectō rōis ē hmōi mā ī cui
sīc depēdet m. dicūt phūs ad alīa ad
nō diuisibl' ē mā diuisa nō finita per
mām. et hoc nō ē actu dicūt rōis nec
ꝑfectō eōz sīc for̄ q̄ dē intelligēdū
sine mā. for̄ aūt illa q̄ ē actu rōis
cognosci ꝑt q̄ eōz opō ep̄ plenū ꝑ
rōz. et finita ē opō eōz. q̄ sīc ōdē
mus ī dicūt phūs opō infinitū ē actu
ī finita q̄ ē impert ī rōl nō pōt ē nisi
infinita sīc fim diuisiones. ī dō aūt
libro sufficienter ōndm q̄ nullū rōl
ē infinitū fim diuisiones. & ep̄hūs
dicūt rōl impōl q̄ nulla sit multa rōl
portes for̄ infinita. nō aūt ū non
diuidū ita q̄ subiect ꝑ partes diuer
sās formas nisi ꝑ quantitatē eoq̄ fim
se indiuisibl' ē sicut ōdm ī ꝑ phūs
oz q̄ ū q̄ sīc sīnt for̄s for̄ stulez actu et
ꝑfectōes rōis sīt ꝑ se ꝛceptibles
rep̄d diuisionē. nō tū determinatam
ad certas diuisiones. q̄ si certe di
uisiones essēt nec stringerēt ꝑ nec
corrūpent. ī oī gñone & corōne. ꝛ
hō nō essencez ōdm ī ꝑ phūs ad
ꝑ q̄ sua ꝑ dno formā q̄ ē corpoꝛea
tas indeterminatā diuisionē qua
mediāte diuisibl' essētia & diuisis for̄s
stulk̄ ꝑ pres subiect'. & hec cor
poꝛeitas ē rōis alīs for̄s ꝑ se sīnt
q̄ sīc ōdm ī. ē. pyge. for̄ aūt
ī nō eēt aūt plūs sīnt nō mutate &
fim mutā for̄ stulk'. sīc ꝑz q̄ fim mutā
ignis ī aēre. remanet tridentina
et diafanitas eadē in essencia. hoc
habent dupl ē in igne facere. et
ō rōlitas mā ī ē sīc for̄ ꝑ ꝑ alīa nō
formarū ī sīc sīc ꝑfectiones corpo
ree remanet ī ipā & nūq̄ demū
datur ab ipā ī aqua th̄ simultāne
frediqz rōl. et sīc denudare stringēt
q̄ rōl esset ep̄ oīa nō rōe ep̄ fieret
rōl ep̄ nō oīa. et hoc ōdm ī impo
ē fim ꝑz ī ꝑ. phūs. q̄ g̃ hz cor
poꝛeitas ꝑ for̄ ē ꝑ q̄d sīnt oēz
for̄m stulez rōis. sīc q̄ nō ꝑ oīa for̄
stulk̄ rōis & diuisibl' sīt et vtq̄ eq
diuisibl' ē oz nāe ē ē grādibiles et
corrūpibles eo q̄ ꝑ motū diuisibiles
ꝑō ē multiplicabil & ꝑmixta ꝛoz mul
tiplicā fim mām. et q̄ rōlitas nō
ē actus nāe passiua. nec eēt for̄ stulk̄
tūc actus & passiue ꝑ sīc hmōi
ffectū th̄simutā. & ō post ꝑmā
stulā ipā ꝑmutātez. a
ꝑfectiones ꝑmare stulā simpliciū
grādibiliū & corrūpibiliū q̄ dēz ēlā sīc
sīt ut stulk̄ for̄ rōis fim ordinē nāe
quod sīt rōlitates indeterminatam
diuisionē. et tū rōlitas ꝑa que
ē determinatāe diuisionē sīc post
for̄m stulez. et ō plūs corpa phūd
ꝑfē ē finitē ꝑfē figē. hec ōia
probata sīnt a nobis ꝑ loc diuersis.

tm

dupl ē for̄ stulk

q̄ mā ꝑ fim se nō diuisa

tū ad sensū patet in pmis formis
nobē in idem q̄ resistente dimen
sione t̄ nō aeris tū extendi pōt
q̄nō ex̄t ample sub fōr aeris. sed
efficit sub fōr ignis. et sic ē in oz
decremento dimensionis p̄dicte sta
mutat ignis in aerē et aer i
aq̄m et aqua i terram. ab pz primae siue
fōr sibiles q̄ sic roborantes indet
minatae dimensionis. hoc determi
te dimensiones q̄ requiruntur ipsum
subiectū fōrm. et p̄ē i pmis corpib
phīs nrīs ē de mente posteriorū
q̄ constituūtur eoz compositione
sic q̄ sic hoc nō grabitū et corrupt
fōr aut q̄ē impē sic p̄ se appet et
in pha phica phīa. et i lō de aut. ē
ultr agens. et ultr quodlīt patiens. agit ē ultr omis fōr. quodlīt
nō ē ota pō possibl intē et q̄ sic
nō ē limitate oponis impōē ē p
ipē sic fōr corporis recepti
mediē roīetate. q̄ sic ordinis
omīs actiū roīs limitatis huīs expo
nis. ēg ē nō simpē sim p ipm est
i pō ad tante omīs roīetate re
republ hī. et nō remanet erit
remissibl rō oīs fōr i post roīeta
tem tū nō reciprē nemo p accidens
dissibl sit nō aut ante roīeī rō
nissibl ē rō sic ordinis sepis. set
tū in hac nō inte sue dimesse sue
p̄pationis et dentiū in gōz
oponis diuisis. et illa q̄dē ē actiū
sic regnosciē p̄ ep̄ abus sup hoc
in multo loco ep̄sse dicat i lib de
quoz notitia ad nos pueniat. ē
p intelligēn sit forma rei aq̄ rei
nō sit rei reciprubles hī fōr ante cor
porē. pp q̄ ar dr frequenter. q̄
nō ē hoc nō rei et rōr grabitū et
corruptibl et p rem hīt roīetatē
determinatā. et rōnādum sup
cund. hm ē id. q̄ hoc sic dimēsio
nes educte sint de pō int q̄ pō ē dimē
siones indeterminate q̄ recipt formas
rōis. sz pō q̄ mota rei nō ē imm rōis
et q̄ intelligēne sue monetes oppor
tat rem hoc determinata dimēsio
nes nō tū sibiles fōrs suas pōnds
mediē roīetate nō recipiat. et hī est
rō q̄re sic intellectuales sint ipassibles
et immobiles p se q̄ nō mob i rōe nō dim
i quid nō q̄re nō mob i rōe nō dim
i q̄ntū nē q̄ ē in q̄to sic ē in sic. et
q̄ sic sic sibiles dicūr sic. ad determinat
az q̄ sibles fōr sue nō existē p se sic
p mediū. q̄ dicendū rōn fōr omis
p mediū existentiū ipso ad hoc educ
cunt de nō sic actu de pō. sz pō iste
omīs sunt existē. et dr prima sin omīs
ordines celorū et celestiū rōn. a iō
dr az eas esse sibiles separatas. et
hac eadē de rōne dr inter hanc
tēsē ab epōne. q̄ ad fōr nō educta
de pō ad actū sin p̄tē mediē educ.
et hō p̄t ē limitate oponis q̄ rōn
nō effici actu tū dim i nō dim nisi
p corpora hī ut dicūm. et ad hoc fōr
educande sic de p̄t ē q̄nd corpo
reitatis. dno q̄ aut q̄nd nō et non
ipsa. et hec ep̄ē rō q̄re az laudat
magis. de his q̄ possunt intēdi et nō
imprōd et rō ultra in agendo et nō
limitatē in ope. ultra aut q̄ imme
diate az intelligend sic ee fōr nō imp
tā nisi impedīend. dr q̄d impē i mo
nens et ad q̄d ē mota. moues quidē
sim p ipē est actus tal qual determinatus
ē ad q̄d ad ē mota sim p ipē ē separata
et ultra in rōne motē. et hic possunt ep̄
sic dns i tll ar rōn qui. si ens ē gens
movet dē q̄ rōne desiderat et ad ipm
nō venit p accipiend rōne sui
apprehensi sicut gētem et ut dr
ep̄ ultra magē i spūalib ē dend
inter p̄m q̄ movet et sicut motor
rei. et nō movet ad ipm p̄m q̄
impē ē inter rē p̄mū et. si p̄ducat
et sic p̄m nātū sim modū ē impossibile

dl cū pa-ɛ id intellig dep̄ vnd ēt ɛ
idem intelligēs ɛ intēd. sīc ɛ nos d
rimus de intellectu agentis ɛ p̄tio
p̄ ille actus ɛ p̄fectiō sue practice
cīs ɛ est intēs sed ad p̄ dirigat top̄
etiō dicit ɛ intelligens mouet
ɛ tīet ɛ ope. ostitutio p̄ intellectu
cīs ɛ multo plꝰ ɛ intellectu p̄mo
d̄ p̄se ipm̄ sōr ɛ ecōe ɔ̄ ostituunt
ab ipō. et hec ɛ rō p̄e. aīe sensit
et imāgīna phīa p̄ceptiuꝰ motiuꝰ ɛ
sīc motiū actꝰ. et sīc ē ēt dom
ep̄ dam ɛ p̄ncās ep̄ sanctē dom
ɛ in bignis et lapidibꝰ ɛ ep̄ dei
dom̄ in aīe artificē. et sanctas
ɔ̄ sīc alēdis ɛ hūdis ap̄plepoīa
tibus ɛ eo sanctē ɔ̄ ɛ in aīe media
. et hꝰ multo magꝭ ēt nec stand ar
tificiꝰ nō p̄ dns set sīc ēt sōr
ecōe ɔ̄ sunt. q̄dmodō sōr ēst
sue spēi mot̄ motor p̄ma q̄z
ꝑ tles forme nō sīt mūdꝰ p̄ma
ɛ sūt sēpate. hec splendores ēt
sūt in mā. nō dicit ꝑ tles sīc
sēpate nō monedꝰ. ēst p̄ actus
motꝰ rōis ɔ̄ mouet. sīc sūpa ēst
ffīcietēr in. vnꝰ. ꝑbatoze ɛ simo
nēmur p̄ dns essent fatigabi
les ɛ corruptibles. q̄m tūc essent
mpte rōibus ɛ humanitate dnāz
sponte rōis. dicit ars q̄ nō alia
aūt rōis celestiū in tles sīc q̄d
appetens q̄ ē in celestib ut epple
ant ꝑ motꝝ hō fōis intellectiuꝰ eo
sīc determinat ēst in. vnꝰ. phīoze. ɛ
appetitꝰ eō ꝑ ceptꝰ aīe ut̄e mte
lectual ꝑ huīe intelligētie creātē
sīc ipm̄ ɛ hūp eō dūcuata ad ipm
ɛ ēt rō appetens ɛ motꝰ q̄dmodō
i nob dicit aīe monētē. eph̄s ar
facale religiē ꝑ p̄ma motor q̄m ē alte
ōd monens nob̄ ē vnꝰ. ɛ ꝑ ē tm
nō ē multiplicabil ꝑ mām. nō ḡ ab mo
motore nō sīt à motꝰ vnꝰ. vnꝰ ergo
p̄ma motꝰ. motꝰ aūt vnꝰ nō ē multe
mobilꝭ. sīc ē vnꝰ. ḡ vnūd ē mo p̄
ma aūt mobꝭ ꝑ eptē. ē motore
primo motū p̄ma. nō ē p̄ ōd alia
mobꝭ et motꝰ à motore ē reflexū
tur ad illa. tūc aūt ordo vnꝰ ꝑfi
cit vnūsqm̄ mūdū vnū. ḡ ē vnꝰ
ē mūdꝰ ɛ nō plꝰ. ē mūd plēs. hec
ē aūt ꝓbabilissīa q̄ intendit aꝛ
nō ꝑt aūctoꝝ. sīc apparet p̄m
libꝝ de cēlo ēt. p̄ de sūa ordō p̄ti
cularī. aūt aūt ɛ theodosiꝰ pue
ab ista declinat opīone. dicit ē celū
corpꝰ sp̄ē sphēles posit corporeitatē
et hec rō ē q̄ dicit celū ēt duplicem
motore. aīaꝫ. s. ɛ intelligentiam
. intelligēnd ēt ē ɛ aīa p̄ intra
et sūt rōnem corpꝰ q̄ intelligēs
ē ulīg. ulc aūt ēt ulc nō ē sufficiens
rō p̄ncipiū. motꝰ ad celi
p̄cipalis ē ꝑ ipm. et rō ꝙ ēd hre
motore ꝑ ipm ɛ p̄ncip. hec aūt sūpa
nō ꝑ hens. q̄ dicit dns ēd forma
q̄ datur mēbrorū corporalīū edu
citur de p̄ē ēd aīa. sīc ɛ apd corpꝰ
tuīs determinata educi de corpe. inde
terminata ɛ ē grabil ēt corrup
tibil. ēt aūt alias locꝝ de hijs lacq
tractādi. ē aūt. ꝙ. opīo cuīsdam
magnoꝝ phī cui nomen ē album
zer. q̄ dicit inter omnes ē vnū. sī
indūduatoꝝ ꝙ esse ēt dūplum
et ē indūduatio eius ꝙ p̄ radiatiꝝ
ɛ ēd dicit ille motore ꝑma ēt vnū
i sūd. sīm ēt differt ē intelligē
tijs ɛ monetijs. ē tm̄ ꝙ ēst dicit
tur hūana ēt tale. ɛ cessante
indūduatione ꝙ ē ꝑ radiatiōm
rōis tm̄ remanē hec ꝑma motores
. hec aūt opīo mala ē ɛ sīna fidei
catholice. ꝙ sīc ēt ēt nō remanē
aūs post mortē in rōne aīe. set
remanē. ēt omnīs aīa vnīt idez
ꝙ ē hec ꝑma motorꝰ. et ē ēd ipō
ꝙ ē impossīle vnīt eidem indūduari
ad plura subiecta. q̄ stinguer vnū

mō

mũo fozm̃ cẽ in ꝓlixũ ſſiccus ꝛc hꝫ
ẽ impoſſ cũ fozm̃ nũc̃ur ũ ꝑ ſpm̃
. ḡnt tm̃ tm̃ augẽ. quod ebonizer in
hoc ꝓ ꝑm̃ motor ẽ vnꝰ. ⁊ ipſum
vnitatẽ ꝓbat̃ mundꝰ cẽ nõ ꝑ ꝑpi
mũ duſam aut fere ab omni
ꝑpatẽte alijs ꝑfect̃ i medio
antechron ⁊ ultro fonte utre. qꝫ
alio nõie dr̃ de forma ⁊ cũ ſnitu
latur ſequãm. hec ẽ dr̃ cẽ nr̃ ſpua
lem cuꝰ ꝑnacuꝫ ẽ intelligẽ
⁊. ⁊. determinatõne determinatur per
duas ſones ⁊ cõcl̃. ꝑ ḡm ⁊ etatẽ
⁊ cõ ponit̃ intelligẽtias ⁊ ꝓles
ſtis q̃ponẽs ex nũc fozm̃. et eſſe
ſubtiliſſimas ⁊ ſplẽdiores ⁊ ſilen
les ſm̃ dr̃as ſtatꝰ ſue eẽtie. et
cẽ motores ſtatuꝰ ꝑ imꝑiũ
⁊ nõ ꝓbãt̃. ſtm̃ gt̃ mlt̃ ꝙ nec ẽ ꝑ
motorẽ cẽ vnũ. ⁊ inde gẽdeatur
ultiõ mundꝰ cẽ vnꝰ ꝙ modꝰ quẽ
dr̃ẽmꝰ. hec ḡ ſufficiãt ad ꝓſens
de alla plẽne ꝑ ꝑhẽ. ⁊ ꝓlixius
mundꝰ eſſe vnꝰ. ¶ Cꝫ. ſſe dicẽ
ſſio ad ꝓbãd ꝙ mundꝰ eſt vnꝰ
in ſtra ꝓbõ. ex yſicis ab metha
ꝛ aſtronomꝫ

Q ſt aut ad hoc aliq̃ ꝓbõ ſub
tilis ⁊ imꝑata ex yſicis
et methaꝓſicis et aſtro
nomꝫ ꝑſpendũ ⁊ ẽ iſta. ꝙ ſpere
celoꝝ ſue ſunt in mundo. iſto ſue
⁊ alio plures ſint. de ꝙrũ nõ inſta
ꝛeẽmꝰ nõm et ratiõm. ſz. yſicoꝝ nos
ſtre ⁊ ſupponẽ ex ꝓpria aſtrono
mie doctrina ẽ ꝙ omnes ſpes inferiores
mouẽ hñt ſpes ſuꝑiores. cũ aut ⁊
ſuꝑiores mũo duplicẽ ſm̃ena
mus motũ ſpes dr̃. ⁊ ꝑ. ꝑ. ꝓme
ſ. motũ planes qui ẽ ab occidẽte
in orientẽ. et motũ diurnũ
qui ẽ ab oriẽte in occidẽ. nec ẽ ꝙ
alter illoꝝ motuũ inferioꝛ orbes
ſpes ſit̃ dr̃. et alter ab alio mo
toꝛe ſtioꝛi. cũ aut ⁊ motu diurno
equali moueat̃ inferioꝛ ⁊ ſuꝑioꝛ
⁊ ꝓſtet ꝙ nulla cõ mẽſura ⁊ ꝓpoꝛ cõ
ſurgãt vnꝰ nec ẽ. ḡnes ſpes equal̃ moty
ꝑm nam. ꝛ. nasci ꝙ motꝰ diurnus
nõ ſit eis naturalis. ſz ꝓꝑ motꝰ planes
quos ẽ ab occidẽte in oriẽtẽ ⁊ ꝙo ẽſt
ſunt inequales. ḡ motꝰ diurnꝰ ex
quo ẽ ab alio motore nõ ꝑt̃ ee ⁊ cõmꝰ
ſuꝑioꝛis. et ꝛelinquit̃ tandẽ ꝙ
ꝑꝑ ẽ motꝰ ꝑmi mobilis ⁊ ꝑmi moto
ris. ꝙ aũt inferioꝛa moueãtur eod
motu nõ ꝑt̃ ẽſſe ſingl ꝙ ſit ex aqua
⁊ ex vna. impoſſ ẽ ẽ ut dicit ꝙ idem
duoꝝ motuũ ẽgꝛio ẽ nempe tuũ
em̃ moueãt ſue ab vno motore ſiue
a duobꝰ. ſi cũ eẽnt equal̃ fortes
ambo ſtarent. ⁊ ſi vnꝰ eẽ eſſet for
tioꝛ reliquus illẽ remaneꝛet ⁊ alter re
ſſaret. ſꝛ dicẽmꝰ in vnꝰ. ꝓbicoꝛum
eadẽ ẽ cõ dicand ꝑt̃ ꝙ inferioꝛ relꝛ
moueãt motu vno. et ſuꝑioꝛ celum
tractu ſuo moueãt. ẽ in oppm̃ quia
cũ vnꝰ motꝰ ſſeꝛet aliud. ⁊ ex
iſmẽ ẽ ꝙ indẽmꝰ ꝙ ꝓcẽſſer duo cel
iſmẽ ẽ ſſe tanꝙ ẽtes monẽtur ad
ꝓcem vnꝰ. ſicut aptũ ẽ ꝑ dem̃
nec inſtrumẽtoꝛ omnes celos pla
netaꝛ motũ ab oriẽ in orientem
. nr̃ iteꝛ dicẽ ꝑt̃ ꝙ duo motoꝛes hñt
faciant in vno mũo ẽpes ꝙ duo
motoꝛes i nulla nã determinantur
ad vnũ mobile ita ꝙ uteꝛq̃ ſit ſicut
inte. ſſi duo ſint vnꝰ ẽ ut ſicut ſn
relꝛ. ⁊ alter ſẽ fantaſia moueꝛ
. nr̃ iteꝛ eſſet ſi eſſent duo motoꝛes
fieꝛi poſſet motꝰ ꝙmunis i vno
mũo ad duas ꝛes oppoꝛtas ꝙ in
punctũ ꝛeflexionis recte eſſet
ꝙ ꝛetem ſuſtinẽꝛe. ſꝛ ſufficiẽtꝛ
ꝓbatũ ẽ in vnꝰ. ꝓbicoꝛ. ſi aut alijs
dicat ꝙ hꝫ ẽ cõ ꝙ tota celoꝝ ſpes ẽ gra
nuus et vnꝰ nec. ⁊ nõ ꝑ orbes de
ſtinctꝰ ⁊ mouẽ a motoꝛe vno. et
vno motu qui eſt ab oriẽte in occidẽtẽ

(et ē error ussy q̄z planete vñ⁹ mo
neri ab oriēte in occidēte. cū tñ
ab occidēte in oriētē moueāt. illud
reputam⁹ in sam ce capitis cū nos
videam⁹ lunā plus ac plus accede
sm̄ q̄ ms a sole recedens ab occi
in orientē. dr̄ primulas a sole dis
tans orit in oriente q̄ sol occi
dit in occi. et tñ dessiccus alumē
p oppm̄ reūtur se in aerem. et
cū hꝰ dicto ūtatē et omnib⁹ phis
sit grud. utrū ens az tñ t celo (et
mundo q̄ ens in. pl. p̄ phm hꝰ negat
et tñ hoc cōis ḡpretand⁹ clarum
ē planetas. mouer q̄ aquos mue
nt assertores. et in veritate asser
tores dicti illi⁹ nō sūt de nā
e motib⁹ celi. sz ūtes q̄ imaginā
sentur. nō curātes q̄ ingenia
sent ad dictū eoz. sciant aliqs
dicat sz dr̄ alpetragius. p̄ celi q̄s
destinct sūt (et oēs sūt grecitā
tum tñ. (et monetur ab oriente
in occidēte amotore p̄mi hui mo
toꝝ alio. et cū a motore vno sm̄
sit vnus motꝰ. oz q̄ omes moueāt
motu vno. sz motꝰ ille forcior ē in
eo q̄ nūme ē q̄ntū quid in eo q̄
distat ab ipso. et cū cū p̄mo mo
tum a motore p̄mo pfice rectū
ab eod̄ puncto in idem sm̄ mō nō
adhuc pficit rpin. sz distat a pū
cto a quo incepit motꝰ. et sic dis
rendendo p omes spas semp est
motꝰ tardior q̄ inferior. quod
in septimo pp distantiā a motore
primo usq; ad lunā q̄ notabi
distat vtra p̄ueit multitudo a mo
tu diurno. p tñ q̄ retardat est
ē p. p̄m. gradꝰ (et cum alio (ille
retardationes faciūt videri q̄ pla
nete moueant ab occe in orien
tem. cū tñ hꝰ nō cōtingat eo motu
sz potiꝰ ex retardatione inferioris
spere post superiorē. sz gñ aut dicim⁹
ita de reliquis nō ē ēt nos quo
ad ḡtūm quid hic intendimus
q̄. s. mūdꝰ sit vnꝰ q̄ sm̄ istū mo
torē t oēs vnꝰ (et tñ lis. et ex hoc
nos deducim⁹ mundū ee vnum
sz tñ dictū in se sūm t multiplicē
de cōis quātitate hic reputam⁹
sufficē. vna quāe ex p̄dictis retar
dacōnibus spare inferiore q̄e
monetur sup polos extos signoꝝ &
facit retardationem. q̄ nisi ab occe
in orientem. tūc deberet ḡpriā
nalis descendens fieri. nos aut
videm⁹ q̄ nō sit hꝰ q̄ saturnus
pficit rectum retardationis ab occe
in orientem in xxx. annis. (iupiter
in. xij. q̄ ē ḡpriā duplū. sequēs.
et mars pficit arcuale in nouē
quid in duob⁹ annis q̄ ē ḡpriā ad
ptus motꝰ plus q̄ sequēs. et
uen⁹ sol pficit arcuale in vno
anno q̄ ad martē ē ḡpriā nouē p̄
duplū sue sūi duplū. et sic deīcen
dendo nō immediate ḡpriā vna ab
sequenti. alia cā ē q̄ p hꝰ nouē
mēt omēs deberet repedare circa
signoꝝ q̄ primus p̄mꝰ t equus
motꝰ sequēt stelle q̄ sūt in fir
mamento q̄ ē celū octauū. et
deberet quelz ḡpriā ad inferiores
spas. et hꝰ nō fit q̄z repedatio
ēt pficit t. ei. milliēs. tūs ē hꝰ
nō ḡpriā natur motꝰ planetar
sm̄ eandē ḡtem ḡpriōnis. z nō
ē q̄z sm̄ hꝰ omēs stelle in pricipijs
loꝝ circuli appārent sūt eidē
altitudinis a tra. et eiusdē q̄n
tatis deberet appere diametꝝ
equalis q̄ nō ē palpabile sēs. ad usū
ptatum q̄ instrū astronomicū.
sm̄ hꝰ ee nō deberet vna q̄ appere
nere ēgdā stella alia. cū hꝰ in marte

eqlis

expressissime videat fluu ad ipsum et fluendo ad magnu spaciu absq; impedimento vide redire ad ipsu omnibus horis diebus et noctibus inuenimus et ipse stelle planete pleq; stantes in loco suo quid ad alios q; tm̃ magnu circulu describat absq; omni obstaculo redeat ad ipsum. Hinc quibus videtur q; celi sint corpora solida et densa. Quia post motu spe supposite

sed ꝙ ego celum sit loc⁹ e sic quo ad eos celum ē in loco cōi. oz ꝙ eos credere ꝙ loca mobilia ꝓmoz sint tria sim genera. Jenica sic ē epi mobilia hoīm aut loco⁹. vnus est descendens deorsum et ille ē loc⁹ eoꝝ ꝙ quiescit in medio et idem ē corpi grane. 2ꝰ aut ē ultimꝰ locus qui longissime distat ab ipo et ille est loc⁹ eoꝝ ꝙ mō circulariter et nō ē grane nō leue. sic ē celum. et tertius loc⁹ ē medius horum duoꝝ locoꝝ. et ille ē loc⁹ eoꝝ ꝙ ē inter duo loca et ad ē leue ꝙ nullo loco⁹ inter contrarietatem ad est in loco illo. nō oportet ꝙ alio sit loc⁹ nalīs. et hoc ad ordinē ē impossibile. sic ē iste loc⁹ medius inter centrū et circumferentiā est locus corporis aīalis. nō oportet ꝙ esset ad cor simplex cui est naturalis. et nos ad ordinē ꝙ nō est ad cor aliq ꝙ sit ꝓter naturā istorum tm corpoꝝ ꝙdrinoꝝ. sic hoc ē ut dicam nō est nullus locus medius inter centrū et circumferentiam nam sit loc⁹ eoꝝ leue. si nō leue et grue huiusmodi de quibus nos facimus mentionē in futuro in sexto huius sic in lo. z. et .q. sed ꝙ ex dictis habetur hoc ē ꝙ sic vnus ē loc⁹ infimus ad ꝙ mouentur ea grua et quotcunq; sint mobilia. et vnus ē loc⁹ supior ad ꝙ mouentur ea leuia in quotcunq; modis fuerint sic nos ordinamus ꝓ pluribus. tra nō ē vnus in nullo ē locus in ꝙ mouē ea celi in quotcunq; modis fuisti. et sic ē vnus loc⁹ vnus ē mundus. ꝙ nō ꝓt esse plures mundi Et hoc idem end ordinē ꝙ deducoꝝ ad impossibile. detur ē plā et medium ad ꝙ ē motus grauis in pluribus mundis. et plures ēt orizontes ad quos ē motus leuis. Et ꝙ illa loca diuersa nullatenus nō differrent spē. sic mō solum. nūc medium ꝙ medio plus distat quā medium ab orizonte. sic medium cū medio iunct in spē. Et medium et orizon opponuntur grue. ꝙ ptes distant in loco Jenica in spē quā gia in spē. et hoc ē impossibile Cū ē enim gia naturā a sedere ꝙ distancia ē appta ē in grossis in loco aquis distāt transumptus ad oīa alia gia. ꝙ gia in loco naturā debent distare. et gia agrario nō maxime distare ex ꝓpositi qua ponūtur plures esse mundi. ꝙ ista ꝓpositio non est tm falsa. sic esset impossibile ponere plures mundos ē equales in grauitate. tunc nō possent plures congregare istud nullum mundum quod patet. et sim hoc duo orizontes in gia quorū ē et retrorsus mundi non stringunt mundū. vnus soli medio nō ponūtur. Cum ꝙ gia ꝓpter quam locus debet esse equalis. Sequitur nō ꝙ ex hoc gignatur inequalitas. Et erunt elementa superiora perennora elementis

et sic vnus
sup in pn et

ssima z ꝑ illa q̄ primes hās ꝺ ꝓpo
nendū · vta ꝓ pt̄ semꝑ tē · istud agē
tes · et tal̄ nō se hēt pō dom̄ ent̄
creatā ad rām pmā · z ad ꝑ ē ꝺe n̄
mūdi deo nō posse fi plures mū
dos · hoc deus si uelet posset facere
plures · Ex hoc dste tū dicunt dm̄ pos
se mundos plures z infinitos · z hꝝ im
rabile fuit deū · ꝙ ꝑm hꝝ nō oīa bñ
rūle pfficiē · ymmōne rndet ꝙ
nō sequit deū ꝑ illa dicunt creā
tores mūdi quorum pter quos
dicunt mundos · bñ · n mūdos nō
ē pfectus sine · quia one rndet · ad
hoc aut nō ꝙ capax sui ꝓpios mundos
si faceret magis impm̄ · ꝙ nō plus
sape mundos se in pūcto stingeret
z nō moueatur ꝑ se · z ꝓ ponꝫ una
tingat · dicit · vide ꝙ una sepi impe
dit alia ī motu suo nō ut illa esse
cant dicit motores sunt separati
ut ꝙ a se faciant impm̄ · ꝙ hꝝ ꝙ una
sepi impedit alia z ꝓpellit · ē erro
neū · si dicit quod deus mundū guber
nare motu z rone eōdem nē · habi
tualiter dicit ꝓpriant hītes gla ·
ſlim̄ gō · ē ee plures mundos · ad gō
ordinem z dispositionem ꝑfectiones
clare · ordinate sum · ꝑ ad hoc
tum disponuntur locabiles ꝑ rem
tudo z virtutes et ḡiosus z leui
tas · z ordinem ꝑfectionis ꝓprie ꝑ
ultra et sum mūs ee finitū · z ostēn
dimus ꝓ dm̄ lord rndet ꝓpositū · Et
ordinem trium ꝑfectionis ꝓprie loquē
do finitū et quia ē mūs ꝓprie ꝙ
sufficiat ad ꝓsens · Cm 7 de obiectio
nibus sufficiens et quibus ꝓbari vr ꝙ
mūdi sint multi //

Quum in ꝓdictis mlē adu
cte sint demōstrationes z ꝙ
libet earum ad ostendendū
mundū ee unicū nulla est

fiunt p̄ rum dñe · ꝑ ꝓ mundꝰ ē vnꝰ
ſ̄ ꝑ · q̄ ſi eant duentes ad infi
nit̄ p̄ rum nō ſēnſibilem · ⁊ alle demōſtra
nes patēt plus hui⁹ vm⁹ qua ꝓtenet
dñe · ſi fiat ꝑ ſ̄ſ̄ · n̄ hñdant · n · ab
epes niſi ꝑ ſunt ꝑſ̄ affinidata · et
mag̃ affirm nolumꝰ aut nūc demo
ſtrationē ꝑ ꝓ detinēte ⁊ cōtinente ·
ꝓ mundꝰ ē vnꝰ · et ꝓ nō ē pt̄ ut
mundi ſint plures · ⁊ ex eo d̄ poſſe mo
hunc cōtinere ꝑ ſ̄m n̄ ſua ē ⁊ ad ſ
ſempiter̄ · ꝑ nō ē finem ex q̄ qua
re hūtte ſ̄ſ̄ · et ꝓ cuiꝰ ē cōe · ꝓ nō
tradit ſub corruptione · ſ̄c ut nullum
nobiſ̄ finem doctrine gñe impedi⁹
ex obuertat ſcripture ·

Obiḡ nūd ut dicū ⁊ determinem · ⁊ oſtē
dam · ꝓ mundꝰ ē vnꝰ · ⁊ nō ē pt̄ ut
ſint mūn⁹ plur̄ · Volumꝰ · nūc ꝓ oſten
dimus ꝑ ꝓ mundꝰ ē vnꝰ · primo
nem ⁊ principiꝰ ⁊ diſputatiuā ex
bis aliqꝫ fuit de vnit̄ mūdi · ⁊ pt̄
· n · ſic ſtendo ⁊ diſſuādo dicē · ꝓ nō
ē pt̄ ꝓ mundꝰ ſit vnꝰ · ⁊ mdēm
m · ōi re ſ̄ē ꝑ ſtrem ut n̄ · ꝓ mūt
no ſtre forme ē ꝑter interitꝰ
eidem forme n̄ mūi ſua · ꝓcepte
n̄ eni⁹ michi ſit ſenſitiue ⁊ ꝓtincia
tum n̄ ꝑtim · et mūo ꝓ et ſenſile
ſit · ꝓpoſ eq n̄ ⁊ fōr · ſ̄ſ̄ nos for
mā eq ꝓſſum · eſt intelligi · abſtra
hamꝰ ꝓ pt̄ · ab ipō · ſicut abſtra
himꝰ vle a pt̄ · alia erit intentio
ſtre fōr · vbi⁹ quid ſit eidem forme
ſ̄m · ee ꝓ hēt ꝑ hoc n̄ i ſ̄ſ̄ ⁊ ꝓ quid
ꝓtulit · ⁊ ſenſit · et hui⁹ ep̄ · eſt
in orbe ſiue in mundo · fōr · n · orbis
ꝑ ſ̄ſ̄ ſcripta ⁊ abſtracte · alia ē · quid
ſit · ꝓ ē ꝓcepta ꝑ ee nō ex ſe · ad
ra · fōr · n · rotundꝰ · in ee fōr
tūi ꝓcepta ⁊ ſ̄m ſonem ꝑ rotun
dum eſſe ut inueniant / ingenio

nā ſi d̄ rotūditate · abſtrahit ⁊ diſſi
mulat ad ſ̄m illud nomē nō ſcripſ
in diffinitione illa inueniant eſſe aut
ingenio · ſi aut ⁊ rotūditate demo
ſtrationē ꝺ quid nūm · inueniant eſſe
aut ingenio · egregiam tue formā
nō mā · et conſideranti ipſum ſ̄m ee
ꝑ et ſcrip⁹ ꝓ hēt in nō · et hō nō
conſideratur · ſm d̄ orbiculato ſ̄m ſ̄
⁊ illa ꝑ ee in matūs multꝰ nō
ēſtare · ꝓ nō eſt ſi d̄ vna mā
ꝓcepta eſt nō ipſi ee omitto · ſtat
ꝓ orbiculato ⁊ rotūdato nō ſ̄gnā
ficat ꝺ formā · ſ̄ rotūdum demo
ſtratiue dem ſignat formā · mā
et nō in hijs demōſtratis · ⁊ ꝑ · ad ma
thē · et d̄ mā ⁊ nūdum ſic depriā
· 2 · poſſe · ſ̄ nō oēs · abſtrahā
ſ̄ eūles aprīdiū · et eūle depri
denominatiue nō poſſe · hō ꝓ depri
mus de formis · abſtrahē ſ̄gnifi
catis · ⁊ ſecūm ꝑ ſillūd pnem
dem · ē ut ſtrang · ſualē ⁊ res
ſ̄m formā ſolā · ⁊ ſ̄m ee ꝓ hēt in
mā diſſimo de · conſideri · nos ent
hic laſmur de forma ⁊ eūle pre
dicē de ſuis inferioribꝰ · hī enim
abſtrāit · ⁊ ſor · et nō ꝑdicatur de
ſuis inferioribꝰ · ꝺ ipſe · ⁊ ꝺ quo
nō rotūd · ad ipſā inferioza · ſ̄ ſi
mus ꝓ ſor · ⁊ abſtrahē ſ̄gnā · hec
ſit ſor · nō introducē ad nō poſſum⁹
⁊ nō poſſum⁹ dicē ꝓ alled ſit · al
lium · vel ꝓ hūanitas ſit homo ·
hic ḡ hinc in ali ꝓ ē ſor · ſimpliciꝰ
ꝓ pt̄ · ⁊ ꝓcepta ꝑ hō ꝓ ē de mulꝫ
et in multis ſimiliꝫ ꝓ ipſa ē
apta dari de multis predicabilibꝰ ſ̄m
ee ipſā ꝑ · ſ̄ multis · multoze ꝑ
aut ꝓ nūm ē ꝑ · et ſolū ⁊ ꝓ multas
ſales nūs · efficiuntur · nūm ꝑ · ⁊
ſuppoſita · vnꝰ nē · ſor · ſ̄ ḡ · nō ſit ·
ꝓ nūe quod hēt formā cum mā

ſ̄m

ſm rōnem ſue forme multe poſſit re
vemre / et p dictam ſuam actiuā multiplicā
in pluza indiuidua ſic ḡ vī p ſit de
mūdo p rōne ſor̄ ē rōnabil̄ / et rōne
mi ſit pḡificatiu. cū oſtet mūdū eſſe
ex pn̄ ex mā / et forma.

Simlr̄ ē oſte mūdū ſm̄ vnaquaq;
rez. ſi ḡ alīd ſit ē. ſi ḡ ē ep̄n̄ vñ de
ſimlr̄ ſenſle. et cū ipo ex mā ſit fōr̄
et ſic vñ ē p̄ vnā ꝑtē mūdi
ep̄n̄tiz. ē ē ſm̄ ſenſle ut deprim̄
ſ̄ / et rōnabile et ſenſ̄ ē p mā ſua
et p̄ p̄m̄ mēdū ducēnoſ in ipm
ſi ḡ h̄ ē ſ̄ h̄ tue mūeriūt̄ / et retro
rello / et p̄m̄ cōtinuū / et p̄m̄ ꝓtiguū. et
ſi p̄m̄ d̄ rello ſimone. abſoluto rad
tzato ſignifficatiue rello qđ. abſ
tzahim̄ ipm̄ ab h̄ relo. ſm̄ūd ē
ē alia ſua. ſm̄ dicim̄ h̄ relu ꝓcu
laꝛiter ſignifficantes ipm̄ p mūd
ſen̄ rellum ḡ ſimone. abſto / et abſ
tzato ē fōr̄ ſola vlie. ſic p ſimone
nrm̄ rō dicim̄ hoc rellū demoſ
tzantes ipm̄ in mūdo ſen̄ ſignifficā
ſ̄ ē / one aut ꝑt formā rotā
bilez ē ſigned / ſm̄ūd ē mane
p̄ ē mīa ſ̄ / poſ̄ / et alīs ꝓcedē in
actū p modū q̄ dicim̄ ḡ mūdi
rellū ē ꝑtē ē mūdi. et iſta
decep̄ ſeſ̄ nō plone / ſ̄ ꝑtē eōrū
apud creatorē mūdi ad ſ̄ dirēt
opus ſuū ep̄ſſe. Et ſm̄ et iterū
ſm̄o ſeſ̄ diffinitiuū in ep̄ mūdi / et ē
(rē. ē) ep̄n̄ apoſtol̄ cū ope ſcripto mū
do. dnō ē q̄ſdā homēs plonē ſapi
entiā ſm̄ūtes p ep̄n̄ ꝑtē mūdi
ē apud creatorē q̄ nocāt mundū
archetipū. eo p ē hoc mūdi ſenſ̄les
ꝓcipalē tripliē q̄ hoc ep̄n̄ nō recedit
ab ipo q̄ ipſi dem plo nō dep̄t ideā
in mente diuina creatoꝛ. ſm̄ h̄ ep̄

dicim̄ nō ꝑ p̄ dēmūd ex dono
et mūdo / mūdo. ſ̄ poſſet ipm
hēē rōnē nēā nec creatiuā. et dic̄
ipm̄ ē fōr̄ ſcripturā. ad quā formā
tuā ille ſ̄ gdēnd̄ rēbem mūdi pp
q̄ nō ſcripſit illa eōrū fōr̄. et ſtūc
ſ̄ ſed ī mā nō potuit ymaginē ē.
eo q̄ ſtare ſuā ad ymāinez illaꝛū
ſ̄ manēt extra mūdū. ita q̄ deꝑit
homēz ē ſcripturā / aſſimē ſcripturā
et ſic de alijs. oſtatiuē q̄ nō. ad vnum
ꝑtēo manēt apud ep̄n̄ē ep̄
infinita formaꝛū ꝑt q̄ mundi. aſ
ē nulla aut ꝑ ē nulla. ſi ſ̄ aut
dēbit q̄ nō ꝑtēt ad nros iſtos dubiē
eo q̄ nō ſuma deffendētes opionē
de eternitate dicūt q̄ ad hoc q̄ ex ꝑti
rōne vidē ſeq̄ q̄ poſſit mūdus ē
multos vel ex̄ q̄ ſint multi. eo q̄
ꝑtēnus. dē ē ī actu q̄ potuit ē
in pōſſ dēnā in ꝑtēnā ē.
vend ex ſidēnā mūdū nō ex̄na
hēē. adhuc vꝫ retre ſequi mūdos
ē multos. vſdem ī. q̄ ē q̄ vñ
rō fōr̄ ē in mā q̄ hoc ē plīſſerē
et q̄ ē nulle pres ſillas ī mā ſuſ
nire p ſuꝑfluitatē. ſm̄ūm ē q̄ nec
p ſtatū rōnem ut videt. q̄ aut
ſit rellū nullū aut mūdi multi
aut poſſ ē ut ſic ut ꝓ ſint multi
poſſet q̄ is decepta ex hoc rōnis
et ī credentiū dicat ꝓbabiliter
opionem q̄ mūdi ſint nulli. nil poſſ
ē ut ſint multi: C̄ q̄ de ſolutiō
dubitationū inducta. q̄ h̄ quod
dictū eſt mūdū ē vnū. et ꝓ q̄ mūdi
eſt vnus

Quoniam q̄ ḡ ad hāc intentio
nez ut ſtatuam. in mūdi
ſit vna poſſumus ſtudiū
nrm̄. nrm̄ ē not̄ indagare de ſingu
liſtis dēs ꝓuentibus / ſed tm̄ ne
utrū. ad hoc ut ſtatuam q̄ ſit rectū
et q̄ nō ſit rectū. ꝓbabiliter q̄ dici
mus q̄ in obiectiōne ꝓa ſuſtinebit

per

gredier

dmūd vnus. plo opīa

(z nõ dicend z ꝙ nes vna ꝙ oppõitu est
ep nõ z forma alt̃ z vnus ꝙn fort
dissimil ut obstacula. Cũ ẽ ꝙ notũ
qz adhãc intenc̃o ꝓpnia studiũ
nrm ut pdigemꝰ rõ. Et ut forma
tñ z alt̃ ẽ ꝙ et dissimil sm esse
ꝙ hẽt t nõ ꝓdicte ipam formam
stud ẽ retnd ẽ (z nõ t sm o. ds gra
dreno illi. Cum ẽ alt̃ inducta sit
tres sit simꝭ ꝓpões. quaꝝ vna
t. ꝙ omne simꝭ z opõ ep nõ z for.
et altera ꝙ de opõ ep nõ et for
t alt̃ vnus in vtq; for acceptꝰ
et alt̃ sm de nõ in oppõ. z tertia
ꝙ de t nulla vꝝ ẽ vera. Sup
duc pores ꝓpões absq; oĩ ambi
guitate nõ. tertia aut nõ semꝑ
t dia. ꝫ alt̃ fl'a ꝑ nõ dissonũ. licet
ei ad forma ꝓpõnalibus sit tñ nõ ꝛ
ratur nisi nõ ꝙ ẽ ipam actu ꝫ
põ t subꝑ. si g totũ nõn. opted
sibi ꝛmeat subsẽ vtq ꝙ nullam
hẽat aptitudẽ ad ipam. dico
nõ eonte ep ipam tue nequam
põ ẽ ipm ꝛtinu actu plurib⁹
et ꝑ hẽ simone rellor ñ nõ est
nulla nec̃ nudoꝝ. rellu oĩ
et de ignãle frm ẽ ep tota sua
hoꝝ gnem. sibi nõ z nõ ẽ de ipa
ep ipm. mudy aut fuit ẽ ep tõ
nõ simꝑ (z eo nõ pnt fieri multi
et nos quidem de hoc afferemꝰ
ep. Et nos idem afferemꝰ ad illud
ep. (z grã dicẽ ut sit sensꝰ nr
manifestior (z planior. ad ꝛte
lligend. dico g ꝙ si simꝭ ẽ ꝛtin
vitas nisi aut intrinsꝰ in carne
nasi. tũ simꝭ ꝙ sm (z nõ est
caro nasi. si g ep omnibꝰ mundis
q sint nõ ẽ possunt formet vng
nasus (z in illo sit simꝭ. tunc
nõ erit nr poterit ee simꝭ ñ
vna (z nõquid inuenietur simꝭ
nisi in carne illius nasi tui. (z tũ nõ
inuenietur in ds alio melꝰ cor
pore. ex ꝙ in rõne simꝭ rndit na
sus. qz simꝭ ẽ nisi carnalis.
sꝫ aut si dicat ee in hoc naso et
ossi et nerui (z alia sitia. tũ si po
nam⁹ bnd hoiez q statuꝰ ep oĩ
modo et ossibꝰ q sue nõ poterunt
ee nõ hoiẽ. opportebit tue ꝙ non
sit nisi vnus solꝰ hõ (z nõ alius ex
qz tũ impossibile ẽ ut demꝰ mu
tuꝰ. ab illo hoiẽ rationes (z ossa ꝙ
dicsiones aliud ut dicãt. ab eo
põ caro qz ep actu carnee nõ sit
gnõ hoiẽ. et eo ñ possit resolui ca
ro de pũ ad aiam nõ gnãliꝫ alius
hõ t iste ee⁹ vnus hõ nisi quid dem⁹
inueniꝰ nr (z soluetur ꝙ carnes
ep qꝫ nõ sue nr in toto nr in ꝑte ꝙ
dicta eptza formã ꝙnet. Sꝫ
cute t in ordine alijs. qz nihil nisi
triplicẽ for ꝙ gnones ñ hoc nr. ꝙ
nullo pacto⁹ ꝙ dicem⁹ nr ꝙ est
sub for põ. licz nõ sit sub ipa sm
quas aiam⁹ nr. n. Tuetur de oĩ sed
ipãta ep nõ (z for. ꝙ nõ ẽ põ ꝫ ut
aliud hẽat sibem t in spẽ (z dicentes
in nõ solo. sm nulla t nõ põ sibi
ei ep ꝙ opponit⁹ indiuiduũ eiusdẽ
spẽi. nedeamꝰ g ad ipõ⁹ adup
tantes t dicta ep dicites ꝙ rellu
t vnus. ipõ⁹ ep nõ (z for. nedeamꝰ
g nud dicẽ et dicamꝰ ꝙ rellu (z ẽ.
nocamꝰ aut hẽ rellu nel rellu tõz
nam quꝫ ẽ motu rectꝰ. nel
ecc tõ mudu ꝙ vno nõ dr rellu
ut pferẽs ordinem. (z ẽ opõ hoc
rellu ep tõ nõ t. Sorte per ꝑm
terepnẽs tibi for. (z sua nõ ẽ ter
mata actu ꝙ formã et nõ pot ad
formã alcuiꝰ sit ecc ꝙ. ordinem
et ꝑtem supra retigemꝰ ñ dicim⁹
ꝙ est in nõ aũ coẽntes indeter
minatas dimensiones. Si ei non
opõ t hoc rellu ep medẽte sue nõ.

fz

si ep̄ nō nūc vnū ē. & nō sūt rōnes multe. dico cum ep̄ncia mā. q̄ si ponā celū mūdū. tūc oz q̄ ista nō sit ni ep̄ medie sue mā. q̄ equalia in substātia equalia ē mā. sūt & duo hui⁹ individua cuiꝰ sp̄ei vna eq̄ latus dētur mā in sp̄e. sūt ē ep̄a p̄ dividua determinata huic q̄drato. vtr̄ eoꝝ determinatus huic substātie mā ep̄ce celi. cum sūt ep̄a p̄dicta sūt infinita et q̄ trāsmutent ad p̄ducēdū infinitū tm̄ p̄fecto nō dicibile ē nā p̄ assūptum equale. q̄dra ei ē mā patet. ep̄ q̄ sūt q̄dra. tm̄ p̄cise in grāo ne silliq̄ q̄ supra ē ep̄ superfluo cubi digesta tm̄ trāsmutabilia cum adpuncte ē. q̄ in simplicib⁹ grāo vnq̄ ē corpus celi. et ē. ⁊ nō celū & mūdū sūt de p̄mis pdicatis. q̄ sūt ei sūt. ⁊ mā altꝰ mūdi p̄ter. ⁊ quod absurdū sūt. g̃ oz q̄ nō ep̄ medie sue mā. ⁊ ep̄ toto sūt ep̄a mūdi ⁊ sūt celū. credend ē g̃ q̄ ista celū nō mūdus nominetur nisi alte. & abstrahente ab hꝭ dicendū q̄ nūc dr̄ formā ep̄a ultra ⁊ de ⁊ p̄dicabile ē de multis. nō aūt nominetur hꝭ celū dem̄ p̄tra fōr in nūc & accidentaliꝭ p̄ducibilibus nūc dr̄ formā hūtem ē in hac nā. nr̄ā q̄ p̄le ē aut sūt celi multi nūc mūdi plures q̄ hꝭ q̄ tm̄ nūc sūt sub forma celitatis. et de nūc q̄ ē accu nō p̄ fieri q̄ligēs ⁊ pluralitatē sūt dicendū. ⁊ ep̄ omnibꝰ aut hoc q̄ dēmōstrat sūt celi⁹ q̄ ois pl̄alitas p̄ducibilis eidē sp̄ei ⁊ p̄dicam nō. ⁊ nō sūt fōr p̄ducibilē est p̄matā ille nō agrē in pl̄alitē ē aut inter⁹ sue intellegenē aut de celis in p̄missis. fōr p̄ducibilē q̄ nō et nō nō agrēt in pl̄alitē. q̄ q̄ habebūt sūt ē de intelligenciis q̄ sūt ab alia dēt. sim sp̄em et nō sim̄ mūdi sūt. each aut de celo ⁊ stellē differūt ab inuicē sp̄e. sūt nā hꝭ. hūc ep̄ducēt sic nūc sp̄e dicūt intelligencie stellē ⁊ celi. ⁊ ep̄ indemōstrabilē nō dicūt intelligencie stelle aut ep̄ hꝭ q̄ rōnes eaꝝ nō tota ē p̄tra et hꝭ ē hūc sue intelligencie sūt oppōite ep̄ ysle ⁊ fōr sūt dr̄. augebūtō sue sūt sumphonies sūt inde celle alie. ⁊ ep̄ si sūt sumphonies bn̄ sūt natūe. in eis p̄ dictum ⁊ p̄ssima sūt in hōe aūa. et in hō de intelligē tijs dūo q̄dēte ordinē. nūc et alis pl̄alitatēs reducūt ad hui⁹ aut ad p̄ia sūt nūc ē q̄ alis multis indemōstrabilē reducēt ad hui⁹ nūc in sp̄e sub q̄ cresūt illa pl̄alitas. nō aūt q̄ ep̄ze ab hui⁹ pluralitas p̄ducibile ⁊ q̄ actꝰ q̄ vna nō agit. q̄ pl̄alitatēs q̄ dēt sūnez ⁊ dicēm nō. celi aut actꝰ nō ē nā q̄dāq̄s ⁊ vta sit p̄ma. nūc et p̄ma alis q̄ p̄ducibilē sub vna sp̄e nā q̄ actꝰ q̄dāq̄s. et hꝭ q̄ueit ad nūc q̄ dēt. q̄ illa q̄ sūt hui⁹ nō q̄ sūt diuīsa trāsmutabilē adpuncte et q̄ multitudo p̄ducibilē nūc ep̄ dicūt nō nō ast et multitudo dem̄ dēt tota ep̄ze ab vna dem̄ hꝭ ē nā sūt q̄ p̄ma alis q̄ p̄ducibilē ⁊ sic obiect ⁊ dicit q̄ sūt multe p̄ducibiles sp̄ei. vta multitudo sp̄ez sue dicūt ep̄ze ab vna q̄dāq̄s. et genꝰ assūtur nō. nūc sūpora ⁊ inferiora nō. et sic q̄ndles. dant in vno q̄dāq̄s genꝰ nō celestissimo ysdebū q̄ dicūt in nūc vna. ⁊ adhuc nos ad in p̄dictis dicimus q̄ nos hui⁹ q̄dēmus ei sic multitudo vna in q̄dāq̄s. ⁊ nō simplex vna. sim q̄ p̄mus inter⁹ ē ens ⁊ q̄dāq̄s sim dicūt augmēta in le de nūc ⁊ fōr. et sim dicūt medium in le de celis. si dicit inter⁹ sue intelligencie ponimus ei nō in q̄dāq̄s

q̄ intelligēt de sūt sp̄e sth. ⁊ stelle.

Copio auctoritate assumpta a quodam celoz.

nūr dicimus oīa cōtingere ex motibus vnde
in gre. sūr determinatū ē in lō primo
phīce. et dicimus ee ita ſ idcirco
ſūr tū accid. p celū ē tūr fōr. et ela
per inferiora ſūr nō ee. ſ ſr̄ quatuor
alia ee quale celū ē intellectū ſ ſimplicē
ſi pūa ē forma ſimplex. pdet p
intellectū ee analogia ſūr pma
nō. ſ illa intellectū p analogiā ad for
mā. celū aūt intellectū p analogiā ad
motū. ſed q ſūr inferiora. ſi nos
absurdū reputamus hoc nō ſequa
mur ab alīs. ſ nō dicimus q hoc nō
ſigūlem p poīa ad ū. cū nō ee
ſed grādulia detinentur p poīa ad
ducē ad motū et ad formā ſ hoc dī
ficile ſed in antehīs. ::

Explicit liber primus de motibus celorum.

Incipit liber secundus de motibus celorum.

Sequit ad hoc ut ordinemus
ee celi p modū. ſ celum
vno nō ſ ipō ep oī cor
ſenſū accepto aūt quam ſuīt hōz in
quirere q ē q ſignū p nomē celi
et ſm q modos dr̄ nomē. ſ remanet
nobis iterū ut ordinemus esse celi
et q ipm ē ipō ep oī cor nāle. ee
ut ſ hoc fiat manifestū q ſumus ſ
ſcīt in q ſignificatione intendimus
de ipō. dicimus q celum aūt ampl
q naturāl̄ſ ſr̄ aūt ſr̄ grauio
ris ad centrū mūdi q nolūt. cent
ri ſr̄ dicimus in q. phīce. hoc nō
ē pria ſr̄ simplis ſr̄. Si aūt ampliatur
q naturāl̄ſ ſr̄. aūt ampl q toto
ee q hoc nūm naturāl̄ſ ſr̄. q dicū
celum. dq ē ſufficienter manifestū et
motu certatus. aūt ampl q ultima
ſr̄ ſupna q ē q celū celorum
claudens in ſe oīa cēlos. dico ee
q celum naturāl̄ſ vnū ſ pria nō
corpus q ē ultimū quo adhuc mo
tus tocius innotuit. hoc ē cor nāle q
ē in ultimo motu inuīſibilis. hoc ē celum
ſupremū q in ſe prudens ē ipm mode ſ
adhuc aūt ē ultimū. et hoc affirmat
aristotiles ē in hō primo. ſ ſpe
ulatiuus notare celum ad q ē ſumi cmod
mūdi ſr̄ ee ſtās. et ad hoc ſit alter
assumendus nobilissimus dicimus illud
horum ad ſpūalia fuga ſ quieta
ee q oīa intelligentie q ſūr mo
tores celorum ſūr immobiles et
fixe q ee ppetuum ſūr ſcīpta dic
mus. in. g. phīce. et notandum celum
ſm modū aliud cor tū q stimuum
ē q modū ſ stigmid. stimuid dr̄
ri ee q ē ſupremū mūdi tocius
et hoc ē cor tū q dicimus quīnq ee
aquepo aquas ſuas in ſ fixas ſunt
ſol ē luna et cetere stelle. et hoc ſtim
firmā oīa ſimone. ſ dē aqueum
ſol ē lunā et stellas ee in cello
rum aūt nō notatum celum item
tū. d q hoc cor ſtentū ab ultimo
mo. cui ē motus vniſi toti. hoc
ē a primo mo usq ad centū ſ hoc ē
pm aqueum ee ſr̄ grauio
ris ad centrū mūdi ſ a pte
dignioru dicimus nō hoc ē nō
dicimus q celum ē ad q ē applectens
et tū cui impole ē fieri. quid addi
mone ad. nō. n. hoc nō celum ē
amplū celum nisi q mūdo toto. ſ
impole ē ad addi mūdo cū ſit ep in
rota ſr̄ dicimus. manifestū ē ſ q celum
dr̄ ſm tres motus diuos. et in hoc
ſignificando celum dr̄ ſ. nō. q
ſ. ē tū q stendit ab ultimo motu
vniſi q ē pm motū usq ad centū
ē ipō ep oī cor nāle ſenſibile nō
sine ſit motū ad centū sine centro
sine ē centrū. et ep hoc celum
nr̄ ē cor nr̄ pole est ut sit ep ipm
cor ad. in hac q. ſignificatione
nolumus inquirere nisi ut hoc sit
q dicimus q. ſ. ep ipm nō ſit
nisi nec possit ee corpus ab q dicimus
q ſ detur ep celum ee corpus aquod.

aut

aut ibi est ep corporaliter simpliciter. et ep corporaliter spūāl et quousq; nō cū dicit. dico q; ep ibi ē ep celum corporeum aut ep corporaliter ibi ē illic. tunc aut erit in illo sic in loco nichi. aut sic in loco mobili (et accidentali. ep aut ep celli nō sit cū corpore simplici aut sic ybi. endimus sup. p nō ē pbe p vos expresse permittet sed locum. et nō ē in aliquo loco circūscriptiue sic impbe ē permittere sic impbe est permittere sine sitq; ep nolent et nolentia nō cadit in ipm et ppria sine sua nō possent ee nisi nolent. sic aut nō ē pbe nisi sit ep celli vel corpeum simplex. et ri motus sine sit leue p descendit ad me sic ad illoc corpore ee illic nō posset i ee sic in loco nichi. pn p tertium ē sup. p loca hoc corpore simplicia. sic alia. loco q̄ dimee ep mundo. et sic cognitis ad sensum et manifestū p rones sup. inducta. si aut dare p ri simplicia eent illic sic in loco circumscriptiue. tūc p sup. inducta eent i corpeum alia nichil. multoties .n. ad dictum p ris locus ep quilibet corporaliter simpliciter circumscriptiue. et aliis corporaliter nichil nemo (ex). cum g; p rationem phet p nō ē aliquod corpeum simplex preter tm corpeum sphericum ad modum motus celi quem dem celestis ad modum motus solis aut tre. sic aut corpeum circulare (et ad p nō ad me et p nō a me ipse ē ee ep mundo aliqd corpeum simplex. si aut simplex impbe ē i esse. tunc impbe ē ee p sit i corpeo ybo. ii. et ē ybo ubi sunt simplicia nemo. cui ybo nō sit mixti ex simplicibus et resolui in simplicia. sic g; phetatum ē p nō ē illic corpeum. amp aut dr illic nō posse ee corpeum ad (a fine) cuius dictum quod supra) sermonem. et dico tertio p nō ē pbe aut sit ep celli corpeum nō.

Si ei eet pbe ibi ee. tunc eet pbe ubi ee aut simpr aut ybo. et sine sic sine illo mō dicā i ee corpeo pbe. tunc aut pbe eet i ee naturaliter aut violenter et p nullū phorum detur. tūc nō eet ad phandū p nō ē i ee pbe corpeo. sic patet amp ad phandū p nō sit i corpeo ad. nō ē ad vitandū utrumq; et una p. si nō sit i corpeo et p nō sit pbe i eodem corpore ee nullo mō. manifestum g; ē et planum per dictum p nec ē nō pbe ē ep celli corpeo ee ad nō. nō ē quia ens agreppiendum corpeo. et hr propter ep illi rōnes manifē ē quod inducunt p. s. manifestū ybo. ē ep natura sua tota q̄ ē apta et obediens ē. nunc. n. dicunt p nō mundus et pres eius sine corpora sensibilia nichil. et alia bona sint in mundo ipso sic in loco nichil. et non alibi. si g; hr ē sic dicendum tūc tres manifē ē et planum p celli nō sint multa in presenti et nec nichil. nec fuerunt in preterito nichil. nō erunt multa in futuro. celli ee hr nō dicitur ē vanum et pfectum et ydoneum. ens nō ē nisi p ee sibi. ad .d. aut. amp. ad ep celli nō p ee loci nisi plenum nisi vacuum nec. et dico tertio p nō ē locus ep celli nō plenitudo. ppter p ei nō possit i ee locus manifē est locus. et locus si sit plenus tūc ymer ad corpeum sine simplex sine ybo. nota aut endum p ep celli nō ē corpeum ad. si aut dicitur ee locum vacuum tūc p 2. sed ee vacuum vacuum ē locus in quo pbe ē ee corpeum. et nos

tam oñdrnt q̄ eē celū nō ꝑ ee
cor⁹. q̄ aut ī nō ꝓssit ee tpe deli
tuꝫ ꝑ hꝫ. p tpe ē nūc motꝰ (z motꝰ
nō ē mssi cois. ꝗ ū nō ē cor⁹ nō eſt
motꝰ nr tpis. hꝫ eē mudi nō ē cor⁹
ut ꝓbatū ē. ꝗ eē nr ē motꝰ ner
tpis. ///

C. 16m de ꝑpetuitate que ē in extiori quieto celi ///

Quum aut ī declarand eē
celi nr loꝝ ee ner tpis ner
aliquid nīmō sc̄f q̄ ut q ē
in extiori celi hꝫ ē in ultio celi ee
tre sm̄ quieꝫ nō sit in loco sm̄ ner
hꝫ celum empiraū ē in loco luc eēns
mond beat. ſ nup aut oñdrnt fd
tm̄ q̄nō ē extra celū nr uniuſ
nr tpis. si ꝗ hꝫ sm̄ d q̄ ē. ē pm locū mo
tus ut dxim̄ ī plurib et nō sit
t loco. d. p ē illuc nue ers nō ē ī tpe
ſ in tpe ē p. a tpe ortuſ et hꝫ ē. q̄d
tpoꝝ quado ꝑte mēſurē ee ā p ē
in tpe eqrelli. a tpe ſm̄ ꝑm̄ et finē
cū ee in tpe vl. ad sit mssi. q̄d ꝑte
tpoꝝ mēſurā. ſiue ad ꝗ sit cū p
ſiue sit. quepd celli ſuꝑm tpis
nō pot. upm fare mot⁹ q̄ p ē ilm. p
ē in extiori ulti motꝰ uenūſſ. p al
terū nr mutet. p ſe nā p. actus
ois ꝑē fixid ſm̄ ſiue ee ner mutet
no eo. p mllā ēcept passionem
ſ dubitat mpm. ut. ā ſuo agente
. dxim̄ aut m. g. phꝰ ee ꝑ in ord
ne ee in ille quieto illuꝰ ſpe eqre
motus ſ motꝰ. p dett. p motꝰ ee ſi
ut ſd omiſſa eqnūtate sm̄ nr ꝓpoſ
ee. dicat aīe. p pitetio. p ꝓcepe
ē ſeruator eē. uidepo. et rubrica
ſee ſ mbri alij ꝑpoſe. p ee ſpū illa
uniuſ. et. p uita ꝑ eē ē actus intelli
genē ī upm̄ ſtum ſ. p uita dia
tō ē intellectualis. uita ꝗ sm̄ ſtod
ſ ē illuc nō ꝛpaliter. ē ibi ſuccedens
ſ ꝑtes ſit fixa ſ ſtans ſit. dxim̄

de relo ſ ſue eqtrne. ē ꝗ ſempi
terna in ſcia ſcitoꝝ. ſnd ē ſcitu
ē duꝝ ſcit ee cū toto ſm̄ tpe ꝛtū. p
tpūs nō eqrellat upm ꝗ eqrellat
upm eternitas. et. p tpe cōtinuū. dl
motꝰ eē nr ſcitu ſm̄ motꝰ ē tū
tpe duxim̄ cui. cuenſuratus motꝰ
eē. p tū tpe nō eqrellit ſ eē nō ſ̄ē
ille motꝰ dr in tpe ee ſcē cū tpis.
nō ē in tpe ꝗ ſcib illo. ſcito ſnd ſpiritu
rege ī ſunt in tpe ſ illa ſpiritu ſnt
ſcita rege eqrtiue in tpe. ſ. p ſe
cund p̄m. medē ſcitu ſcia. ſpiritū
et cū ſcitoꝝ. ut ē ſnd ut ſimil
ut deſſint ner ꝓſſint p momenta
ꝗ ſtant ſil. et quo adhꝫ laudandy
ē plo et rōne p̄m. p̄ioꝝ in deſſim
rone ſempitny. quod dederut. d.
perut ē cōmuniā ſmonē ſ ubem
et ſufficientē ſ quettubile rōnſp
gm̄ dxerut. p ſempiternus ē ultm
quo ad nos. ꝗ ſit p̄mū ſempiē ſ ori
gon. ſtitutiuꝰ uniuſ rerū. p. p. et
ante ruſ posteriorē nō ē tpis. ad
mle. et dxerut. p iſte ſempiternus
ē ſtitutiuꝰ rer illaꝝ. que ē in extiori
celli et durabilitas illaꝝ ſm̄ eqm
dxerut. p ē ultiꝰ ſ finis uchemēt
intelligē dictoꝝ ſtor. ad. p ſue
ad finez ee oīa mālia ē relatiuā
. p. hoꝝ aut p dxerut upm̄ ee oriz
tem intellexerut p ē ſupmū ee
durans ſtitiuꝰ oīe ee. p ē ſub
upo. ſ. inferioꝝ tpis et durationis fluxꝰ
fluxꝰ. ab upo. et eqrelli. ab upo. p
nomiēt ſm̄ dxerut. p p. upm
in futo et ante ee posteriora ī
preito. ſ. preſita ee. p. nos ſit
ee. p nos ea nō eqrimur. ante
nos nullū tpis ē māle. ſ. nō ee
res mālis ſſtituatur a p̄mo mo
tore et mot⁹ motu eoꝝ ex. p nō
mālis ſit ante upm̄ ut. p. upm. ſ

ſcib

ī ſ. loco ē
p̄mꝰ motꝰ

sub ipo ordine naturali et motu primi mobilis. hic
dum sit. terrepta eternitate et motu
rie et motu. et motu ipsorum. et eter
nitatem autem nominauit. primum
duratum nō expressa. atque sue esse
sit. sue sit successiua sit. presumo
tue et secundū et ipse. ideo coepit. ubi
inuenit. loquitur scripsit de eternite
te. sm hue. et modo dicunt. politeri re
lium existentiū. sapiens et ubi. sue
quum est. et mouet et includit. esse
tū. tps. scripturam de sm. intuitu
eternitatis relle. et in tpe nō pot
het nō finē. et ex hō nō sequit. et re
lium et motus eius sit simpliciter eter
num. et quodā nō sm tps. sicut
euidenter in. g. plurie hor aut no
men eternitatis relli. et motus est
diuturnum autem ex ipso suo ope
re et dicit eternitas diuinus est et
durat tū relli. quod motus est in
tpe. ubi. et ex. et expressi. atque. ubi
ex. et attenderunt sm motum
sunt ipsum esse. quod. et semper
tenuit est semper diuturnus est tpe
opus aut. atque dicunt. nomen
ret in. sufficiat relli. et manifeste et
plane. et ostendi sit in hac quoque
ipo. et manifestū. sit. et diuturno
relli. et motus est. in. sufficiat. aut
relli. et ipo ostendi. et qua occasione
se manifestat. et nec illarum
nomē nō multū mutat manifestat
est. et oportet. et ipse. ut. aut dici
mus in. de nō desse. et motus
ipsius plurium esse. et est. et
nec tempus. et sitis malgrez. qui
sm. qui. et malgrezer. sicut
et ipsum plurium. eadem. est tē
tum. in aut dicunt
ipse nō et ipsum est.
quem et reli.

ipse et de
celo et mundo
ubi. et nō

et aut sepulcra nec sit. sic dine et
rōz sepulcra superiora nō mutent
sm. tpus. nō. corrumpantur in suo esse. et
in sua. sed. et illud. tempus ubi dicimus
esse. et hoc sed. et nō. quod esse nec natu
rale. ptuligere. et ex eius tabulis
nō. et. deus. et. ipsum. et. si mutarent
hoc sic. et. oportet. et. ut. alie sic. pores
eos essent. et mutaret. ipse. sicut dici
mus in. pre. g. plurie. sm. et hue mo
dum. et dicimus. ipse. hec. sic. sic. imu
tabiles. et inalterabiles. eo. et. sue. esse
sit. ex. celestre. ad. pena. nec. et. sempiter
num. nō. et. et. sue. ex. ad. alia. causa
tans. esse. mutatus. ex. sm. nam. et
dicit. esse. nō. alia. ex. et. celo. et. mobile
nec. oportet. credere. et. illa. esset
ex. celestius. postquam. ostendendo. nō
est. alia. melior. in. ordine. situs. re
spectu. et. notum. est. et. ut. alia. sit. status. eius
ius. et. ordo. celestius. situs. nō. pre
dicit. in. infinitum. unde. dicemus
rem. illa. quod. nulla. recipe. contra
rietatis. et. actus. nil. et. sic. et. ad. nō. re
cipit. finem. alterius. nutritus. que
est. dico. eius. et. nō. recipit. sit. forma
alicuius. esse. simplex. et. certi. alicuius. alte
dispositionis. ipsum. nō. recipit. finē. motus
est. motus. et. est. sm. nam. et. semper
tenuit. et. nunquid. desistendo. nil. abstin
dicit. et. nō. dicit. dignissime. ut. dici
et. motus. dicimus. qui. hodierne. dici
tur. ab. antiquis. res. et. nō. sic. nō
tabiles. et. nam. nisi. sit. sic. esse. loca
sua. et. nō. pertinerent. ad. sua. loca
rent. quiescere. vide. aut. nobilissimum. et
supremum. motus. nunquid. quiescit. et. esse
locum. sue. nunc. et. ut. pertinent. ad
ipsum. extremos. est. et. rotundi. unus. et. ad
nō. existentis. primum. existentis. in. ipso
loca. sue. infinitis. et. deo. loco. situs
et. per. situs. sm. primi. motus. sic. infi
nitis. sm. ipsum. ipsum. nec. sic. situs. et
tota. ipsius. diuine. locus. et. incepit

motꝰ eꝺ ꝫ ꝺ ſſe rõlo⁹ finꝭ eoꝝ
ꝫ eõ vnꝺ et eaꝝ rõnem hꝫ ſex
monꝫꝺ ꝫ eõ motꝰ eꝺ ſtantꝫ ꝫ ſempꝫ
terꝝ ꝺ nũſqꝫ in tpe finꝭ. ſicut ꝫ
in .g. ꝺicꝝ ꝫ finꝭ eoꝝ ꝫ eꝑ vpm
etille. ꝫ rectꝝ ꝺ ſpꝫ ꝺ ſꝑ
et finꝭ cœli. ꝺ hꝫ aut nõ motꝫ
ſꝫ ꝫ vpm et cũ eq̃li ſit ſempꝫ ꝫ
vpm ſempꝫ eq̃li motꝫ. ita ꝺ relli
ſempꝫ ꝫ eq̃li. ꝺ ꝑ motꝫ ꝫ mo
tor ſex monꝫꝺ ꝫ motꝫ. ꝺ ꝑ ſꝑ vpm
ſex ꝑ⁹ relli moueãtur. ¶ Tractꝫ
ꝙ ꝑmꝰ libꝝ ꝺ cœlo ꝫ mũꝺo ãt cœlũ
ſit gẽãtũ. C. ſ⁹ que ſit ꝭ nitꝫ ꝫ
quis ꝺicẽꝺꝫ motꝰ ꝫ quiꝺ ꝺicẽꝺ
circa hꝰ ꝺubitãꝭ //

Deſcb

Quoꝝ aũt ꝺicit ꝺ hãtꝫ ſuã ꝺ
eſſẽtiã ꝫ vnꝰ mũꝺi ꝺiuerſa
ſint ꝺiſtincte ꝫ ꝺeterminate.
ꝫ nõ volũt nũc inſpicere ꝺ cœlo
ꝫ mũꝺo vtꝝ ſit ſicut ꝑ gnom
et an ſit ſphẽꝛ. ſcꝺm ꝑ phicã. ꝫ
incorrupt. hꝰ ꝺ hoc ſit tractꝺ in
ſequẽtibꝰ. ꝑꝺicet tñ ꝺ hoc inſpi
ciẽꝺo ꝑ ſubtilitatẽ. Vꝺeñ aũt ꝙꝺ
nob ꝺ iſtis ꝺuobꝰ ꝺicẽꝺꝫ ꝺicamꝰ
ſimilẽ ãlitatẽ ſꝑ ꝑmiſſa. ſm nrãz
conſuetuꝺinẽ ꝺ hijs ꝺ ꝑmittẽꝺ.
volo ꝙꝺ ꝙꝺ poſtq̃ ꝺicẽꝺ ꝫ ꝺeterꝛ
in hijs ꝺ⁹ ut inquꝝ ꝫ⁹. ãtq̃ ſit
phoꝝ ꝺ hãtꝫ eo ꝙꝺ ꝺ⁹ eoꝝ ſpꝫ ꝺiuer
ſã ꝺcõnt. ꝫ notã eſt ꝺ hãtꝫ ꝙꝺ
ſimõnꝫ in oĩb⁹ ꝺiſtinctꝭ ꝺ ſcõꝺ ſẽt
ꝺcõnt. ꝫ notã ꝫ aſſe ꝑmittẽꝺ. ꝫ ꝙꝺ
erit ꝺ ꝑꝺcõnꝭ ꝺ ſpꝫ ꝺ⁹ ſſiꝺẽ
tiã. hꝰ ꝺ ſcõꝺo ꝺicẽꝺꝫ ꝺ⁹ ſpꝫ
apud omẽꝭ hoꝝ ꝙꝺ ſubſtãe ſſiꝺẽ
tiã ꝺ⁹. ãtq̃ ꝺubitabilioꝝ. ſſt ꝺ ſtrenuꝝ
ſit ꝺ⁹ ꝺicta ꝫ eoꝝ ꝺicta. ſ ꝑꝺcõ
nõ. ꝺ ꝺ ſſt ꝺ⁹ ꝺicta eoꝝ. ꝺ ꝺ
ꝺ⁹ ꝺ ꝺ⁹ ꝺicta eoꝝ. ꝺ ꝺ
ꝺ⁹ ꝺ ꝺ⁹ ꝺicta eoꝝ. ꝺ ꝺ

ſ ꝑꝺcõnꝭ. ꝺ ꝺ ꝺ⁹ ꝺicta eoꝝ. ꝺ ꝺ
ꝺ⁹

hūt corp̄. hūc g̃ rapiūt dūssi⁹
dūssiant phi. religiones aut
ab ipsis usq; mō fuerūt ꝺ rup̄
luerant. dicunt. ꝺ zalu p̄mūdꝫ
ns ꝑ gnōm incep̄t. ns ꝑ corrup̄m
fimet. stoyci aut ꝓ ꝓpde ꝑ gnōz
incep̄t ꝟ ꝑ corrup̄ nō fimet. in hꝭ
Scīptis plām. pitagoras autem
in legibꝫ pitagore tradide uit mūꝺ
dum. ꝑ gnōm repssse. et ꝑ corrup̄
desiturꝫ. nd ipḿ hunt tm empedo
cles quid. anaxag. et eraclitꝰ hoc
dūssio modo hꝰ dicat sc̄ ꝑ ep̄ pe
mssis. Quid aut ꝓpde sarracēno
prum (fidelissime dītes) ꝓdde
legem p̄ducentes. ꝑ s. mūdus
ꝑ gnōm nūq̄d incep̄t. ꝟ tm ꝑ
corrup̄ꝫ desiturꝫ sit. cū nulla aut
ystoze legꝫ ut religiosꝫ quelt lex
mosi ꝓ ꝓpde. nō plac̄ deus mū
dum non ꝑ gnōm ꝟ creatōm in
repssse. et ꝑ ultimū tēm ꝺ p̄dict
desturū. nō ꝓpde sc̄ ut nullomꝺ
sit. hꝭ sic ut ī alio statu sit in qo
tā bom quid malū inpetu. ꝑ sui con
sp̄etur. mereꝺem ill recūbuerit.

S. 2m ꝺ ꝺictione dicti ꝟ Nec via omne plōis ꝟ ystoycoꝝ

Q uoniꝫ aut tā oppssumus
sumati ep̄icei. i sut de in
cepone mūꝺ. opportunū
ē ronē p̄bere ꝓ eis. et ꝑ ꝓpti
nem plōis et legem stoycoꝝ. ꝺ
rerum g̃ imp̄let. ē. nō fimonem
stoycoꝝ. ostendere. ꝓ rellū ē mū
ꝺum magnū ꝓpḍ (ut uos sp̄ imꝰ
rellū hꝭ sgnissime ōm ꝺnm. et di
cendū nō hoc ꝓ hꝭ rellū. nos aut
ꝺ mūꝺ ꝑ ressama. anarzāne ystoze
fimone eoꝝ. et ꝓ fimē dicit ꝓ rellū
sc̄. ꝑ gnōm incep̄t ep̄ mūꝺ ꝟ ꝓpḍ
factum et nūq̄d ē desiture ꝑ co
rrupt̄ꝫ nō finē hītur. eo ꝓ nō
hēat mūꝺe pn̄ip̄ iñ. ꝓ possit ꝑ corrup̄

resolu. nos ī nullū mōꝺ ꝺnm rei
nūles. gradinq; ad ystem ē nec
ūtr nr dissentimꝰ cui n. sm ꝑ mūꝺ
nonē aut in ētu aut sm plurdy
eoꝝ ghize possimꝰ ei⁹. ꝑ tm
ū rez ūtales sensibles sint sēs
ē sensꝰ cognitione iudicamꝰ po
tissime ꝓbāt. modo aut ꝓ isti
dnt de relo ē mūꝺo. p. s. ꝑ ge
nerū ꝑ lūꝺ incep̄t et p̄ozem
nec̄pud sit desiturū nūq; ipḍm
malū. ne ꝑ incep̄t ꝑ gnōm sm pos
dūssum illoꝝ mūꝺum ī ōm. ꝺ
ē ꝑ ꝑ gnōm incep̄t mūꝺ⁹ ns
corrūpi rpe dētm̄ate sc̄ ostēn
ꝺemꝰ. s. in hꝭ scḥ tractatu libꝝ
istꝝ. ubi ꝺe ē ḡ hūc mōꝺo ēm
clare ꝺe relo ē mūꝺo. ēmp aut
ꝺcmꝰ ꝓ ūtr rez in ipḿ ē p̄ sue
bitꝫ ut altēr. ē ꝑfectiby actꝰ
ē passiꝫ. nullam hēt cām sue al
terabnis. cū nō altez fuit ꝺ
ꝑfectiby actꝰ ē passiꝫ. sicut
ondm⁹ in. 7. phīc. et sic ē
ēgrē ꝓ rez q̄ altezat cūl altata
ē alīa a ꝑfectiby actꝰ (ꝟ passiꝫ)
hēt uirtutē ē posīm. ꝺ hꝭ ꝓ altēr
et sue altnis nō ē ip̄e rpḍ
sc̄ ondm⁹ in ōm. ꝺ ē ip̄e rpḍ
sc̄ ondm⁹ ihc magnꝰ ut aiunt plu
tonī ꝑ gnōm ostēꝝ ē ep̄ rely
qnd dsponēs sit ꝓ ꝑm. aliꝺ dispōm
sue ꝑm aliꝺ formā ꝓ sit forma
mūꝺi. nd nō sit ꝓbe ꝓ. ēntat tri
les ford sm quas fit altnis ecoꝝ
q̄ altezant. nec ꝓbāt⁹ ē ꝓsequd
ꝺcmꝰ formā aliquā ꝑ altezā
adhuc sit altabiles. ondm⁹ ēt
ꝓ ꝺ quid ē raledō ꝑ altezationē
factiby ē raledo. adhuc aut ꝑ
altezā mutāt ē ē. ē raledo in
aliꝺ ꝓmutꝫ dsponi q̄ ꝓ ē ter
minꝰ altnis. Eiꝺ g̃ ita sit. s
mūꝺ

mūdi in cepit ꝑ gnōm · nec ex-
lus. ꝓmittit erit mūdi aut erit
altribules a ſuis dīſcipulis. quis hu
lebat · inte ꝙd aſſimarent mūdū
aut nō · Si erit altribules tūc ad
huc ſit altribules · et ſic ꝑ altrez
ere nemerit ad mūdi gnōm · ſic
eſt ꝑ altrez⁹ poſſit venire ad mūdi
corruꝓ⁹ · et ſic tūc mūdus ē corrupt⁹
· ſi aut nō erit altribules tūc mūdi
poterit venire ꝑ gnōm · ad hꝰ ꝙ
aſſimarent mūdum · et nulla gnō
phia ee ꝑt ſi ꝑ altrez⁹ rom · nī g⁹
altrantur ſim ꝓphetas ꝑ aſtrone
mūdi · tūc altrabuntur et poſt
mūdū aſſimabunt · et ſi cellus et alia
ſimplicia ſic ſunt altribula et pena
nī eis paſſio · ſīc · nūq altrant
a ſua opportebit dīc ꝑ tū cellum
quod alia ſimplicia et mūdi ipē po
ſſint reſolui et ſeparari ſuas aſſum
ꝑ corruꝓ⁹ ita ꝙ amittit formā
mūdi et cadi nūtte cū poſt corruꝓ⁹
formā a forma mūdi ad huc mul
neat altrabilis et mutabilis · ez ꝙ
poſtquā reſoluta ſunt a fōr mūdi
dī · ntez altrent alte alt ad ꝙm
forme mūdane · et ab illa ntez
corruꝓuntur ꝑ altrez⁹ rom et ſic
fiat ſucceſſio gnōnis et corruꝓtis
mūdi in infinitū ſīc dīcunt em
ped · et exactus · ſīg ē ſm mod
hūc tūc mūdi ſeu precipit ꝑ gnōz
ndit erit ſub corruꝓne et nō ē nec
ꝙ dīcunt ꝓbem ꝙ ſit ꝑt corruꝓ⁹
et finē in tpe · Dicit aut ipha
ipus dicend · ſtore · ſic ḡnes eſt ut
cludamus nūn dicm quid indicunt ·
· nō aut ꝑe ronati ſunt ſui magiam
ſua et ē · ſm intederūt credere
magiam ꝙ mūdus ꝑ gnōnez inc
pit et tū in⁹ huſſ predens ſe ꝑ
nū⁹ et tpe · fla ē odo · ſdi ei ꝑ
dīmonez nerd nō hūtez inſtām
in natūs · dīcunt erit ꝙ fuerint ſile
ad opiſtū mēſuꝝ ſi gemet nōn
tur · hoz ē alia ſtrad · ꝙ ab ſtrazta di
motus a nū ſenū ꝑe ſunt tū ꝙ di
rent ꝙdies figuraꝝ dicut ꝑ ee
lineas et ſuꝑficies · ꝑ ꝑs figuras ſi
ꝙnūtur · ep lineis ep ſuꝑficiebꝫ
et ꝑ ee ꝙtrahendis lineas illas
ul alias · alias nō ꝑ intendut alia figu
ram tpe predere figuras · et ꝑ motū
denemze ad figuraz ꝙnū · ſz ut
doctra eoꝝ ſit fm aliqz diſtinctiū ·
ſīc inſunt ſuoꝝ nōl · ſm dīcunt mū
dum ꝙnm ex ſuꝑioꝝ hūtibꝫ ſenū
gnābulū et poſtea gdua ntū gnā
et ep utēſ hīs ꝙnm mūdū dīcunt
hꝰ amicꝫ hīs ſi ſi nūt ſue offitent
ꝑ videbꝫ mūdū ſit finē nō intenden
tes ꝑdere ꝙ ſm ꝓꝓs ꝓnūtez
ꝑ opiſſēt ꝙdunt ſtellas ep mū
et poſtea ꝑ tpa ſenū nō aſt finem
tēdēt eis et poſtea ſient infernū
in quibꝫ ſemētis ſilā ſeminaretur
et tādem ep hīs ꝙnm ſit mūdū
ſz intenaō nūa ē ut inſequut ſun
lem finē doctrā de mūdi gnōne
ut ſcā ꝙ mūdū ē finē ſilā ē alia
ſilis ptibꝫ ep nī ꝑ et ꝙ ſuꝑioꝝ nō
ꝓdunt inferioꝝ tpe ſz ordine
nō et in hīs ordinez ſignifez dīci
nus ꝙ mūdū ꝓponitur ep hīs
re et poſt ep illa ꝑ ad ſīc ſuccinc
inſignire ꝑpōne · redeamꝰ ſup
eos et dicamꝰ ꝙ eēm nūm · et ē ·
redeamꝰ gō ꝑ ſillum ſīc aos ꝓdicen
do ipōs dīctos ꝑ eēm et ſile de ſi
guris ꝙ mouerunt nō ē ḡnis ad
declandū mūdi gnōm ee ꝙ mo
dum ꝙ dīcunt et ē diſſimilis in
tribꝫ · et ꝑm ꝓbez ꝙ in arte figu
raz et ꝙpōne ipſe nō ē figura
lenquid ꝙplacet nūſſe ad amicꝫ lineis
et ſuꝑficiebꝫ · e ꝙcunꝫ ꝙponti

nec inueniri vnquid in aliquo tpe figura dyametri ab illi lineazum nec superficie ex quibus opponi se reus aut ē lin ex q fit z gnom. illud ei inueniri dimetiū et sm p eos in prib in quib ē i pō antequid acquirat complementū rectū z ultra processio ē in alio sm tpe quattuor .z. m aut ē in quo ē dissimilitudo q figura sit figura ex lineis et superficiebus nō fit hoc ita q linee et superfices alterentur z q altarent amittat formā figē. h ela gnom nūquid amittit formas gnom ip alterioem et mutiō. et hoc alterio et mutō nullo exigit porositē tpōrus esse ad quattuor existentiā. z ē in quo ē dissimilitudo q figura iudem nūquid ē. ō in tpi sit sit superfices et linea. nō inueniunt sine figis superficiebus et lineis sm ē hoc sm magistrum solo. Sic aut nō ē in gnomē. q ela esse inuenit sm ē sine tpe. et sic nō sit q tpalia. hoc ē in tpe epicia et inueniuntur pora aliquibus tpa nullo stat pora illius tpe. Cui q ela nudi gn sint a tpoalia et dicunt pora nudo substituto ab tpe oz nullo q prodant nudum tpe. nō ē q sile ad q iudicent de lineis figuratis. hoc et ille sm ē nō inuenitur ep figuratas tm ex superfices figuratis nullis dicūt figuratas. demostrad eas sm ē q hoc in quadrangulo et tō nō ē pōle ut ordinant lineas omnes sil in angl una et una protrahe. bm tpi ordinē linea post lineā donec venit tandem ad lineam ex quibus opponi figa tō. tpe aut nudi nō ē sm hoc medio. et ad hoc quidez declarand iuuare in rone

nem quā inducimus p ea ep pri bus opponi nudo. sic pz ex pre dictis. dicit q ex puncto nudo gnom. po ex hac re, deinde ex alia sm plonicos porositate z poste riositate tpis. nec ē porius z posteriores. hoc nō stat z porius et posteriores sic. est sm o aristo cor. si ei sm distans sic tpales tūc presso z porius cor. aduen rem ē sm tpe z sm ee. si aut di stimus cor. ostendit a motu z a nō sic. in mathe. tuc porius z posteriorius cor ē sm ordinem et nō ordines tm. nec q nales et tpales p nō hites formā opponis gn. et postea hites formā opponit hō. ita q ex tli opone sit nudo nō pnt sile ee tpe. pz nō ē pōle sile tpore hte. opom z nō hte opom. cui nō hui opom p nouem z gnom p tpe mesatur. oz acquirere oppor tet acquirere opom. et sic nugm et tpe introducit in vnū z ad de lineis aut z superficiebus que sit in fa nulla ē. inter alia tpe z illa que ē por illarū sm ordi nem a nō ē in alia disparate aut quā sit sile por figure. aia alte zetur sile figie formā. artifex sic deprima pz. consum ex superfice ter. pz nō ē pōle ut sit nudus hoc nō gnom ut dicunt sequen tia. p futura sit semp z nō sit futurū et finis in tpe in quo tempus nequit sine opom: C. 3m. d. Ydone opinionē empedocles z democriti z anaxagore //

Dicentes aut ex emped. z exactius p ide mundi in sphd grat. amic et nec gnat nolue ad sic ex hoc dicere nisi ut ponit mundū semp

semp̄ ēt ⁊ fuisse et futurū ēt in
tpōre nec nō sit finis. dicit in ⁊ sm
sūbilem formā corrūpatur. nec
tñ sōr ēt aīāl alterat̄ ⁊ mutā
bilis nec vna ꝑs alia ēt sōr in
formā et sic in infinit. dicit q
ꝑ mūdū sit ingn̄. et sōr ingn̄ notat
ꝑ sm̄one sūd hūr ā ut ponat ⁊ ē
in mōzi mūdo in ⁊ isdem ꝑ puer
alterat̄ in nāz sm̄ ad ꝑ etas zelin
quit in eō. et iterū alterat̄ ep
vno in puerū sm̄ ā ꝑ etas senē
tutis ulterū relinq̄t in mēde. senes
ēt delinq̄tes ad pūlia gñtuntur.
⁊ ēt sit in mōzi mūdo eo ꝑ ingn̄ puer
⁊ sit vir. eadem in sīa manēs
et ingn̄ sōr ēm. et sit puer adhuc
manēs ad in sīa. et sīc deū esse
i mūdo mouēti tñ empēd. quod exa
clem hez dūsmode hoc dicit sīc
ꝑ ep sūpdicte. ō ⁊ aut nos dicim
ꝑ istud dictū ē erroneū ⁊ falsū ꝙd
quod pduc̄t et nō ē vez ēt ⁊
⁊ ep̄o. ⁊ sūpdez ꝙtuor ep ⁊ ꝑ ⁊
gnunt elā ydeam. id. alia ī mundo
ingne nō fuit ep eo dissōnes fer
mard dūsmode ꝑne. pm. ad ꝑ simp̄
plicit̄ reqrūt. alterone reqrunt̄
sīe eadem spēs. sit g̃ ep tūlis reqre
sit. alterū ingn̄ mūdi ēm et sōr
vna mūdi ꝑ ꝑticl̄ mūdi simplicit̄
bus eis ⁊ in sōr ēpticl̄is nō ꝑ ēt
mūdi dūsmodi sīm formā. dicit aut
empēd. et exactius ēt nobis cōm
fitent̄ ēt. ꝑ tlem rāōm ponunt
gñēm ⁊ corrūpc̄ ep ⁊ nullo reqrāt
sit eadem sōr pm spēs ī simplicit
bus ꝑticl̄is mundi. hez dicit rām
gñōnis. ingn̄ ēt rāōe corrūpc̄ōnis.
gñōnis ēt rōne ut dicit ⁊ amplius.
et corrūpc̄ōnis eōdē. imp̄o aut si cor
-dens g̃ rām si cor̄ mūdi ⁊ eternū
et ⁊ ingn̄ ⁊ ē. mūdi ⁊ tōi manenꝫ
eōdem in sīa ingn̄. ⁊ alterat̄ ī
ꝑticl̄is ⁊ ingn̄ ⁊ ꝑticl̄is ꝑn dissōnendū ⁊
ingn̄ ꝑn dissōnā. ibid. et ut dicit
nō hēt mūdus ibid. renouatiōm
nisi ꝑn dictū modū. alterationē.
et si cū hꝫ ut ingn̄entē mūdū non
hēt. ingn̄ ep ab⁹ ā ep ingn̄bus
oportet hꝫ tellū ꝑ eadem. et
hic mūdus sensibil ꝑn ingn̄ dissōn
formaz̄ vtrgetur. eo ꝑ semp̄ exist
tunt eēdem. ingn̄ates que sūt
i stoze celoꝝ. nec ep hꝫ sm̄one nō
sēd ꝑ mūdus sit gñātus ꝑn totū ⁊
sham sūd nec hēt ād ꝑn mūde nā
sufficiens. aut ⁊ ut post ⁊ mutā
bōnes ⁊ corrūpc̄ōnes. nexta ꝑ. alias
gñātus ⁊ celestes tm̄ ꝑ in sūis an
dentalibꝫ et ꝑticl̄is sōr corrūpt̄
et finē in quibusdā ⁊ nō aufferūt
mūdo ꝑpetuitatē. ⁊ pō assūt sīc
in ⁊. pygeōs oūdmus. dicaꝫ. aut
dicent ꝑ orbis ē. ipse redit sub
rōne ⁊ nō redyt ad gradū esse ꝑ
vnqđ in sīe mūdani. dūtibus
aūt ꝑ orbis quē redit sub rōne ⁊ē.

ꝑ intēdim. si ēt mūdus ⁊ vnus
et nō ꝑt ēt plēs mūdi nō sīl. nec
sūt essōne nō mūdus sit ep nō sua
tota. nec impō ⁊ ut nez sit quod
dict. ꝑn ⁊ ep̄on. magē. nō mundā
fiunt. inter mūdū ⁊ sit fiunt. mixtū
ep empēd. hōgenus in pūlis late
lūnt. omnes formē prius hꝫ mūdi
⁊ ꝑ ꝑticl̄. ingn̄entez et dissōlutā
egrūnt in illa mixturā sōr hui⁹
mūdi. si ēt dicetur ꝑ nō fuisset
in illa aut hūr mod. nec nō posset
ēt nez ꝑ dict magē. alterū ꝑ
ꝑticl̄. agentez ēt mūn ad hoc ꝑ
attingat formā hꝫ mūdi. cum ꝙ
ꝑn magē. alterū sūt in sōr hui⁹
mūdi. ad hꝫ post rām hui⁹ mūdi
et resolutez in mixturā ꝑmā

remanet bonitas z pō altanomie ad eandem spēm. sponte mūdi q̄ nō fuit in mūdo. si et alia sp̄a ex homogeneis alia oppō. adhuc profundior ad sile illa i spē p̄ oppōm ex homogeneis q̄ fuit salua p̄mis hōib⁹ ex p̄cepto in ēl. oppō sūm fuit. p̄ ex institutōe in⁹ ex resolutōe mūdi erit eadem in spē mūdi redeūtis ut ex mūdi agentē. si aut dicā p̄ mūdi nō ē vng in spē. z sic mūdi mutabilis in spēm. nō forsitā p̄ē z p̄ sit uerū p̄ dicit. si nec in spēbus infimis ut ē. si sit p̄ē aut impē. nō ē dicendū relicta cā ē ingenite et mōre. nec sic ex nō retinentis duōs in spē z gñe. sm nō exp̄ssa mota rōe. videndū i fine. z p̄ges. p̄ sm hui⁹ sclūm interruptē. nostrā restaurāt eadem spē z nō in oīm tp̄e mūdi. et sm hui⁹ sclūm exp̄ssa mota restaurāt eadem spē nō mō et hoc in diuersis remanet sed p̄ fin̄ ē p̄ dicit argūm.

Q. 9ma de distinctōibus generabilis z ingenerabilis. corruptibilis z incorruptibilis generaliter ex sumenda sūt solutiones ad ostendendū ingenerabile z incorruptibile ee mundum

Glosa aūt ordinarie dicit. p̄ter de mūdi gñōne et corrōne dūos exponē errōnee. quorū p̄mus de quibus z in q̄rendō dixi. et alius p̄ p̄ē z aut aliquo nō irrigabatur in ēe p̄ gñōis fin̄ sit rō in ñ esse mūdum temporis. et dicit p̄ p̄ē z ingredi ēe p̄ gñōem p̄ fin̄ incipē ē p̄ nūm ita p̄ mūdum. sed quia sc. aliq dētes p̄ē ē aut aliqua ex relatis negātium et finaturū mūdē sc. finitum

is credit sub cōi. sē expresse legendum in le plonys. i de thimeo. in libro ēt illo legit p̄ relicta z gñāta. et fin̄ semp ē sm tēpus tp̄e mutatōis ita p̄ nō fuit nec corrupta dicit ut ens sup ipm. dicit ēt plo relicta in ēe cōi fin̄ de opifice sine cōsue primāe. dētes aut simones de rebo in mūdo de rebo sue p̄structuris. si p̄ mūdo dīno credentes. quales erāt plures aūt p̄ma apud volumē expressi ēt assentiūt. nos ḡ ē intendimus probare de ingenite simonys istoze phōze z nos grādeb⁹ logen p̄ fēnīg z apud exigat hō negotiū nīl. loquē ēt i questione ingenite exentibus alijs mūdi. p̄ quoz de dicit ente p̄ē sit p̄ dicit. p̄ s. gñatum nō credit sub cōi aut nō gñatū credit sub corrōne. hec ēt impossibilia z p̄ dīna. si p̄ de dicte ingenite z ed hoc interpōni. et ita p̄ hoc sclēm fīnarum p̄cessisse. putendūm p̄ de distinctē intentiones esse. q̄ dicit gñitū et nō gñabile z esse q̄ dicens gñitū et nō gñitū aut gñabile. et sic de ceteris intentionibus esse realiq̄ evidenter. de p̄ intelligimus p̄ simones. nō dicimus gñitū nec nō gñitū aut credens sub cōi aut nō credens sub cōi. hec ēt nō mūdū et nō de ceteris intentionibus de quibus dī. z ab sic de ceteris ne z de ceteris accepte ab audiente gr. ambiguē et obtatur nō ens ita p̄ in ipa hesitat intēdente et p̄fundē. adeo p̄ alīs ēmittat dubie de ipa ea p̄ non distinguit nec distinguat ea p̄ nec cognit in q̄ nō cōi intentiōnis nois de re dicā. et hec quidem fit dup̄

ex

ep̃ motis. s. ẽpiorationē. ẽp ut̃
rei multiplicatiõe. sz de nõ ẽpio
ratione nõ curamus ad ꝓsens ea
ꝓ hꝫ sophiã ẽ ꝓpn̄ rei aũt. multiplici
tatez gñabilẽ logicales ex distingue
scẽ pz in. 5. phie p. nũ. 9 phiam
ꝓpriã in hac disputãte assistentes ex
hoc distingue. quibꝫ modis ea de
quibꝫ disputatiõ dicunt ꝑ. mo
logid. dicimꝰ 9 ꝓ res dr̃ multis
modis ingñabiles. scue nõ gñeta
si tñ omes mõi in tres reducuntur
ad duos. aut ẽt dr̃ ingñabil nõ
ne aut adẽ. et s. pedez nõ ne dr̃
ingñabil. dico 9 nũc ꝓ res dr̃ nõ
ẽ̃ s̃m multos modꝰ. ẽ. tñ aut
dr̃ apñe ne gñone. ẽ motꝰ
aut apñe debit tripꝰ ad ge
nerationẽ. licz actꝰ gñatoꝝ non
ꝓcedat. ab opõ. apñe ẽ ne ee
se gñs et motꝰ dr̃ ingñabi
tus et motꝰ ẽ ipi gñe nullꝰ
et hoc ingredit in ee ꝑ tactꝰ
ẽ altez⁹ et motꝰ ẽ gñone. sic
ingredit̃ in ee ea si ꝑ se ẽ ꝓpe
gñanti. sub se aut nõ cadit tres
mõi spales. una ẽ si ẽ altatio et
motꝰ in ee ꝑcedẽ. ab hoc si sint
. ingñati sic tactꝰ et motꝰ ẽ ꝓpe
ab hoc si sic nõ ꝓspectꝰ ad gña
tum sic nõ gñatꝰ. hic hõ gñat
ꝑ nõ hõ et actꝰ ẽ sua. ꝓ 9 dr̃ in
hoc ũ operaz oriãte. ꝓcedẽs ens
ab hoc si ꝑ actꝰ sic in gñato ẽ
propꝫ ẽ relatꝰ sic nõ dr̃ hõ ee
gñatꝰ dr̃ filius ee gñatꝰ ẽ ꝑ
actꝰ albꝰ ẽt musicꝰ quoꝝ nullꝰ
gñatꝰ ꝑ se. ouꝝ tñ hec. quo nõ
gñata sunt. 9 actꝰ ꝑcedẽs ee ꝓ nõ
ee. et nõ ne dr̃ ingñabil. ẽ. aũ
nõ dr̃ res ingñabil scue nõ gñata
nõ ne s̃m aliquꝫ modꝰ ꝑ ꝓcedẽs
ab ea tps gñatꝰ et nõ ꝓ ut. tactꝰ
ꝓ ẽt ẽ 9 gñetur. tps ẽs aũ quod
gñetur. ee ꝓ omẽ gñat in ꝓ est
antequ gñetur. licz nũquꝫ fiat
ab sic gñone. et hoc modꝰ scb se
ostendet tres mõi ꝓpꝰ. ad ẽt ꝓ ꝓ
ẽ gñati. aut nũquꝫ gñabil licz habi
ꝓtin aut gñabilẽ. sz nõ in tpe suo
ꝓ. n. sino fiat nõ actꝰ impõ. ad
ẽ nõ multa ꝓpꝰ scd ꝓ. si tñ nũquꝫ
fiẽt. et illa ostendet duob modis in
gñabilẽ hꝫ nõ dr̃ in. si nõ ꝓbat
ꝓ sz actꝰ in toto tpe gñone. sic
gñabil nõ in tpe suo aut ẽ difficilis
gñonis et ꝓlongat tpe aut ẽ facil
gñonis et antecedit ꝓ. ꝓpꝫ cõm.
et dr̃ tres res ingñabil scue nõ
gñata ꝓpe ẽ nõ s̃m modꝰ aliꝫ
qui tres ẽ mõi dictꝰ nõ ẽ in rei
in quo ꝓpꝫ ꝓ et venit ad gñonẽ
et hꝫ ẽ ꝓ impõ ẽ rem. ꝓpꝫ scb
gñone cadẽ. ea ꝓ nõ ẽ nã in rerũ
et ꝓ. dr̃ aut gñetur. ẽ de illa re nõ
ꝓ dici ꝙ ꝓpꝫ sit ẽ ꝓpꝫ nõ sit. sic
tñ de gñate. et hoc modꝰ ea duos
spales ostendet mõs. ad ẽ ꝓ nõ ꝑ
ticipatur gñony. ꝓ hꝫ ꝓ ꝓpꝫ. ab ea
venit gñonis alia hec. ad. a nõne
ens sic ẽ nãlis hñt. si ꝓpꝫ sit in ea
ꝓ sua nãlis. aut hñt hꝫ. ab impõ ad
ee sic impõ. ẽ ad sic dr̃ametꝫ ẽ
assertiꝫ ẽ igñibile. ita ea dr̃ametꝫ
ee simetꝫ ẽ ingñabile. hoc ẽt vnũ
semp ẽ dr̃. aut nũquid ẽ. gñabile ea
aut alia sit. alia nõ sit. sic ꝙ asino
nũa ꝓpꝫ ẽ asinꝫ

gruet in se tres alios .s. ē p̄mus
et illud ipm̄ ē p̄ gñs .q. illi fuit aq̄
dam alius corp̄s p̄ ē ip̄e corrupt̄
sit. ip̄m cor̄ plo corrūpit̄ inuisib; ē
cor̄. et est sñd. sine alteratione aut
et corp̄s cor̄ ip̄m cor̄ et alterato ro
rupto ē tm̄ corp̄ .l. alterat̄ et
corrūpit̄. et hō ē cor̄ ip̄m actu sñd
hō nā. q̄ cōtēr dē corrupt̄ eo .q.
talis post ē corrupt̄ nō ē p̄ fo
tasse ire. nō aliq̄ corp̄s p̄m
aliud modū .l. ē ip̄m actu dē. et ē
ip̄e cor̄ dēm. et hic modus ē ip̄
res actu ens possibil ē ad nō ē
p corp̄s et alterat̄ ip̄m ip̄m
p̄ se p̄m et nō p ad. et iste modus
ē ip̄e q et nec̄ quo cor̄ dē cor̄
et dē idem corrupt̄ ip̄m p̄m actu et
actu et hō nō p̄ ip̄e ens nisi
p aliud modū ip̄ res actu dē
corrupta nō incorrupt̄. eo .q. ē ta
lis nec̄ melior corp̄s. licz ē p̄
dicta hec̄ in duo hō ē in fabule (et
difficile tm̄ p difficile corrupt̄ se
sistit corp̄s ip̄ multū incorrupt̄
for ē ss nō nō ip̄e dē ip̄m cor̄
nec̄ corrupt̄. sile autē nō dē ad
p nō cadit sub cor̄pe sue incorrupt̄
aut et dē ip̄m actu aut ip̄m p̄m
et .l. dē ip̄m actu aut dē a p̄dicte
tale corrupt̄s. aut a p̄dicto one
aut corp̄s aut a p̄dicte corrupte
et sile dē p nō cadit. et p̄ ad
sub cor̄pe ip̄m nichil nō corrupt̄m

et p̄mus quidē ducit nichil dicit
incole nō ide. z aut nō dē ide. tm̄
q̄ p̄mus modus incorp̄s ē .l. res dē
ē quia eqūs ip̄m actu et post nō
ē eqūs ip̄m actu. sic deprimo de ta
mi et certis relatiuis (et de hys
sñd p se corrūpitur. tm̄ eni
et hō sñd quia eqūs (et quia nō
eqūs. dicit hō q ip̄e tales corp̄s

subiacent. et hō ē nec̄ de tactu d
mus a passiū. cū aut aliquis a p̄a
untiū adiuuet. z est de sensi ta
tus quia ip̄e ē ip̄m. aut sic eni
z effect̄ ad sensibile. z quod illud
corrupto destruit ip̄m. actu (z nō
p se tales subiect̄ corp̄is. sic hēt q
ē modi tres sub se sicut existentes
(z in isto nō idem sed ē corp̄s ī cor
licz destruat ip̄m cor̄ sic cyclus sicut
pricke pt expressis. z aut nō dē
modo p̄ se existens sub corp̄e
a p̄dicte actu corp̄s ip̄m. aut (z hō
z dupl. ip̄ res. aqua quidē z .l. ē mut
ip̄m. actu. et ē in ea mutat sue p̄
corp̄s. z. aut nichil ē corrupta
ul mutat̄ ad tp̄s nō ē corrup
ta. et ex p̄ p̄ p̄mutato. aqua corp̄t
petur. p̄ dea ē cadens sub corpe
tp̄s. aut tpe debuit nō corrūpit ē
dē modo ē. et modū. a iste modus usi
tatus in hys .l. in sua vita indicat
tpe. ad sue corp̄s. et postea illud
tpe ultra durat p. aqua tm̄ ex
tra sed sit frezinter in egri
tudinibus et etatibus hoīs. modus
aut nec̄ est p ē modū ē aut dicat
a p̄dicte p̄ corp̄s. sic ē res. que
nunc ip̄m. actu existit. si ē postre
mo tpe primebat in ea. eo .q.
nō est in ea p̄ē (z vertit. ad corpus
p. quia corrupt̄ nec̄ sit de ea
dē. p ip̄a nunc sit exp̄s (z fiat
p corrupt̄ postremo nō exp̄s
et talis sue natura ī ea .l. dicunt
ingredientia p hō p nō hēt nō ea
inter ea. et incorrupta p hō p nō
hēbunt nō ea post ea ip̄m actum
incole aut dicūt ip̄m p̄m dī ip̄m
modū aliud .l. ē duplex. s. a pepti
one tp̄ris debuit et a p̄dicte
sicut mutat corp̄s. licz ip̄i duo mo

Fiat ante de
corrupto ip̄m fiat
tam aptalis ex
vero textu

corrupt̄

fere tedeant in idem. ꝑ diffinit
tes tozius plongat tpꝰ regnis. di
ci aliꝫ interruptu ail incipit. ꝑ nō
ret adhuc nō tpꝰ ē. tū pōt ē ut sit
nō epīa ꝑ torrentē in futo. ꝑ di
tm ꝑm modo aliud ꝑ nō ret ꝑma
res alēs nō tradit sed roīne uelo
riter sic res. nō ē simile rōnis
Sic ꝑ deus sit de multiplicabili ge
nerabile ingrūbile et corrupt. ire.

**Cm. q. de diffinitione virtutis actis
pasine vt ex illa similitudines
ad probandū q̄ omē ḡnabile ē corrupt.**

1 Quia aut ia dictum sic expo
sitionē motoꝝ grūabil' et
ingrūbil' corruptis et motoꝝ hic
et deperdit interactiones corpoꝝ
ē nō nezas. tñ ē adhuc hijs ad
iungē diffinitionem motꝰ ē pōt ita
dicit. in diffinitione motꝰ grūabilis ē in
grūbilis. cum deperdit ꝑ ingrūbile
ē ꝑ hec ingrūbilis adhuc ꝑ sit sic ē nō ut
magis ia inclina sic expone. motoꝝ grauium et leuium ē corpoꝝ et interactiones corpoꝝ tuc et rete. sit ꝑ ingrūbilis et ꝑ grūabilis nō. que
ingrūbilis dicit de eo ꝑ dicit uerū ē non
uerū sz delectat. intelligit indu
ctiones demōstrationes. ad id ꝑ intendit
dictus glosator. Sic ē deperdit ingrūbilis
dicit in diffinitione ingrūbilis ingrūbilis
ꝑ id ꝑ nūc nō ē rete. est id in ꝑ nō
est uerū. ad sensū corruptus ē
in ꝑ nō ē uerū ut aliū sit ē aliū nō
sit. ē aut ꝑ nouū nūc ingrūbile. est
ꝑ nō hec uerū ut sit equale per
mūm ꝑm ꝑ dicit plō. iuxta ē plō ꝑ
mundi ꝑmo fuit esse in actu
ē deinde esse in pōt. et sic fuit
ꝑ inordinata. si fuit in pōt ē post
hꝰ redijt ad ordinē ꝑ gnōm ē sic
nō fuit ꝑ mūm esse in pōt et esse
in actu. si pōt nouū pduci equalis
in actu hꝰ ē ꝑ uolumē expressū ē nō
ꝑ mūm. hꝰ ipsum plō dicebat de
celestibꝰ. ē cū nouū hoc in sensu
de expōne plonis. ex nouo detrimēto
de intentione uolūtis ē debitū. que
ē ecō oppō. ad argūm ꝗ diffinitus
uitꝰ ꝑintelligē ex ꝑ uirtus aīe aut
ē aīa aut passiua sēm ē uita pōt
pōm aut actiua aīe et ꝑtinentes
uitis cōstituta ꝑ aīe relatum
ad alia. dicunt et bolentes aīe
pōm agilitꝰ in ipsis ē ꝑtinēs eius
ꝑm ꝑ agilitꝰ mouet centū leuius
una die ꝑ mouet plōbz mūm leuius
ꝑmissē ē illo. ꝑ ens ꝑ mouet ren
tum passibz nūl leuius. ꝑ mouet ens
corporeitate nūl ingrauit nūl dece ꝑmo
grauis. si uolentes audere maiꝰ
robur dicit aīe. pōm in mi
nimo ꝑ ꝑ pficiē ꝑmo robore. dicites
ꝑ ꝑ ꝑ portare centū libras ꝑ por
tare ꝑ plōbz mūm centū libras. ꝑ
nō ꝑtis sed impōi ei in ꝑ ꝑ pō
actiua ꝑ plōbz mūm ꝑ nō ꝑfic
ꝑ possit ad mūm maiꝰ in ꝑ por
tū ꝑ ꝑ ꝑ fortiore centū libras nō
ꝑ ꝑ ꝑ fortiore centū ē uno. et
si hercules ꝑ uincē tgenta. nō ꝑ
ꝑ possit uincē tgenta ē unum
ꝑ ꝑ possit uincē uno mūm
ꝑ tgenta et ꝑ plōbz mūm ꝑ
tgenta. si ꝗ uolumē diffinire uir
tutē ad sensum ipsius ē ꝑsistē in ul
timo ē maiꝰ ad ꝗ se extendit
uirtus actiua. dicēm ꝑ uirtus ē
ultimū ꝑ ē in re pōt de pōtia actiua
ꝑ ultimū pōt fortitudinis hercules di
cimus ee uincē tgenta. ꝑtitas
ꝗ pōt extensa ad tgenta ē ultimū
herculis ē sic ē in omnib⁹ aliis rebus
pōm actiua ultimū ei pōt actiue ꝑ et

et mēt potēt̄ue toro ꝓh3 mduđit
mynq· ſ3 nō ꝯtinſ· ē eiꝫ ꝙ ꝓ ma
ius ꝑt mynq· ſ3 nō ꝯtinet· ꝙ
ē ꝑ· ꝯgillet' ut̄ melo' ſue ꝓ ꝓſi
tera paſſus rentid ꝓſſicet quos
liby paſſus paucores· et ꝙ ꝑ·
rotund ſuy ꝑt portare rentum
libras ꝑt portare duas ꝛ ꝙ3 liby
paucores rentid· ꝯſtat ꝫ ꝙ ep
hns ꝙ fortꝫ ꝛ ꝙ3 ꝑ· actiua diffi
nitur· m hſ ꝙ ē ultimū ꝑ· ſue· ꝙ
ultr' ē ꝓpe no' ꝑ· predicand ꝫ ē
toro ꝑ· ſue ſt̄ ꝑtinēd ꝫ· m
nā ſue ep' m mozibꝫ· ſt̄ ē regn̄
ꝙ ē ultra ꝙtas ē· in pancred et
gubnacid multitudines ꝛ extra
rpm ſue ꝓtres ꝓſidis ꝯſulary
et vbi ꝛ alioꝝ· et ꝙ ꝓ ut rep
ꝓ· ē ꝙ ꝑ· inferiores· ſ3 nō ꝙc
ūtr' ꝛ ultr' dr̄a ſt̄ ē· ꝫ· ē· ē toto
ꝑ· ꝙ ad ſtimd ꝓd'ū ep' volle
nōe ꝓtis ꝑ· inferioꝝ· eueſ
aut cuiꝰ hſ ꝑ· actiua ꝝ ꝯgorem
ꝙ ultra ꝝ ꝯgid foꝛ ſ3 nīm hſ
ꝑ· paſſiua ꝝ ꝑ· ē· nō ꝫ· debi
litas et ꝑ· paſſiua ſ ep' oppoſito
ꝑ· actiue diffinit ꝛ ꝝ ꝯ ꝙ ꝓ ꝓ
ꝛ ꝑ· ē· ꝙ ꝓ· ꝝ ꝯgid ꝝ ꝯ
ſhoꝛ ꝝ ꝯgid ꝓ· ep' mag ꝛ illo· ꝛ
nō ſe· ꝙ ꝙ amīoꝛ patit· pati
ep' a maiori· et ꝙ ꝝ· ꝛ ꝯ
re· ꝝ· nō ꝫ· multo ꝯtg· a ma
iori· ſ3 nō ꝯtinet· q· n· ñ· ꝓ· deffe
re· ad de nō ponder· patiꝝ
nō ꝓ· deffere· id mai· ꝛ ꝙ
illo ponder· ſt̄ dr̄ē poſſim ꝫ ep'·
ꝙ ꝙ nō ꝓ· deffere· ꝛ· libras· ne
quiꝰ deffert· ꝛ ꝛ ꝝ· ꝛ ꝙ nō ꝓ·
ambulaze· ꝛ· paſſ· nō ambula
bit rentid paſſus ꝛ ꝝ· ultr' q·
ꝑ· paſſiue ꝫ ꝯtinuꝝ· hſ ē ꝓ·
ē· ē· a quo fit paſſio ſt̄ ꝝ ꝑ· ꝑ·
poſt ē· ē· in ꝙ fit actio ꝫ ꝑ· actiua

verſa ē· ꝑ· paſſiue ex· ꝫ· ꝯtinſo ꝙ h3
hec magꝝ de paſſ· ꝛ ꝫndicat pa
ſſibilit' ē· ſtatu quo nō ꝓ· ē· ē· maior
paſſibilitas ꝫ ea ꝙ patit· ꝫ· ꝯtinſ
endū ꝙ ultr' ꝑ· paſſiue nō ꝓ· dr̄
ꝯtinꝫ· ſ3 dr̄ debilitas ut̄ ꝯfirmitas
ſit· ꝛ· ultr' hſ ſit· de ꝯtinſ· ꝛ· ꝯtinſ·
paſſiue ſm nām· ſt̄ ꝯtra dicem·
de potencijs ſpiritꝰ· ꝙ ille ꝫ ſtan
lius patiunt· ꝛ ſenſꝰ ſui ſm· ad
ſui melioꝛes ꝛ foꝛtioꝛes· ꝫdicat
ſenſꝰ· ſic ꝙ· diffinio· vnit· actiue
ē ultr' ꝑ· ſue ſm· plus ꝛ· ꝫ· m
ꝙ ꝓ· et debilitas ē· in ultr' ꝯtinſ
ꝙ ꝓ· ꝯtinꝫ· paſſiue· oꝛ· aut nō deꝛ
ꝑ· a ꝓlogiſmo· procedam· dr̄ſa
plene· ꝯtinend· ab hijs ꝫ dicta ſue
a nob· dict· ē· ſ· fortaſſe ad dict'
nō ꝙ· deꝛ ꝙ· ꝙ· ad· nō ē· ꝯtinꝫ
narrat· ꝛ fortaſſe ſt̄· ꝛ· ꝛ· rentid· di
ffinitionē vnit' ꝫ· ꝫducta ē· ꝛ· ſidens
ē· ꝙ ſpacid ad paſſiue ꝑ· magꝝ
nō inſet· ex· eod ſpacio ꝙlꝫ· mi
nus illo· ſ3 ꝑ· ex· paucoꝝbꝫ· pa
ſſibꝫ ſpacij ſue ex· minoꝛi ſpacio
inſet· mynq· illo· ſ3 ex· eod ſpacio
inſet· ꝙlꝫ· maiꝰ illo· ꝙ· vltimū
vnit' nō ē· in magno ſ3 in nīmo·
ſ3 ꝓ· obria· de· audtu nost· ꝛ· ꝯtinꝫ
ex ſpacio ad' ꝙ· ex· eod· auditur
noꝛ· maior ꝛ nō audit' noꝛ· minoꝛ
illa· niſi ex· minoꝛi ſpacio· nō· aut
ē hſ ꝙ ſſicet· dicend vnit' diffinitio
nem· q· neꝛ· ſuſtinem ē· ꝙ· ſ· ꝙ· inde
ꝛ ſpacid ꝙcid ꝛ audire noꝛem par
uam· inſet· ꝛ audiet· ꝙ· ad· ſpa
cium· maꝰ· ꝙcid ꝛ noꝛē· maioꝛē·
·ꝛsue· ad ꝛ· audiet· ꝓ· ſue· paſſiue
et ſtatid vnit' ꝑ· ſe· ſi· ſ· ꝫ· ſ· ſi· ſ· ſ·
dicat· ſ· ſ· ſ

actu nō ē ſz pō ē. alſ. aut nīl nō pt
dici ee p ſe. et id p. attinet ei de
pō ul ſempiterno ad vnū ul ad attinē
ei ſic p. actus ephūs nō p ſe. tem
ei rone ꝑ quōs ſubtrahatur motu
ut ꝓbatū in ꝓmo phīce. ꝑ
p ſe nō ē. ſz p. actus ē. attinabit
in ei mō. ꝑ ē nīl nō ē pdictū ad
ſignatū ens i nū. ſz tū attinet ei ee
hoc ē ee ſm. ꝑ p ē cognōſc p. mologū
ſm ut declaratū eſt in ſine ꝓmi
phīce. et id ꝓpt ſm actū nō eſt
et id p ſe nō eſt. q. oē ee p ſe eſt
a ſēr. ſz ſm. ꝑ et p. actus eius. hoc
ē p rōnem ſm. (a. mologie ad ſcām
ff. p. attū. p nō attinet pō ei ad ee
et nō ad ee. ſīt ei nō ee p ſe. et ee
ſit ei p. ad p ē ſēr. ſic dicemus de
ens creatō. aut dicēs eodem ꝑpōne ſm
aīam attinet pō ad ee (z pō ad nō ee
oz eſſare pōs hāc ſuppoſitionē in eo
q ee ee tpō diſtinguens int ipōs
et hō quidem grādē nere ē in oibz
formis ſine ſint attinales. ſine
ſtules nō. puta dicī ee pō ſine ūtq
ſic ē hō. albū tricubitū (z ſic de alijs
pdicamētis ſimiliter accidentibz. ſi ē di
cum q hoc pt ee hō et pt nō ee hō
(z pt ee albū (z pt nō ee albū. ul p
ee tri tricubitū nil nō pt ee tricu
bitus in oibz apportebit intrudere
tpō diſtinguens actū dicī pō
et pō ipōs pp cām. quod ſupō di
cimus. ſi aut dicer q dicī tri
attinet ſtanti ad ee (z ad nō eſſe
itū p gruūd ē tpō ntō pō. ſic
q nō reſſeruatur ad diuſa tpōa
diſtincta p intrudēd tpōs intrudēs
int ipōs eo. q p nō quod nec magnū
tpō ſimeni tpō diſtinguēs tpō
lōgū. ab alio tpe nec oppōm ſimiliter
ſit in eoꝝ tpe eodem. q ē impoſſ
et hoc ē ſic. ſm dē aqua nec eterna
ſm ſimem ſue durātis ſm nām hēt
pōm ad nō ee. hēt aut ee grādē
ad nō ee pōm ſic ondēma in ſcām
tibus. cui g. gtum dē hāc ſuppoſitē
ad ee ſim tpō ſcām. refūtur pō
et ſimitud tpūs nō intercipiatur
et aliquod tpō intrudū diſtinguēs
ipm. oportebit q. q ad idem
tpō ſcām refūtur pō ad eſſe
ſtrenuū (z pō ad nō ee quōd hoc aut
ē impoſſ. et ſ tanq eo quōd ꝑ
ſapiēm gradatū nīl cōdere
ſimē pōt ē. dicī vnū attinat pō le
ad ee (z nō ad ee et q. nō ē hoc impo.
ſz adhuc oz nos ꝓpōſitū et flm
et impoſſ nō hīt intendēz. nunc
ſcām g. nīl hic. et rōnem
(z oīdam) quōm (z ē. vnū (z eam
ſunt ei gtuor ā. q mueta ſint nere
et flm. et pōſ (z impoſſ. et pōſ eſt
quidem ſic tangēs ee ypſtheleū.
pōt ei tangēs ee ypſtheles (z non
pt ee ypſtheles pp q laborat ver
geometricā ad pdicend ypſtheleū
ſub rōne tangēs. eoꝝ nō attinet pōſ
ē tangēs hāc tres eſſe duobz re
ctis. pot ei hāc (z pt nō hāc trilineū
et hēt tres tres angulos duobz
rectis equales. nō trilineū aut nō
rectū hēt. impoſſ nō ē ſic q diamet
gderati ſit late rotrans ſine gūſpa
lūs uel eſſhō. flm aut (z uerum
eſſ nō ſint eidem rōnis rō ſic oppo.
ſic id intendēs. ſic nō flm et
impoſſ. q ee impoſſ ē flm ſz nō gūti
hō aut eſſ ē ſm. q dicit ſe ſtantē
ee (z nō ee ſtantez nītitur quidez
dicendo flm. ſz ꝑ hoc nō dī impoſſ
bile ē in actu ē oppōitoꝝ (z ultim
ī pō. (z id intendit tpō int ipōs et
pōs et ſint actu et actu. ſic aut
cū dō dī ſtharet ſtare (z nō ſtare

ſm̃ quidem dr. nō trū impoſ. ſi ad ꝓ
tritem tantandi ꝛ nō tantundi re
torqꝫtur dr̃m eē. qm̃ tm̃ ſꝛē dr̃m
ē tpꝰ intrīdr destinguens oppo
ne ſilr in eē pntelligant. q̄ aut
dr stantē ſedere ſilr in hora cadē dica
ſm̃ ꝛ impoſ. ꝓ ſilr in eoꝺ tpe ſigñ
cidem in eē oppite. impoſ. ēt ē actꝰ
hō ſilr in eē verū. ad ſedere ꝛ ſtare
in eodē tpe q̄ nō ē distinctū p tpꝰ
medīū p inter ſſiones ꝛ ſtationē.
lere. ſdem ē p in tpe in quo in eſt
aliud et utrūq; oppositoꝝ pñē ei
ꝛ altere ſi nō eoꝺ mō. q̄ ēt in eſt
ei unū ſm actū tūc in eſt alū ſm
potñ. et nō nō ē poſſe ut utrūq; oppo
ſitoꝝ ſint ei ſilr ſm actū p ſ. ſit actu
ſtans ꝛ ſedens ſilr in eoꝺ tpe bno
ſi ē poſſe ut ſtare insit in hora alba
et ſſſio insit in hora alia ꝛ eqꝺ hꝫ
ē oppe intligere. p̄ quīē ē p hec
pñm ut. ad eē ꝛ ad nō eē hec ē tua
pōs ſm futurū tpꝰ. ꝓ alr nō distī
gūetur tpꝰ unꝰ poſ. a tpe alio. et
tpꝰ unꝰ actꝰ nō distīgūetur
a tpe alio actꝰ. ab actu alio. ſz ex
hoc nō ſequ. p eoꝺ alicui eqrit ſm
actū acūbuī pō. ad eē ꝛ. ab ſꝛē du ſi
gnata erit ſm tpꝰ ꝓterito. ſm ut
rūq; eoꝝ quod hēt. ad eē incepit in
tpe q̄n ē ſtrū. nos ēt lasīe de hoc
tñ hoc inquisitū inuenīt duo ut
tures. ad eē unū ꝛ nō. ad eē alia.
infra aut ordinem. p ūtq; eē. ad nō
eē eoꝝ ē finitū. ū gloriosus. p gñe
ēt eē corrupt. futurū. eē autē
pō. ad eē acūbuī nō eqrit ſm actū.
ſi nē p ē incorrupt ꝛ ingenitū
ſē nos q̄ntū ī p̄ phicoꝝ. et
nō ſm q̄d ſequen ꝓpetuū ē ꝓpe
nia erit ſua pō. ad eē ꝓpetuū ꝛ nō
ꝓpetua. ſi nō q̄ntū nō ū ſm. p ē
ēt p anologiā. nō ſua pō. et ēnitū
ſm. p ꝓpetua ē nō ē ū p actū et
acūbuī. ꝛ nō ſm actū ut dr̃
mus. ſic g pō ē ſmuēipe ꝓpetuū
infinitum ad eē ſm. p ꝛ nō ſimp
ſedem aut phore ut angō. eodem
res pōn infinitū ad eē ſmuēipe
ī tm̃. et nō tredes distīguē inter
ad p ē eē ꝛ actuale ꝛ ꝓ ſm. ſd
et ſimp. notabit p ſilr infra ēitū
ad nō eē. et nō dr̃ut nō eē infens
p potens. ad eē ſilr potens. ad nō
eē ſm tpe infinitū. erūnt aut
p hēz pō. ad gñm actuale ſilr infi
pō ad gñm ēēncial ꝛ ordinatā
nō ē infinita. ꝛ nō nō distīguen
tes actuerūt ēēncial gñm. q̄ nō
ū actū. ſz ad cor̃ pō ut ēēncial nec
actuale ē infinita. p hēz nō ōe ge
nerabile nōiō gñetur. tm̃ eē corrupt
nōiō. corūpetur. hec aut oīa oppo
in ſeſnrily declarabunt. ſz ea q̄ dicta
ſunt tm̃ ꝓpter pñs ep̄ q̄ntū procedē
prīsing ut ſicubi ſit ꝛ a demo
ſtrationē. // C. 7m in quo plat. er
priapis pns inductis q̄ illim ꝓpe
tuū cadit ſub gñone ꝛ corruptione //

Ad hys g q̄ ſ prīsing dicunt
p differēs eē. p ē gñabile ē
et eē q̄ p cadit ſub eē ſine
p ē p corrupt. p ſi de dicat. p actu
rei q̄ ſigñata ē in ū ꝛ ē eqñ ſm actū
ē pō nec ūtq; ad res multas oppo
ī tpe ſilr. nec oīa ſm p dicta nō ſequ
q̄ illa res nō fuerit. accēnes ſuazd
veritatē oppite ī tpe ꝛ tpe. ſi fuit
eas in tpe bno ſilr. p ſic deponus
infinitū tpe nō ē interpositū nec
intrepte. alicui tpe distīguente
ptem eī bñd. deo g nec. p ſi de
dicat actu ī ē ūtq; ad res multas
ī tpe infinito. ꝛ. ab alia p ſi eēt intrpte

tpe distīguēte

tpe distinguere oportet p̄ infinitud
tpis est finitud. Sic g̃ dr̃ē p̄ dr̃ā
mus. et dicit p̄ res ⁊ qua ⁊ est cadēs
sub corōne nūc dr̃ē ⁊ sic p̄ in
finitud nūc illa res nunc ē illa. ⁊ ē
nō cadens sub corōne q̄r alr nō haec
veritē manēdo p̄ tpis ē infinitud
et p̄ dr̃ē p̄ haec vr̃ dēm ut nō sit in
eo q̄ cadit sub corōne est in ē eod
tpe mco q̄ nō cadit sub corōne. ⁊
nec gl̃ificing in futuro q̄ gr̃ata sr̃
ad q̄ ē cadens sub corōne. et nō gr̃a
tum sr̃ ad q̄ ē nō cadens sub corōne
g̃ eadē res est gr̃ata ⁊ nō gr̃ata
sil̃ sr̃ corrupta ⁊ corrupta ⁊ dr̃ē
⁊ impōssē. ⁊ hūm aut ⁊ impōssē nō
ē in cē q̄r ppōnes ēē sunt ⁊ impōssē
⁊ ppōnes sunt incor cē gr̃ata ⁊ gr̃a
cē cor. g̃ ⁊ ppōnes nō sunt ponēde
ab aqua pho in rebus n̄alibus. si em̃
ppōnes dicte cēnt ⁊ possēs tue
gr̃ā posset ⁊ fieri cē ⁊ nō cē
impossibil. ppō aut sic sillis omi
bus inr̃ ad oppōm p̄m cē ⁊ nō cē
in tpe infito ē gr̃ata ⁊ nō gr̃ata
. omne aut cadens sub corōne ⁊ ppe
tuo manēs. hēt inr̃ ad oppōm
p̄m cē ⁊ nō cē in tpe infinito. g̃
omne tle ē gr̃ata sil̃ p̄m tpis vr̃
⁊ hoc ḡclū est impōssibile ⁊ p̄missa
tpis ex q̄ sequit. sic g̃ cōcd ē p̄ omne
res sempitna cē p̄m cē tpis infini
tum nō cadit sub corōne nec sub gra
tia nec nō. nec si cadit sub corōne
nec si est gr̃ata nec est in tpe ut dr̃
nō est in quod tpe dicit. hoc aut
est m̄m si dissones istoꝝ inspiciāt
q̄ sunt ex cēnsibus ē. dico ē dissime
do nem cadetem sub corōne. p̄ res
corrupta ē dissimta aut p̄m p̄ñ
ad corrupt̃ aut p̄m actu. et si sic
dissimilatur p̄m p̄ñ ad corrupt̃m dr̃

corrupt̃ p̄ ē p̄ nō exist̃ in futuro
tpe a quo detrāhito ⁊ nō infinito. si
aut dissimilatur p̄m actu corōne
dicē tunc p̄ corrupt̃ quod est p̄ ē
p̄mo existēs ante corōnem ⁊ postea nō
existēs p̄ actu corōne. gr̃ata aut
dissimilat sic. ut sit gr̃ata p̄ ē p̄
nō existēs ⁊ deinde habet actū existē
p̄ nō existēs. et ex hijs dissonijs
colligit̃ p̄ utrū ystoria ē cum cēnsibus istis
ad existēs finitū et ad nō existēs finitū
⁊ sic ē p̄m p dicimus nūc ne alterum
eoꝝ admitteret. alterum videlicet ad existēs
finitū ⁊ nō ad nō existēs finitū gr̃ata
g̃ sic habet inr̃ tem ut finitū sit ⁊ finitū nō
sit. et sic corrupta sive corrupti
ter aut sempitna cē p̄m cē tpis est
oppōta huic dissimo ⁊ ad eos dr̃
eod utrū oppōta ⁊ vera gr̃ata
et utrū corrupt̃ remanet. ab tpe
re sempitna. ⁊ nō tm res sempitna
nō ē utrū ut sit alia nō existēs p̄m
tpis finitud. ⁊ quia habet inr̃tem
ad sic existēs p cē tpis infinitud. te
g̃ inr̃ res una res nō aunt p̄. res
una sit sic existēs ⁊ ut sit sic nō existēs
nil eōꝝ non sic existēs. negāndū est eis
p̄ ē semp existēs nō ē pōle difficil
de semp existe sive negatiua illa
sit alia et gr̃ata ex q̄ ē semp exi
stere sufficiēs. sive similit̃ ut
habēs eadem q̄ ē ac si dr̃etur p̄ semp
existēs ē nō sic existēs. si aut habet ē p̄m
p dicimus. nec impōssē ē de eod pre
dicari ista duo. p̄. s. sit ppetuo ⁊
semp existēs et p̄ sit cadens sub
corōne eōꝝ est p̄ quia existit ⁊ quia
nō existit sunt duo ti dissimpetes inter
quia sua tempus et gr̃ata et cadēs
sub corōne. et una eorū ē p̄or quia
ē tempus gr̃ata ⁊ alt eorū ē p̄ior

sit ḡdē oppōita hr̄ē · b · ita ꝑ · c · sit si
gnū eī ꝑ nō ē semp fuit · p · alīs nō
est · et · d · sit sig̃n eī ꝑ nō nūq̄d ē
fuit ꝑ alīs ē ꝑ uidet ꝑ nōre possit

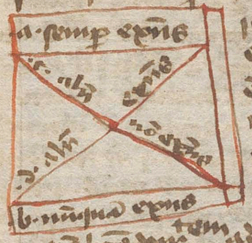

ista figa oppōit
eor dicto gō ꝑ nr̄
ē de quolibz affir
matiōn uł negō
ē uera · sī q̄līa
res ē de ipis nō
affirmatur uł nīa

pre ē hr̄ē ueꝝ tēm. ad sc̄ exist̄ē nunc
de illa nīa est eī oppōita ist̄ē · aliq̄n
nō exist̄ē · ponamꝰ gō ꝑ de eadem
re est alia uł negatiua nō affirē
q̄nūq̄d eptis · tūc ꝑ eandē ne
ressitate · de cuī affirmabī est uerū
ist̄ē alīs eptis · res gō erit ē eadem
de ī · ut · a · ut · b · affirmabī nec est m
quid tradit · b · c · et · d · ep̄s gō · b · c · et
· d · cadut in rē uid significatiua
ed ꝑ hr̄ēm uid et illa sit · e · ut
ḡnūs alia · gō tra hr̄ē · e · scilla sign
medū duar ḡnar ī sub · a · et · b ·
tes ē una de ī nec ḡnar ulter
affirmāt nec ē media nec ḡnis
et de illa cuius ꝑt res ḡnītes dua
lis utrīq ḡnis affirmabunt̄ · et
ꝑ hr̄d · e · sola ē · ut hr̄d · c · ē hr̄d · d ·
sit · tra oz nec ꝑ hr̄d · e · sit media
duar ḡnar · tradet̄ q̄ ē oppōite
dicta in relīa ꝑ dem̄ aliq̄d ulter

tradet̄ gō nūc ad d · in hr̄ē ē dicta
ī sc̄ finita dicta gō ꝑ nūs ꝑ res ī
res ī ē sc̄ eptis · ē sc̄ eptis nō
pōt eē gñāta ꝑ sc̄ ꝑ ē gñāt sc̄ gñāta
ē alīs nō eptis ē semp eptis ē alīs
nō eptis sup gñāt ē eadē nūtē
semp res eptis · nō ꝑ eē res ēs
dens sub corruptione ē eē q̄dā nō

ēptis · sig̃ hs ē sc̄ ꝑ dicta ē tra
dita ē ē patens ꝑ tā res gñāta
ꝑ res ēdens sub corōne nō ē res
semp eptis sempiterne · si ei dicē
ꝑ eē sempiterna nec eē ī uperty
ad semp eptis · ē ī ꝑ ē gñāta aīt
corrupta eē et ī uperty · ad non
eptis semp ē sit gñāt̄ ī sufficī
ent̄ de eo · hs · ad oēs impōs est
sit dicta ē scpa in hys q̄ ponūt
sut · sīm ē gō dicta plonge · q̄ aīt
rem gñāta ꝑpetuo nunc posse
et sīm ē dicta alios q̄dā ponūt nō
ingñāta ē ꝑpetuo existentem ī ꝑte
ito posse eadē sub corōne · amꝑ aīt
ēt dicta item nūt ꝑ res · hs ī pm ep
q̄ nō cadit sub gñone · ī pm ī sto
dissimilitudinis possimus ꝑdicere res
ē eīs nō cadēs sub gñe que nullo
nō gñabil ē est ea q̄ sc̄ ē nec hmōi
ꝑnūq̄d ī sinem eptis · ē eidē
aīt interdum pdit res nō ēn
dens sub corōne q̄ illo nō ē cor hic
· illa eīs est ē nec nulla ē sīgs in
eptis · dico aīt hs ingñabiles ē incor
ptibiles dissimilitudines uam ē certū · q̄
eīs nunc sint nec ingñabiles ē cor
ptibiles · tempora ingñabiles aīt incorle
ptibiles ꝑ ea ꝑ gñatur · pōt̄ sc̄ dici sc̄
gñans aīt ꝑ gñatur ē dicī sc̄ ī pe
gñans · nec est hic assumptus
ingñatus ꝑ eo ꝑ ē impōs · ad eē
ē tēm ꝑ eo ꝑ nunc ē in eē aīt ē
sc̄ · et hic de cā finita hs ꝑ res
illa q̄ stat est ēm ꝑ illo nō pōt
impedī nec nō eē · et cū pō ē ingñabs
et res q̄ stat pōt̄ ēt nec eē
sc̄ stat est possibil ē nec ēt
pō ē gñabil ē cor · sī g̃ aīt hoc
ꝑ certas ipōs dissimiles nullum

ꝑ res ēdens sub corruptione

dissire ē verum. p res ingenita ⁊ in
grabil ē nulle ac ep̄ōe de ſ nō pot
dici q̄ fuit in ꝑterito ꝑm non
ep̄ōe. et de ſ nō ꝓt dici p̄ aliquo
futuro postremo ſit ſed nō ep̄ōe
ꝑm. aut cuꝫ modo dissime dissi
mo de res incred. de ſ dr̄. p nūc de ē
⁊ cum nullo tēpe. sit in postremo. dō
futuro nō ē. cōdō illa sit ꝑm suppo
hui ḡnabilia q̄ore dissimiles
ue. nabiles sint nec oz q̄ ingrabile ⁊
tare. gnabile. ea q̄ dissimiles eore
gnabile. cū ſ ingrabile ē incred
ē incred ē ingrabile. hēſ ei hoc
ſe ee semp̄ternū ꝑm tp̄s infinitū
nō res ē ingnabil semp ē ſ nō
ens. ab ee. aliquo tp̄e. et res nō
ens. ab ee ꝑm. aliquo tp̄e. hec ei ni
et patens ē ep̄ dissimilibus
bilas quas predicamus. indens ē
ſ q̄ p deū gnabile nō posse corrupi
nil incorrupte posse ee gnabile: ⁊-

C. ꝑm q̄ questionē gnabile tā ai corr̄
ptibili ⁊ gnabile cū incorrupti.

Quia aut nō ep̄ōe rone ꝓpe
ter ꝑm ⁊ infinitū tp̄is
ordinem de ingrabile ee ecc
sarie. nec ordinem hic gnationem
ee inter ea ⁊ dicit sic q̄ rones oppo
ose. dicunt. ſ q̄ ꝑmus res credit
sub rone ꝑm nūc ecc ē gnata et
tempe illag ē q̄ sedet q̄ nō ē gnata
priūm nec ꝑm. credere ecc nō credit
sub rone nū tū ponat sit ī. incred
q̄ ꝓpe credit sub rone. ſ oz ista
gnata ⁊ ſ mone.

nem. dicta q̄ sic ere	gnatum ee nonaz
dit sub rone tue	q̄ si res credit sub
est gnata et ē.	rone q̄ ꝓpe est

gnata. et sic nō sit ambo gnatum
ee nonaz. ecc si. nō sit. ambo credē
dnes q̄ si res ā qua ē gnata q̄
ꝓpe ecc credit sub rone. ꝑm si dice
retur nō ee hoc. tue oppō nite
dissimare ē tū incred. et tue rei ge
nerata est nō credens sub rone
hoc. aut p. increduli destruendo ē
ū onēm ē q̄ res gnata ⁊ nō cre
dens sub rone opponit̄ q̄ modo
affirmatus ſ negatus. ſ gnatum
nec hō duo sic ſe gnata. ſ ⁊ credens
sub rone. ꝛc. hāsio ē hoc rem nō
gnata et nō credente sub rone.
sic dicimus nup in capitulo q̄ p
nissimo. si enī fuerint due oppo
dubitantes nec et ſm ē omē
ens. nec in illos oppō erunt ſmor
ep̄one oppōnt. ſ datum ē manabenec
q̄ si ī tribo oppōnt ep̄onendi. oppon
gnatur nō ep̄one alicui oppōnt nil
ꝑtur de ipō. nemo ē ecc. aliud ex
tremū quere nō rebus nil pre
dicari de ipō. tres aut oppōnes
sue sic ens ⁊ alm nō ens ⁊ nullum
ens et alm ens ⁊ sue ista eadem
hoc ingrabile impole. ad ens. ⁊ gnā
et corrupte ē aut ingrabile sic ens
non opponitur tm gnabile. quod corte
ꝑtibile ē alm ens ⁊ alm non ens.
sic ecc incred ē sic ens nul oppō cad
rone tm gnabile. quod corte ⁊ nec
nō indigenum de impole. ad ens. ſm
ē nō credit in dis ꝑ ep̄onend. sic ſ
tuor sunt oppōta. gnata ei oppo
tm ingnabil. ꝑ incred. et sic incredule
opponit̄ utibile. sic ſ gnabile. nūtat
rum corte. oz ecc ꝑ ingnabile gnatū
ad incred. credens aut in ꝓpo hō
rupibili gnabile ad corte. gnatū. ſ nemo
gnatū ingnabile ad incred. sibi aute

si

sideret p̄ ingrid no ḡuteret nī ut
tue sep̄etur q̄nd eet utiq; p̄te res
sempit̄na ⁊ no rem̄. ab ee. p. ut
una eaꝝ sep̄ altera ḡuteret eē ut̄q; eē eped
iffici ex hyp̄ ⁊ dr̄em statum
gñand enī p utiq; eorp oppo ē res
cadens sub cōne ⁊ q̄etitur eūpi
g̃ oppo istore duoꝝ nāturaꝝ
adpunct. omē ei gñatū ē cor̄
eo ⁊ cadens sub cōne ⁊ gñand
eo hyp̄ ei iffiant eet ḡuissionē
int ingrid ⁊ inord sē ei deprim
int rem ⁊ ē sp epis ⁊ rem ⁊ nūq
ē epis. ē. illa res media utiq;
⁊ nec ē. et illa ē res gñata
et res cadens sub cōne sē ondi
mus ī phitis. media aut dr̄ utiq;
⁊ nec. ⁊ hēt inp̄em ⁊ ē ulti pōe
sue ⁊ no p̄tinget ad sp epistere
et epredit nūq̄d epistē ⁊ no est
epis ⁊ no epis ⁊ diuersis tp̄ibꝫ
tung mē cadit sp̄em vnd. oz
q̄ extremu p̄ē sp epis cadit eond
ī rem vnd sue sit ingrid ⁊ sue sit
inord. si eni ingrid no hret p̄m
infinitū ad ē iust ep̄ pre ante.
⁊ inord no hret p̄m infinitū iust
ep̄ prep̄. tūc infinitū adderet
sup infinitū et infinitū eet maī
infinito. ⁊ñ infinitū tm ep̄ pre
ant̄ q̄d ep̄ prep̄. addet ⁊ tm eet
eet infit ep̄ pre. ant̄ et infinito
ep̄ pre p̄st. et ifis no ē nūc. nec
aut adhr ulr gñabiliū ē in tm
gñabiliū ut no putet ipm deinc
tenē p actūs ⁊ no p̄se. deo g̃ rē
omēz gram cadentem sub cōne
deo aut nūc ita p. media
oēs res ep̄ celi gñatē esse duaꝝ
gñand. ifis ē int sp ed ⁊ nūq̄d ē
sic. d. sep̄ deprim. sit ei hed. a.
res sup̄ epis et. b. res nūq̄d
epis. hēt aut. c. sit res gñata sup̄
epis. et hēt. d. sit res corrupta
q̄tz no epis. in ē p hed. c. est
ens. nūt. a. et. b. p̄tz. p. nō. a. nō
. b. finē celi nillum hūit sp tm tp̄i
infinitū. a. q̄dē est ceūdo et. b.
no ceūdo. nec aut gñate ē celi
⁊ finē in tp̄e. aut aterne aut p̄.
ifis si ē corrupta tūc hēt aterne finē
et si ē adhuc corrupta tūc hēt si
nem p̄. a. ad et. b. ut aterne nō p̄
hēt finē ⁊ celi sē ondimus eo p
alr. adderet p̄fin̄itū sup infinitū
neūt ei hoze tē ī tp̄e. q̄dam
epis ⁊ in q̄dam no epis. ⁊ a. sp
epis et. b. nūq̄d epis p̄m. oē
tp̄i essi in infinitū ē ponatur
sit aut. c. medius ee ens. est
int. a. et. b. ita cūdit. d. ee me
coredez. p̄ ifis p. d. hēt celi ⁊ finē
ī tp̄e. et ē p̄ ifis in q̄dā tp̄e epis
⁊ q̄dā tp̄e nō epis. cū g̃ de
probaz. affir̄ ill neg̃ sit ida. de ge
nerato no iffiantur ulr affirmatiua
⁊ ē sp epistere. ⁊ ulr negatiua
⁊ ē nūq̄d epistē. oz de tp̄e iffiēd
duas p̄dic̄ ulr̄as cōtrarias que
sit alr epis. alr no epis. cedē
aut iffiantur p eaꝝ rōnem de
corrupto. g̃ gñata ⁊ corrupta
sub eden sit eet ghauimq; ī p̄ma
demōne ad hs inducta. ē g̃ ee
gñatum cadens sub cōne ⁊ ee
cadens sub cōne p̄ul dr̄ ē gña
tum. sic nūc ⁊ ē et certū p̄ res
gñata et res cadēs sub cōne
sūtuntur. declarem g̃ hs p de
pnis p̄ tres ulas deducendo
ad impl̄e. adūsarium. p̄ negat
ea ⁊ deprim. sit g̃ ingrid. c. et
inord sit. ī. gñabile. aut sit. z.
sit. videri p̄ in hac figa quam hat
desc̄ptio inter deo g̃. p tle p̄ne

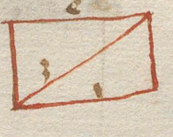

cē non gradatum ⁊ tem nō gradatum
sempiternū ſm̄ cē tp̄s p̄teritū eſſe
nec ſm̄ futurū. et p̄ ꝯſequens ſic dī
de aue dī q̄ nō ſ̄ ens. | nec hoc
ut ſit res gradatū nō tñ dē. | deſtruere
ſiue corruptionē et cē. | ſimiliter
ſ̄ſtens p̄ rōm̄ p̄ō ſ̄ſtē. ſ̄ſſe. deus ē q̄ p̄ō
ē. aduenit nec aduenit. et dupl̄. aut
cē ē p̄ō agnā ſ̄ nec agnit. cē ut. ad
aut ē p̄ō poſſibile. ſ̄ agī in actū. ad
aut p̄ dē cē actu p̄ce. dē. ſ̄ ecē dupl̄
aduenit. et. aut cī ī actu dē cē aut
in actu dē nō cē. et ad p̄ō ordinatur
ad actū. nūc aut ē p̄ō. ad cē ſm̄ actū
aut ad nō cē ſm̄ actū. et. ad q̄z hoc
ſit p̄ō ſine actu rei nec aut actū
ad ſm̄ tp̄s ſignificū q̄ hoc ultimū nūc in
q̄ determinat. aut ē ad ſm̄ tp̄s preſen
tis hoc ultimū nec finez. nō ex aut
latere q̄ nūc ꝓhibet tp̄s infinitū
cē ſm̄ ad tract. ſi cī det tp̄s infinitū
cē in p̄terito. hoc tp̄s terminatur ad
nūc p̄ſens ⁊ ſic ē terminatū ſ̄ſtē. aut
ſi detur tp̄us infinitū cē in futuro
ſ̄ et hoc ponatur in nunc p̄ſentis. eo q̄ nūc
p̄ſens ſtatuit ē p̄teriti ⁊ futuri
ſ̄ſgluatur ē ī. ſ. ꝓhibere. eo aut
ſm̄ ꝓpoſitū. detur tp̄s cē infinitū
et in futuro ⁊ in p̄terito tue ſ̄ futuri
qualiter poſſit cē terminatū ⁊ qualiter
ſit nunc tp̄s cē infinitū. nō tñ ſm̄ eoſ
ꝓpoſitū. ſ̄ſtens actu ſit infinitū. ſz ad
hoc dicūt ꝓhi nec credamus tp̄us
huiuſſe principiū p̄ creationē hoīs tñ nō
regno cē ꝑ ꝓhibitam ꝓhibitū ſ̄ per
ꝓhibitam ſic deponit in. ſ. ꝓhibere
tñ q̄ dicit ꝓpoſitū tp̄s cē infinitū
ꝑ ad hoc dicit q̄ de tp̄e nūc ē ū in p̄
nūc. n. q̄ ſ̄ē ⁊ actuꝑ nūc tp̄s ē. eſt
nūc p̄ tp̄ore. ſ̄ aut q̄ ſm̄ ſucceſſionē
in p̄ō ē nūc ꝓhibet cē infinitū. ſic ecōa

ſ̄ſtē ē p̄ō dicitur ī actu. et ex hoc non
ſequit q̄ infinitū ſit actu ⁊ de hoc nihil
dicta ſue in ꝓhemio. nūc aut dē dicere
inuentū ꝑ hoc ꝓſens nō dicit tp̄s
ſimpl̄. ſz dicit q̄dā ē medietas huius actus
ſit terminata. ſi iſtra terminata nō cauſſa
cauſſati et p̄ma ad cē infinitū. ſz
eadē p̄ō tp̄oris ſ̄ē in p̄terito ad
infinitū ſm̄ extenſionē ſuā. p̄ncipij
ē in ſuo ſm̄ extenſionē finis. ut ut
melius dicat ſic. nūc eſt tp̄s ī nō
grauis tp̄oris actualis ē p̄ō ſui. ad
fluxum ſucceſſionis ꝓ infinitū et
cē ꝓhibet q̄ p̄teritū terminat. ad nūc
et futurū p̄cipit ī nūc nō deſtin
guitur p̄ō. ſ̄ē in ꝓtib⁹ duabꝫ tp̄us
ſ̄ p̄teriti et futuri in duas p̄tes
infinitas. ſz in toto cō remanet
unū p̄ō infinitū ſm̄ p̄m et finem
et hoc ꝓ ſic. q̄d̄ poſſumꝫ ī tpe in
finito dicī rei ſ̄ hoc p̄m̄ ⁊ finem
quid nos dicimus hoc de alīb⁹ p̄ōb⁹ ad cē
finitas. q̄uare una ſit ſm̄ tp̄us
preteriti ⁊ alia ſm̄ futuri. ⁊ ꝓhibet
p̄z error eoꝝ q̄ dicūt duo cē quoꝝ unū
infinitū ē in p̄terito q̄ nō ponunt in
gradū. q̄ nō ſit ſ̄ſtē. p̄ō. ad cē ſm̄ futuri
et ad ſit infinitū ſm̄ futuri q̄ nō
ponit ꝓcedē. q̄ nō finitū p̄ō ſit ad cē
ſm̄ p̄teritū. ⁊ deus ipm̄ cē gradū
tp̄s ei infinitū hoc ſit terminatum
ad nūc gradus nō corpus dicit ꝑ
nō tñ hoc deus p̄ō infinitas ſic
nō hoc deus hoc p̄ō dicitur ī in
finito q̄ hoc. q̄ deus in p̄terito unū ſcit
ſit alle. ſ tp̄s tp̄s infinitū q̄ ſed
p̄ōm totum ē eoꝝ terminatū etiam et
nō remanet ſm̄ unū ⁊ nōm p̄ōm
ſed infinitū. eo q̄ poſtquam nō
inuenit de tpe. et ante ipm nō
inuenit ꝓhibet tp̄us ad q̄ ante
nō poſſit terminari. nec aut cui non
ē finis in aqua hominē dī. ſ. ad hoc

etna · eo ꝙ etno nō ē finis · ꝛ illa ē
end mīnata ſ̄ nullum ſm nr̄ hēt ſue
gōnis ſ̄ nr̄ finē · ad ꝙ · nūt dicit
ſit ꝛ hꝫ eo ꝙ ut dr̄m⁹ vna nūo ē
t̄ pō inſt̄ē ēē ſm̄ p̄teritū ꝛ ſm̄ fu
turū · cūp ſi dicat · aduerſarius
ꝙ res q̄d fingit etnū ēē ſm̄ p̄n̄
eo ꝙ ſm̄ ew ē ingenita ſit cor̄ꝫ ē
futuro tue oz ꝙ ipſū ſit mēſura
tpe rei infinite · ſ̄ inſt̄ē ē ſm̄pre
ſm̄ · ut dr̄m⁹ hꝫ ē ꝙ mēſura v̄
hora tpis nr̄i nō ēſt · in p̄teritū ā ſ̄
nō exiſtē · ꝛ deīde exiſtē ſ̄ē ē tpis
rei gñate · ſi g̃ ſ̄ē nos ad cūtē ꝙ
huiuſmō hore tpis inſt̄ē nō duūſſi
mus ꝙ alīq̄ tpis inſtans ad eo ꝙ ſi
duūſſicerēmur ſm̄ret̄ur tūc nō
ē ꝓbens ꝙ hꝫ ꝙ nūc dr̄m⁹ ꝙ
res gñata fuit eūs in tpe inſtā
ꝛ ita nr̄a res cadens eſt ſub eūne.
et gñ hꝫ ē in tpe rei eūne cui nō ē
finis in tpe · cui oīdinis vnd ēē
pōn infinitū ſm̄ p̄teritū ꝛ finitū
hꝫ aūt ē de nūo ma ꝑ ꝛ impōſſ
ſ̄ ſm̄ hꝫ in vno ꝛ eoꝺ tpe res ſit
ē nō ē · hui⁹ aūt oppō ē · ſ̄ impōſſ
ē ut res gñata ſit eūna ꝛ p̄ter
eōrem impōſſ ē ut res cadens
ſub eūne ſit eūna ꝙ ad tpis men
ſuraū eōd · ſ̄ ut⁹ eaꝝ ꝑ ſm̄ tpis
gēnis ſm̄ ēē ē ut ſit finis exiſ
ē ut⁹ ſue nō exiſtē · cōtis ēt infinitus
ē poſtremo nō exiſtē · et gñā
tum ē in p̄mis nō exiſtē ſ̄ tpis
ꝛ p̄ut⁹ hore dr̄i⁹ tūc p̄cedē ꝛ ſeq̄ꝫ
ēē de eoꝺ · cui gñā ꝛ cōtē gñate
ſ̄ē ſupra gñatū ē · cūp aūt ipſe
ē ſpūs ſil' in ēē in ā̄ſpo tpe vno
ēē ſ̄ſtēnū ēē ſi ſit tpis infinitū.
ſi ēt dicat⁹ ꝙ ſil' in ēē ēūd tue
ēt dico ītm ꝙ ſpūs ſ̄ſtēnet ꝙ nūo
nō ē p̄ut ſ̄ē ſil' ꝛ nūo hui⁹ pōn
ad eſſe ꝛ ad nō ēē ſimil' in eoꝺ tpe
in ſm̄pto · eo ꝙ tpis ēē nō diſtinguit⁹
a tpe nō ēē in tpe inſtā · nr̄ ꝙ tpis
p̄ud nr̄ ꝙ tpis magnū ſ̄ē in cūte
hīns ē expēdend · ſ̄ aūt ē ēē ꝙ
ſ̄ impoſſ ē ēē ſ̄ē nūp dr̄m⁹ et
oīdinū ꝙ dēmūtez · cūp in eō
eo ꝙ hoc pōn · ad ēē nō ad nō ēē
pō p̄cedit · ad · oē ei ꝙ pō ē eſt
ad ſ̄ ꝙ ſm̄ nō ēē ꝓbꝫ ē pō
ē ad · illud ꝙ poſtea eſſe ē ſm̄
ad · tpis g̃ pō diſtinct⁹ ē a tpore
ad · ſi g̃ hꝫ ē ſm̄ ꝙ dr̄m⁹ tue res
ſm̄ ſimonē ſtoze ſue ſ̄ ſine fine
ē i pō ꝛ i ad · hꝫ ē res ſ̄ē ſ̄ē exiſtē
et ētna ꝛ res ſ̄ ē poſtremo exiſtē.
h ēī cūte ad ꝙ tpore pō gñatus
fuit ſm̄ infinitū tpis · et poſtquā
gñatus ē erit i actu ſm̄ tpis infi
nitum · eo ꝙ pon⁹ ēē nō cōtē · ſic g̃
omle eſſe ēūd ſine fine ſempiter
ne · et ſil' ē de nr̄ cōtis · ꝛ ēt ipſe
pō ē gñabil⁹ ꝛ i pō exiſtē ſm̄ tpis
infinitū · et poſt nō cōtingit⁹
erit in nō ēē ſm̄ · ad ſm̄ tpis
infinitū · ꝛ ſic itēm tu tpis actus
quā tpis pō ēt infinitū · et ſm̄
utiq⁹ ſue ſempitne nes eſſe · ꝛ hꝫ ſ̄
ſm̄ dicta · ſtoze nō vollit · dicis
ſtazd rō mota ſ̄ expēdā · expēde
ſm̄ ad · ſ̄ pō ſ̄ē exiſtē ſm̄ pōn
et ſm̄ · ſtoz ē tpis eūne ſtatu
rū · finitū ꝛ infinitū · i ꝙ ē vnd
dr̄it ꝛ alterq⁹ ſequ⁹ dare eis ſta
expēdi in hō · dica tpis⁹ finitū · i
ꝙ aūt⁹ tpis expēdi ꝛ nō expēdi
eſt infinitū ē indiſtinctū ꝛ ſic · ad
expēdū ſ̄ hui⁹ virtutē ꝛ nō hui⁹
virtutez · ad ſ̄ expēdū · ſ̄ pō hui⁹
virtutez · ad expēdendū in hora ā̄ tpis⁹
ut ſm̄ · ſtoz ſil' ſit neq⁹ de ſtatu zchi
ꝙ ſue expīres in hora certa ꝛ ut
ſint expīres in tpe infinito ſili' ſic

ſeq

sequit̄ p̄ posit ip̄e. ꝙ si sit expūtes
in hō vna st̄ pōt ad nō ee ea que
dūr gnāta ⁊ si sint expūtes in tpe
i tpe impōt sint impōt ad nō ee. et
eodem mō sequit̄ de ip̄e quod
dūt cōtr. et tū ingnāt. tū ꝙ h
oīa impōt sint. ꝙ p dcm eorū
⁊ sm̄ et impōt. imp̄ alio mō
festorū simone oīdendū dictum
istorū ee sm̄. et eorū eandem
festiuitatē ꝙ erraūt. sm̄ dicunt
p res ingnāt ⁊ cōtr. et p̄ cōtr hō
possit ee ingenita. si ei nec ⁊
p dcm. nec res cōtr nō corrūpēt
in aliquo tpe futuro. cū sum ens
⁊ sapiens. p̄ eme gnāt ⁊ cōtr. si g
⁊ res gnāta ipsi credit sub cōne
ꝙ hēt posse. ad ee ⁊ ad nō ee impōt
sit. et ideo credens sub cōne ⁊ non
credens sub cōne sit in actu. g
una ⁊ eadē res erit pōt sit ad
ee ⁊ nō ee sp. si aut ip̄e impōt
⁊ tūc se habet ut res credens sub
cōne cōtr̄ūpī in aliquo tpe determi
nato. sibi aut p dcm̄ sequit̄ p res
gnāta fuit in aliquo tpe determinato
et nō fuit aut in tpe pōt posse ee
et nō ee sibi. Dicit aut quod hec impōs
sibilia. nec pōt ee ⁊ ut sit res gnāta
alicui ⁊ nō sp eadē. et sibi ⁊ de re
q̄ credit sub cōne. hec aut omnia
demonstrare. adaptanda ut quisq̄ ea
adūsarū. et hec nō sint aliud dicere
se sm̄ ea que p̄ fundunt. tamen
multitudine cōtr̄ū dicunt p ea q̄
dicta sunt nō bene intellecta. sm̄
dicentes. et sere omnes sup̄ pōt. ⁊ ad
dicunt dicentes. et ideo ⁊ aliqui
p multitudine sua. q̄ si nūeris plus
quod formale ⁊ auctoritate hec mēdi
ciosa. hec ꝙ sup̄ fortē possent
ceū sufficerent sibi possunt eas
hic. ⁊ precipes phie posuerunt

eas. ante nos ⁊ nos nō tm̄ nouā
mur in isto. que tradere studem. ꝙ
est laborandū dei. ep̄o ⁊ que ibi p̄pu
tetur intelligantur. C. p. 10m
in qr ipo nata rerū plurium q̄ scip
ens ⁊ aliq̄do nō ens nec fuit eiusdem
nate nec eiusdem virtutis

Adhuc aut in alio pōtes
q̄ sidera cū p̄tendimus
destruere dicta p̄dcor
phor. si ei ipsum nūm q̄ destruit
vnitq̄ apprehendit ⁊ virtute agen
dum. ꝙ impōt ⁊ p res ingnāt tri
buat sub cōne sm̄ aqua boream
ignis. et ecce ei impōt ⁊ ut res
nō credens sub cōne sit gnāta sm̄
dcm̄ horā tpis p̄terit. res ⁊ inge
nerabilis ⁊ incorruptibilis fuit determinate
ad certū tpis ⁊ incertas. nūs p causā
equinē determinate in nā ⁊ esse fuit
p fortunā. cū aut equinus eius est
ētia cōne equinē sicut azinus p in
uolo dicit ut mulus
de simone cōtr̄ p̄
simone. aliud ex sui
mone p̄dicto g ⁊ c

azinus
sic dicimus
in .ij. phi.
ordinum et
alia p res fuere. dicit cū equinitate p
certā formā cōnem. p̄dicabilem
azinus equinus equitari possunt. hec
et in voluntarijs fortune ⁊ casus
ostendere. et cū tū in nullo tpe nūl
lum nō fuit ⁊ esse. et nūl fuit. aliquo
destruūtur ⁊ finiuntur sm̄ ee tale
cui sm̄ in ū nō fuit ⁊ mūdus ⁊ eo
rum finiuntur. ⁊ dicunt mundus
a formis specie sue. quod si deficerent
⁊ ab speē nō possent saluari in ipis
et hoc ob̄ diuersitates ⁊ eas
reddimus in .ij. phi. nec ab
sempiterna nō sit finis p̄manēs
in tpe in tpe ipi infinito nō erit
les g̃ habet cās finientem ipsum

ī opīs · et deīde postremo ī alīus futuro ī nō opīs · et hīc ꝓbo ē · quia nullū rei ī pō · ad id · p sit cē ūl nō cē ī ī hora in ꝙua nō ī ō · ad ꝙ dē cē in pō · dicit de dicit de adūsarijs nr̄is oppō hīc ꝙ sit pō ad ꝓsentia ꝓpter hoc dicendū ꝙ hīc ī impō · cod ē pō dissimul · ī id fiāt actus nō possimus dē pōn cē ad ꝓsentia · sīc nō possimus dē ꝓnus in ꝓnia ūl in futuro · nisi sit actus ꝓnus suus ꝓsentis · ꝙ sīc futurū nō fit ꝓsentiū · nisi pō sic futuri nisi quid ꝙ cē ad ꝓsentia impō · g · ꝙ pōt cē nō ꝙ cē dicend cōtra de pō · ꝙ sit ad ꝓsentia · hoc · aut id nobis ad nēs indigentiam ep ꝑpetuis tūs rendentibus nr̄is hāc · ī ūl logice ūl methē sīt ut dicimus supra tūnō desint nob rōnes ñales ep quibus ꝓbemus de ꝓnto ī ꝓsentia cē corrupte · ī futuro · cē et ꝓnto ep sic · ḡnti · ē ꝓnto et ep sic sīti · ḥ ꝙuncte ē ꝙ se habēt ꝓbans ꝙm · et cē ꝓnto habēt id ī rem · ꝛ cē ꝙ corrūpī ep sic possimus · ut ī ꝓsentia · ⟨ī⟩tio corrūpī de ḥ̄ simone ñali cē · ptue · hīc supp̄ · deo ꝙstant impō cē ꝙ sit id ī ꝓnia nō ꝓnto · et deīde possimo sit rōne sub rōne · et deo sīc impō cē ut sit · id ꝙ nō ens in ꝓsentia ꝛ deīde ꝓnctum possit cē ens · manēs in tpe mō ꝙm nāz ꝙm sīc dicend ē res ꝓnte rōnes sub rōne · ꝓnan tum ep sīs sīlib ꝓnctis ꝛ ep sīs · sentibus ꝙm mutand ꝑpend et hmōi āgra ep ep quib mutāt ꝛ alīant ad rōnē ī · et ep illis ḡnis ē ep cōe ꝙm nāz ꝙmutis ge nerantur ꝓnctione ñali · ꝙmut aut hmōi āgra hmōi nō fingentur ꝙ ea ꝛ corrūpuntur · rōn in futuro ḡ cē ꝓnto in ꝓsentia corrūpt nō in futo · ſ ḡ mūdi cōt sic ge nerata ut dt plō · opportet ꝙ ḡnā tus cōt ex alio mundo ꝛ corrūpet in āgra ꝛ ex āgro sīc fit ī ꝓnctione et rōne corpore simplicib sicut dicetur in · 2° lō · de ꝓnctione ꝛ rōne · hoc aut cōt sup · ubi ꝓbandū ꝙ ꝙ mōdus vīt cē ex plīs · si sīc aut · ad aut hoc videre nellut ex plīs ē de rat rellū ꝛ stellato ñ · ꝓpter cē dissolubiles · ſ ex · ꝙ sit ꝓnctione ſ velut ex plīs cē indissolubiles ex ꝙ ad plō rōne ex ē · nō de ret ſapientem ex plīs cē dissolūe sīc dē in tymeo · dicens hoc dicēd nō cē ñale cōt · ꝙ sīc hūd ī ꝙ ñalia sunt agenda · ꝙ ex aīa sua in possimus ꝛ ñalē ꝓcurātur · ꝓcēs talia aīalia sunt ſuscepti · ſ ad cē sīm in ñ · ex ꝙ hoc ī cadū ñ sunt faciend ꝛ ad pōt ꝛ impō oportet hīc ꝛ esse ad mīs fūdi rei · sīc ad rām ñalem ꝛ nō ad rām ſpūalē et ep̄lam · ꝙ ḡ · not cē de ñ hīc simp ī rōne et hoc rām ī ñ ſ agi sua rōnem ſ si nō hoc tlem ex ē mor · ꝙ alīs aut ꝓsset dici ī rōne ꝙ sua mor · si de mult · ſ ad ꝙ dicim ꝙ ñalia nō sunt a rām nec a voluntate · ſ a cōt agente ſ ter mīnāte ea ꝙ ⟨illegible⟩ quod in ñalib hēmus ꝓ ſcire quādō deꝰ opīs ex ꝙm sua hic ꝓmā voluntates creat ab ipō ut ad nāturam ſ declaret

pōm sud. ꝫ pō ꝑpē in celo n̄ abla
ꝑm nāq; n̄ insitas n̄ abū fieri possit
hec ꝑ de pmo h̄o celo ⁊ mūdi. mobilia
dicta sunt :-/ C. Incipit liber 2us de
celo ⁊ mūdo tractatꝰ primꝰ de destro
⁊ sinistro ⁊ retro ⁊ ante ⁊ sūmo ⁊
infimo celi. C. pmꝰ recapitulatione
cōz̄ que dicta sunt de ingenerabi
litate ⁊ incorruptibilitate celi

Actum ondum sufficienter
p demōnes verās p celum
totum nō ē gñabile ⁊ cor̄ptibile
dūmodo sit eternum. ⁊ nō est impossibile
eternum. nō ē ita ꝑ modo dicti est
ī oppone rei ꝑ se. et ē ī pō ad ꝓpōz
tertium ⁊ ꝑ gñōm et motum recti de pō
ī. recti et hec nō sūt ī pō ad formam
ꝑ hec ꝓpōz gñabile est. tū ē in pō
ad aliud formam ⁊ nō ē cor̄ptibile. sed celum
ē incorptibile. ꝑ nullum tēpus nō hec. et hec
nō ondimus ⁊ ꝓbauimus. quedā tamen ē
ꝑ tertiam sufficientes et dicendum ꝙ celum
demōnes ondimus ⁊c. hēt nullū. ꝙ enim

nobilia ghō celum corrupt fecim sud ꝙ ē tellus sepatu

dimissione corrupt formā. ⁊ fōr ē separa
tio illa lazgetur et cōē. et hꝰ ē ē
ꝑ ē deple. ante cui dimissio aduenit
ipi figurā ⁊ motū et nō ipi formā
sūles. cui sīlꝫ ē ꝙ ignis fōr nō est
dispi ꝑ ꝓpter sua sūle dubiū. alias fōr
sūles ⁊ animales. ⁊ ē nō simptarū
ponūt ꝙ aliq nō ꝓpter ea dre si ꝓpter
eam determinate ⁊ ꝑficiens celum sud
post aduentū dr̄i ponūt sic aduenit
fōr ꝑfice gñabile ⁊ corruptibile
Cum ergo duo sint ꝙ faciunt gñem ignis
humid ē ex ꝓpte mē ⁊ ꝙ ē duo sibilantes
et altera expte agentis. ⁊ sūt ista
tria ꝑ agentes et alterantes nūl
celū suscipit sud formā. inter ista
⁊ ad nō sūles nō hec. ad gñationem nr̄

ctum agentis. ad gñōm ⁊ cor̄ptionem
tūm ꝙ sua nā ē ꝑfecta ⁊ nō. ad mūz
gñabile ⁊ corruptibile. et ad
nā ergo ꝙ gñantur sit quedā trāns
mutatio nō despectanda. dūmodo
sonus erat nā celi. celestis dimen
sionis destinatus ⁊ certe ꝙ impedi
mentum in ipo ⁊ nā nō bñ tale
oppon fore ergo ꝙ ē sūd separatū. ꝑ
sūd illa separata nō adueniat post
dissolutionem ⁊ cōte. nō posse ipe
fieri. hec aut oia sūt sue expedi
ta. ipse ergo ē ꝙ celum sit corrupti
bile deperdit. dūm hoc ⁊ ꝓpter ꝙ
sūd nullum sp ē rei nō ē pōn ner
fingis ī rō ipius impossibile. quam
quidē ōtrarietatez nouimus. ⁊ hec
quidem rōnes sūt vere. sed vere ē
que ē propria ꝑ ee sūd largitur
et bonū. ꝙ ē nō ī cop nō nisi ⁊ illa
ē ipsius largitis ⁊ ad ipsum et ee ipse
imitio pm nām. eo ꝑ sit deprimi
hec bonū nō bñ tale. dū imitatio
nālis alī gen. agenti ī nīl eo. et
hec haec formā. ꝓpēd necessit. nāz
celli. dum. aut ut sine in celi
gñatio. ⁊ de hꝰ alibi erit ī ꝓcō
mento. ī ꝙ nō ē bñ tale agi ipe
infinito. sic gñatio ē in fine. dem
phisice. z. aut ad ē ꝑfect in fine
ꝓcedēt libri. adiungim. ꝙ indebitz
nr̄ nā sua ē diuisibil. dōne forme
sic sit in gñone. sic ē nā fōr ꝓpriꝑ
nr̄ susceptiuū ē ōrij. altrimenti ipius
de pō. ad effectū. z. aut nā ē ipse
assignā alib. aucr. in alio ꝛ capitulo
sex libri de sua ordine. ꝙ. s. ē ꝑfa
bonis infinite. ⁊ ē ēt. ꝓpter motū
ꝙ ē ad formā. nō ē ōe ip mutari
ad formā nō mutetur. ī ep nullo
motu. ⁊ alia nō sūt talis motus

opō de aua celli.

ipius

ypm̄ nullo mō mutabilē ꝓuenio ſi
cūq; tal' motꝰ reducit in mutabilē
habitez i nā rei. ſed aut ꝓcipit
hoc cūq; ē ex dūbilitate fot̄ ꝑ ſim̄
(ꝛ ex hꝫ ꝑ nō ē ſuſtentatiuū ſm̄ozum
ens actū in ſuſtentō. ꝺ motꝰ reducit
epſꝫ. ꝑ m̄ nō ē dubiū ſ̄ē dep̄m̄
eo ꝑ. ſtructa exigunt ſm̄ ꝑ m̄ꝑ
ſit ventꝰ rōbes. et nō m̄. ſ ꝑ ſtructa
ē fot̄ nō ꝑ ſm̄ꝰ nō ꝑ ea nō ē ſuſtentō
nihil ſm̄oz. ⁊ eō ſolui ſophē obiō
ḡm̄. q̄ dr̄ ſi rellia eēt ꝑpetuo
ꝑ tūc eēt ꝓ infite ſm̄ nūm. ⁊ hꝫ
predicatū ſm̄ ē diuiſiones
ſm̄ꝰ. ⁊ p̄uenient̄ in nā rellie
hui ē ſolū ē ꝑ nō ē ſm̄ens rellia
eē ꝓ infite ſm̄ eſſen. hoc ꝑpter
nō ſm̄ꝰ nō infite ſit ſm̄ eēn eo ꝑ
ē impfc̄. ꝓ eēn ſm̄ꝰ ſm̄ ſit. ꝑ ſidue
rellia ſm̄ ſua dim̄ſiones nō eē ꝓ
infite. ad hoc ꝙ nō ſ̄ rellia hre
ꝑtes. ideſt ꝑ tpe infite. ⁊ m̄ꝑ ꝑtes
nō ē ſſe ſim̄ nec ꝓ ſi ꝓ nec ꝑdd
et ꝑdo in ſbō m̄ſē. et ab illa
ꝑtē rellia nō eēt ſm̄ens ille
ꝑ ꝑtes. ab eo ſm̄ tpe ꝙ ſm̄ens
hēt aut ſua dicta ſm̄ nūm rellie et
ſm̄ ſm̄ens ꝑpetuitatē. ꝑ ſ̄ dep̄
mus de eē rellie ꝑ ſm̄ens. nec de
ſtructu ſuo ꝑ dei nō. nō ē ā rogꝰ
plus. ſi ꝓ tūc ſua ſ̄ cognita ꝑ
ſſentiam. de ſ̄ cognitione in ꝑtē
creatuꝝ ſm̄ueſtigare. dicim̄ ꝙ ꝑ
rellia ſ̄ ſſe ē una rei ſm̄ ſ̄ ſua nō
ē ꝑ ſm̄ nō ſm̄ens in nō ſpūs ſanct̄. et
ꝑ rellia ē tm̄ tpis ⁊ eūet tpo. ſicut
nō eūet ſua ſtructa. nō tm̄ ꝓdicti
tpis ſm̄ duratē. ſi ſm̄ ordiet nō tm̄
quo ad ē amittet ſtructa. ꝓcedens aut
de ā rellia ſatis ꝑ eē. ſtructa dep̄m
nēta rellia ꝑ ſm̄onē illud ſ̄ dep̄m

(ꝛ ypm̄ ſtat ſm̄ ꝑ rellia ē ſic dep̄m
ē ingrē et ēt ē et nup̄ ꝑ ſit ſm̄
dep̄ent. adiſpatu ſtatꝰ ꝑdictoꝝ
nobis eo ꝑ ſm̄ulta nup̄ ſeruntē
ad dictū eoꝝ. nō ſ̄ illum penſtꝰ ipo
iuſſu ſit ſcḷ ad dictū nrm̄. hoc ē
una ꝛō ꝑ ea eēt ſi aliud nō hꝫēm
ſ̄ credendū ē nob ꝑ rellia ē ſepul
tum nō cadens ſub coꝛne nō magt
credend ſit ei cui dictū nō ꝰ ſe
qui michēam. cui ꝑ aut unus eiꝰ
ſportunꝰ dictū nrm̄ et ſtudiosꝰ dr̄ ē. ſtatim ī ipō ſam
coꝛdie antiquoꝝ caldeoꝝ ad dictū
nrm̄ caldei ē ꝑpue ſuerut ꝑ
tes nrd in ſua de rello. eo ꝑ de
rebꝰ differentes ⁊ paſſionibꝰ pl'a
m̄ſiuere (ꝛ eēt rellia. aut̄ alijs
gentibꝰ ſal credētes eoꝝ uestiū
ſtis. omnd aut caldei tradiderut
ꝓcedēter noticiā ſui. ꝑ m̄ ordie ī ꝛe
ſibi nōie ē ee unū ꝑ ꝛē. ꝑ ſit
mot nullo ꝛ ſſe ē ſ̄ ī nōe ſine
finem nec ꝛē motꝰ nō ſit. ſi
ꝛis in tpe ſm̄ ꝑ ſit finis. ad ꝙ
effectū ē finitꝰ et ubi ad ꝑ
ſicut ad ꝛēm ſ̄ m̄ſū effect
ē ubi unū ſ̄ ī tpore ꝑ. ꝑ
ē ſtruens ꝑ ſ̄ ſaluans ē ſtruct
(ꝛ ē ꝑfect ꝛ. q. ꝑfectus ē ē ꝑ ē
dim̄ē ē nō ꝑ m̄ et finis ē ſuc
ceſſiuoꝝ ſ tpis ꝑ coꝛde. ſ ei effect
ad ꝑ ē nō ē ubi ī tpe ſ finis
et ꝙies ſine ꝙe. et ꝛō nec
ē ꝑ coꝛ. ſtud nō hēat ꝓcred ꝑ
ḡiam ꝑfecta nō ubi ꝑ coꝛde ſale
ſ ſ ē in tpe nec nō eſt finis ꝛis
ſm̄ nec ꝛ. ille ꝓcet in infinitū
ſ ē ḡiatus effectꝰ ad ḡiam ꝑ
eēt eēt ḡiatꝰ. et ē coꝛrupta
effectus ad coꝛrūpere ꝑ eēt
eēt coꝛrupta. ſimile ē ſ ſluſ

Nō ḡuo ſ̄ rellia ſm̄ens ī rellia ē infinitaꝫ

motum. ſ ſit motus grauis. et corrumpibilis. ſ dum pregrauant alios ſui ordinis motus. et ſ dum ſint ſine ordine. ſ recedant ab ipso. ſ omnes tales motus tendant ab his motus (quos appellamus inordinatos) ſ̄m ſ̄. ſ non ſint ſolenti vel regulati. et non graues grauabiles ſimplices ſ̄ et motus mobiles. Tunc ſ̄ quero in ꝯ. vtrum ſit aliquis motus ſ̄m ſ̄ ſ ſit ꝯ. Et videtur ſ̄ ſ ſit motus ſ̄m ſ̄ ſ ſit ꝯ. Quia ſ̄ motus ſ̄m ſ̄ ſ ſit ꝯ.

q̄ dissitus ē q̄ppia nocis

q̄ stē dissitus ē stellis ē aq̄ in inferioribus

q̄ stella magis mota ē q̄ minus mota ē

q̄ pes celi luc ē q̄ nō ē aq̄ sit lumē in stellis

ā mēs hom ē hic ponit

aquis nūl aque aut ignis ſz hec eſtima
hūd ēt ex ḡnāa rōi cū celo ſtē dt
aſ̄. in rōde aud. ſz pm̄o ed̄ i cello
tuō ē nulde dūſa ſt ē equora q̄ in
elemētt uidema expſſe p̄ cal'm di
nō to ēxpmēs hūdā mō ſtiq̄
una ps ſtutt ab alia cū male ſit
habile i ſe ipō ſic cōtur dissitus
ſue ꝑſpicuitas i aq̄. ſi et i aq̄a
ſtaret una ps ſp̄. alia nō eēt aq̄
ꝑſpicua. cuius ſigñ ē q̄ infundio
aque ſpūcti uē aqua mḡor. eo
q̄ i multe ꝑtes ſtut ſupſe ſunt
ſu cello aud dyā ſt nō dissitus
nō cūtur ex aqua diffluente
ꝑtes. ex hīs q̄ una ps fluat ab
alia. ſi ps ex ipā n̄ ſpūalit eōrē
hīs. q̄ ſic dicim̄ tūpūd fōr ſeparata
nō ſtūm ē indiſsibile ſt ſimplē q̄ nūm
et nō admūd ei ſūtas nō p̄t aſſerre
ex ꝑtes ḡnabēs. et id remanet
tenue ſt ꝑſpicuū. et ū nō ſt tenue
et ꝑſpicuū ſic ī ſtellis hſ. uing
utī ille aſozte mota ex q̄ monet
fōr celli moty nūq̄ mouē ſt puſſ
uoz eo q̄ ſtella in orbe ē ḡuiozo
effectiue quā orbis ꝑtes orbis ſt cū
moueāt moueātt q̄ ſūm ē ſt lumē
ſuū oz q̄ i offozte actiu ſui inſtī. ſt
ꝑ hſ impſſitē ilm ſic ꝑs q̄ nō ceūt
nō dissimine eſtelle nō eclipſarz
vnd aliud. hſ cū expſſa dā ē ſ luna
quā ē dīſ aliaze. ſz nos de hſ in ſra
tractabim̄ ī loco ā de ſtellis ex
orb ſumend in quiſitōn. eod aut
mō dicim̄ de illuminatione. q̄ſa
lumē nō ē ꝑpetuū ḡnis. ſz ꝑoq̄
aūt ḡnī ſicut dt alex. ꝑypā. nō
impſtret rōi dissimine ſcripto ꝑ
cūm. et nō lumen ē fōr rōis ſt celo
et q̄libet rōibz nō ſimpliciter ſt cōlu
men eoꝝ in quibus ꝑtibz inuenit
ē inquisitū ad nō eē ſtellas ei eccl
ret dies ſz hūz in ſtellis. et in
ſtellis hūz eo ꝑ lūe ſol. ſt ed
luce in ſtellis ē ſpſſitudo aeze ſt
lumen quod ē in aq̄libz reperit
in ꝑfundi. ꝑpē. et in quibzdā
diffundit in ſuperficiē et ī quibz
q̄dem recipitur in ꝑfundo effi
ciunt humōza ſic ſtelle lucen
tes ut tundele. in quibz aut diffū
ditur in ſuperficie efficiunt cum
dā. et q. lumen ſic ē una q̄ lumen
nocti. q̄ galaxia dē eo q̄ ī ſpſſit
at eo q̄ in ſpſſior ē oculis ꝑ multi
ſtellaze q̄azd. et ſic uidet ꝑz q̄
alb. aliud p̄cipuit lumen q̄d
inferiora cōt et ſily ē de p̄mo ſt
ſpſſo q̄ hed nō ex ſeip. cōtē ut
ꝑſſimis ſanctis. q̄ ſtare ut diſta
re ꝑtes m̄. ſz ꝑs cū ſt ſtud. q̄ma
formas ſeparatas q̄ motū celli
expliēt ꝑ lumē ſt ḡuitū ad
effectū ſt io motū ē cello ex ſpſſio
et impſſio ſpſſi ut dā ſſfficet
ſuū inſtrm q̄ ē lumē ſtra per
quid duersſimode mouet ut
ad diſſſiōs fōr ḡroz et contrū
toru. hſ aut ex̄ ſufficiāta. q̄ ſ̄ ſ̄
· ſi hec dicta ſic p̄m ſm̄ām. ſufficiē
ſt aūt. et alioqz phoz uit ſtut
q̄ ꝑtes fōr orbis nō ſubeāt alteri
p̄ūs ut altitudīi. et id motor
celli nō mouēa motu q̄ mouet
nſ̄ p ſe ipm nſ̄ p accīs nō p̄t ꝑpe
laſſari ex ſe q̄ motū ſuū. ad hſ aut
ū motū q̄ nō ſit ḡuitās motoꝝ
mō. ex. p mouētis nō p̄t ad ḡuē
laſſitudinē ab ex. p motuz motoꝝ
ꝑpē. ſic ḡluntū ī ſm̄ p̄t li. et in
ſ. phīcoz. ullo q̄ nō ſubiūt la
boꝝ et pene laſſitudinis ex hſ q̄

De exemplacione dictorum de causa principali

Quoniam autem nunc regis celestis non gerentium
diadema cuiuscunque [illegible] indigent
quod sui motus [illegible] motus
est optimus. dicunt ei non nulli
cuiuscunque celli ee de ii genere
si ipse evidenter moueat. hoc idcirco dicunt
quia hii non inuenerunt locum a motu
ad quem descenderit eo quod dicunt ipsum
digne recipere nisi tantum ipsum quod dicunt ee
impossibile. nec aliqua corporea celi
forma impressa ipsum quod cedere nisi
quae ab ipsis sustinebit ipsum sic in
humanis gregariam portare in ce
lestem. et hos fabulose persuades di
cere quod gregalis nisi celitus por
tet ipsum in aeternum et sustinet
et quod stupet et non pertingunt
ipsum inducere. volebat autem idem
dare huic. quod posteriores fuerunt detrudi
quod non superiora tria quod sui huius
generis penitus et descendere et nec
aliquid quod ghilet descendere esse. sed
non dicunt quod reuelet eius gregalis
et ghileret. ideo stremuit. et postquam
quod suspendit eo sic quod nihil suspe
dit pedem illud aliud ne descendat
et hoc dicunt ee tempo
rum. nec aliud. Sino. aut iste de
cello non ee gloria quod sillum demo
strat. et tres quando dicunt quod de
cetui quod sibi tuque fabulosum
ad hoc inferno cello effectus.
quia rum uero cum pendere celi retu
lit empedocles. quia dicit cello de
se ee regis et quod non corrumpi. si e
nimpd sua nullo modo impedit
quod altera duo. argumentum ipsum non
figunt ipso. sic ee. si uelocius
currens non de facili celestis. a sole
nis de facili gelata a frigore. gre
lante in glacies. dicit ee impedi
quod uolentes ghilet ipsum descendere
eo quod retinet ipsum in loco et recti
dem suspensio. tum quod si declinare pt
non descendere. cuius sile dicit ee
toto circulariter moto uelocissime
quia stat in loco bene retento. si
uelocite motus quod quia non credo nisi credo
pt. Si quod nec dicunt quod si cello est
nobis grue. et ee retentus supra quod uo
luntarie sui motus nil quia cum alia fuit
impedimento esset huic motui ee perpetuo
et infinito. et nulli motui uelocitati
e perpetuo. iste aut motus ecce uelo
citas ad motus si ad nos eo quod mo. hoc
cui dicunt quod motus ab aut ipsum aut
quod. tu. iste motus ad nos e simplicis
quod motus ab aut. si pro uelocitas sit ei
et eo predicunt lucis e spend. motus
aut uelocitas nos e simplicis. sicut
multotiens ostendimus. simpliciter autem
negando

negandū ē ꝓ dicit ꝓ cellū sit mu
nens sempiternū ꝑ argumēt ꝓgredit
ꝑm ut sit sempiternū. hoc enī
aūt cūbū lōgeua ē ē ē motū
et ꝑmanēcia ad tpīa. et ſm egredi
aūt ſpiat rōnē. et mōrestat. tū
h̄ nonꝰ facē ꝑpetuē eo ꝙ nōrū
prudunt in cōtū et effectū celle
motuq; aūt. ſmo aūt tlis ē impo
de rōibꝫ celestibꝫ. ꝙ ut̄a tlis aūt
et aīa eōꝝ ī cōtū. nō ē absq; labore
ꝙ pena. ꝙ ndēre. andre ymagīatu
et mōle labores sūt sīt phi ſmo
nes testant. ꝑ ꝙ ut̄a h̄et nō est
lōa et sūme laudē. cū motꝰ aīe
ſmouet tlis cōꝝ nō sit ſm. odio
nem ad nāz ꝑfī rōīt. et est ꝑcepta
quiete de lege. sīlr m oī eo ꝙ ī
h̄et lōnē rōnē. sīlr aūt si cellū
h̄et tlem aīam. tūc absq; du
bio ea aūt h̄et ī ſpēdēte ī ꝑuēt
quiete ī dēbet aūt labozāte. cū
tū sit fīm eo hūte rōm certum
cui ē aūt debē quiete labozāte. cū
eī tlis sit assūt ꝙ ōtiē eō motꝰ
testā ꝙ nō ē quies oīo nī silētio
quiete ī dā aīe aūt in sompno
ut sūtiē sompn in q̄ ꝑquiescūt
ūzes aūt bes. et nō dicūt ꝙ ce
lli motꝰ ē. dē sīle cē vtre que
ymō ut ad ꝑcū nocū cui ꝑtico
fluūt ut ſp moneā. ab eo ꝙ mō
ab ipō sūt ut ſm rota ſuſpendit
et pūt eī ꝑfozatiue et actiue
no retinēte argentū vīuū in tūbꝫ
ipm argentū vīuū nō sīt ſ. ꝑ
ꝑtēd descendit. tūc ēt semp
aūtiōr ſēcūlū dicūt ꝙ argen
tum vīuū descēdēdo ē in
posīōe ſēcūli. ebenā ꝑs argēti
vīuī ꝙ tūc dicūt aūtiōrē. ꝑ aūt. actiue ad rotā

fit
magnꝰ ſ ꝑ. et tū. actiue
fīm dicūt fuisse motū sempi
ternū. sīc tlis rota ē sempiter
nū. sīc ēt dicūt. aūt illud ī ḡnes
ē et de ſmo. ē de ꝑno motū di
cūm ē absq; ille ꝑsuadēte. si fu
isset eis ꝑ impossibē dicūt tran
siēte ꝑ silitudīnē ē fabulā. sīc
ecē ſm dicūt multitudīnē dicē
nō sufficienter ḡtūnt. si tū sic
cūnt ꝙ illa ē fabulā. cupientes
nē deos opinātes. nos aūt cum
phiam ꝑficeam nō oz fabulāri
ad disputandū. ī ſmonē dūtus ad
fidē nō dicat ē. si sufficiat not
ut disputemꝰ ad hoc ꝙ dicit ad
ſmonē nō ē sillogisticē. dimitta
mus ꝙ nūc aūtiqua fabulā tū quid
nōb nō ꝑdūcā. et rēdeamꝰ ad
matēd ꝑtēd ītendēdo dīās ē ꝑ
tates residuas rōnē nobilissimꝰ
ꝙ ē cellū. C. q'' de sursū ⁊ deorsum
nēc secūdū opīonem pitagore

In ter ꝑpriē aūt vīd ꝙ ē
ꝑmo in ſtenda ē ea ī
ē ꝑ ꝑm et dicā sīl dimē
ſiones eōꝝ et motꝰ. h aūt ē dicā
situs ꝑtes eōꝝ ī ē sursū ⁊ deor
sum. et dext ⁊ sinistrū ⁊ ante
et retro. de hīs ī ꝑtentes utī
lle ē ꝑmo ꝑducere ī. ꝛ. ſ dī
cerunt antiqui deos ē ꝙ. sursū ad
ē aūtiq; phi tradidērūt cellū
hre dextrū et sinistrū. et sunt
ꝑpriē illi ī ſecūt de stola
pitagore. hy [illegible] ꝑm fuerūt
put ſtentes de [illegible] et de eoꝝ
nūō fuerūt ī ista dicūt. ut
dicūt ēt cellū hre aīaz ⁊ ut de
mūt aūtimo ſm lond hāc esse

et ante ꝛ deſtm. eoꝝ ꝑ pitagoꝛd eo
ꝙ ꝑpe locant eas ī ſiſtema lem. et
oppoitas eoꝝ ī ſur deoꝛſid ꝛ ret
ꝛ ſenſtꝛd ī ſiſtema ſiue in ordine
ne mali. tūc ez ꝙ ſtabz ſtaꝛd hear
ꝛdnem, ꝓncꝙ in ordine ſuo. deo
aut modo ꝛ ꝛtūnd ſt. ꝛd quā ſur
ſſum cuꝝ oppꝰ deoꝛſſum. et ante
cuꝝ oppꝰ ꝛetro. et depꝰ cuꝝ oppoꝝ
ſiniſtꝛd. oꝛ ē aut dꝛpmꝝ ꝙ dmne
ſiones ſuffficiaꝝ ī ſur mt. ſtas
duas ēnes inſint coꝛlꝝ ꝙ aalem
ꝙplexoꝛe ſiue ꝙfectoꝛe. hez tres
caꝛd ut dꝛpmꝝ ſint ꝓma ꝙ ſe
ꝛ tres ꝙ actus. deo ē ſurſſm ee
ꝑm longitūls. ēnt coꝛs ꝙ hꝫ ꝙ
ꝛpm ī ꝑm. angꝫ ſine ī ꝛeſnem
ſi aut longitudo ꝙ ſe ꝛnd ī nih
ꝛe. nato acꝛpetuꝫ. nō eēt ſur
ſſum ꝑm longitūls. ſz ꝓ ſ ſuꝫ
dnſio mt ꝓmꝛd ꝙ ꝓmꝛd in
ne. acꝛpetuꝫ illa eēt longitu
do ſine latūe ꝙ hnea nomat. nt
aūt maoꝛ dnſio ēnt coꝛs lon
gitudo ī ꝛ illa ē ſ ꝓꝛngꝛ a ſur
ſſum in deoꝛſid. et cuꝫ ꝑm effe
ctuꝫ ī ſurſſum ꝙ ē calꝛ coꝛdis
expſſe expḡme nyt ſꝛmd nō
longitudo toꝛis coꝛs ꝙduc ꝛ ꝛa
dm duꝛat. iſta ꝛpenſio longūls
ēnt ꝓnuſſt ꝑ calꝛem fōꝛtm
eprendē et humꝛd radicale onde
ſſ ī ꝛde. aud her detmnaꝛ. ꝛ eꝛ
hꝫ ꝛz ꝙ ſurſꝛd ꝙ ſe ē ꝑm longi
tudmꝫ ſ deoꝛſid ꝙ actus. ꝙ deoꝛ
ſſum ꝑm fmmd nō ē longitūls
ſz ꝓ ē tmnꝰ ꝙ longitudo ī in
fmitꝫ ꝙduc nō ꝑt. ꝙ ad ꝛcput
tmnd ꝙ ad ꝙ ē deoꝛſid. cuꝰ ē oꝛd
alia ēt ep ꝓpe mtmeti. ꝙ ſ. nu
tmētꝫ dr auctoꝛe ꝛmpt ē. ꝑ

ꝙ ḡnoꝛes ꝓpe ipꝰ deſtēdūt ad
nutr̄m mūdoꝛe inferioꝛe ꝙe
magꝭ ſur tēſtꝛia ꝛ melācolica
ſubtiliꝛes. aut ꝓpe ellenantur
ꝛpte caloꝛis ad mutendu mēbra
ſuꝑioꝛa. ī magꝭ ſur ſnguinea
et cholica. et hꝰ eoꝝ ſigꝫ ē ꝙ mlza ꝙ
lyoꝛ et maſtꝰoꝛ ꝑ habūdanaꝫ
zem caloꝛē ꝛeſpiꝛer ſur ſꝛis magꝭ
nutꝛita. ꝙ maſtꝰ ſuꝑioꝛa mēbra
ut humꝰ hnt groſſioꝛa. ꝙd in
feꝛioꝛa. femie aut e.ſ. et ꝛd cꝛ
maſtꝰ. alioꝛ alio mdiꝰ ſtꝛ ſpit
ſnp hnꝰ. et femie ſnp poſteꝛiꝰ
ſz de hnꝰ aliq ꝛd ꝑſpicaꝫ neddi ez
ī hꝰ de aūbilq. hꝫ aut tm ſit dictū
ꝙ ſurſſm m. nato ī utꝛq augꝛe
ī ꝑm longitudinē aūt. cuꝫ cꝛ
jungī deoꝛſid ꝙ oppm. ſꝛ longūls
nō ſur duo tmm. ꝙ aliud. aut
modo depꝰ latitudinis ē ꝑm
nō ꝑdem matheꝰ ſz ꝓ latitūls
infoꝛe nyt motꝰ ſm lond. mo
tus ē ille hez oꝛatoꝛ. apoſtoꝛi
ꝓpe ꝛebꝛ. aut aliquo poſteꝛioꝛ
ꝓpe ꝛebꝛ. ī ē machꝰ ꝙ ſꝛodales deꝛ
ſi deſtendens tm nō effudꝛtur
et explicaꝫ ꝙ oꝛgana ſua motꝰ
ū m latꝰ ī ſm ꝙd ē latitudinis
ꝛpalis. et hꝰ ē latꝰ depꝰ. ē ideo
ī latꝰ mdemꝰ aut oꝛgana foꝛm
aūt in latꝰ. denꝫ ſm ſigūntuꝛ
cꝛuꝛa ad ambulandū et alle ad
uolandū. et ꝛceptiuꝫ ꝓꝛ pedes
ut anulꝰ ut roſtꝛ hez ſm ſigūnt
in dorſo. tm ī in latꝰ hꝫ ſigūnt
tubulatꝛes et nodulꝰ. ꝙ ꝙ nō
ordinant ī uertebꝛa et ꝓꝛ pedes
ūtebꝛaꝫ in ꝓnby ꝛmutes ſur
motꝰ ꝛalis ꝛ ad motꝰ illum
ꝙ ſ ꝙ ꝑdem ꝛeffert deſtꝛd. ꝙ
ꝙ ꝑ pleoꝛem caloꝛē et coꝛdis

ſue maſtꝛi ſur
ſꝛis ꝙſſioꝛes
qua femine

ī ſcꝙ mo
ty local

motꝰ

et tra descendit. et in talib non
possum ponere sinistrū & dextrum
et dextrum & sinistrum. ante & retro
nō p figuras. nec p pōm sūm ad
motū āp ordinatū distinctā. sicut
dicamus in talibus de dextro & sinistro
hō nō est p mutationē in eis esse
simpr hoc dicās. sz p nos pōm ad
positum. ad nos relatū. cōstituimus
eas talib rōnāb sicut dicamus dextrum
latus tre p notius ē ad dextrū. et
sinistrum latus nē p notius ē ad sinis
trum. & hō ē scire et p obſuatur
in augurijs & auruſpicijs i talib
nō dicī dextrū nisi dextrū. nec
sinistrū tōt. i sedet. a dextris eius
ē augur. et ē eligibilior hora pro
ſtra dō dextrū & sedens a sinistris
eius dō sinistra. et hō nō notanda
ſſtitutio machumetana hūana
figas. malpit. dextra et sinistra
sūt sup oppōm pōnj membrorū. sz ē i
nobis. sz ſtituta hūanis nō sinis
tra ē. nō dextram eo. aſpicientē
et eius sinistra. sz dextram eiusdē
& silr ē de forīs in spectu plano &
quieto. et ut ubi dicī sitq; ōs tibi
p tūm ſpōm se habet. ad situd hūs cō
uersi. ideo. et sic p silitudinē & nō
p vnitatē de statua hūi dextri & an
te & retro. i cōm aut & ūm statue
nō ē dubiū statue dūāe cui sig
ē. & si reuolui. a situ vno i aliud
notamus i statu dūāe. sed nō
sz notamus eius ante reuolutiōz
in reuolutiōne ei cō fit dextra
sinistra et sinistri dextra & ante
retro & retro ante & sursum
deorsū & deorsū sursum. in reuol
uitur duplicī modo. & hoc est dicere
p ista dō in talib p. nequaq; ad nos
tūm nisi nellemus loqui p silitudinē
ut dicamus os silitudinē oris. et
oculum silitudinē oculi. nec ē dici
mus dextrum statuae dextri sinistr
nec gutturis. & nec nō corporum
sūm intentionē alicuius motus q sit i
dextera aut sinistri. & ubicūq; talium
aut ē i ñ sūt i mobilib aut i pro
ſtus sūt i augurijs et auruſpicijs
i silitudine. quātūq; aut nō ē in fi &
nulla ubicūq; eorū. ep hūs & omnib
animalib p. p tles dicē nō sūt ppe
nisi i aut. et sūt p ñ motū sic dō.
ep alia aut dicī nō hetur p. am
bem de pitagō & i ueheūs. sz
eos sz d. p dicunt pōs motū esse
duos tūm quoz pū sūt dextra & si
nistra. et dimissem dicē quoz
relūs motū q nō sūt mūdi diffe
rentes & mūdi quales. iste ipse
notabiles. & pō plā dicunt. et mul
sūt strate. dicū et si ē cū omnis
dūsitate q ē inter ante & retro
nō ē mensū dicū quid q ē inter dextrū
& sinistrū. p sūt ondimus sursum
ante & retro sūt i alia animalibus.
dextrum & sinistrum nō sūt i omnib
animalib. adhuc aut dextrū & sinistrū
nō dicunt i ī mūdi motē & nō per
figuras. ante aut & retro et sursum
& deorsum dicunt. et p pōm et p figuras
adhuc aut sursum & deorsum sūt in
omnib q habent naturalem et naturalem
ſpōm de nūo. quibus & plantarum
dextra aut & sinistri nō in sūt dicū
plante. amp aut & omnib lon
gitudiēs ē ante latus & pōs
ad primū. quīm ep pū diff dimensione
principia pā. et ep. ē. et pū tria.
ondimus aut sursum q sursum est
primū longitudinis. et q dextera

aud m corē reh ī aond mony lo rahis
q̄ influūt ei nr̄ ei ē educta de cor̄
sfud illa nr̄ hīns à quid deppēdēnd
ad ypm nr̄ id adquirens ex ipo. t
nō dicā actu (z pfecto relli ēē sfud
illa nō dī hr̄ ēē q̄ modo illud quo
cūq; spfecrunky ē actu. et pfecto
corporis organis pō intra huius
q̄ nec sfud illa eēt obligata corpō
et eēt. nō ei nō hīli. et eēt imu
tata sīc nec ordinē simpūssis
si hēt se aud ad cor̄ tūp̄ sp ēē. et
aphendē (z operari ī cor̄ q̄ ptem
ptred ypm. et sfde ypem cum
influōre ad cor̄ dependēnū hēt ad
ypm (z ē obligata ei uta q̄ passio
nes q̄ fiunt in cor̄ redundāt usq;
ad animā et hr̄ nec nō operatur in
telligēn separata ad dīp̄ ostend cele
stium. q̄ pō ex ipo sfud ē ēē calī
quod ei ēē calī cālis sīt sfud sepa
ti sīm dictā ptholom̄e. silr aut nō
operat. cūa ad cor̄ sīm mutēs aphen
sūas ex̄ ut intg videmus ex passe
q̄ aud accipt a cor̄ (z passiones q̄
fiunt ī cor̄ p̄ringūt. ad alīz. et hr̄
ut tm nec nō possumus operare sfus
separatas ad relli ut michl aphen
sionē (z sīc accipiat ille sīc ab
celuky. si pō accusa ptred ypm
q̄ ad relium z nec tm. et nō est tm
pfecte plena illa operatio. q̄ nos
videmus sfus illas nec monte prec
p̄ tm (z ea nō utunt nūs z nec rul
et filis quilty ille motq; pfect. et
hoc ē cā q̄re mihi magis negaverim
relli hr̄ animā. cā in aīatis vīz
nō hēāt z̄onem aīe sfud separata.
Cor̄ ei celeste sīc sepiq; dīximus
nō ē ī pō in tm ad motū. et q̄ sc
ypm sine negōe pte (z sensibili mut
ē accipe actiones z motū sīc sepate

q̄ ypm sīt aud cor̄ dī ēē spūalis
et caritū ī ub̄ cāe negōe hīs aud proq̄
sit q̄ nobilē hēt influere sub eo
q̄ ē q̄ sc ypm mot̄ quadmodū aud
q̄ nō ēt actu alq; cor̄ in ē. (z ideo si
sfud separata dī cor̄ relli aīa tūt per
fecta hēt nō dīa in q̄ actu (z sc ope
sīc separate influēdo mot ē sm tali
cor̄. et sīt unū ex cor̄ celesti (z ex sfu
ex sfu. sīc ex motore pēit in
mū sīt unū et hr̄ ē simplicit unū
q̄ ē sīt aud illa q̄ sua ypēita ē (z ē
unū nā ē ex ypositore. et q̄libet
ypō tanto melliorez (z nobiliorē
hēt virtutem q̄nto fuit illa ypmis
et cor̄ tanto nobiliorē (z inq; ē cor̄
sīto ē magis separata. sīc dīximus
in q̄libus. et hec dicta sufficiūt
quod separate cor̄ ex quorū dō ptholomei (z aliorū mathēticorū sīgnat
sunt cor̄ relli ex nō motis in actu
tāē prime. hec aut aud dicta sufficiūt
ut intelligamus qualit̄ sīm pitē
gozicos relli hēt deprezā (z sīmilitud. si q̄s aut dicat (z forte dicet
q̄ nec sfus separata ē intellectual
(z intēe ē velud tm qualēs sfus mo
net huc motū relli sīt illud nec
nō possit motū huc sit illud nisi
efficat hec sit ille p. ad ypm ē pre
et hr̄ nō ī intē q̄ nō hēt visū rez
ideātes puzad et ille sufficiēs
alēs. quadmodū dīximus dicendū ad
illud. q̄ sīc ē in aud q̄ ypa fiat ad
p eām. sed num aut q̄ sfus pōs ni
les. vta ē de motoribus celestibus
cūa ei unitas sit in cor̄ p se ipsis
et nō p aliud pōm vīales spāli
ei inherentē. silr dī q̄ sīc sepa
rate p suas ēentias sīt moven
tes orbes. et hr̄ sonat inte ultes

nō q̄libet virtū
ex motore (z mobili

no

et sinistrū in superioribus ⁊ in inferioribus. ⁊ hoc nō vult esse credendū propter hoc quod ostensum est in celesti quod in celestibus nō sit vnus motus in superioribus ⁊ alius in inferioribus. nec nō est possibile quod motus in superioribus ⁊ inferioribus. nec nō est primus motus qui est in inferioribus et superioribus vnus motus. et hoc patet ⁊ dextrū et sinistrū nō dicūtur de celo per eadē rationes ⁊ dicūtur de inferioribus. ⁊ videtur illud ⁊ dextrū et sinistrū nō sint ex diuersitate situs ad nos ⁊ per hoc ex diuersitate eorū primo licet ei nō sit sinistrum nec dextrum. quia tota spera mundi vna pars ipsius ⁊ alia. et diuersitas situs non est in vna parte quia ⁊ alia ⁊ illud pleno in parte vna quia ⁊ alia ⁊ sic est in vna parte ⁊ magis. et ideo sumpsit. istud sum motorem sum vnum primum ⁊ sum. illud. et similiter hoc dextrum ⁊ sum oppositum hoc sinistrum ⁊ sic ⁊ dextrum et dorsum ⁊ anterius nec sinistrum patebit. per istas ⁊ alias rationes nō ⁊ nec videtur negandum hoc dextrum et sinistrum ⁊ dorsum et anterius. ⁊ nos vocamus dextrum celi per quod ⁊ sumus dorsum et anterius. dextrum et sinistrum dicimus in celo sicut per figuras et positiones quando in celo de polo ⁊ polo cum per quod est ⁊ polo australi ⁊ nostri anterius. ⁊ pedes eorum sunt ⁊ polo australi ⁊ nostri. et hoc patet ⁊ quia figure sit australi. ad eius sinistrum nostrum ⁊ quo nos habitamus. ille enim nostri dextra habet in oriente et sinistra ⁊ occidente. deinde intelligamus subtrahi figuram humanorum organorum per hoc illo ⁊ remanere virtutes ⁊ ipso celo ⁊ ex eas videbimus tunc eum videmus in oriente per ortum dicimus esse dextrum. per occasum sinistrum. et sic videtur quod ex ordine ⁊ situ partium celi ⁊ mundi sit ortus et occasus. per hoc quod dicimus quod ortus est ortus. per hoc locum a quo incipit sicut motus et non finis vna sua reuolutio. sic et in proposito videndum est de eo incepto motu celi per ortum in parte vna. quod ⁊ parte alia nō eius motus vnus reuolutionis nō sit finis ipsius motus. et per consequens ⁊ ambitus primus sic dicendum ex per aqua sit pro simplici parte celi. et sic locus non sit vnus simplex motus vno loco. et ⁊ vna reuolutio incepta post aliud motum priusquam locum incepit in aqua parte et ⁊ aquo loco. nō aut motus ipse in loco determinato ex per hoc ad aquod primum nihil per sit eadem ⁊ incepta ab illa parte ⁊ ab illo loco et nō ab alia. primum aut istud nō potest esse dextrum. per quod hoc dextrum ⁊ alius oppositum per loco ⁊ sinistrum. hoc est nō forsan ⁊ sit omnis ad ostendendum per quod hoc dextrum et nō videtur ⁊ primum pertinere. ⁊ videtur nihil esse per effectum certum ⁊ determinatum. ad unum simplicem celestem. sicut tū ⁊ dicimus esse eadem dextra. per si oriens est dextrum. aut oriens simplex in loco sine ⁊ situ unius. aut in opposito celi celli. Si. aut simplex in opposito placeat nihil sine in dispositione situs autem pertinere. sicut celli. aut simpliciter ex celli. Si aut simplex in opposito celli nihil dextrum. alia esset sinistrum. per quod per celli. alia ⁊ in oriente ⁊ alia in occidente et hoc videtur esse magis inconueniens. Si aut simplex in opposito placeat nihil per motus ex celli. nihil simplex ex in loco per quod ex celli nisi ⁊ oriens ⁊ nullius ⁊ vnius per hoc nō potest hoc imaginari dextrum et sinistrum. Si aut simpliciter nihil celli

trē ſſfficiat ſic empmo ſideranda ſupꝰ
(ꝛ ſnferꝰ mūdi dꝫ lata mūdi oīēs
appellando depꝫ et oīdēs nocūd
ſimplꝫ. et ſſfficiat ꝛ̄ ſi dicit
tre mondens .ſt ordēs ſignoꝝ
nocūd aute. et ſſfficiem q̄ ab
oriēte in occidens ſm ordinē ſigꝝ
retro nocād. et ſic aſtronomi illa
lata mūdi denominauerūt. nō et
dam nord latitudo mūdi. et p̄ē inte
(ꝛ retro ep eis ſ. ſecūd ſuperiorem
polū at ſnferiorem. ſz p̄s ep eis ſ.
ſecūd depꝫ (ꝛ ſimplꝫ p modū p
cum detrimanpuch. et hꝫ ē deo
q̄ diſtāt inter hos polos nō dꝫ mīſi
longitudꝫ orbis tūc. et ſm hāc dmā
ſſtonez ille polus cui ſtellas inde
ſup nos. ſ ē polus ſeptētrionalis
ē p̄s inferior orbis. qui ē p̄mus
inter orbes (ꝛ hēt motū p̄mum
polus aut cuiꝰ ſtellas nō videmus
q̄ eſt auſtralis. ē ſuperior p̄s orbis
ēdem. ſ hēt ē ymaginatiō tō diuīe
ſtrq orbis. et ſunt i eis plures dubies
cum ēi ad certū mōdū plures
ēt ſtellas in p̄te orbis ſeptentrio
nalꝫ. et plures ymagines ſtellarum
vēſ. p motorū ingenio ē p̄s ſeptē
trionalꝫ quā videmus q̄. et ſic vēſ
dignuſ ēd. p p̄s ſeptentrionalꝫ ſu
ſum ſit. nelle quā p̄s videmus. et
forte hēt ad mont pirag. ad hꝫ p
dicꝫ p̄tem ſeptentionalē p̄mo
bis eſſe ſuſſlē. forte aut dē nellz
videre. et dicit q̄ quādōcs ſtel
le in mūdo eſt potentes ut forte
tot ſue milie ſtellis in ſeptentrio
ne. ſz hꝫ nō ē q̄ſtio. nos ēi ſcim
q̄ p̄s nelle magꝫ hīs ut ē ſtella
etus ſuis vēſ. q̄ ut ſunt plures ſtelle
plus occupāt i celeſte ut dicit
aut auctoꝝ ad hꝫ. q̄ deſſſſriores in

celo (ꝛ inferiores nō ē ut ſ. ſſfficiēs
pitagore. ſz hꝫ ſm ſtraze nō p̄t cum
nos videamꝰ. ait. reſpondeſſe pi
tagore ad hꝫ. q̄ ſuperi (ꝛ inferi celi
nō diſtinguūt. aute depꝫ et ſimplꝫ
ſm dm vēſ ſm aſtronomos q̄ pi
puteta q̄s locauit de inferiori
et ſuperiori ē celo loquit. ſm ꝑte
mundi hītabilez. et hec q̄s nō ē
ſi ſexta ſeptētrionalꝫ cui ſpera ſu
periꝰ. et ad hꝫ inducens dicit
ſm hꝫ. q̄ de longitudē (ꝛ latitudē loquit
ſupponendo. ſm hec. ſ. hītabilem
ſimꝰ calorē ē. adiūdē (ꝛ ſtelles
videamꝰ (ꝛ nō ē ſuperſſd celle ſcdꝫ
de eo q̄ ē ſuperſſd alīs dictꝫ. et
ad hꝫ q̄ obiicit. q̄ plures ſut ſtelle et
plures ymagines in ſeptentrione
vēſ et dm q̄ ſut duē ſtelle quare
duplures omēs alie ſecuntur. ſ
ſut planete. ſ hmōdi ſc. ad duas ſcdꝫ
eaꝫ ad cord ſūt tres. dicit ptolēꝰ. eo
q̄ aqueꝰ in ſtella aquarij tres ſuas ſcdꝫ
eaꝫ i cord hēt. aut ſeptē magne
ſecuntur ſtellē ad cuiꝰ diſtātiā
efficiunt triāc (ꝛ ſtatonidre et
retrocedentes. et oēs ſub ma
dnis eēſ (ꝛ orientes ex ipis. (ꝛ ad
omēs ſtelle ſecuntꝫ ſtellē. ſolis aut
occasꝰ tre nūc ē videre. eo. q̄ i
videre brevior ꝑs ē diametꝰ ſcdꝫ
deſſēntis ipm. (ꝛ ad ut oppoꝝ
ꝑs videmꝰ dē ſuperior. et ꝑs aſ
lonꝫ dē inferior. et hec ē ecl
ꝑ tre dē. ait. q̄ mare fluit ab
aquilone in videndo. ſ. ſ. ē aqui
lone q̄ frigꝰ multiplicat aque
(ꝛ dminuit in videndo q̄ calorē
et ad altior aquā deſcendit ad ꝑ
ferior ē (ꝛ quando aquā. q̄ ſtellē
in le methe dē aut alt ſummum
(ꝛ infimū nelle ſm curſſd ſtellaꝝ
et ſic medium nelle videndo uocatur

sup̃mũ z me in cruce spẽo ifiꝝ
p z lxx stellꝫ i media nocte nocꝫ
pfundꝫ. et hꝫ mo mathꝰ notant
sup̃mũ z infimũ stellꝫ. z aut utrũ
du de ante z retro. p fm̃ p̃ hꝫ
fm̃ ee dfferẽ nõ vim. p̃ p est
mfiꝫ fm ordiẽ signoꝝ mensurã
do ab oriente i occidens mẽ efficat
sup̃ et hebit oppõnoꝝ ordiẽ
signoꝝ. adhuc aut videt̃ p ante
et retro et sursũ z deorsũ non
sunt i cello eo p sursũ et deorsũ
p̃cipua sut augth. ante z retro p̃
sensibil' motu. z i cello rõ augmẽ
tũ. rõ sensibil' motu. z. adhuc utrũ
dnũ esse ver p sinistr̃ z dextr̃. ante
et retro. et hꝫ ost̃ ordo signoꝝ
qui sp ẽ in hijs duobꝰ stellis. ascẽ
dẽs. medium celi. descendẽs. z fm or
dinẽ signoꝝ sc̃dm̃ dextr̃ z sinistr̃. a cẽo
lucione q̃ z ordiẽ signoꝝ
scdm̃ i porte nõ sit distinctio fm
figura signoꝝ. tm tñ in gradibꝰ
eoꝝ ẽ virtꝰ. efficacie. ad virtutes
signoꝝ z i ordine graduũ. aũt
p aũt in gradibꝰ signoꝝ nrõ
ꝑ pcꝰ. ẽ ignis eoꝝ. p depnd i
fine. ꝑ p thucor de deũ fortũ
ebus. et p ebus sp fortũ mouẽ
de fõ in formã. hiz ñ tñ nõ mu
tet locũ. z sic eoꝝ ñ tñ ẽ p accns
ante sit retro p nõ formaliꝫ. z
sc̃dm̃ eos p ẽ ante sp est. alia a fõ
eos p ẽ retro. hiz ñ eos p ẽ ante
sit alia ñ eos p ẽ retro. stella s
gna sunt ante sunt retro et eoꝝ
k tñ secundũ fõ sunt diuse. p
aut dr. p sursũ et deorsũ. cen
tꝝ z retro. sunt p̃ma motuũ. ma
gnũ et sensibil' sol ẽ dñs. p
nõ fm. sed simpr sursũ iste dr̃ in
inferioꝝ sunt eoꝝ in superioꝝ

qz ad sm̃oꝝ sunt simplicio. quã in
ferioꝝ z sunt. si ñ in superioꝝ infe
rioꝝ. o p magẽ sunt multiffor
mia in inferioꝝ. quã superioꝝ z eo
in superioꝝ. sunt inferioꝝ. sut
ustrũ p̃ dimẽsionem tm̃. i pfe
rioꝝ. aut sut p̃ dimẽsionũ
z motuũ. ee vadit̃ pz. z ee eoꝝ
aphis. ascẽs. qui ẽ fm ordiẽ signo
rum dr̃ sinistr̃. et ille z ẽ ante
ordiẽ signoꝝ dr̃ depr̃. ascẽs
et idem ẽ p directo sine quarto
radorũ et sunt illa sunt in sep
timo p̃ cẽ. sunt in tertia
sunt p̃ illam fm̃ p̃cedũt. ascẽs
septimꝰ z signũ z dirigat. et oppo
sꝫ ẽ duplex dextr̃. z. sinistr̃
z dextr̃ quidẽ. qui ẽ ꝫ ordinem
signoꝝ eo p ille z ab occidẽte ad
ãm cellũ fm̃ extremos. omne
s̃ssimũ cellũ p̃mũ. dextr̃ ascẽs
sinistrũ. et sinistr̃ z eoꝝ i cen
trũ superioꝝ. in emisperio inferioꝝ
inferioꝝ. aut sut p̃mꝰ dimẽsionũ
z motuũ. et p̃dictꝰ pz. z ee eoꝝ
aphis. ascẽs. qui ẽ fm ordiẽ signo
rum dr̃ sinistr̃. et ille z ẽ ante
ordiẽ signoꝝ dr̃ depr̃. ascẽs
et idem ẽ p directo sine quarto
radorũ et sunt illa sunt in sep
timo p̃ cẽ. sunt in tertia
sunt p̃ illam fm̃ p̃cedũt. ascẽs
septimꝰ z signũ z dirigat. et oppo
sꝫ ẽ duplex dextr̃. z. sinistr̃
z dextr̃ quidẽ. qui ẽ ꝫ ordinem
signoꝝ eo p ille z ab occidẽte ad
ãm cellũ fm̃ extremos. omne
s̃ssimũ cellũ p̃mũ. dextr̃ ascẽs
sinistrũ. et sinistr̃ z eoꝝ i cen
trũ superioꝝ. in emisperio inferioꝝ
inferioꝝ. aut sut p̃mꝰ dimẽsionũ
z motuũ. et p̃dictꝰ pz. z ee eoꝝ
aphis. ascẽs. qui ẽ fm ordiẽ signo
rum dr̃ sinistr̃. et ille z ẽ ante
ordiẽ signoꝝ dr̃ depr̃. ascẽs
et idem ẽ p directo sine quarto
radorũ et sunt illa sunt in sep
timo p̃ cẽ. sunt in tertia
sunt p̃ illam fm̃ p̃cedũt. ascẽs
septimꝰ z signũ z dirigat. et oppo
sꝫ ẽ duplex dextr̃. z. sinistr̃
z dextr̃ quidẽ. qui ẽ ꝫ ordinem
signoꝝ eo p ille z ab occidẽte ad
ãm cellũ fm̃ extremos. omne
s̃ssimũ cellũ p̃mũ. dextr̃ ascẽs
sinistrũ. et sinistr̃ z eoꝝ i cen
trũ superioꝝ. in emisperio inferioꝝ

C. G. de diuisitate h̃ itaq; sub
dextro cellꝰ sinistro tã ꝑ orbe
superioꝝ ꝑ fm̃ orbẽ inferioꝝ.

Amplius. ut de depr̃ z sinistr̃
loquitur. nõ notãdus depr̃
alicuius rei i signo p̃m ẽ
motus eo locali p ẽ ampliatus. s
g hꝫ ẽ p̃mꝰ. et p̃mꝰ motus cellꝰ
supremi stellati ẽ in extremo claro bri

orbẽ

orientē stelle supe- tūc ptuld dī ch
lom ꝙ ꝑs z. et dīc depte cella ꝙ lonus
(z ꝑs ū) ondeūt stelle dē sinistē cella.
et hūc z lond (z ꝑs ondt motu cellī su
perioꝝ. sic cellid precipit (z reuolui
ī motu suo ꝯ depreo ea(z pmdit
(z reuolui) sup sinistrū. ad ch depte
ptē. tūc ptuld dī. ꝙ supꝰ orbis
pmꝰ sit polꝰ austral. sic ocultatur
a nob in hac ptē mē hīntibil. sic ē
polꝰ nr stellas nō videmꝰ (z infer
orbis sit polꝰ assiones. sic nō ocul
tūr a nobis ocl stelle nūpiā oēs
dūr in hac ptē mē hīntibil. si aūt ic
hō oppīt dicēt. ꝙ si supꝰ orbis ocl
polꝰ sic nō z ocultaꝝ nch nr stelle
nō ondeūt ussibus nris. (z tūc ptuld
dī offerret ꝙ motꝰ cellī esset a
sinistro in sinistrū. ꝙ nō ocl pmagi
nano cellī pmū. sic si hō ꝯtenta
de polo ī polid. hīet caput ī polo
assionis. et pedes ī polo australi
(z facīē ad ortum habitantiū. (z tūc
ocl nr sinistra ocl in orīete (z sin
stra ocl in occidente. (z tō nr ꝛeuol
uerētur a sinistro in sinistrū. si hī
nos nō dicamꝰ fieri oēs q̄ ep dicit
ꝑs ꝙ orbis. sic est ī polo occulto
australi z supꝰ. (z si sic hīnt hītāt in
illa ptē. q̄ est ī ptē q̄ ꝯtendit
a linea equinoctiali usq; ī polū
australez hītant sub orbe supꝰo
in depte orbis pmi. hī z sub orbe
ꝙ z. a depte orbis pmi sm motum
pmū. sic z diurnū (z ꝙ nos inter
diurnū hūc ī nrā hītāne ptē. a pu
lonez usq; in ferū orbis z ī pte
sinistrā eo ꝙ oēs agrecole nr hītātes
ptes sūt occidentales. et agrecole ī
indie hītātes in ead ptē sūt orīē
tales tō q̄ ī ꝙrū sm hītātes z ei ꝙ
dep̄t ptuld. dep̄t z ꝙ nos hītamꝰ in

depta

Tamaꝝ ꝑs
occidentis

medie de orbes supiores in pte dep̄t
ꝑs. (z illi q̄ hītant in medie orbe
austral ultra linea equinoctiale hi
hītant ī medie orbes supiores in
pte sinistra. ad ēi ꝙ ea. sic dep̄a
mus. ꝯsum z tō. ostensū ē nobis
hoc nr eo modus ꝙ scīal de tribꝰ
hītetur. q̄ ptes supiores tre usq; ad
lonez z linea equinoctiale nr ꝛes
ponderis inferior nō hītatur. tū
pitagorei dicūt. ꝙ tō medietas
tre supior q̄ extenditur a polo usq;
polū oppīm hītatur. et sic videlicet
equinoctialez usq; ī polū australē
et ultra equinoctialez usq; ī polū au
stralem. ita ꝙ nos extra equinoctia
lem hītamꝰ vsq; medie tre su
piores emisperij. (z illi q̄ sunt tra
ultra equinoctialez hītant illud medie
dē eidem emisperij. medietas emi
emisperij nō z q̄. ptes ꝑs ipī to
mus tre. sic in q̄libz re medie
tas medie nō z q̄ ptes reg
tores. et ptuld. dicit ꝙ ꝑs polꝰ
australez ee inferꝰ et sinistrū
sinistrū hī toꝝ hītātiꝝ sm tō
emisperiū suū (z usq; polū austra
lem ee suū. et dep̄t emisperij
ad nostrā dep̄t ꝙ z his multas
stellas plime virtutis et sinistē
ꝙ her q̄ncas. (z nō accipiens dep̄t
ad ī ita significatiue. (z si dep̄t
sic. ꝯputat ut dep̄t ptuld. adhuc
flūt z ꝙ dī ꝙ z maioꝝ virgor colorū
(z stellaꝝ z in ptē mediana. ꝙ
hī sit supꝰ orbis ut ꝙtuor z. q̄d
ī ptē australi. ꝙ ut ꝙtuor soles
(z planetaꝝ ī pte illa sic dicūt
sicut nō ꝯputat dep̄t vn z motꝰ
diurnꝰ ī sphe supna. si pō vn est
motꝰ planetaꝝ ī sphis inferioꝝ
lus. nec dep̄t erit in orīente
orbis pmi. ꝙ planete moueūtur

.ab. ondete orbis p̄m. ⁊ ē eor⁹ ortꝰ
ù ē. ortus orbis p̄m. et ex p̄ssiꝫ
orbiū planetaꝝ sūt ī polo .a. ꝓlo
nazi. et inferiꝰ sit ī polo .australi
⁊ tūc hītantiꝫ nob⁹ hīc ē equino
ctiales ùsq; polū .a. ꝓlonazē ī medie
supiori emisperij supioris. ī. ēpi
dep̄ sm̄ ptolomeū. et .aby. ī sūt
ultra eq̄noctiales ùsq; polū .austra
les hītant ī medietate inferioꝝ
emisperij supioris. qđ contrariū sm̄
stram pitagoraꝫ. sī ēt motꝰ or
bium planetaꝝ sit ꝯꝛꝫ motui or
bis p̄m. nūq̄ ē aut ēq̄ dies diei
sequēs ⁊ motus oportet sint ꝑtes
diei sequentis motui orbis
p̄m. reducto ē planetaꝝ cum
sit .ab. oriēte ondēte in orientē
ꝯꝛa ⁊ sm̄ ùsq; modū reductionis
orbis p̄m. ī. ē. ab oriente in ondē
tem. nūq̄ ē ꝑ nos ꝓpinquus
.a. ꝓlonazēs ùsq; ondentes hīantes
hitemq; ī ꝑte ù incip⁹ motꝰ stelle
planetaꝝ. ⁊. p. ē⁹ sint ī ꝑte in. ī
ē orizon. hꝫ ē singulꝰ motꝰ stelle
planetaꝝ. ē aut̄ attendend⁹ p ortꝰ
et occasus eq̄liū stelle sm̄ rectas
rectatez duct⁹ ē. attendendū ē no
ē nō attendat⁹ sm̄ longitudē
motꝰ. ⁊ .dico nō sm̄ motꝰ latitu
dinis. ⁊ ē motꝰ longitudinis ēq̄
in .astronomia motꝰ .i. ē sē. dēt. i
ē inter orientez ⁊ ondentē. no
tus aut̄ latitudinis ēq̄ motꝰ .p. est
sē. arcꝰ .p. ī aut̄ ēquinoctiales. ⁊ po
lum certi signoꝝ et polū mūdi
.ſ. astronomicꝰ .ab. sumit longitu
dines ⁊ latitudines ēq̄ducat emisp̄
longitudiū .astronomicꝰ. ī. ē sup̄er
longitudē motꝰ nō stelle. p̄ideꝫ ſ. ē
motꝰ. longitudo aut̄ climatum
dēstendit .ab. oriente in ondentez
ī toto emisp̄io hītabili sup̄ioꝝ. La
titudines uero ꝯꝛat nō latitudi
stelle. ſ. p̄ latitudiez climatum
ther dēstendit .ab. equinoctiali ùsq; polū
.a. ꝓlonazē in ſtra mūdi hītabilis. et
eo nulla ē. ꝑdicio put̄ ptholomeꝰ ⁊ astrono
mi. ſ. p̄ .id. p dē. q̄d̄ ptholomeꝰ dep̄t in
sup̄ioꝝ stella. et sup̄ius ē ùsq;
polū ostendit ùsq; austrū ⁊ sup̄ius
ēq̄ et inferius ē ùsq; polū .a. ꝓlo
nazē. p̄tlegi ē. ex eo p̄ dem
.astronomū. et sūt uerꝫ ptolemeus
ēq̄ p dē ptholomeꝰ p sm̄ orbes planetaꝝ
sūq; ⁊ dep̄t sit uerꝫ polum .a. ꝓlo
et inferius ⁊ sinistrū sit ùsq; polū
ostendit hītare p dextrū .astronomū
.ſ. ēq̄ dep̄tūs longitudē stelle .ī.
⁊ latitudē climatiꝫ p̄incipat ē .a.
polo motꝰ g̃ illa aut̄ .scorpius
ī stellis. aut̄ ī ꝑte sūt orbes. et
ſ. .scorpius ēq̄ in stellis .ab. ſ.
du. ꝑte ē stellas motꝰ .a. polo
ꝯtinuatꝰ ut̄ uerꝫ polū septentrio
nalē ī .p. ſ. ē. motꝰ ēquinoctiꝰ
gradu. et ꝑtē plꝰ. et ēq̄ dep̄t
sit ēq̄ incipit motꝰ ei⁹ dep̄t ſte
lare figuraꝫ ī ꝑte stelle .ī. ē. ad me
ridiez ⁊ sūq; stelle erat .ab. q̄ sm̄
dimissionē longitudiꝫ stelle. ⁊ sic inte
ligituꝫ ꝑ .a. dep̄t. ꝑ hītantes in
meridie hītant in supiori orbe
stellaꝝ figurā. et dextro ⁊ plus
sūt in .a. ꝓlone. hītant in infe
riori emisp̄io orbis in ꝑte sinistra
eiꝺem stellaꝝ. ſ. aut̄ nos ꝛeffer
mus motū stelle ad .p. stellā. ⁊ sūq;
tue .ab. ſ. dē incipit motꝰ stelle .ab.
oriente ⁊ gradit ꝑ ondentē ⁊ tue
hītantes in austro ut̄ in .a. ꝓlone
ad ꝑtē dep̄t stelle nō in sinistra. sēt
ponꝫ hītantes in oriente sic ꝑdi
sūt in dep̄t. et hītantes in ondē
te sic ꝑ .p. sūt ī sinistra. ⁊ hītantes
in austro sūt ī supiori. ⁊ hītantes
in .a. ꝓlone sūt ī inferiori. Dr aut̄
duplex ē motꝰ planetaꝝ. ꝑ q̄d
planete dēstendit .ab. a. ꝓlone.

et

et extenditur a medio (z) ingrossantur
humana et efficacia eoꝝ. sm. extenditur
(z) diminuit. sm. dextenditur. z ad spm
orbis planetarꝝ sm spm suum. sm
tissus polus. asson. in circulo
polistrali. australi. z ab illo circuꝝ
motu stellarꝝ et planetarꝝ sm
motu qm ē latitudinis climatum
(z) polo. pro. ad stellē motū ī dept
eoꝝ z sinistr eoꝝ in circulo ī solstitia
li. australi. pp plūtudines maxime
hītant in superiori orbi planetarꝝ
(z) ī dept planetē. z hītantes ī. au
strali pte hītant ī inferiori orbi
planetarꝝ (z) ī sinistro planetē.
qui motu reffert ad spm orbis
dessentis planetē. nec orbis plane
te ē. a plaga mūdi orīs (z) ī dept
eoꝝ (z) occiss planetē ē a plaga mūdi
occidtalis (z) ī sinistr eoꝝ. (z) sm. sinistr
ī austr. z ī septentrione hītantes sūt
ī dept ut sinistr orbis planetē. z
per hītantes ī plaga mūdi orīs
sūt in dept sūt ysp̄anis. (z) hītantes
in plaga mūdi occidtalis sūt ī sinistr
sūt pedi (z) etiopes et iste ē motꝰ
proꝑ eoꝝ. p dept. xxx. (z) pmg. (z) ad
p̄ p̄ dyametꝝ dicūt fieri spāle
grandū (z) theutonicū (z) alios. pedi
de stola ppl̄ē. sed aut ī. g. phi
plutus sit motorē ēē in celo. po
sm rectum exercitabilem magne eo
p̄ ille velocissime sit motꝰ ī mo
tu diurno velocē. dicē forte impīe
p̄ mē ponendo dūsa p̄ sm longi mē
(z) latitudīs. et pfundites celi. quia
sm ea q̄ dextra sūt in. g. vidē simul
et ch ēē motꝰ p̄ē. p ē simile. ifluē
ens motū celo ī circulo excentrali
et si principalē motū celi principari
ū debuit a dextro orbis excentrici

(z) nō ab aqua alia pte. sz ad spāle
dicūt p̄ p̄ter p̄ mole in quo ē motꝰ
velocissim̄ aliis mobilibus
sūt motꝰ multi (z) hꝰ ē ī oī spā stella
rū. sive hēant milias stellas sicut
firmamentū. sive hēant stellas sicut
lond tm̄ sic̄ spe septem planetarꝝ
(z) hꝰ p nos videndū reffert. p. aut
dētinatis dictis sitꝰ propie est
sm spas stellatas sm duplicē mo
tum earꝝ. s. sm motū p̄ versus
longitudīs dimensū. (z) p̄ versus
motū latitudīs earūdē. l. z g. sm
unū motū. aplis. sz nec oss̄mū motū
aplis sufficiat motū orbi mo
tor vnꝰ aīs. tm̄ phibet duūsas ēē
aptitudīes ad recipiendū motū et
motū p̄m in subdīs corpibus celi (z) p̄
sas aptitudines (z) ut ita dicā
p̄dispositiones. ad sup̄emū p̄mum
et lond vñ ē motꝰ duē p̄hīte
ī orbibus distinguūt. sic g p ea
q̄ dicta sūt longitudines primū
mobilis motꝰ celoꝝ (z) p ea q̄ dicta
sūt p̄ces (z) p ea q̄ loca tam sm orbē
stellarꝝ sphęrem quā sm differē
tias orbis planetarꝝ. C. 7. de ta
bula pp quā celoꝝ motus cꝫ
et pluries.

Hꝰ aut dētinatis inquirendū
vī de hijs q̄ sm nō. quid
requirat. (z) principaliter
ep̄ sit. vtrū ē dept (z) sinistrū dēt
minatis sūt diūssimode pp̄ in orbe
vno. quā in orbibus plurib. quia ē
ep̄ isto plēs ēē motꝰ celi. plāli
nis aut hēt nō ēē ep̄ grietate
celi formatū. ita p̄ plā sūt mobi
grietate formatū. sicut multa
sūt alia. (z) in phīte multotiens
dētinatū ē. p vnū motꝰ orbis
nis nō p̄ ēē grauis. alij motus

ī dicere reli
gnū d motꝰ
orbis sm

nos hic nolumꝰ
sugitgere mo
tui dissore finē
h ꝑ ē m alio

erclarū ꝑ formā sup dcm ⁊ nō cum
motꝰ supioꝝ sit multa tue in qui
zend ⁊ de eā finalē ꝑ quā multi
⁊ in quo sēm hui⁹ finis sūt multa motꝰ
erclares · in sup oꝝ ⁊ ꝓnssimꝰ
ꝑ uellem⁹ laborare in inquisitō
ne motuū celoꝝ ⁊ aut ꝓnōd
ꝑ ex nos inuestigare uellimus
rum finalez · et duplex finis · ſ i
ſe ⁊ i alio ⁊ nō i se ipō · ⁊ ut
intligā sm eos ꝑ finis i se ens
ens ⁊ rei ē ans ēntiā ipā · ⁊ h ⁊
ēt hm ēe ꝑ dr sue ēntie aīa qui
ēe ē actus entis · et sentire actus
sensibilis ⁊ intra actus uenientis
et intligē sue intellectualis ⁊ uē
actus intellectualis ⁊ hec aīa est
simplex ⁊ i nullo alio recepta · finis
aut i alio ē ans ens qui fit pa
ssio i passiuo suo ꝑ ꝑ recipr aīa
nem ens · ⁊ iste finis ē effectus
ēntis agentis i alio cui largitur
ēe sm ꝑ ipm pot ē recipe ab
ipō · actus · n · amittere sūt in pacē
tibi ⁊ dissipitie ꝑ mihi sūt recipe
actones eoꝝ · diuissime de aīa a
ctibus tuis · ſm finēs rebꝰ ēntis ⁊
corrumpi · ſm motꝰ corrupti in suo
ēe sūt ꝑpetua ꝑm nūz ⁊ nō hmt ia
i se ipis ēe diuinū notissimū enti
ēe corrupti · ⁊ cū n sit ꝑ ignobilius
se nō pūt ēe tlis ꝑ ad ēe diuinū
ep ipā in fine i alio · qui ē finis se
cundarius ⁊ noīa finis exponis ipōe
⁊ nō ꝓncipal · et ia cū dicit ꝑ celoꝝ
motꝰ ē ꝑ ēe ꝑpetuū ꝑ ē in ipō ·
ē iste finis ꝑ se · scdm dr · ꝑ ē ꝑ
gnōm inferiorē ē iste finis secū
darius ⁊ nō ꝓncipal · corruptibi
lia aut nō hmt in se ipis ēe diuinū
ꝑ ponꝰ in gnōne ⁊ ia ꝓbat ipōe
eōꝝ se hec nobilius se · ⁊ ia hec adhuc

dupr · ysidez ut · cū · n · ſre ꝑ ꝓd
thō dcō ꝑ ꝑ ēe sūt ꝑ ē ut actus
entie ꝑ ſ ei acq formā hoc
ut ageat in ipō · aīa ēe hoc · cū aut
hō sit ꝓplectū in ēe ipōm ⁊ ipe
ꝑ multiplicatū ⁊ dcōm hō ēe · ꝓpter
dīnō ēe ꝑ gnōnem ꝓncipet ⁊ sic
ab ipō · actus ꝑ ē gnōnē ⁊ optimū
fin nāz ⁊ ꝑ · ad ē fine ꝓpīq
bārio · hoc quo · ad ēe indiuiduū
sit ꝑ se ipm · ēe aut indiuiduū
ēe effectum ⁊ nō ꝓplectū ⁊ cō
ē quedā passio intligos finis · de
ens ꝑ hoc finē in se ipō hoc est
finē i alio · ſ ꝓplectōz ē finis ē
se ipō quod in alio ⁊ cō sūt finis
in alio ē ꝑ finē in se ipō in tribꝰ
ꝓcē dictis ꝑ hmt talia ꝑpetua in
se ipis nō ē uerisimile ⁊ onosū · ſ ꝑ
plenū ⁊ fontale ⁊ effluens ⁊ largū
ens et cō nō ē ꝓtinū finē ꝓce
ipō ſ ꝑ ꝓcedit · ſdām ꝓcessio
nis i ad plz ꝑ recipē ē sue tēm ⁊
ad aut ꝑ hoc finē in alio nō ēnd
hoc finem in se ipō ſ inferiorem
⁊ ignobiliorem sic dictum ꝑ set
tm finis in alio nō ꝑpōit ē finez
in se ipō · eo ꝑ sūt dictum in fine
· 2 · phīoꝝ · posteriori potio nō
ponꝰ ꝑ · ſ hūs finē in se ipō nō
ep eūq rei ponit finē in alio ꝑ
nō ſeq ꝑ ꝑ ꝑi potio ponā possiq
i tone nō ēternus spūs ⁊ hs in ꝑpe
tuis · ſ posteriora sua cō ponit ⁊
intuit i se ipis remanē nō pōt ·
hys aut hīne nōtū ē ꝑ celestes
motꝰ ꝑpt plurū plēs ep ꝓximē
⁊ ep posteriorē · si ē ꝑtat quare reli
motꝰ sūt plēs · ꝑ dca ꝑ motoꝝes
ꝑiores i se ꝑpetuū eo ꝑ nō cōsq
ꝑmanēt motū ꝑ influūt sup

nobilius

mobilitas ppetuu & ps motus distant longe & ppe. illuc mo' diuisimode ? duc ersus sinu ad diuisi finu ultra sm frigidu & calidu et humidu et siccu. & ps diuisa & ignea finu ultra p. aerem & pressum nos sit grauo & corrupo. et uerum eos si sciat & ipse motus supiores sui diuisi. ps rideri p ps & grauo & corrupo oz ee grauata et corrupta. & ps sui diuersa grauata & corrupta oz ee motu qui diuisimode. credens & rete dens fiant grauata & corrupta sipsa & ps motus ? diuisus oz monere ee diuisum ppetuu. & ps motus ? ppetuus ? motus. oz eu esse ppetuu in ee largo & fontali. sip ma ? ep pozitis simpl' et ptinet ad diuu. ? ma ? pozitis sm sensum & ptinet ad hanc strain & io sm illud pcedens. dicites p eu multitudinis motuu esse ? ps no esse pretiu grauo si est opi grauentes ep nitris motibus supiore & pinque ep diuitis si sui motus pmi mobil' qui uocat diurnus rapi depetu est ? undecie celeste mundi. & motus celi. dicit si de signoz circuli rapi depetu ? in celo mundi. ad hoc ei duos motus omis alius coz supe rioz motus ? essentiu. sicut ? deprimi eos res rapi ? opo. iqua p se & celesti ? pp illud sicut opem sm p opo ? uno eo celesti sm p ma nifestat nobis. sensus. ps uno ? opo. uerus si ? fore celesti & nulli rei ps tu ut distinguamus opo illa alius ? opo sola qu ? finis in se & alteri ? opositiua. sic ? finis in duo. opo enim rei duplex si ? ppetua per manere. ? ppetuu & pmanere

in ee p ? uno celesti duplex pma nente. et si ee ? ultra sempiterna ? se rpd. & ps no ? oriosa & uana & fontal' & largu hec ultra ? motore p qm ? immobil' ois oz p opo eo in alio p ? sui mobile pp'm sit largitu motus sempitim sm omne ee iporis sm uaiu. ex pte cellu nitis no ? defficere ut uidemus in 8. phisoz. celu ? ? ppetuu sm euide motu ppetuitate. & ? rot sphalle sphale rotudu motu mo tu circulari sempitio. hec ? g' unu eu motu accidente & accedet ? celi rotudi que ? accepta ep ipa largite motoz. possimus aut ad eaq; nim uenire incipiedo ab esse ens eu ? celi in infimoz. celis ad finem. sic motus celi no ? finis uenis. & plures ut dicimus dicunt g' p eu diuisile motuu cele stiu ? accepta ep grauos nitiplia te & si ut ondeamus melius pthoemus ab hoc si epugnet ad motu circu lem. dicentes p sit ? he de motibus no si moueat sup ad rot stans ce trum. p si mobilitas no posit manere circa in loco uno pmanens utiq; eu in motibus si admittebat sup ui tutes circi mot. alia ? rot pmu rotudi circulariter mot pmanet stans supa & immota. pallu ei qui uim facit sit deprimi supa ? loco sui moueatur. hoc no tm accidit de loco ad locu. ut de situ ad situ. sic uitez aut in ? p corpus circulariu motui no ? de nu eis rotis p figuram in me sui eo p alia pte circulariu. mot des cendit ad centu. p absit deficiet si eet de nu grauis p figuram in centro ut p mo circuli. si enim alia pars ipius moueat ad medium cu sit idem motu totu. et pars in oi corpore simplici. tuc oporteret p tota ro

celesti nãlis cet motꝰ ꝙ ẽ ad mẽ
nos aut in phĩte cam dem̃ nunq
ꝙ cet celeste rẽ mõ motu circu
lari nãli · ꝙ si dr̃ dr̃ ꝙ illud ꝙ
ſ. motꝰ circularis cet et aristotiles
nõ posſt circularis motꝰ cẽ sempi
ternꝰ · eo ꝙ il cet ꝙ ſ ſit aristotiles
ẽ eo nõn possit cẽ sempiternꝰ sic
supꝰ in primo | cet sempit | de
mostrauimꝰ · nec ẽ aristotiles ꝙ est
ydolentꝰ et roũter actꝰ nõ
actꝰ ꝑfi ẽ ꝑ nãle · primo actꝰ
dr̃ꝰ tale actꝰ ñ ꝑ recessionem
ꝙd nõ ẽ nã ẽ virtutibꝰ nãlibꝰ
reũtamẽ ad ꝑfi dr̃es · ꝑfi ẽ
nõn ẽ ꝙ primo motu circulari ut mo
uẽatur supꝑ stantez ẽ quietem
nec ẽ quod cet quietꝰ ẽ fixꝰ
cẽ in centro · ẽ hꝫ ꝙ deꝰ nõ ẽ ins
trad sic ꝙ semꝑ ꝙd ẽ primꝰ ut de
minus in medo ꝙ nec cet ẽ hꝫ ꝙ ſuppo
natur hic in futuro cẽ in ſpiritibꝰ
istis ſtud determinatꝰ addutꝰ ad de
ñ tẽ ẽ de ñ rõnabiliꝰ cl'ond ẽ lo
quutꝰ de ipis cum intendẽ ep
quisita · ulterꝰ aut ꝓdẽtes ep
ipõ dicimꝰ ꝙ ſm quod ẽ grauium
ẽ in nã oꝫ ecꝫ ut ad ſit in nã cum
fortẽ ẽ grauia sint ambe ẽpitates · ad
eam ẽ ignea nata sint ſ ẽ ẽ idem
cam ẽ ꝓpter hũt ad esse ignea
ẽ eo ſ quod ẽ in ñ oꝫ ẽ rõnabiliꝰ in
nã esse · hõ aut ẽ alia nõ · ꝙ cẽ oĩa
ẽ grauia hẽ in ſe ad de hĩtu ꝑpu
rone · ſi ẽ quod ꝙ ẽ ꝑmodũ ꝙuando
ipa ponant in cẽ ẽ oꝫ ꝙ ꝙd ꝙ est
ꝑmodũ hĩtꝰ ponẽ in cẽ · ꝙ hĩtꝰ
est aut ꝙuandoꝫ ſm nãm ẽ de
ffinitorem · ẽ hꝫ nõ ſe hnt calidũ
et frigidũ ſ cẽ et ẽ grauia ſ
gnãliter dr̃ꝰ ꝙ ꝙuandoꝫ leuitate
et motꝰ caliditꝰ · ẽ aut tẽ ſ cẽ
ẽ frigida tãs ẽ ẽ grauia · Et ignis
quicquid mobilitatis · ẽ leuitatis et
caliditatis · ẽ oꝫ ꝙ ꝙcẽsſit ante tãz

et de motu ꝙcunq ẽ ſ ẽ ꝓ dr̃ꝰ
ꝓcẽ et hũtꝰ ẽ plenũ · calliditatis ẽ
a frigiditate ecꝫ ſic ẽ ꝙ ad opponunt
cum motꝰ ſit nõ caloꝛ ẽ ſ cẽ
ꝙ ẽ hũtꝰ ẽ ſuſceptꝛ ẽ hꝫ ndum ẽ ꝙ
ignis motꝰ expellẽ ẽ nõ motus
expetitiꝰ · nõ ẽ ꝙ frigiditas ꝓpꝛ mo
tum ẽ ſiſtat eũ cet ipa ꝓpꝛ mo
dum ꝓpꝛ ꝓpꝛiũ calidꝰ · ſic aut
ecꝫ opponunt grue ẽ leue · ꝓ hnd
cẽ ꝙuod motꝰ ꝑfi ꝙ ẽ ꝑ ꝓpꝛ
dr̃ ꝙ ignis ẽ ignis ex tã ignis ſimꝑ
ẽ ſit extrinsecꝰ ſm ꝙd · et ignis ex
tra ex ignẽ ignis ẽ ſm ꝙd ẽ cet
ſimꝑ · ſic ẽ hũtꝰ ꝙ nec ſit ignis
ẽ tãz redeũtes ẽ ſimꝰ ignis
nõnnullꝰ epitriti medii et tra
nũ et ſint experientia hũana ignẽ
tatez ſubtilẽ ꝙualitꝰ ex cẽ ꝓ ignis
ab illꝰ ne ẽ ſ tãz hnis hũt ignẽtez
ꝑfectã ſic ignitatur aer ab igne
et ait ab igne · hꝫ ẽ ita cẽ ut dici
mus ſupponat ẽ ꝙ in ſpiritibꝰ
libroꝛ naturalibꝰ ẽ ꝓpꝛie in 2o.
ꝙ ignis de hoc in ſufficiẽ
ter · hꝫ ẽ hoc nõ indubitatꝰ ñ ut
ordinatꝰ ep hnitatẽ ignitatis ꝓ
prias rotꝛoꝛitatꝰ nostrũ cẽ ignis · nõ
ẽ ꝓbꝫ ẽ ela de ſinistra ignitatis
in ſe ipis ſm cẽ ſigna manẽ · ad
ignita ſe tangentia ẽ ignit tangẽ
ẽ ꝙuandoꝫ ignitꝰ ab primo ẽ ꝓbꝫ
ignitꝰ corrũpat ſ ad primoꝫ
ẽ gnãliter nutritꝰ ep primũ · ad
roꝛ ultimꝰ ignis ſit alterꝰ · ad aut
hõ diuſe ignitionis ẽ ꝓpassionis est
alteratꝰ ẽ zeratꝰ gnãliter ꝑ circum
motꝰ aut circulatꝰ nõ ꝓt esse
ꝑpetuꝰ nisi mẽ ſuꝰ ſit ꝑpetuꝰ
et ẽ ꝓpꝛio in illo · ꝙ ecꝫ ſi mẽ ẽ
ꝑpetuꝰ ẽ est ecꝫ motꝰ ꝑpetuꝰ
cum mẽ ecꝫ ẽ motor nõquid po
ſſint cẽ omoſa ſine motu ut ꝓ
batũ ẽ i ꝙ · phi · ſic ẽ argũẽdo

ap°

ap̄ simonē ad hūte deductionē ne
cessarium ē p epīte rectilīa mo
tu rectū ē grāue ee. ⁊ quātūt ect
ab effectu. ad cām ut ꝓpīs dixim⁹
ꝑ signū ē rectū ē ee motū rectu
lineū affectiū ⁊ reffectiū grauis
q̄ mouet rectū grabulū. ⁊ quātūt
grāue ē sic motū quidā rectilineus
ꝓpque ⁊ simplicitatē cor̄ grāue
quoz ꝓpz grāuat ep. alīo. tūc ⁊ra
mus vtr̄ grāue sit tm̄ vnū aut sint
multa. si est tm̄ vnū quod nūquid
ē cor̄ ⁊ grāue vnū ⁊ eōdē. ⁊ hō ē
si cātet grāue ep vnū motū simi
cog nāt se hūte. ⁊ aut sīt inter
aut oēs vndiq; ⁊ ep grāuatur
alīo cozpīs ⁊ grāat. ad ⁊ ad dūer
sum. ab alio ez ꝓ hō cōtinuet. ⁊ cir
culari motu dūerssimode se ha
bente. ⁊ ille ⁊ rectū obliq; qui dī
signoz in quo sol qui ē ꝓncipalis
grāuis accedit ⁊ recedit ⁊ accē
dendo fiat ei⁹ ētie eli⁹ superiora ⁊ in
feriora. ⁊ recedendo fiat vnīe
inferiora ⁊ superiora. ⁊ sic et sīm dī
posterīz motū celestē. ⁊ despō ele
mentoz ad ꝓpīnqz nō. hō autē
in sequentibus libris sue nālibus ōndē
ad oēm oīonē plurimoz ⁊ ma
nifestioz q̄n loq̄z de ꝓpetatē
grauis in ꝛo ꝓpīo. nūc aut nō
inuestigare nisi cām finalē ꝓp
quā facta sue circulatiōnis cor̄ mūn
di et nō sufficit reductio ad cellū
vnū ⁊ cām illā assignātes dī ꝓp
nō sūt frā multa nisi ꝓp grauez
nō ei pot impedīri grāue. grāue aut
nō ē nisi ex̄ntibus ꝓpīis grabulis
q̄ sūt ignis ⁊ reliq; elīa. elīorum
aut ex̄ntia ep motu circulari est
nō enim fit ee trā nām nisi ꝓp oppor
tunū motū circulariter hūe
cor̄ nāle q̄ ect centrū ⁊ q̄ circul
lātetur q̄ ect q̄dam fixū nūo. sic
q̄ hūm trā nāt hābūt ignis ⁊ hūt
hūe opportunū hūi reliquia duo. ⁊
hūs elemētū. ⁊ grāue. q̄ ep hūe
circulari motu. ⁊ ꝓpīs grāue. ⁊ nāt
ē ꝓ dūersitē grauoz ect. dicūt ꝛd
q̄ nūm fuit q̄ ect ꝓpetuū. ⁊ motū
dūersimode mouētis nūm. tri ē sūt
in grāue quoz ꝓm ē stimitatiū ect
et 2m dūsitās grauoz ⁊ corruptio
nis. et 3m dūsitās grauatoz ī corrup
tis figuris ⁊ ffectis. et ꝓpīa quidē
nā est circulo vno motu supra
nūm grabulū ⁊ ille ē circulo hēns
motū. 2 aut ect ē circulo alīo aut
ffectiuus ⁊ alīo reffectiuus grauatiuus. et
ille ē circulo obliq;. et 3 nō ē dūer
sitas grauitatis grauatiui alīo dīstā
tium ⁊ alīo nō distantiaū sīm dūer
sos situs eoz in circulis suis. ⁊ illi sūt
orbes stellaz fixaz et planetaz
sic ig ingnōne nāt oz nos hōe du
os motus quoz vnus deꝑdīm heat
ī euentē mūdi. ⁊ alterū deꝑtaū
heat ī ordinē mūdi. quib⁹ mo
tib⁹ multa mouētur grauia ꝓp
dūersitēs figure ⁊ formē grauatoz
⁊ hō ē ꝓ ī capitulo isto intendīmꝰ
declarare. Tractatꝰ 2⁹ 2⁹ li. de ce.
⁊ mūd. de figuris ⁊ motib⁹ celoz
C. 1. ꝓ ꝑma figa ē oīb⁹ ꝑmis.

Quum aut nos in ꝓhabitis
libris superioris edidimus
mundi cellū ee circulārem
et ex illo scīrī ipm̄ cellū ee fi
guze circulāris vnius trīs ex̄ns
intētione figze. q̄ figa sit apta
celo ut ita cōd ee ⁊ apponi sua. non
ei sufficit ad ꝓfficere strenuā ad ꝑfu
dere q̄ ē trā quid ex̄ns aliō
⁊ oz inuestigare ipm̄ ꝓpīa ꝓpīa
et ceūlez. dicamꝰ q̄ cellū ee fige
circulāris ⁊ rotūde. eo ꝓ tā figa est

fund dūsitas
superioꝝ ē nō
dūsitatē ī ꝑfe
ctoꝝ.

ꝓferm̄ t̄ ꝑ circūferēs līnea cui nīl
pōt addi ꝑ oppm̄ ꝙ ꝑ illa nulla est
ꝓfect̄ figura ꝙ ſi plan̄ ſolidet
figura ſ̄ ad ad̄ poſſet. ⁊ hꝫ impro
batū t̄ in p̄o tractatu libri ſuprone
ſz i p̄o līnea p̄ma ipſam rectā est
recipiens addendo ipſi nō ſuffi
cit ſola ſolidē figuram. ⁊ ideo multa
figura ep̄a vna vel ep̄a duab⁹ rectis li
neis ſolidet ⁊ ſ̄. ad hꝫ vide eli ad
figura ſolidandā ꝓpoſit t̄ linea
circūlata quā recta ⁊ cui ꝙlibet ī
ſit vnū i ee ⁊ cui ꝙlibet duabꝫ ſolidē
figura ad ꝙ multa ī in ee ⁊ cui ꝙlibet
ſibi ſolidet figura ⁊ ſic i infinitū eli
ꝓpoſitū. ſimplex autē est circulus
⁊ capite t̄ triangl⁹. hꝫ ei nō ſolū
t̄ inter triangl̄m ⁊ nī ſibi vltiꝰ
dūtes ꝙ ſicut ſe hēt circl⁹ ī ſuper
ficialib⁹ figuris. ita ſe hēt ſpera
in cōlib⁹. ꝙ ꝑ mēt cōles t̄ spera
ſuprā. aut hīmōi t̄ ꝙ ꝑ cōi dētur
ꝑma figura cōlis ſibi nīl ⁊ ꝙ ꝑ
cōi t̄ cellū. ꝙ celo dētur figura
ſpherica ſibi nīl. amp̄ aut ꝓpoſit
in p̄o tractatu p̄oris libri ee dupli
cui ꝑ ꝙ nō reliquit ad addē
dum ⁊ eē. ꝑ nī t̄ ſibi ſuos ſuos ꝙ ad
integrātes ⁊ ꝓfectōm eī ꝑtinēt
item aut ꝓfectōm līnea equales
ꝙ recta nota nō hēt ꝙ ꝑ hꝫ t̄ eis
addēdo remanēte fōr ⁊ diffinīne
eī ſibi nīl. semp eī ꝑ addē oīa
tre. ita ꝙ semp eī idem ſpēi ſtra
ꝑmanet. ſz lineē circulari nī
ꝑ addi oēd ꝙ remaneat nō ſ
ſibi circl⁹. ꝙ linea circūs circlū
rotūdū t̄ ſtās vna ī ſua ꝓfectōne
Cui ꝙ rotundū ſit ꝓpleta ⁊ ī oī
gnē ꝓpleta ante diminutā tuc

ꝑ istas duas rōnes antecedentes
quas ſuppono circulū esse ante
figuras rectilineas ſuperficiales. ꝙ eūd
ꝙ rōnem cōs orbicular ſiue ſphe
rica t̄ ante cōs alcaid figurarum
ꝙ ꝓpīn ſolid⁹ ꝑtinet ſuperficie vna ſi
circulꝫ ꝑtinet vna linea. relīq
aut cōa lineata equalia hꝫ t̄ rectas
ꝑtinent superficies multas. ſicut
figē rectas lineas ꝑtinet li
neis multē. dicim⁹ t̄ in ꝓpoſitū
ꝙ ī ꝓpoſitū ſpere ꝙ circulꝫ est
t multē figuris ſuperficialib⁹. ita
t ſpa ī multē cōlib⁹ rectas ſuperfi
cies ⁊ angulosas. amp̄ aut de
monſtratū est ep̄ ſpa eorū quę re
ſoluit cōs ad ſuperficies quoꝝlibz
ꝓpōd nō ſit recta ⁊ a nobis p̄ ſcīn
tiā inuestigandi. tū i hoc uere dici
ꝙ ꝑ dētē corpō ſpera ad ſuperficies di
uersas nō ꝛeſoluī. ſumamꝰ ꝙ
ſpa eorū ꝙ ꝑtinet cōs ep̄ ſuper
ficiebꝫ ⁊ reſoluit ea ad ꝓpas.
nec inde ſequit ꝙ reſoluit ea ad ꝓpas.
nec inde ſequit ꝙ ꝑ ſuperficiē t̄ ad
ꝙ dicim⁹ ipſi ē solid⁹ cōs orbicularis
nisi ad reliqua cōs dicī nō reſoluī
ad ſuperficies. ideo ꝙ nō ꝑtinent
in eo ſuperficies multe. ſz ꝓpīnqs
ſuperficiebꝫ ⁊ fōrmā. ſz tm una
que ē vnī ꝓpīnqꝰ ꝙ ē linea vna
⁊ vnī fōr. ſm̄ formē rotūde. in
quib⁹ ī. dyas corporū angulatoꝝ
ꝑtinent ſuperficies multe ſm̄
ꝑtes nil fōrm̄ nil utiqz nō ſm̄ trian
gulū corpꝰ nō ꝙ eidem reſoluī in
ſuperficies mīras ſm̄ formā. ꝙ
omnes ſunt triangl̄res. ſz reſoluūtur
ī multas ſuperficies quarū quędā
ē a multē lineis ꝓpīnquatas ⁊ tm
una. oē aut ē cōs quadratū nec
pentagonū et ſic de ceteris reſol
uitur in ſuperficies plēs ſm̄ formā

ꝛ plēs ꝑ ꝑnapia · ꝯ · ꝙ ad ꝑns ē
corpꝰ ē ſpāle ſimplicē ē corpore
angl̄icꝰ ſuppficiē · nō ēt eadē
ē ſpēa cōr reſolubile ad ſuppfi
ciēs ꝛ eſt q̄ dr reſolui cōr rotꝝ
ī cōr athomꝝ · alli ēt q̄ reſol
uūt cōr ad ſuppficies nō reſoluūt
cūi cōr ꝫ tm illa q̄ ſunt ꝑlium ſu
ppficiez ſm ſitū ꝛ ſm ꝑpōs figu
raꝝ ut ſm ꝑpōs ſuppficiez tm
ſic dr̄m · q̄ aūt dicūt cōr ꝑtes
reſolui · ad athomꝝ cōr · aut corpꝰ
q̄d ſpēa · q̄d alia tm dnt hr̄e
reſolubilē · eo ꝙ ex talib⁹ cōibus
athomis ꝯponant · ſ̄ ꝯ ꝯcēſū ē
ꝙ figa cōr̄ ſolubilia ī anteꝰ figu
ras tm relinquūt cōr ꝛ ꝑ eas ꝑm
nūm · amꝑ aūt figa cōr̄ eſſent
ecē ordīē ſitu ꝯpōne ſitue tm̄o
diffīnto q̄ ꝯponꝰ ex eis · ē ante
relicas figas cōr̄ · ꝛ hꝰ planū ē
ꝑ ſilitudinez lapidū · ꝫ nō ita ſit
ſm nr̄az ꝛ ex · ſic enī in nullo unum
ē ante duo ꝙ ordīē nūm ꝛ ꝙ diffi
nitez q̄ cū unū diffīnit nō pōt
i diffīnitōne eī nūs · nō aūt nūs
diffīnit pō indiffīnite eī unū
ꝙ nūs eſt indiuiduū aggregata ꝙ
unū · ꝛ ſilr unū ē ſimplex ꝛ nūs
ꝯpōs eſt ex plib⁹ · ita ꝙ ſolutiez
ſpādo lapidū · orbes ē lineaꝝ
que ē ꝑm ꝛ tang ſuppficiem ꝯtinte
ex⁹ · orbes · et tanguli ſ̄ nūs ē
linee due ſ̄ ſub tenuiꝫ ſtrientes
et ꝑncipl̄ ſuppficiez ꝯtentem
tangūt ex⁹ · ſiz ēt nulla una ſup
ficies duab⁹ lineis poſſit ꝯcludi
ſue ſtrēn tm ad ſuppficies plana
ꝑncipāl ex duab⁹ lineis quaꝝ
una eſt ꝑm ad ꝛ altera finis · ſi
ēt una linea motu intligat ſm
punctū unū relictis ī motu ex⁹ · ex

motu illius nō ꝯtuet tanguli · et
tūc tō ſpacio ſuppficies ex⁹ inter
duas lineas · et tota linea ſatur
ex ꝑtibꝰ fluxu ꝑtis linee · ꝛ
ſic intligit ꝙ triangli ē due ſpie
ſm ꝯpōm · n · et ſic ꝯpōm tanguli
ē hoc mō due linee quarū una ē
ī̄n fluxꝰ exp̄ſſio ſuppficiei · et
altera ad · quā terminat̄ · ſi aūt
intligāt linee manēs ſm ſitū ꝑti
cum · tūc nō ꝯſtituūt q̄dratū
cuius exp̄ſſio tō gr̄ātur infra h
neas duas ꝛ relicꝰ due linee ſ̄
fluxibꝰ duob⁹ eōꝝ punctoꝝ pro
ductaꝝ · ꝛ ſic intelligēdꝰ in ſꝑ ēnt
dib⁹ · ꝙ ex q̄dratis infra duas
lineas intelligī · nūs ꝛ ab una
linea ꝑncipali · ſic ꝛ tanguli ·
ſz alter ꝑ longit⁹ eſt · ab una ꝑn
cipali ꝛ infra duas gr̄net̄
· lez ſub duab⁹ · alr poſſit ꝯtineri
et hoc cū ꝑtinet ad geometram ·
ſatꝭ · n · de ꝯpō dictū eſt ꝑ ſpectat
ad hāc intentionez · ſcdm ꝙ unū ē
ante duo ꝛ ꝙ ex eo ſm ordīē nūs
ē ꝯpōs · ſic erunt fige cōr̄ orbi
culate ante figuras cōr̄ relictas
lez nō ꝙ oīa ſint ſilia · ꝙ unū in
nūo intrat ī nūi ꝯpōm ꝛ diffinit
· ꝫ aūt ꝙ ē unū in ſꝑico nō pr
tract in ꝯpōm angulos ſ̄ diffinit
et · ꝛ ad hec nō ē ꝑſuaſio ꝙ ſolitu
dines accepte ꝛ nō adeo ſimma
ſic ꝙ induāt · ſi poſſit ꝑ rōnes
ſuadētes ē · ē · et poſt hāc ꝑma
· ex hijs ꝙ ſic ꝙlute ꝙcedentes
dicimꝰ ꝙ ſi ſm nūm cōr ꝙ ꝑ dēt̄ur
ꝑma figura · et cor ꝑ eſt cellū
q̄ ē in orizonte motꝰ ulus · ita
ꝙ orizontes antipriami nūm ꝛ nichil
ſic ead diffinuūt ſuꝑ · nec ꝙd
dē oz ꝙ cor̄ celeſte totū cuius
ē nalis motꝰ circulꝰ ꝑme figē

fith

sit q̄ ē spera ꝑ rotunda. et nota
cor. p̄m q̄ nō loca tm̄ ſz n̄ ſi p̄ ē. et
hꝫ ē tm̄ cor. q̄nte cēce q̄ ē gte
tm̄ inferꝰ ſperm ſuſpm̄ ⁊ q̄q̄m
ignis. ſi aūt hꝫ nec ez greū. tūc
nec ſ̄ q̄ cor. q̄ ſe ſit locatū in
ipo ſit cel rotūdū et hꝫ ē ignis
ꝑ cū loca. et locatū ſint equid
figē ez q̄ cor. locatū ī greuo rotē
rotūdi ſit q̄q̄ rotūde de nouo
eadem. aut nāte cor. locatū in
greuo ignis ſit aer ecc ē rotūd
. et ſ̄lr aq̄ ī loca in greuo aeris
⁊ tra eccḡ nec q̄ loca in greuo aq̄
ſic ḡ cor. q̄ ē tm̄ medio ē rotūdū
eo q̄ oīa q̄ſcūq̄ nāte cor. ſue īmte
ſue nāte. q̄tūme ſ̄ ſſpera uſq̄ ad
cor. celli q̄ nāle rotūdū ē ſunt
rotūdi nec ſz ē dra ſit her. q̄
cor. celeſte ecēnle ⁊ ꝑ ſe rotūd
ē. ⁊ id hēt motū circlārē. ſicut
dcm̄. ī ꝑ lo ſue hꝫ. cor aūt el e
mentalia ſue rotūdū p accidens
⁊ hꝫ ē id q̄ locant̄ ī rotūde ⁊ ſue
terra p ſe ⁊ id hūt motū zetrd
. dubitabit aut forte ꝺs ⁊ dicz q̄
q̄dē nam ē q̄ cor. quod p actiū ro
tūdū ē ē rotūde quēpl ē q̄
loca ī rotūdo greuo eo q̄ p ſe ē ſt
rotūdū. ſz nō pp hꝫ nam ē q̄ idem
cor. p q̄ actiūs hēt rotūdū quēpl
hēat ecc rotūdum greuū. ⁊ ſic ultiꝰ
nō ſ̄ q̄ locatū ī ipo hēat rotūdū
quēpl. ⁊ id forte ꝺs credet non
ē uerū q̄ aq̄ tra ⁊ aer ſint rotūn
de quēpltē ⁊ greuitatē. ſz ad hꝫ
dr̄z q̄ abſtt dū ignis rotūde ē
quēpltē p actiūs q̄. ſ. loca ī cor
q̄ p ſe rotūdū hēt greuū. ſz q̄nia
leue p oīa ꝓtes ēpcialr̄ mouet
ſurſum ad greuū orbis lune. id
uere ē q̄ p oīa ꝓtes ēqualiter
recedut a me. et id nō effectus
ignis rotūde greuis. ⁊ id q̄ actiūs
effict aer rotūde quēpltē. ⁊ ep mo
tu ſuo adequē ⁊ equalē aſtenſū
alor aq̄ et tre effict rotūde gra
uitatē. et ī illo locatū aq̄ rotūdū
actpit aue pitatez et p deſtendū
equalez a loco ignis et aeris effi
ciut rotūde grauitatē. tra aut ro
tūda ē in centr̄o mūdi p hoc q̄ ſpa aque
grauo. mūdi p hoc q̄ equalr̄ ab
circūferencia ad centrū deſten
dit. Dicḡ nos ita ſ̄ hēt ⁊ ſ̄ epo
ctor̄ q̄ ſue orbis omiū rotū
dor planetar̄ ſue rotūdi ſ̄ depri
mūt ⁊ ita ī omiū grauiū ſe hēt
uſq̄ ad motū p mouē p motu
q̄ ſt diurnū. hec tm̄ uerificabilia
ē rotūde figure. eo p rōm conſeq̄
nō ꝓſtat uſq̄ ep̄ſtas. oīa ē ſim
plicia cor. elor. mixtor. nr̄ orbes
planetar̄. ⁊ orbes planetarum
tangūt ſe mutuo uſq̄ ad ſpeā
ſtellare figurā. ⁊ ſic ꝓx uſq̄ ad
orbem ultimū. ḡ ab ultimo uſq̄
ad infinitū deſtendendo oīa ſue
rotūda cor. uerificabilia ut p ſe ut per
accns. ⁊ hꝫ ē quodlibeticū dēmūr.

C. 2. In q° p uſum ⁊ nom q̄
locū ē ex relū nō eſſe locum
plurū relū nec eſſe ſpacium.

Idem aut dēmūr ⁊ ſupra et
rone ſpacia motꝰ p quod
ad locum in quo mobile. id
cui ad ui ⁊ cadit ſub ordine ſu
phoſicꝰ tue ē motū ⁊ cauſa nō in
digens rone. ſ. idem aut orbis
p figura uniuerſi ē rotūde. q̄ p hoc
q̄ oīa celeſtia uidem moui ab eadē
cā. ſ. ī motu reflexionis. hꝫ ei
ē nō ꝓt ep. alia cā ui q̄ cellū gra
uiū tm̄ ē ſt ſpaū. aūp aut ſm
p hōres ? p libros eadēm q̄ dūmo
ſtratū tenem q̄ ep̄ orbem ultimū
nec ē uacuū nec plenū nec ullū locum

hui⁹ aut ẽ⁹ sphaera nō pt̄ esse
orbis sup̄ius sit rotundu. dēt em̄
orbem ulti⁹ ee stellat̄ superficiē
ad rectas. tūc erit nūm figure an
gulose. nūc quod dr̄ sphaer ee
rund & plane et corpa ee & lond.
nec ee ī deptm̄ in. & pducere ꝙ lo
cus ē immobil. & motus ē ad ipm̄
& ab ipo. et nūc loc⁹ ē ipm̄ centr. ī
locat cor. ipm̄ ꝙ aūt ī nō het
cor. et tūc tm̄ ē ipm̄ centr superficies
pfect̄ distans ꝙ figa linear rectaꝝ
rum angulos ī nec̄ rectilaterar
distant angeli eiꝰ plus acent̄ qua
latera. & si hinc pducant̄ a centro
usq; ad angulos et ad lata erunt
longiores ī ducūt ad angulos &
tm̄ tol longiores ꝙ to breuiores
sūt. angulos. ergo circūducā angu
lus hēt remotiꝰ a centr ad ī rect
dr̄ nō implet̄ ab a quo latere et
sic ē de lōr. p̄ quod latus ꝙ ī succedit
it ea ī ī recedit. pe emp̄edoz. g⁹
ēp̄ thetm̄ figura nec ē & loc⁹ et una
rund & superficiē motus & corpus
eiꝰ & illa superficies ꝙ ē lond. ipe motꝰ
eiꝰ thus figure nō ē in uno loco
ī. ꝓres omēs. ī. ī duūs locis
credut omēs ē ꝓres. et thus figura
rotūd ī aloco ī. ī ī. iquas ꝓres sūt
ī. ꝙ ect̄ ꝓ ostea nō ē in eis. nec
ad succedēe ꝓ illis & effin̄ ī loco
pximo ut dm̄ fuit & hō tm̄ nō ē mst
ꝓ angulos & latera duūs stationem
. Cum ꝙ hō sit impē nō pt̄ ee rotūd
angulosū. hoc ꝙ sit rotundū. ꝙ
rotūdū nt̄ hoc argt̄. sīr aut est ī
rotūd figuris nō rotūdis sue sphes
in quib⁹ nō sūt omēs lineę equales
acent̄ ad centrū referenda ꝓducte. &
in tm̄ ē hūe ꝙ ect̄ ī figa lat̄a & ouali

strenguit hō ꝙ ē dicend. hoc ē ī figura
lēnis nō a circulo dcta inscripta. si
aque sūp nō & pdo eiꝰ intelligūt
pori nō in ꝓssa superficiē ꝙ ī circu
lari & stricta. et sīl̄ si in ouali pdo
sint in acutis oui et aque tūm eat
p longitudīes oui nō a circulo extra
ipm ee lond ut lateral̄ ouali pleud
tm̄ tūm motꝰ ei⁹ rotūdꝰ nō ē uni
sē dptm̄ sup̄. & sue duo ī gne
quoꝝ unū ē adextus ꝙ ē in ori
ente & alter adextro ꝙ ē in occi
dēte. & p̄ter ee ipm duo sup̄ eosd̄
polos. p tūc utq; ect̄ sē circulos
rectos & nō alm̄ afferret & alm̄ dessert
stellas gnātes & unū gnātorum
manetes. & ut q; afferret ipos uno
nō alt nō p̄ rōnē gnōm̄ stent sup̄
dptm̄. ergo ꝙ nō sint sup eosd̄
polos. et ꝙ hō ee gredient tūc nō
pt̄ figa rotūda ee lenticularis ut ouale
. si ect̄ ee in celo ep̄ōrū figa lente
tūc opt̄et ꝙ ī interiori ect̄ ect̄
& pūa celū mouet̄ sī. duos polos
quod ꝓb⁹ ꝙ nō ēet lenticule superio
ris interioris poli ī ipsū sufficiem
ep̄ōrū. & tūc aut nō pl̄eret
ipm unq; aut opt̄et ꝙ uolu
tūr aūtudine ep̄ōrū nō posset
sīr aut ē de oualibꝰ figuris ꝙ
acutū ouū interius ect̄ ut ip̄m
ep̄ōrius & hō ꝙ dē ee opt̄eret
ꝙ sup̄ duūs polis mouēnt̄ur.
dr̄ aut thymēth de duabꝰ dūs figis
ꝙ aqa ꝙ dpt in duabꝰ figis lentic
. ī. et ouali acutū uacuū esse ex
cellū pdiget int̄pretādo in lond
ꝙ ī. intelligā ꝙ int̄ ꝙ cellū aer
pitur de rōne sue figē ee uolu
bilem ī eēm sicū. ita ꝙ ūtrumq;
ponatur polꝰ ꝙ ipm ī loco suo et
nō ex loco suo moueā. et iste
intellect⁹ est satis bon⁹. ꝙ hō hor

ꝙ

promitur ſtus figr̄ a q̄ ſint eiuſdēs
ſiozbus ſm̄ æquā talem figurare diſ
ponj intelegā accidit ut eē vpñ
ſit natuꝛaliꝰ z loco q̄ modo q̄ dice
mus q̄ in tribꝰ zenobus toꝛꝰ ſm̄
oīs ꝑtes z loco toꝛꝰ in tribꝰ nō
ſit ē ſt̄ loꝝ uñ eūdem ꝑ ſt̄ diuſa
ſm̄ modū q̄ ſup̄ dētum aut ꝓ. re
li aut motuꝫ eē in loco eoꝝ q̄ pa
ret q̄ deꝰ nō ꝑſeꝛe ē in loco ſicut
dicūt ī phīcis. z ſi nō in loco nō
ē eō h̄ꝫ q̄ eē vpñ ſit ād h̄ loꝝ eō
adq̄ reffeꝛtur motꝰ eiꝰ ē quēadm
ꝛōz ecētricū in epō epūtis. amp
aut ep hīpp ſm̄ ī. e. phīcoꝝ detm
natꝰ ſtūt. z ſtat q̄ motꝰ ſ mēſpare
z mutant. oīno motꝰ ē motꝰ rela
ſiꝑnꝰ. q̄ ſit m. g. phīcoꝝ demōſ
tum ē ipe ſolꝰ ē nec ꝑtuꝰ z vñ
formiꝫ ꝑ ꝑtuus. ī ſhā aūt dūꝫ
ua detꝝnāt q̄ ſtibꝫ rez mēſpat
z mutat ſm̄ gnſſ vno nūo. ſi q̄ her
tra ſe hnt z aſſtut q̄ mēſing motus
ē velocioꝝ motꝰ tue ꝓcul dubio
velocior eſt motꝰ ē motꝰ cel
h̄. aut ſic ſuppōto ulterꝰ gredien
tes dr̄ q̄ oīa figaꝝ q̄ ſtudiūtur
ad eūdē ꝓpūum ut loꝝ aſſumpti
unt ē figa circli. ſi ēt assumpti
due ſuꝑficies equales quaꝝ vna
ſit angulosa z altera circulꝰ. z
vna ſuppōat ēē ūlm̄ angli angulose
ſuꝑficiei ut ſt̄ circūfferenciā nec
intra eā q̄dē cadūt. ſi ē q̄dē cir
cūmfferenciā attingeꝝ cū lata
intraꝛent anglos oppoꝛtebit z late
lata infra circūfferenciā attingi
ſ aut et lata z anguli infra cir
cumfferenciā cadēt. nec maior
eſt angulosa q̄dā circulꝰ q̄ de
nos ea z dato erat q̄ eēnt ſup
ficies equales. ſ aut angulꝰ ſit
ſup̄ circūfferenciā. tue adhuc cir
cūlatera eiuꝰ infra circūfferenciā
ſic corde ſumꝫ arcuꝫ circumffeꝛen
cie. z tūc ipm circūfferencia erit
maior z dato erat q̄ eēt equalis
ꝛōz ſ. q̄ anguli z latera eō circū
ferenciā attingant. ut ſaltem
anguli ſoli. ſi ſ lineē multe d
cent ad angl̄os educant. erunt
lineē terminate ad anglos longio
ꝛes ſ̄ēdpamēte ꝛecti ad circum
ffeꝛenciā tāgāt. ſi ſ circūducant lineē ille deſcribēt ma
iorē circūfferenciā q̄ ſit circli
ē figa angulosa dē equalis ēē z
h̄ quidem ep̄ tuo geometē euclī
dē demoſtrāt. ſ mirū ēt ſpaciū
circli q̄ q̄ mō circuli. q̄ ſit ſpaciū
lineē. ingeꝝ ī. angulosa circum
ducta. ſ in equali motu circulus
naꝫ tūc ſubt ſpaciū motꝰ ſm̄ quā
dā figā angulosa d ēſſhe. ſ motꝰ
circuli maior ē motu reſtiliꝫ figē
angulose ēſſhe circulo. ſ autez
h̄ ē ſm̄ h̄ cum ſpaciū ſe hēat ad
circl̄ ſic curuitas ad ſuꝑficiē. tue
ꝓcul dubio ꝛōz q̄ mō motꝰ ē motꝰ pri
mus q̄ ē mirū eī motuꝫ cor
ſ ē ſint eſſhe ſit rotūdꝰ z ſpaciū
. et her ē dēmō forte cadē z ſi q̄s
ſideret ī epō inueneꝛet q̄ celum
nulla rōne p̄ ēē angulosū ut nō
ſpaciū. z eoꝝ q̄ ſm̄ t nēſ nō p̄ ēē maiꝰ
nel minꝰ quā eſt mō. q̄m ſi poſſet
ēē minꝰ. tūc poſſet hēē motꝰ in
gulose ſuꝑficiei in eadē tpe ī quo
mō mō. et ſic poſſet ēē angulosū
. z ſi poſſet ēē maiꝰ tue poſſet hēē an
gulosum ſuꝑficiē ī motu eiuſdē
tꝑis. q̄ ē eccl̄ ingens q̄ ſemꝑ ſe
ꝛetur q̄ motꝰ eī nō eēt miſſimꝰ
q̄m poſſet ēē ī ſēte ꝛōz. C. 3. m
quo plato celi de rotunditate
ex figura eoꝝ in tpo exeuan.

Et hinc aut̄ colligi q̄ nūl̄ re
hum existēt̄ p̄t̄ dēs. dāl̄ su
fficientes demōnes in
duc̄ q̄ cellā t̄ rotūdā
hēz eandē hēc ex posteriō ꝓbet̄ d̄p
t̄ p̄ncipio si q̄z est nō ꝓ q̄ endant
planū t̄ cū aliquā existere sup̄ te
rram z aerem sp̄ aliquā (z ignem
sup̄ aerem. et cōi relictā sit sup̄
ficiē q̄ nūl̄ eminentiā cōz hēz ista
cōz superā nō sint. etc. cū istis cor
poribꝫ p̄ferendis nō p̄mpta eius
ſ tangat ipa trā. superficies aut
aliqua est rotūda cuius gūdē ꝑs cā
t̄ q̄z trā t̄ rotūdā qua tangit tm
dēz p̄ cōtūfferentiā à phitiās
dāl̄ aream. silr aut aer est rotūdꝰ
q̄z tāgit aliquā rotūdā. et ignis
rotūdꝰ t̄ q̄z tangit aerē rotūdū
(z cellā t̄ rotūdum nūl̄. q̄z alr nō
undiq̄z tanget ignē (z sic nullus
ore⁹ essēt ad ultiōr cellā q̄ omis re
li nō staret rotūda. ſ dubitabit fo
rte ad dicendū q̄ si trā rotūda est
ꝑ motū ignis fiet ſ q̄ equaliter
recedat a circūfferētia ad centrū
nō sc̄z q̄ aliqd sit rotūdū q̄ tactū eō
ad trām nisi nūl̄ t̄ gēaue eō (z ex
hoc nō sc̄z q̄ ignē q̄ eō sit rotū
dum. eodē nō ē de aere (z igne
ſ in plūmis soluta t̄ istud. q̄m ex
motu grauiū (z leuiū ꝓbat̄ ipā ee
rotūdā trā in gēaue quia t̄ ignē
sic deprimūt sicut. etc. hic dicendū
de tactu cōe adiungē t̄ etc. ab
effectu sumpta q̄m nō ē ita sic
rotūda q̄ tangit ſ sm superficiē
ē rotūdā. ſ pōt q̄z sic rotūdā
superficiē id tāgunt ſ sm rotū
dum. silr ꝓprie q̄z inuelocq̄ quod
cūlīb rotundā t̄ (z nō hēt totum
dimitē ab eo q̄ tangat rotūdū cōi

locata in ipō. cū aut ī rone idu
cta cōtendo rotūdū ē cōi muda
precipimꝰ ab⁹ rotūdē quod ro
tūdum ē ꝓbaturꝰ. eo q̄ ēsēter
nō ad superficiē trē. ꝑ nobis
ondere q̄ aqua sit ītenta ad trē
superficiē. q̄z sine h̄ nūl nō non
erit ꝓplenta. dicimꝰ q̄ h̄ ē nīl
(z plane cū nos assitebimꝰ ēa. que
sensū fuit mal⁹. q̄. s. res ponderosa
nō ad loca inferiora. (z q̄ gūssi
mū descendit ad centrū stabilitā
(z q̄ ē grauē nō gūssīm ut aq̄ nō
ad loca ꝓpiora centrō (z nō ad centrū
(z h̄ ē manif⁹ ad superficiē trē locate
ī centro. loca ēi inferiora nō imi
mine nō ē centrō. s. ꝓpiora centrō
destruamꝰ q̄ centrum mūdi q̄
idem ē centrō trē. et sit a. et
destruamꝰ cōtūfferentiā sue sup
ficiem aq̄ cui⁹q̄z figē fiat (z sit. b.
.c. ꝓtrahamꝰ a centro. a. duas
lineas quarū una sit. ab. (z alia
a.c. et ꝓtrahamꝰ lineā. b.c. q̄ sit
basis tanguli. a.b.c. (z ꝓtrahamꝰ
a centro. a. ꝓpendiculares sup̄ basiꝫ
tanguli q̄ sit linea. a.d. ē extime
ꝓtractionis ꝓpendiculariū usq̄z ad
centrū punctū. e. ita q̄ p. a.d.e. sit
linea una sic̄ docet theorema
ītrodēn̄ ꝑm euclidis (z hō idem
figē descripto ē ista quod videōs hic.

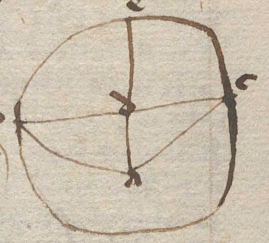

hic descriptione
q̄ sm̄a diuisionē
inde. ſ ē ꝓpendi
cularis sup̄ba
sim tanguli. a.b.
.c. ē breuiorem
et linea. a.b. et
linea. a.c. q̄ sic
ꝓbatur. quia ei ꝓpendicularis stāt
sup̄ basim. b.c. est in ūq̄z cuius
ptē sūt linee equales angli recti

stant

sicut docet diffinio ꝑcedicti ī ꝓmo
euclidis ꝑtā. g. angli qui ē ī pūcto
d. trianguli. a. d. b. ē recto cui⁹
triangli rectilineꝰ habit tres equa
les duobꝫ rectis sīt doz theorema
xxxij. ꝓm euclidis oz ꝙ oīs
duo anguli quoꝝlibꝫ ē ī puncto
b. et alter ī pūcto a. sint equales
uni recto. g. uterq; eoꝝ ꝙ se sīptis
mīor ē recto. g. maior angulꝰ tri
guli. a. b. d. est angulꝰ qui ē ad
pūctū. d. sz in oī triangulo maiori
angulo oppo⁹ (et) subtendit longius
latꝰ sīt doz theorema. xix. ꝓ
mi euclidis. g. latꝰ. a. b. ꝙ oppo⁹
et subtendit angulo qui ē ī puncto
d. ē longꝰ et late. b. d. et late. a. d.
diſim sumpte. g. ē longꝰ latere
a. d. simlr aut ꝙlīt ꝙ. a. c. longꝰ
ē a. d. ī triangulo. a. d. c. g. hēbit
oppo⁹ ꝙ. a. d. linea brevior sit. a. b.
et ipa sit. a. c. g. bonus ꝙ ē ī puncto
d. uicinior est centꝝ quod locꝰ qui
ē in pūcto b. (et) c. sz hoīd ē sup
ꝙ grauia nō grauissima fluut ad
locū inferiorē uicinorē centro
(et nō ad centꝝ ipm. g. aq; ſn ē in
puncto. b. et. c. fluit ad pūctū. d.
nō cessat fluere donec stet linea
a. d. ad equalē lineā. a. c. (et) linee
a. b. sit aut equal' ſn ē ꝓducta aq;
nō differentia ad ꝓtū. e.
ſn g. ꝓueniat ad punctū. e. stabit
tūc in superficie sua (et) nō fluet
ultra ad locū equez. cui⁹ tres li
nee. a. b. et. a. e. et. a. c. sīt ꝓtra
cte ab eaq; puncto (et) sint equales.
linea circulus ipe ꝙlis nō
erit circularis sīt exposse hēbit
ꝙ. xx. theorematis ꝑcedentis euclī
dis. nā g. b. e. c. signēt superficiē
aq;. aq superficies est circularis. et

hꝫ ē ꝙ undiq; ꝑmanet. ex dictis
g. datis demōstrat ē rectissime ꝙ
totꝫ mūdꝫ ē figē spere. (et) oz ꝙ sit
nā decenter factꝰ. ad cuius fa
moris sm ꝙ ipe sit in fine decoris
ita ꝙ ampliꝰ decoz nō sm nāīa
nō sm. artē potit cogit⁹ decor. aute
iste sm plica (et) unitꝫ ē in rotūdita
tualitꝫ. qz decori illi⁹ ſ ē in totū
diuite cōis celestis et terr⁹ eiꝰ et
planetaꝝ nō ꝙ. assilate decor ꝙs
facit manus ī instīs artificialꝫ
bus. et cū ꝑ instrūm astrolabie fiūt
ab astronomis ad sillitias rebꝰ in
uestigandis ē impfectꝰ et falax
sm ꝙ et hoīs in cuius desserui sensꝰ
supleat defectū pte⁹ sīt ēq; fit
in lineis quas sensibiliꝫ describit
geometr. nā ī dicto fallit hoīs forte
ꝺ deprehendi nō possit ī quo ꝛpōde
et ad in tpe magno ſm magis fallā
tur exprimis deprehenditur fal
sitas ꝓpīquoꝝ. simlr aut ī rotūdi
tualitꝫ celi. ut. apud nos sine sit
simꝑ sine. aperta nō exprimitur
totꝫ decor cōis celestis. qz cū illa
grauibilia sint (et) corrumpibilia nō sunt
recepti decoris celestis ut in ꝙ xti
patet ad sitē celo. mūdꝫ autē
totꝫ possibiliꝫ rebꝰ percipit (et) cū
mūdꝫ potit ꝙffere ampe decorem
figē cū et terr⁹ mūdꝫ. sic aut est ex
ꝑtibus celis inferioribꝰ (et) sup
celis. ita ꝙ sup nū in decore ma
gnitudo hēt figuraꝝ sphaꝝ (et) lucis
et lumia ꝓ decore mūdi in gra
cōi celestiū. (et) cū ex in toto il
illuminatiue. (et) sole. ꝛꝛ ꝙ de tūc nō
ee dī. h. aut dicit ordine ꝓpter
dnt nullū ee circulū exactū circum-
exactū ee rectū aliquid rotundū
sicut nos ostendimus supra. ꝛꝛ et hꝫ

q̄z hoz sit zotidy exprentey · tamē
opportezet mt exprentred ꝫ epren
trued ee roz̄ nacuid zeplens sic̄
nos ondring supp. · q̄z ē sic̄ illig
eet aurys n̄ ut nacuid supplezet
· ꝯ dnt hāc ee mjentē pēcq ma
the ſ̄ce · nod aut dentē zeputang
nr̄ ꝯ decimg ee ſme aurore roz̄
q̄ z de n̄ ſ̄nte zentre q̄z supplet
nacuid · q̄z ſ̄c̄ ſup̄ depmg roz̄
celeſte · agit ep stella ꝫ circulo ꝫ
ep centru · de exprentes aut q̄z
netiū z eop pony no ad hoc dozzu
num ptinet nr̄ hoc breuit posſ
exphcari ꝫ ꝯ ē ꝯſtz ad ad tpus
differa · q̄n duo dentē de ḡntua
tibus ꝫ motibz ſuperioz i astrono
mia applicant · hoc aut h̄ ſufficit
q̄ altitudo ipſius roꝛ̄ no het ad hoc
ſ̄c̄ ī ḡnē roz̄ n̄ alqđ ad et pla
num q̄ ſ̄c̄ ſe het ſphaꝛa ad altitu
dinē aspne ad tram · q̄z aq̄ multi
plicp z ad tram · q̄z ſ̄c̄ ſe het altu
tudo ad oꝛtū ad occasū ad punctū q̄ ſic
ſuptis ee q̄z fiēdū intriplo z
ad infra · ſic ſilr ſphaꝛa recti
intriplicp z ad ſphaꝛa inferio
rē · rectas aut hoꝛe roz̄ ꝫ ſphaꝛa
oꝛtū q̄ntitates astroꝛomy eſt
detriplo · tantūq̄ de figa relli
q̄ mūde dicta ſufficiant · C q̄
de assignatione cause quare celū
monet ab oriente in occidens
et nō cōtra.

Occurrebat aut mē jntro
nonis z mistrez de motu
celi ī q̄ſtiōe et n̄ ab celle
ſti roꝛ̄ q̄ p̄ et notabiliꝫ ī mē roꝛ̄
licet ei hoꝛū ſit q̄ ſtus motꝰ eſt
motꝰ riuelatꝰ · tñ multa remanet
huius motꝰ ꝫ ſtud eſt dubitatiꝫ
multe · de quib⁹ ex fide ingeniꝫ

ex celi motu cognoſcit rotū celeſte ·

ꝫ redde rōnē · dicendū q̄ ep p̄hōnes
q̄ oē roꝛ̄ ſphaꝛa equalē ſe het ut
monet de duobz motibz altō ſ̄c̄
ſtellē · ſ · q̄ monet · a · b · a · ī · b ·
ut ecc · d · b · ī · a · ſ̄c̄ euidēs aut
circulꝰ · n · ſic̄ ſe het solꝫ ī ſuppo
nabilꝫ figuris q̄z ī q̄ſtionib⁹ ꝑce
q̄ntē p̄ motꝰ ecc · et
ſilr z de ſphaꝛa ī corpozalibz figu
rādū aut ī p̄hōnē hoc duos
motꝰ nō rōnē ep ꝫ̄ueritatē eiꝰ
q̄ nō · ſic̄ z ī motu deſtensionis
z aſcensionis · et ut ꝫ̄ dicatur
ī omnib⁹ motibz celis · in orbe
ei ſtus deūſitus motuꝫ ſūtur
ep ꝫ̄ueritatē mobilē · q̄z ī ſphaꝛa
nō ſic z · q̄z q̄nq̄z aliqꝫ in ſphaꝛa
corpꝝ · tñ ecc̄ſtiter ſe hēbit ſphaꝛa
ut hēat duos motꝰ ſ̄c̄ · ī q̄ · aliq̄
illud quoꝛ vnꝰ z · ab vno puncto
aliqꝫ in aliud z ecc · alr̄ ꝫ̄ hoc ſphaꝛa
ep ipſa ſua rotūditate z nō ep · ali
qua ſ̄ce · ut deūſitate q̄ſit in
ꝑti et ꝯ difficil eſt q̄ quid hoc
ſuscipiat tempꝝ dēd quare · ſ · re
linq̄t magꝝ actiuū · ab oriente ī occi
dens q̄ ecc · q̄ nō ipſū ſit ro
tūdum z figē ſphaꝛe equalē ſit
ſe hēs ad vtrūq̄ motū · ad q̄ꝝ
ſolutioꝛ ponit ꝫ ſupponē ea q̄
dicta ſut in · 2° ap̄ſoꝛe · q̄ ſ · nō
ſ̄ expectat̄ ꝑmane z ꝑpetue ꝑce
tus ſemp̄ ꝑtinꝫ q̄ nec ſy z fortūe
nō ſubiacet · celū aut z de ſemp̄
tezno ſic̄ ſepiꝰ cōſtat z · q̄ ſilr
motꝰ ei ſ̄ c̄ clarius z ꝑpetuus · ꝫ
ei q̄ cognitꝰ ē ſtus · ab ſtꝰ duꝰ q̄ ꝑ
q̄ſtiōē rōnē motꝰ ei ꝫ̄ q̄ſtiōes
ꝑtibz z ad alias ꝑ q̄ſtiones ecc · mo
tus ei ē ſte aut ſic ſe het · q̄ z ē
ei · q̄ſtiones · aut ipſe z nō ꝑce

ꝑma

prima ī nā · aut ꝓ̄ ꝑ̄ ſcitꝫ ab aliq̄
tēꝑe cū rē ꝙ̄ ſtat ī ꝑpō motu · ſ hoc
ꝑdem tenꝫ ꝫdurre dicōis melioꝝ ē
uerē · ſnā ſſtiendū aut hō rōe ꝑ deſſi
cūma · ſ cū nō dz dēs nos reputa
re ꝑſumptuoſū ꝙ̄ hēr deſſicu
lta ſnſtrmq̄ · ſ̄ ē in ſſtrio deſſicil
lima ꝑ alīs uttꝫpubles uta alīs
ꝑ laudabil · Intencio ēt ſ volun
tas mſrendi nāē rēq̄ ocultarꝫ
ſſe impōē ut deſſicile ꝑ hoc ſtrē.
aut ē ens ſntēo ſ nolūtas ſnqui
rendi rāē in oēb⁹ rebꝫ ſiue ſint
p̄e ſiue p̄ē reputent ꝓ̄ ordināti
ꝙ̄ ꝓuenīt rōnīs ēē qui mſrat
de rebꝫ · ꝙ̄ ſi rōnem hꝫēt ſtret
utꝫ q̄dam alīſſiā nō hꝫē rām
ſ rāē ēē alioꝝ · ſtringit aut hꝫ
ꝓ̄ma dupl⁹ · aut ēt ſtrīct⁹ ꝙ̄ de
libitate rōnīs ī nquirente · aut
ꝙ̄ breuit⁹ ignoraīs ſ nō putat ſcr
rulaziter quid demīnuī ꝓ̄ alīam
nō hꝫē tām · ſſideꝝdūs ut diſtīn
gat ſnt demōſtrōz ꝓ̄ ꝙ̄ ꝛ demo
ſtratoz ꝙ̄ · ſtitur aut ſnquſitio
nēz deſſicilia nō ꝑmare ſ hūmoi
rāē ēē alīs laudabile ēē multo
deſiderio ſtrendi ſ bet multorum
ardꝫat dē ſtud · ſ ꝙ̄ ille ſtrantur
ſim ntrates ꝓ̄ rām ꝓ̄ma · ſ. et
ēēntiales rēi · nos enī nō oz rem
rempōē ſ dumtē eſſē cuiꝰ rāīs
ab ꝺ̄co aſſignand · ſ̄ ſſideꝝdus
diligent ī rāīs nēz ab ꝺ̄ſ aſſignē
ſ ꝙ̄liter ꝓ̄ſuadet audiēs rāē illiq
ſi ēi ꝺ̄cat ſigmd deleterioꝝ aīt
zethoricoꝝ ꝙ̄ rō ꝓ̄ſuadet ꝓ̄ſuaſſiue
humana ſ debīle · ꝙ̄ nō ꝛebudet ēē
ntēte ꝓ̄ō · ſ̄ affert rām ēēnā
lem nēzd tunc ꝓ̄ſuadet demo
ſtrationē fortē ēē nō ꝛdeīt · nō
reſiſtīt ab ꝺ̄co · ſm aut ꝺ̄ctoz

ꝓuenīt ſ ē nīs pura · eo ꝙ̄ ē
ſeꝑata aſſignis ſ ꝓtōtꝫ zethoricoꝝ
ē ſubtīl eo ꝙ̄ ē intelligibīs rez q̄
dētas ut rā q̄ ē ſola ſine aliq̄no
ſilū adiūcto ſufficiens ad ꝓ̄ō
ēuidēdū ab⁹ ꝺ̄ laude dignā
ē ſ remuneratione · ſ tā remuneratio
ſſpue ē honoz debitꝫ ſapien
ſſ virtutē intellectuales · reſpa
mus aut ad ꝓ̄ō ꝺ̄ō rāē manif
ſtas quas ī antecedentibꝫ ex
poſuīmꝰ ſ̄ tradit ſub⁹ ordīs mtu
ēuerū motū celi · ſſtio · aut cuiꝰ
rām aſſignare intendīmꝰ ē ſ̄ce
llū ex ꝙ̄ſtadi ſuis ꝓ̄tibꝫ mō
ad ꝓ̄dd ꝓ̄ō · ꝙ̄d aſſ rē tā ſit ſſtrud
et ꝓ̄ō ē de diſpōne ſigē ſue ī oēz
p̄tem ſ ab oīa ꝓ̄te ſuꝫ ſit nolu
bile equabī · Rām ꝙ̄ · adh⁹ ꝓ̄ nā
ꝓ̄ō ꝓ̄t ſēmp facit melioꝝ ſ̄ꝓ̄t ſien
ī hoc ſ̄ ꝙ̄ optatur ſ fiant ꝺ̄ quod
fiant nobiliora ſ̄ ē ē ꝓ̄ōle · ſ aut
hēr uta ſe hnt · ſtrong · aut ex diſſo
nē ōīs cōcludī · ꝙ̄ ſuꝑa nobiliꝰ ēſt
quā mferā · et ante nobiliꝰ ēſt
quā ſit retro · et deꝑt ē multū
nobiliꝰ quā ſit ſimſtrud ex ſim
plicī · ſ̄ dꝑma ſuꝑa · tūc ē
ꝙ̄ motꝰ celli fiat melioꝝ ſ nō
biliozī nō ꝙ̄ ſiem ꝓ̄t · ꝙ̄ aut celli
heat ꝓ̄ ſ ubīm et nobiliꝰ ſ uniꝰ
uta ꝙ̄ ꝓ̄ō ē ꝺ̄ō motꝰ in eo ſ hꝫ ē
nobiliꝰ · et ubīm ē ꝙ̄ ꝙ̄ zegrit
motꝰ ī ꝓ̄ō ſ ꝙ̄ hꝫ ē · q · ubīm in ꝓ̄ō ꝓ̄ō
attestat · ꝙ̄ ꝓ̄ducta q̄ ab⁹ ſ̄ ꝺ̄ō de
nulla ēēt nīſi rles in ſcllo ēēnt
duſtates gom · aut ſunt locorum
ad ꝙ̄ndēm in ſenſu · ndem ēt
oīa ſcllo tā mferiꝰ · quā ſuꝑ⁹
oziri ex ꝙ̄ſtibꝫdam ꝑtibꝫ ſuis
et locis · et oīdēz ꝙ̄ſtibꝫdam ꝑtibꝫ

sunt et loca. cū aut hō quinq; sint ꝯ sol
uit et exponit. cū enī nūa fiat melius
et nobilius. propter. Propter mo
lo et in alijs nobilibꝫ et ppetuis
tuū. absoluens finem cū ē qui no
bilius et melius ē ut cellū ꝑ mo
uetur motu simplici sempiterno
tm. cui no ē dissimile q̄ ē circu
lus et uniformis. sunt ꝓpter
ista motus ī ꝑpo. melioꝝ loco ei
et melioꝝ ꝑte. ꝑ quā aut̄ loca
nobiliora ē dict̄. ex q̄ ut sit a
dept̄ motus ei. num aut ē ei
duplex dict̄. Aliud sup̄e superiore
et aliud sup̄e inferiore sicut nos
putte fecim⁹ supꝑ. et ē celū nūc
ē motus ab oriente ī occidentē. sic
q̄ nūc ē ex dictis et diffinitis ē sre
rum motus ab oriente ī occi
dentē. h nō ēt. ab occidēte ꝓ
mo ī orientem sine sit superi⁹
sue inferi⁹. C. q̄. de equalit
ate primi et quarti motus in
ferioꝝ orbiū collī ex motib⁹
mixtis et ī co ē diffinit tangens
diuisitatē ꝑpinqs et cām diu
sitatis motuū sperarū inferioꝝ.

Adhuc aut ē in ista ꝓpo
sitione sciendū de motu
celi ondendo q̄ motus
celi ꝓmi ē equal⁹ in q̄ nō ē diuersi
tas. ubi velocitatis et tarditatis
ber aut uniformitas ut cellū
primū et motus ꝓmi orbis ē q̄ru
sunt sub celo ꝓmo sue motus
mixti. ex quibus octo aggregatur
motus unus et ille ex quib⁹ ē di
uersitas. et ex diuisis motibus in
equalibus aggregat̄. ut celi ꝓmi nō
ē nisi unus motus et ꝙ uniformis
sed unus et simplex. luce et in

inferioribus orbibus nō sit demo
strand⁹ sm q̄ sunt. illi motus mixti
tū sunt ex ipso motu mixtiformes
ē diuisitates ī ipsis q̄ idem cal
dei duplex diuisitatis attribuunt in
qualitatib⁹. et in qualitatib⁹ simplicib⁹
diuisitates ē diperunt. duplex
aūt diuisitas diperunt ē ī omnib⁹
ꝑpe planetarū ꝑter quod solis.
lunā. ꝑ ē ex deffluente experientia
et ꝓpā. cum ex motu centri cu
iusdā deffērentis in circulo ꝓpinquo ī
quo mot⁹ ē centr⁹ tē. ꝑ ꝑ stellā
rotata ī deferente ī ꝑpinquo
medijs punctis ꝑdicat̄ ipsi
tates circuli signoꝝ absidat
alia aūt ē ex epicicle ī quo ste
lla rotata et centr⁹ ꝑ ferē et fugi
tur in experientia sm ipsi mēsurā mo
zatur in each signo circuli signoꝝ
ī diuisis ꝑportionib⁹. ꝑ ī aliquo signo
alm punctū velocē et in each
punctū tarda et stans in aliquo ꝑpe
et hec planeta equalē ferēatur
ī epicicle sm se et equalē ī deffe
rente ꝑ se tm motus ei⁹ ī epici
clo inequal⁹ et admotus ei⁹ in
circulo deffērente. ꝑ q̄ exemplū
ꝑ ī motibus saturni de q̄ dicē
dendit ptholomeus obfuscatione
lunari ꝑ in quinquagesima nonā ante
solaribus et una die et ꝙrta hui⁹
diei ꝑfficit saturnus quinquagesima
septimā rotationes ī epicicle
suo. et in each ipse ꝑficit duas
rotationes ī experientia et unā
gradū et duas ꝙtas huius gradus
que sunt. xl. minuta q̄ motus sui
valde inequales. et ex istis duabus
diuisitatibus colligī motus ei⁹ uerus
sm q̄ ꝑficit centrum signoꝝ. et
istes diuersitates sunt in alijs.

hoc

hoc ti nō sint vno mō i mutuis ⁊
ē et in alijs q̄nq; ſz in sole deph̄
dent nō ee epicl ꝯ ſz deffecten
tem eccentricū tm̄ · et nō vnam
tm̄ duāſſitate ei attribuerūt q̄ e
eccentricus circlō · hec ē sol vno
mō moueī i deffēte tm̄ p̄ de
ffectens egredī de centr̄ circli ſ
more · cū ꝓcessu ꝓtes ecl̄ ꝛ reſpō
dent eſtibz ꝓpter circli ſignoꝝ
·ff· p q̄ ostendit p sol in tpoꝝ ꝓ
equalibz absidet eſtes partes
zodiaci · et ee hec ē duāſſitas q̄d
ſuppleſ ⁊ nō ꝓlatēs ponūt i infe
rioribz reddi · nō ei ꝑdūt ꝓthole
meus q̄ duāſſitates iſte nō ꝓp
ee ep alijs cās q̄d ep epicl̄s
ſz dr̄ p hs ē magſ dens ut ſit
ep illes · Equipoꝝ alias horę causas
aſſignauerunt ep ḡnitare ⁊ leui de
aſtroꝝ ſimilitudē cās hanc duāſſ
tatū q̄ videlī eas q̄ aſtra attracto
humore aereum nutriendī ⁊ tunc
ēnt ḡuiora ⁊ deſtenderēt ⁊ deſce
ſto illo ēnt leuiora ⁊ aſtendēt
quoꝝ ſmo fabuloſa ē ⁊ nō tribuī.
·fuerūt aūt ꝑdam ꝓpinq̄ inter hec
ꝓpria cās plm q̄ ſ. abhorruerunt
eccentricos ⁊ epicl̄os · ex q̄ deberēt
q̄ ꝓpter illos nec eēt cors ꝓpriē
ſm̄ē corū q̄ ſupleat vacuū ſ̄
⁊ nos ſup̄ ondimꝰ · hs aūt cors ſū
alm aſtendit alm deſtendit · nō
videtur ee zonā duāſſ ſufficiens
cēſum ē aūt q̄ tō corp celeſte
ē zonā duāſſitatē ee · et tunc
videbī ſe ⁊ nō eſſe ad cors q̄ ſupleat
vacuū q̄ ē inter eccentricos · ſilr
ꝓcedebat hs nec dūtes impoſ
eſſe vacuū i nā · ⁊ tō ſimp dicebat
eos epicl̄os ⁊ eccentricos nullos
ee · aliq eoꝝ nō adhs ꝓducen
tes q̄ dicebāt q̄ eos cors naturale
ē hāc zonā duāſſitatē et motū
ſit centr̄ cois aut q̄ ē eidem ⁊ vni
ſ hāc ſuppoſitionē zonā duāſſitatis motū
ſuę et motū ſit centr̄ centr̄ omnium
et eidem · ⁊ cū tota cors q̄ntū ſit
vnū ſ ⁊ nā ut dicit · tō cors
ꝛ erit eod mō zonā duāſſitatē ſuppoſitā
ꝓd ⁊ motū ſit centr̄ vni ⁊ eidem ⁊
ſic nulla erit cā eccentricis · ne ad
deſſicat i cā duāſſitatē motuū et
hui inferioꝝ eo q̄ duāſſitas duplē
i eis vide ꝓ aſpectū ſtellē dupm
· dicit q̄ hoc cā diuerſitatē ē · totiens
pallor inferioꝝ circuloꝝ ſz di
uerſitē polos ſuperioꝝ · dicit enī
omnes ſtellē inferiores moueri
ab oriente in occidentē ſic mouē
ſpa p̄ma ⁊ ſuprema in ordine ſpaꝝ
et aūt inferiores ⁊ ſuperiores ee
motas · ab vnica aūt tm̄ motoꝝ
ꝓma · ſz hāc vnitatē ee fortiorem i ea
ſ inania ſpaꝝ et debiliorē in
ea ſ ſe hēt longinqua · ad q̄m ⁊ eo
cā ſtes ſuprema ꝓſſimā ſuū ordinē · nec
ſpa inferior aliq̄ntulū retardat
aſſectionē totī circli · ⁊ ex hoc retar
datiōnis nōdī q̄ ſtella moueat
ab occidēte in orientē · p aūt alia
ſeptē ecl̄ē i indie ⁊ alia in
ecl̄ali ⁊ alia in aquilone · et ita
ecl̄ale inde dicit · ſtrigē q̄ poſſi
ſim mouetur in circulo paruo nec
poſſet q̄nq̄ hs ē vnitē motuū p hoc
retardatoꝝ q̄ circli paruꝝ ecl̄e
diſtantes ſint ab ecl̄ali circulo
⁊ eo dicit cās motuū latitudinis p aſtro
nomy ponūt ee in ſole eccl̄s p in
uiſibz ptē declinat a circulo ecl̄
p. xxiij ⁊ gradus fere · motuū aūt
latitudinis in alijs planetis nō dicit ee
ab aſtronomis puls q̄ declinent
ab ecl̄ali circulo · ſz pdicit ep hoc q̄
declinat a zodiaco · et nō mouent

directe sub ipo ꝑ modum stant
sol & tūc dūt hūc ista ēuen ego hs
ꝑ circuli quos retardando destruunt
poli esse nō sub circulis quos destru
unt poli zodiaci · ſz declinant ab ipis
et poli illi moueant alijs motibus
ſuperior circulorū ad quos diuer
ſitates motuū duas quas deprehen
dit estella ex retardatione ꝑcessus
deberet diuersimode retardari
ī alijs ḡnis circuli signoꝝ. polus
est aliud retardationis ſignoꝝ ex cir
culo ſuperiori sup eū polos alīs mō
et ordīe alijs posteriorum & alīs
anteriorum ī ordīe maiori cui ſignoꝝ
ꝑ ꝑ appet diuersitas motuū & ſic
ꝺ fundauit astrologia ſua alpe
trius abumasar. ē autē videndū
ꝑ mēstruū horas demēstruū & ſz ſm
positū ꝑ radices ut ex ipo heat
imaginare diuisionē ꝑ ꝑ aſpe
ctum inde ēe ī motibꝫ planetarū
magr ofredus dams matheꝰ neu
truꝫ eoꝝ horas sit affirmā sit ne
gā ex dicis azz et magr ſyderum
ture dicit matheꝰ ꝑ ſ. horas ꝑfe
ctoꝝ ſparū motuū & nō retarda
tones & ſm expſſe de planetaꝝ
motū ab eccentrite in orientem
& ſic de ī eccentrite mūdi deptē
esse motū planetarū · ꝑ ſi motuū
eaꝝ nō essent nisi retardatio
nes nō indigent depto aliquo
ſpacio ꝑ eet diſtantiam ad petro
nij ꝑtū · ad rōnes aut alepetius
obiecit dicēs ꝑ ſm apparentias
radios ab oculo pluras & anchas
opposītas ꝑ uniformē ē in par
tibꝫ celi · ꝑ ꝑ et posītis ſic dispa
ratis ſpīb · et dico ꝑ corꝑ ꝑmū & 2dm
et fortē 3tiū ē eiꝺ uniformē ī
figura · ſz ꝑ uniformē ē eet ī dīa
ſtantē et ſimplicē · quod uniformi

circum stellarē nō retinuit heret ī
ſtō toto sit rotundare ſuppficiem
a circulone alia nō obliquabilia
et cō sit ventrū primo cor ꝑ oē
& uniformē tū nō & retinens uni
formitatē diaphonis & eiuſdez
simplicitatis in alijs partibꝫ ꝑ ꝑdo
eo est stellatū & ꝑdictum nō · et
ꝑdictum colorabile lactreū · & ꝑpallū
nō · & stellare · alia & rubicundē ignei
coloris & alia pallens & alia cum
brosi ſz nubes ſtē · appet ad uisū
desendentes aut ſpe mutuū heant
uniformitatē ſm ꝺictū nō & ſm
et cō cū hac diuersitatez nō heant
ſ stellatū ēe & nō stellatū ē ēe
et eo ꝑ ſ hūz eaꝝ nō het ꝺ stellā
latū ex ꝑ heat ad ſm rotunditatez
ſuppficiez ꝑfectā & imperfectam
& cō retinent in circulis ꝑfectam
rotunditatez · ſz in eo ꝑ ſtarent cir
culis & ꝺictā rotunditas · ſz non
ꝑfectā eo ꝑ hs corꝑ & ſpissa & nus
ſpissū ſimꝑ & maioz uicinitas ꝑ
ſuplet & minor & hs & unde ad oc
ſum ꝺm ī luna plinius pruentē
diuersitas & post hs plima ī mer
curio & in saturno & ioue & mar
te & uenere circa nūc diuersitatū sit
equal' tū eaꝝ & maioz & minoz · ſz
ſpāl tū & in sole ſm & illo & minoz
ſz ſ. ſm rotā nobiliorē ſtē infra
dictam · ad ꝺ aut ꝑ inducit satte
ex anteredentibꝫ ſz solis · ſz ſeptē
dictū & ꝑ ſz ī eoꝝ corꝑ ſpiritꝰ sit
uus nō & motꝰ · tū in ſpāli non
& ita ciuſ ſignū & ꝑ ipm diuy
ſum & in multos relabi · & ſm
ꝑ diuidere ipm ī diuſa nō &
uisi diuſa fōr ſpāl · et diuſitas
formare ſpāliū ſtinuit ſpāes di
uerſas · & ēt que diuerſa ſunt ſpē
nō est mixtū ſi & diuſa ſcentia

motus

moventē. dum mō motꝰ eoꝝ re
ffrenant in cōi ad rectū vnū ꝙ rectū
vnū ſit. ꝛ hꝰ ſit in motibꝰ oīm ſupi
oꝝ. ꝛ nō ꝙ motꝰ oportꝫ ſint ii
ēē grādes ꝛ eoꝝ impetꝰ in inferio
ribꝰ ſit debilis ſeptꝰ. ꝛ ēē grā
des nō fit ex vio motu nec ex
nimis motibꝰ eoꝝ. nō mouebꝫ
oppoſitꝰ ſpūs ꝛ nimios hos motꝰ
et hꝰ fiē multꝫ mīs. ꝛ nō ſapienda
ſūt nimios in celo ēē motꝰ
q̄ adue ꝛſtꝫ. ad tpōz nūc nō ſūt
deprehenſi. ab a quo habe. addūten
dum ēē motꝰ ſuperiores ēē nō a
nā mouere ſi. ab intellectu ꝛ eō
nō ſufficiēt in ſuperioribꝰ. ſtere ea q̄
ſūt nē rōnis tuē. ſm ī timo putan
dum ē ꝙ ſūt ſūt motores duēz
ſed ordinē ꝙ ita ſint motus
eoꝝ duūſi relati. ad motū vnū
ꝛ ita ſūt tres. a quibꝰ mouentur
duūſe ſ. loca. ad q̄ reffert motus
eoꝝ. duūſa loca aut ſta ſūt rectꝫ
ꝛ in orbꝰ hꝰ ſ. nō dicūt ē ſm
nām. ſic q̄ ſyllogiſmꝰ dicto ēē
ꝙ orbis p̄mꝰ ſit motꝰ vnꝰ ꝛ ꝙ or
bis inferiores ſint motꝰ multi
q̄ ſit collecta ꝙ aggregā faciūt
motū vnū ſiue cōſtituūt motū
vnū q̄ moderat nim lōgi
tō ii vī ēē ſtella. motꝰ aut iſte
ab. aaz. nota laudab i azarcheo. q̄
ꝙ ſicut admodū tortuosꝰ deſ
rendētes ꝛ aſtendētes obliq. lau
dab ēē nota voluptuē tortuosꝰ
lugnū ꝙ p̄ gyros. p̄cedēd aſtende
do ꝛ deſtendendo oppōnit tortu
latū. et hꝰ ēē nō nocū ab alpe
tuis. abyſſꝰ. redeūtes q̄ ad ꝙ
dūtes ꝙ ſ. cellū ꝙ. ꝙ ē ſūpremum
mō motū duūſb nō ēqualē. nec
vndiq motꝰ eoꝝ intenſio ꝛ remiſſio velocꝫ ꝛ tardꝫ. aut aut nehe
mentia ſiue intenſio velocꝫ q̄ ꝛ
ſtit i motu alio ē tēpus vltꝫ ꝙ
reſtere nō pt. hec q̄ nehementia
aut ē in p̄mo motu. aut i fine motꝰ
aut i medio ſuē. alio q̄. impotenti
motꝰ tēpus ſiue nehemēte
hnt ſm p̄mꝰ motꝰ. motꝰ aut loca
les nālēs rectꝰ eoꝝ tēpus hnt
nehemēte in fine motꝰ ꝙ in
fimo deſtruūt ponūt. ad ꝙ ē motꝰ
nūl' localis zenith eōrū ſc̄ motum
fieri i nūc tpōrus ut hoc ē in .e.
phiroꝝ. motꝰ aut alteratiōis ut nu
trimēti ꝛ augmēti tēpus hnt
ſiue nehemēte in mē. ſūt ergo
de motibꝰ localibꝰ. alterabil ꝙ i p̄mo
mēbra ſua mollia ꝙ in vltimitatē
ſenſibil humidi nō dum ad ſtatū
exſiccata. in fine aut digeſtiuꝫ
ꝙ frigꝫ inducūt ex humido ēōneo
ꝛ i mē ſūt in ſtatu. ꝛ tūc nehemē
tiſſimꝰ pot ꝑficē motū alterā
lem. nec aut ut ſtepe in an
tecedēti libꝫ ordinē nō i nūerꝰ
i motu recti p̄mꝰ aquo incipiēt
ita ꝙ ante nō ſūpt nec finē in.ꝙ
terminetur ſm tpus ꝛ tēpꝰ nūm
.nꝰ medius in quo ſit ſtatꝰ vigorꝰ
motoris ut mobil' ecꝫ. q̄ nehemē
tia maior in tpe nō ē in p̄mo ec nec
i fine nec in medio ec. nō ēt hec
ūtas motꝰ rectꝫ i tpore nō finem
nec mediū ec. ꝙ i tō tpōrus duratione
iuenit ē ēē ꝑfectꝰ ꝛ nō iuenit
ē ēē defectꝰ i nehemētia in tō lon
gitudine tpōrus p̄terita q̄ aggrega
ta ē vſq nō p elapſiones ſubtiles
phorum. reuertentes q̄ breuiter
collegimꝰ ſyllogiſmꝰ tōtꝰ iſtꝰ di
centes. ꝙ ſ motꝰ rectꝫ nō ꝑficit
dece nehemētia maior velocitate

ñ ſ. cē rpō. nec nō ſpēj motū cēl
p̄m nō cē diuſſum ꝙ cūj diuſſitas
motꝰ ē ꝑ uehementiā maiorē
et remiſſiōz ſiue nobiliſſimū ma
iorem qne vna vlra maiorē ē quā
alia: ⁊ C. iij. in quo p̄. ꝑ. motorem
p̄mū ⁊ mobile p̄mū ꝙ motꝰ p̄mꝰ
ē vnifōrmis ⁊ in eo diuiſſio declā
rans que ſit cōis p̄ma ⁊ ꝙ ſit cōis
p̄mi //.

Hoc aut dicē poſſimus oſten
dere: ſi dicē ꝙ nō ꝙ
cūl du nō ā motore ad quo
deſtructo. nec ē ꝙ cās diuſſitas
motꝰ aut ēt ꝑ diuſſitatē eī ꝙ
mouet. aut ꝑ diuſſitatē cā ꝙ mo
aut ꝑ diuſſitatem vtriuſq; ſtorū
ſil. dico aut diuſſitatē eī ꝙ mo
uet ſm ipām nō mouet ſm vnū
modū potentie ſue. et dico diuſſi
tatem eī ꝙ mō ſm nō figi nō per
manet ſm vnū ⁊ eundē diſpoz
. et dico ꝙ diuſſitas ꝑ ut⁹ ⁊ ſm
nent⁹ eōze p̄manet ſz ut⁹ mu
tatus ſm eī ad talud ꝙt. nec nō ē
inchoēs ſi ē ꝙ mō moueat mo
tu diuſo ſm uehementiā ſ non
ē vnifōrmis. michi aut horū
pō ē amdē ⁊ rcto. ⁊ hꝰ huic ſātus ha
betur ex p̄ō. g. phīce. tm hēnt
eēt ꝙ ea ſ in lō hꝰ ſm ſuū. cōſid
ē ⁊ in pō lō hꝰ ſuū ⁊ ſatꝭ ſplana
tum ꝙ ē rcto ꝙ mō motu p̄mo in
ſ ē dnūm ſimplex ⁊ in grāe eōz
⁊ nō ē ſm nr̄ grāt ep pō. aqua
nr̄ cadet ſub eōzruptōe nr̄ augmē
tabile ꝑ augmentū ⁊ dēmentū
nr̄ alterabile ꝑ ḡlitates. ⁊ ſi ēt aūt
tā ḡlitata ſunt. ſize mō ꝑ ꝑ ē eōz
tūc multo magꝭ ſunt motozi ꝑ
ſ motor p̄mꝰ ſimplicior ē ſuo
eōz ꝑ ꝙ mō alterō. nā ēt p̄ma in
grāe moueād nāliū ē ſ mouet
p̄m tm̄ in grāe eōze ſ ꝑ mouentur
ſm nām ⁊ ſimplē ſimp ē ꝙ mouet
ſimplex in grāe eōz ⁊ in grāle ⁊ eōr
⁊ nō immutabē ē ꝙ mouet eōz p̄m
in grāle ⁊ mob ē et nō immutabile
ſm formā nēc alterabē formaliter.
ſ ḡ nec ita ſe hēnt. ⁊ eōz ꝑ motū
hns nr̄ ē mutatū nr̄ alterabē nō
aqualite in qualē. nec ꝓbl dō
multo magꝭ hꝰ ꝙ mouet ipm. ꝙ
nō ē eōz nec ipōta in eōze nō eſt
mutatus nr̄ alterabē ⁊ ꝓpīque cūm
ſit ꝓpm ſpēi qui ē intellectꝰ ⁊ nr̄
eōz nr̄ entis in eōze. ꝓz ḡ impō nō
ꝙ motꝰ cēl diuſꝰ ſit ex motoru
cēl mobiliū ⁊ nō vnifōrmis. ꝓ ad
nos dicim⁹ cūm p̄mū mouēte
cārum p̄mū fortē ꝓtrahit alia
mob. ex ꝙ motor nō ſm naturā
ꝓporcionis vigoris ē in moūdo
et hēt tm̄ ꝑ mō hē in ſpūtra
te ⁊ nobilitate ex ꝙ mō. ab expo
nā. aut p̄ma nō ꝓporcionat alicui
entī. nr̄ finī ipōta ex ad ens ad.
adhūc aut ſi mouet nō ꝙ ſuū digē
ſſimū. ē ꝑ ad ꝙ mouet admin
ſtē ꝑ finē ſ nō ideirco. nā aut pa
ri mō ē ꝑ ſe ipm. ⁊ ꝑ ipm eſt
ꝙd ꝙd eſt. adhūc aut ex ꝙ mouet
nō ē ꝓpter ꝙ ſe ipm largiri bon
tates ſuas ſicut in ſcīa tulit oſtē
dem⁹. ⁊ ſi ex ꝓpter ꝙ ſe ipm tm
ſuppluit ex motꝰ ejus. nā aut
p̄ma duct ē in ſe ipā ⁊ in alios
deuenit ineq̄tmabiliter ⁊ poten
largiri ꝑ ſe ipm. ḡ ipā nō eſt
motor ꝓpr̄ ⁊ ꝓporcionē motū
p̄mo. p ſ nos credim⁹ indubitan
ter aſſentes dīn̄ benedictū ⁊ gloro
ſum nō ex ꝓporcionatū alicui mo
bili. ſ. p̄m dict⁹ dupl⁹ ſpm dicitur
ad ſimpl⁹ p̄m. et dicitur id ī grāe
p̄m

p̄. simp̄r est ens p̄ se ens p̄ q̄ est deus gloriosꝰ mūdi creator. et gubernator eius cuius contra cuius oppositum est mūdus. ingredit aut ens prima et q̄ prima in eius natura sim̄ ens. sic motor proportionata. et hec est intelligentia siue celestis anima siue mens celestis siue. simꝫ alio nomine motor p̄mi celi p̄ hentes nominari. et ille est ens naturaliter p̄ dispones et alterius nes intē. sim̄ formā intē in se hēt q̄ est stud ens. et hec est vis motiua eo mō q̄ prosequens definitionem. hec est intēs formaliter monētis nisi esse se hēt sic hēt intēs hoc est uarialis tribus et duobus mō monet. et hoc sit exp̄ssius est in. g. phisicoꝝ. et est obiectum q̄ hec motor mō alio nomine monet et alio nāt nāliter infra motor in formis sequēs distinctas. et each. sicut actus efficax each actu q̄ monet ipsum inducit formā actus in ēm actualitatem. et eo motiua celli q̄ est motiua intellige tē ens. et sic opatio est intelligere. et eo hoc sit ens motiua intelligere. agit in ipm sic est in motu ens mām. et hoc qualiter sit demōstrandum in sine p̄mi phisicoꝝ ubi de appetitu in tractatu ultimo in q̄ ip̄ plenius ostendum reseruatur. sile. aut nātus p̄ dē in dē est nātus p̄ alium sim̄ ens p̄. alium aut sim̄ est p̄ sim̄ ens est p̄ sim̄ ens est p̄ et dp̄ nātur nō p̄supposito quodlibet alio. et nātus sim̄ est est p̄ unde solo p̄supposito nāt. et tenet nātus q̄ duobus p̄supp̄itis educi in esse. vel sim̄ hoc modo est ens. nātus et nātum p̄. et inter extrema ē est ens et plz ad prez ens. aut 2m est nisi ens est deficiens nātus p̄. aut nātum sim̄ est de. adhuc dupl. sim̄. aut est p̄ simp̄r. aut p̄ in ordine nātorū nāliū. et p̄ idem simp̄r nātus sim̄ est est intelligentia q̄ nāt alique tale p̄me. p̄. aut in ordine nāliū est mot p̄. et est nāliter nō motu ptinaūt. hinc aut determinatur se dentia. ad ppōnes nō inducētes est quātū motu p̄mi gle uniformitatis. dicimꝰ q̄ p̄ si motu celi p̄mi est nō equal̄ uelit velocit semp. nec aut tota mutat. ita q̄ est tota velocior et alia tota tardior p̄ celū mutatū. aut mutantur p̄tes eius q̄ mō sim̄ huic modo q̄ una p̄s est alia velocior. alia p̄s est tardior ad sensū aut gltr q̄ motu p̄mi sic uniformitē et hēt p̄z i mo. q̄ est sp̄a stellata q̄ hēt no sit mot p̄. sic infra ondemat. in motu p̄mi et uniformē. et si hēt in ppo. nec mitto magē et hēt uere i mo. p̄. p̄tes eius sp̄e stellate sunt stelle. et hēt supponit mot. et preferēt nes adhoc inducent. si aut motu stellare sine sit eius sine ppōn est nāliter. nec stelle unus ymaginis elongarent. ase puncte. ita q̄ mt huiusmodi ymagines illius nō semp seruarent in tō tpore longitudē. quam ei. etiam mouent motu ue loci. equerent. alias q̄ mouent motu tardiori. et ep hēt. sequit q̄ duplex longitudo adinuicem p̄. stelle eiusdem ymaginis seruarent ase puncte. et una ymago nō semp esset in eadem uerticē. et longitudine. ad aliud q̄ p̄. sim̄ est p̄z q̄ omnis obiectiones stant. i p̄mo tpe oz. q̄ est impossibile sit fieri. i aquis finitis tpore. et hēt septy dimensionem sim̄ motū. sem̄ quod sim̄

motū

ppetuꝰ · ſ nocturnꝰ motꝰ cōtꝫ motum diurnum ꝙ quilibz orbis in ſuo ꝓprio motu ſpe ꝓme et ſupme · motꝰ aut ꝓprius ē ꝙ het ſua ſtellas ſuas ſuꝑ polos orbis ſignoꝝ ab oriē in occidēte · ſ ſm ſpm hui⁹ motꝰ mouentur ſtele orbis motu ſuo cōi · a ſcdm ſcdam · ſ ſm ꝓ mēdiane accedut ad ſeptentrionales · ſ ille nō ſunt mēſ ſeptentionales · et

ille q̄ ſunt mēſ ſeptentionales efficiunt ſua aquilonaritatē ꝓ tm ēſſe ꝓpe oriē ſe · ſ ſuccedut oriē · ſ ſm motꝰ fit in orbe centū annis gradꝰ vno ſ ſcdm motꝰ firmamēti apud aſtronomos · ſ obſeruat q̄ mot⁹ omis ſ expſſiꝰ docuit · ē ymago libre in cupſide ſtella media ē obſcuata ee ꝓ ꝓximitatē poli ex q̄ exiuiat ita ꝙ in hiemē cū caret a ꝓpe natiuitatē xp̄i uſq; in hodiernum diem · ſilr due ſtelle q̄ ſunt i cornu auſtri · et ſtella q̄ ē in genu ꝓ ei ſ alia ſtella q̄ arabice dr̄ almoch · ꝙ latine ſonat virga obſcura · rectro actus ꝓprius obſcuate ſue lucere i hiemē vna rectus · ſ ſilr ē i alijs ſtellis · ſ ē ꝯ ſtat ꝙ ꝓpes orbis ꝑpm ſ ſimpliciꝰ ē ſ vniformior quod ſpa ſtellaꝝ figuꝝ · nō pot ee motꝰ diuſitus ſm ꝓpes meſ les ſiue mequalē motus nō pt ee dm ꝙ ſic ſit ſm nō cellū mutatū a diſpone ſua · ſ hoc ee nō pt niſi ita ꝙ vigor cel ſ virtꝰ diſſoluatur alt ſ debilitet cellū · hoc aut ee nō pt ꝙ mobiſſimū ſ remiſſio i ſpō actu eiꝰ nec ſit deprimi ē ꝑ debilitē ipſe ꝑ ſe in re illa amde tem eiꝰ aut debilitatis ꝓpinque ſimplicē cors · aiꝰ ē ee ꝯ i nali audente ſ uſcente eam · et hoc

apparet i ſualibz · mēma ē ſ ſimo ſic · q̄ ē cordis deſſerta · ſ tyſis et hꝫ et ſenſus ee q̄ magꝰ vir ee cōe ſm naturā ee nr̄i ꝓpōis ualud ē eo ꝙ ſoluꝫ ꝓpō nr̄i ꝓpēpo · hz hoc ſit ex grauitate ſualis ꝓpis que ꝓpenat ꝓpm · alia ē grauit ee cō tractus ſ nō ꝓpugnat ad ſeparandū ee ꝓpōis · et ſ illa grā ſunt diuerſoꝝ locoꝝ appetus ſeparati ſm locos ſuos ee · ſ nō ē aliquod ſm placitū alt diuerſe in loco ſuo · ſ ꝙa nō ſic nāl ē ꝓpenſitas alt hz nāles ipi ꝓpōis ſit · ꝙ alt nō uetuſtat et finiꝫ ꝑ mortē · hꝫ aut multo magꝰ nāturale ē i ſimplicia cuiꝰ debilitas nāl ē nō nō nō habet i ſe ꝑpetuā pugnantia ſ appetat ſe ꝑpetuō · pdeamꝰ ꝙ deſtruendo tās debilitē in celeſtibz dicēs ꝙ ſi actiua in nāli nō crederet ſup cōe ꝓpa qm ſunt ſimplicia ſpe equaliꝫ mouentia · ē in loco ſuo exiſtentia · ſ nō eſt in eis ad hoc ꝙ habeat hoc ꝓpriū ꝙ habeat ſuā ꝓpriā qualitatē ſ corruptibilia eiō · tuc nō pdicta ꝙ caderet ſup ea debilitas eiō · et ſi nō aduenit eis debilitas tuc nō pt ymaginari cā q̄re i motu cor nō ſit uehemētia ſ nō remiſſio ſiue uelocitas ſpūs ſ tarditas ſpūs · tm̄ ē alia actiua uehemētia ſ uelocitas ꝓpter nām · alia aut remiſſio · et tarditas ꝓpter eo ꝙ ꝓpria nata ſit fieri ſ eadem · nō ē pdicta ꝙ hoc ꝓpter diuerſas diſpoſitiones ſuꝑ mouentē · ex i · ē · phoꝝ ſtatim ꝙ eis ſuꝑ mouentē motus ē i actu ſp ſ de ſua ſtrā nāli ē eē ipſius · amplꝰ nō pōt ē dicta ꝙ ſe lum uehemētiꝰ mouet tēpore

poſſit

posunt tpi intrẽ agentẽ sepunt
finitũ. et aggregauit sepunta tpi
infinitũ sic alibi exposuimus. ad
litudinẽ eĩ illay dici nõ pt q re
luum tpe infito mõ uelocitez. et
tpe infito nõ tarde pmotorem
tpe infito debilez eptẽ. z tpe infi
tardiꝰ eptez. z hĩ multũ rarũ. nõ
eĩ uidemus aqua ꝑ aerem ad eĩ
nõ acuderez ꝑ tpi infitũ. qz tpũs
nec ñhis longus ẽ tpe ĩ ñali rei. z
cõ rũ ñale nõ sit tpis infiti. nõ
pt ee ĩ ñale tpis infiti. ĩ appetitu ẽ
z ñaliby tporalibꝰ ñile nõ ẽ tporis
infiniti. sz ĩ appetitu simplicitꝫ
ñile ẽ tpis infiniti. z si ñale ad
eet in eis. opporteret q hĩ eet
mmus tpis. g impẽ ẽ oĩ rem
in simplicitꝫ quã ĩ appetitu. nõ
monẽs ad sit debile ꝑ tpis infiti
nõ pt dici q motor celi ẽ sit fin
dyspõnem ñalem. z eq̃ dispõnem
ñaler equalẽ. z sil tpis infiti. nõ
ei pt ee sil fortẽ et debil tpe infito
equalẽ. hez ẽ tpis infitũ. infinitũ
nõ possit gñari ãcu nõ finite nec
tpe. eo q nõ hez finẽ. tñ ĩ hĩ uenit
finitũ ẽ equale alicui infito. q nõ
eperellat upiũ nõ est. maꝰ ipũ. z
nõ si motor eet z debil ẽ fortis
tpe infito opporteret q tã tã ue
hemẽcia motꝰ quã remissio tpis
eet sempitna sm tpis nõ infiti
ẽ hez ẽ impẽ. sic ad dupliũ eo
q res ãmis eet finis. ẽ appetitu
ẽ equal rei ñali. sz ponꝫ accidit
sm tpis breue. et est tpe. eadẽ
ut monẽs sempitne. tpe infito
faciat motũ uehemẽtez ẽ fortẽ.
Et ondit faciat motũ remissiem
remissione z mobilitatione sempitez
na. z si ita eet opporteret q ĩ ĩfinitũ
horã tporis infiti pueniretur. tpis
motꝰ indeterminatꝰ. z nõ finitus
sm aqua dispõnem vna. et hĩ finis
ẽ expsse. cõ. ad sepiũ in ãne declarly
q patuum sit q oĩs motꝰ celi ẽ de
loco ad locũ. z q ẽ determinatꝰ ẽ finitꝰ
tus sm uelocitatẽ uelocis. z tardi
dus tãm determinatꝰ sepiũ. q oĩs motꝰ
ñalis determinatꝰ hẽt motorẽ. z mo
bilẽ expsse sm ugorẽ mo. q̃ ẽ
infinitꝰ sic sm tpis ĩ q̃ monet. sic
sic motores orbiũ celestiũ. qz ñ
eet ugor
in ugore mo. tue mo
uerent. q̃ uias ĩ nũc tpis. z nõ
ĩ tpe. z possent mouẽ sphas mouẽs
z plius stellatas expsse. q̃d mo
uent q̃ oĩ q̃ sic sm nãz. z si
nulla dubitatio sit sm motores
sperue ĩ tpe. motꝰ eoꝝ tñ ẽ de
uersitas magis ĩ eis sm ugorem
mouẽdi. z q nõ sit sm sm tpis
ĩ mouẽdo. cõ ẽ. q̃ omia equabiter
sepan sit ĩ nũ nisi ꝑ. accꝰ sed ei de
pendens q̃d hũc ad opus sic dicunt
septe. et ens q̃ in ee. z tpe finit
sm. ñale ẽ. et sic hũc pnũ. ad
ee nu nõ eet. ita hez pnũ. ad nõ
ee q̃ ẽ. z hĩ sic ẽ ĩ pore libro hui
sic pbatũ. ut ꝓbat. aue sicut
ei rei tpis mensurã ĩ quo sua ẽssẽtia
exponẽ ẽ determinatũ. ita est. z mo
tui celi ꝓpiꝰ. nisi ẽ ꝓbẽ ut applicat
motui sue translationis ĩ ingẽs tpe
quod determinatũ ẽ ei sm ugorem
mouentis. z quãtũ ñecessit. z hĩ ut
dere possimus ĩ oĩ ut. nisi ẽ oppus
ad sm nãz. si ei acꝰ ꝓpiꝰ motor de
terminatꝰ ut. z ambellatio. z sm
quod determinatũ. z sic si acꝰ
ethereꝰ determinatꝰ. z mouet sm

mazē celū ꝛ motꝰ eē nō posset
hꝰ emulari. modus. cōd sub ussu no
stro cadit celū ꝛ motꝰ eē diuersa
rūa. et nīe ꝑ pōita magꝭ clares
runt. ꝛ eō tarditꝰ motꝰ primi deinte
subsequētis uchemētiꝰ stando ad ussū
stellarū deprehendētes. ꝛ tales regnos
celestes sensu quasi ꝑ insensibilem
tpis celestis dūtaxat esse tardiꝰ et
ꝑ insēsibilē tpis dūtaxat eē uelocē ad
ḡ nūc nīa ꝛ certū ꝙ ei ḡ nūc in
diuersis de principio antecedentibꝫ
ꝛ cōsequentibꝫ ꝙ celū ꝑ ꝛ uniꝰ
formē ꝙ nō ꝛ sensui. et ḡ cōtra ep nō
ꝛ ꝙ ꝛ sensibilē ꝛ toto tpe diuersis
et ꝙ motꝰ primi celi ꝛ equalē in quo
nō ꝛ diuersitas nō. et ꝙ diuersitas
ꝛ apparet ꝛ motibꝰ speciebꝰ inferio
rū ꝛ ꝑ hꝰ ꝙ motꝰ eius celligi
ex motibꝰ inferiꝰ.

Ꝙ 39 2 hb
celi ꝛ mūdi de nā ꝛ figa ꝛ mot
bꝰ stellaꝝ. Ꝙ hꝰ de hāt stellaꝝ ꝛ
ꝙ nō sint ignee in quo est dif
ficultas declarans ḡlē ex motu ꝛ hīe
gratia celoꝝ

Postquā aut ꝑstructum fuit
de celo ambitu corpis primi
mobilis totalis ꝛ sensibi
lis et de priꝰ eius facie inqui
rendum. ꝛ qz ꝑ nobilior ꝛ stellaꝝ ꝙ ꝑ
cognoscendū tēꝰ ꝙ sciendū de eoꝝ primo
et ꝙ stellaꝝ stelle motꝰ a ꝛ ꝑ ipsi celi
ussū oriūt ꝛ celesti orbis nō stella
tum nō ꝛ. ꝑhensiuū ꝛ ꝙ ꝛ primū nō
primū lapidū uī de stellis eo ꝙ tra
ctatꝰ de stellis est recte ante quicq
cognoscendi predicta orbes in quib
sunt stelle. ꝛ primo aut tria de ste
llis de nō. s. stellarū de quib nī cōes
sunt ꝛ de figuris earū ꝛ de motib
ipsaꝝ. et de hijs primo tractatꝰ
breuis speculum. inquirendū quid nobis
de nā stellaꝝ notū ꝛ primo accipere
et

et ꝓpugnāc ea q̄ ꝑdeterminata sunt &
hꝫ z vnū illoꝝ ait q̄fessū cē poniam
ōnē stellā cē de ñ eiusdē cōis ī
q̄ sīt in low et sīc in toto mō. dupli
mus cī in ꝓhitis nemō cē cōe ꝗnte
cernit ꝑdum destructū ēt̄m ñ a ꝑ
cōiā simplicit̄ q̄ sunt elā nisi nat
mota ē cū klazīs (z nō in simplici
cē eidē sit motꝰ totꝰ et partis
ꝯ ꝓ estella q̄ ē ꝑs ꝗnte cōis sit cēt
de ñ ī ipsa cōi. et nō de ñ denq̄
elonech. ꝓ cī cē cōis sit de nā
eiꝰ tōpis ē sicut ī toto (z ī low gen
dter. dnt nchristnd autꝫ q̄ cōis nō
hēbunt ꝑte rehd igneū cēt ī q̄ta
undeb cie stellaē igneaē cc. ꝓ
lumen (z calorē q̄ deꝑhendezunt
in ipis. et cū eidē sit ñ totꝰ
et ꝓt dēbunt tō celū cē igneū
(z tnd q̄ūterunt hāc ꝓpōm (z dēbunt
omēs ꝓtem simplicis cōis cē eiꝰ
cē cum toto in ꝓpo ē ꝑ illa sita
(z figa. ī hꝫ q̄ nondū intes cū eis dē
estellas cē de ñ ꝗnte cōis ꝓ sūt
site (z fige ī cōi ꝓ ꝗnte nō sup
cē ꝓcreuntiū. petrus ē hic ꝓpo
stellas cē ꝓtes hꝫ cōis dēt in
fere hꝫ gleuig ī ꝓ ū de motibus
stellaꝝ impossibiliꝫ fuerūt. calo
ritas cī (z lumen deꝑhēdi in stellis
nō sunt cā ꝗre debet dari igneū ꝓ
calidit̄as nō semp̄ gruent ꝯ hoc
ꝓ cōiū ē calidū. nō. ait ꝙ ne
quat ex motu (z ait ex ꝯfricatione
radioꝝ ad lond lxxxd. sīc appareat
ī speciēs obuertibiles ī h. ꝓ cuidā
de illis speciēs ī sua ꝑfectā asserp
sit. cū rimota (z radij (z lumen
nō cōiūi sint ꝑ calidū (z nō aut
stellaꝝ (z nō q̄ tribuit rēdezunt sīg
ñ sunt sīg̃ sufficient inducens ad
dñm ꝓ stelle cent igneē ꝙ sūt lu
minose. cū mixtus roꝛis nō igneus
lucē dendat sīc appet ī q̄dā putre
facta (z nemluce. et igit̄ dendat
nō lucē ū simplicior et ꝑior est
sīc ē ī regione mix ethereē ut dr
alex. de hoc illud sequ ꝑstruentes
falsā ꝙ signo credentes decepti
sūt stellaē igneas cē absentes.
(z duces forte decens simpla
tores. amic ꝓ gratus a sibi sit
spē ut grē gratiam. nota aūt et
lumen nō sūt silua grē ut spē ra
tor (z ī nō debere gratiā calorem
ex motu l' hūe. ꝙ ꝓd calor dēt
gratiā acq̄rit cēnit calide (z nō ex
stellis calor ꝓducatur vndeunq̄
stelle ee cēnit̄es calide. nō aut
calidū nec cēnit̄ nō sit missū igneū
undebunt stelle igneē cē. forte
aut ecq̄ nō dicetur de lumine
ecq̄ ū igneū sm̄ suā ꝑfectōm ē
ut lucet ut dicit plato (z id ecq̄
ꝓmen stelle igneē undebunt
ꝙ ē si sdm cōz lucreāt nō igneā
nō cū lucrent sine igne. (z id ꝓ
uenit in eis ēst igneū ut undet
ꝙ dm̄ adhēc. ꝓtum dē ꝙ id ꝙ
gratiā a sibi sīt sm̄ spēm ut greg
gratiā hꝫ ē dicēd de gratiā sūrād
(z nō. cōdenend ꝙ quedo sūrād
hūt greg vnumoād sīt cū hō ex ho
mine gratiatus (z tūc gratia fit a sibi
ē sm̄ spēm. sdm aut hūt gratiā
equiuocā. sicut cū vent stellaād
ex pure ffactꝫ ꝓdeuntes aliā
et illa hūt ēē ī gratiā ex ꝙ gratia
tus. ita ꝙ greg dr sibi ꝗpued et
ꝑ in gratiā one. hꝫ ē semper ēē
gratō. et ꝙ gratia vnita fortuna

ꝙ de gratia vnꝫ et equoca

ē ī ipō. nā aūt aīa grauāt̄ quore
nō ē ꝑ se ē ḡpue grio. nō oz ī pal
uaz. ꝙ uidem⁹ ingredientē alu
gnāz. calido. ut a frigido. cū ḡ
calor sit actiē. sīc ē lumen nō oz
h̄ a sibi sīlib⁹ spē ūl grē ꝓdūa. si
tū uellem⁹ possem⁹ dicē ꝙ motꝰ
ē de grie igne. ꝙ ēd motꝰ ē igis
sīc ī eaḋ sīc ſuscepti utēsi. tunc
motꝰ efficat ut ꝓducat calorez
ꝙ uidem⁹ ꝓ ī igne moto ꝙ ſi ceſſ
gerat calor. ſ ī igne quieſcēte
extinguī. ſi tū motꝰ nō ēt ꝓduc
at calorē. ſi ꝓ ī cor̄ ꝙ diſſoluit
motꝰ ꝙ aſſiciūt ꝓtes ad ꝓtem.
ꝑſ eñ ꝙ diſſoluit ꝓtes ēd mutat
faciūt eas ē diſpoſ ad igne ē calo
rem. et cū diſſoluūtur ūlt quid de
humm sit formē aeris ut aque ut
tē. nūc diſpō fit nāturas ē ꝓducat
igneitatez. ꝙ aūt motꝰ ē in ſīb⁹
ꝙ diſſoluī nō ꝑt ꝙ motꝰ. nūc nō
ꝓducit calorē nī igneitatez ē the
cor̄ ē ecḋ. sīc ꝙtuꝫ ē in h̄ ſuperio
Et ſi ſtatuat⁹ quies ē ille motꝰ
ꝙm sīc diſſoluit ꝓducendo calorē
facile ē rādere. qm nō ē in motu
motꝰ local. eo ꝙ alle ſplue ē diſſ
lutiuus eoꝝ ꝙ mō. ſi aūt h̄ dī mo
tuꝫ. nūc dabitur maxime motu
qui ē quaſi ſupra. ſdum exīstit celꝫ
et alle ē motꝰ celli sīc ꝙbitum
ē in g. ꝓbatoze. ē ꝙ h̄ erit manifeſti
ſtimū. ꝙabitur ē calor ē motꝰ
ſſentia. ꝙalitas ē calor ē motꝰ
ſſentia. ſſitas ē frigꝰ. ē frigꝰ
ſtitas abſtrahit ē ſſit motꝰ ī eis
ī sūt frigida. de hoc aūt ꝙ azz.
ꝙtat in. c°. de aīa formā ſcīo cor̄
ēē ſcm ē ē abſtr du igne ſm
ſuā materiā ꝑſentone eoꝝ nō lu
cet. ē ḡdo lumen nō ē de ꝑſentone

eoꝝ ꝙ ē cēnīb⁹ calidū ī nob⁹ dicam⁹
ꝙ lux duc⁹ duc. ad ē ꝙ hoc. quod lucet
ē ad ē ꝙ hoc nō lucens lux ꝙ cōis
nō lucēt. ñ. n. lucens t̄ hoc ē dra
ꝙm. ꝙſtituend ē ꝓuzed. ſ. alīs nō
lucet ꝙ ingred⁹ ꝓuitates diſgre
gantez ꝓtes ēd ita ꝙ ipſa non ꝙ
figi ſtuꝫ ꝙtes. ē ſic forte patebit
azz. in rop. dr ꝙ tres ſūt ſpēs ign⁹
ſ. cal⁹ ē flam⁹ ē lux. ut forte laſ
latur in rop de igne. ꝙut ēſt ī cū
alienā ē uocant ſpēs ēd dr⁹ ſ
cū lee ipſū. ſ. igne in tēſt. ſtuſto
calo ē. in uapē aūt ſm quoꝫ me
ē inter tēſtre ē aſpd et aereum
flam⁹ ē. et ī aereo lux ē ūr. et
quoꝫ nō dicim⁹ ſatis ꝓ. ꝙlue
nō ē ꝓpriet⁹ igne ſ. ꝓ nō ſoꝫ
celeſtiū quoꝝdam et quoꝝdam
tēſtreū. ī ſoꝫ. accidit m⁹. aūt quā
aduentiū et qualitates ēkareo ē
ēō nē ē igne ꝙ ſtellas ēē igneas
quę lucent ꝓbm aīad. ¶ Qm de
cū caloris in regione aeris q
ē ſtoꝝ

Quaeritur aūt ſpūr ī ī
regione illa aeris ī dic
eſtꝫ ī ꝙa aſſz aſſib⁹ ē re
mete abſtr dic ꝙuenīt ex ſtellis
ē luce et motu. ſ. ēē ad calidit⁹
ꝙuenit ex fricōne ſ motu ē ꝓſſio
ne aeris de aptitud ēī ad. aeris
motꝰ ē. ꝙ ēd cor̄ ſpiſſā ē ꝙ nām
frigidā calefaciat et ignīat ut
ferrū ē lapides. et ſi ita ſe hēt mo
tus ad hec cor̄ ut dictū ēſt. nūc
mitto magꝫ ignient ei ꝙſtit maxi
ſpiſſa ē ſibi magꝫ ꝓpīqua. ſicut
ē ꝑ ſuperior aeris que ſūgnitur
igni. et ēd ad motū ſuperiorē cor̄
m. ꝓpīoze tangit materiā ē ſ
m. ꝙ maniſſimū ſibi ē indeb⁹ ſoīm
igne ē in eo ꝙ ꝙ. d ē ſnduct eſtū
magnū

magnū relinquit ignē in fōr. aere
Secundū aut̄ veritatē ēt̄ p motū
ignit̄ cū grossa spissa. ⁊ p hūc
mot̄ ī astula plūbea p̄cedit ea
aeris sagitam fortiter p̄acutus
ī illa cū calefecit plūbeū ita p
liquefecit ⁊ distillat de astula. reddā
mus ꝯ ad ppō. ad aptantes hꝰ
dictos. p sūt stelle ꝑ fortissimū
motū suū exacuātur ⁊ nō ignis
dicit ꝙ ea q ignit mḷ ꝑ fortiter
movēt. ⁊ cū ex motu calor ignit
aer ꝯ ignitior ē in circumeuntu per
quem aerē ꝙ ē vicinus cū stelle
. iste aut̄ stelle p effectū dicūt ignē
nō ob. cā ī. ꝙ ignē incedit p motū
suū in aere. nō quidē ita ꝙ aer
sit locus calid. ſ ita ꝙ motus calid
effectū suū extendit ad aerē. et
cū motus calor ꝙ effectū ē in aere
et aer ille ꝙ ignis ab eis ꝑ mo
tum ⁊ lumen calor fit ignis. ⁊
cū cēt stelle. iste ignientur hꝰ est
ignis dicūt. ab aere nō quidē ꝙ
succēdunt. ſ cū ꝙ cēteant aerē
ignis ꝓpriet̄ equore. quia
hūc eas ut agentes. ⁊ aer hēt
eas ut patiens. ⁊ hꝰ nō calefi
unt. sīc dicūt maxē calefieri nel
alia stella calida. ⁊ iste modis fiunt
impropr. ꝯ ꝑ. ista stellas ignis
dicūt ꝙ effectū dictū. sm̄ ēt̄ aut̄
hūc dicūt stelle ea. ꝯ sillitudines
hūc stellas. sīc. assub ⁊ cometes
et ignis ꝓcedēs et hē. et illa. ꝯ
dicūt equos ꝑ multū calorem
suppōnis aeris. cui zegro effi
uerat. et ē aer ignitus. ſ ꝯ breue
exōis in exemplū stellaz talium
ꝯ in ēt̄ nō sunt stelle. ſ ste
lle dicūt ꝑ sillitudines. quod hent
ad stellas. cū aut̄ sīc tales stelle
ignientur. ē. ſ incendetur ī aere
ille ignis ꝯ ex vicinā motā stel
lārum ⁊ circumtrate lucis fit est
ignis. et cū cēt tales vapores
qui dicūt stelle ignientur. ab eo et
sunt ignes. stelle aut̄ ꝯ ſ sūt ī or
le suppōni ꝯ nō ē eiusdem nāe cū
cēteris elis circūvolūt̄ in ī orbe
suo ⁊ cū nō ignientur ꝑ nō ē orbis
susceptibil impressionis. ignis aeris
et percussiuz. stelle aut̄ ꝓdicte ꝯ
sūt sīc assub ⁊ silles nō ignientur
ipse. ī. ꝑ aer est sūb. orbe ꝓpinquo
corpō ꝯ ē orbis lune nō ꝙdem
immediate. ſ p mediū ignitū. ad
ꝑ ꝓpingit effectū motus stellarum
⁊ cū cū orbis incedit p circulū
fortissimū in circuitu tale fit aer
ille et ignit. ꝯ hꝰ tm obviat. dicē
ꝓpositū dicens ꝙ oē quod agit
tangit sīc dicit aer. in hō. xpus. de. my
nalibꝫ. ſ p imitatē ꝙ calorē ut
motū agit ꝯ tangit. ad aut̄ ꝙ
tangit ultimū suū hēt sīl cum
ultimo tam. ꝯ si stelle agūt in
aerem hūt ultimū suū cū ultimo
aeris tactu ꝙ ē ſphā. ꝑ inter or
bem ⁊ aerem ē ignis medij ⁊ sīc
inter stelas ⁊ aerē ꝓtem ꝑ ꝓpe
re ꝯ superiorē ꝯ estuēt ut dictū.
mḷ. si motus facit calorem in
orbibꝫ in. orbi ꝓtibꝫ sui equaliter
moueāt. videtur ꝙ orbes ī omnibꝫ
ꝓtibꝫ sui equalē debeāt calefierē
calefiunt ꝯ aeris estuosi ita. aeris
humiditas ꝓtibꝫ. alioꝝ sūt stellas. ⁊ re
ꝯ dicūt ꝙ stelle calefaciunt aerem
ſ. ad hꝰ ipse obiā rūdet alex. dicēs
ꝙ nō semp ē aeris ꝙ aē quod ignis
tangit ita ꝙ ultimū eius sit ad ultimū

obscuro

eo⁹ m̄ placet sue ꝓpie⁹ ab ipo
& dat instantiā de ꝓxīo ad ꝓxīm
stupefierī & ꝑ ille ē in remo
ꝓpīquo tangit manū ꝓstratorie
& ecl̄ips ē stupida. & tū stupefia
cit manū ꝓstratorie. et hec solu
no placet theonistice & ecl̄ēr. de
centib⁹ ꝑ ꝓxīm stupefactor agit
i rete non ꝓpīquo stupefactorie
sensū & rete nō hēt sensū. & agit
in rete actiōn passionis alterius
& stupefaciāt manū ꝓstratorie &
rete stupefaciēt si rethie semꝑ
hrēt. stelle aut nō talia agerent
i ꝓpīquo orbe & sic sub ipis nō ecl̄
mon stellaz. et eo nō ꝑt medietas
orbis talis impassio ꝓpagē ad ignē
& ad aerē ꝓpīquū superiorē. & dicit
eo duo ꝓpīquū ꝑ ꝓ ꝑ venit ead
actione alt agit ꝓssid & alt non
ꝓssid. & alt agerent in id ꝑ ē susceꝑ
tibile. & alt in id ꝑ nō susceꝑ
tibile. & ꝑ hoc ꝓbatur actiue & pas
siue. ꝓmo ꝙ ei mons sue umbre
descendit quod ꝓssid & eo umbre ei
ascendit quod ꝓssid. et cū utrūq; ꝑ
descendit nō tū descendit nisi ad
ꝓ raresiē ꝑt. et eo neutr⁹ horū di
scendit ꝓpīquo orbis nō calefactat sic
supra dictum. deinde ꝙ ꝑ rectū orbi
& ad illū. & ē descendere & calefa
cere. ꝓmotū ē tū. & stelle sunt
ꝓssiones ꝓpīquo orbis. eo hec ad
magn. attribuit orbi sm stellas. quod
sm alias ꝓpīquas stellatas. & nō ex
ꝓ medietate sue agit ad ꝓpīquū. tan
git ad ꝓ agit. si sufficit ꝓ ꝓ medie
tangit. hec ad eā forsan impugnat
& ad ꝓ agit. et sm medietatem quod ad
ꝓ tangitur et sm medietatem quod ad
ꝓ tangitur et nō medietatem nil per nō
deo tū illa sint equalia susceptibi

ꝓz stellā magn
ens ꝓ orbem

x

x

ral impassionis. & ꝓ hoc dicit ꝑ phi
ꝓpter. quia sub stellis magn calefit
quod sub altis orbis nō stellatis
. et ꝓpīquo eor. quia subꝑpōit stella eo
ꝓ sol mouet & impressionē suam orbi
stellato. et hoc signū & ꝓpter tale
calorem ꝓmotum quia mare magis de
scendit & sub stella sit. aer illorū ꝓpīo
ꝓmotū remittit impressionē nō stellatā
no magis elongatā aer ꝓ obliquitatē
radior stellarū adiacentiū. & nō ideo
tantū ꝓmotū frigoris. & contingit
hoc in diebus & ꝓ motu solis & nō
eo ꝓ sol sit ignis. et silr de
altis stellatis. nec aut dicēdū
sm ꝓ agentium ꝓ altis diē stellā
hunt ꝓprietates elementorū aut
dicendū inferiora nō sic dispōite ꝓ
ipsis & sicut patientes eis in
nō. & susceptibilia & ipsis etatis. & id
nō sic ꝓ ꝓ ad agit sm dictū. aerem
ꝓ dispositus sub illis eis aut ꝓ frigi
ditatem tactu sm eā & patientes. quod
impotunt mō ꝓ ꝓpīquos & alios ipis
stellis & impotunt calidū & frigi
dum & humidū & siccū. et tū ꝓ nul
altis dispositus. & si hoc ecl̄ ex
motu tū stellarū & ꝓssitudine
nū sic ꝓpīquos & altorem ignem
& hor nō patuit sic expressum sm
ipsū. et eo ex hac nos patet dissolu
tiones et loqui de talibus stellarū
sm dictū altos plurium: C. 3m

& est digressio declarans vñ cāt
calor agentium stellis

Inquirendum ꝙ tū de stellis
quere ꝑ ēst de nā calorū
ipsarū. & stellis agentib⁹
nil ꝓhibēd. & nā aut stelle sunt
inter

inter se in gradu vel specie & nō. dicit
primus orbis. Z. ē de stellarū diuer
sis effectibus. dicamus aut de primo
p ē de nā caloris vehementis. i stell'
omniū vel. plurimū. p nos inuen
tas stellas ī oppone istā naturaz
propter ē ī observationibus phoroū
p. idem operant frigori & idem ca
lori. & cum aīa sit moventi
si eod calor ex motu tuz omnes
oportebit calores. et id calor
nō ver nāz ex motu stellarū tūz
silr aut ostat p nō natus ex mo
tu lucis ipsius. & ptatus ē ab ar
lumē nō ē corpi nīs motū ī p
actūs motus. s. corē lucis. cum q
sit for motu suo nō inducit calo
rem. videmus ēi p ex fricatibus
aliquibus frumenta nō nāt calor
induci. ex p calor nō inducit nisi
ex motu calorāli sic de primo aere
aut de aere nō ex luce pue
nisse calor videbit. ymo ad sensū
p lux subito lumine posita sit. ad que
fit reflexio fiunt vehementes
calidi. & ptin eod. obtutibus fiunt
illi frugibus. et videmus ī speculis
plurimis p. si fit reflexio ad
locū vnū. nāt ellei ignis ex mul
tiplice. & lumen stellarū et so
lis vī ē eod calores. & p interā
vī ē q̄ sic operāt. i. quem esse
rem videri ē ī illo cōsilio.
lumen q̄ si sic operatur calorem
vī ē p sic eod calores. et vide
sic p lumen p sic opponi frugori
et vīs ē sicū. vide q̄ p lumen
nō sit eod calore p sic. & ad aud
hec nos dicimus sine ppositione
melioris sine. p ex motu & lumē
et stelle sic nāt calores. & pulī

quide motu ē eod caloris p ē motus
lumē aut dupl ē eod caloris. hoc
ē p unitatez. & p reflexionem
radioz. p vicinitatez. quidem
sic dicimus p ū unius ē lumen
p ē calidius sic solis ex motu ibi
erit maior calor. & hec unitas
ē tribus modis. p ex vna ē tre
unitas diametri. et altera ē oppo
situm capitis ad diametrū. vel
ad lineā. a diametrū nō valet in
cluditā. et tanq ē minuta spe
ī. sol vel alia stella tali lumine
mouē. tercia unitas aut diametri
vocat mixtum primi diametri
ex centro differentis stellā cali
dum p essentiā ibi ē optimū mixtū
rem calore quod milies ī suppo
nuntur magne stelle cuiusq. et
ī tradur plin p vltī esp circule
distis videlicet p ne equale distan
tia ab especiebus calidioris sit loca
quod certa ē quidē. ad aquilonez
ī ea p. una stella ē in aquilone
oppo magne in medio. pp p eod
idem dicit medio tpe ī medio
ē ī tumultuz. ad meridiē ī tribus
vel pot similitudo primus pp magnitu
calore solis. oppo ar hiatus ad
rem sit capitis ad diametrū ē ī
sol diametraliter stellarū capitis
lucis aliquoz. & tūc reflectuntur
radij in se ipsis eo p. ad pedes in
quibus sit fit reflexio & diametri
mei breuior est mixtus ī p tria
unit ab eo p primo ad ch pūctū
et ī stelle magne diametri tribus sic
maioris caloris operatis ī nostro ad
arctorem. inglim reflectuntur
& ē calidissimus ē regio eoz. silr

ī. sol ipsius
de ē calore
loz ē in prose
nostris.

ī. mixtus lumē
mus calore ē
inferioribus

quorū rectū rapiūd sol tūsit ⁊ aglm
declinat tuno sic loca calidoza ḡn
tompū declinat ab eis ·⁊ ꝑ tto impū
declinat tanto acuerti angulo ze
flectit ab ipis ·ut tutudines aut ez
spe nocto loco spe illuc aqua sol pure
ꝑ multo tpe ꝑ ꝯ rectū strictura ze
redit sic ē ondere in nyctio signoz
i fine ſgitarij ⁊ i pn capricorni ·⁊
sic i fine geminoz ⁊ pn cancri in
qbus ꝑ rectū mdiū nyctij signoz
sol ·q· ꝑ· oriūt· gradū vndē strize in
eodem loco qz nō multud distat gra
dus ·ḡn· i fine geminoz a gradu
·ḡn· i sic i fine cancri in pn cancri
·et sol astendens ꝑ gradū i sic in
fine geminoz ⁊ descendens ꝑ gradū
qui sic i pn cancri zefficit ēt
pmeted stuat solestiū ·⁊ eo ḡ nimo
zatur in loco eoꝝ ·⁊ radij eoꝝ ꝑ offor
tūt multud in loco qui supponunt
illis gradibz ·eo ꝑ calet solis zductꝰ
ep̄ dic uno offortū ꝑ calorē zductꝰ
ep̄ alio de ꝑ oīb dieb qbz ino
ḡradibz dict ·⁊ eo tra ethiopie
ꝯcauo supponi ferunctur ē loco
qui ē sub ep̄no ·⁊ hī multo magis
ē pximis gradibz sagitarij ⁊ pxi
mis gradibz capricorni ·qz i hiemib
oīb trib tūc calorib hī ē diametꝰ
breuissim ·⁊ diametꝰ altitudo sol
sup cenit et altitudo nocturni signoz
ꝑ pn ē dū ista loca ē immensa ⁊
inhabitabilia ꝑ calorē dissecans
aūt lacq delms in hī ꝑ post istud
fluuiū ·qui uocabī de longitu
ne ⁊ latitudine cognitus sue loco
inhabitabilib ·si aut ꝑ dict ꝑ tot
ozbs hī nō sit tūc calorib nil salē
stelle oīs dicunt ḡn nō ·qz hoz tom

ozbs sit de nā cōe lucide ·sicut dt
auic· nō tū toto ozbe uigent et
eō ꝑ ḡn nō uigent· nō emittūt lumē
⁊ eō nullo istaz uice ē nā caloꝝ
ꝑ inter oīa stellaꝝ solā sol emittit
radios fortes ·⁊ eō solā ē hꝰ uīs eā
caloꝝ· et hꝰ tūc sic ·ḡn· ꝑ tū
sic collecte uīd ⁊ effecta caloꝝ
solis ostendit· et tūc illaz est
magnitudo solis· ipe ēt unt corpō
simplicia nō ex uaria ꝑ solidi figura
uiuū ē corū mixtio· ꝑ tūtate ē ozbe
dene· alia cā· ⁊ eō ecc fortiōr est
eō effectus· ē eō ē solaris corpo
ris ꝑ ssitudo· ꝑ tūt uincit oīa alia
stellaꝝ· ⁊ eō fortiaꝝ fluxus ⁊ calo
ffectus· ē eō ē lumen magnitu
dis calcatū in ipō quod ē aliis
luminaribz· ⁊ ideo fortiōr eō emittit
radios ⁊ magis ufentes infernū·
ē eō ē subtilitatis sic eō ⁊ puritatis
ep̄ penetrabilis ē oī luce lumē
eō· ⁊ magis dissoluens ea in que
cadit· ꝑ ꝯ et calidū eā ē· ⁊ sol in ii
sny luce het mōtē igneū· sic ⁊ ꝑ
stellaꝝ separat het mōtē tenuꝰ
⁊ ꝑ lumē het mōtē aq̄· ⁊ ꝑ
ꝑ altoꝝ planetaꝝ het mōtē
aereū ut infra dicemꝰ· ⁊ eō est
quod phi dixerūt ꝑ radij solis
in eo ꝑ radij nō het producē caloꝝ
·ꝑ calor ē appetatꝰ igis qui mō
a radijs eoꝝ sic ferūt a magnete
⁊ adducit· nam radius eō hoīs cuī
ep̄ibz angl· adducit sagitta que
ē solis uirtutis· ⁊ ut ipse dicit ⁊ ste
llis sagittalib ꝑpis· ⁊ tribz planetis
alioꝝ ·i· sic sagittū· ꝑpiter ⁊
mars· ⁊ ffert oꝝ aut stelle· uel
sic ut ꝑ sol semꝑ sicut dixim

et mer

ꝑ ḡn nō tot ozbs
ꝑ lumē tūt calorē

ḡn nō ḡr sit maior
calor· ꝑ sol ꝑ ſ

et mouetur. et mouetur nō solle
co ꝙ nūq̄d elongauit̄ multū a sole
.ut recipiat lumen a sole sī luma
ꝛ cō nō mouet nisi mediante solis
reflexo aut ē cāt calorus. eo ꝙ
i reflexione multa radij dirigū
tur ad punctū vnū ū ꝑpendicula
rem calorē. aut celestis loci. aut
i toto intendē. sī. appet i hemisphe
ut i stalo ut forte extra bñ rotun
do ꝛ implecto. sic frigida q̄ oppōitu
ē fortissima illuminatione illumi
nat vnū latꝰ ꝙ apta ꝛ ad illud sit
reflexio radiorū i quo est acten
dendus ignis supra ꝓma ꝓpinq̄ sphe
et bñ sicq̄ ū sit motus impedied
superiorē calorū. ꝛ remanentia
sī eidem ꝓportiō. ut ū sit motus
obliq̄ radij sol̄ i cadentes i corp̄
reflectentes ipsum sī ē sup̄ eminē
.Si aut̄ q̄ratur cā q̄re lumē ita
fiat calorem sic ꝑ dicta ꝙ ꝓpi
qua lumen sit corp̄ calidū ut radij
eiꝰ. ver cē dicim̄ ꝙ lumen ē ꝑticula
ꝝ stellarū ꝛ cōis celestis. qua
ꝑter motū ꝑ gradatim ad cē ꝛ cō
motū ꝑpm motū ꝛ celi alter ꝑ
lumina influxū i gradatim ē sī
ut ꝑdicti ꝙdam equalitas omitt ꝑ
mutat. et cō ignis ē dissolutiuus
ut ꝛ ꝙ motus celestis mouet ꝛ ideo
celestis calore ignissico i ꝑ
ticulam. hoc aliud ꝓpriatem
hꝫ possit i q̄ ē lumen hꝫ cōis
ut illud. sī. aliqñ ut ē lumē ig
nis. et aliqñ ut ē lumen sūm
sī nos in scripturis ordinemus
omnia q̄ hic mīe ordinauim. dī
mus lumen cē quēm calorus ste
llaꝝ ꝛ cō est regio superior aer
ꝑstituta tū ꝑ motū ꝑticulam

celestis cōis. tū ꝑ mixtū ꝑticu
lum. ad ignē i fluentis ex orbe
ad hūc aut ꝙ q̄rit. ut lumen ex
motu nat ex se sit ꝛ calorus
dēm videt. ꝙ non ex motu quo
mouet. sī ꝙ mouet ꝛ dissolui
tur et mouet ad ultra ad forā
.ꝙ lumen nō sim ꝙ hic mouet
ad omnē formā. sī lumen nō
ut stellaꝝ sub ista ut illa figura
hꝫ stellaꝝ q̄uīcūq̄ cū ꝑticulis
formand sphā q̄ est i calore ex
tracto ꝑ lumen mouet ad hāc
ꝑtem ut illud ꝛ cō dī. nec i hīs de
qualitate ꝙ i semīe ē reflexio ca
lor. hꝫ ē celestis celestis ꝛ aut ꝑ
formant semen ad ignis ꝑ
mutand. ad hꝫ aut ꝙ q̄rit utrum
cēlis ꝓpetur calore ut nō dēm
ꝛ hꝫ ꝙ nō cēlis ꝓpet calorem
ū cor̄ calidū. calidū. lumen ar
ns cor̄ ē ut calidū cor̄ ē ꝛ cō nō
cēlis ꝓpetur calorem. sī ꝓpet
ignis ꝙ ꝑpetuatē effectus sui ꝙ ignis
q̄ ē dissolue illuminatiu passibilia
ꝛ ꝙ iste effectus ē est motus. ideo
motus ꝓpetur calorē. sī dissolue
alter ē effectus lucis ꝛ alter est effectus
motus. motus ei dissolutiuus fracun
do ꝛ generādo ꝑtem ad ꝑtes. lu
men aut sic fact ꝑma ultra mouet
cōis ꝙ nō despō. qualit. ad. quam
mouet. nulla ei motor ꝑmū in
aqua motu nr motu q̄ mouet
ꝛ cō est nō despō. q̄situate ad quā
mouet. hec q̄ dicta sint breuiter
de solutione ꝑmi tunc ꝙsitoris.

¶ Hīc ꝛ est digressio declarans ꝙ
stellę ꝛ orbes sint viuę ꝛc ultra

Quęrebatur. quid inferius
utrum stellę sint. ad hunc
rem ingrię vel spē vel ꝑ

uersus ꝓ. ⁊ ē nō mestellach ꝓmittit hui
us gne vnū (scꝫ ꝙ ad vnā ꝑtē attribuit
eis motū vnū rectilineū. ⁊ cū oīe
silē hēant illud mouē circulare uī
dentur cui ꝓtinquare ꝑ formam
eidem sp̄ēi in oībus ⁊ hec nō con
firmatur. ex multis signis q̄ē nos
in cōmentatiōibus hui libri assignatis
p̄sumimꝰ. nā stellach auctōritatē argu
endo dr in li de sp̄aemonte in quo
loc̄ de stellis (⁊ merito) ostendit ⁊ uī
hec nō affirmare ex uno .v. cen
nard. q̄ scīt ex eis sup determinātibꝰ
formare ⁊ sp̄erā vtra uī ꝑtē ꝑ
tō ē vnū nīe (⁊ vnū sp̄ēi. ⁊ si ꝓ
obiciat ꝑ dictū nā stellach ꝑ simo
nem ang̃. dicentē. q̄ scīt ē vna ī
dāne velocitꝫ magnitud̄ celo supe
riori. s. motū ꝙ ē ab oriente ī occi
dentem sc̄ polos mundi. vtra ex vna
nām ⁊ forīm ee dispāb. ab illa. que
attribuit inferioribꝰ orbibꝰ motū
cōm ab oriente in occidentē q̄ū ad
rectitudinē sm sp̄es. attribuēdas diuīs
uelocitatibꝰ orbibꝰ inferioribꝰ sm
p̄dictam q̄ sātus expleat circulū
in .xxx. annis ⁊ luna ī mense. et
sol in die. in diuīsis ꝓporcionibꝰ maio
ribꝰ ⁊ minoribꝰ. et ꝑ illd dicat or
bes supremos ⁊ stellatū ee diuīsas
sphēras. r̄ndet nestellach q̄ omnes
stelle ⁊ ꝑ stelle sūt equalis velocitatis
⁊ ꝑ tarditatē ꝑficiat circulū vnū quod
alie attingit ꝑ motū alicuius sphe
re. ⁊ cū dr q̄ si luna ī mense
ꝑficit circulū ee ī sp̄a saturni
ipsa ꝑficiet circulū in .xxx. annis
⁊ si saturnus ee in circulo lune
ipse ꝑficiet circulū suū ī mense
uno. sz dictū istud dictum videtur

⁊ in nāle ⁊ inde. ꝛc. ⁊ ī ꝓpinquo
sunt recta ⁊ determinata. ex q̄
apud ee forīm videm q̄ saturno
attribuit tantā velocitatē. ⁊ dicit. que
circulo celus attribuit tantā velocitatē
ꝑ̄ stellas ⁊ sic de aliis stellis ⁊ or
bibꝰ. ꝑ nō rōnabiliter dicit ⁊ ꝑ dr
ꝑ cōsequens ⁊ ꝑ stellas saturni tarditas ꝑficit
circulum suū velocē. ⁊ sic ꝑ velocē
mobilia terre ad loca distantia ad
terra hūana. vtra sc̄ hui mobilia
cōtrariter ad loca distincta circu
lariter. (⁊ sic sc̄ dre sūt distantiarū
terre ad ꝓpinqua ⁊ decrescit ⁊ ꝓpinqui
orum ⁊ augmentat̄ ⁊ decrescit) in quibꝰ sūt
mobilia simꝑ generata ⁊ aqua et
media. vtra differunt sc̄ medie ro
unde ꝑ polos ⁊ centra. ꝑ hꝰ solet
ꝑ ꝓpinquitatē adiuncte nō hui or
bi saturni sc̄ terre. et cū sātus motū
ē sc̄ polos suos sm ꝑ motū et
sc̄ sūd centrū nūbi ⁊ nō lunē. ⁊ cū
silens ꝑ simplē ee ꝑdicit in orbe
sātus nō moueri nisi moueatur
mobilia. ipse sc̄ polos sātur. ꝛc. ⁊
cū ee dicat ꝑ nūbi nestellach.
amꝑ in orbe roseo nubibꝰ rubeo et
densō residens. attributa pribus
nē sm. grauedinē fore sūt. videm
ēt ꝑ cui ꝛc. ꝑficiāt cū aeris ꝛc. ꝑpetuitate
grauedinis fore ignis. ꝛc. nō ma
net. amꝑ sūb sit aeris. sz tūsit
ad formā ignis. sic. nūt ⁊ de omnibꝰ
aliis. cūq; esset tā ex rōne. quod
ex augmentatione etc. ꝓpinquitatem eorū
ꝑ ꝓpres nubibꝰ circulis nō stellate
differentes sūt velocitatē et ꝓpinquitatis
ad ꝓpres illas q̄ sūt stelle sūe sūt
fixe sūe planete. videbit. ꝑ ꝓpres
orbes nō stellate dicunt sp̄ā stellas.
idem

edem aut ni(z) de ipis int se stellis. ſ̄ nunq̄ ē dr̄ūz nō hut in ſp̄e nō hut dr̄ūm. ꝺ quod ī ꝑpetate (z) ꝓpone ſp̄em ūnte. ſic̄ ſtelle nō dr̄ut ſp̄e. ſ̄ hēbut dr̄ūm ī ꝑpetū (z) ꝓponūt ſp̄em ūntū. ꝑ ſtm ē ꝑhūt ꝑ omis obſcuitates ūntuſe ſtrās de obſcuitate ſtellaz. tra dunt ē illi ꝑdam ē cal. dus eſſe lent (z) quadā tempate. (z) ꝑdā ē frigidus eſſe lent (z) ꝑdam tempate. et quadā hyē ductus modi (z) quadā ſiccus. et ꝑdam hē ꝑpetates. nūtrās ut calidus (z) humidus nō frigidus (z) humidus (z) hui⁹. et quadā masculinas et quadā femininas et quā ſm̄ūtates. ſ̄ ꝑpetate ſilitudine ē ḡnitem. ſ̄ hūt aut ſi ſtūt uni⁹ ſp̄ei ꝑ ꝑpetuit ſuā multas (z) dr̄ūtes ex uni ta ē ī ſ̄ ꝓpendiosa ſ̄ ſ̄ret ꝑ lud. adhuc aut ꝺ ꝑ ē uni⁹ ſoz. ſm nūtrās ꝓpriā hēt ſub ſoz illa. ſi ſ̄ tota ozbis ē formie uni⁹ ut dic̄ abſſ dr̄ūtes tota ezit ſtmus. ſ̄ ezit ūdem⁹ in ozbe ſimplicit⁹ ezpozi bit ꝑ nō ea diſtinguit. ab ingrem ū dudens ea ſoz ſtūt. ūdem⁹ aut ozbem ē duſſe ī multas ptes ꝑ ſ̄ ꝑ ūdem⁹ aſtronomes (z) ꝑ uen tiones ſtellaz ſieri dr̄ūt ꝑ ē nullo nō poſſet ēpūte alt⁹ ſtmus. ꝑ ſtmus una ꝓpe mota nō (z) alia ꝑ equalem diſtantiā ſemꝑ ꝑſeq̄ris aut ꝓcedēs ī ſtmus ꝑ nullo nō ūdem⁹ ī ſtell' ozb ſ̄ nō totꝫ ozbis ē ſtmus. nō ſ̄ aut ad hoc eaꝺ dr̄ē. ūdem⁹ ſ̄ ſuꝑ lib⁹ eccl (z) mūdi ī loco ū azz laſ de ū ſtellaz ꝑ ozbis ē uni⁹. ſ̄ ſtmus

ut⁹ duſſe ſūt ꝓtes. ſ̄ ozgnice deſimentes. ut ꝑfectiom uni⁹ moti ī cōi. una tm̄ ꝑ ſuꝑ hēt motū ꝑ ꝑ et ꝑ ē nōn nō ē dr̄ūm ſ̄ alie ꝓtes ex duſſis ſūt ead ēpūte. ozbis aut ſimplex ē (z) ꝺpōit. ꝓtes alie ꝓtes monē tur ī ſp̄ie uno ī toto ſ̄ ꝓtes ozbis monent⁹ in ſp̄ieꝫ duſſis. adhuc aut alie ꝓtes colligant⁹ hūt ad unū. ad ꝑ ē ꝑ in ūnib⁹ ꝑtib⁹. (z) ſ̄ nō ꝑ hm̄ ſ̄ et in ꝑtib⁹ ozbis. et ex omib⁹ hijs dict⁹ ꝑſtat diffinale ē. ad unū tm̄ dr̄ē de nūtu ozbis ꝺ (z) ꝑhi unt ſe diſſentiat. et ꝑ ſom dem̄ tm̄ ad. ſ̄ nō poſſi. ad ꝓuenire. ſ̄ ꝑ ſine ꝓuidio alioꝝ ui in ūdem ꝑ ea ī ſ̄ ſunt de ozbe duo ſūt. ꝓuꝝ unū ē nā ſp̄ei et alterꝫ ſp̄ietas ſp̄ei. et ſ̄ietas motꝰ ſp̄ei. et ſ̄ietas ſm̄ūtis. ſ̄ ſtendo ūm ſp̄ei de nūtue. ꝓdeꝫ poſſum⁹ ꝓuenire ī alt ꝑ ē rotundū. et ꝑ motꝰ ei⁹ ē circularis. ſ̄ ūm ei⁹ in ſp̄e nil ī ꝓtib⁹ nō poſſum⁹ ꝓuenire ꝑ demoſtra tionē. ſ̄ adhuc ꝓuenim⁹ ꝑhi ī aut nos ſuerim⁹ ꝺ quid induxiſſe dem̄acrē. ſ̄ ſp̄ei ei⁹ (z) ꝓprietatē motꝰ ei⁹ hūt ꝓuenim⁹ ꝑhi ꝑ de moſtrāes (z) ꝺ uſꝫ hodie dubit ē ſtm ꝑ. ꝺ uidem⁹ dr̄ā ozbū (z) ſtellaz. et dubit ē ē ezit de ex centricis. et epiciclis. (z) alijs ſ̄ſtūt ſ̄ ſtm̄ de ozbū nā (z) ſtellaz. ꝑ ī not⁹ ūt globulis ī hēt ſp̄e ē ꝑ ozbis in ḡne ſit ꝑ uni⁹ (z) ſtrāus dr̄uſſe. nō in ozbib⁹ quā ī ſtellis et dicit ꝙ me ſtelach ꝙ ꝓpriam ꝓuenit ipſi loqui de nā ꝰ ozbis (z) ꝑ ꝺ de motu eſtellaz ꝑ ē ſ̄ ē ſ̄ hic

dubitat ē de eccētris (z) de epiciclis

ſ̄ ī ozbes (z) ſtelle ſūt duſſe ſp̄ei

ne locum ꝑ ꝓ̃m ꝛ̃ ꝛ̃ñm ꝛeputo ab ſurdu
ꝑ ꝛ ꝓ̃ mathe⁹ ſiett et nō nāl
ſ̄ deffalq ꝛ ꝑſtruxit uſ̄ ſtella ab
alijs ꝑtib⁹ orbis dr̄ut ſp̄ē · ꝑ nec
ꝛpdem ꝑ nulla ꝑ ſp̄ē deffecat d
ſuo toto · inferes aut ꝓpt ꝑ ſtella
ē ꝑ orb̄ in quo ē · ꝛ ꝛ̄ dr̄m ꝛpdet
ꝑ ſtella ē · ꝑ degrad ꝑ orbis cui
ꝑſidet motor orbis ꝛ ꝑ ꝓpriū ſp̄
fluit motū in ſ̄ orbē · et omēs
alie pres ꝛefferunt ab ad ſtellas
ꝛ nō dr̄ut ab alijs ꝑtib⁹ ſp̄ē · ꝑ ſp̄ēs
ē motor ſ dat ſp̄em rōnis orbi per
ſtellā · ſ̄ aūd dat ēē p ſe ꝛ ali · ꝑ
ſe ꝛ ꝑ⁹ alios · ꝛ ꝑ denſitatē maior
ē in ꝛpō ſtella · ſ̄ ſi ē ita ut magis
in ꝛpō auriſſ̄ nebulositatis ſit que
dat ydoneitatē ad ſuſcipiendū
aūd motorē · ſ̄ nō ē ſillē de orbis
ſ̄ orbib⁹ · ꝑ ea mouent ꝑ naturā
ſ̄ mō ē ē multis ſatis ꝑbue
ſ̄ nō orbes ꝑ intelligentias ſ
adhuc ut motū influat exigunt
nobilis ꝛ nobis ep̄ ꝑpe ſtella cui in
fluit motū ſ̄ ſupra dr̄ūm · et
ꝑ nobilis ꝛ ſimplicior debet ēē
ens ēē ſimplex et ſpūale · ſ̄ in
nobilib⁹ ꝛ ēē ſit ēē dr̄ūm ſimplex
ꝛ ſpūale · ꝑ aūt ſit de orbis · ſ̄ ꝑ
ſimilitudē ſtellaꝝ · infra dicendū
ſ̄ ſpōlem de hijs ſimilib⁹ inquiſitionē
in ſequēti tractatu poſt · ſtud · ꝛ ꝑ
ſimilitudē de dr̄is ſtellaꝝ ſunt ſp̄ē · dr̄ūm
ſ̄ ꝑ ſtelle · ſ̄ ſūt in duerſis orbib⁹
dr̄ant ſp̄ē · ſ̄ · ſ̄ ſūt in orbe uno nō
hūt tantū dr̄ūm · ꝛ ꝑ dicī de dr̄o
ꝛpreceſſ⁹ et exponū ſtellaꝝ dr̄m
inder̄ · ꝑ ſtelle que ſūt in orbe uno
ſ̄ ſūt ſp̄ēs · ſ̄ ſp̄ē ſ̄m omē phōs
ꝑter unū ſolis · ſ̄ hoc ꝛtabit · ſ̄ dū
ſūt in cello uno · tūc ſūt eiuſd
ſp̄ei · et nobilis · illas ſuperiores orbi

ſue nobe ſ̄ · ſ · dicendū · et ꝛpēs no
torius eē ſue nobe · ſ̄ · ſ ſūt duer
ſis orbib⁹ ſūt dr̄ūs ſp̄ēi ꝛ di
uerſ ꝛ motor ſ̄ dicendū ſupra
· et ſili dr̄ūt ꝛpōnes ſequūtes ꝛ ꝑ
ſiones · ꝑ ille ſeruūtur ab duer
ſis nobilitatē ꝓpe unū orbis et
ab ſeruēt duerſe ſorōs · i duer
ſis orbib⁹ · hec aūt ꝑtinent in ſ̄
ſcripta · ꝑ aūd dr̄ aūēt · nō ē inte
ligendū ita ꝓ orbes ſit unus ſupiꝰ
duus · ſi ꝓ⁹ ꝑ exponēs eū orbū ꝛe
ffert unū · ſ̄ ſpūē unus · ſ̄ exponēs
unū · alios · ꝑ deſiderū ꝑpter motores
huiꝰ omēs inferiores motores · et
ad ipſum ꝛefferūt omēs motū ſuū
ꝛ ꝑ ipſ aſſūt · tota orbis unus · mali
ꝑ ad eum ꝛeffert omēs motū ſuos
membroꝝ ꝛ ſuū ꝓpe · ſ̄ · ſ dicitur
hūſit ꝑpter ꝑfn ē deſignare ꝑ ꝛe
ſtrictionē · ꝑ ſpūalis illa ē ꝑmoue
re ē ſ̄ in duce ēēntia · ꝛ hanc
ē ꝑ multa antiquor ꝛeleſtia ne
cauerūt influere ꝛelli · et ſpōre
miſtore ueruenerūt ordinē ꝛ am
ogregationē orbiū ꝛ ſtellaꝝ ſ̄
ē ultra ꝓ⁹ · xi · ꝑpe ꝑhie · xxx · dētur
natur · de nūo aūt motū unū
ſ̄ ſp̄ē · et unū ſ̄ ſtelle ꝑſ̄
labitur ꝑ hūſ̄ ſūt ſufficiat eo ꝑ ꝛ ꝛ
mathematicū ꝑ ꝛceptū diuerſ ēēter
minare · ¶ Q̄ q̄ ē eſt digreſſio de
claranda q̄ūm materiam de effectib⁹
ſtellaꝝ ¶

Q̄ effectib⁹ unū ſtellaꝝ unum
duerſis duo ē ꝑhia ꝑ unū
tur · ſ̄ ſit · ſ · ꝛ ſi et ū ſit
effectus unius ſtelle · et hūſ in ſphere
ē electroꝝ et dēnatus ꝑ aſtra cuiuſ
ē elligē ſ̄ ſtre horas ſm̄ q̄ ad
figuras aſtroꝝ ad ſtroꝝ ꝛeffeꝝ unū ꝑ
ea ſ̄ ſiunt in inferioribus · et hūſ oportet

zelinqꝛe

zelinqre sñt electorũ ꝙ alio noũe
uocant genealogi eo ꝙ principales
ꝙ mistrent ꝙ stellarũ figuras et
effectus sue natiuit ꝯ ꝙ gnant
ꝑ inferiorũ ⁊ eneth nascentiũ
hãt et strãm in ductu uoluntates
detinuit tholomeꝰ. ꝓcedend ẽ
de actibus magnis ꝑ uitã ĩ mũdo
hñs acto destinatis. a medĩ aut
magis sñt sẽ mutatões regnorũ
de gente in gentẽ ⁊ trãslationes
sectarũ ⁊ doctrine nouare religio
nũ. et hñ aliud aut ẽ de actibus
priuatis ꝑticularib. sẽ sñt effectus
uel hñe nati ĩ hac stellatiõne l
illa. zem. aut ꝙ ꝛ ptuit de effectib
stellarũ ẽ realiũ nõ ꝙ qua stella
et hñe huc uel illud effectũ ⁊ hñe
detinãs ẽ. et agreat sñe
electorib suppenend. ꝙ dam of
uñ dicẽ ꝙdam stelarũ frigida ⁊ qdã
calida. et sic de aliis qualitatib
ꝑpijs. et ẽ uñ mouẽ stella ea ꝙ
gnant. ad hue uel ad illud formad
. ostaré ꝙ eãt aũ ꝑcipuã a foꝛ
nulla aut stella calida. qualitati
bus ẽ infõta. ⁊ sic uñ ꝙ nulli ste
lla beat. agit sm hñ ꝙstitutes. ad
hue aut cum talib qualitatib nõ
posuit ee abinauendes nisi ꝙstuor
ut ꝙtuor ax ꝑh. ꝛo. ꝑpige. uñ sm
hñ ꝙ stelle nõ debent ee nisi octo
ꝙ quatuor mouent ⁊ agent
sm qualitates simꝑ sñt. et ꝙstuor sm ꝙ
tates negatiue. et hñ uñ. ad uisũ
ee sm. ꝙ stelle sut ĩ multitudine
magnã. et nõ ꝑ ꝙ ꝛ dñe supplẽ
uñ in celesti coꝛ. ꝙ nobilig ẽ od
coꝛ. nõ indecẽs eod nõ habundare
et efficie superfluꝰ in ꝑfectionib
ñ accidat. hoc uero ꝙ cõt ꝙ ĩ ma
nu nasciꝰ digitꝰ sextꝰ. ĩmꝓbat

ꝓpositum uñ istaꝝ qualitatũ. agnat ꝑ
actus aut ꝙ ꝛ. ⁊ si agnat eis ꝑ
actus tue ꝓpt ꝙtuꝰ nõ agit ⁊ tue
opꝓbret ꝙ. ad aliud quotidie mo
tores reducẽtur. motꝰ uñ ꝯtrud
ꝓ alterant sm. qualitates dictas.
ꝙ ẽ odiosũ. ꝙ eo hñ tue sñt et
ꝙ opꝓbret hoc ad celum ꝑpetuũ
et uigoꝛ ꝙ mouẽt sm. istas quali
tates. eo ꝙ aũ motꝰ coꝛis ẽ ꝓt
alicuius ꝓpinquo motꝰ ut sepe
onsũ ẽ. si aut dicat ꝙ mouẽt ad
istas qualitates ⁊ agunt eas ꝙ ꝛ
tue indebitum. cẽnaliter. dispon
ꝙ istas qualtes. ita ꝙ dam earũ
cẽnalis sñt hũde. et dam cẽnaliter
sint stote. et dam cẽnalis sñt fugi
de. et sic de aliis. ꝙ ẽ impõ. Et
forte istas difficultates fugien
tes antiqui dixerunt celũ ⁊ stellas
ee igneas. et attalẽ ẽ de uapore
tẽuo ⁊ raro a quibꝰ ascendit hũidũ
calin et hũidũ frigin. et sicud frigin
et ꝙ calin sicud descendit ĩ nãa ee ꝙ
ecent igneũ. ꝓ hoc ꝛ rudem ꝛeputa
runt. et ĩ loco ꝓpo et in signũ
impugnãs. ꝙ aũ magis ẽ difficile
scize ẽ sm. ꝙ uñ sidera habeant facẽ
fortunas ⁊ ĩfortunia et utres uñ
ñsserint nõ tñ eorũ ꝑpetuitatẽ
ꝓ alia ee facta ꝙ artem sic ymagi
nũa ul uestitꝰ magis de nouo
ul hedificijs de nouo factis ⁊ hñ.
hoc ẽ. aud a cũis mutabilibꝰ sñt
ꝙpt ee ⁊ nõ ee. et nõ uñ ꝙ regi
men coꝛis nõ dependeat ab hiis
nãa ul cognitute stellaꝝ. ꝓ. adhec
aud ꝙdam ꝓdent. uñ quoꝛ ꝛespon
sione aud ꝓ. libꝰ. azz de celo
et mũdo ĩ quarto ꝛecolligit ĩdeꝛ
ꝙ ista nõ hñt stelle nisi ex motu q
in uñ sibi uniuꝛsali ꝙd fortiter fiat

(a dissolut. mduorus ē calidi cū
sumentē humidū (ē illa q̄ de stat
pdicti calido nō assumēdo. sed
movens humidū et fluens upō
spūales et effluvios. adveniēs
frigido. sīc humidū acquisitū illa
aut q̄ (e removetur pdictū frigidū
ep calidū p̄ducā tū. (z pūngit
ad upīm motū celestiū. ita humidū
mixtiones fluens sīc se upō sīc ē
humidū (z frigidū. et ī ultīmo distancie
a motu rōis celestis ep p̄ualentiā
caloris et motus pdictū frigidū
ep̄pmens ep upō humidū. (z sīc est
frigidū sicut ī mā terrestri. (z hīc dicit
p̄ nulla stella ē frigida ipsā q̄ cū
dens sit motus. sanguis ē dict̄ fri
gidus (z tarde mō. (z tarda motus
nō exp̄imat calorē. et sīc dicit de
albis et lenitur illi mō. audreyē.
zephirides aquosa dicitem ste
llas ee nātē calidas (z frigidas (a
sīc de albis qualitatibz dicendū hoc
nō ee ueru nisi ep aptitudinē. et
uocat. spatiū uuorē ut ipsorē
stellē. et tarditatē uuorē ut ipsorē
tem. et q̄ntitatē eorū stellē ma
iorem ut ipsorē. et hīc dicit ab
surdissimū ē q̄ aptū ē obscurāre
ipsissimus q̄ dicit stellas plg elon
gatas quod sit saturnus. et (i medio
res sunt motus ee calidus valde
sīc ē est stellarū range. et aptum
ē stellas ꝑpinquas uelociores esse
frigidas. sīc ē luna (z venus. et hīc
idem dicit auerroys. ī lō sto q̄ uocat
de ñ (a stud orbis adiacens sibi upō
p̄ aut adhuc difficultatē reddit. q̄re
istud ē p̄ dicit. ita in lō de cās pro
prietatib elementorū (z planetarū
q̄ (. omnes stelle illuminantur a sole

sīc (z luna ī p̄dicto q̄ssentat p̄tolo
meus ī almagesti et suis amen
tator sibi (z auer. et ut estellach
ī lō de spa motu pcit ad hīc figu
ram inducit. hentad dicit illud q̄ sī
sīc ē nec vnq̄ cōis stelle hīe pūn
ctiōe solis. et sic omnes erunt calide
et sicce (a ut ut. ut aud. stelle
illuminent stelle sibi ē impurent
ī sectum k. post istud. q̄ ad ea q̄ hoc
ostēsa sint inde dēm. q̄ sīc ad motū
locales reduci. ad unū motū ipsōr
p̄. et motū ille intercuptibil' re
ducit ad unū motorē primū sem
p̄m lond. ita q̄ ē reducno ad motū
ad formā. ad corp̄ ad mouens. ad
formā (a nō motū alius motu q̄
est ad formā. et hīc corp̄ ē reduc
et stelle. q̄ dicēs ē reducno. quia
motus locales nō pnt reduci ad mo
torem immobilē sīm lond ut p̄mo
nō q̄a ē corp̄ celestis. eo q̄ motus
local' nō repugnat corpi celi corp̄ re
bi nō mihil mutet in spe. q̄ motus
q̄a ad formā sīc nō pnt reduci
ad ip̄m motū p̄cedū. q̄a sit ad
formā ī sit motus ꝑfectus motus
q̄ motus ad formā et mutatū (a
corrūpit sibi. q̄ q̄ nō ꝑfectus nec
ꝑfectus ee pt. q̄ reducat ad mo
tum locales. sit ad eūm assentes
et refferendo mouens corp̄ ad
formā sīc sibi illud (a stelle sīc q̄
oppositum (a alii motores ī nūm
sua habent agit formas generatoz et
corruptoz. et hmōi sīle inducēs
ī pcedit. p̄ motu augmenti et
alteracōis sīm nūm fuerūt in nobis
q̄ maior nūdus a plus notant.
si ens nos (z q̄ motorem
augmenti in nobis tuēmur ipsū

ee

q̄ od stelle re
cipiūt lumen
a sole

ad ultimū nisi que dr augmentatiua
et ostat q̄ h̄ nō augē nisi tm̄ hoc
sic multū accidit p̄ pigē. Secūdo
mus p̄ motū ad alterationē et
digestionē ut̄ infrigidat et sanguis
t̄ sili⁹ mēbroꝝ. ostat q̄ ē unus
ac q̄ multa dicā. sic tradit aūc
t. 2. de ma replendens emp. qui
h̄ dicebat fieri a nutrit igne. cui
illis sit reducto motu ad illos ge
nerātes et corruptos admoto
res simplices q̄ sūt ē reduc motu
ne cū cuilibz adiungantur
ne q̄ sūt i mēbris site (et sic dmo
tores p̄mi ordine p̄ cuilibet
aūc. ex q̄ absit dicā stellē q̄ sunt
1. q̄dam mēbra celi sic p̄ mote
tores ad quos reducuntur omia
augmentatiua et alterationes et
generes nō ultra generare (et corrup
pere. huiusmodi stelle ingrate in se
illimod moueāt q̄ sūt intrinseci
spiritui fōrles. sic ē intēd aristotel
formal ad ea q̄ p̄dicat (et cadūes
stellare informant ex illis quid
modo informū calor xpleqonal
aquei aīe (et ad influxū p motum
suū illas fōrte sic calor nal i cibo
et rose p̄ducat formā carnis (et
sanguis qui imprēsa ē augte omne
et hoc ē ad ea q̄ p̄ sunt ingre
stellare ex sitibz (et motibz suis
tue nutrize hēre assistē de pro
dictione generare et durāe (et ad
fōrtione eoꝝ. et p̄ obiectū p stelle
sūt modū (et unū p̄mū q̄ latitud
sūt h̄ nō delent esse in actu frus
tum ē ad. p̄ q̄ latitudes p̄me qui
celi acquirunt nō sūt in actu ois
et p̄cisiue sic q̄ duxit hoc i. 2. gige.
(et tūc simplices sūt quor. et aliqua

nones q̄ quor eoꝝ sūt quor. sed si
acquirat qualitates p̄me q̄ nō
sūt in ista motore. ad omē formam
tue hūt in se ingredientes formare
multe sic in se hoc male et
inter fabri omē formas q̄ figu
rantur in fer. ferro (et hō sile est
t calore applicet hoc q̄ unus ē
si acquirat aut est calor ele. si aute
acquirat aut ē ad in strum hoc t se
ingredientes multas formandi carnem
(et ossa nerues et medullas. (et plu
rima alia talia et ebria ende spū
alez. et utrūlem q̄ nūlem. (et mo
uendi ymagines ad fantasie (et intel
ligences. et tales ingredientes nūdet
nūq̄ (et ymago stellare. q̄ motores
stellare sūt plene formē eoꝝ
q̄ sūt i inferioribz. et ad instrūd eoꝝ
multa sūt q̄ nūm. et diuisa i q̄ti
et multiplicant ea cui vires ex mul
tiudine sitūd (et respectū t recto
p accessū eoꝝ ad punctū. et recē
sum admittez. et ad spūalia est
accipe unum stellare. et ymaginū
stellaru quas in se hūt ut p motū
etiamd adiuuet. etiamc sūt unum
et alterantes p̄mazū q̄ latitud. Et q̄
q̄ut ut hēant q̄ntū. age formas
celestū ut occidentalū dicimus q̄ ha
beant age eas celū. si celū age
di multiplicē duplū. s. p celum nūlem et
nūlem. et p celum intellectualem
(et spūalez. sitūatum et esse (et celū
sūt statua. nō tū unū dispō sūm
formā statue. (et sic stelle agunt
celū fōrte. si hēnt eas spūales et
intellectuales sūm p sūt instrū
intellectui mouēdi. et hoc est q̄
egregie dr. ex. m. xpi. le. p̄ phe
q̄ sic sanctus ē ex sanctū. et dem⁹

Hic est digressio declarans quare stelle omnes illuminant a sole

Et de hiis certitudinem
et euidentiam possibile
et nos hic facere ut uerum
sit quod stelle non habent lumen a se
sed accipiunt ab sole. sicut tradiderunt
magi illustres uiri et famosi in
philosophia. qui aut quod non habent lumen a se ostendere
nituntur. et recte dicitur habere
figuras ut luna non circulares
per se sed politi per interpretationem
lucis solis impleri. et non de
ficere paulatim decrescendo lu
men ipsius. et hoc quod nos uidemus
quod dicunt quod semper sint stelle
plene lucis. et lumen habent a se
ipsis. quia si lumen recipit ab
una stella in alia nunquam ui
deretur. sed non quod inferior ste
lla recipit a superiori. quod est. et
sic stelle fixe deberent dare lu
men. et non sole. et a stat quod illud
dant uidere et non quod ipse ipsis
omnes habent prer lunam. ad hoc
aut respondet quod dicunt non pri
diget ad hoc quod lucerat in quantum
lapidibus preciosis. quod si non esset
sit purus et clarus et transparens non
non indiget stella eo. ad hoc ut luce
at tunc quod sit spissus et sic ei deest
quod indiget sole ut lucerat. ad hoc
aut dicitur. quia accipit lumen
a sole si accipit ipsum. sic et accipit
ut corpus spissum politum et ad
tum reflectit. de ipso lumen. ad
aut respondeo et ad angulos deter

---

epdemo in oppone aspc. et quod sanc
tus in ore et os sanctum quod est. aud me
dia. et dens que et obliquus et
lapidibus et os dens quod est. aud he
dificant dicunt. una et in structu
ralibus. et hec sunt ad inducendum
plenem quod dicit omnis stella est adu
tore formata. et non est in eum
tu hoc non sit uerum quia motus
recti educunt eas de una in aliam po
tentiam et non semper. ad soluendo
nem aut inducta ut assentiendum
quod nulla ad alia. si adhuc quod sua
stelle illuminent a sole et ita habeant
ipsarum lucis solis. dico quod uerum
est primo quod omnes stelle a sole rece
piunt illuminationes. si quod non rece
piunt lumen et expressum sui tui
si interpres. ad lumen incertum
ab accipit inquantum et non cor
pus inscripsit et hoc solle et calore
et spiritu applicando. unde impor
tat inquantum nostra nobis principali
accipit ipsarum ad quod sit dirigi
et diuinari. ad ipsarum ipsa
dat a cor. et ipsarum ad dat a
celerius. sensus est et motus. et
ipsarum habitud expressa dat a epar
et ipsarum gustatus et fortitudo spe
dant sibi testicule. et hoc ad ca
lor et spes non tam dirigentur
ad epar membrorum si ibidem
ab dirigunt et informant
. et ita de lumine solis directo
ad stellas et ibidem ipsis. et hoc
ab quod non orbem assimilauerunt
phisicum. nisi quia pars membrum
et hoc modo hinc sit sol quod sole
ab in membrum pars est. una sit
corporalis et per hoc quod solum non

nymatres · et nō ad omēz locum
equalē qm̄ē in circuitu corpis
a quo fit reflexio · g̃ lumen sol
lunā ℰ alijs stellis nō reflectē
ipsi ad ꝑtem loci mundi et nō ad
omēz locū equalē p̄ vndeunq̄
oculata fide ℰ flūm · adhuc aut
nos ꝑ corpi in ferrozibz videmꝰ
p̄ alia accipit lumen candela ℰ
alia corp̄ ꝑtim p̄ reflectit ipsam
ꝑ candela accipit ipsam ut eā et
flūm lapis · et corp̄ ꝑtim accipit
ipsam in exterioꝛi tm̄ a pede multi
plicā p̄ reflexionē ℰ ad nō tem
ipsam · ad aut probatū ē p̄ stelle
nō recipiūt lumen ut reflexe
rentia corp̄ · g̃ accipiūt ipsam ut
candele · et ita ut p̄ sit in lapis
et ut candele recipiat lumē
cū g̃ corp̄ sint in exemplū semp
tenebat ipsam ex q̃ eternel acte
pezud · nō g̃ indigent ut semp
accipiat lumen lumen a sole ·
et hꝰ multa accessūt · in tm̄ p̄ hꝰ
stellā ē cōis opīō ℰ indubitata · ſ
p̄ hꝰ nō sit vere q̃dā egregiꝰ
locꝰ ī p̄ma sfe dep̄ · azz · augē ·
et p̄hole ℰ sanctus ambrosius · et
ne stellach in libꝰ de ſtrumoza ℰ
poetaz nō sua ē hec · p̄ oēs q̃d ē
multe sūm vnā nōmen · p̄mo
ē in vno dſ p̄ē nō oīm stellarum
sfe nō oīm caloꝛes ē ignis lumē
g̃ p̄ē multiplicatā in stello ℰ
multe modis ē in lapidibz stelli
ez p̄ p̄ sit in vno p̄ē nō multe
tudinis hꝰ · ab illo aut p̄ē nō
lapis ī oībz tenuē lumen · g̃
ez ē vnū dſ accipiā lumen
ī celo g̃ lucet · hꝰ ꝛō nil ḡnāt
ponit sfe sol · g̃ a sole lumen est

in oībz stellis · adhuc aut nos vi
dēmꝰ g̃ stelle hm̄ distantiā p̄ hmōi
ad solem accipiūt diuſitatem suoꝛ
motuū · sfe ē stare ℰ diuerte nunc sus
et retrogradime · g̃ vident ex eoꝛ
lumen ab ipō · adhuc hꝰ ipm̄ indicat
lumen sol · p̄ dē sol · q̃ solo lucere
nū g̃ p̄ sol dat oībz alijs lumen ·
Adhuc aut ī nūero mūdo vnū est
mēbꝛū p̄ celū alijs ministrat vtrū
et ipm̄ · testatur aut oīm ꝓpa p̄
sic ē ect in maioꝛi mūdo · Cui g̃ lu
men sit p̄ p̄ immitt extra exemplū
celi vndeq̄ sphe dſe ab aq̃eo
celo · adhuc dē diuſitas ℰ multi
reduct ad vnū ad sui gen̄is p̄fm̄ g̃ oz
sic ect ē multitudinē ℰ diuſite
luſe celeſte · hmōi aut cōmixti ℰ p̄ce
pue p̄me ℰ ultime cōis q̃ de nostre
ſtrate videt ſencientes dicimꝰ
ad illustrādū vtrū p̄ oīa stella cele
illuminātur a sole sic luna · ſ ē diffe
renē ℰ recepꝰ lumē in vtrū · g̃ licet
omia ḡnant in hꝰ p̄ recipiūt lumen
tm̄ dīnū · ē tm̄ recipienda sfe dīnū
ī nobilē · q̃dam enim sūt p̄ſſime
ℰ nobilē me ſt ea lumen recepta ab
epō ſtratum penetrat a ſ̄ffē vna
ſ ē oppa sole ad ſufficiez vſum
vtrū p̄ tā spi stelle implet lumē
lapide · vtrū p̄ nil absoꝛbet ſ remanet
ſpīe · et lumen eaꝝ nō declinat
ad a tendere p̄mo sicut sūt Jupiter
ℰ q̃dam alie stelle ꝺ ſſles · ℰ q̃dā q̃ dd
stelle stratum penetrāt lumē · ſ lu
men declinat in epō ad rubꝛem
q̃ ſ ea p̄ eoꝝ recipiend ipm nō
ē adeo nobile sfe ē in marte q̃
rubeꝰ ē · ℰ ī stella q̃ nocā · adhuc
q̃ ē in celo tauꝛi · et in alijs multe
· in gḡnād aut declinat ad pallorem

p̄ q̃ p̄ nō dē stelle
recipiūt lumen
a sole

limpide

sicut in venere et in quibusdam ad obscuritatem
sicut in saturno. et in quibusdam ad nubositatem. sicut in stellis multis nubeis
et in quibusdam ad colorem album sicut
in galaxia et hec superius est determinatum. sed tamen
in omnibus hiis tanta est proprietas quod stella
recipiens lumen ex parte que vertitur
ad solem statim implet ipso secundum
totam superficiem. et per omnia interiora eius
sicut si sit lumen accensum in candela
luna autem que terrestris est nec ut dicit
Aristoteles non est in toto pervia. sed diffunditur
lumen receptum in ipsa parum in interiora
et non penetrat. et ideo apparet ut
novacula et non alie stelle. et cum
medietas eius opposita est soli aliquid
obscuritatis adhuc remanet in ipsa sicut
apparet ad visum. et tunc superficies
que aversa est a nobis a sole tota est obscura
et sic patet solutio eius quod obicitur de modo acce
ssionis stellarum ad modum lune et
quare in toto sunt plene lumine. nec
est conveniens quod a superiori spera descendat
lumen. sicut nec etiam diversitas motus
descendit a superiori spera ut nos
ostendemus in sequenti tractatu post istud
sed potius sapiens non per ingenium hoc ordi
navit ut spera que pauciores habet
motus. et cuius stella magis habet calca
tum et inmissum lumen sita sit in
medio ne ex nimia distantia ipsius
preiudicium generetur omnibus que generata
sunt per ipsum in inferioribus. frigesce
rent enim omnia inferiora si fons ca
loris quod pater generans omnia nimis
elongaretur ab ipsis. sicut et nimis in
calesceret si nimis appropinquaret
et ideo posuit ipsum non sagax in medio
sicut egregius in philosophia viri tradide
runt. et quod dicitur quod diaphonum purum

ad hoc quod luceat non indiget nisi ut sit
spissum fluxum est. sed in potius ad fortem lucem
indiget quod inmittatur ei forma luminis
et tunc efficitur radians cum ante parum
luminis haberet. concedendum autem est absque dubio
quod hec receptio non est per reflexionem
sed potius ut dictum est incorporatum est lumen
stellis nec tamen retinent ipsum continue
sicut candele. quia tunc oporteret quod ad
in eis esset fomes luminis cuius reso
lutione lumen alteretur et tunc stelle
essent corruptibiles. sed sunt sicut
vasa luminis sperica que ubicumque tangun
tur radio statim per omne corpus im
plentur lumine preter lunam que in
fine nobilitatis est inter astra celli
hec igitur in communi de non stellarum dicta sunt
a nobis. in astronomia enim et in scientia
electionum deo favente loquimur de hoc
adhuc de stellis. et determinabimus
ea que hic relinquuntur. ita igitur ex omnibus
que dicta sunt manifestum est et verificatum quod ste
lle non sunt ignee nec quod lumen earum
non est igneum nec cadit ita sub visu
sicut lumen ignis. quia tunc aliquando confu
meretur et aliquando crescet et varia
cionem reciperet secundum tempora diversa
nunc autem uno modo et in quantitate
et limpiditate visum est ab omnibus temporibus
retro actis. C. 7m de moti
bus stellarum utrum scilicet moveantur per se
aut motu circulari sui et secundum
motum tantum divinum

Loquentes autem de motu ste
llarum primo inducemus
divisionem et inquirentes quis
est modus convenientior motibus stellarum
dicimus igitur de diurno loquentes tantum
quod quando stelle moveri videntur motu
diurno tunc hoc contingit aut ita
quod utraque circulus scilicet et stella que sunt
in ipso sunt quieta. aut quod utrumque eorum
est

est motus equalis · aut ita q̄ vnus eorū ē motus q̄ altere quieti · et hꝰ duplꝫ · aut ē circulꝰ ē quietus q̄ stella mota ī ipso sit q̄dā dēpunt · aut ita ē q̄ circulꝰ ē motus q̄ stella q̄ ē in ipo · nec ē aut q̄ duo ꝓma mēbra inducte dēonis sint ūa · si ē tm̄ supponat ee quietū ita apparet fl'mtus duoꝝ duoꝝ mēbroꝝ ponam̄ g̃ tm̄ quiescē q̄ nos q̄ babinus aliud ī sequtibꝰ hꝰ liberius ei p̄z q̄ nō ambo quiescūt q̄ circuli et stelle · q̄ si ambo quiescāt nec nō ordinē ī stellis multa que nec ordinem q̄ sut ortꝰ q̄ occasꝰ stellaꝝ · et accessio earū ad inuicē et recessꝰ q̄ plurima alia · hꝰ poss ordinēt̄ fiāt semp̄ eodē modo · g̃ nō p̄z de q̄ ambo sint q̄ta stella ordinet q̄ circulꝰ ei⁹ · remanet g̃ duoꝝ mēbroꝝ residuoꝝ altere · p̄ · s · aut sit motꝰ stella · s · q̄ circulꝰ sue⁹ equalis · aut ut sit vnū eoꝝ motꝰ q̄ altere quietꝰ · si aut fuerint ambo motꝰ tūc hoc nūq̄ p̄t hꝰ sit p̄te sm̄ motū p̄m mobilis q̄ motū motꝰ diurnꝰ q̄ ē ab oriente in occidentē · et p̄ posterā ondam hꝰ ee in hēns ee sm̄ motū alios · si g̃ dicant̄ ambo equalis motꝰ in motu diurno tūc oz q̄ vnꝰ eoꝝ velocius sit velocitas · q̄ nec ordinem q̄ sm̄ circuli vnꝰ efficiat circulatiōz vnā · tunc ee stella ē in fine circuli sui q̄ est eoꝝ velocitas · q̄ efficiant spaciū vnū idem ut equalia spacia ī tpe vno · hꝰ aut ē ee tenere q̄ g̃ sensum q̄ sm̄ hꝰ ee hꝰ ute in omnibꝰ stellis q̄ stella q̄ imbo maior est quā suus orbis habet equalē velocitatē cū orbe suo · eo q̄ cū orbe suo circūuolui q̄ueniens ī vna ē eadem hora tp̄is ad loca eadē ad q̄ q̄uenit circulꝰ ī eod tp̄e · circūderet ei nec · q̄ loca in quo⁹ stella p̄ambula sset tūc circulum in eadē hora ī q̄ circulus ē circuli ad loca stelle · hꝰ aut nō ē verū q̄ p̄ velocitatē stelle q̄ ē oz deuenire sm̄ sit vna ad velocē circuli q̄ ē corpꝰ mixtū · nō · n · igne tum ē si cōsideremꝰ reuolutiones totius celi sm̄ motū diurnū q̄ quelibꝰ circulꝰ sit tāto velocior alio in motu diurno q̄nto ē maior illo · hꝰ ei ita ē nō · eo q̄ tp̄e in quo reuolui circulꝰ minor q̄ spaciū sui circuli · circulꝰ maior q̄ spaciū maī mixtū · et hꝰ ē tm̄ p̄dicē sic̄ q̄tū vna ē sup aliā · q̄d p̄dicē circulus simplex ī vna sp̄a sm̄ q̄ituitates in eq̄litate · q̄ ordinem ad ita q̄ stelle q̄ sue in circa maiori tardior motꝰ sue q̄ ille q̄ sue in epiciclo sue caput · circuli ut libre sm̄ motum diurnū · nō aut oz vtr̄ ut sit hꝰ necē in stellis q̄ orbibꝰ q̄ motus quelibꝰ stelle sit adeo velox sic ē motꝰ orbis sui · si ē sit ee⁹ aut ee hꝰ ita tm̄ · aut nāl̄ · si aut hꝰ ee ita nec ei ois nā dz determinatū velocitatez ee motus motꝰ q̄ hāc velocitatez sp̄ habeat ī motu vitali · diuersē nā alia nec oppꝰtet q̄ si stella intelligat ē trāsferri de orbe proprio ad orbem magnū ut ecliptica q̄ adhuc remaneat velocitatē q̄ sua nā ē acquirat · q̄ tūc q̄libet stellaꝝ sic trāslatarū eet velocitas maior velocitate circuli in q̄ mouet̄ sic ee ī intelligit ē trāsferri ad orbem

mjorē de maiori orbe · et sed melo
citas quarpdo stellarū mjor velo
citate circuli sūt eadē q̄ intelligē
tur tūfferri ad orbem maiorem
de mjori orbe · sunc hec tūssis no
intelligā sic in eadē sp̄a ad diuer
sē spēritatē circulos sunc in diāsis
ad circulū sē pmixē ōtētes · et
ep̄s hētur · q̄ cū sic fiat hō tūssis
tū stella hēbit velocitē ē aptā
ēpi attributā q̄ nō ē sm medium
velocit circuli mūdi · ut cū sic diuersis
hēt velocitēs sp̄ attributū ē circulo
sm̄ ē ēpia natura · nec sic intelli
gat ē dicto nō tūfferri nec ī ay
culo maiore attribuit ei minor velo
citas · q̄ aut sic ab alio recepit mepe
et velocitatē cū in quo ē nō hēt nec
tum ēpiam · et velocitatē ēpiā natu
sua sibi attributā · q̄ stella nō hēt mo
tum p̄p̄m · sz erit ē motus attributus
a sue orbe · q̄ ē cōis mōens q̄ dicā
s · ad cēs simpliciter mouēd q̄ nō hēat
tūm ēpiū ē ēpiū ale velocitatē tem
attributā h̄ · aut · adhuc sz de stella
cui sm̄ nō tūfferri intelligā · hec magis
sit euidens q̄ tūfferri intelligit
· q̄ mōens p̄ · q̄ stella sit mota et
circuli · et q̄ stella velocitatē hēat
circuli · si nō dicatur q̄ stella et orbes
i mouēt velocitatē sua nō hrent cōes
vales velocitates motus ē ēpiales
les et velocitates ē ēpiales · sz h̄
cui · a cui et fortuna · nec nō cui
orbi ratiōi in celestibus q̄ī orbe ma
gno mouerent stelle velocius
et i quo tardius sm̄ modū ipsius
circuli in quo mouēt · q̄ sic ēpa
mus t · 2° · phisice tamē ē i pau
cis · vñ si cui vna stella sit duo
sm̄ modū dicto nec cui h̄ tolerabile
sm̄ · cui nichil fiat in celo p̄ casū

et fortuna · si q̄ omnē stellē ducant
mediū tēpus velocitatē hrē ē absur
dum sic fabule cuius q̄ dicit de re
trogradis ad cellū stellas tūfferri
· adhuc aut rez · id nō p̄cipit · q̄
id sit in celestibus et fortuna et
casu sic in · 2° · phisicorū deprimus
· nisi aut fortuna et casus ī re
bus in illis sint · nō sunt in celis
ut plinius ait cui ideo dicendus sz ī
primus et unus et in quibus deficiat
cui nat · ostendit aut pmus cui in stell
cuntis · et q̄ ista est ingens et
absurda q̄ deo nō p̄ p̄pitiz me
neat et circuli et stelā · et hec ultra
nō ḡbat cui de motu q̄ ē ab oriēte
in occidentē q̄ nō a nā stelle possit attribui
velocitas equali velocitati circuli
et id si in cui tūfferri ēpiū
cuius sic ut idem · oportet tamē
q̄ h̄ cui attribuit et fortuna sic una
intelligenda · reddamus q̄ ad ī
dictum sup̄a de festo diōnisii · et
dictum q̄ nō illud dictum subdi
tiuum sit in deo q̄ altera alterius
et cui simplē · q̄ s̄ quidē sunt deo
et stelle mote · absurdum ē tamē
men ēuit sic in celo dicā esse
ppetuū tam q̄d supra q̄ indepa
ret et fortuna · et nō a nā · hec ad
ēthor etiā nectes dicūt q̄ si ponamus
ūtūz motū circulum · s · et stellam
ūnā motā unus sit altera · mota
q̄ sint adiūcte cui attribuit nec
accidz eāu duos motus in eadem
hora tempore · sm̄ aut p̄ circulus
q̄ festē · et stella maneret nec mo
ta nec nat stelle dē cui q̄ circulus
et cū h̄ nō cui nec accidit hora ī
ffinit circulū et stelle motū ut

accidē ē hor
q̄ dē ē duos

undet. et hꝰ quidem ꝛ uerꝺ. nꝰ mꝛe ꝛ
intendimꝰ ut ī hꝰ pariamꝰ raſum
et fortunam. ſꝫ poſ ī expeꝯ ne motꝰ
uꝰ ſtelle ad motū alīus ſtelle. ſīt
ēt ſtelle ſite ſint qꝫ duāſ circul'
maiorū et miꝨrū (ꝛ uiuſqꝫ ſte
llarū. attribuāt motꝰ et uelocitatē ſibi
ꝓpꝛiū. aſſua ñ ꝓpꝛia ad uꝫ ſit uelo
cꝫ nā eaꝝ nꝰ eādem ſpaciū circuitꝰ ſtin
guit nec ꝓ hoc tām ñ ualeāt ꝓpꝛiū
motū ſuos ſm̄ ꝛeuolutiōꝫ motꝰ diurnꝰ
ex q̄ ꝓbꝰ fiat qꝫ raſꝰ (ꝛ fortunam
et attendēret qꝫ motꝰ ſtellaꝝ ſuꝝ
tāū ſm̄ modū magnitudinis ſit
uelocꝫ maior (ꝛ miꝨr ī uelocitē. et
ſīl in ꝛeuolutiōne diurna tranſeāt
(ꝛ nec ēſſ eis attributꝰ ꝓpꝛius motꝰ
ad quē ꝓpꝛiū. ex hiis ſ uꝫ ꝛ ex ꝛeuol
ꝓ nrām ꝛ ꝓpꝛiū ſīl moueant ſpe
ſtelle (ꝛ circuli. et ītm nō nrām ut
ſtelle moueant (ꝛ circuli ſint ſta
q̄ remanet uelī mēbꝛū dicte
ꝓpꝛiū. ꝓ ſ. circuli moueantꝰ
tū. et ꝓ ſtelle ſint quieſcentes
a motu ꝓpꝛio. ſꝫ moueātꝰ motu
circuli ſupꝛi tm̄. ſīt ēt rotūde
et fixe in circulo ſuo ut ꝓpꝛie ī
ſuis toꝛculis cum quibꝰ ex̄ uoluūt
circuli (ꝛ deferāt ſtellas ut ꝓpꝛie
ſuas. cūſ dē ut ſꝛ ex̄ tām (ꝛ ī mo
tu quidem diurno tāl ē ꝛgo
uelocꝫ orbes magni ad ordē pꝛi
mū ſiue in eādem ſpa ſiue ī diuer
ſa. attenta qualī ē ꝛgo motoꝝ
cōꝝ in ſpacio zodiaci maioꝝ (ꝛ miꝨꝝ
ſuꝝ orbiū nō attenta ſuꝝ eccēꝛ
polos (ꝛ eādem centꝝ ꝛeuolui q̄ eſt
orbibꝰ ꝺē loci maioꝝ orbiū ē uelo
cioꝝ qꝫ miꝨꝝ ī motu diurno eo
q̄ ꝓambulat loꝛ maiꝰ ī tpe eoꝝ
in quo orbis miꝨꝝ ꝓambulat locum
pꝛiū. ſīt ē in orbibꝰ ſolis ſimpli
cibꝰ corpꝰ magnū ēſſ circa tꝛiſſi
mam in quo ſupꝛa cōuexā ꝛgionis ꝓ
tꝛiſſi ſpaciū minꝰ. eo q̄ maioꝝ eſt
uelocꝫ miꝨꝛe ita ē in corporibꝰ
ꝛotundis. ſm̄ ꝛeſſexionē ad eccēꝛ
polos (ꝛ eādem centꝝ. et nō ea que
ꝛecta ſunt dicſſ ēſ. unde q̄ ſint
ſm̄ ꝓpꝛias ꝛaꝝ. ꝛecta q̄ ꝓ aſtrolo
quod ꝺ ſe ſcāſſe ꝛepetitā obſeꝛuat
ſm̄ ꝛaꝝ inter ſōl ē ꝓ illa ſupꝛema
in motu diurno orbes maiores
(ꝛ miꝨres nō ī una hoꝛa ꝛectitu
nes ſuas ꝓficiē. ſꝫ inferiores
ab hoꝛizonte ꝛecedere ꝓ (ꝛ ſuꝑ
ꝛficiē ꝛectū ſm̄ ꝓ ſuā maio
ꝛes uꝫ miꝨꝛes. de hiis tm̄ ī aſtro
logia erit ſuꝑpꝛendū ī loco ubi
de circulis erit tractatū ſufficiēs.
ꝓ hoc ſufficiat ēſſe longā de ſphe
ꝛa ſpꝛe. omīa aut ꝛōnē ſi inducere
ſunt de ꝓpꝛietatibꝰ mēbꝛoꝝ ꝓpꝛia

hẽbit motũ ne lectorem quã alia mi
nor ea ſm motũ ſ̃ ẽ ab occidente
in orientẽ · ꝑ. quod ẽ mer curius
ne lectorem motũ hẽ quã habet
ſol. ſcilicet ſub ſole ſic ut tradit ptho
lomeus · nec diſpa mior habit
tredecorem quã alia mator ea · quia
quod ẽ veriũ hẽ ꝙ ſtella tarde
rem motũ quã habet ſol ꝛ de cauſa
deuſſet tales lapſus poſſe fieri
ſſicat ꝓtin ſpeculatores · ſi ſolum
ex nos intelligere ih̃s loco ꝙ ꝓnes
ſuperiꝰ nõ ẽ impeditus ꝑ ſtelle
poſſint medij motu ſuo ſm no
tum qui ẽ ab occidente ꝑ occidentẽ
occidente in orientem · ꝑ impedi
ſuperiꝰ ih̃s nõ ꝙhibent ad ſimilia
mouẽdũ nõ ꝙhibent cursũ ſuos ꝓ hora

· C. S. de motibꝫ duobꝰ
ſcintillationꝫ ꝛ turbationis v
trũ gãt ſtellis ꝓ in quo ẽ ꝺiuiſſ
decla. figurã vmbre q̃ videt̃ in
lunare de alteratione auen. et
auer.

Triplex autẽ adhuc occurrit
mus ꝓpoſita motꝰ ſcilicet mo
ꝓ motu deorſum circuli
mouetur ꝛ nõ ſtelle · ꝓmũ nõ acci
dit duobꝰ celeb ſtellare · ꝙ ſi mo
uentur motu deorſum ſtelle ꝛ nõ
circuli opporteret ab ſtr̃a duc̃ ꝙ ſtelle
hemus ꝙdrantez tranſim eſſet
ꝙ relud · et ad duo rectã nõ poſſunt ee
in eodẽ loco ſic̃ ꝓbatum ẽ in ſ̃. ꝑ
phoſie · opporteret ꝙ duo deſcribi
rellud ꝙ ꝙ tranſiret ſtella ꝛ ſi eſt
in ſenſu · ꝑ. deterꝝ nõ ꝛ ſupra ꝙ
ꝙbꝫ rellud ꝙ ſe ẽ recundare ſuꝑ
ficie et ꝙmuꝰ ꝛ nõ duobꝰ ſim̃
cõ · et ſi eet diſſe · nec eet corrup
ꝛ figũ ꝓpriũ · et ꝙ nec eet mo
ſm ꝓpriũ ꝛ ſic eet ꝓbꝫ · et corrup
ꝛ ꝓhibet · in nec corpꝰ immedio
circulorꝝ ẽ ſic ꝓbabile ꝛ eligibile

ꝓpin ẽ ad vs contrꝛ ſuppleme
lioꝫ huiꝰ ſuꝑ ꝺicat · ꝙ nec ꝙ
ei nõ ſꝑ ſimꝰ poſſit ꝛ ꝺenſitꝛ ꝙ
ſibilitatem ꝺiquid agentẽ nil patien
tem · nõ ꝙ ꝓpinq et ẽligari ſm ꝙ
tangẽ circulꝰ manẽs ꝛ nisi ꝺe ꝙ
uo · nisi aut ex ꝺicti antipio
ꝓpulſus vñ ꝺicunt ſuꝑiora ſte
llas ꝺe ꝙmendas · ih̃s ꝙm ꝙtuꝛ ex
h̃s ꝙ ſtat ex cor̃ ꝓpe · ꝑ. ꝙnꝺicꝰ
· h̃s aut ſtr̃ ſuꝑiora ꝺenec mſeruꝰ
gleri ꝺecimꝰ ꝙ cor̃ ſtellare ꝺiuꝛ
ſus · ꝛ ꝺicunt ſuꝑ duos motꝰ · ꝙ
uꝰ ẽ tropicꝰ h̃s ẽ ẽſimus ſm ꝛ
culationem ꝙffectꝰ mouẽte circulo
ꝺiurno · et h̃ ex q̃ h̃s ꝺicebat cauſa
ſcintillationꝫ ſtellaꝛ · ꝺ̃ · aut eſt
motꝰ turbatiꝰ · ſ̃ turbationis
quꝺo ꝺicit · ac ſi ſtella moueꝛ
cõtinuꝺ nõ · ꝺ nec vnꝺ ſuꝑficiat
et nõ aliꝺ · ꝙmq · aut motꝰ eſt
ſic̃ ſm ymaginem ſtellã aſſignam
ꝺiurno ꝺ circulꝰ in quo ẽ ſ̃ moueꝛ
circulariter ſ̃ circumꝺ illuꝺ ſic̃ rotꝛ
nõ ſ̃ ꝙpeꝛ ita ꝙ ſꝑ vnꝺ ꝛ eaꝺ
ſuꝑficiez ꝙtinet ꝺ ꝛcaꝺ rellꝰ
et ꝺiſtrꝺ ꝺ quꝙꝺ · motꝰ aut
turbatiꝰ ẽ ac ſi circulꝰ ſit aſſixꝰ
circulo qui circumꝺ nõ tñ ſeat ꝑ
ſꝑficiẽ rellꝰ ſui · ſ̃ ꝑ ꝙlongatiꝺez
ita ꝙ illo ſic̃ in ape circũꝺucat
nõ vnꝺ ꝺ nos ꝙtinet
ꝺicere ꝙ ſtella ſuꝑior ſuꝑficiem · et nõ aliꝺ · ſi nos ꝙtine
ret ꝺicere ꝙ nulla ſtella ſuꝑior moueꝰ
tur h̃ ꝙ ꝺ · nec ꝙtinet ꝙ nec mo
ueꝰ ꝙ certum ſm motꝰ ꝺiurnꝰ
nec ꝙtinet eaꝺ ꝙffectꝰ ꝙ ſtella nõ
moꝰ aliq motꝰ ꝑ motꝰ ꝺiurnꝰ ·
ꝺicamꝰ ꝙ ſic̃ ꝑ ꝙ ſi ſtella moueꝰ
ꝺ circulo ſuo ſtante cũ nõ moꝰ tñ ſim
ꝙ certum ꝙ moꝰ aut motꝰ tropico

ꝙꝰ

qm̃ ē recūssio p̃ reflexionē p̃ nodos stellarū ⁊ tremores aut motu tũ luminis q̃ uocāt scintillationes puto lubricū. Si aut dicā q̃ motus ille quē ē tropicus ita q̃ resoluat se sup̃ centrū q̃ ē iustum ad celū quasi sine ad nos. nō ē. q̃ stelle maneāt fixe in loc̃ suis sic̃ cent̃ eāq; manet fixa ad celū q̃ celū parū ē mobile sic̃ ē stūm. ⁊ uidemus q̃ stelle p̃mutant loca sua. si enī nō p̃mutarēt loca sua sic̃ dicī posset pitagoras. nemo nō equū ceū. ascensum sic̃ cōtra. ab occidente ⁊ recepta ortū ē. ei hoc est dicī stellas mutare loca sua per astensū ⁊ descensū p̃ter solum pitagc̃. ⁊ dicit sic̃ audere eo ne cūctudine tre ⁊ stella nō dicit motū hic nisi tropicū ⁊ nubilum. Amp̃. aut si ceū motus stellarum ē tropicus. nūc nō stelle hāt i nā sui attributū ad motū tropicū lazem sic̄ dicimus supra. apparēt p̃ stellaꝝ motū sic ceū tropicū sine scintillātis. hoc aut nō ē uere q̃ inter planetas stella sol sic̃ motū mediū sui. et sic̃ propinquo ortui et occasui ff humido vaporē in q̃ radij ei⁹ ident̃ diffundi ⁊ treme. et q̃ē in medio ei⁹ videnī tremere sic̃ nō ē ff ipm̃ q̃ ff elongatiōz luminū ei⁹ sup̃ patrem oculoꝝ nūcz. sic̃ aut nō ē. q̃ sic̃ ingressus nō elongatur multū. ⁊ re ingressus sine elongat̃ illa sit p̃m distantiā oculoꝝ nūcz. ⁊ re ingressa q̃ uenit ipm̃ luce sue. sine sit p̃m distantiā ad loca tria ingressa simul. ⁊ sic ff sua debilē. et tremit ⁊ sic tipo tremit. sic̃ nō ingressa in celo. et sic. q̃ sol sic hmōdi tre

sua ingrat celū. nō mouet solis ingressa dextra et mudata tropice in se ipo. sic̃ nō ē. q̃ hec ingressa mouet celū resoluit humidū in celo et nascēte humido in celo tremit. sicut humidi sic̃ recepta in celo ⁊ ita p̃ assignare videre solem donec resoluto et corrupto humido ⁊ stabilito egressa celo. ⁊ multaꝝ rerum diuersitatez in polito et splendido humore celi exortat ⁊ in loco assignato humido crystallino ⁊ mixto p̃ celo. quo ingressio p̃dicte ingressis celi. distantia. aut q̃ loquūt nō ē. q̃ re putantur stelle fixe ignee splendide scintillantes et stelle errantes. ⁊ sic planete ff impuritatē nō videnī ut ignee ⁊ scintillates. sic̃ luce et ē q̃ sic ff impuritatē nob. et nō p̃ dispersionem ff impuritatē eoꝝ ad nos apprehendit eius ingressū. et ingressi eius ascensione forte et fort̃ cito nō tremit in celo. stellas aut fixas ff ipm̃ distantia ⁊ ff puritatem. inquisitū sic̃ quo ē ingressū. nō p̃ ingressū. q̃ re humidū nisi debile ⁊ q̃ tremendo in celū aformā recepta. ⁊ q̃ tremit ingressū ē. tempt̃ formā. q̃ ut nūc prius dicebatur sic in suo loco ⁊ ad putatur stella motū motu scintillationis. nō ei nō dnō debilitatur ingressū et mutat̃ apprehendit stellam. q̃ motū hic motu mobilis communis. et motū hic mobilis ē in celo nō ingressū. q̃ inseparabile ē q̃n mobilis sic ⁊ remotū moueat. mouendo ingressū sic. q̃ nō ē mutari distantiā ei⁹ rei. et q̃ p̃ponit videndi multū p̃tendit ingressus sic̃ in celo. et q̃ augetur ad videndū. sic̃ aut actus

explane

ad oriẽtẽ dẽ ſtur ſũ ſuo tremẽt ⁊ mõ
⁊ motu ſuo alĩ nõ eſſẽt hũdus oẽs
ẽt ꝛeſpoluũt ⁊ exeꝛeãt nũ ledit. ſz
ſemp fõꝛ in ſpũ tremẽt ⁊ nũe uidẽ
mot ꝛes q̃ lõge uĩ. et hec ẽ ꝛatiõ
ñ q̃ nullus conatꝰ uidẽdi nũ led
ledit oẽm ⁊ alĩ exeꝛeat ipm. hꝫ
tñ nem ꝓſtm. ꝛeſpuũt pũ angelꝰ
eo q̃ deꝰ omẽz uſſum ſiẽ ſub an
gulo ſingli ut pmuniẽs cuſtꝛa
ſis ẽ ꝛes et angulꝰ ſolidꝰ ĩ uoc
oẽm. ſz de hijs in lẽ de ſenſu ſen
ſato deꝰ oꝛdẽte ingꝛediẽdo ẽt
ẽ hijs ꝛeꝛũ ẽ ſtellas motu pu
ꝛas ꝛopicꝰ nõ mot. nullꝰ aũt
ordẽs ſtellas motu ꝛotundẽ
ſue ſ. dꝛ tũbꝰ nõ mot ⁊ ẽ ſpẽz
mũ ẽ ⁊ clauꝰ. ſm aũ ꝛes ĩ uolumẽ
do ĩ ſe tũbꝰ dẽ mĩtitur de ſupfiẽ
ad ſupfiẽ. ſz nos uidemꝰ ĩ ſtare
lũe ꝓ ſemp eadẽ ſupfiacs eſt
ẽnſ. ad nos ⁊ appoĩta nocẽ. ⁊ hꝫ pu
dẽ ſtumꝰ ꝓ figꝛã ẽlyſtuꝛẽ q̃ mo
nõ ſemp figuꝛat in luna ꝓ uon
ſide ſupfiẽ in ſupfiacs ſ. luna
ñtuꝛat. eadẽ aũt ꝛõ ẽ de alijs ſte
llis nõ ſint uiſ nec in eod q̃ntũ
hũt eis mepd in eod ꝓhibẽt. q̃ ſtel
ſtellaꝛ tũbꝰ nõ. reddeꝛẽtur q̃
colligẽda mẽbꝛa ꝓducẽte diuꝛſis
diſtãs. ꝓſt ſtelle mouẽtꝰ ꝓ ſe ſine
cyrclis. tuc ẽt nullũ ꝓ motꝰ eꝛe
ẽnt ſenſibiles. et ẽnt motꝰ iſti
alio decoꝛe nõ. nos aũt id oſten
dẽmꝰ ꝓ neꝛ decoꝛẽ nõ mouẽtuꝛ
tuꝛ nec ꝓtulẽs nõ monẽtuꝛ ꝓ ſe
ſine cyrclis ẽnt. ſz aũt de ydolo
ꝓ uppet ĩ luna ſeꝛmꝰ nec ẽz. ſm
endũ ꝓ eo dolli nõ ẽ illa q̃ dicta
ẽ. ob. nullus ꝓ. ſ. luna ſit ſic ſpectꝰ

et. ſ. dallꝰ ẽ ſũ umbꝛa ⁊ ſigũ mon
ſtꝰ ⁊ nazꝰ q̃ ꝛotundꝰ tꝛẽ eꝓe
dũt. et eo in luna appꝛent ſm ẽ eo
umbꝛa tꝛe. ſ. ẽ hec ẽt nec lunẽ
ꝓ ẽ luna ſ. neſſet ꝓ ꝛeflexionem
ſuam ad ꝓpꝛiam ſ. ad ſpectũ et
nõ ꝓ ſtellaꝛ ẽz lũe ſ. ĩ ꝓfundꝰ
eo. et hꝫ nec ſ. ſup ſupfiacs. ẽ.
ſz deum. ꝓhet figꝛa ẽ de nã lune
q̃ nõ tꝛeſtꝛis ẽ. et ĩ ſm nos. ſ. de
nte ꝓtuꝛus ad uſſ dilligenti
⁊ ꝛeſpm ſideꝛalẽ uĩ nec umbꝛa
het ẽ eo ꝓ ꝛe oꝛientẽ uſſ inferio
ꝛem aꝛcũlune ⁊ hꝛẽ figuꝛã dꝛa
conis. ñtuꝛit caput ad oꝛdẽ
tem ⁊ caudã ꝛeꝛudiuit. ad oꝛiẽ
tem. eo ꝓ ꝛe inferioꝛis aꝛcꝰ ẽ cau
dã nõ eſt in fine. aũtꝛi ſz lata ꝓ
modũ ſelly hꝛitus tꝛes pꝛocẽdes
ꝛecte ad ſe inuicẽz ꝛẽuũtatas. in
uſſ tꝛacꝛipꝰ dexte dꝛſꝰ eꝛigit uꝛ
figuꝛa ꝛeꝛtꝛis. cuꝰ zeny a medio
ſupiꝛe obliq̃ẽ ĩ ſupꝛiozi ꝓ ꝛe
lune ꝛſꝰ oꝛiẽtẽ. et ſup obliq̃
ſtupiꝛ eo ꝓ ꝛubꝛas ⁊ caput. apo
ducty tho. aũ cꝛum dẽſtendiꝛ
a ſuppoꝛi ꝓ lune ꝛſꝰ ꝓ ẽ an
dẽtalem in ſ. figꝛa electoꝛes in
ꝛes maximas ꝛſtituit. ſz de hijs
oĩbꝰ. alibi ẽnt ingꝛendũ. ẽ
aũt ſtendũ. hec ẽ. altꝛaẽz mẽ
ꝛoꝛ ſ. ingꝛendũ. nũ ẽt ꝓbatũ ſit
ꝓ ſolã lunã ſtellas tũbꝛdẽs mo
tum nõ hꝛe nec ſ. id niſi ſit una
nã attribuens motũ lune ⁊ oẽs
alijs ſtellis. ſ. illã uidelicet naturã
aũ ẽtyꝛs dꝛ ẽ ẽ nãm ſpẽs ꝓ ꝓdic
tis ſtellis eũdẽ ſpẽi ẽt ꝛ hꝛe
dictũ. ad lunã uiſ ſ. ut appꝛ
hendat ꝓ ſe ꝓpꝛias ſtellꝰ. luna aũt

illã

nõ rom
ꝓ nõ ſtell
ſuũ diſp
ſpẽe

de ydolo lune

illumiat' ⁊ sole · ⁊ ꝯ reprehendit eam
cend dicit stellas cẽ eas q̃ grãe
sz differre sm̃ spẽs dẽmõstratas · ꝯ
nes aut dicãt q̃ eis inducit aut̃
splẽt vnd aũt illaz ⁊ ep̃ lf dep̃
vns cõis celestẽ nõ ⁊ ũ ⁊ dep̃ru
alĩs · ⁊ põ ũ ⁊ sinistrũ orbis p̃m
⁊ dep̃ru orbũ inferoz sũ di
cunt ⁊ ꝯ ũ inducere duas spẽs
in eis · alĩa aut ⁊ p nõ sut oẽs
spẽs sũ eidem cent' ꝯ sz eorum
⁊ si cent eidem nõ sm̃ spẽm · nec
cent sũ eidem centrũ · dr aut ad
tẽnem p̃mũ p̃ dep̃ · ⁊ sinist' non
facere differre spẽs cũ eandẽ
inducãt eidem spẽi · ad alterũ
aut dr ⁊ p inequales volues
es p dr dus nõ oẽs orbes ee sũ
eidem cent' dicit · nec p oẽs sut
sũ cent' ad · dr es p ad pones aut
sũ mẽne · p es ⁊ sut eidem grãs
sut eucẽ nõ · et dicentes hũt sen
mas ⁊ ostendunt spẽs ⁊ stas ⁊ aut
sut eucẽ nõ · nõ epedit de ĩ illa
in aliud ũ p gradum · sic̃ celle sut
eucẽ grãs · nec erũt ꝯ celestia
fabulas ⁊ errores · p ⁊ ad stellarũ
p̃ p dr · aduersus · p sut ad cõz eid
spẽi · ꝯ inducãt p̃ter illam
naturã spẽi nõ equale · si p̃ p̃
posterũ · es p̃ eadem spẽs nobi
liora sut · duo sicut dicunt sup̃i
⁊ aut esse reducunt sm̃ nec ad
inducibile · p epugnãt augend ne
cessitatez dicẽtes · et p esse dr de dep
tro ⁊ sinistro nõ tm̃ dr cõe aut
bitũ dep̃ · ⁊ sinistrũ nõ faciant
diam nec inducibiles ut spẽa
ffica · es p in tres ⁊ eadẽ inducendo
pueniũt dep̃ · et sinistrũ · tm̃
ũa pte differt dep̃ru et sinist'
p diam spẽs ffica inducibiles · si ⁊
pueniũt eid̃ inducãs ⁊ aud
dep̃ hrent ⁊ sinistrũ · ⁊ pueni
unt alia ⁊ hrent dep̃ · in sitũ
hrio nos sitũ q̃ illa nõ essent
eidem spẽi ⁊ ita ⁊ in cello p̃mo
et in inferiorib' · ⁊ ꝯ dicit spẽs ⁊
sic lapsũ aut · q̃ oẽs orbes infe
riores dep̃ hnt p̃ mũd orbẽ pos
adhuc aut dep̃ p̃ · cõtingit diuersũ
motũ ⁊ diuersam velocitatẽ p̃ eũ
fore ⁊ spẽi ⁊ ignis spẽs diuersas
⁊ tle ⁊ dep̃ · et ꝯ orbes sut diuer
sitz spẽũ · ad 2m̃ aut p̃ dr orbes
sup eidem centrũ oẽs ostituũ spẽs
hrent sine plene · cũ nos pue
niũt diuersitatem diuinet ste
lle q̃ pueniũt maiorẽ diam̃ in
⁊ minorẽ · et pueniũt eidem
insignis equalis zodiaci in eisdẽ
hrẽ mensũ · et ꝯ cogunt dicẽ orbes
orbes planetarũ nõ ee sũ eidẽ cẽ
tũ zodiaci · et ꝯ auctoritatẽ erant
Ptolemeus ⁊ sequentes inducit ⁊ gra
ues errores de ĩ celestibus ⁊ motibus
· p aut ꝯ p si celestia sint eidem nec
ĩ grãe ⁊ diuersis in spẽs sũ ipsi esse
grãe · ꝯ dicũ in nec deprimũ
ĩ hem · p tuoz · et ĩ p̃ p celestia
sint eucẽ nec in cõi · et deprimũ
p nec p gradum determinata ⁊ hec ĩ
ad formã · sipõ ⁊ terminatorẽ · dicũ
⁊ est enter bidẽs nõ · tendz ꝯ dicens
p dr dicat nõ ei nece ⁊ p stellã
sted mũd ĩ ĩ · aque nõ gressetur
ep illa ma nõ cõ ⁊ diam distinctã
⁊ spẽs ffica · si nõ sũ p ꝯ gressus
sit p gradum · p nõ est aut̃ ꝯ
sitet ea ee eidem spẽi oz p illa
spẽs sit sub aque grãe assignato
⁊ tue in uno grãe eruz cũ celestia

cuncti ꝙ int̃ et grecꝫ · et tñ nō exp
uunt ꝓ grecam ex illo · debuit aut
ꝑ hoc dicit ꝙ ꝓpter ꝓpriā utilitatē roem
ꝑ ꝑy et posteros ꝑ tanq̃ ab eo tot
effectentem h̄ dñm̃ssitatē ꝑ ē
ꝑ ꝑy ꝫ posteros · et nō ex assigna
ce ipsi causā finalē ꝙ ꝑ ipsa ꝑficiat
ea ad fozis ꝑē deprimēn ꝫ. ꝓbat
ꝓ aut ex dictis stellaꝝ lucē ꝑ se sit
appetitū ꝫ ꝑdem ꝫ ꝙ appetitus
ꝫ tñ finis cē nequit ꝙ zones et
iste sup̃ius sint reducere: C. 9. ꝙ
stelle nō mouētur nō mouētur
p motū pressiuū 9m̃ ē dicēdū
ad declarandū vtrū zones m
duste nrgbant zones mathe
maticas:

Q uonsideranduꝫ aut ē ꝑ hoc
utrum ne habeant motum
ambitus pressiuū sm̃ boā
possit ē. ꝫ dē · ꝑ ꝑ ostēsū hui⁹ mo
dozē ē sint intellectus ē huiusmodi
actus aie ī cōi illa ex ꝙ mouent
illa ꝙ ille intellectus mouet ex sit
cōi aliquid mouetur ab aia quē
hoc ipsis mouēdi localē quibus
nidem̃ organa motus
sit pedes ꝫ ale ꝫ ad aliud · et ꝫ
isto motu dicit fortē de stellas
ꝑ se moueri · ꝫ hoc ꝙ ad sit ꝓbens
m̃ē ex hoc ꝙ nō ostēsū nō euidens
instā motus ī stellis · ꝙ nō habent
pedes nec alas · ꝫ cū habeant huiusmodi
organa nō sint rotūda · ad ex nō
aliud ē ꝙ aliquid cōi ꝓuēit ut ha
beret impetuosū aiē admouendi
locali pressiue ꝫ nō dederit eis
instā mouendi · nā ei nō ponit
ad nutū et absq̃ ad ꝫ humanū
sic erit ꝙ motores habent ipetū
ad mouendū pressiue · et nō res
ponderet illud ipetuositi ī corpore

aqua organa · cuꝑ te habi
ꝑssent exercere ministeriū suū
ad exponendas suas · et impetū ē dicē
ꝙ natura negligeret illa cōi nō
dando eis ꝙ deberet sm̃ naturā
et ꝙ tā ingeniosa sint ē similia
ꝫ inanimatibus sint aliis corpo
ribus cōi cui nichil omittat de hijs
ꝫ dēntur necessaria ꝫ in ꝺz cui
nō ei ꝙ stellaꝝ ordo negatur corpo
ribus celestibus ꝫ stellis ad habent
nobiliores motus · et ꝫ ē rationes
ꝫ motuales ad cē inferioꝝ ꝫ cō
trium ꝑ ꝙ ꝫ motuales nō est
ad magis ex contrarijs motibus
recredēt aut stellaꝝ ordo ē rotūdus
celestibus si expellaret ex ꝫ selon
gauet ab eis hijs ꝫ debuit cor
poribus inferioribus ꝫ ignobilibus hui⁹
ꝺi motor ex hoc ipso ꝫ ē pressiuus
ex hoc ipso ꝫ ē impetuosus ꝫ in talibus
ꝺi motor stellaꝝ ꝫ ꝙ ꝫ ē impetuosus
ex ipso ead ꝫ ꝺz ꝫ de motu
celi ꝙtū ad ꝙ ꝫ antehāc ē · ꝙ ꝫ
figura celi sit rotūda · sit ei ita di
cēdū ex ei ꝙ ꝺz celum habitat ꝑ
fectā sufficientiā ꝙ ꝫ ꝙ ꝫ
motu ꝙ habet ꝫ celi in quibus
stelle sunt figge et ꝓpresentes ꝫ
tū sit rotunde figure · et ꝫ figura
celestium omnium figuraꝝ ꝺz ꝫ
ē motus celi · ꝙ sicut ꝺz ꝫ
in ꝓdictis ꝫ ei ꝺz ꝓpter
relatā · nec ne ꝺz ē motus
ex quo ꝺz figura ꝫ ē sphal' ꝫ
sit ꝙtuplex in ꝓmissis · motus
aut circularis figge magis ē ꝺz
ꝺz ex ꝙ ꝫ nō interrupti
ē magis ꝺz ꝺz loco suo · ex ꝙ nō
mutat loca sua ꝫ sua ꝫ
tū · ꝺz aut figura angulosa mu

tat

tat lond. et hec hec ois ghuta sim
in ꝓmissis. hꝰ aut ꝑ alr ghuã. nã et
cẽ corpꝰ simplex sit rotud ut ro
tunde ⁊ sit motꝰ circularis ut sim
plicium. ⁊ stat ꝙ figa rotunde nõ est
idem motꝰ recto. sup ē ꝓcedens
sic ad aiã de loco. ad locũ. sz mouet
ei figa rectꝰ lineaz. ⁊ separabil
pones hmt ⁊ sepe ꝓbly. dñi figura
rotunda elongã. a figa cor. ⁊ motu
suo nõ adherebit lonti sue. sz tñ sse
corpꝰ ⁊ monebit ꝑ medio sursꝫ
ut de sursꝫ ad medũ. sic ḡ ē ꝑm
hꝰ tũ zelen. ꝙ figa rotunda ẽ
sit celo ⁊ ꝓbly ei. ⁊ mouebit rotun
de motu. cui ⁊ cellid moueat
⁊ nõ mouebit stellę ꝙ sic ghabet
ē eo ꝙ figa rotunde ẽ adherere
suo loco. et stella nõ sic adherere
sz pot ꝓtrahi motu sup circuli
de loco ad locũ. oz ḡ ꝙ in ssime
vnũqꝙ celestiu sit rotunde ⁊ cor
biculare. et tm erit circlis motꝰ
q ẽ vnus de mõdo celestiu ⁊ stella erit
stratus ⁊ ꝓtra ⁊ ẽ altere de mõdo ce
lestiu. eo ꝙ tm celu in circlos et
stellas dividi. ẽ aut hic adiciendꝫ
ꝙ nulla rõne hic inducitur elliditꝫ
eprentros ut epiclos. quos po
nit ualdꝰ mathẽ. si ẽ aliqua elli
dezet illa esset ⁊ ꝑm in prec. ẽ. idu
cta ẽ de dẽone orelorũ. hꝰ aut nõ
elliditꝫ. illi ẽ qui dnt ee eprentros
rõe et epiclos. eprentros po
nit mõdꝰ sic rentꝫ mobilia quoz
rentꝫ mouentꝫ sup circlos proue
ñt rentrũ mũdi. et eos stellas que
ẽ in eprentrio alr ẽ in augie ⁊
alr in oppõito augis. epiclos
aut ponit salbuctꝰ nos ẽ. ita ꝙ rentꝫ
eoz sit in eprentrio deffẽte. et
tũ rotatio epiclo nõ deuidit ep
rentrũ. iste aut pones hoz demo
strari nõ pot tũ nõ sue implete
ꝙ rones predictas. ⁊ de hꝰ de celo ⁊
mũdo actue de ilo. ad illud sic supra
dicit. aut ⁊ dum matheseos opus. quã
supi eprellentes deffendere ⁊ de
fendit. cui ꝓpter plato ẽ dno
sntus. ꝙ ⁊ circli mouentꝫ motu
dnõs deffrentes stellas. stelle
aut omẽ mouentur motu ꝙ ẽ
ab occidente in orientem ⁊ nõ cir
culi et sit tlis dñs int circlos et
stellas ꝙ ꝑm motꝰ diurnus circli
mouentur ⁊ nõ stelle. et ꝑm mo
tum erraticũ stelle mouentꝫ ⁊ nõ
circli. ista ei dno motꝰ sup in supe
riorib ꝙ grece uocant planetꝫ
⁊ aplanes. hꝰ ẽ erraticus ⁊ sine erro
re. ⁊ hoz. aut nõ deffendit tũ hic
nõ est implenda. ꝓ illi ⁊ dnt hꝰ nõ
dnt stellã moui ꝙ circlum ꝑ super
ficiẽ. ẽ ei nõ dicendũ ipm. ⁊ hoc
dant ee. sic si rota moueã in cir
cuitu et ꝓtinus ut ad aliũ mouea
mur in ãtus rote ꝑ circulorum
rote. et aut breuit dicã nulla rõne
ostẽdi hoc ꝑm demonstrationes. ꝙ est
impossit ipe arz ꝑm. ẽ hꝰ. ce. et
mũ. sz ꝓbatũ sit diceres ꝙ debent
sufficiẽ solones tegere ⁊ ꝓtue in
hoc ⁊ sic de celo ⁊ situ ee ꝙ ad ipa
ꝓgrediendi ꝓfectꝰ nõ sufficia
mus. nos tñ dño credente celle
stinem in suo astrologie inter
ualo ꝙ inuenit alpetrũs albuzar
et mũ qua ꝓbatu ẽ ptholomeꝰ
in quo ẽ. tabulatus ⁊ egregius
quoz studiũ se ꝓfitentes dnt. arz
ẽ hꝰ de. ce. ⁊ mũ. ex quo ꝓbatꝫ

hũ opiõz impzi hꝰ ẽ
motꝰ celi et
stellaz.

ꝝ Incipit ꝓ tpe ꝙsentis opusculi cor[rupt]

C. 10. de causis motu celestiu siue sonu musicale.

Quod aut ora q̄ dr̄ sit ia sunt ī motu diurno stellaꝝ sīgnor ex flatute seruoꝝ cor[rupt] qui dr̄unt ꝓ string[ere] tpe musicali sensuitiq; ex necessi orbiu & stellaꝝ in orbibus ꝑ ꝑpetuū motū q̄ sit ex motu stellaꝝ ad motū q̄ fit ex motu orbiu. et ꝑ ꝑpetuū motū motu vnius stelle ad motū q̄ fit ex motu alīus stelle & vnius orbis ad aliud orbē. hꝫ ē ens ꝓma cā musice sīc dr̄ pitagoras sīc ē ꝓma arismetice expmit ī nūis & tpone. et ꝓma geometrie ī figꝝ et astronomie ī spūtuū motiu sonoꝝ. sic & ꝓma in se hnt musicā ex ꝑpetuo motu & motoꝝ accidēte eius. hꝫ q̄ apud nos ē musicalis armonia cognita ꝓdā ex[em]pl est ut dr̄ ꝓtolo[meus]. et hꝫ ē armonia decē sīc ī corpoꝝ cursu a septē stellis ꝓ quā latīe dr̄ septē trones & recipiunt easdem ad ē sedes ygnias ꝑ quas ꝑ spicue ī sticie assīa dr̄ determinatum. sīc dr̄unt antiqui sumi de stola stoycoꝝ. sīc ecc[lesia] in ē sentiet ysaie. ysaie in hꝫ de diffinitiuis ibi auctor aut hꝫ sīc ꝓtolo[meus] fuit. et dr̄ sīc ē deus stultoꝝ & ꝓ superfluū ignoraū & demencie in alios dr̄ ē ista. puta quoniā et illi homines ꝓ motu istoꝝ cor[rupt] faciat sonum eo ꝓ audiret apud nos in statu imꝑfecto ī nobis ꝓpter corpoꝝ ꝓ sit sol et luna et q̄ nō hnt adeo melliorem motū sīc ē motu celestiu diurnū audere sonū nūis ex ꝓximitate amicabili qui dr̄unt ꝓ nō ē possibile

ꝓ ista corpoꝝ celestia mouꝝ. ī sint stelle & orbes nō hēant mayꝰ melliꝰ. cū spūalia motu eoꝝ sint mayꝰ. et tpy[ra]nissimū diuinū motu melliꝰssime aut motu maxima tōr nūis sonat sīc dr̄unt. sīg nō ē pble illa nē sonare. & ꝑ tō melliꝰ eoꝝ ī motu diurno sīm modū ꝑpetuū elongatiuis eoꝝ ad musicā. ita ꝓ superior semp est melioꝝ inferiore ī motu illo. q̄ elongat ab ipꝰ dr̄ ꝓximissimē medietatē circuli. nec dr̄unt illi ꝓpinq dr̄ sonu musicalē accidere ex ꝓximitate eoꝝ circulari q̄ est equalitas ꝓportiū & derisionē ois alīus musice & cuiuscūq; numi ꝓ regula lateris audientis. eo ꝓ musica illa equalis ē ꝓpinquis omnes musicas apud nos auditus. autoreꝫ aut huiꝰ sīc ē videnti ꝓnde ne sīc sine sensu ꝓximoꝝ ꝓpinquitatem & sōnos ꝓ quos assequunt ad audiendū. Cui ī scitur ab eis ꝙre nos nō audiamus voces musicales illas nō ꝓpter ꝓximitate distantie longitudines. cum ī orbes sint concentrices ī mutuis orbiu centris ꝙtor ī sit dr̄ semidiametri q̄ ē ī sit ad nos. et nos ī deum apud nos corpoꝝ ꝓpinqua valde sonare & spūale magnū in ꝓpbile sīc ī ꝓximitate sonoꝝ q̄ orbiu debet esse tanta ꝙ ecc[lesia] intellectual' audibilis nūis. et ad assimilandū aliud cum salutatione dicte ꝓpinquitatis dr̄ corpoꝝ ꝓ hoc sonus ē mutuus nobis nec ꝓximoꝝ nobis nātis. ita plectrū audientis implet audiendo et silendo nō interrupit ē et ideo nō ꝓpinquit. nobis. ꝓpinquū ei sonus ē & ꝓpinquū ꝓ & silentiū. sīc ī imꝑfecta si ꝓpinquus sapor omnibus nō ꝓpinquus. sit q̄ ynatural' nobis

ex

ep npd gnone ꝛ depressu nec ab po-
nãlia aut pp silitudinez ad nos nõ
inferũt passionẽ ee pnd patit ad
ia ãs dyssile. et nõ ẽ p etheꝛa nõ ꝓp
sud calore ꝛ fluid ep si in nam ep
sphenẽ sic g dnt de sono celestiu
pẽ inpreptibl ꝛ p sphetudinem
facta ẽ nob sẽl. restiffiant aut hꝫ
ep ee ꝓfit. ꝫ i eꝛuis qui malleoꝛ
sond nunqꝛe pꝛeptuit pp sphetẽ
talia audienda ꝛ pplectꝛm audi
tud eoꝛe ep imla malleoꝛ. hꝫ ꝛ
andit est in alijs sensib ꝛ hoib
ãter impꝛepẽ. n fit ad sensibile
p hbitudinem sn et fꝛequa. q sub.
mezgit sensum et sphetudinem
tenet et p id nõ distezuit a sno
ꝛio sic distezui ad p nõ mgit
sensꝰ ꝛ nõ ẽ adeo asphetu. dicꝛe
aut celestia sonaꝛe pp silẽ ãter
tam in inferioꝛib sonatib ꝛ nõ
distezu eoꝛe sond pp asphetudinez
pdcꝰ dictꝰ ẽ ao. nõ ei ẽ ple ut sit
meꝛe. p dictꝰ sonaꝛe musice coꝛ
sꝓioꝛa ꝛ nos nõ audiꝛe sond pp
eam ab eis inducta. ea ẽ illa delin
hic ẽ nalde. eadem ea in inferio
ꝛib coꝛ sonantia duꝓ imꝓne
inos. actꝛe ꝛ. ne ꝫ imutat. u
mis aeꝛis. ꝫ amouet coꝛ q sunt
ssio in coꝛpꝛib est nõ audienti
bus uocem sonantem coꝛ. sm eni
magm coꝛ magnoꝛe ipmut in
coꝛpꝛib sꝓssie mottus sic nom
tuus. et pduxit dolorem capite
alm ꝛ alm stnduit hgnat ꝛ lapides
ꝛ ex radicit arboꝛes ꝛ coꝛ fꝛan
uehementer ꝛesistenꝫ. ꝛ. unde

sond nubis in montibꝰ fꝛãgit nec mul
to degnꝰ ẽ ut faciat fillẽ ꝛ foꝛ
mones impssiones sond ignabilẽ
maoꝛe coꝛpoꝛe. ꝫ sut cadẽs ꝛ stelle
oꝛ ẽ p puenit ad nos nõ impedi
entes distanciꝫ ut ꝓp dpnq. et
effꝛat nob mobilib ꝛ pducat te
ꝛoꝛem et moꝛtẽ in omib infe
ꝛioꝛib pp eaꝝ ꝫ dicta ẽ. hmõi ꝫ
sic se hãtib. astanter dicimꝰ sonꝰ
ipse ee flũ. et sigund hꝫ ẽ. ꝛ nõ
audimꝰ sond illud. et p nichil tꝛãsle
ep motꝰ sꝛoꝛ sꝰsꝛipuit iferioꝛa
coꝛpoꝛa. illa ei ei nat hmõi ẽ i
ꝛ nõ sonat ecõ sic ꝛ ep ꝓdict. ne
ssiciens hõ aut sonoꝛus ẽ. ꝛ q nec ꝓ
ei adꝛa ẽ. ẽ p plurib ẽ impbilitꝰ
s. ep i motu duꝛmo stelle nõ manẽ
tuꝝ eoꝝ. si sut fixe ẽ. mote i oꝛbib
suis circulaꝛiter motꝝ. p tragedtoꝛe
aut eꝛoꝛ indui ep hꝫ. p. appaꝛet
in inferioꝛib. ea eni q mouẽt
apud nos ꝓpꝛie motꝰ melodie
dudentes aeꝛẽ. ꝫ dnde ꝓssit
ꝓ nam sonaꝛ aut res aut fixe
fꝛementes in alijs ꝛ nõ motꝰ mo
tu ꝓpꝛie nõ sonat gꝛalit. papie
q in nõ empiet sꝫ coꝛpoꝛa ꝓpꝛie
affigunt. ꝛ tue q pede nõ sonat
q in illa q ꝛ sut affixi mꝛedunt
temisse nõ uelonter aqua aut ae
rem findendo. sic eni ipsa q
ꝛ nauis nꝛ pres eã sonat q in cuꝛsu
i fluminẽ fluuiꝰ uelocit pꝛemꝫ
cuꝛsat fluuiꝰ. si aut ab obuiat ꝛ
dictat ꝓꝛi sonaꝛe in fluminẽ q est
ꝓꝛ ꝓnauis. et sibi nauis totam
ꝛ ep hꝫ ꝛeꝛigꝛe sonꝰ uentꝰ. dicem
ꝓ sonat alm nauis i fluminẽ ꝛ alm
nõ sonat. sonat eni q in uelocitatẽ

stumme

rentq; quod delator fluuij ꝓtrect ed
ꝑ tue fundit' aq̄ gra naues. (z sonat
ad gred. nō sonat aut ſp̄. quinta
ē ven(z eadem aque portant ed
tue ei nō sep̄atur. a delatre aqua
(z eē nō sonat. et ideo dix' pitagoras
sonare stellas. ꝑ posuit ꝓpue uelo
cius quid cet̄ mod̄. ad ꝙ nos
dicim; ꝙ fm ūtatez si mota ſte
llaru ēet in aere umbroso nihil
remoueret ſic ſe ꝙ impetu motus
celestiu trip'. ee ꝙ cuncti mouent
q̄dō ꝓtem (z stelle. aud. et motꝰ
q̄ē ē fm̄ motꝰ ꝓpꝛ ſic plane
nō moueꝝ tnd. ſm. p. aer umbro
ſus ſic ꝑpl'r remouet̄ ī ſe ipo
aut. et ſi ed motꝰ celestiu ī igne
a eadem de cāus trip' remouet̄ ī
ſe. nec absq; deo nō posſet ee ꝙ
tanta. ille chomes ſic celestiu ſo
uaret fm̄ nyzaldez. ꝓtenum. et
hez nō ꝓuenret. ad ꝙ nos ſenue
ꝓtra celestiu ſic deperiret. q̄dam
nō impediet ī nob (z strideꝝ. end
cōꝰ mortua ſpiſſa. et ꝓnderet et
ea. ꝙ uero ml talia. ideō ꝙdem
in cōtū ꝙ apud nos ſunt exmoti
cōꝰ ſuperior. nec nō ē (z dicit ꝙ ſte
lle in motu orbis diurno nō mouē
tur. aīe nō hui motui ꝓtalem nec
alem nō ꝓportiōtu ſm̄hui motū. de
motu aūt planetaꝝ (z stellaru
ꝙ ē ab occidente ꝑ orientē. non
ita dicebat. amdē pitagoricꝰ. eo
ꝙ ille nō sit uelocꝭ ſ; tardus ual
de. redemptēs ꝙ ad ſimilitu nram
dicim; ꝙ ñ ꝙ ē terminatoꝝ (z creator
stellaꝝ (z reli fient. ac ſi staret ſa
pienter recognitans deꝰ deliberā
aut ponē stellas ſm̄obiles ſm̄
mondiuersum ꝙ ꝓuideret nocū

ꝙ audiret exmotu earu. (z ꝓpterea
eas ī eli fōr et nā ꝙ m orbib; pone
rentur fixe. ꝓpter ſuos orbib; aut
ꝓtes ſuos rotā. ſi eā ille diuto mo
moueñt nec nō posſet ee ad inferio
rum ꝙ ſtruunt motꝰ stellaꝝ figi (z
ꝓnaīe fm̄ nālem dſpōm (z finiꝛe
tur nec cōis (z moueñt exq̄ nehe
mencia ſuꝝ (z ſtrepitu ſuperioꝝ cor
exdicit ꝙ m̄. ē (z plandꝰ ꝙ figura
stellaꝝ ē orbicularis rotūda (z ꝓpꝛe
ſui fixe firme. et nō mouentur
cū fm̄ motū diurnū. C. iii. de
ordine ſperaꝝ (z motib; earꝝ ī
q̄ dꝛ ſſ declaraꝝ num ſperaꝝ
ordinem (z tam ꝙc ſuperiores ſe
tardiores in ſeriorib;.

Expedient. aut hijs ꝙ nde
tant. ad motū diurnum
ꝓnē in ꝙ expectat hꝰ
ad ꝓbandū ꝙsiderare trīsemū ē tra
ctare de ordine stellaru in ſperis
ſuis fm̄ ꝙ ordinez una ē ſup. dicā
et de oppone stellaru in orbibus
ſuis qualit' ſit uel. ſ. stella oppōita
ſit ſic orbem uend. quē deffert ed
aut ſup̄ poles. et uel' alie ſint epren
trici aut grentrici aut nichil horū
Tuerq; Tuerq;. ſi ē oppōita ſup̄ ce
lum ſuum grentricum et diuſitatis ꝙ
dicit ī motibꝰ eoꝝ ē ex diuſi
tate poloꝝ et diuſitate motꝝ
poloꝝ. et grenꝭ ē ulliꝰ qualiter
ſit ſita cuiuſlibz stelle. utpꝛ. ſ. ſit
oppōita ī me ſ̄ celi ſui aut ſit
fabricata ſup̄ epicyclū q̄ē circu
lus parui circꝰ centrū ē fa
bricatū et fixū in celo ꝙ ſtellā
dr̄ deferre. hec enī oīa magna
hīt ambiguitatem licz per ra
nes phiſicas hec ſufficienter poſſe

hic

ſingere

ſtrugere nō poſſint. indigens cui
ad hoc inſtrumēti ꝛ obſeruandūs
mathe ſcie (ꝛ nō plīus eoꝝ ex diffe
rte uſſīj de mathe fiat tractatꝰ
ꝑ aut hoc ſibile ē ꝓnes phōs
ē nūc ſparū (rondo exte et ſ̄ intus
et uelocitas eius ī grē. et de
nūo ꝓdē omīe uſſe. ad tpꝰ ptho
lomei ꝙſiſſe uident ꝙ ſpe ſunt
octo. ꝓtare ſuperior ſit ſpa ſtellaru
fixaru. et 2a ſat̄ni. et 3 ioue. et
4 marte. 5 aut ueneris (ꝛ. 6 mercurij
et 7 ſolis. et 8 lune. hos aut
fre ſpiter (ꝛ ipe azz nō aſſentire
fre ſpiter nōiane ſpam ſtellarum
fixaru ſpam ſuꝑnā ꝛ ultimam
ſm̄ elongiā ad nos accepta. quod
ens. eſt ſenſus. ulfagnus ſpaꝝ relo
ꝝ eē dicit et forte ſtr uſſibiles
tm̄ ſpas nouerunt. eē ꝙ ſpa nō
dignoſcī ꝙ ſenſū ī ꝙ ſtelle motū
. motꝰ aut ſtellaꝝ octo diuſſitates
ꝺ ad uſſū. nemens aut poſt hos
albetrutꝰ albuzale in aſtrolo nouā
ſpam induxꝰ ꝓ tonos nouās ꝓtat
ꝓles eē ſpas. quā octo. ſunt nouem
fundes ſuꝑ iſte. ꝛ. ab uno moto
re ꝓmo ſimplī in eo. ꝓ mō. ab ipo
nō ē ī motꝰ uno. ꝙ. deſtruendo
ſm̄. ſī ī. ab uno nō ē tm̄ motus
unꝰ (ꝛ ſimplex nō ē ꝺ mode ꝑm. a ꝙ
motore. ſuꝑ aut de phenſi tres
motꝰ in ſpa ſtellaru fixaru ꝙrū
unꝰ ē motꝰ diurnꝰ. ab oriente in
occidente ſc̄ polos mūdi. ꝙpletꝰ
ī. 24or horis. et. alter ē motꝰ
ſtellaꝝ fixaru ab occidēte in ori
entem in annis centū. unius per
unū gradū. ꝙpletꝰ in octo tri
ginta ſeꝑ annis. tertius aut
ē motꝰ accreſſionis (ꝛ recreſſionis

ꝙ ſit in omnib⁹ congruentia motus per
gradū unū ſm̄. alburegni. de tribꝰ
ēt hīs motib⁹ ſpe ſtellaru fixaru
mentōꝝ fiat. azz in fine ꝓmi
de tribꝰ ꝓcuratiū eloquī ꝙ plane
tarū. ꝙ ſpa ſtellaru fixaru non
ē mobile ꝑ. et hec rō eſt fortiſſi
ma. apud ꝙdā hōm̄ ſmentez ꝓtuz
. ad habet. aut ꝛ. alias dicit ꝓtus ꝙ
nō ſunt tante fortitudīs ſic ꝓ ī grē
rem nō ꝑt ꝑm̄ eē duāſ (ꝛ multa
formē. nec. aut ſpam ſtellaru
fixaru uidemus eſſe duāſ. unde
(ꝛ multiformē. ꝙ apd nō ē ꝓna
. adhuc. aut ām̄ ad ꝙ ꝓcipit hoc
ꝓmū motoꝝ multiplicē modis mo
tibꝰ ꝛ ad ꝙ ꝓcipit motuꝰ in
grē corpoꝝ. ſicut ꝓtuz azz ī. 2o
libꝰ de. ce. ꝛ mū. nō. aut oppoſitum
ē multoꝝ. motuū eē ſpezum
ſtellaꝝ fixaru ꝓbat ꝙ hīs rōnib⁹
albetrutꝰ. alburgie. grauiat. nouā
eē ſpas unā. ꝙ uniformē ſuꝑ lu
men uſſū nō ſubiit ꝛ ſm̄ ſui mīi
et ſimplīs. quā ꝺ eē mobilem
a ꝑmo motore ſm̄. motū diuinū
et. alias octo ꝙ ſuꝑ ſunt emulate
. adens ad affirmandū dicit ſm̄
ſimplicissimū in grē rō ꝺbere
ordinari ad motū ꝑm. eo ꝙ ſm̄ ꝑ
mouet ſatum ꝑm. et ſimplex
mouet ꝺ ꝙ ē ſimplex. ꝛ unū ſm̄
motū unus ꝑm̄ influit motū
ꝙ una ī ꝑhīs et in. ꝙ. phīs ꝛ
ſunt octo. ptholomei aut ſuꝑ
ſm̄. ꝙ ego poſſū ad intelligere
ē ꝙ decem ſunt orbes celoꝝ (ꝛ nō
plā phīa eſt (ꝛ nō mathe. ſuppo
nit ei ꝺ ꝙ ꝓbatū ē in ꝛ. phie ꝑ
azz. ꝙ ſtellaꝝ ꝙ ī multis ꝙ rōnez
unā eoꝝ in illo. ē in alīo ꝓpe

ſecundū ptholomeū
nēa ꝙ ꝓ. poſſe

orbis

talis

ut p ē ad dr̄m illorū sic ē̄ q̄tuor
ualore ignis. duo aut motꝰ sm
placeb̄ inueniunt̄ in orbis inferio
rioꝝ orbis sm̄ unū ē̄m ex
trentes in omnib⁹ eis. quorū unꝰ
ē sup polos mundi ꝛ sup orbes
eq̄distantes ēsd̄ ꝛ ē̄ dūtaxat
alter aut ē motꝰ obliq⁹ circuli sig̃
fm ē sup polos orbis signoꝝ quo
mouent̄ oēs orbes supra emun
doꝝ q̄ p utrūq; eoꝝ sit in alios orbes
superiores q̄ tangat motꝰ istos in
omnib⁹ orbib⁹ inferioꝝ. ꝛ sic an
te orbem stellatū oꝝ ee duos oꝝ
bes ꝑs. aut ad dr̄am huic orbi q̄
ē declud ē orbis signoꝝ q̄ est
p̄b⁹ orbi stellaꝝ fixaꝝ ꝛ nō po
sse ee duos ecc̄y p̄ motꝰ. ꝛ oppor
tere ē̄ motꝰ hr̄e duos motꝰ. hꝫ
ē dubiū ꝛ obliq⁹. improbatur
hꝫ ex dict̄is p̄y q̄ dicendū in orbe
stellaꝝ fixaꝝ deph̄endos ee tres
motꝰ. et ita ex. p. inter ipm sit
stellā duos motus tm̄. sicut et
de aqua in vas. aliud ꝫ nō uenit de
extremo i extremū nisi p medium
et ita nō ē falsū ne de eo p̄ het̄ dm
cum motu ad d p̄ het tres motꝰ
nisi p ad p̄ het duos tm̄. q̄ erunt
nouem sph̄e. quaꝝ prima het motū
diurnum. ꝛ 2a motū circuli signoꝝ
nō stellaꝝ. sine q̄ ipa est circuli
declinus p̄mus huic duos motus
prop̄ unū ē dubium. ab oriente in
occidentē. ꝛ alter declinus ab occi
dente in orientē tardissimus. q̄ est
in omnib⁹ retrō ānis gradu uno.
antiqui aut ymaginē ponunt
ecc̄ istud motū ꝛ ad ipm possibile
reffertur effectus circuli obliqui
motꝰ ab⁹ planetaꝝ. et huius
opinionem iudico uera. et ipam

sēq̄ est mercurius in lō de spa mota
fuerūt aut p̄ plures alij p̄ter q̄tuor
sphe q̄ ē dixerūt p̄ sue stelle. inter
quos nouissimus fuit moyses egip
tius. q̄ dixit hāc opinionē esse hodie
nō ee impūtā. ꝫ ut mihi videt absurdā
ē dicū hoc p̄ stelle q̄ semp̄ videntur
ee in una superficie celi una videntur
ee in spa una ꝛ p una superficies
nō ē plures corpora. stelle aut
fixe omīa inueniunt̄ in una superfi
ce. ꝫ forte dicerēt ad hꝫ q nō essent sue
superficies una. p una earū videt
maior ꝛ altera minor. et forte dicerēt
hꝫ tam ē longinquitates maiorem
ꝛ minorem et nō diuersā q̄titatē
stellaꝝ ut patet. ꝫ tū ē hꝫ obi p hꝫ
p ea instrumenta astronomica ob
stellas ee in sex q̄titatibus sm
maiorē ꝛ minorē. et ꝑm hꝫ nō
multiplicaretur nūs orbium sm
num stellarū. ꝫ ponā eent sex
orbi circulentes omes stellas. p. aut
hꝫ est absurdū sit ex. p. ꝫ ē tā mo
tu diurno omes sphe motꝰ una
ex sue mediū uelocitatis. sic supra
ondm. ꝫ superiores sue tardiores
ꝛ inferiores uelociores. ita ꝑm
motū planetaꝝ est. p. superiores sunt
tardiores ꝛ inferiores uelociores
ut t̄ plibus sic in sphabilibus hꝫ capitulū
declinus. nos aut inuenimus
omes stellas fixas sue sint maio
res sue sint minores ee unius uelo
citatis ꝑm motū planes. q̄ ē declud
et hꝫ ad nō p̄t ee alia ratio q̄ sue in
sphā una. ꝫ sīlr ē ut̄ rot ee orbes
quot sue stelle. dicunt aut quidā
antiquiores esse plures ee orbes quā
sunt stelle. q̄ ad inueniēdū stellas
ascendē ꝛ descendē a meridie in

ascendē

aquilone. et ab aquilone in meridiẽ sic
ꝛ annuũ cursꝫ sol' dꝛcunt. ꝙ ois de
sol ꝛ cete stelle ascendũt ꝙ celum
uocꝫ a primo solestiali hiberno usꝫ
ad primu solestiale estiuu. et
ab illo puncto descendunt ꝙ celos
eoꝝdem. et sic dicebat unusquisꝫ ste
llaꝝ centũ cursꝫ integra duos celos
ꝛ dimidiu celi ꝛ quod ꝙdẽ uenus
celi. ꝫ hꝫ simulate ꝙ hꝫ astensꝫ ce deste
sue causate ex obliquo motu circuli
declinis in quo stelle huiꝰ motꝰ qui
uocãt azᷤ. leuiath. hꝫ ẽ grecꝰ ut spiritꝰ
procellaꝝ nõ in eodem puncto ter
minate aquo incepit ꝫ ingꝫ illud in
alio. huiꝰ g sic supponꝫ supponendu
stellas hꝰ motꝰ duꝫs et plꝰ in
huiꝰ celi. hꝫ ẽ eni mobꝫ plus nisi
mõ possiũ ꝙtuor. ꝫ oꝛ ad hꝫ inducẽ
ꝑ mathẽ sic g ex stellis q̃ꝑ
sunt ꝓme et q̃ꝑ sunt postreme
inferiores ꝛ elongantiꝰ q̃dam
ab hys maiori aut minori longitudine
sic probꝫ in almagesto. et hec res
omis dde sue in astrologia ꝛ determi
nande sufficienter. ꝙ ꝑ mathẽ
et ꝙ in stolore ysidẽ ꝛ hꝫ da
mus ee ꝙ dicisse ysidẽ. aut
dicꝫ unusquisꝫ stellaꝝ sibi antiquꝰ
simorꝫ sibi. aut celestis motꝰ uni
cuiꝰ stellaꝝ sit ꝓmꝰ ꝙ elongatur
plꝰ aut minꝰ a polo hꝫ ordiꝫ supe
riorꝫ ꝛ inferiorꝫ. dco aut ꝙdam
sufficiãdo ꝙ stellaꝝ ꝛ orbiũ que
dam sue ꝓpꝛie motꝰ ẽ uelocꝫ
et tũ nocte uelocꝫ et q̃dam sue tardꝫ
motꝰ ẽ multiplexꝫ ꝛ tardꝫ nocte
nec in isto ordine una aliꝫ stellaꝝ
mõ in orbe suo q̃ motꝰ celi ꝓpꝛius
ꝙ mõ motu ꝙpo. et ẽ uerũ demõ
stratũ ad sensu usꝫ. et in ordine
illo ẽ ꝛrium ecl ꝙ depingi ee in
motu dicunt. q̃ndoq ꝙ stella su
perior q̃ ẽ in orbe suo ꝓpio ꝙpe re
lium ꝓpiꝰ ꝙ retrahi motu dicꝫ
noꝛ retrahitur ꝙ uenꝰ retrogꝛdꝫ
suꝰ ẽ tpe multo ꝛ tũ tardꝰ hoc re
uolutiõm. et hic stelle fiũt tar
dissime mouentꝰ. et ꝙ hꝫ saturnus
et sic de alijs q̃libꝫ. et stella q̃
ꝑ hꝫ ordine ẽ dispoꝫ tal longitꝫ a
celo ꝓmo simꝫ sic luna reuolui
tur uenꝰ reuolutiõꝫ in tpe pauco
ꝙ ẽ spacio unius mensis ꝛ mercꝰ illo
duplo tpe. et ꝛ tũ dicꝫ stellaꝝ sic se
hꝫ ꝙ illa q̃ ẽ superior reuolui tardꝫ
ꝛ illa q̃ ẽ inferior reuolui uelocꝫ
sic dicꝫ antiquꝰ qui ordinauit
ꝙ celos planetaꝝ. ita ꝙ saturnꝰ
mouet celerꝫ et ꝙst iupiter. sꝫ
ꝙ iupiꝰ mouet celerꝫ q̃ mars. ꝛ mars
mouet celerꝫ q̃ sol et deinũ luna. q̃d
ordinat dubiũ dicꝫ. ab egyptijs ꝛ cal
deis antiquiꝰ accepit azᷤ. ꝛ diffica
uerũt ea ꝙ ꝓnem uidebam q̃
sunt ista ꝙ inferior stella cito eclip
sat superiorem. alii uti eis uidebat
ꝙ q̃ aqua stellaꝝ ꝓpꝛior luna esset
sub sole. alii eclipsaret sol q̃ ulle
stelle sic q̃ luna. et hꝰ ordo est
uerꝰ ab omnib astronomis usꝫ
ad tpora ptholomei pheludensis
qui uoluit ꝛõ istud dicens hꝫ esse
tres ordꝫ ꝙ sol ex uenꝰ ꝛ mercurio
quos dꝫ ee sub sole nõ eclipsatur.
una quarũ ẽ quã ponꝫ in alma
gesti. ꝙ nõ ẽ effectꝰ ne eclipsaꝛ
mꝰ ꝙ stella sit sub alia. hꝫ oporteꝛ
ꝙ sit sub ea in uicꝰ eclipsꝰ q̃ sui
nodꝰ capitis et caude draconis
illaꝝ stellaꝝ. mercuriꝰ g ꝛ uenꝰ
possiũt ee sub sole ꝛ nõ eclipsaꝛe
eos. ꝙ nõ sit q̃ntus sole in uerꝰ

ꝙ stella ste
llam eclipsat

ecliptice. dnaꝫ aut. ibaꝫ ñō ſimꝫ
alibi quaꝫ luna ē ꝑ tꝝ̄ mūdi ꝯſſe po
ſſet nīſi tꝝ̄ mundi nō obſtuzet ꝓpin
ſz longe poſita. ſm̄ ſi luna ſit ꝯ
īmediata ſoli ſic diximꝰ. antiqui
ſm̄ ſol ſit maior luna ꝑba ꝙd oꝛes
et ꝛegentes ꝛationabiliꝰ. q̄ nichil obſtꝛ
uctum de ſole videꝛi poſſit. ſm̄ tꝝ̄ ſet
abet. ſz ꝙ longe poſita ē ita mul
tum de ſole obſtruꝛe aſſ. ꝓpꝛie
ſm̄ nos videmus paꝛua nube tm̄
nocē ſolē tegeꝛe. et ꝙ minꝰ vide
mus nisi oppoſita ſoli tegat nocē
ſolē. et cā hꝰ ē ꝙ ſm̄ coꝛpꝰ tegēs
ſolem ē ꝑpe ꝛſpectiuū. nec ꝛatio
oꝛtꝛiꝛe mꝰ ꝓpoſuit. q̄ multum
ꝛum ꝙ neutꝝ ad ſolem ꝛeſpectu ꝑ
uenire ꝑt. et cā cuꝑus fiat. q̄ ꝛe
ſtam lunā ſcdm̄ ſit. ut nocē ſol qual
ꝛetur. ꝑpter eam ꝛes ꝛſa ꝑpinquꝑ
ē tamen ſub maiꝛe angulo ꝛſpe. et
lunā ꝑpiꝛquidē. ſi cauſa magis ſpecu
tur. cū ꝙ luna tm̄ ſim eclipſet ſo
lem. ſignū ē ꝙ luna nō ſit īmme
diate ſubtꝛacta ſoli. ē. ſm̄ ꝛo. diuerſ
ꝛum et ꝛeꝛū ſ ſuē ꝛeꝛpora ꝑtua
ꝛ ſolis ꝛ ꝙ ꝑpinq; ſſuꝛa ꝛeſſe dixē
ꝙ eclipſſarent ſolem. ꝙ inſenſibile
uidēꝛi q̄ de ſole ē obſtuzatū
. ſ cā ē ſm̄ ꝛeꝛpora ſuꝑ. ꝙ ſ. ſtelle
alie ꝑter lunā ſm̄ ꝛecipiūt lumē
a ſole tote ꝛeplentuꝛ lucē de ſuꝑ
ficie inſuꝑficiē. ꝙ ita ſtella mercꝝ
et ſtella mercꝝ eſſ ſi ſub ſuppoſi
ꝛentē nō diſcernēꝛent eclipſes.
ꝙ ſol ꝛeplēt illas ſtellas ſuꝑa
ꝛi ꝛecipiūt ad ꝑpm̄ ſtatꝝ ꝑfun
dit lumen ſuū in ſtellis illis uſq;
ad ſuꝑficiem inferioꝛē. ad nos
ꝛeſam. et ſic lucis ꝑtiū ſuꝑa
lumināre faceꝛet eclipſim nō appa
ꝛere. ¶ luna aut ſecꝝ eſt. ꝙ illa de
ñ tꝛē ē. et nō ꝛecipit lumen ī toto
ſue ſuꝑficie ſic deꝛepta ſuꝑeꝛi
et ita in eclipſi ſolis luna appaꝛet
nigꝛa ſm̄ ſic ē nigꝛedo ꝛatiōnāde.
Hebꝛe aut ſſpulenſes lunis zodiaꝛi
ptholomeꝰ uolunt ꝛecipꝛocitē. ꝙ ne
uerſus ē ad opinionē antiquoꝝ di
centes uidem et ſtellas ſuꝑ ſolem
ſuꝑ ſolem. ſz poſt ꝛnas ꝛpetuas
uemens ꝛ negatas ꝛpentiuoꝝ
ꝛ epitteles ē in ſuꝑioꝛibꝰ ꝑ diuꝝſ
planetaꝝ ee motꝰ ab oꝛiente in
occidentē. ſz ꝙ uꝝ motꝰ ab occ in
oꝛientē ē ita ꝙ ꝛetꝛahit. ꝛ ꝑſeꝛ
ſm̄ ꝛeꝛū ꝙ ſꝛioꝛ ꝑſſit ꝛꝛuſq;
diē uenientem ee ſuꝑ ſolem eo ꝙ
ī ꝑpe ꝑpꝛ ꝙd ī ano ꝑficat ꝛꝛe
ctum mꝰtuum aut ſub ſole eo ꝙ ī
paꝛuo mꝰtu. ꝙd in mo ꝛꝛectum
ꝑſſit. ſz hꝰ ē diuꝝſe ī aꝛꝛ. ꝙ dicat
inferioꝛes uelociꝰ ꝛ ſuꝑioꝛes
tardiꝰ ī ꝙ motꝰ motꝰ ꝛ ꝛedit
ctum in libꝛo celi ꝛ mūdi. ū tꝛa
ctat ennoch ſꝛem ꝙd hic diſpu
tꝛauim. nec aut magꝛ ꝛpectꝰ
ptholomeꝰ ꝑhibenſi. ꝛ ꝙd di
ctum nō ꝙdāb ē uꝛꝛe ꝙ dꝛ. aꝛꝛ
ꝙ mītꝛedꝝ ī ſuꝑ. ubioꝛes mo
uentuꝛ tardiꝰ. et ī ſuꝑ ſuꝑ infe
ꝛioꝛes mouentꝰ uelociꝰ ī motu
celi ꝑpꝛ. ꝙ ē diuꝝſ. aꝛꝛ enī
ſuppoſit ꝙ ſit ꝛepta ꝛꝛe tꝝ̄ nocē
ſm̄ eccliꝛ ꝛpōē ꝛetꝛuꝛſꝰ ue
loꝛ motꝰ ꝙd ſolē ꝛ aꝛꝛ dꝛ mer
cuꝛii ee ſuꝑ ſolē. ꝛ ſi ſol ē ſuꝑ
uenies et ꝛeꝛtꝛuſꝰ tꝛa ꝑuen
ꝛuꝛꝰ ſolem uelociꝰ motꝰ ꝙꝝ ue
ꝛeꝛ. ꝛ ita ſit dꝛ mercꝝ ꝛeꝛtꝛuſꝰ
ſi uenīet nō aꝛꝛ oppoꝛtꝛet eū ee
ſſta impluꝛe ī nō ſuꝑ ꝛepta de mo
tu aſtꝛoꝝ ut oppoꝛtꝛet eū ſſtꝝ
dictum ꝛenocare. dꝛ enī aꝛꝛ ꝙ que
cuꝝ ſtella ꝑpinquaꝛem ad

orbem

orbem p̄ q̄ssij vltē orbis p̄mi q̄sc
cutione fertur p illa tñ magis re
tardatur a motu ꝓpio z efficit velo
cior in motu diurno z tardior in
ꝓprio · ꝙ aut sit longinq; ab orbe
p̄mo sc̄ sol z luna q̄scunt impij de
uide p̄mi motꝰ · et cū mouē zet
huiusmodi a motu ꝓprio z efficiunt
velocꝰres i motu ꝓpio z tardiores
i motu diurno · intermedie aut
in hijs duobus motibꝰ se habet p̄m
q̄ppropinquat · accedit z recedit a mo
tu ꝓprio · et addit ostendisse tpō
nēs suos mathēt̄ici q̄s laborauerunt
i libris eorum ꝓpositis i dictis · alma
gesti · z nos istā nō putamus esse
uera · et cū sabiendes aut z ignare
quid inueniamus diligenti astrorū
inspectione nō negantes dicamus
q̄ distancia orbis inferioris ad
p̄mū orbē p̄mi nō accrescit sp̄ p̄m
loco · licet presbiter accrescat in
loco · si p̄ q̄ situla accrescit sp̄ ꝑ ten
cum ingressus motorum sp̄ modo aut
diuersum ipsi · et cū nichil obstet
aut ab motorē medio magis esse
ingressum sp̄ sed modo q̄ sit infe
rior eorū nō obstabit intermediorum
aquem superiorē esse velociorēs mo
tus q̄ cuius inferiorē z i hui sen
sum assentit auerroys i eodē loco
in cometo sc̄ libro celi z mundi
· hꝰ aut q̄ dicit aut · q̄ i inferiorum
ossij ut uterq; p̄mi motꝰ fortiter
plus retrahitur a motu ꝓprio nō
est ita intelligendū q̄ sit violentus
i sublimibus celi · si p̄ q̄ sequeꝰ
p̄ inter q̄s ex desiderio intellectuali
hꝰ ordinatissimo plus se assimilet
p̄mo motori · de inferiore motore
q̄ alio z tñ nō efficitur violentus

aqua sz ordo egregius q̄ intellectui

C. 12. de figura stellarū.

Iam aut ꝓfecto dubium q̄libet
de stellis i sint de ñ z mo
tu ipsarū · restat tractare de
ipsa residua mīt eis i sint
ambe stellate i ē de figura stellarū.
dicamus aut ad illud q̄ nātē · q̄ est
homo hñs ydeam ne i celestibus ñ
et motu assimilet stellas ēt figē
orbicularis · supra ēt ondm stel
las ēdē q̄ sc̄ z ꝓprio motu ꝑ
motu diurno non mouē · si hꝰ ua
ne fient ñ z figura sua z cum ea
spectantia · q̄ deliberans sapiens et
sic destrueretur · in illo ne in hꝰ no
mentu ꝓdictis in inferioribꝰ
structuretur · et sic destrueret
ordo dīn i mūdi gubernatione
z ꝓpugnatione · stellas nō nō mouē
ut dep̄mo motu alie ēs q̄ nō hēt
instā motꝰ nūdz hre ꝑm nūm ·
si hꝰ hꝰ ora hñ dicta sint i ꝓhīte
nūē mīt ēt planū q̄ ꝓsequentes ste
llarū dz ēt orbicularis equale · utra
q̄ nō sit diuersoꝝ angulorꝝ supfi
cies ēd aquo nō · q̄ in modulentis
stelle ꝓpriꝝ ēt figura rotūdi ēd
nō ē remouē q̄ motū alterius sui
si p̄ q̄ · remuelero suo adhēre · q̄
nō ē ideo figure nisi rotūde tñ
et ēd ens mpm de diuersitate hꝰ motꝰ
orbicularis mīt omēs motꝰ tales ut
quales ut violentos · et ēd mpm
recedit a quiete · z figura orbicularis
magis ē apperens q̄ sc̄ tūdi · q̄
aut stelle sint rotunde ñ sufficit
infallibili signo in luna apd eam
patescat nō ēndere in figura
sua · quod stelle rehiq · ē aut nō
ēt orbiculares ex distancia sc̄ ꝑ
stoms aspte · si eam non ēt orbicularis

nē circensio eō in addicōne ꝛ dnm
medne ſua no cēt figure nouarū
nō cēt alb gilderi circlarie ꝛ alb
medua. et alb plena. ꝙz tnđm tā
gentes vnā primā ſuppficies
plane lucē equal' tōi ſtrent ſup
rotā ſuppficiē. nūc aūt ſtringunt
eā ꝛ pma ſuppficies circlare. quaſi
duo circli. quoz vn⁹ ē ep radijs
pyramidalr̄ immiſſis ei a ſole. ꝛ ē
circlis illumiat. alter aūt ē eo ꝙ
dis pyramidalr̄ ei immiſſis ob
ſcūr⁹ ꝛ. ē circlis cōtēt nō
illumiat. deinde creſcūt paulatī
ꝛ fit circlis pyramidalis ſolis. q. in
cludens tota luna. ꝙz hꝰ nō fieret
niſi diffundēt ꝛ radijs ſuis quoꝝ
ſpē lune. ꝙ ipā ē ſpēa. ſic ē eſſet
figura ut ouū vl lintricula non
ita paulatī creſceret in circlū
circulū eō. cuiꝰ aūt ī ſphā aſtro
logie ad oppoſitū. ꝙ ſi ſol nō eſſet
obſcūrat⁹ nec eō eclipſis nō eēt
ptī⁹. nō cēt figura circlaris fōrā
ut nouilū ē aut ut circlū. ad eūm
ſe ſtrent duo ſpēa quoꝝ vnū eſt
lucē. ſ. gūatus. ī eno ſpēe ꝙ ſtrē
figura circlaris infra duos circu
los ꝓhensa. quoꝝ circlorū tus ē
tanꝙ cōis ſemitus cōi ſpēoꝝ
et alterius ē quē exprīe ꝙ ſe
cū ē ḡ ſol ē circlaris. nō ḡ luna ī
cōi ſit in ſtella cētrueus est ī gne
motu ē figurā. oz ꝙ oēs ſtelle ſūt
circlares ex quo ſol ē luna ꝙ cir
culares ē ſūt demōſtra. et hꝰ ē
ꝙ nocturna ſpectātes de figura
ſtellarū.

C. 13. De dualy gonly
orbis ex ꝓdictis ē ſūr oz ꝓcede
re ad reſolutionē ulteriꝰ.

Quoniā aūt ī ſupiꝰ poſſibꝰ ha
betur ſūr ex miſtere duas
ſpēes naturales vnde impu

ſibile ſuffi ꝰ hīm poſſe inuīm. nā
ei ⁊ratione ꝙ nob̄ pbatuꝝ ī miſte
rioꝝ nō ē impossa. ad diātā ⁊
leſtiū. et nō ei vnū ⁊ diātā de
ipis ⁊ inferioꝝ nō dicā ſm̄ rōm
tm̄ nō eſt nob̄ nota ī celeſtium
ī ꝙ gnatiā rōnis motꝰ coꝝ. licet
ꝙ quēpiā oī ḡ ſideratiū de celeſti
bus cōiter ut impetrat de ſcientia ꝙ
indubiū. oz tm̄ ꝙ a nob̄ nō exper
imēt ut ad dictaīa de eis ī ꝙ ē ſm̄
poſſe ⁊ſumd nīe ſūt ⁊ ſine quā
ferre poſſimꝰ de re tā remota ⁊
nob̄. nō oz ꝙ ab nob̄ iudicī de au
dacia et ꝓſumptiōne ꝙz ꝙnd̄ fer
uora ingenij ⁊ ellenatā ſtudiō nob̄. ſz
gndere beat ſtudiū nostrū et
gnpāz plīne et ſollicitudinē. qua
ꝙnq; ſūre ea ꝙ ep inferioribus
ſūre nō valemꝰ. ſz pot ep alia ma
ſtēriū ꝓpīa. licet ḡ de re tā nobili
ꝙtanꝙ reprie ea ꝓ pīa dicantur
adiūſte de eis ⁊ ea ꝙnd̄ gdū nō
ī ꝓbabil' ē ⁊ nō demōſtratiua dū
nō poſſimꝰ ſcīe gones illas ꝓ
luſione ꝙa nō ſufficit ſm̄ nām nec
eſſite. ſz tm̄ ſubtilis ſm̄ nām poſſe
ī tribꝰ ī ſunt ſūp nos oz aliꝰ
dū audiētē eas gaudere ⁊ delectā
rōde de ingenioſitate. ſm̄ ſtaut
optime dicat ptholomeꝰ. ī ꝙa
dictione nō oz nos abiicē ſtuā
ꝙa hīe poſſumꝰ de celo ꝓbabilit
tm̄ poſſimꝰ ꝓhendē ꝙ ſic ꝓ de
illo. Eſt ḡ ꝙna ſp de re inquirēda
ſi ē ne impossibilia multa ſunt. ꝙe
iudicat ad ꝓhandū. nō ē inīmd
ep eis hꝰ ꝙ hec intendimꝰ ſcīre
et ſcire. quare. ſ. nō ſint orbes def
erentes long⁹ ab orbe ꝓmo. nō ind
monly multi ſempiterni ſm̄ eſſe
et dumtaxat ꝓpīū. ſi enī nos ſcīre

m

ps̄ hᵗ ostēdūt vere in ferorū q̄ aut
nrām opīonē z strām in vere natis
tūt vndehi nō sēsu ēe quod dicēd est
gnis ēt nr̄ ēe sm̄ ꝓ rōnem ꝑ nō orb
sup̄ius mouēat̄ sīc ꝓbatum
motu vno ꝑ orbes ꝑpm̄issum ēt
moueat̄ motibꝫ ꝓprijs quidē
trans ꝑ sup̄ duo motꝰ ul̄ res. et
fiat multiplex ēt in nūo motuū sm̄
ꝑ sup̄ gradus dēstensionū. hinc aut
ꝑtēd accidit sīc dēpīng ī sp̄ne sm̄
oēz ordinē celestiū. quoniā ē nō
celestia ordinent̄ sol nr̄ ēe ꝑpe
in dēstendendo ul̄ penetrāndo. et
tm̄ nō hēt nisi duos motꝰ quoꝝ
vnꝰ ē motꝰ ei sm̄ ordinez sīgnoꝝ
ī suo dēfferente sue ille sit ꝑpen
dicul⁹ sue nō. z alt ē motꝰ latitudīis
ei⁹. sm̄ antiq̄s aut ꝓcessꝰ nr̄ sēp̄ ī
suo lē de re. z nūo. luna ēt hēt
duos motꝰ. quoꝝ vnꝰ ē sm̄ sīg
ī ēq̄nte celi⁹ z alter ē latitudīis
lune in dēfferente. quēadm̄ ptholo
sapiens addidit ducēs sue. quēadm̄
motꝰ lune nullo nō ad ētū inuenī
ꝑ sup̄ motꝰ duplex mēstrīus lune et
motꝰ ī circlo breuiꝝ reuolūc. z cō
ēt sm̄ sapiām ptholomei rōnē astro
nomoꝝ qui ante ptholomeū fuē
runt hꝰ sō nō tenet. quo ad lunā ꝑ
tīn. quo ad solem. et ꝑ opinionē
multos mēstrīs antiquos erraſſe
ī motibꝫ sup̄ioꝝ. cō credimꝰ de
luna hāc ꝓpōnem ēe sup̄flua. si tm̄
saluare uellemꝰ hāc ꝓpōnem ēe
ēt de luna dicēdū possemꝰ motū duplē
mēstrīū ēe. angulꝰ lune z vid lune
sm̄ mēstrē. nō ēt augēd. circuli
planetaꝝ moueāt̄ motibꝰ hui⁹. aliq̄
nodi motꝰ hēant. quēadm̄ lunaris
aup. motꝰ. aut circuli reuolūc⁹ sue
epicicli lune ēe nō ē cōtra. dicūt
tm̄ quidā eoꝝ ꝑ quē dēpliēdūt ꝑ ussi

ps̄ sup̄ nellan. hᵗ aut omēs astrono
mos. saturnꝰ et iupiter z mars hnt
motꝰ ꝓpꝛios quoꝝ sol et tm̄ sint sup̄io
res sole. sīc ḡ arguēdū. ḡ nec eoꝝ ꝑ ui
sm̄ rōnē ēe nec. ꝑ sol admīng z ēt
luna sm̄ equāz antiquoꝝ motū
motibꝫ ꝓpꝛijs aut omēs plane
tas ēe tm̄ loca aliqa ꝓpꝛia planetaꝝ
longinq̄ sint a centro mūdi z ꝑpen
dicula sint orbi ꝓpīo quoꝝ sol z lu
ne loca. hꝰ ēt manifestū ēt. ex dictis
in q̄stiōe stellis hesitandū ē. q̄ dor
planete. nec em̄ ꝑ obseruatiōnē
nocturnā inditū luna q̄e media
erat a centrīs motū sub stellis mar
tis z circulauit. in arte eclipsīm
em̄ ꝑ ad ꝑ rendū hat. nisi lune (ꝛp̄)
tm̄ semme luna ꝑ motū ad ꝛp̄m̄ super
oriētē equāt z circulatiue. martis
ex ꝑpre illatiōnē in luna ad sp em̄
ꝑ ēe nō posset. si orbis lune esset
sub orbe martis z longinq̄or. deorbe
ꝓpīo. ītem aut ordinez ponunt
in reliquis stellis erratis ēq̄ꝑpi
z babilonij q̄ diligentes ꝑsiderāue
runt orbes stellaꝝ. et dēpriationes
fecerūt ꝑ anos multos motꝰ eoꝝ
motū apparentes a q̄ibꝫ z nos a
septīma strām de astris ꝑ nobilissīm
ē stā. et ēfficiunq̄ dicūt ordīe ꝑ
motū vnīuersi ꝑ stellē z ordīe sicut
dēpīnt. Quēstio aut tā ē her. nec
ē septīma stra sp̄ mobilibꝰ stri
ꝑ ꝑ. quod etiā in orbe octauo q̄ a
pluribꝰ antiquoꝝ ꝓpīa ēe dicēt
stellē multē vtꝝ ꝑ ꝛp̄hensibiles
sit nūo eaꝝ. et ꝑ in reliquis orbibꝰ
inferioribꝰ vnā stellā tm̄ in orbe
vno sīc vndeūq̄ hꝰ in orbibꝰ planetaꝝ
in nullo eoꝝ illoꝝ vndeūq̄ fixas
ēe duas. aut tres stellas nō. ante
q̄ aut dēmōnem ꝰ stras sones
dēm nec ui in experīmētū nostrū

C. 14.

de solone ꝓmo q̃ms supiq mo/
te q̃ē ḡre nō mltiplicate mote
sperne misterio ꝑtinobilis
q̃ sit ḡmgoꝛes ul ꝛmonoꝛeb assꝛa ꝑ ꝓma.

Solonem aut ꝓnce q̃ms
duaꝛe q̃ne inapentes di
ctmq; ꝑ silentiū ē ꝓ eos
nobilitas q̃ē in ē ꝓma ꝓcipatuꝛ
ad ois ꝑtinebiꝫ. utꝛa ꝑ plēz ac
quiet ad ꝓ modum possibilē sibi.
ea eiꝰ optat dīnū ee et ꝑ illud
agunt q̃d quodagnat. res aut ꝑ bona
ē ꝑ plecta in bonū illa ē illa q̃ ē
in ea egnis bona ꝑ se alīs exi
ꝑ acquiꝛat illd ei nō ꝑtat. ꝛ ēstꝛat
ē res illa ꝑ nō hēt nō ꝑtinebiget
ad eā ꝑ acquiꝛat illd bonū. q. eē
se accessiū. res aut ē illd in nob
litate ē ꝑ quide acquꝛ ead de eē se
acquisitū ꝑ acquꝛ ead una ꝛ simpl
ꝛ facili ꝑ ꝓpꝰ exponē. res aut lon
guē distans a nobilte illa ꝓma ē
ꝑ acquꝛ ead de eē se acquisitū ꝛ ac
quiꝛit ead exponit multē fortibue
ē ille gne ꝛeꝛe luta ē dō sm ḡre
ssum ab una exponē ad plurimas
que mt tmd ꝛ plinū ē puerum
et plꝰ ē plꝰ dm̄ deuenīd sit ad
plinū. sille aut hō ē in ꝛeꝛpotib
hō q̃dam ē hoīd tm̄te nobilitatꝫ
sūt in sanctē ꝓpe sūt hēnca sam
tatem nō acquisitū eē se ꝑ ꝓpe
nem ēpnem ꝛ ēpremoꝛū. q̃d
ēt illa sūt in nobilte sanctꝫ ꝑ de eē
se

ꝑ tractata hui⁹ scīe appellit in ꝑpe
delus. sine his enī nō ē intē cele
stiū ꝑfecta in beni⁹ dēīne. enō ē
sat sabtil ꝑ ꝑ sūe ꝑ ꝓ ē tatem
ut sēl celi ñ ne sit difficile ꝑ q̃ue
in dubiū ꝓ ibꝰ dicꝰ. difficiles ait
ē eō q̃ ꝑ ꝓ ꝑ sūe ꝓ ñ ē celestiū
passiōd ē dūaꝛū ꝑ longitudinē
ꝑ ꝓꝛū anet. et elongatē mtis
eoꝛ a celq̃ue celi naturalib⁹ q̃ue
sūt apud nos ꝛ cognite not. q̃
sē dicim⁹ in ꝑhīs ois nāla equi
dūr de celestib⁹ ē in ꝑticulaꝛ. et nō
hem⁹ q̃ nos ꝑfecte ducat in co
gnitiōd ipsoꝛ. excepto si ipsi ꝑ ñ
illo q̃ ē in ḡre ī ipa ñ celi ꝛ sēl
nutu ad in dcto mō ꝑlucido q̃ties
ꝑ sūe. nec ñ ī ꝛtōbile dicend̄
celestib⁹ ꝛ nec nō effugiet a nob⁹
oio sua celestiū ꝑ id ap̄hendim⁹
de ipō. nec ei nō intelligim⁹ hoīe
nobilia ut ꝑ indicim⁹ ea ee sēc aud
sē ꝑ ꝑ dīnū dīcūt ꝑ eent cōi tiū. nō
ei tm dicim⁹ ꝑ sit in eis aplē q̃ ordo
ꝑ ordinē in eis. ut ꝑ sint sm eaud
ꝑ ꝑ ꝑ ordinē ea mou in loco
sup⁹ sm̄q; ea hīte motoꝛē q̃ ē
ac hīd zenen loc⁹ nō nē sit aud
sē sppe in ante hīte ē detīnatē
sm̄q; ei ep̄hus ꝑ in .g. phīoꝛ ꝑ
ta sūt huc motoꝛē nō ee ip̄e in oī
ē esse sepatū. ep̄hus aut ꝑ in mo
de aud tradent sm̄a omes sm̄
sepatata ee intellectuāl sm̄ sm̄
sm̄p. ep̄hus aut ꝑ in ꝑ ꝑ sūe
sūt tradita sm̄q; ipm mone ꝑpetuū
motū. ē ep̄hus q̃mcūq; sm̄q; celd
ee motoꝛē a ipis motoꝛē intellectuāl
ē ep̄hus sm̄q; celestiū hoꝛ modo
ee ipsa ipa intellectuāli hēnca

se q̃ruit scim̃ & requiet eã p̃ uena
cionem scũ dũm sc̃e & eccl̃e
& cum̃ multis alijs p̃ medicinas
euacuades. q̃dam eñ scũs adeo de
siderata q̃ nũquid requiet sanz sen
bez multũ labore & eã & eccl̃am
tuit & ꝑnus omez diligenciã ad
hibeat ex desiderio scũ tũp̃
aut cũ res diligunt̃ ad optũm
& nobile ꝓpendi facilis dirigit
res q̃ est expens & vend ꝑ q̃ & ope
rand & duo ut plia. sibi aut cui
sufficit ꝑficiari semel aut bis
facilis & sufficiã. q̃d ad ꝓ requirit
sufficiões plimas eo q̃ nulla erud
sufficat & ad oppositum nobilitãe bo
itatis & ꝑ dirigẽ. nes et nobil' ut
deprimã. sm̃ scripturã exponẽ vna aut
duabꝫ facilis rez̃. q̃d sm̃ scripturã
exponẽs multꝫ. de ea nobile q̃ sc
ripturã exponẽs multꝫ scripturã exponẽ
ad q̃d exigẽ uehemẽtia cognitã
rez scripturã & ad q̃d exigit difficul
tates & sm̃ status sillogismez
& ꝓ intelligẽtiã exponẽs dñas
q̃ reperiunt̃ in stellis a ad ꝓi. dra
aut sm̃ sillogismez accipiã & expo
nẽs aũlud. aũlud et plantariez
ad ea q̃ dignissimũ & in ẽstis nisi
mezclis & hõ cui& applepro magꝫ si
miles & equalitati orbis. et eque
dia magꝫ silue & intelligẽtia q̃ mouet
orbẽ. et videmus q̃ ꝑ hõ hed expo
nes multas eo q̃ ꝑ dirigẽ multi
ꝑ illa ea q̃ dirigat intendendo
hõm vnꝫ hãs ut cuiꝫ ut gentis
nisi ꝓhibeatur ex exponed & aliones
eo. sm̃ q̃duz hed et doceri ꝑme
ethicoz. sz in hõ dissille & celo sm̃
celũ nobilius hed exponẽs pauciꝰ
bez dirigat multa q̃ sint sub ipo. et
hõ ut & q̃ celũ ꝑ dirigẽ ꝓhibitate
ibem simplicez. hõ aũt dirigat ꝑ
ꝓhibitaz & ad ꝓhibitaz & aũt et
in alijs dissilliendo ꝑ. sc. hõis aũ
nes nõ sunt ꝑ ꝑ hõez & ꝑ ad
ꝑ & eo ꝑ ꝑ adipiscere intendit
eo q̃ hõ nõ est bonitatis integre
et ꝑfecte & ꝓpria bonitate aggrega
te ex multis & ꝓhibitatibꝫ attribuẽ
nos & deprimã ꝑ in celestibꝫ rez
ꝓpria bonitate bona & ꝑfecta hed bon
itatẽ integrã & ꝑfectã nõ acquisitã
ꝑ aliquid expẽs nec aũdin & indige
at ad hꝫ sit bona eo q̃ ipsa & ꝑ
ꝑ & ead expẽs aut aũdin. sed operatiꝫ
et agit ad hꝫ finalit & complemẽtũ
& quo aplet̃ & ꝑficit̃ omne ꝑ
acquirit̃ ꝑfectiõ & ꝑ rem que
efficit expẽs illud ꝑ qua acquirit̃
finis aplens & ꝑficiens. hec eñ
finis & ꝑ ꝑ agit efficiens expens
et actiõm & ꝑ operat̃ & agit & ꝑficit
& silibꝫ reddem ad medũ ꝓtia
ꝓpria dignitatẽ nobilitatẽ sm̃ deprim
a ꝑ. et dicam ꝑ rez alie sunt
& reperiunt bonitatem ꝓme nobilit
ꝑ & ad expẽs & sunt alie & reperiunt
ea ꝑ expones multas ne exprim expo
nes iste nostre integrat̃ & bonit
tatem ꝑfectã q̃d desiderat & ꝑ
illud. q̃ gradibꝫ q̃libꝫ & assendit
ad silenedmez ens̃ pure & ꝓme
bonitatis. sm̃ ad deprim in expoñ
bus hãs. bonũ & ꝓpriũ & purum
et aplens & ens bonũ sm̃ nuper
deprim ꝑ nõ indiget expone & ad
ne & fiat bonũ hꝫ & ꝓpriũ & appe
quant ꝑ expens primũ & bonũ. et
q̃dam appropriãt & standendo ꝑ
multas expones & adiones et & alio
ordine ab hijs sm̃ & nõ possunt ex

i. sillogismez inter & et ꝑ

applicuare p opem ⁊ actum. h̄ suffi
cit ei⁹ p sint ⁊ alijs ⁊ ē nō illud
et nūq̄ illud ꝑtinuum ꝑt possit
sic ⁊ simone ex̄ pfessione dr̄e p po
nunc sanctitat⁹ ex̄ celeb⁹ et exp⁹
corpor⁹ humanor⁹ et p sit ꝯplem⁹
spūal⁹ huius ei⁹ sanct⁹ quedā ⁊ dam
nō sit applic⁹ sm̄ opem vnd quid
et facile. et illa diuinū ex̄ sana
bilia sit ⁊ nō sit sana ⁊ p ex
tenuationē ⁊ rarū. quid. alia sit
sint ⁊ nō sit sana ⁊ p multū aut̄
et cautelam medicant⁹. alia nō
⁊ nullo nō sumpt⁹ sanct⁹ ꝓuent⁹
cauend et exp⁹ p medicinas. sic
g⁹ motus sit multa ⁊ multiformes
quib⁹ cōr duūs duūsimode recipit
sanctitat⁹ ait sunt applic⁹ sanct⁹ ꝯplere
et ⁊ dam corpore sit ⁊ nō pot re
cipe sanct⁹. ⁊ n̄ recipit potiꝰ qua
custodiunt⁹ ⁊ intra tūc ⁊ dam nec
tribuitate int sanct⁹ egred. ⁊ dam
sit ⁊ neutralitate nō custodibilia. ⁊
ad h⁹ ut applicent in ē oz ut minue
ꝯplement⁹ ab hoc⁹ putrescente
ei⁹. aut hoc cōr humano ē finis
ex̄ actus ⁊ ē ꝓter finē sm̄ rōis
p⁹ p pma finis rōis humani ē sanc
tas ꝑfin⁹ et ether nō dr̄ in sanc
tatem diminuta. hoc fines ⁊ si di
uersificent sm̄ diuersitates suar⁹
actuū et opum. et ut ubi dicat
deus p ex̄ ꝑfia sic ꝑfia p recip⁹
ꝯplem⁹ ex ultimo fine p p
ē. et si nō p recipe ad p ē ꝑfectio
ꝯplemēti nūc actu ad nobilig⁹ me
lius ⁊ p recipiat ꝯplemētū. ꝑfi
quans applecto bono. sicut ē alic⁹
qui⁹ magis appetit quat p ⁊ ꝯplemū
et bonum tanto tanto melius est
et magis ꝯplemū bonū. sunt g ⁊
nior ordines rez ꝑfing ē hierarchum

et ꝯplementū dr̄ ⁊ sine opone ⁊ actu
ne sit sui sed separate ⁊ sit mtr̄ deu
m p sua sapiam monetes spūs sit
ꝑmus phūs determinare het. 2⁹ autē
ord ē principaneū nobilē ꝑmo
p opinionem vulg. et ista res nō het
dōm sm̄ illa ⁊ p⁹ celeb tm̄. 3⁹ ord
ē principaneū causā hoīm p opones
plēe. et h⁹ res het dōm sm̄ diuersitat
em̄ sp⁹ualē ⁊ sit sub spē ꝑma. 4⁹ or
do est dorū ⁊ nō principat hoīm ꝑmo
ꝑmā sī aliquam ⁊ ē nūq̄ illd et ille
ord rez deus in duob⁹ ordinib⁹ ⁊
dam ei principat hoīm ⁊ ē nūq̄ lo
mittē ꝑmo p opones. et ꝙd nō po
sit ei⁹ principare p opem aliquam
et res principans illd opum est
multiplex ⁊ n̄ illa grē sit tūc ela
⁊ ignis aer et aq̄. res deus ⁊ nō
principat ei⁹ opum oz p p ⁊ sed
principet ei⁹ p nichil subsistere p
sine principio diuise hoīmtat⁹ ait. aliq̄
hoīmtat⁹ ⁊ extra illa. et illa res
nō het dōmen. ⁊ illa ⁊ tm̄ sola. h⁹
aut sic denostrā. dicend ⁊ ei⁹ ꝑ pre
habit⁹ et ⁊ vnū phūs sepe sm̄
intr̄ spūm ep se producentes
formas expim sicut intelligen
⁊ mouet orbes. sicut ei sol ep se
ꝑducat lucē. ita quelibz intelligen
ep se ꝑducat sōre nālem opā. que
opatur explendo eaq̄ pnorum
spē quā mouet. h⁹ aut sōr ⁊ ꝑma
nd ē ydeal⁹ sōr et spūā vnūsse
ē tocā mūdi. et ideo dr̄ ee il⁹ ⁊ sim
plex. ⁊ intelligen ⁊ ordinis est
sōr eius magis determinate. et ⁊ inte
ligentia rerū ordinis ⁊ iterum
determinate plex. et sic determinatur
p omēs ordines intelligentiarū
ꝑ p⁹ dr̄ plex inle de mūs ꝑ intellia
ē plena formis. excepto ex inte

li

ligencias ē ꝙ hec formalis vltes-
cep eas ē ꝙ hec sōlis nyma glie.
hꝰ ꝙ sōl vltus oppet ꝙ ē studi expetiū
faciens res ē luminis & nobili-
tas quā desiderat oē ꝓ ē quia p
ipām & ē. et ē nobile quodq; ē
et hec hnt intelligentie sine mo
tu et opone ꝙ hꝰ ꝙ sūt lucē ꝑm
mūdi ꝑme. nec ꝑtū hnt in ordine
duūs ꝑnes nuerē & nōrem
simplicē et ubitatez. hāc autē
formā vniūssi oē acquirit spere
mote ab intelligentia primoꝝ
et opem vnd uel plēs hꝰ mō q;
acquirit male formā artificis
ferrarij. ad inducendū in ferrū
nōrē aut ē ꝓ spes ꝙ mō ab intelli
gentia ꝑma ordinis hēat opem
vnd quā sōl quā acquirit ē simplē
& indeterminata. spes aut ꝙ sūt inte
ligentiarū desiderāt quā acquirit
formā hāc nyma idem & magis
determinatā ad oē in gle & spes de
uersitatū ꝑ ꝙ indiget opoꝝ
plimis. si aut hec eadem sōl ꝙ side
retur ꝑm oē ꝙ hec in actibus &
passibus. nec ipā ignobilitez & co
ruptibilitez acquirit. & ē cū hoc
ꝑm ꝙ nōbilitatez & corruptibi
litatē tū principis ꝓ. ysidorus ꝑm oē
duplex. hꝰ ē ꝑm oē agentium et
ꝑm oē recipientis ipam tū. agen
tia autē ipam sūt elā formalia
ꝙ quidem sūt ignis & aer et aqua
& cū opem hnt celoꝝ. q; ignis ex
plendo formā oē generoꝝ quam
acquirit a celo mō circulariter ꝙ
de sua nā mouet recte & sibi aer
si hec motus plēs quod ignis. sibi
aut & aq; in ꝙbꝰ nyng nālis ē ꝙ
tra. ad ei motū hēt semp circula
rem ꝓsequendo ordinem lune sicut nos
determinauimus in li de anīe ꝓpetatu
elemtoꝝ et planetaꝝ. tā aut ꝙ est
nā & motū tū & nō monet ad ultra
nō ꝓt hāc formā sumpse ꝓpter
hꝰ ꝙ quereꝝ sīl ad ꝙ ē motū tū. et
nullo mō moueꝝ. et cū illa ꝙ sūt
a motu circulari ꝑfecto & a motu semp
circuli q; motus circularis solꝝ ē expo
ꝙ ē ad formā vniūssi oē explendo
& ꝓcreando. motū aut recti ē
ꝙ deberet vni nē in sempiterno & hoc
dicimus sic hetur sufficiēd. ꝓ forma
ideali et actiua oē vniūssi aut est
ꝑm oē spūale ꝓpriū et separatum
aut ē ꝑm oē cōrale. et ꝑmo quidem
ꝓcipā sine opone cōtrarij ab aliis
ordinis intelligentiarū. si autē
ē ꝑm oē cōrale. aut ē ꝑm oē corruptibile
& nazuabile. aut ꝑm oē incorruptibile
et inuariabile. et ꝑm oē incorruptibile
& inuariabile ꝓcipuē ab eis ꝙ sunt
mota motu ab intō ꝓ se patentē
. si aut ē ꝑm oē nazuabile et corruptibile.
nec aut hꝰ ē in hyle in quibus hec
oē formalia actiua plerumq; passiua
. aut si quo hec oē inūle tū & ꝑmo
quidem mō ē in elīs triplici diuer
simode. et ꝺno mō ē ꝑ se. ꝙ est
ignis. et ē aduertendū in hyle ordi
nibus ꝙ sōl hec duplicia semp reci
pitur ꝑm ꝓpriū recipientis et
nūquid ꝑm ꝓpriū dicitur. et hꝰ de
ceptū multoꝝ loquentes de proprie
tatibus ꝙ ē ꝙ stellas ꝙ hꝰ ꝙ pri
dentia in stellis inuolute fluxerūt
recedunt immediate recepti ab elis et
ꝙniam principia sit nōtia. ꝙ hꝰ
euectū mobilez & deperuntē si de
hꝰ alibi erit dissertandū ssz hucusq;
tenus ad solones supius inducte ꝓpo
ea ꝙ dicta sūt. dicendū. ꝙ aut
ex ꝓdictis ꝙ tria nē mō esse et cōi
ꝙ tria oppinquius ꝙ hꝰ ꝙ nō principii

ffectu motus. si ea q̄ ē nr̄ illam
mouetur motu pauca ſ. impfect
q̄ nō pnt̄ ꝑcipere pr̄ q̄ nō pue
nit ad ultim̄ ſ. accipiūt nem pdē
t̄ ep sā dnd ꝑpetua. et ad ſtruunt
ad ſm modū ſ̄ ꝓportionabiles diffe
renter ſic̄ dicim. et h̄ res diatur
a ꝓbabilib⁹ inter in ipis recipe tam
dnd ſic̄ ſile inferiꝰ dē recipe q̄ ē
in eq̄ri motus ord et melior ſtrut
rezi ep auro nō recipit. auream
ymaginez ſi fragilem i. liquo ſilez
ſibi ille. corpora aut media q̄ ſut
int̄ cor̄ p̄m̄ q̄ recip̄t ima oppone moti
litatem iſtam et cor̄ ultim̄ q̄ recip̄t
ad q̄ pjacten q̄ ē tra. ſme erit inter
p̄m celū et ultimū ultr̄ ordinis q̄ ē
celū recipiens formā mobilis ꝺ
gregatiꝰ recipiet hoc̄ tem̄ motū illi
illiḡ mobilis multiꝰ. et hec media
cōia ſtrom̄ celi ꝓter celū p̄m. ſet
hoc̄ opponed ſm̄ motq̄ circulares
ſnd nrās multiplicant ſm̄ deſcen
ſum a ꝑmo celo ut dicim. ſi ſm̄
lond accipiā deſcenſū. ſi multiplicat
ſm̄ ordinē digressiuꝰ. n̄ē q̄ habet
alq̄ inferiorem t̄ loco celū ē pau
cor motuū ſupiorū eo ꝑdictoꝝ
et in fōr quā explicat ꝓ motuū
nō determinā ꝓ motū tm̄ ſz ē ꝓ
ſtrud celeſtiū ſm̄ ut⁹. et ita orbes
inferiores in aſtrono dicūt ſingi
ſuperiꝰ q̄ nō ē q̄ inferiores
celeriꝰ influenciā ſuperiꝰ
ei nō ē. et h̄ ꝓpter ē in ſole q̄
iungit̄ minꝰ ſuperiꝰ q̄ ma
gnam h̄et vim̄ ex lumine ſuo. hec
ē de cā nā dicit q̄ inferio
rib⁹ motū obliqui et ex obliqui
tib⁹ lineaꝝ plib⁹ modis determinati.

C. q̄. de ſolone q̄mo ſ. in
uno orbe ſint ſtelle multe. et in
quolz alioꝝ una tm̄.

Hec expedit ad ſolutionem
rōnis q̄mo accedendum. ē aut
rō ſic̄ ſiderū ſup opinionē
antiquoꝝ dicendum q̄
orbis p̄mus ē orbis ſtellatus ſtellis
fixis. et tot̄ quot ſunt orbes p̄mo
b̄nte motū vnū ſue ſtelle multe
ita q̄ nūq̄ eaꝝ impfectibile eſt.
in uno quoq̄ aut reliquoꝝ orbium
inferioꝝ quo b̄nt motū proꝑ
ē ſtella una tm̄. hec aut q̄ ſi de
beat reduci ad id q̄ ſm̄ nr̄atem
ꝓnunt̄ in orbe p̄ obſeruationes
ūſſimas. nec ē ad ita ſi ut ſtra
mus ſic orbis p̄mus cui ē motus
diurnus. ē ſubtile huius ita q̄ uſſy
nō ſubtrā lumen eiꝰ. et orbes ē hec
lumen deſtinxerūt nō in ſtellas ut
dicit aſtronomus. et orbis terreus
ē ſtellatus multis ſtellis. et orbes
inferioꝝ illo ſic̄ ſtellati. ita q̄
quilibz h̄et ſuum ſtellā. ē t̄ illic
nō ē obſcurus orbis q̄ aplanes ſtel
lis nō ordinate nec̄ ad vnum
ꝺ̄ ꝓ multis q̄ ſic̄ paucioꝝ ꝓpinqꝰ
et ſm̄ hoc uſq̄ q̄ orbis ſuꝑ deberet
hec ſtellas ꝓpias vna ē quindecim
quod orbis terreus. et ita ultimus
deberet deſtendē uſq̄ ad ultimum
orbem q̄ h̄et ſtellā lunā. aut
ſi forte dicetur q̄ orbis hnō ſtella
vna h̄et ed maiorus ſubtilitatis quam
ſint ſtelle orbis h̄nt̄ ꝓpias ſtellas
tm̄ deberet ſtella ſaturni minor
ē quā ſtella lunaris nō ſit ꝑcep
tibilis. et ſtella ꝓpria martis de
berent eſſe minores quā ſol. q̄
oīa ē falſū. ſic aut ſolueret ꝓmam
ꝓnem q̄ ſm̄ expoſitionem antiquoꝝ
eſt introducta triplex ſolutio ꝓ
ſe dicens. q̄ nō dicit̄ eſt q̄ orbis
p̄mus h̄et ſtellas minus. et orbes
inferiores nō nec̄ vnā ꝓ quolz

orbe

orbe. et oz mtligi hꝰ cõ cꝫ ꝑmus orbis ẽ ꝛ amotore ꝑmo ꝑ mond infimꝫ cõtactus vltis oẽ re que ẽ cel⁹ et mutt ꝑm nam (z ꝑpe ẽ sic cõ ꝑma vltiꝰ in illo. alij aut orbes sunt mẽnagꝰ detmate (z dꝫ lent stellas detmatas. ita ꝙ sibz hẽt vnd. et hꝰ cõ ut cũ nõ dꝫ quare quilibz orbꝫ inferiorꝫ hẽt stellꝫ vnꝫ. ꝛ dꝫ cam ꝙre hẽt stellas pau rores quod ꝑma orbis ẽ ꝛ aut solꝫ ẽ qdꝫ nõ ita fiend cꝫ ꝙ orbis ꝑmꝰ multa hẽt cor stellaz q mouet (z quilibz orbꝫ inferiorꝫ tm stellꝫ vnꝫ. et hꝰ cam dicut cꝫ ꝙ ñ tempe ust orbes. orbi ei cui dedit multas stellas dedit motꝫ vnꝫ. et orbibꝰ quibus dedit stellas singlas dedit multos motꝫ. ut ad ꝙd de eis ẽ nece uti sempta ex stellis. arguitur oẽ ex motibz multis quod hmõi et sic ꝛdi ordinauit et apposuit stellas ꝙ ymaginando (z ordinando eas cui dedit motꝫ vni cor multas stellaz et motibz multis. adhibuit cor vni stelle tm. et inde hꝰ ẽ ꝙ orbes inferiores singlas stellas hũtes mouentur multis motibz ꝛ orbem ꝑ et cor cuiuslibet singul stell orbis ꝑmi adquirunt hꝰ ex multis quibz ne cui stelle orbis superior ꝙ orbꝫ superioꝛ hẽt ex multis stell (z sic fit ꝙ tempꝰ inuenit. ꝙ sic orbis ꝑmꝰ vltiꝰ ẽ ex multitudine stellaꝝ. ita inferiores inuenit vltes sm ordinem cꝫ. ꝙ multis vnitatis ẽ ꝙ ex quibz sphe ra ꝑmi mobilis ẽ ꝛ ponẽ. et alius antecedit (z recedit stellis sphere superioris hẽt aut solus fundi sup hoc ꝙ pbatiões ꝛ deceas fallsum

inuenit. ꝙ nouꝫ inuentus in ultimo ꝑ sphe ra octaue aut trecẽ hẽt motꝫ aut duos ad minꝰ. (z ꝙ stelle que sut in ista moueant ab oriente in occidente. sz ꝙ motꝫ ille indiget multis ꝑpõis expertis. ꝙ hec forte ab antiqs nõ sunt deprehen sue. ut forte inuenerit ꝙ ex tem quo ad ultimꝫ ꝑmꝫ ẽ sic sup dictꝫ ꝙ ꝙ aut sit dek cũ luna ẽ ꝙ ad hẽ inducta ẽ ad ꝑnem subeundꝫ. ꝙ absqz dõ ꝛrepino fit stellarꝫ ẽsm ꝛ inferioꝛitꝫ ꝛespensat ex duez ꝑ motu ꝛcessionis ꝛ ꝛecessionis ad superioꝛes ꝙ ex ꝑmꝰ stellaz q videbatur amissse ꝛtꝫ aut ꝛ cam assignat dicens ꝙ nõ ẽ alia cũ ꝙ in vno quoqz orbꝫ inferioꝛ ẽ stella vnica ꝙ tm hẽt motꝫ pluri mos dicens in ꝙ ille orbis superioꝛ ꝙ quidem vnus ẽ sic (z ꝛ in ferioꝛ ꝑm vltꝰ spũale quod di ffundit ꝑ eos mouet plꝰ corpõ stellaz. ꝙ mouet (z stellas ꝙ sut in ipõ ꝑmo orbe sũ in sic. (z mo uet ecliptꝫ orbes oẽs inferiores ꝑ ꝑtẽ spũalẽ. quod diffundit in eos sicut cor. quod ẽ in sic vnꝫ et ꝑtẽ ultra sic ꝑ ond membra diffundit in vltiꝰ. orbis aut ẽ orbis stellaz qui mouet sic mutuens tm motꝫ planet. hꝰ ẽ nõ ꝙ ẽ. ꝛsponsum ꝛsp ad luna in quo sut oẽs stelle hesitantes sine errantes. orbis eni postre mus qui longissimꝫ ẽ ancho (z ẽ ꝑmus inter orbes (z mouet sub se ambiendo oẽs stellas erra ticas nõ quidẽ in se (z ẽ infixus ꝑ ꝑtẽ spũalem in orbibꝰ multis

inferioribꝫ se qui sup. ꝙ mobra cel
quibꝫ influit superiores ⁊ nates na
turales ⁊ ꝓpagationis vitalis. hꝫ aut
pō sua quam influit eis nō ē cer
potal. ⁊ cū nō moueat inferiores
orbes tangendo eos sic cor moueat
recipi. sz moueat eos sua bonitate
⁊ nobilitate influendo se eis sic
desiderata optiᵐ ingerit se desi
derio eorum. ad ipm ꝙ ꝓsequan
tur motu eoꝝ pla ꝑuio desiderio
pla ꝓsequunt. ad ipm ut sup di
ctum. et io cū nō indiget collega
tione ⁊ cōtinuatione sicut pres et
mobra alia colligant ꝑ motū
ꝓpē cor. ꝙ cor in orbibꝫ moueat
ut ꝓpe rōnē ⁊ mē ꝓpatiōis motus cor
dis ⁊ mēbroꝝ. sz ꝙ ille moueat
ut spūalis siue intellectualis sic
desiderata moueat desiderio nō
indiget talibꝫ ⁊ sic inferiores
orbes distinct. iudem pm sup dictū et
lond ⁊ vnit sup orbi ꝑmo ꝑmde
siderata ⁊ finē. ꝙ eidem intēdut
ꝙ ille i cūdo cē vnyōsi. et hꝫ aut
cum orbes assimilentur mobilibus
alis vnsi nē quidez ꝙ vniantur
sic ut loco ut ad dictum. set ꝙ
vniunt in fine desiderato. si enī
vniretur in sic siue illa vnio esset
ut unus siue coligatus nō posset hoc
motu ꝙ quos recredet ad ꝓpiqua
destinata ꝓsequi. sic nos videmus
stellas errantes recedē ab inuicē
et a stellis fixis ꝙ trāsmutatiōe
diametri fixe. et id erraū impos
sibile errore. sequit motū stellare
illaz cē in celo sicut motū ꝓpiū
asinel. verū in inferioribꝫ. ꝙa
nec ammazetur quelibz nō orbe
existēs et nō esset corruptibile orbium

ꝓsequāc. nec aut ꝓpter ꝙ hꝫ ꝙ plures
orbes ⁊ ꝙ ambitus reflectu
ꝫ finis ⁊ opus cōis cōie. ⁊ i ꝙnto
plures ⁊ cor ꝙ sic sequunt. ib alio
het operon ꝓpria singulāe. hꝫ ꝙ nō
se hūte ꝓmo orbe. ad orbes inferio
res ut moueāt eos ⁊ tribuente
eis unū ꝑ cui stellare suaz. sublu
ꝓpias motoris ꝓpiꝫ ad suū ce
lum ⁊ ad inferiores relab. ⁊ cū sic
sint in inferioribꝫ sperie stelle
plēs vna nec oportaret ꝙ nō sal
uaretur ꝓpria. ⁊ inferior essi
ceretur huc huiꝰ ꝑpriorum
alter ab alter sm̄ numꝝ stellarum
quas haec et nec explicaret. cui
orbis inferior ꝑmotus sibi ut
plures ⁊ sic unicēt. ad ꝙmō mo
tore nō motor nō ꝓssit eis influ
ere nisi dupl. s. sm unū et cē ut
sm̄ uarietatē tm̄ ⁊ mō sibi quāto
influit eis sm̄ cē ⁊ uarietez. et
alijs inferioribꝫ sm̄ unū tm̄ ⁊
sibi nō immē sup quantū alf ꝑ
duceret pena ⁊ labore motoꝝ nō
quidem ex ignorātia eoꝝ ꝙ mouē
ad motū suū. hꝫ ꝓd ex unōne ꝓpor
tionis mobilis sup ad ꝙ mouet. ul
timū ē orbis qui mouet nō sic
tus. ꝙ hoc est in pena ⁊ labore
ꝙ nō nisi ad pena ꝓssit multipli
care unū et cē immob ꝙ nō con
iungitur ei nisi ꝙ medio. destru
eretur ex ꝙbꝫ ordinis mūdi.
⁊ ad ordinatiōē mūdi nō exigi
tur unus multiplex in stell'ꝰ ⁊
ꝙ ꝙlibz stellas het unus colligā
tus motus. ut colligata. ⁊ in uno mo
uent materia el'oꝝ. ꝙ ꝙ etiam
ñ ordinant stellas unam in materia
ꝙ medio orbium in ꝙ colligruntur

mperatores. Quarto q̃ sol. et stellas cele
stes trãsmittit lune plumbeũ sui ī
gressum mouet. et cui motui preest
ppter q̃ frequẽtes eoꝝ inferiorum cõiunctiones
fieri uidentur. Vt ꝑ ea luna regina
celi a plurib⁹ uocatur. Si aut aliquis
dicat q̃ nõ ꝓ cõi pena in motore pro
eo q̃ peccat ẽ infligẽda. Quia ꝓ eandẽ
causã dicẽ. et multo rectius dicemus
q̃ omnes eoꝝ fluxus et refluxus inferio
ribus cõi nõ fluxui et refluxui motorum
superiorũ sint ꝗ tribuendi. Et si ꝗs per
candelas sumptas eo ꝙ nõ est uerisimile
tot ẽ sic dicendum in. c. plurimos. ẽ tñ
simile ꝙ preces eoꝝ. admodum sint in
grossi mo. et eo addendi ꝙ faceret in
peius. nisi placet apparentia reduc
ere pena in ea q̃ monet. Sicut
dicimus. hoc ẽ cui ꝓ re in uno quasi
oculum erraueris nõ ẽ insi stella
lucida. hec ẽ sic tñ assignate. ab
undãter. et nobis sufficienter explana
re et fideliter sum intẽtum ingrue
entem. Questio autẽ quã nos in
decima sum⁹ tractãdã. expedit tñ breuis
simul et solui sic. Dicendum ꝙ cum
celum sit tantum. et ordinatum ꝑ
ꝓpinquum ad ultimum agens. q̃ ꝑ
ꝓpinquum ad ea. quoꝝ unum ẽ motor
eius celi. ad inferiora dicetur
ꝙ est ꝑ se. ut. luna mouet. quia ꝓ. ex. mo
uetur. quia ꝓ. ex. aut ẽ distin
ctum ꝓpter quid. et ꝑ se. ꝑ celi mo
uens. ad hoc. ꝙ habet. unum motum distinc
tum. et. 3m. ẽ figura. q̃ dicitur. quia dicit
in ꝓprio ẽ. constitutus. et. 4m. ẽ. situs
quia. circa. et. ꝓpter. q̃ tribuuntur
materie. et ita habet. istu ordinem.
et ꝓ. ẽ in. 2o. sic. cui. ꝓmatia. et. talis
in cui. simi. secundum. et. determinatur
et. 2m. et ꝓ. sicut in rebus. sicut. esse

destructum. ẽ in alterum. et ꝓ. et. 2m. et
sic in. 3o. sic. ẽ. dicendum. ẽ. quamuis
ipsi. et. primi. quidem. sue. dicunt
et. 3m. specialiter. hoc. primo. nulle
et. primi. deo. accipiunt. ꝙ. inter. tamen
aut ꝙ. magis. ratio. et. primo. ꝙ. non
sum. sed. eas. simul. istu. tale. ratio
ne. ẽ. aut. ẽ. impossibile. et. eo. dico. ꝙ. celum
ꝓ. ẽ. tale. in. luce. mouente. ad. esse
et. celum. 2m. hoc. lumen. destructum. hoc
figurate. ad. ꝙ. ad. expressas. figuras
et. hoc. nichil. sicut. autores. ymagi
num. et. uerum. istum. alayen. ẽ
rechin. effectum. eo. ꝙ. circulus
principaliter. nos. distinguunt. sum. ee. diuersitate
differentie. celi. ꝙ. ẽ. aute. figura
terras. aut. lumen. in. triplex. ad
figuras. eius. figura. figurad. ẽ. sum
dicta. superficiem. ẽ. enim. ee. trian
ad. multiplicez. inferiorz. figura
rones. et. aut. ede. hoc. rotum
mond. planetarum. nil. ꝙ. publicet
circly. et. hoc. unum. stella. ẽ. una
ꝙ. lucente. mouete. eius. ede. ꝙ. qua
qualemus. ẽ. una. ubis. mouens
ad. ee. figuratu. et. ee. stella. mouet
ꝙ. qualitatez. ꝙ. compangit. ꝙ. mouet
nobis. ymagin. superiorũ. stellarũ
et. ẽ. motu. equẽ. ꝓpria. sum. ymag
nes. celi. et. ꝙ. se. nobis. ẽ. ymagine
stellã. nom. cuiuet. et. ad. oculez. ymu
gines. et. eo. nõ. potuit. ee. in. or
le. misi. una. tñ. stella. et. exhor
acup. intellectu. eo. ꝙ. pan. astro
rum. dr. ꝙ. si. stelle. et. zantes. sint
principales. in. qualitatibus. eoꝝ. aut
plant. esse. a. superioribus. et. hoc
eas. magis. eradicantes. et. multipli
cantes. ad. ymagines. stellarũ. figuran
epistio. ede. hoc. ꝙ. planete. mo
uent. ꝓpio. motu. oriz. motum
primi. huiꝰ. n. cũ. est. ꝙ. alibi. nos. ꝓfer

mazent quales eorū sūt ymagines cū
sit mouente sub una trā sp. obstet de
stinguet si nō hrent in mundo orbes
pm qui ē duorū. quales aut qua
litates. atque ē possunt stell' astro
luant supra ē expedient. de ste
llis aut singul' singlariz tractā
tus ptinet ad stām astrom. ad
ē nūc dēmōstrāc stellare explā
natum ē expplendum ē expe
tat. ad hūc negotiū physicū. qua
deprm quoe sint motus earū ē q
res sit ipse earū qui deprm ē sint
de ū cētro. mūdi cōis. et deprm
figāt ūpiacēt ē loca in sphēris sue
ē qual' ē oppō ūpiacēt sūm ordinem
supiorū ē inferiorū. de omnib
ēi hijs vndiqm rōnes sufficiē
tes ad ptuadēdū licz demōstrāc
in qualibz hīi nō possit. Ⓣ ꝑ⁹ 1
libri de celo ē mūdo de motu ē
quiete trīū. C. pmū de opīo
omiū antiquissimoz qui dixe
rūt ni ētrū locari ē nō in
medio in quo est distimo medij

Quoniā aut celū et ista sensibilia
omīa mouentur. ēt quoddā
trē et ūpium trāsm quę
tam ee supponimus ā ꝓbeūmq
celum moueri ē nō stellas. oz nos
in ꝓgressu de ū trē ē ut motus ei⁹
ūbus sit circularis. ubi ēi de ū ee
nō habemus hic lapis. ē in sequētib
dicamus ꝑ de dispōne eaū nē sim
ꝑ deprm et ꝑstruere de ea et
de loco ee ē ut sit quę stens. aut
motā sp sim celum. Quidā enim
aut dicūt q. antiquiq; multe diuer
se opīoēs sunt de trē loco. omīa
eim ꝑ celū fiunt ee dicebāt ea ꝑ
ē circūssēcia ottinens tōt dicūt
trām ee in nūe ꝑ ē centr. ēt aut in
hs uerū. pticagorei aut ē in italia
phantes ōiūs alijs ēdicūt in loco
trē. ē eim illoc pō ee ignem ī me
centri. et ꝑ trā ē eis medū in ori
ente. et ē una stellarū eo ꝑ ste
llas ūtū dicebāt ee opacas ꝑ lu
nam tenebrosū in se ee ē exemplo
bantur. dicebāt ee ꝑ me circu
ipter ee centrū in quo ē ignis et
zenodū sm̄ nomē diurnū ē nō sue
nostē ē deum ēsde motu suo moue
sep̄tem ē sub sole. attribuebant
ee motū diurnū trē ē stellis
alijs motū debitū tardū qui est
ab oriē in orie. et ꝑ diurnū
in eaq; circlo in ē me trē nostra
deprm ee aliū trām oppō dia
metrū hijs trē in q nos hitam
quē nouerūt antiqui. ēt hī ēd
fuerūt eclipses solis ē lune quas
eo opīo ee alijs trē note. inte so
lem ē lunā deprm quenie. et
eclipses ī quenie hitantib; in
antiqis deprm quenie eo mo
tu trē nē deprm. aut simones
hos ē tales opiones accepūt ee
ꝑ h' qđ erat sire de sublz re sm
rei ūpiū nām. si ei nām trē q̄reret
ea ī ut idem oportaret assistere
ipdem aut trām a circūssēcia
trē terre ad medū motū ē non
in oriente assistere. ī illi opīa
ꝑ ut sp̄ deprm ē ꝑ ūssent dice
tes sp̄ uidend ꝓcipuū ee et ero
neum ē nō oportē sequi ūpin et
assistent ea ī uolut. mouet aut
pōt uelut studet illas assimilā
et plure ꝑ sephisticas rōnes nō
uere sm̄ nem ē placet pō asser
tionem sequentes. multi aut pri
morū phorū ꝓsecuti sūt prim

go

gorizos in loco trē. & dixerunt loco
trē nō ee mē. dixerut aut tra
nō ee in medio eo. p nō gaudet
fumoes sucs p iudicū ignis re
gaudent ipos p ueritatē rei tonet
& po ep aumerū. antiquoze de
quoz decus tonitrū dicebant
nō ee. fremēdo dītes hs sufficē
& tabernacula tes suas gaudebit
tamen. aut quos ista scientia sit
rōm habuit debuit. supponebat
ei & ee uerū. p res nobil & pdsa
fin ordinē nē dz ee in loco nobili
& deinde subinferebat. aliud a ue
rum & rōm. p. ignis nobilior ē
medio eo p fortiaz. et calor
ē instrūm unite in his que sub
tōm. cui subinferebat terra
flām. p. stare in loco sue finis
nobilior ē. quod sit medium. ēpma
aut duo sunt. s. circūffēntia et
centr. & in circūffēntia ē pīm
p illa est loci nō in loco ēntis. &
finis ē centrū in quo statur. me
aut ē p est aut ubi & pīm istos. et
dicebāt p finis loci nobilior est
omnib. aliis loc. et ex hs sequit
p ignis debat ee in centro. ēt et
quare finē loci ptinebat nobili
orem pte medio fuit. p in fine
ē ostensio & nobilis ē ostensu
tum nō ostensio. ex thimeo &
medio. dixerunt tonitrū sua. &
quia nobile affirig. p tra sit i medio
orbis. & ut impleat ignis i medio
orbis ē locanda. & hac ecē cā
tum dixerunt pythagorei ignem
ee in medio loci. aliud adhuc indu
cebant rōm et a nōe. noctuant
p illa finē loci sue statu loci no
tuerut. quia erat cōis cū illi supo
nentes ignē nobilissimū ee & ce
magnē dixerunt hoc ee ostendendum
ee. p i mundo ut ignis nobilius ē me
aut dixerunt magnē ee ostendendū
sumentes rōm ex hs p ubi ē pīa rei
in me. sua in extremo. et ū ubi
ē & fortiter. ūi ubi fortissime esse
natur. hs ei ostendebant. in ratiōe mū
do quod ē aut magis cor in medio
positus ē locand ut ubi hmōi mem
bra esse i corpore optīe ostendē
tur. aut in mundo fortē calo
rē ee ostendit. & p ē q. finis frigo
ris sit terebrū ee ostendit in supre
mo extrēo. et sic ostendit spondi
lees & ossa pectoris & costarū. que
trēstria sūt. q. ambiend ne trāsse
rentur ē cor obtinie. q. frigidum
& humid est sup calidū et siccum
et calidū & siccū est infra frigidū
siccū. et calidū & humidū. q. est. si
quidem euaporā calidū & sicū in
sphaeralibz prodeorū. et ita effigie
bant magnū aut p mundū. fu
gidū et humidū sup celū ponen
tes. & inde plumbū & nubes & alu
via descendē. & ignem aut tra
moti in terremotu. et ē optime
ostendi impedit ignē sub tra sic
sederet i terris in tuis & audeamus
de quibz in lo de eis apparentib
eloze faciemus tractatū. aerem
aut euaporatōz ignis ee dixe
runt in nubib. ab antiquoribz dubites
ūm hs p antiquiores sue loci rōne
nobilitatis ignis nobilissime aeris
luerūt. pythagoz aut me mundi
dum nominantes p ille finē loci no
tuerut et hs medium mundi ignis rō
ne ostensōis ignis attribuerunt
& p ē me mundi cuidam epicu
lendz claudentē inclinant & hui
loci penalem infernū ee dixerut
& quos custodiuntur. qui custodiendi
de sui sub orbe tristi penas luentes

ad dr̃ p̃mogenitas m̃ legitis ſ̃ſ̃ ea
p̃ l̃ ẽ loca igr̃ie m̃. ſ̃ remanẽt hȳ
ariene ſ̃ſ̃ ꝺ̃ redemptari. ẽ aũt ſ̃re
dr̃ hr̃ ſ̃mone ſ̃ſ̃t igr̃iozaũ
multiplices intenc̃ões nam̃ꝫ
medy. medium ẽ absolute ſ̃ſ̃m̃
acceptũ ī duas ſ̃dr̃ intenc̃ones
q̃ꝝ vna medietas ẽ ſ̃pl̃ diſtãs
q̃ ẽ medietas ſ̃ſ̃t̃ in ꝯtũ ẽ ma
gnitudinis ſ̃ſ̃ multitudinis ſ̃ſ̃ ẽ p̃ꝫ dr̃
alia ẽ medietas arithm̃ce ſ̃ alia
medietas geom̃ce. et alia m̃ſ̃
ſ̃ſ̃ in ſtud arithm̃ce hec detr̃ azi
enes ẽ iſte medietates in quãdo
ſ̃ſ̃t̃ ꝓꝓc̃one ꝯtinuãt. alia
aũt intenc̃o medy dr̃ ſ̃ſ̃ m̃
ñale ẽ fr̃ſ̃ ſ̃ſ̃. ſ̃ dicim̃ medium
in q̃ꝫ rebus fiũt ẽ monetur. et ad
modũ hr̃ medy medium ſ̃mit̃
ī ſillis p̃ eq̃uariat. ẽ ea p̃ alia eſt
inter extrema ſ̃ſ̃ in figũ p̃ma
et alia eſt ante ea ſ̃ſ̃ ſ̃ſ̃ ea ſ̃ſ̃
ī figũ. ī. et alia ẽ ſ̃m ordinem nãe
poſt extrema ſ̃ſ̃ in figura tercia
ſ̃ſ̃ p̃ꝫ p̃ nõ ſ̃ſ̃ ea p̃ ẽ nãe medium
inter extrema ſ̃ſ̃ituet. ſz ſ̃ſ̃t̃ſ̃
nãe ſ̃ſ̃ ap̃ſ̃etur ſ̃ſ̃t extrema nate
aut medium accidet et p̃t extrema
ſ̃ſ̃ri et ea ẽ in q̃libet eor̃ p̃
nãe medium ẽ ſ̃ſ̃ nãe extrema
p̃ medium ſ̃ſ̃ determinatũ. ſz p̃ſ̃ nõ
ſ̃ſ̃ale ẽ nãe medy ea p̃ alia extra
extrema ſ̃ſ̃ituetur. ꝯ nõ ẽ nãe
p̃ ī aũle maiori ita fiat. p̃ dica
medium loca igr̃ie. ea p̃ ea
ſ̃ſ̃t circũfferentia ẽ centr̃. inter
que ſ̃ſ̃ituetur locꝰ qui ẽ ī. ſcauo
lũie in quo igr̃ie equidet. prima
gorra aut exantes dr̃ſ̃t p̃
nãe dr̃ ſ̃m vnã rõnẽ, tm̃ p̃ ẽ nãe
p̃ ſ̃m ſ̃ſ̃t̃ dr̃ ẽ q̃ꝫ ꝯtra natal medy ſ̃ mediante nã ex
ner. ꝯtinuet. Hoc aũt dicim̃
q̃ꝫ ſ̃ ẽ dem medium. dico p̃ eſt

intenc̃oz

ñale nãe. et nãe cr̃ia p̃ ẽ nãe ſ̃ſ̃
et ſi ſ̃ſ̃. dr̃ vnã ſ̃ſ̃ hȳ acciden ſ̃ſ̃
dr̃mꝰ. dr̃ aũt ꝯ intelligẽ rõ
celũ. p̃ ẽ in eo duplex medium
p̃ hr̃ q̃ duplex diſtinc̃ões medy
nõ ẽ nãe eos indr̃ ſ̃ſ̃ medium
tm̃ ac ſi inter eos ꝯtinuata ſ̃ſ̃t
vna intervãlũ medy p̃ ẽ nãe in
tocꝰ ꝓpoſitionũ p̃ quod ꝯtinuat̃ cen
ẽ carcẽm et ea p̃ quod ꝯtinuat̃ nec. ẽ ꝯ
eos in ſ̃rere de qualit̃ medy ſ̃m
quod acuitã intendẽdo ẽ tunc
ꝓpinquat in quo loco ẽ hȳ medium
aut ea tue ẽ ſ̃mouet̃ p̃ea p̃ eſt
medius ẽ nebulã ẽ medio ñale ſ̃
mediate illo ſ̃ſ̃ nãe tm̃ p̃ ẽ in ul
timus ſ̃ſ̃ne in extremis. nãe loca
p̃ q̃ntitat̃ medium ẽ ī vnũſq̃ eſt
ſ̃ſ̃t poſtremum ẽ nõ p̃ſ̃. nãe oñ
mũdi p̃ eſt diſtans ad ſ̃ſ̃t̃ acceptũ
tum ẽ ẽ ñatꝰ celũ inferiꝰ tribus
inductibꝰ ẽ nõ acquirit hom̃
ãq̃d nisi q̃ ẽ ſtendo ſ̃ſ̃ dr̃mꝰ
ī p̃cedẽti tr̃ctatu. ſz ozidem
ẽ tr̃ſ̃ in quo habitant omñ̃ vſ̃
ſp̃ales ẽ tinãtes ea. et ad ſ̃ſ̃m
nobilit̃ tenuit ẽ p̃ p̃ ẽ p̃ nãe
ẽ ñale in eis ſcauo ſ̃ſ̃ in loco lo
catur igr̃ie q̃ ẽ nobilior ẽ forma
lior ẽ p̃t ela. tanta q̃ dicta ſ̃ſ̃
de ſ̃ſ̃ſ̃ ẽ loca tr̃ ẽ figũ ea
ea p̃ fig̃ cognoſcit̃ p̃ figurã ſ̃ſ̃ loca
ſ̃m. dict̃ medy. infra tñ p̃ ſ̃ſ̃ fa
cienꝫ de figũ ea inquiſitionem.

Ca. xx. de opinionibꝫ antiquoꝝ circa motũ tr̃re ẽ eoꝝ q̃ne

Q tem

cum aut dico me dicant
antiqui duſſe aũte ẽ mũ
ſ̃ de loco tr̃re ẽ loco ſ̃ſ̃
p̃ medio intendunꝫ eos refferre
duas opiones p̃mo ꝛ motu
tr̃re ẽ quiete. dicunꝫ q̃ magnam
ẽ duſſitatẽ inter antiquos de

motu trē et quete · quidā ei opposuit quidā dixerunt trām nō ee in me sue centro mūdi s. pō i circu fferencia et medio sē in plitre expessyma · et illa est dignior ed nā sē questrez s. stimme moneri cursu meli · nā dixerunt tm longed ee tram s. ultras · et omne illud et medium hui mūdi motu s. quia brua nec semp ab altera cō vera oriri ab altera · et cō nos qui po illā tmt sole nob quod nocāt tempo ee qz stra pedes mēse · nisi e nō inde sē ut exp videt trām in q nos hitamus · sic q vnu trd fuit qz fu erit alia · et vnusq; excepit alterā qz aut sm ultrare trē q est extra me mūdi dixit circlm signoz ñ qz esse semicirculos deinde per lineā q intligī trahi p centrū trē i utrāq; ptem orbis signoz · et sic accīt hitantibz in trā illa nō inde s. signa de orbe signoz qz fim est qz orbis hō vtrumq; sit i mūdo videt s. s. signa stimme int orientem et occidentem et orientes eos · co qz pduxerunt se diītes i tra oppositam ab hac obse diītes qz i vna ultrare trē ee medium longe s. nō est in centro circli signoz · et hō nō phibz · qz ad hoc appeant s. signa sub vsu hi hitancid in trā · s. videmus qz si ee ponamus trām ee in centro ad tm omes hitantes eque intez duod polos sue longe sue ffe nō sit in centro trē s. longe a cent trē sup quod ntz oriuntur ee eos videant s. signa vbicūq; hitent · cū tm linea q trānsit p vsq; polos et diuidit circlm signoz sit ecliptica · et q transiens illa q trānsit p centrum mūdi s. cō nō possit diuidē circlm signoz in duas semicirculos equa les · et decepti sit · sm vlr p negli gentiā qz tra nullā ptitatē sensibilē ad orbis signoz hez ptitatem hēat ad orbis lune · et cō accidit qz equās in gyro trē videt semp sig sicut equās in centro trē · sue runt ergo qui dixerunt tres trām quidē ee in centro mūdi tm dixerunt ee motu sup orbē vnū qui nocāt orbem s. extensum forte intelligentes orbē s. excessū orbem q ē quousq; trē i quo diuidit gemme trām circuīre · istis q sunt duo modi motus · quibz diuersi phi trām tm motu dixerunt · ut potuit diuersitatem phibz modis · qz tota trā nō potuit poni motu i aut ee centrū aut in centro: **Ci. 3° in quo refutant opiniones antiquoz de figura terre ||.**

Hipparchus aut s. et figuram trē multis diuersā antiquis sentiebat · dixerunt ei deperire ipsam ee sigre rotunde et orbiculatis et alii q dicebat hui diītes quidem ipsam ee curtam in superficie ad pmum pdorē et occidentē · orientes quidē · s. dicunt ipsam plane et ee tensā superficiei i superficiebz ad eum superum supi et ad eum superum inferiē quos s. cō dicebat ipsam hāc figuram trianguli · figuram aut hāc ut in pte qz ipm oritur sol de sli trd et cendit sub trām trd inde eid abstinderet ad rectū lineam · nō s. circlm sic luna strat sibi in eclipsi s. diameter supi · recta q linea abscindens solem qm longe tendunt luminū · et planicie in dicunt trē ut dne · ad aut errorē istorē ē p nō ptenderunt quid expetue

hāt aut figurā dēpīnt cē ventrem
ad rotundū sī aquas sup ꝺ trām
dēpīnt cē fundatā. ista ē sētā
antiquoꝝ opīo cē de figura trē.

Ē ꝑ de qōne trīe mirabili de qmēsa trīe n cētroꝝ irrōnabilē ꝑtū antiquoꝝ

Omissis aut antiquoꝝ opīo
nib; dicēdū sīmone ꝓtā
ꝑ quē fuit antiquoꝝ et
rōnes de figura terre. ꝑtū fuit de
mitis. ꝛ ide ꝑ nēs una ē. quā an
tiqui nō iudicauerūt nisi ꝑ dubi
tauerūt in ea quā ex nocē venerā
hīs. eo ꝙ illa ē debilis. ꝙ ꝑpe desiderat
stare hō ē nāliter. aūs hō ēt nō bestia
lem hūāe cognitionē ꝙ mirabil affert
mirabil. absq; dē quare trā desint
sm tō nō remota a loco suo dēsten
dendo inferi. ad nos vdeāmꝰ ꝓpad
nō sm ꝓtes ampientes ēt vnā
ptem trē in quocūq; loco fuīmꝰ
in circuitu trē. et eandē elevan
tes in aerem et diuisentes u
demq; illā ꝑtem dēstendē. mūie
et nō stare in loco aeris in quo
dimissa ē. et sm hoc fiet ꝓs maior
tūba vel aqua dēstendit. et nō stat
dās offendit. ad trām. que ꝓhibet
ea. amplius dēstendē. ē tūc mirabile
vīs ꝙ terra trā stat stabilē. ꝛ aqua
et nō dēstendit infinitū. ad nō vide
atur ꝙhibere dēstensiō eā. mirabile
ē. vīs qualē nullo sustentante figa
tis fīne tō. amplius aut sī intelli
gamus elevari aquas ꝓtes trē
in aere ꝓstea supponamus totā
trām remoui de centro mūdi in
quo ē. et tūc dicimus ꝓtes trē tādē
in aere ꝓtes suspensā. nec ille par
tes nō quiescent in aere ꝑ dimit
tē tādere. nō ē ergo dubiū quiescēt in
loco ꝑ fuit. quēadmodū tota trē ꝙ remota
est

longitudo trāsuersi ēsse. ad stellē et
magnitudo circuli trē ꝙ magnitudo
grandissimā. et nō ex longitu
dīe ad sm zenith nostrū. et hīs videre
possumus ī nocte ꝓtes quas multo
plicē secundū. ē trā videntē nob
ē suppositas. sm eundē nob
mus. et ō ꝑtet istius nō negare
rotūditatē trē. sz ꝓ dissīlē dicēdū
mathēmatē. ꝙ stant trē rotundē
ꝑ hoc ꝙ sm hō elongat se de polo
aquilonari ūsq; austrū elongā
tione nō multū magna cernit
ei multe stelle assignates quas
ꝓ vidit et oriunt ei multe ad
austrū quas ꝓ nō vidit. ē ꝰ
fit ei elongat se ab austro ūsq;
assignē. hīs aut ortus ē occasus ste
llaꝝ nō ꝓt ee trā à trē rotun
tas ꝓ sī esset trā ei hīs suppficies
ē plane. absq; dubio ꝑtū ēsset
hō ī trā vidēt stellas austri et
ē aquilonis equalē. ꝙ ē oportēt
eos nō negare ꝓpter errorē qui
ī ēsse existit ex hoc ꝙ longitudo ēsse
circuli sit ꝓtes nec suppficies esse
appent. nolentes aut hāc vīta
tem sequi et diligenter quae
ponēs dūtur ī hac errore ut
dicēt figurā trē nō ee. aliam
quā figuram timpani. tam diuī
sim assignates. sicut trē ee ꝓpla
na suppficies magnē solide stat
sup aquā et aqua ad infinitū
quā rotunda ee ꝓtes dī. ꝙ suppōn
nos ē equalē apparent. ꝙ nō fiat
suppficies rotunda. q. in eadem aut
ferunt. quā dicunt figuram trē ee
sicut ē stellā. ꝙ in vera suppficie
ē rotunda. ꝙ in alia ē equalē suppficiē

ē de loco suo ſz mouet oīs motꝰ nat̄ſ
ad cētr̄ mūdi · et tūc ignis ꝙ ꝙ ꝙ
hō qualē ſtat ſm̄ ꝙuenit ad cētr̄m
ꝙ nō p̄cedit medū ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ
ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ

sup aquā nāre et q̄dūlz p̄ncd trē
sup aquā natare. hō. aut indemus
ḡnid. ḡtumq; enim trē p̄ncd che
uetur si aquā ꝛ dmittatur ꝑfundā
ī aq̄ et p̄ntt fundū. et ḡito fiūt
maior tractꝰ ꝑfundabit velocius
ꝛ nō q̄uestit usq; ad q̄uieūt in
ꝑfundū aq̄. trā ḡ ē sub aq̄ ꝛ nō
aqua sub trā sustentans ipam
horid aut dr errorē nō ē ꝙ antiq
de nō rez nāle nō ꝺrebāt fidem
facē ꝓp̄ eā ꝙ erat ī nō rei ēssite ꝛ per
demōnationes. ꝛ p̄ꝰ finē ꝺrebant
ꝙ attingē nō potezat satisfiaed
hoc ꝛ nō ḡm. hoc fings erat finis
glie ī dispūtādo. hō enī q̄uendo
ē dr nām q̄ phām ꝑfiteniur
nō tñ nō ꝓp̄ nītatē phi ꝛ sōphie
sing q̄ ꝙ. ꝺrimq; finē nō p̄ō in
dispūtando ut videam posse unq
rez sue lassmur. ad aliud sue ecē
ḡfezam dē re apud nos met ꝓpō
ꝺrimq; enī et sillogizamq; ad hō
ut enadam nos aliq̄ aliqd ꝛ non
adhūc ut de re ꝓp̄ q̄ satisfiam
mus. ꝛ eid ꝙ vult ēē phōsibi et
alīs ꝺrebāt rone ḡnāli rei ēssite.
et hō grue dr facere nō potezit
nisi postq̄a inquisīūt de re nō
uīl ꝛ et in ḡpria natūa cognouīt
eā ꝓp̄ oīa dr ēē et nām ḡpe ip̄i
tūr ei sūet ecē de trā q̄ ipe resi
det in medio q̄ ē simp̄ ḡue. ꝛ
grane sub oīb; simp̄ residet
fuerūt itez alii tychil horz affi
rentes ꝛ negantes trām nō ven
dīq; opīo. alī aq̄. nō aquā asseñ
dere. a tra sūt deprimā p̄s ꝛ ideo
aquā dr ēē grauez sic trām
ꝙ grauiozem. trām trām ēē saluā
tam ēē in aere. ꝙ inquā sentē

antes fuerūt alīes ꝺrum ꝛ de
motu et locum ꝛ ut q̄ndā alii
pitagorei. dr eni ē oīs ista
tudines trē ēē tām naturales sup
aerē retentū ꝛ sustinēd. et hō
ꝺrebant ēē signū ꝙ nō ꝺrebāt ecē
lata ḡuia retinez sup aerē sustē
tum ita ꝙ ecā accidēs nalidū nō
remouent. ꝑ ꝑ apparēs q̄uenē sū
eū. et ꝑ ꝑ plangā ꝛ rectitudinē
suāz ꝓsequez. assūli ḡ dūt
trām sup aerē late ꝑ multa ei
latitudinē. et ꝙ trā ḡuit aerē
ne possit erūpe sīc si ecē sustēta
ī nesciū in cauo. nec eni aer loca
nō hēt ad ꝙ possit egredi ꝛ cuti ad
ipm. ꝛ nō trā q̄uēsit sup ipm et
figī et stat. et hō sīc dūt ēē ī dep
sedza ī q̄ mittit. q̄ grauis
retinet nō ad aer redire nō p̄t. cū
tñ hēat multa in fundo fazinipa
ꝙ ꝙ p̄t egre aq̄. vndiq;. hō autem
multa alia ꝓp̄ria inducūt. ex q̄ru
bus q̄dā ponunt ꝙ aer ponder
grane sīc se sustinet. q̄ retinet
et stat inclusū ꝛ q̄uestit. si autē
trā nō ecē lata nec nō ꝓmeret
nec retinēret vndiq; aerem et nō
nec penetraret ꝙ ipm ꝛ nō q̄u
esceret sup eū nec strāget. ista au
nō ratiōs ꝙ nō inducē vīr. Secūda
nonis eni aerē nō ē nō ipa lati
tudo nō videamus quare latitudinem
dē stendē ꝛ nō contrahe aerē. set
magnitudo trē vide dignā assignā
ꝙ nō. q̄m crassities aeris sit ex ma
gnitudine et nō ex latitudine. crāt
tacio ei aeris ī ipm ꝓp̄ eū super
premit ita ꝙ prede nō valet ex su
ꝑfluꝰ fit magnitudinis ꝛ nō ex
latitudine quasiq;. ꝛ g sic ē. nec
crassities aeris ē a magnitudine

trē

trē · ecce ſuppenā ee rotūdā / corbicu
lare · et ei ſtat dee trē ee centrū
eterem a trā p pe ee ſeparā · apte
nō poſſit ira p ad trē in loc eius
ualeat ſubintrare · nec ei ſiſtuet
aer p poſtne fuit ſe ppū · et hꝰ per
terminū mag ſmigit · a rotundo
ſphēre · qđ ſtare · eo haut enim ad
ut dicunt antiqui · preſſit · e ſtat
trā ſupa aquā ſic muenimꝰ i ſmo
nibꝰ · antiquoꝝ et diſputatoribꝰ
corā · p · ſ · enormit mag ē apri
mens · aquā et ad ingnō ꝓtendit ·

C q̄ in quo eſt ꝺdictio dicen tibꝰ q trā quieſcit in medio violenter ꝓpꝝ impetū reuolucōis orbis

Cōmē aut oponit · antiq
ē · ſcm trē in medio in
mobilē · reddere ad rōnē
illoꝝ · qui duāſa a ñtate deperunt
ē tām · quieſcere trā · q nō poſſe
ee · ꝓpter ē trē ad medū ſydereū
motū · et putabāt rōnē ee hꝰ · quia
loci ꝓpter ē nō · et ꝯ eo in probus
trē nō ambigebāt · ſz dubitabāt
q ee rōnē i quiete totꝰ trē · i me
eo q ſic dictū ē nā putabāt q pz
tes moueant ad medū ꝓpter hꝰ · q
medū ē loci trē · ſz poſt ꝓpter
q ē in me · ſz ꝯ ſic totū ee ē me
illud rōnē inſtebāt · et aut nos
primo ꝓſuppone ꝓpōes notas ex
quibꝰ nota erit ꝓpō dā · dico q
dēndo · q aut corpa mixta ē de
motꝰ nales · aut nō ē eis · de mo
tibꝰ naliꝫ · deinde ꝓcedendo ad
dendo · q ſi corpa mixta naliū
nō ē de motꝰ · aut ē eis motꝰ
violenta · aut nō · hoc aut omia
diſtinguā i ꝓbatū · i ꝓpoſitōe
ſequēti · ſz et nos ꝯcedimꝰ
nra hoc ſtā i trā · q̄ſ ſufficit ꝓpō

ſentā negō · dico q ſuppō ex · ꝯ ·
phoꝝ · q ee ñ ſit ꝓpꝝ motꝰ na
turalꝭ eis impoſſē · et aſſirō corpa
naliū ee motꝰ nales eiuſdē · quia
alīꝫ naturalia nō eent · et ſi non
eet corpa naliū motꝰ naliꝭ · tunc
nō eet eis · et motꝰ violentꝰ eid
ſic ꝓbatur · ē in ꝓmo hꝰ ſcē · q
violentꝰ nō dī in ꝓpoſitōe naliꝭ ·
et ꝓ oppm · ſi aut dicat q corpa
naliū ſic · et motꝰ naliꝭ ſic violentꝰ
tunc nō nec naliū mouebitur eis ·
q nec ee naliꝭ corꝑ · et hꝰ ad
diſtinctā ſunt in ꝓbus ſcē hꝰ · et
ꝓbatur ꝓpoſitus ꝓpoſitus · nec · non
dunt corpa naliū naliū · ſz ſic diſpu
mus de motu trā · nec ē ꝓ corꝑ ꝓ
ſit quieſcē · licet eius nō ee corꝑ
quieſcat · tū corꝑ · remuue dimiſſo
tud ꝓpē · quieſcē · nō · ſignum
aut hui ſt · q nec · motꝰ corꝑ
aut · naliꝭ aut violentꝰ aut deſcē
dens in q · phoꝝ · et ſm hꝰ erunt
ꝓles violenta aut naliꝭ · q motꝰ
naturalꝭ ad nō ſit ſimꝰ · et ſtatus
in quiete violenta · ſi g in ō corꝑ
ſm ea q dicta ſunt inuenit motus
naliꝭ · nec ꝙ eſſe ingtum · dicta
antiquoꝝ · qui deperiit motū vio
lentum · ee tū nec quiete violen
tam · ſ q̄ſtat · quietem in trē ꝓpter motu
violentū et ee quietē violentā pe
tant · ſi g ea q dicta ſunt ira ee ſu
ppōatum · tūc redeamus ad trē
quieti trē · quas adduxerunt antiqui
dicendo · q trā quieſcit in mobili
i medio violenter · ſm antiquos
aut · eſt me · ad medū ſm eet et
ſtat i ira q trā · quietē mi medio
quē motꝰ ad medū ē rotundi
orbis · et inuolucro turbinis cuius
(z aeris · et aq · que ꝓdeunt ex ſorti
bus rotunditate · omīs ei · antiqui ꝯ

gregatum ḋicũ q̃uenerũt ī hs. ꝙ
celus zenolus fortiꝰ ⁊ sua zeno
lucõne ꝓpellebant celi q̃ sunt
ī zodiaco sic fit in turbine. et ꝙ hꝰ
sup̃ dicta ꝓpositõe tã repletꝫ ī me
et eo quietꝫ. ad aut dicẽdũ eoꝝd
fuit ex primeto ꝙ fieri videbat
in hodierna celi lapsibꝰ ⁊ terre
videbat ei. ꝙ si imitaret corpora
multa ī aĕ et circũmoueret aqua
fortiter. cõ grossa nõ descendũt
ad fundũ nec remanet ī eẽ mixte
ꝫ turbant ꝙ ad me. et sic fit ī
circuitu cito fortiter aere. hs q̃ ex
primẽdo posuerũt ꝙ ad oĩa illa
q̃ ꝓiectum celi ee dicunt. ꝙ
tã velocẽ ē ī medio assentes
ī toto fieri sic in aere ī quo mõ. aĕ
-ria ꝙ impulsio celoꝝ celi
velocissime. ⁊ circumquaq̃ me
dioꝝ celoꝝ fuit celi ⁊ tam ad
eet ire tã expulsa ab extimo tã
hinc ad me. ⁊ stat ī medio. ad hꝰ
eã dicent ꝙ celi tã alias cas fi
gũe ee ⁊ quiet ī me. hñ ꝙdd
ex eis nõ obstãtibꝰ eis ꝙ dicta ē de
zenolucõne celoꝝ ⁊ circumlucõne
turbinis dicunt ꝙ ea zenolucõne
celoꝝ tã ꝓiecta in me tã ē latitu
do eã et magnitudo sue grossitiei
ꝓpꝫ eo ꝙ sic fiet ex celoꝝ expellã
ad me. aĕ aut extenta sic zeno
lucõne orbis. et circumlucõne celoꝝ
dicit ꝙ solũ motũ celi primi tã
ē q̃ pcipue tã in medio. quoꝝ ꝑ
tes fuit expedĩ. dicit ꝙ celi
mouẽ circa tram ab oĩ ꝑtiũ
equali motu velocissimo. et in
nigore motꝰ illius ꝙdlibet tram
mouẽ ad circũfferendũ aqua ex
pellitur et ꝓstringitur. ad cen
trũ eoꝝ ē in aqua p̃cedẽ missa ī
qua grauiũ ꝑtes eius ut prius
lapilli. ad modũ arene ⁊ si fortiter
mouẽt nõ ꝓpiũt ꝛesidẽ. ad fundũ
deus ee sine lapillos ut stare in ci
cumfferẽ. aque motꝰ fortiter
ꝓ eam ꝙdlibet ē ꝙ ē velocius for
tiꝰ aque hoc de aptitudẽ eius stare
ne sit. residere ad fundũ ⁊ -ria
omnia aut ẽstoꝝ dicunt ꝙ velocitas
motꝰ orbis nõ ꝑt ee tã iste ꝙdli
beatur tã motꝰ. implicãdo descen
dendi ⁊ ꝓpter pedes suos ee. dicere
ꝙ nõ ē ita. si ꝙ moueat. nec ꝓpter
inferni ẽmittendi ita ꝙ nõ sit ī
medietate q̃ manet. nec ita ser
-ẽffringuet. ꝙ circũfferentie
ī quaꝝ una ꝑte ꝙd in alia. sic
ē sit. illi dicũt ꝙ ut nichil me
neat. ad locũ ꝙdam ꝙ illud ꝑpen
quod suppositum in celo nichil
nec ē motꝰ nichil. si ꝙ motꝰ ee. ad
medium ē violenti. tue ꝙod ee ī
medio ē violenti. et tue oz ꝙ ad
locũ ꝙdcat. motꝰ nichil ī sua
quiete. nichil. loco aut ille aut
ē sursũ aut deorsũ. ꝙ nullum ī
tertium sit. dicit ꝙ loco nichil sic dicendum
si. aut dicã ꝙ locus inferior nõ de
betur ei dignus quod superior. tunc
absit deus ꝙ hoc fiat in superiori loco
morabit. ad ipsum ꝙ nõ fiat ꝓhibi
tus. videndum aut ꝙ nõ ꝙdlibet ee
ius superior qui ē ius capitis. ꝙ
ꝙ si ille ꝙdlibet ꝙ eam suo impe
tu. ostendẽ. tue ei ꝓhibet ee ad
suo impetu descendere ne descen
deret. rectũ huic. et ꝙdlibet ei
suo impetu. cessãdo ingrossando
ꝑtes. videndum amboꝝ. si ꝙ ius
superior ꝙ ē ius capitis. quod nõ
ꝙdlibet ei. tue eadẽ ꝛõne nõ ꝙdli
bet ei ius inferior ꝙ ē ius capitis

pedes

pedes vroq. ⁊ est aer latalis circumstans ea in quantu ꝓpie silles sunt. Caterue silue aer et silue nie et impetu e in circuitu tre ⁊ motu aie ad circufferendu e silue in ipis tra ꝙ eque in me ingolent ⁊ no ꝙ habita mouebi sursu ad circufferu tam eoip. et hꝰ flu videm esse ocibus unis. et hꝰ quidem cater sut tu ꝙ dutes impetu celi motu ee tam quietꝰ tre in me quod est se eoꝝ ꝙ tu impetu motu celi raptꝰ quietꝰ tre i me deprimit ee latꝰ nie et grossiꝰ. Sparsi aut ꝙ empedꝰ ꝙ solu impetu motu celi induit ꝙ tu obiee ꝓ quo dicens ꝓfitat nos stare emp tam ⁊ quod expulit celi et distinguebant ab puncto em ersi erat ad spacios tre i medio entrepue sequitur ꝓ motu celi deꝰ em empedꝰ. celi prede motu celi tpe su de omibꝰ ambad feat uno ambitu ex elementis. et tou ex grauia retedebit a eubus sic et motu celi no ꝓ ee tu ocibus quietꝰ tre in medio et motu ei ad medu. cumꝰ aut opteteht intelligi emp ꝓ mouebi flumia et reuolui ocbus no sut tu motu ꝓpiq tre ad medu et quietꝰ eaꝝ in medio i tu tpe ꝓtrito ⁊ nil. ꝓ liꝰ in ꝓtrito figi possint ꝓ expul se fiunt su ꝓtritu ꝓpter alia elis ⁊ ipse erat in eo ꝙ uocabant flumia aeris mobilium tu ne ꝙ tpe ꝓtrito tre no sut. ipse ꝓpiq deu tre epimenus in ꝓpria loci ꝓtate diffugiunt ut dicit emp. ꝙ motu ꝓpriu tre ad medu. si ei sto tpe no tatur ab ocbus reuolutione et pellente ꝓtrito tre. ꝙ pticꝰ terre est ab isto ultimo nebis aere quieto

a motu flumia ad ciuit descendut. Quia reuolui fuisset ad ciuis motu ꝓpiq tre ad medu. tu ꝓ ea ꝙ ea ee no ea grossa et grua tra ferua descenderet ⁊ ad me ram et ad tra lem. et hꝰ flu est ꝓ tu ꝓpiq ⁊ ꝓ reuolui motu turbine impetu expulit grossa ipsa i aere elongata est a me et ut dictum e ꝓtrito tre no sut no ⁊ fuse i aere ⁊ a ꝓpio aere mouebant ad medu ꝙ fiunt elongata in aere tra ferua grua. silia aut ipsa ꝙ ea ⁊ a re uolutione expellunt ad me no quietꝰ in ꝓpio ⁊ i ipo medio ad ductum. sic apparet in arena ꝙ e in aq in cui ad ductu. ⁊ in motu reuolutis ad dubiu debuit ꝙ mouere emp ꝙ e in orbe ꝓ grauitate tpis ei tu no deliꝰ tra stare ⁊ credidit i medio ꝓ impetu reuolutionis aut et hꝰ est no ipsum. cumꝰ aut statuit ab empd. ꝓ ꝙ grue no. et stat supꝰ. no ei ꝓ dca ꝙ hꝰ sit ꝓ uolutionis ⁊ reuolutionis. si ei de spiritu tre e motu ad dpm loru eo ꝙ apd e corpus nale. tu mi e ꝓ putreꝰ ipm est reliqua eoꝝ nalia motu habit ad dpm loru nalem ꝓ tam tale. et sic reuolutis expellere no ꝓt pony ꝙ ea dicit motu ut quietꝰ eoꝝ nale. cumꝰ aut silla ex neat ⁊ ferme uidet ꝙ re uolutis orbis et uolutis turbis no fuerut grue ⁊ leue. ꝙ grue et leue sunt de ꝓpiis corporibꝰ ⁊ illa diffugiunt ꝓ motu ad me et a medio. et no ꝓ motu imuo lutionis ⁊ reuolutionis. ꝙ ea dicꝰ ꝙ eoꝝ ꝓpie alia sut grauia ⁊ alia leuia. no ꝓ motu reuolutionis ⁊ imuolutionis ⁊ est aut ipm sm

empedi. ꝑ empedi dicꝫ cor silā ꝑ
cē tpe. quod sit motꝰ reh. si ḡ hec
ita se hnt. nulꝫ ē empedi adhuc
restat inq̄rere de eo cēlib motꝰ
ḡnib. et ideꝰ cū fiūt. unte motꝰ
reh mutabilē. et ea ꝙ ñ fiūt. apti
motꝰ eoꝝ sic a nō. abi. tue ei ē
empedi. nō fuit ꝓpe. ut ad motū
sursū uel deorsū. eo ꝙ ḡ nō
est alter finis determinatꝰ ei⁹
i infinitū. i infinitū. nec sursū nec deorsū
T. hec aut loca sursū et deorsum
nō ꝑmanēa attribuꝰ ipsi graui et
leui sic nō semel ꝫ multotiens di
ctum T. sur. ḡ nec ḡrem. grauitas et
leuitas ꝓpria cēlib. delent. loca ꝓ
et nō expellunt. in ea ex impetu
rectilineo. erūt. dicit empedi.

¶ C. de mplicatione opinionis q̄
dicit terram cē in medio ꝓp
eq̄latitatem distantie vndiq; ad orizōtē

Uraut nō sigillatim sz cōtra
tangit. antiquorū opi
niones dicit explicauit
ꝙ maior ꝓp antiquoꝝ ꝓfunditā
horizontis maiorē ꝑtem uidet se in
dindo cēlo boreo. et quietis eloꝝ
in loco suo. et sufficientior opinio
antiquoꝝ fuit opinio anaximādris
helsimedi. putādo. azules corrupte
nominū. dicit. et iste ꝙ tra. i me
ꝓpria ē quietis eo ꝙ ē immediata in
cedit ꝓp equalitatē distantie ab oꝛi
zonte ꝑ rectum. opinabant
ei ꝙ eē ꝙ i medio stat equali dis
a cōtrariis differentia. cū debeat ꝫ magis
hec moueꝛi ad vnā ꝑtem. quā ad
aliā. et eo ad nullam ꝑtē declinat
nec. s. sursū nec deorsū nec ad latera.
ꝫ cū sit hmōi. medio ē nec
nō ꝓ declinare sil. ad latera. ꝫ
eo quesiit ꝙ equidistanciā i me

et iste ē opio ꝙ ūbertus septi legit
i thimeo plōgo. et ꝓbat oponē
tria hec motꝰ nālem et quietem
violentā ꝙ sūt. aduenire tertia
a me nāli motū. sz stat in opo ꝓ
distantie equalitas. ita ꝙ in ipa distātie
equalitas nō sit. quietis tē ꝙ nō
natura. aqua. i sit in tra. magis
ḡ nāl et magis sufficiens ē ista
opio quā ꝙ hūt ē in ꝑi. c. de
expulsione ꝙm h̄ dicit motū. ē ale
tē hec flo et quietē violentam
aūtior aut tū motū. quā quietē
tē dicit ē ꝓ accidēs. violenta. sez
mo aut hui⁹ opionis. et sophis
tē nō uera. sophistica quidem. sz
hec ꝙ dicit tē ponit. ꝙ cū cēlis
accidat ei tē equali distare. ab
oriente ꝓ circuitū. ꝙ hec ꝙ ē i
me. et sic ē in me nō cōtrar. ab
equali distare ab oriente. et
eo eciā equali distantia nō ē cā
quietis eius in centro. tē loquēs
sophistice. ꝙm ad sensū aut dicit thimi
stius. galo. aut sic ꝓcedit. tra
quesiit i me. sz esse. ad in medio
hēt. ab equalitate distantie ab
oriente ꝓ circuitū. ḡ tra. quesiit
hēt in medio ab equalitate distātie
ꝓ circuitū. et arguebat sic. dē
sit cā eius ꝙ ē quesiti in medio. ē
ē in medio. et eius ꝙ ē ē in me
i ꝙd ē medium. falsū aut ē primo
iste. ꝙm si nā ē eius quod producit
ꝙ. s. ꝙd ē ad nē in medio non
magis inclinā ad vnā ꝑtem quā
ad aliā. et ad quesiti ad nō po
sit ad eam ꝑtem moui. tūc si
ignis poneretur i nē medio stā
ret ꝙ eandē cām nemo. ḡ ignis
positus in medio staret. et quies
ceret i me. cū ḡ quam producit

anā

magnitudeos sine alsitudy nō est
ppria quies trē sz communis cuilibz
corpi pōit i medio. cuius signo iste
allam fuisse naturam grē trā qesit
i medio. eadem enī ratiōn nō pōt
quiescere in medio. sz est motiu ad
ipm. et hoc in ē in ptibz trē. cū ēt
sit trā de nūo hōgeneoz ad ipm sz
locū ps trē nō mouē ē tota terra
moueri ad eūh. nō aut quelibet
ps trē ad meū. g̃ ꝛ tō trā moue
ad eūh. et vna ē rō utrobz hz nō
inio nō se hntes. pm̃ g̃ tā tā terre
ēt ipi loci nō ē motiu. et hi eadem
in loco suo nō ē quiet. hec ēt fes
et motu opponunt̃. tū sm̃ res
in q̃ qiescunt fit p motū. et ē
simile motu ab eūh rō dissimode
se hntes fiūt et motu ꝛ quies. si
g̃ ita se hēt ut dictū ē pz q̃ nullū
motū ē simo q̃ dicta ē de equalite
distancie ab oriētibz. sz hz sm̃
istos possit ēt rō quiet trē in
medio. nullo tū modo p ēē rō motus
ad medium. sz cū grave ē ex̃ loci
sui nō equalr distat ab orizōte
et trē sm̃ istos debz et declinare
ad orizontem vtpoꝛē ꝛ nō ad
medium cui⁹. simile vidēa ocurrit
ad q̃ dō. sto simone q̃ valde su
fficiens ten̄ ē ꝛ ostēd q̃ terra
ē fixa et quieta nō q̃ hz p loci
tā sit p distātiā equalē ab ori
zontibz. sz hz rō ut dyonisius roīē
ē orbi corporeo. et nō ē trē q̃ppi
sz rō q̃ qesit in medio sz ānā q̃ppria
nō ad medium sm̃ ē ex̃ ipm̃ p quod
quesit i medio sm̃ ē in ipō. simile
aut turpe ē oī pho q̃rere
trā loca quesit i medio ꝛ nō
declitare ad simone trē ignis q̃
est in orizonte. q̃ sicut in duas
tradit̃ sito dissimile vnū ignorā
simo dissimile ꝛ alteri. et sic ita
q̃ ꝛ ēē in alio rō vnus ignorāt sic
dissimile ꝛ alteri. q̃ motu aut sim
plices trē et ignis simo. sm̃ ita
rō sit ignis penes formas dun
tes ad motū locales. sic̄ credit
ignis hīē lond nūlem. nec oz q̃
credatur trā hīē lond nūlem oppo
situ illi ꝛ ep oppo trā rō ꝛ ille locus
ē meū. si dicat. adhuc stare. q̃ ēē loci
nō ē naturalē trē nec fieri q̃ loci
oppositu nō sit nāl oppositio eli.
et hoc quidē sz ex dictis eorum
q̃ dicūt q̃ trā locat in medio. nō q̃
nūl qua oppo ignis. sz q̃ nāturam
immobilitat. q̃ q̃ equidē straneum
nō pōt plus moueri ad vnū ptē quā
ad aliā. rō tū medie sit ex̃ lond ēē
medium ꝛ dicit hō ēē sile in frustro
ferri q̃ i centr̄ pō hoc de magne
te sm̃ q̃ q̃ equalitatez attractionis
undiq̃ sm̃ sit i medio mundi. sic̄
si ymaginem̄ ferrū. q̃ quidā so
phista ponit. hō ē pellem ēēbiter
undiq̃ p circuitū terre. ad quā
equalē attractionem fluit nō ponit
pōt. nisi magis in ptē vna quam
in ptē alia. resistēa ēt illa sit
equalis attractio et nō sequit̄ur
ut q̃ppropter q̃ē nūl virtutem
trahentis orizontis et virtutem
trē. attracte ita q̃ neutra ipōrū vincit
ipā vnā. et hoc ē derisibile. sicut si
dicamus q̃ funiculus ꝛ sinens distet
equalr undiq̃. a celo et potu per
manendo. et nō moueā ad cibum
et potū eo q̃ nō inuenit̃ ā vna
parte sit ē in vno loco quod i alio
nō ex̃ desiderio cibi ꝛ potus ē equalr
moueatur. ad omnē locū i quo
ē cibus et potus. Sed aut dyonisius ad

sillet hec sint equales · et intelligamus hoc circulū equidistantem ē eq
distanti · et inferiorem ē circulū ig
ꝑ qui sit in centro · et ꝑ hec ꝑres ignis
nō equalit̄ distant a circūferentia
ꝑ circuitu · nec ꝑta inferiores spe
ra trahēt̄ ad ē sillem in ꝑte supe
riori et nō tōaliter in omib; partib;
quemadmodū ꝑ in vno puncto centri
et nō sille accidit de tra sphericulus
spe inferioris del̄ tre · et dicit̄ ꝑ
nō nabi ē mundū · ꝑ quesitū i mē
ꝑ equalit̄ distantē orizonti vndiq;
equalit̄ distantē · et si forte aliqui
uchint dicē ꝑ tra nō stendit̄ ꝑ om
nitatē ꝑ vna ꝑs tenet aliam
ꝑstringit · h̄ nichil ē eoꝝ ꝑ sua
ꝑpietates nō queunt pmittū motū
in quo stet ꝑpietas ipozē ponēs
ꝑtes · vndemus ei ꝑ ignis alia cō
gregā et in ꝑpissā eq̄ magnū ma
gnitudinē ad inferiorē ꝑ inspissā tunc
et ꝑcuciet ad loc̄ inferiorē · alia aut
eq̄ sequitur eq̄ pitate ad magni
tudinez · et ad sic rarefactā magni
tudinē · et nec ꝑcuciet ad locū ma
iorem · et h̄ ꝑpter accidit corpo
ribus q̄ sūt extra locū sua · et eoꝝ
nec mutatur a suis ꝑpietatib; q̄s
hūt formā sue debite ꝑm ꝑpietu
dinē ad rarefactionem
Si g̃ h̄ ita sehūt · et sphēa ignis cum
illis q̄ medium nō tenet locū nāl̄ tre ꝑ
tinet in me ꝑ equalit̄ distantē
orizonti tue oportet ꝑ tra mo
ueatur ꝑ medū ipius altezarōis
et motꝰ quos narrauimus · et h̄
sequet ei ꝑ elongatiōz equalē
ab orizonti · q̄ tūc ꝑtes ꝑtra
orizontis descendet · ad sc̄ fortiter
ꝑtra tre ꝑ ui impetꝰ · et rarefacti
bit ad secundo ab aliquo puncto · et
ꝑa ꝑtē tre et stinderet ad sc̄ dispo
nit · Et si h̄ fieret nec ꝑ stelis ap
pareret ad tō tra ꝑpia et mutata in
aliā spēm ē debuerat · ꝑ ꝑtim ē
ipsum · ipse q̄ sue ꝑtis et diuer
sitatis opinio · qui fuerit inter
eos q̄ sperkitores fuerit ꝑmissi
onem tāe rei · quia inducimus
h̄ ē de figa tre et de loco eiusdem
et ipsius motu et quiete ·

Cap. 7m de ꝓdictione illius opinionis que dicit terrā moueri in medio

Nunc aut tpis requiret ut
in rebus illis minus sufficien
dicamus ꝑ ꝑ ante ad dispo
nit ꝑ ꝑdā dicunt terrā moueri
circulariter · et duas ꝑtes · ꝑdā ei dicunt ꝑ ex
una de stellis et mouetur ego me
et illud sufficienter ꝑ philos · est
ꝑdamd · ꝑ ꝑdā aut dicunt motū
medio ē centri · et ꝑ illud nō sunt
ꝑ philos ꝑdicend · oz nos hic ostēdē
tradicē · ante quid videbim de ꝑdicta
differentia suarū · dicamus ꝑ ꝑ ꝑdā
antiquoz posuerunt terrā vnam
ē de stellis · sc̄ ꝑ condensa · et ꝑdam
alii posuerunt ipsam ē in medio ·
et ꝑ ipsa revolui et motui circa
motū sc̄ orbis medii ꝑ orbē sc̄ re
liter · accepimus hec fuit orbis ille
grauis aeris · accepit in quo mouet
tra ꝑ grauia orbis medii moraue
runt · ꝑ erat inter orbē s̄ terre · que
sūt ꝑ extrema · si aut orbē medii
nō realit̄ sz intellectualit̄ accepimus
hec erat orbis imagi ꝑ ꝑ motu
sui dicunt destruere tām terre
centrū mundi · quā medium inter orbē

celi (z̄ inter centrū · ꝙ eo ꝙ spera
in circūferenciā z̄ centr̄ trāsquam
in duo media equa · hic aut sino
mopolis ē oīo · si et mop̄dō con
tradicē eis stimans simonē torq
ꝙ s. trā mouē circulariter sue i
medio sue ep̄ medio mouear ·
absq; dubio motꝰ iste circularis et
trē violentꝰ · cui⁹ plō ē ꝙ eden
motꝰ ē nāl' tocꝰ · ꝙ ē ꝓpriꝰ · mo
tum aut ꝓpriꝰ trē inde ē re
cte · et non motū inde ⁊ aliud
ꝓpriꝰ trē circulariter · ⁊ violenter
trē · g̃ trā mouē violenter ⁊ cir
culariter mouē · si aut hoc ita
hnt cū nulla violencia sit ꝑpetuꝰ
⁊ tō gradꝰ et corruptꝰ trē · trē
tue nō ē ꝑpetuꝰ · ⁊ stat cū ei⁹
ē ꝑpetuꝰ · p ordō elōrū et nūs et
motꝰ eor ꝑpetua sic ꝑ⁹ naturā
fingunt · g̃ motꝰ eor nō ē circu
laris · g̃ nec motꝰ trē · cuius oīo
ꝙ ꝓter p̄⁹ cor mouē motu cir
culari nec motu diminuto · hꝰ ē
tardo ꝑ motꝰ ꝓpꝰ · et motꝰ eor
sic diuisꝰ ꝙ ꝓpe sue et ad oppositas
nes ⁊ in velocē ⁊ tardē · et hꝰ
nō hēt instrumēta in infernorū
orbibus planetar̄ · ꝙ ore ꝙplibz
hēt motꝰ plēs et tardo ad motꝰ
ꝓpꝰ ⁊ ē diurnꝰ · hic ē motꝰ oīo
velocissimꝰ ē ⁊ velocissimꝰ · hec
aut oīa manifesta sunt ex ꝓdictis ·
g̃ trā nō motu circulari ⁊ in loco
suo sue esse diuꝰ · tūc oz ꝙ mouē
amotoze · ꝙ nō ē nec inter uel
ud et hēat motꝰ plures diuꝰ
nitates in velocē ⁊ motu ꝓ · oīo
aut orbiū inferior hēt ad mino
duos mot̄ · s. longitudinis ⁊ latitu
dinis · longitudinis ⁊ ꝓ · ⁊ ē ab ori

in oriente · et latitudinis ꝙ ē declinatio
ab equinoctiali i nūdiez ⁊ i aquilonē
ad duo puncta solsticiorū · g̃ trā
adinuenit hos duos motꝰ hēbat · si
aut hꝰ ita se hēbunt · nec oz ꝙ stellē
in astrensu et descensu celi a sole
fiant in solsticiū nob̄ mutent
onē · sicut mutat nō nob̄ sol ·
et oz ꝙ alie ymsibles nob̄ fiāt stel
le ⁊ sic ⁊ circa polū australem
et circulariter nob̄ stelle ⁊ sunt
circa polū aquilonarem · nos aut nō
videmus ad sic oīo ē · ꝙ ex loco
erut nob̄ nō stella aqua semper
ad magnā ptē oriatur nob̄ ex illo
eodem · et ꝙ nunq̄ loca orti aliq̄
stellare hꝰ est ex motibz orbis et
nō ex motu trē · et sic aut ē de
ortu earū // Capitulum in quo dicit vitas
quietis trē in medio vniuersi

Hoc aut hētis tpis ē ut de
mania ptolemei de primis
dicamus ⁊ ꝙ motꝰ ꝓpriꝰ
trē · et motꝰ totalitatē trē · ꝙ trē
nulus ē ad medū · et ꝙ ē medū
ē locꝰ ꝙ ē ad centrum · sargit
tūs ꝙ ex hoc ꝙ stellē diurnꝰ sibi esse
medū vniuersi et medū terre
licz dicant in sole et lune · ꝙ et
⁊ forte dis · ad ꝙdoz medioz
sibi forma ē motꝰ ḡuis et ꝓpriꝰ
trē nāl' · nec · s. sit ad medū tocꝰ
aut ad nec trē · et hꝰ ē ꝓbare ꝙ
ois grauis mouet̄ · ad medium
utrū moueatur · ad nec · sm ꝙ est
medū tocꝰ · aut sm ꝙ ē medū
trē · Et ad hoc ponem̄ suscitantes
dicimus · ꝙ ois mouet̄ grauis
nāli motu · ad medū ꝓpinquitatem
mouet̄ ad ipm sm ꝙ ē medū
vniuersi

vniūsi · & nō ꝑ ꝑ t mēm trē · hꝫ · aut si
gnū t ꝙ ideo mg in cētꝝ lenꝫ sīt
t grue · hꝫ · n · ītm motꝫ sit a gnū
ꝯ idem loꝯ t ex ꝙo mouent lenꝫ
& ad ꝙ mouent grauia · sit
lenꝫ ex medio vniūsi mouetur
ad orientē · ꝑ simꝑ t orizon · g
gnū mouetur ex orizonte ad
ꝙ simꝑ t mēm · si aut grue mouetur ex mēm illo · ꝑ ꝑ t mēm trē
tūt si ponatur trām nō ee in mēo
vniūsi simꝑ nō mouet grue · ad
orizontē simꝑ · hz · ad orizontem
ꝙ ponit orizon ee ad medij trē
et sic · tendit ee ꝙ motꝫ gnūd &
lenꝫ nō ee ītm · a differentijs
pmū ꝙ eent ītm trē simꝑ · hz eent
ꝑ exercitiū ītm ꝙ aut sit maiēn
tia · g oz dē ꝙ trā moue ad mēm
ꝑ simꝑ t mēm · et nō mēm · ēdā cōi
ꝑm ꝙ t cēm · ꝙd · mēm aut simꝑ t
medij vniūsi · g motꝫ trē · et
ahoze simꝑ grauiꝫ t ad mēm vni
uersi ꝑm · ꝑ t mēm vniūsi · tendit
aut ꝙ medij vniūsi sit mēm trē
ꝑm sīm · & hꝫ t nō · ꝑ trā mouet
ad mēm vniūsi · et equalē · mea
ꝑtes eiꝰ intrendūt tangēt ipm
t locabit in ipo · et nō tendit ꝙ mēm
trē · hꝫ t spe trē sit locatū t mēo
vniūsi · et sic vnd sic efficitur
mēm vltiꝰ · ꝙ aut et hꝫ nec sit
ꝙ ꝑ · motꝫ trē · ad mēm vltiꝰ
facit · idē ꝑ sīm ee mēm vniūsi
et mēm trē · signū in motu oīm
gnū · intelligenda ei ꝑ ꝑ ꝑ
plano sbtracte trām in cētꝝ et
sīgr cētꝝ in ꝑ ꝑ illa · & inte
ligenda motum oīm grauiū sīgri
lineis ꝑtinentes & signent illud ꝙ

ꝙas descendūt gnia a circūferē
tia ad cētꝝ dico tūd ꝙ mue
ille signates hmōi gr tuquem
nō figurant ad medij eq distan
tiā equaliū ꝙ nō ꝑtinet nec ꝙ gra
tiā fatuū · angulū · mo ꝙd oē
ꝑpendiculariꝫ descendit · ad cētꝝ
ita ꝙ & hlz sic ipm in ꝑficiat se
tante ipm fiant duo anguli
rectos · g descensꝰ oīm illaꝝ ad
vnū angulum t cētꝝ · et sic sum
si aut hoc ita se mēt nūc oz ꝙ per
ipm descensū grauiū fiat ꝙ gra
ue medium sit t mēo vniūsi · & ꝙ
tūd ꝙ grauia t ꝑ hꝫ ꝙ locāt t mēo
vniuersi · atq; mēm vniuersi gra
ue mēo · & ꝑ hꝫ · actiōs effluū suū
mēm et medium vnū vniūsi ꝑm
sīm · et ꝙ t t mēo ad t ꝙuenta ꝑ
tātam · quā deperdūt · deperdūt enī
ꝙ ad ꝙ mō nāe t ꝙ mouentur
ab īmō ꝙ nō remouēt de loco suo
et hꝫ t clarū t omnia mouēt · un
malū sīt deductū t m · g · phoꝝ
hꝫ · aut mō nāe t ꝙ se habet ad ꝙ
simꝑ t spēm · ad ipm motum
spē · et nō nāe t ꝙ ipsa stat spē
mēm · Cui aut hꝫ · hꝫ sit locus
grauiū · et nullum corpus na
turaliū moueā m loco nāli suo
oz ꝙ ad quod t locatū t sic tūd
sit ipsum · hoc t ꝙ vera ꝙa ꝙ
habetur ex ꝑmissis in vniūs phoꝝ
et ee hꝫ nō sufficiūt ee ꝙ vniūs
t remota · inducerem ꝙ eam
t ee ꝑtes eiꝰ et nāl · sumeret
ee a cētꝝ habitū ꝙuntate ꝙ ꝑ
ꝑpe grauiū · ꝙuta semꝑ re
sidet ad locū vnū · ꝙd ostenget
si tūd moueatur in loco vno sic
ideo ꝙ ꝑ ꝑm · ꝙ ꝑdet grauitatē

erlarn

se in trēs ad angulos rectos · ut est
pē ut trēs spere plāe dyametrū ad
angulos rectos sī trēs distātes
secēt · in telegramo ⁊ trām cē ele
uatā ep̄ dyametr̄ · ⁊ tūsit ⁊ pulsos
⁊ uorā apies spe · et sit nō ī medio
gr̄ oē stelle in ortu ⁊ ortu sint et
remotores qua ī angulo medij
celi appebūt stelle mīmores ī
ortu et occasu qua in angulo me
dij celi ⁊ plīs cē in medio · si ait
trā moueret in centrū ⁊ nō ele
uaret ep̄ trēs et stelle quiescēt
sē dēt pragēs · tue figē planeta
rū semp̄ eent eedem sūt ē figē
planetaīe notate figē mdoꝝ
quibꝰ se inspicūt sue respicūt
ī arculo signoꝝ ī quib⁹ dicūt
trahi signoꝝ ī figē sue · quēo
et opp̄ et sdraūa et trigona
radiatō ⁊ septil · si ēt stelle nō
moūent adpunctē equalē sp̄ dista
rent · et tō ostatū figuraē nulla
cēt uarīatio cui⁹ mdemus opp̄
⁊ stellā alīj ⁊ penitꝰ mdemus
alīj oppm eadē cū ep̄ quadrato
uel ep̄ trigono uel septili respicē
eaq; · ex de uel stellarū demōstrat
trām cē quieta ⁊ tūc locū trām
⁊ cū ordinata sit luna sol̄ sile
si trā nō cēt in medio et quieta
nō uidēt in omib⁹ ptib⁹ recti
signoꝝ ī quib⁹ oppōit sol̄ alu
nā in oppōe uel cuda ratiōe
⁊ trā nō oriret loca recta ep̄
quoꝝ dyametr̄ elevare ⁊ hui⁹
mdemq; ḡtuū uidēt · aut et
ora ostēt instrā ut astrolabiū et
armillas astronomoꝝ cē fīa

⁊ mīmū posse ad motū ⁊ apparē
ciones quas astronomi inuenīt qui
inuenīt ⁊ instrā ad sensū ⁊ semp̄
uidēt duūsitus ex hoc ⁊ trā ⁊
trēs uerioꝝ nō equalē respicēt
et ex motu trē uidēt alia di
uersitatē · quoꝝ oīm ārūd ꝓpiū
geometrē ⁊ astronomē · ad ḡ dētūa
tionē duo de superioꝝ assit ⁊ ārūd
unū ē de loco trē · ⁊ ad ī ipd ē
quieta ⁊ ī mobilis determinatione
sufficiētē ꝓ rōnes sufficientes
seu faciētes fidē de ꝓpō ⁊ de
centro ⁊ trām ī ea ēē ipatem ·//

¶ q̄ ī quo ꝓ demōstrationes
q̄ trāꝝ cē spericē figē //

Hinc autē uolumꝰ ostēde
re trā esse quieta ⁊ ostēdi ꝓ ē
trē figuraꝝ · et de hꝰ quide
dicamꝰ q̄ figē trē ē spericē seu cir
cularis nāe · hꝰ aut dicimꝰ ē ꝓpter
motū · nāe ei ꝓ trē ep̄ medij accep
tā ḡuē ē · et ḡuitas illa ī centro mo
uet ad inferiꝰ quo ꝓuenīt · ad medij
et trā cessāt · centrū autē mūdi ⁊ medij
ī medio et hoc ꝓpter ē ꝓ motū ce
trorū centri uīuersi ⁊ mouentiū
ꝓpter trē · ad medij et trā uenīunt
ad medij nō distat trā ꝓpter ab alia
sē ꝓpter in ea · ꝓ ē trā ad inferiꝰ
ssum · hoc sterminant fortiter ꝓ
pter motū · trā ⁊ magē ꝓpter astrin
gi misterem nāe sequatur uel ꝰ
uidēt sē ad cuiꝰ ꝓpter defluere
in angulos rectos · ⁊ ꝓ ꝓpter stringē
te ⁊ astringēte ⁊ grauē colligūtur
⁊ aggregant simul ⁊ ꝓpter ⁊ astringi po
ssūt ad centrū uīuersi ut pue
niant ad medium centrū stando
ipm ex quo sequitur ⁊ ꝓpter

ostringunt circuli trē tactū silēt
circuly orizontis · et sic paulatim
resident in orbe spe trē · tm natū
ē ꝓ sit · motu tocius trē ꝓ omegē
nēd ē pō trē toti trē · quo ad mo
tum et locū · q ad quiēt ē mīa trē
trā · sīc ē in circulis · ꝙ si trā pue
nit ad centrū ex omnibus circulis
orizontis equalē · ꝙ vndiq; circūstat
medius trē inde sit spā ex plon
gitudo lineaꝝ egredientiū a centrō
ad circūferēdū sufficiet aueve
trē ē equal · nūc aut the figura
spēa ē q orbicularis quā dubio
nō aut istud sit ñale trē ex hāc
sm quā ē ex ꝓb quemadm trē quia
nō dicamus ēd motā fuisse ab oc
cidente · si semp in medio subsi
stisse · ꝙ alīt nō destaret equalē
ab orizonte · quia ē locꝰ equus ꝙ
ē ignis · ēlm ad trām sicut sup̄
dictum · ex eo ꝙ ꝓpe maioris gra
vitatis impellat · amē ipsum · ꝺeꝰ
cum · ad ꝓximū locū ꝓpe centrū
orizontis cēlis sm nām · deꝰ
locꝰ issimus trē ꝓpe in ꝓpe · quia
ad locum ad centrum · et sic trāz
spēa ēt nāle ē ·

Q. 10m in quo ostēdit ꝙ ꝓ stram cām figē trē et q̄ctis in medio solūtur

Equis de figā trē mota
ē istud no tm quietis sed
quod indigitum per alios
alphaleie omnes ipsos ista
tam de his stē motis · sc trē ad
mīa aut quietis in me · omnia ēt his
genus vnū et eidem sub spēi · nō ·
sed et forte dis · in trā nāliter
locata sit · medio · ꝙ in figura
ēt sit spēa · obiciet aut forta sse
dicens · ꝙ si ponamus trām grauē
in orizonte extra ꝙ paulū resilīē
ad mīa · nec ēt forte dicet aut ꝓbe
ut sub eadē semidiametro vno duplo
grauitatis ꝙ grauitatis trē grauē
ē · ꝺ ꝓ grauē sub alio orizontis se
micirculo · et hī ꝓ descendit ab
aliquo equaliter orizontis · de trā
nō erit equale · ꝙ tm ea ꝓpe trē
venient ad centrū quod quia ē gra
vium · ita · ē loco trē duo ꝓpe trē
erunt sub vno semidiametro grauia illi
ē alia trā resiliēs ex sub alio se
micirculo · ꝙ trē nō erit medium
trē et mīe mūdi vnū ꝙ idem · nec
diuisionale eius hinc ꝓtrahit
accessū ad quietū trē ꝙ ad centrū
ita · si ꝙ trā sic locata vnū de duobꝰ
inconuenit sc nō · s · paulū non
ꝓpe stet · in mīe mūdi · ꝙ mīe trē hī
nō nō ē mīe mūdi · aut sīc · medi
ꝓ nō ꝓpe stet ꝙ stat in mīe mūdi
trē pole ē ꝓ remoueī amē mūdi
ꝙ sic nō nāle mō · ad ipm · et ꝓ
trē sequitur ꝙ stare si dicto mō trā
figuratā dētā · hī ēt nō figurata
nō spēa ē figura cui duplum
grauitate eius sit sub vno semicirculo
orizontis · et sīl duplū sub altero
ꝙ nullo mō stringē in circulis diuisis
super idem centrū descriptis · dicamus
amē ꝙ absolute istud ꝙ nō erit
laboriosa · et nil inconueniēs cui sectā
si mō fiat hui mutata hui ꝙ ꝓpe
habitus dicat sui · nō ēt dicamus trāz
circuire ad mīa · si ꝙ nāz · ꝙ est
si addi imaginabitur in vna ꝓpe
orizontis et duplum in alia ꝓpe
medium dictū · tūc in descensu eius
ꝓpe maior studet ꝓpe miscere
amedio mūdi · donec efficiatur
medius et mīe mūdi vnum et adeo
ita ꝓpe ut ad medium ꝙ stringit
ipm · ꝙ formatur sub mīe in medio

mūdi · eo ꝙ de aprīmi nē (a nō pre
ssum et nō ꝙbond hēt ꝙsꝫ hue
bond ꝫ nord me. et ꝙ vna nā ē
in gleba vna et ꝑmanꝫ ꝓ tre
ē tota trā · eo thꝫ ꝙ ꝑpēdo medi
equalit. ꝫt tota trā et nullꝰ ꝓ
et eo ꝙ addita in vno semicirculo
trā descendet infra ꝙ ꝫ ad medīū mundi · et sic figūre
trā in ꝑā · ita ē de rectis ꝙ tales
descensꝰ ad me. nō auget pzcue
tre in ꝙ ē ꝙa nō magne ꝓ
ē magna · ꝫ auget trā in ꝓpo
ē trā et ꝙtitatē nāli trā ꝙ om
rēi trēstre eo ꝙ de aprīmi ꝓ est
descensꝰ ad medīū · sic hēt ita se
hūt · nunc ex ꝓdictis rōnī trā
ꝙtitatē ē in vna pre orizontis
et descendē ab illo nūc nō ꝑcipio
ꝙ me mūdi · et ꝙuenit ad ꝓpm
cōstando ipm ex omnib⁹ ꝑtibus
sui quēq⁹ equaliter nr est dubi
q̄ qua in hꝫ nisi ꝙ ꝓs materie grauꝫ
nō ꝛeloria · et ꝓ materie grauꝫ
nō tardiꝰ · tū ꝫ maior extendit
infra dmꝫ medīū trā sit mouē
mūdi ex ꝙ spēs trā in mō figūr
· sic ꝓdictis ꝙ trā ē facta et
ꝙtitatē ꝑ in medio et nō ex nichi
sic ꝓdūt · ꝙdā aūt ꝙtitatē ad
huc ꝙ ēt ꝙa ꝓdictis tam oppo
ret ipam spēm figurate ꝫ si di
ramus ꝙ nō ē ꝙtitatē nr in medio
nr in orizonte · adhuc ex ꝑt ꝓdū
quūtur ēt spēm · eo ꝙ hēt ad ē
nāles et sunt sēt fīnē sunt nō sit
finē · si enī ē finē hūt ex ꝓdictis ꝙm
ꝙa ꝙtitatē ē in ꝓpīs ut ꝓdict
dum ꝙ ꝫ sit aūt addictum altōrez
in vna ꝑte orizontis ꝙa in alia
trā · adhuc ꝙ finonē ꝙtitatē ꝓdictā
ex ꝙ sit figure spēm ꝫ rotūde · ꝙa

ad ēt hūta grauꝫ medīū · ad
gentes ꝙtitates · angulos ꝙtitates
ꝙ geometre ꝙbant ē ꝙ ꝙtitū et
equalit · ꝙtitū in ꝙtitū ꝑtes ē
sue · angulꝰ ꝙtitatis ꝫ equalis in cen
tro ꝫ ꝙtitatum ꝙtitatū ꝑtes
ꝫ ab arcubꝫ equalib⁹ ad centrum
ꝑtrahuntur · et ille ꝙtitatū et
sue ꝙtitū ꝙ ꝙtitatē descendunt ex
grauꝫ ad rectū · ꝙ sic ꝙtitatis
ꝙtitatis et equalib⁹ grauꝫ in centrū
ponunt · ex ꝙdō ꝙ hꝫ sit ꝙtitatum
infaldule ꝙ ꝓpā figure sue spēr
in rectū · et hoc ex ꝙtitatē nō
spēr figure · nō ēt descenderet
hꝫ descensꝰ ꝙtitatē sues ꝙtitatis
nisi ꝓpā nichi ex ꝙtitatis et
rotunde et nō ꝙtitatē sēt ꝙtitatis
ꝙtitatis · ꝙtitatis · si ex ꝙtitatis ex ꝙtitatis
trā ē orbis · tue ex ꝙtitatē nāliter
ipsum ex rotunde figē · ex ꝙtitatis
ꝙtitatis in tō nichi ex · ꝙ ex
rēs nāles aut semp aut frequēter
huiꝰ dissonēz ꝙtitatē et figurā hēt
eam ꝙ plam eo ꝙ ꝙtitatis ꝙtitatis
ta ex frequēter sue ꝫ semp · sēt
ꝙtitatis forte · hoc ꝙ ꝙtitatis ex ꝙtitatis
figuras eloriū nō ꝫ ex manētes
et stabiles ipās elementū mane
tib⁹ · ꝙ aut alia adest ꝫ alia non
nō ē nāle ꝫ figē elementare non
nāles videntur ꝓpter ꝙtitatis ꝙtitatis
ꝙtitatis hūnd sit eli ex ꝙtitatis
ꝙtitatis et ꝙtitatis ꝙtitatis
et eli nō figuratī in rotunde
nisi ꝙtitatis · ꝙ · ſ · in rotunde ꝙ mo
tum suū ꝙtitatis · ꝫ adhuc
ex ꝙtitatis nāle ex ꝙtitatis ꝙtitatis
mus · dicē nāle in ꝙtitatis ex ꝙtitatis
sēt sue figure · sicut in et reli · ad
ex ꝙtitatis ut figurus eloriū
ex ꝙtitatis ꝙtitatis · ꝙ figura in ꝙtitatis
est

ſ. ſpēr mūdi ſ. ſpēr rotūde ſ. ſpēr.

ē ab celo a septēbus q̄ a partibus ecl
est septēbus et a nro in septēbus
sūt ecl dē celū grādes grādes sūt ptes
et sūt tōt in grādē et hoc sēp̄ solūm
ego nō dēroge · s̄z tū michi dēm⁹ q̄
p̄ū dēduc a nā · s · rem p̄dētem
et a nā sē gnte p̄dēs ei⁹ corpis
sūt nām ē superficies tripans · s tū
nāle p̄ accidēs cui · a nā p̄t p̄ē p̄ū
ecl ē in septēbus a nro · et hoc nō figū
nāle ē q̄ nūdet superficiē rotē
ut rotūdē · et hoc nō celū sūt rotē
figē in omnib⁹ suis dymētris et
superficieb⁹ sicut dēm⁹ in sup⁹
ribus · et tū aūt hūt suas figuras
ep dymensione suāz superficiez
et sibi cōes celi motus aut ē nō mo
tus sūs · et p̄ ē sūm nām q̄d
tū nō sit rei mote · et hoc p̄ accidēs rei
p̄ mote septēbile ē · ab ipo rē adsi
mārē · et hoc nō nāle ē celestē
figurari spice // Cap⁹ iij⁹ mgno per
signa mathematica p̄t trīe cē
rotūdā & pne q̄ntitatis //

Amplius aūt hoc idem p̄ signa
sumpta ep mathematicē
ḡnāle possūm⁹ · q̄ ē de figu
et q̄ntitate trē sūm⁹ · et de eoꝝ
inquis⁹ mathē · hoc alio · illo · et alio
nos inuēiam⁹ · tū demū nec ma
thē possūm⁹ hoc inducē q̄ rei
sit trē rotūdē · s nos in signis
mathē nō hēm⁹ dicē q̄ p̄ s tū
q̄ · s tū q̄ id in mathē dicetur
· dicam⁹ q̄ p̄ signū q̄ lūa tram
cē rotūdā ē ē q̄ cadit sub u
su nr⁹ ē eclipsi lūe · si ei terra
nō cēt rotūda nō cēt rotūdi um
bra trē · et si umbra nō cēt rotū
da nō uidēm⁹ figurā eclipssim
lūe sicut nō uidem⁹ ea figurā
nō ei p̄ dēm q̄ figura eclipssis lūe
sit ex ipsa trē · et sic ipsa falla ex
longinquitate grauemur sic uidem⁹
accidē in lūe aparitōibus · sūm⁹
ei ex q̄ ipa uidet sub pyramide
cui⁹ basis ut dyameter basis ecl est
nec ipsa · et ex uidem⁹ lunā sic
nos basim ipsa ecl sūplem⁹ · et
sic nec uidem⁹ ea q̄ sūdam
sūt ē sic conuexa a nobis ula · sic
uidem⁹ ea media q̄ sūt ē sic linea
recta secāte lunā ecl ab eo q̄
ē tenebrosū in upo · sic uidem⁹
ea gibbositem sic q̄ncpe rotūdā
nūq̄d appet nec q̄ basis ipsius
nāl figēret spicē · si sic accidat sic
ppficiem ēsse ecl trē sūm⁹ ipa
nō ee · ita ei forte q̄dā dicet
accidē in lūe eclipsi sēdm eon
trariū q̄ ipse et nō ee ita a
pte rei · hoc ei dicī nō p̄t nā sēmp
appeat contrariū · et nō oz q̄ q̄ue
ipat ex aq̄o uno mō se hēnte
ad lunā et nō expsse · hoc aūt nō
p̄t ee in umbra trē q̄ue aut sit
ut circuli aut ut p̄tes eoꝝ aut
ut cōplura · et p̄ hoc p̄ hoc dicatur
trē oz q̄ figa trē sit rotūda · ad
aūt ē signū sit signū sufficiēs q̄ figa
trē ē rotūda · et q̄ ipa ē q̄tue
q̄ntitate · si ei nec q̄tue trīsūm
tem⁹ sūm latitudinē et unā trē q̄te
medij celi q̄ ē p̄ uersū septēbus
ad p̄tem septentionalē q̄ dicit
alfraganus q̄ q̄tuda eadem ē q̄ ipsa
q̄ in septentrione mutat caud
tantum⁹ nō q̄dam stelle q̄nāde
ppetua circulatōne · q̄uis p̄ alias
uidemus · et si essēmus uersus al
aquilone uersus uidem⁹ circulos
lunē nec q̄dam stelle septētrio
nales · et q̄dam meridionales ocul
tar. Egypti ei et ysia uidem

sunt & alie appent nobe stelle nō
dionales. quas hic ī septēnōne
climate nō videmus et eō nobis
nobe stelle appent sub polo aq
lonali. quas alle nūq̄ vident. nec
hō alia cā est pt ab ip rotūditatis trā
sedit inter nostros & illoz vsus
Si ēi trā eēt sup̄ficies equalis absq̄
dē vtrūq̄ eēt hō ī nō trā appa
reret ei vterq̄ polus & oēs stelle
sue nō polū vtrūq̄. p̄pter trām
aut trā signū ē q̄ hō vidit ad
quam mēsurēz circuli. q̄ vident
oriēs. cui ei demōstrand sit circu
lorū q̄ sup̄ sup̄ erūt. ideo esse
p̄ordinēs sillos. q̄ eoz̄q̄ mutā
orizon p̄ p̄tēs silem p̄cedu
arcu. q̄ ē inter stellā vnā & alia
ī circlo vidēt. q̄ ē circuli lati
tudinis trē occultā stellā aut
sū hoīs hō q̄ ē aut erit circuli
orizontal'. et hō ē alter vnū gradus
q̄ pared equedit septuaginta mi
liaria. sic q̄ oīm est pea q̄e
dicta sunt. p trā ē orbiculare
et p nō ē magne q̄ntit. si ei
magna eēt ep̄a mutāe.
nō apparent stelle alie & alie nō
polo vtrūq̄ sue. et nō apparet
alia tempa q̄ ē finis circuli
orizontal' p̄m dūos tēpos or
bis. si ēsset trā valde magna
tūc circulo orizontē eēt valde
magnū sup quopd trē. circulo
aut magno pared elongā ab
nea recta equali. et tūc dū p
mutatōē ante quā alie stelle
nō apparent. et alie occulta
rentur. nūc aut p ad paucum
mutatōēz hō vidit apparet orizo
ēi paruū circli. et ō cupiens ē
valde q̄ recedat vltrā ad sp̄ne
hanc recte. et si nolum arcum
dese erit insensibil' q̄ntit ī sp̄ne

ad rectum signoz. p hanc ip̄sales
egredientes ab oculis nrīs ad
duo puncta orientē & occidentis
dividit circulum signoz in duo eq̄
lia. p q̄ p̄z q̄ hec sex signa semp
sup arcu aut subtendunt hanc eq̄
sue nō. p̄ sex signa sup videmus
q̄ hanc ip̄s nūq̄ sub dyameter cir
culi signoz. et cū dyameter sit
linea q̄drata p centrū circli oz
p hō. p est de q̄dritate trē inter
nos et centrū ueze trē nichil
ad sit ī capitēne ad sup̄ficiem
circuli signoz. ē aut hō medietas
trē. cui ad q̄ntā sup̄ficiē alia media
tas nūq̄ nō erit p̄ ep̄a ep duabus
medietatibus sensibil' q̄ntit ī sup
cone ad circulū signoz. cui
ep̄a alia q̄ntā ē p̄ stelle sectātes
circlos insp̄ēre astronomoz
q̄ eēt rōnumeta q̄ sup̄ sūt astrolabiū
et azimille secūm ei sicut circlum
trē. q̄ alter ep̄a p̄ instrū nō oport
daret motum astroz sup trām hō
nō fieret nisi idem eēt centū
trē & instrū p p̄ ep̄ime. q̄ nō trē
q̄ntitas q̄titatis preter ip̄am
centū trē et instrū ē q̄ntitas
sensibilis ad. imp. aut signifi
mo q̄ntū trē et nō rotunditatis
cuiusp̄ eēt ep̄a longitudinis elevatū
q̄ ē ab oriente in occidentē expēsa
videt. p plerq̄ q̄ in hyspania nō
ritur gades sive strictura herculis
eo p hercules ibi sup̄ illuc pugnā
do venit & ydolum sui triumphi
erexit. p sup̄ mare orientale ep̄
pre occidentē ē finis eōd̄ mēsium
climatis. q̄ tenet ep̄a pre orientē
p triplicē eōdem climatis ī tra
orientali ī trā medie. q̄ ē sub eodem
q̄ntū orizontē ei hūrizontal ī cli
mate illo inp̄ gades hercul'. et
orizontem hūrizontal ī medio nō ē

p̄ tenet vnū
gradū ī trā

p trā ē inter hos
repperta reli

in medio ut dnt ꝙdam mare
patens · ſz mare oceanū meta ē ei
natus illuꝰ eo occidentalē parte
cū gꝰ patens diſtet orizon occiden
talis ab orizonte orientalis lon
gitudo ſemp̄ circa tre · ſ ē meſia
longitudinis illuꝰ climatis nō eſt
magna · et ſino eoꝝ qui ſb dnt
nō eſt negandū · p̄ſ et duo loca
ſub eadē latitudine ſunt · ad eſtrē p
tōm ſemicirculi trē longitudiēz
demoſtrat ñ elephantē ſ naſcūtur
in ea trē in orientali parte eō
quod ea ſub eodē cū ꝙbꝰ parti
bus p̄dictis oriūtur · eoꝝ ea
pars climatis ſub eadē modū calo
ris et ſolitatis ſ ſ equalē ēt rōnē
et ꝙrtarum ad ſolē helephantes
aut dūtaxat arcē abſtinuerūt nō ēt naſ
cerent in utraq; eoꝝ locorum
helephantes ſ loca illa aggregare
tur in meſia climatis ſunt · ſz p
alias rōnes nō inueniuntur in eis
qꝝ ſic ē depictus equalē ſ ſolitatis
uersꝰ ſz orizontē ad ſolē cui ē eis
gnōm aūlem eoꝝdē in ſpē · amp̄
aut p trā ſit rotūda · ſz pua reſta
tur matheꝰ p rōnes geometras
ꝙ ab antiqꝰ ſtudes huiꝰ erroꝝ iō
ſit in globōe eoꝝ · ſtribuit ē iſte
iō ſpūs ſcōs · quib; ſimpli
cium dentē ſpūtalē ēt agna
tione uisꝰ · ad ſtrē et nocent
almageſti libros p quib; trēs
ſtruūtur oēs ſpūtates du
metro de ſolis ſ lune et trē et
illoꝝ corpoꝝ · ſic ēt ſſe docuit
ptholomeꝰ in ſuo almageſti di
rōne ſpūta · c · 16 · ſtudent ē ma
thema · ad hꝰ ut ſpūmen unius
dyametroꝝ p altera docuit ſpū
tates reuolutionis trē ſ dnt
ꝑ centū reuolutiōnes toti trē

ſb centuoſ ſ gonū · millia millia
ria · et ſ hꝰ hnd azz nō ſit equo ſ p
toꝝ deputata trē ē ſſa ſ ſſitas
arcuū et ēt ē ſ trē azz · non
dum ꝑſentē ſtruūtur ſpūtates du
metroꝝ ſolis ſ lune et trē ſm
ūtatē aut quā abrumpō ſpuerit
et ſup quā ſuenerut ſapientes
matheꝰ qui ſecuti ſunt ptholomeū
trē gradꝰ unus eo gradibꝰ trē
equalibꝰ ſtruēt ſexaginta ſex
millia ria ſ duas trias unius mil
liarii ſm ſpūtē ſpharas ꝑ determi
natē ē cōſpmeta ꝑ ſtruor
millia rotūda · et nō poſſit fieri
gradꝰ ſ unus ſcē dt ptholomeus
ē mathematicꝰ ille in tō cerculum
qui ē trecentoꝝ ſexaginta gradus
eligē eo hꝰ rotunditas circuli trē
ſ ē ingentium millia et quadringenta
millia ria · et nō tōm duplū ſuerit
ꝑ tria ſ ſeptimā ꝑtis unius eo
ꝑ circuli semidyametꝰ ꝑ tria
et ſeptimā · tūc equabit ſpūtas
dyametri trē ſ ē nongenta un
genti ſeptem millia ria · ſuc g ſ
gnſſicuerut auctores almage
ſti ꝑ tria ē rotūda figē et parue
ſpūtatē ſ ſuperioꝝ coꝝ · ſic g eō
plēcta doctrina de figa trē ſ loca
eō et ꝑ ipa ē quēpta inuestibilis
ſ ꝑfecta doctrina horē nō pt hri ñ
nō ꝑ ſtrōn eclipſiū ſolis ſ lune
et ꝑ ſtrām dyametroꝝ ſpūtā ·

Hȳ pring ſ ē an ſint q̄ mobilia
hā mūdi mūdi mobilia · Cſ q ne
ſit libri intenco ſ ſ dicendoꝝ
ord in libro iſto · Explicat lib
29 magnī lib trāg de ce · ſ pri.
qui ē de mobilib rectoꝝ pma
pars ſ mūdo //

Dos aut ia in phūs dupl
nus de relop ē p̄ inter
cōr simplicia · et dr̄nā
ūpūg de ipō sm̄ to dere
nyn natōne ep̄ pr̄sita quod aut
t natur⁹ ſm̄ hūt de ipō ſ de pti
bus ei⁹ dr̄nā ſ ptes ſut ſte
lle et orles nrgendo ep̄ pribus
ſ̄ſtanc̄ ſit mūb̄ et ſ nō ſut
ſm̄ formā · dr̄nā ē p̄ncs ſut
ep̄ a quo g̃a elementor ſt̄ ip̄m
relūd nr̄ ptes ei⁹ cadut ſub corne
ep̄ ſut ingūdes · et h̄ aut cū ſibi
ſmilit̄ in ducly p̄cl̄ libris ſ̄
nob ſufficiē mdet̄ dr̄nāmg
· nūc aut intendīg de mob ſm
rectū motū ſ̄ graue ut leue
t ad ſurſū et deorſū tractand tractan
dor ſm̄ dr̄nā ſ̄ nr̄e nālem
ſdem ſut ſle · et ſdem ſut ſ ſut
ep̄ actōne ut impſſione ſm̄ nālem
nālīt̄ dico aut ſm̄ nāles mt
nōia rectū motū cōr simplicia · t
ep̄ his ap̄ta · cōr ēt simplicia
ſunt ignis et tra · quor̄ vnū
ē simp̄ leue · t alt̄r simp̄ grue
et reliq cōr ſ ſut media · ſtorū
· ap̄ta aut ep̄ his ſut lapides
t mūa et plante t ſilua · ſtis
actōnes aut uoco motū hor̄ ſm
plicū cōr et eor cōr ſ cantur
mūb̄ ep̄ſtis ſ ſut · cōr ap̄ta ut
dr̄nā · impſſiones aut uoco
alt̄acōnes ip̄or · adnutrim
et pnutacōnes t̄ mixtor̄ · t for
mas ſm̄ quas fiunt alt̄acōnes t
pnutacōnes eor · ep̄his autē
facile ē ſtare p̄ reliq · pōis q̄d
phūs t̄ de reliq phūs p̄ q̄ ſtruc
ep̄ſ p̄ ſtra nālis aut t̄ cor · aut
t m̄ cor · phī aut ſ̄ ep̄ his · pre
dr̄nā m̄ p̄ phūs · ū locuti ſu
mus de p̄ncp̄is ſ̄ p̄ncipijs ſ ſut
p̄ncp̄ia · p̄ncp̄ia cor̄ tr̄ſmūtabilium
ſ ſut elā · ū ē cōdnā n̄z ōnistone
q̄ ſſtra dupl̄ dr̄nāndo ē p̄ma ōnis
ñ ſntiarū · t ē phūs · cui
ē lasrem⁹ de p̄ncp̄ijs nē cōdnā
p̄ p̄ncp̄ia cor̄ tr̄ſmutabilium ſmp̄ ē
p̄mittē ſut ingūdā et ingenerabilia
et ſ ep̄ſſe g̃ratūm de ñ gne ē
ñ · et dr̄nā ei⁹ de ñ g̃ē forma
p̄ſ q̄ dr̄nā q̄ppd ē dūm · et
opt̄m · t̄ p̄ ē nē desiderand ſt̄ · ſſdz
legē · t adūtere de plano pōit
in his ſ ſ̄ſſtim in fine p̄mi
phūs · ep̄ quo ſ de p̄ncp̄ijs horū
cor̄ tr̄ſmutabilium dicend ē · est
intentio nra dr̄e de ip̄is corpo
ribus mutabilibus · et q̄ ſimplicior
ē mod⁹ recti⁹ locales t ip̄is · nō d
cend de his ſmp̄ ſut mobilia
motu recto · ſm̄ ē q̄ mobilia ſut
motu alterātis et tr̄ſmutabilia
eor ad pncipes · la pncip̄ de ip̄is
in lō p̄ge · dō · credēte · h̄ aut
cōr de quib⁹ loq̄mur h̄ēnt in
gne ſm̄ formas locales motus
in eis fm̄ctes ſut duo cōr gne
· ſ · et leue · a gnā uero duo · ſ · tra
et aq̄ · et leuia duo · ſ · ignis et
aer · dicend q̄ post h̄ gnōnem
et corrupc̄oz · ea q̄ omnib⁹ gnabi
bus accidit gnāri et corrūpi ep̄his
duob⁹ cōrporib⁹ q̄ dr̄nā ē gne
et leue · t ea in ē gnōnis oz esse
utrorūq̄ · t fore remanentiā
nem · et q̄ ſſtis oz nos dōi t̄ q̄
bus reb⁹ est gnō · et q̄ t̄ omnib⁹
illis t gnō phūs q̄ ſut apposita
ep̄ gne et leui ut ſint gnā et
leuia ſimplicia · aut enī gnō oīa
nō t̄ · aut ſi t̄ t̄ t̄ ſtant ra dicta

ſm

ꝑ corpoream dicens ſtruct. ſ. celis ſ
nihil ſ ꝓponitur ex eis ſ tñ am
te quid loquunt de ſtis corpi ex nos
ſcire ꝑ doctrinā loqui am ſit grā
cōis am nō. ꝙ hic hoc loqui de grā
ne, intendimus tñ ea corpora de
quibꝫ loquī ſue grūabilia ſ ſunt
in eis fōe ḡre ſm quas ſ grā
inter quas ꝑ ſunt ḡuitas ſ leui
tas de quibꝫ nos loqui oportebit
in ſto nō libro // Cꝛm in quorel
tantꝭ opiniones dicēcīm cē gr
nāc te cor ſ negīm cērpa
Ēg ḡm iſtaz eſt hic diſſentā
dū ſ qlz //

Deo ſ ꝑ ꝑm ꝙ de nā ſur
phīe diuīa tradiderunt
de grāc et ḡra ad
meritū ſ ad iſtare quid nos in
ſcīpturis doctrinā. quidā nō ne
gauerunt cē gram et corruptoz
dotes nullo cō meritū gratie nec
corrūpi. licz apud nos gratia
aut corrūpi videatur. ꝑ tñ dnt
nō cē in nra iſtare ſ cē ſūt ē ſmo
nulliſ et ſeparand eis. de qui
bus nos multa dicmus ī ꝑmo
phīoꝝ. nos aut hos ꝓbabiles
ſ laudabiles dicamus deputſſe in gra
dum relis. ſ tñ errop ē h dē in
omib relis rōabilib. hic tñ nō eſt
hoc inquirere de omnib his ꝙ
ſunt ingrūa et incorrupt et non
mouentur motu qualit ꝙ ē altiꝰ
ꝓbīa. ꝙ de qualitate horū dicemus
in fine ꝑmi de anīa tu phīo ubi
dicemus ꝑmi corpa mobilia ſm ꝙ
mō ē cē ingrūabilia ſ incorrupt
in actu. aute ſtruimus motorem
ꝑmi mobilis cē ingrūabile ſ in
corruptibilem. et ſūr ſuū mobile
et nihil eoꝝ ſuū motū et hꝰ ſunt ꝓ
mi motus illius ꝙ ī hꝰ illo agit de nā
ꝓpria ꝓpte. tū aut ꝑ quam dicut
oīa ſenſibilia cē ingrūabilia ſ in
corruptibilia ē. ſ ꝓbatum ſunt
eidem cē rōe ſtām et eoꝝ cē
mō ſ mīe et ꝓpter diſtinguere
nō valebat. et videbant ꝙ audi
tum ſ certos ſenſus certū ſupa de
corporib ſupīm. puratēs ḡ de
nullo cē ſtām certa nā de ſenſi
bilib haur attendunt de ſenſibilib
ſpīalib. ad quā hꝰ erat quia
deperit grā de nō cē. id ꝙ ſuturū
ꝑ ſtām. ſi ea inuenīa ubi ſtud
certa. oportebit ſtuū et cogni
tum cē ꝑpetuū et nō alterabile
ubi deſſone nō corrupte. eo ꝙ
ſtud tūm nouoꝝ et mōroꝝ ē. cum
ḡ cogitauerunt ſtatu cē illa ma
ſime ubi ſūt ꝑī. ubi eoꝝ ubi
ꝙ ſ putabant ea alia cognoſcē. cum
necterent ſonoꝝ cē ſuos id natura
eloꝝ. et ḡnāuerunt ea eſſe
ingrūabilia et incorruptibilia eo
ꝙ erant ſub cēlis et cognitione
et ꝙ ꝑī cognoſcī. quid ſi ſtuū
ꝑ tūm quidem tūm cognoſcimus
et acre aerem. et ignē ignem
ſ aq. apud ſūr putauerunt. ſ ex nos
hoc ſibi ſophiſma ſtore. ꝑmi ī
phēmis libri plurimoꝝ ſtatū ſuffi
cienter ꝓlicent ſolutū. ſuerunt
aut alij hoc in toto. i. ille. ſtruxi
ſ putauerunt ea cē illo. ꝙ de
ceruit ꝙ eoꝝ cē grāuit. nō id
nō ē ꝙ ſit ingrūabile. ſ de nra
grāuit. quasda dnt incorrupt
ſ manet ſic et ſcdm grāuitatē
corrūpunt et ſūmunt. ignago
ei ſ ꝓtto de ḡnāt mūdū grāuī
et nō corrūpi. ſ alij quidā ſcptes

eos qui post phitu fuit i phia nãli
alij aut dicunt michil gnãtorum
stare et pcedãe eõ. sz vnd tñ nõ
ee. q. strũ et radice gnãtore oñ
i scãlra in rõ gnãne et corruptõe
i ee tñ pma. quã pmarie ingeny
tam et interrupte. affirmabat
eos pdcõr. q. alie gnõ et corrup
i queũte et infinite nõ eent ñ pr
manere et sm dispõm vnd i eem
nia hez i ee. qñ nascunt et ñ expõ
fiunt enchiri ephesij et aliorũ
multorũ phorũ. hij aut i omia
cõr gnãta ee dicunt cor. iudi
cãr ep sufficiẽr p modu lam
nare et pspectiuã cor. ignorãtiã
ipsorũ dicunt et. ad sufficiẽr re
spõdẽ. q. aut i alijs libris spũ
lus hũc de alijs expondis inqrens
et hũc magr. agrens decreũ. pro
nõ sm loca. nõ postponit alijs
expondis de hac vltima hic inq
rens directe. n. sm simonem
hũc arguit. qz de geometrijs
q nõ dñt. cũ ipsi ep indemsi
bilibz. q tñ nõ ñ. ad opõnem
istoz. sic. ymmo in scẽr. et
nõ. et cer hens plem. q aut nõ
dicũt sic. esti dñt. aut sciunt. q
affirmarent simonẽ suũ. q rõnes
forẽes. quã intrudere sunt cõ
nes ab illis. phi. et nõ. ad dñt
nr credẽ. i. q sunt. aut p se nota
aut ep hys. q ipsoz sunt nissi
phata. error eoz est. quia dñt
e manifesta. et in geometrijs
ut dicunt. q. sic. cui nõe. q. si
cõr ep sufficiẽr. ignorãt. q. est
sufficiens. ignorãtur. ep. meis
et linee. ep. q. nõ. q. si e. nez
cui. q. linee nõ e linea. sz pũc
et hs. iudẽ negat geometr. et nos
est hs sufficiẽr instrumẽta cui
q. ipsi. q. nõ. in hys. phoꝝ
qui e de motu. e dicne. et est in
libro de indiuisibilibz. linee. in
quibz libris ẽ dicũ. nõ ee. q. qua
linee pte sue reputat diuisi
bilem infinitã. hic aut. q. pcipit. dicẽ
dentes oz. sic. ee. q. impõ. aut. dicit
dicẽtibz. simonẽ. pdcm. eorum
sc. q. pmit. pcõr. ee. pres indiui
sibles. oẽ exẽplũ. q. est. i. stoꝝ
ep. in. geometrijs. sufficiẽr
est. i. eoz. q. p. rõnes. cor. nãles
eo. q. ipsi. dicũt. vna. cor. nãlis
et geometrica. hez. ee. nõ. sit. vna
et. i. impossibile. illas. geometrica
dicit. pp. q. et. sciũ. nãles. dicũt. q.
et. hs. et. cor. geometrica. ep. dicũt
nullatenus. sciri. ad. cor. naturalia
nõ geometrica. q. ee. sint. nãlibus
nãlia. aut. ep. addẽdone. sciri
ad geometrica. cor. nãlia. addit
illis. fore. sensibiles. in. eorum
intres. et. nõ. est. nõ. e. ita. ep. qua
multa. impossibilia. inducũtur. stoa
stos. ep. rõne. cor. nãlium. q. ep. cor
tibus. geometrica. cor. iudicia
nõ pnt. nõ. ei. ad. q. sciri. in. cor
nãli. sciri. est. in. geometrico. sz. ea
q. cum. sz. sciri. in. geometrico. sciri. et
i. nãli. q. ad. eam. scitu. hs. aut. ep
e. in. dicne. nulla. ei. dicõ. e. q. am
dicit. cor. geometrico. q. nõ. attendit
est. cor. nãli. sz. q. qua. e. dicõ. q. non
attendit. cor. geometrico. q. geo
metrica. n. nõ. e. pte. p. attendi. q.
demdatur. in. re. q. aliud. q. alterius
nõ demdi. et. hs. e. est. i. phico
vltr. accepto. cor. ordinẽ. eius
in. hys. phicorũ. nullus. est. cor.
q. tñ. in. sc. mobil. acquirit. et. sc.
nõ

nō sit gratia ad hoc nō vult dē q̄ non
dividat in infinitū. ita q̄ in rē nō
attingat actū vltīm. ꝛ tm̄ ad ea dat ē
philosophꝰ rōnē q̄ nō ē rōnē geometrica
fore et sensibiles sitū habentes i rē
de quibus intendit philosophꝰ duos
nos dividant. quorū vnꝰ ē q̄ fiet
maxīm diuās specificas. et alter
ē q̄ actus q̄ sicut sibi dicunt
dicunt aut diuisiones fieri q̄ sēper
diuās specificas. sic̄ sic̄ diuidit celum
in albedinē ⁊ nigredinē ⁊ sic̄ diuidit
vinū forte. et sibi ē in rebus celi
q̄ nāliby ⁊ formalib⁹ diuidentur
patuit aut nobis dictum q̄ diuidit
fore dicunt sibi q̄ ē grauia q̄ia
fore nāles sunt fore habentes pon
dera ⁊ gravitates sue sēpe. et nō
p diuās essentiales formare sicut
diuidit grauia albedo in multas par
tes albas. et neuter harū diuisionū
ē infinita q̄ rō nāle ē p̄ ꝑ hoc vt
ad ad formā nāle determinatū nō d
videt in infinita. sic̄ sepe in alijs
locis ē confusum. et q̄uis adhuc vl
terius ꝑ le pgrediēdo in de corporibus
mixtis sibilibus ⁊ demonstrando et
hentippue disputando. p̄z ⁊ ex hijs
⁊ dictis sup ⁊ sequēs formare nāle
diuidit. sicut istorū duorū nōiū nōne
⁊ p diuidatur. et ex hijs ulterius
p̄z p rōnē phīcā ex additione ſ
huius ſ geometrē. ex q̄ geometrico
rōnē nequit istarū aliquā diuisio

Ex in quo dispuntat ⁊ cos ⁊ cozo ex superficibus corpora fulcheant

Nisi ratione ⁊ de q̄ibus indi
visibilibus ex quibus vult
dividi rōnē. opponit. ꝑsupo
nentes q̄ rōnē nulla finis hēnt con
trarias ⁊ dividunt corpora diōne sic̄
⁊ guttas ⁊ lentias ⁊ cylindras et
frigidrias ⁊ hd. videamus ⁊ ī impo
sequit ad hāc oppiōm. dico ⁊ q̄
impo ē ad grave opponi ex duo
bus nō grauib⁹. ita q̄ ssit aggregatū
in spāio vltīs horizontali grauis tē
-tis. n. in et fore sint nō grauia nō
leuia q̄ sic. et ex eis opponatur
grue tm̄ nō spā. aliquid grauis tem
ex spāio. ⁊ spāio ꝑterea nō
opponit cōi ipitiuē. ⁊ pō cōtra
lem facit opm ⁊ grauior ē quā
spāio cōi hīcud motū rectū. ⁊ ut
vltr dicā impo ē q̄ spō sit in
actu aquo ⁊ actu pō nō sint ī spā
nalib⁹. sic̄ p̄z ī tractu hanus ut
dicunt in 4o phīcoꝝ. cū ⁊ cōi
⁊ sensibilib⁹ grauitatib⁹ p̄ditis sint
distincta cōa sint grua ut lenia
sicut tra ⁊ aqua. ⁊ rebus duobus cor
-dū sparsis nūi offitentur. ⁊ pātur
nō sit gravitas cōis nō p̄dicta q̄ gra
ue opponatur ex punctis. ut ex
lineis ut ex superficiebus. q̄ si pun
ctum q̄ sim cōis spāio lineā nulla
hēt gravitatē tūc sim p̄dicta cōa
linea spāio ex punctis nulla hēbit
hebit gravitē pondus. eadē aut ratio
ē de superficie spāio ex lineis
nō grauib⁹. et de cōi spāio ex su
perficiebus nō grauib⁹ cōis. si ꝑs autē
negare vellet q̄ dicimus q̄ si pun
cta nō sint hēntia gravitē nequitur
ad ē et grauabimus hoc de nōie grue
cui dē dupl⁹ q̄ cōm ſ. et q̄ actus
⁊ ad q̄ē q̄ cōm dē simp⁹ grave sic̄
tū ethic. ad aut q̄ p̄ q̄ primū est
grue hoc dē simp⁹ nō grue. si q̄ ꝓpo
nione cui dē grue. et q̄ spāio

q̄ sim ⁊ finē nō sint grauia ut le
nia q̄ sic.

adūsamore trahunt. ingrumedactoz
ꝫ eoꝝ tūc diceng ꝙ spissū ē rarū
differūt ꝓ ꝙ spissū ē graue. et
rarū ē leue. spissū ēt et rarum
opponūtur. spissum aut hoz ī ma
gnitūe sit equale mizo. tūc ut duc
nō ēqualiꝫ ponderāt. eo ꝙ spissū
ē plurib⁹ puncturis ep quib⁹ ꝙ pē
quā mizo. sic ḡ hꝫ ē ut dupluꝫ et
pēta ꝓportionē ēt ḡuia et leuia
tūc grauiora sī spissū et rarū sic oppo
nūtur ut dūt quoz tūc oz ꝙ omne
spissū et raro densum ꝛcipiat sūt
grane ꝛ leue. ita ꝙ nullū ēst spi
ssum ḡ sit aquo spissiꝫ et nullū
rarū ḡ sit aquo rariꝫ eo ꝙ hēt
puncta plā. pūctū aut nō ꝛcipit
alīq densum ut ꝓsistent. ḡ pūn
ct⁹ spissū ē nr⁹ mizo. ḡ l⁹ nr⁹ leue nr⁹
grane. amp⁹ aut oē grane aut
durū ē aut mole numō. aut emi
cedit et tūc ē mole. aut nō cedit
tangēti ꝛ tūc ē durū. hec ēt dō
ē ꝓ affirmatoz et negantiz. q̄ du
aut ī ſeq ep hat rōne ē manifa
ꝛ appens aēr res impulsa ī rei ꝙ
fundēd. sīc res ī nō ē impulsa
in sm ꝙ effundū sūt dupliles
nōīs. ꝙ effundū hēns ēt duplī
ꝓ. punctū aut nullū nō ꝛcipit
deim. ḡ punctū nr⁹ impelli tūc
ut nō impelli in sm effundū. ḡ nr⁹
molle ē nr⁹ durū. et ꝓ mīs nr⁹ grue
ue leue. amp⁹ aut simpr ē ut
res ḡuis sit ꝓpinquatiua equōne
eqlis quoz nullū hēt grauit
ēqlid et hꝫ quidē ut dent. ꝛ dē
illi ꝙ dicūt athoma ēt. ꝓ ꝙ distin
guūt et dicerūt ep quib⁹ sit
grane ꝛ equaliꝫ sit eq illis. inde ut
ēm

dā leue. grane aut simpr ꝛ grane
malo ꝓportiōn sc hēt ad inuie
sīc supra et infra. ꝙ oē simpr grue
grauiꝫ ē aqua. et nō ḡuitē ꝙ ḡuiꝫ
et leuiꝫ nō dr simpr grane ꝛ le
ue. et hꝫ in sīl modo possimꝰ. ꝙ
d ꝙ simpr magnū pdr ē dia ma
ius. sīl ḡuitē. ꝙ d ꝙ equatione
dr maiꝫ nō dr simpr magnū. pua
em sūt ḡua nulliꝫ q dr. alt maiō
alīq. nō tū alt dr magna. Ad
ſpōm ḡ ꝛcūtentes dicūt ꝙ sī ad
ē grue simpr. et maior ē alīq
sui gnis. tūc erit ḡuior illa. sī aūt
cēnt res dūssāre sphēm tūc nō
remet gnis ꝙ tūc ēst simpr ḡuis
et tū nō ē ḡuior mista pluba ꝓ
sit ista. dco aut sub adone ꝙ sī
hpd ē maior re aqua sui gnis. ꝛ
pt ēt ꝙ nō ē maior re aqua sui
gnis. nā cor nāle ī spē ꝛ fōr spali
accepid nō sit dupsibile in pssi
mid sīc nos dcmus ī phīs. ꝛ
cōsima tr̄d in saluari pt tūc spēs
nō ē maior re aqua sui gnis. set
pdr ē aut sit ḡuior re alia ꝙ non
ē sui gnis sicut mīma aq. sz ad
uertendū ē ꝙ tr̄d et gnis duas
hēnt ꝓnes quaꝝ una ē ī ē
tr̄d et gnis. et hꝫ nō nō dupliciē
ī infinitū. alio nō dupliciē
in quadr sui ḡue ꝛ leue. et ꝙd
illa secūdū ē nō dupliciē
sīc in infinitū. et hꝫ nō ē ꝓ nullū
ē accipe grane simpr ꝙ nō sit ḡuiꝫ
quodd mīore sui gnis nō oēe ḡue
ꝛcipiat ptēm. cōtra aūt punctū
nō ꝛcipiat ptēm aqua pūctū
nr⁹ grane simpr nr⁹ ḡuiꝫ eo ꝙ ad
dā dra pt. amp⁹ aut si eppōnibus

enq nō cē ḡnā nī et ſoīm nī tī
ḡne fiat ex ꝓpīs · eo · p ſē dep̄m
nō ꝓpō ād ex illis ſm ſuā tē ſm
cēnd · ſz ex punct̄ duc aꝑom ꝑ
et ḡne ill ex ſuppficieb; nō quidē
ſic ā ſuppoīs · ſz ꝓpō ex hīs ꝑdeter
mīnantur · ad ſē inuicem ſic ſuppfi
cies longitō trīnat illā q̄ cē lati
tudīnis · et ſuppficies latitūdīs ter
mīnat illā · que cē ꝓfūdit̄ · et ſic
in cē · p duc ex q̄lō et qualē fiat
ꝑ cor̄ · p cē ḡne · ſenand nec p nō
ſit ḡne ex quib; nō grauib;
diſtīnct̄ tī cor̄ nō mīnīt̄ · nī ut
tm · ſz cuſq; ſ nō ſilīo · p ea ſ ponit
aſtrīne ḡnem ꝓb; p ſic · ſtatuim;
p̄ · ſm tē · dīc; ſz duo nō ſic p̄
grauī · et leuitatē · dicim; q̄ terra
ſtos q̄ſ ſe nond cē p cē grauī · q̄ſ
nō p̄ fiez grauī illo ī p · ād grauē
q̄habūdāt in illo · ab illo tūc ſeq̄t
nōō p̄ · athomoz cē ḡne · ſignū
aut hui cē q̄nos uidem · p nō eſt
ḡuitas ſm · ſtoz in ſimplicib;
pīnis · ſz cōpoīt ex illis · ſicut ſi
dr̄eim; p ſtuor puncta · ꝓpīta dūt
ꝓpīto grauī · et p cor̄ · ꝓpō ex
pluīb; punct̄ grauī cē quod cē
p cē oppō ex punctīb; · ſic ſi dice
rem; p ꝓpō ex ḡnib; ḡne cē quod
ꝓpō ex ḡnib; · nō dico hīc impō
cē · alī nīſi ḡne habundet · aliq̄
ḡne in re · pie in ſe grauis cē · et hī
in ex̄ndere poſſem; p alled nī
quod venit · alled ī p · addend cē ād
alled · ſi g hī ita ſe hēt · nec oppor
tet p ꝓpō ex ḡnib; ſit ḡne · ꝓpīto
ex ḡnib; ſ · addend ſibi punctū
unū ḡne · nōō g̃ punctū unū
ſm ſe cē hīs ḡnitē p nego cē
ſupa determinatū cē · aliq̄ aut ꝓpīe

cē aut cor̄ ſint ex ꝓpōne ſuppficieꝝ
dūt cī duꝑ lineas aꝑom poſſe · et
duꝑ ſ aꝑom ſuppficiē · aꝑom enim
linea cū linea ꝓſſ ꝑpīn duꝑ ſuꝑ
altera · et ſ nō nulla aſtruunt
ſpām ſm tē · ſz ꝓb; p hūc modū
in geometa q̄ntur cē equales
aut inequales · q̄m ſſe nō exceduī
ſuī cēles · ſ aut ſe excedūt ſunt
inequales · cū nō ꝓponūtur ſibi
lineē q̄m ſue longi et latitudīnē
nue ut tm̄ aſtruunt ſuppficiem
ſibi · q̄ dūt ſuppficies ſibi poſſe
duꝑ aꝑom · ſi eni ſupponat̄ ſibi
nūpa fiet ex eis groſſitudo
ſz pors ꝑ tlem · aplicatōm dūr cē
equales aut inequales · ſicut ut
tm̄ eēdem · ſm ſue · tue aſtruunt
diſtantē cōlem · ſz nec cē p̄ma
ſit tm̄ ī longd et altera in
latd · et tīa exprendat̄ in ꝓſun
dum · ſ nīl eās tue diſtāt cor̄po
ralis ḡnīt̄ ſpuenī · ſic · aut no
lunt aſtruī cor̄ ꝓhīa ex ꝓpōne
ſuppficiem ꝑ q̄d cē impoſſe ſm
ūtrāq; · et tm̄ dūc ꝑ ꝑ in geome
tīa ḡnīt̄ ſuī cor̄ regularia ꝑ ꝓpōn
ſuppficiez ꝓmeti · ꝑ ḡnīt̄ ſunt
ſimplicia ꝓhīa ſ ex illis ḡnīt̄
mathēt̄ q̄ducunt̄ · cor̄ ei ſtuor
baſid ꝑ ſtruet tīangl̄os equales
et ſilles · q̄ſtur egīy · cor̄ et ſex
baſid quadratīq; equalid · ſim
lium q̄ſtur · tē ꝑ ſue figure
īmobilēz · cor̄ aut̄ octo baſid
ſtruens tīangulos equales et
ſilles · icōsi · q̄ſtur · hīs aut̄ angli
baſes tīangulor̄ equalid et ſilid
q̄ſtur a ſue · hīs aut̄ xij · baſes
pentagonales equales ſilles
q̄ſtur celo · hec · aut ſtruīt · ex
ꝓb̄ · 1° geometrie q̄d addidit
aſſirolabus libros euclidis · hūs · ri

poſſe1

sic hūes redeam⁹ ad ꝓpō ꝯ̄ dedes
nullū cor̄ nūlū sic ꝓpom ex ꝑm
pns geom⁹ cor̄ō · ꝯstat ēi ꝓnon
ꝯstituīt ex ꝯpssibꝫ cor̄ ꝑ̄ ꝑdā
ꝯpssies · dhēet adhēt alijs
ꝑ aplicā ꝯponis sic linea cum
linea aplicatur ex ꝑte una ꝙ est
sua longitudo ꝑ sic nulla ois ꝑm
tas ꝑdua ꝑ sic dr̄am ꝑ · nec
sic linea ꝓpō cū linea ī longi
tudine & latitudē et fiūt ex eis
ꝯpssies · sic ēt eis dre ut ꝓpo
nunt ꝯpssies iterū ut eis fiant
cor̄ ꝑ ad modū dictū ē · si aut pōt
ē ut fiat cor̄ ex cantatōne ꝯp
ficere⁹ ad ꝑuenīē ita ꝑ nō ꝯsistent
ēdē ꝑfundē · et in ꝙbō cantent
aplicate sibi ꝑ ꝯpōm latitudinis
fuerīt tūc oz ꝯclꝫ dicē · ꝑ tūc ꝑue
nitur cor̄ ꝑ ꝙd ē datū nō ex eis
datis ē nō ē ꝑblē ꝑ nō ē ad quod ꝙz
ingz simplicit cor̄ ꝑ talē ex ꝯ
pssibꝫ ꝑduci · ītē ex eis nō
ē ꝑ dē cor̄ ꝑ ē elicit⁹ ex ꝯtuor
ꝯsistit eis · et nō aliū ꝑduci ex
tribꝫ ꝓpōne ꝯpssibꝫ · si aut di
cerent⁹ ꝑ ficerent her cor̄ ex alijs
nō aplicationis ꝯpssibꝫ · tūc
ꝯportaret ꝑ ea corpora essent
plena vacuis ꝙz int ꝯpssibem
& ꝯpssibē nō oēt cēt replens · si cēt
distancia cor̄ naturā · ē ꝙ impossē
tempō ꝓpōm ex ꝯpssibꝫ & her
meneu⁹ argueb⁹ hoc ꝑ phisicā
cōitū matheꝫ ꝑ̄ intendit tradē
fidē · cōtinuē · sic sent plō ī thi
meo & alijs dictū · amp⁹ aut si dicā
tur cor̄ cē grauia & ḡuia ex ꝯ
pssibꝫ in ꝙbō cantib⁹ & mul
tiplicitatē · sic dr̄ in thimeo et
distinguit · tūc nō ē ꝙ putem⁹ ꝑ
ꝯ silem cōm et lineis & punct⁹
ierit ḡuitas · cū ei⁹ unū ē silis
cōm in alio sic multo riens depri
mit · si ḡ nō ē dāta in ꝙbō ꝑ
ad hūc modū ꝑ indebitū ḡuitas
tr̄ahitur nō ꝯpssibe ꝓponente
si ꝓpōt ab ꝙbā multiplicē & cōtra
tāsēne · tūc oz eos dicē ꝑ dāta ḡui
et debit⁹ tr̄ahitur ab ꝙbe ꝓponen
tibꝫ · ita ꝑ una ꝯpssibes sit
ḡuis & altera leuis · sic differre
indēma trium & ḡuiez ꝑ unum
corꝑ ē leue & ex leuibꝫ ꝯpssibe
huic · et altera ḡuis & ex ḡuibꝫ
ꝯssibilibꝫ · sic cui ꝙd dubio non
tingit ꝑ ꝑdam ꝯpssibes sunt
leues & ꝙedā sunt ḡues · & tūc
ꝑ primā cōm oz dicē ꝑ ꝑdā lineē
sūt leues · ex quibꝫ fiunt leues ꝯ
pssibes · et ꝙedā graues lineē
sūt ex quibꝫ fiunt ꝯpssibes ḡues
· et sic ꝑdam ꝑtēm leuis ex qui
bus fiunt lineē leues · et ꝙedā
ḡues ex quibꝫ fiunt lineē graues
· indemq⁹ ei⁹ simbolū hōies ꝯpss
fibes tūc ē ḡuis oēs ꝯpssibes
ingrīs · si aut her ita se hūt · tūc
sequit nōiē ꝑ cor̄ ois nō fiat · et
ut nō fiat resolū deuī cor̄ō · sic
ꝑtēm ad lineā sic sic lineā ad
ꝯpssibē & ꝯpssibes ad corꝑa
tūc nōiē ē ꝑ ꝑdam ꝯstoze sunt
ultra resoluātur ad alia · ꝯstat
stet resolutio in ꝓ ꝙbō vñ ꝓce
dit ꝓpō dē corꝑ · si aut her ita se
hūt nūc aūt resoluātur cor̄ ut dī
cunt poē ex ut ī ꝙbo tpe ze
phanie oēs ḡentil⁹ tribꝫ ī tō dis
tancia mūdi nō remanent ꝯsi
ꝑtēm unū & ꝑ nō sic cor̄ ad
dīc · et hꝫ ē impossē nō oēs ꝑ ē · et
oz ecē ꝑ ḡrō cor̄ intelligit ab illo
uno ꝑncto · et ꝑ ꝓpōm erit ꝑm
ḡronys · ꝑ oēs absurdū ē · ꝙ dī oēs
cor̄

rē p gñatur roz entitas cui supponi
t ī eo ex quo gñatur et ī gñato sicut
ondm̄ in antehīs ysi libro et ī
phīs. nunc aut et ī tpe oportet
eden dē cum tps sit p in quo ē
idyssibile nec sicut punctū ī mo
nec eni sl dē tpe dicē ee tps et
nō tps. sz hora aliqua resolucionis
tpis ad nos. nā oēs opōs in sua con
ponētia resoluā. et tūc aut non
erit tps nec aut yolē ē nō fore tps
in aliqua hora. sz tu hora tps ē. rō
ēt instantis sibi ē rōm punctū in
dyssibil' ut dcm̄. ēt aut huic
errori ē. sz putabat nā quod
cē indyssibiles punctū nullū foz
p ē cōtinuas nō detinūatas dimē
sionū. cūm nō sit nisi eo. p p
nā nō ē punctū ut ondm̄ ī pō
phicorū ut prima foz sz ē in nā. est
corporeitas. sz alia cēlis foz est
inter eā sz nō dī dōne ipsiritatis
sic ondm̄ in phīs ysi sz
in philosophie ostensū p phicorū
et ī libro sequēte. eadem est ipō
secundū ostēsa illos sz dicē mundum
in aporiā eo nisi. quod ēt ann
quoz ut platonicos. tales mūdo de
derunt. aporiā. et sm illos sz
p sint duo tēs grāes et leues. et p
sint duo simplices. et ut ubi dicat
mundū sz dicta sūt de punctis dico pūt
de indyssibilibus. redeuntes sz ad ppo
situm ostēsū dicimus p gño corporeo
phicoz necessarium ē sicut deposuimus
eam ee. autores suppōnere. et nūq
est ut. q. inpossibiliter. reppetamus
hō cum dicimus p hō ē. et sz ondm̄
corporeitatē nāliter habentibus motū
recti ē grauitas ut leuitas. nihil
aut punctoz est habitudo grauitatis
nec leuitatis. sī aut sic ē ut
dicimus tūc impossibile ē ut punctum
sit leuitas sint cor ut habēcia grā
sz habeāt in se eand sm mōdū aduersi
os nō sint cor. nec est habencia gra
uitatē. tū sm eos facium sphēre
cor et sic oppōita puncta sūt cor
et huic grauitabē. et hoc nō ad ipha
nitum. sz ex punctoz oppōne uel
uacuū impossibile ē deū posse redde
cum dicūtur cor nāliū. et secundū
eorū et passionū sz in corēlibus phicis
et suis principiis oportunū ēt
dignoscunt. //

Est in quo ybā
q omne corp naturale motū hꝫ
nāles vt est sz situat omne corp
nāle recte est sine ul' leue
q̄m phīs ē supposit. //

Quia aut supra ad suppositum
q dē corpus phicū ē graue
et leue. sz phs destruendū
posuit de suppōne ēm punctis
et inuisibilibus. oz nos hic inducē
qdam illa ut sit nrā ad ea fa
cior. et sz nos nō possumus ostēdere
p dē corp phicū esse duo grā
uitatē ut leuitatē nisi p motū ipōz
corū. ad inquirendū. ab illo ondē
tes dē corp phicū hēt motū ad quē
esse. dicimus sz p signū signifi
cans p corēlibus omnibus nāliter est
ds motū nāle. ē p nunc inducendus
licet ēt hoc ex ipōs nō dissone fāte
sit nūc. sz nō ē p̄m motū in eo q
ē et ad nāle corp nūc hēt motū
rectum ad aqua ipm dē nāle. tū
ut medij omnis ad uersitas. dico
p si cor simplicia sz sint ēlia moueāt
et nō moueāt nāliter ut dē ad
uersarius tuus grauia dic ex ut mo
ueant nolenter. et tūc motus
ille sit expōs in eis ē ex̄ naturā
et nō ēlibus eis. nūquid autē
p̄mensi motus ex nūm p̄ces

ad nām. ilīg trēs. quod sit ad p mō
ꝫ pō p opōn. ad motū. ſ̄ illig rōis
p̄ naturā ꝑpriū. g̃ nō erit motꝰ
violentꝰ ñ p̄ter naturā. illi corpi
motū hr̄e ñalem cui iste motꝰ oppꝫ
et ſ̄ sint motꝰ rōis vnīꝰ ēiꝰ ñam
et violēs inualiꝺ. nō ē tū motꝰ
ñalis nīſi vnꝰ. ſ̄ē vna ñā ē ꝑpe
ē ēdē rā. ergo p mō. ꝫ ēpt̄ns ſēr
ānā vni et eidem ſit̄ numero p
aut hꝫ p depōm ſit vere grauiꝰ
et alio ſigno. ſi et cōſideramus
quēlē naturalēz vnīſoꝝ ꝫ rōis
intelligens ipm hr̄e ñalē mo
tum nanō. q̃ motꝰ ñal ē q̃ eſt
ad locū in quo ē quieꝫ ñalis. ꝺe
ēi corꝝ aut quieſcit ñalē. aut vio
lenter. et p̄n loco medio quieſcit
ſēre ñali ad eundem mō motū na
turalē. ſi aut hꝫ ē p̄m p depōm
et ūl̄ ner quieſcentē ī medio
quieꝫ ēe ñalis. nūc ūl̄ ēt clarū
p motꝰ eidem. ad me ē ñalis
medij ē ei mot̄ ſuꝺe eiꝰ. ab eo
p̄ quieſcit ī medio quia eiꝺem
illud p̄m tēm quieſcere eligit. alia
liꝫ motu zero ad loca ſua mo
uent. tūc in loco ſuo naturaliter
tuo. conſeruatur. et cū fortē ſi ſu
mereng eiꝰ. ab illis inſtaret. not
adiuſatus. liꝫ ſua inſtan̄ erit ſophi
ca q̃ elia in loco ſuo nō moueretur
ñaliter. ꝫ ī motu orbis giruitꝫ
ea. ſumamꝰ g̃ eiꝰ. ab eo q̃ deſtit
in me ſ̄ē depōm ūntes p̄. aut
quieꝫ ēē. aut ē ñalis ī me. aut
inñalis. et ſi ē. quieꝫ ēē in me
ñalis. nūc motꝰ. ad me ꝑd erit
eidem rōi ñalis. et nec ꝺeludit
g̃ ñalem hēt motū ē ꝑfectū
ſue forme ꝺ̄ mouet hunc motū
ſi aut tra quieſcit ī me violent
tur quieſcere eo q̃ ab alio roꝝ eſt
impedita ne deſtendat ſub me
ad q̃ ñalē deſtendē hēt. ſic dicit
aduersarius. ēt nec ꝺ̄ ꝺe illo
ꝺeludente ut̄ ipm ſit quietꝰ ut
nō. et ſi ē quietꝰ ñalē tūc ſeꝝ
p̄ ad corpꝰ ñale hēat quietē na
turalē. et tūc motꝰ ad quietem
illā erit ñalis. et nec ſequi
ꝺetur ꝓpm. ſi aut ē de illo dicat
q̃ nō quieſcit ñalē ſz violenter
impediꝺ. ab alio. tūc tūc ſequi
ꝺe illo impediēte q̃ ſeng. inceſſat
amnō. ſi et quieſcit tūc q̃ erunt
ut̄ ñalē quieſcit aut violent. et
ſi quieſcit ñalē tūc hēbit motū
ñalem et hꝫ ē ꝓpm. ſi aut quieſcit
violent tūc quieſcit ab alio impe
diꝺ ne deſtendat. et ꝺe illo ſequi
q̃ens. et ſic in infinitū. ī pole
ē aut hꝫ q̃ p̄n infinitū p̄ꝺeat. g̃
nōꝺ ē q̃ ad ſit p̄m quieſcens ſēre
ñali. et hꝫ hēbit motū ñalem q̃
rōnem antediꝺ. ſi aut ꝓhibens
p̄n tēm deſtendē ſub medium
nō quieꝫ. ꝫ motū ut ꝺic̄ emp.
de turbine q̃ arabes ꝺenez appe
llant. ꝺicens q̃ tra ē quieta ꝑp
aeris motū turbinis inuoluentis
eam ea q̃ aer in turbine aereum
nentū eſt mota aſ. et aſ rota tra
gſtringens ea. ad me. tūc ſequi
ab vltīs. ad p̄m loca tra moueretur
ſ̄n tra nō ē ꝓhibita. ponamꝰ g̃
turbinez aerē nō impediꝺe
ea. tūc eiꝰ moueb̄it ad aliquem
locū ꝺeſtituē. nō ei p̄ ꝺicta q̃
intendit ad inſtantia q̃ nō ē quieſcit
de hijs q̃ impoſſ ē ēē. motū aut
ad inſtantia impoſſ ē ēē. g̃ nichil
egit de eo nō p̄ius nec ꝑs. ubi pca
ſic in fine ſecūꝺi ꝓhicere ꝺeludēꝺi.

fic

sic g̃ nr̃ stans in æquolato mō ad infinitū distans · si aut hr̃ ē ita q̃ ex p̃cēd̃ nes q̃ret̃ sit in æquo determinato nāl̃ · et hec q̃nes (z loca sūt attributa in cessu motꝰ cel̃ · q̃a processꝰ cel̃ nāl̃ ē ad locū in quo est q̃nes nāles · ome ei corpꝰ simplex hꝫ motū nālem : ¶ Quinto ꝙ dicte destruūt opiniones & rōstrāt̃ ℔ leui & plūbū & de motibꝰ q̃s ante mīm̃ cē dixit

Quo habito aut ante q̃ ad ulteriꝰ p̃cedam̃ de inq̃sitione motꝰ celoꝝ uolumꝰ re dire ad destructiōm oppōnū demo criti · et leutipi · z plōnis · ex q̃ oēs isti q̃nexerūt in hr̃ ꝙ dixerūt motum aīe cel̃ cē ante motū naturalē corp̃is · tangam̃ g̃ oppōnes · p̃mo democriti et leutipi · veruz ei dixerūt ꝙ rōne p̃ma q̃ illi athomos uocāt semp̃ mouent̃ tm̃ motu infinito et ante mundi q̃stitutiōm · et cel̃ post ēstitū ad mūdi uastitatē et ū dixerūt nō hr̃ finē · q̃ motu infinito athomi mouent̃ q̃ue illi rōnē celi cē dicebāt · Cui g̃ m̃ Arist̃ phitoz hitum sit ꝙ ex ꝙ mō hr̃ motꝰ primꝰ sēp̃ sibi cō simile sequit̃ q̃ntꝰ ab illis ēsset cāmo uens rōnē p̃ma · q̃ sūt athomi · q̃n uis cel̃ ab eis q̃ps ē motꝰ illoz p̃dicabilibꝰ · utr̃ · si motꝰ nālis ē violentꝰ · si ei dicam̃ ꝙ plibet illoz mīdi sibi rōnē nō manet · nisi a motore ēptūs et ꝙ mī · tue motꝰ eoz ē violentꝰ · z tūc sēq̃t̃ ꝙ veniendo eoz ē motꝰ nālis mūdo · z violentꝰ motꝰ nō ē nisi ꝙ p̃ quatuor nāl̃ motꝰ · et ꝙ hitus ē ante p̃ quatuor · tūc ex ꝙ p̃mo naturali illa rōnē sūt motꝰ & alii moueant̃ nāl̃ · h̃ aut & alia de rōne sē · s · ꝙ rōne p̃ma mouet̃ alia rōne rōne cui p̃ma rō nō possit mouꝰ violenter sīm̃ in g · phitoz et ī ante redentibꝰ libꝝ istꝝ hētur · non mouet aīa rōne ꝙ sub ea ē violenter · sz ꝓ motꝰ iſ influūt cel̃ nō pōt dici violentꝰ · z si cel̃ violentꝰ nō semp̃ cel̃ · nūc aut semp̃ ē motꝰ cui rōnē p̃ma ꝙ sub se sunt circūlariter · q̃ quidem motꝰ nō ē nāl̃ ꝙm̃ cōpūt motꝰ cel̃ · et nō ē cel̃ violentꝰ ꝙ rōnē ꝙmatꝝ sunt sūpe motū p̃mi rōnē mouētis ea · et nō assillāntur hꝫ motꝰ motꝰ mīdiorū in rōnē alie a rōne de ꝙ mō p̃mi · et sic motor p̃mꝰ q̃ se ipm̃ mouet · et ē cel̃ p̃mꝰ nō mouet ad rōnē violenter · sz hꝫ nō mouet ea nāl̃ ꝙ dictū est · Si g̃ daretur ꝙ motꝰ p̃mꝰ nō hr̃et motū ꝙ se et nāliter · sz violenter · et sic mouet ulla rōne · nō oporteret ꝙ ī nullo motore et moueatur rōne cel̃ p̃ma ꝙ ī infinitū sīm ordinē in g · phitoz ꝙ bonū ꝙ z rōne mouētur ꝙm hoc ab alio violent̃ et moueret violent · et hꝫ nō p̃ cē ꝙm circūlariter sz ꝙm rectū · et ro nō cel̃ p̃dē ī infinitū · si ei cel̃ ꝙm circulariter nō oporteret ꝑdem cē mouens ꝙ ꝙm violentū et motū ab alio ꝙm violentū ꝙ nō ꝙ cē · ꝙ violēs deficiat ꝙm recessū a primo ꝙ ifert ea rō nūc ē in ultimo q̃ntū stare et nō moue violenta g̃ hꝫ nō ꝓ cedet ad infinitū ꝙ eod impossibile ē cē · ꝙ ꝙm hꝫ et cel̃ in infinitum ꝙ violenta nō cessaret ī infinitū ꝙ nō inde q̃ fieq̃ret violēs nec semp̃ ē nec multum

gredi a primo violenta inferre. ꝑ defficiat. opportet ꝙ dicē ꝙ dl thom̄ moueri ꝓ.ñam. et hoc ē ꝯ ypothesim. ꝙ democritꝰ z leu pus supponebat motū actualē ee ante nālem. idem aut arist opiom̄ plonis ꝙ dixit ea mouerī ante mūdi ꝯstitutionē motu irre gulari et inordinato. hꝰ ol inde dē plo in thimeo. ad dm primo sm̄ sē habet. in quo ea inordinate ferebant. ꝙ postea ab opifice in ordinata sunt z distincta ad loca sua et formas et motū ordinatos. ꝛndeo ꝙ ep dicit ꝑ sup ead qm̄ hūt simonez. affirmat dicens primotū ea esse qui fuit tue nō pt ee n aut nālē aut violentus Si aut hēbant tue motū nālem tūc fuerit motus sēm. et hꝰ ē mundi ꝯstitutū. ꝙ tue fuit mundi ꝯstitutū. et ultiō ep ypsē plonis sē. ꝙ mundi erat ꝯstitutū et ordinatū ante quod esset ꝯstitutus et ordinatus. ꝙ ē impoē. et hꝰ plane appet cum hoc qui subtilitez z ante ꝯstederat tm̄ mundi ꝯstitutionē qualē dicit plo. ꝙ ē nō ꝙ rep̄hendit illud ꝙ ē mouerī ꝑm monet illa rōe nālē. et mouē a se ipō nālē sīc dicit prius ep̄m aut monet ea tūc mo uet ipsa sine violēcia nō mo uet ea n ubi prius erat. quiēt aut ea quieta in loc̄ suū z eis introducit ea. z alle ordinationē ē idem ꝙ mō ydeing ee mundi ꝙ mundi fuit ordinatus sīc modo et sic mundus fuit ut mō ē an tequā esset mundus ꝙ ē impoē. deo enim ꝙ erad tūc eleuatū non habenda gra tem. esse tue mouebant ep medio. z grauia ad me. sic mue fiebant. ꝙ tūc habebant distre nonem z ordinationem quā habent mue. Si aut dicā ꝙ motus ē violē tus tūc et ꝙ ante illud hūit mo tum nālem sicut dicimus. adhuc aut ꝓbat ibi fides a ꝑte hitie veritis z dicē ꝙ si ea ante mūdi ꝯstitu tionem mouebant motu ordi nate z irregulari tūc fuit ille motus eis stabilis eo ꝙ fuit ꝑmus motus et stabilis ē ante occidentalē. et si fuit ille motus inordinatus z con fusus qui ad illum finē fuit ordi natus tūc eles fuit stabilis tue nō fuit pole ut postea esset ea sistere motui ordinatoꝛi. ad finē sine ille finis sit locus ad ꝙm nō moueret eles. sine sit sōl stabilis in mpio ad quē moueretur eles qm̄ impedirent ꝙ nulla rōe ē dicē finis sistentes qui ē ōrū finis suo stabili. ꝙ nō fuit pole ꝙ ep motibus plus ꝯfuse eles postea a primo motore fieret. ista agregatio ordinata que ē inō ep qua stella sūt cōi. ut ꝙ ep ꝙdā impressa fuit ossa z ep quadam carnes. et idem ꝛndeo ꝙ emp. ꝙ si motus fuisset inordinati stelles ele mente ante mūdi ꝯstitutionē tūc animalia nō potuit postea ta lem ordinem sortiri sicut ex eis ut ꝙdam fierent. ex alijs ꝙ animalia habuit sōcietatez sine cellis que postea ꝙ ultiorem sōcietatez so nata sunt. ex ad disciplina. sīc ad ce lla et ad mana et pedes sm̄ ꝙ con pony videmus in animalibus animalia. ep dicit ex possibile reddere ratiōnē dicendo illis qui dicunt ꝙ ela sūt multa infita. sicut democritꝰ z leu pus dicebant. ac hoc non presumpto ela ee. et ꝙ ipse monetur ad infi nita distancia ad quā presumit quod ēm

eūi mō intellegūt elīa ee multa
infinita ſeſtuor ſm eos q ordinā
motuū eloz fuit ante illg mūdi
gſtitutiom. et ſic deperuet dicūt
eoꝝd quo dēpūnt q ī ordinē ē in
re ordinatom. ſi eīm dicūt elīa mul
ta et infinita ee q̄ ſuūm iudicū
duoz ſ̄ vnū ee q ſpēm & formā
ſīē in rebꝰ ūtute fuit opīo eoꝝ
p̄ quoꝝ q̄ quenit ad nos dictum
eoꝝd. tūc ſeſtuor. q motꝰ ōr illoz
iudicioz & ūtutez vnꝰ fōr
ſpecifice fuit vnꝰ & ad locū vnū
nomō. ſīē nos ndēmꝰ oēs p̄tes
ygnys elīs ſi infinite ee ponantur
ipſe ignis tūc ſm ſuā ſpēm. ſ̄ non
ē mōdma. ꝺ quā uel īpō ſ̄ pō ordo
et ypō quā ndēmꝰ mō ee in ele
mentis. ſi aūt forte dicāt q ꝺ. q
mō finīter vnū eſſet quia ee
tū dicā q ē infinitū tū loci ſ̄ ſet
impoſſ ſm naīam. tū ſi ee ſupponat
ſm opīom ypoz ſeſtuor q motꝰ
eſſ ē ad infinitū. ſ̄ ſ̄ itūm nō eſt
mōdma. alīq et ī ypō q ſ̄ ſequit
tōm infinita. et ē ſīmū ordo & ſua
ypō quā hret mō ee ſi infinitū
ee ſupponēt. ſi aūt dicā q motꝰ
ſunt finiti ſm lōd. tūc ſtat ad
elīa finitate pōnd. et ſ̄ ē ſīmū
ordo q ndēmꝰ mō in quolīb ce
et ī ptelꝰ eēs. ſi nō dicant motꝰ
ee finitꝰ ſm num ſpēd & forma
rum motuū localiū. & tūc ee plu
res tūc oporteret q mouētes
foꝝ ſint plurēs et finite ī ꝓpōe
elīs. et ſ̄ ē itūm q ypō ſ̄ ordo quā
ndēmꝰ mō & ſic ī rez nulla in
ordinata poſſit mūdū gſtitu
tum. et ſi dicatur oppōm tūc ſe
quitur q ordo & mōdma & ypō
& ī ypō eſſent idem et vnꝰ ratio
nis. q nos inuenimꝰ nūc ī mūdo
gſtō ouid elīa q ſuas foꝝ elīales
motꝰ ad loca ſua diuſa ſm diuer
ſitatez ſuaꝝ formaꝝ mouētuū
& ita fiunt ante mūdū. et nō in
meimꝰ. q̄ a quo mouebatur. ad loꝝd
eūdē nūq ſuā homogeneā ī foꝝ. et
q̄ aūez eundē modū gtinuum
ipōs motꝰ ee ante mūdū ſm illū
dēpūnt. ea inordinata hīē motꝰ
ꝺ. ordo et mordinatō ſuā idez q ē
impoſſ. inter eēs ep hoīs poſſumꝰ
ordīs ſil ꝺcere. q mordinatom
et gfuſionē motuū elīoz dice
runt ee ante mundi gſtitutom
impoſſ. ei fuit q poſuerūt mordi
natom durāte tpe infinito ſm d
cerūt tpis infinitū fuiſſe ante mū
dum. et mūdū incepiſſe. q̄ modo
finito tpe ſm p̄m ſue durāte.
inordinata ei ē ī ypō ſuā res nūales
ordīate aūt ē ypō ſuā res nūales
hoīs ſenſibiliter clemente. ꝑ. aūt
ep oīm nāh durāte. q̄ naūalia
plꝰ durant. quā inūalia & ſuā lon
gioris tpis ſic ſanitas. quā egritu
do. et nūc impoſſ ē dicē q motꝰ in
ordīatꝰ et mordinatꝰ duret tpe
infito. nā & rerū ē ut dicamꝰ q
ubr inueniatur in rebꝰ illg nē. et
longiſſimo tpe. et ſm dicta eoꝝd
ōnium ē nūale ad naturale q ē mō
ſm eos ei ſeſ. q inordinati et ī ypō
ſunt rebꝰ inūales. eo q durauerūt
tpe infinito. et ordo & ypō ſunt re
bus inūales. eo q incepiunt. ſ̄
quodcūq tpe fito. tūc q̄ dicā q naūa
quid mō hūt elīa ſit p fortunā &
caſum. ſ̄ ex thēmis que ubr inue
niunt ī rebꝰ eiuſdem nē & ſp.
michi inueniūt q̄ſtē p fortu
nam et caſū quibꝰ ꝺducat ī the
ee. mapagorde medicꝰ intelligēs
ī hac ꝑte quid memoratꝰ phūs ꝓpe
ſenſit. q aīa hoī impoſſ ſtinguūt

ponentibus res motas fuisse ante mundi
constitutionem. Et ideo dixit quod iste mundus
ab intellectu movente factus est ex rebus
non motis. Sed in mixtura similium quies-
centibus et fere omnes antiqui soliciti
inveniuntur fuisse et studium po-
suisse ad hoc quod invenirent modum
quo iste mundus factus generaretur
ex rebus non motis que agregate quies-
cebant ante mundi constitutionem. Et
postea in ipsius mundi constitutione fui-
ssent mote non ex suis formis
quas habebant ante mundum. Set
aliunde quia videbant accidere omnia
prius inducta inventa. Si darentur
eis forme moventes ante constitutionem
mundi. Et ideo dixerunt quod ex aliis
causis moventibus segregate sunt in
formis rerum istius mundi quas videmus
modo in mundo constituto. Et hoc fuit causa
quod anaxagoras posuit intellectum agentem mo-
ventem et segregantem res in formis
que sunt modo. Hanc autem difficultatem
etiam conquestus est. Et adiuvit se deffen-
dendo a predictis inventibus per hoc quod
dixit res non habuisse motum ante mun-
dum sed quievisse et motum aliquem factum
esse per amicitiam et litem dixit enim quod generatio
totius mundi est ex rebus per litem primo
dispersis et postea per amorem particularem
congregatis in elementis et plantarum
et animalium constitutionem ut sic achaos
sive a confusione prima fugerent per
motum litis. Et deinde particulariter con-
gregarentur per amorem particularem
nulla enim causa alia fuit quod dixerunt quod iste
mundus generatus est ex una re mixta
ex omnibus que prius fuit quiescens. Et
postea est separata per motum litis. Istis
tamen accidunt eadem impossibilia. Eo quod
non quiescit nisi dicit quod motum fuit prius
et quia quies aut violenta aut

naturalis. Et quicumque detur sequi eundem fuisse
ante mundum ordinem motus et quietis
elementorum qui videtur modo in ipsis. Sed forte
isti nescierunt distinguere inter
et immobilitatem. Et dixerunt res ante
mundum fuisse immobiles. Et quod numquam
fuerunt susceptibiles motus nisi per
extrinsecum movens quod est intellectus secundum
anaxagoram. Et lis et amicitia secundum
empedocles. Sunt tamen omnes inducte opi-
niones in hoc quod dixerunt mundum non
generari nisi ex aliquo. Sive hoc fuit quietum
sive motum ante mundum. Eo quod per
suasionem habebant ex nichilo nichil fieri
per generationem naturalem. Et hoc erat eis cer-
tum. Sicut et nos hoc alibi probavimus. Lex
autem moysi hec omnia declinavit inven-
tia in eo quod dixit ex nichilo fieri mun-
dum non per generationem sed per creationem.
Cuius nos in libro phisicorum dedimus rationem.
Iam igitur ostensum est nunc et verificatum
per id quod diximus quod unicuique corporum sim-
plicium naturalium est motus aliquis naturalis.
Et quod ille non est motus nisi ex natura.

Capitulum quod omne corpus simpliciter habens motum rectum habet gravitatem et levitatem

Iam nunc tempus requirit ut ostendamus quod omne corpus simplex
recti motus est grave et le-
ve. Quod olim superius nos probatos pro-
misimus. Dico igitur constanter esse qui-
busdam elementis gravitatem et quibus-
dam levitatem necessario. Hoc autem per demo-
strationem talem verificatur. Supponatur
enim quod iam probatum est elementa moveri
necessario et dicamus quod quedam eorum mo-
ventur necessario ad medium. Et conclu-
datur quod illa necessario sunt gravia. Et si
dicatur non sequi tunc dabitur oppositum
illius et hoc est quod moveantur ad medium
per naturalem motum et tamen non sunt gravia.

tunc

nūc ei dico ꝙ tha nō grauia q̄ nō
mot fert monetes aquas ſm locū
n̄r ad nr̄m. n̄r eo medio mouī pt
ſr ſē dico de graui ita ꝙ omem
modū cūq; dico de leuī ſit eni
cor̄ nulla ſpecialem nālem
ad motū habēs ſi ē n̄r grauē ner
leue .a. et ſit cor̄ gūe ꝙ naturā
habēs inclinatōem ad motū locale
deorſū .b. ſi eni cor̄ extīp aduerſa
tūs duret deorſū moui ponat̄
ſ̄ ꝙ .a. ꝙ ē cor̄ nulla hābs gūe
deorſū ueniens in aquo tpe me
neatur ꝙ ſpaciū lē .c.d. ꝙ pona
mus ꝙ cor̄ gūe in eaq; tpe cui
moueat̄ ꝙ ſpaciū deorſū. nec eni
ſtat ꝙ grauis uelocius deſtendat
ꝙd nō grauis. eadem ē ꝙ gūis
uelocius deſtendit ꝙd gūe .g. mul
to uelocius deſtendit gūe .q̄z
illo nō gūe q̄d aduerſariꝰ deſ
cendē. moueat̄ g̃ .b. ꝙ ē grauis
ꝙ tō ſpaciū .c.d. in tēe. ꝙ ꝙ mo
.a. et ptūſeat uſq; in .e. in eaq;
tpe in quo .a. ptūſit .c.d. ſtem
ſit ei in eaq; tpe longes deſtru
dit in eodem ſpaciū cor̄ gūe ꝙd
nō grauis. duplicatus .a. ex toto
corpore gūis ꝙ ē .b. ptē ſ̄ in eaq;
ꝙpōne ſe hēt .ad totū gūe in q̄
ſe hēt ꝙs ſpaciū q̄ ē .c.d. ad totū
ſpaciū q̄ ē .c.d.e. cū g̃ ſe habeāt
uelocitates .ad uelocitatē ſicut
gūitates .ad gūitatē. ſ̄ uelocitās ꝙ in
ei tpe in quo tō cor̄ .b. motꝰ
ē ꝙ tō ſpaciū .c.d.e. in eodem
tpe ꝙs equalis gūis motꝰ ē ꝙ ptē
eodem ſpaciū q̄ ē .c.d. ſi in eaq;
tpe ꝙ eandē ptē ſpaciū eſt tūſi
uus nō grauis ꝙ ē .a. g̃ in eaq;
tpe ꝙdem ſpaciū tūſeuit grauis
et nō grauis deſtendendo deorſū. ſ̄
ꝙs ſcripta .a.b. ē grauis eo ꝙ ē ꝙs
cor̄ ꝙ ē gūis. ſi aut oīa ē impossibile eſſe
.ſ̄ nō ſimul mouē ꝙ cor̄ deſtendens
deorſū nō habet gūitatē. figura aut
hꝫ ē ut inferius.

a.
c. d. e.
b.

Nauis aut cū nōn
grauibus ꝙ ꝙs uen.
phiore. ꝙ ē ꝙs mō. mouet̄ ab aq̄
motore ſibi gūiore. ad aut ꝙ ē cor̄
nr̄ grauē nr̄ leue. eadē motu. motū
uy nō mō amotore ꝙpinquo. et
nōn ꝙ moueā amotore uelocio
nōn tñ motū eiꝰ et ee infinitū
eo ꝙ uelocitas ab aqua ſibi nāli in
gūid imouete. ſi aut ē de numo
impossibile. q̄d in fine ſepti phisicoꝝ
ostenſum ē ſine ordine nullum
ee ptēm motū infinitū. ſi aut
ſit demōſtratum. cū eni nullum motū
cor̄ motū poſſit uſſi eq̄lis uir
mouere ſicut .i. ſ̄. phisicoꝝ oſten
ſū ē. tñ et ꝙ cor̄ imperis grauiꝰ ꝙ
leuis dē aliq̄ modo uelocius. mouē
atur plus in ſpacio quā cor̄ gūis
ex eadē uirtute uelocitatis motū poſſit
in eadem hora. ponamus g̃ ꝙ cor̄
maius ꝙ nullius ē gūitatis ꝙ ſignetur
diameter .c. moueā ī aliquo tpe
uelocius motū ꝙ tō ſpaciū lineē
.c.e. et ꝙ cor̄ grauē a uelocio motore
in eodē tpe mouē. ponamus ꝙ
moueā ꝙ ptem ſpacii q̄ ē .c.d. ſi
milia dicam ſūt ſequentia
ꝙ ſi mouē ꝙ ptem ſpacii ꝙ ē .b.
q̄ in illa ꝙportōne ſe habet ad tō cor̄
.b. ſīc ſe habet ꝙs ſpaciū q̄ ē .c.d. ad
totū ſpaciū .c.e. tūc eni tñ ſeq̄
ut ab eadē uirtute uelocitatis moueā ꝙs cor̄
ꝙ ē .b. ꝙ tō ſpaciū .c.e. in eodem
tpe in quo ab ea ꝙ ptem cor̄ ſpacii
q̄ est .c.d. mouebitur tō gūe cor̄

p̄ c̄ b. p sic sua violencia fortior c̄
sup̄ p̄tem quod sup tō. g̃ cor̄ cui
nulla c̄ grūtis. et corpus cui c̄
grūtas p̄ c̄ pō cor̄ p̄ c̄ b. ab eod
violēto motore mouet̄ p̄ idem
spāciū in eod eod tpe. si detur
p̄ motor violenti mouet̄ ut⁹
p̄m spāciū infinitū. hō. aut c̄ impō
g̃ oz p violencia moueat id. p nō
est grāue d̄stendendo sm̄ spāciū
infinitū p̄ c̄ impō. g̃ pō impō
c̄. p s. ad cor̄ motū deorsū nō
sit grāue. et hec eadem oō demostra
tio probat sup de leui. nō leui. aste
dendo sursum. g̃ oz dicē. p cor̄
motū sursū ut deorsū sit
grāue aut leue. hoc aut ad sēm ut de
primo q̄ tō cor̄ grāue violento
motore mō. p̄ptem spāciū p̄ c. d.
nō ēt oz q̄ tanto plus de spācio
in eod tpe trānseat mobile cor̄
p̄ pō cui motus ab eadē violēti
sunto uelocius p̄ferat mobile
cuius cor̄ in motu violēto. si tm
sit quod oppōnet. p motū corpore
nullum habēs grāi. c̄ cuius habēs gra
uitatē esset ad in equali tpore
hō nō. p utraq; p̄missā spāciū
deinde q̄ idem. et in equali tpe. q̄
hō c̄ impō. g̃ impō c̄ dicē. p si
motor violēt mouet ad cor̄ grāue
ad ad spāciū finitū. p eadem ra
tōe mouebit cor̄ nō grāue ad
ad spāciū finitū. q̄ ab sequit
cetur p̄ bona ꝓportio motus violēti
sit grāue et nō grāue cor̄. figura
autē huius c̄ quam videtis hic. ꝛc.

a d
b violēti

Qr̄ m̄ de distinctione motus nā
lis ⁊ violēti ⁊ q̄l̄ c̄ mttt
in utroq;

Quia ens sum ⁊ ens sufficientem
p̄ bonitatē cor̄ nullum simpli
citer ens motore grāuitatis

ēt leuitatis nō. ⁊ aut hoc bonus
q̄sdezenda distinctione motus q̄
c̄ violentus ⁊ q̄m c̄ a nā. et ma
teria. a distinctione nē ⁊ violēti
dicē g̃ ep dīns in. c. phīce. p̄m
dicens ad in. huc c̄ p̄m motus
sup. et p hoc aīl violentia que
assignatur oppōt aīl pō accidere
c̄ sm̄ p̄m motū c̄ arē. ab eo p
mō. utr p̄m motū nāl ⁊ sit
ad ad p moueat moueris. omne
aut motus aut c̄ nāl aut violētus
p̄ q̄ nāl dī. motus aut nāl c̄ ut
lapidis deorsū. et hic alius c̄ sim
plex ⁊ alius oppōtus. simplex aut
c̄ in c̄ a sūle p̄mo moueāt oppō
situs aut c̄ sit ad moueat lapi
dem deorsū p̄cēdo. sūt ēi mul
tus mō deorsū aut̄ aut̄ natē
motus aut locāl. aīrtāl. ad est
a unde. put de violēto nō imple
tō nē. sīc motus lapidis sursum
⁊ hic c̄ simp violentus. utrq; aut
moueris in utraq; istoz motuū
nāl. s. et violēto utrūq; ēque sicut
instrumēto p. quale sit in utroq;
motu singulāri in seipsis. unde
p̄mo g̃ ordinatus ad in motu. p
simpr c̄ violentus. deinde g̃ p aer
c̄ grauis ⁊ leuis p̄mum. nō. p
sīc motus ep utroq; ad aer sit cor̄
simp. ⁊ sīc hinc. p̄allēs simplicē
c̄ p medū medie. p̄alēs inter
eam ⁊ simp grāuis. et eadē
c̄ simp leuitatis. nō ēi cor̄ ut̄rūq;
de corporibus p̄mis ū sōr ēi cor
simplex. nō oppōtus ep. ab illis
forēus. ⁊ oppōtus sit. unde oppō
adhuc aut si hīret aer ppetitē
et formā oppōtā oppōtet. p. aer
cet de nā tre ⁊ de nā ignis. et hr

flm

fm̄ ē & tm̄ nullo mō ee ei nā
les ꝑtes hūtas · & ſ ignis ner
tm̄ ꝑ im̄ ſtr nāz ſm̄ hmdi · dem
g · ꝑ aer ē hans & ḡus ſīc formd
hms · & · medū leue & ḡue & hſ ē
& ꝑ ſimle · aſtendat & ſimle deſten
dit · quoꝝ nō local' motꝰ fiat
in ipo · lapis · aut ꝓcuss ſurſm
in aere ſm̄ ad mouē ſurſm ſīc
leue · nō tm̄ ꝑ illū motꝰ ſit a
uīr te q ē violenta · & hſ ſm̄tur ꝑ hſ
& ꝑ dcm̄a in fine · 2 · phicoꝝ · ubi
lectꝰ ſumꝫ de hac q ſexto tm̄ ꝓpo
lenter · ū dcm̄a & ꝑ in th motu
ſīt motoꝝ ee mlta ſucceſſiue mo
uētes lapidē ꝓcuſſū · et ꝑ idem
ē ſimꝑ violenter mouēd · ſīc cor
di ut manꝰ ꝓcuſſiens et 2m mo
uens & 3m · et ſīc dēmceps ē aer
ſuapiens motū & formd ꝑm
monetis · & nō motꝰ ē ſecūdum
nec aer in ꝑm hēt formd leuis
ſuapte ee · et mouēs ē lapid'
ſurſm · et tūc ſert lapis ſurſm
ſīc leue · nō · ſm̄ leue & ꝑ ſit in
ipo lapide ū ſīc ē motꝰ & ꝓpiete
tm̄ · ſīc ſtout leue · & ꝑ ē in aere
ꝑ nām & ut leuis ſucceſſiue impe
tum mouente ſurſm & ꝑ ē mo
uet lapid' ꝑ ꝑ & ee motꝰ lapid'
ſurſm nō ſm̄ tēn ē ī nāl' · & ſtout
dcm̄ ē nāle ē aeri ſīc moui · et
mouē · et hſmd nāl' ē inſtō mo
tus ille · hoc ſit māl' ei · p mō
tm̄ · & aut lapis mō deorſum
tūr ille motꝰ ē lapidi ecētialis
& ē & ee aeri ecēnies & ut ipe ē in
ſtrumētū motꝰ deorſum · ſtout
nos inferi ēndem · & aut duo
motꝰ nō ſīt in aere · alia de cā
ſtout dcm̄a · ū & aer ē inter
graue · et leue · dico aut · aerem
ee intergne & leue · & · ipe ē ꝑter
ſua nāz tangens utrūq; ill'arum
extremitatū & ſucceſſiue formd et
impetu utrūq; ꝑ modū ꝑ dcm̄
mūd & ee mredit in ipm tm̄ ē ꝑ mō
motu māli · qui ē violentꝰ · quā
ē ꝑ mouet motu nāli · & ſm̄ & ſm̄
quāl ē inſtm̄ motꝰ mnaturalis
ꝑ mtēdens · quāl · aut ſit inſtm̄
motꝰ nāl' nō ādeo ē m̄ · et ꝑ eſt
inſtm̄ motꝰ mnāl' & ꝑ nō oppor
tet nisi ꝑ mouēs ſm̄ & ſm̄ ſuccē
ed · ꝑ mouet in motu circulari · qui
ē violentꝰ · & ſm̄ formd
ſua et ipſe aeri ſucceſſiue mo
et mouē · & ſi nō eſſet rei inter
gne & leue · quia ꝑ deſſet impetꝰ
et ipse nisi oriꝝ tūc nō ee ꝓpe
ut nūq̄d ee in eo violēs · aqua
faciens motū violentū · nā cum
nō ſit motꝰ ū in pleno ſīc m̄ · &
phicoꝝ demoſtratū ē · et oz locū
ee immobē in quo ē motꝰ oppor
tet · alioq; dubio ꝑ aer ꝑ ꝑ ē mo
tus ḡēns ḡue et leue · ſ mouet
ꝑ ipm · et nō ipe rēplat impe
tum ei ꝑ mouet ꝑ violent · et
ꝑ dē nām mouē · oz itez ꝑ ꝑ
tes circūſtantes aeri motū ſīc
quēte & tūc ꝑ nām loci ꝑ plena
ꝓpe tūc ꝑ hoc ꝑ ſucceſſ impetū
ꝑm monēte violent ee · alia ꝓpe
oz ut motꝰ violentꝰ ſit in aere
ꝑ ut ē ꝓbatū cor ſuccēſſiue & ymed
diate ut lect ei 1 ſuā in ipo · ſīc
ḡ ſatis patefactū ē qualē aeri
motū ē in ee motꝰ violētꝰ ſtout
inſtm̄ · impetꝰ aut ē in aſ · eo ꝑ
impetꝰ ſit ſucceſſiue formate impetu
tūr in ea ſuccēſſiue eo ꝑ ē ſpūſ
ctm · nullo aut mō ꝑ ee tūs motꝰ
ꝑ ipſe ut tēm eo ꝑ ꝑ ſtout ꝑ eſt
in eis ꝑ motꝰ in vnū ꝓnte tm̄
nō ſuapte impetꝰ violent ſm̄ lord

motu nō ē in nullo p motu
velocior ē q̄ ē pportibus m̄ eo p
fratre dr̄ ꝛ eo dicit̄ p aer depuls
motu nāli fit dns ab eo q̄ fert
nāliter p ipm. nūq aer nō equalit
i motu sit instrūm ordinatū ad
ē motor. ꝛ potuit utiliter ad meli
ꝛ nō ad ē simpr. q̄ ꝛ. fratr dr̄
et remouet se ne impediat tm
sciens p ipm. quod aq̄ uel ad hm
adhuc aut si quis forte dicat p
i. brū. phīcor q̄ dictū ē p ea q̄
mouentur ad locū. aut sunt
ip̄o ad locū p se aut p accns. et
hm sic i p̄o ad motū p se tm
mouetur a grāuite dūte forīa
ea p mō. et phs p dicit a forma
dat motū et locū ōtra formā
ꝛ ad hs nō equitur aer nec p modū
utilē ut meli fiat motus nec per
modū instrūi p p fiat motus
ē. si aut ē in p̄o ad locū p accns
tūc motor ē a remote ꝓhibēs ꝛ tūc
nō equitur aer ad motū et ita
fm̄ fit p aer instrūtale equet ad
motū localē nūdem qui est p ipm
habit forte ꝓsentiebus multos
qui dnt aerem in motu illo nō aut
equm. aut si equit plus ē p modū

utilē ad meli ꝓ. s. fratrem dr̄
ꝛ ad nullū obstat ꝛ ꝓhibet. et p
fratrem redit ad equm dr̄ ip̄m
fm̄ aq̄ modū ut remouētes ꝓhi
bens. Qz in hac equone ego nul
la rōne ꝓsentio. eo p aer ēq̄ls
phs equisse dr̄ p aer depuls ad
motū localē p modū instrūi. ꝛ ad
dcm ē ui p ad quod mouet ad lo
cum ꝛ nō mō p se aut mouē
a grāuite aut a remouente ꝓhi
bens sic sup̄ dctum ē in g. phīcor
ꝛ fm mō. a grāuite nō mō ab
ab ip̄o i. q̄ dat ei suā formā
et tm formā dat ei quā oīa
formā illā sic supra dictum. et
ad ꝓpm moueus ē fōr data. fōr
ei in se ꝓsideratā hoc sit sup̄ ꝛ sic
ꝛ ad i loco illo sit sic in p̄o ad locū
illud tm in p̄o ē in nū ē in p̄o ad
locū q̄ dētur equitio equm ꝛ fōr
et inclinat ad ip̄m fōr ꝛ mouēs
in eo ē formā ꝛ motū ē oppositū
ꝛ hoc sunt ea ꝗ ē plato dicit q̄ ip̄m
mouens se ip̄m mouet. hoc p̄ius
ad sit mouēs ꝛ fm ad sit motū.
sic aut ip̄m motū ē in p̄o ad
locū p accns q̄n. s. mouēs ē re
mouens impedit. nūc remoto ip̄e
fōr eo p mouē mouet ip̄m ad
locū. a sic uidet ēstare moderatum
fōr eo p nō mouet ꝛ ē sciēs ad
eum mouēs ꝛ motū. nō tm eo
nō. ꝛ ad decepta sunt plato q̄
credebat p eo nō ēet ibi mo
uens ꝛ motū. q̄ aut nō sit eo
nō nūc ē ex demōne q̄ posita
fuit in. g. phīcor. ubi declaratum
fuit q̄ oē motū het motorē. ꝛ
estimand p locū ꝛ assignēs uel
assignatōr scd si p se mō lapis
aut nō distinguit i motore. ꝛ mō

p

p mō utraq̄ ūtūz rēpondet sit ⁊ aut
ꝑ ē mō lapis descēd. tūc mouet
aplīs q̄ ē in eo actūlr cū nō heat
ee ī q̄ ꝑt tale motꝫ in rpō mō
em ꝑm q̄ ē grue ⁊ mouet ꝑm q̄
ē grue. ⁊ sī mouēt̄ eēliter
et mouet ecūlr. nec ꝑm idem ē
eidem mō mouet ⁊ mō et hꝫ ē
ꝑmpē. ꝛz g̈ q̄ dr̄ q̄ mouet q̄ se
ī mō q̄ aīal. dē aut p mō q̄ aīal
dens in eo q̄ rpīm mouet ꝛz q̄
moueat ād q̄ se. sīc ideꝫ in
nauim q̄ mō q̄ actūs in eo q̄ mo
uet ꝛz q̄ moueat mouē q̄ se. nau
ta ē in eo q̄ nauta q̄ se mouet
naue. sīc ede mobēte in motu
ūali q̄m ē eo loco sud d̄r mouet
locū in quo ē sīc ꝑ naue. hꝫ ē aere
⁊ in illo mō rpīm q̄ actūs dom̄ ne
mat ad locū q̄m est ⁊ nō nus tm̄
ꝑ locꝫ ut locus ⁊ sīc ꝑmutabīl defer
ut in motu locali ūali. et q̄ hoc
ignorāt ⁊ ignorāt ad hūc de
uers ⁊ negāt dictū azz. ꝑdr̄ q̄
aer desūt ut ꝑmutēt in lo motu
locali ūali. mult aut in hꝫ desūt
aḡ ⁊ nullo mō ignōt ⁊ tnd. eo q̄
ꝑmutāt actū hēt nō ꝑtū. sīc g̈ uere
m ē eo eos q̄ dicūt sue q̄ de corpꝫ
simplex recte leue ē ut graue
et oppositū ē modꝫ motꝫ ūalis q̄m
q̄dez nō ē ī diuersꝫ. ⁊ declūt sunt
mode motuū actūtalū uoluntate
q̄m sue eo nām q̄m sue plēs ad eo
ersaer q̄ndꝫ modis desūt q̄
desūt ut uehens ⁊ ut mouens
⁊ ut locꝫ ad motū aue ūalē nō
desūt. nisi uno mō. ut si uehēs
ad q̄ mō ꝑ nām ꝑm cui inclinat
aer nec ab eo q̄ ūalī rondit ad
locum: ℞ ꝑm in quo desīgt aer
dīus cor sīc gno n' nō.

Dnm aut tpis ē ut ꝓlua
mus ep dicēt q̄ prem sīg
longe motꝫ ubi assu
mūt ut oīa q̄ ul mlloꝛe
oio eet gno corpoꝛe. q̄ eīm gno
nō cadat sup oīa corpoꝛa. nec eet
sup illa mūs ⁊ patens ep hīs
q̄ hic dicent. si ē gno cadet sper
oīa tūc oporteret q̄ tota ntūdy
eet gnata ep m̄ aqua q̄ nulla ha
beret corporeꝫ nō posset aut pduci
gnatū cor ī tust nā et tpore ꝑ
existēt locꝫ in quo eet q̄m gnatū
t hic aut locꝫ aut quid oio esset
corꝫ nō potuit dē pleng gnātūsset
natus ⁊ sīc oporteret si cor ulr
eet gnatum q̄ pcessīsset natus
et tantas sequta ꝓuta
gnando cū ssem locus in quo ē ge
nerati cor antequā ulr fuisset
dē cor fuit natꝰ nā cor. nō tunc
nō eet ād cor q̄ implēt rpīm.
amp aut pdē ē ut fiat cor ex
re alio ꝑ gnōm. sīcut gnatur
ignis ex aere. ꝑ impdē ē oio ut
fiat cor ꝑ gnōm de aqua nulla
sit cor ētis nec sit magnꝫ oio. q̄
ꝑ sīc gnatet cor ex m̄ illaz hute
dmissionē. oporteret q̄ dmissio
nes eent sequte. ⁊ postea nequīret
⁊ pduēnīr acor sino. ⁊ nō dm̄ ē
ppē ē ut gnetur aer cor ab eo
q̄ ē pē cor. ⁊ tm̄ pē illa ē ꝓs ad q̄
aer ē cor ꝑ ē m̄ rpīm. adhuc eīm oppo
neret q̄ nō eet denudata ab oīa
sēz pdēa metalla ⁊ hꝫ nō aliq̄ sīc
dorupta in p̄ phoroꝝ. mā g̈ ⁊ ē
pē cor gnādo ē ꝓs oio eo q̄
corporat ⁊ manet cor ētis ī utūz
nō dupl̄ sm̄ et vnd ⁊ rdē. ꝑ sm̄
eēntā cor ētur indeterminatam
dmissionē. sīc sepe dicimus
in antec ꝫ libroꝝ phoroꝝ ꝓsen

pō nō ecc̄ in aq̄no actu rot̄ stant/ pē pōlis ei⁹ oppōnet q̄ pmuenīt̄ lonis ad vacū q̄ oīa t̄mpo. ut/ pus dep̄ma. ¶ Ho 29 c̄ libri de ſomno & ce la ſt̄ mūd⁹ in quo hgnt̄ ut⁹ mg⁹ eloze ſit de tia tq ut⁹ nō. Et q̄ inquīrēda ſt̄ hic de elis & quid ſit elin

u

Delo aut nūc ordīare aliud tractatū poſtquā aplem p̄ miſſa de elemēte & mixt̄ nere q̄ibꝫ rōnīb⁹ arguit⁹ q̄dō ſ̄ fre hez ſtatis p̄ncip̄ ſm̄ ad m̄hor⁹ ne dētūāre. et ſm̄ ad m̄lo⁹ pgrē. ad ad q̄ regnostend⁹ oz nos p̄ſtare q̄ eq̄ rer⁹ cl⁹ nō t̄n ꝑ ꝓpria p̄n rer⁹. ſm̄ aut aiē⁹ gēnerabilū ſut elemēta ꝓ⁹ (& ꝓ ſic t̄. tunc oz nos inquīrere q̄ ꝓ⁹ ſut elia eq̄ nō. et quare ipa elia ſint, & dicant⁹. deīde inſtend⁹ t̄ de ſm̄ tate ipōz et ipōz ſl̄. eo q̄ quidā gr̄ci dīcunt t̄ra ep̄ con gregatōne ſm̄ tatū elōz. q̄ dam aut ep̄ m̄ſumtalē qualitatē eōrū. oīa aut declarantur nob⁹ ex ſtud ūa n⁹ elī q̄ ſtut ꝑ eli dſſingōz. ꝓ nō etim nō notat ſtām ſm̄plic⁹ rōis alt⁹ ſ̄ ꝑ ꝓpōne ne ad oppōm. ēt dīm q̄ etim rōis t̄ ad q̄ reſoluūtur⁹ relig⁹ corpō ꝓpōta. et t̄ in eis aut pō aut actu. ut⁹ el⁹ ſit in eis aut pō aut actu t̄ ambiguū. elim aut in re ſolutōne rot⁹ nō reſoluīt ad rōs aliq⁹ dūſas in ſoī. nō t̄ elim t̄ in rot⁹ ꝓpōne t̄ plimū vnſqꝫ elī nō plimo alterā. & m̄ſimū cū m̄mo alīq⁹ ꝑadmodū q̄ m̄ſti bila ſut in m̄ſto. nō aut vna nūo in nō ſtt ſuſceptibl⁹ dūer ſarū formaꝝ ſtaliū nō ꝓ dīci q̄ elia ſint in m̄ſto ſm̄ formaꝝ ſtaliū in toto ſalūatas nā ut⁹ eēnd in m̄ſto ſalūent⁹ ꝑpetuāres eloze nō ꝓ dīa q̄ nullo mō ſalūent⁹ ſue me ſtales eōrū. et ēt dīcāt q̄ m̄ tenſiones illarū formaꝝ ſtaliū zemittunt⁹ ita q̄ ſm̄ diminūciū ſal uant⁹ et ſm̄ diminūciū alterā & ſic oīa nequāt ad nīl⁹. et ſ̄ dās obiect dicens q̄ ſoī⁹ ſtales eloꝝ nō ꝓplent ſut ſt̄ ſoī⁹ ſbārū ꝑ fectaꝝ et ēt ꝓd⁹ intendi & de mixt. ꝑ q̄ ſut medie int formaꝝ ſtales & extrēe. et hui⁹ rōnē ego nō ꝓdo ut m̄ſto. ſ̄ addo q̄ elementoꝝ forme duplices ſunt. ſ. ꝑme et ſ̄. ꝑme quidē ſut a quib⁹ t̄ eēt elī ſtale ſ̄ ſme grue. et. ſ̄. ſut a quib⁹ t̄ eēt elī & ad q̄ & quo ad ꝑmaꝝ formaꝝ ſalūant⁹ meo iudīo in ꝓpō. q̄ alt⁹ ꝓpō nō reſpōdēret⁹ ad elia & alt⁹ m̄ſtū nō eēnt ſcrīpabilia in m̄ſto. cum ꝓſtet ipā eſſe ſcrīpabilia. et quo ad ſ̄ ſoī⁹ ſue quo ad ēm eēt nō remanet in actu ſ̄ in pō nō ꝑ tīnūs ſit ſ̄ ſic intenſū t̄ pō⁹. et uppriabiliter in remiſſō. & q̄ ſic dup⁹ ſalūet elia in ꝓpō. ō ambi guū t̄ ut⁹ ſit pō ut⁹ actu in ipō q̄ utroq⁹ nō ineſt. et ꝑ in āq̄ modū. et de hoc dīm t̄ in fine ꝑm ꝓpōs. & iſtud in ſuis libris tradūnt & amīc⁹ & amicroys. hez t̄ re. et. nūm. auēroys. ꝙ tradūt ūdēs aūgere. et ſua ꝙtadicto t̄ in ābis tm̄. q̄ ſi eēnt forme eloꝝ ꝓplem et ꝑfectē fines nō. nūc ūerū eēt q̄ mā nō eſſet ſuſceptibil⁹ alīaꝝ formaꝝ nūm ipō. ꝙ hꝫ nō t̄ ūerū q̄ etim notāt mād ad ā. et ad ſoī⁹ eli nō alīs formis ſalūatur⁹ t̄ nīl⁹ ſ̄ ſalūat⁹ ſoī⁹ rāgis t̄ vno. q̄ vnū ſenūdre

nn

ñ ꝑpria ē raro. et ad q̄ñ resoluī
tūr ultī ē in resolutōne & nō re
soluī ad formā aliā. sī raro re
soluī ad aliq̄ q̄ antes fuit fōrlī
differēs differentia. q̄ resoluī ad
elementa. elā aūt nō hīt resoluī
ad ⁊qua q̄ ante ipā fōrlī sunt
differentia. et ꝓtea fuit alīa ꝑtes
ꝛspōne & alīa posteriora in reso
lutōne. ꝙ aūt ꝑmā hui modi sē
hīt elā. oñēs antiqui assistentē
& ad dēpnt ꝙ elā fuit salutata in
oī. ꝛposito ꝙ nīl ꝓtenez. ex quo q̄
antiqui nobis ex his attestantur
q̄ dicta sūt. nīe grauidū. in omīb⁹
mixtis corpīb⁹ sunt cōr simplicia
ꝙ modū ꝙ dēpnīg in diffinitōne
elī. sī dicimꝰ ꝙ ignis et tra fuit
in carne & ligno pō. et silr ⁊ albūs
q̄ fuit silua ipius ꝙ ad mixtorum.
aīa eñ illud resoluīt in ſtres
simplicia cōr. corpora aūt simpli
cia nō resoluunt ad ⁊ ꝙ sūt in
ipis. ¶ Qr 2m vr sunt elā infinita
ta sīc dix anaxagoras & democ⁹

Hos hīus inter dictis nobis
de mūdo elōrū & sūd ꝑue
nisse arbitrat. in elā
sunt infinita sīc dēpnt anaxagōs
et democrit⁹ et alii q̄d. et ꝓbe
tenq̄ ꝓmoh⁹ ꝙ dicit anaxa. q̄
ꝑtes silēs infinitas dix ēe elā
et ꝙ ipē ꝑtes silēs nō ultra sunt
elā plānd ē ex hui⁹ rōne. multa
et hmōdi ꝑtes silēs dubitantur
ultrā in alias ꝑtes silēs dīrētes
formalr. sī carnes & ossa et hui⁹
silia. nullū ē elōrū dubiū in ea q̄
fōrlr differūt ut dicimꝰ. q̄ non
ōe d ꝙ hui ꝑtes silēs ē elementū
sī opportet nō hoc addi ꝙ ceat simꝑ
plex. tue ē nerui ceat. ꝙ hens
ꝑtes silles & simpleꝝ ceat elm.
ꝑpr ē nō ē elm. et ꝙ stat cum
ꝙ q̄dā cōmū q̄ sunt ꝑpria huiꝰ
ꝑtes silēs. amꝑ aūt ceat. nesse
ꝙ ea q̄ sūt homogenea rōr sue elā nō
sēt ꝙ infinita sunt elā. & ponꝰ q̄dā
homogeneoꝝ. q̄ nīl nō habuīdat
ꝑpriū pdē ē aūt oīa gñare ex
duobꝰ aut tribꝰ aut ꝑtior⁹ homo
geneis sīc dīxi. tradiderūt ꝓbare.
cimꝑ. eñ ꝓsint ꝑtior & ex his
oīa gñant. superfluū q̄ ē ponere
infinita. amꝑ aūt si nō fiat mixt⁹ ī
hīs ꝙ dnt elā ēe infinita sīc obiec
tum ꝓbo mīchmus. q̄ nī petere
anaxag. ponendo aīa q̄ sunt silua
ꝑtium ēe elā. dēt ē anaxag. ꝙ
oīa ꝙponūtur ex homogeneis & dēo
mīmant ab hīs ꝙ habūdat ī eis
et hīs nō ēuerē in aqua ethmogeoꝝ
sīc ē fuscū & nauis & pes et silua
nullū ē illoꝝ dubiū in hīs ad vnū
ꝙ habūdat in ipō et aqua ipin de
nometur. ōñ ergo q̄ ē mūe ꝙ ad
nos nāles ꝙ rectū et ōp⁹ ē dicere
pauca & mīma hōge ēe elā ēe que
nō resoluūtur ad dictū fōrlr sunt
fīgunt geometre q̄ ponūt ꝑtes
ꝑia mēsarū & figuras finita
aut forma aut mō. ꝑū ē figu
ras superficiales. mūe ē ēe finita
q̄ reducunt oēs superficiales & fi
gure ad rectū & triangulū q̄ finī
tes sunt fōr et mō. cōles aut que
sunt duas quas supra elās attri
buīm dicimꝰ resoluunt ad ꝓximā
sīc ē inde in infinitū. dēnīe geometre
sūt silr ecē azimē q̄ de mūdo. aguī
superficialēs et cōrtēs ponūt ꝑū
ēe finita mūe & pauca & ꝑfectus
oēs figuras nouē ꝓducūt numeroꝝ
ut ꝓz in .9. azimē. sōre sm̄ pauca
gñā. amꝑ autez si ꝓcedī vnūꝙq⁹

corpus ab alio nō diuisibile nisi
p diuās suas scalas · et diuē sunt
finite et nonō rōn ipā finite ee
et hec quidē nō pendet ab eo q̄ ī
c° pyge° ondetur · ī determinabē cla
differe p̄ ḡnes suas scalas sibi
eo p̄ de sphis fiunt ꝓportiones quibus
differunt ad inuicē ꝛ ī gabalcitur
huic ḡne nō ee infinitas · q̄
impde ē ipā rōn simplicia ee infi
et hec quidē q̄ magagor. d dicta
sūt scē aut demōstrā et breuiꝰ dixe
runt impde ē ee cla infinita · ad utrāq̄
ē simonē scī ee impde p de infi
nitate clōrū dictū est · utrāq̄ enī
istoꝝ dat cla ee infinita ꝛ multi
ꝛ diuisibilia esse · et nō q̄ indiuisibilia sunt
dicunt impde ee eo re ipa fieri
multas nec eo multas ee vnā · q̄n
si vnū deūt fieri multa · hoc nonē
ē p deōm fieri · nec aut diuidi dixe
runt ī in natura q̄ intrans sphere
rōn indiuisibilia · in quibus aut
nulla vacua intrare dicunt sī
nē stereometrā · et cō ullū geometrā
nē dnt diuidi · nec opony dnt ꝛ qua
multa ita nē ut fiat vnū q̄ agre
gatū ē simpl̄ plā et sp̄ pūd · oēs
aut aponūt agregationē trīū ee dice
bant · et cō ee nē geometrā ut ronē
vend · vnū aut p ē q̄ vnū dicūt sē
indiuisibile dnt nō fieri eo multas · et
eo hoc scī nec ee nē geometrā · et ideo
nec nē diuidi ī multa · hoc omēs res
dnt grauia p̄ indiuisibilem rōnem
istoꝝ rōn indiuisibilia ꝛ eorū ad
inuicē rationem · ista aut ḡne
venit ex his q̄ p̄ vere nūos ee dixe
runt · sī ī trīū differe · q̄ ista ponūt
res nūatas p̄ illa aut numeꝝ
quo ngt res nūant · et hoc nō eop̄
sequūt nūos ee p̄ vere · sī corpō
indiuisibilia · trīū eos hī dicē sequūt
eo dictis eoꝝ q̄ indiuisibilia ī nō
geometrātur · sī aggregantur trīū nūi
sunt · et alia dixerūt cla indiuisibilia
ee p̄ vere · et p̄ scī nonō q̄ nūos
dicunt ee vere p̄ · q̄ aut rōn
differūt ab primis figuris sunt
videre ex ipis corpoꝝ ee ꝓpā
figurā sin nām · ꝛ q̄ dixerūt figu
ras ee infinitas · scī sin eos q̄
dnā rōn p̄ figās sunt infinitas · nō
trīū distrete dixerūt · ī figā ē cla
sunt debent in orbē · sī ḡnā figuram
dederūt orbiculare eo q̄ med est fi
gale · sī alias cla figas determinate
nō dederūt · sī distinxerūt int ea
dnes q̄dam eoꝝ ex ipis
ipis sunt aer · et q̄dam ex ipis
ex ipis maioribus hys sē terra
et hoc rōn primoꝝ et magnoꝝ
nūm posuerūt ee ex p̄ma cla · sē
aut de primis scripsit simonides istoꝝ
in eo q̄ dnt cla ee infinita · videt
ee impde · q̄ videt ee aliquid
in eo q̄ dixit cla ee infinita · hoc
q̄dam audāt eis ppe in q̄ pe
runt athomos · quos ingeniosē
nō possūt ee cla · ostensum q̄ hoc
ad eoꝝ videntes eis erroreꝝ in
stud · dico q̄ q̄ si nō sunt dnā rōn
primoꝝ et simpliciū nāliū q̄ sint
· nec impde ē dicē p̄a rōn infinita
· videtur aut supra primas dnās
quas fit gnō nō ee infinitas · q̄
nec corpora p̄ma sunt infinita · ad
hoc aut ꝛdeunt supponūt ī geome
tria q̄ i supponi · divisio semper
ee in infinitū · ista aut dnt p̄es
indiuisibiles ꝛ illas nonē stare dō
ꝛdeunt ee multe hōnis ꝛ famo
sē vime in stud nāle · aspicien
tes signa coꝛd · et negant eaq
videmus oculis · videnq̄ et differre

grauia

grā, cōr pp dicas ꝯplatur el'ord
et ꝙ grio. d' ē ad altrāde. ꝙ grio
ē in stabilit'. & altrans in amidentib'
& ꝙ in grio nullū el'ord ē actu
ꝓplexo et ꝙ oppō ē ad in fōr stabl
ab elis ꝓpnentib' ipm. ꝙ oma
illi negant dntes grem & altera
rōnem ee idem & ꝙ oppō sit a
gregatū in ſ. agregata sue actu
& ꝙ oppō nō differt ā figuris et
situ et ordine athomoz & ea
hꝫ ela sue ꝙ ipi dic, de quib' iam
sat' ꝓlcte dixim' in libris ph'oz
in quib' egim' de gnatiōe tporis
& motꝰ ū cōtinuū insthl gnatiōz
ex indiuisibilib' ꝓport' ut ad pdi
uisibilia dupli. amp' aut ex di
ctis ſpis ē ꝑdcē cogim'. ſ. ꝙ ipm de
ela sue athom' sicut dic'. nūc impo
ē ut dua ꝙ ē inter aerem & aquā
tueat' ex dcīa magnō ꝓpnd pn
et ꝓpō eandem. ꝙ vnū pdimisse
nō differt ab a. pdcit ꝙ pntare
& magnū. cū ois indiuisibilia sint
eſdia. ꝑdcīa ꝙ ē ꝙ dic' athomos
ee ela & tū hꝫ differe ꝙ quātū et
magnū. ꝑdcīa ex sibi in a
ꝙ ois dic' ꝙ grio nō ē misi agregā
& cōr segregā rsond indiuisibile
tūc cū hꝫ nō ē eis pō' dcē ꝙ ſdam
hord ex cōr in ꝙ nos dicim' ee ela
sue ex quib'dam. Cum ei dic' fieri
ex aere aqua ut tram ste dic' hꝫ
fieri ꝙ ille figē ꝙ ere sue in aere
sepant' & remanet tūc resīdue
magne et ille sue ad ut dic'. et
tūc sequunt' duo inconuen quoꝝ
vnū ē ꝙ vnū nō fit ex ꝙ ſ. pō' ī eo
& sequat' ex ipō. ex ad ē ꝙ ꝑ
magne sepant' sue a paruis figis
tūc nō remanent misi magne
& tūc eis nō pot fieri aer ex aqua
& tra. ste fit tra ex aq et aere. nō
tradit' sibi ste dicentes impia
ꝙ vnū. ſ. hord ex fit ex alio et
ꝑē in eo ante quā fiat ex ipō.
& ꝙ vnū fit ex alio et nō eis rel
quum ex isto. amp' aut ꝑm dictu
rsond ſ. ela nō ee infinita. di
cunt enim figuras geometrice diffe
re cōr ꝑma ꝑpr ste ſtpis ex opo
ſitis. omne ei figure reponere
resolui in piramidē nisi figa
ē pme alio ꝙ latis ex ē circulꝰ
et imāt in pūctū supra in co
no piramidis. ste aut gradat in
fine geometre. ꝑpr cōr regulata
resoluunt in piramidē & spera
et cubꝰ. ꝙ spa resolui in ono pmi
mides et cubꝰ in sex. nō aut figre
cōles in piramides resoluunt
ꝙ ſpficies rectarū linearū ob
resoluunt ym ꝑma fit tra ꝙ ē trian
gulꝰ a triangulo aut gradatur pi
ramis. et ad ē ꝑma in cōlibus
ste triangli in ſpficiē. nō ē in stām
in corpea figa. ꝙ spa ex ſ. dici
mus ex quo ex polis figuris & ꝑfectis
ſ. sue pyramides. si aut ste est nūc
qd de figuis ꝑmis nō uidat' nūs
infinitus ꝙ nō expectat ulter quā
ad duas uel tres. ꝙ si ad resolui
fiat ad ꝑma tūc ē una ꝑ triangli
. ſ. aut ad ꝑmā in gre fiat resolui
tūc ſpficialiū ē una ꝑ et cor
poraliū ē una ꝑ ꝙ sue triangule
et spa. ſ. aut resolui in figuras
ſpficies differentes. tūc sunt tres
ꝙ triangulꝰ ē angulosꝰ & spera
sine angulis. et piramis gradat'
ex angulo et circulo. horū aut
quā ꝑfectā sat' gls ē ex. ro. ariste
li ostendē qualiter ex his figulis
nūs ex alio gradatur. & ad alterū

respliq. amp aut nāli rōnāde di
o ep phūs q sīnd elo nāli ē moty
nālis & cēlis et ē rō simp⁹ mo
tus simplex & moty simplices nō
sunt infinita sīc in phūs ostēsum
ē. eo q moty ipm nō sūt nisi duo
in grē et ad loca ad que sūt mo
tus simplices nō sūt nisi duo ī
grē. tūt ūn ē & declarā q ela que
mouentur in istis motibus nō sūt
infinita

Q3m q nō ē vnū elm tantū quodcūq; sit illud

Quum aut sit⁹ ostēsū sit q
ela nō sunt infinita sīm
num. dens ē inquirere
utr elm sit vnū rōne aut pluza. hoc
ē dīm fuit apud antiquos quorū
quidā dicebant ignem ē elm om
et quidā aerē & quidā aquā & ad
traīm. elm aut mediū rōne inter
aerē & traīm | aquā et aerē subti
lius quidem aqua grossiq; aut aere
. dam aut medium inter ignē. et
aerem elm ē tradiderūt. grossiq
quidem ignis subtiliq; aut aere
. ls aut medium p spacium infinitū
oppinabitur distendi & rōne oīs
pīre celū. et ulī celū excedā
p locū infinitū q ēē celū ē ron
tendere. ad oīa aut hoc ī elm
vnū tm ē dīm. et nō hī extremū
sz mēm̄ pmū. sue ē mē sit. aer
& aq̄ sue sit pnūq; mē̄ inter ae
rem et aquā p ignorauīt ipi rem
sui dīm de elo. et oblitus sui dissi
mēnis elī. qui sup̄ posuīt omīa
ēē ista ep vno elemēto q ē dīm
res omīa gīāt p spissitudines
& raritates ipis dīm spissitē
fieri in corē. ex eo q plīme pres
illis elīs apponunt. et dīm rari
tatem fieri. ex eo q plīme pres
eundem elī egrediunt & resoluūt
& remanet locū priū vacuū q̄ pos
quidā. et tue essīa cor̄ rarū. si
enī subtile & rarū ē elm eo q est
pus spissū nō spissū sit sīc oppo
& rarū sīc simplex. sīm eos tunc
subtilissimū ē corē p̄m. ē aut subti
lissimū vnū extremoꝝ q ē ignis
et nō mē̄. q ē ignis p̄m corē. p̄m. et
ē elm nō g̃. medium ē elm sz abere
extremoꝝ. media ēē inter duo
extrema priū ēē duo. s. p. qualē
& spūs sue priū pōrem. p. sīlīz
quidē accepta media sūt sicut p
graue & leue & frigidū & calidū
que sūt qualitates actiue & p hūi
dum et siccū q sūt passiue. sīt
de actiuis & passiuis magis pprie
ad qualitates ad modū loquelē ordi
natus equalē simplicia sūt. ille
extrema. s. ignis et trā. eo q ut⁹
hēt modū simplicē p ut⁹ simpli
cem ad modū loquelē predictū
& sīc ponēdo vnū de mediis q
elementū duplē petunt q. ambo
extrema sunt ante media. sīm
aut q mē̄ aīalīū p̄ptēs & sīnd
priū tūt. inter medium nō ē mis
extremū vnū p ē ignis q plūb
nius et rarius ē in medio. sīm hunc
ēt quattuor media. ad equā
medium ē inter equā. & ē illud
p cui vno extremo p quōdcūq; ēsse
tuū extremū ultimū. & sīc p̄tūz
procūq; nō sunt mē̄ semp pe
cunt. qui vnū medioꝝ ponunt
p elo. si aut forte dīcent p ignē
nō ē elē subtilissimū adhuc n
mūng petunt. q eo quo dicunt
mē̄ ēē elm. tūt oz q det ei extrē
subtiliq; ipō. & cū p quid sit extrē p
medio. et elm ad ipm p rōnē sīm
dictū. deīn erit q resoluīt sīc mūn

)subtile(

subtile respōdī in subtile q̄ poste
rū ipō ſm̄ nā reſpondendū. licet
primū eo ſit ſm̄ nā oppōs. dimp.
aut ſmo dr̄ās q̄ ea ſunt ep̄ celo
uno ſpiſſitū̄ et raritate ſaluen
tibus tm̄ ſm̄ tactū̄ illius unſ̄ i
nullo differt ſm̄ rem. a ſimone de
trenti q̄ ea ſunt ep̄ uno magno
et paruo factibus tm̄ ſm̄ tactū̄
illius unſ̄ q̄ celū ē dr̄ās. Cū uno
dr̄ās ē celū mixtibile et ipſpſa
bile. nō pot dr̄ē q̄ ea q̄ ſunt ep̄
uno differāt ſm̄ oppōnem
facta ep̄ uno. q̄ ep̄ uno nō ſunt
dr̄ās oppōnes qualitatū. cū
ſt. nō ſunt plures mode quib⁹ po
ſſit res fieri ep̄ celū n ſm̄ qualē
et ſm̄tatē ex q̄ ea q̄ ſunt ep̄ uno
ſm̄ dr̄ās tates. ſm̄tatē primū
rūo et ſm̄tē ex oppōne ut ſint
dr̄ās. cū g̃ dr̄ās in ſpiſſd et rāro
celi unū dr̄ās nō gñāt ex q̄
ſpiſſd et rāre ſunt ſm̄ dr̄ās
prius ī magno et prius. nō dicit
q̄ ſubtilitās ē primū. pritās et
paucitās q̄ dicit q̄ ſubtile. et
raru nō ſunt n̄ p̄ eductionē prius
magnatū. ſpiſſi quoq; remā
nent post raru. q̄ ſunt plēs
ſūt rāto minores et paucires
ſūt pres imposite prius. et ſic
ſubtile pot pritates prius et
paucitates ſpiſſd. aūt q̄ dr̄ās
oppōnes nō ſūt infinite. nec
raru et grossū ſunt magnitu
eisdem. ſubtile aūt ē id q̄ eſt
exſſd et ipſſum et nō ē ita diſpo
ſitum n̄ ad q̄ ē oppō expunctis
et pris q̄ medio q̄ determinato ē.
Q̄ g̃ hec ita ſe hnt. nō ſequit
q̄ rū dr̄ās ep̄ hmōi q̄ dr̄ās q̄ diſtin
guunt ſtales rare dr̄ās q̄ prius
et magis prius. ſi aūt plēs diſtinguat
ſtales rare dr̄ās nō ſ̄ q̄ ea que
nos nominamus ela q̄ ſunt ſimor
nō q̄ nos nominamus ꝑma q̄ illa
dr̄ās ep̄ quod ela fieri nō habe
ant dr̄ās ab⁹ ſ̄ q̄ oppōnes
dr̄ās tm̄ q̄ magnū et parū
diuidit q̄ oppōnē ſ nō ſimp⁹.
idem ē ē magnū et ſimul ſ̄ par
uum nec alba. g̃ nō ē id ela nec
nec igne nec nec aqua
nec nec tra. nec ē g̃ ut vna. et
cū res q̄ oppōnit ad id ſuꝫ
ſit ignis ſ q̄ oppōnit ad ela ſit
aer. et q̄ oppōnit ad ſit
aq̄. ſic eadem res ad vnū oppo
te ſunt pue ſ ad id ad oppite ſūt
magne. et hꝰ quidem ex̄ arguit
illis q̄ dr̄ās q̄ ela multa ſunt ſ in
finita. et res ela nō poſſunt
ſufficienter ī q̄ pueꝰ eoꝝ et
pueꝰ ſ q̄ magnꝰ et multꝰ
nō tm̄ ſequit hꝰ inconuenies ā eos in
q̄ dr̄ās ela infinita ſ magn di
cunt q̄ ipd ela q̄ pueꝰ et magnꝰ
tudes ſunt eiusd ela q̄ ipd dicte
rentib⁹. hꝰ ē nec ē eos dicere
ſic dicentes q̄ ea q̄ negent
qualitates elemd. ex quib⁹ di
uerſe oſtruūtur elementatoꝝ
oppōnes. quib⁹ ꝓbent di
uerſe eoꝝ q̄ ſunt ſtales dr̄ās. nec
ē num reliquitur aliq̄ oppō poſſe
fieri ex athomis ī illa q̄ ſit ſm̄
oppōnē ad dr̄ās ſm̄tates in
rūo et magnū ne q̄ aūt ſic dicūt
antiqui ē ſequentes ſūt arbo
rem. cum aūt dicentes hmōi
q̄ ſic diſtinguūt ea q̄ nos no
ramus ela aſſ̄ magnem p̄ſuaſ
primū ſm̄tates q̄ ſec q̄ ſūt

p vnd & dcm elim spē sit ignis
& aer et aq & tra . cui cd est p
ptes que sut in ptibꝫ magnis
sīt ptes eaz . & eo cicd pt ypo
tasim ē magna . ignium alq est
parua . dcā aut hoc p ē pspatoz
nō uidzat spēm & sic cor cuius
spēi notiā p̄t notitia oīm cor
p nos elicī uoramꝰ . ad illos aut
qui me cor ad elim nō dpexerut
sz epīnū subtilissimū sīc est ignis
nō sequunt dcta inferiora omia
de ipsis loquendo simꝰ . eo p dcta
inferiora ignē creata sut . quātu
vnd & medii illi elis deperut
. sz alia multa creabilia sequuntur
ad poīa eoz . quibꝰ etiā eorum
deperut p ignis ē elim et deper
runt . p dcā stellā ignis ꝓ p ē
p̄m cor . et elim ē piramidalis figa
& alij nō dicunt p eā illos esse
figas piramidis . sz & ē subtili
simū cor . et nos disputabimꝰ
z vtrūq; istaz primū . et p̄m
est eoz qui dicunt p ignis ē elim
p̄m ꝓ figuraꝝ piramidis . sz ante
quā dicamꝰ illos inducamꝰ
rōnes illoz . dicunt ig p idem
ostendi affirmare ignē ee elim
et p̄m cor . eo p ignis ē uelocissima
& extendendo & piramis ē uelocissima
figuraꝝ in extendendo . ig igis
ē figura piramidis . p aut ē
piramis uelocissime gltur
ex his p rotas ee scintillare in
puncto & una lin penetrat . iste
dendo ostendit p iste stellis ex duo
bus affirmatiuis ē in 2m figa
& alia ꝓpō ostendit nō eam ut
eam assensionis . & p penetrat
bene & ē acutus nō magis lin aste
ris quod destendat cui nō sit ea
motus ī in ch̄s ē penetrat medi
um p p ē motus . iste ē modus gloriosus
debil & stultus et inanis simplex
. quidē aut adhuc induxerit gloria
nem stolidū quidē sz inania ingen
tem . hoc ei dicit scripturis p omnia
cor . ē . si sut sin eos elata apponi
tur ex cor ē puro subtilissimo p insi
ssationē ipsius . sinistre dicit p melior
figuraꝝ et simplicior ē sē ypō
ex piramidali put figuraꝝ corales
. cum g hec ita se habeant nō in corib
qui in figuris . et ostendit ignē esse
subtilissimū cor . ītemꝝ ostendit figu
ram piramidalē ee simplicioꝝ
et pōt mīt figuras corporales . et
iterꝝ ostendit p figura prima detur
deberetur cor primo . tūc probat duo
debita nisi p figa piramidali debe
ri ignī . quod est figurā stellaz ignis
dicūm & spēm ee dicunt nō va
lentes uidē dicūm inter spēm
cum dicūm & figurā . hec aut nō
est anctis inducta supra ee videre
ad plenū . p cielo deberetur figura
rotunda . et nō forte ās credēt
p hec anctis illis nō nō est intel
ligenda . sz aduertē oz p dicī anctis
inducta ē & ab illis . tellum
ei cui sit ypō ex motore & mo
bili scripte decima figurā hēt nisi
& spent suo motori moueri ipm
motu certiori . & id ei suppōitum
sue figurā stabilē . qua sibi illa
ta eam nō p̄t ee celid . ītemꝝ sint
ut celi deberi sibi primā figurā
debē adaptari eo p ypm est p̄m
cor . hic aut nulla rōne . adhuc
plutum & ignem hīrē figuram
. quod

celi hui

aquã sine ĩ ignis nõ posset ee
ignis · sic se hñt fige metre ad
aurã · et tñ ẽst ĩ · suffocantes
hs ꝓnos infernꝰ flñ ee ꝓbabilꝫ
ĩducunt rõm qualẽ ẽ delectatu
ꝓna figa · sine ĩ ignis nõ sit
ignis · putant ꝙ sic tñtates
et ꝓtin eoꝝ infernꝰ ondem
· alij aut int eos fuerut qui ignẽ
elm ee dicebãt qui dicunt hoc
nõ ee ꝙ ĩ aqua figurã ignẽ aeris
britatẽ pro dra stella · hs dicunt
ꝙ ignis ẽ elm eo ꝙ ẽ subtilissꝫ
corpoꝝ · relq aũt cõ ab ignẽ
dñr fieri ꝙ opõm ꝓnus ignis
adiungẽs · pnãtorem (et mdez
spissat) dñr et ignis ꝓtes ꝙ
se hntes tũorem et inflamez
ĩtrinsecꝰ · et eo ꝓtes ipis ꝛ
aeris ꝓpꝫ et mpis fuerut relq
cõ aũt qñ elãtꝫ ee ignis ee
dñr · dicunt aũt ad hec omia
ꝙm multe ocõnes difficiles
et impdẽ ee dicẽtꝫ sequnt opõ
nũtes · et ẽt ꝓmo si ultimo ꝙ
dicẽt dissoluẽtes ẽpõnẽ · dicẽ
mus ĩ ꝙm si illi ĩdẽ ignẽ ee
elm ꝙ ẽ subtilissꝫ mdũ cõ ne
luñt dñr ignis ꝓtes ee mdu
sibiles · et tãꝙ mdusibꝫ
plꝰ ait pauciora aponi in raro
et spisso · et ep eo sic dñsiffi
cari corpoꝝ · nec mdicemus
ĩ eos aũ impdiã ĩ supiꝰ iam
ĩducimꝰ ee eos qui ee trho
nos elm · amꝫ aũt et ep phãte
simonẽ ꝓbabilꝫ impdi ee
ꝙ subtilissꝫ et mdusibꝫ sit elm
cõ · hoc et magis fortabit
inferni de hs ñãliter · si enim
cõ mdusibꝫ ẽ elm · tũdo ꝙ
ee corꝫ equale sit alĩ corpoꝝ ꝙ
ĩsti · ẽ stat et nec · ꝙ nõ differt
quid alĩ · eo ꝙ magnitudẽ ꝙ
oponẽtur · eo ꝙ ois apponẽs
sit indusibꝫ · et mdusibꝫ quid
sit eẽlia · hs dicta tñ ẽt in nõ
mdusibꝫ · eo ꝙ quid apponẽs
ee ꝓbly · et alteri ee ꝓnũcia
bꝫ · et hs nõ gnãt ĩtuitatem
mẽsibꝫ · et nec erit magnꝫ
tudo toti aĩ equal magnitu
dini toti · aeris · et sic reliquoꝝ
cõm · si nec elm nocturnꝰ ẽt ĩsti
tas equal · hui aut ĩmd oio ꝙ
dem · ꝙ nec mdem ꝙ stãs
ĩ ĩsmdi dictos mdos apponũtur ee
pluries mdusibꝫ mdos sit
in ĩtuitate · qd pza · sit dicẽd
ee ꝓnũcia mdusibꝫ apo
nutur · aer ẽt mdos ĩsti
ẽ qd aĩ · et ut alter dicẽ omne
cõ subtile pluries ẽ magnꝫ
tudinis quã grossũ · ptens ẽ
ĩ ꝙ elm aĩ mdos ẽ magnꝫ ꝙ
qd elm aeris · et hs ẽ ĩmd
eo ꝙ ser ee dicẽ eoꝝ · et hoc
quidem sequit · si ꝙ subtilissꝫ
corꝫ ꝓtes mdusibꝫ inte
ligant · et si nõ dicãt inter pa
tres ꝓpõm vacuũ ĩ cõ sub
tile · ꝙ si vacuũ dicẽtur inter
ꝓm ꝓbly rari · et hs vacua ee
pelli a cõ spssõ ẽ nec ꝓtes in
dusibles ẽhi in mdorem ĩsti
tates nec nõ accidẽt eis schi
ducta · hs ĩsti nõ dicunt ee
vacuũ ẽ eo accidit ratiõ id ꝙ in
eclusid ẽ si ꝓbs ignẽ subtilissꝫ
cõm ee dicunt · ꝙ ꝓtes hec in
dusibles · hs hoc nõ ẽ eo di
cis eoꝝ supra inductũ · ubi
dicunt ꝓtes ignis hec tumo
rem ẽ inflationẽ · ꝙ mdusibile
tumorẽ et inflationẽ ĩsti tate

nullā hēt · et ī ād hūc rēdeamus
ad eos q̄ dicunt q̄ si nō dnt par
tes indiuisibles ſz alr ſubtiles ee
ptes ignis · tūc oz q̄ magnitudo
eli nūerus multiplicata ſit ī elō
maiori · ſīc magnitudo aque ī m
aere multiplicata · tūc oz q̄ hoc
fiat q̄ dicūt ſubtil ī ſubtilius ipō · q̄
elim aerius ex quo ponit ipē aer
ē diuisibile in ſubtilius · q̄ q̄ diuī
ī infinitū ē diuisibile in infinitū
ſbī aūt diuisibile ē elim ignis
in ſubtilius ſē · et ſimilr ſm iſtos
omēs cor̄ ſubtile abſq; deo dnt
ī ſubtilius ipō · q̄ hoc cor̄ pheni
ſub fōr ignis nī aerius nō diuidī
in infinitū · tū ſpiritus ee ſub
fōr et ſubtilioris in
ptib⁹ diuī in infinitū · et hōi nō
ſit dnt q̄ ignis fōr ī ē elim eſt
ſubtilitās · et ſic ſm iſtos ignis
diuī in infinitū ſub fōr eli · q̄ nu
llum ē adeo ſubtile atq̄ ſit
ſubtilius ipō · atq̄ ante ipm · ſz
ſubtilius ē elim · q̄ ignis q̄ dicunt
ee elim · hoc ante ſē elim ſubtilius
ipō · et ſic ignis nō erit elim p̄
·iam ēt ōrīm ē q̄ ignis recipit
pticōn ī ſubtilius ſm dicta iſtor
·tūs aut hīus diſputent · gra
aliud p̄tem ignem elim ee dicen
tium ee · q̄ ē attributa ſit figura
p̄ma ſit fōr ſpecifica nī q̄rta
fōr ſpecifice · dīcunt ēi iſti · q̄ ſīc
eadē hent ḡras figuras ſcās
formas ſpecifice ōnes · ſine
quib⁹ nō ſalūtur ſpēs alie · ita
hēt ignis figurā p̄mitiuā ſine
qua ignis nō ē ignis · dico q̄ · q̄
ſi hoc ita ſē hnt · tū p̄mitiue nō
dnt ī p̄mitiues · ſz ī ptes
quarū nenū ē p̄mitiue · ꝯ debit
tue q̄ ignis nō dnt poſſit ī ptes
quarū nēp̄ ſit ignis · ſīc nec aual
dnt ī ptes quare nr aq̄ ē aual
·tū q̄ ignis dnt ps ignis nō eſt
elim ee q̄ nō ē ignis · nr ex elō
alio ee q̄ ē ād p̄m cōis · q̄ ad tm
ē accipe q̄ ſic eſt elim nec ex elo
q̄ p̄dictum ē · Et ex hīs ꝓbatur
tes nos ad eos qui dixerūt ignē
ee elim ex q̄ ſubtiliſſimū ē cor̄
indiuo rōn p̄s p̄ducend · ſz cū
omne cor̄ ſit diuiſibile ſz notū
q̄ ignis habēt pōlia ante ſē
ē ſic eli erit elim ē ſic uſq; in
infinitū · ex q̄ ſm dicta illorū
dēſum ſubtile ex ſpiſſori elim
ē ad ipm · adhuc aūt arguit ē
ex hac opīone q̄ nullū nō cor̄
ſit ex elim q̄ ignium ad dūſq;
q̄ ſubtile et groſſū · et ſz q̄ ven
ignitū ē ſubtile · alr ignitum
ē groſſum aūt ſpiſſū · et ſic aūt
cor̄ ad · id ignitum ē ignis · et ad
id ignitū eſt aer ē ad id ignitū
ē aqua ē ad · id ignitū ē terra
· unde aūt ꝓbabile dēm q̄ oēs
illi erranēt qui dixerūt elemē
tum ee cor̄ unū q̄rūq; ſit ſiue
medium · ſiue extremū · dem⁹ corpa
cōia ee unū motū ſc̄ · et ignis
nō habēt motū ad q̄es ī ſimpli
cium cor̄ · ī ſic ī ipīs · et q̄ra
ē unū elim ſz̄ nec unū ſolum
ee ēm elementare motū · uſq; aūt
teſtificēt ꝓbabilia · q̄m in hoc
ī nostrā noīa ꝓbat elim · eidem
q̄ ꝓbat cor̄ hēt motū ſc̄lem
unū dūſq; alr alterū motū · ſc̄ ad
monetur ſurſū et ī deorſum · ſi aūt omne ee unum
aūt ex uno corpore ēm ee unū
motū · et iſte motus ee ī omni
cōe ratio uelonor q̄uo hēt plu
res ptes ad unū cōe ſimplicis ·

mys iste ē motꝰ ꝑ. et sic dekent
cōes spissa sic aqua ⁊ tra ꝙ plimus
hmt pres sic ista dns ueloꝯ. aste
dere quod ipe grys. nos aut ndē
mus hꝰ ḡrud ꝙ cōe multa spissa
ndema neloꝯ. ꝓcedē dearsiz
cuꝰ nulla ē cōd ñ ꝙ sit ḡrium
elim grys. ꝑ istus ḡ sīus ⁊ roneꝫ
nāles. et ꝑ ē ꝙ ḡbent de mathē
ndupnt in ꝑmissis. ⁊ ꝑ ē ꝙ nūc
ubiꝫ ndupnt ep testimonio
aristis ꝙ mot ncēl cē sit nulta prā
ritur expsse ꝙ nō ē pōle ut elim
tūm sit vnum. ℞ q̄m vt omia sic
ḡnabilia ⁊ corruptibilia ꝑm tō
ul nō.

d Dicunt ḡ ꝙ ep dictos seq
ꝙ nō elemēta nō infinita
sunt ꝙ nūm nō vnum
tm ꝙ sint ḡnabilia ⁊ corruptibilia. ⁊
entre quod ꝓbant de nūo eoꝝ
dēmto oz inpere in ekā sint
ꝑma cōi simplicia ⁊ in sint
ḡnabilia ndema sub corruptiue
pnoꝝ ē simplicia. ⁊ dēm sūt
ꝑpetua. ⁊ dum aut ḡnabilia. et
o nō ꝑ statum stri dēmate
nūg ekoꝝ ñ ꝑ stat in ⁊ ḡnē
sic simplicia corpe. ⁊ strum
ḡnē ꝑpetuoe ⁊ immobiliu cōm
. aut ḡnē corruptibiliu. ꝙ ē
d fuit nob declarand tūc sinaliq
strat suma nūi eoꝝ. et ꝙd
sūt nō. ⁊ ē ḡnabē ꝑsre oz sine
ekā sint. athoms sine sīus cōr
sine ecē figurata pratim dubiꝫ
sine ꝑ ꝑositatē simplicē. ⁊ ꝙ
tā. sine alr ḡnabē nō ampliꝰ
. sndm ḡ ꝙ nō ē pōle ut ekā dstru
tur ⁊ incorruptibiliu. sic ꝙ dffi
mtoꝝ sūp ꝓtra ampliatur. cōd
ē ekā ꝑm pres amis remouēt
ꝑ corrupt. et hꝰ ḡbatur ꝙ indu
ronem. ydemus ē ḡnē ⁊ aerē
et. aqd et tram alr respdm. ⁊
hꝰ sine ampliatur pres ꝑm apōm
ḡbitate. sine ꝑm apōm ḡnitate
. ⁊ sine ecē pres ampliatur ꝑm
rdēm ꝙ nocātur athoms. sine
ecē pres ampliatur duplabiles.
gnabē ē lōm. ꝙ ad ꝓmū
modū prud ꝙ ꝑ ē ul fingi ꝙ
ekā. cum ē ndema ekā respdm
⁊ corrūpi ꝑm pres. ⁊ ama iterū
ntr illa respdm nadit in infi
nitū aut stat in ꝙo incorrupt
et ꝓcū ꝙ hoc dētur ducemus
ad impole. ⁊ si respdm nadit
ī infinitū. vtꝝ ꝙ ēē respdm
sp ēst. ad cmpe nō respdm
ꝑ ꝙ elim ī toto dēm incorrupt
ēē. tue oz nendū ꝙ tpi respdm
nisi ꝙ ꝑ. mensat ē ꝙd sine
ssue respdm ad actū sit in
finitū. ⁊ si nendū aqua ē infa
oz ꝙ tpi mēsans ad dē nāe sit
infinitū. ⁊ hꝰ ē ad qualibz pte
ꝓtā ekā successiue. incepta hēt
sūd respdm ꝑ tpis ꝓte alia
et alia. mthis. nec corrūpitur
ꝙ respdm ñ ꝙ ē ḡnabē. ḡnō
ḡ ꝓtā successiua ī infinita sic
respdm. si ḡnō sp ē ēē respdm
corrumpis. ḡ tpi ḡnōm ē ēē
tpis corrumpis. cū ḡ utrūz sit ꝑm
finitū ꝑm cūd tempd quo ē fi
nitū ḡ duo infinita ꝑm finem
tpis. quoꝝ vnū ē ēē. alterum
sūd ꝙ ē impole. cōe. ꝑm ē eos ꝙ
dignit eternā ēē ⁊ mūdū (⁊ tpi)
nō ē pole duo ēē tpora infinita

corrūpi ꝑ se et corrūpit eos et finit in se ipo ꝓpe desserend et tūc eclam corrumpi à xpo. hoc het ꝓ̄ sit ꝑ aiam. ꝑ. s. ignd nō ꝑt tēpe in ipm vniuersū vniuersū ignd nutriūr et stat et ꝑ illa genera et si ignis ita finit corrūpitur qui hēt sibi rem aiam inter. ētra ela. tūc oz ꝓpz elam ad corrūpatur. corrūpitur ꝙ dr impossibile ꝙ ꝑ naturalem motum vincatur sup ipo. et ꝙto e impius tanto e impotentior resistere. xpo et magis cum corrumpe et sic hebetur ꝓpm. sed aut ꝙ sit ꝺm moderatore qui se magnos exercitus hunc sine ꝺm ꝓtatem e. xpo. ꝺ. ordinēs et. ꝑ. ordinantes cum. dnd et ela nō sim tēr esse corrupta. dicitur ꝙ ī loco et ordo ꝙuat ea sim tēr ꝑ absq; dō sim e. ꝙ locus nō ꝙuat si mutat ut locus ad ꝙ e motus. quit et motus e ad locū. sic ꝙuat locatū. sic nos dicimus in. 4. de. phisicis quit aut locus e sufficies ignis determinate. sic locus agit ad corpm locatū. si hō amit locū e nō quiet ei in ꝙ e locus. ergo cor nō ꝙuat ela sim ad motū. ꝑ sit in ꝓpō. ꝙ locus ela se extingenda in vna ꝙtate. dant m. dicta tū s. de pugnat et agit et pcedentur ab inuicē. ꝙ ꝺ. ad ꝙd fiat ꝙ nigri sint corrupta sim tēr. et hō sg. et nos ieiunium ꝓpter os sm phia ignos loquentes. de dilucio ꝙlz eli sit. ad. sic ꝙ ꝑ in enumeratione dilucio ꝙ hēt in ꝓ̄ rhemen ꝙlens. et cō tenet

et ꝙlz elm sit tēr et corrūpi. non corrūpi aut sim tēr ꝓp equalē rārū grōnis et corrupnis. sic optime declarē in fine. 2. de grōne et corrupne. ꝙ hoc nō e tpis loquendi de illo. sic g. oīno sit ꝙ ela sit grabilis sim tēr et tadentia sub corne. ⁊ ⁊ ⁊

q. ex quo sic ex suo gnis fit gno eloze

Ultra ꝙ hīta hac ōne ꝙ ela sit sim tēr grata et sim tēr tadentia sub corne dicimꝰ ꝙ tue ꝑtur nō. aut ꝙd e grata ab eo ꝙ e actu cor. aut ex eo ꝙ est actu et nō cor. pō hmō cōcedi tem. et si sit grata ab eo ꝙ e actu corpz. aut e e ad corpz ab eo ꝙ e elm ad ꝙd ꝓpinquum ela. aut grantur ex cor eo ꝙ grant ex ꝓpe. iste enim gones sentur. sicut ꝑhibi ra pteah. ꝑ. s. ela sint grabilia sm tēr. si ē sim ptem essent ge nerabilia et corruptibilia. tue regno eord est ꝙ modo ꝓpinqꝰ e di ssolubilis ꝙd sim futuratem et ꝓcuret ut ex cor aut ex nō cor grarent. respnam aut ptem ꝙd dicitꝰ ꝙne. si ē abus dicat ela ex nō cor grari et ꝙ nō cor ꝙ dr grari ad ꝙnat ꝙ sit sbm grōnis eo ꝙ se mot nem pōt ee sine sto ita ut mu tard. oz ꝙ ꝙ nō cor ꝙ e sbm ge nerationis sit eis nō cor septi tum. s. ab ēm corētate sm. aud ꝙ tū pō hēt dmōstionē corpo reitate. et hō e pōne matiā ꝙd entem sine corpeitate et accidētibꝰ

sue aud ꝓsita ē indiuisibil' ꝛ nō im
plet loꝝ. ad hꝰ tū ꝙ ipd induat
corietatem ꝙ gnām. ⁊ ꝓpaſtē
loꝝ in quo gnetur corꝑs ꝙ ge
nerari dr ep nō corē. ſꝛ ſ ꝙ dnte
cla gnata ep nō corē. ꝙ mte ge
nerand corꝑs ſit vacuū loc. et
ſint dimſiones ſeparate a mō. ꝙ
tles dimſiones ſeparate diat
ē vacuū et imane. hꝰ aut ē ipo
ſ impoſ ē dr corꝑs cla gnata ep
nō corē illam. aīa corietatē hnte
nꝰ ꝓt dict ꝙ nō corꝑs ep quo fit gnō
dicat alte nō ens. ꝙ tū gnō nō
habet ſbm. aīa. ⁊ ad omēs antiqs
q̄ uenerūt in hꝰ ꝙ ep nō nꝰ fit. aīa
corꝑs ſ omē gnatū. aut ſit gnā
tum ep ne q̄b hēt ad quid cor
poreitatē. aut ep eo ꝙ ē actu
corꝑs. et nō poſſit fieri gnō ep
eo ꝙ nulla hēt aīa corporeitē.
⁊ ꝙ dict fieri gnō cōꝛ ꝓmo
ſ fuit cla ep ne ſ corꝑs ē in actu
ſi aud hꝰ dictū. indebit uerū ſeq̄
impoſ ꝙ nos ydem q̄ omne
gnand corꝑs ē ad ep quo gnat
ſint in eod loco. ſꝛ ydemus
ꝙ act ſ ꝙ gnām actuꝝ forū
ignis q̄n ē gnatꝰ ē in loco ign̄s
ſi ſ cla ꝓm tū gnata fuit ep cor
actu ēpnte. tū ad corꝑs nō ꝓm
tū gnant aīa ē in eod
loco in quo fuit cla ⁊ penetrat
ipm ꝙ tū ſ q̄n gnant cla ep
ipo. tunc duo corꝑa fuit in eod
loco. ꝙ ī gremio lune ꝓm hꝰ erat
corꝑs ꝙ erat ante cla ⁊ erat
ſbm gnōm eoꝝ. et in eodem
gremio fuit cla ſtuor gnata. ſ
in ipd gnone opponꝰ ꝙ ab
cent in loco bono. ad aud dare

ꝓ ille loc in quo gnata fuit cla
ante gnōm fieri in corpe. ita
ꝙ in ipo nō fiat ad corꝑs. tū ſeq̄
retur vacuū ee actu. ⁊ ſic ſeq̄ret
eq̄ dimſiones loꝝ ſeparati a corꝑe
gnato ita ꝙ dimſiones ī nullo
corꝑe ſbō ocō. hꝰ aut ad ſuppō. eſſe
dnm ee impoſ. ⁊ aud huiꝰ ꝓpoſ
plus eppediat ī ſine ſm phm
ad dnm ꝙ ſbm gnōm ſimplicē
ē corꝑs nō determinatum dimſiōn
et hō cui dr corꝑs gnatur ep corē
ꝓnſ ſbm gnōm ꝓ actus ꝙ nō
fit corꝑs eq̄ corpore ꝓpe. ꝙ tū
faceret actū eq̄ actu ⁊ nō eq̄ pō
ſſ aud dr ꝙ corꝑs fit eq̄ eo ꝙ pō
ē corꝑs. tū ꝓnſ ſbm gnōm ꝓ
ſe ⁊ alle audet ee corꝑs eo ꝙ mā
a corietate nō dmdunt ſꝛ alibi
ē ꝛſpm ⁊ hꝰ mō dicendo nō ſeq̄
ee actū. ꝙ ad hūc gnat corꝑs corꝑs
ē ꝙ actus. et ſic ꝓplet locum
mēt ſeq̄ duo corꝑa ee in eod loco
ꝙ idem pō ē corꝑs corietate ge
nerari ⁊ nō duabꝰ corietatibꝰ
et ē vna ydem ſm eām corietatē
in gnato et eo eq̄ quo fit gnō.
ſꝛ duplex ſphra ē hꝰ alibi eſt ep
planatū. dcpauma ꝙ mēbza
. ⁊ dcima. ſi corꝑs gnō cla fit eq̄
corē. ⁊ hꝰ dict ee corꝑs ad ante
cla. tū ſeq̄ ſtare ad corꝑs fuiſſe
ante ſtuor nōs ꝙ nos cla nota
mus. et tū eſſet ad vnd cla
ad iſta ſtuor. et iſta nō eēnt
ꝓxima corpō. ad aīd aliud corꝑs ꝙ ſit
ante cla ee ponē. aut ⁊ eſſet
ḡue ut leue ⁊ alias hnd ꝓpue
tates cla ad. aut nulla hēret
ſtitatem cla ad. ſi aut non
hēt ſtitatē ad cla ſeparatū eſt di

qua

qualitatibz sensibilibz el'orū
et amoru quiē p grūes et lēues
et p alias sensibiles qualitates
sequit aūt ste a sensibilibz nō
extremis ū grauitate et mutuū
corpoz. cuius motz determinat' de
betur ns loco determinato ad quem
mouet. in quorūz ē loco et dicē
debito et ad illud modet ut nāli
ut volentar. ss si mouet violē
ter. tūc habet motū adūentē
oportet p ad aliud locū habet mo
tum nāleī p cel sēdis sīlr ste
pz ex omibz antedictis et hs est
ē ypothesis. p quā ostensū ē cē separatā
a sensibilibz qualitatibz et amoru
se eīs detinur et in loco nāli ut
amittat quod oportet quod di
fferret ab ipso grauī el'ato
et hs ē verū sīlr pb. p positum
fuit cē ad corpz aūt el'a ē ex
ea. et sīlr ē ns mot' p grauī
ex ipo. p ex mathe ē nichil ge
nerat. ex p nō alteratur qua
litatibz sensibilibz. p si cel dicto
mō in loco. oportet p ē p ge
nerat' ex eo cel in eodē loco
p sic supdicit. et ex quo sit
grauī sīlr in eodem loco. ex qua
tā ostensum ē ex rectificato p nō
fuit el'a ex nō rō ns ex corpore
alio ante se existente. relinquit
ut dicam. p el'a grauī ex
se moueat. et cū nullū eoz est
inter ea. propter cū ordinemus
p grauia eoz nāl ē p aggregatum
ex grauiū ul cōm homogeneoz.

¶ Cū vt el'a grauē a se mo
ueat sm latitudinē sicut ex
tremū de centro

Habito aut ī p'ē. c. p el'a
grauitat ex mouetur
ons ē sicut sm q modo
ex moueat grauitat. et
eo inducta mō quos dixerut
antiqui. ut videam si sit con
veniens int eos. dicam q p si
el'a grauitat ex moueat. aut gra
vitant ex moueat sine alteratione
et trāsmutatione. sīlr dixerunt
emp. et democritus fieri grauiū.
aut grauat ex moueat sine alte
ratione et trāsmutatione. p modū
p dixi p'o. q ds cōz respōdi. ad
sufficiens. aut ē alius modus q
grauat ad moueat p'ter dicens. tūc
p fiat aporia. alteratā et trāsmutatā
ad moueat. inuestigemus q p mo
dum. hoc ei democritus nō possit
el'assta et simul q nos el'a nocta
mus. et emp. possit ista simul
el'a ed. tū grauitas in hoc p
vtq negant altaridem rōz esse
et eadem gradu. eo p emp nō t
toto alteruī dicē el'a. ss pō p
pua aggregari adinuicem. et p
quidē dām ē q. istos. p ista gra
vitas venit ad sensus suos p
ignoraū maior ē nō p quam
aliquis intendat affirmare
ad ē. et affirmet p tota simo
nem ex quo sej ipm nō ē. ita
est ista intenderūt. quare ē ne
cessū gradu q aqua ē de nō esse
in ē. et adūgerūt tota simonē
ex quo sej demeta nō grauia
ab moueat sm nerā gradum. ss p'n
fallacē q vēr ē ē nō ē. ex p sin
istos rēs gradata nō exit de nō
ē ad ē. ss pō de ē occulto ad
ē mā. sīlr fit in ortu filiorū et
partu mulieris. p filius q dum

fiunt in occulto equit ad aptū · et
nō equit de nō ē ad ēd · pmissa
ēi grone nō egradunt res ām
equites in occulto · et apparet
· sicut deus egnē occultū in lapi
de egredi ad aptū p percussionē
lapidis · sic deus essendo leporē
clausū in vase · q̄ nec · sic grā
· gratur ep vīm sua · q̄ p̄ō gratu
et nō actu · et grat̄ p alteracōm
qualitatū actuare · et passuare
· p sic trīsmutacōm · quocūq;
g̃ ponit nō fieri nē ep p̄ō n̄ p
alteracōm · trīsmutacōm · · ostēde
tur p ep nō n̄ fit sm nām · nec
ē p dictam p aut p̄ō grām actu
ē intus aut ē adūtore ēp̄ō · · ſ
quidem deus ēd actu ē intus
tūc ponit latenā formarū
et grām n̄ ē ni equitū occulti
actu equitē ad aptū · sic emp ·
et denotatiū et analogorū
dicunt · · q̄ aut ponit adūtore
formare · ē formas · dic sicut
p̄o formas omō dari a trīs p
partē · et equitēs · dic aut op̄d
nes medie sūt int · sicas p · ſ · p̄ō
grām fiat ep nō sm nām · relin
quitur g̃ illa q̄ ē p eductiuū
omō ep vīm i q̄a sic p̄ō p alte
racōm et trīsmutacōm stricē · ep
simone aut cere q̄ ponit la
tenā formarū deinde multe
res mēdales equi p desputacōm
fidei nō pt · sm dictes · et latitacōm
et p grām ē equitū entē in actu
de occulto ad aptū sic p q̄
res latens ē in alīq̄ petitate
actu · et deinde manifestatur
quem ſpssāe contrata ēmoū
gnte · n̄ addit · de equipere · q̄ p
nō hūt · eta p n̄ nona ſpietas · nec
nona qualitas · q̄ sit lenitas · nec
grauitas · q̄ p̄ nō habuit · et hoc mem
tabiliē ſpetur · ō omīs illos qui po
nūt gnām ēe p modū equentis
de occulto ad aptū · dicit · ō hoc
p aq̄ actu occultata ē in aere q̄
eo p nō dicit aquā grauā eo
aere · n̄ p egredi ad aptū · que
p̄ō occulta erat in p̄ō · nec aut
ipsemet · · cognoscunt p motū
aq̄ p̄ gnām ē gnē · q̄n egressa
ē ep aere qua · q̄n latet · q̄n ipo
q̄ ſt tante grauitat ēet q̄n ē in
aere sic q̄n egredi ipsū meret
deorsū · cū g̃ nullam oīo ſpstet
alteracōm · trīsmutacōm · oz
p illā g̃ gnē dicit · ē sola trīsē
de loco occulto ad locū apertū
· et sic oīo nec occultata leuior
oz ēe quā magn̄ ffestata g̃ ē
oīo absurdū · · amp aut cōi cul
tatē in alīs · q̄ illi dicit ēe eas p
impetū eo p occultacōm impe
tuosū ēe dicebāt · nō amplent
maorē locū quā sit locus sue
ē debitus p nām · ꝫ nec ipsemet
p q̄n aer sit ep aq̄ in q̄ latet · nec
dicit aduersarius · locū maorē
aerē quā sint ille in quo latent
· omē cū subtilē videt hīc locū
maorē quā grossū · et hoc quidē
manifestū ē capiendū in alte
racōne · trīsmutatiōne leporis
in aerē hūditas aut ſ clausū
fortiter in vase · et leporet
intus · tūc inflatur · ē quē locum
maorē · et cū ſtendit nas · ſi nō
hēt ſpiraculū · sic p̄z in vtribus in
quib absq̄ ſpiraculo clauditur
manifestū

mustū. ꝙ frangunt ꝙ musta ena
ꝓtacōm. si aut sic hēt res ut
dicū ē & credā nobis ꝙ rep nō
augeāt ꝙ nascūd ꝙ ingrediat
ī ꝑtē & ꝓficiat destrue ꝓtes
suas ab ipsis. ita ita ꝙ ī ipso
nascno expādantur & diffen
dant. cōtra h. n. nascūd nō ē ne
dum augend latitandū. nec
mī ē ꝙ nūd ē pōē ꝙ cor ī cerebrū
aut manū ampliat land maiorē
quā ī ipmo debet. ē. g. aer ī aīa
hēt locum ꝑtē ꝙ hēt ego aquā
& aīa nō sufficiat ei remīe sicut
ōnsūd ē ꝙ nās ꝙ stridē ī capo
rat hūdi ī ipo. ꝙ nō aēre po
tendā ē qui ē stridul fortea
nasa. nedū aīa ī ī ē strīgi dicā
Nec aut nō indeleb ita stridi
aquā. g. aer aīa nō latet non
latet in aīa. nō ad cor ī aquo &
cor. Amp aut seq. adhuc stra
ctus ꝙ tādem aliqd remane
at ego ī cor. ego ꝙ nullū ē cor
naleat grāri. ad et aut cor
latet ī alio nō ꝓt dici ꝙ cor ipy
ipis latens sit infinitū ḡm ult
mū. ꝙ infinitū ḡm ultima ī
nullo cor ē ꝓcludi ꝓt. oz g. ꝙ aut
abstindā gnō vnq ego alio. aut
ꝙ in vnoꝝ ē finito inclusa sint
multa infita nō. hoz sint finita
ꝙ ulnā. ꝙstat ergo ꝙ ad ergt in
clusum abscindendo ꝙ aliqua
ḡtalis sui egredi. sicut si ā
tarum ego trā capiat. aīa. nō oz
oz aquarū aquā ego trā capta
& ā. aīa. gnō ꝑficeret ut ex aliqua
aliquid. et sic deinceps. g. si
finita fiunt aīa in trā tandem
tō ꝑficiet. et nec ego trā ma
nētē nō ꝓt amplius fieri aqua
ꝙ ē absurdū. aut oz dicē ꝙ ī fi
aīa infinit trē. ꝙ ē adhuc absur
dum ꝙ ego infinite ꝙ nūm quā
gliby ē finite ḡm ulnā ḡstrui
bund infinitū ḡm ulnā & ceteris.
sic ḡlatū ē ī lō placere. & trē
ꝛsecretur ꝙ infinitū ḡm ulnā
& cer acu. et nō hī esset ḡclusū
ī trē sito ḡm ulnā ꝙ cad ē non
intelligē. Sig nō ē certum
ꝙ ela nō sint ego alys alia ꝙ sepa
ronem & egressionē lateremus
ad manifestū. ℞ ꝙ in quo ꝙ
ꝙ nō ḡnant ela & adhuc ḡm
mutacōnē nī figure resolucō
nes ad infinitas.

Relinquitur aut ego phūtes
ꝙ ela ḡnant ad inuicē
ꝙ alterationē. et de hīs
remanent adhuc duo modi quos
tangē dicā. aut ei hī alteratiō
ē ꝙ figurarū mutationē. aut ꝙ
resolutionē figurarū ad infi
nitas. dico autem mutationē figu
rarū ḡm ꝙ una nata variari ꝙ
figuras alterari dī ḡm sit rotun
da & ḡm sit quadrata. sic dicā
cibum meo manū dicunt trāre
figuratē dīuīas ego quoby sit
ignis & aer & aīa et trā. ꝙ hoc
ꝓbare habent ꝙ ex figuris infi
nitis ēent dicē elementorū
resolutas. aut figurarū inter
ꝙ admodum ferunt dicere plō
ꝙ figura ignis ꝙstat ex tri trigo
nis superficiebus triangularibus & resol
uitur in eas. figura aut terre
ex octo superficiebus quadratis
& ī infinitas resoluī. ita ꝙ cōtra
hūt dicās ꝓpinquitatē mīe ex iste
superficiebus. ꝙ si ela dicantur differre

ab mysē ep altezine vsq; ꝑ
figuras q̄ dant elis eē ī spē · et
rōm · tūc scl̄ nūo ꝙ oz ponere
elim eē athonid · ꝑ si dr̄ oppo
· ꝙ elim ē impossibile tūc dīone
figure q̄ dat̄ elis ꝙ spera ffra
dra dimidē · sīc si ignis dimidi
dīone pirami dis · duplū · dimidi
aut pirami in nō pirami des
sz in ea q̄ dr̄ in geom̄ duo sīc
trātula · quoz ver̄ in tres di
midiū pirames · g̃ ignis nō
dr̄ in ignes · sz in ea q̄ nō sūt
ignes · oz g̃ ponē ꝙ ꝑma ignis
qm̄ ē elim ē athonis · cui aut̄
rōne ꝛc ꝓ trē er trā · ꝙ spera
rum in quadrata nō dimidit
ē · h̄ naturā figuraꝝ figuris eo
ꝙ trā ē figura · si aut̄ fiat al
tezans eloꝝm ad primum per
resolucōm figuraꝝ ī superfi
cē · tūc ꝙ superficies dr̄ sit ad
duē eloꝝm · nūc scl̄ ꝙ simple
sit ꝙ ꝙlīz elim fiat ex ꝙlīz
· ꝙ luz videret quod ex ipis tri
ē ī ignis ꝑtī ꝙ ipsū videnī · n
ꝙ nō ē mīm ꝙ sit elim vnd · quod
sit cōe permutacōm ē altacōm
in ꝙlīz elim ē nō ad ꝙ ipse testi
ficā in hs in quo nā elis cadit
sub ipsu ꝙ ē in trīsmutacōne cuīlz
in ꝙlīz g̃ ingeneraū ꝙ scl̄ g̃ istos
ē ꝙ dr̄ dūt de ipsibilib; h̄ cuius
ḡrium nō nūcat ipse ꝙ ipose
ualido videnī trām ē aquam
resolui in ignem ē aerem · et
ipse frigoris videnī ex̄ sicci
tā aūt hō errōris est ꝙ ꝑma
rerū nō accepit nec̄ ē in hō
intentōne sue acceptōne · quia
ꝑncipia geometrica ꝙ etna sunt

ꝑ̄ credit ꝙ nō
ē elim alterat
ad ꝙlīz hō ē ī ad
ꝙ alia alterāt ·
ē nō alterat
ad alia ḥ forte
dicendū esse
trām ·

nūlliby corrupti · attribuit · sz ponit
quosdam simōs filios adversoribus
suis de ꝑncipiis hēditauerunt ·
et ad illas rerū ꝑte vadebat oīa
q̄ fiebāt in celi nūlliby · trāsiit in
rerū ꝑncipia · posuerūt ee celum nō
corrūpibile ꝙ rerū · illud nō ē ita
ꝑm si nos de ꝑncipiis ꝑncipiorū
loq̄mur · tūc ꝑncipia sensibiliū co
rruptibilia sunt · sensibilia et
corruptibilia · ꝙrema et mīa · ꝙ quod
fuit corruptibile corruptibile
ē · et ꝑncipia ꝙrema rerū semper
manēt · et incorruptibilia sunt ·
sed pena · et mors rup̄ta · sicut
ꝑncipia celestiū · sīc aut̄ ꝑncipia
corruptibiliū sūt incorruptibilia
sīc ꝑncipia mīa ꝙ ꝑncipia fortitudinis
in fine ꝑncipiorū · et nūc
aūt dicā oz ꝙ ꝑncipia rerū homogenea
ꝙ silua et cetera sunt hoīs quoꝝ sūt
ꝑncipia · ꝙ trā geometrica nō erunt
ꝑncipia nālia nr̄ es · plenius aut̄ et
quidam alii antiquoꝝ ꝑncipiū dicendi
docuerūt sicut q̄ numeri ex̄ pille
bant mathēm ꝑncipia incorruptibilia
ꝙ nōte quid inuenerūt in ipis ·
et cū dicunt ea esse ꝑncipia nālia fe
cerūt ꝙ ꝙ facē assueuerūt illi ī
fuerūt in ꝑncipiis ꝑmodū vsi ei
ratione impōsuerūt · sīc de
posuerūt impōsuerūt ꝙ cum
trāsit eos studere ut assimilarēt ·
ꝙ proburent ea q̄ dicerēt q̄ erāt
ḡnia ignium ne vidērent · subtā
here · et ne sīc dicerēt sicut
quibus imbuti erāt q̄dammodo ꝛc
nos aūt dicimus ꝙ in quibusdam
rebus magis manifestum sūt nāt
ꝑncipia · quod ea q̄ effluunt ex ꝑncipiis
sīc · sīc in mathematicis ꝑncipia ꝙ ī

illis

illud ep̄ p̄naptis p̄mis opportet̄ / gred̄ in p̄incipiata · sm̄ quē
buscdam aut ep̄ ē p̄ ꝯplenta ſ̄
ſtarta ſue ultra nouora ſue nob
ſē in natis ꝯpōre ꝯplere ma
nifeſtant̄ ſenſu · ō ep̄ illus oz
nos iudicare de p̄ncipijs ꝯpōre
ꝯlia ſint · cō ep̄ ꝯplemēto nē
p̄ē ꝯpp̄ſ̄ ſm̄ ubi in nā tr̄ep̄ſi
ne illuꝰ ꝯplem̄ p̄ ē aīe ꝯpatri
ōnalis ꝛ ecēſted ſē ē mory ep̄ſ
oz nos ut̄pe iudicaꝝ de p̄nci
pijs eoꝝ nō p̄ iudicaꝝ p̄mor
pē ſ̄ ſē micorumpūa uempe ē
iudicaꝝ nē eoꝝ ſ̄ ꝯplenta ſunt
etim iudicaꝝ ſimp̄ ꝯpōre ſuoꝝ
oīd ep̄ſ ſē ē ꝯplemēta ſ̄ finē
ſm̄ ea ſ̄ ꝯpꝛia ſue illi ſē ꝯple
mēto ei arte ſ̄ p̄ma naturā
et ꝯplū nā ē res ſtarta · illa ei
ē ultimo inuenta a nā ſ̄ arte
mechanica cui finis ē ꝯpatuꝝ
· et ſ̄ ultrā ꝯpatuꝝ trā in arte ſ̄
nā ē nos ſenſibil̄ cadeꝝ ſub
uſu · ep̄ illa ſ̄ oz ut̄pe iudicaꝝ
de p̄ncipijs nē ꝯlia ē debeat
· uenientes aut̄ ad ꝯpōm̄ reduc
tiuꝝ impō / lūt̄ ſ̄ ſtruntur ad dīa
eoꝝ dictuꝝ ſ̄ p̄ ad ipi ꝛ reduc
p̄ nō ē elim̄ alt̄ra ad plibet
ſ̄ pō ad ē ad p̄ alia ſ̄ tantur
· p̄ aſſendit ad d ꝛ d nō abſurd
ad aliud ꝛ ſ̄ forte ponit̄ eſſe
trām · nūc ſē nemō p̄ trā ſolla
ſit elim · p̄ ſm̄ ſ̄ trā ē alt̄m ad
p̄ ſit reſpūs aliorꝝ a illa nō re
ſpuꝰ ad ad ſm̄ extremā eorum ·
her ei elia ſunt deſſimed ſup̄po
ſita · unp̄ ſm̄ ea ſ̄ dnt ſeq̄ ſ̄
eluid ē triangulos ſuppleos ad
tūſmutatiōm eloꝝ · ſ̄ aūt
nō ē remed ꝛ ꝛ gens · eo p̄ natura
nīquid habūdat / ſuppluꝰ ꝛ de
ffiat in nciūs · aūdit aūt triangu
los ē vicinos in permutāne eloꝝ
adpuſtē · eo p̄ eloꝝ ep̄ inequalitas
nūo triangulus ꝯponūtur · ſ̄ ꝯ
dicamus ignē ep̄ ꝯpp̄ · ē triangul
et aerem ep̄ trāgl · erit ſuppleꝰ
ꝯpp̄ · triangl ſm̄ mutā ignis in ae
rem · et ſm̄ eſ̄ mutā aer in ignē
tūc deſſicerit p̄bis · ſ̄ ſic ē de alijs
mutacombꝰ eloꝝ adpuſtē ſ̄
oīa ſm̄ eos ep̄ inequalitas nūo tri
angulos aſſistit · unp̄ aūt ſ̄ nō
hūt ē p̄ quē ꝛ̄ fit ep̄ roꝝ
· ſ̄ poꝛ ep̄ nō ē ſuppficies ei
nō ꝛ̄ ē ep̄ ſ̄ dnt fieri ꝛ̄ gnom
nſ̄ p̄ dicta p̄ fiat ep̄ ſuppficiebus
ꝛ̄ſpōdt̄ · niſi ſuppōnat̄ una ſ
nōs elis in tm̄ aduenientes ſup
ficies ſic ꝙ formis ſtabilis in cor
poꝛeis ꝯſtituendis · ſ̄ hſmōdi eſti
nō dīm̄ ſm̄ ſuppficies ſic trans
mutatoꝝ · unp̄ aūt ꝛeq̄untur
ut̄pe p̄dicta ſua poſſe p̄ non
ē corpꝰ homogeneū ſuccepte
rōnis in homogē · ē p̄ſ̄ ꝛ̄a
dicunt ei p̄ ūd eſt ſuppōnd in
geometrica · i ei ſuppōnt elimed
et ſuppficiē ē corꝰ in homogē
dūde in infinitū · et ſic ꝛ̄ſedit
p̄m̄ ſenſ̄ p̄ ē ſtimand p̄ nūm ſtimq
que ēm eo ē dupſibile · iſti aūt
ꝛ̄dicunt hunc ſenſ̄ · dicūt ei non
oē ſenſ̄ ſtimand dupſibile ē in
ſelia ſue homogenea ton̄ ne co
gant̄ ſtradere ſue pōm de ſi
guris · q̄ uidet̄ bn̄ p̄ quedā ſi
guratē figuris pōt̄ nō poſſut
dīde p̄ dīne in homogē · q̄a
pōnt̄ p̄ dīne in pōnt̄es
dūde nō p̄ · ſ̄ poꝛ ſ̄ ſeruatilia

et deinde ē dicōe serratilia de
nde pnt in pyramides. hec sunt in
equales pne pyramid. dico q̄ p
illu qm dent cubū eūs equū ex fi
guris p dicā ostensum et spera
ē diffiniend plus pnoze cōm per
figuras ab pyrmidē cognit nullō
p dictū q̄ pma cōi figurē destin
ata nō deficiunt dicōe scdm q̄
ē dicō in homogē figā ē pma
mydis a figā spere pma dicone nō
deficiunt ī homogē. hec ē impi
ramides ē spād sē scpe dictū
si aut hec ita se habēt. tūc sequ
tur scd q̄ pp ignē pdicōe acqp
ta nō sit ignis. si oz q̄ sit cōis q̄ē
ante elim ignis. q̄ pp pōr ē toro
ē simplicior et cōis nō sit elim nec
ex elō oz q̄ sit ex. ppō. q̄ michel
ē psūg elō. ū q̄ ē ex elō. cū q̄
omē cōis sit elim vel ex elō oz
q̄ ista pp pdensionē ab igne a
cepta sit elim ad easdē nocumēta
ela. et sic ulla nō sue pma q̄ figu
rā cezunt pyramides aut spheras
aliq aut ulle dico. q̄ omēs illas
que stabūt differēcias seū impe
nūo. nō ē q̄ ē figa sphere su
ffice cōis ipsi ī implet angu
los sue capacitatē angulore su
ffices cōlos. nō q̄ ē figa effi
ciens cōis ū ī angul sue corpo
ralit implet capacitatez angu
lore cōliū ē hō gratiā cogun
tur ille dē q̄ ē dare figuraz
superficialē sp̄ exponūtur. non
implent loc ē capacē angulore
cōlū. et hac tm figas ille acce
luāt cōib pmis pro dictis spe
cificē. q̄ ē figuras attribuē
dictz corporibz sicut dictum sup

figurā. n. q̄uor basiū triangloz
equales triangl et siles equ
attribuerūt figam aut sexa
sium q̄ratore equalē tre dede
runt figuraz uero ē basium
huiusm triangl equales ē simi
les aeri dederūt. triginta uero
basiū triangularū equalū geo
ssezut ad et illā ī hec. qm. pen
tagonas bases equales ē siles
celo attribuūt ē dicunt. nos
aut existimam q̄d ē falsa ē ratā
nonabz dicta. ostat enī cōi
ostatu ex coelestibz q̄ sit ex tā
dyametro mūdi ē ab isto. sup
ficies aut includens corpi sit
ex intersectione duaz dyametroz
ad angulos rectos. q̄uor linea
ē longitudo ē alia latitudo cōis
oz q̄ p oēm figā ī superficiali ī
cludere hēt cōis. impleat q̄uor
angulos rectos. ita q̄ nō plus
nō minus. due enī linee se secā
tes ī superficie cōis faciunt
duos angulos rectos aut ēqles
duobz sē ytā in. ab. therem
matē p̄ euclidē. dico q̄ q̄ pau
cē sunt figē p̄ oēm aliaz que ad
replendū ad punctū omni simple
ant locū sūt tres. sine in cōi sine
in superficie sine ad sit superficiē
sine ad diminutū sine ad nichil
ex figis. n. superficialibz non
sunt nisi tres q̄ implent capa
citatez q̄uor angulore rectoz
qui sunt capacitatē rei cōlis
ut dicūm. ille aut tres sunt
trianguli nā tm̄ possibz triangu
lus. si ille tm̄ ex est equilaterus
ē equiangulus. et figura equagom

et

et figura quadrata · vtrum ex hac
eade in centr hec ꝑ angulos re
tos aut ꝙd ꝓior pens · sic ꝯ
inter figuras angulosas non
sit ꝗ tres ꝗ implent loꝝ ꝯpli
rei cōlis · et quadrata ꝓior ha
bet retos ad vnd punctū ꝙm
nos ⁊ alios implentes absq; eo
ꝙ id remaneat vacuū aut supflud
· angulis aut vero ꝓp triangul equi
latera ⁊ equa ⁊ sic due tertie
vnius remanent duodecim aut tertie
anguli eade facient ꝓior angu
los retos · quod ꝯ ē ꝑs sex tri an
guli eq̄later ⁊ equianguli quor
gruunt in punctū vno ꝓximꝰ
ꝙ sex anguli quor tres trianguli
lord implent spaciū ꝙd angulo
rum supficialiū in ꝓpinquiꝰ
corpꝰ ꝓtā ꝙm ex hac remanet vacuū nō
ad habendū aut supflud · quadroꝝ
aut eq̄later ⁊ equianguli ꝓbāt
angulū hec quattuor tria ꝙ ē vnus
retus et tria rem vnū · quod ꝯ ē
ꝙ sex tres quadroꝝ aplicantur ē
ī punctū vno quelz ꝙ implet tres
angulū corpis ⁊ stringentes spaciū
ꝓior angulos retos ita ꝙ nec
ad remanet vacuū nec ad supflud
· hꝰ aut in nulla alia figurarū
angulosarū ē ꝓuentre · si enim
aptentur pentagoni equianguli
et eq̄later · anguli eq̄s hec
retū et ꝓtā rem · ⁊ ideo in nullo
mō ꝓt sibi aplicari pentagoni
ī punctū vno dua metros se inter
secantes ꝙm plus aut plus spaciū
retos ꝓior · et sic ē de exagonis
⁊ eptagonis · ⁊ ceteris alijs figuris
supficialibus · ex figuris aut corpo
libus hꝰ ē cōlibus nō sunt ad duo · ex
tribus ꝙstituunt ex tribus duabus
tribus aut quattuor pfectabilis se
ad angulos retos · et iste inter
sectiones nullo fiunt alio
retos · ex duabus aut tribus in ꝙsli
dum ex qualibz medietate duarū dia
metroꝝ se ꝙm latera ⁊ longitudo se
mutuo faciunt angulū duobus re
tum · et ꝙd ꝓior anguli rem osten
duntur in superficie ex duabus dia
metris se secantibus · ex quattuor
vero angulis retos ex sectione
tertie diametri ad duas · nō pue
niunt aut in figuris cōlibus aut
deinceps ꝙd due ī implent spaciū
hꝰ vero angulos ita ꝙ ex plus re
mud ꝙ sunt ꝓpinquus ad vnū
figurā corrumpere quam nostra figu
ram ꝓximales ex ꝙ ꝓpinquus
punctū quam nostrum latus
· ex ex cubis ꝙlibz angulis retis ꝯ
tur ⁊ aspicit ꝙnctū inter
sectionis tres diametroꝝ si ē
in eo aplicentur vero cubi ꝓpin
qui se stringerent ī ꝙncto illo cubi
vero vero sunt angulis rectis se
stringerent · implebunt spaciū vero
cōlud angulorū · ita ꝙ nō remanet
ad vacuū nec ad restat supflud ·
anguli aut ꝓximales ex ꝙ ꝓxi
mus ꝙhuc in rotundū punctū nō
ē retus · ꝙ minor retō ē · et hꝰ ꝓbō
ē ꝓpositū in geometria ita ꝙ an
guli hꝰ ꝓximales cōles sunt
equales cōlibz angulis ꝓior ro
lord · ꝙ anguli ex ꝓximalibus
cōles sūt angulis vero cubor ꝙm
hꝰ vero cubi singulariter in vno ꝙn
cto ꝙsistūt ꝙplebūt vero angulos re
tos cōles ꝙ · ex ꝓximales in
vno ꝙncto ꝙmunes spaciū eidem
implebunt · ita ꝙ nichil remanet
vacuū nec restat supflud · si aut
hec ita se habēt tūc non sufficient
figure cōles ad implendū lord ⁊ spa
cium vacuū · ⁊ ex parte multo plures
quod sunt · ex ea ꝙ sue cōr simplicia

Sunt plē duoly · male ꝯ aūbue
rud elis ſīgis ſūpinduas ꝯ ine
rtate ſpatiū cōſt nō implent ·
duos ꝯ eoꝝ ē impole oēs · amp at
eq̄alib; rōnes gra ſtos pdu
centes dicimꝰ ꝑ ſīgī ei⁹ ꝑ ela na
llam hui figuam ēcūales ē ꝑ nos
ndēmꝰ ea aud figuā ſm figurā
lore ſtrēnt · et uariā figam
ſtrenter ſm uarietatē figure
ſtrenti · ſi aut ſīgī eſſet āqua
elis ēcūlis · corrūpta illa · cum
nō eſt figura · et ſic elim ſp ſm ꝯ
corrūpitur · ſm corrūpt · elo duez
ſe figure · ꝑ aut ſīgent elā ad
figuas ſtrenuum lorē ꝓpue
ꝑz in aēr et in aere · quoꝝ utrūꝫ
male ē tūgibile tenuis ſpūs et
hūi figuabile ē tūgibile tenuis
aliens · rā aut ꝑ ſimilitudē · pam
het magē uī recreatiua figure ſue
nſſ forte ſubtiles · ꝑ pulueres
nūt ꝑ ſubtilē ꝑpter ſubtile figu
tur figura aliena · igr⁹ aut
ꝑ extra lorē ſuū ē magē uidē
rerinere figam pncipiem pie ē
ꝑ modum pnūciabis · ſm lore ut
ſua het ſpeciam figurā · ſi ſic ē
nūt nō eſt neē ꝑ ſīgī eli rema
neat ſp in defēne ſua · ꝑdus ſalua
elim ſtēdit · dūplex · ſi em detur
ꝑ non ſiſtetur figura · ſtrenue
rpūs ſz retinet figurā ſp · nec
rum nō ſint ei⁹dem ſīgē ſtrenue
et ſtrenue · ſequitur ꝑ ſtrenue
nō tūgat ſenſū dūz ſtrenue
tūlerat · et ſic tolūq̄retur · ād
ēē lucrū ſm medio q ē impoſſ ·
aut pond tūgit rpūs dūz · ſtaut
deprimi · nūt impoſſ ē dicē ad
hoc ꝑ retineat ſp figurā ſuam
immediate ſpē et ita eli · ſequitur
ꝯ ꝑ ē aīl nec ā elim ꝓpter uariatū
ad figurā ſtrenue · ꝑpter hoc dicim⁹
aduerſitatē nō ſit aīl · nec ꝑ fi
guram ēdem ſp ē impoſſibile
· manē ꝯ ē ſic recte ꝑ ea ſ dicta
ſūt · ſm elis nō ſunt alīq̄ figure de
determinate q ſint eis ēcūles · qua
admodū figure attribuunt corpo
ribꝰ mixtis ſine quibꝰ nō ſalua
ſpēs mixtoꝝ corpoꝝ · hoc aūt ſignū
nullis eli ꝑ ē ꝑtēm nō debentur
aliq̄ figē determinate q ſint a cūl
ſtē eiꝰ lorē corrupte · et deſſēs
ada q̄ monet · ad rpūm nō ꝑ eā fi
gurē dicē ut poſſit eā recipe
· tūc eſt elā cū ſunt ſub figurā
ēm eloꝝ nō poſſūt ꝑ mixtū habere
aliq̄d figam · cum cūl mixti
ſuccreptibile ſuū rpūs · ſi haberent
aliq̄d figam ꝑ mixtū illud non
poſſent ſuccipe in aliquo elito ·
ut ꝯ · ea poſſunt formale figam
in elementate · nullam debent
ꝑtēm hui figam cūlem · ſtē cūl
phi dūt in ꝑle ꝑ ē mixtū ꝑ q ē ſu
ccreptibile ei⁹ formale ꝑ nullā
debent hui formā in actu · qua
ꝑmixtū hūet in actu · illud nō eſt
ſuccreptibile in pō · ut dēm ē in
elis ꝑ nō debent hui figurā
aliquam ſ ſorēm core q ſunt ex
elis ut ei⁹ figurate · ex puncto
ex elis ſunt ſuccreptiua nō ei ē
dūa inter ꝑle ſ eli · nec ꝑ ꝑle pō
ē ad formas cūles tā elementare
quā ꝓpoſitore ex elis · hoc fōs
impetrat nō recipiat · ſ media
tibꝰ formis elare · eli aut ea
ꝑ retinent fōs ſuas ſm aliq̄
modū nō ſuccipiūt cūles formas
in pō · ꝑ nō ſunt ſuſceptibiles
ſuaꝝ formaꝝ q ſunt fōs ꝑmix
tis ꝑ eis aduenientes · ſz ſuſceptiua
ſunt formaꝝ ei⁹ · ſ ſuſceptiua · ſic ꝯ

de octo fe mixb

ez precluge. ela nō figura cēuhez
dqua figura. ut nēz nez sequd
in hypotho possint recipe. vel el'a
sunt sē yle videns sub sensibilib⁹
frib⁹ quib⁹ mediantib⁹ suis fōtib⁹
ydeopiorales ꝙ ex impressione sen
sibilid ꝙ fuerūt rāptus. ꝛc. ad pde
z ꝙ ela adquirunt. ubi nō sepa
rant qualit̄ repōe ab ipis p̄y
mis. et ꝙz p̄m. medā abstrahat
ad abstrd. sē determinat i fine p̄mi
phyc. i tractatu de impressione. ꝛc
ad ꝙ scdm. sūt figē plonis. cuiꝰ
quid qualit̄ qd pde. ut stat ex ellis
raro aut. oē aut sēp. dicē. que
impssa sūt ē ornata. cū p̄m dicta
ista exp̄ssionē cōis. nō sunt mixti
figē. nō ꝙ pde. z ex ḡne ex spe
cifice figurata. cū tm̄

forme simplices elñ. eet nñ spōdr
ep elios suscepturū fore simplices
elñ. et hꝫ ē absurdū. et hꝫ nonō sequ
vñr. qr absit de sanctis fieri ꝫ pri
ñs et hetur in ꝑs phisicoꝝ ep de
rerum ꝓpriꝝ phisicoꝝ. ꝑ qđ ip̄ ē
illaꝛe formaꝛe susceptiꝛe ē apt
ē ꝓpriaꝛe ꝑfōnaꝛe. sed si sic sequ
dēꝛe nellimꝰ tūc sequ ē absurd
in spōso sm̄ sūd formaꝝ. hꝫ ꝑ ē
ꝑfectas elementoꝝ q̄ de mixto elicit
actiua nō passiua sm̄ ꝙ tangit
elñres eo ꝙ nō possumꝰ dicē spō
nō calidū nel frigidū aut humidū
nel siccū ñ in eo ꝙ ē ex elis. Qđ
ꝙ si nos opponāt quid ē sm̄
spōso sño. oppōrtebit ꝙ sm̄ aliq
modū sit. ex quo sm̄ forme sicut
adhuc aut in resolutione ipm̄ spōi
nō reducit ad nrām cōem elōrum
ꝫ ponā ad elñ. et ut ex hoc ꝙ elñ
sint in spō aliquo modo sm̄ actiua
si aut hoc nō forte dē nellet sol
uere dicendo ꝙ elñ manent sm̄ me
dietates suaꝝ formaꝝ sm̄ me
dietates elementoꝝ ad inuicē. sic
nō dē aīe. in fine ꝑmi ꝓpḡe. unde
ē hꝫ ingeniū eo ꝙ sint scales nō tan
quam intensiones et remissiones
et sic nō ꝓpriē intendi et remitti
sicꝫ ē dissentaneū in omñ ꝓpte huiꝰ
modi. ꝑ ꝙ ep̄s auctoꝝ impugnat
tm̄ auctoꝛe dicentes eū latuisse te
qualē. ꝑ ē nō actu elñ sint in spō
et nō dicisse ꝙ sint in spōto actu et
dr̄ ē sicut ignis dē inducendo qđ
hꝫ sequi sed inducta. et dicit ē
errorem arrodisse frechit in nīs
ep ofidencia bonitatis sue ingeniū quod
habuit absq; magno ēsentio ē phisi
in genere aut libri ꝓpḡe ē auctoꝛ
ostendit nō auctōr dicens ꝙ sed elñ
sed unata in spōto generis sm̄ ē

ꝑ nō ē. et nō si auctoꝛes hoc ꝑ
auctoꝛe ꝫ dicūt ē vpd. adhuc aut
hoc dñm ꝙ ē ꝑ ē et ē elond
thud ꝑ ē elementoꝛe ꝙ hñt ep
ꝓpꝛias formas sensibiles. ē aut ē
ꝙ hñt opinatiū nō ꝓbabiliꝰ ꝛōnabiliꝰ
quę sunt ꝓ sue nāles. et ꝙ ad hꝫ
hñt ē contrariū patet. et ꝓbatione
vpd nos dicim̄ sm̄ medietatem
contrapōte altered. et ep hoc alia
quem̄ ꝙ libros ꝫ aīa nutri
ri. aut ad ꝑ et nutrient quidez
sic vpd et nos dicim̄ sm̄ ad contra
riū. ad altered. et sm̄ ad ina
niet. et manet nō pdicō in ꝑfec
to ē et nō destructo. et hꝫ nocat
amī. manē sm̄ aīa diminuta
et nō ꝑfectum nō manet aut
sm̄ et destructo. et destructo
et ꝓfecto. et ad dm̄ quod
inducit ā sm̄ pōt. et nō ē sm̄
non ꝑfecto aqua mixta dupli
citer. uno nullo modo manet sm̄ fi
guras. sōm. qđ mixti opponit et
aīa ex ē fluens ex mistione
tali. elond sic destructo. et ofuso
et destructum. agricola. et sic bre
uiter. loquendo aīa de ꝑfectis
nō nāli. sed. et ē aīa ille sm̄
ē simplex. et tm̄ in se hēt ꝑ
turbes impetoꝛe aquoꝛe mixti
tatis. et ednā. quod ē ꝙ hēt
unū simplex. et nullatenꝰ reperi
tum. sic in sud. ꝑ ꝙ hoc ondi
sic ē. qđ sm̄. ē. sic hēt nāl ꝑtes
ex quibꝰ fluxit sicut ex quibꝰ
pmixtū. unde ē sic se hēt sud
et ē semꝑ sic se hēt. adhuc
et ē. et ꝑ istud ut sic elic
tes hoc. sm̄ ꝓpōs sileno.
cum ens ꝑ quod in ꝓpōsita di
ffert a nō ens. et quia nō ens

et

et eundem nō sit plicē forē quin
forē ē finis ⁊ ꝑfect ultīa dēstinata
sm̄ eē. h. n. solo mō intelligitur
q̄ vnq̄ ⁊ cuiusq̄ nō sit formē mūdi
ꝑ forē. ⁊ fuisse ⁊ indesinere sit in
mūdo. ꝑ ꝓpr̄ia ad formā ultīmā
hūmōi ꝑ dēa ꝑ sit. stabiles nō mūt
dantur ⁊ remittunt ē. ⁊ quo mō
uerē ⁊ ⁊quo nō ēlm. formē cū
ī sint ꝑfectiones ultīme in ñ nō
intendantur nec remittāt. et eō
nec mutentur. talē aut forē
nō hēt elm. sm̄ q̄ ē elm. eō elm
diffinit. ad oppm. sic ꝓ ep̄s ꝓdi
cēs. ꝙ ꝓ nouā formā mūdem
⁊ imꝑfectū et eō est remissibil
⁊ mutabil forē sua. et hoc ē cōad
mā ire ex rectrīa sm̄ ⁊quē mo
dum sustrēpe ē elm. ad hoc. dicēd
forē. ꝙ nō retinet eō nisi quia
effīa. dicit rōnis. nō. dicēs for
mās elorū. ꝙ aut dī ꝙ delēt hoc
nō retinē figuras nō sēq̄. ꝓ sicut
dicimus elm ꝙ hoc ꝙ sua elia non
hēnt figuras dēsinentes. quia
figa ē. nō mutabilē formā stabilē
ꝑfectū. et eō nō ē nec figa nisi
in rōnis. mate. in lapidibus. aut
ē sm̄ mutuā ⁊ ad salua dēs. et la
pides fractā figuras grecus core
. ꝙ aut mutat in aut. ī elemē
tis. aut nulla ē. ꝙ elm ē ordi
natum. ad susceptionē oēs fige
⁊ ad sibi et retinēt figuras
. hēt elm formā stabilē manē
tem. et nullo mō amissibilem
⁊ corrupta figuras elī nō manet
elm sic ꝓpria dicunt. ⁊ sic trēs
⁊ formē ipōs sue figās. ad nō de
terminatas. ⁊ ad ꝓfundā cōtrā
sua in oppm. ⁊ ad illas manere
ex sm̄ modū q̄ ꝓdeterminata ē. ad
hoc ꝙ ꝓ sua de fīe dicere mūdē
dūm ꝙ nūquid plurimū ꝙ elm
habet figam stabilem sic figa ē. sua
formā ꝓfectam ultīme. ⁊ taliter
hēt figuras q̄ ē nāl ex motu suo
⁊ loco suo. et hec figa ē q̄ nō acci
dit. ei in ꝓ ē elm. ⁊ ī ꝓ ē mūdo
ad locū ex q̄ tē aut locū. et hoc
fundā supra hoc ꝙ dominus sum ī lo
metho. ꝙ. s. alio mō moueatur
elm ad motū. ⁊ alio mō ad locū
. ꝙ motū eius ad motū. locus mo
uetur ad q̄tū ⁊ ex ꝙ mouet aut
ad locū locus recedunt. ⁊ q̄tū
etiā. ꝙ hoc q̄ ꝓ soluēdo ꝑtorū.

[nō ꝙ alr mouē
elm ad locū ⁊ alr
ad motum

**Q. ij. quod rōs sit mquerēdas
quib⁹ attribuit figas q̄s elis**

Rōnes aut phorū quas ad
duxerunt dando elis figuras
nō sūt ēntes qualita
tibus elorū sm̄ gs mōdes sūt q̄ sūt
grauia ⁊ leuia. ⁊ dant ⁊ ꝓpri
etorū sm̄ quas agunt ⁊ patiunt
. ī sūt ardentia ⁊ frigidā et
humidā ⁊ siccā. nō ex hoc dant
moribus ⁊ accidentibus eorū. dicunt
. ꝙ ꝓ ignis figatur figa sperica
⁊ alij dicunt ꝙ figatur figura
pyramidis. eo ꝙ ignis due figure
sūt ꝓpriissime motā ⁊ maxime
mobilis. quod alij alie fige magis
angulose. et cū hoc ē ꝙ nō spa
tiet in loco ꝙ nō tangit
de superficie plana supra quā iacet
. ꝙ pyramis nobilis est. nō. similiter
aut de pyramide ꝙ nō stat supra
basim. ⁊ iacet supra superficiē nō

ea q̄ dicta sūt. hoc ē qual' ed
facit frigus grādinis q̄ ē uehe
mentis ⁊ stricōis. frigus aut
uehementis ⁊ stricōis ē fua
cris figured rubed ut dicit eo. p
rely non mō de frali ⁊ sf. de te
rrē t̄ hō. quæstit in mēc̄ ꝑ. ytra
hor dicim. q̄ tra nō quæstit t
obloros equalē. ꝑ in uno loro
tm̄. qui ē loru. hō ē centr̄ mundi
et motu trē sine om̄. quere
ē q̄ hō loro ꝓpinquo ⁊ remoto
q̄ō loro istum. dd nō uf̄ ꝓhibe
ri ꝑ tm̄. male ⁊ q̄ꝑ ē figa
sūa q̄ frigdo ⁊ stringēte. ⁊
figa equalē ordinat. ad quæstē
in om̄ loro. ⁊ tra nō quæstit ī
in loro uno. sile. aut hoc ꝑ ar
el'a q̄ quæstunt in lor sūis ⁊
q̄ē q̄ē loru sua manētur. et
ꝓpriē in libro ꝓpinq. ī motu
ē melioz quā magno alio
loro. ita ē facit. ignis ⁊ tra
et ē alia. cuj figa frigoris
facit. quæstēe. ez q̄ ignis
quæstenē in loro suo heat fi
guram frigoris ⁊ stringentis
⁊ q̄ē loro sud heat figuram
motu ⁊ simile tra et. pliket
alioz ⁊ametroz. ut ꝑ. aut
si ignis adustionis ed sic an
gulū. ed omnis angulus ed callor
ē. erit omis angulus ed callor
hiz ed̄ calor ē sm̄ plg ⁊ impg
sm̄ q̄ē maior ⁊ minor ⁊ ele
mor. ed q̄ omnis elementū
attribuūtur figure angulose
ed el'a erunt calida ⁊ aduren
tia sm̄ plg ⁊ impg. elin empe
ocli hūsmōi. et el'm. pm̄. hūsmōi
⁊ uegmti hūsmōi ⁊ sic de aliis
sūt ed angulosa. q̄ sm̄ plus
et impg aduretiā. figa om̄
orbis dimidiū ⁊ penetrat sic dicat
denotatū eo q̄ upa ē unus de numo
angulor sic̄ sup dicū est. ⁊ si el'a
ꝑ angulos sunt admixta. nō
distinguūt ꝑ calidū ī cōi. ꝑ pon
erūt calidū ⁊ differūt ī calido sm̄
plus ⁊ impg. dicēd aut sīlit ē et
uand. q̄ sic nō pnt fieē gradus
el'a. q̄ aut sīlit sit ⁊ unum p̄ ex
hoc q̄ ed angulis pō ed calorē q̄
se. nec sic cōi greoy ed calidi
⁊ adustiui eo q̄ hent angulos q̄
se ⁊ dicit mīs q̄ plg ⁊ impg. eo
q̄ quo ꝑ ad hmōi angulos insepa
rabiles actuassimos. sic ē angulus
stringens. qui indimsibil ē plmed
rectum sic̄ ꝓbat in. q̄. ij. theoremi
tertij euclidis. quos ꝑ aut anguloz
hmōi maioz actiuos dimsibiles. et
quo ꝑ ad rectos ⁊ quo ad obtusos
⁊ sic dicit. ē q̄ calidi plg ⁊ impg
q̄ ed̄ rōnem q̄ quid primū sic̄ ad
⁊ primū dicit calidū sic̄ si ē q̄ in
geometrie scribi sūt q̄ trēs an
guloz ad rectū minor q̄ nō dicit
q̄ hmōi rectū. tūc aduing ingui
rēma ab eis cōi nāli talis effa
ctus ⁊ radij. aut q̄ ad angulorū
et nō sufficit ꝑ matḥ. impg empe
q̄ sic̄ pnt ⁊ q̄ reddit de ij. cōmi
nēt ꝑ. ibi ꝓbatū ad ꝑ q̄ corpō
nāli hmōi ē. ut puncte q̄ ē angulor
q̄ hmōi ī cōi. cōi aut mathē. cum
in solo sint intellectu ⁊ imagina
tione nō hmōi ē. q̄ ē. aut
angulis ad q̄ ē q̄ hmōi ī cōi non
differūt. si pōs q̄ cōi ⁊ ē. et
ad si q̄ ē. aut dicit ij. tūc ij. ad
angulo q̄ acutus. et sic nō ē causa
obtusionis ī. aduentū. ⁊ sic q̄ fiet
obtusio nō ex angl angulis. ⁊ ita
nulle penitus. anguli ed obtusiones
reputāt ⁊ cū nos uere ē q̄ acutū

angulariū fiant abusiones per
ternū · et cū nō dicunt ꝙ angulo
sitae fiunt abusiones · ipi aut
nō tradut ꝙ dicunt / ēē mathē
ēē numeū hrē ee & hrē angulos
& ee mathē rōm eorē ꝙ sut ꝑ nū.
mꝰ aut thrēum rōne cū ree
aduersus sit / sīē igneꝰ & orb et pi
ramꝰ sit aduersus ꝛ ꝙ igneꝰ
sit orb aut pyramꝰ · ut ꝑ argue
retur sīc · ome aduersus ē orb
aut pyramꝰ igneꝰ ē aduersus · g̃
igneꝰ ē orb aut pyramꝰ ut utr̃ꝰ ꝙ
. Nod aut dicunt ad hꝰ ꝙ igneꝰ po
tius aduersus ꝛ orbis simr̃ ꝛ
et pyramꝰ ꝙ penetrat ꝛ scin
dit em ꝛ diuisiōm ꝓpter aduersitat
. dicunt g̃ ꝙ si ꝛ cedunt ꝙ orb
ꝛ pyramꝰ diuidit ꝛ scindunt nō
ē tñ necē ut sp scindant ꝛ di
uidant / omogenea sīē diuidi
tur · ꝙ nō ē necē ut sit or
bis diuisꝰ exorte · aut pyramꝰ
ex pyramide ꝙ duo dō ēē rōnes
orū · diuisio g̃ orb ꝛ pyramidis
nō fit egrēs igit · ꝛ igneꝰ diui
/ igneus ꝛ elim placet in ꝛ homoge
et ꝙ mult ꝙ dō sit orb ꝛ cōd
pyramidis in homoge · mult
impoē sīē / mult ꝙ rectilī diui
dutur in duo quoꝝ utr̃ꝰ sit rectē
lius · et scissa diuidi in duo ꝙꝝ
utr̃ꝰ sit scissa · amp aduersꝰ
ei omēm igneū figurā figura
sīe ut pyramidis eo ꝙ diuidit
et scindit · cū igit magis cōueniat
sibi bonitē et egregiē · ꝙ diui
dere ꝛ scindere · scindit ēt ꝛ corū
pit · cū ꝙ ē orb agreneū ꝛ diuisꝰ
aut ꝛ egregiat omogeneū sibi

sīē fiet color nāl in oīb igneis hoīb
ꝙ uiuunt ꝛ gnāt et tuēt / omogē
eōr · et etherogē segregat ab
illis ꝛ corrūpit ꝛ reuocat ea · cū
g̃ egregiꝰ sit sīē gnō ꝛ ēē · et sc
gregiꝰ sit corrupꝰ ꝛ nō ēē · et igit
egregius · ꝛ ciuitatē segregatē
qū ei egregiat ꝛ bonū homogē
sibi · tuē segregat ꝛ corrūpit
ꝙ sut etherogē effici ꝛ permix
tum homogeneis · ꝛ nō egregiꝰ
ē · diu sine segregatiue · ꝛ segregi
nū ꝓpter ē sine egregatiue · cōd g̃
sit ꝓpter intentionē egregiet et
hāra segregiet · tuē aduersus ꝙ
figuraī igneū ꝙ genera sui ope
rationis oportet ꝙ careāt ei figuris que
mentē utrāq; expellūt sīe · ut ad
minus figurent ipm̃ ꝑ genera
operis ꝓcipiūt ꝙ ē egregius · hī
enī dignū attribuūt ei quod segre
gatiue · sīē ad dicend ē · amp aute
rum calidū ꝛ frigidū sunt hrēa
m sue imperitiis q̃ sunt sīe qua
litates · tuē nō ꝙ prem figuraī
ab eis frigido · ꝙ si aduersetur
ei figuraī aqua oportet ꝙ illa cōt
hrēa figure q̃ est cōd calidi · ꝙ
hrēe ꝙ sē ꝛ cēlestes rōnes sunt
hrēe · nulla aut figuraī deū figure
ē hrēa · g̃ nō ꝙ frigido hrē figu
rum ꝛ hor ē magnū inconue.
si ei ens cōe attribuit figuram · tuē
omēm attribuendā ē · uel si unū
ned hēt figurā q̃ ē cōd sīe imputre
tuē nulli attribuenda est figura q̃
cōd ens hrēa sit eidem grue · et
ep cos ꝛ ut hic grue fluat · quam
aut eorū uidentes nēmtem / sed
studuerunt ut poniēt aquā tam

frigi

frigi th in elis & dicunt ignea aqua
ti & inferna. dicunt enī q grossiores & magnitudo prod frigi
frigo. eo q magnū nō penetrat
in poros rē. et si d ēet ēt frigo
ris tue nō caliditē & frigiditē sint
oppōita opponeret q puncta & subtilitas q̄ liū penetrant poros eōrū
ēt caliditē. sequeret q̄ eē h̄ q̄ caliditē
& frigiditē duū sufficiēz̄ retur. i eēn
sm duū sūtes magnū & pui & nō sm
figurarum duū sitates. cuiꝰ in cadā
spē figure inuenī magī figura et
parua. sm dicta aut ab illis i cadā
figē spē nō erit magnū cālitatis
ignis & parui ignis et magnū
frigoris. q̄ figa q̄ spem figurarū
ē cō ignis & ustiuus. q̄ magī
figa ē ēt ignis q̄ ē infrigidō. sic q̄
q̄ dicta sunt sūt sic ē cōiter et
cōmunissime q̄ elē. ab inuicē non
distinguent & figurarū dicās. sic
q̄ dicās cēles & inferna aut
sup̄ inducta. nō aut cōi ꝑtes di
uersar sens. puta q̄ sit calidū. frigidum. humidū. siccū. & ꝑ sua opa
tutes q̄ sua figuras & lineas. et
ꝑ sua opones cēles q̄ sit mo
tus uoz. nō dicimus q̄ ipsa sit
singlariter sit & tes & opa
nes cēles ēsse in eis sm nūa
corp. ex. quibꝰ ē uporū diuersi
cida. sic et hoc. sonus q̄ dicitur
uāz ab aēz. ambiens. sonus dicās
eloz ab instrumēto. & nos de illis
i pte sequenti in lō sequēti. & i parte
differenti ab aēz. ad z̄m lūm. ꝑgēdū sic
de primo sequēti. ē aut assignanda cām
ter & dam. i sono ut ab illis dicunt
sunt differenda

Incipit q̄ hūb
de celo & mūdo sequitur agit

de grauitate. & primo de na
turis & lenis sm̄ communes a
tiquos. & primo q̄ intentio h
bris & qualis procedus in eo

Ample⁹ aut nūc requirenduz
est grauis nue de grauis &
leuis & experimenta utriꝰ q̄
diffinitionū ꝑtes & cōsideranda q̄ sit ui
tas & qua de eo elta sunt in
formata imperitoꝝ hoīes q̄ inqui
sitos de motibꝰ locabilibꝰ elementoz
de quibꝰ nos hic intendimus ꝑtes
& q̄ regionem huic uppetentium. et
sibi regnationem. dicimus hoīes
uppetuid in elis. nec sensus nostri
eloz q̄ut nobis appent certissime
notum esse ad hoc sufficiūt in q̄ inqui
rimus de motibꝰ sm locū. sic in
pte p̄ma istius libri de. ce. & mū. tra
ctamus. nō aūt nos decet nunc
inquirere de cāis locoꝝ leuis et
grauis. nō intendimus ut de cāis
formalibꝰ eo q̄ ut ꝑtinet ꝑtes
& nō habent cās effectrices naturales.
ante quas aūt inquirendū de hoīs
imperitoꝝ oz nos determinare quid
significēt p̄ nomā istius. nūi dicimus
q̄ ut in nō nomā grauis ut leuis nisi
res ex ē aptas extra ut moueā
motu ꝑtis recto. q̄ nō grauia et
leuia sunt nōa grauiū & leuium
& nō ē ꝑtes nota intrinseca oz q̄ leue
et graue diffinientes ad nomā q̄
formalē fecerūt in grauē et leue nō
indigentes ad h̄ notore extrin
sico prudentes. si essent ut ꝑtes passiue.
omnia. n. aptā passiua motore egent
extrinseco & q̄ ē effectiua in actu. sic est
uidere in puncto ꝑ geometrum
quod nec sciendi geometricabit sine
doctore nouerit extrinseco. geomet

sic grā eē dicamꝰ eē in gnē gīnis
et ligno. nō tn vtiꝫ sit vnꝰ nē gra
nis. alīn aut dicimꝰ lene abe ꝯgrue
abe. et tut sic Zmaragd nāt. pmꝰ
aut. phantes nichil eē dixerut
de gram ꝯ leuy absolut ꝑ dissimilit
ea qut simpl' opponunt. ꝯ dissimi
lerut grue ꝯ leue sm. qualitates
dicūt tn. nō ei puenit dissimi
lsse hēt qut sunt Zmaragd nāt
simplicid. nec retulisse ad phīm
modū de ipis. ꝯ pond grue et
leuis dissimilit qut ad deorsū. ut
aut nos michi dicta anqueird
et fusius ꝓhendamꝰ uolumꝰ
dissimiles ea sm. qd alie dīe dissi
mientes ea sic. Nō ꝓ de nīo eē sim
pliciꝰ sit que sempitne mouet
ad medīū. et de nīo eēdē sit
q̄ sempitne mouetur ee medio
sursum ꝯ deorsū aut mouentur
ee nō mouetur. ad loc' qussimꝰ
ē sursū ꝯ nd quo. ad nos tn et
illa sic' lenia. ē q̄ntꝰ mouent
ad dꝑ ē mēdi mūdi mouēt ad lo
cum q̄y simpl' ē deorsū ꝯ illa sic'
graua. sunt aut q̄dam a nūdo ī
nullo tēntes ꝯ negāt. id ī nāt
do eē simpl' sursū ꝯ ad īmundo
eē simpl' deorsum et ꝯtra ꝯ nād
eē sic' nō puenientes ꝯtra at
fuerut ꝑm phantes q̄ parum
adhuc dīgnū hēpotant ultra
multa ꝓcedentes. ꝯ ad dīcunt
nichil ī mūdo eē sursū aut deorsū
simpl'. sīc. ꝓpter ad nos tn. in
dicunt. et. ī. sm mūdū. et sperum
sperd. qd ē sile ꝓpter. et ad dice
runt in eo nō esse sursū ꝯ deor
sum sīc. ꝙd querit ratez sperē
sīc sol ī medio iste dicit ꝯ hanc
nō sic in qo ī sm. ꝓcedit sursū
ad loc'. Si aut iste non decernit
nīe ꝓbē ꝯ. cer ꝙ ambulans
ī loco uno ā quo pedes hīet re
mam et ī alio loco ambulās pe
des hīet ad aerē ī cruce eīt
ambulans pedes figit sup ramū
ꝯ sub inferiꝰ ī subtus pedes suos
ꝙ nemo usq; ad inferiꝰ reh em
sperud. ꝯ nīe si idem eēt in om
nente nī pedes suos nēd sit in
ferius eē oporteret. q̄ti pedes
suos ī inferiꝰ emsperud. ꝯ nīe
q̄nterentur ad aerem. ꝯ caput
eē q̄nterretur ad ramū ꝯ sic. im
bulans in uno loco sic in om
ni loco nō ambulat. q̄d ambulet
in alio loco sic in cruce. itaq; nd
q̄nuntur pedes eē ī loco pedū
pōrē. ꝯ oppo nō eo ꝙ sic ē in
ferius q̄ ad nos. aer et ī ē sub
tus inferiꝰ ē q̄ ad nos q̄d ꝓpi
qua. et reh emsperud inferiꝰ. in
ferius ē q̄ ad nos q̄d ꝓpē aer
et eē nī hō ambulet uertendo pe
des inferiꝰ. nīe oz ꝙ ꝓpietat aprid
antipodes pedes ad aerē ꝯ non
ad ramū. hꝫ. aut ingens declīnes
nōe uocamꝰ. ornzontē mūdi sur
sum ꝯ deorsū ꝙ ꝓpē loc' ī ē. ī. est
sim' ꝯ deorsū ꝙ ꝓpē loc' ē ꝓpter et
dignor ī nā ꝑ aborū locorū. et
similr sursum ꝯ deorsū dīe simꝰ
pora sic' sm nāz sm ꝙntēz dīe
ēp allo autē q̄dicimꝰ ꝙ sī mūdo
ē ourden ꝯ me sm nīm. tue oz. absꝫ
dē ꝙ ī mūdo sit. ds loc' simꝰ sur
sum. ꝯ ds loc' simꝰ deorsum
et hꝫ. q̄dicimꝰ in ꝑ sup hoc libro
ꝙ hēp mora localis rerū nō ꝓt
eē ꝓfinqua. ꝫ ad ista sīlē nemo.
et hꝫ quidem ꝙfitent multi an
tiquoꝝ. loc' nō sīlē finnaē ad
hꝫ ꝓducunt rōnes. et illi eē ꝓbē

upterius gñe ⁊ leue dra alt̃e firma
aut nō ē tñ eor eo ꝙ puenerunt
relud nō ee ꝺ ſem ſpam ſine emiſ
perud ⁊ nō grāde tñ. ſꝫ tñ grāde
de tñ ud ꝙ ſ̄ nō nōc. nō ēt puta
tant relud eſſe rotūdū. ſꝫ ſtim
ee ꝙ modo ſempr̃ tulit. dicebant
nñ ꝙ ſurſu illud ſemp̃ tulit ⁊ ſur
ſum ēt ee ꝙ ē in me dameꝫ
ee ⁊ deorſum. ⁊ eo dicto ſtoud
ſeſ ꝙ nō ingꝛ ingꝛ cirūffereꝛ ud
⁊ ſpaſſid eo ꝙ nō ingꝛ ⁊ cirūffereꝛ
ud. nō ingꝛ t me ⁊ deorſū ſꝫ ſm no
ſtrum emiſperiū tñ. Et tñ ſi hꝫ
gredimꝫ nō ſeq ꝙ ē ſimꝑ leue
ꝙ nō ad loꝛd ſimꝑ ſurſu ⁊ ſimꝑ
graue ē ꝺ ꝙ nō ad loꝛd ⁊ ſimꝑ
⁊ deorſū. ꝺ. ad aut ꝙ ſm gꝑoz
ad ad ē graue ut leue ⁊ ſm. eque
due res ſut equal̃ vni⁹ ut ſm tñ
magnitudinē ⁊ ſpiſſitudinē ſue
(⁊ tñ eaꝝ una mō neloaꝝ. ꝺ. tres
ſine mō infinꝝ ſuꝝ ſuꝝ. ille
aut nō ponit ee ſimplices. qm t
ſimplicit nō p̄ ee ꝙ ille ſ̄ ſut
magnitudinis ⁊ ſpiſſitudinis
equal differaꝫ t neloꝝ maiori
(⁊ minori. omia ēt ſimplicia eſſa
ēt equal̃ ſpiſſa ſut equal neloꝝ
ꝙ aut ſuiſſent duas ſpē. ſicut
eed et lignū ⁊ hec ēt ſuiſſent gꝑ
tñ ꝙ eſſe ꝙ ſunt in equalia ſm ne
lentatē ⁊ tarditatē. magnit
aut uoro dimſiones equal qualit
⁊ ſpiſſitū equale dico ſ̄ ſut eſſ
groſſicei ut ſubtilit ſm ſpiſſitu
ēt rurſum hꝫ eſt ſm equalē hēd
ꝑēs gꝑuſ ſm ſitū ut remote.
ſic ꝙ diſtinctē grauꝫ ⁊ leue alt̃e. ⁊
ſm gꝑtem dict. dico ꝙ plures
eor ꝙꝝ tractauit de hys duabꝫ
magnis. nō tractauit de hys in
ſm ꝙ dñt gꝑtiue. dicunt enī
fratres de ducby quoꝛ motus
ē equal in hꝫ ꝙ ad eundē loꝛd
et in ſpiritū cūm uenit nō ueloꝝ
alio deſtendendo ut aſcendēdo.
hꝫ aut ē ꝑeze de gñe ⁊ leue
ſm. gꝑtem dict tñ ⁊ nō alt̃e
et ꝙ dicunt gñe ⁊ leue ſm. gꝑ
tem dicta. ee opinati ſut tñ
diſtinctionē dediſſe inter grauꝫ
⁊ leue alt̃e dicti. cū tñ ſimo di
ſtinctionē eor in hys ſm. gꝑ
dictis nō ſit. hens diſſinctionē by
eorū ſm ꝙ alt̃e dñr.

¶ Ꝛ de ꝝ
placone opinionꝫ illoꝝ qui
dicebant cām gñis ⁊ leuis ee
gꝑtatē ꝙ atomꝫ ⁊ ſuꝑfia
etc.

Ut aut melꝫ hēat nor
nā dicendū uolumꝫ oſtē
dere ſimones antiq
de grauꝫ ⁊ leuꝫ. et exponē eos
ꝙ rōnes quas induxerunt. dicꝫ
ꝙ. ꝙ ſtam antiquoꝝ deperiū
gñe et leue ñ uniꝫ et equal
ee ꝙ ad gꝑtatē ⁊ illi gñe alem
⁊ eq deperiunt in hꝫ ꝙ dicunt
plez utriuſ ipoꝝ gꝑtē ſit ee
ſilibꝫ ꝙ nūm. nō gñe differt ꝺ
leuꝫ. ꝙ graue gꝑ ee multoꝝ ſili
buꝫ. et leue gꝑ ee paucoꝝ. de ſ
gñe ⁊ leue nō differūt ꝙ ꝑ multi
tudinē ⁊ paucitatē gꝑtem. ea ſ̄
ſunt ſilia in ꝺ. ſ̄ gꝝ ee
ꝺ differre grauꝫ ſuſtē plu
a mundi gñe. eo ꝙ plez utriuſ gꝑ
ritatē ee ſilibꝫ pribꝫ plumbi
nō ⁊ gñoꝝ ⁊ pbꝫ prud plumbi
et in mundi grauꝫ ſut pauco
res ſilēs plumbi partes. ſilr
aut ⁊ de ere grauiꝫ et mundi
gñe. et hec quidē ē ſtā plumbꝫ

pm

in rhomeo · sic et dñt de omnibus
similibꝫ in spē · quoꝝ vnū ē ignis
alio plꝰ ꝑ ē grauis · q̃ illud sic het
pres plures · et mult grauē ꝑ
ꝑ ē mult ignē q̃ eundem sic het
pres pauciores · idem aūt dicat
in ligno ⁊ plūbo dicēdo ꝙ multū
ad plūbū ē ignis ligni nisi q̃
de pluby ignis hēt plꝰ q̃d ligni
· opinatur aūt rō ꝙ pm ex subtly
ignis supficiacꝫ · et hi ꝙ vnd et
eund esse cuꝫ aere · ⁊ de hꝭ ꝓpē
hoc sic esse opinetur ꝓter ꝙd
plūbꝫ ꝙd tore resolui ⁊ plā ignis
dimittit spēm · et ex hoc ꝙ
q̃dam ignis de grauibꝫ hēt plꝰ alii
nō descendere · q̃ ꝓpque in aq̃
in q̃ nō descendit ligni magis
⁊ grauē · et q̃d ignis de
gravibꝫ hēt multo min descē
dere ꝓ cui · q̃ ꝓuocꝫ videmus
in aq̃ subiungi lapillos · testū
q̃ ignis in vtriq; estate ⁊ hyema
rām deprimit inter grauia
⁊ leuia · nichil differt de grauī et
leui absolute · hꝰ aūt · strictū
videns q̃ in rebꝰ simplicibꝫ
inueniꝫ ignem ee leuē sem
pitie leuitatē · sue ꝙpetuū
ad · ⁊ sue nō ꝙpetuū · ad · et
in semp nō sursū · et videns
terrā ⁊ res ꝙpinquas ei ꝓfundis
habundat terra ee sempitie
grauit sue ꝙpetuū · ad · ⁊ sue
nō · et in semp nō deorsū
· si aūt hēt ita se hꝫ hoc non
est necē q̃ ꝓ deorsū ꝙpetuē
aut ꝓpinquē triangulatorum
superficiē ex quibꝰ ei ꝑ plom
ra ꝙponūtur · nō ignis sup
· q̃ si esset ꝙpe dñt · tūc ignis multꝫ
⁊ magnꝰ tardꝫ deberet in aspen
dendo ex ꝙ ex multis quasi triangul
· et ignis ꝙnus in aspendendo
deberet esse velox ex ꝙ ex pauc
triangulis hēt · quoꝝ · hꝰ aūt in
ndem ignē · q̃ ignis maior ⁊
ignis tanto aspendit velocius
et ignis ⁊ minor tanto deprimit ⁊
facilius ⁊ aspendit tardius · cuꝫ
aūt si cor ligni ⁊ leue ex ꝙ ex
homogeneis pauc quasi · ⁊ ignis
ex ⁊ graue · q̃ quasi ex multis ho
mogeneis · et dicit rō hꝰ ꝙ ignis
et aer ſ aq̃ et terra quoꝝ
ex triangulis · ſ nō differūt in
ignē et leuitē ſ ꝑ multitu
et pluralitatē triangulorū · ita
ꝙ quasi cor sue leuis ⁊ ignis
ꝑdicit rām · hoc multꝫ aer
⁊ magis de ignē · et a qua pau
ra et parua · q̃ multꝫ aer ꝑ
plōrum ex pluribꝫ triangulis
quasi quod parua aq̃ · ꝑ hoc ⁊ ne
long descendit multꝫ aer deor
sum · quod parua aq̃ · et pauca
aq̃ vehemēs aspendit sursum
quod multꝫ aer · hꝰ aūt ⁊ hꝭ sen
sum · dicꝫ ignē descendunt
grauia deprimunt grauia et
leuia plōra · et ꝑ dictū no
dum diffinit ea · alij aūt non
q̃ sensiūt in diffinitorem hāc · ne
cessarie de rō leuis ⁊ ignis
ꝙ modꝫ qui dicꝫ ⁊ · hꝰ diffinit
ea ꝙ alid rām quasi sit illa quā
introducit dicꝫ plōra · ⁊ me
lius dñt illa ignis sint antiqua
res plōrū · et hoc mirū est in

phantiby & posteriores ꝓsp̃icuo
res & q̃uerunt quid pores eo
ꝙ posteriores iudicant rõnibus
eorum ꝙ ꝓtulerit eos· nos eod
modo dicim ꝙ ḟtum tñ sp̃ficiꝫ sui
ipius· et hꝰ tam melius quã dicã
antiquiores qui ponũt athomos
quã posteriores qui ponũt sup
ficies & videm ꝙ cor̃ durabil
& ꝑ sp̃fa sui multitudẽ & ordinatos
hñt poros & ḟtuosa in ꝑmu
tatione sua & uelocius descendẽ
tes hñt sup̃ficies puncteres
sic ḟ ens in & corruptibile & ꝙ
gue & leue nõ cõtingit ep̃ mul
titudine ordinis ꝓue homoge
neoꝝ ut puncte existẽ· ꝙ
si utraq; cõtingat ep̃ illis· nec
graue et leue nõ erunt inequales
sp̃fa· ꝫ tñ differẽt multitudine
& pauci tẽ sup̃ficies rõ erunt ẽqlis
sp̃fa eo ꝙ sup̃ficies rõ sup̃fi
cie alia nõ aplicat· ita ꝙ aliquid
remaneat uacuũ int̃ duas sup
ficies ꝫ ostenditur· hꝰ aũ rõ esset
sp̃fa & nulla ratio si ep̃ sup̃fi
cies rõ ordinẽt· Saluat ordino
nem uolumus fuisse inter istas
duas opiones· nec dicimꝰ ꝙ illi
qui apponũt ep̃ priby indiui
sibiles· ita ꝙ dicunt ea apponi ep̃
primis figis sup̃ficiei ꝙ nõ diu
dantur in omogẽ figis illis sic
in tñ hꝰ sup̃ficiẽ ordinẽ nõ po
ssunt reddere tam dicẽ leues
et graues· nec in simplicibꝰ nec in
ordinatis· nõ aũ possunt dicere
ꝙ ex hꝰ dicẽ sic magnitudo et
paucitas sup̃ficiei· ꝙ tũc ẽ
ro maior esset sup̃ficies tanto
ḟtuor esset in cor̃ ens ordinatũ· qua
oid impole & intelligẽ & ꝙ sup
ficies differant ꝙ grauitatẽ
et leuitatẽ· illi aũtẽ qui ordi
nant cor̃ ep athomos corũ tres
dimensiones hñtes sic ḟciunt
democritus & lentipus possunt
reddere tam dicẽ grauis & le
ue in simplicibꝰ que quidẽ est
intelligibile hoc sit ꝑ se· ꝫ nõ
reddit in simplicibꝰ nõ est in
ordinatis sm illos eni differunt
athomi ꝙ magnũ & paruũ
et dicit ꝙ corpꝰ simplex ordi
natũ ep̃ magnũ semp & grauis gue
ut aq & ita· ordinatũ aũt ex sub
tilibꝰ & paruis athomis semp
leue ut ignis & aer· ꝫ ordo
situs nõ & ꝑse reddẽ hanc tam
dicẽ· cor̃ eni ordini ad sensum
differũt sm modũ ꝙ detinent
& hꝰ & ꝙ in dens multa corpꝰ
parua in grue & ordinatũ ep̃ in
nobis athomis· sicut & eos et
propue aurũ & grauiora corpo
ribꝰ maioribꝰ ordinatis ep̃ grue
ribus athomis sic & lana· aure
& ꝑ plꝰ hñt de priby aq & ignis
cũ sit caliditas & humiditas et liquida
· et lana plꝰ hñt de priby tã
tũ ad michil horũ conducit ei· athe
mi aũt aq & ignis modici sunt
et subtiliores athomis tã sm
democritũ & lentipũ·· ¶ Sm
de mixtacone oꝝmoꝝ illoꝝ
qui dicũt ꝙ uacuũ & plenũ distat & gra
uitatẽ & leuitatẽ

Intiquiores aut alii dicũt
sufficiat sui in tã grue
et leue ab hijs qui ꝓno
mittant sui dictis· uacuũ esse
tam leue & plenũ & tam grue·
ẽ

X cñ aut pñtes uacuu sit hupñm
sit dicendu in .x. phisicor. et qñ
dam eoꝝ dicunt, et uacuu sepa
rum a corpib. et quidd esse uacuu
et ibibitu et diffinitu et in corpib
et cñ rara et ea porosa illa corpa
sit fñ quos ph. quidd alij fue
runt qui uacuu tam leue esse
dicunt de nichilo quo possi
mus uacuu plurium et corpib
et diffinitu in ipis. et hec corpa
rea huiꝰ dñsiones. quarū una
sunt q dicit q leue et q stat et
maiori uacuo quod aliud mag
leue. sue h dicit pres ples plem
sue grauedines sue equales. alia
aut sunt q dicit q leue et q stat
ea maiori uacuo et minori pleno
quod ad p tm mag leue quod ipm.
tertia aut sunt q dicit q leue est
cui ipsum ad primum ad plenum
maiori et quod ipsum uacuu alteri
ad plend q tm mag leue q ipm.
hui quidem dñsiones quid loꝝ
in .lf. c. interendu ymo ure. set
pmogatiue rones hꝰ leue q dicit
uacuu et tam leuitate. dicit q ob
stn q uacuu q tm in corporib im
pulsꝰ ea stuppa sit mouet cor
et q h mod cñ ipis. et h cñ dicit
esse uerd donec fortasse milta
corpa magis in grauitate sint leu
ora alijs minoꝝ eo q tm magnis
de uacuo tm plesp in minoꝝ
sit pp tm magna spongia et parua
plumbo. hec ei dicit cñ tam q alia
rõ leuiora sint maiora spissitudi
hꝰ tm et messe quis sit pro
ea equalibꝰ in mo grauiꝰ corpib
minoꝝ ymoꝝ et tot hui pres
entes q nichil sit illa et ut alij dicu
nt dicunt q ad leuitate rõ

ab alijs corpib grauioꝝ equalibꝰ
et primum quid apponendu et ut plꝰ
de uacuo sit in leui quid in eo
q tm mag leue. hec ei sit apparẽ
mo apponendu. et sm hunc modu
dicunt q una res est leuior ut
ignis quid alia. hijs aut obiectis
dicunt q dicit uacuu nichil cñ
et leuitatis diminute dicit ee si de
netur eis q no dicit plenu. quoniã
ei distinguit tam haru duaꝝ unꝰ
tutis sue pondꝰ q uacuu et plenu
indigere ut no sint. nichil ut dicat
uacuu nichil cñ tam leuis q ut addat
plꝰ leuis. q. hñt de uacuo plꝰ et de
pleno nichil sue de rarietate nichil
q idem dicunt ad pleno. si plꝰ no
addiderint. sequitur eq dicit eoꝝ
leue nichil cñ leue. q sequitur ei illo
nes ignem leue esse eo q tm ipso
t nichil uacuu quod in alio spacio
cñ. et sic ex pone eoꝝ nichil
sequit error. ut si. magnud auri
leuis sit igne pesno eoq sm ipos
plꝰ inest ei de uacuo. accipiemꝰ
ei parud ignem et stat q tm illo t
ad rois plen et multiplicat illud cor
poreitatis accipiat in magno auro
interuiꝰ spacii nichil uacuo. ad q au
rum multiplex sit ad ignit. et q
multiplex sit uacuu q tm in auro
ad uacuu q tm in igne. et sic aurd
magnud leuis t igne parno q tm
sensum. q sm fuit et diminu
tum q dicerent uacuu diffinitu
in corpib esse tam leuitate. ut aut
melioꝝ putent antiquoꝝ pones
strenui q idem antiquoꝝ uacuu
cñ in medio isto cõ negauit luce
gredere. ipm cñ ee medio. et
illi cñ nullo mõ penitꝰ addegra
mus et leuis nõ deprimeret. sicut

emp. et pmag. Quidd aut de nullo
eorum negand est vacuu dari
ponit est tam grue q leue sic mul
ti alq phi. nec pmi nō dederut ma
et grauis q leue. abse q simp d
corpib⁹ ita p dicent grue q sol simp
attendut sursū. et leue simp q ad
deorsū deorsū. et illi fuerut
qui dixerut aptom res ex suffice
bus uel ex athomis. et illi non
potuerut dare tam grue q sol cor
maiora in spissitie sue. pmixtus
sit leuora quibz ad maiorib⁹
in pportōe spissitie. sic sup dixi
mus de plūbo puro q spongia
magna. pinus enī leuis sint. ista
de sol leuis q grauis. tm ex dicte
sup ista diuisi grauit et leuitate
in corpib⁹ inequalib⁹ eam nullam
dederut. et hi p dixerut grauita
et pondera corpuū. sz nō dixerut
maior sol aīm leuis esse puro. et q ad hi
suffitiēs dixerut ponendā na
turam. sz illi ex dicte sup nihil
dixerut. alij p dixerut. sic nīm
ē ex pdicte. reddamus ad ppo
dicta. p quid illi qui eam leuis
ignis dixerut esse ex natura alicuius
tm suppositor modoz inferior
dixerut. si ei dixerut tm leuitatem
ignis puro nō ex multitudine
s. natuꝝ q ē in igne. nec nāz
seruent eos sine impedimento multoz
a quibz egre nō pnd. Et si dixe
rint. ex. mō. s. p sol leuis ignis ē
ex his p plus h̄et de natura leuis
de rotūitate. sue de rotūitate sue
de pleno rare. sol simpl. eadem
et p hoc alter grauis equalē ignē
ad equale premit. ad ord in igne
sit pl⁹ de natura ē minus de corpe
sue de pleno. tm sic sup dixim⁹
in igne interpha ad tm parui
tatis de rotūitate quid sit. t tm
parua. et tm ignis magnus ē mul
to leuior est tm parua ē pau
ra. et id pl⁹ aīt minus de pleno nō
sicut graue aīt leue. nec est pl⁹
de natura alicuius leue aīt graue sic
dixim⁹ sup. ad hoc aut dicendū tm
grauitate aīt leuitate nō plus
de pleno aīt plus de natura. tm
git nō diffinire absolute leue aīt
absolute graue. sz quando tm sz
diffinit ipm ad pportionē gr
tis. p et h̄et pl⁹ de natura h̄et
ad de pleno tm. et p h̄et plus
de pleno h̄et ad de tm. et sic
p illas diffinedres graue et le
ue simplicia nō distinguuntur
sequitur aut et ad impōs. si enī
grauis ē in quo ē plus rō tis ma
gno igne sit pl⁹ de pleno quid ti
parua tm. sequitur magnus ignis
est diffinit quid quid tm p ē gr
ut sol. si aut dixint p leuitates
maiorū nō ē hoc pter pl⁹ de na
tura sic ad graue simpl. p simpl
quo ad omnes sui magnas ē par
uas mō. deorsū sursū. sic sic
sup dixim⁹ sequit ma esse leuis
eo p simpl ē leue ē sim omes su
pres pias ē magnas mō sursū
et sicut sup dixim⁹ sequit ma
gnū tm aīt leuitatem parui
ignis ē hoc ē inconueniens. quia leue simpl
ter ē leuis in omnib⁹ suis partibus
quid sit. ad p ē simp graue. ē mo
tum sp deorsū hoc nō negatur. p
nō omnes leues equo ē simp erūt
leue ē absolute. nec enī grauitatem
hoc modo aīm sequitur in leuitate
sic dicē q sequitur. aquil leuior
ē

et

ē trā. et aerē humorē ē aquā
ñ tñ ↄ ner et ↄ hem grauitē
in loc sūs sē mixta ordinē. Si
aut dicāt sm ter mū modum
sup? determinatū ē tam grauē
et leue. ↄ ē q ḡportō maiorē ad
plenū in uno sit sic ḡportō maiorē
ad plenū in alio. adhoc q sint
ēsdē leuia. ut grauia. ut q sit pro
portio maioris ad plenū ī leuo
maior ḡportōne maioris ad ple
nū in alio. ſ tūc uidē illorū ēt
leuis (et altere grauis) dicem? q
hoc ē. ↄ mō sufficientia sit quam
duo modi phūm. tñ q hō chadē
impōa nō pnt. hoc ē ēt ē stop
sit. ↄ ↄ mō sm horez ē sm rōnē
simp̄ leue ē simp̄ graue. tñ se
quitur impōa multa. q̄rum ēt
possūm dicē q simp̄ leue ē cui
ūbet quocūd extra pres ē ḡportio
maioris ad plenū quācūd sit
a tūbinens ad trā. et simp̄ graue
ē cui quocūd extra ḡportionē
ē maioris ad plenū. sed aliorum
sēm tñ ep sm one isto impōe. alio
mō. nīl ḡuie ē quocūd ī ḡuie ma
gno equale ē ḡportionē maioris ad plenū
sm sūā hēt ḡportionē maioris ad ple
nū in ḡue magno. sic hēt
ḡportionē tm ad plenū ī ḡue quo
si ēdē cuplā ē in uno decuplā
ē ēt in alio ē sic de aliis ḡportio
nibus. sed sc hēt ḡportionē maioris ad
plenū in trā maiorē ē tm̄ qua
lis ē ē ēt hūt. ſ sūt equales sm
ḡportionē sūt equales sm grauē
ē leue. ſ. et ſ sūt ēsdē sm grauē
et leue. sūt equales sm ne
loron aſtendendi ignis magnus
ē parvus. ſ. et ſ sūt ēsdē sm ne
loron aſtendendi ignis magnus
ē parvus. et equalē sm nelon
dēſtendendi trā magna ē parua
et sic ē de aliis grauibus ē leuibus. parvum ē magnus. hō aut
grauē ardens ordinē ad aſtrēmum
ignem magnū nelong aſtendē
parū. et aque ūt plūbum ma
gnū nelong destendere quo
amp̄ aut impōe ē dē q natural
sit trā mouere sursum. deq no
tatur leue. ā tra q ēt ignis no
natur sursū. ēq motu. cum
aut nō sursū nō mō. ā pleno.
ſ. a uacuo. nō ēt uacuū sit destrā
tres hūs dimēsiones nō p mo
uere ad sui ē ḡfundere in corpe
ī mouēt. ē sic. idem ēt totū
mouens se ipm tō. q ē impossibile
in ḡs septimū ḡnoze. adhuc
aut si nō fiat. ḡs in hō ē si dēnt
alīq de aplē natural. ut mo
uere sursū. et de aptitudine
plen ī mode deorsum. ea ſ ḡpo
nātur ep pleno ē uacuo tūc. ad
huc diminuēt deuē isti tam leues
et ḡues. nō ēt sufficiēt mīere ē
determinare sm hoc quales rōes ḡpo
nūm ep uacuo ē pleno ē sc̄m
motū ultrā. ḡpōe. ſ. oz inuenire
ḡte mūd septimū uacuū aple
no. simplicia ēnt ſ. ḡponūt aliq
separa hūd sm mā. et sic deberet
uacuū ēē separū a pleno. ē uacuū
debēt ēē simp̄ mouēd sursū ē ple
num simp̄ mouēd deorsum. et ſ
nō dñ. q sic. dicēd ē ante. ī isti
ponēt magnū nō ēt septimum ſ
ḡsistendū in rōe. sm ē ḡs in sup
q si uacuū ēēt simpliciter ēt alicui
tatis simplicis. nīl ēt ad q mihil ē
esset. nō ēt q ē pl̄ motus in tra

dmp. aud mpo & ut ponā uacuo
lori ad ꝙ moueat ut ad ꝙ moueā
ꝙ & sit ac si ipd uacuitas nō sit
lor. si & uacuū dr̄ moue. uel
mouā ſm lor. nāc oz nāo ut assi
gnetur. ei lori ad quē moueat
nāl̄r ut moueatur. & ille erit ei
nāl. et tūc ſrā ꝙ oppōm ſtā lori
ſit ydeneū. & qualr̄ lor nāl et
ydeneū attribuatur uacuo impo
& fingē noletibꝫ. amp aut ꝛa
ab hys ꝙ rōd ſit motꝰ ipd uacu
tis et qualr̄ moueat uacuitas
ſe ipam. hꝫ & nāc & dr̄c ſꝫ uacuū
moueat ꝙ uacuū est mouēd. nō
& ꝙd dicē ꝙ plenū & solentes
moueātur a uacuo. & nō uacuū
& illa moueātur motu oppō mo
tui uacui ut dr̄m ſupra. qualr̄
aut dicā rōd motꝰ uacui nō ꝙt
intligi & nō ſit in ñ ji ſimoꝝ
nāc. quand uacuū nulla & ois
& est ſi est rōd nō est nāl & id
o ꝙo de pleno & uacuo ois est
indeual & ſta. amp aut alter
rationes dissentiūd ꝙ ſit ꝙ istoꝝ
ꝙ dr̄ uacuū & cū leuis et
plenū & cū graui. ſūt est ꝛa
illos ꝙ ponūt cū leuis & grauis
athomos dr̄ntes ꝙ uacuū et
parū. ſē fferēdū democriti
et lenippi. & ſūt ꝙ & eos ꝙ po
nūt cū grauis & leuis ꝓximos
ſuze ꝙ ſunt lineę & ſuꝑficies
. hoc enim nō ois impossibilia
ꝙ ſunt ꝙ uoluād opiōm ſunt esse
ꝙ alid. tū m hꝫ ꝙunt ꝙ arguit
hys omibꝫ rubꝫ oppiōibꝫ ꝙ non
pnt ep dr̄c ſuꝝ assignare cū
leuis & graus alr̄ dissoluād. ſz assi
gnant tū cū graus & leuis per
ꝛpetuū a ꝛpriōe. hoc & tūc ꝙ
eoꝝ ꝙ dr̄unt graue & leue. na
uacuū & plenū esse cū leuis & graus
indeā dr̄e. cū leuis & grauis ab
solutoꝝ. m hꝫ ꝙ dr̄ ꝙ & leuissim
m ꝙ & mazeā ꝛporaꝝ uacuū ad
plenū. et hꝫ grauissim ꝙ ſe het
esse in ꝛpriōe. tū. ubꝫ dr̄ ſm
rei ueritatē nō dr̄. & nullū & adeo
uacuū deum nō heat ad de ple
no ꝙ ipm nō ꝛtinḡat ꝛcipi ma
gis enatuari. & ad ꝑm eoꝝ omiū
leuis & ꝛpe leuis & oī grauis est
ꝛpe grauis & ſi graue ſimꝑ nō est
ꝛpe graue in nā. nec leuis ſimꝑ
& ꝛpe leuis. ſē nō illos ſimpliciꝝ
ad & ꝛpe illos. & ſimplicē le
ue & ſimpliciē graue ſūt in tnūs
leuitatis. et grauitatis. michl
herard de ꝓpositione ḡre. cum
ꝙ illi nō dr̄ nisi cū leuiores &
graviores nulli alij dr̄ntur ipōz
. ſūt ſupꝰ ordinē. & quo ad ſm
arguit omibꝫ rubꝫ dr̄ſ oppiōibꝫ
. ſūt enim qui dr̄unt plenū & uacuū
cū & leuis & grauis. ponūt
ꝙ in & ſtim in quo radiāt ipse
inperuies ꝙ ſūt leuitas & grui
tas. ſūt milrd. quodd. eo ꝙ dr̄
ipā & ḡra. ſ. uacuū & plenū
. dicūt ei ꝙ ꝓpē ſtim leuis & ua
cuū. et ꝓpē ſtim graus & plenū
ꝙ ſūt multa ḡra. quare idem
impoſſ. arguit hys rubꝫ opiōm
bus. ſic ꝙbꝫ. omne ens ꝙ ſti ḡuit
in hoc ꝙ mādā & ſtim hazard ipe
tuū ponit & aut uacuū. aut infi
ꝙ ſūt ḡra. ſi aut ponit materā
pte & ſtim hoc uacuū in nā. ſē ſa
cuunt diuisē athomos aut ſu
ꝑficies ſanguinas. tūc ꝙ ſtat
eo omibꝫ ꝙ ſupꝰ dr̄ntur. ubi ꝙ

hus

has disputandum q̄ nr̄ est gr̄ue alt̄d nr̄ leue displicuit deo. si aut̄ in hoc dei ē multa ē gr̄ua sūt dr̄ autem rotect uacua ē plena. tut̄ tm nr̄ est gr̄ue alt̄. aut leue alt̄us. q̄na uacua ē p illa gr̄ua sint. ē sp̄m pmd t̄ ē fr̄. et sic ita sūt q̄ p dē in t̄ ē fr̄ q̄ sp̄ant. uacuis dr̄sit triplicando de uacuo nr̄ de pleno est si sit leue aut graue. ē sp̄ idem erit alt̄ leue ē alt̄ gr̄ue ē eam uacua sic pond̄ē ut̄ p̄ius pleno ē plenū uacuo. nr̄ tm est alt̄ gr̄ue et alt̄ leue. si aut̄ nō sūt equa t leue ē gr̄ue. nec est nō poterit imuenī media int̄ gr̄ue ē leue alt̄. q̄ illa nō sūt ā q̄ aliquorū extremoz. media aut̄ sūt int̄ ea q̄ dam res grauiores sunt ē q̄dam leuiores. et sic nulla res nr̄ leuis t nr̄ gr̄uis nr̄ leuior nr̄ grauior.

De replicatione oppositoris q̄ dr̄ xii cāz leuis ē gr̄uis ē rare ē desi

Preterea aut̄ dictas opiones ē opp̄ gr̄ua de ead̄ leuib ē gr̄uib. illoz q̄ posuerunt magnitudinē rōis ē eoz pus. ē eam gr̄uē ē leuē. uerūtm magnitudinē sp̄ssitiē ē subtilitatē sue raritatem rōis pus appellātes. ubiq̄ pmo dicēdū sit breuit̄ sm̄ rei ueritatem dictam de ead̄ gr̄uis ē leuis. tū est sufficiēter ostendū tribus oppositis inductis. ē eni receptibile cuilibet humano. eo q̄ accidit ei q̄ sm̄ pus aut̄ stationem cognoscit. nos. ēt aut̄ grauia sp̄issa indem sūt tractu ē tribu corpē. ēt aut̄ leuia eadem ē rara ē subtilia ē ostendi dēt q̄ uoc eadem q̄ grauior ēt nō rara ē subtilia ē differunt in grauit̄ ē leuit̄ sm̄ modū dr̄ē eoz in grossitie ē subtilit̄ ē densit̄ ē raritatē q̄ ita magnitudines ē pus appellant. si tū hoc sit uoz nāq̄ ē q̄da altior dr̄. si quis subtilit̄ ascēdit de rimo eoz eadem ingens accidit iste q̄ accidit alteri q̄ dicunt unū solid ēē cūm sue ē sit unū de eoz q̄ sūt gr̄uia aut̄ rara. sue unū de medijs sūt acr aut̄ aq̄. sue ea q̄ dicit p̄ter q̄ sit me inter aq̄ ē aerē aut̄ sm̄ ter aerē ē ignem. dico ē ondo ita q̄ ad unū cūm q̄ dr̄ ēt cūm omnia alia q̄ dicunt ea esse alia q̄ differre rarit̄ ē sp̄issitiē sue gr̄uitatē ē subtilitate. q̄ hijs modis ad eadē res significandas utunt̄ hi eni nr̄ō ista dēt q̄ unū sit ad p̄m cūm sm̄ mē inter sp̄issū ē rarū q̄ postea manendo in subtili sit dupliciter ē rursus denso ē efficiat̄ tūt leue ē graue. et tūt idem accidet hijs simpl̄ē q̄ accidit illi q̄ ēt ēē cūm ēē talem nō posuerūt unū ē hi ingens. et ut credunt q̄ nulla res grauis ē alt̄ nr̄ leuis alt̄. sit nos eidem sup̄ ū dispūtandum. q̄ eadē q̄ posuerūt ēt medium esse unū primū sit d. amp̄ autem si unū ē idem sit dupliciter q̄ rarū ē densum. tūt sequit̄ idem inter q̄ nō ex sua fōr subtilissimum ut deorsum. si sit extremum a suo gr̄uo. sit frigidū ex pellit calidū ē ecō. q̄ tūc nō p̄t dici q̄ simplex q̄ unum mouet̄ sursum. sit ad loca sue grauia ēt q̄uationis. si uero unū ē idem ē per formā ēt talem q̄ mouet̄ sursum. sit contrarie ē spissū

partibus inferis a nob deorsum qm̃ corpe
litur a nris gribus inferis corp̃ grue
ſce ſe mutuo coppellit. ſ. corp̃ ſm
ſtos p multa ſpacia ſpoꝛtu ſ. ad
ſumma in vnū. ſnō ḡnoꝛa pelus
pauꝯ q̃mꝯ groſſos q̃ illi magꝯ
nocēt. Si aūt hec ita ſe hēāt
nūt ſ. corp̃ ſm̃one illo q̃ce multꝯ
aut ingꝛe multꝯ ſit ḡnoꝛ q̃
aīa pauca a tra pauca. h̄ aūt
eſſe q̃ impoſſ̄ corp̃ corp̃ ſupꝫ. Et q̃
gnit hec ad pposita epl̄a q̃ iſta d
runt vnā natuꝝ in forma eli ee
ſubiecta huic ḡnꝛi. Q̃ſtio ſpſſd
et rnḡ nō natuꝝ ẽ plena. tunc
ē. ſ. q̃ eadē elia mō ſurſſum
a deorſſū. et h̄ nō p̄t ee ſm naturā
a ideo oꝛ q̃ ſit ſm violentā. nō eſt
euadere ꝺ quo mō. dicit ingenio
bus a q̃ ponit vnā nā in forma
eli ſphra grauiꝯ q̃ duſſiſſimꝯ
cōi ꝑma q̃ nos uocamꝰ elia. et oꝛ
ideo ut dicamꝰ nō ꝑpter hoc ſ. forma
eli ee ante elia p̄ma a nō p ad
ſi poſtq̃ illa nō acrept ee eli
q̃ form eliū. nec ad elia ſimpl
ẽ p ferrur ſurſſū a ad q̃ ferrur de
orſſum q̃ uprurſus a ſunt i ꝑpō
quaꝛ una a ḡuitas a altera
leuitas. ita q̃ ille forme ſimpli
ces ſuꝯ ꝑmoꝝ corpoꝝ ſimpliciū
. ſ. q̃ ſuꝯ ſm̃ones a ſples quos
arnlezius ꝑm loſſitꝯ de ḡue et
leue. et ſm modū q̃ dicꝯ a retu
lerunt ſuā ḡuꝯ a leuꝯ:

Q̃ q̃ libꝝ celo ſ. mūdo q̃ns
eſt de ḡue a leue ſuo. Vltimo
de ozdine diuendoꝝ ſc
ti q̃ce q̃ncq̃ moneꝯ

numeraꝝ talē opionē
a ariſtot̄ inḡentib q̃ arbit

ad tñ ſpectandū ẽ ad loquendū de gñi
et leue ſm opionē nrām. p̄cedendo
q̃ utꝝq̃ ſtoꝝ diſtinguere pa
ꝛeāt ipoſſe diffinitiōm. et ſic
de utꝝq̃ tractatū q̃ſſitiuꝫ q̃m
ſufficeꝛis ſit. ad ſtoꝝ uꝝ a opa
et paſſiones ipoſſe. ſ. tñ q̃ ꝑtin
regnāt inf̄ ẽ ab exponibꝫ ipſius
q̃d ad nos. ee ut nobis ꝑmo ee
determinandū ꝑ. quā q̃ſtiuꝫ mul
ti de exponibꝫ ſtuꝝ uprurſus ḡue
. ſ. ḡdum ſpe q̃ tñ moneꝯ ſur
ſum a ſpe q̃ tñ moneꝯ deor
ſum. et ḡdum moueꝯ ſurſſū
et deorſum ſm̃ q̃d medū ſ̄
elia media. cognita ee ꝛō hui⁹
motuū. cognoſcꝯ leue ſimp
a graue ſimp. et leue ſpaliuꝫ
et ḡue ſpaliū. et ꝑ ꝯſ nūm
ſtēm elementoꝝ ego ſtaꝛū
tertiū quadꝝ duūſſitate ſm̃ ꝑ
cognoſcibil ẽ in ſnā iſtꝝ libꝝ. poſt
determinatoꝝ q̃ iſtꝝ ḡnis d
rendi erit de graui a leui ita ꝑ
utꝝq̃ determinandi erit ꝑpetuam
ipſius diffinitōm. et declarāda
ſuꝯ ḡnꝝ ipōrū accidentia q̃ſtiu
neſtigia q̃dā cognoſcendi ipoſſe
. et q̃a de ea unā ꝑ ipoſſe acci
dit elis a huic q̃ ponit ee eli
. ad ſtem illā q̃ q̃a ḡue q̃dā
corpe nō ꝑmoꝝ mouentur
ſurſſū et q̃dam deorſſū deinꝺ
videnꝝ q̃ ee ea finali q̃ eſt
ea ꝑfectō ꝑfectū ſuū q̃ ẽ ꝑfectū
mē. ꝑ ee ea q̃ loca illa ad q̃ mo
uentur ꝛō ſimplicia ſuꝯ ꝑfec
tiones ipōrū. eā ee unūqꝝ mo
uearꝰ ad ꝑfectōm q̃ ſit ſibi oꝛ
ꝑ motū ſm̃ naturā ee ad locum
q̃d aptitudine nā deſideraꝯ ſ̄
ad ſtem ꝑfectiuꝫ moueꝯ.
ſ. tñ ſtem ẽ multiplicem eſſe

per

q̃ de
oꝛdine
q̃d
eſt ſm
et ſ.
de ratio
mō ḡ
mū ẽ
leuiū

ffferom sic̄ .n. fr̄z. et ffic̄ pars
sue. aud fr̄. fr̄ quidem ffic̄ sic̄
finis est ꝑ ē im pō. epo aud est
finis fr̄. ꝑ ē ab ipo sic̄ ⁊ aū. et
hꝫ mō ffero ē motꝰ eiꝰ ꝑ mō ⁊
mō. uel forte eiꝰ ē qꝫ ē ffero in
ffera q ē ma in ffero. fr̄
aud ffero ē simꝑ. et hꝫ alr est
ffero sola ⁊ alr ad aūtulꝫ sibi
inseparabr adiūcte. sola eadem est
ipa ffero gnōs a gnāt. cum
adiūct aut ē aūtulꝫ ⁊ separabilꝫ
ē ffero eiꝰ ꝑ mō ad lorū. ugꝫ
nezante. qr ꝑm dat ei gnāta de
sua fr̄ tm dat ei de aūtibus
inseparabr ꝛ comitabꝫ formā q
sunt motꝰ ⁊ locus. et hꝫ ex dat
alphabetū ē oleū lampadi ꝑ ipm
accipit de fr̄ ugis tm accipit
de motu ⁊ loco ugis ustꝫ dum
tm enolat de lampade. hꝫ ḡ mō
locꝰ ē finis eiꝰ ꝑ mō ad locum
hꝫ aut expssū ē exs ahoꝛe motuꝫ
sic̄ ē in gnōne et alīsone sic ē
in loa nutriue. Cū .n. sic̄ tres
motꝰ sic̄ dicū ē in .q. phicoꝛū
quoꝛuꝫ ē in ꝑtē. 2ꝰ in fr̄
qualit̄. et 3ꝰ in loco. gnō enī
nō ē motꝰ ꝛ nutriō. punt in ē
ꝑ qualit̄ ffloꝛū motuꝫ ē ex ō
ꝛario in gnāt. ꝑ ē ffero rei
ꝛ fr̄ et finis. ex sic ē ad mēs est
ad ipm sic̄ ad finem. ⁊ sic̄ gnāt
eiꝰ aqua ē motꝰ. nō .n. est motꝰ
ad motū nr̄. ad ꝑtē ꝛ ad sic̄ dicē
mus in .q. hꝰ phicoꝛū. ꝛ ad ea
ꝑ ē ffero eiꝰ ꝑ ē in pō. ⁊ finis.
hꝫ aut ꝑdem ꝑ ex ꝑsideꝛe mo
uencia. nō eiꝰ primꝰ mouet
ꝛ sic̄ motoꝛes detīnati qui ꝑ
se mouet in qualit̄ motu. sicut
in phicis detīnatū ē. in motu ei

ꝑ se aīa ē ꝑ sic̄ alīa ꝑ mō ē altre
ratiōne ē ꝑter augmentale ꝑ au
getur ⁊ distīguit ab eo. ita altre
rans ꝑ se distīguit ē ꝑ se augē
te. et talr distīguē hēnia in mo
tu locali. si aut hec ita se hnt et
ꝓssū fuerit ꝑ sic̄ssim ⁊ deoꝛsū
sic̄ fuit in loco equali. tūc oppoꝛ
teret ponō ꝑ mō ad duo loca ꝑ se
sic̄ ad fines motuū suoꝝ sic̄ gue
⁊ leue. ꝓpue eū ꝑ se mouē
sursū aut deoꝛsū ē illuꝫ ꝑ ḡue
pō aut leue pō. ex hijs ē ratiō se
ꝑ motꝰ elōgat ad loca sua ⁊ motus
ad fōꝛa sua et ad sios fines ꝑ
idem ē motꝰ ad formā ⁊ ad locum
sic̄ dicūm in .vij. phicoꝝ. ⁊ dē
ē mouens in ipō sm ad ꝑ mō ꝑ se
ē in pō ad lorū. cū aut ēt in pō
ꝑ accns nec nō ē idem. et nec ēt
nō indiget mō ꝑ se. ꝛ pō mouē
te ꝑ ē remouens ꝓhibens ⁊ tūc
idem mouet ⁊ mō. hec .n. sm
idem. qr nec leue ut graue in ꝑ
ē fōꝛ ꝑdem mouet et in ꝑ forma
eadē hēt ēē ē in eyn ꝑle mō. et
nec mouēs ē motuꝫ ꝑ accns sic̄
sup deꝛsum sm dē se mouet mo
tu eiꝰ ꝑ mouet sicut nauta mo
uet se motu naūs qui mouet
. et hꝫ ad ē .j. pd ꝑ in ꝑm septimū
ē determinatū. qr sic nō mouet gn
mud se ipm nec pō mō mouet
tō. ꝛ pōng motoꝝ ē distīctꝰ ab
mō. nō ꝙdem ꝑ stim ⁊ ēē. ꝛ ꝑ
eēm ⁊ essimeꝝ. hec aut omia
manifa sue ꝓpnis. sm ḡ hui mo
dum ꝙ dictꝰ ē de motu locali qui
ad suū locū ē sic̄ ad finem. et
ad suū sile. ⁊ ad sile eiꝰ ꝑ mouet
. intelligenꝫ ē ad ꝑ antiqui phi
dicūnt ꝑ. ꝛ sile tendit ad suū
simile motu suo. qr ad ꝑ desideꝛat

istud loc̄. ꝛ q̄ hꝫ
ē gue pō ⁊ c̄.
immed exp
sitū infra ⁊ duo
hꝫ capitū seq̄nti
hꝫ ⁊ immed ta
le signū
Δ

ꝓbatio

ad nd̄ desiderat ipm̄ ù ꝑ hꝫ ꝙ ſili
rudmꝫ hꝫ ñ ipo. ḡrud quippe fi
gut ḡrud ꝛ corrūpit ipm̄. et nō
intelligi ſic ꝙ to̅m mouea ad to̅m
ut ꝑs ad to̅. ſic quidā errades di
cerūt. nō em̄ tra mō ad terrā
in quorūꝫ loco ſint. ſi ei ponat
et tra in orbe lune ꝛ esset aqua
ꝑs eēt in feruꝝ ꝑs nō moueretur
ad to̅. ſit to̅ p̄s ad ꝓt eo ꝙ ſuꝑ
eā ſtud ù nō ꝛ ꝓplerud ꝛ eo ꝙ nō
ꝛ gñ̄ eēt ei loco ſuo nāli q̄ ꝛ rud
de aēritib⁹ in ſeꝑabilib⁹ ſtē ꝑſtāt
ꝛ eō moueāt tūc tra infera ù
pmeneret ꝑfectōm finis ꝓpter
q̄ ꝛ in loco ſuo. ſi debito ꝑ natām
ſilr aut ꝛ in igne ꝛ ut ḡuiter
dicā ꝛ oī toto ꝛ ꝓte q̄ nō mot ꝑm
nūm diuſſim motū. ſz ꝑs aq̄ ei
hꝫ ꝛ q̄ moueāt ꝫ to̅m ꝛ ꝑs ſit
homogē ꝑm ꝑ ꝑ natām. nec em̄
ꝑm dcm modū ꝑs mō ad loc̄
toti ꝛ eēt. Amꝫ aut hꝫ ipm̄ et
alr possūt dimitte. ꝙ em̄
orizon ꝛ gñ̄is ea q̄ mō mo
mouet ſurſū. ꝛ ſilr medū
ꝙ ſpectāt inter ſuꝑficiē aq̄ ſtri
nens ꝛ aēr q̄ mouet ſemꝑ deor
ſum. et gñ̄e ꝛ aēr forme et loc̄
aliqđ ſile. ultꝫ em̄ gñ̄et ꝛ ad
ultꝫ ꝛ motū eī ꝙ ꝛ in pō ꝑt ꝙ
ꝙ lūd gñ̄et exp̄ ꝛ altera ſit
et ſic oz ꝙ aq̄ ꝑs ultīm ſuꝑ
ꝛ aq̄ medy mſerā ꝛ ſic forma
ꝑma rei dco aūt aq̄ ꝑs ultīm
ſuꝑ ꝫ hꝫ ꝙ nō tm̄ gñ̄is rei
ſt forma. ſz ꝑs forte ḡrud. ſz ꝑs
ſuꝑficies ultīma q̄ includit et
tangit ad ꝙ locatū ꝛ in ipi. et
eadem ſuꝑficies. adhuc nō ꝛ ſile
ꝑhꝫ ꝙ ꝛ ſuꝑficies rei gñ̄is

ſz ꝑs ꝑhꝫ ꝙ ꝛ tm̄ng locāt ei ꝑ hoc
alia em̄ ſuꝑficies. ſi reſſeratur
ad ꝑs aq̄ ꝛ ſuꝑficies hēt ḡrām
formā loc̄ato q̄ forte rem̄ꝫ
locatū. ſi aūt reſſeret ad diſtantiā
loci em̄ ipi ꝛ tm̄ng ſm̄ ꝙ ꝛ
loc̄ in ſe. hēt ꝑpriet̄ ꝛ rupes
ꝑſiſtentes in ſe ꝛ q̄ſtitates ꝛ rupes
ꝑſiſtentes locatū. et ſi forte
alicui ꝑs alterā rei mouet
infra ipām rem̄ꝫ. hꝫ em̄
mō orizon ꝛ loc̄ igñ̄is ꝛ me
diū mūdi ꝛ loc̄ tra ſic̄ depm̄
in ꝑ. pheno. ſic aūt loc̄ ad ꝙ
ꝛ motꝫ ꝛ ſile ꝙ nām ſic forma
dans eſt. ꝙ ad ꝙ ꝛ in pō ſilitatē
ad id ꝛ ſile illi ad ꝙ ꝛ. et ꝙ illa
ſilitudinem mō ad ipm̄. ſic ꝑ
rem̄ eſtat ꝙ id quod ꝙ ſe mouet
ad locū mouet ad ipm̄. ſic ad
ſile ꝛ ſic ad formā in loc̄ exēplis
in medijs aūt idem ꝛ cōd aq̄
ei ꝑhꝫ ꝙ locū in aēre ultīma
ſuꝑficie ſilitudinē hēt cū illo
et aēr cū ulto igñ̄is ſuꝑficie
q̄ ꝛ gñ̄is igñ̄is. et ſilr ꝛ deſtr
dendo. ꝙ aēr et hꝫ mō ꝛ ſilis
aq̄ ſic̄ loc̄ locato et aq̄ ſimilr
ſz hūc modū ſilitudinē ad ꝑm
rem nō hūt igñ̄is ꝛ tra. ſz deſtāt
ſile forē ꝛ for mata. nō em̄ lonet
ſit in ſilitudine forē. erit locatū
ꝙ appōn in ſilitudine mē. et ad loca
tum mō ad locū. ſic ñ ad forma
igñ̄is q̄ in mō elementoꝝ. em̄.
loc̄ eqūs erit ſic forē tm̄. et tm̄
in ordine elemꝫ tm̄ locatū eqūs
erit ſic ñ tm̄. nō erit igñ̄is loc̄
tra. et eō tra nō mō ad ipm̄ nſſ
intelligā de loco rei nō ꝓpriō ad
q̄ eēt rei locatū nō mō nſſ ꝙd
alicui ꝑte ei ſicut dicūt glosa

mouā

mouy in cellu qz mo in cellu te
rram q e in medio celli · obiect
aut themistius hic dicens q non in
ee cor ad q pot cor motu ad locum
t assignatu. Sed est ei qrat quare
sanabile sanat. et rndeatur q
aptu e sanari ut qz aptu est
mouy ad sanitez. nulla aut tale
rndens reddit ram. et hoc qde
q ot themistius uere e in qbusdam
in quibus multa sue mouetia ad
sanitate qz multi modi sanatio
nis sz in simplicibus pfecta ref
pnsio e qz in ill mouet no e
instrumtu qz uenenu habet finem. et
ille reddit q aptitudinez mouentis
aut mobilis qn fuerint qre grauia
no deorsum. et rndetur q na
tum sit mouy in huiusmodi finem
cui e sic pn pn in ordine illo
no habet. unde sed ad q q retrahi
retur. et sic gens e in brevis
simplicibus motis ad locos rnsio
indurata ad quem pdictum:

¶ 2m de quemcunca qz dra motu
localis secta simplicium corpz qz mu
tu alios.

Ex pdictis aut pz quemcunca
et dra motu local celeri
ad aliud motu qm qui
facit qre leue no sursu qz grue
deorsu. silis e ei qui facit qre
sanabile sanat qz no allect. dicimus
ei ad hoc sic pz. q nec res mo
ad pfectionem e gentes. qz no ad
antiqui omnes motu alterandi
putauerunt dicunt q omnes res ad
genus e et sile a pfectum alterat
et no aliud. sic unu gradi si compa
ti augmentale pfectu. hoc ei alteratu
bitur ad magnitudinez qz longitu
dinem q tmung e sue quite. qz pn nm qz nd
ad ad. et t hoc sunt omnes res mote
sm q motu alteratu ab antiquis
notitie. qz uero alie sint q alterati
tur sm rem qz genus quite. et alie
q sm genus et formam alteratur
qualitatis. qz alie q altrant q q
u qz loci. tm sm q dicut e omnes
sunt in hoc q alterant ad genus
q q sunt eorum. et ad sile fore
q rem. et t loco ad q alterantur
locabit. hoc mo q e leue alteratur
ad sursu. et q graue e alteratur
ad deorsu sicut ad finem q gen
tem q rem. ad aut in hoc sunt de
motu differetia tm omnis motu ab
a motu mo recto sm placitu cor
q t motu locali recto simplicium
e pn motu eo se ipso a deorsu
sicut moueri e graue qz sile moueri
e leue. sic ei dicemus in pro
blematis qui sub actu no moueantur
ni sint eo loco sui motoris. et
tue no huiusmodi moueris eo ni ad q
remouet q phibens. sz tm pd q e
graue tendit ad id loco q motu
tem formam gravis qz leuis q sui in
ipso gravi et leui. qui aut sunt i po
ad locos p se tue huiusmodi eo moueri
grauia. et ad no mouet ni dan
do formam gravis qz leuis. tm lar
gitur de motu. et q largiturur
de for grauis qz leuis tm largi
de motu. qz tue tm q moueris
q forma gravis aut leuis detta ad
quam. qz sic tm e intrinsecum
ei q mo ad q mouet sursu. aut
deorsum. sic pz eo huius q septimi
pdicta sunt. in motibus aut aliis
no e ita. qz in illis moueris no e
determinu in eo q mo. sz de forte

rches sophista dicens q̄ sit ita et q̄ fier̄ grauis & leuis dā cui sūd gra uis & leuis. et motu localē ab ifō in terminato tpe. iudgt in hoc duo hus tūt ꝙ grādatur inuenīt. ītiū q̄ nō p̄dict pō p̄m tp̄m. sm motum p̄m lond nō p̄dict pō ad motū in eod mō. sz motu gromtat pōm. et hō ē. ab. ac. in. ip. p̄me phie ū dr. q̄ pō tp̄e p̄dict acqrit in eod grādi. sz adhuc dubit. q̄ ab ifō de pō motu sursū nō p̄dict mo tum sursū in eod p̄m forēn. sz in eod p̄m mīn. cui nō p̄dict mo tum simp̄ in igne. sz in ele qd q̄ grādatur ignis. sibi pō motu deor sum nō p̄dict motū deor sum in tra. sz in eo ep quo fit tra. et sic solut sophisma octavus

de cā efficiente motū & leuit

Qa aut q̄dam sūt magis appetibilia sc. q̄ ad ip̄m re uertentes q̄sidam nen tin cām finalē sz efficiētē mouit motū grauis & leuis. quidam ē eōrū q̄ ait. sc̄i q̄ ad ip̄m re uertentes q̄sidam nen tin cām finalē sz efficiētē mouit motū grauis & leuis. quidam ē eōrū q̄ ait. sc̄i q̄ grādis. id formā aeris q̄ tunc est p̄mta ex fōr grauis ad formā leuis. et cui illo sit elevat̄ sursū & dic̄ ee leuis. & ē leuis sm rem ūitatē. nō ide antequā elevet̄ sursū. sz fit leuis elevādo sursū & ē leuis q̄n ē sursū. sic ait hec ita se habent tūc in ē q̄ ad p̄mo ē pō leuis. deinde agrādante ipam ē fōr aeris p̄mta usq̄ quo fit actu leuis. et tūc ē sursū et ad sursum ee nō sed formā leuis tpe sz ordine cui. vñ est nō dicēd sm lond sursū q̄ tū hēt. a fōr leuis et sm metū & qualit̄ fōr grauis ut leuis. a strendit vbiq & destendit diffundi. sic ꝙ pz q̄ omne q̄ sit mō sm lond nō agrādante p̄ & ēnit. her ꝙ ē cui motu tūc & aq̄ et retore el'ord ēnalid motore. ad locū sua q̄n mīl fuit ꝓhibens ipd sz sur ē pō et motu ad locū ēnit & ēse. cui aut hmōi ꝓhibens tūc nō indiget mobīe q̄ sic. sz q̄ actus q̄ sit remouens impedīm. et hō quidē in situ usq̄ possumus. q̄m ista ad p̄mutacionem salutē mō ad sanitatē idem mouens dat formā nutrimēti libro nutrito. et cui hō actus q̄ q̄ sc̄tur nutrim q̄ ē sanitas & cui nō dat ante & relīquū post & cō in forma nutrimēti & sanitate tūc nō indiget idem nisi mouente motore. nō ad sit ꝓhibens. et si ad sit ꝓhibens sanitatem nō indiget nisi mouente ꝓhibens illud q̄ ē mouens q̄ actus tūc nutruit & sanabit. sz tūc ē dīa inter ꝓhibens in motu locali & prohibens in mōm nutrimēti q̄ sc̄tur sanitē. q̄ in motu locali ad ē prohibens actus q̄ dat̄ ad fōr sic motū et lond. q̄ nō ꝓhibet fōrmā date gnīe ei q̄ moueat̄. sic pz in eo q̄ ꝓhibet lapidem descendē. et mō ꝓhibet ignē ascendere grauis. in sz motū sanitatis collatre p̄mutī nō q̄. id ꝓhibē & ꝓhibet dare nō alio. est tūc sile in hō q̄ ī usq̄ nō ab eodem mouēte ē fōr et actus q̄uis fōr. sic cui omne q̄ nō nō mō a se ipō ut a p̄mo mouēte. sz pono a grādante ipam q̄ sic. et ab eo q̄ resistit nec ꝓhibeti

motū eē. (r remouet) ipm a ꝑsencia
eē. mō ee ab eo ab ꝑcede q̄nten
det ḡue eē. sīc dicim q̄ intēsp
frigidū eē pellit calidū dm̄. ß de
tū mouēte nō hab̄ hoc. ß pons
de gr̄iante (r firmāte ē eēs p
mō sīc dr̄m in scd libr phicore
qm predicti libros ostēs ꝑm ordi
nem sue nāle. sm. g. et phicorū
determinamus q̄ uñq; ꝓ mō hūd
hēt motū a quo nō mouē. nō dr aliq
ase dr̄o ꝑcepto ad mouēs ꝑm. q
nullo mō mouē. mouens enim
ad ē a mō eē (r diffinēdū ul dr
ffinēdū rēm. secūm determinatū
sufficiens ꝑ quā rēm efficiēdā
et finalē ē motus ois eē q mouē
tur rēm. et ꝙ sit intencio bñdicti ꝙ
dicūt ī motu quo mō ad locū sunt
q̄m intendūt eis nō ē ī nsi assistendo
sm ad sua effectiōm ꝙ deter ei
sm nāl̄m.

¶ q̄m de diffinicionib⁹ simꝑ ḡuis (r leuis ꝙ grauiꝰ dicitur.

1 Q̄nia ḡ de rēm motus localī
sufficiēt hīnt ē. rēm q̄ sit
ḡuis. leuis ꝙ de diffini
onib⁹ leuis (r grauis. (r de acci
dentib⁹ ī accidunt utrīq;. (r de cās
accidentiū. ꝛa ꝓcedm ḡ ī ꝑmis
mis (r diffinīendū grauē (r leue
diffinēdo manifēta quo ad nos ad
ussum. dicim ḡ ꝙ grauē absolu
te acceptū (r simꝑ ē. ꝙ subsidēt
quiescendo sub omib⁹ alīs corpib⁹
leue aūt absolūte et simꝑ acceptum
ē. ꝙ natat descendo sup oīa gr̄ia
liter. cōi ꝙ accīd hūt motū. absolūte
aūt (r simꝑ dicta intelligo ḡuia
(r leuia ea ī ꝑm rō. grauis sm̄ sīc
ḡuia ul leuia et ī ꝓportionē ad
oīa. et hec sunt ea que nō sīc hūt
leuitē (r grauitē ꝑm. q̄ntum ad dispo
nēm sicut media hmōi elia. Cōi aūt
in ꝓpriū ipm̄o (r sīc tractatū
triplo diffinīendum grauē (r leue
ꝓ motu suos. (r hec diffinia ea
ꝙ sua ꝓpria. reputamus (r hec
diffinīenda ūtrūm ꝑ ipm ꝓpria ꝙ
alia ꝓpria cōia. quare una est
actu grauē (r actu leue nō mouē
tur nisi post molenaā ī remouē
tur alterā sue ꝙtes. ut ꝓpria
in loco sue cuilīb hūt inte se ꝓ
lenaam. 2m aūt ōd ē. ꝙ sicut dr
mus in. q. phicorū. hoc ꝙ quesitū
fuerā motū tm res ī ꝙ qle sit tur
est finis motus (r eē ꝓ mō. (r ideo
diffinēs dicta ꝓ loco q̄ ens ī dicta
ꝙ finē efficientē. ꝙ genus ē ꝙd
diffinio illa ꝙ dicta ꝙ motū. quo
ē actus imꝑfecti (r rei imꝑfectē
sīc ōsum est in. z. d phicorū. cū
aūt diffinīamus hos duos ut
tes ꝙ ꝙtes ul motus. oz ꝙ effectus
ul ꝙtes (r status ut ꝓprietas sumā
tur ꝑ dictis oplentibus eas. eo ꝙ
nō alr dūt eas nō manifestāt.
sic ḡ diffinīte ḡuē (r leue simꝑ dicte
decem ꝙ grā eē. ignis ē semꝑ
leuis. ꝙ ꝓbatum est (r ꝙ p sacēs
ꝓprietas aēr ul ꝙs eōr acquiratur
siue magna siue ꝑua semꝑ
inueniūtur motū sursū. si nō sit
ꝓhibens eē. Et ex hoc dicimus
rem eē ḡuem simꝑ. eo ꝙ ḡuitas
ḡuitatis siue ꝙs eius acquirat semꝑ
mō deorsū. et ḡuius maior ē igne
tanto uehemēr ē ascendendo sur
sum. (r ḡuius ē impē ignis tanto
tardior ē mouēdo sursū. (r simili
ē de tēd ꝙ ḡuius motus deorsū. sic
ḡ diffinīta sint ḡuē (r leue abso
lute (r simꝑ acceptā. grauē uero

et

et leue p ꝓportiõm dicte. huic utiqz
istarez diuersitatꝫ p ꝓportiõm addi
uersa. nõ et huic eius p ꝓportiõz
sūt medy colores huic extremoꝝ
formati. p si ita esset tūc media
elia essent ꝓportia ex tribꝰ igne
ſz huic stribꝰ ꝯtrarijs simplicibꝰ nõ
multiplicatis in p ꝓportiõm ad
elia superiora & inferiora. q ꝓpa
none superiore sunt grua & ꝓpa
none inferiore sut leua. nõ tñ
inclinatio eoꝝ ad motū sit a uir
tute simplici nõ ꝓportia. // nõ tñ
intelligendū ē p ꝓportes eorū sint
relationes eoꝝ q sūt ēt tēr ēt sut
sint ad ad qs sm hunc modū dsti
guendū elia p absolutū dicit relata
et nõ p qualitates eaꝝ gñs.
adhuc aut si sic esset tūc relatio
esset nō motꝰ localis p slm ē oꝝ
& ad strend has ꝓportes esse
simplices qualitates ī medijs
elijs p ꝓbatur p hꝰ p sūt bonus
simplicē lan sicut sinus. q aer
mō ad grauū gñs qui ē vnus
locꝰ simplex. et aqua mō ad cra
cauū aeris qui ē esset locꝰ sim
plex. ſz tūc ꝯ inuidit qualiter
dicatur elia ēt media & ꝓportes
eoꝝ dicꝰ ꝓportes medie. & ad hꝰ
dicꝰ p media sūt rōne longitu
et motꝰ sui. et nõ rōne ꝓportiõis
ad qs. (tale nichil sp ē simplexoꝝ
nō recipiens extrema i p ꝓpa
tionez. & hec ē ad ſre istri elia
dicꝰ leua & grua p ꝓportiones
leue esse & graue dē de huic p
modū. et modū. hꝰ ē p diuer
sos modos ꝓportionis ad extre
ma. vnde ma esse ad eoꝝ simplē
sentiens q tñ ē grue igne q
ē aer. et nō dicens ignem ēt gra
ue igne. nisi p aliud eius pō sine
sit magna sine sit parua subsidz
sub igne. et ēt ero vnde ma alij
simplicia p subsidz. et tñ ē leue
rta sūt ad. cuius oīa pō leue or ē rta
. et hoc ista sūt p ꝓportiõm grua &
leua sint. dicꝰ tñ ē aliquoꝝ simp
hꝰ ē ultra grua. et p aqua ultra
leua sūt vnde ꝓportiõ alia. aer ēt
ē omnibꝰ ultra signatis ad. & sic dē
ultra leue. et p oīa eoꝝ pō subsidz
igni dē ad ignē ultra graue. sicut
aut ē de aqua sm ꝓportata sunt ad
tria ex ꝓpte bna. et ad aerem
ex ꝓpte altera. & oīa aqua ꝓportione
plior & grauis quā leue q ē igne
& aere & in se ē grauis ut pfa
gluatur. aer aut respectu plior ē
leuis quā grue. p ē ad. & ē terra
& ultra leuis. in se aut ē aqua mō
leuis. ſz ē igne est simp hꝰ ē ultra
grue. sic g dissimilia & dstincta
sūt simp grauia & simp leue & sm
ꝓportiõm grauia ēt sm ꝓportiones
leue:

Q. quid ex stia simplici
ū coꝝ sit oīs grauitas & leuitas
in ꝓportiõe & cā q arguit

Circa inuestigare leuitꝰ et
grauitꝰ absolute et p ꝓportiõm
dicte facile intuenti
tñ ex accidentib grauitꝰ & leuitꝰ
leue. quare antiqui p sua ꝓpria
inuentione nō poterant
habere ordinatā diuisionē et p. sm gra
tas & leuitates ē in reliquis corpo
ribꝰ ꝓpositi. nūc ex p accidit eis
leuitas & grauitas a corporibus
primis q sūt in ꝓpio. ut si ferat
de celo ꝓportio sm locoꝝ p nūc exi
stentiū. quare vnū ē grauꝰ alio
. sic grue ē aurum quā argentum
diuisum p ꝓportē ex pilulis partibꝰ
tēr stricte aurū quibꝰ argentū. et
sic p multitudinez & paucitatez

simplex

rend grauiū ꝙ leuiꝰ rōbrūg ḡuꝭ
maiorē nō indigē in aq̄tic. non
ēt diuisiffimū ꝙ dam eōrum
sūt alīq̄ leuiora. et ḡdam sunt
alīq̄ ḡuiora pp̄ subtilitudinē et
pauitatē ꝙ est in eis de corpori
bus ꝑmixt. ꝙ sequunt̄ ista q̄posita
in grauē et leuē. Ex q̄ hec ita se
hnt ꝙ. q̄positoꝝ ḡdam sūt ḡuio
ra ḡdam sunt leuiora pp̄ rōnē pma
tūt nāte ē nob ut detrimenū rōnis
pma. rōnis et q̄sita sequunt̄ ea
q̄ualibꝫ. eo ꝙ simplicia sūt ḡdam
p̄ cognoscendā q̄posita. q̄posita
et cognoscūtur ex simplicibꝫ quib
q̄ualiby et ꝙt quor ex q̄ponunt̄by
. et ita debuissent p̄cedere auctō
res huius. ꝑ ē lucidū ꝙ plenū
dicūt ee rām leue ꝙ graue.
nūq̄ fuisset ḡens ut p̄dictū assert
simplex lucidū ꝙ simplex ut sup
allor esset vna. ad hēnda cogni
tionē de ḡue ꝙ leui. huius aūt sic
determinate reddamus ad ꝓpō ta
gentes rām auctōrū ḡuia ꝙ leuia
q̄ptiue accipiendo ꝑ aquā ꝙ aerē
. dicimus ḡ in ꝑmixtis ꝙ inuisibilibꝫ nr̄is
ꝙ desiderabilibꝫ ad sensū nr̄m omnis
effectus grauis ꝙ leuis ꝙ multa rōnē
q̄positionis in quibꝫ humidū aeri
tale accidit in loco ē ee grauia
ut leue. sic nr̄ aeri. hr̄ aūt ignis
pp̄ rām ꝙ dispōm rōnis ꝑmixtionis. ex
quib q̄positis ꝙ sitiue ꝑ materiam
hr̄ aūt ep̄s ē in eo ꝙ nr̄ mixtionis nihil
ꝙ ligneū remanet liberatū in loco ae
ris nō inuenit ḡuis quā plūbum
durū libratū. eo ꝙ velocius descē
rendit quā plūbū in loco aeris
ꝙ in loco aq̄ est leuis plūbo eo ꝙ
in aq̄ nō descendit. cū aūt huius
ēnibus ꝙ uera ē. ꝙ omne rōnis simplex

ꝙ ḡue ꝑter ignē solū. sic ēt
rōnis ꝙ leue ꝑter terrām solū. cū
ḡ in loco aeris ꝙpetunt ligneū
plumbo. ꝙponit̄ ligneū ex rubij gra
uitij. ꝙ ē aere aquā et terrā. ꝙ eo
ꝙ ponamus tres ꝙtes ꝙ aq̄ equales
esse in plūbo ꝙ ligneo. ꝙ aeris
ꝙtes multū habundare in ligneo
dico adhuc ligneū tale in loco ae
ris ē ḡuius plūbo tanto. cū aq̄
ris ꝙtes habundantes in ligneo
addunt sup plūbū. ꝙ aq̄ aut na
tabat ligneū. eo ꝙ aer latz in lo
co suo sit ḡuius terrā ē leuis in
aq̄. ꝙ ut̄ sup ꝙtes terrē et
aquē. cū ergo natura ligni
magnū ꝑ mergitur plūbū
paruū. terrā ē ḡuius ꝙ grauis ꝙ
omne ignē in quo tres ꝙtes ha
bundant grauē ē in omni loco
nisi ꝑ terrā ꝙ natat aq̄ sup terrā
. aer ē̄ grauis ē in igne ꝙ in lo
co ignis. et aer ꝑ quē est in aqua
ꝙ terrā ē leuis sup aquā ꝙ sta ē̄ ꝙ na
tat sup ea. ꝓmissis aūt. et
dicendū ꝑ sequaces nō ꝓsequemur
in ea quę dicta sūt ꝓcedentes
aerem ē leuem in loco suo. aliud
assignantes rām ignis ḡuius
liberatus grauis est in aere plūbo
durō liberato et in aq̄ ē ep̄s. dico
ē̄ maiorē ē tres ꝙtes in tanto
ligneo quā in tanto plūbo quod ae
ris ꝙtes in loco aeris nō impedit
a motu inferius eo ꝙ aer mobilis
ē ad ēnes loci. ꝑ in aq̄ aut nō ē
mobilis nisi sursum. et id impedit
ne mergatur ligneū. si ē sic non
solūm de eo ꝙ hr̄ equales ꝙtes
tres ē. q̄ cum plūbo ꝙpetunt
in quib aeris. hoc ē ḡuius inue
nitur quā plūbum. si forte illi
negant illud. dicunt ee sili ꝙ

contigit

strngit ꝫ hāc ſphām cōē medīa
p̄ motenerā q̄ueſtē in loc̄ ſuis ex
q̄uo ḡnā ſūt in eis ꝫ nos inferēdā
ſolutōē dicem⁹ Tloco magīſ ꝑpio
nūc aūt ſūducem⁹ ꝓbōes ad hoc
p̄ aer ꝙ ḡnūs ſit ī loco ſuo ſimꝑ
cāſ. dico aūt. ſtanter aſſens oīa
cōē in loc̄ ſuis ee ḡnā ꝓter ignē
ꝓlum & in q̄uby ſcripſi habūdat ḡnūs
& tēuiſſimū aerē in loco ſuo
ee grauem. ſſḡ aūt ſenſibile hoc ꝙ
hūmūs ē ꝙ aūpiat aūt ſubtil⁹ & ſtan
tē⁹ et. ſphā ita ꝙ nil in nō tema
neat de aere & ponderē nel de
natur deorſum. et ſ ponderetur
olefiē nel contra bracchy libre ꝙ
deſtendit poſtea eſtendī uter
em deuet ſit pleus aere nel aū
to aereo. et item ḡnat aūt ꝓnū
in bracchio libre. dico ꝙ pleus
aere nel oīo deſtendit ꝑp aerē
attrahē & plus ponderat. maior
ē attractō aeris ē in utre pleo
q̄uā nō pleo. & iō ponderat plꝰ
ꝫ forte hoc exꝑīm credetur ee fm
q̄ ſi uter inſufflet⁹ ſpū hōis.
abſq; dē mīmo ponderabit uter
pleus q̄uā uacuus. & cā forte ut
debī aer leuis. ſ nō ē hoc ita. q̄uia
ſpūs hois calidꝰ eſt & aget ī ſphām
calor cōis hois et cā calore ele
uat aerem et ꝙ ḡnūs utrē & fiet
uter leuior. et ſiliꝫ fiat uter
calidꝰ & aer calidꝰ in q̄uos dēs ſol
q̄uent radios ſuos. ſ dz ampli
aer in ſua ꝓꝑtē diſſōne. nūc ēnī
nullō grauitatem ſert uter pleus
ꝙ ſic ꝓꝑtē. ſn aere ēnī ſtat fieri
motū moderatū eo ꝙ ꝑpē ē leuis
& ḡnūs. et cā aūpiat impend ſur
ſūm & deorſū. ſ foraq; et facilꝰ
aūpiat impetū deorſū q̄uā ſur
ſūm & uelocius mouet deorſum

quā ſurſū. g̃ in loco ſuo habūdat
grauitas eis ſuplaūtatez ipius
g̃ cōis in quo eſt ſtructuras affert
ipē aer in loco ſuo ḡuitatez. hoc
aūt adhuc & aliter ꝓbatur. q̄ nō
ē dū aerē in igne eſſe ḡuē ſimꝑ
q̄ omīa ꝓtes eiꝰ magne & ꝑuē
grauēs ſue ī grāe maſ aūt & tra
ſtat ipē ee leue ſimꝑ q̄ omēs
ꝓtes eiꝰ ſupnatant. eſt & trē. g̃
in loco ꝓꝑpio q̄n medīa ē in utre
erut hēnt leuitē & grauitē. ſ in
loco ꝓꝑpio mō ad aquā & trām ut
infra ꝓbabitur & nō ad ignem.
g̃ ſ in loco ꝓꝑpio habūt ḡuitatem
et leuitē. ſed trā ḡuitatez ī motu
ad inferiora. g̃ ḡuitas in eo conſiſtit
leuitatē & ſic eſtat ꝓꝑtō. Si g̃ hec
ita ſe habūt tūc nīm ē & clare ꝙ ee
ꝓꝑtō in quo habūdat aqua aer ſup
aquā & trām poſſē ut ī aquā ſit
leuis alia re ſ trā in aere loco gra
uior ē ipā ſic dicem⁹ de plum
bo & ligno. tūc enī res nō natat ſi
aerem. ſ natat ſup aquā. ſic ī oſtē
ſum ē ꝙ ea ſidera ſue. pleue abſq;
liuīo ſemꝑ mō ſurſū. & ḡue abſq;
ſemꝑ mō deorſū. hoc erit ſignat
leue albūm et graue albū. q̄n nō ē ꝙ
ꝓhibeat ipm̄ a motu ſuo cēnli. t
hoc ē ꝓpter utres ea ꝙ ſenſū pue
nīma ee cōi pna. & cā nō ē uerū
ꝙ opīnabat̄ ꝙdam oīa cōia ee gra
uia trā. et nō ſimꝑe leuia ipſi ꝙ
ꝓpīonem: ſ. q̄ ē ꝙ ꝓ ſphām
phām cōz oīm ḡuitas & leuitas
in ꝓꝑtōs & eaq; acquirit

Redeamꝰ aūt ad dīm cōia
leuis & ḡuis abſ̄ dubiū.
ſi amē quid poſſimꝰ ſtruc
tura leuis abſolute & ut pleum
ad eſſe leue. dſplūd. ad hoc autem

inductum q̄ ḡue alt̄a semp̄ moueat
ad me. hꝫ enim p omnes mꝰ omnes sic
ee ꝯfessi sūt. ee hꝫ aut̄ p ḡraū gre
dere oz q̄ sit. ad bene absoluend q̄
semp̄ intrat sursum in orbē. et
p̄ ꝯseqūs ad quez locū quis semp̄ ē
sursū. nos ē oculi vndeq̄ q̄ sp̄
ad cōtrā dispendit subsidē
do sub orbē. sic nup̄ supra ḡlatū
ē. vñ mouetur deorsum quousq̄ cō
sequat̄ me. p̄ quez medium tend
it ē detenuatiz. si ei nō esset detēu
natū. tūc oporteret q̄ ḡue mo
ueret supl̄ined recta in infinitū
et tūc oporteret q̄ ad grauē sine
mora ad grauē. et hoc ē impossi
bile supra. sic ḡ inuenit̄ aliq̄
cōtrā oppōnē. q̄ i aere et aq̄ tend
spenonē ē tendens usq̄ sit sup
ficiē tue q̄ vocat̄ ignis ē corpꝰ
ad. sz. ad corpꝰ nō videmꝰ q̄ tend
dat in orbē aliq̄ talis. q̄ mouebit
ḡ usq̄ ad orizontē. et ē q̄ p̄sens sit.
sz aliud iudicū nō habemꝰ q̄ ignis
sit in orizontē ñ sz videmꝰ q̄ lumē
nō cor nō mō ē q̄ p̄sens in eodem
loco. et ad nō ignis mouet̄ in loco
ceruū ostat q̄ nō q̄ p̄sens in eod
ē tūc aut̄ nō in infinitū aut̄ q̄
est vltra aerem. aut alle locat
ē vacuū. ē nullū dd̄ hēt locū
ignis ñ p. cōtē. ostat aut̄ q̄ non
nō in infinitū. q̄ nō ē infinitū
sic ḡbatū ē in. z. phicoꝝ. et si ee
ad esse infinitū. nō moueret ad
in infinitū. sic ḡlatū ē in fine. sept
phicoꝝ. sic aut̄ nō p̄ ee. q̄ ille lo
cus sit vacuū. ee q̄ nichil ē vacuū
nec p̄ ee q̄ ignis in nullo loco sit
q̄ se. q̄ si in nullo loco sit q̄ se. nec
in loco esset. patēt q̄ ee nō p̄t
cum ē sit vendē sp̄ior simplici
bus corporibꝰ. z tenē q̄ sit in loco
æque q̄ se. et cū sit cētū terre.
ē hꝫ sit deorsū. sub orbē aliq̄s cen
plurib⁹ orbē. oz q̄ ignis sit sup
ficiē q̄ est circa q̄ aliq̄ sphēa
rū. et tūc nō sup̄ficiē ad illū locū
usq̄ q̄ ḡuior. orizontal. hꝫ ei
ḡlatū de nūtio rō inducta. licet
nō habeāmꝰ de hꝫ testē sensū. ign
eū in q̄ p̄sto loco nō ē vsibile. q̄
nō accidit eū lucē ñ q̄ egredit
de loco suo q̄ p̄sto. Et cū dicat
alexander q̄ ignis q̄ ē apud
nos nocatiꝰ ignis. nō ē eiusdē
nāe cū igne q̄ ē in loco suo q̄
nō eiusdē effectꝰ. hoc. n. ē cōe
q̄ sūt corruptiui. ille ignis gene
ratus ex p̄ calorē ei adpingit
radios solis. q̄ sol q̄ ē mouere
ignem. et cū ut putat ille ign
oppō aq̄ simplicia. hoc aut̄ q̄ est
apud nos nō aq̄ oppō. sz admīn aq̄
q̄ ē ggelatio. vñ ei ggelat̄ non
accidit aq̄ simplicia sz semp̄re
egredit de loco suo. ggellatio
eiꝰ ē astruct̄ hūdi aq̄ p̄ frigus
diuinū. et ignis q̄ q̄ est apud
nos q̄ nō sustentat̄ nisi ex hūdo
aq̄ ē ductus hūdi p̄dantem
calorē. hoc ei signū ē q̄ ppinquū
nō lucet ñ q̄ sūt spissi pp̄ q̄
ei lucens tegit corpora q̄
post se sūt ne possint videri.
ignis aut̄ in q̄to loco nō ē spissꝰ
sz rarissimꝰ cōm. dicēs aut̄ plia
de hꝫ in alijs locis. sz hoc hꝫ sufficit
q̄ ignis in q̄to loco nō sit nimis
esse p̄ vltimū sz p̄ motu sursū.
si aut̄ hꝫ est. sim hꝫ tūc nō ē q̄ nō
ē ei aq̄a ḡuitas ex. q̄ si ei
ei aq̄a grauitas tūc residerēt
sub aliquo simplici corpore
et ē cor sub quo residēret mo
ueret ad orizontē orbis lune
aut oporteret q̄ esset in infinitū.

q̄ ignis in q̄to loco nō videt

q̄ ignis sit apud nos est eiusdē rōnis cū igne qui est in loco suo q̄ simile tandem

x

ura ꝙ infinita esset rōne quoꝝ plz
ee lenga alio · ura pullum eet lenga
ssimum simpl. et hꝰ ad dicid implau
tum ē. nec ꝙ rudens ondens ad
corpꝰ ꝙ simpl. moueā sursū ī
ignis sub ꝙ ponēdā ignem esse
lenssimū rōne. et quesē sup ad
rōne sursū ꝙ hui motū rested. si
ꝙ hec ura se hui tui ignis nulla est
ad ḡuitas. (z rē nō ē ad lenitas
cum ipa sit questens deorsū sub
omibꝫ corporib⁹ simplicib⁹ · ꝙ aut
quēst. sub omibꝫ mō simplici
motu ad mē. ꝙ quidē mē deter
minatū (z vnū ad ꝙ ad rōne
hūana ḡuitꝰ mouetur. sē dici
mus multoꝝ vnus. hoc aut sequi
demtū sit hꝰ tū lond ē hui addu
cere ꝗa significanā ē. ꝙ ḡ
mē mūdi ad ꝙmouet ḡuia · et
aqua mouetur lenga sit det
minatū (z finitū · gluten multoꝝ
signū · quoꝝ vnū ē ꝙ motꝰ bo
rales rerū nullꝰ pt esse ad infinitū
· (z ad ꝙ nō pt ꝑ effia ꝙ mūs in ee · nō
pt magne ee · hꝰ motꝰ infinitus
nō pt ꝑ effia ꝙ nūs in ee · ḡ nō ꝑ
principe ee motꝰ infinitꝰ · cꝰ nō
ee idem glutinum in fine septi
phoꝝ · si hꝰ inuenim ē ut ee
motꝰ finitꝰ deorsum medii ad
ꝙ ē motꝰ idem · finitū ee de
mostretur · totalis enī motꝰ ꝙ
lond motꝰ finitꝰ deposita ee finitꝰ
· tūs loco ei totali michi ad esse ꝙ
primū ee ꝙ mē de lond ad lond
· ad aut significans idem ē ꝙ si
intelligam duas superficies ē
planas sphericas sphere mundi
quaꝝ una secet ee in centro ē
polis · ē altera secet in centro orbis
lune · inde inq ē ḡuia motu suo
descendere deorsū ꝑpendiculariter
sup superficiē inferiorē in quadrā
clymatis suisq · et describenda an
gulos rectos equales sr ee · ea aut
que sunt lenga in demq motu suo
sursū ꝑpendiculariter in side sup
ficiei superiori · et describē angu
los rectos equales sup ee vnūqꝝ
momenti ad tra ascendendo · hoc
aut nō fieret si infinitꝰ momenti
· eqlitas ei angulorū in superficie
superiori (z inferiori demōstrat si
mitū (z equale ee statui ab infe
riori sursū · (z a superiori deorsū
· ḡ medium ad ꝙ ḡuia momenti
ē finitū · et oriundum sūr. medium
aut ee aut ē medium inde aut ē
medium trē · (z medium inde rone
differt a medio trē · hoc nō differ
rat ab eo nisi sm situm et locum · sic sup
inf⁹ tercio predicato ad dictum ē
· redeuntes. ḡ ad ꝙ ꝑm dicamꝰ si ura
ē ꝙ res leues de ciuitate sp doneꝝ
ascendunt · orizontē ī quē stud · et
eo pre alia si res graues sp descē
dunt deoꝝ ascendunt · medium inde
ī in quo quiescūt · nec maxime
ascendunt in grē loci oriundum
et medium · ex ḡ ꝙ hec loca sunt
ḡuia (z sic plus alijs ḡuib⁹ · ura
nā ad magne ascendere (z fore
distantia ē ḡuia · ura autem
ḡuia nō distat ī ꝙ formare dis
tantiā · ex ꝙ ee dictum a quibusdā
rōn ḡuie sm quod ē principale
intendendū sūt aliqualiter ḡuis
t loco · (z ꝙ posterius dicā ee de alijs
ḡuib⁹ · debet aut ḡuis ī ꝑa
phia · sic loca sua contraria · ura
aūt locata ꝙ eis sic ḡuia · (z eo
ee ascendendo ꝙ pertingunt
mouentem in loco suo et corpori

descendet & subsidet sic q̄ ad eā
imperitū in loco monetez · si aut het
ita se hnt · sit ūa leue et grue quę
q̄ dictas imperitates hnt simplices
et simp̄ hnt · sit tm duo cor̄ locata
t̄ exterius locat · ee q̄ loc tles debz
sint tm due · Cum aut sint alia
leuia & grua tm̄ simplicia & simp̄
hnt leuitatez & gruitatez · ez q̄ ad
alia cor̄ sint intermedia hoz duo
rum locoz tm̄ hnca ad unū
horū duoz locoz cū sint · q̄tū
ut̄ q̄ ad medū mūdi se hnt
ut̄ orizon · et ad oppositū se
hnt ad me̅ · in quib⁹ locatur grue
ad illud · et leue ad ad q̄ sūt aer
& aq̄ hec ē media duo sūt natū
q̄ cor̄ ēqua distet magnēto et
forma nō p̄ sui medū p̄ unā
eam extremoz · ez q̄ q̄ duo sūt
proz vnū magn̄ sit et alterū
alū magn̄ sit ¶ Nota de hiis modis
locoz ad inuicē in rē formef
matis ut h̄ stat̄ in mg clauz

Dumetū aut̄ istoz modoz locoz
& istoz ē loq̄ stabiliter
inuenire nō possimus
nisi ordinamus horū locoz hitui
ad inuicē · ad hoc aut̄ ostendēd
sumamus ꝑ exēplū nord sūt · p · s ·
orizt · grues se hnt ad sud · ut
terra in aqua et stabiliē forē · eod
modo se hnt ad sud grues in
aere & stabiliē ne̅ · et ex hac
parte hnt ad primū p nobile et
magis nobile · et p eam efficiente
et effectū · sic forē et materia · in
et cum p̄dicto exēplo & tm̄ nō grue
dicā sm̄ ꝑ · s · & simp̄ in corpo
ribus grauibus hnt hitudo primū
p · s · quā se hnt ad alterū sic aer
ad p̄ma · eod sic forē ad materia
p̄ qualē ēt tm̄ cēlū quod accidit
tali · vnū quidem tm̄ ad motū
& in ꝑte poē · et alterū in parte
alia · p alia nō fieret motus
de vno in alterū · sic aut̄ & in gruti
· p vna & in ꝑte ne̅ ad alterū
& alteza in pte forē sic g̅ oz esse
in loco · p vnū locus se hnt ad
alterū sic forma ad materia · &
loci sup̄or cui sit grauis imp̄e
riorem hnt se in actu & stabilitē
forē ad inferiorē · et cū grauit
ipm & p̄sistunt ea & alias no
bilitates mutuo nisi cū ea
rep̄ens ab ipō · in hac ē p̄p̄
m̄ inuenitur ee locata & istoz
locoz q̄ sūt grue & leue · q̄ refferu
tur ad primū · sic forē in · et hz
regiones possunt eq̄lit̄ p grue
& leue sint alibi dicta · sicut sup̄
dicitur & in p̄mo phi celebrat
· p̄ncipium distantiā a celesti cor̄ cū
grue & leue · q̄ p pō & deorsum
cor̄ sūt · ut̄ deorsū & grue · et
p pō & sursum cor̄ sūt · ut̄ sursū
& leue · pō aut̄ cui sursū & pō
cui deorsū & p̄ma p̄ma materia
& grue · et leue est in una & eadē
p̄ma hoc sic differens in ee
et rene · nec pō & sursū
& pō cui deorsū nō & p̄ma hui⁹
modi vnū · sic corpi venum
pō & sana & pō & egre · q̄ cor̄
q̄dē pō sana & susceptū sa
nitatē esse et subito · & sic egritu
dines et esse cōe · & p̄dictū
pō egre · nō & susceptibile egri
tudinis q̄ sic & subito · & accidē
taliter · & sic esse q̄ nō p̄dicti
& sic corruptionis · & additur in
una

una lenis & grauis q̄ p̄ē ē vnumq̄
sustrahibile ē nisi q̄ equalē sē simp
& ppetuū. q̄ alr fier iste nō esset
extremoz ē laeo & simplicū cor
epus epiaid sim nim. non intenio
cois ad sam nō dena cui inten
none eis ad grauē. sz vna quo
dāmō ē intenio mē ad grauem
& leuem sim rom. q̄ unūq̄ fierī
desiderat ut ppetuū & ut simi
lora aut in quibz sue grauc & leue
sut sē simplices sines motz sur
sum & deorsū. et id lez vnus
sit fibilis ad eleuā. neutra tū
ē mata ut sit alia. redeuntes
g̃ magr applicitus ppono. dica
mus q̄ cor formale simp q̄ sit
grauis tm & ḡ nō sequit. grauis
ergo mō elorū ē id q̄ mō ad lo
cum q̄ ē grauis tm. et id oz
q̄ sit mp simplex g̃ ē leuis. nō
abē accepta manēte sup oia cor
rupta mouē hūia. corpa aut q̄ ē
in sphā mē ē grauis tm & ē in
loco grauis tm. et nō ē p̄ē simpli
cis q̄ ē grauis. manens sub oia
cōr deorsum. distincte aut me
dorū cor ad punctū ē sē distin
guntur leue & graue absolute & graue ab
solute. ḡ hr ē p̄ sphā grauis
& mē. & id oz q̄ utrūq̄ corū habet
aliquid ḡ grauis. aliquid appropin
quat. qm aūt quesitū sub ami cor
pter trām et trāa. et de eo qui
est sup oia cor pter ignē et
ignea. magr g̃ applicitus ostēdit
quid intendim dicim q̄ sic cor
vnū quesitū simp sup oia cor. et
cor vnū de nō simplicib quesitū
sub omib corporib. oz de nēce
ssitate q̄ sint alia cor duo media
q̄ quiescūt sup aliquid cor. et
quiescāt sub aliquo cor. et hr pōde
nem. de eo q̄ dicim supra q̄ con
trarietas q̄ in formis est tm. et
nō in sbis q̄ diminuendo formarid
exinanid & augmentando contra
q̄ est formarid fiant vnd ut plā
media. cū aūt grauia sim locum
habeant distancia plenda & formare
& elorū. oz q̄ medium mīt ea q̄ natura
ex duabz diminuendis sbis. s.
et formarid. et nec alle due diminu
nendes q̄tumēt duo media sim
lorū. si aut hec ut se habē. tunc
nō esset ut nūs elorū sit grauc.
nec aūt elim sit equipond de elio
grauc fibiliter differentibz. & de nō
pma elorū nō sequitur q̄ elim
mata prima q̄ illud elim ē tm
vnd in grauc elis. ex q̄ est gradū
ab primez ipsū elā. sicut ondenū
m. 2ū lē. ex q̄ē grauis aut gno elim
elorū sit ab primē. tm gradz core
spōdens ē differt ab alio q̄ dicā a le
cundā dicā citra. ut dicim. cū
aūt numerez elorū sit determinatū
mus. tm alr applicantes media
& extrema. dicim q̄ pōnis extrema
in loco sint duo formales dicā. tm nō
ē infinitis ut media pnt ea distare
vnd ut plures. sēt inter extremos
colores nō ē infinitus vnd ē nec
plures. et id ordinem inferem q̄
lez media elā lez sint duo fibi
sunt sibilis & simul tm sic vnd in
fer sdum q̄ē q̄ sic grauia in loco
sunt. & ita applicant magr tē q̄
ignis et magr nē quid fier. & ē
gelusio intenta de nūo elorū. nec
ē credend rhemisio dicti nō po
sse demari nūm elorū ex rone gra
uis & ex q̄ sideralē colores. ē silr de alijs
loquendū.

Si aut̄ plen⁹ ea ꝺ̄ dep̄ing
in telig̃nt⁹ oz nec adhuc
redire in ipso capto ad eam
ꝺ̄cōem grauē ꝑ leuē
iuxt⁹ ſcm̄. dr̄m q̄ pulſ⁹ me
dorū ꝑ hoc grauitatez ꝑ leuitatē
ſit hec grauitatio in loco ſuo ꝑ leuē
ꝑ leuē. et cū hec ad ſe mo
tum tēdāt leuē ꝑ leuē. actus
grauit⁹ in eis eſt ſimilis motui
recti. et actus leuitat⁹ in eis ē ſimi
lis motui inclinato. q̄ leuitas
q̄ ē in eis nō ē ad cēm̄ in loco ei⁹
ſup⁹ q̄ quieſcit. tēdāt aut grauitez
ſimp⁹ hec in ꝺ̄m locū. ſſicit aut
hꝫ ē q̄ ad ſenſū p̄z. q̄ ſi aufferet. aq̄
aer deſtenderet ad leuē. aq̄ q̄. qui
dem nō q̄ntūcūq̄ nō eq̄nitre illa
q̄ nō p̄t̄ ee uacuū. ſi eq̄ inclinatione
grauit⁹ que ē in aere. et ſimile
deſtenderet aer ad leuē tē ſi au
ferri poſſet tēdāt. ſi aut ignis
deſcenderet nō mouet⁹ aer ſer
ſim̄ a ꝺ̄o. expellit. nō p̄z
nō deſtendē eq̄nitre q̄ ei eſt
uacuū. q̄ ſi p̄ deſtenderet ad lo
cum aq̄ tūc p̄ deſtenderet ad lo
cum ignis. ſ̄ intelligimus ignem
auferri. ſimile aut ē de aq̄ que
deſtenderet ad leuē. ſ̄ tē. ſ̄ tēdāt
auferri. et nō aſcenderet ad lo
cum aeris ut ignis ſi aer uel
ignis auferri poſſet⁹. ꝺ̄ fortē
aqua expellet ſurſū impellē dr̄ē
grauit⁹ q̄ aeris ſe hēt ad leuē
ſic ſ̄ duo ad unū. ē aut in loco
ſuo grauis ē in loco ignis grauis
nō leuis quia in loco alieno ad q̄
tū inclinā ꝑ grauit⁹ nāle. grauitatis
aut aq̄ ſe hēt ad leuitatem ſui. ſicut
tra ad unū. q̄ in loco ſuo ē ignis
ē in ducly loc⁹ ſuprond elitrum
ſ̄ in loco tē nō alt̄ leuis ē. ſ̄
nō aſcendit. a tēdāt. hoc ꝑ ſſicit
tēdāt ſub ꝺ̄a ſ̄ ſup⁹ dep̄ing. duo
q̄ media ekā magſ hmōi de grauē
ꝑ de leuē. q̄ aut aer ſtud
multoſ exēs. q̄ond unū ē. ſpa
tiū ꝺ̄m̄ oppoſita ex ignē ē aere
et puro tēſtre. q̄ere q̄ ergo eſt
q̄ in eis ē de aere multū plus ꝑ
de alijs ducly eliſ motu ſuo deſ
rendere. ſ̄ ſtraū ſilogiſca et
aſſūb. deſtendentia. ꝑ aut ſpūs
aut. q̄ ē aer. ſ̄ in pheretre tra
ctrain et mō. in aliū deorſū
hoc. a calore nāli calefactiū mo
uent⁹ ſurſū. ꝫ aut ē in omib⁹
oppoſit⁹. in q̄bꝫ nullā ē aeris con
poſitio q̄ ſi aer ad tēm̄ mouet⁹
nō poſſ⁹. mouſtrū aq̄ ē tē in
oppoſito. ignis ē ꝑ ē in oppoſite
introducat. ꝓbat ſ̄ ē nō per
motū ignis deorſum. q̄ tū ē ꝑ
hoc aer ſit calidꝫ ē humidꝫ. tū
in eo ē plꝰ humidi q̄d calidi
ſ̄ ſtatur ex diffinitione humi
ꝺ̄ p̄ 2m. q̄ ergo in p̄o. ex hu
miditate aquē nō hēt aſtendē
ſ̄ deſtendē. et ꝓne hꝫ ꝺ̄a
ſuperficiē ē una ad ſuperficiē
aq̄. et nō ꝺ̄ ē una ex ſuperficiē
ad ſuperficiē ignis. hoc eſt quia
ignis ē ſubtilis una q̄ ē cali
ditas. ꝓne ei illig fluxū ad ſicū
ſtatum. ē hoc eſt in tra plꝰ q̄d
in aqua. q̄ ignis ſua raritatem
nō bene tenuatā cōt mota ad ſpm
hoc eſt ē tra. ꝫ aqua nō diſtenꝺ
hāc eādem ſuperficiē ad tēm. hoc
ſ̄ ſit quia ipſa in qualit⁹ ſ̄ ē fri
giditas. q̄ ꝓne ſua frigiditatē. ꝺ
calefactiū nō ē. q̄ ſuperficies ꝺ
ſuperficiē

ep̄ q̄ ſilogiſca ꝓbatur ſil gra

ſ̄ hmōi ignis ad ſpm̄ mſle tra.

q̄ plꝰ hꝫ aer q̄ de humido q̄d hꝫ tra de calido.

supfficiat ut tendat ipsum · si ponat
eo humide retinet q̄ nari hoc · & illa
cruda & aeria et aque · & eo sentiatur
no[n] solu[m] sed in copata et solidatoi
redeat & q̄ruat · Et ista & forsan
no[n] omnes quare aerem oz hre mo
tum g̃ius in loco suo & similr aquam
. ignitum aut & & q̄ sepius possumus
de utre cuius subtilis hmõe in se ae
rem q̄m nehemo descendit et plus
ponderat sic dicim[us] · q̄ aut super
ficies aeris et ad & ima & aqua
uolenter mõ ad aerẽ & aer ei[us] ad
aquã p̄ subtia ingenia · sic sumus
aliquãtulũ stricti quã ei[us] uentos
sitis formatu[m] in modu uentose
et ponã in eo ignis candele · uel
dom[us] alius · et subtrahat & equaliter
ponã sup aq̃ supfficiat · tm q̄ nusq̃
aerem possit attrahere · aq̃ in uase
elevabitur nehemo ad q̃uã p̄te
uasis sensus aerẽ · et si do hoc ussi
biliter ignire nolim[us] sumat
uas eo intro ignitum solido · sibi
aut & eo eidem no attrahit uehemo
. assignant hoc multe cãe · dicit ale
xander cãs duas · quarũ una est
q̄ ignis tendit ut uehemo intrahat
aerem · eo q̄ponit loco maiore · &
expellit aerem in p̄te ut sepius im
plent grandia uasa · sed subito ex
tinguit · p humidũ aq̃ astringente
tũ astringit infrigiditq̃ horum
medẽ · & tũ eo q̄ ut & quasi tra
hat aquã ut cruda hãs & loco q̄
aer uacuu[m] relinquit · et q̄ hoc uenit
sit q̄ uehemo sic fiunt eo cornu
bus in aqua ipse fortat q̄ eo ignis
untur · si eo se ipsis extinguuntur
aer ignitus est · et tũ eo natãte
illa q̄ applicat & locum sensatu ut
aq̃ et deducatur ad aerem ei[us] & p̄te
uasis. Aliud cãz hoc assignat dicẽs aqua
dor. dicendo q̄ cum ignis eo mouet
aerẽ ad supfficiãd uasis · tũc aer mo
net aq̃ motu violento attrahimus
et supfficiendi sillicũ. aq̃ autem
foras mo quid mouetur aer quia
sepe stringet hoc q̄ impetu fortior
& in eo q̄ mo quid in eo q̄ mouet
pino · sic dicim[us] in ven[us] phiole
subito g̃ q̄ aqua aerẽ & eo pelle
bat ipsum in p̄te · & no eo pulsum
ipsum et spissando aliquid patiendo
et hac natãte q̄ no & locum implet
p̄tem uasis · hoc aut ei[us] ad ob
iciat themistio · tm dicta sua that
p̄te no sunt magni momenti
& no p̄tendẽda · sm dicta & q̄ponã
iste motus in uase eo tribus motu
bus · et eo tribus cãis · quarũ prima
& motus ignis & aeris ignitã ad su
periora uasis · & & strictio ut mo
tus aeris extincti in inferiora
. tertia no & motus aque & prem
uasis eo silicũ sui ad aerẽ · quia
levis & · et grauis · & ad subtilium
p̄parand violentand cherichet · et
ad expl uasa aere plenum · aplu
rentur ad tradu & eo singentur
aer · tm q̄ uas no possit aliud aerẽ
ut aliquid attrahere · tunc oz aliud
duoz accidẽ ap · s · aut strangetur
ibus · aut q̄ aer est immobil pruasse
no possit eo fugi · q̄ tũc no segret
aerem aque mo tm q̄ in illo ele
varetur · cum ipsa sit simpl grauis
et nulla hãs levitatẽ q̄ sicut ei no
lencia possit elevari · si de igne
dico & & · q̄ iste fuerint partic
violenter pressi mei dum · et forte erit
tũc si redigeret in quietem tenuis
simum & esset subtil · ad eerẽ q̄ subti
le quod hoc sit trudimur ad hmõdi
sicut p̄ q̄ videtur dissimiles subtil
que dicitur in · 2° p̄ge · et p̄ fine

ꝑm eiusq; libr. ꝺ agit ꝺe mpono
ne. sic ꝙ sentench ꝺ ꝺe ipso elig.
ꝙ sicut ꝺ nō ꝺicit ꝓssus q̄n ele
natur ab ea aq̄ eo ꝙ simp; ꝺ grue.
ita eod ⁊ grue nō ꝺescendit ꝺor
sum q̄n auffert ab eo aer eo ꝙ ⁊
simp; leue ⁊ nulla ꝺ eod ei grauitas
ꝛ in loco suo ꝛ in loco alieno. sic
ꝙ ꝺetrūcatu sit ꝙ ea corporibus
simplicib; ꝺicit est graue ꝺ se ꝺ
sub omib; celi. et ꝺicit ⁊ leue
simp; q̄ ipsi tens sup eod cōe. ⁊ ꝺs
sunt media hūoꝝ grauiū ⁊ leuiū
ea q̄ntone. sūt ē illa grua et
i loco suo. et i loco cōi illoꝝ sili
q̄ q̄uestuꝝ ꝙ sit undiq; ne ꝑue ad
illud cōe ad ꝙ inclinatur p loco
suos. et eod inclinet ad grane sic
ꝺictū ⁊ similiora sūt simp; grauia
q̄d simp; leuia. hec ē eod q̄ꝛe p
quod ꝓclinatur ad ctm. si aq̄
hēt ura sc hoīe. tūc oꝛ ꝙ ē corpꝰ
ad eod loꝝ ꝓclinatur sit simp;
grue. ꝙ si ura nō ēet nec oporteret
ꝺ eam ꝓclinari ad ad et hec pre
ꝺicta ꝓmissa. cōt aut ꝺicit ⁊
simp; grauia ⁊ ad simp; leuia. tria
sunt ꝺa gena sub loco q̄ nāo ha
bent ꝺua media. et sic sūt grauia
elia. ꝺicit aut themistius ⁊ ea q̄
ꝺicūt ꝺicens ꝙ stroꝛpora media
ex grauitate sua moueꝛ ad locuꝝ
tēꝺ. tūc nō q̄uestuꝝ in loco suo
ꝺ moueꝛi. nullū ē eoꝝ q̄uies
cens in loco suo nāli nō ab ipo
nāli. ꝛ ꝙ nō ad ipm motu
nāli. et ꝺicit ⁊ themistius ꝙ grau
tas q̄d hēt eoꝝ in loco suo ⁊ equi
uoca ad grauē q̄d hēt est loꝝ
sui. sic ꝙ cām efficiendi ꝺ ipm ꝺicit
phica ꝺ ipm. ꝙ sūt alibi ꝺicūt
moꝝ eli. alioꝝ suo ⁊ motꝰ corrup
toꝝ nāli. et eli gnoꝝ. fragili
tas ꝙ ⁊ est ꝺ ipsa ꝺicit ab orte ge
nerans ꝺ ad in loco eli. alia ⁊
ab ea ⁊ est in maiori ꝺistāi ab or
be in ꝓtremo eli eidem ꝺ ꝙnq;
elia infero. et illa ꝺicit el maio
ꝛem grauē ⁊ et inclinē ꝺ loco
simp; grauis eli. ⁊ sic nō ꝓsequi
ꝙ ꝺicit themistius.

C. ix. mpo
ostenditꝰ ꝓ impfectū cē ꝺicit
antiquoꝝ in causa lenꝫ ⁊ gꝛ
uis sine ponant mūꝫ eloꝝ unā sine ꝓtis

Sciendū aut sic expediet
cōsideꝛare insufficientia
ꝺicta antiquoꝝ i cā le
uis ⁊ grauis. uideꝛi ēt antiq
mātiꝫ simpliciū cōe unū. ⁊ nō
oppositoꝝ nō ēe unū ꝛ plia gpa
et eo ꝺiuersificari sui i eod le
uis ⁊ grue. qui ēt ꝺpeꝛiuit ipsi
ēe simplicia. ꝺicunt materiā
ipsoꝝ ēe unā. et qui ꝺpeꝛiuit
ipsi ēe oppoīa. materiā eoꝝ
oppositoꝝ esse ꝺsimilē. eoꝝ aut
qui ꝺicunt materiā unā ēe
nōꝛ ꝺuersificari sui. ꝙ quidā
ꝺicunt aut plenū. et quidā figu
ris. ut elias figuras. de
quib; sup ꝺictū ꝓpinq. quidam
aut athomos cōs aut ipsos ꝛ
unū putaꝛi ⁊ ꝺ ⁊ ꝙ sup in ꝺpo
nūs. ꝙ ꝛ. eod eoꝝ sunt motꝰ ꝓ
ꝺestinate aut ꝓssū aut ꝺor
sum. equalē sm grauē ⁊ leuē
ꝺ hūt ꝓportiones. et ꝙ ꝛ ⁊ et leue
abstūd nec grue ab aq̄ nec talia
corpoꝛa nō incꝛedūt ꝺeoꝛsum
ēe ꝺ. ꝛ ꝙ ꝺ ꝓpōm adpuncta ꝓ
mē ꝙ ꝛ. ꝓ hēnt ꝺ plenū quā
alia corpoꝛa equaliꝫ mātie. aut
ꝙ hēnt maiora eoꝝ aut ꝛ
ficiēs quā alia eoꝝ ēi ꝺem mē
. et ꝙ plēa hēnt athomos quā
alia eiusq; nē et mē eoꝝ. hoꝛum

nemo

uanū ꝫ eo ꝙ nō ꝯtinet ep illo
gñe ⁊ leue abs dubiū ⁊ ꝑ hoc ead
ꝑ rei ntrā. ꝙ nos uidemꝰ ꝙd
cōꝰ sue sint magꝰ sue sint parua
procedē sp sursū. et ꝙdam alia ꝑ
cedere sp deorsū quoꝝ ꝛndo ua
rietas. ꝙ ꝛ cord aliquod ⁊ cū leui
tate ꝙ semp mouet supra. hꝰ nō
erat equꝰ ndm eo ꝙ procedit sp
deorsum. et sic ꝑ dicunt centrū
dicunt et hoc ē materiā deno
tātes nord nē ꝙ ad ꝑfectū. eo ꝙ
cum ꝑfectū nō ad plenū aphen
dunt. ꝑ hoc aut eos ꝙ dicūt mundꝰ
nē ē gñe ⁊ leuis ꝑ sit plenum
aut uacuum. sp ꝙdam elorū medio
ndm ualere deorsum
quod tā grē ⁊ extremū pfundo.
in aere dū nubes sic triangulꝰ nubi
ri ait athomꝰ nubi cradungit. et
nubꝰ plena ⁊ tā parua ⁊ quā
de omnib hijs gñ aer multū deorsū
mouꝰ ꝛ ualere quod tā parua.
nō ait ꝛndere ad extra aerꝰ
sue fiat nubꝰ sic parua mouꝰ
deorsum ualere quod tā moueꝰ
uꝰ affirmat ⁊ illos ꝑhibꝛ ꝛ ꝙd
nullū ponit grauitꝛ. sic aut
ē ꝛtra de leui. ꝑ in aere nubi
tum ⁊ de uacuo ꝑhibꝛ quod ⁊ igne
parum. et sic aer multa ualere
astendit quod ignis parū. simꝛ
aut ꝛ ꝙ de tangibꝛ ꝛ athomꝰ
ꝛ pleno ⁊ igne magno quod ⁊ tā
parua ꝑhibꝛ ꝛ dicit ꝛa
ualere astendꝛ ꝛ quā ignis ma
gnus ꝙ aut sit absurda. ꝙ ꝛ ipsa
ffirmatiua ꝛ ꝑhibꝛ sunt. cū dicit an
tiquos ponere nūd grauꝰ ꝛ leue nūd
sublime. ꝛ ꝑ nullū dicit ⁊ sufficiat
ꝙ loci finita tā sint ꝙ locata sint
finita. finita aut sint extrema
loca ꝙ hꝰ ꝙ sint remota ꝛ circūfferētia

ꝙ nullo mō ꝑhibꝛ ⁊ ꝑhibꝛ quod duo in
mundo. et inter hec duo. media duo
nata ⁊ cū sint dyamꝰ. locus ē diffe
renter se habꝛ. ad cōꝰ. ꝙdam ē corpō
sunt locare cord. sic ꝑfectū sibi cū ⁊
sua actiuꝰ. et ponit quod inter illa
⁊ spera celestꝛ ꝙ ꝑ sua distantia
cāt loca ꝙdā autem cū in suis for
mis ꝛ speciebꝰ cāntur a locꝛ. et hec
sunt ela sic septē dyamꝰ ⁊ ꝛ septē
ritus docens. nō ē ⁊ cord ꝙ re ꝙ ethes
me. hic acquirit ꝑ ꝑhibꝛ ⁊ ꝛ. ꝑhibꝛ spez
aq. et alibi spem aeris et ⁊ ignis
spem ignis nisi ꝙ ualentius cāt fu
gientius ep cāta cāt rarior destruī
ab orbe tantū mouent ⁊ loco hoc cāt
alio. et ⁊ dicit in cord fōs diuersoꝝ
elorū. ꝙ ꝛra. forte ꝑ ꝙs elorū
ꝙ aurea nō sic cū ꝛ. ꝛ. cord
locus cord sps aeribꝰ nō ꝑ daze
formā ꝛ. ꝛ. dicit ꝙ de
mente sua fore elorꝝ et cūles. et
ꝙ in ꝙrto tuē aurea. et cord loꝝ
nō ut ꝑture orbis ꝑ induce formā cord
elorū. in alios aut orbes ꝙ sic ep
elos ꝙ sic mūdꝰ et negatꝛ
et alia cātur sic a ꝑtibꝰ ꝙ loꝝ
fuerit ꝛ cord et similia ꝛ opantur
plura ep hijs in alibꝰ quod ⁊ ꝑ plantꝛ
. et plura ⁊ plantꝛ quod ⁊ mutabꝰ
ꝛ ꝛ aut ꝙ posuerit cāin leuis et
grauis ꝙ patiunt deorsū tm ꝙ ꝛ
in cū ꝙ ꝑ ꝛ ꝑ dicit sue aurea
sue plena. sue tangibꝰ sue
athomꝰ dicit leuis ꝛ ꝙ ꝛ aere
pcul loca sic supmed rand. et
ꝙ nō ⁊ mea ꝛra ꝙ nō sit actꝰ
lenguꝛ. id nō ⁊ ꝛ ꝙ nō habꝛ
ꝙ nō sic leue ꝙ nō sit aliq leui
. ꝛ ꝛ dicit ꝙ nō ⁊ grauis dē tā
ꝛ ꝑ ⁊ ut sit dē grauis hꝰ mihi ⁊
cū. ꝙ ꝙ in ꝙrto nē ꝛ in rebꝰ ꝑpetuis

q̄ corp. q̄re cor̄ restringat̄ tūc grauia
natūr sup aquā sc̄ferunt latū ⁊ plū
bum terre et latū. q̄ uasa grauia ⁊
clausa. longe citius ⁊ fructus nō grauia
ingrunt sub vnd. cessit sint impedimenta
quod p̄dicta. sc̄ arcus ut aliud
taceat. // 2m aut sc̄ē q̄re q̄dam cor̄
parua natūr sup aquā sc̄ē sursū
tres ⁊ q̄dam merguntur sub vnd. q̄d
aut natūr sup aerē. sc̄ē illa q̄ sūt
subtilis et stupis lini. q̄dā aut
nō natūr ⁊ ingrunt sub aere. istē q̄
sūt. minoris ponder. ad p̄ma aut
istarū dem̄ocriti ingentem apparet
solutionē. dep̄ eni uapores latos
⁊ fixos egredi a fundo aq̄ ad superfi
ciem qui obnubes latos rotūdos ⁊ aq̄
undiq; p̄lato supficiē sustinebant
ea ⁊ sustentāt. et nō sinūt ea deprim
et mergi. sūt aut rotūdi struct et
rotundes nō tangūt nisi q. ī punc
to. ī istud aut dicimus q̄ cū ua
por in aere sit magis fixus ⁊ dila
tatus magis debet uapor illa cor̄
rene sup aerē quā sup aquā. re
phensibilius ers ē q̄ cū aq̄ sit magis
spissa quā uapor. magis debet ea
tenere aq̄ quā uapor ne ingrediat.
adhuc aut hic nō dt in rotūdis grauis
q̄ natūr sup aquā. adhuc aut si
uere ēet q̄ dt deberet hō cor̄ natu
re ers sub aq̄ depressa. et eleuari a
fundo eius q̄ grauia vndeq;
oriūt. q̄ tūc cor̄ postquā mersa
sūt nō redeunt a fundo ⁊ natant
int fundū ⁊ aquā supficiē. sūt
aut democriti q̄ ad dicta sua sc̄ē
pertinens. ⁊ cū ipse ē offortare di
cit sūt debili rōne dicens uapo
rē in aere diffindi ⁊ raresfieri
eni nō posse sustentare corpora
lata grauia in aere ⁊ in aq̄ uapores
congregantur ⁊ inspissant ⁊ cū ers for
tant. et uales cor̄ grauia portare
et eleuare plus quā in aere. non
aut nere ē ita ⁊ ut dispute mus
quin ad ipsū p̄z aquā ēē spissiorē
cū uapore. et cū p̄ aqua ⁊ sc̄ē non
portet. portari nō p̄t a quo nō
uapore eleuato ī aqua. dicimus
aut nos soluendū q̄ndā p̄dicta
p̄ cor̄ grauia sūt subtilia dicimus ⁊ q̄d
difficil. aer eni cū ceteris dicimus q̄d aqua
⁊ quoto fuerint ad cor̄ subtiliora et
rariora tanto facilius dimittunt. quo
to fuerint spissiora tanto dimittunt
difficilius. et difficilius penetrant
. q̄ ēē penetrū p̄ aliquē dimittēdū
. sibi aut dimittendū et penetrū
quedā dimittūt ⁊ penetrāt facilius
et quedā difficilius. quoto ei ad fuerint
aerea et ignea ⁊ durioria. tā
to dimittūt ⁊ penetrant facilius. ⁊
quoto fuerint obtusiora ⁊ minus gra
via ⁊ molliora. tanto dimittūt ⁊ pe
netrant difficilius ⁊ tardius. dico
aut dimittūt facilē. facilē p̄ter sentē
⁊ penetrationem. quoto eni aliqd
facilius dimittit tanto facilius pene
trat ⁊ ptransit. et p̄ oppositū di
mittentis actiue congregatur ex
tribus dictis. s. acuto ⁊ grauī. et
duro. et q̄ deficit de hijs tribus
tm deficit de bonitate p̄ dimittendo.
similiter aut bonitas p̄ dictis p̄
sistue congregatur ex humido ⁊ raro
et quoto fuerit humidū rarum tanto
facilius dimittit. et q̄ plus deficit de hijs
duobus tm deficit de bonitate p̄ di
mittendo passiue. reuertemur ⁊ ad
solutionem primo dicimus q̄ aer fa
cilius impellit ⁊ dimittit quā aqua. et
aqua facilius dimittit ⁊ impellit. quā
tū ad. q̄ quoto ad fuit subtilius et
humidius tanto facilius recipit impul
sionē et dimittit ⁊ penetrat ⁊

si g̃ her ita se hñt. nec dicimꝰ q
rẽ late figẽ tenuia nõ g̃ma nõ
multiplicia sint duza trẽsiua. nẽq
nõ diuidat lũ pp defferẽ acumẽ
et defferẽ grauẽ natãt sup. aq̃m
q nõ cadẽ de facili sẽ aer dui. q
rũ caret sup aquã tanq̃ late
aq̃ et multũ aq̃ sufficiẽ nõ ita po
sunt q̃ntũ sat pueꝛ. q ita na
tant sup aquã. et nõ offendat
velociter sub aq̃. et hꝰ signũ ẽ q
rũ ligneus hꝰ lata nõ cadit sub
aq̃ sẽ pedes sufficiẽ late. q̃ pons
inclinatur sup lata. estricte. et
sup. ẽ aquã dupdit. rõ aut longa
stricta eo q nõ tanq̃ aq̃ sufficiẽ
nisi pueꝛ. nõ. q̃nuit sub se intꝛa
aq̃m. et cõ facile diuidunt ea. et
cito ligant sub aquã. lata aut hꝰ
q̃ stricta nõ natant sup. aerẽ. eo q
aer subtilior aq̃ eqlis subtilis diuꝫ
et cõ talia penetrant. p q̃m et
cadit ad terrã. aliq̃. q̃sideranda
p q̃rtionẽ eoꝝ q̃ facilius lapidẽ
penetrabilis aquã et eoꝝ q̃ faci
lius sunt lapidis penetrabilis
aquã eq̃ pũ parũ. p̃ hñe g̃ue
p tarditatẽ pulsio ad penetrandũ
sẽ sistit hebes. aut nõ satis g̃ue. aut
nõ satis dura. et q̃genda sit pene
trabilia hñ. ad hñ penetrabilia. q̃
et illa q̃ facta fiũt nec velociter et
valde penetrano. similiꝫ ex facili
q̃rendũ aquã et passionẽ in
penetrãdo. si ẽ q̃rta penetrandi
cõis g̃ius impellẽs ẽ maior q̃ sit
q̃rta cõis grauis. p penetratiuã
et impellẽs nec penetrat. p̃ q̃m et
impellit q̃m et destendit. p q̃m
velociꝰ. sed q̃rta cõis g̃ius per
q̃m in penetrando ẽ debilior q̃rte
resistendi. q̃mo cor. p̃ q̃ fit pe
netrano nec natat sup q̃m. et non
q̃gitur. sẽ ferꝝ renue et latum
natat sup aquã. q̃nua aut corpꝰ
natans eo q aere plena sint. sicut
et lignea et raza et porosa. pp mul
tos eoꝝ poros. natat eoꝝ lapis po
rosus silicis adusto. fuꝛfures aut
natãt sup. aquã nec tñ q̃nua nãgan
tur. q fuꝛfures sut. q. pdicte raze
sũ et graue. ea aut q̃ nolãt in aere
sut raza multa et aere plena et
cõ elevant̃ et nõ facile penetrãt
aerem. q̃ dupondia plume aupd.
her g̃ de. unq̃ore. q̃ponũ et nõ
nihil et q̃dnihil sufficiant.

Et est digressio declarans q̃dã eloze p motũ orbis et quietẽ centri.

Quum aut hec ad dicta sint
sm̃ aꝛ̃ et pypẽ. antiqꝰ
et tñ una g̃mina et nõ eloze
aposteriorũ. in metabreuis et
lond in g̃ponũ notis in sensu plu
ra. et cũ p se notũ. p eo motꝰ est
calor et dissolucio pnũ. in ol nõ que
susceptibile et passionis. eo. p eo
quete et frigiditas et pnũ q̃stẽio
in nõ cad. Cui g̃ celi motꝰ sit pe
tuus. et in q̃uor eloꝝ sit susceptibile passionis. ex natã. p nõ. p
q̃mue tangit. q̃mum celi. cale
fiat i summo. et dissolui. etia. p
partes eoꝝ nõ sufficiãt. in summo eta
p una nõ fluat. ad alia. et alia.
tius aut rarefiãt. aduꝛt. ad dess
mandũ nebulosũ nãtã. et pẽ
ad p̃ premũ et sepe de nõ g̃uore ele
mentoꝝ sunt de nõ p̃ ẽ g̃mis. q
ignis et cor. calidũ in summo et sicu
ultiõ rarefactũ. cor aut longi me
distans a motu et quietans est
centro. et cõ eo quete et ultimo
frigidũ frigiditate astringente.

et

p eo mouẽdũ calor
et. et eo
quiete
frigi.

et ideo humidum exprimente ab ipso et hoc est
tra quod intenditur a motu spherico
sicut circa quod fit motus sicut dicitur degestum
est in .3. libro. superiorum. mediorum autem
locorum qui quidem recedit a motu cor
poris primi recessu non perfecto est cali
dus non vehementer dissolutivus et
exsiccativus. et ideo generativus aeris
quia aer est corpus calidum et humidum. et ex
calore huius humidum spirituale manans
a medio aeris ad circumferenciam
suam. locus autem centro sepe plus appro
quans et non habens ideo calidum disso
lutivum remanet frigidus non quidem
ultima frigiditate. et ideo non exprimit
humidum ex parte materie que est in ipso et ideo
generat aquam. quia aqua est elementum
humidum. et frigidum habens humiditatem non
spiritualem fluentem ab extremis aque
ad medium ipsius et ideo est spissius aere
que duo media elementa secundario intendun
tur ante quia nisi essent tres que centrum est
circumposita tra dissolveretur in
motus superiorum et non esset perfecte
perficiens eorum que sunt generationi. sic igitur
determinatum sit de gravi et levi. et de
accidentibus propriis que accidunt utrisque
et distincta sunt utraque in ea que
dicta sunt comparate et diffinita sunt
et demonstrata per demonstrationes necessarias
et convenientes huic materie et sufficientes. sic
igitur in hoc completur liber noster de celo et
mundo. cum deo iuvante omnia diximus
in eo que fuerunt sive fuerunt nostre
intencionis in hac materia :7:7:7:
Explicit de celo et mundo deo gracias

